

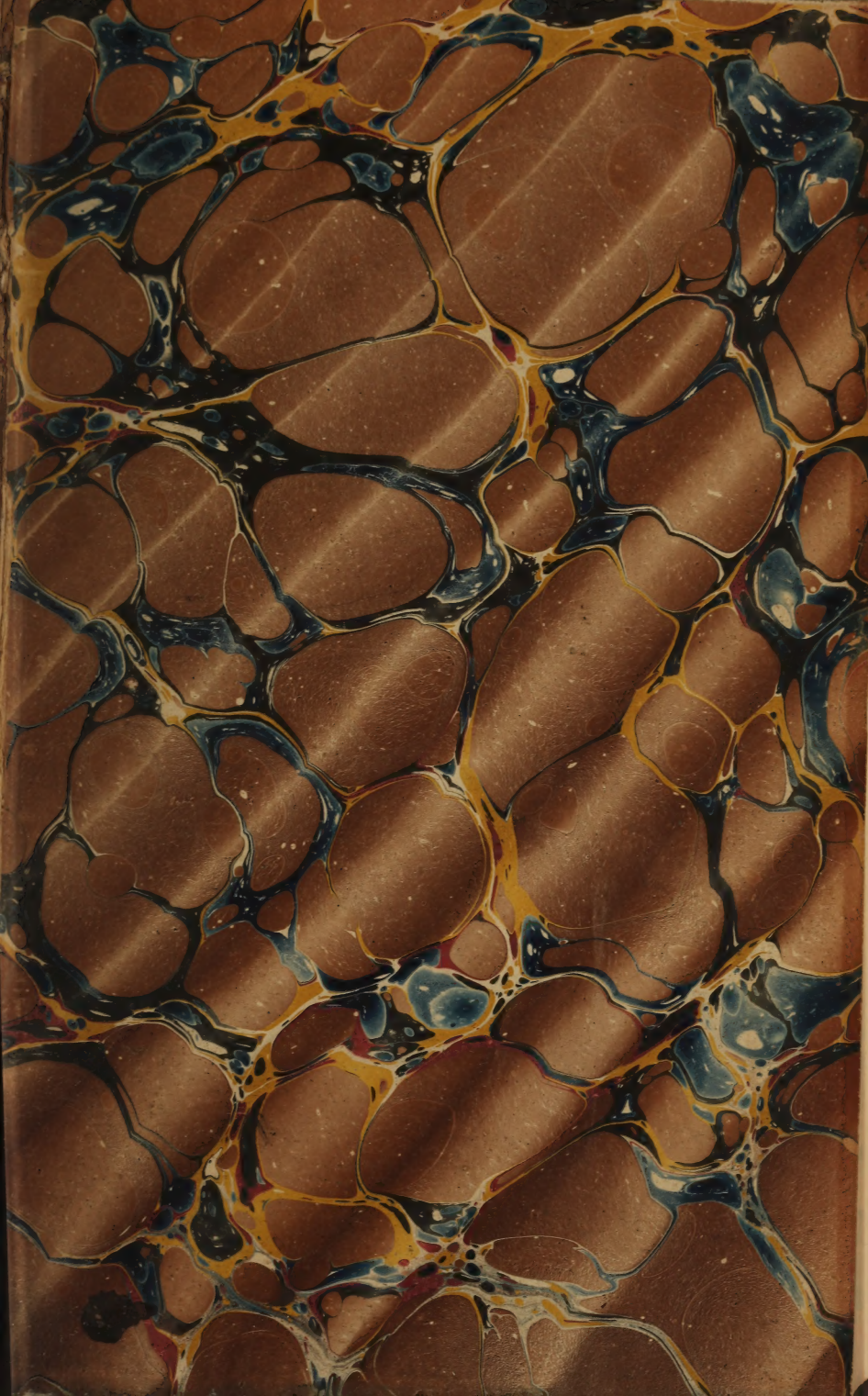
Library of Congress

Chap. 2 PA 4494

No. 72 P. 25

1831

UNITED STATES OF AMERICA.

CYCLOPEDIA

HEXAPHON

OF THE

ARTS, MANUFACTURES, AND AGRICULTURE

OF THE UNITED STATES OF AMERICA

AND THE DISTRICT OF COLUMBIA

IN THE CITY OF PHILADELPHIA

1805

BY

JOHN F. MILLER

OF PHILADELPHIA

PRINTED BY

JOHN F. MILLER

AT THE

PRINTING OFFICE OF

Xenophon

THE
CYROPÆDIA

OF
XENOPHON;

Cyrus

CHIEFLY FROM THE TEXT OF L. DINDORF:

WITH NOTES, CRITICAL AND EXPLANATORY,

FROM

DINDORF, FISCHER, HUTCHINSON, POPPO, SCHNEIDER,

STURZ, AND OTHER EMINENT SCHOLARS,

ACCOMPANIED BY THE EDITOR'S COMMENTS.

TO WHICH ARE ADDED

EXAMINATION QUESTIONS, AND COPIOUS INDICES.

BY E. H. BARKER, Esq.

LATE OF TRIN. COL. CAMB.

FOR THE USE OF SCHOOLS AND COLLEGES.

SOLD BY LONGMAN & Co.; BALDWIN & Co.; WHITTAKER & Co.;
AND ALL OTHER BOOKSELLERS.

1831.

PA 4494
C5
1831

XENOPHON;
PREFACE.

DERIVED FROM THE TEXT OF L. DINDORF;
WITH NOTES CRITICAL AND EXPLANATORY;

the edition, which have been made by the Editor,
in the last work, are offered to the public notice, and
I. Xenophon's *Constitution of the Athenians*, in which
the author has given a full and accurate account of the
constitution of the Athenians, as it was in the time of
Cleisthenes, and of the various changes which it underwent
down to the time of Alexander the Great.

T

LONDON:

PRINTED BY A. J. VALPY,

RED LION COURT, FLEET STREET.

PREFACE.

THE editions, which have been used by the EDITOR, in the little work now offered to the public notice, are

1. XENOPHONTIS *Cyropædia, e Recensione HUTCHINSONI cum Selectis Ejusdem Notis. Accessit Index Græcitatis. Editio auctior atque emendatior. Lipsiæ, 1784. 8vo.*

2. J. G. SCHNEIDER'S edition, *Leipsic, 1815.*

3. ERN. POPPO'S, *Leipsic, 1821.*

4. L. DINDORF'S, *London, 1830. 12mo.*

5. Very great use has been made of J. F. FISCHER'S *Commentarius in XENOPHONTIS Cyropædiam*, edited by C. T. KUINOEL, *Leipsic, 1803. 8vo.*; and

6. Of the *Lexicon Xenophonteum.*

7. The *Arguments* of the different books are taken from the HON. MR. COOPER'S *Translation*, printed in No. IV. of Valpy's *Family Classical Library.*

The text will be found to be the same as that which is given by L. DINDORF, except in a very few instances, where the EDITOR preferred the readings adopted or recommended by the acute, accurate, and learned ERN. POPPO.

He has not on all occasions servilely followed these CRITICS, but on many has interposed his own judgment, and applied his own information on the points in question, which are rather philological than critical, with that straight-forward simplicity, and independent mind, which he desires and endeavors to maintain in his publications,—the slave of no opinion, and the echo of no party :—

“ He that would make a real progress in knowledge, must dedicate his age, as well as youth,—the latter growth, as well as the first fruits,—at the altar of Truth.”
—BP. BERKELEY'S *Siris*.

E. H. B.

Thetford, January, 1831.

NOTICES OF THE CYROPÆDIA.

I. "CÆSAR. We have no writer, who could keep up long together his (THUCYDIDES's) severity and strength. I would follow him; but I shall be contented with my genius, if (THUCYDIDES in sight,) I come many paces behind, and attain by study and attention the graceful and secure mediocrity of XENOPHON.

"LUCULLUS. You will avoid, I think, CÆSAR, one of his peculiarities;—his tendency to superstition.

"CÆSAR. I dare promise this; and even to write nothing so flat and idle as his introduction to the *Cyropædia*. The first sentence, that follows it, I perceive, repeats the same word, with its substantive, four times. This is a trifle; but great writers, and great painters do miracles or mischief by a single touch. Our authors are so addicted of late to imitate the Grecian, that a bad introduction is more classical than a good one. Not to mention any friend of yours, CRISPUS SALLUSTIUS, who is mine, showed me one recently of this description; together with some detached pieces of a history, which nothing in our prose or poetry hath surpassed in animation."

W. S. LANDOR's *Imaginary Conversations of Literary Men and Statesmen*, Second Series, Vol. I. p. 35.

II. "Much more worthy of praise was that CYRUS described by XENOPHON, not with historical truth, but as a pattern for just empire; whose extraordinary gravity was mixed with singular clemency by that philosopher, whose book, not without good rea-

son, our AFRICANUS was wont always to carry with him, as comprehending all the duties of a wary and moderate government." CICERO'S *Prince : The Reasons and Counsels for Settlement and good Government of a Kingdom, collected out of CICERO'S Works.* By T. R. Esq. Lond. 1668. 12mo. p. 26.

III. "CYRUS is worthy your imitation, who bestowed honors and rewards on such as designed things great and honorable, by which he raised an ardor of glory in the minds of all, every man being studious and industrious to excel in such things as the prince approved. To excel in this kind of liberality is kingly, though not to be admired in CYRUS, for that he was very wealthy, but that in these offices the prince should contend with the subject with so much honor and civility, was no small wonder to XENOPHON. But this he practised from his grandfather's discipline and advice, that neither his treasure should be exhausted by extravagant gifts, nor incitements to virtue and obedience be wanting, because it is not an easy thing to be always giving ; neither would he that the honors, which the king conferred, (as bracelets, collars, and bridles of gold, which among the Persians none could wear, but such as received them from the king,) should be made common." CICERO'S *Prince*, p. 38.

IV. "Those labors, which are signalized by honor and renown, seem always easy. And this is a light, which all men follow, who seek glory ; and therefore SCIPIO AFRICANUS always carried SOCRATIC XENOPHON about him, particularly commending this his maxim, That no labor was so burdensome to a general, as to a soldier, for that honor made it less tedious to a general.

"The books of XENOPHON are very useful for many things, and therefore I advise you to read them studiously, not omitting that of husbandry, which he terms *Æconomic* ; and that you may understand how much he believes the study of agriculture becomes a prince, SOCRATES in that book is introduced discoursing with CRITOBULUS, that CYRUS (the Less,) King of Persia, of an excellent wit,

and glorious in his empire, when **LYSANDER** the Lacedæmonian, a person of great virtue, came to him at Sardis, and brought him presents from his allies, being many ways civil to **LYSANDER**, he showed him a piece of ground exquisitely planted; and when **LYSANDER** admiring the straightness of the trees, their order and exact distance, the earth good and well levelled, with the sweet odor of the flowers, told him he could not but admire his care and diligence, who had measured and designed them, — **CYRUS** replied that all that design and order was his own work; for most of those trees had been set and planted by his own hand; whereupon **LYSANDER**, gazing on his glorious habit, enriched with gold and gems, (after the Persian manner,) answered, ‘The world, O **CYRUS**, doth justly call thee happy, since this good fortune is added to thy virtue.’” *CICERO’s Prince*, p. 64.

V. “Keep up the greatness of your mind with gentleness and civility; and if your passion be moved by such as intrude into your presence unseasonably, or petition impudently, suffer not yourself to be transported into an odious and useless morosity, and at length to be persuaded into better humor, through the artifice of recovering your good temper by such, as never read of **XENOPHON’s Cyrus**, or *Agesilaus*, from which kings no man ever heard an harsh word; contrary to the practice of other barbarous princes, who give their commands thus, ‘Observe and obey my orders,’ and if you ask a question, return these threats, ‘If I see you here again, you die for it,’ which things, as they are abhorred in the very reading, so much more in the practice.” *CICERO’s Prince*, p. 66.

ARGUMENTS TO THE FIRST BOOK.

CHAP. I.—Observations on the several forms of government, and their quick dissolution ; II. On the government of men and other animals ; III. General survey of the vast power and dominion of Cyrus ; IV. His skill in government.

CHAP. II.—Descent of Cyrus ; II. Description of his person and mind ; III. His education under the Persians ; IV. Their laws and institutions described ; V. Number of their tribes ; VI. Choice of their rulers, and employments of each order ; VII. Exercise, arms, military virtues, and public services of youth.

CHAP. III.—Great proficiency of Cyrus under the Persian discipline ; II. His appearance before Astyages at twelve years of age ; III. His discourses and manners with his grandfather ; IV. Relation of his appointment over others, and of his wrong decision of a cause, and punishment ; V. Discourses with his mother on justice.

CHAP. IV.—Cyrus remains with Astyages ; II. His sprightliness, simplicity, good-nature, generosity, love of esteem and praise ; III. Manners and discourses of his youth, while in Media ; IV. His exercises ; V. Enthusiasm in hunting ; VI. Description of himself ; VII. His concern for his grandfather's displeasure ; VIII. Freedom from envy, and generous praise of his companions ; IX. Assumes arms for the first time ; X. His conduct against the king of Assyria ; XI. His sagacity and boldness highly esteemed by his grandfather, as well as others ; XII. His father recalls him to Persia ; XIII. Receives valuable presents from Astyages ; XIV. Their mutual grief at parting.

CHAP. V.—Return of Cyrus to Persia ; II. His strict temperance and behavior ; III. Passes a year among his youthful companions ; IV. Enters and completes himself in the order of youth ; V. Excels all his companions ; VI. Is solicited by Cyaxares to act as commander against the Assyrians ; VII. Number of his army ; VIII. His prayers and sacrifices.

CHAP. VI.—Cyrus attended by his father to the borders of Media ; II. His father's instructions to him in religion, policy, and the art of war.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΚΥΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑ. ¹ Α΄.

CAP. I.

I. "Εννοιά ποθ' ἡμῖν ἐγένετο ὅσαι δημοκρατίαι κατελύθησαν ὑπὸ τῶν ἄλλως πως βουλομένων πολιτεύεσθαι μᾶλλον ἢ ἐν δημοκρατίᾳ,

1. The work is entitled *Κύρου Παιδεία* in the best books; by certain ancient writers it is called *Παιδεία Κύρου*, *Κυροπαιδεία*, *Ἡ Παιδεία*, (Plut. 2, 336. Tub.) simply, and *Παιδεία*: by Cic. in *Bruto* c. 29. 'Cyri Vita et Disciplina.' By it we are to understand the laws, institutions, and government employed by Cyrus at home and abroad, in peace and in war. Dionys. H. Ep. ad Cn. Pomp. (6, 777. Reiske,) characterises the work as the *εἰκόνα βασιλέως ἀγαθοῦ καὶ εὐδαίμονος*. Cic. ad Q. Fr. I, 1, 8. however, warns us not to consider this treatise as constructed with historic faith, but as a mere pattern of just government. Cyrus is exhibited to us as a wise and magnanimous and just and generous and patriotic king, as a great and experienced and prudent and invincible general;—a bright exemplar to those, who are called to wield the military energies of nations, to defend their father-land from hostile aggression, to conquer on a foreign soil the enemies of their country, to enlarge the boundaries of their em-

pire, and to diffuse over subject millions the blessings of civil order and peaceful industry, of extended manufactures, trade, and commerce. Plato de LL. 3. p. 142. ed. Bip. denies that Cyrus *ὀρθῆς παιδείας ἠφθαι*, and this statement is considered by Valck. ad Herod. 243. to have been directed against the representations of Xenophon; and hence we need feel no surprise at the opposition between the Banquet of Xen. and that written by Plato. See Athen. 11, 15. From Aulus Gellius N. A. 14, 3. we discern some traces of this personal hostility between these great philosophers:—'Id etiam esse non sinceræ atque amicæ voluntatis indicium crediderunt, quod Xenophon inclyto illi operi Platonis, quod de optimo statu rei publicæ civitatisque administrandæ scriptum est, lectis ex eo duobus fere libris, qui primi in vulgus exierant, opposuit contra conscripsitque diversum regię administrationis genus, quod *Παιδεία Κύρου* inscriptum est.'

The Cyrus here designated is that *elder* Cyrus, the founder and sovereign

ᾧσαι τ' αὖ μοναρχαίαι ᾧσαι τε ὀλιγαρχαίαι ἀνῆρηνται ἤδη ὑπὸ δῆμων, καὶ ὅσοι τυραννεῖν ἐπιχειρήσαντες οἱ μὲν αὐτῶν καὶ ταχὺ πάμπαν κατελύθησαν, οἱ δὲ, κἂν ὅποσονοῦν χρόνον ἄρχοντες διαγένωνται, θανμάζονται ὡς σοφοί τε καὶ εὐτυχεῖς ἄνδρες γεγεννημένοι. πολλοὺς δ' ἐδοκοῦμεν καταμεμαθηκέναι καὶ ἐν ἰδίοις οἴκοις τοὺς μὲν ἔχοντας καὶ πλείονας οἰκέτας, τοὺς δὲ καὶ πάντ' ὀλίγους, καὶ ὅμως οὐδὲ τοῖς ὀλίγοις τούτοις πάντ' τι δυναμένους χρῆσθαι πειθομένοις τοὺς δεσπότης. II. ἔτι δὲ πρὸς τούτοις ἐνενοοῦμεν ὅτι ἄρχοντες μὲν εἰσι καὶ οἱ βουκόλοι τῶν βοῶν καὶ οἱ ἵπποφορβοὶ τῶν ἵππων, καὶ πάντες δὲ οἱ καλούμενοι νομεῖς ὧν ἂν ἐπιστατῶσι ζῶων εἰκότως ἂν ἄρχοντες τούτων νομίζοντο· πάσας τοίνυν τὰς ἀγέλας ταύτας ἐδοκοῦμεν ὁρᾶν μᾶλλον ἐθελοῦσας πείθεσθαι τοῖς νομεῦσιν ἢ τοὺς ἀνθρώπους τοῖς ἄρχουσι. πορεύονται τε γὰρ αἱ ἀγέλαι ἢ ἂν αὐτὰς εὐθύνωσιν οἱ νομεῖς, νέμονται τε χωρία ² ἐφ' ὅποια ἂν αὐτὰς ἐφιῶσιν, ἀπέχονται τε ὧν ἂν αὐτὰς ἀπείργωσι· καὶ τοῖς καρποῖς ³ τοίνυν τοῖς γιγνόμενοις ἐξ αὐτῶν ἐῷσι τοὺς νομέας χρῆσθαι οὕτως ὅπως ἂν αὐτοὶ βούλωνται. ἔτι τοίνυν οὐδεμίαν πώποτε ἀγέλην ἠσθήμεθα συστᾶσαν ἐπὶ τὸν νομέα οὔτε ὡς μὴ πείθεσθαι οὔτε ὡς μὴ ἐπιτρέπειν τῷ καρπῷ χρῆσθαι, ἀλλὰ καὶ χαλεπώτεραί εἰσιν αἱ ἀγέλαι πᾶσι τοῖς ἄλλοφύλοις ἢ τοῖς ἄρχουσι τε αὐτῶν καὶ ὠφελουμένοις ἀπ' αὐτῶν· ἄνθρωποι δὲ ἐπ' οὐδένας μᾶλλον συνίστανται ἢ ἐπὶ τούτους οὓς ἂν αἰσθωνται ἄρχειν αὐτῶν ἐπιχειροῦντας. III. ὅτε μὲν δὴ ταῦτα ἐνεθυμούμεθα, οὕτως ἐγινώσκομεν περὶ αὐτῶν, ὡς ἀνθρώπῳ πεφυκότι πάντων τῶν ἄλλων ζῶων εἴη ῥῥον ἢ ἀνθρώπων ἄρχειν. ἐπειδὴ δὲ ἐνενοήσαμεν ὅτι Κῦρος ἐγένετο Πέρσης, ὃς παμπόλλους μὲν ἀνθρώπους ἐκτήσατο πειθομένους αὐτῷ, παμπόλλας δὲ πόλεις, πάμπολλα δὲ ἔθνη, ἐκ τούτου δὴ ἠναγκαζόμεθα μετανοεῖν μὴ οὔτε τῶν ἀδυνάτων οὔτε τῶν χαλεπῶν ἔργων ἢ τὸ ἀνθρώπων ἄρχειν, ἂν τις ἐπισταμένως τοῦτο πράττη. Κύρῳ γοῦν ἴσμεν ἐβελήσαντας πεί-

of the Persian empire, so called to distinguish him from Cyrus, the brother of Artaxerxes Mnemon, and the son of Darius Nothus. The word in the ancient Persian tongue signified the sun, the image of royalty.

2. νέμονται τε χωρία] The prep. κατὰ is here understood: see Anacr. 61, 9. Theocr. 3, 1. In Il. O. 631. it is construed with the prep. ἐν.

3. τοῖς καρποῖς] I. e. milk, cheese,

flesh, wool, hair, horns, hides, &c.

We need not be surprised, as J. F. Fischer remarks, that Xen., speaking of the kingly office, should associate in his mind kings and shepherds, when in all languages rulers and magistrates are compared to shepherds, and the people, over whom they exercise authority, to a flock of sheep. The shepherds of ancient times did not follow, but lead their sheep.

θεσθαι τοὺς μὲν ἀπέχοντας παμπόλλων ἡμερῶν ὁδὸν, τοὺς δὲ καὶ μηνῶν, τοὺς δὲ οὐδ' ἑωρακότας πώποτε αὐτὸν, τοὺς δὲ καὶ εὖ εἰδότας ὅτι οὐδ' ἂν ἴδοιεν, καὶ ὅμως ἤθελον αὐτῷ ὑπακούειν. IV. καὶ γάρ τοι τοσοῦτον διήνεγκε τῶν ἄλλων βασιλέων καὶ τῶν πατρίους ἀρχὰς⁴ παρειληφόντων καὶ τῶν δι' ἐαυτῶν κτησαμένων, ὥστε ὁ μὲν Σκυθῆς⁵ καίπερ παμπόλλων ὄντων Σκυθῶν ἄλλον μὲν οὐδενὸς δύναται' ἂν ἔθνους ἐπάρξει, ἀγαπῆ δ' ἂν εἰ τοῦ ἐαυτοῦ ἔθνους ἀρχῶν διαγένοιτο, καὶ ὁ Θραξ⁶ Θρακῶν καὶ ὁ Ἰλλυριὸς Ἰλλυριῶν, καὶ τᾶλλα δὲ ἔθνη ὡσαύτως ὅσα ἀκούομεν· τὰ γοῦν ἐν τῇ Εὐρώπῃ ἔτι καὶ νῦν αὐτόνομα εἶναι λέγεται καὶ λελῦσθαι ἀπ' ἀλλήλων· Κύρος δὲ παραλαβὼν ὡσαύτως οὕτω καὶ τὰ ἐν τῇ Ἀσίᾳ ἔθνη αὐτόνομα ὄντα ὁρμηθεὶς σὺν ὀλίγῃ Περσῶν στρατιᾷ ἐκόντων μὲν ἡγήσατο Μήδων, ἐκόντων δὲ Ὑρκανίων, κατεστρέψατο δὲ Σύρους, Ἀσσυρίους, Ἀραβίους,⁶ Καππαδόκας, Φρύγας ἀμφοτέρους, Λυδοὺς, Κᾶρας, Φαίνικας, Βαβυλωνίους, ἤρξε δὲ Βακτρίων καὶ Ἰνδῶν⁷ καὶ Κιλικίων, ὡσαύτως δὲ Σακῶν καὶ Παφλαγόνων καὶ Μαρριανδυνῶν⁸ καὶ ἄλλων δὲ παμπόλλων ἔθνων, ὧν οὐδ' ἂν τὰ ὀνόματα ἔχοι τις εἰπεῖν, ἐπῆρξε δὲ καὶ Ἑλλήνων τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ, καταβὰς δὲ ἐπὶ θάλατταν καὶ Κυ-

4. πατρίους ἀρχὰς] "Iis qui capessissent regna hereditaria. Πάτρια sunt proprie instituta et mores civitatis publica, quæ ad universam civitatem spectant, νόμοι πάτριοι, Herod. 3, 82. coll. 83. θεοὶ πάτριοι, penates publici; sed πατρῶα, paterna, quæ a parentibus, ac majoribus, ad filios, posteros veniunt, ut θεοὶ πατρῶοι, penates privati, v. Thom. M. et Ammon. Sed librarii sæpe hæc duo vocc. inter se confuderunt, et scriptores ipsi discrimen neglexerunt, ut h. l. Xen., v. Græv. ad Lucian. Solœc. p. 59. Jens. 3, 13. p. 381." Fischer.

5. ὁ μὲν Σκυθῆς] "Fortasse sensus loci ita constitui potest. Nominis Scythici, Thracici, et Illyrici gentes diversæ fere omnes detrectant alterius gentis imperium, tam illæ quæ per Asiam dispersæ vivunt, quam quæ Europam incolunt. Certe Europææ gentes barbaræ pleræque omnes liberæ ab imperio alieno suis quæque legibus vivere dicuntur." Schneider.

6. Ἀραβίους] The Arabians, who are mentioned in the Cyrop. and

Anab. are the people of Mesopotamia: see Schneider ad Cyrop. 2, 1, 5. 7, 4, 16. ad Anab. 1, 5, 1.

7. Ἰνδῶν] Two nations, as Hutchinson informs us, were called Indians; the one properly so called in Eastern India, situated between the Ganges and the Indus; the other in Æthiopia. Xen. here alludes to neither of these nations; and we are to understand those Indians, who lived near Armenia, and Chaldæa or the country of the Chalybes, still called *Keldir*. Some philologists suppose Xen. to mean the inhabitants of Colchis, and more particularly those who are in other writers called *Sindi*. But in this treatise there is no historical proof that Cyrus's empire included these Indians and the Bactrians.

8. Μαρριανδυνῶν] Among the nations mentioned in 1, 5, 2. 3. 2, 1, 5. the Mariandyni are not included, and they are not specified elsewhere in the Cyrop.; but Herod. 1, 28. names them among the people vanquished by Cræsus.

πρίων καὶ Αἰγυπτίων.⁹ V. καὶ τοίνυν τῶν ἐθνῶν τούτων ἤρξεν οὔτε αὐτῷ ὁμογλώττων ὄντων οὔτε ἀλλήλοις, καὶ ὅμως ἐδυνάσθη ἐφικέσθαι μὲν ἐπὶ τοσαύτην γῆν τῷ ἑαυτοῦ φόβῳ ὥστε καταπληξαι πάντας καὶ μηδὲνα ἐπιχειρεῖν αὐτῷ, ἐδυνάσθη δὲ ἐπιθυμίαν ἐμβαλεῖν τοσαύτην τοῦ πάντας αὐτῷ χαρίζεσθαι ὥστε αἰετῇ αὐτοῦ γνώμῃ ἀξιοῦν κυβερναῖσθαι, ἀνηρτήσατο δὲ τοσαῦτα φύλα ὅσα καὶ διελθεῖν ἔργον ἐστίν, ὅποι ἂν τις ἄρξηται πορεύεσθαι ἀπὸ τῶν βασιλείων, ἦν τε πρὸς ἔω¹⁰ ἦν τε πρὸς ἐσπέραν ἦν τε πρὸς ἄρκτον ἦν τε πρὸς μεσημβρίαν. VI. ἡμεῖς μὲν δὴ ὥς ἄξιον ὄντα θαυμάζεσθαι τοῦτον τὸν ἄνδρα ἐσκεψάμεθα τίς ποτε ὦν γενεὰν καὶ ποίαν τινὰ φύσιν ἔχων καὶ ποῖα τινα παιδεία παιδευθεὶς τοσοῦτον διήνεγκεν εἰς τὸ ἄρχειν ἀνθρώπων. ὅσα οὖν καὶ ἐπυθόμεθα καὶ ᾗσθησθαι δοκοῦμεν περὶ αὐτοῦ, ταῦτα πειρασόμεθα διηγῆσασθαι.

CAP. II.

I. Πατὴρ μὲν δὴ λέγεται ὁ Κῦρος γενέσθαι Καμβύσῃ Περσῶν βασιλέως.¹¹ ὁ δὲ Καμβύσης οὗτος τοῦ Περσείδων γένους ἦν· οἱ δὲ Περσεῖδαι ἀπὸ Περσέως κληῖζονται· μητρὸς δὲ ὁμολογεῖται Μανδάνης γενέσθαι· ἡ δὲ Μανδάνη αὕτη Ἀστυάγους ἦν θυγάτηρ τοῦ Μήδων βασιλέως. φῦναι δὲ ὁ Κῦρος λέγεται καὶ ᾗδεταί· ἔτι καὶ νῦν ὑπὸ τῶν βαρβάρων¹² εἶδος μὲν κάλλιστος, ψυχὴν δὲ φιλανθρωπό-

9. Αἰγυπτίων] "Sed auctore Herod. 3, 1. demum Cyro mortuo Cambyses filius bellum intulit Amasidi, et tandem capto Psammenito rege Ægyptios sub Persarum redegit potestatem." Zeune.

10. ἔω] Photii Lex.: "Ἔως, οὐχὶ ἕως τὸ Ἀττικόν ἐστι. Ξενοφῶν δὲ ἕως λέγει ποιητικῶς κατακόρως ἐν Κύρου Παιδείᾳ, "Ἦν τε πρὸς ἡῶ, ἦν τε πρὸς ἐσπέραν. What he says about Xen., is in Poppo's opinion entitled to no credit; but see Lobeck ad Phryn. 89.

11. Περσῶν βασιλέως] "Herod. 1, 107. describes this Cambyses to have been descended from a good family, (οἰκῆς ἀγαθῆς,) other writers call him a plebeian. He was of the family,

(φρήτην or φρατρίαν Herod. terms it,) of the Achæmenidæ, which was part of the tribe of Pasargidæ, whom Herod. 1, 125. pronounces to be ἀρίστους Περσῶν. Other writers also inform us that the family of the Achæmenidæ trace their origin to Perseus. See Plato Alcib. 1, 35. p. 121. Steph. and Butmann's note." Poppo.

12. ὑπὸ τῶν βαρβάρων] I. e. The Persians. "Βαρβάροι sunt omnino externi; civitates externæ, ratione ejus civitatis, ad quam pertinet is, qui loquitur, de qua sermo institutus est." Fischer. The Greeks, as well as the Romans, sung to the lyre at convivial festivities, the praises of gods and heroes; and so the Persians celebrated the virtues and merits of

τατος καὶ φιλομαθέστατος καὶ φιλοτιμώτατος, ὥστε πάντα μὲν πόγον ἀνατλήναι, πάντα δὲ κίνδυνον ὑπομεῖναι τοῦ ἐπαινεῖσθαι ἕνεκα.

II. φύσιν μὲν δὴ τῆς ψυχῆς καὶ τῆς μορφῆς τοιαύτην ἔχων διαμνημονεύεται· ἐπαιδεύθη γε μὴν ἐν Περσῶν νόμοις. οὗτοι δὲ δοκοῦσιν οἱ νόμοι ἄρχεσθαι τοῦ κοινοῦ ἀγαθοῦ ἐπιμελούμενοι οὐκ ἔνθεν ὅθεν περ ἐν ταῖς πλείσταις πόλεσιν ἄρχονται. αἱ μὲν γὰρ πλείσται πόλεις ἀφεῖσαι παιδεύειν ὅπως τις ἐθέλει τοὺς ἑαυτοῦ παῖδας, καὶ αὐτοὺς τοὺς πρεσβυτέρους ὅπως ἐθέλουνσι διάγειν, ἔπειτα προστάττουσιν αὐτοῖς μὴ κλέπτειν, μὴ ἀρπάζειν, μὴ βίᾳ εἰς οἰκίαν παριέναι, μὴ παίειν ὃν μὴ δίκαιον, μὴ μοιχεύειν, μὴ ἀπειθεῖν ἄρχοντι, καὶ τᾶλλα τὰ τοιαῦτα ὡσαύτως· ἦν δὲ τις τούτων τι παραβαίνει, ζημίαν αὐτοῖς ἐπέθεσαν. III. οἱ δὲ Περσικοὶ νόμοι¹³ προλαβόντες ἐπιμέλονται ὅπως τὴν ἀρχὴν μὴ τοιοῦτοι ἔσονται οἱ πολῖται οἷοι πονηροῦ τινος ἢ αἰσχροῦ ἔργου ἐφίεσθαι. ἐπιμέλονται δὲ ὧδε. ἔστιν αὐτοῖς ἐλευθέρᾳ ἀγορὰ¹⁴ καλουμένη, ἔνθα τὰ τε βασιλεία καὶ τὰ ἄλλα ἀρχεῖα¹⁵ πεποιήται. ἐντεῦθεν τὰ μὲν ὦνια καὶ οἱ ἀγοραῖοι καὶ αἱ τούτων φωναὶ καὶ ἀπειροκαλῖαι ἀπελήλανται εἰς ἄλλον τόπον, ὥς μὴ μιγνύηται ἡ τούτων τύρβη τῇ τῶν πεπαιδευμένων εὐκοσμίᾳ. IV. διήρηται δὲ αὕτη ἡ ἀγορὰ ἡ περὶ τὰ ἀρχεῖα εἰς τέτταρα μέρη· τούτων δ' ἔστιν ἓν μὲν παισίν, ἓν δὲ ἐφήβοις, ἄλλο τελείοις ἀνδράσιν, ἄλλο

their gods and kings in their national songs, *Brisson. Princ. Pers. 2, 167. p. 512.*

13. οἱ δὲ Περσικοὶ νόμοι] What is here related about the education of the Persians, is to be referred to the Pasargidæ alone: see Heeren's *Ideen über die Politik, den Verkehr und den Handel der vornehmsten Völker der alten Welt*, 1, 1, 495. So *Xen. 7, 5, 85*. "Ὡς περ ἐν Πέρσαις ἐπὶ τοῖς ἀρχείοις οἱ ὁμότιμοι διάγουσι.

14. ἐλευθέρᾳ ἀγορᾷ] See *Brisson. de R. P. 190*. *Herod. 1, 153*. does not agree with our author: *Οἱ Πέρσαι ἀγορῇσι οὐδὲν ἐώθασιν χρῆσθαι, οὐδέ σφί ἐστι τοπαράπαν ἀγορή*. See also *Strabo 15. p. 731*. A free or open forum, i. e. free from commodities, buyers and sellers. *Aristot. Polit. 7, 12. p. 588*. wishes a city to have a free forum, ἐλευθέραν ἀγορὰν, ἣν δεῖ καθαρὰν εἶναι τῶν ὀνίων πάντων: he says that there was such a place in Thessaly, but Muretus supposes him

to have drawn his ideas from Xen.

15. ἀρχεῖα] I. e. The royal or public buildings, the official residences, or hotels, or palaces of magistrates. "Sunt domus ἀρχόντων, s. 5. h. e. in quibus sunt et versantur magistri et arbitri, rectores et judices vitæ morumque, puerorum, adolescentium, virorum, seniorum:" see *Brisson. 2, 77*. "Per τὰ ἀρχεῖα arbitror intelligi non tantum regiam, τὰ βασιλεία, sed etiam domos principum civitatis, qui præerant cuicunque fori parti. Horum erant duodequingaginta s. 5. ita ut etiam ejus quaque duodenæ, fuerint, necesse sit." *Fischer*. In his note on 7, 5, 32. he writes p. 491.: "Οἰκίαι, ædes privatæ; ἀρχεῖα, ædificia publica, præter ædes sacras, h. e. ædes magistratum, τῶν ἀρχόντων, et ædificia in quibus conveniunt magistratus, ut de rebus publicis deliberent et statuant: v. *Suid. h. v. et Salier. ad Thom. M. 145*."

τοῖς ὑπὲρ τὰ στρατεύσιμα ἔτη γεγονόσι. νόμῳ δὲ εἰς τὰς ἑαυτῶν χώρας ἕκαστοι τούτων πάρεσιν, οἱ μὲν παῖδες ἅμα τῇ ἡμέρᾳ καὶ οἱ τέλειοι ἄνδρες, οἱ δὲ γεραίτεροι ἡνίκ' ἂν ἐκάστῳ προχωρῇ, πλὴν ἐν ταῖς τεταγμέναις ἡμέραις, ἐν αἷς δεῖ αὐτοὺς παρῆναι. οἱ δὲ ἔφηβοι καὶ κοιμῶνται περὶ τὰ ἀρχεῖα σὺν τοῖς γυμνητικοῖς ὄπλοις πλὴν τῶν γεγαμηκότων· οὗτοι δὲ οὔτε ἐπιζητοῦνται, ἐὰν μὴ προβῶρηθῇ παρῆναι, οὔτε πολλάκις ἀπειναι καλόν. V. ἄρχοντες δ' ἐφ' ἐκάστῳ τούτων τῶν μερῶν εἰσὶ δώδεκα· δώδεκα γὰρ καὶ Περσῶν φυλαὶ διήρηνται. καὶ ἐπὶ μὲν τοῖς παισὶν ἐκ τῶν γεραιτέρων ἡρημένοι εἰσὶν οἱ ἂν δοκῶσι τοὺς παῖδας βελτίστους ἀποδεικνύναι, ἐπὶ δὲ τοῖς ἐφήβοις ἐκ τῶν τελείων ἀνδρῶν οἱ ἂν αὖ τοὺς ἐφήβους βελτίστους δοκῶσι παρέχειν, ἐπὶ δὲ τοῖς τελείοις ἀνδράσιν οἱ ἂν δοκῶσι παρέχειν αὐτοὺς μάλιστα τὰ τεταγμένα ποιοῦντας καὶ τὰ παραγγελλόμενα ὑπὸ τῆς μεγίστης ἀρχῆς· εἰσὶ δὲ καὶ τῶν γεραιτέρων προστάται ἡρημένοι, οἱ προστατεύουσιν ὅπως καὶ οὗτοι τὰ καθήκοντα ἀποτελῶσιν. ἃ δὲ ἐκάστη ἡλικία προστέτακται ποιεῖν διηγησόμεθα, ὥς μᾶλλον δῆλον γένηται ἢ ἐπιμέλονται ὥς ἂν βέλτιστοι εἶεν οἱ πολῖται. VI. οἱ μὲν δὴ παῖδες εἰς τὰ διδασκαλεῖα φοιτῶντες διάγουσι μανθάνοντες δικαιοσύνην· καὶ λέγουσιν ὅτι ἐπὶ τοῦτο ἔρχονται ὥσπερ παρ' ἡμῖν οἱ τὰ γράμματα μαθησόμενοι. οἱ δὲ ἄρχοντες αὐτῶν διατελοῦσι τὸ πλεῖστον τῆς ἡμέρας δικάζοντες αὐτοῖς. γίνεται γὰρ δὴ καὶ παισὶ πρὸς ἀλλήλους ὥσπερ ἀνδράσιν ἐγκλήματα καὶ κλοπῆς καὶ ἀρπαγῆς καὶ βίας καὶ ἀπάτης καὶ κακολογίας καὶ ἄλλων οἷων δὴ εἰκός. οὓς δ' ἂν γνῶσι τούτων τι ἀδικοῦντας, τιμωροῦνται. VII. κολλάζουσι¹⁶ δὲ καὶ οὓς ἂν ἀδίκως ἐγκαλοῦντας εὐρίσκωσι. δικάζουσι δὲ καὶ ἐγκλήματος οὗ ἔνεκα ἄνθρωποι μισοῦσι μὲν ἀλλήλους μάλιστα δικάζονται δὲ ἥκιστα, ἀχαριστίας, καὶ ὃν ἂν γνῶσι δυνάμενον μὲν χάριν ἀποδιδόναι, μὴ ἀποδιδόντα δὲ, κολλάζουσι [καὶ] τοῦτον ἰσχυρῶς. οἶονται γὰρ τοὺς ἀχαρίστους καὶ περὶ θεοὺς ἂν μάλιστα ἀμελῶς ἔχειν καὶ περὶ γονέας καὶ πατρίδα καὶ φίλους. ἔπεσθαι δὲ δοκεῖ μάλιστα τῇ ἀχαριστίᾳ καὶ ἡ ἀναισχυντία· καὶ γὰρ αὕτη μεγίστη δοκεῖ εἶναι ἐπὶ πάντα τὰ αἰσχροῖα ἡγεμών. VIII. διδάσκουσι δὲ τοὺς παῖδας καὶ σωφροσύνην· μέγα δὲ συμβάλλεται εἰς τὸ μανθά-

16. κολλάζουσι] [Plato Protag. 40. Τιμωροῦνται καὶ κολλάζουσι, where see Heindorf. "Illud proprie ad exigentiam vindictam legibus debitam, hoc, ut Lat. castigare, ad emendationem

et cohibitionem peccantis referatur, Wyttenb. Ecl. Hist. 372. 452." Poppo. See Gell. N. A. 6, 14. Schneider maintains that Xen. here uses them as synonyms.

νειν σωφρονεῖν αὐτοὺς ὅτι καὶ τοὺς πρεσβυτέρους ὁρῶσιν ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν σωφρόνως διάγοντας. διδάσκουσι δὲ αὐτοὺς καὶ πείθεσθαι τοῖς ἄρχουσι· μέγα δὲ καὶ εἰς τοῦτο συμβάλλεται ὅτι ὁρῶσι τοὺς πρεσβυτέρους πειθομένους τοῖς ἄρχουσιν ἰσχυρῶς. διδάσκουσι δὲ καὶ ἐγκρατεῖς εἶναι γαστρὸς καὶ ποτοῦ· μέγα δὲ καὶ εἰς τοῦτο συμβάλλεται ὅτι ὁρῶσι τοὺς πρεσβυτέρους οὐ πρόσθεν ἀπιόντας γαστρὸς ἕνεκα πρὶν ἂν ἀφῶσιν οἱ ἄρχοντες, καὶ ὅτι οὐ παρὰ μητρὶ σιτοῦνται οἱ παῖδες, ἀλλὰ παρὰ τῷ διδασκάλῳ, ὅταν οἱ ἄρχοντες σημήνῃσι. φέρονται δὲ οἴκοθεν σῖτον μὲν ἄρτον, ὄψον δὲ κάρδαμον, πιεῖν δὲ, ἣν τις διψῇ, κώθωνα,¹⁷ ὡς ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ¹⁸ ἀρύσασθαι. πρὸς δὲ τούτοις μανθάνουσι καὶ τοξεύειν καὶ ἀκοντίζειν. μέχρι μὲν δὴ ἕξ ἢ ἑπτακαίδεκα ἐτῶν ἀπὸ γενεᾶς οἱ παῖδες ταῦτα πράττουσιν, ἐκ τούτου δὲ εἰς τοὺς ἐφήβους ἐξέρχονται. IX. οὗτοι δ' αὖ οἱ ἑφηβοὶ διάγουσιν ὧδε. δέκα ἔτη ἀφ' οὗ ἂν ἐκ παίδων ἐξέλθωσι κοιμῶνται μὲν περὶ τὰ ἀρχεῖα, ὥσπερ προεῖρηται, καὶ φυλακῆς ἕνεκα τῆς πόλεως καὶ σωφροσύνης· δοκεῖ γὰρ αὕτη ἡ ἡλικία μάλιστα ἐπιμελείας δεῖσθαι· παρέχουσι δὲ καὶ τὴν ἡμέραν ἑαυτοὺς τοῖς ἄρχουσι χρῆσθαι, ἣν τι δέωνται ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ. καὶ ὅταν μὲν δέῃ, πάντες μένουσι περὶ τὰ ἀρχεῖα· ὅταν δὲ ἐξίῃ βασιλεὺς ἐπὶ θήραν, τὰς ἡμισείας φυλὰς καταλείπει· ποιεῖ δὲ τοῦτο πολλάκις τοῦ μηνός. ἔχειν δὲ δεῖ τοὺς ἐξιόντας τόξα καὶ παρὰ τὴν φαρέτραν ἐν κολεῷ κοπίδα ἢ σάγαριν, ἔτι δὲ γέβρον καὶ παλτὰ δύο, ὥστε τὸ μὲν ἀφεῖναι, τῷ δ', ἂν δέῃ, ἐκ χειρὸς χρῆσθαι. X. διὰ τοῦτο δὲ δημοσίᾳ τοῦ θηρᾶν ἐπιμέλονται καὶ βασιλεὺς ὥσπερ καὶ ἐν πολέμῳ ἡγεμῶν αὐτοῖς ἐστὶ καὶ αὐτός τε θηρᾶ καὶ τῶν ἄλλων ἐπιμελεῖται ὅπως ἂν θηρῶσιν, ὅτι ἀληθεστάτη αὐτοῖς δοκεῖ αὕτη ἡ μελέτη τῶν πρὸς τὸν πόλεμον εἶναι. καὶ γὰρ πρῶτ' ἀνίστασθαι ἐθίζει καὶ ψύχη καὶ θάληπην ἀνέχεσθαι, γυμνάζει δὲ καὶ ὁδοιπορίαις καὶ δρόμοις, ἀνάγκη δὲ καὶ τοξεῦσαι θηρίον καὶ ἀκοντίσαι ὅπου ἂν παραπίπτῃ. καὶ τὴν ψυχὴν δὲ πολλὰ-

17. κώθωνα] This was properly an earthen cup, rather deep, with one handle, and protuberant sides, (or *ἔμβωνες*,) peculiar to the Spartan military; and Xen. traces a great similarity of manners, customs, &c. between the Spartans and the Persians: see Athen. 11, 10. Plut. Lycurg. 1, 45. ed. Par.=1, 106. Tub., J. Poll. 6, 96. Suid. and Hesych. Persian cups were properly called *βησια-*

κὰ, J. Poll. 1. c.; where, however, see the commentators. Whether the Persian cup in shape and capacity exactly corresponded to the Spartan cup, it is impossible to say. The ancient comic writers apply κώθων to wine-cups of various shape and capacity.

18. ποταμοῦ] I. e. The Araxes, on which Persepolis was situated, Cellar. Geogr. 2, 680.

κίς ἀνάγκη θήγεσθαι, ὅταν τι τῶν ἀλκίμων θηρίων ἀνθιπτῇται· παίειν μὲν γὰρ δήπου δεῖ τὸ ὁμόσε γιγνόμενον, φυλάξασθαι δὲ τὸ ἐπιφερόμενον· ὥστε οὐ ῥάδιον εὐρεῖν ἐν τῇ θήρᾳ τί ἄπεστι τῶν ἐν πολέμῳ παρόντων. XI. ἐξέρχονται δὲ ἐπὶ τὴν θήραν ἄριστον ἔχοντες πλεῖον μὲν, ὡς τὸ εἰκὸς, τῶν παιδων, τἄλλα δὲ ὅμοιον. καὶ θηρῶντες μὲν οὐκ ἂν ἀριστήσαιεν, ἣν δέ τι δεῖσῃ ἢ θηρίου ἔνεκα ἐπικαταμεῖναι ἢ ἄλλως βουλευθῶσι διατρίψαι περὶ τὴν θήραν, τὸ ἄριστον τοῦτο δειπνήσαντες τὴν ὑστεραίαν αὖ θηρῶσι μέχρι δείπνου, καὶ μίαν ἄμφω τούτῳ τῷ ἡμέρα λογίζονται, ὅτι μιᾶς ἡμέρας σίτον δαπανῶσι. τοῦτο δὲ ποιοῦσι τοῦ ἐθίξεσθαι ἔνεκα, ἵνα ἐάν τι καὶ ἐν πολέμῳ δεῖσῃ, δύνωνται τοῦτο ποιεῖν. καὶ ὅσον δὲ τοῦτο ἔχουσιν οἱ τηλικούτοι ὅ,τι ἂν θηράσωσιν, εἰ δὲ μὴ, τὸ κάρδαμον. εἰ δέ τις αὐτοὺς οἶεται ἢ ἐσθίειν ἀηδῶς, ὅταν κάρδαμον μόνον ἔχωσιν ἐπὶ τῷ σίτῳ, ἢ πίνειν ἀηδῶς, ὅταν ὕδωρ πίνωσιν, ἀναμνησθήτω πῶς ἡδὺ μὲν μᾶζα καὶ ἄρτος¹⁹ πεινῶντι φαγεῖν, πῶς δὲ ἡδὺ ὕδωρ διψῶντι πιεῖν. XII. αἱ δ' αὖ μένουσαι φυλαὶ διατρίβουσι μελετῶσαι τὰ τε ἄλλα ἃ παῖδες ὄντες ἔμαθον καὶ τοξεύειν καὶ ἀκοντίζειν, καὶ διαγωνιζόμενοι ταῦτα πρὸς ἀλλήλους διατελοῦσιν. εἰσὶ δὲ καὶ δημόσιοι τούτων ἀγῶνες καὶ ἄθλα προτίθεται. ἐν ᾗ δ' ἂν φυλῇ πλείστοι ὥσι δαημονέστατοι καὶ ἀνδρικώτατοι καὶ εὐπιστότατοι, ἐπαινοῦσιν οἱ πολῖται καὶ τιμῶσιν οὐ μόνον τὸν νῦν ἄρχοντα αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ὅστις αὐτοὺς παῖδας ὄντας ἐπαίδευσε. χρῶνται δὲ τοῖς μένουσι τῶν ἐφήβων αἱ ἀρχαί, ἣν τι ἢ φρουρῆσαι δεῖσῃ ἢ κακούργους ἐρευνῆσαι ἢ ληστὰς ὑποδραμεῖν ἢ καὶ ἄλλο τι ὅσα ἰσχύος τε καὶ τάχους ἔργα ἐστί. ταῦτα μὲν δὴ οἱ ἐφηβοὶ πραττοῦσιν. ἐπειδὰν δὲ τὰ δέκα ἔτη διατελέσωσιν, ἐξέρχονται εἰς τοὺς τελείους ἀνδρας. XIII. ἀφ' οὗ δ' ἂν ἐξέλθῃσι χρόνου οὗτοι αὖ πέντε καὶ εἴκοσιν ἔτη ὧδε διάγουσι. πρῶτον μὲν ὥσπερ οἱ ἐφηβοὶ παρέχουσιν ἑαυτοὺς ταῖς ἀρχαῖς χρῆσθαι, ἣν τι δέῃ ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ ὅσα φρονούντων τε ἡδὴ ἔργα ἐστὶ καὶ ἔτι δυναμένων. ἣν δέ που δέῃ στρατεύεσθαι, τόξα μὲν οἱ οὕτω πεπαιδευμένοι οὐκέτι ἔχοντες οὐδὲ παλτὰ στρατεύονται, τὰ δ' ἀγχέμαχα

19. μᾶζα καὶ ἄρτος] Fischer thus interprets the former word: "Genus cibi, confecti e farina hordei tostī, subacta, (μάττειν, subigere,) fere aqua, aut aqua et oleo: v. Aristoph. Pl. 192." But Poppo thus defines the two words: — "Ne unum ex his vocabulis delendum esse putes, mo-

nendum est illud de pane ex hordeo seu polenta, (ἄλφιτον,) hoc de pane ex tritico seu farina tenuiore, (ἄλευρον,) dici: cf. 6, 2, 28. Anab. 4, 5, 31. ubi ἄρτοι πύρινοι et ἄρτοι κρίθινοι commemorantur. Hinc grammatici μᾶζα per ἄρτος στρυφνός, ἄλφιτα πεφυρμένα ὕδατι καὶ ἐλαίῳ explicant."

ὄπλα καλούμενα, θώρακά τε περὶ τοῖς στέρνοις καὶ γέρρον ἐν τῇ ἀριστερᾷ, οἷόνπερ γράφονται οἱ Πέρσαι ἔχοντες, ἐν δὲ τῇ δεξιᾷ μάχαιραν ἢ κοπίδα.²⁰ καὶ αἱ ἀρχαὶ δὲ πᾶσαι ἐκ τούτων καθίστανται πλὴν οἱ τῶν παίδων διδάσκαλοι. ἐπειδὰν δὲ τὰ πέντε καὶ εἴκοσιν ἔτη διατελέσωσιν, εἴησαν μὲν ἂν οὗτοι πλεῖον τι γεγονότες ἢ πεντήκοντα ἔτη ἀπὸ γενεᾶς· ἐξέρχονται δὲ τηνικαῦτα εἰς τοὺς γεραιτέρους ὄντας τε καὶ καλουμένους. XIV. οἱ δ' αὖ γεραιτέροι οὗτοι στρατεύονται μὲν οὐκέτι ἔξω τῆς ἑαυτῶν, οἴκοι δὲ μένοντες δικάζουσι τὰ τε κοινὰ πάντα καὶ τὰ ἴδια. καὶ θανάτου δὲ οὗτοι κρίνουσι, καὶ τὰς ἀρχὰς οὗτοι πάσας αἰροῦνται· καὶ ἤν τις ἢ ἐν ἐφήβοις ἢ ἐν τελείοις ἀνδράσιν ἐλλίπη τι τῶν νομίμων, φαίνουσι μὲν οἱ φύλαρχοι ἕκαστοι καὶ τῶν ἄλλων ὁ βουλόμενος, οἱ δὲ γεραιτέροι ἀκούσαντες ἐκκρίνουσιν· ὁ δὲ ἐκκριθεὶς ἄτιμος διατελεῖ τὸν λοιπὸν βίον.

XV. "Ἴνα δὲ σαφέστερον δηλωθῇ πᾶσα ἡ Περσῶν πολιτεία, μικρὸν ἐπάνειμι· νῦν γὰρ ἐν βραχυτάτῳ ἂν δηλωθῇ διὰ τὰ προειρημένα. λέγονται μὲν γὰρ Πέρσαι ἀμφὶ τὰς δώδεκα μυριάδας εἶναι· τούτων δ' οὐδεὶς ἀπελήλαται νόμῳ τιμῶν καὶ ἀρχῶν, ἀλλ' ἔξεστι πᾶσι Πέρσαις πέμπειν τοὺς ἑαυτῶν παῖδας εἰς τὰ κοινὰ τῆς δικαιοσύνης διδασκαλεῖα. ἀλλ' οἱ μὲν δυνάμενοι τρέφειν τοὺς παῖδας ἀργοῦντας πέμπουσιν, οἱ δὲ μὴ δυνάμενοι οὐ πέμπουσιν. οἱ δ' ἂν παιδευθῶσι παρὰ τοῖς δημοσίοις διδασκάλοις, ἔξεστιν αὐτοῖς ἐν τοῖς ἐφήβοις νεανισκεύεσθαι,²¹ τοῖς δὲ μὴ διαπαιδευθεῖσιν οὕτως οὐκ ἔξεστιν. οἱ δ' ἂν αὖ ἐν τοῖς ἐφήβοις διατελέσωσι τὰ νόμιμα ποιοῦντες, ἔξεστι τούτοις εἰς τοὺς τελείους ἀνδρας συναλίζεσθαι καὶ ἀρχῶν καὶ τιμῶν μετέχειν, οἱ δ' ἂν μὴ διαγένωνται ἐν τοῖς ἐφήβοις, οὐκ ἔρχονται εἰς τοὺς τελείους. οἱ δ' ἂν αὖ ἐν τοῖς τελείοις διαγένωνται ἀνεπίληπτοι, οὗτοι τῶν γεραιτέρων γίγνονται. οὕτω μὲν δὴ οἱ γεραιτέροι διὰ πάντων τῶν καλῶν ἐληλυθότες καθίστανται· καὶ ἡ πολιτεία ἐστὶν ἡ Περσῶν καὶ ἡ ἐπιμέλεια αὕτη, ἣ οἶονται χρώμενοι βέλτιστοι ἂν εἶναι. XVI. καὶ νῦν δὲ ἐτι ἐμμένει μαρτύρια καὶ τῆς μετρίας διαί-

20. μάχαιραν ἢ κοπίδα] "Wyttenb. l. c. 373. for one of these words proposes to restore σάγαριν, because μάχαιρα and κοπίς are synonyms, (see the *Index Græcitalis*,) and σάγαρις differs from them: hence κοπίς ἢ σάγαρις is rightly said 5, 9. and elsewhere, and so μάχαιρα ἢ σάγαρις, 2, 1, 16. But μάχαιρα ἢ κοπίς contains a pleonasm. Yet all the Mss. and

Zonaras exhibit the vulgar reading." Poppo.

21. νεανισκεύεσθαι] "Νεανισκεύεσθαι, juventutem transigere; at νεανιεύεσθαι, juveniliter gloriari. De qua differentia exponemus ad Plut. Mor." Wyttenb. See J. Poll. 2, 20. Bekk. Anecd. 1, 52.: Νεανιεύεσθαι· ὑψηλόν τι καὶ ἐλευθέριον φρονῆσαι.

της αὐτῶν καὶ τοῦ ἐκπονεῖσθαι τὴν δίαίταν. αἰσχρὸν μὲν γὰρ ἔτι καὶ νῦν ἐστὶ Πέρσαις καὶ τὸ ἀποπτύειν καὶ τὸ ἀπομύττεσθαι καὶ τὸ φύσης μεστοὺς φεῖνεσθαι, αἰσχρὸν δὲ ἔτι καὶ τὸ ἰόντα που φανερόν γενέσθαι ἢ τοῦ οὐρῆσαι²² ἔνεκα ἢ καὶ ἄλλον τινὸς τοιοῦτον. ταῦτα δὲ οὐκ ἂν ἐδύναντο ποιεῖν, εἰ μὴ καὶ διαίτη μετρίᾳ ἐχρῶντο καὶ τὸ ὑγρὸν ἐκπονοῦντες ἀνῆλiskon, ὥστε ἄλλη πη ἀποχωρεῖν. ταῦτα μὲν δὴ κατὰ πάντων Περσῶν ἔχομεν λέγειν· οὗ δὲ ἔνεκα ὁ λόγος ὠρμήθη, νῦν λέξομεν τὰς Κύρου πράξεις ἀρξάμενοι ἀπὸ παιδύς.

CAP. III.

1. ΚΥΡΟΣ γὰρ μέχρι μὲν δώδεκα ἐτῶν ἢ ὀλίγῳ πλεῖον ταύτῃ τῇ παιδείᾳ ἐπαιδεύθη, καὶ πάντων τῶν ἡλικίων διαφέρων ἐφαίνετο καὶ εἰς τὸ ταχὺ μανθάνειν ἃ δέοι καὶ εἰς τὸ καλῶς καὶ ἀνδρείως ἕκαστα ποιεῖν. ἐκ δὲ τούτου τοῦ χρόνου μετεπέμψατο Ἀστυάγης τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα καὶ τὸν παῖδα αὐτῆς· ἰδεῖν γὰρ ἐπεθύμει, ὅτι ἤκουε καλὸν καὶ ἀγαθὸν αὐτὸν εἶναι. ἔρχεται δ' αὐτῇ τε ἡ Μανδάνη πρὸς τὸν πατέρα καὶ τὸν Κῦρον τὸν υἱὸν ἔχουσα. II. ὥς δὲ ἀφίκετο τάχιστα, καὶ ἔγνω ὁ Κῦρος τὸν Ἀστυάγην τῆς μητρὸς πατέρα ὄντα, εὐθύς οἶα δὴ παῖς φιλόστοργος φύσει ἡσπάξετό τε αὐτὸν ὥσπερ ἂν εἴ τις πάλαι συντεθραμμένος καὶ πάλαι φιλῶν ἀσπάξοιτο, καὶ ὁρῶν δὴ αὐτὸν κεκοσμημένον καὶ ὀφθαλμῶν ὑπογραφεῖ²³ καὶ χρώματος ἐντρίψει²⁴ καὶ κόμαις προσθέτοις, ἃ δὴ νόμιμα ἦν ἐν Μήδοις· (ταῦτα γὰρ

22. οὐρῆσαι] Herod. 1, 153. Καὶ σφι οὐκ ἐμέσαι ἔξεστι οὐκὶ οὐρῆσαι ἀντίον ἄλλον, 1, 99. Γελᾷν τε καὶ πτύειν ἀντίον, — αἰσχρὸν. Amm. Marcell. 23. : ' Super his nec stando min-gens, nec ad requisita naturæ sece-dens facile visitur Persa; ita obser-vantius hæc aliaque pudenda decli-nant.' Varro ap. Nonium: ' Persæ propter exercitationes pueriles modi-cas eam sunt consecuti corporis sic-citatem, ut neque spuerent, neque emungerentur, sufflatoque corpore essent.' See Brisson. 196. 213.

23. ὑπογραφεῖ] " I. e. Habens oculos fucatos. Scl. vett. atque adeo Medi palpebrarum inferiorem partem

solebant fucare stibio femina, *spiess-glas*, vim adstringendi et contrahendi habente, qua quidem re fiebat ut oculi esse viderentur majores et am-pliores, qui erant in partibus venu-statis: v. Plin. 33, 6. qui ait stibium feminam, vulgo *antimonium*, propter-ea πλατυόφθαλμον vocari: cf. Diosc. 5, 99. Et quia palpebræ inferiores fucabantur, apparet cur fucatio dicta sit ὑπογραφή. Vide et J. Poll. 5, 102." Fischer.

24. χρώματος ἐντρίψει] " Pertinet, ut ad reliquarum oculorum partium, ita ad totius oris fucum; nam vett. utebantur vel *cerussa*, ψιμμουθίφ, *bley-weiss*, ad conciliandum cuti cando-

πάντα Μηδικά ἐστι, καὶ οἱ πορφυροὶ χιτῶνες καὶ οἱ κάνδυνες²⁵ καὶ οἱ στρεπτοὶ περὶ τῇ δέρῃ καὶ τὰ ψέλια περὶ ταῖς χερσίν, ἐν Πέρσαις δὲ τοῖς οἴκοι καὶ νῦν ἔτι πολὺ καὶ ἐσθῆτες φανλότεραι καὶ δίαται εὐτελέστεραι·) ὁρῶν δὴ τὸν κόσμον τοῦ πάππου, ἐμβλέπων αὐτῷ ἔλεγεν, ὦ μητερ, ὡς καλὸς μοι ὁ πάππος. ἐρωτώσης δὲ τῆς μητρὸς αὐτὸν πύτερος δοκεῖ καλλίων αὐτῷ εἶναι, ὁ πατὴρ ἢ οὗτος, ἀπεκρίνατο ἄρα ὁ Κῦρος, ὦ μητερ, Περσῶν μὲν πολὺ κάλλιστος ὁ ἐμὸς πατὴρ, Μήδων μέντοι ὅσων ἑώρακα ἐγὼ καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς καὶ ἐπὶ ταῖς θύραις πολὺ οὗτος ὁ ἐμὸς πάππος κάλλιστος. III. ἀντασπαζόμενος δὲ ὁ πάππος αὐτὸν καὶ στολὴν καλὴν ἐνέδυνσε, καὶ στρεπτοῖς καὶ ψελίοις ἐτίμα καὶ ἐκόσμει, καὶ εἴ που ἐξελαύνουσι, ἐφ' ἵππου χρυσοχαλίνου περιῆγεν, ὥσπερ καὶ αὐτὸς εἴωθει πορεύεσθαι. ὁ δὲ Κῦρος ἄγε παῖς ὢν καὶ φιλόκαλος καὶ φιλότιμος ἤδετο τῇ στολῇ, καὶ ἱππεύειν μανθάνων ὑπερέχαιρεν· ἐν Πέρσαις γὰρ διὰ τὸ χαλεπὸν εἶναι καὶ τρέφειν ἵππους καὶ ἱππεύειν ἐν ὄρεινῃ οὔσῃ τῇ χώρᾳ καὶ ἰδεῖν ἵππον σπάνιον. IV. δειπνῶν δὲ ὁ Ἀστυάγης σὺν τῇ θυγατρὶ καὶ τῷ Κύρῳ, βουλούμενος τὸν παῖδα ὡς ἡδιστα δειπνεῖν, ἵνα ἤττον τὰ οἴκαδε ποθοίῃ, προσήγαγεν αὐτῷ καὶ παροψίδας²⁶ καὶ παντοδαπὰ ἐμβάσματα

rem, Plin. 34, 54. vel anchusa, *ochsenzunge*, ἐγχοῦση, ut cutis fieret rubicundior, Plin. 22, 20. Bod. ad Theophr. H. Pl. 7, 9. p. 835." Fischer. Comp. Cyrop. 8, 1, 41. Καὶ ὑποχρίεσθαι δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς προσέτετο, ὡς εὐοφθαλμότεροι φαίνοντο, ἢ εἰσι, καὶ ἐντρίβεσθαι, ὡς εὐχρώτεροι δρῶντο, ἢ πεφύκασι.

25. κάνδυνες] A Persian garment, borrowed from the Medes; "it was put over the tunic or shirt, and answered to the *chlamys*, (Ferrar. R. V. 1, 3, 1. p. 173. Spanh. Diss. 8. t. 1. p. 455.) This garment furnished with sleeves was worn by kings, generals, and common soldiers; those worn by kings were of purple, 8, 3, 10." [ὀλοπόρφυροι, or ἀλιπόρφυροι:] "those worn by generals 'coccinei vel purpurei, sed albo distincti; militum pellicei.' See Curt. 3, 3, 18. ('Palla auro distincta,') J. Poll. 7, 58. 8, 37." Fischer. Xen. afterwards calls it στολὴ καλή. The ancient lexicographers erroneously interpret it by χιτῶν Περσικὸς, and Brissonius p. 36.

adopts their error: "Tunicam, quam patrio sermone κάνδυν appellabant." But the χιτῶν or tunic is here plainly distinguished by Xen. from the κάνδυν, as also in 8, 3, 10. 13. "Apud Lucian. Dial. Mort. 14. comparatur cum chlamyde Macedonica. Philip- pus enim ad Alexandrum, Σὺ δὲ καλ, inquit, τὴν Μακεδονικὴν χλαμῦδα καταβαλὼν, κάνδυν, ὥς φασι, μετενέδυν, Schol. Περσικὴ χλαμὺς ἐστίν ἢ κάνδυν, κατὰ τὸ στέρνον, ἀλλ' οὐ κατὰ τὸν ὤμον ἀνοιγομένη." Poppo's *Index Græcitatibus*. But in the *Συναγ. Λέξ. χρυσ.* ἐκ τῶν τοῦ Λουκιανοῦ, (in Bachmann's *Anecd. Gr.* 2, 334.) we have: "Ὅτι κάνδυν ἱμάτιόν ἐστι Περσικόν, ὡς τινες λέγουσιν, οἱ δὲ Ἀρκαδικόν.

26. παροψίδας] Phrynich. *Ecl.* p. 28. Παροψίς· τὸ ὄψον, οὐχὶ δὲ τὸ ἀγ- γεῖον, ὡς τινες. Phrynich. *Σοφ. Προ- παρ.* p. 60. Παροψίδες· τὰ ὄψα τὰ ποι- κίλως κεκαρυκευμένα, καὶ οὐχ, ὡς οἱ νῦν, ἐπὶ τῶν λεκανίων. Thom. M. 694. Παροψίδα τὴν ποτὶν μᾶζαν, καὶ τὸ ὄψον, Ἀττικῶς· ἐπὶ δὲ κύλικος, ἢ τρυ- βλίου, μὴ λέγε, ὡς τινες. Juvenal 3,

καὶ βρώματα. τὸν δὲ Κῦρον ἔφασαν λέγειν, ὦ πάππε, ὅσα πράγματα ἔχεις ἐν τῷ δείπνῳ, εἰ ἀνάγκη σοι ἐπὶ πάντα τὰ λεκάνια ταῦτα διατείνειν τὰς χεῖρας καὶ ἀπογεύεσθαι τούτων τῶν παντοδαπῶν βρωμάτων. Τί δέ, φάναι τὸν Ἀστυάγην, οὐ γὰρ πολὺ σοι δοκεῖ κάλλιον τόδε τὸ δεῖπνον εἶναι τοῦ ἐν Πέρσαις; τὸν δὲ Κῦρον πρὸς ταῦτα ἀποκρίνασθαι λέγεται, Οὐχί, ὦ πάππε· ἀλλὰ πολὺ ἀπλουστέρα καὶ εὐθυτέρα παρ' ἡμῖν ἢ ὁδός ἐστιν ἐπὶ τὸ ἐμπλησθῆναι ἢ παρ' ὑμῖν. ἡμᾶς μὲν γὰρ ἄρτος καὶ κρέα εἰς τοῦτο ἄγει, ὑμεῖς δὲ εἰς μὲν τὸ αὐτὸ ἡμῖν σπεύδετε, πολλοὺς δὲ τινας ἐλιγμοὺς ἄνω καὶ κάτω πλανώμενοι μάλιστα ἀφικνεῖσθε ὅποι ἡμεῖς πάλαι ἤκομεν. V. Ἀλλ', ὦ παῖ, φάναι τὸν Ἀστυάγην, οὐκ ἀχθόμενοι ταῦτα περιπλανώμεθα· γενόμενος δ', ἔφη, καὶ σὺ γνώσῃ ὅτι ἡδέα ἐστίν. Ἀλλὰ καὶ σέ, φάναι τὸν Κῦρον, ὁρῶ, ὦ πάππε, μυσαιτόμενον ταῦτα τὰ βρώματα. καὶ τὸν Ἀστυάγην ἐπερέσθαι, Καὶ τί νι δὴ σὺ τεκμαιρόμενος, ὦ παῖ, λέγεις; Ὅτι σε, φάναι, ὁρῶ, ὅταν μὲν τοῦ ἄρτου ἄψῃ, εἰς οὐδὲν τὴν χεῖρα ἀποψώμενον, ὅταν δὲ τούτων τινὸς θίγῃς, εὐθὺς ἀποκαθαίρῃ τὴν χεῖρα εἰς τὰ χειρόμακτρα, ὥς πάννυ ἀχθόμενος ὅτι πλέα σοι ἀπ' αὐτῶν ἐγένετο. VI. πρὸς ταῦτα δὴ τὸν Ἀστυάγην εἰπεῖν, Εἰ τοίνυν οὕτω γινώσκεις, ὦ παῖ, ἀλλὰ κρέα γε εὐωχοῦ, ἵνα νεανίας οἴκαδε ἀπέλθῃς. ἅμα δὲ ταῦτα λέγοντα πολλὰ αὐτῷ παραφέρειν καὶ θήρεια καὶ τῶν ἡμέρων. καὶ τὸν Κῦρον, ἐπεὶ ἑώρα πολλὰ τὰ κρέα, εἰπεῖν, ὦ καὶ δίδως, φάναι, ὦ πάππε, πάντα ταῦτά μοι τὰ κρέα ὅτι βούλομαι αὐτοῖς χρῆσθαι; Νὴ Δία, φάναι, ὦ παῖ, ἔγωγέ σοι. VII. ἐνταῦθα δὴ τὸν Κῦρον λαβόντα τῶν κρεῶν διαδιδόναι τοῖς ἀμφὶ τὸν πάππον θεραπευταῖς, ἐπιλέγοντα ἐκάστῳ, Σοὶ μὲν τοῦτο ὅτι προθύμως με ἱππεύειν διδάσκεις, σοὶ δὲ ὅτι μοι παλτὸν ἔδωκας· νῦν γὰρ τοῦτο ἔχω, σοὶ δὲ ὅτι τὸν πάππον καλῶς θεραπεύεις, σοὶ δὲ ὅτι μου τὴν μητέρα τιμᾷς· ταῦτα ἐποίει ἕως διεδίδου πάντα ἃ ἔλαβε κρέα. VIII. Σάκκα δὲ, φάναι τὸν Ἀστυάγην, τῷ οἰνοχόῳ, ὃν ἐγὼ μάλιστα τιμῶ, οὐδὲν δίδως; ὁ δὲ Σάκας ἄρα καλὸς τε ὢν ἐτύγχανε καὶ τιμὴν ἔχων προσάγειν τοὺς δεομένους Ἀστυάγους καὶ ἀποκωλύειν οὓς μὴ καιρὸς αὐτῷ δοκοίη εἶναι προσάγειν. καὶ τὸν Κῦρον ἐπερέσθαι προπετῶς ὥς ἂν παῖς μηδέπω ὑποπτήσῃ, Διὰ τί δὴ, ὦ πάππε, τοῦτον οὕτω τιμᾷς; καὶ τὸν Ἀστυάγην σκώψαντα εἰπεῖν, Οὐχ ὁρᾷς, φάναι, ὥς καλῶς οἰνοχοεῖ καὶ εὐσχημόνως; οἱ δὲ τῶν βασιλέων τούτων οἰνο-

142.: 'quam multa magnaue paropsidem leguminis pro
suetat. Sueton. 1, 7. p. 603.

Xen. Cyrop.

Casaub.: 'Paropsidem leguminis pro
sedulitate,' &c.

χόοι κομψῶς τε οἰνοχοοῦσι καὶ καθαρείως²⁷ ἐγγέουσι καὶ διδόασι τοῖς τρισὶ δακτύλοις²⁸ ὀχοῦντες τὴν φιάλην καὶ προσφέρουσιν ὡς ἂν ἐνδοῖεν τὸ ἔκπωμα εὐληπτότατα τῷ μέλλοντι πίνειν. IX. Κέλευσον δὴ, φάναι, ὦ πάππε, τὸν Σάκαν καὶ ἐμοὶ δοῦναι τὸ ἔκπωμα, ἵνα καὶ γὰρ καλῶς σοι πιεῖν ἐγγέας ἀνακτῆσωμαι σε, ἣν δύνωμαι. καὶ τὸν κελεῦσαι δοῦναι. λαβόντα δὴ τὸν Κῦρον οὕτω μὲν δὴ εὖ κλύσαι τὸ ἔκπωμα ὥσπερ τὸν Σάκαν ἑώρα, οὕτω δὲ στήσαντα τὸ πρόσωπον σπουδαίως καὶ εὐσχημόνως προσενεγκεῖν καὶ ἐνδοῦναι τὴν φιάλην²⁹ τῷ πάππῳ ὥστε τῇ μητρὶ καὶ τῷ Ἀστυάγει πολὺν γέλωτα παρασχεῖν. καὶ αὐτὸν δὲ τὸν Κῦρον ἐκγελάσαντα ἀναπηδήσαι πρὸς τὸν πάππον καὶ φιλοῦντα ἅμα εἰπεῖν, ὦ Σάκα, ἀπόλωλας· ἐκβαλῶ σε ἐκ τῆς τιμῆς· τά τε γὰρ ἄλλα, φάναι, σοῦ κάλλιον οἰνοχοήσω καὶ οὐκ ἐκπίομαι αὐτὸς τὸν οἶνον. οἱ δ' ἄρα τῶν βασιλέων οἰνοχόοι, ἐπειδὰν διδῶσι τὴν φιάλην, ἀρύσαντες ἀπ' αὐτῆς τῷ κυάθῳ³⁰ εἰς τὴν ἀριστερὰν χεῖρα ἐγγεάμενοι καταβρόφοῦσι, τοῦ δὴ εἰ φάρμακα ἐγγέουεν μὴ λυσιτελεῖν αὐτοῖς. X. ἐκ τούτου δὴ ὁ Ἀστυάγης ἐπισκώπτων, Καὶ τί δὴ, ἔφη, ὦ Κῦρε, τὰλλα μιμούμενος τὸν Σάκαν οὐκ ἀπερρόφησας τοῦ οἶνου; "Οτι, ἔφη, νῆ Δία ἐδεδοίκεν μὴ ἐν τῷ κρατῇρι φάρμακα μεμιγμένα εἶη. καὶ γὰρ ὅτε εἰστίσας σὺ τοὺς φίλους ἐν τοῖς γενεθλίοις, σαφῶς κατέμαθον φάρμακα ὑμῖν αὐτὸν ἐγγεάντα. Καὶ πῶς δὴ σὺ τοῦτο, ἔφη, ὦ παῖ, κατέγνως; "Οτι νῆ Δί' ὑμᾶς ἑώρων καὶ ταῖς γυνώμαις καὶ τοῖς σώμασι σφαλλομένους. πρῶτον μὲν γὰρ ἂ οὐκ ἔατε ἡμᾶς τοὺς παῖδας ποιεῖν, ταῦτα αὐτοὶ ἐποιεῖτε. πάντες μὲν γὰρ ἅμα ἐκεκράγειτε, ἐμανθάνετε δὲ οὐδέ

27. καθαρείως] J. Poll. 6, 4. Ὁ γὰρ καθάρειος ἰδιωτικόν· καίτοι τὸ καθαρείως παρὰ Ξενοφῶντι εἴρηται.

28. τοῖς τρισὶ δακτύλοις] Philostr. Ep. 23. Πάντα με αἶρει τὰ σά· καὶ ὁ λινούς χιτῶν καὶ τῶν τριῶν δακτύλων αἱ συνθέσεις, ἐφ' ὧν ὀχεῖται τὸ ποτήριον. Heliod. 1, 7. p. 357. Καὶ ἅμα προσέφερε τῇ Ἀρσάκῃ προσηνὲς, κερασάμενος εὐρυθμόν τέ τι, καὶ ἄκροις τοῖς δακτύλοις ἐποχῶν τὴν φιάλην.

29. τὴν φιάλην] τὸ ἔκπωμα. Wyttenb. p. 374. distinguishes between these words, "ut φιάλην fuisse dicat ollam planiorem ac latiore, in qua positum poculum, ἔκπωμα, pincerna convivis porrexerit. Sed docte contra hanc sententiam disputavit Schneider, 'qui cum Fisch, et Sturzio hæc

vocabula synonyma esse recte putat; nam quod hic est ἐνδοῦναι τὸ ἔκπωμα, id seq. sect. dicitur ἐνδοῦναι τὴν φιάλην." Poppo.

30. κυάθῳ] "Κύαθος erat trulla ænea; qua vinum vel e cratere in pocula, vel, ut hic, e poculo in manum infundebant; adeoque ab usu tali, ἀρυστήρ vel ἀντλητής appellatur, J. Poll. 1, 575. 2, 1239. 1301. Athen. 10, 6. p. 424." Hutchinson. "Κύαθος apud Græcos erat vas figlinum æneumve, capiens duodecimam sextarii partem, quo vinum hauriebatur fere e cratere, et fundebatur in pocula: vide nos ad Anacr. 57, 3. Hesych. et Etym. M. explicant per ἀντλητήριον, hauritorium, Gl. vett." Fischer.

ἐν ἀλλήλων, ἦδετε δὲ καὶ μάλα γελοίως, οὐκ ἀκροώμενοι δὲ τοῦ ἄδοντος ὠμνύετε ἄριστα ἄδειν, λέγων δὲ ἕκαστος ὑμῶν τὴν ἑαυτοῦ ῥώμην, ἐπεὶ ἀνασταίητε ὀρχησόμενοι, μὴ ὅπως ὀρχεῖσθαι ἐν ῥυθμῷ, ἀλλ' οὐδ' ὀρθοῦσθαι ἐδύνασθε. ἐπελέλησθε δὲ παντάπασι σύ τε ὅτι βασιλεὺς ἦσθα, οἱ τε ἄλλοι ὅτι σὺ ἄρχων. τότε γὰρ δὴ ἔγωγε καὶ πρῶτον κατέμαθον ὅτι τοῦτ' ἄρ' ἦν ἡ ἰσηγορία ὃ ὑμεῖς τότε ἐποιεῖτε. XI. οὐδέποτε γοῦν ἐσιωπᾶτε. καὶ ὁ Ἀστυάγης λέγει, 'Ὁ δὲ σὸς πατήρ, ἔφη, ὦ παῖ, πίνων οὐ μεθύσκειται; Οὐ μὰ Δί', ἔφη. 'Ἀλλὰ πῶς ποιεῖ; Διψῶν παύεται,³¹ ἄλλο δὲ κακὸν οὐδὲν πάσχει· οὐ γὰρ οἶμαι, ὦ πάππε, Σάκας αὐτῷ οἰνοχοεῖ. καὶ ἡ μήτηρ εἶπεν, 'Ἀλλὰ τί ποτε σὺ, ὦ παῖ, τῷ Σάκᾳ οὕτω πολεμεῖς; τὸν δὲ Κῦρον εἰπεῖν, "Ὅτι νῆ Δία, φάναι, μισῶ αὐτόν· πολλάκις γάρ με πρὸς τὸν πάππον ἐπιθυμοῦντα προσδραμεῖν οὗτος ὁ μιαρῳάτος ἀποκωλύει. ἀλλὰ ἱκετεύω, φάναι, ὦ πάππε, δός μοι τρεῖς ἡμέρας ἄρξαι αὐτοῦ. καὶ τὸν Ἀστυάγην εἰπεῖν, Καὶ πῶς ἂν ἄρξαις αὐτοῦ; καὶ τὸν Κῦρον φάναι, Στὰς ἂν ὥσπερ οὗτος ἐπὶ τῇ εἰσόδῳ, ἔπειτα ὁπότε βούλοιο παριέναι ἐπ' ἄριστον, λέγοιμ' ἂν ὅτι οὐπω δυνατὸν τῷ ἀρίστῳ ἐντυχεῖν· σπουδάξει γὰρ πρὸς τινὰς· εἴθ' ὁπότεαν ἦκοι ἐπὶ τὸ δεῖπνον, λέγοιμ' ἂν ὅτι λοῦται· ἐπειδὰν δὲ πάνυ σπουδάξοι φαγεῖν, εἴποιμ' ἂν ὅτι παρὰ ταῖς γυναιξίν ἐστιν· ἕως παρατείναιμι³² τοῦτον ὥσπερ οὗτος ἐμὲ παρατείνει ἀπὸ σοῦ κωλύων. XII. τοσαύτας μὲν αὐτοῖς εὐθυμίας παρεῖχεν ἐπὶ τῷ δείπνῳ· τὰς δὲ ἡμέρας, εἴ τινος αἰσθοῖτο δεόμενον ἢ τὸν πάππον ἢ τὸν τῆς μητρὸς ἀδελφόν, χαλεπὸν ἦν

31. Διψῶν παύεται] I. e. "Tolerat sitim," Philel. According to the usage of the Greeks, says Poppo, the meaning is *sitire desinit*, (see Matth. Gr. Gr. p. 793.) which interpretation Leunclavius has commended. But this interpretation is hardly consistent with the interrogation, 'Ἀλλὰ πῶς ποιεῖ; and Fischer contends that Xen. would in that case have written, *παύεται διψῶν*. "Imo intell. πίνειν, aut πίνων, ita, Sitiens bibere desinit; nam παύεσθαι sæpe simpliciter ponitur, ut particip. alius verbi intelligi debeat e vicinia. Vide Theophr. Char. 2, 3. 11, 1. 19, 4."

32. ἕως παρατείναιμι] "Eam huius verbi interpretationem amplector, quam Casaub. Anim. ad Athen. 285. affert; proprie enim *extensionem* significat. Quoniam autem tormentis

corpora extenduntur, *παρατείνειν* solet accipi simpliciter pro *torquere*, aut quoquo modo *cruciare*," Hutchinson. See Interpret. ad Soph. Œd. T. 153. Fischer gives a different account:—"Παρατείνειν proprie est *protendere*, *protrahere*, ut coriarii expandunt coria: vide Phavor. et Hesych.; 2. de iis, qui *producent* rem aliquam, ut Act. 20, 7. et J. Poll. 1, 167. laudat formulam *παρέτειναν τὸν χρόνον τῆς πολιορκίας*, v. Kypke ad Act. 1. c. et Phav.; 3. usurpatur de iis, qui aliquem differunt, detinent, morantur; 4. pr. de iis, qui alicui differendo, detinendo, ægre faciunt, molestiam creant, omninoque qui alicui aliqua re ægre faciunt, ut h. l. Hesych. *Παρατενεῖς ἀπολεῖς*. Cf. Timæi Gloss. Plat. et ibi Ruhnk."

ἄλλον φθάσαι τοῦτο ποιήσαντα· ὅτι γὰρ δύναίτο ὁ Κῦρος ὑπερέχαιρεν αὐτοῖς χαριζόμενος.

XIII. Ἐπεὶ δὲ ἡ Μανδάνη παρεσκευάζετο ὡς ἀπιοῦσα πάλιν πρὸς τὸν ἄνδρα, ἐδεῖτο αὐτῆς ὁ Ἀστυάγης καταλιπεῖν τὸν Κῦρον. ἡ δὲ ἀπεκρίνατο ὅτι βούλοίτο μὲν ἅπαντα τῷ πατρὶ χαρίζεσθαι, ἄκοντα μέντοι τὸν παῖδα χαλεπὸν εἶναι νομίζειν καταλιπεῖν.

XIV. ἔνθα δὴ ὁ Ἀστυάγης λέγει πρὸς τὸν Κῦρον, ὦ παῖ, ἦν μένης παρ' ἐμοί, πρῶτον μὲν τῆς παρ' ἐμὲ εἰσόδου σοι οὐ Σάκας ἄρξει, ἀλλ' ὅποταν βούλῃ εἰσιέναι ὡς ἐμὲ, ἐπὶ σοὶ ἔσται· καὶ χάριν σοι εἶσομαι ὅσῳ ἂν πλεονάκεις εἰσῆς ὡς ἐμέ. ἔπειτα δὲ ἵπποις τοῖς ἐμοῖς χρῆσθαι καὶ ἄλλοις ὅποσοις ἂν βούλῃ, καὶ ὅταν ἀπὴς, ἔχων ἅπει οὐς ἂν αὐτὸς ἐθέλῃς. ἔπειτα δὲ ἐν τῷ δείπνῳ ἐπὶ τὸ μετρίως σοι δοκοῦν ἔχειν ὅποιαν ἂν βούλῃ ὁδὸν πορεύσῃ. ἔπειτα τὰ τε νῦν ὄντα ἐν τῷ παραδείσῳ³³ θηρία δίδωμί σοι καὶ ἄλλα παντοδαπὰ συλλέξω, ἃ σὺ ἐπειδὰν τάχιστα ἱππεύειν μάθῃς, διώξῃ, καὶ τοξεύων καὶ ἀκοντίζων καταβαλεῖς ὥσπερ οἱ μεγάλοι ἄνδρες. καὶ παῖδας δὲ σοι ἐγὼ συμπαίκτορας παρέξω, καὶ ἄλλα ὅποσα ἂν βούλῃ λέγων πρὸς ἐμὲ οὐκ ἀτυχήσεις. XV. ἐπεὶ ταῦτα εἶπεν ὁ Ἀστυάγης, ἡ μήτηρ διηρώτα τὸν Κῦρον πότερον βούλοίτο μένειν ἢ ἀπιέναι. ὁ δὲ οὐκ ἐμέλλησεν, ἀλλὰ ταχὺ εἶπεν ὅτι μένειν βούλοίτο. ἐπερωτηθεὶς δὲ πάλιν ὑπὸ τῆς μητρὸς διὰ τί εἰπεῖν λέγεται, "Ὅτι οἵκοι μὲν τῶν ἡλικίων καὶ εἰμὶ καὶ δοκῶ κράτιστος εἶναι, ὦ μῆτερ, καὶ ἀκοντίζων καὶ τοξεύων, ἐνταῦθα δὲ οἶδ' ὅτι ἱππεύων ἡττων εἰμὶ τῶν ἡλικίων· καὶ τοῦτο εὖ ἴσθι, ὦ μῆτερ, ἔφη, ὅτι ἐμὲ πάννυ ἀνιῶ. ἦν δὲ με καταλίπῃς ἐνθάδε καὶ μάθω ἱππεύειν, ὅταν μὲν ἐν Πέρσαις ὦ, οἴμαί σοι ἐκείνους τοὺς ἀγαθοὺς τὰ πεζικὰ ῥαδίως νικήσειν, ὅταν δὲ εἰς Μήδους ἔλθω ἐνθάδε, πειράσομαι τῷ πάππῳ ἀγαθῶν ἱππέων κράτιστος ὦν ἱππεὺς

33. παραδείσῳ] Curt. 8, 1, 11. 'Barbaræ opulentia in illis locis haud ulla sunt majora indicia, quam magnis nemoribus saltibusque nobilium ferarum greges clausi. Spatiosas ad hoc eligunt silvas, crebris perennium aquarum fontibus amœnas,' &c. It is a Persian word: see J. Poll. 9, 13. Xen. Œcon. 4, 13. Reland's Diss. 8. p. 210. It also passed into the Hebrew tongue, Neh. 2, 8. Eccl. 2, 5. Cant. 4, 13. Xen. l. c. "ait παραδείσους fuisse κήπους. Sc. παραδείσος fuit hortus oleribus, herbis, arboribus sativis (ἡμέροις, Thom. M. v.

Λειμῶν,) cultus, cui junctum erat nemus magnum, silva amœna et irrigua, in qua greges ferarum nobilium, ut leonum, ursarum, aprorum pascebantur, muris juncta, et munita turribus, venantium receptaculis, jagdhäuser: cujusmodi nemus Lat. vr. vivarium, ein thiergarten, quo voc. Persicum interpretatur Gellius 2, 19. Vide Brisson. 1, 78. Sed v. παράδεισος pr. sæpe ita ut non omnes illas agri culti partes indicet, sed certam quandam ejus partem, ut h. l. vivarium, id quod additum θηρία docet," Fischer.

σύμμαχεϊν αὐτῷ. XVI. τὴν δὲ μητέρα εἰπεῖν, Τὴν δὲ δικαιοσύνην, ᾧ παῖ, πῶς μαθήσῃ ἐνθάδε, ἐκεῖ ὄντων σοι τῶν διδασκάλων; καὶ τὸν Κῦρον φάναι, Ἄλλ', ᾧ μητερ, ἀκριβῶς ταῦτά γε οἶδα. Πῶς σὺ οἶσθα; τὴν Μανδάνην εἰπεῖν. Ὅτι, φάναι, ὁ διδάσκαλος με ὡς ἤδη ἀκριβοῦντα τὴν δικαιοσύνην καὶ ἄλλοις καθίστη δικάζειν. καὶ τοίνυν, φάναι, ἐπὶ μιᾷ ποτε δίκη πληγὰς ἔλαβον ὡς οὐκ ὀρθῶς δικάσας. ἦν δὲ ἡ δίκη τοιαύτη. XVII. παῖς μέγας μικρὸν ἔχων χιτῶνα, ἕτερον παῖδα μικρὸν μέγαν ἔχοντα χιτῶνα ἐκδύσας αὐτὸν τὸν μὲν ἑαυτοῦ ἐκείνον ἡμφίεσε, τὸν δὲ ἐκείνου αὐτὸς ἐνέδυν. ἐγὼ οὖν τούτοις δικάζων ἔγνω βέλτιον εἶναι ἀμφοτέροις τὸν ἀρμόζοντα ἐκάτερον χιτῶνα ἔχειν. ἐν τούτῳ αὖ με ἔπαισεν ὁ διδάσκαλος, λέξας ὅτι ὁπότε μὲν τοῦ ἀρμόττοντος εἶην κριτῆς, οὕτω δέοι ποιεῖν, ὁπότε δὲ κρῖναι δέοι πότερον ὁ χιτῶν εἶη, τοῦτ' ἔφη σκεπτέον εἶναι τίς κτῆσις δικαία ἐστὶ, πότερα τὸν βίᾳ ἀφελόμενον ἔχειν ἢ τὸν ποιησάμενον ἢ πριάμενον κεκτῆσθαι. ἔπειτα δὲ ἔφη τὸ μὲν νόμιμον δίκαιον εἶναι, τὸ δὲ ἄνομον βίαιον· σὺν τῷ νόμῳ οὖν ἐκέλευεν αἰεὶ τὸν δικαστὴν τὴν ψῆφον τίθεσθαι. οὕτως ἐγὼ σοι, ᾧ μητερ, τά γε δίκαια παντάπασιν ἤδη ἀκριβῶς ἦν δέ τι ἄρα προσδέωμαι, ὁ πάππος με, ἔφη, οὗτος ἐπιδιδάξει. XVIII. Ἄλλ' οὐ ταῦτά, ἔφη, ᾧ παῖ, παρὰ τῷ πάππῳ καὶ ἐν Πέρσαις δίκαια ὁμολογεῖται. οὗτος μὲν γὰρ τῶν ἐν Μήδοις πάντων ἑαυτὸν δεσπότην πεποίηκεν, ἐν Πέρσαις δὲ τὸ ἴσον ἔχειν δίκαιον νομίζεται. καὶ ὁ σὸς πρῶτος πατὴρ τὰ τεταγμένα μὲν ποιεῖ τῇ πόλει, τὰ τεταγμένα δὲ λαμβάνει, μέτρον δὲ αὐτῷ οὐχ ἡ ψυχὴ ἀλλ' ὁ νόμος ἐστίν. ὅπως οὖν μὴ ἀπολῇ μαστιγούμενος, ἐπειδὰν οἶκοι ᾗς, ἂν παρὰ τούτου μαθὼν ἤκῃς ἀντὶ τοῦ βασιλικοῦ τὸ τυραννικόν, ἐν ᾧ ἐστὶ τὸ πλεῖον οἶεσθαι χρῆναι πάντων ἔχειν. Ἄλλ' ὅ γε σὸς πατὴρ, εἶπεν ὁ Κῦρος, δεινότερός ἐστιν, ᾧ μητερ, διδάσκειν μεῖον ἢ πλεῖον ἔχειν. ἢ οὐχ ὁρᾷς, ἔφη, ὅτι καὶ Μήδους ἅπαντας δεδίδαχεν ἑαυτοῦ μεῖον ἔχειν; ὥστε θάρσει, ὡς ὁ γε σὸς πατὴρ οὐτ' ἄλλον οὐδένα οὐτ' ἐμὲ πλεονεκτεῖν μαθόντα ἀποπέμψει.

CAP. IV.

I. Τοιαῦτα μὲν δὴ πολλὰ ἐλάλει ὁ Κῦρος· τέλος δὲ ἡ μὲν μήτηρ ἀπῆλθε, Κῦρος δὲ κατέμενε καὶ αὐτοῦ ἐτρέφετο. καὶ ταχὺ μὲν τοῖς ἡλικιώταις συνεκέκρατο ὥστε οἰκείως διακεῖσθαι, ταχὺ δὲ τοὺς πατέ-

ρας αὐτῶν ἀνῆρτητο, προσιών καὶ ἔνδηλος ὦν ὅτι ἡσπάζετο αὐτῶν τοὺς υἱεῖς, ὥστε εἴ τι τοῦ βασιλέως δέοιντο, τοὺς παῖδας ἐκέλευον τοῦ Κύρου δεῖσθαι διαπράξασθαι σφίσιν. ὁ δὲ Κῦρος, εἰ δέοιντο αὐτοῦ οἱ παῖδες, διὰ τὴν φιλανθρωπίαν καὶ φιλοτιμίαν περὶ παντὸς ἐποιεῖτο διαπράττεσθαι. II. καὶ ὁ Ἀστυάγης ὅ,τι δέοιτο αὐτοῦ ὁ Κῦρος οὐδὲν ἐδύνατο ἀντέχειν μὴ οὐ χαρίζεσθαι. καὶ γὰρ ἀσθενήσαντος αὐτοῦ οὐδέποτε ἀπέλιπε τὸν πάππον οὐδὲ κλαίων ποτὲ ἐπαύετο, δηλὸς τε ἦν πᾶσιν ὅτι ὑπερεφοβεῖτο μὴ οἱ ὁ πάππος ἀποθάνῃ· καὶ γὰρ ἐκ νυκτὸς εἴ τινας δέοιτο Ἀστυάγης, πρῶτος ἡσθάνετο Κῦρος καὶ πάντων ἀοκνότερα ἀνεπήδα ὑπηρετήσων ὅ,τι οἴοιτο χαριεῖσθαι, ὥστε παντάπασιν ἀνεκτήσατο τὸν Ἀστυάγην.

III. Καὶ ἦν μὲν ἴσως ὁ Κῦρος πολυλογώτερος, ἅμα μὲν διὰ τὴν παιδείαν, ὅτι ἡναγκάζετο ὑπὸ τοῦ διδασκάλου καὶ διδόναι λόγον ὧν ἐποίει καὶ λαμβάνειν παρ' ἄλλων, ὁπότε δικάζοι, ἔτι δὲ καὶ διὰ τὸ φιλομαθὲς εἶναι πολλὰ μὲν αὐτὸς ἀεὶ τοὺς παρόντας ἀνηρώτα πῶς ἔχοντα τυγχάνοι, καὶ ὅσα αὐτὸς ὑπ' ἄλλων ἐρωτῶτο, διὰ τὸ ἀγχίνους εἶναι ταχὺ ἀπεκρίνετο, ὥστε ἐκ πάντων τούτων ἡ πολυλογία συνελέγετο αὐτῷ· ἀλλ' ὥσπερ γὰρ ἐν σώμασιν, ὅσοι νέοι ὄντες μέγεθος ἔλαβον, ὅμως ἐμφαίνεται τὸ νεαρὸν αὐτοῖς, ὃ κατηγορεῖ τὴν ὀλιγοετίαν, οὕτω καὶ Κύρου ἐκ τῆς πολυλογίας οὐ θράσος διεφαίνετο, ἀλλ' ἀπλότης τις καὶ φιλοστοργία, ὥστ' ἐπεθύμει ἂν τις ἔτι πλείω ἀκούειν αὐτοῦ ἢ σιωπῶντι παρῆναι.

IV. Ὡς δὲ προῆγεν αὐτὸν ὁ χρόνος σὺν τῷ μεγέθει εἰς ὥραν τοῦ πρόσρηβον γενέσθαι, ἐν τούτῳ δὴ τοῖς μὲν λόγοις βραχυτέροις ἐχρήτο καὶ τῇ φωνῇ ἡσυχαιτέρα, αἰδοῦς δὲ ἐνεπίμπλατο ὥστε καὶ ἐρυθραίνεσθαι, ὁπότε συντυγχάνοι τοῖς πρεσβυτέροις, καὶ τὸ σκυλακῶδες τὸ πᾶσιν ὁμοίως προσπίπτειν οὐκέθ' ὁμοίως προπετὲς εἶχεν. οὕτω δὲ ἡσυχαιτερος μὲν ἦν, ἐν δὲ ταῖς συνουσίαις πάνπαν ἐπίχαρις. καὶ γὰρ ὅσα διαγωνίζονται πολλάκις ἡλικες πρὸς ἀλλήλους, οὐχ ἅ κρείττων ἦδει ὦν, ταῦτα προῦκαλεῖτο τοὺς συνόντας, ἀλλ' ἅπερ εὖ ἦδει ἑαυτὸν ἡττονα ὄντα, ταῦτα ἐξῆρχε φάσκων κάλλιον αὐτῶν ποιήσιν, καὶ κατῆρχεν ἤδη διαναπηδῶν³⁴ ἐπὶ τοὺς ἵππους ἢ διατοξευσόμενος ἢ διακοντιούμενος ἀπὸ τῶν ἵππων οὐπω πάνν ἐποχος ὦν, ἡττώμενος δὲ αὐτὸς ἐφ' ἑαυτῷ μάλιστα ἐγέλα. V. ὥς δ' οὐκ ἀπεδίδρασκεν ἐκ τοῦ ἡττᾶσθαι εἰς τὸ μὴ ποιεῖν ὃ ἡτῶτο, ἀλλ' ἐκαλινδεῖτο ἐν τῷ πειρᾶσθαι αὐθις βέλτιον ποιεῖν, ταχὺ μὲν εἰς τὸ ἴσον ἀφίκετο

34. διαναπηδῶν] I. e. "Certatim in equum insiliens." Wyttenb. 378.

τῇ ἵππικῇ τοῖς ἥλιξι, ταχὺ δὲ παρῆει³⁵ διὰ τὸ ἐρᾶν τοῦ ἔργου, ταχὺ δὲ τὰ ἐν τῷ παραδείσῳ θηρία ἀνηλώκει διώκων καὶ βάλλων καὶ κατακαίνων, ὥστε ὁ Ἀστυάγης οὐκέτ' εἶχεν αὐτῷ συλλέγειν θηρία. καὶ ὁ Κῦρος αἰσθόμενος ὅτι βουλόμενος οὐ δύναται οἱ ζῶντα πολλὰ παρέχειν, ἔλεγε πρὸς αὐτὸν, ὦ πάππε, τί σε δεῖ θηρία ζητοῦντα πράγματα ἔχειν; ἀλλ' ἐὰν ἐμὲ ἐκπέμπῃς ἐπὶ θήραν σὺν τῷ θεῖῳ, νομιῶ ὅσα ἂν ἴδω θηρία, ἐμοὶ ταῦτα τρέφεσθαι. VI. ἐπιθυμῶν δὲ σφόδρα ἐξιέναι ἐπὶ τὴν θήραν οὐκέθ' ὁμοίως λιπαρεῖν ἐδύνατο ὥσπερ παῖς ὢν, ἀλλ' ὀκνηρότερον προσήει. καὶ ἃ πρόσθεν τῷ Σάκα ἐμέμφετο ὅτι οὐ παρίει αὐτὸν πρὸς τὸν πάππον, αὐτὸς ἤδη Σάκας ἐαυτῷ ἐγίγνετο· οὐ γὰρ προσήει, εἰ μὴ ἴδοι εἰ καιρὸς εἴη, καὶ τοῦ Σάκα ἐδεῖτο πάντως σημαίνειν αὐτῷ ὅποτε ἐν καιρῷ εἴη εἰσιέναι καὶ ὅποτε οὐκ ἐν καιρῷ· ὥστε ὁ Σάκας ὑπερεφίλει ἤδη αὐτὸν, ὥσπερ καὶ οἱ ἄλλοι πάντες.

VII. Ἐπεὶ δ' οὖν ἔγνω ὁ Ἀστυάγης σφόδρα αὐτὸν ἐπιθυμοῦντα ἔξω θηρᾶν, ἐκπέμπει αὐτὸν σὺν τῷ θεῖῳ καὶ φύλακας συμπέμπει ἐφ' ἵππων πρεσβυτέρους, ὅπως ἀπὸ τῶν δυσχωριῶν φυλάττοιεν αὐτὸν καὶ εἰ τῶν ἀγρίων τι φανείη θηρίων. ὁ οὖν Κῦρος τῶν ἐπομένων προθύμως ἐπυνθάνετο ποίοις οὐ χρὴ θηρίοις πελάζειν καὶ ποῖα χρὴ θαρρόντα διώκειν. οἱ δ' ἔλεγον ὅτι καὶ ἄρκτοι πολλοὺς ἤδη πλησιάζοντας διέφθειραν καὶ κάπροι καὶ λέοντες καὶ παρδάλεις, αἱ δὲ ἔλαφοι καὶ δορκάδες καὶ οἱ ἄγριοι οἶες καὶ οἱ ὕνοι οἱ ἄγριοι ἄσινεῖς εἰσίν. ἔλεγον δὲ καὶ τοῦτο, τὰς δυσχωρίας ὅτι δέοι φυλάττεσθαι οὐδὲν ἥττον ἢ τὰ θηρία· πολλοὺς γὰρ ἤδη αὐτοῖς τοῖς ἵπποις κατακρημνισθῆναι. VIII. καὶ ὁ Κῦρος πάντα ταῦτα ἐμάνθανε προθύμως· ὥς δὲ εἶδεν ἔλαφον ἐκπηδήσασαν, πάντων ἐπιλαθόμενος ὢν ἤκουσεν ἐδίωκεν οὐδὲν ἄλλο ὁρῶν ἢ ὅπῃ ἔφευγε. καὶ πως διαπηδῶν αὐτῷ ὁ ἵππος πίπτει εἰς γόνατα, καὶ μικροῦ κάκεϊνον ἐξετραχίλισεν³⁶ οὐ μὴν ἀλλ' ἐπέμεινεν ὁ Κῦρος μόλις πως καὶ ὁ ἵππος ἐξανέστη. ὥς δὲ εἰς τὸ πεδίον ἦλθεν, ἀκοντίσας καταβάλλει τὴν ἔλαφον, καλόν τι

35. παρῆει] “Πάρεμι, pr. præterire, transire; 2. vincere, quia cursores et aurigæ alios prætereundo superant. Phav. παρῆει ἀντὶ τοῦ ἐνίκησεν,” [Lib. de Constr. Verb. ab Herm. edit. p. 362.] “Atque sic lrr. verba παρατρέχειν, Paus. 5, 7. παραθέειν, 6, 1. p. 453. παρέρχεσθαι, Anacr. 29, 28. ubi v. nos.” Fischer.

36. ἐξετραχίλισεν] The horse fell

on its knees, and had almost precipitated Cyrus from its neck. The aorist here is emphatic, and marks the high accomplishment of the effort. “Videtur Xen. id solum voluisse equum, in genua lapsum, de cervice sua tantum non præcipitasse Cyrum; nam mox sequitur, οὐ μὴν ἀλλ' ἐπέμεινεν ὁ Κῦρος μόλις πως.” Hutch.

χρῆμα καὶ μέγα.³⁷ καὶ ὁ μὲν δὴ ὑπερέχαιρεν· οἱ δὲ φύλακες προσ-
ελάσαντες ἐλοιδοροῦν αὐτὸν καὶ ἔλεγον εἰς οἷον κίνδυνον ἔλθοι καὶ
ἔφασαν κατερεῖν αὐτοῦ. ὁ οὖν Κῦρος εἰστήκει καταβεβηκὼς καὶ
ἀκούων ταῦτα ἡνιᾶτο. ὡς δ' ἤσθετο κραυγῆς, ἀνεπήδησεν ἐπὶ τὸν
ἵππον ὥσπερ ἐνθουσιῶν, καὶ ὡς εἶδεν ἐκ τοῦ ἀντίου κάπρον προσφε-
ρόμενον, ἀντίος ἐλαύνει καὶ διατεινόμενος εὐστόχως βάλλει εἰς τὸ
μέτωπον καὶ κατέσχε τὸν κάπρον. IX. ἐνταῦθα μέντοι ἤδη καὶ ὁ
θεῖος αὐτῷ ἐλοιδορεῖτο, τὴν θρασύτητα ὀρῶν. ὁ δ' αὐτοῦ λοιδορου-
μένου ὅμως ἐδεῖτο ὅσα αὐτὸς ἔλαβε, ταῦτα ἑᾶσαι εἰσκομίσαντα δοῦ-
ναι τῷ πάππῳ. τὸν δὲ θεῖον εἰπεῖν φασίν, 'Αλλ' ἦν αἰσθηταὶ ὅτι
ἐδίωκες, οὐ σοὶ μόνον λοιδορήσεται, ἀλλὰ καὶ ἐμοὶ ὅτι σε εἶων. Καὶ
ἦν βούληται, φάναι αὐτὸν, μαστιγωσάτω, ἐπειδὴν γε ἐγὼ δῶ αὐτῷ.
καὶ σύ γε, εἰ βούλει, ἔφη, ὦ θεῖε, τιμωρησάμενος ὅ,τι βούλει ταῦτα
ὅμως χάρισαί μοι. καὶ ὁ Κναζάρης μέντοι τελευτῶν εἶπε, Ποίει
ὅπως βούλει· σὺ γὰρ νῦν γε ἡμῶν ἔοικας βασιλεὺς εἶναι. X. οὕτω
δὲ ὁ Κῦρος εἰσκομίσας τὰ θηρία ἐδίδου τε τῷ πάππῳ καὶ ἔλεγεν ὅτι
αὐτὸς ταῦτα θηράσειεν ἐκείνῳ. καὶ τὰ ἀκόντια ἐπεδείκνυε μὲν οὖν,
κατέθηκε δὲ ἡματωμένα ὅπου ῥετο τὸν πάππον ὄψεσθαι. ὁ δὲ
'Αστυάγης ἄρα εἶπεν, 'Αλλ', ὦ παῖ, δέχομαι μὲν ἔγωγε ἡδέως ὅσα
σὺ δίδως, οὐ μέντοι δέομαί γε τούτων οὐδενός, ὥστε σε κινδυνεύειν.
καὶ ὁ Κῦρος ἔφη, Εἰ τοίνυν μὴ σὺ δέῃ, ἱκετεύω, ὦ πάππε, ἐμοὶ
δὸς αὐτὰ, ὅπως τοῖς ἡλικιώταις ἐγὼ διαδῶ. 'Αλλ', ὦ παῖ, ἔφη ὁ
'Αστυάγης, καὶ ταῦτα λαβὼν διαδίδου ὅτῳ σὺ βούλει καὶ τῶν ἄλλων
ὅποσα θέλεις.

XI. Καὶ ὁ Κῦρος λαβὼν ἐδίδου τε ἄρας τοῖς παισὶ καὶ ἅμα ἔλε-
γεν, ὦ παῖδες, ὡς ἄρα ἐφλυαροῦμεν³⁸ ὅτε τὰ ἐν τῷ παραδείσῳ θηρία
ἐθαρῶμεν· ὅμοιον ἔμοιγε δοκεῖ εἶναι οἷόνπερ εἰ τις δεδεμένα ζῶα
θηρώῃ. πρῶτον μὲν γὰρ ἐν μικρῷ χωρίῳ ἦν, ἔπειτα καὶ λεπτὰ καὶ

37. καλόν τι χρῆμα καὶ μέγα] Herod. 1, 36. 'Ἐν τῷ Μυσίῳ Οὐλύμπῳ σὺς χρῆμα γίνεται μέγα, Charito 1, 1. χρῆμα παρθένου, i. e. virgo, Valck. ad Eurip. Phæn. 206. Aristoph. Pl. 895. Cyrop. 2, 1, 5. Muret. Var. Lect. 6, 9. Rittersh. ad Oppian. p. 176. Spanh. ad Aristoph. Nub. 2. and ad Callim. p. 201. The words *monster* and *beast* are in English somewhat analogously used.

38. ἐφλυαροῦμεν] "Quas, quæso,

nugas agebamus. φλυαρεῖν pr. dicitur de aquis ferventibus, quæ bullas agunt, (Etym. M. et Phay.) Hæ bullæ cum sint inanes, nec quicquam prosint, cum aquæ ferventes multas ejusmodi bullas agunt, φλυαρεῖν translatum non modo est ad eos, qui verbosi sunt, qui multa, sed vana et falsa, inania et inutilia loquuntur, (Ind. Æschin. h. v.,) sed etiam ad hos, qui multum operæ ponunt in rebus inutilibus et vanis, ut h. l." Fischer.

ψωραλέα,³⁹ καὶ τὸ μὲν αὐτῶν χωλὸν ἦν, τὸ δὲ κολοβόν· τὰ δ' ἐν τοῖς ὄρεσι καὶ λειμῶσι θηρία ὡς μὲν καλὰ, ὡς δὲ μεγάλα, ὡς δὲ λιπαρὰ ἐφαίνετο. καὶ αἱ μὲν ἔλαφοι ὥσπερ πτηναὶ ἤλλοντο εἰς τὸν οὐρανὸν, οἱ δὲ κάπροι ὥσπερ τοὺς ἄνδρας φασὶ τοὺς ἀνδρείους ὁμόσε ἐφέροντο· ὑπὸ δὲ τῆς πλατύτητος οὐδὲ ἁμαρτεῖν οἶόν τ' ἦν αὐτῶν· καλλίῳ δὲ, ἔφη, ἔμοιγε δοκεῖ καὶ τεθνηκότα εἶναι ταῦτα ἢ ζῶντα ἐκεῖνα τὰ περιφκοδομημένα. ἀλλ' ἄρα ἂν, ἔφη, ἀφείεν καὶ ὑμᾶς οἱ πατέρες ἐπὶ θήραν; Καὶ ῥαδίως γ' ἂν, ἔφασαν, εἰ Ἀστυάγης κελύοι. καὶ ὁ Κῦρος εἶπε, XII. Τίς οὖν ἂν ἡμῖν Ἀστυάγει μνησθεῖν; Τίς γὰρ ἂν, ἔφασαν, σοῦ γε ἰκανώτερος πεῖσαι; Ἀλλὰ μὰ τὸν Δία, ἔφη, ἐγὼ μὲν οὐκ οἶδ' ὅστις ἄνθρωπος γεγέννημαι· οὐδὲ γὰρ οἷός τ' εἰμὶ λέγειν ἔγωγε οὐδ' ἀναβλέπειν πρὸς τὸν πάππον ἐκ τοῦ ἴσου ἔτι δύναμαι. ἦν δὲ τοσοῦτον ἐπιδιδῶ, δέδοικα, ἔφη, μὴ παντάπασι βλάξ τις καὶ ἡλίθιος γένωμαι· παιδάριον δὲ ὦν δεινότατος λαλεῖν ἐδόκουν εἶναι. καὶ οἱ παῖδες εἶπον, Πονηρὸν λέγεις τὸ πρᾶγμα, εἰ μὴδὲ ὑπὲρ ἡμῶν ἂν τι δέῃ δυνήσει πράττειν, ἀλλ' ἄλλον τινὸς τὸ ἐπὶ σὲ ἀνάγκη ἔσται δεῖσθαι ἡμᾶς. XIII. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Κῦρος ἐδήχθη, καὶ σιγῇ ἀπελθὼν διακελευσάμενος ἑαυτῷ τολμᾷ εἰσῆλθεν, ἐπιβουλεύσας ὅπως ἂν ἀλυπότατα εἴποι πρὸς τὸν πάππον καὶ διαπράξειεν αὐτῷ τε καὶ τοῖς παισὶν ὧν ἐδέοντο. ἤρξατο οὖν ὧδε·

Εἰπέ μοι, ἔφη, ὦ πάππε, ἦν τις ἀποδρᾷ τῶν οἰκετῶν σε καὶ λάβης αὐτὸν, τί αὐτῷ χρήσῃ; Τί ἄλλο, ἔφη, ἢ δήσας ἐργάζεσθαι ἀναγκάσω; Ἦν δὲ αὐτόματος πάλιν ἔλθῃ, πῶς ποιήσεις; Τί δὲ, ἔφη, εἰ μὴ μαστιγώσας γε, ἵνα μὴ αὐθις τοῦτο ποιῇ, ἐξ ἀρχῆς χρήσομαι; Ὡρα ἂν, ἔφη ὁ Κῦρος, σοὶ παρασκευάζεσθαι εἴη ὅτῃ μαστιγώσεις με· ὡς βουλευομαί γε πῶς σε ἀποδρῶ λαβὼν τοὺς ἡλικιώτας ἐπὶ θήραν. καὶ ὁ Ἀστυάγης, Καλῶς, ἔφη, ἐποίησας προειπῶν· ἔνδοθεν γὰρ ἀπαγορεύω σοι μὴ κινεῖσθαι. χάριεν γὰρ, ἔφη, εἰ ἔνεκα κρεαδίων τῇ θυγατρὶ τὸν παῖδα ἀποβουκολήσαιμι.⁴⁰ XIV. ἀκούσας

39. ψωραλέα] I. e. "Feræ strigosæ, macilentæ, tenues; et ut ad μικρὰ referuntur μεγάλα, ita ψωραλέοις opp. λιπαρὰ, obesæ." Fischer.

40. ἀποβουκολήσαιμι] Fischer considers the primary meaning to be, to drive a cow from the herd, to cause to wander from the herd: as Etym. M. v. Παφίη, Ἀπεβουκολήθης ποίμνης, aberrasti aut seductus es a grege. 2. To drive any one away from oneself, and from his accustomed society, to

bid him to depart, and not to suffer him to remain where he is and ought to be, to send him off to the mountains or the plains that he may wander over them. Wyttenb. 380. thus explains the passage, "Si filiæ meæ filium, ut malus bubulcus, perderem, — a grege seducens perderem," and gives the following quotations: Themist. Or. 23. p. 293. Ἀπεβουκόλησα δὲ ἓνα τῶν νέων χρηστόν τε ἄγαν καὶ τεθραμμένον ἐν οἰκουρίᾳ, Cyrill. Alex. c. Jul. 4. p.

ταῦτα ὁ Κῦρος ἐπείθετο μὲν καὶ ἔμενεν, ἀνιαρὸς δὲ καὶ σκυθρωπὸς ὦν σιωπῇ διῆγεν. ὁ μέντοι Ἀστυάγης ἐπεὶ ἔγνω αὐτὸν λυπούμενον ἰσχυρῶς, βουλόμενος αὐτῷ χαρίζεσθαι ἐξάγει ἐπὶ θήραν, καὶ πεζοὺς πολλοὺς καὶ ἱππέας συναλίσσας καὶ τοὺς παῖδας καὶ συνελάσας εἰς τὰ ἱππάσιμα χωρία ⁴¹ τὰ θηρία ἐποίησε μεγάλην θήραν. καὶ βασιλικῶς δὲ παρὼν αὐτὸς ἀπηγόρευε μηδένα βάλλειν, πρὶν Κῦρος ἐμπλησθεῖν θηρῶν. ὁ δὲ Κῦρος οὐκ εἶα κωλύειν, ἀλλ' εἰ βούλει, ἔφη, ὦ πάππε, ἡδέως με θηρᾶν, ἄφες τοὺς κατ' ἐμὲ πάντας διώκειν καὶ διαγωνίζεσθαι ὅπως ἕκαστος κράτιστα δύναίτο. XV. ἐνταῦθα δὴ ὁ Ἀστυάγης ἀφίησι, καὶ στὰς ἐθέατο ἀμιλλωμένους ἐπὶ τὰ θηρία καὶ φιλονεικοῦντας καὶ διώκοντας καὶ ἀκοντίζοντας. καὶ Κύρῳ ἦδετο οὐ δυναμένῳ σιγαῖν ὑπὸ τῆς ἡδονῆς, ἀλλ' ὥσπερ σκύλακι γενναίῳ ἀνακλάζοντι ὅποτε πλησιάζει θηρίῳ καὶ παρακαλοῦντι ὀνομαστί ἕκαστον. καὶ τοῦ μὲν καταγελῶντα αὐτὸν ὀρῶν εὐφραίνετο, τὸν δὲ τινα καὶ ἐπαινοῦντα αὐτὸν ἡσθάνετο οὐδ' ὅπωςιοῦν φθονερῶς. τέλος δ' οὖν πολλὰ θηρία ἔχων ὁ Ἀστυάγης ἀπῆει. καὶ τὸ λοιπὸν οὕτως ἦσθη τῇ τότε θήρᾳ ὥστε ἀεὶ ὅποτε οἷόν τε εἶη συνεξήρει τῷ Κύρῳ καὶ ἄλλους τε πολλοὺς παρελάμβανε καὶ τοὺς παῖδας Κύρου ἕνεκα. τὸν μὲν οὖν πλεῖστον χρόνον οὕτω διῆγεν ὁ Κῦρος, πᾶσιν ἡδονῆς μὲν καὶ ἀγαθοῦ τινὸς συνάιτιος ὦν, κακοῦ δὲ οὐδενός.

XVI. Ἀμφὶ δὲ τὰ πέντε ἢ ἑκαίδεκα ἔτη γενομένου αὐτοῦ ὁ υἱὸς τοῦ Ἀσσυρίων βασιλέως ⁴² γαμεῖν μέλλων ἐπεθύμησεν αὐτὸς θηρᾶ-

122. Τῆς ἀρετῆς αὐτοὺς ἀποβουκολήσαντες, Jo. Damasc. in Excerpt. Peiresc. 850. et ap. Suid. v. Θεοδόσιος, βασιλεὺς Ῥωμαίων ὁ μικρὸς, p. 175. Οἱ εὐνοῦχοι παρεσκεύασαν ἀποβουκολοῦντες τὸν Θεοδόσιον, ὥσπερ τοὺς παῖδας ἀθῶρμασιν, Basil. M. 13. p. 484. Λανθάνει ἡμᾶς ἀποβουκολῶν τῆς ζωῆς. "Cyrus volebat, relicta aula avi, se conferre in montes et campos cum æqualibus, ut feras venaretur: avus eum monet, ne id faciat, quod turpe foret et indecorum, si ipse vellet, ferarum causa, filiæ, (nam τῇ θυγατρὶ est dat. ignominia et contumelia,) filium, aula relicta, versari sinere in montibus et campis." Fischer.

41. τὰ ἱππάσιμα χωρία] "I. e. "Loca equitabilia, ut Curt. 4, 9, 10. equitabilis planities dixit, ubi Interpr. hoc vocabulum recte defendunt contra

N. Heinsium, qui jubeat reponi, equiti habilis, et Loccenius bene animadvertit illud expressum esse e Græco ἱππάσιμος." Fischer.

42. ὁ υἱὸς τοῦ Ἀσσυρίων βασιλέως] "Nabuchodonosor, the son of Nabopalassar, whose empire, besides Assyria and Babylonia, included Chaldaea, Arabia, Syria, and Palestine; for on the death of Sardanapalus, the king of Assyria, three other kingdoms were formed out of his dominions; the Babylonian, Assyrian, and Median. Astyages then ruled over Media; but Asarhaddon, the king of Assyria, united the other two kingdoms, and Nabuchodonosor reigned the fourth king from him, whose father had destroyed Nineveh, assisted by Astyages, who had betrothed his daughter Amyitis to Nabuchodonosor. He is

σαι εἰς τοῦτον τὸν χρόνον. ἀκούων οὖν ἐν τοῖς μεθορίοις τοῖς τε αὐτῶν καὶ τοῖς Μήδων πολλὰ θηρία εἶναι ἀθήρευτα διὰ τὸν πόλεμον, ἐνταῦθα ἐπεθύμησεν ἐξελθεῖν, ὅπως οὖν ἀσφαλῶς θηρῇ, ἰππέας τε προσέλαβε πολλοὺς καὶ πελταστὰς, οὔτινες ἔμελλον αὐτῷ ἐκ τῶν λασίων τὰ θηρία ἐξελαῖν εἰς τὰ ἐργάσιμά τε καὶ εὐήλατα. ἀφικόμενος δὲ ὅπου ἦν αὐτοῖς τὰ φρούρια καὶ ἡ φυλακὴ, ἐνταῦθα ἐδεικνυοποιεῖτο ὡς πρῶτὴ τῇ ὑστεραίᾳ θηράσων. XVII. ἤδη δὲ ἐσπέρας γενομένης ἡ διαδοχὴ τῇ πρόσθεν φυλακῇ ἔρχεται ἐκ πόλεως καὶ ἰππεῖς καὶ πεζοί. ἔδοξεν οὖν αὐτῷ πολλὴ στρατιὰ παρεῖναι· δύο γὰρ ὁμοῦ ἦσαν φυλακαί, καὶ πολλοὺς [τε] αὐτὸς ἤκεν ἔχων ἰππέας καὶ πεζοὺς. ἐβουλεύσατο οὖν κράτιστον εἶναι λεηλατῆσαι ἐκ τῆς Μηδικῆς, καὶ λαμπρότερόν τε ἂν φανῆναι τὸ ἔργον τῆς θήρας καὶ ἱερείων⁴³ ἂν πολλὴν ἀφθονίαν ἐνόμιζε γενέσθαι. οὕτω δὲ πρῶτὴ ἀναστὰς ἦγε τὸ στράτευμα, καὶ τοὺς μὲν πεζοὺς κατέλιπεν ἀθρώους ἐν τοῖς μεθορίοις, αὐτὸς δὲ τοῖς ἵπποις προσελάσας πρὸς τὰ τῶν Μήδων φρούρια, τοὺς μὲν βελτίστους καὶ πλείστους ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ ἐνταῦθα κατέμεινεν, ὡς μὴ βοηθοῖεν οἱ φρουροὶ τῶν Μήδων ἐπὶ τοὺς καταθέοντας, τοὺς δ' ἐπιτηδείους ἀφῆκε κατὰ φυλὰς ἄλλους ἄλλοσε καταθεῖν, καὶ ἐκέλευε περιβαλομένους⁴⁴ ὅτῳ τις ἐπιτυγχάνοι ἐλαύνειν πρὸς ἑαυτόν. οἱ μὲν δὲ ταῦτα ἔπραττον.

therefore called by Xen. ὁ Ἀσσυρίων βασιλεὺς, as by Jo. Malela Chronogr. 190. but by Dan. 1, 1. βασιλεὺς Βαβυλῶνος. The son of Nabuchodonosor was Evilmerodach, who succeeded his father. See Prideaux's Hist. of the O. and N. T. p. 109." Fischer.

43. ἱερείων] Casaub. Anim. in Athen. p. 35. remarks that the Greek writers apply the word ἱερεῖα, not only to victims, 'quæ vere ἱερεύονται,' but to all animals slaughtered for human food. The ancients killed no animal for their own use without offering some part of it in sacrifice to a god; and hence they employed the word ἱερεῖον to signify any animal whatever, which was used for human food. Xen. K. A. 4, 4, 5. Ἐνταῦθα εἶχον πάντα τὰ ἐπιτήδεια ὅσα ἐστὶν ἀγαθὰ, ἱερεῖα, σίτον, οἶνους, &c. : 5, 7, 8. Ὅθεν κατιόντες τινὲς καὶ ἱερεῖα ἐπώλουν ἡμῖν καὶ ἄλλα, ὧν εἶχον. Polyb. 2, 15. p. 103. Πλείστων γὰρ οὐκῶν ἱερείων κοπτομένων ἐν Ἰταλίᾳ διὰ τε τὰς εἰς τοὺς ἰδίους βίους,

καὶ τὰς εἰς τὰ στρατόπεδα παραθέσεις. Galen. π. κρασ. 2, 2. Καὶ εἰ νέον ἱερεῖον εἴτ' ἐσθλὴν ἐθέλοις, εἴτε κ.τ. λ. — Εὐμπαλιν δὲ τοῖς νέοις ἱερεῖοις τὰ γεγρακότα κ.τ. λ. "Ita commode satis vox ea hic accipi potest; ubi de illo loquitur Xen., qui ad prædam agendam omni studio incubuit, ut quam lautissimo regioque plane apparatu nuptias celebraret." Hutch. Etym. M. : Ἱερεῖον τὸ πρόβατον. Phav. Ἱερεύειν οὐ μόνον τὸ θύειν, ἀλλὰ καὶ ἀπλῶς σφάζειν. See Sturz. Lex. Xen. and Fischer, who advocates the same interpretation of this passage, and cites Clark ad Hom. Il. X. 159.; Eustath. 1264. 1434.

44. περιβαλομένους] Phot. Lex. προσλαμβανομένους. "Ut corripere quidquid nancisci possent, et ad se redigerent." Fischer. "Περιβάλλεσθαι, proprie, se circumdare alicui rei, hic significat sibi sumere, auferre aliquid." Porpo.

XVIII. Σημανθέντων δὲ τῷ Ἀστυάγει ὅτι πολέμιοι εἰσιν ἐν τῇ χώρᾳ, ἐξεβοήθει καὶ αὐτὸς πρὸς τὰ ὄρια σὺν τοῖς περὶ αὐτὸν καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὡσαύτως σὺν τοῖς παρατυχοῦσιν ἱππόταις, καὶ τοῖς ἄλλοις δὲ ἐσήμαινε πᾶσιν ἐκβοηθεῖν. ὥς δὲ εἶδον πολλοὺς ἀνθρώπους τῶν Ἀσσυρίων συντεταγμένους καὶ τοὺς ἱππέας ἡσυχίαν ἔχοντας, ἔστησαν καὶ οἱ Μῆδοι. ὁ δὲ Κῦρος ὁρῶν ἐκβοηθοῦντας καὶ τοὺς ἄλλους πασσυδί, ἐκβοηθεῖ καὶ αὐτὸς πρῶτον τότε ὄπλα ἐνδύς, οὐποτε οἰόμενος· οὕτως ἐπεθύμει αὐτοῖς ἐξοπλίσασθαι· μάλα δὲ καλὰ ἦν καὶ ἀρμόζοντα αὐτῷ ἃ ὁ πάππος περὶ τὸ σῶμα ἐπεποίητο. οὕτω δὲ ἐξοπλισάμενος προσήλασε τῷ ἱππῳ. καὶ ὁ Ἀστυάγης ἐθαύμασε μὲν τίνος κελεύσαντος ἦκοι, ὅμως δ' εἶπεν αὐτῷ μένειν παρ' ἑαυτόν, XIX. ὁ δὲ Κῦρος ὡς εἶδε πολλοὺς ἱππέας ἀντίους, ἤρετο, Ἦ οὗτοι, ἔφη, ὦ πάππε, πολέμιοι εἰσιν, οἳ ἐφeskτήκασι τοῖς ἱπποῖς ἡρέμα; Πολέμιοι μέντοι, ἔφη. Ἦ καὶ ἐκεῖνοι, ἔφη, οἱ ἐλαύνοντες; Κἀκεῖνοι μέντοι. Νῆ τὸν Δί', ἔφη, ὦ πάππε, ἀλλ' οὖν πονηροὶ γε φαυόμενοι καὶ ἐπὶ πονηρῶν ἱππαρίων ἄγουσιν ἡμῶν τὰ χρήματα· οὐκοῦν χρὴ ἐλαύνειν τινὰς ἡμῶν ἐπ' αὐτούς. Ἀλλ' οὐχ ὁρᾷς, ἔφη, ὦ παῖ, ὅσον τὸ στῆφος τῶν ἱππέων ἔστηκε συντεταγμένον; οἳ, ἦν ἐπ' ἐκείνους ἡμεῖς ἐλαύνωμεν, ὑποτεμοῦνται ἡμᾶς πάλιν ἐκεῖνοι· ἡμῖν δὲ οὐπω ἡ ἰσχὺς πάρεστιν. Ἀλλ' ἦν σὺ μένης, ἔφη ὁ Κῦρος, καὶ ἀναλαμβάνῃς τοὺς προσβοηθοῦντας, φοβήσονται οὗτοι καὶ οὐ κινήσονται, οἳ δ' ἄγοντες εὐθὺς ἀφήσουσι τὴν λείαν, ἐπειδὰν ἴδωσί τινὰς ἐπ' αὐτοὺς ἐλαύνοντας.

XX. Ταῦτ' εἰπόντος αὐτοῦ ἔδοξέ τι λέγειν τῷ Ἀστυάγει. καὶ ἅμα θαυμάζων ὡς καὶ ἐφρόνει καὶ ἐγρηγόρει, κελεύει τὸν υἱὸν λαβόντα τάξιν ἱππέων ἐλαύνειν ἐπὶ τοὺς ἄγοντας τὴν λείαν. ἐγὼ δέ, ἔφη, ἐπὶ τούσδε, ἦν ἐπὶ σὲ κινῶνται, ἐλῶ, ὥστε ἀναγκασθῆναι ἡμῖν προσέχειν τὸν νοῦν. οὕτω δὲ ὁ Κυζάρης λαβὼν τῶν ἐρρώμενων ἱππῶν τε καὶ ἀνδρῶν προσελαύνει. καὶ ὁ Κῦρος ὡς εἶδεν ὁρμωμένους, ἐξορμᾷ καὶ αὐτὸς πρῶτος ἡγεῖτο ταχέως, καὶ ὁ Κυζάρης μέντοι ἐφείπετο, καὶ οἱ ἄλλοι δὲ οὐκ ἀπελείποντο. ὡς δὲ εἶδον αὐτοὺς πελάζοντας οἱ λεηλατοῦντες, εὐθὺς ἀφέντες τὰ χρήματα ἔφενγον. XXI. οἳ δ' ἀμφὶ τὸν Κῦρον ὑπετέμνοντο καὶ οὓς μὲν κατελάμβανον εὐθὺς ἔπαιον, πρῶτος δὲ ὁ Κῦρος, ὅσοι δὲ παραλλάξαντες αὐτῶν ἔφθασαν,⁴⁵ κατόπιν τούτους ἐδίωκον, καὶ οὐκ ἀνίσταν, ἀλλὰ καὶ

45. παραλλάξαντες αὐτῶν ἔφθασαν] *tervecti erant prius, quam Medi ad*
 " Qui occuparant prætervehī, qui præ- *ipsos venissent, qui elapsi ipsis*

ἦρουν τινὰς αὐτῶν. ὥσπερ δὲ κύων γενναῖος ἄπειρος ἀπρονοήτως φέρεται πρὸς κάπρον, οὕτω καὶ ὁ Κῦρος ἐφέρετο, μόνον ὁρῶν τὸ παῖειν τὸν ἀλίσκόμενον, ἄλλο δ' οὐδὲν προνοῶν. οἱ δὲ πολέμιοι ὡς ἐώρων ποιοῦντας τοὺς σφετέρους, προὐκίνησαν τὸ στίφος, ὡς παυσσομένους τοῦ διωγμοῦ, ἐπεὶ σφᾶς ἴδοιεν προορμήσαντας. XXII. ὁ δὲ Κῦρος οὐδὲν μᾶλλον ἀνίεις, ἀλλ' ὑπὸ τῆς χαρμονῆς⁴⁶ ἀνακαλῶν τὸν θεῖον ἐδίωκε, καὶ ἰσχυρὰν τὴν φυγὴν τοῖς πολεμίοις ἰσχυρῶς κατέχων ἐποίει, καὶ ὁ Κναζάρης μέντοι ἐφείπετο, ἴσως καὶ αἰσχυρόμενος τὸν πατέρα, καὶ οἱ ἄλλοι δὲ εἶποντο, προθυμότεροι ὄντες ἐν τῷ τοιοῦτῳ εἰς τὸ διώκειν καὶ οἱ μὴ πάνυ πρὸς τοὺς ἐναντίους ἄλκιμοι ὄντες. ὁ δὲ Ἀστυάγης ὡς ἐώρα τοὺς μὲν ἀπρονοήτως διώκοντας, τοὺς δὲ πολεμίους ἀθρόους τε καὶ τεταγμένους ὑπαντῶντας, δείσας περὶ τε τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ Κύρου μὴ εἰς παρεσκευασμένους ἀτάκτως ἐμπεσόντες πάθοιεν τι, ἡγεῖτο εὐθὺς πρὸς τοὺς πολεμίους. XXIII. οἱ δ' αὖ πολέμιοι ὡς εἶδον τοὺς Μήδους προκινήθεντας, διατεινόμενοι οἱ μὲν τὰ παλτὰ οἱ δὲ τὰ τόξα εἰσθήκεσαν, ὡς ἂν ἐπειδὴ εἰς τόξευμά γε ἀφίκοντο στησομένοις, ὥσπερ τὰ πλεῖστα εἰώθεσαν ποιεῖν. μέχρι γὰρ τοσούτου, ὅποτε ἐγγύτατα γένοιτο, προσήλαννον ἀλλήλοισι, καὶ ἡκροβολίζοντο πολλάκις μέχρι ἑσπέρας. ἐπεὶ δὲ ἐώρων τοὺς μὲν σφετέρους φυγῇ εἰς ἑαυτοὺς φερομένους, τοὺς δ' ἀμφὶ τὸν Κῦρον ἐπ' αὐτοὺς ὁμοῦ φερομένους, τὸν δὲ Ἀστυάγην σὺν τοῖς ἵπποις ἐντὸς γιγνόμενον ἤδη τοξεύματος, ἐκκλίνουσι καὶ φεύγουσιν. οἱ δὲ ἄτε ὁμόθεν διώκοντες ἀνὰ κράτος ἦρουν πολλοὺς· καὶ τοὺς μὲν ἀλίσκομένους ἔπαιον καὶ ἵππους καὶ ἄνδρας, τοὺς δὲ πίπτοντας κατέκαιον· καὶ οὐ πρόσθεν ἔστησαν πρὶν ἢ πρὸς τοῖς πεζοῖς τῶν Ἀσσυρίων ἐγένοντο. ἐνταῦθα μέντοι δείσαντες μὴ καὶ ἐνέδρα τις μείζων ὑπέλθῃ, ἐπέσχον. XXIV. ἐκ τούτου δὴ ἀνῆγεν ὁ Ἀστυάγης, μάλα χαίρων καὶ τῇ ἱπποκρατίᾳ, καὶ τὸν Κῦρον οὐκ ἔχων ὅ,τι χρὴ λέγειν, αἴτιον μὲν ὄντα εἰδὼς τοῦ ἔργου, μαινόμενον⁴⁷ δὲ γιγνώσκων τῇ τόλμῃ. καὶ γὰρ τότε ἀπιόντων οἴκαδε μόνος τῶν ἄλλων

erant," Fischer. "Παραλλάσσειν Sturz. male explicat *cursum declinare*, cum etiam hic significet *prætervehi*." Poppo.

46. *χαρμονῆς*] Fischer considers this to be a poetic word. It is classed by J. Poll. 3, 97. among words indicative of joy. Hesych. and Phav. *Χαρμονή· χαρά*. Hence in Xen. Hier. 1, 25. for *μετὰ χαρᾶς*, Fischer from Stobæus would restore *μετὰ χαρμονῆς*.

Xen. Cyrop.

47. *μαινόμενον τῇ τόλμῃ*] I. e. "Nimis audacem, justo audaciorē, ut Cic. Cat. 2, 1. *furentem audacia*. Apud Hom. Il. E. 185. *μαίνεσθαι* legitur de eo qui nimia pugnandi cupiditate flagrat: adde Il. O. 355. Et verbum *μαίνεσθαι* ab omnibus scriptt., natura verbi ipsa invitante, pr. de iis, qui studio alicujus rei nimio capti tenentur; v. Thom. M. h. v." Fischer.

C

ἐκεῖνος οὐδὲν ἄλλο ἢ τοὺς πεπτωκότας περιελαύνων ἐθεῖατο, καὶ μόλις αὐτὸν ἀφελκύσαντες οἱ ἐπὶ τοῦτο ταχθέντες προσήγαγον τῷ Ἀστυάγει, μάλα ἐπίπροσθεν ποιούμενον τοὺς προσάγοντας, ὅτε ἑώρα τὸ πρόσωπον τοῦ πάππου ἡγριωμένον ἐπὶ τῇ θῆα τῇ αὐτοῦ.

XXV. Ἐγ μὲν δὴ Μήδοις ταῦτα ἐγεγέννητο, καὶ οἱ τε ἄλλοι πάντες τὸν Κῦρον διὰ στόματος εἶχον καὶ ἐν λόγῳ καὶ ἐν ῥῥαῖς, ὃ τε Ἀστυάγης καὶ πρόσθεν τιμῶν αὐτὸν τότε ὑπερεξεπέπληκτο ἐπ' αὐτῷ. Καμβύσης δὲ ὁ τοῦ Κύρου πατὴρ ἤδετο μὲν πυνθανόμενος ταῦτα, ἐπεὶ δ' ἤκουσεν ἀνδρὸς ἤδη ἔργα διαχειριζόμενον τὸν Κῦρον, ἀπεκάλει δὴ, ὅπως τὰ ἐν Πέρσαις ἐπιχώρια ἐπιτελοίη. καὶ ὁ Κῦρος δὲ ἐνταῦθα λέγεται εἰπεῖν ὅτι ἀπιέναι βούλοιο, μὴ ὁ πατήρ τι ἄχθοιτο καὶ ἡ πόλις μέμφοιτο. καὶ τῷ Ἀστυάγει δὲ ἐδόκει ἀναγκαῖον εἶναι ἀποπέμπειν αὐτόν. ἔνθα δὴ ἵππους τε αὐτῷ δούς οὓς αὐτὸς ἐπεθύμει λαβεῖν καὶ ἄλλα συσκευάσας πολλὰ ἔπεμπε καὶ διὰ τὸ φιλεῖν αὐτὸν καὶ ἅμα ἐλπίδας ἔχων μεγάλας ἐν αὐτῷ ἄνδρα ἔσσεσθαι ἰκανὸν καὶ φίλους ὠφελεῖν καὶ ἐχθροὺς ἀνιᾶν. ἀπιόντα δὲ τὸν Κῦρον προὔπεμπον⁴⁸ ἅπαντες καὶ παῖδες καὶ ἡλικες καὶ ἄνδρες καὶ γέροντες ἐφ' ἵππων καὶ Ἀστυάγης αὐτὸς, καὶ οὐδένα ἔφασαν ὄντιν' οὐ δακρύνοντ' ἀποστρέφεσθαι. XXVI. καὶ Κῦρον δὲ αὐτὸν λέγεται σὺν πολλοῖς δακρύνουσιν ἀποχωρῆσαι. πολλὰ δὲ δῶρα διαδοῦναί φασιν αὐτὸν τοῖς ἡλικιώταις ὧν Ἀστυάγης αὐτῷ ἐδεδώκει, τέλος δὲ καὶ ἦν εἶχε στολὴν τὴν Μηδικὴν ἐκδύντα δοῦναί τι, δηλῶν ὅτι τοῦτον μάλιστα ἡσπάζετο. τοὺς μέντοι λαβόντας καὶ δεξιμένους τὰ δῶρα λέγεται Ἀστυάγει ἀπενεγκεῖν, Ἀστυάγην δὲ δεξάμενον Κύρῳ ἀποπέμψαι, τὸν δὲ πάλιν τε ἀποπέμψαι εἰς Μήδους καὶ εἰπεῖν, Εἰ βούλει, ὦ πάππε, ἐμὲ καὶ αὖθις ἰέναι ὥς σέ μὴ αἰσχυνόμενον, ἔα ἔχειν εἴ τῷ τι ἐγὼ δέδωκα. Ἀστυάγην δὲ ταῦτα ἀκούσαντα ποιῆσαι ὥσπερ Κῦρος ἐπέστειλεν.

XXVII. Εἰ δὲ δεῖ καὶ παιδικοῦ λόγον ἐπιμνησθῆναι, λέγεται, ὅτε Κῦρος ἀπῆει καὶ ἀπηλλάττοντο ἀπ' ἀλλήλων, τοὺς συγγενεῖς⁴⁹

48. προὔπεμπον] Προπέμπειν, as the Lat. *prosequi*, to attend or accompany as a mark of respect. The word is so used in Theophr. Char. 5, 1. 7, 3. Acts 20, 38. So Xen. Cyrop. 6, 1. συμπροπέμπειν. "Prosequi aliquem domum, Liv. 2, 31. to go with, to accompany or attend out of respect, Mart. 11, 25. exsequias vel funus aliqujus, Ov. T. 1, 7, 14. Plin. 7, 32.

mater exsequias illius funeris prosecuta." Dr. Adams's Latin Dictionary. See Barker's edition of Cicero's Cat. Oratt. p. 25.

49. τοὺς συγγενεῖς] A title of honor assigned to many by the king. "H. l. ut 8, 3, 13. voc. honoris, Ammon. et Phav. v. Ἀρχιστεῖς. Scl. a regibus Persarum συγγενεῖς, cognati, (Curt. 3, 3, 14. Justin. 10, 3,

φιλοῦντας τῷ στόματι ἀποπέμπεσθαι αὐτὸν νόμῳ Περσικῷ· καὶ γὰρ νῦν ἔτι τοῦτο ποιῶσι Πέρσαι· ἄνδρα δέ τινα τῶν Μήδων μάλα καλὸν κάγαθόν ὄντα ἐκπεπληχθαι πολὺν τινα χρόνον ἐπὶ τῷ κάλλει τοῦ Κύρου, ἥνίκα δὲ ἑώρα τοὺς συγγενεῖς φιλοῦντας αὐτὸν, ὑπολειφθῆναι· ἐπεὶ δὲ οἱ ἄλλοι ἀπῆλθον, προσελθεῖν τῷ Κύρῳ καὶ εἰπεῖν, Ἐμὲ μόνον οὐ γινώσκεις, ὦ Κύρε, τῶν συγγενῶν; τῷ δὲ εἰπεῖν τὸν Κύρον, Ἦ καὶ σὺ συγγενὴς εἶ; Μάλιστα, φάναι. Ταῦτ' ἄρα, εἰπεῖν τὸν Κύρον, καὶ ἐνεώρας μοι· πολλάκις γὰρ σε δοκῶ γινώσκειν τοῦτο ποιῶντα. Προσελθεῖν γάρ σοι αἰεὶ βουλόμενος, ἔφη, ναὶ μὰ τοὺς θεοὺς ἤσυχνόμην. Ἄλλ' οὐκ ἔδει, φάναι τὸν Κύρον, συγγενῇ γε ὄντα· ἅμα δὲ προσελθόντα φιλῆσαι αὐτόν. XXVIII. καὶ τὸν Μῆδον φιληθέντα ἐρέσθαι, Ἦ καὶ ἐν Πέρσαις νόμος ἐστὶν οὗτος συγγενεῖς φιλεῖν; Μάλιστα, φάναι, ὅταν γε ἴδωσιν ἀλλήλους διὰ χρόνου ἢ ἀπίωσί ποι ἀπ' ἀλλήλων. Ὡρα ἂν εἴη, ἔφη ὁ Μῆδος, μάλα πάλιν σε φιλεῖν ἐμέ· ἀπέρχομαι γὰρ, ὡς ὀρέσ, ἤδη. οὕτω καὶ τὸν Κύρον πάλιν φιλήσαντα ἀποπέμπειν καὶ ἀπιέναι. καὶ ὁδὸν τε σὺ πω πολλὴν διηνύσθαι αὐτοῖς καὶ τὸν Μῆδον ἦκειν πάλιν ἰδρῶντι τῷ ἱππῷ· καὶ τὸν Κύρον ἰδόντα Ἄλλ' ἦ, φάναι, ἐπελάθου τι ὦν ἐβούλον εἰπεῖν; Μὰ Δία, φάναι, ἀλλ' ἦκω διὰ χρόνου. καὶ τὸν Κύρον εἰπεῖν, Νῆ Δί', ὦ σύγγενες, δι' ὀλίγου γε. Ποίου ὀλίγου; εἰπεῖν τὸν Μῆδον. οὐκ οἶσθα, φάναι, ὦ Κύρε, ὅτι καὶ ὅσον σκαρδαμύτῳ χρόνον, πάνν πολὺς μοι δοκεῖ εἶναι, ὅτι οὐχ ὀρῶ σε τότε τοιοῦτον ὄντα; ἐνταῦθα δὴ τὸν Κύρον γελάσαι τε ἐκ τῶν ἔμπροσθεν δακρύων καὶ εἰπεῖν αὐτῷ θαρρῆεῖν ἀπιόντι, ὅτι παρέσται αὐτοῖς ὀλίγου χρόνου, ὥστε ὀρᾶν ἐξέσται καὶ βούληται ἀσκαρδαμυκτί.⁵⁰

7.) dicti sunt amici eorum et familiares intimi, qui ut aliis honoribus et commodis præcipuis gaudebant, ita etiam jure osculandi regis, jure gerendi diademata, 8, 3, 13. Brisson. 1, 207. Xen. igitur Medos illos, quibuscum contraxerat in Media amicitiam et familiaritatem intimam, mores Persarum secutus, vocat συγγενεῖς omninoque familiares alicujus intimos, 6, 1, 9." Fischer. See Joseph. A. J. 11, 3. Arrian, Anab. 7. thus writes about Alexander: Καὶ ὅσους (τῶν Περσῶν τοὺς ἐπικέτους sc.) συγγενεῖς ἀπέ-

φηνε, τοῦτοις γε νόμιμον ἐποίησε φιλεῖν αὐτὸν μόνοις.

50. ἀσκαρδαμυκτί] J. Poll. 2, 67. notices this word as Xenophontean. Bekk. Anecd. 1, 452. Ἀσκαρδαμυκτὶ ὄρῃν· μὴ καταμύοντα. Ἀριστοφάνης· βλέψον εἰς ἐμὲ Ἀσκαρδαμυκτί. "Oculis inconviventibus, i. oculis apertis et defixis et rectis: v. Bentl. ad Horat. Od. 1, 3, 18. et Suid. h. v., qui illud interpr. χωρὶς τοῦ μύειν, et omnino Schol. Aristoph. Eq. p. 205. Bas." Fischer.

CAP. V.

I. Ὁ μὲν δὴ Κύρος οὕτως ἀπελθὼν ἐν Πέρσαις ἐνιαυτὸν λέγεται ἐν τοῖς παισὶν ἔτι γενέσθαι. καὶ τὸ μὲν πρῶτον οἱ παῖδες ἔσκωπτον αὐτὸν ὡς ἡδυπαθεῖν ἐν Μήδοις μεμαθηκώς ἦκοι· ἐπεὶ δὲ καὶ ἐσθίοντα αὐτὸν ἐώρων ὥσπερ καὶ αὐτοὶ ἡδέως καὶ πίνοντα, καὶ εἴ ποτ' ἐν ἑορτῇ εὐωχία γένοιτο, ἐπιδιδόντα μᾶλλον αὐτὸν τοῦ ἑαυτοῦ μέρους ἡσθάνοντο ἢ προσδεόμενον, καὶ πρὸς τούτοις δὲ τᾶλλα κρατιστεύοντα αὐτὸν ἐώρων ἑαυτῶν, ἐνταῦθα δὴ πάλιν ὑπέπτησσαν αὐτῷ οἱ ἥλικες. ἐπεὶ δὲ διελθὼν τὴν παιδείαν ταύτην ἤδη εἰσῆλθεν εἰς τοὺς ἐφήβους, ἐν τούτοις αὖ ἐδόκει κρατιστεύειν καὶ μελετῶν τὰ χρῆν καὶ καρτερῶν καὶ αἰδούμενος τοὺς πρεσβυτέρους καὶ πειθόμενος τοῖς ἄρχουσι.

II. Προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου ὁ μὲν Ἀστυάγης ἐν τοῖς Μήδοις ἀποθνήσκει, ὁ δὲ Κναζάρης ὁ τοῦ Ἀστυάγου παῖς, τῆς δὲ Κύρου μητρὸς ἀδελφὸς, τὴν βασιλείαν ἔσχε τῶν Μήδων. ὁ δὲ τῶν Ἀσσυρίων⁵¹ βασιλεὺς καταστρεψάμενος μὲν πάντας Σύρους,⁵² φύλον οὐ μικρὸν, ὑπήκοον δὲ πεποιημένους τὸν Ἀραβίων βασιλέα, ὑπηκόους δὲ ἔχων ἤδη καὶ Ὑρκανίους, πολιορκῶν δὲ καὶ Βακτρίους, ἐνόμιζεν, εἰ τοὺς Μήδους ἀσθενεῖς ποιήσῃ, πάντων γε ἂν τῶν περὶ ῥαδίως ἄρξῃ· ἰσχυρότατον γὰρ τῶν ἐγγὺς φύλων τοῦτο ἐδόκει εἶναι.

III. οὕτω δὲ διαπέμπει πρὸς τε τοὺς ὑφ' ἑαυτὸν πάντας καὶ πρὸς Κροῖσον τὸν Λυδῶν βασιλέα καὶ πρὸς τὸν Καππαδοκῶν καὶ πρὸς Φρύγας ἀμφοτέρους καὶ πρὸς Παφλαγῶνας καὶ Ἰνδοὺς καὶ πρὸς Κᾶρας καὶ Κίλικας, τὰ μὲν διαβάλλων τοὺς Μήδους καὶ Πέρσας, λέγων ὡς μεγάλα τε εἴη ταῦτα ἔθνη καὶ ἰσχυρὰ καὶ συνεστηκότα εἰς τὸ αὐτὸ καὶ ἐπιγαμίας ἀλλήλοις πεποιημένοι εἶεν, καὶ κινδυνεύουσιεν,

51. τῶν Ἀσσυρίων] "Xen. throughout this work, (see 2, 1, 5. &c.) speaks of the Assyrians, as if they then ruled over interior Asia, whereas the other writers inform us that these Assyrians were then under the Babylonian dominion." Poppo.

52. πάντας Σύρους] "Syria terminabatur Cilicia et Amano, Euphrate, Arabia, et Ægypto, atque adeo complectebatur Commagenen, Seleucida,

Cœlen Syriam, Phœnicem, Judæam, v. Cellar. 2, 337. Ex quo intelligitur cur Xen. scripserit πάντας Σύρους, qui populi omnes cum fuerint partes unius civitatis, idcirco addit φύλον οὐ μικρὸν, i. civitas, gens numerosissima; adjectivis enim aientibus vel negantibus, particulam negantem habentibus comitem, significatur fere ingens rei contrariæ magnitudo: v. Gregor. p. 40. et ibi Kœn." Fischer.

εἰ μή τις αὐτοὺς φθάσας ἀσθενώσῃ, ἐπὶ ἕναστον τῶν ἐθνῶν ἰόντες καταστρέψασθαι. οἱ μὲν δὴ καὶ τοῖς λόγοις τούτοις πειθόμενοι συμμαχίαν αὐτῷ ἐποιῶντο, οἱ δὲ καὶ δώροις καὶ χρήμασιν ἀναπειθόμενοι· πολλὰ γὰρ καὶ τοιαῦτα ἦν αὐτῷ. IV. Κναζάρης δὲ ὁ τοῦ Ἀστυάγου παῖς ἐπεὶ ἤσθάνετο τὴν τ' ἐπιβουλήν καὶ τὴν παρασκευὴν τῶν συνισταμένων ἐφ' ἑαυτὸν, αὐτὸς τε εὐθέως ὅσα ἐδύνατο ἀντιπαρεσκευάζετο καὶ εἰς Πέρσας ἔπεμπε πρὸς τε τὸ κοινὸν καὶ πρὸς Καμβύσην τὸν τὴν ἀδελφὴν ἔχοντα καὶ βασιλεύοντα ἐν Πέρσαις. ἔπεμπε δὲ καὶ πρὸς Κῦρον, δεόμενος αὐτοῦ πειρᾶσθαι ἄρχοντα ἔλθεῖν τῶν ἀνδρῶν, εἴ τινας πέμποι στρατιώτας τὸ Περσῶν κοινόν. ἦδη γὰρ καὶ ὁ Κῦρος διατετελεκῶς τὰ ἐν τοῖς ἐφήβοις δέκα ἔτη ἐν τοῖς τελείοις ἀνδράσιν ἦν. V. οὕτω δὴ δεξαμένου τοῦ Κύρου οἱ βουλεύοντες γεραίτεροι αἰροῦνται αὐτὸν ἄρχοντα τῆς εἰς Μήδους στρατείας. ἔδωσαν δὲ αὐτῷ καὶ προσελέσθαι διακοσίους τῶν ὁμοτίμων,⁵³ τῶν δ' αὖ διακοσίων ἐκάστῳ τέτταρας ἔδωκαν προσελέσθαι καὶ τούτους ἐκ τῶν ὁμοτίμων· γίνονται δὴ οὗτοι χίλιοι· τῶν δ' αὖ χιλίων τούτων ἐκάστῳ ἔταξαν ἐκ τοῦ δήμου τῶν Περσῶν δέκα μὲν πελταστὰς προσελέσθαι, δέκα δὲ σφειδονήτας, δέκα δὲ τοξότας· καὶ οὕτως ἐγένοντο μύριοι μὲν τοξόται, μύριοι δὲ πελτασταί, μύριοι δὲ σφειδονῆται· χωρὶς δὲ τούτων οἱ χίλιοι ὑπῆρχον. τοσαύτη μὲν δὴ στρατιὰ τῷ Κύρῳ ἐδόθη. VI. ἐπεὶ δὲ ἡρέθη τάχιστα, ἤρχετο πρῶτον ἀπὸ τῶν θεῶν. καλλιερησάμενος δὲ τότε προσηρεῖτο τοὺς διακοσίους. ἐπεὶ δὲ προσείλοντο καὶ οὗτοι δὴ τοὺς τέτταρας ἕκαστοι, συνέλεξεν αὐτοὺς καὶ εἶπε τότε πρῶτον ἐν αὐτοῖς τάδε·

VII. Ἄνδρες φίλοι, ἐγὼ προσειλόμην μὲν ὑμᾶς, οὐ νῦν πρῶτον δοκιμάσας, ἀλλ' ἐκ παίδων ὁρῶν ὑμᾶς ἃ μὲν καλὰ ἡ πόλις νομίζει, προθύμως ταῦτα ἐκπονοῦντας, ἃ δὲ αἰσχυρὰ ἡγεῖται, παντελῶς τούτων ἀπεχομένους. ὦν δ' ἔνεκα αὐτὸς τε οὐκ ἄκων εἰς τόδε τὸ τέλος κατέστην καὶ ὑμᾶς παρεκάλεσα δηλῶσαι ὑμῖν βούλομαι. VIII. ἐγὼ γὰρ κατενόησα ὅτι οἱ πρόγονοι χεῖρους μὲν ἡμῶν οὐδὲν ἐγένοντο· ἀσχοῦντες γοῦν κάκεινοι διετέλεσαν ἅπερ ἔργα ἀρετῆς νομίζεται·

53. τῶν ὁμοτίμων] These were the Persian nobles, who attended at the gates of the palace to receive his commands; so called, because they were equal in honor and dignity. "Erant principes, primores civitatis Persarum, qui erant ad fores regis præsto, si rex forte fieri aliquid vellet, ita dicti ab

æqualitate honoris et dignitatis, Brisson. 1, 20." Fischer. The idea of this order of men was suggested to Xen. by the *θμοιοι* among the Lacedæmonians: see Schneider ad Xen. Hellen. 3, 3, 5. and Manso's Sparta, 1, 1, 232.

ὅ,τι μέντοι προσεκτήσαντο τοιοῦτοι ὄντες ἢ τῶ τῶν Περσῶν κοινῷ ἀγαθὸν ἢ αὐτοῖς, τοῦτ' οὐκέτι δύναμαι ἰδεῖν. IX. καίτοι ἐγὼ οἶμαι οὐδεμίαν ἀρετὴν ἀσχεῖσθαι ὑπ' ἀνθρώπων ὥς μηδὲν πλεῖον ἔχωσιν οἱ ἐσθλοὶ⁵⁴ γενόμενοι τῶν πονηρῶν, ἀλλ' οἱ τε τῶν παραυτίκα ἡδονῶν ἀπεχόμενοι οὐχ ἵνα μηδέποτε εὐφρανθῶσι, τοῦτο πράττουσιν, ἀλλ' ὥς διὰ ταύτην τὴν ἐγκράτειαν πολλαπλάσια εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον εὐφρανόμενοι οὕτω παρασκευάζονται, οἱ τε λέγειν προθυμούμενοι δεινοὶ γενέσθαι οὐχ ἵνα εὖ λέγοντες μηδέποτε παύσωνται, τοῦτο μελετῶσιν, ἀλλ' ἐλπίζοντες τῶ λέγειν εὖ πείθοντες ἀνθρώπους πολλὰ καὶ μεγάλα ἀγαθὰ διαπράξασθαι· οἱ τε αὖ τὰ πολεμικὰ ἀσχοῦντες οὐχ ὥς μαχόμενοι μηδέποτε παύσωνται, τοῦτ' ἐκπονοῦσιν, ἀλλὰ νομίζοντες καὶ οὗτοι τὰ πολεμικὰ ἀγαθὰ γενόμενοι πολὺν μὲν ὄλβον,⁵⁵ πολλὴν δὲ εὐδαιμονίαν, μεγάλας δὲ τιμὰς καὶ ἑαυτοῖς καὶ τῇ πόλει περιάψειν. X. εἰ δέ τινες ταῦτα ἐκπονήσαντες πρὶν τίνα καρπὸν ἀπ' αὐτῶν κομίσασθαι περιεῖδον αὐτοὺς γῆρα ἀδυνάτους γενομένους, ὅμοιον ἔμοιγε δοκοῦσι πεπονθέναι οἷον εἴ τις γεωργὸς ἀγαθὸς προθυμηθεὶς γενέσθαι καὶ εὖ σπείρων καὶ εὖ φυτεύων, ὅποτε καρποῦσθαι ταῦτα δέοι, ἐφῆ τὸν καρπὸν ἀσυνγκόμιστον εἰς τὴν γῆν πάλιν καταρῥεῖν· καὶ εἴ τις γε ἀσκητὴς πολλὰ πονήσας καὶ ἀξιόνομος γενόμενος ἀναγώνιστος διατελέσειεν, οὐδ' ἂν οὗτός μοι δοκεῖ δικαίως ἀναίτιος εἶναι ἀφροσύνης. XI. ἀλλ' ἡμεῖς, ὦ ἄνδρες, μὴ πάθωμεν ταῦτα, ἀλλ' ἐπεὶ περ σύνισμεν ἡμῖν αὐτοῖς ἀπὸ παίδων ἀρξάμενοι ἀσκηταὶ ὄντες τῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν ἔργων, ἴωμεν ἐπὶ τοὺς πολεμίους, οὓς ἐγὼ σαφῶς ἐπίσταμαι αὐτὸς ἰδὼν ἰδιώτας ὄντας ὥς πρὸς ἡμᾶς ἀγωνίζεσθαι. οὐ γάρ τί πω οὗτοι ἱκανοὶ εἰσιν ἀγωνισταί, οἱ ἂν τοξεύωσι καὶ ἀκοντίζωσι καὶ ἱππεύωσιν ἐπιστημόνως, ἣν δέ

54. οἱ ἐσθλοὶ] For this poetic word, Stob. Alt. marg. Guelf. Junt. exhibit ἀγαθοί. But when the choice of a lection lies between a poetic and a prosaic term, we must decide in favor of the former as the genuine reading, and consider the latter as a mere gloss; on this principle of evidence, that grammarians do not explain a colloquial term by a poetic synonym, but they do illustrate the poetic word by the juxtaposition of a term in familiar use. Xen. has elsewhere, we may add, adopted poetic words.

55. ὄλβον, εὐδαιμονίαν] "Quia ὄλ-

βος distinguitur ab εὐδαιμονία, signif. opes, divitias, ut Eurip. Phœn. 571. Hesych. Suid. πλοῦτος: sed maxime illas, quæ sitæ sunt in agrorum multitudine et copia. Nam quia divites videntur esse beati, ὄλβιος non minus quam ὄλβος poni etiam solet de felicitate: v. Phœn. h. v. Imperatores, duces, milites, rebus bene gestis, augmentur divitiis, eaque re felices et beati fiunt, etiam honoribus ornantur; civitates ipsæ augmentur agris, pecunia, florent, et ab aliis civitatibus coluntur." Fischer.

πον πονῆσαι δέη, τούτῳ λείπωνται, ἀλλ' οὗτοι ἰδιῶταί εἰσι κατὰ τοὺς πόνοους, οὐδέ γε οἷτινες ἀγρυπνῆσαι δέον ἡττωνται τούτου, ἀλλὰ καὶ οὗτοι ἰδιῶται κατὰ τὸν ὕπνον, οὐδέ γε οἱ ταῦτα μὲν ἱκανοί, ἀπαιδευτοὶ δὲ ὡς χρή καὶ συμμάχοις καὶ πολεμίοις χρῆσθαι, ἀλλὰ καὶ οὗτοι δῆλον ὡς τῶν μεγίστων παιδευμάτων ἀπείρως ἔχουσιν.

XII. ὑμεῖς δὲ νυκτὶ μὲν δήπου ὅσαπερ οἱ ἄλλοι ἡμέρα δύναισθ' ἂν χρῆσθαι, πόνοους δὲ ⁵⁶ τοῦ ζῆν ἡδέως ἡγεμόνας νομίζετε, λιμῶ δὲ ὅσαπερ ὄψω διαχρήσθε, ὑδροποσίαν δὲ ῥῶον τῶν λεόντων φέρετε, κάλλιστον δὲ πάντων καὶ πολεμικώτατον κτῆμα εἰς τὰς ψυχὰς συγκεκόμεσθε· ἐπαινούμενοι γὰρ μᾶλλον ἢ τοῖς ἄλλοις ἅπασι χαίρετε. τοὺς δ' ἐπαινῶν ἐραστὰς ἀνάγκη κτᾶσθαι τὰ αἷτια καὶ διὰ τοῦτο πάντα μὲν πόνον πάντα δὲ κίνδυνον ἡδέως ὑποδύεσθαι.

XIII. εἰ δὲ ταῦτα ἐγὼ λέγω περὶ ὑμῶν ἄλλη γιγνώσκων, ἐμάντων ἐξαπατῶ· ὅ,τι γὰρ μὴ τοιοῦτον ἀποβήσεται παρ' ὑμῶν, εἰς ἐμὲ τὸ ἐλλείπον ἦξει. ἀλλὰ πιστεύω τοι τῇ πείρᾳ καὶ τῇ ὑμῶν εἰς ἐμὲ εὐνοίᾳ καὶ τῇ τῶν πολεμίων ἀνοίᾳ μὴ ψεύσειν με ταύτας τὰς ἀγαθὰς ἐλπίδας, ἀλλὰ θαρρόυντες ὁρμώμεθα, ἐπειδὴ καὶ ἐκποδὼν ἡμῖν γεγένηται τὸ δόξαι τῶν ἀλλοτρίων ἀδίκως ἐφίεσθαι. νῦν γὰρ ἔρχονται μὲν οἱ πολέμιοι ἄρχοντες ἀδίκων χειρῶν, καλοῦσι δὲ ἡμᾶς ἐπικούρους οἱ φίλοι· τί οὖν ἐστὶν ἢ τοῦ ἀλέξασθαι δικαιότερον ἢ τοῦ τοῖς φίλοις ἀρήγειν κάλλιον; ἀλλὰ μὴν καὶ ἐκεῖνο οἶομαι ὑμᾶς θαρρῆναι, ⁵⁷ τὸ μὴ παρημεληκότα με τὰ τῶν θεῶν τὴν ἔξοδον ποιεῖσθαι· πολλὰ γάρ μοι συνόντες ἐπίστασθε οὐ μόνον τὰ μεγάλα ἀλλὰ καὶ τὰ μικρὰ πειρώμενον ἀεὶ ἀπὸ θεῶν ὁρμᾶσθαι. τέλος εἶπε, Τί δεῖ ἔτι λέγειν; ἀλλ' ὑμεῖς μὲν τοὺς ἄνδρας ἐλόμενοι καὶ ἀναλαβόντες καὶ τᾶλλα παρασκευασάμενοι ἵτε εἰς Μήδους· ἐγὼ δ' ἐπανελθὼν πρὸς τὸν πατέρα πρόειμι δὴ, ὅπως τὰ τῶν πολεμίων ὡς τάχιστα μαθὼν οἶά ἐστι παρασκευάζωμαι ὅ,τι ἂν δέωμαι, ὅπως ὡς κάλλιστα σὺν θεῷ ἀγωνιζώμεθα. οἱ μὲν δὴ ταῦτα ἔπραττον.

56. πόνοους δὲ] Pseudo-Longin. 28. Ἐντὶ τοῦ πονεῖν θέλετε, "Πόνον ἡγεμόνα τοῦ ζῆν ἡδέως ποιεῖσθε," εἰπὼν, καὶ τᾶλλα ὁμοίως ἐπεκτείνας, μεγάλην τινὰ ἐννοίαν τῷ ἐπαίνῳ προσπεριωρίσατο. Liv. 1, 5.: "Labor voluptasque, dissimillima natura, societate quadam inter se naturali sunt juncta."

57. ἐκεῖνο οἶομαι ὑμᾶς οὐχ ἥκιστα θαρρῆναι] So 1, 6, 19. Θάρρει μέντοι,

ἔφη, τοῦτο, ᾧ παῖ. Bekk. Anecd. 1, 148: Θάρρῶ· αἰτιατικῇ. Τρίτῳ Ὀλυμπιακῷ. Οὕτε Φίλιππος ἐθάρρει τούτους, οὕθ' οὗτοι Φίλιππον. Ὁ δὲ Ἰσοκράτης ἐν τῷ περὶ τῆς Εἰρήνης πρὸς δοτικὴν· "Ὡστε μὴδὲ τοῖς οἰκειοτάτοις θαρρῆναι πλησιαζόντας. See Matth. Gr. Gr. 555. Heindorf. ad Plat. Phædr. 228. But the accusative must be considered as depending on a prep. understood.

CAP. VI.

I. Κύρος δὲ ἐλθὼν οἴκαδε καὶ προσευξάμενος Ἑστία⁵⁸ πατρώα καὶ Διὶ πατρώῳ⁵⁹ καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς ὤρματο ἐπὶ τὴν στρατείαν, συμπροϋπεμπε δὲ αὐτὸν καὶ ὁ πατήρ. ἐπειδὴ δὲ ἔξω τῆς οἰκίας ἐγένοντο, λέγονται ἀστραπαὶ καὶ βρονταὶ αὐτῷ αἴσιοι γενέσθαι. τούτων δὲ φανέντων οὐδὲν ἄλλο ἔτι οἰωνιζόμενοι ἐπορεύοντο, ὡς οὐδένα ἂν λήσοντα τὰ τοῦ μεγίστου θεοῦ σημεία.

II. Προϊόντι δὲ τῷ Κύρῳ ὁ πατήρ ἤρχετο λόγου τοιοῦδε. ὦ παῖ, ὅτι μὲν οἱ θεοὶ σε ἴλεψ' τε καὶ εὖμενεῖς πέμπουσι καὶ ἐν ἱεροῖς δῆλον καὶ ἐν οὐρανίοις σημείοις· γινώσκεις δὲ καὶ αὐτός. ἐγὼ γάρ σε ταῦτα ἐπίτηδες ἐδιδασάμην, ὅπως μὴ δι' ἄλλων ἐρμηνέων τὰς τῶν θεῶν συμβουλίας συνείης, ἀλλὰ αὐτὸς καὶ ὁρῶν τὰ ὁρατὰ καὶ ἀκούων τὰ ἀκουστὰ γινώσκεις καὶ μὴ ἐπὶ μάντεσιν εἴης, εἰ βούλονται σε ἐξαπατᾶν ἕτερα λέγοντες παρὰ τὰ παρὰ τῶν θεῶν σημαίνόμενα, μὴδ' αὖ, εἴ ποτε ἄρα ἄνευ μάντεως γένοιο, ἀποροῖς θείοις σημείοις ὅ,τι χρῶό γε, ἀλλὰ γινώσκων διὰ τῆς μαντικῆς τὰ παρὰ τῶν θεῶν συμβουλευόμενα, τούτοις πείθοιο. III. Καὶ μὲν δὴ, ὦ πάτερ, ἔφη ὁ Κύρος, ὡς ἂν ἴλεψ' οἱ θεοὶ ὄντες ἡμῖν συμβουλεύειν θέλωσιν ὅσον δύναμαι κατὰ τὸν σὸν λόγον διατελῶ ἐπιμελούμενος. μέμνημαι γάρ, ἔφη, ἀκούσας ποτέ σου ὅτι εἰκότως ἂν καὶ παρὰ θεῶν πρακτικώτερος εἴη ὥσπερ καὶ παρὰ ἀνθρώπων ὅστις μὴ ὁπότε ἐν ἀπόροις εἴη, τότε κολακεύοι, ἀλλ' ὅτε ἄριστα πράττοι, τότε μάλιστα τῶν θεῶν μεμνῶτο· καὶ τῶν φίλων δ' ἔφησθα χρῆναι ὡσαύτως οὕτως ἐπιμελεῖσθαι. IV. Οὐκοῦν νῦν, ἔφη, ὦ παῖ, διὰ γε ἐκείνας τὰς ἐπιμελείας ἥδιον μὲν ἔρχῃ πρὸς τοὺς θεοὺς δεησόμενος, ἐλπίζεις δὲ μᾶλλον τεύξεσθαι ὧν ἂν δέῃ, ὅτι συνειδέναί σου τῷ δοκεῖς οὐ πώποτ' ἀμελήσας αὐτῶν;

58. Ἑστία πατρώα] It is manifest, as Schneider remarks, that Xen. here assimilates the Persian to the Grecian theology. But with propriety he has introduced Vesta the goddess of fire, because fire was worshipped by the Persians; the same goddess also represented the earth, which was also worshipped by the Persians: see Herod. 1, 131. Strabo 15. p. 732. Casaub. "H. l. arbitror intelligi

ignem, quia, ut 7, 5, 57. præponitur Jovi, sub cujus nomine cultum est apud Persas *cælum*; nam ignem omnium deorum primum precabantur, primo sacrificabant: v. Brissson. 2, 15." Fischer.

59. Διὶ πατρώῳ] "Δία πατῶν, qui alibi etiam Ζεὺς βασιλεὺς dicitur, Kleuker Zend-Avesta V. 2. p. 3. Append. p. 31. putat denotare deum Ormuzd." Porpo.

Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη, ὦ πάτερ, ὡς πρὸς φίλους ὄντας μοι τοὺς θεοὺς οὕτω διάκειμαι. V. Τί γὰρ, ἔφη, ὦ παῖ, μέμνησαι ἐκεῖνα ἃ ποτε ἐδόκει ἡμῖν ὡς ἄπερ δεδώκασιν οἱ θεοὶ μαθόντας ἀνθρώπους βέλτιον πράττειν ἢ ἀνεπιστήμονας αὐτῶν ὄντας καὶ ἐργαζομένους μᾶλλον ἀνύτειν ἢ ἀργούντας καὶ ἐπιμελομένους ἀσφαλέστερον [ἂν] διάγειν ἢ ἀφυλακτοῦντας τούτων, παρέχοντας⁶⁰ οὖν τοιοῦτους ἑαυτοὺς οἷους δεῖ, οὕτως ἡμῖν ἐδόκει δεῖν καὶ αἰτεῖσθαι τὰγαθὰ παρὰ τῶν θεῶν; VI. Ναὶ μὰ Δία, ἔφη ὁ Κῦρος, μέμνημαι μέντοι τοιαῦτα ἀκούσας σου· καὶ γὰρ ἀνάγκη ἦν με πείθεσθαι τῷ λόγῳ· καὶ γὰρ οἷδά σε λέγοντα ἀεὶ ὡς οὐδὲ θέμις εἶη αἰτεῖσθαι παρὰ τῶν θεῶν οὔτε ἱππεύειν μὴ μαθόντας ἱπομαχοῦντας νικᾶν, οὔτε μὴ ἐπισταμένους τοξεύειν τοξεύοντας κρατεῖν τῶν ἐπισταμένων, οὔτε μὴ ἐπισταμένους κυβερνᾶν σώζειν εὐχεσθαι ναῦς κυβερνῶντας, οὐδὲ μὴ σπείροντάς γε σῖτον εὐχεσθαι καλὸν αὐτοῖς φύεσθαι, οὐδὲ μὴ φυλαττομένους γε ἐν πολέμῳ σωτηρίαν αἰτεῖσθαι· παρὰ γὰρ τοὺς τῶν θεῶν θεσμούς πάντα τὰ τοιαῦτα εἶναι· τοὺς δὲ ἀθέμιστα εὐχομένους ὁμοίως ἔφησθα εἰκὸς εἶναι παρὰ θεῶν ἀτυχεῖν ὥσπερ καὶ παρὰ ἀνθρώπων ἀπρακτεῖν τοὺς παράνομα δεομένους.

VII. Ἐκείνων δὲ, ὦ παῖ, ἐπελάθου ἃ ποτε ἐγὼ καὶ σὺ ἐλογιζόμεθα ὡς ἱκανὸν εἶη καὶ καλὸν ἀνδρὶ ἔργον, εἴ τις δύναιτο ἐπιμεληθῆναι ὅπως ἂν αὐτός τε καλὸς καὶ ἀγαθὸς δοκίμως γένοιτο καὶ τὰ ἐπιτήδεια αὐτός τε καὶ οἱ οἰκέται ἱκανῶς ἔχοιεν. τὸ δὲ τούτου μεγάλου ἔργου ὄντος οὕτως ἐπίστασθαι ἀνθρώπων ἄλλων προστατεύειν ὅπως ἔξουσι πάντα τὰ ἐπιτήδεια ἐκπλεω καὶ ὅπως ἔσονται πάντες οἷους δεῖ, τοῦτο θαυμαστὸν δήπου ἐφαίνετο ἡμῖν εἶναι. VIII. Ναὶ μὰ Δί', ἔφη, ὦ πάτερ, μέμνημαι καὶ τοῦτό σου λέγοντος· συνδύκει οὖν καὶ ἐμοὶ ὑπερμέγεθες εἶναι ἔργον τὸ καλῶς ἄρχειν· καὶ νῦν γ', ἔφη, ταῦτά μοι δοκεῖ ταῦτα, ὅταν πρὸς αὐτὸ τὸ ἄρχειν σκοπῶν λογίζωμαι· ὅταν μέντοι γε πρὸς ἄλλους ἀνθρώπους ἰδὼν κατανοήσω οἷοι ὄντες διαγίγνονται ἄρχοντες καὶ οἷοι ὄντες ἀνταγωνιστᾶι⁶¹ ἡμῖν ἔσονται, πάνυ μοι δοκεῖ αἰσχρὸν εἶναι τὸ τοιοῦτους

60. παρέχοντας] Poppo remarks that the construction of this period is somewhat changed at its close; for the words should have run thus: Ταῦτα τὰ ἀγαθὰ, παρέχοντας ἑαυτοὺς οἷους δεῖ, αἰτεῖσθαι δεῖ παρὰ τῶν θεῶν. "Quod ignorantes haud pauci vel venustissimum locum explicando perverte-

runt, (ut Matth. Gr. Gr. p. 774.) vel sanissimum corrigendo interpolaverunt."

61. ἀνταγωνιστᾶι] Ἀνταγωνιστῆς is 1. properly an adversary in any game or contest, more particularly in wrestling, ἀντίπαλος, Hesych.; 2. an enemy, with whom we have to fight;

αὐτοὺς ὄντας ὑποπτῆσαι καὶ μὴ θέλαιν ἰέναι αὐτοῖς ἀνταγωνιονμέ-
ρους· οὗς, ἔφη, ἐγὼ αἰσθάνομαι ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν ἡμετέρων
φίλων τούτων ἡγουμένους δεῖν τὸν ἄρχοντα τῶν ἀρχομένων διαφέ-
ρειν τῷ καὶ πολυτελέστερον δειπνεῖν καὶ πλεόν ἔχειν ἔνδον χρυσίον
καὶ πλείονα χρόνον καθεύδειν καὶ πάντα ἀπονώτερον τῶν ἀρχομέ-
νων διάγειν. ἐγὼ δὲ οἶμαι, ἔφη, τὸν ἄρχοντα οὐ τῷ ῥάδιονργεῖν
χρῆναι διαφέρειν τῶν ἀρχομένων, ἀλλὰ τῷ προνοεῖν καὶ φιλοπονεῖν
προθυμούμενον. IX. Ἀλλά τοι, ἔφη, ὦ παῖ, ἐνία ἐστὶν ἃ⁶² οὐ
πρὸς ἀνθρώπους ἀγωνιστέον, ἀλλὰ πρὸς αὐτὰ τὰ πράγματα, ὧν οὐ
ῥάδιον εὐπόρως περιγενέσθαι. αὐτίκα δὴπον οἶσθα ὅτι εἰ μὴ ἔξει τὰ
ἐπιτήδεια ἡ στρατιὰ, καταλύσεται σου εὐθὺς ἡ ἀρχή. Οὐκοῦν ταῦτα
μὲν, ἔφη, ὦ πάτερ, Κναζάρης φησὶ παρέξειν τοῖς ἐντεῦθεν ἰοῦσι
πᾶσιν ὁπόσοι ἂν ὦσι. Τούτοις δὴ σὺ, ὦ παῖ, πιστεύων ἔρχη τοῖς
παρὰ Κναζάρει χρημασιν; Ἐγωγε, ἔφη ὁ Κῦρος. Τί δέ, ἔφη,
οἶσθα ὁπόσα αὐτῷ ἐστι; Μὰ τὸν Δία, ἔφη ὁ Κῦρος, οὐ μὲν δὴ.
Ὅμως δὲ τούτοις πιστεύεις τοῖς ἀδήλοισ; ὅτι δὲ πολλῶν μὲν δεήσει,
πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα νῦν ἀνάγκη δαπανᾶν, ἐκείνο οὐ γιγνώσκεις;
Γιγνώσκω, ἔφη ὁ Κῦρος. Ἦν οὖν, ἔφη, ἐπιλίπη αὐτὸν ἡ δαπάνη ἢ
καὶ ἐκὼν ψεύσεται, ὦ παῖ, πῶς ἄρα σοι ἔξει τὰ τῆς στρατιᾶς; Δῆλον
ὅτι οὐ καλῶς. ἀτὰρ, ἔφη, ὦ πάτερ, σὺ εἰ ἐνορᾷς τινα πόρον καὶ ἀπ’
ἐμοῦ ἂν προσγενόμενον, ἕως ἔτι ἐν φιλίᾳ ἐσμέν, λέγε. X. Ἐρω-
τᾷς, ἔφη, ὦ παῖ, εἴ τις ἂν ἀπὸ σοῦ πόρος προσγέναιτο;⁶³ ἀπὸ τίνος

3. a rival, who studies to excel or vanquish another without cherishing any hostile feeling. "Cyrī igitur ἀνταγωνιστὰς erant, non modo rex Assyriorum, reliquique reges, regis Assyriorum socii, quia pugnaturus erat contra eos, sed etiam rex Medorum, quia cum eo certaturus erat prudentia, fortitudine, et reliquis virtutibus imperatoriis." Fischer.

62. ἐνία ἐστὶν ἃ] "The word ἐνία, omitted in Alt., Bornemann p. 17. considered to be a gloss on the formula ἐστὶν ἃ, noticed in Matth. Gr. Gr. p. 667. and by Buttm. s. 137.; but that there is no necessity for correction, is proved by passages such as these, and Thuc. 3, 24. Εἰσὶ γὰρ τινες αὐτῶν οἱ ἀπετράποντο." Poppo. But the fair inference from these passages is that the formula ἐστὶν ἃ without

such accompaniments as ἐνία or τινὰ, is elliptical.

63. εἴ τις ἂν ἀπὸ σοῦ πόρος προσγέναιτο] The Guelf. Par. A. B. Phil. marg. Villos. exhibit ποῦ ἂν, Brem. πῶς ἂν. The vulgar reading is well defended by Poppo, who remarks that, though great scholars have denied that ἂν can be joined with εἰ and an optative, as Dawes Misc. Crit. 335. Porson ad Phœn. p. 301. and Thiersch Act. Monac. 1, 2. p. 221., yet Schæfer Meletem. Crit. 50. has demonstrated that εἰ and κε are joined with an opt. in Homer. And, while Schæfer doubts whether the propriety of the Attic dialect will admit the union of εἰ and ἂν with an opt., we may appeal to Hermann ad Viger. 830. Heindorf ad Plat. Protag. 535. and Bornemann p. 20., who have cited

δὲ μᾶλλον εἰκὸς ἐστὶ πόρον προσγενέσθαι ἢ ἀπὸ τοῦ δύναμιν ἔχοντος; σὺ δὲ πεζὴν μὲν δύναμιν ἐνθένδε ἔχων ἔρχῃ ἀνθ' ἧς οἶδ' ὅτι πολλαπλασίαν ἄλλην οὐκ ἂν δέξαιο, ἱππικὸν δέ σοι ὅπερ κράτιστον, τὸ Μήδων, σύμμαχον ἔσται. ποῖον οὖν ἔθνος τῶν πέριξ οὐ δοκεῖ σοι καὶ χαρίζεσθαι βουλόμενον ὑμῖν ὑπηρετήσῃν⁶⁴ καὶ φοβούμενον μή τι πάθῃ; ἂν χρή σε κοινῇ σὺν Κναζάρῃ σκοπεῖσθαι μήποτε ἐπιλίπη τι ὑμᾶς ὧν δεῖ ὑπάρχειν, καὶ ἔθους δὲ ἔνεκα μηχανᾶσθαι προσόδου πόρον. τόδε δὲ πάντων μάλιστα μοι μέμνησο μηδέποτε ἀναμένειν τὸ πορίζεσθαι τὰ ἐπιτήδεια ἔστ' ἂν ἡ χρεία σε ἀναγκάσῃ· ἀλλ' ὅταν μάλιστα εὐπορήσῃς, τότε πρὸ τῆς ἀπορίας μηχανῶ. καὶ γὰρ τεύξῃ μᾶλλον παρ' ὧν ἂν δέῃ μὴ ἄπορος δοκῶν εἶναι, καὶ ἔτι ἀναίτιος ἔσῃ παρὰ τοῖς σαυτοῦ στρατιώταις· ἐκ τούτου δὲ μᾶλλον καὶ ὑπ' ἄλλων αἰδοῦς τεύξῃ, καὶ ἢν τινος βούλῃ τῇ δυνάμει ἢ εὖ ποιῆσαι ἢ κακῶς, μᾶλλον ἔως ἂν ἔχωσι τὰ δέοντα οἱ στρατιῶται ὑπηρετήσουσί σοι, καὶ πιστικωτέρους, σάφ' ἴσθι, λόγους δυνήσῃ τότε λέγειν ὅταν περ καὶ ἐνδείκνυσθαι μάλιστα δύνῃ καὶ εὖ ποιεῖν ἱκανὸς ὧν καὶ κακῶς. XI. 'Αλλ', ἔφη, ὦ πάτερ, ἄλλως τέ μοι καλῶς δοκεῖς ταῦτα λέγειν πάντα, καὶ ὅτι ὧν μὲν νῦν λέγονται λήψεσθαι οἱ στρατιῶται, οὐδεὶς αὐτῶν ἐμοὶ τούτων χάριν εἴσεται· ἴσασι γὰρ ἐφ' οἷς αὐτοὺς Κναζάρης ἄγεται συμμάχους· ὅ,τι δ' ἂν πρὸς τοῖς εἰρημένοισι λαμβάνῃ τις, ταῦτα καὶ τιμὴν νομιοῦσι καὶ χάριν τούτων πλείστην εἰκὸς εἰδέναί τῳ διδόντι. τὸ δ' ἔχοντα δύναμιν ἢ ἔστι μὲν φίλους εὖ ποιοῦντα ἀντωφελεῖσθαι, ἔστι δὲ ἐχθροὺς ἔχοντα πειρᾶσθαι τίσασθαι,⁶⁵ ἔπειτα ἀμελεῖν τοῦ πορίζεσθαι, οἶετι τι, ἔφη, ἦττον τοῦτο εἶναι αἰσχρὸν ἢ εἴ τις ἔχων μὲν ἀγροὺς, ἔχων δὲ ἐργάτας οἷς ἂν ἐργάζοιτο, ἔπειτα ἐφ' ἡ τὴν γῆν ἀργοῦσαν ἀνωφέλητον εἶναι; "Ὡς γ' ἐμοῦ, ἔφη, μηδέποτε ἀμελήσοντος τοῦ τὰ ἐπιτήδεια τοῖς στρατιώταις συμμηχανᾶσθαι μήτ' ἐν φιλίᾳ μήτ' ἐν πολεμίᾳ οὕτως ἔχε τὴν γνώμην.

XII. Τί γὰρ, ἔφη, ὦ παῖ, τῶν ἄλλων ὧν ἐδόκει ποθ' ἡμῖν ἀναγκαῖον εἶναι μὴ παραμελεῖν ἢ μέμνησαι; Οὐ γὰρ, ἔφη, μέμνημαι

many places in Xen., as K. Π. 1, 5, 1. 3, 3, 37. 55. &c. See also 1, 6, 41. and Matth. Gr. Gr. p. 749.

64. ὑπηρετήσῃν] "Those who furnish an army with provisions and necessities, are here said ὑπηρετεῖν." Hutch. "H. l. idem quod παρέχειν τὰ

ἐπιτήδεια, subministrare commeatum, cibaria, frumenta, pabula, etiam pecuniam, adjuvare commeatu." Fischer.

65. τίσασθαι] According to Zen-nius, the word signifies, not *ulcisci*, but *aliquid sibi persolvendum curare*, *commeatum exigere*.

ὅτε ἐγὼ μὲν πρὸς σέ ἦλθον ἐπ' ἀργύριον, ὅπως ἀποδοίην τῷ φάσκοντι στρατηγεῖν με πεπαιδευκέαι, σὺ δὲ ἅμα διδούς μοι ἐπηρώτας ὧδέ πως, Ἄρά γε, εἶπες, ὦ παῖ, ἐν τοῖς στρατηγικοῖς καὶ οἰκονομίας τί σοι ἐπεμνήσθη ὁ ἀνὴρ ᾧ τὸν μισθὸν φέρεις; οὐδὲν μέντοι ἦττον οἱ στρατιῶται τῶν ἐπιτηδείων δέονται ἢ οἱ ἐν οἴκῳ οἰκέται. ἐπεὶ δ' ἐγὼ σοι λέγων τάληθῃ εἶπον ὅτι οὐδ' ὅτιοῦν περὶ τούτου ἐπεμνήσθη, ἐπήρου με πάλιν εἰ τί μοι ὑγιείας πέρι ἢ ῥώμης ἔλεξεν, ὥς δεῖσόν καὶ τούτων [ὥσπερ καὶ] ὑπὲρ τῆς στρατιᾶς τὸν στρατηγὸν ἐπιμελεῖσθαι. ὥς δὲ καὶ ταῦτα ἀπέφησα, ἐπήρου με αὖ πάλιν εἰ τινὰς τέχνας ἐδίδαξε με ὥς ἂν ἕκαστα τῶν πολεμικῶν ἔργων κράτιστοι ἂν οἱ σύμμαχοι γίγνοιντο. ἀποφήσαντος δέ μου καὶ τοῦτο ἀνέκρινας αὖ σὺ καὶ τότε εἰ τί μ' ἐπαίδευσεν ὥς ἂν δυναίμην στρατιᾷ προθυμίαν ἐμβαλεῖν, λέγων ὅτι τὸ πᾶν διαφέρει ἐν παντὶ ἔργῳ προθυμία ἀθυμίας· ἐπεὶ δὲ καὶ τοῦτο ἀνένευον, ἤλεγχες αὖ σὺ εἰ τινὰ λόγον ἐποίησατο ⁶⁶ διδάσκων περὶ τοῦ πείθεσθαι τὴν στρατιάν, ὥς ἂν τις μάλιστα μηχανῶτο. XIV. ἐπεὶ δὲ καὶ τοῦτο παντάπασιν ἄρρήτον ἐφαίνετο, τέλος δὴ με ἐπήρου ὅ,τι ποτὲ διδάσκων στρατηγίαν φαίη με διδάσκειν. κἀγὼ δὴ ἐνταῦθα ἀποκρίνομαι ὅτι τὰ τακτικά. καὶ σὺ γελάσας διηλθές μοι παρατιθείς ἕκαστον, τί εἴη ὄφελος εἴη στρατιᾷ τακτικῶν ἄνευ τῶν ἐπιτηδείων, τί δ' ἄνευ τοῦ ὑγιαίνειν, τί δ' ἄνευ τοῦ ἐπίστασθαι τὰς εὐρημένας εἰς πόλεμον τέχνας, τί δ' ἄνευ τοῦ πείθεσθαι; ὥς δὲ μοι καταφανὲς ἐποίησας ὅτι μικρόν τι μέρος εἴη στρατηγίας τὰ τακτικά, ἐπερομένου μου εἰ τι τούτων σύ με διδάξαι ἱκανὸς εἴης, ἀπιόντα με ἐκέλευσας τοῖς στρατηγικοῖς νομιζομένοις ἀνδράσι διαλέγεσθαι καὶ πυθέσθαι πῇ ἕκαστα τούτων γίγνεται. XV. ἐκ τούτου δὴ ἐγὼ συνῆν τούτοις οὓς μάλιστα φρονίμους περὶ τούτων ἤκουον εἶναι. καὶ περὶ μὲν τροφῆς ἐπέισθην ἱκανὸν εἶναι ὑπάρχον ὅ,τι Κναζάρης ἔμελλε παρέξειν ἡμῖν, περὶ δὲ ὑγιείας, ἀκούων καὶ ὁρῶν ὅτι καὶ πόλεις αἱ χρήζουσαι ὑγιαίνειν ἰατροὺς αἰροῦνται καὶ οἱ στρατηγοὶ τῶν στρατιωτῶν ἕνεκεν ἰατροὺς ἐξάγουσιν, οὕτω καὶ ἐγὼ ἐπεὶ ἐν τῷ τέλει τούτῳ ἐγενόμην, εὐθὺς τούτου ἐπεμελήθην, καὶ οἶμαι, ἔφη, ὦ πάτερ, πάννυ ἱκανοὺς τὴν ἱατρικὴν

66 ἐποίησατο] All the Mss. exhibit ποιῆσαιτο, which Schneider and Schæfer have corrected. "Non enim quæsit e Cyro pater, utrum magister illa verba faciat, sed utrum verba fecisset, quod non erat factum. Unde præcedit ἐπήρου, εἰ—ἐλεξε—εἰ—ἐδί-

δαξε—ἀνέκρινας εἰ—ἐπαίδευσεν. Optativum tamen ut in oratione obliqua positum, in qua aoristi optativus sæpe præteriti significationem conservaret, defendi posse putabat Hermannus. Vide Matth. Gr. Gr. p. 700., et infra 5, 5, 22." Porro.

τέχνην ἔχειν μετ' ἑμαντοῦ ἀνδρας. XVI. πρὸς ταῦτα δὴ ὁ πατὴρ [ἔφη,] Ἄλλ', ὦ παῖ, ἔφη, οὗτοι μὲν οὖς λέγεις, ὥσπερ ἱματίων ῥαγέντων εἰσὶ τινες ἀκεσταί,⁶⁷ οὕτω καὶ οἱ ἱατροὶ, ὅταν τινὲς νοσήσωσι, τότε ἰῶνται τούτους· σοὶ δὲ τούτου μεγαλοπρεπεστέρα ἔσται ἡ τῆς ὑγείας ἐπιμέλεια· τὸ γὰρ ἀρχὴν μὴ κάμνειν τὸ στράτευμα, τούτου σοι δεῖ μέλειν. Καὶ τίνα δὴ ἐγώ, ἔφη, ὦ πάτερ, ὕδον ἰὼν τοῦτο πράττειν ἱκανὸς ἔσομαι; Ἦν μὲν δὴπου χρόνον τινὰ μέλλης ἐν τῷ αὐτῷ μένειν, ὑγιεινοῦ πρῶτον δεῖ στρατοπέδον μὴ ἀμελεῖσαι· τούτου δὲ οὐκ ἂν ἀμάρτοισ, ἐάνπερ μέλη σοι. καὶ γὰρ λέγοντες οὐδὲν παύονται οἱ ἄνθρωποι περὶ τε τῶν νοσηρῶν χωρίων καὶ περὶ τῶν ὑγιεινῶν· μάρτυρες δὲ σαφεῖς ἑκατέροις αὐτῶν παρίστανται τά τε σώματα καὶ τὰ χρώματα. ἔπειτα δὲ οὐ τὰ χωρία μόνον ἀρκεῖ σκέψασθαι, ἀλλὰ μνήσθητι σὺ πῶς πειρᾷ σαυτοῦ ἐπιμελεῖσθαι ὅπως ὑγιαίης. XVII. καὶ ὁ Κῦρος εἶπε, Πρῶτον μὲν νῆ Δία πειρῶμαι μηδέποτε ὑπερεμπίπλασθαι· δύσφορον γάρ. ἔπειτα δὲ ἐκπονῶ τὰ εἰσιόντα· οὕτω γάρ μοι δοκεῖ ἢ τε ὑγίεια μᾶλλον παραμένειν καὶ ἰσχύς προσγενέσθαι. Οὕτω τοίνυν, ἔφη, ὦ παῖ, καὶ τῶν ἄλλων δεῖ ἐπιμελεῖσθαι. Ἡ καὶ σχολή, ἔφη, ἔσται, ὦ πάτερ, σωμασκεῖν τοῖς στρατιώταις; Οὐ μὰ Δί', ἔφη ὁ πατὴρ, οὐ μόνον γε, ἀλλὰ καὶ ἀνάγκη. δεῖ γὰρ δὴπου στρατιὰν, εἰ μέλλει πράξειν τὰ δέοντα, μηδέποτε παύεσθαι ἢ τοῖς πολεμίοις κακὰ πορσύνουνσαν ἢ ἑαυτῇ ἀγαθά· ὥς χαλεπὸν μὲν καὶ ἓνα ἄνθρωπον ἀργὸν τρέφεσθαι, πολὺ δ' ἔτι, ὦ παῖ, χαλεπώτερον οἶκον ὅλον, πάντων δὲ χαλεπώτατον στρατιὰν ἀργὸν τρέφειν. πλεῖστά τε γὰρ τὰ ἐσθίοντα ἐν στρατιᾷ καὶ ἀπ' ἐλαχίστων ὁρμώμενα καὶ οἷς ἂν λάβῃ δαψιλέστατα χρώ-

67. ἀκεσταί] “Guelf. Brem. Lugd. ἡπῆται, which Zeunius and Schneider have received. But the vulgar reading is confirmed by Bekk. Anecd. 1, 364. Ἀκεσταί οἱ τὰ ἱμάτια ἀκούμενοι. Ξενοφῶν “Ὡσπερ ἱματίων ῥαγέντων εἰσὶ τινες ἀκεσταί. The weight of grammatical authority lies against ἡπῆται: Phryn. 91. Mær. 48. Aelius Dionysius ap. Eust. ad Od. K. 59. See also the commentators on Thom. M. 25.” Poppo. “Hemsterh. ad Thom. M. p. 26. putat, Xen. scripsisse ἡπῆται, quod Thom. M. tradat, ἡπῆτης esse ποιητικώτερον: legitur enim Batrach. 183., quod carmen incerti auctoris est, ad non constat, an Xen. Cyrop.

hoc vocab. ab antiquis et probis poetis usurpatum fuerit; et doctissimi Gramm., excepto Etym. M. v. Ἀκέστρα, nomen ἡπῆτης rejiciunt, ut verbum novum et vulgare, ita ut J. Poll. 7, 42. illud plane omiserit; et nomina ab ἀκεστῆς ducta interpretantur nominibus ab ἡπῆτης ductis: v. Hesych. et Mær. v. Ἀκέστρια, et Albert. ad Hesych. 188. Itaque arbitrator Xen. scripsisse ἀκεσταί, quod vocab. positum est de medicis etiam, J. Poll. 4, 177. Hesych. Ἀκεστῶν θεραπευτῶν: ita ut appareat, cur Xen. medicos comparare Cambysen jussit cum sartoribus.” Fischer.

μενα, ὥστε οὐδέποτε ἀργεῖν δεήσει στρατιάν. XVIII. Λέγεις σὺ, ἔφη, ὦ πάτερ, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, ὅτι ὥσπερ οὐδὲ γεωργοῦ ἀργοῦ οὐδὲν ὄφελος, οὕτως οὐδὲ στρατηγοῦ ἀργοῦ οὐδὲν ὄφελος εἶναι. Τὸν δέ γε ἐργάτην στρατηγὸν ἐγὼ, ἔφη, ἀναδέχομαι, ἣν μὴ τις θεὸς βλάβῃ, ἅμα καὶ τὰ ἐπιτήδεια μάλιστα ἔχοντας τοὺς στρατιώτας ἀποδείξειν καὶ τὰ σώματα ἄριστα ἔχοντας παρασκευάσειν. Ἀλλὰ μέντοι, ἔφη, τό γε μελετᾶσθαι⁶⁸ ἕκαστα τῶν πολεμικῶν ἔργων, ἀγῶνας ἂν τινάς μοι δοκεῖ, ἔφη, ὦ πάτερ, προειπὼν ἐκάστοις καὶ ἄθλα προτιθεῖς μάλιστ' ἂν ποιεῖν εὖ ἀσκεῖσθαι, ὥστε ἕκαστα ὅποτε δέοιτο ἔχειν ἂν παρεσκευασμένοις χρῆσθαι. Κάλλιστα λέγεις, ἔφη, ὦ παῖ· τοῦτο γὰρ ποιήσας, σάφ' ἴσθι, ὥσπερ χοροὺς⁶⁹ τὰς τάξεις ἀεὶ τὰ προσήκοντα μελετώσας θεάσθαι.

XIX. Ἀλλὰ μὴν, ἔφη ὁ Κῦρος, εἰς γε τὸ προθυμίαν ἐμβαλεῖν στρατιώταις οὐδὲν μοι δοκεῖ ἱκανώτερον εἶναι ἢ τὸ δύνασθαι ἐλπίδας ἀγαθὰς ἐμποιεῖν ἀνθρώποις. Ἀλλ', ἔφη, ὦ παῖ, τοῦτό γε τοιοῦτόν ἐστιν οἷόν περ εἰ τις κύνας ἐν θήρᾳ ἀνακαλοῖτο ἀεὶ τῇ κλήσει ἥ περ ὅταν τὸ θηρίον ὀρᾷ. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον προθύμως εὖ οἶδ' ὅτι ἔχει ὑπακουούσας· ἦν δὲ πολλάκις ψεύδεται αὐτὰς, τελευτῶσαι οὐδ' ὅποταν ἀληθῶς ὀρῶν καλῇ πείθονται αὐτῷ. οὕτω καὶ τὸ περὶ τῶν ἐλπίδων ἔχει· ἦν πολλάκις προσδοκίας ἀγαθῶν ἐμβαλὼν ψεύδεται τις, τελευτῶν οὐδ' ὅποταν ἀληθεῖς ἐλπίδας λέγῃ ὁ τοιοῦτος πείθειν δύναται. ἀλλὰ τοῦ μὲν αὐτὸν λέγειν ἅ μὴ σαφῶς εἰδείη φείδεσθαι δεῖ, ὦ παῖ, ἄλλοι δ' ἐνίοτε λέγοντες ταῦτά ἂν διαπράττοιεν· τὴν δὲ αὐτοῦ παρακέλευσιν εἰς τοὺς μεγίστους κινδύνους δεῖ ὡς μάλιστα ἐν πίστει διασώζειν. Ἀλλὰ ναὶ μὰ τὸν Δία, ἔφη ὁ Κῦρος, καλῶς μοι, ὦ πάτερ, δοκεῖς λέγειν, καὶ ἐμοὶ οὕτως ἡδίων. XX. τό γε μὴν πειθομένους παρέχεσθαι τοὺς στρατιώτας οὐκ ἀπείρως μοι δοκῶ αὐτοῦ

68. τό γε μελετᾶσθαι] "On this absolute infinitive, consult Matth. Gr. p. 782. Even in Demosth. de Cor. c. 18. read from the Mss. τὸ μὲν οὖν γράψαι — τὴν κρίσιν εἶναι νομίζω, where the vulgar reading is τοῦ μὲν." Poppo.

69. ὥσπερ χοροὺς] "In his inprimis modeste se gerebant Athenienses, et ad nutum unius intenti officia sua exsequebantur. Vide Memor. 3, 5, 6. Hinc milites officium suum diligenter

tuentes sæpe cum his comparat auctor: vide 3, 5, 70. (et Memor. 3, 4, 5.)" Weiske. "Χοροὶ sunt pueri et puellæ, viri et feminæ, quæ manus conserentes canunt et saltant in theatris inter actus fabularum; qui erant in tragædiis et comædiis τετράγωνοι, etiam κύκλιοι, Axiocl. 20. et Ern. ad Memor. 3, 4, 3. Hi spectantur; nam etiam χοροὶ exercebantur antea, ut partes suas recte agerent: cf. 3, 3, 70." Fischer.

ἔχειν, ὦ πάτερ· σὺ γάρ με εὐθὺς τοῦτο ἐκ παιδίου ἐπαίδευες σαντῶ
 πείθεσθαι ἀναγκάζων· ἔπειτα τοῖς διδασκάλοις παρέδωκας, καὶ
 ἐκεῖνοι αὖ τὸ αὐτὸ τοῦτο ἔπραττον· ἐπεὶ δ' ἐν τοῖς ἐφήβοις ἤμεν, ὁ
 ἄρχων τοῦ αὐτοῦ τούτου ἰσχυρῶς ἐπεμελεῖτο· καὶ οἱ νόμοι δέ μοι
 δοκοῦσιν οἱ πολλοὶ ταῦτα δύο μάλιστα διδάσκειν, ἄρχειν τε καὶ
 ἄρχεσθαι. καὶ τοίνυν κατανοῶν περὶ τούτων ἐν πᾶσιν ὁρᾶν μοι δοκῶ
 τὸ προτρέπον πείθεσθαι μάλιστα ὅν τὸ τὸν μὲν πειθόμενον ἐπαι-
 νεῖν τε καὶ τιμᾶν, τὸν δὲ ἀπειθοῦντα ἀτιμάζειν τε καὶ κολάζειν.
 XXI. Καὶ ἐπὶ μὲν γε τὸ ἀνάγκη ἔπεσθαι αὕτη, ὦ παῖ, ἡ ὁδὸς
 ἐστίν, ἐπὶ δὲ τὸ κρεῖττον τούτου πολὺ τὸ ἐκόντας πείθεσθαι ἄλλη
 ἐστὶ συνωμωτέρα. ὅν γὰρ ἂν ἡγήσωνται περὶ τοῦ συμφέροντος ἑαν-
 τοῖς φρονιμώτερον ἑαυτῶν εἶναι, τούτῳ οἱ ἄνθρωποι ὑπερηδέως πεί-
 θονται. γνοίης δ' ἂν ὅτι τοῦθ' οὕτως ἔχει ἐν ἄλλοις τε πολλοῖς καὶ
 δὴ καὶ ἐν τοῖς κάμνουσιν, ὥς προθύμως τοὺς ἐπιτάζοντας ὅ,τι χρή
 ποιεῖν καλοῦσι· καὶ ἐν θαλάττῃ δὲ ὥς προθύμως τοῖς κυβερνήταις οἱ
 συμπλέοντες πείθονται· καὶ οὗς γ' ἂν νομίσωσί τινες βέλτιον ἑαν-
 τῶν ὁδοὺς εἰδέναι, ὥς ἰσχυρῶς τούτων οὐδ' ἀπολείπεσθαι ἐθέλουσιν·
 ὅταν δὲ οἴωνται πειθόμενοι κακόν τι λήψεσθαι, οὔτε ζημίαις πάννυ
 τι θέλουσιν εἶκειν οὔτε δώροις ἐπαίρεσθαι. οὐδὲ γὰρ δῶρα ἐπὶ τῷ
 ἑαυτοῦ κακῷ ἐκὼν οὐδεὶς λαμβάνει. XXII. Λέγεις σὺ, ἔφη, ὦ
 πάτερ, εἰς τὸ πειθομένους ἔχειν οὐδὲν εἶναι ἀνυσιμώτερον τοῦ φρο-
 νιμώτερον δοκεῖν εἶναι τῶν ἀρχομένων. Λέγω γὰρ οὖν, ἔφη.
 Καὶ πῶς δὴ τις ἂν, ὦ πάτερ, τοιαύτην δόξαν τάχιστα περὶ αὐτοῦ
 παρασχέσθαι ἂν δύναιτο; Οὐκ ἔστιν, ἔφη, ὦ παῖ, συντομωτέρα
 ὁδὸς περὶ ὧν ἂν βούλῃ δοκεῖν φρόνιμος εἶναι ἢ τὸ γενέσθαι περὶ
 τούτων φρόνιμον. καθ' ἓν δὲ ἕκαστον σκοπῶν γνώσῃ ὅτι ἀληθῆ
 λέγω. ἦν γὰρ βούλῃ μὴ ὧν ἀγαθὸς γεωργὸς δοκεῖν εἶναι ἀγαθὸς ἢ
 ἱππεὺς ἢ ἱατρὸς ἢ αὐληγὴς ἢ ἄλλ' ὅτιοῦν, ἐννύει πόσα σε δέοι ἂν
 μηχανᾶσθαι τοῦ δοκεῖν ἔνεκα. καὶ εἰ δὴ πείσαις ἐπαινεῖν τέ σε
 πολλοὺς, ὅπως δόξαν λάβοις, καὶ κατασκευὰς καλὰς ἐφ' ἐκάστῳ αὐτῶν
 κτήσαιο, ἄρτι τε ἐξηπατηκῶς εἴης ἂν καὶ ὀλίγῳ ὕστερον, ὅπου ἂν
 πεῖραν δοίης, ἐξεληλεγμένος εἴης ἂν καὶ προσέτι καὶ ἀλαζῶν φαί-
 νοιο. XXIII. Φρόνιμος δὲ περὶ τοῦ συνοίσειν μέλλοντος πῶς ἂν
 τις τῷ ὄντι γένοιτο; Δῆλον, ἔφη, ὦ παῖ, ὅτι ὅσα μὲν ἔστι μαθόντα
 εἰδέναι μαθὼν ἂν, ὥσπερ τὰ τακτικὰ ἔμαθες· ὅσα δὲ ἀνθρώποις οὔτε
 μαθητὰ οὔτε προορατὰ ἀνθρωπίνῃ προνοίᾳ, διὰ μαντικῆς ἂν παρὰ
 θεῶν πυνθανόμενος φρονιμώτερος ἄλλων ἂν εἴης· ὅ,τι δὲ γνοίης

βέλτιον ὃν πραχθῆναι, ἐπιμελούμενος ἂν τούτου ὡς ἂν πραχθείη. καὶ γὰρ τὸ ἐπιμελεῖσθαι οὗ ἂν δέη φρονιμωτέρου ἀνδρὸς ἢ τὸ ἀμελεῖν. XXIV. Ἀλλὰ μέντοι ἐπὶ γε τὸ φιλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀρχομένων, ὅπερ ἔμοιγε ἐν τοῖς μεγίστοις δοκεῖ εἶναι, δῆλον ὅτι ἡ αὐτὴ ὁδὸς ἢ περ εἴ τις ὑπὸ τῶν φίλων στέργεσθαι ἐπιθυμοίη· εὖ γὰρ οἶμαι δεῖν ποιῶντα φανερόν εἶναι. Ἀλλὰ τοῦτο μὲν, ἔφη, ὦ παῖ, χαλεπὸν, τὸ αἰεὶ δύνασθαι εὖ ποιεῖν οὓς ἂν τις θέλῃ· τὸ δὲ συνηδόμενόν τε φαίνεσθαι, ἣν τι ἀγαθὸν αὐτοῖς συμβαίνει, καὶ συναχθόμενον, ἣν τι κακόν, καὶ συνεπικουρεῖν προθυμούμενον ταῖς ἀπορίαις αὐτῶν, καὶ προφοβούμενον μὴ τι σφαλῶσι, καὶ προνοεῖν πειρώμενον ὥς μὴ σφάλωνται, ἐπὶ ταῦτά πως δεῖ μᾶλλον συμπαρομαρτεῖν.⁷⁰ XXV. καὶ ἐπὶ τῶν πράξεων δὲ, ἣν μὲν ἐν θέρει ὦσι, τὸν ἄρχοντα δεῖ τοῦ ἡλίου πλεονεκτοῦντα φανερόν εἶναι, ἣν δὲ ἐν χειμῶνι, τοῦ ψύχους, ἣν δὲ διὰ μόχθων, τῶν πόνων· πάντα γὰρ ταῦτα εἰς τὸ φιλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀρχομένων συλλαμβάνει. Λέγεις σὺν, ἔφη, ὦ πάτερ, ὡς καὶ καρτερώτερον δεῖ πρὸς πάντα τὸν ἄρχοντα τῶν ἀρχομένων εἶναι. Λέγω γὰρ οὖν, ἔφη. θάρρει μέντοι τοῦτο, ὦ παῖ· εὖ γὰρ ἴσθι ὅτι τῶν ὁμοίων σωμάτων οἱ αὐτοὶ πόνοι οὐχ ὁμοίως ἄπτονται ἄρχοντός τε ἀνδρὸς καὶ ἰδιώτου, ἀλλ' ἐπικουφίζει τι ἢ τιμὴ τοὺς πόνους τῷ ἄρχοντι καὶ αὐτὸ τὸ εἶδέναι ὅτι οὐ λανθάνει ὅ,τι ἂν ποιῇ.

XXVI. Ὅποτε δὲ, ὦ πάτερ, σοὶ ἤδη ἔχοιεν μὲν τὰ ἐπιτήδεια οἱ στρατιῶται, ὑγιαίνοιεν δὲ, πονεῖν δὲ δύναιντο, τὰς δὲ πολεμικὰς τέχνας ἡσκηκότες εἶεν, φιλοτίμως δ' ἔχοιεν πρὸς τὸ ἀγαθὸν φαίνεσθαι, τὸ δὲ πείθεσθαι αὐτοῖς ἥδιον εἴη τοῦ ἀπειθεῖν, οὐκ ἂν τηνικαῦτα σωφρονεῖν ἂν τίς σοι δοκοίη διαγωνίζεσθαι βουλόμενος πρὸς τοὺς πολεμίους ὡς τάχιστα; Ναὶ μὰ Δί', ἔφη, εἰ μέλλοι γε πλεῖον ἔξειν· εἰ δὲ μὴ, ἔγωγε ὅσφ' οἰοίμην καὶ αὐτὸς βελτίων εἶναι καὶ τοὺς ἐπομένους βελτίονας ἔχειν, τύσφ' ἂν μᾶλλον φυλαττοίμην, ὥσπερ καὶ τᾶλλα ἃ ἂν οἴωμεθα πλείστον ἡμῖν ἄξια εἶναι, ταῦτα πειρώμεθα ὡς ἐν ἐχυρωτάτῳ ποιεῖσθαι.⁷¹ XXVII. Πλεῖον δ' ἔχειν, ὦ πάτερ,

70. συμπαρομαρτεῖν] According to Hesychius, it is equivalent to συνακολουθεῖν, 'to go with or accompany any one.' As the simple verb ὁμαρτεῖν frequently occurs in Homer, the compound συμπαρομαρτεῖν must be regarded as a poetic word. "H. l. valet studium ponere in re aliqua, agere aliquid, quatenus alii idem

agunt; nam sensus est, 'Imperatorem oportet quodammodo magis agere hac, ut' &c." Fischer.

71. ὡς ἐν ἐχυρωτάτῳ ποιεῖσθαι] This is put for ἐν ὧς; see Porpo's Obs. Crit. in Thuc. 223. Ποιεῖν and ποιεῖσθαι are sometimes, as Fischer remarks, used in the sense of 'carrying, placing, depositing.'

πολεμίων πῶς ἂν τις δύναίτο μάλιστα; Οὐ μὰ Δί', ἔφη, οὐκέτι τοῦτο φαῦλον, ὦ παῖ, οὐδ' ἀπλοῦν ἔργον ἐρωτᾷς, ἀλλ' εὖ ἴσθι ὅτι δεῖ τὸν μέλλοντα τοῦτο ποιήσῃν καὶ ἐπιβουλον εἶναι καὶ κρυψίνου καὶ δολερὸν καὶ ἀπατεῶνα καὶ κλέπτην καὶ ἄρπαγα καὶ ἐν παντὶ πλεονέκτην τῶν πολεμίων. καὶ ὁ Κῦρος ἐπιγελάσας εἶπεν, ὦ Ἡράκλεις, οἷον σὺ λέγεις, ὦ πάτερ, δεῖν ἄνδρα με γενέσθαι. Οἷος ἂν, ἔφη, ὦ παῖ, δικαιοτάτος τε καὶ νομιμώτατος ἀνὴρ εἴησιν.

XXVIII. Πῶς μὴν, ἔφη, παῖδας ὄντας ἡμᾶς καὶ ἐφήβους τὰναντία τούτων ἐδιδάσκετε; Ναὶ μὰ Δί', ἔφη, καὶ νῦν γε πρὸς τοὺς φίλους τε καὶ πολίτας· ὅπως δέ γε τοὺς πολεμίους δύνασθε κακῶς ποιεῖν οὐκ οἶσθα μανθάνοντας ὑμᾶς πολλὰς κακουργίας; Οὐ δῆτα, ἔφη, ἔγωγε, ὦ πάτερ. Τίνος μὴν ἕνεκα, ἔφη, ἐμανθάνετε τοξεύειν; τίνος δ' ἕνεκα ἀκοντίζειν; τίνος δ' ἕνεκα δολοῦν ὥς ἀγρίους καὶ πλέγμασι καὶ ὀρύγμασι; τί δὲ ἐλάφους ποδάγρας καὶ ἀρπεδόνας; τί δὲ λέουσι καὶ ἄρκτοις καὶ παρδάλεσιν οὐκ εἰς τὸ ἴσον καθιστάμενοι ἐμάχεσθε, ἀλλὰ μετὰ πλεονεξίας τινὸς αἰεὶ ἐπειρᾶσθε ἀγωνίζεσθαι πρὸς αὐτά; ἢ οὐ πάντα γινώσκεις ταῦτα ὅτι κακουργαί τέ εἰσι καὶ ἀπάται καὶ δολώσεις καὶ πλεονεξίαι; XXIX. Ναὶ μὰ Δί', ἔφη, θηρίων γε· ἀνθρώπων δὲ εἰ καὶ δόξαιμι βούλεσθαι ἐξαπιτησαί τινα, πολλὰς πληγὰς οἶδα λαμβάνων. Οὐδὲ γὰρ τοξεύειν, οἶμαι, ἔφη, οὐδ' ἀκοντίζειν ἄνθρωπον ἐπετρέπομεν ὑμῖν, ἀλλ' ἐπὶ σκοπὸν βάλλειν ἐδιδάσκομεν, ἵνα γε νῦν μὲν μὴ κακουργοίητε τοὺς φίλους, εἰ δέ ποτε πόλεμος γένοιτο, δύνασθε καὶ ἀνθρώπων στοχάζεσθαι. καὶ ἐξαπατᾶν καὶ πλεονεκτεῖν οὐκ ἐν ἀνθρώποις ἐπαιδεύομεν ὑμᾶς, ἀλλ' ἐν θηρίοις, ἵνα μὴδ' ἐν τούτοις τοὺς φίλους βλάπτοιτε, εἰ δέ ποτε πόλεμος γένοιτο, μὴδὲ τούτων ἀγύμναστοι εἴητε. XXX. Οὐκοῦν, ἔφη, ὦ πάτερ, εἴπερ χρήσιμά ἐστιν ἀμφοτέρ' ἐπίστασθαι, εὖ τε ποιεῖν ἀνθρώπους καὶ κακῶς, καὶ διδάσκειν ἀμφοτέρα ταῦτα ἔδει ἐπ' ἀνθρώποις. XXXI. Ἀλλὰ λέγεται, ἔφη, ὦ παῖ, ἐπὶ τῶν ἡμετέρων προγόνων γενέσθαι ποτὲ ἀνὴρ διδάσκαλος τῶν παίδων, ὃς ἐδίδασκεν ἄρα τοὺς παῖδας τὴν δικαιοσύνην ὥσπερ σὺ κελεύεις, μὴ ψεύδεσθαι καὶ ψεύδεσθαι, καὶ μὴ ἐξαπατᾶν καὶ ἐξαπατᾶν, καὶ μὴ διαβάλλειν καὶ διαβάλλειν, καὶ μὴ πλεονεκτεῖν καὶ πλεονεκτεῖν. διώριζε δὲ τούτων ἅ τε πρὸς τοὺς φίλους ποιητέον καὶ ἅ πρὸς ἐχθρούς. καὶ ἔτι δὲ ταῦτα ἐδίδασκεν ὥς καὶ τοὺς φίλους δίκαιον εἶη ἐξαπατᾶν ἐπὶ γε ἀγαθῷ, καὶ κλέπτειν τὰ τῶν φίλων ἐπὶ γε ἀγαθῷ. XXXII. καὶ τάδε διδάσκοντα ἀνάγκη καὶ γυμνάζειν ἦν πρὸς ἀλλήλους τοὺς παῖδας ταῦτα ποιεῖν,

ὥσπερ καὶ ἐν πάλῃ φασὶ τοὺς Ἕλληνας διδάσκειν ἑξαπατᾶν,⁷² καὶ γυμνάζειν δὲ τοὺς παῖδας πρὸς ἀλλήλους τοῦτο δύνασθαι ποιεῖν. γινόμενοι δὲ τινες οὕτως εὐφυεῖς καὶ πρὸς τὸ εὖ ἑξαπατᾶν καὶ πρὸς τὸ εὖ πλεονεκτεῖν, ἴσως δὲ καὶ πρὸς τὸ φιλοκερδεῖν οὐκ ἀφυεῖς ὄντες, οὐκ ἀπείχοντο οὐδ' ἀπὸ τῷ φίλῳ τὸ μὴ οὐχὶ πλεονεκτεῖν παρ' αὐτῶν πειρᾶσθαι. XXXIII. ἐγένετο οὖν ἐκ τούτων ῥήτρα, ἥ καὶ νῦν χρώμεθα ἔτι, ἀπλῶς διδάσκειν τοὺς παῖδας, ὥσπερ τοὺς οἰκέτας πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς διδάσκομεν, ἀληθεύειν καὶ μὴ ἑξαπατᾶν καὶ μὴ πλεονεκτεῖν, εἰ δὲ παρὰ ταῦτα ποιοῖεν, κολάζειν, ὅπως σὺν τοιούτῳ ἔθει ἐθισθέντες⁷³ πρᾶύτεροι πολῖται γένοιτο. XXXIV. ἐπεὶ δὲ ἔχοιεν τὴν ἡλικίαν ἣν σὺ ἱὺν ἔχεις, ἥδη καὶ τὰ πρὸς τοὺς πολεμίους νόμιμα ἐδόκει ἀσφαλὲς εἶναι διδάσκειν. οὐ γὰρ ἂν ἔτι ἐξενεχθῆναι δοκεῖτε πρὸς τὸ ἄγριοι πολῖται γενέσθαι ἐν τῷ αἰδεῖσθαι ἀλλήλους συντεθραμμένοι· ὥσπερ γε καὶ περὶ ἀφροδισίων οὐ διαλεγόμεθα πρὸς τοὺς ἄγαν νέους, ἵνα μὴ πρὸς τῇ ἰσχυρᾷ ἐπιθυμίᾳ αὐτοῖς ῥαδιουργίας προσγενομένης ἀμέτρως αὐτῇ χρῶντο οἱ νέοι. XXXV. Νῆ Δί', ἔφη· ὥς τοίνυν ὀψιμαθῇ ὄντα ἐμὲ τούτων τῶν πλεονεξιῶν, ὦ πάτερ, μὴ φείδου, εἰ τι ἔχεις, διδάσκειν ὅπως πλεονεκτήσω ἐγὼ τῶν πολεμίων. Μηχανῷ τοίνυν, ἔφη, ὁπόση ἐστὶ δύναμις, τεταγμένοι τοῖς αὐτοῦ ἀτάκτους λαμβάνειν τοὺς πολεμίους καὶ ὀπλισμένοις ἀόπλους καὶ ἐγρηγοροῦσι καθεύδοντας, καὶ φανεροῦς σοι ὄντας ἀφανῆς ὦν αὐτὸς ἐκείνοις, καὶ ἐν δυσχωρίαις αὐτοὺς γιγνομένους ἐν ἐρυμνῷ αὐτὸς ὦν ὑποδέξῃ. XXXVI. Καὶ πῶς ἂν, ἔφη, τις τοιαῦτα, ὦ πάτερ, ἀμαρτάνοντας δύναιτ' ἂν τοὺς πολεμίους λαμβάνειν; "Ὅτι, ἔφη, ὦ παῖ, πολλὰ μὲν τούτων ἀνάγκη ἐστὶ καὶ ἡμᾶς καὶ τοὺς πολεμίους παρασχεῖν. σιτοποιεῖσθαι⁷⁴ τε γὰρ ἀνάγκη ἀμφοτέρους,

72. ἑξαπατᾶν] "Sed apud Græcos pueri jam septennes luctari discebant, luctando exercebantur a magistris, qui παιδοτρῖβαι dicebantur: v. Axioch. 7. Luctæ autem, πάλης, ratio hæc erat, ut alter complecteretur alterum, nite-returque in terram prosternere; hinc ἑξαπατᾶν supplantando, h. e. pede supposito in terram dejiciendo, quod proprie ὑποσκελίζειν dicitur." Fischer.

73. σὺν τοιούτῳ ἔθει ἐθισθέντες] "Heindorf thinks the true reading to be ἐν. Rightly: Plato de LL. 1. p. 625. Ἐν τοιούτοις ἔθεσι τέθραφθε." Schneider. "Comp. Memor. 3, 9, 1.

But there is a difference between τρέφεισθαι and ἐθίζεισθαι, and the words σὺν τοιούτῳ ἔθει ἐθισθέντες are briefly put for, σὺν τοιούτῳ ἔθει, ἐθισθέντες αὐτῷ. This belongs to those forms of speech, which I have discussed in my Obs. Crit. in Thuc. 154. Among the passages there cited, the following is most to our present purpose: Soph. Antig. 23. σὺν δίκῃ Χρησθεὶς δικαίᾳ καὶ νόμῳ." Porro.

74. σιτοποιεῖσθαι] Suid. Καὶ σιτοποιεῖσθαι, παρὰ Ξενοφῶντι τὸ τροφὴν λαμβάνειν Σιτοποιεῖσθαι τε ἀνάγκη καὶ κοιμᾶσθαι. "Dux tantum sub-

κοιμᾶσθαι τε ἀμφοτέρους, καὶ ἔωθεν ἐπὶ τὰ ἀναγκαῖα σχεδὸν ἅμα πάντα ἀποχωρεῖν δεῖ, καὶ ταῖς ὁδοῖς ὅποιαi ἂν ᾧσι τοιαύταις ἀνάγκη χρῆσθαι. ἂ χρὴ σε πάντα κατανοῶντα ἐν ᾧ μὲν ἂν ὑμᾶς γιγνώσκῃς ἀσθενεστάτους γιγνομένους, ἐν τούτῳ μάλιστα φυλάττεσθαι, ἐν ᾧ δ' ἂν τοὺς πολεμίους αἰσθῇ εὐχειροτάτους γιγνομένους, ἐν τούτῳ μάλιστα ἐπιτίθεσθαι. XXXVII. Πότερον δ', ἔφη ὁ Κῦρος, ἐν τούτοις μόνον ἐστὶ πλεονεκτεῖν ἢ καὶ ἐν ἄλλοις τισί; Καὶ πολὺ γε μᾶλλον, ἔφη, ᾧ παῖ· ἐν τούτοις μὲν γὰρ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πάντες ἰσχυρὰς φυλακὰς ποιοῦνται, εἰδότες ὅτι δέονται. οἱ δ' ἑξαπατῶντες τοὺς πολεμίους δύνανται καὶ θαρρῆσαι ποιήσαντες ἀφυλάκτους λαμβάνειν καὶ διῶσαι παραδόντες ἑαυτοὺς ἀτάκτους ποιῆσαι καὶ εἰς δυσχωρίαν φυγῇ ὑπαγαγόντες ἐνταῦθα ἐπιτίθεσθαι. XXXVIII. δεῖ δὴ, ἔφη, ᾧ παῖ, φιλομαθῇ σε τούτων ἀπάντων ὄντα οὐχ οἷς ἂν μάθῃς τούτοις μόνοις χρῆσθαι, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν ποιητὴν εἶναι τῶν πρὸς τοὺς πολεμίους μηχανημάτων, ὥσπερ καὶ οἱ μουσικοὶ οὐχ οἷς ἂν μάθῃσι τούτοις μόνον χρῶνται, ἀλλὰ καὶ ἄλλα ἰέα μέλη πειρῶνται ποιεῖν. καὶ σφόδρα μὲν καὶ ἐν τοῖς μουσικοῖς τὰ ἰέα καὶ ἀνθηρὰ εὐδοκιμεῖ, πολὺ δὲ καὶ ἐν τοῖς πολεμικοῖς μᾶλλον τὰ καινὰ μηχανήματα εὐδοκιμεῖ· ταῦτα γὰρ μᾶλλον καὶ ἑξαπατᾶν δύναται τοὺς ὑπεναντίους. XXXIX. εἰ δὲ σύ γε, ἔφη, ᾧ παῖ, μηδὲν ἄλλο ἢ μετειέργκοις ἐπ' ἀνθρώπους τὰς μηχανὰς ἄς καὶ πάννυ ἐπὶ τοῖς μικροῖς θηρίοις ἐμχανῶ, οὐκ οἶεῖς ἂν, ἔφη, πρόσω πάννυ ἐλάσαι τῆς πρὸς τοὺς πολεμίους πλεονεξίας; σὺ γὰρ ἐπὶ μὲν τὰς ὄρνιθας ἐν τῷ ἰσχυροτάτῳ χειμῶνι ἀνιστάμενος ἐπορεύου νυκτὸς, καὶ πρὶν κινεῖσθαι τὰς ὄρνιθας ἐπεποίητό σοι αἰ πάγει αὐταῖς καὶ τὸ κεκινημένον χωρίον⁷⁵ ἐξείκαστο τῷ ἀκινήτῳ· ὄρνιθες δὲ ἐπεπαίδενντό σοι ὥστε σοὶ μὲν τὰ συμφέροντα ὑπηρετεῖν, τὰς δὲ ὁμοφύλους ὄρνιθας ἑξαπατᾶν⁷⁶ αὐτὸς δὲ ἐνήδρευες, ὥστε ὀρᾶν μὲν αὐτὰς, μὴ ὀρᾶσθαι

jectæ sunt potestates; prima *conficere* seu *parare sibi cibum*, quod fit *molendo, coquendo*, ut infra, (6, 2, 31.) Altera vero est *cibum sumere*, h. e. sive *prandere* sive *cænare*. Hinc *σιτοποιεῖν* infra 4, 4, 7. est *cibum præbere*. Posteriorem signif. hic esse, cum Suida statuo primum ob loca 7, 5, 59. de Mag. Eq. 7, 12. tum quod milites non tam in cibo conficiendo, molendo, et coquendo, quod fere fiebat a servis et lixis, erant inermes,

quam in prandendo cœnandoque." Zeunius.

75. τὸ κεκινημένον χωρίον] "Est area, ab aucupe concinnata, der Vogelheerd: vocatur ita, quia laquei ibi positi implicant colla, pedes avium, et ab aucupe trahuntur. Sensus est: 'Area non erat similis areæ.' Locus, in quo erat area, ita concinnatus erat, ut non videretur esse ibi area." Fischer.

76. ὄρνιθας ἑξαπατᾶν] "The de-

δὲ ὑπ' αὐτῶν· ἡσκήσεις δὲ φθάνειν ἔλκων ἢ τὰ πτηνὰ φεύγειν. **XI.** πρὸς δ' αὖ τὸν λαγῶ, ὅτι μὲν ἐν σκότει νέμεται, τὴν δ' ἡμέραν ἀποδιδράσκει, κύνας ἔτρεφες αἱ τῇ ὁσμῇ αὐτὸν ἀνεύρισκον· ὅτι δὲ ταχὺ ἔφευγεν, ἐπεὶ εὐρεθείη, ἄλλας κύνας εἶχες ἐπιτετηδευμένας πρὸς τὸ κατὰ πόδας αἰρεῖν. εἰ δὲ καὶ ταύτας ἀποφύγοι, τοὺς πόρους αὐτῶν ἐκμανθάνων καὶ πρὸς οἷα χωρία φεύγοντες αἰροῦνται οἱ λαγῶ, ἐν τούτοις δίκτυα δυσόρατα ἐνεπετάννυντες ἂν, καὶ τῷ σφοδρῶς φεύγειν αὐτὸς ἑαυτὸν ἐμπεσὼν συνέδει. τοῦ δὲ μηδ' ἐντεῦθεν διαφεύγειν σκοποῦς τοῦ γιγνομένου καθίστης οἱ ἐγγύθεν ταχὺ ἔμελλον ἐπιγενήσεσθαι· καὶ αὐτὸς μὲν σὺ ὅπισθεν κραυγῇ οὐδὲν ὑστεριζούσῃ⁷⁷ τοῦ λαγῶ βοῶν ἐξέπληττες αὐτὸν ὥστε ἀφρόνως ἀλίσκεσθαι, τοὺς δὲ ἔμπροσθεν σιγᾷν διδάζας ἐνεδρεύοντας λανθάνειν ἐποίεις. **XII.** ὥσπερ οὖν προεῖπον, εἰ τοιαῦτα ἐθελήσαις καὶ ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις μηχανᾶσθαι, οὐκ οἶδ' ἔγωγε εἴ τινα λίποις ἂν τῶν πολεμίων. ἦν δέ ποτε ἄρα ἀνάγκη γένηται καὶ ἐν τῷ ἰσοπέδῳ καὶ ἐκ τοῦ ἐμφανοῦς καὶ ὠπλισμένους ἀμφοτέρους μάχην συνάπτειν, ἐν τῷ τοιούτῳ δέ, ὦ παῖ, αἱ ἐκ πολλοῦ παρεσκευασμένοι πλεονεξίαι μέγα δύνανται. ταύτας δὲ ἐγὼ λέγω εἶναι ἣν τῶν στρατιωτῶν εὖ μὲν τὰ σώματα ἡσκημένα ἦ, εὖ δὲ αἱ ψυχαὶ τεθηγμέναι, εὖ δὲ αἱ πολεμικαὶ τέχναι μεμελετημέναι ὦσιν. **XIII.** εὖ δὲ χρὴ καὶ τοῦτο εἰδέναι ὅτι ὁπόσους ἂν ἀξιοῖς σοι πείθεσθαι, καὶ ἐκείνοι πάντες ἀξιώσουσι σὲ πρὸ ἑαυτῶν βουλευέσθαι. μηδέποτε οὖν ἀφροντίστως ἔχε, ἀλλὰ τῆς μὲν νυκτὸς προσκόμενός τί σοι ποιήσουσιν οἱ ἀρχόμενοι ἐπειδὴν ἡμέρα γένηται, τῆς δὲ ἡμέρας ὅπως τὰ εἰς νύκτα κάλλιστα ἔξει. **XIV.** ὅπως δὲ χρὴ τάττειν εἰς μάχην στρατιὰν ἢ ὅπως ἄγειν ἡμέρας ἢ νυκτὸς ἢ στενὰς ἢ πλατείας ὁδοὺς ἢ ὄρεινὰς ἢ πεδινὰς, ἢ ὅπως στρατοπεδεύεσθαι, ἢ ὅπως φυλακὰς νυκτερινὰς ἢ καὶ ἡμερινὰς καθιστάναι, ἢ ὅπως προσάγειν πρὸς πολεμίους ἢ ἀπάγειν ἀπὸ πολεμίων, ἢ ὅπως παρὰ πόλιν πολεμίαν ἄγειν ἢ ὅπως πρὸς τεῖχος ἄγειν ἢ ἀπάγειν, ἢ ὅπως ῥάπῃ ἢ ποταμοὺς διαβαίνειν, ἢ ὅπως ἱππικὸν φυλάττεσθαι ἢ ὅπως ἀκοντιστὰς ἢ τοξότας, καὶ εἴ γε

coys, trained by the fowler, allure into the nets the birds of their own species, τὰς ὁμοφύλους : for φῦλον, as well as ἔθνος, is applied to animals. See Rittersh. ad Oppian. Cyneg. 4, 423." Fischer.

77. οὐδὲν ὑστερίζουσῃ] "Eleganter

dictum, ' Qui clamor nihilo tardius progreditur.' Nimirum cum homines leporis cursum æquare non possunt, quo longius lepus fugit, eo magis clamorem intendunt, ut æquo semper intervallo eos sequi putet." Weiske.

δή σοι κατὰ κέρας ἄγοντι οἱ πολέμιοι ἐπιφανεῖν, πῶς χρή ἀντικαθιστάναι, καὶ εἰ σοι ἐπὶ φάλαγγος ἄγοντι ἄλλοθεν ποθεν οἱ πολέμιοι φαίνονται ἢ κατὰ πρόσωπον, ὅπως χρή ἀντιπαράγειν, ἢ ὅπως τὰ τῶν πολεμίων ἂν τις μάλιστα αἰσθάνοιτο, ἢ ὅπως τὰ σὰ οἱ πολέμιοι ἤκιστα εἶδεῖν, ταῦτα δὲ πάντα τί ἂν ἐγὼ λέγοιμί σοι; ὅσα τε γὰρ ἔγωγε ἤδειν, πολλάκις ἀκήκοας, ἄλλως τε⁷⁸ ὅστις ἐδόκει τι τούτων ἐπίστασθαι, οὐδενὸς αὐτῶν ἡμέληκας οὐδ' ἀδαῆς γεγένησαι. δεῖ οὖν πρὸς τὰ συμβαίνοντα, οἶμαι, τούτοις χρῆσθαι ὁποῖον ἂν συμφέρειν σοι τούτων δοκῇ.

XLIV. Μάθε δέ μου καὶ τάδε, ὦ παῖ, ἔφη, τὰ μέγιστα· παρὰ γὰρ ἱερὰ καὶ οἰωνοὺς μήτ' ἐν ἑαυτῷ μηδέποτε μήτ' ἐν στρατιᾷ κινδυνεύσης, κατανοῶν ὥς ἄνθρωποι μὲν αἰροῦνται πράξεις εἰκάζοντες, εἰδότες δὲ οὐδὲν ἀπὸ ποίας ἔσται αὐτῶν τάγαθά. XLV. γνοίης δ' ἂν ἐξ αὐτῶν τῶν γιγνομένων· πολλοὶ μὲν γὰρ πόλεις ἔπεισαν καὶ ταῦτα οἱ δοκοῦντες σοφώτατοι εἶναι πόλεμον ἄρασθαι πρὸς τούτους ὑφ' ὧν οἱ πεισθέντες ἐπιθέσθαι ἀπώλοντο· πολλοὶ δὲ πολλοὺς ἠΰξησαν καὶ ἰδιώτας καὶ πόλεις ὑφ' ὧν αὐξηθέντων τὰ μέγιστα κακὰ ἔπαθον· πολλοὶ δὲ οἷς ἐξῆν φίλοις χρῆσθαι καὶ εὖ ποιεῖν καὶ εὖ πάσχειν, τούτοις δούλοις μᾶλλον βουλευθέντες ἢ φίλοις χρῆσθαι, ὑπ' αὐτῶν τούτων δίκην ἔδοσαν· πολλοῖς δ' οὐκ ἤρκεσεν αὐτοῖς τὸ μέρος ἔχουσι ἔξῃν ἡδέως, ἐπιθυμήσαντες δὲ κύριοι εἶναι πάντων, διὰ ταῦτα καὶ ὧν εἶχον ἀπέτυχον.⁷⁹ πολλοὶ δὲ τὸν πολύευκτον πλοῦτον κατακτησάμενοι, διὰ τοῦτον ἀπώλοντο. XLVI. οὕτως ἡ ἀνθρωπίνη σοφία οὐδὲν μᾶλλον οἶδε τὸ ἄριστον αἰρεῖσθαι ἢ εἰ κληρούμενος ὅ,τι λάχοι τοῦτό τις πράττοι. θεοὶ δὲ, ὦ παῖ, ἀεὶ ὄντες πάντα ἴσασι τὰ τε γεγενημένα καὶ τὰ ὄντα καὶ ὅ,τι ἐξ ἐκάστου αὐτῶν ἀποβήσεται, καὶ τῶν συμβουλευομένων ἀνθρώπων οἷς ἂν ἴλεω ὥσι προσημαίνουσιν ἅ τε χρή ποιεῖν καὶ ἅ οὐ χρή. εἰ δὲ μὴ πᾶσιν ἐθέλουσι⁸⁰ συμβουλεύειν, οὐδὲν θαυμαστόν· οὐ γὰρ ἀνάγκη αὐτοῖς ἐστὶν ὧν ἂν μὴ θέλωσιν ἐπιμελεῖσθαι.

78. ἄλλως τε] I. e. "Prætereaque," Zeunius. See Herm. ad Viger. 781.

79. ἀπέτυχον] I. e. "Amiserunt." But Schneider contends that the word

here signifies 'not to obtain, to fail in obtaining,' and he supposes the sentence to have been thus written by Xen.: Διὰ ταῦτα καὶ ὧν εἶχον ἐξέπεσον, καὶ ὧν ἐπεθύμουν ἀπέτυχον.

ARGUMENTS TO THE SECOND BOOK.

CHAP. I.—Arrival of Cyrus with his army in Media; II. His conversations with Cyaxares; III. Exercises his soldiers with new weapons, and proposes proportionate rewards to them.

CHAP. II.—His plans for improving the army adopted; II. Gives instructions to all, and rejects such as are vicious and slothful; III. His agreeable manner and conversation at an entertainment.

CHAP. III. IV.—Good effects of the conduct of Cyrus; II. His obedience to Cyaxares; III. Tempts him to make war, and is supplied with a force; IV. Prepares for the expedition; V. His sacrifices, adoration, and happy omens; VI. Arrives on the Armenian borders; VII. Disguises his designs; VIII. His message to the Prince of Armenia, and orders to his soldiers.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΚΥΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑ. Β'.

CAP. I.

I. ΤΟΙΑΥΤΑ μὲν δὴ ἀφίκοντο διαλεγόμενοι μέχρι τῶν ὁρίων τῆς Περσίδος· ἐπεὶ δὲ αὐτοῖς αἰτὸς δεξιὸς φανείς προηγείτο, προσευξάμενοι θεοῖς καὶ ἥρωσι τοῖς Περσίδα γῆν κατέχουσιν ἴλεως καὶ εὐμενεῖς πέμπειν σφᾶς, οὕτω διέβαινον τὰ ὄρια. ἐπειδὴ δὲ διέβησαν,¹ προσήνυχοντο αὐθις θεοῖς τοῖς Μηδῖαν γῆν κατέχουσιν ἴλεως καὶ εὐμενεῖς δέχεσθαι αὐτούς. ταῦτα δὲ ποιήσαντες, ἀσπασάμενοι ἀλλήλους ὥσπερ εἰκὸς, ὁ μὲν πατὴρ πάλιν εἰς Πέρσας ἀπῆει, Κῦρος δὲ εἰς Μήδους πρὸς Κναζάρην ἐπορεύετο. II. ἐπεὶ δὲ ἀφίκετο ὁ Κῦρος εἰς Μήδους πρὸς τὸν Κναζάρην, πρῶτον μὲν ὥσπερ εἰκὸς ἡσπάσαντο ἀλλήλους, ἔπειτα δὲ ἤρετο τὸν Κῦρον ὁ Κναζάρης πόσον ἄγοιτο στράτευμα. ὁ δ' ἔφη, Τρισμυρίους μὲν, οἳ καὶ πρόσθεν ἐφοίτων πρὸς ὑμᾶς μισθοφόροι· ἄλλοι δὲ καὶ τῶν οὐδεπώποτε ἐξεληθόντων προσέρχονται τῶν ὁμοτίμων. III. Πόσοι τινές; ἔφη ὁ Κναζάρης. Οὐκ ἂν ὁ ἀριθμὸς σε, ἔφη ὁ Κῦρος, ἀκούσαντα εὐφράνειεν· ἀλλ' ἐκεῖνο ἐννόησον ὅτι ὀλίγοι ὄντες οὗτοι οἱ ὁμότιμοι καλούμενοι πολλῶν ὄντων τῶν ἄλλων Περσῶν ῥαδίως ἄρχουσιν. ἀτὰρ, ἔφη, δέη τι αὐτῶν, ἢ μάτην ἐφοβίθης, οἱ δὲ πολέμιοι οὐκ ἔρχονται; Ναὶ μὰ Δί', ἔφη, καὶ πολλοὶ γε. IV. Πῶς τοῦτο σαφές; ² "Οτι, ἔφη, πολ-

1. διέβησαν] "A well-known use of the aorist for the plusquamperfect, which the French call *le défini passé*." See Matth. Gr. Gr. p. 694. n. Pop-
po.

2. σαφές] "Gloss. vett. ex-

λοὶ ἦκοντες αὐτόθεν ἄλλος ἄλλον τρόπον πάντες ταῦτὸ λέγουσιν. Ἀγωνιστέον μὲν ἄρα ἡμῖν πρὸς τοὺς ἄνδρας. Ἀνάγκη γὰρ, ἔφη. Τί οὖν,³ ἔφη ὁ Κῦρος, οὐ καὶ τὴν δύναμιν ἔλεξάς μοι, εἰ οἶσθα, πόση ἡ προσιούσα, καὶ πάλιν τὴν ἡμετέραν, ὅπως εἰδότες ἀμφοτέρας πρὸς ταῦτα βουλευσόμεθα ὅπως ἂν ἄριστα ἀγωνιζόμεθα. Ἄκουε δὴ, ἔφη ὁ Κυναζάρης.

V. Κροῖστος μὲν ὁ Λυδὸς ἄγειν λέγεται μυρίους μὲν ἱππέας, πελταστὰς δὲ καὶ τοξότας πλείους ἢ τετρακισμυρίους. Ἀρτακάμαν δὲ τὸν τῆς μεγάλης Φρυγίας ἄρχοντα λέγουσιν ἱππέας μὲν εἰς ὀκτακισχιλίους ἄγειν, λογχοφόρους⁴ δὲ σὺν πελτασταῖς οὐ μείους τετρακισμυρίων, Ἀρίβαιον δὲ τὸν τῶν Καππαδοκῶν βασιλέα ἱππέας μὲν ἑξακισχιλίους, τοξότας δὲ καὶ πελταστὰς οὐ μείους τρισμυρίων, τὸν Ἀράβιον δὲ Ἀραγδὸν ἱππέας τε εἰς μυρίους καὶ ἄρματα⁵ εἰς ἑκατὸν καὶ σφενδονητῶν ἀμπολύ τι χρῆμα.⁶ τοὺς μέντοι Ἕλληνας τοὺς ἐν τῇ Ἀσίᾳ οἰκοῦντας οὐδέν πω σαφὲς λέγεται εἰ ἔπονται. τοὺς δὲ ἀπὸ Φρυγίας τῆς πρὸς Ἑλλησπόντῳ συμβαλεῖν φασὶ Γαβαῖον ἔχοντα εἰς Καῦστριον πεδίον ἑξακισχιλίους μὲν ἱππέας, πελταστὰς δὲ εἰς διςμυρίους. Κᾶρας μέντοι καὶ Κίλικας καὶ Παφλαγόνas παρακληθέντας οὐ φασιν ἔπεσθαι. ὁ δὲ Ἀσσύριος ὁ Βαβυλωνά τε ἔχων καὶ

plain it by *liquet*. Σαφὲς is evident, perspicuous, and thence certain, ascertained, without doubt." Fischer. It seems primarily to refer to the sight, and is thence metaphorically applied to the mind. Hence in Eurip. Suppl. 650. the solar ray, λαμπρὰ ἀκτῖς, is called ἡλίου κανὼν σαφῆς, "the well-defined, clear 'rule of light,'" because, according to the philosophers, the solar beam suggested the idea of the carpenter's rule. Jambl. Adh. ad Phil. 10. p. 154. Kiessl.: Καθάπερ γὰρ ἐν ταῖς ἄλλαις τέχναις ταῖς δημιουργικαῖς ἀπὸ τῆς φύσεως εὗρηται τὰ βέλτιστα τῶν ὀργάνων, οἷον ἐν τεκτονικῇ στάθμη, καὶ κανὼν, καὶ τόρνος, τὰ μὲν ὕδατι καὶ φωτὶ καὶ ταῖς αὐγαῖς τῶν ἀκτίνων ληφθεῖσων, ('nescio an melius legatur ληφθέντα, accepta, comparata illa,' Kiessl.) πρὸς δὲ κρίνοντες τὸ κατὰ τὴν αἰσθησιν ἰκανῶς εὐθὺ καὶ λεῖον βασανίζομεν.

3. τί οὖν] "This interrogation expresses a certain alacrity of mind, and

a desire for information, as in Latin, 'Quin tu mihi — recenses?' So Plato Protag. 85. τί οὖν οὐ διηγῆσω ἡμῖν; 'Quin tu nobis narras?'" Weiske. See 8, 3, 46. "On this use of the aorist with τί οὐ, see Schneider ad Memor. 3, 11, 15. Heindorf ad Plat. Charm. s. 5. Gorg. s. 126. 139." Poppo.

4. λογχοφόρους] "Sunt lancearii, Gl. vet.; hastati. Nam λόγχη, quod est voc. Hispanicum, (Gell. 15, 30.) fuit genus jaculi et hastæ ferratæ, (σιδήρεον ἀκόντιον, Suid.) qua utebantur, et eminus ad jaciendum, et coninus ad pugnandum. Erant vel equites vel pedites, ut h. l. (Arrian Tact. p. 17. Lipsius Poliorc. 4, 4. Curtius ad Sallust. Cat. 56, 3.)" Fischer.

5. ἄρματα] I. e. chariots, from which the sagittarii, lancearii, and jaculatores fought.

6. σφενδονητῶν ἀμπολύ τι χρῆμα] I. e. A very great number. Herod. 3, 109. Πολλὸν τι χρῆμα τῶν τέκνων, 6, 43. χρῆμα πολλὸν νεῶν.

τὴν ἄλλην Ἀσσυρίαν ἐγὼ μὲν οἶμαι ἱππέας μὲν ἄξει οὐκ ἐλάττους
 δισμυρίων, ἄρματα δ' εὔ οἶδ' οὐ μείω διακοσίων, πεζοὺς δὲ οἶμαι
 παμπόλλους· εἰώθει γοῦν ὁπότε δεῦρ' ἐμβάλλοι. VI. Σὺ, ἔφη ὁ
 Κῦρος, πολεμίους λέγεις ἱππέας μὲν εἰς ἑξακισμυρίους εἶναι, πελ-
 ταστὰς δὲ καὶ τοξότας πλεῖον ἢ εἴκοσι μυριάδας. ἄγε δὴ τῆς δυνά-
 μεως τῆς σῆς τί φῆς πλῆθος εἶναι; Εἰσὶν, ἔφη, Μήδων μὲν ἱππεῖς
 μὲν πλείους τῶν μυρίων· πελτασταὶ δὲ καὶ τοξόται γένοιντ' ἂν ὡς
 ἐπὶ τῆς ἡμετέρας⁷ καὶ ἑξακισμύριοι. Ἀρμενίων δ', ἔφη, τῶν ὁμόρων
 ἡμῖν παρέσσονται ἱππεῖς μὲν τετρακισχίλιοι, πεζοὶ δὲ δισμύριοι.
 Λέγεις σὺ, ἔφη ὁ Κῦρος, ἱππέας μὲν ἡμῖν εἶναι μείον ἢ τὸ τρίτον
 μέρος τοῦ τῶν πολεμίων ἱππικοῦ, πεζοὺς δὲ ἀμφὶ τοὺς ἡμίσεις.
 VII. Τί οὖν; ἔφη ὁ Κναξάρης, ὀλίγους νομίζεις Περσῶν εἶναι οὐς
 σὺ φῆς ἄγειν; Ἀλλ' εἰ μὲν ἀνδρῶν προσδεῖ ἡμῖν, ἔφη ὁ Κῦρος,
 εἴτε καὶ μὴ, αὐθις συμβουλευσόμεθα· τὴν δὲ μάχην μοι, ἔφη, λέξον
 ἐκάστων ἥτις ἐστί. Σχεδὸν, ἔφη ὁ Κναξάρης, πάντων ἢ αὐτῇ·
 τοξόται γάρ εἰσι καὶ ἀκοντισταὶ οἱ τ' ἐκείνων καὶ οἱ ἡμέτεροι. Οὐκ-
 οὖν ἀκροβολίζεσθαι⁸ ἀνάγκη ἐστὶ τοιούτων γε τῶν ὅπλων ὄντων.
 VIII. Ἀνάγκη γὰρ οὖν, ἔφη. Οὐκοῦν ἐν τούτῳ μὲν τῶν πλειόνων
 ἢ νίκη· πολὺ γὰρ ἂν θᾶττον οἱ ὀλίγοι ὑπὸ τῶν πολλῶν τιτρωσκό-
 μενοι ἀναλωθείσαν ἢ οἱ πολλοὶ ὑπὸ τῶν ὀλίγων. Εἰ οὖν οὕτως
 ἔχει, ὦ Κῦρε, τί ἂν ἄλλο τις κρεῖττον εὗροι ἢ πέμπειν εἰς Πέρσας,
 καὶ ἅμα μὲν διδάσκειν αὐτοὺς ὅτι εἴ τι πείσονται Μῆδοι, εἰς Πέρσας
 τὸ δεινὸν ἦξει, ἅμα δὲ αἰτεῖν πλεῖον στρατεύμα; Ἀλλὰ τοῦτο μὲν,
 ἔφη ὁ Κῦρος, εὖ ἴσθι, οὐδ' εἰ πάντες ἔλθοιεν Πέρσαι, πλήθει γε οὐχ
 ὑπερβαλοίμεθ' ἂν τοὺς πολεμίους. IX. Τί μὴν ἄλλο σὺ ἐνορᾷς
 ἄμεινον τούτου; Ἐγὼ μὲν ἂν, ἔφη ὁ Κῦρος, εἰ ἔχοιμι, ὡς τάχιστα
 ὅπλα ἐποιοῦμην πᾶσι Πέρσαις τοῖς προσιοῦσιν οἷάπερ ἔχοντες ἔρχον-
 ται οἱ παρ' ἡμῶν οἱ τῶν ὁμοτίμων καλούμενοι. ταῦτα δ' ἐστὶ θώραξ
 μὲν περὶ τὰ στέρνα, γέρρον δὲ εἰς τὴν ἀριστεράν, κοπίς δὲ ἢ σάγαρις
 εἰς τὴν δεξιάν· καὶ ταῦτα παρασκευάσῃς, ἡμῖν μὲν ποιήσεις τὸ ὁμόσε
 τοῖς ἐναντίοις ἵεναι ἀσφαλέςτατον, τοῖς πολεμίοις δὲ τὸ φεύγειν ἢ τὸ

7. ὡς ἐπὶ τῆς ἡμετέρας] Schneider does not discern a suitable meaning, whether we interpret with Philoephus, 'Ut in nostro scilicet regno,' or thus, 'Pro ratione et magnitudine regionis nostræ.' "In regione nostra scilicet, (ὡς vim definiendi habet,) vel, s. saltem (καὶ) sexaginta millia." Fischer.

Xen. Cyrop.

See Hermann ad Viger. 839.

8. ἀκροβολίζεσθαι] I. e. "To skirmish from a distance, using arrows, javelins," (or spears;) "whence bowmen and javelin-men are called ἀκροβολισταί, and their skirmishes ἀκροβολίσεις." Fischer.

μένειν αἰρετώτερον. τάττομεν δὲ, ἔφη, ἡμᾶς μὲν αὐτοὺς ἐπὶ τοὺς μένοντας· οἳ γε μέντ' ἂν αὐτῶν φεύγωσι, τούτους ὑμῖν καὶ τοῖς ἵπποις νέμομεν, ὥς μὴ σχολάζωσι μήτε μένειν μήτ' ἀναστρέφεσθαι. X. Κῦρος μὲν οὕτως ἔλεξε· τῷ δὲ Κναξάρῃ ἔδοξέ τε εὖ λέγειν, καὶ τοῦ μὲν πλείους μεταπέμπεσθαι οὐκέτι ἐμέμνητο, παρεσκευάζετο δὲ ὄπλα τὰ προειρημένα. καὶ σχεδόν τε ἔτοιμα ἦν καὶ τῶν Περσῶν οἱ ὁμότιμοι παρῆσαν ἔχοντες τὸ ἀπὸ Περσῶν στράτευμα. ἐνταῦθα δὴ εἰπεῖν λέγεται ὁ Κῦρος συναγαγὼν αὐτοὺς,

XI. "Ἄνδρες φίλοι, ἐγὼ ὑμᾶς ὁρῶν αὐτοὺς μὲν καθωπλισμένους οὕτω καὶ ταῖς ψυχαῖς παρασκευασμένους ὡς χειρας συμμίζοντας τοῖς πολεμίοις, τοὺς δὲ ἐπομένους ὑμῖν Πέρσας γινώσκων ὅτι οὕτως ὀπλισμένοι εἰσὶν ὥς ὅτι προσωτάτῳ σταθέντες μάχεσθαι, ἔδεια μὴ ὀλίγοι καὶ ἔρημοι συμμάχων συμπίπτοντες πολεμίοις πολλοῖς πάθοιτέ τι. νῦν μὲν οὖν, ἔφη, σώματα ἔχοντες ἀνδρῶν ἦκετε⁹ οὐ μεμπτά· ὄπλα δὲ ἔσται αὐτοῖς ὅμοια τοῖς ἡμετέροις· τὰς γε μέντοι ψυχὰς θήγειν αὐτῶν ὑμέτερον τὸ ἔργον. ἄρχοντος γάρ ἐστιν οὐχ ἑαντὸν μόνον ἀγαθὸν παρέχειν, ἀλλὰ δεῖ καὶ τῶν ἀρχομένων ἐπιμελεῖσθαι ὅπως ὡς βέλτιστοι ἔσονται. XII. ὁ μὲν οὕτως εἶπεν· οἱ δ' ἡσθήσαν μὲν πάντες, νομίζοντες μετὰ πλειόνων ἀγωνιεῖσθαι· εἰς δὲ αὐτῶν καὶ ἔλεξε τοιάδε·

XIII. Ἀλλὰ θαυμαστὰ, ἔφη, ἴσως δόξω λέγειν, εἰ Κῦρῳ συμβουλευσῶ τι εἰπεῖν ὑπὲρ ἡμῶν, ὅταν τὰ ὄπλα λαμβάνωσιν οἱ ἡμῖν μέλλοντες συμμάχεσθαι· ἀλλὰ γινώσκω γὰρ, ἔφη, ὅτι οἱ τῶν ἱκανωτάτων καὶ εὖ καὶ κακῶς ποιεῖν λόγοι οὗτοι καὶ μάλιστα ἐνδύονται ταῖς ψυχαῖς τῶν ἀκούοντων· κἂν δῶρα διδῶσιν οἱ τοιοῦτοι, κἂν μείω τυγχάνῃ ὄντα ἢ τὰ παρὰ τῶν ὁμοίων, ὅμως μείζονος αὐτὰ τιμῶνται οἱ λαμβάνοντες. καὶ νῦν, ἔφη, οἱ Πέρσαι παραστάται ὑπὸ Κῦρου πολὺ μᾶλλον ἡσθήσονται ἢ ὑφ' ἡμῶν παρακαλούμενοι, εἰς τε τοὺς ὁμοτίμους καθιστάμενοι βεβαιότερως σφίσιν ἡγήσονται ἔχειν τοῦτο ὑπὸ βασιλέως τε παιδὸς καὶ ὑπὸ στρατηγοῦ γένόμενον ἢ εἰ ὑφ' ἡμῶν τὸ αὐτὸ τοῦτο γίγνοιτο. ἀπειναι μέντοι οὐδὲ τὰ ἡμέτερα χρῆ, ἀλλὰ παντὶ τρόπῳ δεῖ τῶν ἀνδρῶν θήγειν πάντως τὸ φρόνημα. ἡμῖν γὰρ ἔσται τοῦτο χρήσιμον ὅ,τι ἂν οὗτοι βελτίονες γένωνται.

9. ἦκετε] Poppo blames Fischer for referring ἦκετε to all the Persian soldiers, instead of limiting it to the homotimi alone. "Corpora autem

virorum non reprehendenda posita sunt pro hominibus, quibus sunt corpora non reprehendenda."

XIV. οὕτω δὴ ὁ Κῦρος καταθεὶς τὰ ὄπλα εἰς τὸ μέσον καὶ συγκαλέσας πάντας τοὺς Περσῶν στρατιώτας ἔλεξε τοιάδε·

XV. "Ἄνδρες Πέρσαι, ὑμεῖς καὶ ἔφυτε ἐν τῇ αὐτῇ ἡμῖν καὶ ἐτράφητε, καὶ τὰ σώματά τε οὐδὲν ἡμῶν χείρονα ἔχετε, ψυχάς τε ὑμῖν προσήκει οὐδὲν χείρονας ἡμῶν ἔχειν. τοιοῦτοι δ' ὄντες ἐν μὲν τῇ πατρίδι οὐ μετείχετε τῶν ἴσων ἡμῖν, οὐκ ὑφ' ἡμῶν ἀπελαθέντες, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ τὰ ἐπιτήδεια ἀνάγκην ὑμῖν εἶναι πορίζεσθαι. νῦν δὲ ὅπως μὲν ταῦτα ἔχετε ἐμοὶ μελήσει σὺν τοῖς θεοῖς· ἔξεστι δ' ὑμῖν, εἰ βούλοισθε, λαβόντας ὄπλα οἷάπερ ἡμεῖς ἔχομεν εἰς τὸν αὐτὸν ἡμῖν κίνδυνον ἐμβαίνειν, καὶ ἂν τι ἐκ τούτων καλὸν κάγαθόν γίγνηται, τῶν ὁμοίων ἡμῖν ἀξιούσθαι. XVI. τὸν μὲν οὖν πρόσθεν χρόνον ὑμεῖς τε τοξόται καὶ ἀκοντισταὶ ἦτε καὶ ἡμεῖς, καὶ εἴ τι χείρους ἡμῶν ταῦτα ποιεῖν ἦτε, οὐδὲν θαυμαστόν· οὐ γὰρ ἦν ὑμῖν σχολὴ ὥσπερ ἡμῖν τούτων ἐπιμελεῖσθαι. ἐν δὲ ταύτῃ τῇ ὀπλίσει οὐδὲν ἡμεῖς ὑμῶν προέχομεν. θώραξ μὲν γε περὶ τὰ στέρνα ἀρμόζων ἐκάστω ἔσται, γέβρον δὲ ἐν τῇ ἀριστερᾷ, ὃ πάντες εἰθίσμεθα φορεῖν, μάχαιρα δὲ ἢ σάγαρις ἐν τῇ δεξιᾷ, ἣ δὴ παίειν τοὺς ἐναντίους δεήσει οὐδὲν φυλαττομένους¹⁰ μὴ τι παίοντες ἐξαμάρτωμεν. XVII. τί οὖν ἂν ἐν τούτοις ἕτερος ἑτέρου διαφέρει ἡμῶν πλὴν τόλμη; ἦν οὐδὲν ὑμῖν ἦττον προσήκει ἡμῶν ὑποτρέφεσθαι. νίκης τε γὰρ ἐπιθυμεῖν, ἢ τὰ καλὰ πάντα καὶ τὰ ἀγαθὰ κτᾶται τε καὶ σώζει, τί μᾶλλον ἡμῖν ἢ ὑμῖν προσήκει; κράτους τε, ὃ πάντα τὰ τῶν ἡττόνων τοῖς κρείττοσι δωρεῖται, τί εἰκὸς ἡμᾶς μᾶλλον ἢ καὶ ὑμᾶς τούτου δεῖσθαι; XVIII. τέλος εἶπεν, 'Ἀκηκόατε πάντα· ὁρᾶτε τὰ ὄπλα· ὁ μὲν χρήζων λαμβανέτω ταῦτα καὶ ἀπογραφέσθω πρὸς τὸν ταξίαρχον εἰς τὴν ὁμοίαν τάξιν ἡμῖν· ὅτῳ δ' ἄρκει ἐν μισθοφόρου χώρα εἶναι, καταμενέτω ἐν τοῖς ὑπηρετικοῖς ὄπλοις. XIX. ὁ μὲν οὕτως εἶπεν. ἀκούσαντες δὲ οἱ Πέρσαι ἐνόμισαν, εἰ παρακαλούμενοι ὥστε τὰ ὅμοια πονοῦντες τῶν αὐτῶν τυγχάνειν μὴ ἐθελήσουσι ταῦτα ποιεῖν, δικαίως ἂν διὰ παντὸς τοῦ αἰῶνος ἀμηχανοῦντες βιοτεύειν· καὶ οὕτω δὴ ἀπογράφονται πάντες, ἀνέλαβόν τε τὰ ὄπλα πάντες.

XX. Ἐν ᾧ δὲ οἱ πολέμιοι ἐλέγοντο μὲν προσιέναι, παρῆσαν δὲ οὐδέπω, ἐν τούτῳ ἐπειράτω ὁ Κῦρος ἀσκεῖν μὲν τὰ σώματα τῶν μεθ'

10. οὐδὲν φυλαττομένους] There is, the philologists say, some ambiguity here; but a little consideration will show that the Persians, not the enemy, are meant. "Ostendit enim

Cyrus, qui cominus pugnet, ei non esse verendum, (φυλαττ.) ne ictu aberret ab eo, quem gladio aut securi petat." Weiske and Zeune.

ἑαυτοῦ εἰς ἰσχὺν, διδάσκειν δὲ τὰ τακτικά, θήγειν δὲ τὰς ψυχὰς εἰς τὰ πολεμικά. XXI. καὶ πρῶτον μὲν λαβὼν παρὰ Κυναζάρου ὑπηρέτας προσέταξεν ἑκάστοις τῶν στρατιωτῶν ἱκανῶς ὧν ἐδέοντο πάντα πεποιημένα παρασχεῖν· τοῦτο δὲ παρασκευάσας οὐδὲν αὐτοῖς ἄλλο ἐλελοίπει ἢ ἀσκεῖν τὰ ἀμφὶ τὸν πόλεμον, ἐκείνῳ δοκῶν καταμεμαθηκέναι ὅτι οὗτοι κράτιστοι ἕκαστα γίνονται οἱ ἂν ἀφέμενοι τοῦ πολλοῖς προσέχειν τὸν νοῦν ἐπὶ ἓν ἔργον τράπωνται. καὶ αὐτῶν δὲ τῶν πολεμικῶν περιελὼν καὶ τὸ τόξῳ μελετᾶν καὶ ἀκοντίῳ κατέλιπε τοῦτο μόνον αὐτοῖς τὸ σὺν μαχαίρᾳ καὶ γέβρῳ καὶ θώρακι μάχεσθαι· ὥστε εὐθὺς αὐτῶν παρεσκεύασε τὰς γιῶμας ὡς ὁμόσε ἰτέον εἴη τοῖς πολεμίοις, ἢ ὁμολογητέον μηδενὸς εἶναι ἀξίους συμμάχους· τοῦτο δὲ χαλεπὸν ὁμολογῆσαι οἵτινες ἂν εἰδῶσιν ὅτι οὐδὲ δι' ἓν ἄλλο¹¹ τρέφονται ἢ ὅπως μαχοῦνται ὑπὲρ τῶν τρεφόντων. XXII. ἔτι δὲ πρὸς τούτοις ἐννοήσας ὅτι περὶ ὀπόσων ἂν γένωνται ἀνθρώποις φιλονεικίαι, πολὺ μᾶλλον ἐθέλουσι ταῦτα ἀσκεῖν, ἀγωνιάς τε αὐτοῖς προεῖπεν ἀπάντων ὀπόσα ἐγίγνωσκεν ἀσκεῖσθαι ἀγαθὸν εἶναι ὑπὸ στρατιωτῶν καὶ προεῖπε τάδε· ἰδίῳτῃ μὲν ἑαυτὸν παρέχειν εὐπειθῇ τοῖς ἄρχουσι καὶ ἐθελόπονον καὶ φιλοκίνδυνον μετ' εὐταξίας καὶ ἐπιστήμονα τῶν στρατιωτικῶν καὶ φιλόκαλον περὶ ὅπλα καὶ φιλότιμον ἐπὶ πᾶσι τοῖς τοιούτοις, πεμπαδάρχῳ δ' αὐτὸν ὄντα οἷόνπερ τὸν ἀγαθὸν ἰδιώτην καὶ τὴν πεμπάδα εἰς τὸ δυνατὸν τοιαύτην παρέχειν, δεκαδάρχῳ δὲ τὴν δεκάδα ὡσαύτως, λοχαγῷ δὲ τὸν λόχον, καὶ ταξιάρχῳ ἀνεπὶκλήτον αὐτὸν ὄντα ἐπιμελεῖσθαι καὶ τῶν ὑφ' αὐτῷ ἀρχόντων ὅπως ἐκείνοι αὖ ὧν ἂν ἄρχωσι παρέξουσιν τὰ δέοντα ποιούντας. XXIII. ἄθλα δὲ προῦφηνε τοῖς μὲν ταξιάρχοις οἱ κρατίστας δόξαιεν τὰς τάξεις παρασκευάσαι, χιλιάρχους ἕσεσθαι· τῶν δὲ λοχαγῶν οἱ κρατίστους δόξαιεν τοὺς λόχους ἀποδεικνύναι, εἰς τὰς τῶν ταξιάρχων χώρας ἐπαναβήσεσθαι· τῶν δ' αὖ δεκαδάρχων τοὺς κρατίστους εἰς τὰς τῶν λοχαγῶν χώρας καταστήσεσθαι, τῶν δ' αὖ πεμπαδάρχων ὡσαύτως εἰς τὰς τῶν δεκαδάρχων, τῶν γε μὴν ἰδιωτῶν τοὺς κρατιστεύοντας εἰς τὰς τῶν πεμπαδάρχων. ὑπῆρχε δὲ πᾶσι τούτοις τοῖς ἄρχουσι πρῶτον μὲν θεραπεύεσθαι ὑπὸ τῶν ἀρχομένων, ἔπειτα δὲ καὶ ἄλλαι τιμαὶ αἱ πρέπουσαι ἑκάστοις συμπαρείποντο. ἐπαινετείνοντο δὲ καὶ μείζονες ἐλπίδες τοῖς ἀξίοις ἐπαίνου, εἴ τι ἐν τῷ

11. οὐδὲ δι' ἓν ἄλλο] “ Another writer would perhaps have said, δι' οὐδὲν ἄλλο, but Xen. 3, 5, 9. writes,

Οὐδὲ παρ' ἐνὸς ἄλλου, 3, 5, 10. Οὐδὲ παρ' ἐνὸς οὐδὲ τοῦτο μαθὼν, 4, 1, 14. Μηδὲ πρὸς μίαν ἀρετήν.” Porpo.

ἐπιόντι χρόνῳ ἀγαθὸν μείζον φαίνοιτο. XXIV. προεῖπε δὲ νικητήρια καὶ ὅλαις ταῖς τάξεσι καὶ ὅλοις τοῖς λόχοις, καὶ ταῖς δεκάσιν ὡσαύτως καὶ ταῖς πεμπάσιν, ἐὰν φαίνωνται εὐπιστόταται τοῖς ἄρχουσιν οὖσαι καὶ προθυμότατα ἀσκοῦσαι τὰ προειρημένα. ἦν δὲ ταῦτα τὰ νικητήρια οἷα δὴ εἰς πλῆθος πρέπει. ταῦτα μὲν δὴ προεῖρητό τε καὶ ἡσκεῖτο ἡ στρατιά.¹² XXV. σκηνὰς δὲ αὐτοῖς κατεσκεύασε, πλῆθος μὲν ὅσοι ταξίαρχοι ἦσαν, μέγεθος δὲ ὥστε ἱκανὰ εἶναι τῇ τάξει ἐκάστη· ἡ δὲ τάξις ἦν ἑκατὸν ἄνδρες. ἐσκήνουν μὲν δὴ οὕτω κατὰ τάξεις· ἐν δὲ τῷ ὁμοῦ σκηνοῦν ἐδόκουν μὲν αὐτῷ ὠφελεῖσθαι πρὸς τὸν μέλλοντα ἀγῶνα τοῦτο ὅτι ἐώρων ἀλλήλους ὁμοίως τρεφομένους καὶ οὐκ ἐνῆν πρόφασις μειονεξίας ὥστε ὑφίεσθαι τινα κακίῳ τε ἕτερον ἐτέρου εἶναι πρὸς τοὺς πολεμίους. ὠφελεῖσθαι δὲ ἐδόκουν αὐτῷ καὶ πρὸς τὸ γινώσκειν ἀλλήλους ὁμοῦ σκηνοῦντες· ἐν δὲ τῷ γινώσκεσθαι καὶ τὸ αἰσχύνεσθαι πᾶσι δοκεῖ μᾶλλον ἐγγίγνεσθαι, οἱ δὲ ἀγνοοῦμενοι ῥαδιουργεῖν πως μᾶλλον δοκοῦσιν, ὥσπερ οἱ ἐν σκότει ὄντες. XXVI. ἐδόκουν δὲ αὐτῷ καὶ εἰς τὸ τὰς τάξεις ἀκριβοῦν μεγάλα ὠφελεῖσθαι διὰ τὴν συσκηνίαν. εἶχον γὰρ οἱ μὲν ταξίαρχοι ὑφ' ἑαυτοῖς τὰς τάξεις κεκοσμημένας ὥσπερ ὁπότε εἰς ἓνα πορεύοιτο ἡ τάξις, οἱ δὲ λοχαγοὶ τοὺς λόχους ὡσαύτως, οἱ δὲ δεκάδαρχοι τὰς δεκάδας καὶ οἱ πεμπάδαρχοι τὰς πεμπάδας. XXVII. τὸ δὲ διακριβοῦν τὰς τάξεις σφύδρα ἐδόκει αὐτῷ ἀγαθὸν εἶναι καὶ εἰς τὸ μὴ ταραττεσθαι, καὶ εἰ ταραχθεῖεν, θᾶττον καταστῆναι, ὥσπερ γε καὶ λίθων καὶ ξύλων ἃ ἂν δέῃ συναρμοσθῆναι, ἔστι κἂν ὅπως οὖν καταβεβλημένα τύχη συναρμόσαι αὐτὰ εὐπετῶς, ἂν ἔχη γνωρίσματα¹³ ὥστε εὐδὴλον εἶναι ἐξ ὁποίας ἕκαστον χώρας αὐτῶν ἐστίν. XXVIII. ἐδόκουν δὲ ὠφελεῖσθαι αὐτῷ ὁμοῦ τρεφόμενοι καὶ πρὸς τὸ ἦττον ἀλλήλους ἐθέλειν ἀπολιπεῖν, ὅτι ἐώρα καὶ τὰ θηρία τὰ συντρεφόμενα δεινὸν ἔχοντα πόθον, ἦν τις αὐτὰ διασπᾷ ἀπ' ἀλλήλων. XXIX. ἐπεμέλετο δὲ καὶ τούτου ὁ Κῦρος ὅπως μήποτε ἀνίδρωτοι γενόμενοι ἐπὶ τὸ ἄριστον παῖ τὸ δεῖπνόν εἰσίοιεν. ἡ γὰρ ἐπὶ θήραν

12. ἡσκεῖτο ἡ στρατιά] Poppo does not remember to have seen ἀσκεῖσθαι so used in the middle voice. But L. Dindorf refers to HSt. Thes. 2356. a. for two examples of ἀσκεῖσθαι with an accus.; one from Gregory, Εἰ λόγους ἀσκούμενοι κακίαν μάθοιεν, the other anonymous, Ἀσκούμενος τὴν κυνικήν ἄσκησιν ὑπὸ τῷ Ῥοδίῳ. "Hujus structuræ ignari correctores imperiti

libris quibusdam intulerunt, ὑπὸ τῆς στρατιάς."

13. γνωρίσματα] I. e. Marks to distinguish each from all others. "Γνωρίσματα sunt omnino signa, notæ, quibus agnosci quid, et dignosci ab aliis omnibus potest, ut h. l. : singulatum crepundia, Gl. vet. monumenta, (Terent. Eun. 4, 6, 15. ubi v. Donat.) infantium expositorum." Fischer.

ἐξάγων ἰδρῶτα αὐτοῖς παρέιχεν, ἢ παιδιὰς τοιαύτας ἐξεύρισκεν αἱ ἰδρῶτα ἐμελλον παρέχειν, ἢ καὶ πρᾶξαι εἴ τι δεόμενος τύχοι, οὕτως ἐξηγεῖτο τῆς πράξεως ὥς μὴ ἐπανίοιεν ἀνιδρωτί. τοῦτο γὰρ ἡγεῖτο καὶ πρὸς τὸ ἡδέως ἐσθίειν ἀγαθὸν εἶναι καὶ πρὸς τὸ ὑγιαίνειν καὶ πρὸς τὸ δύνασθαι πονεῖν· καὶ πρὸς τὸ ἀλλήλοις δὲ πρᾶότερους εἶναι ἀγαθὸν ἡγεῖτο τοὺς πόνους εἶναι, ὅτι καὶ οἱ ἵπποι συμπονοῦντες ἀλλήλοις πρᾶότεροι συνεστήκασιν. πρὸς γε μὴν τοὺς πολεμίους μεγαλοφρονέστεροι γίνονται οἱ ἂν ξυνειδῶσιν ἑαυτοῖς εὖ ἡσκηκότες.

XXX. Κῦρος δὲ αὐτῷ σκηνὴν μὲν κατεσκευάσατο ὥστε ἱκανὴν ἔχειν οὓς καλοῖη ἐπὶ δεῖπνον. ἐκάλει δὲ ὡς τὰ πολλὰ τῶν ταξιάρχων οὓς καιρὸς αὐτῷ δοκοῖη εἶναι, ἔστι δ' ὅτε καὶ τῶν λοχαγῶν καὶ τῶν δεκατάρχων τινὰς καὶ τῶν πεμπατάρχων ἐκάλει, ἔστι δ' ὅτε καὶ τῶν στρατιωτῶν, ἔστι δ' ὅτε καὶ τὴν πεμπάδα ὅλην καὶ δεκάδα ὅλην καὶ λόχον ὅλον καὶ τάξιν ὅλην. ἐκάλει δὲ καὶ ἐτίμα¹⁴ καὶ ὁπότε τινὰς ἴδοι τοιοῦτό τι ποιήσαντας ὁ πάντας ἐβούλετο ποιεῖν. ἦν δὲ τὰ μὲν παρατιθέμενα¹⁵ αἰεὶ ἴσα αὐτῷ τε καὶ τοῖς καλουμένοις ἐπὶ δεῖπνον. XXXI. καὶ τοὺς ἀμφὶ τὸ στράτευμα δὲ ὑπηρέτας ἰσομοίρους πάντων αἰεὶ ἐποίει· οὐδὲν γὰρ ἦττον τιμᾶν ἄξιον ἐδόκει αὐτῷ εἶναι τοὺς ἀμφὶ τὰ στρατιωτικὰ ὑπηρέτας οὔτε κηρύκων οὔτε πρέσβων. καὶ γὰρ πιστοὺς ἡγεῖτο δεῖν εἶναι τούτους καὶ ἐπιστήμονας τῶν στρατιωτικῶν καὶ συνετοὺς, προσέτι δὲ καὶ σφοδροὺς καὶ ταχεῖς καὶ ἀόκνους καὶ ἀταράκτους. πρὸς δ' ἔτι ἃ οἱ βέλτιστοι νομιζόμενοι ἔχουσιν ἐγίγνωσκεν ὁ Κῦρος δεῖν τοὺς ὑπηρέτας ἔχειν, καὶ τοῦτο ἀσκεῖν ὡς μὴδὲν ἀναίνοιτο¹⁶ ἔργον, ἀλλὰ πάντα νομίζοιεν πρέπειν αὐτοῖς πράττειν ὅσα ὁ ἄρχων προστάττοι.

14. ἐκάλει δὲ καὶ ἐτίμα] I. e. Did them the honor of an invitation to dinner. "Vocabat ad cœnam honoris causa, ut Theophr. Char. 15, 1. Τοῖς τιμῶσι καὶ πέμπουσιν." Fischer.

15. τὰ μὲν παρατιθέμενα] I. e. *Fercula*, the dishes set before the guests, or served up: see Drakenb. ad Liv. 40, 59.

16. ἀναίνοιτο] "This is an Homeric word, signifying 'not to assent to,' 'not to agree to,' 'to dissent from;' and from this notion have flowed the others in use. It is applied to those, who deny,

Il. I. 116. Hesych. Ἀναίνομαι, ἀρνοῦμαι: to those, who repudiate and spurn any one, who reject a gift, Il. I. 675.: to those, who deprecate, refuse, decline, the same as παραιεῖσθαι and προῖεσθαι, as in this passage, and more particularly to women, who reject the solicitations of men, as Harpocr. (Ἀναίνεσθαι κοινῶς μὲν τὸ ἀρνεῖσθαι, ἰδίως δὲ ἐπὶ τῶν κατὰ τοὺς γάμους καὶ τὰ ἀφροδίσια λέγεται. Δημοσθένης ἐν τῇ ὑπὲρ Φορμίωνος Παραγραφῇ, Πλάτων Φάωνι, Μένανδρος Σικυωνίφ.) And Od. Γ. 265." Fischer.

CAP. II.

I. Ἀεὶ μὲν οὖν ἐπεμέλετο ὁ Κῦρος, ὅποτε συσκηνοῖεν, ὅπως εὐχαριστότατοί τε ἅμα λόγοι ἐμβληθήσονται καὶ παρορμῶντες εἰς τὰγαθόν. ἀφίκετο δ' οὖν καὶ εἰς τόνδε ποτὲ τὸν λόγον. Ἄρά γε, ἔφη, ὦ ἄνδρες, ἐνδεέστεροί τι ἡμῶν διὰ τοῦτο φαίνονται εἶναι οἱ ἐταῖροι ὅτι οὐ πεπαιδεύονται τὸν αὐτὸν τρόπον ἡμῖν, ἢ οὐδὲν ἄρα διοίσειν ἡμῶν οὔτε ἐν ταῖς συνουσίαις οὔτε ὅταν ἀγωνίζεσθαι πρὸς τοὺς πολεμίους δέη; II. καὶ ὁ Ὑστάσπης ὑπολαβὼν εἶπεν, Ἄλλ' ὁποῖοι μὲν τινες ἔσονται εἰς τοὺς πολεμίους οὐπω ἔγωγε ἐπίσταμαι· ἐν μέντοι τῇ συνουσίᾳ δύσκολοι καὶ μὰ τοὺς θεοὺς ἔνιοι αὐτῶν φαίνονται. πρῶην μὲν γε, ἔφη, Κυαζάρης ἔπεμψεν εἰς τὴν τάξιν ἐκαστην ἱερεῖα, καὶ ἐγένετο κρέα ἐκάστῳ ἡμῶν τρία ἢ καὶ πλείω τὰ περιφερόμενα. καὶ ἤρξατο μὲν δὴ ἀπ' ἐμοῦ ὁ μάγειρος τὴν πρώτην περίοδον¹⁷ περιφέρειν· ὅτε δὲ τὸ δεύτερον εἰσῆει περιόισων, ἐκέλευσα ἐγὼ ἀπὸ τοῦ τελευταίου ἄρχεσθαι καὶ ἀνάπαλιν περιφέρειν. III. ἀνακραγὼν οὖν τις τῶν κατὰ μέσον τὸν κύκλον κατακειμένων στρατιωτῶν, Μὰ Δί', ἔφη, τῶνδε μὲν οὐδὲν ἴσον ἔστιν, εἴγε ἀφ' ἡμῶν γε¹⁸ τῶν ἐν μέσῳ οὐδεὶς οὐδέποτε ἄρξεται. καὶ ἐγὼ ἀκούσας ἠχθέσθην εἴ τι μείον δοκοῖεν ἔχειν, καὶ ἐκάλεσα εὐθὺς αὐτὸν πρὸς ἐμέ. ὁ δὲ μάλα γε τοῦτο εὐτάκτως ὑπήκουσεν. ὥς δὲ τὰ περιφερόμενα ἦκε πρὸς ἡμᾶς, ἄτε οἶμαι ὑστάτους λαμβάνοντας, τὰ σμικρότατα λελειμμένα ἦν. ἐνταῦθα δὴ ἐκεῖνος πάννυ ἀνιαθεὶς δηλὸς ἦν καὶ εἶπε πρὸς ἑαυτὸν, Τῆς τύχης, τὸ ἐμὲ νῦν κληθέντα δεῦρο τυχεῖν. IV. καὶ ἐγὼ εἶπον, Ἀλλὰ μὴ φρόντιζε· αὐτίκα γὰρ ἀφ' ἡμῶν αὖ ἄρξεται, καὶ σὺ πρῶτος λήψῃ τὸ μέγιστον. καὶ ἐν τούτῳ περιέφερε τὸ τρίτον, ὅπερ δὴ λοιπὸν ἦν τῆς περιφορᾶς, καὶ ἐκεῖνος ἔλαβε μετ' ἐμὲ δεύτερος. ὥς δ' ὁ τρίτος ἔλαβε, καὶ ἔδοξεν αὐτῷ μείζον ἑαυτοῦ

17. περίοδον] "Sunt ipsa fercula, quatenus feruntur, vel ferri certe debent et solent in orbem." Fischer. In Porpo's Index we have: "Περίοδον πρώτην περιφέρειν, primum ferculum, seu primam patinam circumferre."

18. εἴγε ἀφ' ἡμῶν γε] Porpo has added the second γε from Guelf. Par. A. B. Altorf. "For, though Zeune denies that γε can be placed twice in

one and the same member of a sentence, and though Porson ad Eurip. Med. 863. is nearly agreed with him, yet Heindorf ad Plat. Euthyd. 319. has well refuted both. See Hermann ad Viger. 827. Schneider ad Cyrop. 2, 3, 24. and Werfer in the Acta Monac. 1, 1, 98. See also Cyrop. 4, 3, 14.

λαβεῖν, καταβάλλει ὃ ἔλαβεν ὡς ἕτερον ληψόμενος. καὶ ὁ ἄρταμος¹⁹ οἰόμενος αὐτὸν οὐδὲν ἔτι δεῖσθαι ὕψον, ὥχeto παραφέρων πρὶν λαβεῖν αὐτὸν ἕτερον. V. ἐνταῦθα δὴ οὕτω βαρέως ἤνεγκε τὸ πάθος ὥστε ἀνήλωτο μὲν αὐτῷ ὃ εἰλήφει ὕψον, ὃ δὲ ἔτι αὐτῷ λοιπὸν ἦν τοῦ ἐμβάμματος, τοῦτό πως ὑπὸ τοῦ ἐκπεπληχθαί τε καὶ τῇ τύχῃ ὀργίζεσθαι δυσθετούμενος²⁰ ἀνέστρεψεν. ὁ μὲν δὴ λοχαγὸς ὁ ἐγγύτατα ἡμῶν ἰδὼν συνεκρότησε τῷ χεῖρε καὶ τῷ γέλωτι ἠυφραίνετο. ἐγὼ μέντοι, ἔφη, προσεποιούμην βήττειν· οὐδὲ γὰρ αὐτὸς ἡδυνάμην κατασχεῖν τὸν γέλωτα. τοιοῦτον μὲν δὴ σοι ἕνα, ὦ Κῦρε, τῶν ἐταίρων ἐπιδεικνύω, ἔφη. ἐπὶ μὲν δὴ τούτῳ ὥσπερ εἰκὸς ἐγέλασαν. VI. ἄλλος δέ τις ἔλεξε τῶν ταξιάρχων, Οὗτος μὲν δὴ, ἔφη, ὦ Κῦρε, ὡς ἔοικεν οὕτω δυσκόλῳ ἐπέτυχεν. ἐγὼ δὲ, ὡς σὺ διδάξας ἡμᾶς τὰς τάξεις ἀπέπεμψας καὶ ἐκέλευσας διδάσκειν τὴν ἑαυτοῦ ἕκαστον τάξιν ἃ παρὰ σοῦ ἐμάθομεν, οὕτω δὴ καὶ ἐγὼ ὥσπερ καὶ οἱ ἄλλοι ἐποιοῦν ἐλθὼν ἐδίδασκον ἕνα λόχον. καὶ στήσας τὸν λοχαγὸν πρῶτον, καὶ τάξας δὴ ἐπ' αὐτῷ ἄνδρα νεανίαν, καὶ τοὺς ἄλλους ἧ ὥμην δεῖν, ἔπειτα στὰς ἐκ τοῦ ἔμπροσθεν βλέπων εἰς τὸν λόχον, ἡνίκα μοι ἐδόκει καιρὸς εἶναι,

19. ἄρταμος] The common reading is μάγειρος, but the Guelf. Par. A. B. marg. Vill. Leid. exhibit ἄρταμος, which is the more recondite reading, and according to a sound principle of criticism ought to be received as the genuine lection, and μάγειρος rejected as the gloss. Suidas interprets ἄρταμος, ὁ μάγειρος παρὰ τὸ διαρτάσαι, (διαρτῆσαι,) ὃ ἔστι μερίσαι ἢ συναρμόσαι. So Zonaras p. 292. Bekk. Anecd. Gr. 1, 447: "Ἀρταμος" κρεουργός, μάγειρος, τᾶττει αὐτὸ Σοφοκλῆς ἐπὶ τοῦ φονέως. "Ὁ μάγειρος dissector et diribitor carniū ita dictus: ab Hom. Od. A. 141. vocatur δαιτρός, (Hesych. Δαιτρός, μάγειρος, διαιρῶν τὰ κρέα κρειῶν,) ubi Schol. min. μάγειρος, ὁ διανέμων. In Cod. Guelf. et Leid. extat ὁ ἄρταμος, quod ipsum nomen exhibent margg. Steph. et Leocl., e Cod. Gabriellii, ut opinor. Jam certum est scriptores nonnullos, in his poetas, κρεωδαίτην et μάγειρον vocasse ἄρταμον: vide J. Poll. 6, 34. Hesych. "Ἀρταμος" μάγειρος. "Ἀρταμεῖν" κατακόπτειν. Adde Etym. M. et Eust. 577. At hic homo supra dictus est ὁ μάγειρος, quam lectionem ibi omnes libri tumentur. In narrationibus autem,

ut perspicuitati consulatur, retineri ubique debent et solent nomina personarum, et propria, et appellativa; unde nec hic voc. ἄρταμος recipiendum puto, quod aut a Grammaticis adscribi potuit, aut ab ipso Xen. positum erat in prima editione, qui non meminisset, se ante scripsisse ὁ μάγειρος." Fischer.

20. δυσθετούμενος] "So Guelf. Par. A. B. See Suidas and Schneider's Lex. The common reading is δυσφορούμενος, for which Xen. would rather have written δυσφορῶν: see s. 8. where Altorf. and Junt. wrongly exhibit ἐδυσφοροῦντο." Poppo. "Utrumque puto a manu Xen. profectum esse. In prima edit. scripserat δυσθετούμενος, h. e. male affectus, ut nesciret quid ageret. Quod verbum cum videret non satis convenire rei, quæ verbo ἀνατρέπειν indicatur, in edit. 2. scripsit δυσφορούμενος: nam ut ap. Galen. δυσφορεῖν dicuntur ægroti inquieti, ita δυσφορούμενος dicitur iste centurialis, quia erat inquietus, quia manus, pedes, totum corpus, modo huc, modo illuc jactabat." Fischer.

προϊέναι ἐκέλευσα. VII. καὶ ὁ ἀνὴρ σοι ὁ νεανίας ἐκεῖνος προελθὼν τοῦ λοχαγοῦ πρότερος ἐπορεύετο. καὶ γὰρ ἰδὼν εἶπον, ὦ ἄνθρωπε, τί ποιεῖς; καὶ ὃς ἔφη, Προέρχομαι ὥσπερ σὺ κελεύεις. καὶ γὰρ εἶπον, Ἄλλ' οὐκ ἐγὼ σέ μόνον ἐκέλευον ἀλλὰ πάντας προϊέναι. καὶ ὃς ἀκούσας τοῦτο μεταστραφεὶς πρὸς τοὺς λοχίτας εἶπεν, Οὐκ ἀκούε', ἔφη, λοιδορουμένον; προϊέναι, ἔφη, πάντας κελεύει. καὶ οἱ ἄνδρες πάντες παρελθόντες τὸν λοχαγὸν ἤσαν πρὸς ἐμέ. VIII. ἐπεὶ δὲ ὁ λοχαγὸς αὐτοὺς ἀνεχώριζεν, ἐδυσφόρουν καὶ ἔλεγον, Ποτέρῳ δὴ πείθεσθαι χρή; νῦν γὰρ ὁ μὲν κελεύει προϊέναι, ὁ δ' οὐκ ἔῃ. ἐγὼ μέντοι ἐνεγκὼν ταῦτα πρῶτος ἐξ ἀρχῆς αὐτὴν καταχωρίσας εἶπον²¹ μηδένα τῶν ὀπισθεν κινεῖσθαι πρὶν ἢ ὁ πρόσθεν ἡγηται, ἀλλὰ τοῦτο μόνον ὀρᾷ πάντας, τῷ πρόσθεν ἔπεσθαι. IX. ὡς δ' εἰς Πέρσας τις ἀπὼν ἦλθε πρὸς ἐμέ καὶ ἐκέλευσέ με τὴν ἐπιστολὴν ἣν ἔγραψα οἴκαδε δοῦναι, καὶ γὰρ λοχαγὸς ἦδει ὅπου ἔκειτο ἡ ἐπιστολή, ἐκέλευσα αὐτὸν δραμόντα ἐνεγκεῖν τὴν ἐπιστολὴν, ὁ μὲν δὴ ἔτρεχεν, ὁ δὲ νεανίας ἐκεῖνος εἶπετο τῷ λοχαγῷ σὺν αὐτῷ τῷ θώρακι καὶ τῇ κοπίδι, καὶ ὁ ἄλλος δὲ πᾶς λόχος ἰδὼν ἐκεῖνον συνέτρεχε· καὶ ἦκον οἱ ἄνδρες φέροντες τὴν ἐπιστολὴν. οὕτως, ἔφη, ὃ γε ἐμὸς λόχος ἀκριβοῖ σοι πάντα τὰ παρὰ σοῦ. X. οἱ μὲν δὴ ἄλλοι ὡς εἰκὸς ἐγέλων ἐπὶ τῇ δορυφορίᾳ τῆς ἐπιστολῆς. ὁ δὲ Κῦρος εἶπεν, ὦ Ζεῦ καὶ πάντες θεοὶ, οἷους ἄρα ἡμεῖς ἔχομεν ἄνδρας ἐταίρους, οἳ γε εὐθεράπεντοι μὲν οὕτως εἰσὶν ὥστε εἶναι αὐτῶν καὶ μικρῷ ὄψῳ πάνυ [πολλοὺς] φίλους ἀνακτήσασθαι· πιθανοὶ δ' οὕτως εἰσὶ τινες ὥστε πρὶν εἰδέναι τὸ προσταττόμενον πρότερον πείθονται. ἐγὼ μὲν οὐκ οἶδα ποίους τινὰς χρή μᾶλλον εὐξασθαι ἢ τοιούτους στρατιώτας ἔχειν. XI. ὁ μὲν δὴ Κῦρος ἄμα γελῶν οὕτως ἐπήνεσε τοὺς στρατιώτας. ἐν δὲ τῇ σκηνῇ ἐτύγχανέ τις ὢν τῶν ταξιάρχων Ἀγλαϊτάδας ὄνομα, ἀνὴρ τὸν τρόπον τῶν στρυφνοτέρων ἀνθρώπων, ὃς οὕτωςί πως εἶπεν· ὦ γὰρ, οἶε, ἔφη, ὦ Κῦρε, τούτους ἀληθῆ λέγειν ταῦτα; Ἀλλὰ τί μὴν βουλόμενοι, ἔφη ὁ Κῦρος, ψεύδονται; Τί δ' ἄλλο γε, ἔφη, εἰ μὴ γέλῳτα ποιεῖν ἐθέλοντες; ὑπὲρ οὗ λέγουσί τε ταῦτα καὶ ἀλαζονεύονται. XII. καὶ ὁ Κῦρος, Εὐφήμει, ἔφη, μηδὲ λέγε ἀλαζόνας εἶναι τούτους. ὁ μὲν γὰρ ἀλαζῶν²² ἔμοιγε δοκεῖ ὄνομα κεῖσθαι ἐπὶ τοῖς

21. εἶπον] It is here used in the sense of 'ordering.' "Quod male olim sollicitarunt nonnulli. Vide Duker. ad Thuc. 7, 29. 8, 86. Lobeck. ad Phryn. 753." Poppo.

22. ἀλαζῶν] "This excellent definition of ἀλαζῶν, which Stob. p. 189. has transcribed, is illustrated by examples in Mem. 1, 7. and by Theophr. Char. 23. (20. Schn.) where

προσποιουμένοις καὶ πλουσιωτέροις εἶναι ἢ εἰσὶ καὶ ἀνδρειοτέροις καὶ ποιήσιν ἃ μὴ ἱκανοὶ εἰσιν ὑπισχνουμένοις, καὶ ταῦτα φανεροῖς γιγνομένοις ὅτι τοῦ λαβεῖν τι ἕνεκα καὶ κερδᾶναι ποιοῦσιν. οἱ δὲ μηχανώμενοι γέλωτα τοῖς συνοῦσι μήτε ἐπὶ τῷ ἑαυτῶν κέρδει μήτ' ἐπὶ ζημίᾳ τῶν ἀκούοντων μήτε ἐπὶ βλάβῃ μηδεμιᾷ, πῶς οὐχ οὔτοι ἀστεῖοι ἂν καὶ εὐχάριτες δικαιότερον ὀνομάζοντο μᾶλλον ἢ ἀλαζόνες; XIII. ὁ μὲν δὴ Κῦρος οὕτως ἀπελογήσατο περὶ τῶν τὸν γέλωτα παρασχόντων· αὐτὸς δὲ ὁ ταξίαρχος ὁ τὴν τοῦ λόγου χαριτίαν διηγησάμενος ἔφη, Ἦ που ἂν, ἔφη, ὦ Ἀγλαϊτάδα, εἴ γε κλαίειν ἐπειρώμεθά σε ποιεῖν, σφόδρ' ἂν ἡμῖν ἐμέμφου, ὥσπερ ἔνιοι καὶ ἐν ψδαῖς καὶ ἐν λόγοις οἰκτρὰ ἅττα λογοποιοῦντες εἰς δάκρυα πειρῶνται ἄγειν, ὁπότε γε νῦν καὶ αὐτὸς εἰδὼς ὅτι εὐφραίνειν μὲν τί σε βουλόμεθα, βλάψαι δ' οὐδὲν, ὅμως οὕτως ἐν πολλῇ ἀτιμίᾳ ἡμᾶς ἔχεις. XIV. Ναὶ μὰ Δι', ἔφη ὁ Ἀγλαϊτάδας, καὶ δικαίως γε, ἐπεὶ καὶ αὐτοῦ τοῦ κλαίειν καθίζοντος²³ τοὺς φίλους πολλαχῇ ἔμοιγε

see Casaubon. Aristotle ad Nicom. 4, 7. thus defines the word: Δοκεῖ δὴ ὁ μὲν ἀλαζῶν προσποιητικὸς τῶν ἐνδόξων εἶναι, καὶ μὴ ὑπαρχόντων, καὶ μειζύων ἢ ὑπάρχει. And he afterwards observes that ἀλαζονεύεσθαι is referable to the desire of glory or of gain, and he opposes τὸν εἴρωνα τῷ ἀλαζόνι." Zeune. "Weiske, however, judges differently, and in defence of Aglaïtadas he argues against Cyrus or Xen. On the structure, ὁ ἀλαζῶν ὄνομα, for τὸ τοῦ ἀλαζόνος ὄνομα, see Matth. Gr. Gr. p. 599." Poppo. "Ὄνομα dictum est ut Plat. Crat. 14. τὸ ὄνομα ὁ Ἀγαμέμνων, c. 20. τὸ ὄνομα ὁ Αἴδης. Nam nominibus et propriis et appellativis, materialiter sumtis, nunc additur articulus, qui sequatur genus nominis, ut ὁ Ὁρέστης, ὁ Ἀτρεὺς, Plat. Crat. 14. ἡ φρόνησις, s. 26.; nunc omittitur articulus, ut Σωκράτης, Mem. 4, 4, 7. βασιλεὺς, Plat. Crat. 13.; nunc adjungitur voc. ὄνομα, ut h. l., vel τὸ ὄνομα, ut Plat. Crat. 20. τὸ ὄνομα ὁ Αἴδης, et tum alterum nomen sæpe ponitur in casu secundo, ut Plat. Crat. 19. τὸ τῆς Τηθύος ὄνομα." Fischer.

23. τοῦ κλαίειν καθίζοντος] Poppo is unwilling to disturb this reading,

though twice below, and often elsewhere, καθίζειν is joined with a participle. For, as this verb in such expressions is nearly the same as ποιεῖν, it seems capable of the same construction: so περιορᾶν is sometimes joined with a participle, sometimes, in as much as it differs little from ἔαν, with an infin. The reasoning of Fischer had better be given in his own words:—"Κλαίειν καθίζειν, *fletum morere*. Nam pro verbis generis eleganter ponuntur verba formarum, h. e. *ea*, quæ indicant modum, eventum, effectum, et consequentiam rei, ut Anacr. 4, 9. κεισόμεθα κόνις, '*erimus pulvis*,' Od. 20, 3. παῖς ὄρνις ἔπτῃ Πανδίωνος, '*facta est saxum avis*.' Jam vero ii, qui tristes sunt, qui flent, fere sedere solent: unde facile intelligitur, καθίζειν, '*collocare, sedere jubere*,' quæ est propria verbi notio, positum esse pro ποιεῖν. Vide Leopard. Emendd. 7, 22. Flayder ad Anacr. 9, 36. Bach. ad Sympos. 3, 11. ubi est, ut paulo post, κλαίοντας καθίζειν: nam etiam verbo ποιεῖν additur et infin. et particulus, et verbum καθίζειν etiam propterea infin. sibi recte junctum habet, quia vices supini Latinorum sustinet."

δοκεῖ ἐλάττονος ἄξια διαπράττεσθαι ὁ γέλωτα αὐτοῖς μηχανώμενος. διὸ, ἔφη, καὶ σὺ νῦν, ἂν ὀρθῶς λογίζῃ, ἐμὲ ἀληθῆ λέγοντα εὐρήσεις. κλαύμασι μὲν γε καὶ πατέρες υἱοῖς σωφροσύνην μηχανῶνται καὶ διδάσκαλοι παισὶν ἀγαθὰ μαθήματα, καὶ νόμοι γε πολίτας διὰ τοῦ κλαίοντας καθίζειν εἰς δικαιοσύνην προτρέπονται· τοὺς δὲ γέλωτα μηχανωμένους ἔχοις ἂν εἰπεῖν ἢ σώματα ὠφελούντας ἢ ψυχὰς οικονομικωτέρας τι ποιοῦντας ἢ πολιτικωτέρας; XV. ἐκ τούτου ὁ Ὑστάσσης ὧδέ πως εἶπε· Σὺ, ἔφη, ὦ Ἀγλαϊτάδα, ἦν ἐμοὶ πείθῃ, εἰς μὲν τοὺς πόλεμious θαρρῶν δαπανήσεις τοῦτο τὸ πολλοῦ ἄξιον, καὶ κλαίοντας ἐκείνους πειράσῃ καθίζειν· ἡμῖν δὲ πάντως, ἔφη, καὶ τοῖσδε τοῖς φίλοις τούτου τοῦ ὀλίγου ἄξιον γέλωτος ἐπιδαψιλεύσῃ. καὶ γὰρ οἶδ' ὅτι πολὺς σοί ἐστιν ἀποκείμενος· οὔτε γὰρ αὐτὸς χρώμενος ἀνήλωκας²⁴ αὐτὸν, οὐδὲ μὴν φίλοις οὐδὲ ξένοις ἐκὼν εἶναι²⁵ γέλωτα παρέχεις· ὥστε οὐδεμία σοι πρόφασίς ἐστιν ὡς οὐ παρεκτέον σοι ἡμῖν γέλωτα. καὶ ὁ Ἀγλαϊτάδας εἶπε, Καὶ οἷε γε, ὦ Ὑστάσση, γέλωτα ποιεῖν ἐξ ἐμοῦ; καὶ ὁ ταξίαρχος εἶπε, Ναὶ μὰ Δί', ἀνόητος ἄρα ἐστίν· ἐπεὶ ἐκ γε σοῦ πῦρ, οἶμαι, ῥᾶον ἂν τις ἐκτρίψειεν ἢ γέλωτα ἐξαγάγοιτο. XVI. ἐπὶ τούτῳ μὲν δὴ οἱ τε ἄλλοι ἐγέλασαν, τὸν τρόπον εἰδότες αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ὁ Ἀγλαϊτάδας ἐπεμειδίασε. καὶ ὁ Κῦρος ἰδὼν αὐτὸν φαιδρωθέντα, Ἀδικεῖς, ἔφη, ὦ ταξίαρχε, ὅτι ἄνδρα ἡμῖν τὸν σπουδαιότατον διαφθείρεις γελαῖν ἀναπείθων, καὶ ταῦτ', ἔφη, οὕτω πολέμιον ὄντα τῷ γέλωτι. ταῦτα μὲν δὴ ἐνταῦθα ἔληξεν. ἐκ δὲ τούτου Χρυσάντας ὧδε ἔλεξεν.

XVII. Ἀλλ' ἔγωγ', ἔφη, ὦ Κῦρε καὶ πάντες οἱ παρόντες, ἐννοῶ ὅτι ἐξεληλύθασι μὲν σὺν ἡμῖν οἱ μὲν καὶ βελτίονες, οἱ δὲ καὶ μέιονος ἄξιοι· ἦν δέ τι γίγνηται ἀγαθὸν, ἀξιώσουσιν οὗτοι πάντες ἰσομοιρεῖν. καίτοι ἔγωγε οὐδὲν ἀνισώτερον νομίζω τῶν ἐν ἀνθρώποις εἶναι τοῦ τῶν ἴσων τόν τε κακὸν καὶ τὸν ἀγαθὸν ἀξιοῦσθαι. καὶ ὁ Κῦρος εἶπε πρὸς τοῦτο, XVIII. Ἄρ' οὖν, ἔφη, πρὸς τῶν θεῶν, ὦ ἄνδρες, κράτιστον ἡμῖν ἐμβαλεῖν περὶ τούτου βουλὴν εἰς τὸ στρά-

24. ἀνήλωκας] "Par. A. B. exhibit ἀναισῶμωκας, in B. the common reading is written over the latter. It is an Ionic term, much used by Herod. and Hippocr., but I think that it is yet undiscovered in an Attic writer." Schneider. But, as it is the more exquisite reading, according to a rule of criticism already laid down, it should be received into the text.

25. ἐκὼν εἶναι] "De infin. εἶναι ad ἐκὼν sine singulari vi addito tirones consulant Matth. Gr. Gr. p. 787. Buttm. s. 137. Hermann. ad Viger. 752. 888." Poppo. "Εἶναι in formula ἐκὼν εἶναι, ultro, sponte, redundat, e Latina quidem ratione, vide Viger. 5, 6, 10. sed semper adesse debet negatio, v. Phryn. 118. Thom. M. 290." Fischer.

τευμα, πότερα δοκεῖ, ἤν τι ἐκ τῶν πόνων δῶ ὁ θεὸς ἀγαθόν, ἰσομοίρους πάντας ποιεῖν, ἢ σκοποῦντας τὰ ἔργα ἐκάστου πρὸς ταῦτα καὶ τὰς τιμὰς ἐκάστῳ προστιθέναι; XIX. Καὶ τί δεῖ, ἔφη ὁ Χρυσάντας, ἐμβαλεῖν λόγον περὶ τούτου, ἀλλ' οὐχί²⁶ προειπεῖν ὅτι οὕτω ποιήσεις; ἢ οὐ σὺ καὶ τοὺς ἀγῶνας οὕτω προεῖπας καὶ τὰ ἄθλα; Ἀλλὰ μὰ Δι', ἔφη ὁ Κῦρος, οὐχ ὅμοια ταῦτα ἐκείνοις· ἃ μὲν γὰρ ἂν στρατευόμενοι κτήσωνται, κοινὰ,²⁷ οἶμαι, ἑαυτῶν ἡγήσονται εἶναι· τὴν δὲ ἀρχὴν τῆς στρατιᾶς ἐμὴν ἴσως ἔτι οἴκοθεν νομίζουσιν εἶναι, ὥστε διατάττοντα ἐμὲ τοὺς ἐπιστάτας οὐδὲν, οἶμαι, ἀδικεῖν νομίζουσιν. XX. Ἡ καὶ οἶει, ἔφη ὁ Χρυσάντας, ψηφίσασθαι ἂν τὸ πλῆθος συνελθὼν ὥστε μὴ ἴσων ἕκαστον τυγχάνειν, ἀλλὰ τοὺς κρατίστους καὶ τιμαῖς καὶ δώροις πλεονεκτεῖν; Ἐγώ, ἔφη ὁ Κῦρος, οἶμαι, ἅμα μὲν συναγορευόντων ἡμῶν, ἅμα δὲ καὶ αἰσχροὺς ὃν τὸ ἀντιλέγειν μὴ οὐχὶ τὸν πλεῖστα καὶ ποιοῦντα καὶ ὠφελοῦντα τὸ κοινὸν τοῦτον καὶ μεγίστων ἀξιοῦσθαι. οἶμαι δὲ, ἔφη, καὶ τοῖς κακίστοις σύμφορον φανεῖσθαι τοὺς ἀγαθοὺς πλεονεκτεῖν. XXI. ὁ δὲ Κῦρος ἐβούλετο καὶ αὐτῶν ἕνεκα τῶν ὁμοτίμων γενέσθαι τοῦτο τὸ ψήφισμα· βελτίους γὰρ ἂν καὶ αὐτοὺς ἡγεῖτο τούτους εἶναι, εἰ εἶδεῖν ὅτι ἐκ τῶν ἔργων καὶ αὐτοὶ κρινόμενοι τῶν ἀξίων τεύξονται. καιρὸς οὖν ἐδόκει αὐτῷ νῦν εἶναι ἐμβαλεῖν περὶ τούτου ψῆφόν, ἐν ᾗ καὶ οἱ ὁμότιμοι ὥκνουν²⁸ τὴν τοῦ ὄχλου ἰσομοίριαν. οὕτω δὲ συνε-

26. ἀλλ' οὐχί] "Though you may join all the commentators in translating these words, 'Ac non potius,' yet if you change the interrogations, τί δεῖ ἐμβ. and οὐχὶ προειπεῖν into a direct address, you will soon perceive that even here ἀλλὰ retains its peculiar force. For the sense in such a case would be: 'Atque de hac re non est referendum ad exercitum, sed edicendum est pro imperio.'" Zeune. On the use of ἀλλ' οὐ for καὶ οὐ, Poppo refers to Heindorf ad Plat. Gorg. 80. and Buttm. in Auct. ad Plat. Gorg. 512.

27. κοινὰ] Hermann supposes that κοινὰ may be used with a gen., like communis in Latin.

28. ὥκνουν] "Ὀκνεῖν signifies 1. 'to be sluggish, slow, negligent,' (see Etym. M. v. Ὀκνεῖω and Ὀκνῶ, and Phav. v. Ὀκνεῖν:) 2. 'to delay, to boggle, to refuse, to doubt,' (see

Kypke ad Act. 9, 38.:) 3. 'to fear, to dread,' the same as δεδοικέναι, εὐλαβεῖσθαι, and φοβεῖσθαι, and it is then construed with an accus. of the thing, (see Etym. M. and Phav.) as in this place, or with περὶ and a gen. of the person, as 4, 5, 20. or it is put simply and absolutely, as 3, 1, 2." Fischer. But we may remark that, when it is used in the sense of 'refusal,' or of 'hesitation,' it implies an apprehension of the consequences which would follow from accepting, or that reluctance which springs from irresolution or cowardice. "Dubitare, non audere, c. inf. Ἀγ. 3, 2. Ὁκνουν εἰς ταῦτ' ἵνα, E. 3, 1, 19. Ὁκνεῖ ἀνολίγειν τὰς πύλας, 5, 3, 12. Οἴκαδε ὥκνουν ἀπιέναι, Ἀπ. 2, 3, 16. Μὴ ὥκνει, ἀλλ' ἐγχείρει. Gravarī, Etym. M. Ὀκνῶ τὸ ραθυμῶ, οἶονεῖ οὐ κινῶ, Ἀγ. 2, 25. Ἀ καιρὸς ἦν, οὐκ ὥκνει μετιέναι." Sturz's Lex. Xen.

δόκει τοῖς ἐν τῇ σκηνῇ συμβαλέσθαι περὶ τούτου λόγους καὶ συναγορεύειν ταῦτα ἔφασαν χρῆναι ὅστιςπερ ἀνὴρ οἶοιτο εἶναι.

XXII. Ἐπιγελάσας δὲ τῶν ταξιάρχων τις εἶπεν, Ἄλλ' ἐγὼ, ἔφη, ἄνδρα οἶδα καὶ τοῦ δήμου ὃς συνερεῖ ὥστε μὴ εἰκῇ οὕτως ἰσομοίριαν εἶναι. ἄλλος δ' ἀντήρετο τοῦτον τίνα λέγοι. ὁ δ' ἀπεκρίνατο, Ἔστι νῆ Δί' ἀνὴρ σύσκηνος ἐμὸς, ὃς ἐν παντὶ μαστεύει πλέον ἔχειν. ἄλλος δ' αὖ ἐπήρετο αὐτὸν, Ἦ καὶ τῶν πόγων; Μὰ Δί', ἔφη, ἀλλὰ τοῦτό γε ψευδόμενος ἐάλωκα. καὶ γὰρ πόγων καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων πάνν πρῶως αἰεὶ ἐῖ τὸν βουλούμενον πλέον ἔχειν.

XXIII. Ἄλλ' ἐγὼ μὲν, ἔφη ὁ Κῦρος, ὦ ἄνδρες, γιγνώσκω τοὺς τοιούτους ἀνθρώπους οἷον καὶ οὗτος νῦν λέγει, εἶπερ δεῖ ἐνεργὸν καὶ πειθόμενον ἔχειν τὸ στράτευμα ἐξαιρετέους εἶναι ἐκ τῆς στρατιᾶς. δοκεῖ γάρ μοι τὸ μὲν πολὺ τῶν στρατιωτῶν εἶναι οἷον ἔπεσθαι ἢ ἂν τις ἡγήται· ἄγειν δ', οἶμαι, ἐπιχειροῦσιν οἱ μὲν καλοὶ κάγαθοι ἐπὶ τὰ καλὰ κάγαθὰ, οἱ δὲ πονηροὶ ἐπὶ τὰ πονηρά. XXIV. καὶ πολλάκις τοίνυν πλείονας ὁμογνώμονας λαμβάνουσιν οἱ φαῦλοι ἢ οἱ σπουδαῖοι. ἢ γὰρ πονηρία διὰ τῶν παραντίκα ἡδονῶν πορευομένη ταύτας ἔχει συμπειθούσας πολλοὺς αὐτῇ ὁμογνωμονεῖν· ἢ δ' ἀρετὴ πρὸς ὄρθιον ἄγουσα οὐ πάνν δεινὴ ἐστὶν ἐν τῷ παραντίκα εἰκῇ συνεπισπᾶσθαι, ἄλλως τε καὶ ἦν ἄλλοι ὥσιν ἐπὶ τὸ πρηνὲς καὶ τὸ μαλακὸν ἀντιπαρακαλοῦντες. XXV. καὶ τοίνυν ἦν μὲν τινες βλακεῖα καὶ ἀπονία μόνον κακοὶ ὦσι, τούτους ἐγὼ νομίζω ὥσπερ κηφήνας²⁹ δαπάνῃ μόνον ζημιοῦν τοὺς κοινωνούς· οἱ δ' ἂν τῶν μὲν πόγων κακοὶ ὦσι κοινωνοὶ, πρὸς δὲ τὸ πλεονεκτεῖν σφοδροὶ καὶ ἀναίσχυντοι, οὗτοι καὶ ἡγεμονικοὶ εἰσι πρὸς τὰ πονηρά· πολλάκις γὰρ δύνανται τὴν πονηρίαν πλεονεκτοῦσαν ἀποδεικνύειν· ὥστε παντάπασιν ἐξαιρετέοι ἡμῖν οἱ τοιοῦτοὶ εἰσι. XXVI. μὴδὲ μέντοι σκοπεῖτε ὅπως ἐκ τῶν πολιτῶν ἀντιπληρώσετε τὰς τάξεις, ἀλλ' ὥσπερ ἵπποι οἱ ἂν ἄριστοι ὦσι, οὐχ οἱ ἂν πατρίῳται, τούτους ἔητε, οὕτω καὶ ἀνθρώπους ἐκ πάντων οἱ ἂν ὑμῖν δοκῶσι μάλιστα συνισχυρεῖν τε ὑμᾶς καὶ συγκοσμήσειν, τούτους λαμβάνετε. μαρτυρεῖ δέ μοι καὶ τόδε πρὸς τὸ ἀγαθὸν· οὔτε γὰρ ἄρμα δήπου ταχὺ γένοιτ' ἂν βρα-

29. κηφήνας] Suid. Κηφήν· ἡ ἀγρία μέλισσα, ἀργός, ἄπρακτος, μετέωρος, λέγεται δὲ ἐκ τούτου καὶ ἄνθρωπος ὁ μὴδὲν δρᾶν δυνάμενος. The drones sit in the hive without assisting in its operations; they gather no food
Xen. Cyrop.

themselves, and they consume what is collected by the industrious bees. Hence, as Fischer remarks, they are called *ignavum pecus* by Virg. G. 4, 168.

δέων ἵππων ἐνόντων οὔτε δίκαιον³⁰ ἀδίκων³¹ συνεζευγμένων, οὐδὲ οἶκος δύναιτ' ἂν εὖ οἰκεῖσθαι πονηροῖς οἰκέταις χρώμενος, ἀλλὰ καὶ ἐνδεόμενος οἰκετῶν ἥττον σφάλλεται ἢ ὑπὸ ἀδίκων ταραττόμενος. XXVII. εὖ δὲ ἴστε, ὧ ἄνδρες, ἔφη, φίλοι, ὅτι οὐδὲ τοῦτο μόνον ὠφελήσουσιν οἱ κακοὶ ἀφαιρεθέντες ὅτι κακοὶ ἀπέσσονται, ἀλλὰ καὶ τῶν καταμενόντων ὅσοι μὲν τι ἀνεπίμπλαντό ἤδη κακίας, ἀποκαθαροῦνται πάλιν ταύτης, οἱ δὲ ἀγαθοὶ τοὺς κακοὺς ἰδόντες ἀτιμασθέν-

30. δίκαιον] Zeune interprets δίκαιον ἄρμα, "currum, qui usum habet idoneum, qui instructus est iis, quæ ad nomen suum tuendum valent, qui ad usum debitum aptus est." Hindenburg ad Memor. 4, 4, 5. where ἵππος καὶ βοῦς δίκαιοι are mentioned, nearly coincides in this interpretation, while Fischer explains the words thus: "Currum aptum et idoneum ad ea faciendâ, quorum causa factus comparatusque est, adeoque utilem." But Ruhnk. ad Memor. l. c. wishes us to understand "currum æquabilitatem in eundo servantem," and ἀδίκους ἵππους "inæquales vel robore vel velocitate," and Fischer contends against this interpretation. Ruhnk. first produced this gloss from the Lex. Bibl. Sangerm. (Bekk. Anecd. 1, 344.) Ἀδικομάχους ἵππους Ξενοφῶν τοὺς δυσπειθεῖς λέγει, καὶ δίκαιον ἄρμα τὸ εὐπειθέες. But for ἀδικομάχους he proposes to substitute ἀδικογνάθους, (comp. de Re Eq. 3, 5.) which Fischer justly rejects, supposing the grammarian to have found in the copy of Xen. used by him ἀδικομάχων for ἀδίκων. It is at least plain that the grammarian refers to the passage under consideration. This is the note of Poppo on the passage, and I will merely add that δίκαιος often denotes what is full in respect to measure,— what is complete in respect to quantity,— what is symmetrically true in all its parts, or scientifically correct in all its proportions,— what is perfect in its kind, answers all the ends of its creation, fulfils every purpose. It is applied to persons as well as things, and when it is applied to persons, in a sense distinct from *moral justice*, as δίκαιος συγγραφεὺς in Lu-

cian, or δίκαιος πολίτης in Demosth., it characterises excellence or perfection; 'a good writer,' 'a patriotic citizen.' The Latin writers use *justus* in the same manner, applying it to *volumen, prælium, exercitus*. "Quicquid sc. functionem suam recipit, quicquid suo muneri respondet, et omnibus numeris esse absolutum, id apud eos scriptores *justum* dicitur." Dr. Taylor. See a note in my edition of *Select Orations of Demosthenes*, p. 55. "Interdum etiam ὅμοιον æquale et simile, ut lib. de Art. 589, 34. δίκαιον σῶμα, corpus justum aut membrum dicitur, quod utraque parte, tum dextra tum sinistra, prorsus æquale est. Sic enim Gal. illic, Δίκαιον ἀκριβῶς ἴσον ἐκατέρωθεν ἐκ δεξιῶν γε καὶ ἀριστερῶν exponit. Rursus lib. de Fract. 567, 35. κατὰ τασιν δικάλην καὶ ὁμαλήν extensionem justam et æquabilem vocat. Ubi δικάλην ἴσην explicat Gal. additque δίκαιον in comparatione de duobus dici, ἴσον vero et ὁμαλὸν, quod est æquale et æquabile, de una re quæ æquabilitatem servat. Iterum ibid. 573, 8. δικάλην φύσιν μοῦνον ἔχον τὸ ἄρθρον dicitur de genu articulo, qui unus justam habet naturam, h. e. æquabilitatem, ut explicat Gal." Foës. Œcon. Hippocr. "J. Poll. 1, 197. Ἴππος ἄδικος τὴν σιαγόνα, h. e. equus, cui pars maxillæ molli sit, pars dura, et s. 196. δίκαιος τὴν σιαγόνα, qui maxillam æquabiliter mollem habeat." Fischer.

31. ἀδίκων] "Ἀδικοὶ ἵπποι sunt contumaces, immorigeri, qui non faciunt ea, quæ facere debent; qui se non flecti in omnes partes sinunt, qui se agi non patiuntur in hostes, qui repugnant aurigæ, ita ut eum cum ipso curru evertant." Fischer.

τας πολὺ εὐθυμότερον τῆς ἀρετῆς ἀνθέξονται. XXVIII. ὁ μὲν οὕτως εἶπε· τοῖς δὲ φίλοις πῦσι συνέδοξε ταῦτα, καὶ οὕτως ἐποίουν.

Ἐκ δὲ τούτου πάλιν αὐτοῖς σκώματος ἤρχετο ὁ Κῦρος. κατανοήσας γάρ τινα τῶν λοχαγῶν σύνδειπνον καὶ παρακλίτην πεπονημένον ἄνδρα ὑπέρδασύν τε καὶ ὑπέραισχρον, ἀνακαλέσας τὸν λοχαγὸν ὀνομαστὶ εἶπεν ὧδε. Ὡ Σαμβαύλα, ἔφη, ἀλλ' ἢ καὶ σὺ κατὰ τὸν Ἑλληνικὸν τρόπον, ὅτι καλὸν ἐστι, περιάγεις τοῦτο τὸ μεираκιον τὸ παρακατακείμενόν σοι; Νῆ τὸν Δί', ἔφη ὁ Σαμβαύλας, ἡδομαι γοῦν καὶ ἐγὼ συνών τε τούτῳ καὶ θεώμενος τοῦτον. XXIX. ἀκούσαντες ταῦτα οἱ σύσκηνοι προσέβλεψαν· ὥς δὲ εἶδον τὸ πρόσωπον τοῦ ἀνδρὸς ὑπερβάλλον αἴσχει, ἐγέλασαν πάντες. καὶ τις εἶπε, Πρὸς τῶν θεῶν, ὦ Σαμβαύλα, ποίῳ ποτέ σε ἔργῳ ὁ ἀνὴρ οὗτος ἀνῆρτηται; καὶ ὃς εἶπεν, Ἐγὼ ὑμῖν νῆ τὸν Δία, ὦ ἄνδρες, ἐρῶ. ὅποσάκις γὰρ αὐτὸν ἐκάλεσα εἴτε νυκτὸς εἴτε ἡμέρας, οὐ πώποτε μοι οὐ τ' ἀσχολίαν προῦφασίσατο οὔτε βάδην ὑπήκουσεν, ἀλλ' αἰεὶ τρέχων· ὅποσάκις τε αὐτῷ πρᾶξαι τι προσέταξα, οὐδὲν ἀνιδρωτὶ ποτε αὐτὸν εἶδον ποιῶντα. πεποιήκε δὲ καὶ τοὺς δεκαδέας πάντας τοιούτους, οὐ λόγῳ ἀλλ' ἔργῳ ἀποδεικνὺς οἷους δεῖ εἶναι. καὶ τις εἶπε, Κάπειτα τοιοῦτον ὄντα οὐ φιλεῖς αὐτὸν ὥσπερ τοὺς συγγενεῖς; καὶ ὁ αἰσχροὺς ἐκείνος πρὸς τοῦτο εἶπε, Μὰ Δία, ἔφη· οὐ γὰρ φιλόπονός ἐστιν· ἐπεὶ ἥρκει ἂν αὐτῷ, εἰ ἐμὲ ἤθελε φιλεῖν, τοῦτο ἀντὶ πάντων γυμνασίῳ.

CAP. III.

I. Τοιαῦτα μὲν δὴ καὶ γελοῖα καὶ σπουδαῖα καὶ ἐλέγετο καὶ ἐπράττετο ἐν τῇ σκηνῇ. τέλος δὲ τὰς τρίτας σπονδὰς ποιησάμενοι καὶ εὐξάμενοι τοῖς θεοῖς τάγαθὰ τὴν σκηνὴν³² εἰς κοίτην³³ διέλυνον. τῇ

32. σκηνὴν] "Alex. ab Alex. 5, 22. T. 2. p. 305. 'convivium dissolvant.' The names of places are often put for what is done within them. Now as soldiers sup and feast in their tents, σκηνή also denotes 'a supper, entertainment, or feast given under a tent'; and σκηνοῦν signifies 'to take food, or to sup in a tent, also in a house, and in other places': see Ra-

phel. ad Jo. 1, 14. In this sense σκηνή is used 2, 3, 22. 8, 4, 27. and as Plut. Conv. 21. T. 8. p. 53. Tub. has διαλύειν τὸ συμπόσιον, so Xen. here uses τὴν σκηνὴν διαλύειν, finire, mittere convivium, either because the guests then cease to lie down, rise up, and thus, as it were, dissolve themselves, so that they take their departure, or because what we dis-

δ' ὑστεραίᾳ ὁ Κῦρος συνέλεξε πάντας τοὺς στρατιώτας καὶ ἔλεξε τοιάδε·

II. "Ἄνδρες φίλοι, ὁ μὲν ἄγων ἐγγὺς ἡμῖν· προσέρχονται γὰρ οἱ πολέμιοι. τὰ δ' ἄθλα τῆς νίκης, ἣν μὲν ἡμεῖς νικῶμεν, τοῦτο γὰρ ἀεὶ καὶ λέγειν [ἔφη] καὶ ποιεῖν δεῖ, οἳ τε πολέμιοι δηλον ὅτι ἡμέτεροι καὶ τὰ τῶν πολεμίων ἀγαθὰ πάντα· ἣν δὲ ἡμεῖς αὐτὸν νικώμεθα, καὶ οὕτω τὰ τῶν νικωμένων ἀγαθὰ πάντα τοῖς νικῶσιν ἀεὶ ἄθλα πρόκειται. III. οὕτω δὲ, ἔφη, δεῖ ὑμᾶς γιγνώσκειν ὥς ὅταν μὲν ἄνθρωποι κοινωνοὶ πολέμου γενόμενοι ἐν ἑαυτοῖς ἕκαστοι ἔχωσιν, εἰ μὴ αὐτὸς τις προθυμήσεται, ὥς οὐδὲν ἐσόμενον τῶν δεόντων, ταχὺ πολλά τε καὶ καλὰ διαπράττονται· οὐδὲν γὰρ αὐτοῖς ἀργεῖται τῶν πρᾶττεσθαι δεομένων· ὅταν δ' ἕκαστος διανοηθῇ ὥς ἄλλος ἔσται ὁ πρᾶττων καὶ μαχόμενος, κἂν αὐτὸς μαλακίζηται, τούτοις, ἔφη, εὖ ἴστε ὅτι πᾶσιν ἅμα πάντα ἦκει τὰ χαλεπὰ φερόμενα. IV. καὶ ὁ θεὸς οὕτω πως ἐποίησε· τοῖς μὴ θέλουσιν ἑαυτοῖς προστάττειν ἐκπονεῖν τὰγαθὰ ἄλλους αὐτοῖς ἐπιτακτῆρας δίδωσι. νῦν οὖν τις, ἔφη, λεγέτω ἐνθάδε ἀναστὰς περὶ αὐτοῦ τούτου ποτέρως ἂν τὴν ἀρετὴν μᾶλλον οἶεται ἀσκεῖσθαι παρ' ἡμῖν, εἰ μέλλοι ὁ πλεῖστα καὶ πονεῖν καὶ κινδυνεύειν ἐθέλων πλείστης καὶ τιμῆς τεύξεσθαι, ἢ ἂν εἰδῶμεν ὅτι οὐδὲν διαφέρει κακὸν εἶναι· ὁμοίως γὰρ πάντες τῶν ἴσων τευξόμεθα. V. ἐνταῦθα δὲ ἀναστὰς Χρυσάντας, εἷς τῶν ὁμοτίμων, ἀνὴρ οὔτε μέγας οὔτε ἰσχυρὸς ἰδεῖν, φρονήσει δὲ διαφέρων, ἔλεξεν·

'Ἄλλ' οἶμαι μὲν, ἔφη, ὦ Κῦρε, οὐδὲ διανοούμενόν σε ὥς δεῖ ἴσον τοὺς κακοὺς τοῖς ἀγαθοῖς ἔχειν ἐμβαλεῖν τοῦτον τὸν λόγον, ἀλλ' ἀποπειρώμενον εἰ τις ἄρα ἔσται ἀνὴρ ὅστις ἐβελήσῃ ἐπιδεῖξαι ἑαυτὸν ὥς διανοεῖται μηδὲν καλὸν κάγαθόν ποιῶν, ἃ ἂν ἄλλοι τῇ ἀρετῇ καταπράξωσι, τούτων ἰσομορεῖν. VI. ἐγὼ δὲ, ἔφη, οὔτε ποσὶν εἰμι ταχὺς οὔτε χερσὶν ἰσχυρὸς, γιγνώσκω τε ὅτι ἐξ ὧν ἂν ἐγὼ τῷ ἐμῷ σώματι ποιήσω οὐ κριθεῖην οὔτε ἂν πρῶτος οὔτε ἂν δεύτερος, οἶμαι δ' οὐδ' ἂν χιλιστός, ἴσως δ' οὐδ' ἂν μυριοστός· ἀλλ' ἐκεῖνο σαφῶς ἐπίσταμαι ὅτι εἰ μὲν οἱ δυνατοὶ ἐρρώμένως ἀντιλήψονται τῶν πραγμάτων, ἀγαθοῦ τινὸς μοι μετέσται τοσοῦτον μέρος ὅσον ἂν δίκαιον

solve, we will should cease to exist. Ovid Met. 13, 899. 'cætu soluto discedunt.' Fischer. "So 3, 2, 31. Τότε μὲν διαλύσαντες τὴν σκηνὴν ἀνεπαύοντο. In one word we have διασκηνεῖν ἐξ ἀρίστου, Hellen. 4, 8, 18.

(and διασκηνεῖν μετὰ τὸ δεῖπνον, Cyrop. 3, 1, 38. where see a note.)" Schneider.

33. εἰς κοίτην] "Ad petenda cubilia, ut irent cubitum, ut Od. A. 427. ἐνθ' ἔβη εἰς εὐνὴν." Fischer.

ἢ· εἰ δ' οἱ μὲν κακοὶ μηδὲν ποιήσουσιν, οἱ δ' ἀγαθοὶ καὶ δυνατοὶ ἀθύμως ἔξουσιν, δέδοικα μὴ ἄλλον τινὸς μᾶλλον ἢ τοῦ ἀγαθοῦ μεθέξω πλεῖον ἢ βούλομαι. VII. Χρυσάντας μὲν δὴ οὕτως εἶπεν. ἀνέστη δ' ἐπ' αὐτῷ Φεραύλας Πέρσης τῶν δημοτῶν, Κύρῳ πως ἔτι οἴκοθεν συνήθης καὶ ἀρεστὸς ἀνὴρ, καὶ τὸ σῶμα οὐκ ἀφύης καὶ τὴν ψυχὴν οὐκ ἀγεννεῖ³⁴ ἀνδρὶ εἰκόας, καὶ ἔλεξε τοιάδε.

VIII. Ἐγὼ, ἔφη, ὦ Κύρε καὶ πάντες οἱ παρόντες Πέρσαι, ἡγοῦμαι μὲν ἡμᾶς πάντας ἐκ τοῦ ἴσου νῦν ὁρμᾶσθαι εἰς τὸ ἀγωνίζεσθαι περὶ ἀρετῆς· ὁρῶ γὰρ ὁμοίᾳ μὲν τροφῇ πάντας ἡμᾶς τὸ σῶμα ἀσκούοντας, ὁμοίᾳ δὲ συνουσίᾳ πάντας ἀξιουμένους, ταῦτα δὲ πᾶσιν ἡμῖν πρόκειται. τὸ γὰρ τοῖς ἄρχουσι πεῖθεσθαι πᾶσιν ἐν κοινῷ κεῖται, καὶ ὃς ἂν φανῇ τοῦτο ἀπροφασίστως ποιῶν, τοῦτον ὁρῶ παρὰ Κύρου τιμῆς τυγχάνοντα· τό τε τὰ πρὸς τοὺς πολεμίους ἄλκιμον εἶναι οὐ τῷ μὲν προσῆκον τῷ δ' οὐ, ἀλλὰ πᾶσι καὶ τοῦτο προκρίνεται κάλλιστον εἶναι. IX. νῦν δέ, ἔφη, ἡμῖν καὶ δέδεικται μάχη, ἣν ἐγὼ ὁρῶ πάντας ἀνθρώπους φύσει ἐπισταμένους, ὥσπερ γε καὶ τᾶλλα ζῶα ἐπίστανται τίνα μάχην ἕκαστα οὐδὲ παρ' ἐνὸς ἄλλον μαθόντα ἢ παρὰ τῆς φύσεως, οἷον ὁ βοῦς κέρατι παῖειν, ὁ ἵππος ὀπλῇ, ὁ κύων στόματι, ὁ κέπρος ὀδόντι. καὶ φυλάττεσθαι γ', ἔφη, ἅπαντα ταῦτα ἐπίστανται ἀφ' ὧν μάλιστα δεῖ, καὶ ταῦτα εἰς οὐδενὸς διδασκάλου πώποτε φοιτήσαντα. X. καὶ ἐγὼ, ἔφη, ἐκ παιδίου εὐθὺς προβάλλεσθαι ἡπιστάμην πρὸ τούτων ὅ,τι οἰοίμην πληγῇσεσθαι· καὶ εἰ μὴ ἄλλο μηδὲν ἔχοιμι, τῷ χειρε προέχων ἐνεπὸδιζον ὅ,τι ἡδυνάμην τὸν παῖοντα· καὶ τοῦτο ἐποίουν οὐ διδασκόμενος, ἀλλὰ καὶ ἐπ' αὐτῷ τούτῳ παιόμενος, εἰ προβαλοίμην. μάχαιράν γε μὴν εὐθὺς παιδίον ὦν ἤρπαζον ὅπου ἴδοιμι, οὐδὲ παρ' ἐνὸς οὐδὲ τοῦτο μαθὼν ὅπως δέοι λαμβάνειν ἄλλου ἢ παρὰ τῆς φύσεως, ὥς ἐγὼ φημι. ἐποίουν γοῦν καὶ τοῦτο κωλύμενος, οὐ διδασκόμενος· ὥσπερ καὶ ἄλλα ἔστιν ἃ εἰργόμενος καὶ ὑπὸ πατρὸς καὶ ὑπὸ μητρὸς ὑπὸ τῆς φύσεως πράττειν ἡναγκαζόμεν. καὶ ναὶ μὰ Δία ἔπαιόν γε τῇ μαχαίρᾳ πᾶν ὅ,τι δυναίμην λανθάνειν. οὐ γὰρ μόνον φύσει ἦν, ὥσπερ τὸ βαδίζειν καὶ

34. ἀγεννεῖ] "Thus for ἀγενεῖ Ald. and Junt., but Zeune pronounces the reading to be vicious. Sturz, however, in the Lex. Xen. so defends it, 'ut ἀγεννῆς ad animum referri monent, cum ἀγενῆς ad natales et genus pertineat. See Buttm. ad Plat. Alcib.

1. p. 121. ed. 3." Poppo. "Τὴν ψυχὴν οὐκ ἀγεννῆς est magni vir animi, et ingenii liberalis, fortis, honoris laudisque studiosus, paratus ad labores et pericula subeunda. Phil. eleganter, 'Et animo generosum virum præ se ferebat.'" Fischer.

τρέχειν, ἀλλὰ καὶ ἡδὺ πρὸς τῷ πεφυκέναι τοῦτο ἐδόκει μοι εἶναι. XI. ἐπεὶ δ' οὖν αὕτη, ἔφη, ἡ μάχη καταλείπεται, ἐν ἣ προθυμίας μᾶλλον ἢ τέχνης ἔργον ἐστὶ, πῶς ἡμῖν οὐχ ἡδέως πρὸς τούσδε τοὺς ὁμοτίμους ἀγωνιστέον; ὅπου γε τὰ μὲν ἄθλα τῆς ἀρετῆς ἴσα πρόκειται, παραβαλλόμενοι³⁵ δὲ οὐκ ἴσα εἰς τὸν κίνδυνον ἔμεν, ἀλλ' οὗτοι μὲν ἔντιμον βίον, ὅσπερ μόνος ἡδιστος βίων, ἡμεῖς δὲ ἐπίπονον μὲν, ἄτιμον δὲ, ὅσπερ, οἶμαι, χαλεπώτατος. XII. μάλιστα δὲ, ὦ ἄνδρες, τοῦτό με εὐθύμως εἰς τὸν ἀγῶνα τὸν πρὸς τούσδε παρορμηῇ ὅτι Κῦρος ὁ κρίνων ἐσται, ὃς οὐ φθόνῳ κρινεῖ, ἀλλὰ σὺν θεῶν ὄρκῳ λέγω ἢ μὴν ἐμοὶ δοκεῖ Κῦρος οὐστinas ἂν ὄρῳ ἀγαθοὺς φιλεῖν οὐδὲν ἥττον ἑαυτοῦ· τούτοις γοῦν ὄρῳ αὐτὸν ὅ,τι ἂν ἔχῃ ἡδίων διδόντα μᾶλλον ἢ αὐτὸν ἔχοντα. XIII. καίτοι, ἔφη, οἶδα ὅτι οὗτοι μέγα φρονοῦσιν ὅτι πεπαιδεύονται δὴ καὶ πρὸς λιμὸν καὶ πρὸς δίψαν καὶ πρὸς ῥίγος καρτερεῖν, κακῶς εἰδότες ὅτι καὶ ἡμεῖς ὑπὸ κρείττονος διδασκάλου πεπαιδευόμεθα ἢ οὗτοι. οὐ γάρ ἐστι διδάσκαλος οὐδεὶς τούτων κρείττων τῆς ἀνάγκης, ἢ ἡμᾶς καὶ λίσαν ταῦτ' ἀκριβοῦν ἐδίδαξε. XIV. καὶ πονεῖν οὗτοι μὲν τὰ ὅπλα φέροντες ἐμελέτων, ἃ ἐστὶν ἅπασιν ἀνθρώποις εὐρημένα ὡς ἂν εὐφωρότατα εἶη, ἡμεῖς δὲ γε, ἔφη, ἐν μεγάλοις φορτίοις καὶ βαδίξαι καὶ τρέχειν ἡναγκαζόμεθα, ὥστε νῦν ἐμοὶ δοκεῖν τὸ τῶν ὅπλων φόρημα πτεροῖς μᾶλλον εἰσκέσαι ἢ φορτίῳ. XV. ὡς οὖν ἐμοῦ γε καὶ ἀγωνιουμένου καὶ ὁποῖος ἂν τις ὦ κατὰ τὴν ἀξίαν με τιμᾶν ἀξιώσοντος, οὕτως, ἔφη, ὦ Κῦρε, γίγνωσκε. καὶ ὑμῖν δὲ, ἔφη, ὦ ἄνδρες δημόται, παραινῶ εἰς ἔριν ὁρμᾶσθαι ταύτης τῆς μάχης πρὸς τοὺς πεπαιδευμένους τούσδε· νῦν γὰρ ἄνδρες εἰλημμένοι εἰσὶν ἐν δημοτικῇ ἀγωνίᾳ.³⁶ XVI. Φεραύλας μὲν δὴ οὕτως εἶπεν. ἀνίσταντο δὲ καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἐκατέρῳ συναγορεύοντες. ἔδοξε δ' οὖν κατὰ τὴν ἀξίαν τιμᾶσθαι ἕκαστον, Κῦρον δὲ τὸν κρίνοντα εἶναι. ταῦτα μὲν δὴ οὕτω προύκεχωρήκει.

XVII. Ἐκάλεσε δ' ἐπὶ δεῖπνον καὶ ὅλην ποτὲ τὴν τάξιν σὺν τῷ ταξιάρχῳ, ἰδὼν αὐτὸν τοὺς μὲν ἡμίσεις τῶν ἀνδρῶν τῆς τάξεως ἀντι-

35. παραβαλλόμενοι] “Παραβάλλομαι is not only ‘me periculis obijicio, periclitor,’ but also ‘ea, quæ ad me quacunq̃ ratione pertinent, in discrimen adduco.’ In this sense we find either παραβάλλεσθαι τι, (as παίδας, Thuc. 2, 44. πλείω, 3, 65.) or παραβάλλεσθαι κίνδυνόν τινος, (as Thuc. 3, 15.) but not παραβάλλεσθαι τι

εἰς κίνδυνον. Hence we have followed Schneider in substituting ἔμεν for the common reading ἴσμεν.” Poppo.

36. ἀγωνίᾳ] “Bekk. Anecd. Gr. 1, 333.: Ἀγωνία. Ξενοφῶν ἀντὶ τοῦ ἀγῶνι. Suidas and Phot. give the same interpretation, and Zonaras would not differ from them, if his words were not corrupt.” Poppo.

τάξαντα ἑκατέρωθεν εἰς ἐμβολὴν, θώρακας μὲν ἀμφοτέρους ἔχοντας καὶ γέβρα ἐν ταῖς ἀριστεραῖς, εἰς δὲ τὰς δεξιὰς νάρθηκας παχεῖς τοῖς ἡμίσεσιν ἔδωκε, τοῖς δ' ἑτέροις εἶπεν ὅτι βάλλειν³⁷ δεήσοι ἀναιρουμένους ταῖς βώλοισι. XVIII. ἐπεὶ δὲ παρεσκευασμένοι ἔστησαν, ἐσήμηνεν αὐτοῖς μάχεσθαι. ἐνταῦθα δὴ οἱ μὲν βάλλοντες ταῖς βώλοισι ἔστιν οἱ καὶ ἐτύγγανον καὶ θωράκων καὶ γέβρων, οἱ δὲ καὶ μηροῦ καὶ κνημίδος. ὅπου δὲ ὁμόσε γένοιτο, οἱ τοὺς νάρθηκας ἔχοντες ἔπαιον τῶν μὲν μηρῶν, τῶν δὲ χεῖρας, τῶν δὲ κνήμας, τῶν δὲ ἐπικυπτόντων ἐπὶ βώλους ἔπαιον τοὺς τραχήλους καὶ τὰ νῶτα. τέλος δὲ τρεψάμενοι ἐδίωκον οἱ νάρθηκοφόροι παίοντες σὺν πολλῶ γέλῳτι καὶ παιδιᾷ. ἐν μέρει γε μὴν οἱ ἕτεροι λαβόντες πάλιν τοὺς νάρθηκας ταῦτά ἐποίησαν τοὺς ταῖς βώλοισι βάλλοντας. XIX. ταῦτα δ' ἀγασθεὶς ὁ Κῦρος, τοῦ μὲν ταξίαρχου τὴν ἐπίνοιαν, τῶν δὲ τὴν πειθῶ, ὅτι ἅμα μὲν ἐγυμνάζοντο, ἅμα δὲ εὐθυμοῦντο, ἅμα δὲ ἐνίκων οἱ εἰκασθέντες τῇ τῶν Περσῶν ὀπλίσει, τούτοις δὲ ἡσθεὶς ἐκάλεσέ τε ἐπὶ δεῖπνον αὐτοὺς καὶ ἐν τῇ σκηνῇ ἰδὼν τινὰς αὐτῶν ἐπιδεδεμένους, τὸν μὲν τινὰ αὐτῶν ἀντικνήμιον, τὸν δὲ χεῖρα, ἡρώτα τί πάθουεν. οἱ δ' ἔλεγον ὅτι πληγεῖεν ταῖς βώλοισι. XX. ὁ δὲ πάλιν ἐπηρώτα πότερον ἐπεὶ ὁμοῦ ἐγένοντο ἢ ὅτε πρόσω ἦσαν. οἱ δ' ἔλεγον ὅτε πρόσω ἦσαν· ἐπεὶ δὲ ὁμοῦ ἐγένοντο, παιδιὰν ἔφασαν εἶναι καλλίστην οἱ νάρθηκοφόροι· οἱ δ' αὖ συγκεκομμένοι τοῖς νάρθηξιν ἀνέκραγον ὅτι οὐ σφίσι γε δοκοίη παιδιὰ εἶναι τὸ ὁμόθεν παίεσθαι· ἅμα δὲ ἐπεδείκνυσαν τῶν νάρθηκων³⁸ τὰς πληγὰς καὶ ἐν χερσὶ καὶ ἐν τραχήλοισι, ἔνιοι δὲ καὶ ἐν προσώποις. καὶ τότε μὲν ὥσπερ εἰκὸς ἐγέλων ἐπ' ἀλλήλοισι. τῇ δ' ὑστεραίᾳ μεστὸν ἦν τὸ πεδίον πᾶν τῶν τούτους μιμουμένων· καὶ εἰ μὴ ἄλλο τι σπουδαιότερον πράττοιεν, ταύτῃ τῇ παιδιᾷ ἐχρῶντο.

XXI. Ἄλλον δὲ ποτε ἰδὼν ταξίαρχον ἄγοντα τὴν τάξιν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ ἐπὶ τὸ ἀριστερὸν ἐφ' ἑνὸς, καὶ ὁπότε καιρὸς δοκοίη αὐτῷ εἶναι, παραγγέλλοντα τὸν ὑστερον λόγον παράγειν,³⁹ καὶ τὸν τρίτον

37. βάλλειν] “Briefly put for βάλλειν ταῖς βώλοισι ἀναιρουμένους αὐτάς. See 1, 6, 33. 7, 1, 40. 8, 2, 25. 8, 3, 27.” Poppo.

38. τῶν νάρθηκων] Schneider has restored this reading from Guelf. Par. marg. Villos. Philel. Alt. The common reading is, τῶν νάρθηκοφόρων, “quod de vulneribus ab illis, qui fe-

rulas gestabant, inflictiis interpretatus exquisitius judicavit Zeune.” Poppo.

39. παράγειν] “Hic non est ‘præterire,’ vel ‘præteritis aliis præcedere,’ sed ‘promovere,’ (potius, ‘procedere,’) ‘ab altitudine in longitudinem,’ quod fit ad porrigendam frontem.” Hutchinson.

καὶ τὸν τέταρτον, εἰς μέτωπον· ἐπεὶ δὲ ἐν μετώπῳ οἱ λοχαγοὶ ἐγένοντο, παρηγγύησεν εἰς δύο ἄγειν τὸν λόχον· ἐκ τούτου δὴ παρήγον οἱ δεκάδαρχοι εἰς μέτωπον· ὁπότε δὲ αὖ ἐδόκει αὐτῷ καιρὸς εἶναι, παρήγγειλεν εἰς τέτταρας ἄγειν τὸν λόχον· οὕτω δὴ οἱ πεμπάδαρχοι αὖ παρήγον εἰς τέτταρας· ἐπεὶ δὲ ἐπὶ θύραις τῆς σκηνῆς ἐγένοντο, παραγγείλας αὖ εἰς ἓνα ἰόντων εἰσήγε τὸν πρῶτον λόχον, καὶ τὸν δεύτερον τούτου κατ' οὐρὰν ἐκέλευσεν ἔπεσθαι, καὶ τὸν τρίτον καὶ τὸν τέταρτον ὡσαύτως παραγγείλας ἠγεῖτο εἰσώ· οὕτω δὲ εἰσαγαγὼν κατέκλινεν ἐπὶ τὸ δεῖπνον ὥσπερ εἰσεπορεύοντο· τοῦτον οὖν ὁ Κῦρος ἀγασθεὶς τῆς τε πραότητος [καὶ τῆς] διδασκαλίας καὶ τῆς ἐπιμελείας ἐκάλεσε καὶ ταύτην τὴν τάξιν ἐπὶ τὸ δεῖπνον ⁴⁰ σὺν τῷ ταξιάρχῳ.

XXII. Παρὼν δέ τις ἐπὶ τῷ δεῖπνῳ κεκλημένος ἄλλος ταξιάρχος, Τὴν δ' ἐμὴν, ἔφη, ὦ Κῦρε, τάξιν οὐ καλεῖς εἰς τὴν σκηνήν; καὶ μὴν ὅταν γε παρήγῃ ἐπὶ τὸ δεῖπνον, πάντα ταῦτα ποιεῖ· καὶ ὅταν τέλος ἡ σκηνὴ ἔχῃ, ἐξάγει μὲν ὁ οὐραγός, ἔφη, ὁ τοῦ τελευταίου λόχου τὸν λόχον, ὑστάτους ἔχων τοὺς πρώτους εἰς μάχην τεταγμένους· ἔπειτα δὲ ὁ δεύτερος τοὺς τοῦ ἐτέρου λόχου ἐπὶ τούτοις, καὶ ὁ τρίτος καὶ ὁ τέταρτος ὡσαύτως, ὅπως, ἔφη, καὶ ὅταν δέῃ ἀπάγειν ἀπὸ πολεμίων, ἐπίστανται ὡς δεῖ ἀπιέναι. ἐπειδὰν δὲ, ἔφη, καταστῶμεν ἐπὶ τὸν δρόμον ⁴¹ ἔνθα περιπατοῦμεν, ὅταν μὲν πρὸς ἔω ἴωμεν, ἐγὼ μὲν ἡγοῦμαι, καὶ ὁ πρῶτος λόχος πρῶτος, καὶ ὁ δεύτερος ὡς δεῖ, καὶ ὁ τρίτος καὶ ὁ τέταρτος, καὶ αἱ τῶν λόχων δεκάδες καὶ πεμπάδες, ἔως ἂν παραγγέλλω ἐγώ· ὅταν δ', ἔφη, πρὸς ἐσπέραν ἴωμεν, ὁ οὐραγός τε καὶ οἱ τελευταῖοι πρῶτοι ἀφηγοῦνται· ἐμοὶ μέντοι οὕτω πείθονται ὑστέρῳ ὄντι, ἵνα ἐθίζωνται καὶ ἔπεσθαι καὶ ἠγεῖσθαι ὁμοίως πειθόμενοι. XXIII. καὶ ὁ Κῦρος ἔφη, Ἥ καὶ ἀεὶ τοῦτο ποιεῖτε; Ὅποσάκις γε, ἔφη, καὶ δειπνοποιούμεθα νῆ Δία. Καλῶ τοίνυν, ἔφη, ὑμᾶς, ἅμα μὲν ὅτι τὰς τάξεις μελετᾶτε καὶ προσιόντες καὶ ἀπιόντες, ἅμα δὲ ὅτι καὶ ἡμέρας καὶ νυκτὸς, ἅμα δὲ ὅτι τὰ τε σώματα περιπατοῦντες ἀσκεῖτε καὶ τὰς ψυχὰς ὠφελεῖτε διδάσκοντες. ἐπεὶ οὖν

40. τὸ δεῖπνον] "The article τὸ I would eject, as it is very often omitted above, (see s. 19. and 2, 1, 30.) and rightly. Nam quod est antea, κατέκλινεν ἐπὶ τὸ δεῖπνον, id significat 'ad cenam militibus in tentorio paratam et appositam.'" Schneider.

41. δρόμον] It is here 'a place or

plain,' in which the Persians exercised themselves in walking; 'a field for exercise.' "Locus ambulationis ante castra," Lex. Xen.; "Locus, campus in quo Persæ meditationem instituerunt, seque exercuerunt incedendo, der Exercierplatz." Fischer.

πάντα διπλᾶ ποιεῖτε, διπλῆν ὑμῖν δίκαιον καὶ τὴν εὐωχίαν παρέχειν. XXIV. Μὰ Δί', ἔφη ὁ ταξίαρχος, μήτοι γε ἐν μιᾷ γε ἡμέρᾳ, εἰ μὴ καὶ διπλᾶς ἡμῖν τὰς γαστέρας παρέξεις. καὶ τότε μὲν δὴ αὐτῷ τὸ τέλος τῆς σκηνῆς ἐποιήσαντο. τῇ δ' ὑστεραίᾳ ὁ Κῦρος ἐκάλεσεν ἐκείνην τὴν τάξιν, ὥσπερ ἔφη, καὶ τῇ ἄλλῃ. αἰσθόμενοι δὲ ταῦτα καὶ οἱ ἄλλοι τὸ λοιπὸν πάντες αὐτοὺς ἐμιμοῦντο.

CAP. IV.

I. Ἐξέτασιν δέ ποτε πάντων τοῦ Κύρου ποιουμένου ἐν τοῖς ὅπλοις καὶ σύνταξιν ἦλθε παρὰ Κναξάρου ἄγγελος λέγων ὅτι Ἰνδῶν παρείη πρεσβεία· κελεύει οὖν σε ἔλθεῖν ὡς τάχιστα. φέρω δέ σοι, ἔφη ὁ ἄγγελος, καὶ στολὴν τὴν καλλίστην παρὰ Κναξάρου· βούλεται γὰρ σε ὡς εὐκοσμότατα καὶ λαμπρότατα προσάγειν, ὡς ὁψομένων τῶν Ἰνδῶν ὅπως ἂν προσίῃς. II. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Κῦρος παρήγγειλε τῷ πρώτῳ τεταγμένῳ ταξίάρχῳ εἰς μέτωπον στήναι, ἐφ' ἐνὸς ἄγοντα τὴν τάξιν, ἐν δεξιᾷ ἔχοντα ἑαυτὸν, καὶ τῷ δευτέρῳ ἐκέλευσε ταῦτ' οὕτω παραγγεῖλαι, καὶ διὰ πάντων οὕτω παραδιδόναι ἐκέλευσεν. οἱ δὲ πειθόμενοι ταχὺ μὲν παρήγγελλον, ταχὺ δὲ τὰ παραγγελλόμενα ἐποίουν, ἐν ὀλίγῳ δὲ χρόνῳ ἐγένοντο τὸ μὲν μέτωπον ἐπὶ τριακοσίων, τοσοῦτοι γὰρ ἦσαν οἱ ταξίαρχοι, τὸ δὲ βάθος ἐφ' ἑκατόν. III. ἐπεὶ δὲ κατέστησαν, ἔπεσθαι ἐκέλευσεν ὡς ἂν αὐτὸς ἡγῆται· καὶ εὐθὺς τροχάζων ἡγεῖτο. ἐπεὶ δὲ κατενόησε τὴν ἀγυίαν τὴν πρὸς τὸ βασίλειον φέρουσαν στενωτέραν οὖσαν ἢ ὡς ἐπὶ μετώπου πάντας διῖεναι, παραγγείλας τὴν πρώτην χιλιοστὴν ἔπεσθαι κατὰ χώραν, τὴν δὲ δευτέραν κατ' οὐρὰν ταύτης ἀκολουθεῖν, καὶ διὰ παντὸς οὕτως, αὐτὸς μὲν ἡγεῖτο οὐκ ἀναπαυόμενος, αἱ δὲ ἄλλαι χιλιοστές κατ' οὐρὰν ἐκάστη τῆς ἔμπροσθεν εἵποντο. IV. ἔπεμψε δὲ καὶ ὑπηρέτας δύο ἐπὶ τὸ στόμα τῆς ἀγυῖας, ὅπως εἴ τις ἀγνοοίη, σημαίνοιεν τὸ δέον ποιεῖν. ὡς δὲ ἀφίκοντο ἐπὶ τὰς Κναξάρου θύρας, παρήγγειλε τῷ πρώτῳ ταξίάρχῳ τὴν τάξιν εἰς δώδεκα τάττειν βάθος, τοὺς δὲ δωδεκάρχους ἐν μετώπῳ καθιστάναι περὶ τὸ βασίλειον, καὶ τῷ δευτέρῳ ταῦτ' ἐκέλευσε παραγγεῖλαι, καὶ διὰ παντὸς οὕτως. V. οἱ μὲν δὴ ταῦτ' ἐποίουν· ὁ δ' εἰσήει πρὸς τὸν Κναξάρην ἐν τῇ Περσικῇ στολῇ οὐδέν τι ὑβρισμένη. ἰδὼν δὲ ὁ Κναξάρχης αὐτὸν τῷ μὲν τάχει ἤσθη, τῇ δὲ φανυλότητι τῆς στολῆς ἠχθέσθη καὶ εἶπε, Τί

τοῦτο, ὦ Κῦρε; οἷον πεποίηκας οὕτω φανείς τοῖς Ἰνδοῖς; ἐγὼ δ', ἔφη, ἐβουλόμην σε ὡς λαμπρότατον φανῆναι· καὶ γὰρ ἐμοὶ ἂν κόσμος ἦν τοῦτο, ἐμῆς ὄντα ἀδελφῆς υἱὸν ὅτι μεγαλοπρεπέστατον φαίνεσθαι. VI. καὶ ὁ Κῦρος πρὸς ταῦτα εἶπε, Καὶ ποτέρως ἂν, ὦ Κναζάρη, μᾶλλον σε ἐκόσμουν, εἴπερ πορφυρίδα ἐνδὺς καὶ ψέλια λαβὼν καὶ στρεπτὸν περιθέμενος σχολῇ κελεύοντι ὑπήκουόν σοι, ἢ νῦν ὅτε σὺν τοιαύτῃ καὶ τοσαύτῃ δυνάμει οὕτως ὀξέως σοι ὑπακούω διὰ τὸ σέ τιμῃν ἰδρῶτι καὶ σπουδῇ καὶ αὐτὸς κεκοσμημένος καὶ τοὺς ἄλλους ἐπιδεικνύς σοι οὕτω πειθομένους; Κῦρος μὲν οὖν ταῦτα εἶπεν· ὁ δὲ Κναζάρης νομίσας αὐτὸν ὀρθῶς λέγειν ἐκάλεσε τοὺς Ἰνδοὺς. VII. οἱ δ' Ἰνδοὶ εἰσελθόντες ἔλεξαν ὅτι πέμψειε σφᾶς ὁ Ἰνδῶν βασιλεὺς κελεύων ἐρωτᾶν ἐξ ὅτου ὁ πόλεμος εἴη Μήδοις τε καὶ τῷ Ἀσσυρίῳ· ἐπεὶ δὲ σοῦ ἀκούσαιμεν, ἐκέλευσεν ἐλθόντας αὐτὸν πρὸς τὸν Ἀσσύριον κάκεινον ταῦτα πυνθέσθαι· τέλος δ' ἀμφοτέροις εἰπεῖν ὑμῖν ὅτι ὁ Ἰνδῶν βασιλεὺς τὸ δίκαιον σκεψάμενος φαίη μετὰ τοῦ ἡδικομένου ἔσεσθαι. VIII. πρὸς ταῦτα ὁ Κναζάρης εἶπεν, Ἐμοῦ μὲν τοίνυν ἀκούετε ὅτι οὐκ ἀδικοῦμεν τὸν Ἀσσύριον οὐδέν· ἐκείνου δ', εἰ δεῖσθε, ἐλθόντες νῦν πύθεσθε ὅ,τι λέγει. παρὼν δὲ ὁ Κῦρος ἤρετο τὸν Κναζάρην, Ἡ καὶ ἐγὼ, ἔφη, εἴπω ὅ,τι γιγνώσκω; καὶ ὁ Κναζάρης ἐκέλευσεν. Ὑμεῖς τοίνυν, ἔφη, ἀπαγγείλατε τῷ Ἰνδῶν βασιλεῖ τάδε, εἰ μὴ τι ἄλλο Κναζάρῃ δοκεῖ, ὅτι φαμέν ἡμεῖς, εἴ τί φησιν ὑφ' ἡμῶν ἀδικεῖσθαι ὁ Ἀσσύριος, αἰρεῖσθαι αὐτὸν τὸν Ἰνδῶν βασιλέα δικαστήν. οἱ μὲν δὴ ταῦτα ἀκούσαντες ὄχοντο.

IX. Ἐπεὶ δὲ ἐξῆλθον οἱ Ἰνδοί, ὁ Κῦρος πρὸς τὸν Κναζάρην ἤρξατο λόγου τοιοῦδε·

ὦ Κναζάρη, ἐγὼ μὲν ἦλθον οὐδέν τι πολλὰ ἔχων ἴδια χρήματα οἴκοθεν· ὅποσα δ' ἦν, τούτων πάνν ὀλίγα λοιπὰ ἔχω. ἀνήλωκα δὲ, ἔφη, εἰς τοὺς στρατιώτας· καὶ τοῦτο ἴσως, ἔφη, θαυμάζεῖς σὺ πῶς ἐγὼ ἀνήλωκα σοῦ αὐτοὺς τρέφοντος· εὖ δ' ἴσθι, ἔφη, ὅτι οὐδὲν ἄλλο ποιῶν ἢ τιμῶν καὶ χαριζόμενος, ὅταν τινὶ ἀγασθῶ ⁴² τῶν στρατιωτῶν. X. δοκεῖ γάρ μοι, ἔφη, πάντας μὲν οὓς ἂν τις βούληται ἀγαθοὺς συνεργοὺς ποιεῖσθαι ὅποιοντινοσούν πράγματος, ἥδιον εἶναι εὖ

42. τινὶ ἀγασθῶ] Suidas and a Grammarian in Bekk. Anecd. Gr. 1, 324. : Ἀγασθῶ τινί· ἀντὶ τοῦ θαυμάσω τινά. Ξενοφῶν· Ὅταν τινὶ ἀγασθῶ τῶν στρατιωτῶν. See Matth. Gr. Gr. p. 546. “Hinc et in nostro loco, ubi

Brod. et Par. exhibent τινά, et 6, 4, 9. ubi in Alt. et Junt. pro τοῖς λόγοις legitur αὐτήν, ductum ex 6, 3, 36. denique 8, 2, 3. ubi vulgo οὓς scribitur, optimos libros secuti sumus.” Poppo.

τε λέγοντα καὶ εὖ ποιοῦντα παρορμᾶν μᾶλλον ἢ λυποῦντα καὶ ἀναγκάζοντα· οὗς δὲ δὴ τῶν εἰς τὸν πόλεμον ἔργων ποιήσασθαι τις βούλοιο συνεργοὺς προθύμους, τούτους παντάπασιν ἔμοιγε δοκεῖ ἀγαθοῖς θηρατέον εἶναι καὶ λόγοις καὶ ἔργοις. φίλους γὰρ, οὐκ ἐχθροὺς, δεῖ εἶναι τοὺς μέλλοντας ἀπροφασίστους συμμάχους ἔσεσθαι καὶ μήτε τοῖς ἀγαθοῖς τοῦ ἄρχοντος φθονήσοντας μήτε ἐν τοῖς κακοῖς ὀρώδῃσοντας. XI. ταῦτ' οὖν ἐγὼ οὕτω προγιγνώσκων χρημάτων δοκῶ προσδεῖσθαι. πρὸς μὲν οὖν σὲ πάντα ὀρᾶν, ὃν αἰσθάνομαι πολλὰ δαπανῶντα, ἄτοπόν μοι δοκεῖ εἶναι· σκοπεῖν δ' ἀξιῶ κοινῇ καὶ σὲ καὶ ἐμέ ὅπως σὲ μὴ ἐπιλείψει χρήματα. ἐὰν γὰρ σὺ ἄφθονα ἔχῃς, οἷδ' ὅτι καὶ ἐμοὶ ἂν εἴη λαμβάνειν ὁπότε δεοίμην, ἄλλως τε καὶ εἰ εἰς τοιοῦτόν τι λαμβάνοιμι ὃ μέλλοι καὶ σοὶ δαπανηθὲν βέλτιον εἶναι. XII. ἔναγχος⁴³ μὲν οὖν [ποτέ] μέμνημαί σου ἀκούσας ὥς ὁ Ἀρμένιος καταφρονοίη σου νῦν, ὅτι ἀκούει τοὺς πολεμίους προσίοντας ἡμῖν, καὶ οὔτε τὸ στράτευμα πέμποι οὔτε τὸν δασμόν ὃν ἔδει ἀπάγοι. Ποιεῖ γὰρ ταῦτα, ἔφη, ὦ Κῦρε, ἐκεῖνος· ὥστε ἔγωγε ἀπορῶ πότερόν μοι κρεῖττον στρατεύεσθαι καὶ πειρᾶσθαι ἀνάγκην αὐτῷ προσθεῖναι ἢ λυσιτελεῖ ἑᾶσαι ἐν τῷ παρόντι, μὴ καὶ τοῦτον πολέμιον πρὸς τοῖς ἄλλοις προσθώμεθα. XIII. καὶ ὁ Κῦρος ἐπήρετο, Αἱ δ' οἰκήσεις αὐτῷ πότερον ἐν ἐχυροῖς χωρίοις εἰσὶν ἢ καὶ πον ἐν εὐεφόδοις; καὶ ὁ Κναζάρης εἶπεν, Αἱ μὲν οἰκήσεις οὐ πάνυ ἐν ἐχυροῖς· ἐγὼ γὰρ τούτου οὐκ ἡμέλουν· ὅρη μέντοι ἐστὶν ἔνθα δύναται ἂν ἀπελθὼν ἐν τῷ παραχρῆμα ἐν ἀσφαλεῖ εἶναι τοῦ μὴ αὐτός γε ὑποχείριος γενέσθαι μηδὲ ὅσα ἐνταῦθα δύναιτο ὑπεκκομίσασθαι, εἰ μή τις πολιορκίῃ προσκαθήμενος, ὥσπερ ὁ ἐμὸς πατὴρ τοῦτο ἐποίησεν. XIV. ἐκ τούτου δὴ ὁ Κῦρος λέγει τάδε· Ἄλλ' εἰ θέλεις, ἔφη, ἐμὲ πέμψαι ἱππέας μοι προσθεῖς ὁπόσοι δοκοῦσι μέτριον εἶναι, οἶμαι ἂν σὺν τοῖς θεοῖς ποιῆσαι αὐτὸν καὶ τὸ στράτευμα πέμψαι καὶ ἀποδοῦναι τὸν δασμόν σοι· ἔτι δὲ ἐλπίζω καὶ φίλον αὐτὸν μᾶλλον ἡμῖν γενήσεσθαι ἢ νῦν ἐστί. XV. καὶ ὁ Κναζάρης εἶπε, Καὶ ἐγὼ, ἔφη, ἐλπίζω ἐκείνους ἐλθεῖν πρὸς σὲ μᾶλλον ἢ πρὸς ἐμέ· ἀκούω γὰρ ὅτι καὶ συνθηρευτάς τινας τῶν παίδων σοι γενέσθαι αὐτοῦ· ὥστε

43. ἔναγχος ποτέ] Ποτέ is not in Guelf. Par. Philol. "Perhaps the transcriber omitted it as superfluous, because ἔναγχος preceded. But wrongly did he omit it; for as πάλαι ποτέ, and ἥδε ποτέ, in Aristoph.

Nub. 345. and αἰεί ποτε sometimes in Thuc. are joined, so also ἔναγχος ποτέ, in Aristoph. Nub. 639. that is, 'at a certain time recently elapsed.'" Zeune.

ἴσως ἂν καὶ πάλιν ἔλθοιεν πρὸς σε· ὑποχειρίων δὲ γεγομένων αὐτῶν πάντ' ἂνπραχθεῖη ἢ ἡμεῖς βουλόμεθα. Οὐκοῦν σοι δοκεῖ, ἔφη ὁ Κῦρος, σύμφορον εἶναι τὸ λεληθέναι ἡμᾶς ταῦτα βουλευόντας; Μᾶλλον γὰρ ἂν οὖν, ἔφη ὁ Κναζάρης, καὶ ἔλθοι τις αὐτῶν εἰς χεῖρας, καὶ εἴ τις ὀρμῶτο ἐπ' αὐτοὺς, ἀπαρασκεύαστοι ἂν λαμβάνοιντο. XVI. "Ακουε τοίνυν, ἔφη ὁ Κῦρος, ἂν τί σοι δόξω λέγειν. ἐγὼ πολ- λάκις δὴ σὺν πᾶσι τοῖς μετ' ἐμοῦ τεθήρακα ἀμφὶ τὰ ὄρια τῆς τε σῆς χώρας καὶ τῆς τῶν Ἀρμενίων, καὶ ἱππέας δέ τινας ἤδη προσλαβὼν τῶν ἐνθένδε ἐταίρων ἀφικόμην. Τὰ μὲν τοίνυν ὅμοια ποιῶν, ἔφη ὁ Κναζάρης, οὐκ ἂν ὑποπτεύοιο· εἰ δὲ πολὺ πλείων ἢ δύναμις φαίνοιτο ἥς ἔχων εἴωθας θηρᾶν, τοῦτο ἤδη ὑποπτον ἂν γένοιτο. XVII. Ἄλλ' ἔστιν, ἔφη ὁ Κῦρος, καὶ πρόφασιν κατασκευάσαι καὶ ἐνθάδε οὐκ ἄπιστον, καὶ ἂν τις ἐκείσε ἐξαγγεῖλῃ δὴ ὡς ἐγὼ βουλοί- μην μεγάλην θήραν ποιῆσαι· καὶ ἱππέας, ἔφη, αἰτοίην ἂν σε ἐκ τοῦ φανεροῦ. Κάλλιστα λέγεις, ἔφη ὁ Κναζάρης· ἐγὼ δέ σοι οὐκ ἐθε- λήσω διδόναι πλὴν μετρίους τινὰς, ὡς βουλόμενος πρὸς τὰ φρούρια ἐλθεῖν τὰ πρὸς τῇ Συρίᾳ. καὶ γὰρ τῷ ὄντι βούλομαι, ἔφη, ἐλθὼν κατασκευάσαι αὐτὰ ὡς ἐχυρώτατα. ὁπότε δὲ σὺ προεληλυθοῖς σὺν ἢ ἔχοις δυνάμει καὶ θηρώῃς καὶ δὴ δύο ἡμέρας, πέμψαιμι ἂν σοι ἱκανοὺς ἱππέας καὶ πεζοὺς τῶν παρ' ἐμοὶ ἡθροισμένων, οὓς σὺ λαβὼν εὐθὺς ἀνίοις, καὶ αὐτὸς δὲ ἔχων τὴν ἄλλην δύναμιν πειρώμην μὴ πρόσω ὑμῶν εἶναι, ἵνα, εἴπου καιρὸς εἶη, ἐπιφανείην.

XVIII. Οὕτω δὴ ὁ μὲν Κναζάρης εὐθὺς πρὸς τὰ φρούρια ἡθροίζειν ἱππέας τε καὶ πεζοὺς, καὶ ἀμάξας δὲ σίτον προέπεμπε τὴν ἐπὶ τὰ φρούρια ὁδόν. ὁ δὲ Κῦρος ἐθύετο ⁴⁴ ἐπὶ τῇ πορείᾳ, καὶ ἅμα πέμπων τὸν Κναζάρην ἥτει τῶν νεωτέρων ἱππέων. ὁ δὲ πάνυ πολλῶν βουλομένων ἐπεσθαι οὐ πολλοὺς ἔδωκεν αὐτῷ. προεληλυθότος δ' ἤδη τοῦ Κναζάρου σὺν δυνάμει καὶ πεζῇ καὶ ἱππικῇ τὴν πρὸς τὰ φρούρια γίγνεται τῷ Κύρῳ τὰ ἱερὰ ἐπὶ τὸν Ἀρμένιον ἰέναι καλὰ· καὶ οὕτως ἐξάγει δὴ ὡς εἰς θήραν παρεσκευασμένος. XIX. πορευομένῳ δὲ αὐτῷ εὐθὺς ἐν τῷ πρώτῳ χωρίῳ ὑπανίσταται λαγῶς· ἀετὸς δ' ἐπι- πτάμενος αἰσίοις, κατιδὼν τὸν λαγῷ φεύγοντα, ἐπιφερόμενος ἔπαισέ

44. ἐθύετο] Herodiani Fragm. ap. Hermann. Gr. Gr. 318.: Σφάλλονται οἱ λέγοντες ἐπὶ τῶν μάντεων ἔθυσσε τὸ (Cod. καὶ) ἐσκέψατο, ἐθύσατο προσήκον. Θῦσαι μὲν γὰρ τὸ ἄνευ μαντείας ἀπλῶς σφάζει, τὸ δὲ καὶ τὰ ἱερεῖα ἐπισκοπῆσαι

καὶ σκέψασθαι, θύσασθαι λέγεται. But in the Fragm. Lex. Gr. ap. Hermann. l. c. 346. we have: Τῶν ρημάτων—τὰ δὲ προφέρονται ἐνεργητικῶς καὶ παθητι- κῶς, ἔχουσι δὲ ἐνεργητικὴν τὴν σημα- σίαν, οἷον θύω καὶ θύομαι τῷ θεῷ.

τὸ αὐτὸν καὶ συνάρπασας ἐξῆρε, κάπενεγκὼν ἐπὶ λόφον τινὰ οὐ πρόσω ἐχρήτο τῇ ἄγρᾳ ὅ,τι ἤθελεν. ἰδὼν οὖν ὁ Κῦρος τὸ σημεῖον ἦσθη τε καὶ προσεκύνησε Δία βασιλέα, καὶ εἶπε πρὸς τοὺς παρόντας· Ἡ μὲν θήρα καλὴ ἔσται, ᾧ ἄνδρες, ἣν ὁ θεὸς θελήσῃ. XX. ὡς δὲ πρὸς τοῖς ὁρίοις ἐγένετο, εὐθὺς ὥσπερ εἰώθει ἐθήρα· καὶ τὸ μὲν πλῆθος τῶν πεζῶν καὶ τῶν ἱππέων ὤγμευον⁴⁵ αὐτῷ, ὡς ἐπιόντες τὰ θηρία ἐξανισταῖεν· οἱ δὲ ἄριστοι καὶ πεζοὶ καὶ ἱππεῖς διέστασαν καὶ τὰ ἀνιστάμενα ὑπεδέχοντο καὶ ἐδίωκον· καὶ ἦρουν πολλοὺς καὶ σῦς καὶ ἐλάφους καὶ δορκάδας καὶ ὄνους ἀγρίους· πολλοὶ γὰρ ἐν τούτοις τοῖς τόποις ὄνοι καὶ νῦν ἔτι γίγνονται. XXI. ἐπεὶ δ' ἔληξε τῆς θήρας, προσμίξας πρὸς τὰ ὄρια τῶν Ἀρμενίων ἐδειπνοποιήσατο· καὶ τῇ ὑστεραίᾳ αὐθις ἐθήρα προσελθὼν πρὸς τὰ ὄρη ὧν ὠρέγετο. ἐπεὶ δ' αὖ ἔληξεν, ἐδειπνοποιεῖτο. τὸ δὲ παρὰ Κναξάρου στράτευμα ὡς ἦσθετο προσὶν, ὑποπέμψας πρὸς αὐτοὺς εἶπεν ἀπέχοντας αὐτοῦ δειπνοποιεῖσθαι ὡς δύο παρασάγγας,⁴⁶ καὶ τοῦτο προῖδὼν ὡς συμβαλεῖται πρὸς τὸ λανθάνειν· ἐπεὶ δὲ δειπνήσαιεν, εἶπε τῷ ἄρχοντι αὐτῶν παρεῖναι πρὸς αὐτόν. μετὰ δὲ τὸ δεῖπνον τοὺς ταξιάρχους ἐκάλει· ἐπεὶ δὲ παρήσαν, ἔλεξεν ὧδε·

XXII. Ἄνδρες φίλοι, ὁ Ἀρμένιος πρόσθεν μὲν καὶ σύμμαχος ἦν καὶ ὑπήκοος Κναξάρῃ· νῦν δ' ὡς ἦσθηται τοὺς πολεμίους ἐπιόντας, καταφρονεῖ καὶ οὔτε τὸ στράτευμα πέμπει ἡμῖν οὔτε τὸν δασμὸν ἀποδίδωσι· νῦν οὖν τοῦτον δεῖ θηρᾶσαι, ἂν δυνώμεθα. ὧδ' οὖν μοι, ἔφη, δοκεῖ ποιεῖν. σὺ μὲν, ᾧ Χρυσάντα, ἐπειδὰν ἀποκοιμηθῇς ὅσον μέτριον, λαβὼν τοὺς ἡμίσεις Περσῶν τῶν σὺν ἡμῖν ἴθι τὴν ὀρεινὴν καὶ κατάλαβε τὰ ὄρη εἰς ἃ φασιν αὐτὸν ὅταν τι φοβηθῇ καταφεύ-

45. ὤγμευον] “Dicitur proprie de messoribus, qui longa serie, ordine procedentes, in arvis segetibusque metunt. Hoc disertissimis verbis, hunc ipsum locum respiciens, testatur Suid. ὤγμευον· Ξενοφῶν ἐν Β', ἀντὶ τοῦ ἐπορεύοντο, παρὰ τὸν ὄγμον, τὸν σημαίνοντα κατὰ τάξιν ὁδὸν τῶν θερίζοντων. (Bibl. Coisl. 477. Phot. 479.)” Hutchinson.

46. παρασάγγας] A well-known Persian road-measure. Herod. 2, 6. Δύναται δὲ ὁ μὲν παρασάγγης τριήκοντα στάδια : 5, 53. Strabo 2, 788. Τὸν δὲ παρασάγγην τὸν Περσικὸν οἱ μὲν ἐξήκοντα σταδίων φασίν, οἱ δὲ τριάκοντα

ἢ τετταράκοντα. Etym. M. : Παρασάγγαι· τριάκοντα στάδια παρὰ Πέρσαις, παρ' Αἰγυπτίοις δ' ἐξήκοντα. Agath. 2. p. 59. ed. Vulc. : Ἔστι γὰρ ὁ παρασάγγης, ὡς μὲν Ἡροδότῃ δοκεῖ καὶ Ξενοφῶντι, τριάκοντα στάδια, ὡς δὲ νῦν Ἴβηρες καὶ Πέρσαις φασίν, ἐν ἐνὶ μόνῃ τῶν εἰκοσι πλείονα. “Hodie, auctore Relando, parasanga apud Persas continet tria milliaria, unumquodque milliare ter mille cubitos, quilibet cubitus triginta digitos, quilibet digitus latitudinem sex granorum hordei.” Hutchinson. Hermog. π. Δειν. 2. p. 518. Plin. H. N. 6, 26. Hesych. Suid. Brisson. de R. P. 607.

γειν' ἡγεμόνας δέ σοι ἐγὼ δώσω. XXIII. φασὶ μὲν οὖν καὶ δασέα τὰ ὄρη ταῦτα εἶναι, ὥστ' ἐλπίς ὑμᾶς μὴ ὀφθῆναι· ὅμως δὲ εἰ πρόπεμποις πρὸ τοῦ στρατεύματος [τοῦ σεαυτοῦ] εὐζώνους ἄνδρας λησταῖς ἐοικότας καὶ τὸ πλῆθος καὶ τὰς στολὰς, οὗτοι ἂν σοι, εἴ τιιν ἐντυγχάνοιεν τῶν Ἀρμενίων τοὺς μὲν ἂν συλλαμβάνοντες αὐτῶν κωλύοιεν τῶν ἐξαγγελιῶν, οὓς δὲ μὴ δύναιντο λαμβάνειν, ἀποσποῦντες ἂν ἐμποδῶν γίγνοιτο τοῦ μὴ ὄρῃν αὐτοὺς τὸ ὅλον στράτευμά σου, ἀλλ' ὥς περὶ κλωπῶν βουλευέσθαι. XXIV. καὶ σὺ μὲν, ἔφη, οὕτω ποίει· ἐγὼ δὲ ἅμα τῇ ἡμέρᾳ τοὺς ἡμίσεις μὲν τῶν πεζῶν ἔχων, πάντας δὲ τοὺς ἱππέας, πορεύσομαι διὰ τοῦ πεδίου εὐθὺς πρὸς τὰ βασιλεια. καὶ ἦν μὲν ἀνθιστῆται, δῆλον ὅτι μάχεσθαι δεήσει· ἦν δ' ὑποχωρῇ τοῦ πεδίου, δῆλον ὅτι μεταθεῖν⁴⁷ δεήσει· ἦν δ' εἰς τὰ ὄρη φεύγῃ, ἐνταῦθα δὴ, ἔφη, σὸν ἔργον μηδένα ἀφίεναι τῶν πρὸς σέ ἀφικνουμένων. XXV. νόμιζε δ' ὥσπερ ἐν θήρᾳ ἡμᾶς μὲν τοὺς ἐπιζητοῦντας ἔσεσθαι, σὲ δὲ τὸν ἐπὶ ταῖς ἄρκυσι. μέμνησο οὖν ἐκεῖνο ὅτι φθάνειν δεῖ πεφραγμένους τοὺς πόρους πρὶν κινεῖσθαι τὴν θήραν. καὶ λεληθῆναι δὲ δεῖ τοὺς ἐπὶ τοῖς στόμασιν, εἰ μέλλουσι μὴ ἀποτρέψειν τὰ προσφερόμενα. XXVI. μὴ μέντοι, ἔφη, ὦ Χρυσάντα, οὕτως αὖ ποίει ὥσπερ ἐνίστε διὰ τὴν φιλοθηρίαν· πολλάκις γὰρ ὄλην τὴν νύκτα ἄϋπνος πραγματεύῃ· ἀλλὰ νῦν εἶσαι χρὴ τοὺς ἄνδρας τὸ μέτριον ἀποκοιμηθῆναι, ὥς ἂν δύνωνται ὑπνομαχεῖν. XXVII. μηδέ γε, ὅτι οὐχ ἡγεμόνας ἔχων ἀνθρώπους πλανᾷ ἀνὰ τὰ ὄρη, ἀλλ' ὅπῃ ἂν τὰ θηρία ὑψηγῇται, ταύτῃ μεταθεῖς, μήτι καὶ νῦν οὕτω τὰ δύσβατα πορεύου, ἀλλὰ κέλευέ σοι τοὺς ἡγεμόνας, ἐὰν μὴ πολὺ ἐλάττων ἢ ὁδὸς ᾗ, τὴν ῥάστην ἡγεῖσθαι. XXVIII. στρατιᾷ γὰρ ἡ ῥάστη ταχίστη. μηδέ γε σὺ, ὅτι δύνασαι τρέχειν ἀνὰ τὰ ὄρη, μήτι δρόμῳ ἡγήσῃ, ἀλλ' ὥς ἂν δύνηταί σοι ὁ στρατὸς ἔπεσθαι, τῷ μέσῳ τῆς σπουδῆς ἡγοῦ. XXIX. ἀγαθὸν δὲ καὶ τῶν δυνατωτάτων καὶ προθύμων ὑπομένοντάς τινας ἐνίστε παρακελεύεσθαι· ἐπειδὰν δὲ παρέλθῃ τὸ κέρας, παροξυντικὸν εἰς τὸ σπεύδειν πάντας παρὰ τοὺς βαδίζοντας τρέχοντας ὀρᾶσθαι.

XXX. Χρυσάντας μὲν δὴ ταῦτα ἀκούσας καὶ ἐπιγανρωθεὶς τῇ ἐντολῇ τοῦ Κύρου, λαβὼν τοὺς ἡγεμόνας, ἀπελθὼν καὶ παραγγεί-

47. μεταθεῖν] "Locutio metaphorica, a re venatica desumta. Paulo supra de venando Armenio, hic de eodem insequendo loquitur. Frequentissimi usus est hoc verbum apud

Scriptores Cynege., nostrum in primis, et Arrianum: idque adeo inter ea, quæ rei venaticæ sunt propria, recenset J. Poll. 5, 1." Hutchinson.

λας ἃ ἔδει τοῖς ἅμα αὐτῷ μέλλουσι πορεύεσθαι, ἀνεπαύετο. ἐπειδὴ
 δὲ ἀπεκοιμήθησαν ὅσον ἐδόκει μέτριον εἶναι, ἐπορεύετο ἐπὶ τὰ ὄρη.
 XXXI. Κῦρος δέ, ἐπειδὴ ἡμέρα ἐγένετο, ἄγγελον μὲν προέπεμπε
 πρὸς τὸν Ἀρμένιον, προειπὼν αὐτῷ λέγειν ὧδε· Κῦρος, ὦ Ἀρμένιε,
 κελεύει οὕτω ποιεῖν σε ὅπως ὡς τάχιστα ἔχων οἴσεις⁴⁸ καὶ τὸν
 δασμὸν καὶ τὸ στράτευμα. ἦν δ' ἐρωτᾷ ὅπου εἰμὶ, λέγε τάληθ' ὅτι
 ἐπὶ τοῖς ὁρίοις. ἦν δ' ἐρωτᾷ εἰ καὶ αὐτὸς ἔρχομαι, λέγε κἀνταῦθα
 τάληθ' ὅτι οὐκ οἶσθα. ἐὰν δ' ὁπόσοι ἐσμέν πυνθάνηται, συμπέμπειν
 τινὰ κέλενε καὶ μαθεῖν. XXXII. τὸν μὲν δὴ ἄγγελον ἐπιστείλας
 ταῦτα ἔπεμψε, νομίζων φιλικώτερον οὕτως εἶναι ἢ μὴ προειπόντα
 πορεύεσθαι. αὐτὸς δὲ συνταξάμενος ἢ ἄριστον καὶ πρὸς τὸ ἀνύτειν
 τὴν ὁδὸν καὶ πρὸς τὸ μάχεσθαι, εἴτι δέοι, ἐπορεύετο. προεῖπε δὲ τοῖς
 στρατιώταις μηδένα ἀδικεῖν, καὶ εἴ τις Ἀρμενίων τφ ἐντυγχάνοι,
 θαρρῆν τε παραγγέλλειν καὶ ἀγορὰν τὸν θέλοντα ἄγειν ὅπου ἂν
 ᾖσιν, εἴτε σιτία εἴτε ποτὰ τυγχάνοι πωλεῖν βουλόμενος.

48. ἔχων οἴσεις] On this use of ἔχων, see Schæf. ad Soph. Œd. R.
 741. but compare Erfurdt.

ARGUMENTS TO THE THIRD BOOK.

CHAP. I.—Cyrus conquers the Armenians; II. Trial of the king in the presence of his army; III. Confession of the king; IV. The lamentations of his wife and children; V. Tigranes becomes his advocate; VI. Cyrus, pleased with his proposal, restores the king to his family, and takes him into his favor; VII. The Armenians highly extol his compassion, and noble virtues.

CHAP. II.—The Armenians join their forces to those of Cyrus; II. The Chaldeans attacked and defeated; III. Cyrus retains possession of their heights, and builds a fortress; IV. Peace established between the Armenians and Chaldeans; V. Its good effects.

CHAP. III.—Cyrus highly honored by the Armenians and Chaldeans; II. Refuses treasure from the Armenian princess; III. Sends both army and treasure to Cyaxares; IV. Returns to Media; V. His liberal conduct to his army; VI. Inspires his men with ardor; VII. Marches against the Assyrians; VIII. Arrives with Cyaxares in the enemies' country; IX. Defeat of the Assyrians and death of their king.

Ξ Ε Ν Ο Φ Ω Ν Τ Ο Σ

ΚΥΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑ. Γ'.

CAP. I.

I. Ὁ ΜΕΝ δὴ Κύρος ἐν τούτοις ἦν· ὁ δὲ Ἀρμένιος ὡς ἤκουσε τοῦ ἀγγέλου τὰ παρὰ τοῦ Κύρου, ἐξεπλάγη, ἐννοήσας ὅτι ἀδικοίη καὶ τὸν δασμὸν λιπὼν καὶ τὸ στράτευμα οὐ πέμπων, καὶ τὸ μέγιστον, ἐφοβεῖτο, ὅτι ὀφθήσεσθαι ἔμελλε τὰ βασιλεία οἰκοδομεῖν ἀρχόμενος ὡς ἂν ἱκανὰ ἀπομάχεσθαι εἴη. II. διὰ ταῦτα δὴ πάντα ὀκνῶν ἅμα μὲν διέπεμπεν ἀθροίζων τὴν αὐτοῦ δύναμιν, ἅμα δ' ἔπεμπεν εἰς τὰ ὄρη τὸν νεώτερον υἱὸν Σάβαριν καὶ τὰς γυναῖκας, τὴν τε ἑαυτοῦ καὶ τὴν τοῦ υἱοῦ, καὶ τὰς θυγατέρας· καὶ κόσμον δὲ καὶ κατασκευὴν¹ τὴν πλείστου ἀξίαν συναπέπεμπε προπομποὺς² δούς αὐτοῖς. αὐτὸς δὲ ἅμα μὲν κατασκεψομένους ἔπεμπε τί πράττοι Κύρος, ἅμα δὲ συνέταττε τοὺς παραγιγνομένους τῶν Ἀρμενίων· καὶ ταχὺ παρήσαν ἄλλοι λέγοντες ὅτι καὶ δὴ αὐτὸς ὅμου. ἐνταῦθα δὴ οὐκέτι ἔτλη εἰς χεῖρας ἐλθεῖν,³ ἀλλ' ὑπεχώρει. III. ὡς δὲ τοῦτο

1. κατασκευὴν] I. e. furniture. "Est supellex pretiosissima; nam refertur ad domum. Legitur sic apud Thuc. 6, 46. qui est elegans locus." Fischer.

2. προπομποὺς] I. e. Conductors, a convoy. "Προπομποὶ sunt comites, qui aliquem prosequuntur et deducunt aliquo, vel honoris causa, vel ut eum tueantur et defendant, præsidia, convoy, ut h. l. Dicuntur etiam πομποί, Eurip. Hec. 222. Thom. M. v. Πομ-

πός." Fischer.

3. εἰς χεῖρας ἐλθεῖν] I. e. "Manum conserere, cominus congrédi," as 7, 4, 10. with a dat. of the person, which is here understood, as Fischer remarks. J. Poll. 2, 149. has noticed the form; and when it is opposed to ὑποχωρεῖν, the latter signifies 'to yield' or 'retreat.' Thuc. 4, 33. ἐς χεῖρας ἐλθεῖν, Schol. συμπλακῆναι, and 4, 96. ὑποχωρησάντων αὐτοῖς.

εἶδον αὐτὸν ποιήσαντα οἱ Ἀρμένιοι, διεδίδρασκον ἤδη ἕκαστος ἐπὶ τὰ ἑαυτοῦ βουλούμενοι τὰ ὄντα ἐκποδῶν ποιεῖσθαι. ὁ δὲ Κῦρος ὡς ἑώρα διαθεόντων καὶ ἐλαυνόντων τὸ πεδίον μεστὸν, ὑποπέμπων ἔλεγεν ὅτι οὐδενὶ πόλεμος εἴη τῶν μενόντων· εἰ δὲ τινα φεύγοντα λήψοιτο, προηγόρευεν ὅτι ὡς πολεμῶ χρήσοιτο. οὕτω δὴ οἱ μὲν πολλοὶ κατέμενον, ἦσαν δὲ οἱ ὑπεχώρουν σὺν τῷ βασιλεῖ. IV. ἐπεὶ δὲ οἱ σὺν ταῖς γυναῖξιν προϊόντες ἐνέπεσον εἰς τοὺς ἐν τῷ ὕρει, εὐθὺς κραυγὴν τε ἐποιοῦν⁴ καὶ φεύγοντες ἠλίσκοντο πολλοὶ γε αὐτῶν. τέλος δὲ καὶ ὁ παῖς καὶ αἱ γυναῖκες καὶ αἱ θυγατέρες ἐάλωσαν, καὶ τὰ χρήματα ὅσα σὺν αὐτοῖς ἀγόμενα ἔτυχεν. ὁ δὲ βασιλεὺς αὐτῶν ὡς ἦσθετο τὰ γιγνόμενα, ἀπορῶν ποῦ τράποιτο ἐπὶ λόφον τινὰ καταφεύγει. V. ὁ δ' αὖ Κῦρος ταῦτα ἰδὼν περιίσταται τὸν λόφον τῷ παρόντι στρατεύματι, καὶ πρὸς Χρυσάνταν πέμψας ἐκέλευε φυλακὴν τοῦ ὄρους καταλιπόντα ἔχειν. τὸ μὲν δὴ στράτευμα ἠθροίζετο τῷ Κῦρῳ· ὁ δὲ πέμψας πρὸς τὸν Ἀρμένιον κήρυκα ἤρετο ὧδε· Εἰπέ μοι, ἔφη, ὦ Ἀρμένιε, πότερα βούλει αὐτοῦ μένων τῷ λιμῷ καὶ τῷ δίψει μάχεσθαι ἢ εἰς τὸ ἰσόπεδον καταβὰς ἡμῖν διαμάχεσθαι; ἀπεκρίνατο ὁ Ἀρμένιος ὅτι οὐδετέροις βούλοιο μάχεσθαι. VI. πάλιν ὁ Κῦρος πέμψας ἡρώτα Τί οὖν κάθησαι αὐτόθι καὶ οὐ καταβαίνεις; Ἀπορῶν, ἔφη, ὅ,τι χρή ποιεῖν. Ἀλλ' οὐδέν, ἔφη ὁ Κῦρος, ἀπορεῖν σε δεῖ· ἔξεστι γάρ σοι ἐπὶ δίκην καταβαίνειν. Τίς δ', ἔφη, ἔσται ὁ δικάζων; Δῆλον ὅτι ᾧ ὁ θεὸς ἔδωκε καὶ ἄνευ δίκης χρῆσθαι σοι ὅ,τι βούλοιο. ἐνταῦθα δὴ ὁ Ἀρμένιος γιγνώσκων τὴν ἀνάγκην καταβαίνει· καὶ ὁ Κῦρος λαβὼν εἰς τὸ μέσον κάκεινον καὶ τὰ ἄλλα πάντα ἐστρατοπεδεύσατο, ὁμοῦ ἔχων πᾶσαν ἤδη τὴν δύναμιν.

VII. Ἐν τούτῳ δὲ τῷ χρόνῳ ὁ πρεσβύτερος παῖς τοῦ Ἀρμενίου Τιγράνης ἐξ ἀποδημίας τινὸς προσήει, ὃς καὶ σύνθηρός ποτε ἐγένετο τῷ Κῦρῳ· καὶ ὡς ἤκουσε τὰ γεγενημένα, εὐθὺς πορεύεται ὥσπερ εἶχε πρὸς τὸν Κῦρον. ὡς δὲ εἶδε πατέρα τε καὶ μητέρα καὶ ἀδελφούς καὶ τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα αἰχμαλώτους γεγενημένους, ἐδάκρυσεν ὥσπερ εἰκός. VIII. ὁ δὲ Κῦρος ἰδὼν αὐτὸν ἄλλο μὲν οὐδὲν ἐφιλοφρονήσατο αὐτῷ, εἶπε δ' ὅτι Εἰς καιρὸν ἦκεις, ἔφη, ὅπως τῆς δίκης ἀκού-

4. κραυγὴν ἐποιοῦν] Fischer contends for ἐποιοῦντο, because the Armenians *themselves* raised the shout, and refers us to his note on Palæphatus I, 34. "Defendi tamen h. l. lectio possit ita, ut dicantur clamando etiam mulierculis auctores fuisse, ut clama-

rent." Poppo, however, refers to Anab. 2, 2, 17. Κραυγὴν πολλὴν ἐποιοῦν καλοῦντες ἀλλήλους. Either voice is admissible, because those, who shout *themselves*, cause *others* to shout.

σης παρὼν τῆς ἀμφὶ τοῦ πατρός. καὶ εὐθὺς συνεκάλει τοὺς ἡγεμόνας τοὺς τε τῶν Περσῶν καὶ τοὺς τῶν Μήδων· προσεκάλει δὲ καὶ εἴ τις Ἀρμενίων τῶν ἐντίμων παρῆν· καὶ τὰς γυναῖκας ἐν ταῖς ἄρμα- μάξαις⁵ παρούσας οὐκ ἀπήλασεν, ἀλλ' εἶα ἀκούειν. IX. ὁπότε δὲ καλῶς εἶχεν, ἤρχετο τοῦ λόγου, ὦ Ἀρμένιε, ἔφη, πρῶτον μὲν σοι συμβουλευῶ ἐν τῇ δίκῃ τάληθῇ λέγειν, ἵνα σοι ἐν γε ἀπῇ τὸ εὐμι- σσητότατον· τὸ γὰρ ψευδόμενον φαίνεσθαι εὖ ἴσθι ὅτι καὶ τοῦ συγ- γνώμης τινὸς τυγχάνειν ἐμποδῶν μάλιστα ἀνθρώποις γίγνεται· ἔπειτα δὲ, ἔφη, συνίσασι μὲν σοι καὶ οἱ παῖδες καὶ αἱ γυναῖκες αὗται πάντα ὅσα ἔπραξας, καὶ Ἀρμενίων οἱ παρόντες· ἦν δὲ αἰσθά- νωνται σε ἄλλα ἢ τὰ γενόμενα λέγοντα, νομιούσι σε καὶ αὐτὸν καταδικάζειν σαντοῦ πάντα τὰ ἔσχατα παθεῖν, ἦν ἐγὼ τάληθῃ πύ- θωμαι. Ἀλλ' ἐρώτα, ἔφη, ὦ Κῦρε, ὅ,τι βούλει, ὡς τάληθῃ ἐροῦντος· τούτου ἕνεκα καὶ γενέσθω ὅ,τι βούλεται. X. Λέγε δὴ μοι, ἔφη, ἐπολέμησάς ποτε Ἀστυάγει τῷ τῆς ἐμῆς μητρὸς πατρὶ καὶ τοῖς ἄλ- λοις Μήδοις; Ἔγωγ', ἔφη. Κρατηθεῖς δ' ὑπ' αὐτοῦ συνωμολόγησας δασμὸν οἴσειν καὶ συστρατεύσεσθαι ὅπου ἐπαγγέλλοι καὶ ἐρύματα μὴ ἔξειν; Ἦν ταῦτα. Νῦν οὖν διὰ τί οὔτε τὸν δασμὸν ἀπῆγες οὔτε τὸ στράτευμα ἔπεμπες, ἐτείχιζές τε τὰ ἐρύματα; Ἐλευθερίας ἐπε- θύμουν· καλὸν γάρ μοι ἐδόκει εἶναι καὶ αὐτὸν ἐλεύθερον εἶναι καὶ

5. ἄρμαμάξαις] Gl. vet. Carpentum. Q. Curtius 3, 3. retains the Greek word: 'Quindecim inde, quas *harmamaxas* appellant, sequebantur.' It was an easy carriage, suitable for women and children; and wherever the *harmamaxæ* are mentioned, there is generally a mention of women and children. They could recline in them, and there was an awning at the top and sides, which in Cyrop. 6, 4, 11. is called *σκηνή*. They were principally used by the Persians: Max. Tyr. Diss. 34. Ἐὰν δὲ Σπαρτιάτης εἶναι λέγων καὶ Ἑλλήν καὶ Δωριεὺς καὶ Ἡρακλείδης, θανμάξης τιδραν Μηδικήν, —καὶ ἄρμαμάξαν Περσικήν, Περσίξεις etc. See Weiske ad Cyrop. 6, 3, 30. Scheffer de R. V. 2, 17. p. 217. Hutchinson and Poppo. "Erant cur- sus, vehicula, lecticis similia, clausa fere et adoperta, mollissimæ vectatio- nis, quibus apud Persas aliasque ori- entis civitates, fere mulierculæ, vel sedentes vel cubantes, vehabantur;

agebantur a mulis, et distinguuntur sæpe ab ἄρμασι, ut ap. Herod. 7, 41. Brisson. 2, 170." Fischer. But they also served other purposes, as is shown by Dorv. ad Charit. 443. "qui K. Π. 6, 3, 11. p. 385. ἄρμαμάξας σκευοφό- ρους reperisse sibi visus est. Saltem K. Π. 3, 1, 23. Ἀναβάντες (ὁ Ἀρμέ- νιος καὶ ὁ Τιγράνης) ἐπὶ τὰς ἄρμαμά- ξας, σὺν ταῖς γυναῖξιν ἀπῆλυνον: et 7, 3, 1. Panthea cadaver mariti im- ponit in harmamaxam. Etiam apud Græcos, E. 6, 5, 9. Ἀναλαβόντες cap- tivos ἐπὶ τὴν ἄρμαμάξαν, ἀπήγαγον. Et Etym. M. auctore ἄρμαμάξα est quasi ἀνδράμαξα." Sturz's Lex. Xen. But though they might be occasionally used for these and similar purposes, yet the proper use of them was for the conveyance of women and children. "We must distinguish between ἄρμα- μάξα and ἄμαξα, between ἄρμα and ἀπήνη: Schol. Pind. Ol. 1, 6. Ἀπήνη δὲ ἐστὶν ἄρμα ἐξ ἡμιόνων ζευχθές." Poppo.

παισιν ἐλευθερίαν καταλιπεῖν. XI. Καὶ γὰρ ἐστίν, ἔφη ὁ Κῦρος, καλὸν μάχεσθαι, ὅπως μὴ ποτέ τις δούλος μέλλοι γενήσεσθαι· ἦν δὲ δὴ πολέμῳ κρατηθεὶς ἢ καὶ ἄλλον τινὰ τρόπον δουλωθεὶς ἐπιχειρῶν τις φαίνεται τοὺς δεσπότας ἀποστερεῖν ἑαυτοῦ, τοῦτον σὺ πρῶτος πότερον ὡς ἀγαθὸν ἄνδρα καὶ καλὰ πράττοντα τιμᾶς ἢ ὡς ἀδικοῦντα, ἦν λάβης, κολάζεις; Κολάζω, ἔφη· οὐ γὰρ ἔῃς σὺ ψεύδεσθαι. XII. Λέγε δὴ σαφῶς, ἔφη ὁ Κῦρος, καθ' ἓν ἕκαστον· ἦν ἄρχων τις τύχῃ σοι καὶ ἀμάρτη, πότερον ἔῃς ἄρχειν ἢ ἄλλον καθίστης ἀντ' αὐτοῦ; Ἄλλον καθίστημι. Τί δέ, ἦν χρήματα πολλὰ ἔχῃ, ἔῃς πλουτεῖν ἢ πένητα ποιεῖς; Ἀφαιροῦμαι, ἔφη, ἃ ἂν ἔχων τυγχάνῃ. Ἦν δὲ καὶ πρὸς πολεμίους γιγνώσκῃς αὐτὸν ἀφιστάμενον, τί ποιεῖς; Κατακαίνω, ἔφη· τί γὰρ δεῖ ἐλεγχθέντα ὅτι ψεύδομαι ἀποθανεῖν μᾶλλον ἢ τάληθῇ λέγοντα; XIII. ἔνθα δὴ ὁ μὲν παῖς αὐτοῦ, ὡς ἤκουσε ταῦτα, περιεσπάσατο τὴν τιάραν⁶ καὶ τοὺς πέπλους κατεβῆξεν, αἱ δὲ γυναῖκες ἀναβοήσασαι ἐδρῦπτοντο, ὡς οἰχομένου τοῦ πατρὸς καὶ ἀπολωλότων πάντων σφῶν ἦδη. καὶ ὁ Κῦρος σιωπῆσαι κελεύσας εἶπεν, Εἴεν· τὰ μὲν δὴ σὰ δίκαια ταῦτα, ὧ Ἀρμένιε· ἡμῖν δὲ τί συμβουλευεῖς ἐκ τούτων ποιεῖν; ὁ μὲν δὴ Ἀρμένιος ἀπορῶν ἐσιῶπα πότερα συμβουλευοὶ τῷ Κῦρῳ κατακαίνειν ἑαυτὸν ἢ τὰναντία διδάσκει ὧν αὐτὸς ἔφη ποιεῖν. XIV. ὁ δὲ παῖς αὐτοῦ Τιγράνης ἐπήρετο τὸν Κῦρον, Εἰπέ μοι, ἔφη, ὧ Κῦρε, ἐπεὶ ὁ πατὴρ ἀποροῦντι ἔοικεν, ἢ συμβουλευέσω περὶ αὐτοῦ ἃ οἶομαί σοι βέλτιστα εἶναι; καὶ ὁ Κῦρος, ἡσθημένος, ὅτε συνεθήρα αὐτῷ ὁ Τιγράνης, σοφιστὴν τινα αὐτῷ συνόντα καὶ θαυμαζόμενον ὑπὸ τοῦ Τιγράνου, πάννυ ἐπεθύμει αὐτοῦ ἀκοῦσαι ὅ,τι ποτέ ἐροίῃ· καὶ προθύμως ἐκέλευσε λέγειν ὅ,τι γιγνώσκει.

XV. Ἐγὼ τοίνυν, ἔφη ὁ Τιγράνης, εἰ μὲν ἄγασαι τοῦ πατρὸς ἢ ὅσα βεβούλευται ἢ ὅσα πέπραχε, πάννυ σοι συμβουλευέω τοῦτον μι-

6. τιάραν] "Fuit gestamen capitis, genus pilei Persarum, aliarumque orientis civitatum, nomen habens a figura acuminata: v. Reland. Diss. 8. T. 2. p. 252. Erat enim pileus laneus turritus, πῖλον πυργωτὸν, (Strab. 15. p. 734. Cas.) formam conii referens, Herod. 3, 12. πῖλους τιάρας, ubi v. Wessels. 199. Aliis vocabulis dicitur κυρ-
 βασία, κίδαρις, πῖλος, J. Poll. 7. 58. Tiæræ regum erant rectæ, ὀρθαί, v. Lucian. Nav. 30. T. 3. p. 267.; ci-

vium depressiores et inclinatæ, incurvæ, et in frontem prominentes, v. ad Anacr. 55, 3. Salmas. in Solin. 392. Gataker. Adv. Post. 24. p. 691. Braun. de Vest. Sacr. Hebr. 2, 4. p. 390. Itaque περισπᾶσθαι τὴν τιάραν dicitur is, qui tiaram sibi ex capite avellit, capiti detrahit, et detractam in terram dejecit: quod adeo erat luctus et doloris argumentum atque indicium. Sic Plut. Lucullo 1, 503. Περισπάσασα τῆς κεφαλῆς τὸ διάδημα." Fischer.

μεῖσθαι· εἰ μέντοι σοι δοκεῖ πάντα ἡμαρτηκέναι, συμβουλεύω σοι τοῦτον μὴ μιμεῖσθαι. Οὐκοῦν, ἔφη ὁ Κῦρος, τὰ δίκαια ποιῶν ἡκίστ' ἂν τὸν ἁμαρτάνοντα μιμοίμην. Ἔστιν, ἔφη, ταῦτα. Κολαστέον ἄρ' ἂν εἴη κατὰ γε τὸν σὸν λόγον τὸν πατέρα, εἴπερ τὸν ἀδικοῦντα δίκαιον κολάζειν. Πότερα δ' ἡγῇ, ὦ Κῦρε, ἄμεινον εἶναι σὺν τῷ σῷ ἀγαθῷ τὰς τιμωρίας ποιεῖσθαι ἢ σὺν τῇ σῇ ζημίᾳ; Ἐμμαντὸν, ἔφη, οὕτω γ' ἂν τιμωροίμην. XVI. Ἀλλὰ μέντοι, ἔφη ὁ Τιγράνης, μεγάλα γ' ἂν ζημιόιο, εἰ τοὺς σεαυτοῦ κατακαίνοις ὅποτε σοι πλείστου ἄξιοι εἶεν κεκτῆσθαι. Πῶς δ' ἂν, ἔφη ὁ Κῦρος, τότε πλείστου ἄξιοι γίγνοιτο ἄνθρωποι ὅποτε ἀδικοῦντες ἀλίσκονται; Εἰ τότε, οἶμαι, σῶφρονες γίγνονται. δοκεῖ γάρ μοι, ὦ Κῦρε, οὕτως ἔχειν, ἄνευ μὲν σωφροσύνης οὐδ' ἄλλης ἀρετῆς οὐδὲν ὄφελος εἶναι· τί γὰρ ἂν, ἔφη, χρήσαιτ' ἂν τις ἰσχυρῷ ἢ ἀνδρείῳ μὴ σῶφρονι, τί δ' ἰππικῷ, τί δὲ πλουσίῳ, τί δὲ δυνάστη ἐν πόλει; σὺν δὲ σωφροσύνῃ καὶ φίλος πᾶς χρήσιμος καὶ θεραπῶν πᾶς ἀγαθός. XVII. Τοῦτο οὖν, ἔφη, λέγεις ὥς καὶ ὁ σὸς πατὴρ ἐν τῇδε τῇ μιᾷ ἡμέρᾳ ἐξ ἄφρονος σῶφρων γεγένηται; Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη. Πάθημα ἄρα τῆς ψυχῆς σὺ λέγεις εἶναι τὴν σωφροσύνην, ὥσπερ λύπην, οὐ μάθημα· οὐ γὰρ ἂν δήπου, εἴγε φρόνιμον δεῖ γενέσθαι τὸν μέλλοντα σῶφρονα ἔσεσθαι, παραχρῆμα ἐξ ἄφρονος σῶφρων ἂν τις γένοιτο. XVIII. Τί δ', ἔφη, ὦ Κῦρε, οὐπω ᾗσθου καὶ ἓνα ἄνδρα δι' ἀφροσύνην μὲν ἐπιχειροῦντα κρείττονι ἑαυτοῦ μάχεσθαι, ἐπειδὴν δὲ ἡττηθῇ εὐθὺς πεπαυμένον τῆς πρὸς τοῦτον ἀφροσύνης; πόλιν δ', ἔφη, οὐπω ἐώρακας ἀντιπαττομένην πρὸς πόλιν ἑτέραν ἥτις ἐπειδὴν ἡττηθῇ, παραχρῆμα ταύτῃ ἀντὶ τοῦ μάχεσθαι πείθεσθαι ἐθέλει; XIX. Ποίαν δ', ἔφη ὁ Κῦρος, καὶ σὺ τοῦ πατρὸς ἦτταν⁷ λέγων οὕτως ἰσχυρίῃ σεσωφρῆνίσθαι αὐτόν; Ἦν νῆ Δία, ἔφη, σύννοιδεν ἑαυτῷ ἐλευθερίας μὲν ἐπιθυμήσας, δοῦλος δ' ὥς οὐδεπώποτε γενόμενος, ἃ δὲ ψήθη χρῆναι λαθεῖν ἢ φθάσαι ἢ ἀποβιάσασθαι, οὐδὲν τούτων ἱκανὸς γενόμενος διαπράξασθαι. σὲ δὲ οἶδεν, ἐπεὶ ἐβουλήθης ἐξαπατῆσαι αὐτόν, οὕτως ἐξαπατήσαντα

7. ἦτταν] "It is properly a military term, and signifies 'defeat,' when any one is worsted in battle and quits the field in discomfiture; it refers to νίκη: 2. it is applied to forensic contentions, when any one loses his cause; 3. and to defeat in a contest of any kind whatsoever. In this place we must

unite the first and the third notion. 'Nam Cyrus videbatur loqui de pugna, ex qua rex victus discessisset, quia Tigranes de hujusmodi clade locutus erat; sed Tigranes nunc ita respondet ut loquatur de certamine libertatis.'" Fischer.

ὥσπερ ἂν τις τυφλοὺς καὶ κωφοὺς καὶ μὴδ' ὁτιοῦν φρονοῦντας ἔξαπα-
τήσειεν, ἃ δὲ ψήθης λαθεῖν χρῆναι, οὕτω σε οἶδε λαθόντα ὥστε ἃ
ἐνόμιζεν ἑαυτῷ ἰσχυρὰ χωρία ἀποκεῖσθαι ταῦτα σὺ εἰρκτὰς αὐτῷ
ἔλαθες προκατασκευάσας· τάχει δὲ τοσοῦτον περιεγένου αὐτοῦ ὥστε
πρόσωθεν ἔφθασας ἐλθὼν σὺν πολλῷ στόλῳ πρὶν τοῦτον τὴν παρ'
ἑαυτῷ δύναμιν ἀθροίσασθαι. XX. Ἐπειτα δοκεῖ σοι, ἔφη ὁ Κῦρος,
καὶ ἡ τοιαύτη ἡττα σωφρονίζειν ἱκανὴ εἶναι ἀνθρώπους τὸ γινῶναι
ἄλλους ἑαυτῶν βελτίονας ὄντας; Πολύ γε μᾶλλον, ἔφη ὁ Τιγράνης,
ἡ ὅταν μάχῃ τις ἡττηθῇ. ὁ μὲν γὰρ ἰσχύι κρατηθεὶς ἔστιν ὅτε ψήθη
σωμασκήσας ἀναμαχεῖσθαι· καὶ πόλεις γε ἀλοῦσαι συμμάχους
προσλαβοῦσαι οἴονται ἀναμαχέσασθαι ἂν· οὓς δ' ἂν βελτίους τινὲς
ἑαυτῶν ἡγήσωνται, τούτοις πολλάκις καὶ ἄνευ ἀνάγκης ἐθέλουσι πεί-
θεσθαι. XXI. Σὺ, ἔφη, ἔοικας οὐκ οἶεσθαι τοὺς ὑβριστὰς γιγνώ-
σκειν τοὺς ἑαυτῶν σωφρονεστέρους, οὐδὲ τοὺς κλέπτας τοὺς μὴ
κλέπτοντας, οὐδὲ τοὺς ψευδομένους τοὺς ἀληθῆ λέγοντας, οὐδὲ τοὺς
ἀδικοῦντας τοὺς τὰ δίκαια ποιοῦντας· οὐκ οἶσθα, ἔφη, ὅτι καὶ νῦν ὁ
σὸς πατὴρ ἐψεύσατο καὶ οὐκ ἐξημπέδου τὰς πρὸς ἡμᾶς συνθήκας,
εἰδὼς ὅτι ἡμεῖς οὐδ' ὁτιοῦν ὦν Ἀστυάγης συνέθετο παραβαίνομεν;
XXII. Ἄλλ' οὐδ' ἐγὼ ταῦτα λέγω ὡς τὸ γινῶναι μόνον τοὺς βελ-
τίονας σωφρονίζειν ἄνευ τοῦ δίκην διδόναι ὑπὸ τῶν βελτιόνων,
ὥσπερ ὁ ἐμὸς πατὴρ νῦν δίδωσιν. Ἄλλ', ἔφη ὁ Κῦρος, ὃ γε σὸς
πατὴρ πέπονθε μὲν οὐδ' ὁτιοῦν πω κακόν· φοβεῖται γε μέντοι εἴ
οἶδ' ὅτι μὴ πάντα τὰ ἔσχατα πάθῃ. XXIII. Οἷε οὖν τι, ἔφη ὁ
Τιγράνης, μᾶλλον καταδουλοῦσθαι ἀνθρώπους τοῦ ἰσχυροῦ φόβου;
οὐκ οἶσθ' ὅτι οἱ μὲν τῷ ἰσχυροτάτῳ κολάσματι⁸ νομιζόμενῃ σιδήρῳ
παιόμενοι ὅμως ἐθέλουσι καὶ πάλιν μάχεσθαι τοῖς αὐτοῖς; οὓς δ' ἂν
σφόδρα φοβηθῶσιν ἄνθρωποι, τούτοις οὐδὲ παραμυθόμενοις ἔτι ἀντι-
βλέπειν δύνανται; Λέγεις σὺ, ἔφη, ὡς ὁ φόβος τοῦ ἔργῳ κακοῦσθαι
μᾶλλον κολάζει τοὺς ἀνθρώπους. XXIV. Καὶ σὺ γε, ἔφη, οἶσθα
ὅτι ἀληθῆ λέγω· ἐπίστασαι γὰρ ὅτι οἱ μὲν φοβούμενοι μὴ φύγωσι
πατρίδα καὶ οἱ μέλλοντες μάχεσθαι δεδιότες μὴ ἡττηθῶσιν ἀθύμως
διάγουσι, καὶ οἱ πλείοντες μὴ ναυαγήσωσι, καὶ οἱ δουλείαν καὶ
δεσμὸν φοβούμενοι, οὗτοι μὲν οὔτε σίτου οὔθ' ὕπνου δύνανται λαγ-
χάνειν διὰ τὸν φόβον· οἱ δὲ ἤδη μὲν φυγάδες, ἤδη δ' ἡττημένοι,
ἤδη δὲ δουλεύοντες, ἔστιν ὅτε δύνανται καὶ μᾶλλον τῶν εὐδαιμόνων

8. κολάσματι] I. e. Instrument or means of punishment and coercion.

ἐσθλείν τε καὶ καθεύδειν. XXV. ἔτι δὲ φανερώτερον καὶ ἐν τοῖσδε
 υἱὸν φόρημα ὁ φόβος· ἐνιοὶ γὰρ φοβούμενοι μὴ ληφθέντες ἀποθάνωσι
 ὑπὸ τοῦ φόβου προαποθνήσκουσιν, οἱ μὲν ῥιπτοῦντες ἑαυτοὺς, οἱ δὲ
 ἀπαγχόμενοι, οἱ δὲ ἀποσφαττόμενοι· οὕτω πάντων τῶν δεινῶν ὁ
 φόβος μάλιστα καταπλήττει τὰς ψυχάς. τὸν δ' ἐμὸν πατέρα, ἔφη,
 νῦν πῶς δοκεῖς διακεῖσθαι τὴν ψυχὴν, ὅς οὐ μόνον περὶ ἑαυτοῦ,
 ἀλλὰ καὶ περὶ ἐμοῦ καὶ περὶ γυναικὸς καὶ περὶ πάντων τῶν τέκνων
 δουλείας φοβεῖται; XXVI. καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν, Ἀλλὰ νῦν μὲν
 ἔμοιγε οὐδὲν ἄπιστον τοῦτον οὕτω διακεῖσθαι· δοκεῖ μέντοι μοι τοῦ
 αὐτοῦ ἀνδρὸς εἶναι εὐτυχοῦντα ἐξυβρίσαι καὶ πταίσαντα ταχὺ
 πτῆξαι⁹ καὶ ἀνεθέντα γε πάλιν αὖ μέγα φρονῆσαι καὶ πάλιν αὖ
 πράγματα παρασχεῖν. XXVII. Ἀλλὰ ναὶ μὰ Δί', ἔφη, ὦ Κῦρε,
 ἔχει μὲν προφάσεις τὰ ἡμέτερα ἁμαρτήματα ὥστε ἀπιστεῖν ἡμῖν·
 ἔξεστι δέ σοι καὶ φρούρια ἐντειχίζειν καὶ τὰ ἐχυρὰ κατέχειν καὶ
 ἄλλο ὅ,τι ἂν βούλῃ πιστὸν λαμβάνειν. καὶ μέντοι, ἔφη, ἡμᾶς μὲν
 ἔξεις οὐδέν τι τούτοις μέγα λυπουμενούς· μεμνησόμεθα γὰρ ὅτι ἡμεῖς
 αὐτῶν αἰτιοὶ ἐσμεν· εἰ δέ τι νῦν ἀναμαρτήτων παραδοὺς τὴν
 ἀρχὴν ἀπιστῶν αὐτοῖς φανεῖ, ὅρα μὴ ἅμα τε εὖ ποιήσης καὶ ἅμα οὐ
 φίλον νομίσωσί σε· εἰ δ' αὖ φυλαττόμενος τὸ ἀπεχθάνεσθαι μὴ
 ἐπιθήσεις αὐτοῖς ζυγὰ τοῦ μὴ ὑβρίσαι, ὅρα μὴ ἐκείνους αὖ δεήσει σε
 σωφρονίζειν ἔτι μᾶλλον ἢ ἡμᾶς νῦν ἐδέησεν. XXVIII. Ἀλλὰ ναὶ
 μὰ τοὺς θεοὺς, ἔφη, τοιούτοις μὲν ἔγωγε ὑπηρέταις οὓς εἰδείην ἀνάγκη
 ὑπηρετοῦντας ἀηδῶς ἂν μοι δοκῶ χρῆσθαι· οὓς δὲ γινώσκειν δο-
 κοίην ὅτι εὐνοία καὶ φιλία τῇ ἐμῇ τὸ δέον συλλαμβάνοιεν, τούτους
 ἂν μοι δοκῶ καὶ ἁμαρτάνοντας ῥᾶν φέρειν ἢ τοὺς μισοῦντας μὲν,
 ἔκπλεω δὲ πάντα ἀνάγκη διαπονουμένους. καὶ ὁ Τιγράνης εἶπε πρὸς
 ταῦτα, Φιλίαν δὲ παρὰ τίνων λάβοις ἂν ποτε τοσαύτην ὅσην σοι
 παρ' ἡμῶν ἔξεστι κτήσασθαι νῦν; Παρ' ἐκείνων οἶμαι, ἔφη, παρὰ
 τῶν μηδέποτε πολεμίων γεγεννημένων, εἰ ἐθέλοιμι εὐεργετεῖν αὐτοὺς
 ὥσπερ σὺ νῦν με κελεύεις εὐεργετεῖν ὑμᾶς. XXIX. Ἡ καὶ δύναιο

9. πτῆξαι] Fischer is well pleased with the opinion of those, who think that πτῆξαι is properly applied to birds, which from cold or fear contract and compress their wings, crouching down. "Πτήσω proprie est alas præ metu demittere. Poeta incertus ap. Plut. Alcib. 352. Ἐπτήξ', ἀλέκτωρ δοῦλον ὡς κλίνας πτέρον, Soph. Aj.

171. πτηνῶν ἀγέλαι—σιγῇ πτήξειαν ἄφωνοι. Eodem modo ὀρθῶδῶ proprie dictum est de animalibus caudas præ metu subtrahentibus. Sic aurículas demittere, adulari, et similia. Cf. Bentl. in Phalar. 266. Valck. ad Ammon. 1, 9." Dr. Blomfield ad Æsch. Pr. 29.

ἂν, ἔφη, ὦ Κῦρε, ἐν τῷ παρόντι νῦν εὐρεῖν ὅτῳ ἂν χάρισαι οὕσαπερ τῷ ἐμῷ πατρί; αὐτίκα, ἔφη, ἦν τινα ἐᾶς ἤν τῶν σέ μηδὲν ἡδίκηκόντων, τίνα σοι τούτου χάριν οἶε αὐτὸν εἰσεσθαι; τί δ', ἦν αὐτοῦ τέκνα καὶ γυναῖκα μὴ ἀφαιρῇ, τίς σε τούτου ἕνεκα φιλήσει μᾶλλον ἢ ὁ νομίζων προσήκειν αὐτῷ ἀφαιρεθῆναι; τὴν δ' Ἀρμενίων βασιλείαν εἰ μὴ ἔξει, οἶσθά τινα, ἔφη, νῦν λυπούμενον μᾶλλον ἢ ἡμᾶς; οὐκοῦν καὶ τοῦτο, ἔφη, δηλονότι ὅτι ὁ μάλιστα λυπούμενος εἰ μὴ βασιλεὺς εἴη, οὗτος καὶ λαβὼν τὴν ἀρχὴν μεγίστην ἂν σοι χάριν εἰδείη.

XXX. εἰ δέ τί σοι, ἔφη, μέλει καὶ τοῦ ὥς ἥκιστα τεταραγμένα τάδε καταλιπεῖν ὅταν ἀπίης, σκόπει, ἔφη, πότερον ἂν οἶε ἡμεμεστέρως ἔχειν τὰ ἐνθάδε καινῆς ἀρχομένης ἀρχῆς ἢ τῆς εἰωθυίας καταμενούσης; εἰ δέ τί σοι μέλει καὶ τοῦ ὥς πλείστην στρατιὰν ἐξάγειν, τίν' ἂν οἶε μᾶλλον ἐξετάσαι ταύτην ὀρθῶς τοῦ πολλάκις αὐτῇ κεχρημένου; εἰ δέ καὶ χρημάτων δεῖσει, τίνα ἂν ταῦτα νομίζει κρεῖττον ἐκπορίσαι τοῦ καὶ εἰδότος καὶ ἔχοντος πάντα τὰ ὄντα; ὦ γὰρ, ἔφη, Κῦρε, φύλαξαι μὴ ἡμᾶς ἀποβαλὼν σπαντὸν ζημιώσης πλείω ἢ ὁ πατήρ ἡδυνήθη σε βλάβῃ. ὁ μὲν τοιαῦτα ἔλεγεν.

XXXI. Ὁ δὲ Κῦρος ἀκούων ὑπερήδeto, ὅτι ἐνόμιζε περαίνεσθαι πάντα αὐτῷ οὕσαπερ ὑπέσχετο τῷ Κναξάρῃ πράξειν· ἐμέμνητο γὰρ εἰπὼν ὅτι καὶ φίλον οἶοιτο μᾶλλον ἢ πρόσθεν ποιήσειν. καὶ ἐκ τούτου δὴ τὸν Ἀρμένιον ἐρωτᾷ, Ἦν δὲ δὴ ταῦτα πείθωμαι ὑμῖν, λέγε μοι σὺ, ἔφη, ὦ Ἀρμένιε, πόσῃ μὲν στρατιᾷ μοι συμπέμψεις, πόσα δὲ χρήματα συμβαλεῖ εἰς τὸν πόλεμον; XXXII. πρὸς ταῦτα δὴ λέγει ὁ Ἀρμένιος, Οὐδὲν ἔχω, ὦ Κῦρε, ἔφη, ἀπλούστερον εἰπεῖν οὐδὲ δικαιότερον ἢ δεῖξαι μὲν ἐμὲ πᾶσαν τὴν οὖσαν δύναμιν, σὲ δὲ ἰδόντα ὅσῃ μὲν ἂν σοι δοκῇ στρατιὰν ἄγειν, τὴν δὲ καταλιπεῖν τῆς χώρας φυλακὴν. ὥς δ' αὐτως περὶ χρημάτων δηλῶσαι μὲν ἐμὲ δίκαιόν σοι πάντα τὰ ὄντα, σὲ δὲ τούτων αὐτὸν γνόντα ὅποσα ἂν βούλῃ φέρεσθαι καὶ ὅποσα ἂν βούλῃ καταλιπεῖν. XXXIII. καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν, Ἴθι δὴ λέξον μοι πόση σοι δύναμις ἔστι, λέξον δὲ καὶ πόσα χρήματα. ἐνταῦθα δὴ λέγει ὁ Ἀρμένιος, Ἰππεῖς μὲν τοίνυν εἰσὶν Ἀρμενίων εἰς ὀκτακισχιλίους, πεζοὶ δὲ εἰς τέτταρας μυριάδας· χρήματα δ', ἔφη, σὺν τοῖς θησαυροῖς οἷς ὁ πατήρ κατέλιπεν ἔστιν εἰς ἀργύριον λογισθέντα τάλαντα πλείω τῶν τρισχιλίων. XXXIV. καὶ ὁ Κῦρος οὐκ ἐμέλλησεν, ἀλλ' εἶπε, Τῆς μὲν τοίνυν στρατιᾶς, ἐπεὶ σοι, ἔφη, οἱ ὅμοροι Χαλδαῖοι πολεμοῦσι, τοὺς ἡμίσεις μοι σύμπεμπε· τῶν δὲ χρημάτων, ἀντὶ μὲν τῶν πεντήκοντα ταλάντων ὧν ἔφeres

δασμόν διπλάσια Κναξάρη ἀπόδος, ὅτι ἔλιπες τὴν φοράν· ἐμοὶ δ', ἔφη, ἄλλα ἑκατὸν δάνεισον· ἐγὼ δέ σοι ὑπισχνούμαι, ἣν ὁ θεὸς εὖ διδῶ, ἀνθ' ὧν ἂν ἐμοὶ δανείσῃς ἢ ἄλλα πλείονος ἄξια εὐεργετήσῃν ἢ τὰ χρήματα ἀπαριθμήσῃν, ἣν δύνωμαι· ἣν δὲ μὴ δύνωμαι, ἀδύνατος μὲν ἂν φαινοίμην, οἶμαι, ἄδικος δ' οὐκ ἂν δικαίως κρινοίμην. XXXV. καὶ ὁ Ἀρμένιος, Πρὸς τῶν θεῶν, ἔφη, ὦ Κῦρε, μὴ οὕτω λέγε, εἰ δὲ μὴ, οὐ θαρρόυντά με ἔξεις· ἀλλὰ νόμιζε, ἔφη, ἃ ἂν καταλίπῃς μηδὲν ἥγτον σὰ εἶναι ὧν ἂν ἔχων ἀπίης. Εἶεν, ἔφη ὁ Κῦρος· ὥστε δὲ τὴν γυναῖκα ἀπολαβεῖν, πόσα ἂν μοι χρήματα δοίης; Ὅποσα ἂν δυναίμην, ἔφη. Τί δὲ, ὥστε τοὺς παῖδας; Καὶ τούτων, ἔφη, ὅποσα ἂν δυναίμην. Οὐκοῦν, ἔφη ὁ Κῦρος, ταῦτα μὲν ἤδη διπλάσια τῶν ὄντων. XXXVI. Σὺ δὲ, ἔφη, ὦ Τιγράνη, λέξον μοι πόσον ἂν πρίαίω ὥστε τὴν γυναῖκα ἀπολαβεῖν. ὁ δὲ ἐτύγχανε νεόγαμος ὧν καὶ ὑπερφιλῶν τὴν γυναῖκα. Ἐγὼ μὲν, ἔφη, ὦ Κῦρε, καὶ τῆς ψυχῆς πριαίμην ὥστε μήποτε λατρεῦσαι ταύτην. XXXVII. Σὺ μὲν τοίνυν, ἔφη, ἀπάγου τὴν σὴν· οὐδὲ γὰρ εἰλῆφθαι ἔγωγε αἰχμάλωτον ταύτην νομίζω σοῦ γε μηπώποτε φυγόντος ἡμᾶς. καὶ σὺ δὲ, ὦ Ἀρμένιε, ἀπάγου τὴν γυναῖκα καὶ τοὺς παῖδας μηδὲν αὐτῶν καταθεῖς, ἵνα εἰδῶσιν ὅτι ἐλεύθεροι πρὸς σε ἀπέρχονται. καὶ νῦν μὲν, ἔφη, δειπνεῖτε παρ' ἡμῖν· δειπνήσαντες δὲ ἀπελαύνετε ὅποι ὑμῖν θυμός. οὕτω δὲ κατέμειναν.

XXXVIII. Διασκηνοῦντων ¹⁰ δὲ μετὰ τὸ δεῖπνον ἐπήρετο ὁ Κῦρος, Εἰπέ μοι, ἔφη, ὦ Τιγράνη, ποῦ δὴ ἐκεῖνός ¹¹ ἐστὶν ὁ ἀνὴρ ὃς συνεθήρα ἡμῖν καὶ σύ μοι μάλα ἐδόκεις θαυμάζειν αὐτόν. Οὐ γὰρ, ἔφη, ἀπέκτεινεν αὐτὸν οὐτοσὶ ὁ ἐμὸς πατήρ; Τί λαβὼν ἀδικοῦντα; Διαφθεῖρειν αὐτὸν ἔφη με. καίτοι γ', ἔφη, ὦ Κῦρε, οὕτω καλὸς κἀγαθὸς ἐκεῖνος ἦν ὥς καὶ ὅτε ἀποθνήσκῃν ἔμελλε προσκαλέσας με εἶπε, Μήτι σὺ, ὦ Τιγράνη, ἔφη, ὅτι ἀποκτείνει με, χαλεπανθῆς τῷ πατρί· οὐ γὰρ κακονοία τινὶ τοῦτο ποιεῖ, ἀλλ' ἀγνοία· ὅποσα δὲ ἀγνοία ἄνθρωποι ἐξαμαρτάνουσι, πάντα ἀκούσια ταῦτ' ἐγὼ νομίζω.

10. διασκηνοῦντων] I. e. αὐτῶν. Zeune, in his Index, erroneously translates it, 'Versari in tabernaculo;' it is the same as διαλῦειν τὴν σκηνήν, 2, 3, 1. which H. Steph. Thes. interprets 'dimittere convivium,' and Fischer, "discedere velle e convivio, vel potius e tentorio Cyri, in quo cœnarant." See Hell. 4, 8, 18.

11. ἐκεῖνος] "Learned men suppose Xen. Cyrop.

that the death of this sophist is modelled after the death of Socrates; and with good reason. For Socrates was accused of corrupting youth, and teaching them to treat their parents with disrespect, (Memor. 1, 2, 49.) 'Neque minus credibile est, ab eo Lamprocleum filium esse admonitum, ne iudiciis succenseret.'" Weiske.

XXXIX. ὁ μὲν δὴ Κῦρος ἐπὶ τούτοις εἶπε, Φεῦ τοῦ ἀνδρός. ὁ δὲ Ἀρμένιος ἔλεξεν οὕτως· Ὡ Κῦρε, οὐδ' οἱ ταῖς ἑαυτῶν γυναιξὶ λαμβάνοντες συνόντας ἄλλοτρίους ἄνδρας οὐ τοῦτο αἰτιώμενοι αὐτοὺς κατακτείνουσιν ὡς ἀφρονεστέρας ποιούντας τὰς γυναῖκας, ἀλλὰ νομίζοντες ἀφαιρεῖσθαι αὐτοὺς τὴν πρὸς ἑαυτοὺς φιλίαν, διὰ τοῦτο ὡς πολεμίοις αὐτοῖς χρωῶνται. καὶ ἐγὼ ἐκείνῳ, ἔφη, ἐφθόουν, ὅτι μοι ἐδόκει τὸν ἐμὸν νιὸν τοῦτον ποιεῖν αὐτὸν μᾶλλον θαυμάζειν ἢ ἐμέ.

XL. καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν, Ἀλλὰ ναὶ μὰ τοὺς θεοὺς, ἔφη, ὦ Ἀρμένιε, ἀνθρώπινά μοι δοκεῖς ἀμαρτεῖν· καὶ σὺ, ὦ Τιγράνη, συγγίγνωσκε τῷ πατρί. τότε μὲν δὴ τοιαῦτα διαλεχθέντες καὶ φιλοφρονηθέντες ὥσπερ εἰκὸς ἐκ συναλλαγῆς, ἀναβάντες ἐπὶ τὰς ἀρμαμάζας σὺν ταῖς γυναιξὶν ἀπήλαννον εὐφραινόμενοι.

XLI. Ἐπεὶ δ' ἦλθον οἵκαδε, ἔλεγον τοῦ Κύρου ὁ μὲν τις τὴν σοφίαν, ὁ δὲ τὴν καρτερίαν, ὁ δὲ τὴν πρᾶότητα, ὁ δὲ τις καὶ τὸ κάλλος καὶ τὸ μέγεθος. ἔνθα δὴ ὁ Τιγράνης ἐπήρετο τὴν γυναῖκα, Ἥ καὶ σοὶ, ἔφη, ὦ Ἀρμενία, καλὸς ἐδόκει ὁ Κῦρος εἶναι; Ἀλλὰ μὰ Δί', ἔφη, οὐκ ἐκεῖνον ἐθεώμην. Ἀλλὰ τίνα μὴν; ἔφη ὁ Τιγράνης. Τὸν εἰπόντα νῆ Δία ὡς τῆς αὐτοῦ ψυχῆς ἂν πρίαιτο ὥστε μὴ με δουλεύειν. τότε μὲν δὴ ὥσπερ εἰκὸς ἐκ τοιούτων ἀνεπαύοντο σὺν ἀλλήλοις.

XLII. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ ὁ Ἀρμένιος Κύρῳ μὲν καὶ τῇ στρατιᾷ ἀπάσῃ ξένια ¹² ἔπεμπε, προεῖπε δὲ τοῖς ἑαυτοῦ, οὓς δέησοι στρατεύεσθαι, εἰς τρίτην ἡμέραν παρῆναι· τὰ δὲ χρήματα ὧν εἶπεν ὁ Κῦρος διπλάσια ἀπηρίθμησεν. ὁ δὲ Κῦρος ὅσα εἶπε λαβὼν τᾶλλα ἀπέπεμψεν· ἦρετο δὲ πότερος ἔσται ὁ τὸ στράτευμα ἄγων, ὁ παῖς ἢ αὐτός. εἰπέτην δὲ ἅμα ὁ μὲν πατὴρ οὕτως, Ὁπότερον ἂν σὺ κελεύῃς, ὁ δὲ παῖς οὕτως, Ἐγὼ μὲν οὐκ ἀπολείψομαί σου, ὦ Κῦρε, οὐδ' ἂν σκευοφόρον με δέῃ σοι συνακολουθεῖν. XLIII. καὶ ὁ Κῦρος ἐπιγελάσας

12. ξένια] Δῶρα is understood; i. e. Presents of hospitality, given by great personages as marks of respect to distinguished guests on their arrival or departure; presents given to ambassadors out of compliment to the nation which they represented; and such presents are not unusual even in our own times. Cyrus and his soldiers were the guests of the Armenian king, ambassadors from Cyaxares to the Armenian king. "ξένια sunt munera et

dona hospitalia, quæ honoris causa dantur, mittuntur hospitibus atque adeo legatis, tanquam pecunia, omnis generis victus et cultus. J. Poll. 3, 59. Καὶ δῶρα, ξένια, Δημοσθένης τε καὶ Ξενοφῶν, ubi v. omnino Jungerm.: item Krebs. ad Decr. Rom. 247. sed inprimis Plut. Quæst. Rom. 2, 275. Demosth. de F. L. 2, 171." Fischer. Suidas: ξένιον· δῶρον παρὰ ξένων διδόμενον.

εἶπε, Καὶ ἐπὶ πόσῳ ἂν, ἔφη, ἐθέλοις τὴν γυναικὰ σου ἀκούσαι ὅτι σκευοφορεῖς; Ἄλλ' οὐδέν, ἔφη, ἀκούειν δεήσει αὐτήν· ἄξω γὰρ, ὥστε ὁρᾶν ἐξέσται αὐτῇ ὅ,τι ἂν ἐγὼ πράττω. Ὡρα ἂν, ἔφη, συσκευάζεσθαι¹³ ὑμῖν εἶη. Νόμιζε δὲ, ἔφη, συνεσκευασμένους παρέσεσθαι ὅ,τι ἂν ὁ πατήρ δῃ. τότε μὲν δὴ ξεγισθέντες¹⁴ οἱ στρατιῶται ἐκοιμήθησαν.

CAP. II.

I. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἀναλαβὼν ὁ Κῦρος τὸν Τιγράνην καὶ τῶν Μήδων ἱππέων τοὺς κρατίστους καὶ τῶν ἑαυτοῦ φίλων ὀπίσους καιρὸς ἐδόκει εἶναι, περιελαύνων τὴν χώραν κατεθεῖτο, σκοπῶν πού τειχίσειε φρούριον. καὶ ἐπ' ἄκρον τι ἐλθὼν ἐπηρώτα τὸν Τιγράνην ποῖα εἶη τῶν ὁρέων ὀπόθεν οἱ Χαλδαῖοι¹⁵ καταθέοντες ληΐζονται. καὶ ὁ Τιγράνης ἐδείκνυνεν. ὁ δὲ πάλιν ἤρετο, Νῦν δὲ ταῦτα τὰ ὄρη ἔρημά ἐστιν; Οὐ μὰ Δι', ἔφη, ἀλλ' αἰεὶ σκοποὶ εἰσὶν ἐκείνων οἱ σημαίνουσι τοῖς ἄλλοις ὅ,τι ἂν ὀρῶσι. Τί οὖν, ἔφη, ποιοῦσιν, ἐπὴν αἰσθωνται; Βοηθοῦσιν, ἔφη, ἐπὶ τὰ ἄκρα, ὥς ἂν ἕκαστος δύνηται. II. ταῦτα μὲν δὴ ὁ Κῦρος ἠκηκόει· σκοπῶν δὲ κατενόει πολλὴν τῆς χώρας τοῖς Ἀρμενίοις ἔρημον καὶ ἀργὸν οὔσαν διὰ τὸν πόλεμον. καὶ τότε μὲν ἀπῆλθον ἐπὶ τὸ στρατόπεδον καὶ δειπνήσαντες ἐκοιμήθησαν. III. τῇ δ' ὑστεραίᾳ αὐτός τε ὁ Τιγράνης παρὴν συνεσκευασμένος καὶ ἱππεῖς εἰς τοὺς τετρακισχιλίους συνελέγοντο αὐτῷ καὶ τοξόται εἰς τοὺς μυρίους καὶ πελτασταὶ ἄλλοι τοσοῦτοι. ὁ δὲ Κῦρος

13. συσκευάζεσθαι] I. e. "Colligere vasa," and thus to prepare for departure, applied to soldiers, who break up their cantonments, collect their baggage, and march forward. Terence Phorm. 1, 4, 13. has humorously coined a Latin word to convey the force of the Greek, *convasare*, which, however, as Fischer remarks, he uses in the sense of "furtim colligere." Georgius Lecap. Exc. Gram. in Matthæi Lect. Mosq. 1, 76.: Συσκευάζομαι δὲ, τὸ τὰ ἐπιτήδεια κυρίως συλλέγω ἐπ' ἐξόδῳ, which words occur in Phav. v. Σκευάζω.

14. ξεγισθέντες] I. e. "Muneri-

bus, donis regis Armenii ornati, exhilarati," Fischer; "Donis hospitalitatis excepti," Sturz.

15. Χαλδαῖοι] The country of the people anciently called Chalybes, is here accurately described. See Strabo 2, 826; to whom Hutch. appeals. "When Xen. speaks of the Chaldaei," adds Poppo, "we must not suppose that he alludes to the people of Mesopotamia or Babylonia. But, in apparent opposition to the opinion of Hutch., we find in Anab. 7, 8, 25. both separately mentioned. See Schneider ad Anab. 5, 5, 17. and Beck's Univ. Hist. 1, 1. p. 181."

ἐν ᾧ συνελέγοντο ἐθύετο· ἐπεὶ δὲ καλὰ τὰ ἱερὰ ἦν αὐτῷ, συνεκάλεσε τοὺς τε τῶν Περσῶν ἡγεμόνας καὶ τοὺς τῶν Μήδων. IV. ἐπεὶ δὲ ὁμοῦ ἦσαν, ἔλεξε τοιάδε·

“Ἄνδρες φίλοι, ἔστι μὲν τὰ ὄρη ταῦτα ἃ ὀρῶμεν Χαλδαίων· εἰ δὲ ταῦτα καταλάβοιμεν καὶ ἐπ’ ἄκρον γένοιτο ἡμέτερον φρούριον, σωφρονεῖν ἀνάγκη ἂν εἴη πρὸς ἡμᾶς ἀμφοτέροις, τοῖς τε Ἀρμένιοις καὶ τοῖς Χαλδαίοις. τὰ μὲν οὖν ἱερὰ καλὰ ἡμῖν· ἀνθρωπίνῃ δὲ προθυμίᾳ εἰς τὸ πραχθῆναι ταῦτα οὐδὲν οὕτω μέγα σύμμαχον ἂν γένοιτο ὡς τάχος. ἦν γὰρ φθάσωμεν πρὶν τοὺς πολεμίους συλλεγῆναι ἀναβάντες, ἢ παντάπασιν ἀμαχεὶ λάβοιμεν ἂν τὸ ἄκρον, ἢ ὀλίγοις τε καὶ ἀσθενέσι χρῆσαιμεθ’ ἂν πολεμίους. V. τῶν οὖν πόνων οὐδεὶς ῥάων οὐδ’ ἀκινδυνότερος, ἔφη, ἐστὶ τοῦ νῦν καρτερῆσαι σπεύδοντας. ἴτε οὖν ἐπὶ τὰ ὄπλα, καὶ ὑμεῖς μὲν, ὧ Μῆδοι, ἐν ἀριστερᾷ ἡμῶν πορεύεσθε, ὑμεῖς δὲ, ὧ Ἀρμένιοι, οἱ μὲν ἡμίσεις ἐν δεξιᾷ, οἱ δὲ ἡμίσεις ἔμπροσθεν ἡμῶν ἡγεῖσθε· ὑμεῖς δὲ, ὧ ἱππεῖς, ὅπισθεν ἔπεσθε παρακελευόμενοι καὶ ὠθοῦντες ἄνω ἡμᾶς, ἣν δὲ τις μαλακύνηται, μὴ ἐπιτρέπετε. VI. ταῦτ’ εἰπὼν ὁ Κῦρος ἡγεῖτο ὀρθίους ποιησάμενος τοὺς λόχους.¹⁶ οἱ δὲ Χαλδαῖοι ὡς ἔγνωσαν τὴν ὁρμὴν ἄνω οὔσαν, εὐθὺς ἐσήμαινόν τε τοῖς ἑαυτῶν καὶ συνεβόων ἀλλήλους καὶ ἠθροίζοντο. ὁ δὲ Κῦρος παρηγγύα, “Ἄνδρες Πέρσαι, ἡμῖν σημαίνουσι σπεύδειν. ἦν γὰρ φθάσωμεν ἄνω γενόμενοι, οὐδὲν τὰ τῶν πολεμίων δυνήσεται.

VII. Εἶχον δὲ οἱ Χαλδαῖοι γέρρα τε καὶ παλτὰ δύο· καὶ πολεμικώτατοι δὲ λέγονται οὗτοι τῶν περὶ ἐκείνην τὴν χώραν εἶναι· καὶ μισθοῦ στρατεύονται, ὅποταν τις αὐτῶν δέηται, διὰ τὸ πολεμικοὶ τε καὶ πένητες εἶναι· καὶ γὰρ ἡ χώρα αὐτοῖς ὀρεινὴ τέ ἐστὶ καὶ ὀλίγη ἢ τὰ χρήματα ἔχουσα. VIII. ὡς δὲ μάλλον ἐπλησίαζον οἱ ἀμφὶ τὸν Κῦρον τῶν ἄκρων, ὁ Τιγράνης σὺν τῷ Κύρῳ πορευόμενος εἶπεν, “ὦ Κῦρε, ἄρ’ οἶσθ’, ἔφη, ὅτι αὐτοὺς ἡμᾶς ἀντίκα μάλα δεήσει μάχεσθαι; ὡς οἱ γε Ἀρμένιοι οὐ μὴ δέξωνται τοὺς πολεμίους. καὶ ὁ Κῦρος

16. ὀρθίους τοὺς λόχους] “Λόχος ὀρθίος est cum frons est contractior, latera longiora, cum lochitæ ita constituti sunt, ut μήκος λόχου v. c. continet milites ternos, βάθος ejus octonos. Opponitur ei λόχος παραμήκης, (vel πλαγία φάλαγξ,) “cum frons est longior, latera breviora.” Fischer.

Poppo refers to the Commentators on Anab. 4, 2, 11. Wurmius's Obs, ad Cyrop. p. 7. and Potter's Archæol. Gr. 2, 115. Ramb., where, however, παραμήκης φάλαγξ is said to be the same as ὀρθία, whereas others represent it to be πλαγία φάλαγξ.

εἰπὼν ὅτι εἰδείη τοῦτο εὐθὺς παρηγγύησε τοῖς Πέρσαις παρασκευάζεσθαι ὡς αὐτίκα δεῖσον διώκειν, ἐπειδὰν ὑπαγάγωσι¹⁷ τοὺς πολεμίους ὑποφεύγοντες οἱ Ἀρμένιοι ὥστ' ἐγγὺς ἡμῖν γενέσθαι. IX. οὕτω δὴ ἡγοῦντο μὲν οἱ Ἀρμένιοι τῶν δὲ Χαλδαίων οἱ παρόντες, ὡς ἐπλησίαζον οἱ Ἀρμένιοι, ταχὺ ἀλαλάζοντες ἔθεον, ὥσπερ εἰώθεσαν, εἰς αὐτούς· οἱ δὲ Ἀρμένιοι, ὥσπερ εἰώθεσαν, οὐκ ἐδέχοντο. X. ὡς δὲ διώκοντες οἱ Χαλδαῖοι εἶδον ἐναντίους μαχαιοφόρους ἱεμένους ἄνω, οἱ μὲν τινες αὐτοῖς πελάσαντες ταχὺ ἀπέθνησκον, οἱ δ' ἔφευγον, οἱ δὲ τινες καὶ ἐάλωσαν αὐτῶν. ταχὺ δὲ εἵχετο τὰ ἄκρα. ἐπεὶ δὲ τὰ ἄκρα εἵχον οἱ ἀμφὶ τὸν Κῦρον, καθεώρων τε τῶν Χαλδαίων τὰς οἰκῆσεις καὶ ῥιπθάνοντο φεύγοντας αὐτοὺς ἐκ τῶν ἐγγὺς οἰκῆσεων. XI. ὁ δὲ Κῦρος, ὡς πάντες οἱ στρατιῶται ὁμοῦ ἐγένοντο, ἀριστοποιεῖσθαι παρήγγειλεν. ἐπεὶ δὲ ἡριστήκεσαν, καταμαθὼν ἔνθα αἱ σκοπαὶ ἦσαν τῶν Χαλδαίων ἐρυμνὸν τε ὃν καὶ ἔνυδρον,¹⁸ εὐθὺς ἐτείχιζε φρούριον· καὶ τὸν Τιγράνην ἐκέλευσε πέμπειν ἐπὶ τὸν πατέρα καὶ κελεύειν παραγενέσθαι ἔχοντα ὅποσοι εἴεν τέκτονές τε καὶ λιθοδόμοι.¹⁹ ἐπὶ μὲν δὴ τὸν Ἀρμένιον ᾤχετο ἄγγελος· ὁ δὲ Κῦρος τοῖς παροῦσιν ἐτείχιζεν.

XII. Ἐν δὲ τούτῳ προσάγουσι τῷ Κύρῳ τοὺς αἰχμαλώτους δεδεδεμένους, τοὺς δὲ τινὰς καὶ τετρωμένους. ὡς δὲ εἶδεν, εὐθὺς λύειν μὲν ἐκέλευσε τοὺς δεδεδεμένους, τοὺς δὲ τετρωμένους ἰατροὺς καλέσας θεραπεύειν ἐκέλευσεν· ἔπειτα δὲ ἔλεξε τοῖς Χαλδαίοις ὅτι ἤκοι οὔτε

17. ὑπαγάγωσι] “Ἵπάγειν is applied to those, who artfully entice others to some spot, (T. Hemsterh. ad Aristoph. Pl. p. 58. and Index Nep. Bos. v. Producere,) whence it is often put for ἐξαπατᾶν, to deceive, (Etym. M.) Cyrus then does not blame the cowardice of the Armenians, but seems to applaud their cunning, as if he had ordered them to withdraw, and not to wait the attack of the enemy; thereby proving himself to have been a prudent and skilful general.” Fischer.

18. ἔνυδρον] Bud. and Alt. have εὐδρον, which Fischer preferred; for ἔνυδρον is ‘aquatile, aquaticum, quod habeat aquas, irriguum,’ but the sense requires ‘aquis abundans, copiosum ab aquis.’ In Theophr. C. Pl. 2, 7, 1. τόποι ἔνυδροι are opposed to ξηροί, but the *liber Urbinas* more correctly ex-

hibits εὐδροί: 3, 16, 2. παλισκίους ἢ ἐνύδροις τόποις, where the same Ms. more correctly has ἐφύδροις, which is also to be preferred in 4, 12, 5. γῇ ἔνυδρος καὶ μὴ πνευματική. See Schneider’s Index.

19. λιθοδόμοι] J. Poll. 1, 161. Οἱ δὲ πρὸς τοῦτο ἐπιτήδειοι, λιθοδόμοι, λιθολόγοι, τέκτονες, τειχοδόμοι, τειχοποιοί, καὶ τὰ ὅμοια: 7, 118. Καὶ λιθοδόμον δὲ Ξενοφῶν ἐν τῷ τρίτῳ τῆς Παιδείας εἵρηκεν. Fischer translates the word ‘fabri lapidarii,’ and Zeune thus defines the synonyms:—“Quemadmodum λιθοκόπος est ‘qui lapides cædit;’ λιθοξόος, ‘qui lapides scalpit et polit;’ λιθουργός, ‘qui elaborat;’ ita λιθοδόμος est ‘faber murarius, ὁ δέμων τοὺς λίθους, qui lapides struit ad murum ædificandum, qui ex saxis struit murum.’ Ergo λιθοδόμον et λιθολόγον idem valentia arbitror.”

ἀπελάσαι ἐπιθυμῶν ἐκείνους οὔτε πολεμεῖν δεόμενος, ἀλλ' εἰρήνην βουλόμενος ποιῆσαι Ἀρμενίοις καὶ Χαλδαίοις. Πρὶν μὲν οὖν ἔχεσθαι τὰ ἄκρα οἶδ' ὅτι οὐκ ἐδεῖσθε εἰρήνης· τὰ μὲν γὰρ ὑμέτερα ἀσφαλῶς εἶχε, τὰ δὲ τῶν Ἀρμενίων ἤγετε καὶ ἐφέρετε· νῦν δ' ὁρᾶτε δὴ ἐν οἷῳ ἐστέ. XIII. ἐγὼ οὖν ἀφίημι ὑμᾶς οἵκαδε τοὺς εἰλημμένους, καὶ δίδωμι ὑμῖν σὺν τοῖς ἄλλοις Χαλδαίοις βουλευσασθαι εἴτε βούλεσθε πολεμεῖν ἡμῖν εἴτε φίλοι εἶναι. καὶ ἦν μὲν πόλεμον αἰρήσθε, μηκέτι ἤκετε δεῦρο ἄνευ ὅπλων, εἰ σωφρονεῖτε· ἦν δὲ εἰρήνης δοκῇτε δεῖσθαι, ἄνευ ὅπλων ἤκετε· ὥς δὲ καλῶς ἔξει τὰ ὑμέτερα, ἦν φίλοι γένησθε, ἐμοὶ μελήσαι. XIV. ἀκούσαντες δὲ οἱ Χαλδαῖοι ταῦτα, πολλὰ μὲν ἐπαινέσαντες, πολλὰ δὲ δεξιωσάμενοι τὸν Κῦρον ῥῶχοντο οἵκαδε.

Ὁ δὲ Ἀρμένιος ὡς ἤκουσε τὴν τε κλῆσιν τοῦ Κύρου καὶ τὴν πρᾶξιν, λαβὼν τοὺς τέκτονας καὶ ἄλλα ὅσων ῥέτο δεῖν, ἦκε πρὸς τὸν Κῦρον ὡς ἡδύνατο τάχιστα. XV. ἐπεὶ δὲ εἶδε τὸν Κῦρον, ἔλεξεν· ὦ Κῦρε, ὡς ὀλίγα δυνάμενοι προορᾶν ἄνθρωποι περὶ τοῦ μέλλοντος πολλὰ ἐπιχειροῦμεν πράττειν. νῦν γὰρ δὴ καὶ ἐγὼ ἐλευθερίαν μὲν μηχανᾶσθαι ἐπιχειρήσας δοῦλος ὡς οὐδεπώποτε ἐγενόμην· ἐπεὶ δ' ἐάλωμεν, σαφῶς ἀπολωλέναι νομίσαντες νῦν ἀναφαινόμεθα σεσωσμένοι ὡς οὐδεπώποτε. οἱ γὰρ οὐδεπώποτε ἐπαύοντο πολλὰ κακὰ ἡμᾶς ποιοῦντες, νῦν ὁρῶ τούτους ἔχοντας ὥσπερ ἐγὼ εὐχόμεν. XVI. καὶ τοῦτο ἐπίστω, ἔφη, ὦ Κῦρε, ὅτι ἐγὼ ὥστε ἀπελάσαι Χαλδαίους ἀπὸ τούτων τῶν ἄκρων πολλαπλάσια ἂν ἔδωκα χρήματα ὧν σὺ νῦν ἔχεις παρ' ἐμοῦ· καὶ ἃ ὑπισχνοῦ ποιήσῃν ἀγαθὰ ἡμᾶς ὅτ' ἐλάμβανες τὰ χρήματα, ἀποτετέλεσταί σοι ἤδη, ὥστε καὶ προσοφείλοντές σοι ἄλλας χάριτας ἀναπεφύναμεν, ἅς ἡμεῖς γε, εἰ μὴ κακοὶ ἐσμεν, αἰσχυνοίμεθ' ἂν σοι μὴ ἀποδιδόντες, οἱ καὶ ἀποδιδόντες οὐδὲν ἄξιον οὐδ' οὕτω πρὸς εὐεργέτην καταλαμβανόμεθα τοσοῦτον ποιοῦντες. XVII. ὁ μὲν Ἀρμένιος τοσαῦτα ἔλεξεν.

Οἱ δὲ Χαλδαῖοι ἦκον δεόμενοι τοῦ Κύρου εἰρήνην σφίσι ποιῆσαι. καὶ ὁ Κῦρος ἐπήρετο αὐτοὺς, Ἄλλο τι, ἔφη, ὦ Χαλδαῖοι, ἢ τούτου ἕνεκα εἰρήνης νῦν ἐπιθυμεῖτε ὅτι νομίζετε ἀσφαλέστερον ἂν δύνασθαι ἢ εἰρήνης γενομένης ἢ πολεμοῦντες, ἐπεὶ ἡμεῖς τὰκρα τὰδ' ἔχομεν; ἔφασαν οἱ Χαλδαῖοι. XVIII. καὶ ὃς τί δ', ἔφη, εἰ καὶ ἄλλα ὑμῖν ἀγαθὰ προσγένειτο διὰ τὴν εἰρήνην; Ἐτι ἂν, ἔφασαν, μᾶλλον εὐφραينوίμεθα. Ἄλλο τι οὖν, ἔφη, ἢ διὰ τὸ γῆς σπανίζειν ἀγαθῆς νῦν πένητες νομίζετ' εἶναι; συνέφασαν καὶ τοῦτο. τί οὖν; ἔφη ὁ

Κῦρος, βούλοισθ' ἂν ἀποτελοῦντες ὅσαπερ οἱ ἄλλοι Ἀρμένιοι ἐξεῖναι ὑμῖν τῆς Ἀρμενίας γῆς ἐργάζεσθαι ὁπόσῃν ἂν θέλητε; ἔφασαν οἱ Χαλδαῖοι, εἰ πιστεύοιμεν μὴ ἀδικήσεσθαι. XIX. Τί δὲ σὺ, ἔφη, ὦ Ἀρμένιε, βούλοιο ἂν σοι τὴν νῦν ἀργὸν οὖσαν χώραν ἐνεργὸν γενέσθαι, εἰ μέλλοιεν τὰ νομιζόμενα παρὰ σοὶ ἀποτελεῖν οἱ ἐργαζόμενοι; ἔφη ὁ Ἀρμένιος πολλοῦ ἂν τοῦτο πρίασθαι· πολὺ γὰρ ἂν αὐξάνεσθαι τὴν πρόσοδον. XX. Τί δ' ὑμεῖς, ἔφη, ὦ Χαλδαῖοι, ἐπεὶ ὅρη ἀγαθὰ ἔχετε, ἐθέλοιστ' ἂν ἐγὼ νέμειν ταῦτα τοὺς Ἀρμένιους, εἰ ὑμῖν μέλλοιεν οἱ νέμοντες τὰ δίκαια ἀποτελεῖν; ἔφασαν οἱ Χαλδαῖοι· πολλὰ γὰρ ἂν ὠφελεῖσθαι οὐδὲν πονοῦντες. Σὺ δὲ, ἔφη, ὦ Ἀρμένιε, ἐθέλοισ ἂν ταῖς τούτων νομαῖς χρῆσθαι, εἰ μέλλοις μικρὰ ὠφελῶν Χαλδαίους πολὺ πλείω ὠφελήσεσθαι; Καὶ σφόδρα ἂν, ἔφη, εἴπερ οἰοίμην ἀσφαλῶς νέμειν. Οὐκοῦν, ἔφη, ἀσφαλῶς ἂν νέμοιτε, εἰ τὰ ἄκρα ἔχοιτε σύμμαχα; ἔφη ὁ Ἀρμένιος. XXI. Ἀλλὰ μὰ Δί', ἔφασαν οἱ Χαλδαῖοι, οὐκ ἂν ἡμεῖς ἀσφαλῶς ἐργαζοίμεθα μὴ ὅτι τὴν τούτων, ἀλλ' οὐδ' ἂν τὴν ἡμετέραν, εἰ οὗτοι τὰ ἄκρα ἔχοιεν. Εἰ δ' ὑμῖν αὖ, ἔφη, τὰ ἄκρα σύμμαχα εἴη; Οὕτως ἂν, ἔφασαν, ἡμῖν καλῶς ἔχοι. Ἀλλὰ μὰ Δί', ἔφη ὁ Ἀρμένιος, οὐκ ἂν ἡμῖν αὖ καλῶς ἔχοι, εἰ οὗτοι παραλήψονται πάλιν τὰ ἄκρα ἄλλως τε καὶ τετειχισμένα. XXII. καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν, Οὕτωςι τοίνυν, ἔφη, ἐγὼ ποιήσω· οὐδετέροις ὑμῶν τὰ ἄκρα παραδώσω, ἀλλὰ ἡμεῖς φυλάξομεν αὐτά· καὶ ἀδικῶσιν ὑμῶν ὁπότεροι, σὺν τοῖς ἀδικουμένοις ἡμεῖς ἐσόμεθα.

XXIII. Ὡς δ' ἤκουσαν ἀμφότεροι ταῦτα, ἐπήνεσαν καὶ ἔλεγον ὅτι οὕτως ἂν μόνως ἢ εἰρήνῃ βεβαία γένοιτο. καὶ ἐπὶ τούτοις ἔδοσαν καὶ ἔλαβον πάντες τὰ πιστὰ,²⁰ καὶ ἐλευθέρους μὲν ἀμφοτέρους ἀπ' ἀλλήλων εἶναι συνετίθεντο, ἐπιγαμίας²¹ δ' εἶναι καὶ ἐπεργασίας καὶ ἐπινομίας, καὶ ἐπιμαχίαν²² δὲ κοινὴν, εἴ τις ἀδικοίῃ ὁποτέ-

20. ἔδοσαν καὶ ἔλαβον τὰ πιστὰ] This is, as Fischer remarks, thus expressed in Latin, *Accipere et dare fidem*. Virg. *Æn.* 8, 150.: 'Accipe daque fidem.' Ennii *Fragm.* p. 32. Hes.: 'Accipe daque fidem, fœdus-que feri bene firmum.'

21. ἐπιγαμίας] By the Athenian law no citizen was allowed to contract a marriage with a foreigner; and the right of intermarriage between the Armenians and the Chaldeans is justly put first, because such a privilege was rarely granted in ancient times, as Weiske observes, referring to 1, 5, 3.

22. ἐπιμαχίαν] "The common reading is *συμμαχίαν*, but Guelf. exhibits ἐπὶ *συμμαχίαν*: which has manifestly arisen from the various reading, thus indicated, ἐπισυμμαχίαν. Hence we have restored the word ἐπιμαχίαν, which, though rare, is exactly suited to the passage under consideration; for we learn from *Thuc.* 1, 44. 'Ἐν δὲ τῇ ὑστεραίᾳ μετέγνωσαν, Κερκυραίοις ξυμμαχίαν μὲν μὴ ποιήσασθαι, ὥστε τοὺς αὐτοὺς ἐχθροὺς καὶ φίλους νομίζειν, (εἰ γὰρ ἐπὶ Κόρινθον ἐκέλευον σφίσιν οἱ Κερκυραῖοι ξυμπλεῖν, ἐλθόντ' ἂν αὐτοῖς αἱ πρὸς Πελοποννησίους σπον-

ρους. XXIV. οὕτω μὲν οὖν τότε διεπράχθη· καὶ νῦν δὲ ἔτι οὕτω διαμένουσιν αἱ τότε γενόμεναι συνθήκαι Χαλδαίοις καὶ τῷ τὴν Ἀρμενίαν ἔχοντι. ἐπεὶ δὲ αἱ συνθήκαι γεγέννητο, εὐθὺς συνετείχιζόν τε ἀμφοτέροι προθύμως ὥς κοινὸν φρούριον καὶ τὰ ἐπιτήδεια συνεισ-
 ἡγον. XXV. ἐπεὶ δὲ ἐσπέρα προσῆει, συνδείπνους ἔλαβεν ἀμφοτέ-
 ρους πρὸς ἑαυτὸν ὥς φίλους ἤδη. συσκηνούντων δὲ εἶπέ τις τῶν Χαλδαίων ὅτι τοῖς μὲν ἄλλοις σφῶν πᾶσι ταῦτ' εὐκτὰ εἶη· εἰσὶ δὲ τινες τῶν Χαλδαίων οἱ ληϊζόμενοι ζῶσι καὶ οὗτ' ἐπίστανται ἐργά-
 ζεσθαι οὗτ' ἂν δύναιντο, εἰθισμένοι ἀπὸ πολέμου βιοτεύειν· αἰεὶ γὰρ ἐληΐζοντο ἢ ἐμισθοφόρουν, πολλάκις μὲν παρὰ τῷ τῶν Ἰνδῶν²³ βα-
 σιλεῖ, (καὶ γὰρ, ἔφασαν, πολύχρυσος ὁ ἀνὴρ,) πολλάκις δὲ καὶ παρ' Ἀστυάγει. XXVI. καὶ ὁ Κῦρος ἔφη, Τί οὖν οὐ καὶ νῦν παρ' ἐμοὶ μισθοφοροῦσιν; ἐγὼ γὰρ δώσω ὅσον τις καὶ ἄλλος πλεῖστον δῆποτε ἔδωκε. συνέφασάν οἱ, καὶ πολλοὺς γε ἔσεσθαι ἔλεγον τοὺς ἐθελήσυν-
 τας. Καὶ ταῦτα μὲν δὴ οὕτω συνωμολογεῖτο. XXVII. Ὁ δὲ Κῦρος ὥς ἤκουσεν ὅτι πολλάκις πρὸς τὸν Ἰνδὸν οἱ Χαλδαῖοι ἐπορεύοντο, ἀναμνησθεὶς ὅτι ἦλθον παρ' αὐτοῦ κατασκεψόμενοι εἰς Μήδους τὰ αὐτῶν πράγματα καὶ ᾗχοντο πρὸς τοὺς πολεμίους, ὅπως αὐ καὶ τὰ ἐκείνων κατίδωσιν, ἐβούλετο μαθεῖν τὸν Ἰνδὸν τὰ αὐτῷ πεπραγμένα. XXVIII. ἤρξατο οὖν λόγου τοιοῦδε· ὦ Ἀρμένιε, ἔφη, καὶ ὑμεῖς ὦ Χαλδαῖοι, εἵπατέ μοι, εἴ τινα ἐγὼ νῦν τῶν ἐμῶν ἀποστέλλοιμι πρὸς τὸν Ἰνδὸν, συμπέμψαιτ' ἂν μοι τῶν ὑμετέρων οἵτινες αὐτῷ τὴν τε ὁδὸν ἡγοῖντο ἂν καὶ συμπράττοιεν ὥστε γενέσθαι ἡμῖν παρὰ τοῦ Ἰνδοῦ ἢ ἐγὼ βούλομαι; ἐγὼ γὰρ χρήματα μὲν προσγενέσθαι ἔτι ἂν βουλοίμην ἡμῖν, ὅπως ἔχω καὶ μισθὸν ἀφθόγως διδόναι οἷς

δαί·) ἐπιμαχίαν δὲ ἐποίησαντο, τῇ ἀλ-
 λήλων βοηθεῖν, ἐάν τις ἐπὶ Κέρκυραν
 ἦ, ἢ Ἀθήνας, ἢ τοὺς τούτων ξυμμάχους·
 that *συμμαχίαν* is an offensive alliance,
 but *ἐπιμαχίαν* a defensive alliance. That
 Xen. means the latter, is apparent from the
 words, εἴ τις ἀδικοῖη ὁποτέρους. But Zeune from the
 Guelf. reading has introduced the word
ἐπισυμμαχίαν, which is also on the Steph.
 margin. He reminds us that this word is found
 in Demosth. Epist. Phil. p. 160., but the Mss. do not
 there agree. Weiske has rejected the reading of
 Zeune for this reason in particular, because it
 would make the adjective *κοινή* superfluous; for ἐπι-

συμμαχία is of itself *κοινή* *συμμαχία*. Though
 Schneider does not approve of *ἐπισυμμαχία*, yet
 he retains *συμμαχία*." Poppo.

23. τῶν Ἰνδῶν] Hutch. observes that there were two nations so called; one in what is properly termed Oriental India, the country between the Ganges and the Indus; and the other in Æthiopia. Xen. here alludes to neither of these nations; and his narrative requires us to place his Indians not far from Armenia and the country of the Chaldæans or Chalybes. Some suppose that the inhabitants of Colchis are meant, more particularly those, who are in other writers called Sindi.

ἂν δέη καὶ τιμᾶν καὶ δωρεῖσθαι τῶν συστρατευομένων τοὺς ἀξίους·
τούτων δὴ ἕνεκα βούλομαι ὡς ἀφθονώτατα χρήματα ἔχειν, δεῖσθαι
τούτων νομίζων. τῶν δὲ ὑμετέρων ἡδὺ μοι φείδεσθαι· φίλους γὰρ
ὑμᾶς ἤδη νομίζω· παρὰ δὲ τοῦ Ἰνδοῦ ἡδέως ἂν λάβοιμι, εἰ διδοίη.
XXIX. ὁ οὖν ἄγγελος ᾧ κελεύω ὑμᾶς ἡγεμόνας δοῦναι καὶ συμ-
πράκτορας γενέσθαι, ἐλθὼν ἐκεῖσε λέξει ὧδε· Ἐπεμψέ με Κῦρος,
ὧ Ἰνδὲ, πρὸς σέ· φησὶ δὲ προσδεῖσθαι χρημάτων, προσδεχόμενος
ἄλλην στρατιὰν οἴκοθεν ἐκ Περσῶν· καὶ γὰρ προσδέχομαι, ἔφη· ἦν
οὖν αὐτῷ πέμψης ὅποσα σοι προχωρεῖ, φησὶν, ἦν θεὸς ἀγαθὸν τέλος
διδῶ αὐτῷ, πειράσεσθαι ποιῆσαι ὥστε σε νομίζειν καλῶς βεβου-
λεῦσθαι χαρισάμενον αὐτῷ. XXX. ταῦτα μὲν ὁ παρ' ἐμοῦ λέξει·
τοῖς δὲ παρ' ὑμῶν ὑμεῖς αὐτὸ ἐπιστέλλετε ὅτι ὑμῖν σύμφορον δοκεῖ
εἶναι. καὶ ἦν μὲν λάβωμεν, ἔφη, παρ' αὐτοῦ, ἀφθονωτέροις χρησό-
μεθα· ἦν δὲ μὴ λάβωμεν, εἰσόμεθα ὅτι οὐδεμίαν αὐτῷ χάριν ὀφεί-
λομεν, ἀλλ' ἐξέσται ἡμῖν ἐκείνου ἕνεκα πρὸς τὸ ἡμέτερον συμφέρον
πάντα τίθεσθαι. XXXI. ταῦτ' εἶπεν ὁ Κῦρος, νομίζων τοὺς ἰόντας
Ἀρμενίων καὶ Χαλδαίων τοιαῦτα λέξειν περὶ αὐτοῦ οἷα αὐτὸς ἐπε-
θύμει πάντας ἀνθρώπους καὶ λέγειν καὶ ἀκούειν περὶ αὐτοῦ. καὶ τότε
μὲν δὴ ὁπότε καλῶς εἶχε διαλύσαντες τὴν σκηνὴν ἀνεπαύοντο.

CAP. III.

I. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ ὃ τε Κῦρος ἔπεμπε τὸν ἄγγελον ἐπιστείλας
ὅσαπερ ἔφη, καὶ ὁ Ἀρμένιος καὶ οἱ Χαλδαῖοι συνέπεμψαν οὓς ἱκα-
νωτάτους ἐνόμιζον εἶναι καὶ συμπρᾶξαι καὶ εἰπεῖν περὶ Κύρου τὰ
προσέκοντα. ἐκ δὲ τούτου παρασκευάσας ὁ Κῦρος τὸ φρούριον καὶ
φύλαξιν ἱκανοῖς καὶ τοῖς ἐπιτηδείοις πᾶσι καὶ ἄρχοντα αὐτῶν κατα-
λιπὼν Μῆδον ὃν ᾤετο Κναζάρη ἂν μάλιστα χαρίσασθαι, ἀπῆει
συλλαβὼν τὸ [ἕτερον] στράτευμα ὅσον τε ἦλθεν ἔχων καὶ ὁ παρ'
Ἀρμενίων προσέλαβε, καὶ τοὺς παρὰ Χαλδαίων εἰς τετρακισχιλίους,
οἳ ᾤοντο καὶ ξυμπάντων τῶν ἄλλων κρείττονες εἶναι. II. ὥς δὲ
κατέβη²⁴ εἰς τὴν οἰκουμένην,²⁵ οὐδεὶς ἔμεινεν ἔνδον Ἀρμενίων οὔτε
ἀνὴρ οὔτε γυνή, ἀλλὰ πάντες ὑπὴντων ἡδόμενοι τῇ εἰρήνῃ καὶ φέ-

24. κατέβη] I. e. Descended from
the Chaldaean mountains.

tivated plains of Armenia: so τὰ οἰ-
κούμενα, Palæph. Fab. 1, 3." Fischer.

25. τὴν οἰκουμένην] I. e. "The cul-

ροντες καὶ ἄγοντες ὅ,τι ἕκαστος ἄξιον εἶχε. καὶ ὁ Ἀρμένιος τούτοις οὐκ ἤχθετο, οὕτως ἂν νομίζων καὶ τὸν Κῦρον μᾶλλον ἠδεσθαι τῇ ὑπὸ πάντων τιμῇ. τέλος δ' οὖν ὑπήντησε καὶ ἡ γυνὴ τοῦ Ἀρμενίου, τὰς θυγατέρας ἔχουσα καὶ τὸν νεώτερον υἱόν, καὶ σὺν ἄλλοις δώροις καὶ τὸ χρυσίον ἐκόμιζεν ὁ πρότερον οὐκ ἠθελε λαβεῖν ὁ Κῦρος.

III. καὶ ὁ Κῦρος ἰδὼν εἶπεν, Ὑμεῖς ἐμὲ οὐ ποιήσετε μισθοῦ περι-
 ἰόντα εὐεργετεῖν, ἀλλὰ σὺ, ὦ γύναι, ἔχουσα ταῦτα τὰ χρήματα ἃ
 φέρεις ἄπιθι, καὶ τῷ μὲν Ἀρμενίῳ μηκέτι δῶς αὐτὰ κατορύξαι, ἐκ-
 πεμψον δὲ τὸν υἱὸν ὡς κάλλιστα ἀπ' αὐτῶν κατασκευάσασα ἐπὶ τὴν
 στρατιάν· ἀπὸ δὲ τῶν λοιπῶν κτῶ καὶ σαυτῇ καὶ τῷ ἀνδρὶ καὶ ταῖς
 θυγατράσι καὶ τοῖς υἱοῖς ὅ,τι κεκτημένοι καὶ κεκοσμημένοι κάλλιον
 καὶ ἥδιον τὸν αἰῶνα διάξετε· εἰς δὲ τὴν γῆν, ἔφη, ἀρκεῖτω τὰ σώ-
 ματα, ὅταν ἕκαστος τελευτήσῃ, κατακρύπτειν. IV. ὁ μὲν ταῦτα
 εἰπὼν παρήλασεν· ὁ δὲ Ἀρμένιος συμπροῦνπεπε καὶ οἱ ἄλλοι πάν-
 τες ἄνθρωποι, ἀνακαλοῦντες τὸν εὐεργέτην, τὸν ἄνδρα [τὸν] ἀγαθόν·
 καὶ τοῦτ' ἐποιοῦν, ἕως ἐκ τῆς χώρας ἀπῆν. συναπέστειλε δὲ αὐτῷ
 καὶ ὁ Ἀρμένιος στρατιὰν πλείονα, ὡς εἰρήνης οἴκοι οὔσης. V. οὕτω
 δὴ ὁ Κῦρος ἀπῆει, κεχρηματισμένος²⁶ οὐχ ἃ ἔλαβε μόνον χρήματα,
 ἀλλὰ πολὺ πλείονα τούτων ἡτοιμασμένος διὰ τὸν τρόπον, ὥστε
 λαμβάνειν ὁπότε δέοιτο. καὶ τότε μὲν ἐστρατοπεδεύσατο ἐν τοῖς
 μεθορίοις. τῇ δ' ὑστεραίᾳ τὸ μὲν στράτευμα καὶ τὰ χρήματα ἐπεμψε
 πρὸς Κυζάρην, ὁ δὲ πλησίον ἦν, ὥσπερ ἔφησεν· αὐτὸς δὲ σὺν
 Τιγράνῃ καὶ Περσῶν τοῖς ἀρίστοις ἐθῆρα ὅπουπερ ἐπιτυγχάνοιεν
 θηρίοις καὶ εὐφραίνεται.

VI. Ἐπεὶ δὲ ἀφίκετο εἰς Μήδους, τῶν χρημάτων ἔδωκε τοῖς
 ἑαυτοῦ ταξιάρχοις ὅσα ἐδόκει ἑκάστῳ ἱκανὰ εἶναι, ὅπως καὶ ἐκεῖ-
 νοι ἔχοιεν τιμῇ, εἴ τινας ἄγαιντο τῶν ὑφ' ἑαυτούς· ἐνόμιζε
 γὰρ, εἰ ἕκαστος τὸ μέρος ἀξιεπαῖνον ποιήσκει, τὸ ὅλον αὐτῷ
 καλῶς ἔχειν. καὶ αὐτὸς δὲ ὅ,τι πον καλὸν ἴδοι εἰς τὴν στρατιάν
 τοῦτο κτῶμενος διεδωρεῖτο τοῖς αἰεὶ ἀξιωτάτοις, νομίζων ὅ,τι καλὸν
 κάγαθόν ἔχοι τὸ στράτευμα, τούτοις ἅπασιν αὐτὸς κεκοσμησθαι.
 VII. ἥνίκα δὲ αὐτοῖς διεδίδου ὦν ἔλαβεν, ἔλεξεν ὧδέ πως εἰς τὸ
 μέσον τῶν ταξιάρχων καὶ λοχαγῶν καὶ πάντων ὅσους ἐτίμα· Ἄν-

26. κεχρηματισμένος] “Χρηματί-
 ζεσθαι is interpreted by Th. Mag.
 συναγειν χρήματα, and Cyrus is said
 χρηματισμένος χρήματα, because he had
 made or amassed money, the perf.

part. pass. being used in a middle
 sense, and as χρήματα is added, κε-
 χρηματισμένος is the same as συνάξας,
 ‘non modo pecunia, quam acceperat,
 auctus.’” Fischer.

δρες φίλοι, δοκεῖ ἡμῖν εὐφροσύνη τις νῦν παρεῖναι, καὶ ὅτι εὐπορία τις προσγεγένηται καὶ ὅτι ἔχομεν ἀφ' ὧν τιμᾶν ἔχομεν οὗς ἂν βουλώμεθα, καὶ τιμᾶσθαι ὡς ἂν ἕκαστος ἄξιος ᾖ. VIII. πάντως δὲ ἀναμιμνησκόμεθα τὰ ποῖα ἅττα²⁷ ἔργα τούτων τῶν ἀγαθῶν ἐστὶν αἷτια· σκοποῦμενοι γὰρ εὐρήσετε τό τε ἀγρυπνήσαι ὅπου ἔδει καὶ τὸ πονῆσαι καὶ τὸ σπεῦσαι καὶ τὸ μὴ εἶξαι τοῖς πολεμίοις. οὕτως οὖν χρὴ καὶ τὸ λοιπὸν ἄνδρας ἀγαθοὺς εἶναι, γινώσκοντας ὅτι τὰς μεγάλας ἡδονὰς καὶ τὰ ἀγαθὰ τὰ μεγάλα ἢ πειθῶ καὶ ἢ καρτερία καὶ οἱ ἐν τῷ καιρῷ πόνοι καὶ κίνδυνοι παρέχονται.

IX. Κατανοῶν δὲ ὁ Κῦρος ὡς εὖ μὲν αὐτῷ εἶχον τὰ σώματα οἱ στρατιῶται πρὸς τὸ δύνασθαι στρατιωτικούς πόρους φέρειν, εὖ δὲ τὰς ψυχὰς πρὸς τὸ καταφρονεῖν τῶν πολεμίων, ἐπιστήμονες δὲ ἦσαν τὰ προσήκοντα²⁸ τῇ αὐτῶν ἕκαστος ὀπλίσει, καὶ πρὸς τὸ πείθεσθαι δὲ τοῖς ἄρχουσιν ἐώρα πάντες εὖ παρεσκευασμένους· ἐκ τούτων οὖν ἐπεθύμει τι ἤδη τῶν πρὸς τοὺς πολεμίους πράττειν, γινώσκων ὅτι ἐν τῷ μέλλειν πολλάκις τοῖς ἄρχουσι καὶ τῆς καλῆς παρασκευῆς ἀλλοιοῦνται τι. X. ἔτι δ' ὕρῳν ὅτι φιλοτίμως ἔχοντες ἐν οἷς ἀντηγωνίζοντο πολλοὶ καὶ ἐπιφθόνως εἶχον πρὸς ἀλλήλους τῶν στρατιωτῶν, καὶ τῶνδε ἕνεκα ἐξάγειν αὐτοὺς ἐβούλετο εἰς τὴν πολεμίαν ὡς τάχιστα, εἰδὼς ὅτι οἱ κοινοὶ κίνδυνοι φιλοφρόνως ποιοῦσιν ἔχειν τοὺς συμμάχους πρὸς ἀλλήλους καὶ οὐκέτι ἐν τούτῳ οὔτε τοῖς ἐν ὅπλοις κοσμουμένοις φθονοῦσιν οὔτε τοῖς δόξης ἐφιεμένοις, ἀλλὰ μᾶλλον καὶ ἐπαινοῦσι καὶ ἀσπάζονται οἱ τοιοῦτοι τοὺς ὁμοίους,²⁹ νομίζοντες συνεργοὺς αὐτοὺς τοῦ κοινοῦ ἀγαθοῦ εἶναι. XI. οὕτω δὲ πρῶτον μὲν ἐξώπλισε τὴν στρατιὰν καὶ κατέταξεν ὡς ἐδύνατο κάλλιστά τε καὶ ἄριστα, ἔπειτα δὲ συνεκάλεσε μυριάρχους καὶ χιλιάρχους καὶ ταξιάρχους καὶ λοχαγούς· οὗτοι γὰρ ἀπολελυμένοι ἦσαν τοῦ καταλέγεσθαι ἐν τοῖς τακτικοῖς ἀριθμοῖς, καὶ ὁπότε δέοι ἢ ὑπακούειν τῷ στρατηγῷ ἢ παραγγέλλειν τι, οὐδ' ὥς οὐδὲν ἄναρχον κατελείπετο, ἀλλὰ δωδεκαδάρχους καὶ ἐξαδάρχους πάντα τὰ καταλειπόμενα διεκοσμεῖτο. XII. ἐπεὶ δὲ συνῆλθον οἱ ἐπικαίριοι,³⁰ παράγων αὐτοὺς

27. τὰ ποῖα ἅττα] See Matth. Gr. Gr. p. 371. and Hermann ad Viger. p. 705.

28. ἐπιστήμονες τὰ προσήκοντα] "For τῶν προσηκόντων, because verbal adjectives often retain the case of the verb, whence they are derived." Poppo.

29. οἱ τοιοῦτοι τοὺς ὁμοίους] "The sentence is somewhat changed; for you would expect, ἀσπάζονται τοὺς τοιοῦτους, νομίζοντες." Poppo.

30. οἱ ἐπικαίριοι] "This word is thus explained in the margin of the Bodl. Ms., Οἱ ἐπὶ τῶν κεράτων τὰς παρατάξεις καταρτιζόμενοι. But I do

ἐπεδείκνυε τε αὐτοῖς τὰ καλῶς ἔχοντα καὶ ἐδίδασκεν ἢ ἑκαστὸν ἰσχυρὸν ἦν τῶν συμμαχικῶν. ἐπεὶ δὲ κἀκείνους ἐποίησεν ἐρωτικῶς ἔχειν τοῦ ἡδὴ ποιεῖν τι, εἶπεν αὐτοῖς νῦν μὲν ἀπιέναι ἐπὶ τὰς τάξεις καὶ διδάσκειν ἑκαστον τοὺς ἑαυτοῦ ἄπερ αὐτὸς ἐκείνους, καὶ πειρᾶσθαι ἐπιθυμίαν ἐμβαλεῖν πᾶσι τοῦ στρατεύεσθαι, ὅπως εὐθυμότατα πάντες ἐξορμῶντο, πρῶτ' δὲ παρεῖναι ἐπὶ τὰς Κναζάρου θύρας. XIII. τότε μὲν δὴ ἀπιόντες οὕτω πάντες ἐποιοῦν. τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἅμα τῇ ἡμέρᾳ παρῆσαν οἱ ἐπικαίριοι ἐπὶ τὰς θύρας. σὺν τούτοις οὖν ὁ Κῦρος εἰσελθὼν πρὸς τὸν Κναζάρην ἤρχετο λόγου τοιοῦδε·

Οἶδα μὲν, ἔφη, ὦ Κναζάρη, ὅτι ἂ μέλλω λέγειν σοὶ πάλαι δοκεῖ οὐδὲν ἦττον ἢ ἡμῖν· ἀλλ' ἴσως αἰσχύνη λέγειν ταῦτα, μὴ δοκῆς ἀχθόμενος ὅτι τρέφεις ἡμᾶς ἐξόδου μεμνησθαι. XIV. ἐπεὶ οὖν σὺ σιωπᾷς, ἐγὼ λέξω καὶ ὑπὲρ σοῦ καὶ ὑπὲρ ἡμῶν. ἡμῖν γὰρ δοκεῖ πᾶσιν, ἐπεὶ περ παρεσκευάσμεθα, μὴ ἐπειδὰν ἐμβάλωσιν οἱ πολέμιοι εἰς τὴν σὴν χώραν τότε μάχεσθαι, μῆδ' ἐν τῇ φιλίᾳ καθημένους ἡμᾶς ὑπομένειν, ἀλλ' ἵεναι ὡς τάχιστα εἰς τὴν πολεμίαν. XV. νῦν μὲν γὰρ ἐν τῇ σῇ χώρᾳ ὄντες πολλὰ τῶν σῶν σινόμεθα ἄκοντες· ἦν δ' εἰς τὴν πολεμίαν ἴωμεν, τὰ ἐκείνων κακῶς ποιήσομεν ἠδόμενοι. XVI. ἔπειτα νῦν μὲν σὺ ἡμᾶς τρέφεις πολλὰ δαπανῶν, ἦν δ' ἐκστρατευόμεθα, θρεψόμεθα ἐκ τῆς πολεμίας. XVII. ἔτι δὲ εἰ μὲν μείζων τις κίνδυνος ἔμελλεν ἡμῖν εἶναι ἐκεῖ ἢ ἐνθάδε, ἴσως τὸ ἀσφαλέστατον ἦν ἂν αἰρετέον. νῦν δὲ ἴσοι μὲν ἐκεῖνοι ἔσονται, ἦν τε ἐνθάδε ὑπομένωμεν ἦν τε εἰς τὴν ἐκείνων ἰόντες ὑπαντῶμεν αὐτοῖς, ἴσοι δὲ ἡμεῖς ὄντες μαχούμεθα, ἦν τε ἐνθάδε ἐπιόντας αὐτοὺς δεχόμεθα ἦν τε ἐπ' ἐκείνους ἰόντες τὴν μάχην συνάπτωμεν. XVIII. πολὺ μέντοι γε ἡμεῖς μὲν βελτίοσι καὶ ἐρρώμενεστέrais ταῖς ψυχαῖς τῶν στρατιωτῶν χρησόμεθα, ἦν ἴωμεν ἐπὶ τοὺς ἐχθροὺς καὶ μὴ ἄκοιτες ὄρᾳν δοκῶμεν τοὺς πολεμίους· πολὺ δὲ κἀκεῖνοι μᾶλλον ἡμᾶς φοβήσονται, ὅταν ἀκούσωσιν ὅτι οὐχ ὡς φοβούμενοι πτήσομεν αὐτοὺς οἴκοι καθήμενοι, ἀλλ' ἐπεὶ αἰσθανόμεθα προσιόντας, ἀπαντῶμέν τε αὐτοῖς, ἴν' ὡς τάχιστα συμμίξωμεν, καὶ οὐκ ἀναμένομεν ἕως ἂν ἡ ἡμετέρα χώρα κακῶται, ἀλλὰ φθάνοντες ἡδὴ δηοῦμεν τὴν ἐκείνων

not myself think that it designates any military office, but denotes all those, according to the interpretation of Æm. Portus, 'quorum præsentiam res postulare, quique adeo parati essent ad aliquid opportune peragendum.' It often occurs below, and it

ought always to be understood nearly in this sense." Hutch. "Sunt ergo primum in re militari summi duces, qui ab acie abesse possunt; deinde translatum id nomen ad reliquos Cyri amicos, qui et pacis tempore illi præsto essent, ut 8, 5, 3." Weiske.

γῆν. XIX. καίτοι, ἔφη, εἴ τι ἐκείνους μὲν φοβερωτέρους ποιήσωμεν, ἡμᾶς δὲ αὐτοὺς θαρράλεωτέρους, πολὺ τοῦτο ἡμῖν ἐγὼ πλεονέκτημα νομίζω, καὶ τὸν κίνδυνον οὕτως ἡμῖν μὲν ἐλάττω λογίζομαι, τοῖς δὲ πολεμίοις μείζω πολὺ ἢ μᾶλλον. καὶ ὁ πατὴρ ἀεὶ λέγει καὶ σὺ φῆς, καὶ οἱ ἄλλοι δὲ πάντες ὁμολογοῦσιν ὥς αἱ μάχαι κρίνονται μᾶλλον ταῖς ψυχαῖς ἢ ταῖς τῶν σωμάτων ῥώμασι. ὁ μὲν οὕτως εἶπε. XX. Κναζάρης δὲ ἀπεκρίνατο, Ἄλλ' ὅπως³¹ μὲν, ὦ Κῦρε καὶ οἱ ἄλλοι Πέρσαι, ἐγὼ ἄχθομαι ὑμᾶς τρέφων μηδ' ὑπονοεῖτε· τό γε μέντοι ἵεναι εἰς τὴν πολεμίαν ἤδη καὶ ἐμοὶ δοκεῖ βέλτιον εἶναι πρὸς πάντα. Ἐπεὶ τοίνυν, ἔφη ὁ Κῦρος, ὁμογνωμονοῦμεν, συσκευαζώμεθα, καὶ ἦν τὰ τῶν θεῶν ἡμῖν θάττον συγκαταίνῃ, ἐξίωμεν ὥς τάχιστα.

XXI. Ἐκ τούτου τοῖς μὲν στρατιώταις εἶπον συσκευάζεσθαι· ὁ δὲ Κῦρος ἔθνε πρῶτον μὲν Διὶ βασιλεῖ, ἔπειτα δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς, καὶ ἡγεῖτο ἔλεως καὶ εὐμενεῖς ὄντας ἡγεμόνας γίγνεσθαι τῇ στρατιᾷ καὶ παραστάτας ἀγαθοὺς καὶ συμμάχους καὶ συμβούλους τῶν ἀγαθῶν. συμπαρακάλει δὲ καὶ ἥρωας γῆς Μηδίας οἰκήτορας καὶ κηδεμόνας. XXII. ἐπεὶ δ' ἐκαλλιέρησέ τε καὶ ἀθρόον ἦν αὐτῷ τὸ στράτευμα πρὸς τοῖς ὄριοις, τότε δὴ οἰωνοῖς χρησάμενος αἰσίοις ἐνέβαλεν εἰς τὴν πολεμίαν. ἐπεὶ δὲ τάχιστα διέβη τὰ ὄρια, ἐκεῖ αὖ καὶ Γῆν ἱλάσκετο χοαῖς καὶ θεοὺς θυσίαις, καὶ ἥρωας Ἀσσυρίας οἰκήτορας εὐμενίζετο. ταῦτα δὲ ποιήσας αὖθις Διὶ πατρὶ ἔθνε, καὶ εἴ τις ἄλλος θεῶν ἀνεφαίνετο, οὐδενὸς ἡμέλει.

XXIII. Ἐπεὶ δὲ καλῶς ταῦτα εἶχεν, εὐθὺς τοὺς μὲν πεζοὺς προαγαγόντες οὐ πολλὴν ὁδὸν ἐστρατοπεδεύσαντο, τοῖς δ' ἵπποις καταδρομὴν ποιησάμενοι περιεβάλοντο πολλὴν καὶ παντοίαν λείαν. καὶ τὸ λοιπὸν δὲ μεταστρατοπεδευόμενοι³² καὶ ἔχοντες ἄφθονα τὰ ἐπιτήδεια καὶ δροῦντες τὴν χώραν ἀνέμενον τοὺς πολεμίους. XXIV. ἡνίκα δὲ προσιόντες ἐλέγοντο οὐκέτι δέχ' ἡμερῶν ὁδὸν ἀπέχειν, τότε δὴ ὁ Κῦρος λέγει, ὦ Κναζάρη, ὦρα δὴ ἀπαντᾶν καὶ μήτε τοῖς πολεμίοις δοκεῖν μήτε τοῖς ἡμετέροις φοβουμένους μὴ ἀντι-

31. ὅπως] "This seems to be put for ὅτι. See Zeune ad Viger. p. 435.; and below 8, 7, 20. where we have, ὅπως ἄφρων ἔσται ἡ ψυχὴ, οὐδὲ τοῦτο πέπεισμαι, while in s. 10. occur ἐπέσθην ὥς." Poppo.

32. μεταστρατοπεδευόμενοι] "Weiske removes the particle καὶ before Xen. Cyrop.

δροῦντες, and thus interprets the passage: 'Etiam postea, quoties castra movebant, etiamsi abundarent rebus necessariis, vastabant agrum, et (præda inde facta,) hostem expectabant.' Schneider thinks that the words, καὶ δροῦντες τ. χ. should be placed before καὶ ἔχοντες ἄ. τ. ἐ." Poppo.

προσιέναι, ἀλλὰ δῆλοι ὦμεν ὅτι οὐκ ἄκοντες μαχοῦμεθα. XXV. ἐπεὶ δὲ ταῦτα συνέδοξε τῷ Κναξάρῃ, οὕτω δὴ συντεταγμένοι προήεσαν τοσοῦτον καθ' ἡμέραν ὅσον ἐδόκει αὐτοῖς καλῶς ἔχειν. καὶ δεῖπνον μὲν ἀεὶ κατὰ φῶς ἐποιοῦντο, πυρὰ δὲ νύκτωρ οὐκ ἔκαιον ἐν τῷ στρατοπέδῳ· ἔμπροσθεν μέντοι τοῦ στρατοπέδου ἔκαιον, ὅπως ὀρῶν μὲν εἴ τινες νυκτὸς προσίοιεν διὰ τὸ πῦρ, μὴ ὀρῶντο δὲ ὑπὸ τῶν προσιόντων. πολλάκις δὲ καὶ ὀπίσθεν τοῦ στρατοπέδου ἐπυρπόλουν ἀπάτης ἕνεκα τῶν πολεμίων· ὥστ' ἔστιν ὅτε καὶ κατάσκοποι ἐνέπιπτον εἰς τὰς προφυλακὰς αὐτῶν, διὰ τὸ ὀπίσθεν τὰ πυρὰ εἶναι ἔτι πρόσω τοῦ στρατοπέδου οἰόμενοι εἶναι.

XXVI. Οἱ μὲν οὖν Ἀσσύριοι καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς, ἐπεὶ ἤδη ἐγγὺς ἀλλήλων τὰ στρατεύματα ἐγίγνοντο, τάφρον περιεβάλλοντο, ὅπερ καὶ νῦν ἔτι ποιοῦσιν οἱ βάρβαροι³³ βασιλεῖς, ὅπου ἂν στρατοπεδεύωνται, τάφρον περιβάλλονται εὐπετῶς διὰ τὴν πολυχειρίαν· ἴσασι γὰρ ὅτι ἱππικὸν στράτευμα ἐν νυκτὶ ταραχῶδές ἐστι καὶ δύσχρηστον ἄλλως τε καὶ βάρβαρον. XXVII. πεποδισμένους³⁴ τε γὰρ ἔχουσι τοὺς ἵππους ἐπὶ ταῖς φάτναις, καὶ εἴ τις ἐπ' αὐτοὺς ἴοι, ἔργον μὲν νυκτὸς λῦσαι ἵππους, ἔργον δὲ χαλινῶσαι, ἔργον δ' ἐπισάξαι, ἔργον δὲ θωρακίσασθαι,³⁵ ἀναβάντας δ' ἐφ' ἵππων ἐλάσαι διὰ στρατοπέδου

33. οἱ βάρβαροι] The Persians did the same, at least after the time of Cyrus, see Anab. 3, 4, 35. Vegetius 3, 10.: 'Persæ imitantes Romanos ductis fossis castra constituunt.' He ought rather, as Schneider remarks, to have assigned the imitation to the Romans.

34. πεποδισμένους] "Olearius Itin. p. 573. says the same of the Persians in his own time. That cows were fettered, during the time of milking, we learn from an Idyll attributed to Theocr. 25, 103." Schneider.

35. θωρακίσασθαι] "All the interpreters refer this to the horses, which we know from Curtius 3, 11. 4, 9." (Suid. v. Θώραξ,) "to have been covered with plates of metal lapping over one another; but I am more disposed to refer it to the horsemen. For in the first place, if Xen. had wished us to refer it to the horses, he would have said ἐπιθωρακίσαι or θωρακίσαι: and in the second place, the words in the Anab. l. c. lead us to the

same conclusion, Δεῖ ἐπισάξαι τὸν ἵππον καὶ χαλινῶσαι δεῖ, καὶ θωρακίσθαι ἀναβῆναι ἐπὶ τὸν ἵππον. And in the third place, Xen. himself, Anab. 2, 2, 14. has applied θωρακίζεσθαι 'de pedite thoracem induente,' and Zeune's Index interprets ἐπιθωρακίζεσθαι, in the very passage now under consideration, 'thoracem induere.' I have restored the true reading θωρακ." Schneider. "Θώραξ, lorica, cataphracta, is applied to the soldier and the horse, so as to signify a protection and covering for the chest and the body, made of plates of brass or iron connected together, (Brisson. 3, 12. 35.) It covered the entire body of both, not the chest only; and the plates were so attached to each other as to resemble the scales of serpents or fishes: thus we read of θώρακες φολιδωτοὶ and λεπιδωτοί: see Heliodorus ap. Brisson. l. c., Eunapius ap. Suid. v. Θώραξ, Proluss. Verss. Gr. 74. Hence ἐπιθωρακίζεσθαι is 'cataphractas addere s. induere equo suo.'" Fischer.

παντάπασιν ἀδύνατον. τούτων δὴ ἔνεκα πάντων καὶ οἱ ἄλλοι καὶ ἐκεῖνοι τὰ ἐρύματα περιβάλλονται, καὶ ἅμα αὐτοῖς δοκεῖ τὸ ἐν ἐχυρῷ εἶναι ἐξουσίαν παρέχειν ὅταν βούλωνται μάχεσθαι. XXVIII. τοιαῦτα μὲν δὴ ποιοῦντες ἐγγὺς ἀλλήλων ἐγίγνοντο. ἐπεὶ δὲ προσιόντες ἀπεῖχον ὅσον παρασάγγην, οἱ μὲν Ἀσσύριοι οὕτως ἐστρατοπεδεύοντο ὥσπερ εἴρηται, ἐν περιτεταφρευμένῳ μὲν καταφανεῖ δὲ, ὁ δὲ Κῦρος ὡς ἐδύνατο ἐν ἀφανεστάτῳ, κώμας τε καὶ γεωλόφους ἐπίπροσθεν ποιησάμενος, νομίζων πάντα τὰ πολέμια ἐξαίφνης ὁρώμενα φοβερώτερα τοῖς ἐναντίοις εἶναι. καὶ ἐκείνην μὲν τὴν νύκτα ὥσπερ ἔπρεπε προφυλακὰς ποιησάμενοι ἑκάτεροι ἐκοιμήθησαν.

XXIX. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ ὁ μὲν Ἀσσύριος καὶ ὁ Κροῖσος καὶ οἱ ἄλλοι ἡγεμόνες ἀνέπαυον τὰ στρατεύματα ἐν τῷ ἐχυρῷ. Κῦρος δὲ καὶ Κναξάρης συνταξάμενοι περιέμενον, ὥς, εἰ προσίοιεν οἱ πολέμιοι, μαχοῦμενοι. ὥς δὲ δῆλον ἐγένετο ὅτι οὐκ ἐξίοιεν οἱ πολέμιοι ἐκ τοῦ ἐρύματος, οὐδὲ μάχην ποιήσονται ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὁ μὲν Κναξάρης καλέσας τὸν Κῦρον καὶ τῶν ἄλλων τοὺς ἐπικαιρίους ἔλεξε τοιάδε·

XXX. Δοκεῖ μοι, ἔφη, ὦ ἄνδρες, ὥσπερ τυγχάνομεν συντεταγμένοι οὕτως ἰέναι πρὸς τὸ ἔρυμα τῶν ἀνδρῶν καὶ δηλοῦν ὅτι θέλομεν μάχεσθαι. οὕτω γὰρ, ἔφη, ἐὰν μὴ ἀντεπεξίωσιν ἐκεῖνοι, οἱ μὲν ἡμέτεροι μᾶλλον θαρρήσαντες ἂν ἀπίασιν, οἱ πολέμιοι δὲ τὴν τόλμαν ἰδόντες ἡμῶν μᾶλλον φοβηθήσονται. τούτῳ μὲν δὴ οὕτως ἐδόκει.

XXXI. ὁ δὲ Κῦρος Μηδαμῶς, ἔφη, πρὸς τῶν θεῶν, ὦ Κναξάρη, οὕτω ποιήσωμεν. εἰ γὰρ ἤδη ἐκφανέντες πορευσόμεθα ἢ σὺ κελεύεις, νῦν τε προσιόντας ἡμᾶς οἱ πολέμιοι θεάσονται, οὐδὲν φοβούμενοι, εἰδότες ὅτι ἐν ἀσφαλεῖ εἰσι τοῦ μηδὲν παθεῖν· ἐπειδὴν τε μηδὲν ποιήσαντες ἀπίωμεν, πάλιν καθορῶντες ἡμῶν τὸ πλῆθος πολὺ ἐνδεέστερον τοῦ ἑαυτῶν, καταφρονήσουσι καὶ αὔριον ἐξίασι πολὺ ἐρρώμενεστέrais ταῖς γνώμαις.

XXXII. νῦν δ', ἔφη, εἰδότες μὲν ὅτι πάρεσμεν, οὐχ ὀρῶντες δὲ ἡμᾶς, εὖ τοῦτο ἐπίστω, οὐ καταφρονοῦσιν ἀλλὰ φροντίζουσι τί ποτε τοῦτ' ἐστὶ, καὶ διαλεγόμενοι περὶ ἡμῶν ἐγὼ δ' ὅτι οὐδὲν παύονται. ὅταν δ' ἐξίωσι, τότε δεῖ αὐτοῖς ἅμα φανερούς τε ἡμᾶς γενέσθαι καὶ ἰέναι εὐθὺς ὁμόσε εἰληφότας αὐτοὺς ἔνθα πάλαι ἐβουλόμεθα. XXXIII. λέξαντος δὲ οὕτω Κῦρου συνέδοξε ταῦτα καὶ Κναξάρη καὶ τοῖς ἄλλοις. καὶ τότε μὲν δειπνοποιησάμενοι καὶ φυλακὰς καταστησάμενοι καὶ πυρὰ πολλὰ πρὸ τῶν φυλακῶν καύσαντες ἐκοιμήθησαν. XXXIV. τῇ δ' ὑστεραίᾳ πρῶτ' Κῦρος μὲν

ἔστεφανωμένους³⁶ ἔθνε, παρήγγειλε δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ὁμοτίμοις ἔστεφανωμένοις πρὸς τὰ ἱερὰ παρῆναι. ἐπεὶ δὲ τέλος εἶχεν ἡ θυσία, συγκαλέσας αὐτοὺς ἔλεξεν·

Ἄνδρες, οἱ μὲν θεοὶ, ὡς οἱ τε μάντεις³⁷ φασὶ καὶ ἐμοὶ συνδοκεῖ, μάχην ἔσσεσθαι προαγγέλλουσι καὶ νίκην διδύουσι καὶ σωτηρίαν ὑπισχυνοῦνται ἐν τοῖς ἱεροῖς. XXXV. ἐγὼ δὲ ὑμῖν μὲν παραινῶν ποίους τινὰς χρὴ εἶναι ἐν τῷ τοιῷδε αἰσχυνοίμην ἂν· οἶδα γὰρ ὑμᾶς ταῦτὰ ἐπισταμένους καὶ μεμελετηκότας καὶ ἀκηκοότας καὶ ἀκούοντας διὰ τέλους οἷάπερ ἐγώ, ὥστε κἂν ἄλλους εἰκότως ἂν διδάσکوιτε. τάδε δὲ εἰ μὴ τυγχάνετε κατανενοηκότες, ἀκούσατε· XXXVI. οὓς γὰρ νεωστὶ συμμάχους τε ἔχομεν καὶ πειρώμεθα ἡμῖν αὐτοῖς ὁμοίους ποιεῖν, τούτους δὲ ἡμᾶς δεῖ ὑπομιμνήσκειν ἐφ' οἷς τε ἐτρεφόμεθα ὑπὸ Κυαζάρου, ἃ τε ἡσκούμεν, ἐφ' ἃ τε αὐτοὺς παρακεκλήκαμεν, ὧν τε ἄσμενοι ἀνταγωνιστὰι ἔφασαν ἡμῖν ἔσσεσθαι. XXXVII. καὶ τοῦτο δ' αὐτοὺς ὑπομιμνήσκετε ὅτι ἦδε ἡ ἡμέρα δείξει ὧν ἕκαστός ἐστιν ἄξιος. ὧν γὰρ ἂν ὀψιμαθεῖς ἀνθρώποι γένωνται, οὐδὲν θαυμαστὸν εἴ τινες αὐτῶν καὶ τοῦ ὑπομιμνήσκοντος δέοιντο, ἀλλ' ἀγαπητὸν εἰ καὶ ἐξ ὑποβολῆς δύναιτο ἄνδρες ἀγαθοὶ εἶναι. XXXVIII. καὶ ταῦτα μέντοι πράττοντες ἅμα καὶ ὑμῶν αὐτῶν πεῖραν λήψεσθε. ὁ μὲν γὰρ δυνάμενος ἐν τῷ τοιῷδε καὶ ἄλλους βελτίους ποιεῖν, εἰκότως ἂν ἤδη καὶ ἑαυτῷ συνειδείῃ τελέως ἀγαθὸς ἀνὴρ ὧν, ὁ δὲ τὴν τούτων ὑπόμνησιν αὐτὸς μόνος ἔχων καὶ τοῦτ' ἀγαπῶν, εἰκότως ἂν ἡμιτελῆ αὐτὸν νομίζοι. XXXIX. τούτου δ' ἕνεκα οὐκ ἐγώ, ἔφη, αὐτοῖς λέγω, ἀλλ' ὑμᾶς κελεύω λέγειν, ἵνα καὶ

36. ἔστεφανωμένους] “*Gl. vet. Redimitus*, i. e. tempora vincus corona. For the Persians never sacrificed without a chaplet, and the victims themselves had their chaplets, *Brisson*. 2, 41. These chaplets were generally of myrtle, *Valck. ad Herod.* 1, 132.; they were the outward and visible ensigns of that joy, which was wont to reign in the hearts of the sacrificers, *Perizon. ad Æl.* V. H. 3, 3. *Paschalius de Cor.* 4, 13.” *Fischer.* From *Xen.’s Treatise de Rep.* *Lac.* 13, 8. it appears that the Spartans proceeded to the field of battle immediately after the performance of sacrificial rites.

37. οἱ τε μάντεις] “He means the Magi, who, among the Persians, according to *Strabo* 2, 1106. as the μάν-

teis among the Greeks and other nations, were held in great honor for their prophetic skill. *Herod.* 1, 132. favors this explanation: “*Ἄνευ γὰρ δὴ μάγου οὐ σφὶ νόμος ἐστὶ θυσίας ποιέεσθαι.*” *Ælian* also, V. H. 2, 17. among the other arts, in which the Magi excelled, reckons the spirit of prophecy: “*Ἡ τῶν ἐν Πέρσαις μάγων σοφία τὰ τε ἄλλα οἶδεν, ὅποσα αὐτοῖς εἰδέναι θέμις, καὶ οὖν καὶ μαντεύεσθαι.*” *Hutch.* “*See de Divin.* 1, 41. *Amm. Marcell.* 23, 6. and particularly *Heeren Ideen über die Politik u. s. w. T. 1. P. 1.* p. 479. who informs us that the Magi were properly Medes, and that Cyrus established them among the Persians; whence we may illustrate what *Xen.* says in *Cyrop.* 8, 1, 23.” *Poppo.*

ἀρέσκειν ὑμῖν πειρῶνται· ὑμεῖς γὰρ καὶ πλησιάζετε αὐτοῖς ἕκαστος τῷ ἑαυτοῦ μέρει. εὖ δὲ ἐπίστασθε, ἔφη, ὥς ἦν θαρρόντας τούτοις ὑμᾶς αὐτοὺς ἐπιδεικνύετε, καὶ τούτους καὶ ἄλλους πολλοὺς οὐ λόγῳ ἀλλ' ἔργῳ θαρρέϊν διδάξετε. XL. τέλος εἶπεν ἀπιόντας ἀριστᾶν ἐστεφανωμένους, καὶ σπονδὰς ποιησαμένους ἡκεῖν εἰς τὰς τάξεις αὐτοῖς στεφάνοις. ἐπεὶ δ' οὗτοι ἀπῆλθον, αὔθις τοὺς οὐραγούς προσεκάλεσε, καὶ τούτοις αὖ τοιάδε ἐνετέλλετο·

XLI. "Ἄνδρες Πέρσαι, ὑμεῖς καὶ τῶν ὁμοτίμων γεγόνατε καὶ ἐπιλελεγμένοι ἐστέ, οἱ δοκεῖτε τὰ μὲν ἄλλα τοῖς κρατίστοις ὅμοιοι εἶναι, τῇ δ' ἡλικίᾳ καὶ φρονιμώτεροι. καὶ τοίνυν χώραν ἔχετε οὐδὲν ἥττον ἡμῶν ἔντιμον τῶν προστατῶν· ὑμεῖς γὰρ ὅπισθεν ὄντες τοὺς τ' ἀγαθοὺς ἂν ἐφορῶντες καὶ ἐπικελεύοντες αὐτοῖς ἔτι κρείττους ποιοῖτε, καὶ εἴ τις μαλακίζοιτο, καὶ τοῦτον ὀρῶντες οὐκ ἂν ἐπιτρέποιτε αὐτῷ.

XLII. συμφέρεῖ δ' ὑμῖν, εἴπερ τῷ καὶ ἄλλῳ τὸ νικᾶν καὶ διὰ τὴν ἡλικίαν καὶ διὰ τὸ βάρος τῆς στολῆς.³⁸ ἦν δ' ἄρα ὑμᾶς καὶ οἱ ἔμπροσθεν ἀνακαλοῦντες ἔπεσθαι παρεγγυῶσιν, ὑπακούετε αὐτοῖς, καὶ ὅπως μὴδ' ἐν τούτῳ αὐτῶν ἡττηθήσεσθε, ἀντιπαρακελευόμενοι αὐτοῖς θάπτον ἡγεῖσθαι ἐπὶ τοὺς πολεμίους. καὶ ἀπιόντες, ἔφη, ἀριστήσαντες καὶ ὑμεῖς ἦκετε σὺν τοῖς ἄλλοις ἐστεφανωμένοι εἰς τὰς τάξεις. XLIII. οἱ μὲν δὴ ἀμφὶ Κῦρον ἐν τούτοις ἦσαν· οἱ δ' Ἀσσύριοι καὶ δὴ ἡριστηκότες ἐξῆσάν τε θρασέως καὶ παρετάττοντο ἐρῶμένως. παρέταττε δὲ αὐτοὺς αὐτὸς ὁ βασιλεὺς ἐφ' ἄρματος παρελαύνων καὶ τοιάδε παρεκελεύετο·

XLIV. "Ἄνδρες Ἀσσύριοι, νῦν δεῖ αἰδρας ἀγαθοὺς εἶναι. νῦν γὰρ περὶ ψυχῶν τῶν ὑμετέρων ὁ ἀγὼν καὶ περὶ γῆς ἐν ἣ ἔφυτε καὶ περὶ οἴκων ἐν οἷς ἐτράφητε, καὶ περὶ γυναικῶν δὲ καὶ τέκνων καὶ περὶ πάντων ὧν πέπασθε³⁹ ἀγαθῶν. νικήσαντες μὲν γὰρ ἀπάντων

38. τῆς στολῆς] "Στολή here signifies, not 'a garment,' or 'a particular kind of garment,' as in general, but 'the whole clothing and dress of the body,' even 'that which solely relates to armour.' And indeed this signification, if we consider the origin of the word, may be justly given to it. Phav. Στολή· ἀπὸ τοῦ στέλλω. Moschop. Στέλλω· κοσμῶ. Thus στέλλεσθαι is particularly applied to armour by Dionys. H. 1, 296. Κούφη ἐσταλμένους ὀπλίσει, and p. 337. he writes that Castor and Pollux were seen at Rome in the forum, Πολεμικὰς ἐνδεδυκotas στολὰς. Thus too Æ-

lian V. H. 3, 14. Ξενοφῶντι ἔμελε τῶν ἄλλων σπουδαίων, καὶ οὖν καὶ ὕπλα καλὰ ἔχειν· νικῶντι γὰρ ἔλεγε τοὺς πολεμίους τὴν καλλίστην στολὴν ἀρμόττειν, καὶ ἀποθνήσκοντα ἐν τῇ μάχῃ κείσθαι καλῶς ἐν καλῇ τῇ πανοπλίᾳ: where στολή undoubtedly means 'accoutrements' or 'military dress,' as what follows relates to 'arms' only. See the author himself, and his commentator Perizonius." Hutch.

39. πέπασθε] "The common reading is κέκτησθε, which appears in Guelf. Bodl. marg. Villos, but Zeune from the Ms. Leid. ap. Valck. ad Theocr. Adoniaz. p. 384. Par. and

τούτων ὑμεῖς ὥσπερ πρόσθεν κύριοι ἔσσεσθε· εἰ δὲ ἡττηθήσεσθε, εὖ ἴστε ὅτι παραδώσετε ταῦτα πάντα τοῖς πολεμίοις. ἄτε οὖν νίκης ἐρῶντες μένοντες μάχεσθε. XLV. μωρὸν γὰρ τὸ κρατεῖν βουλομένους τὰ τυφλὰ τοῦ σώματος καὶ ἄσπλα καὶ ἄχειρα ταῦτα ἐναντία τάττειν τοῖς πολεμίοις φεύγοντας· μωρὸς δὲ καὶ εἴ τις εἴῃ βουλόμενος φεύγειν ἐπιχειρεῖ, εἰδὼς ὅτι οἱ μὲν νικῶντες σώζονται, οἱ δὲ φεύγοντες ἀποθνήσκουσι μᾶλλον τῶν μενόντων. μωρὸς δὲ καὶ εἴ τις χρημάτων ἐπιθυμῶν ἦτταν προσίεται· τίς γὰρ οὐκ οἶδεν ὅτι οἱ μὲν νικῶντες τὰ τε ἑαυτῶν σώζουσι καὶ τὰ τῶν ἡττημένων προσλαμβάνουσιν, οἱ δ' ἡττώμενοι ἅμα ἑαυτούς τε καὶ τὰ ἑαυτῶν πάντα ἀποβάλλουσιν; XLVI. ὁ μὲν δὴ Ἀσσύριος ἐν τούτοις ἦν.

Ὁ δὲ Κναζάρης πέμπων πρὸς τὸν Κῦρον ἔλεγεν ὅτι ἤδη καιρὸς εἴη ἄγειν ἐπὶ τοὺς πολεμίους· εἰ γὰρ νῦν, ἔφη, ὀλίγοι ἔτι εἰσὶν οἱ ἔξω τοῦ ἐρύματος, ἐν ᾧ ἂν προσίωμεν πολλοὶ ἔσονται· μὴ οὖν ἀναμείνωμεν ἕως ἂν πλείους ἡμῶν γένωνται, ἀλλ' ἴωμεν ἕως ἔτι οἰόμεθα εὐπετῶς ἂν αὐτῶν κρατῆσαι. XLVII. ὁ δ' αὖ Κῦρος ἀπεκρίνατο, ὦ Κναζάρη, εἰ μὴ ὑπὲρ ἡμῖν αὐτῶν ἔσονται οἱ ἡττηθέντες, εὖ ἴσθι ὅτι ἡμᾶς μὲν ἐροῦσι φοβουμένους τὸ πλῆθος τοῖς ὀλίγοις ἐπιχειρήσαι, αὐτοὶ δὲ οὐ νομιοῦσιν ἡττηθῆναι, ἀλλ' ἄλλης σοι μάχης δεήσει, ἐν ᾗ ἄμεινον ἂν ἴσως βουλεύσαιντο ἢ νῦν βεβούλευνται, παραδόντες ἑαυτοὺς ἡμῖν ταμιεύεσθαι⁴⁰ ὥστε ὁπόσοις ἂν βουλώμεθα αὐτῶν μάχεσθαι. XLVIII. Οἱ μὲν δὴ ἀγγελοι ταῦτά ἀκούσαντες ᾤχοντο.

Ἐν τούτῳ δὲ ἦκε Χρυσάντας τε ὁ Πέρσης καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν ὁμοτίμων αὐτομόλους ἄγοντες. καὶ ὁ Κῦρος ὥσπερ εἰκὸς ἡρώτα τοὺς αὐτομόλους τὰ ἐκ τῶν πολεμίων. οἱ δ' ἔλεγον ὅτι ἐξιοίεν τε ἤδη σὺν

marg. Steph., with Leunclavius, has received πέπασθε, and though a poetic word, it occurs frequently in the Anab. (3, 3, 11. 6, 1, 7. 7, 6, 30.)" Schneider. Thus we have in Homer πολυπάμων, Il. Δ. 433. in the sense of πλούσιος, πολλὰ κεκτημένος, πολυχρήμων, Hesych. And in Hesychius: Πεπᾶσθαι κεκτῆσθαι." Fischer.

40. ταμιεύεσθαι] "This is properly 'to take anything for ourselves from a store of provisions,' 'to lay up or deposit provisions for one's own use;' thence 'to produce for our own use from any other place,' as 'to draw

from the resources of one's own mind:' see Xen. Symp. 4, 41. But, as those, who have laid any thing up in store for themselves, can use and dispense it at their pleasure, the word is elegantly applied to those soldiers, who do not all at once exhaust their strength, but so husband it as to be able to fight often, and in attacking the enemy encounter no more than they can combat with success. See Thuc. 6, 18. and Camerarius on this passage, Casaub. ad Dion. Chrys. p. 24. and Hutch. ad Anab. 2: 5, 3." Fischer.

τοῖς ὅπλοις καὶ παρατάττοι αὐτοὺς αὐτὸς ὁ βασιλεὺς ἔξω ὦν καὶ παρακελεύοιτο μὲν δὴ τοῖς αἰεὶ ἔξω οὖσι πολλά τε καὶ ἰσχυρά, ὡς ἔφασαν λέγειν τοὺς ἀκούοντας. XLIX. ἔνθα δὴ ὁ Χρυσάντας εἶπε, Τί δ', ἔφη, ὦ Κῦρε, εἰ καὶ σὺ συγκαλέσας ἕως ἔτι ἔξεστι παρακελεύσαιο, εἰ ἄρα τι καὶ σὺ ἀμείνους ποιήσῃς τοὺς στρατιώτας ; L. καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν, ὦ Χρυσάντα, μηδὲν σε λυπούντων αἱ τοῦ Ἀσσυρίου παρακελεύσεις· οὐδεμία γάρ ἐστιν οὕτω καλὴ παραινέσις ἥτις τοὺς μὴ ὄντας ἀγαθοὺς αὐθημερὸν ἀκούσαντας ἀγαθοὺς ποιήσει· οὐκ ἂν οὖν τοξότας γέ, εἰ μὴ ἔμπροσθεν τοῦτο μεμελετηκότες εἶεν, οὐδὲ μὴν ἀκοντιστάς, οὐδὲ μὴν ἱππέας, ἀλλ' οὐδὲ μὴν τὰ γε σώματα ἱκανοὺς πονεῖν, ἣν μὴ πρόσθεν ἡσκηκότες ᾖσι. LI. καὶ ὁ Χρυσάντας εἶπεν, Ἀλλ' ἄρκεϊ τοι, ὦ Κῦρε, ἣν τὰς ψυχὰς αὐτῶν παρακελευσάμενος ἀμείνονας ποιήσῃς. Ἡ καὶ δύναιτ' ἂν, ἔφη ὁ Κῦρος, εἰς λόγος ῥηθεὶς αὐθημερὸν αἰδοὺς μὲν ἐμπλῆσαι τὰς ψυχὰς τῶν ἀκουσάντων, ἢ ἀπὸ τῶν αἰσχυρῶν κωλύειν, προτρέψαι δὲ ὡς χρὴ ἐπαίνων ἔνεκα πάντα μὲν πόνον, πάντα δὲ κίνδυνον ὑποδύεσθαι, λαβεῖν δ' ἐν ταῖς γνώμας βεβαίως τοῦτο ὡς αἰρετώτερόν ἐστι μαχομένους ἀποθνήσκειν μᾶλλον ἢ φεύγοντας σώζεσθαι ; LII. ἄρ' οὐκ, ἔφη, εἰ μέλλουσι τοιαῦται διάνοιαι ἐγγραφήσεσθαι ἀνθρώποις καὶ ἔμμονοι ἔσσεσθαι, πρῶτον μὲν νόμους ὑπάρξαι δεῖ τοιούτους δι' ὧν τοῖς μὲν ἀγαθοῖς ἔντιμος καὶ ἐλευθέριος ὁ βίος παρασκευασθήσεται, τοῖς δὲ κακοῖς ταπεινός τε καὶ ἀλγεινὸς καὶ ἀβίωτος ὁ αἰὼν ἐπανακείσεται ; LIII. ἔπειτα δὲ διδασκάλους, οἶμαι, δεῖ καὶ ἄρχοντας ἐπὶ τούτοις γενέσθαι οἵτινες δείξουσί τε ὁρθῶς καὶ διδάξουσιν καὶ ἐθιοῦσι ταῦτα δρᾶν, ἔστ' ἂν ἐγγένηται αὐτοῖς τοὺς μὲν ἀγαθοὺς καὶ εὐκλεεῖς εὐδαιμονεστάτους τῷ ὄντι νομίζειν, τοὺς δὲ κακοὺς καὶ δυσκλεεῖς ἀθλιωτάτους ἀπάντων ἡγεῖσθαι. οὕτω γὰρ δεῖ διατεθῆναι τοὺς μέλλοντας τοῦ ἀπὸ τῶν πολεμίων φόβου τὴν μάθησιν κρείττονα παρέξεσθαι. LIV. εἰ δέ τοι ἰόντων εἰς μάχην σὺν ὅπλοις, ἐν ᾧ πολλοὶ καὶ τῶν παλαιῶν μαθημάτων ἐξίστανται, ἐν τούτῳ δυνήσεται τις ἀπορῥαψφώδης⁴¹ παραχρῆμα ἄνδρας πολεμικοὺς ποιῆσαι, πάντων ἂν ῥᾶστον

41. ἀπορῥαψφώδης] “Ἀπορῥαψφωδεῖν, the same as ραψφδεῖν, is applied properly to those, who collected the dispersed and unarranged pieces of Homeric poetry, connected them together, and sung them, when they were thus connected, or who collected the verses of other poets also, useful for

their purpose, and out of them formed not so much poems as centos ; thence it was applied to those, who collect various parts of one or more orations, and out of them form or patch up a speech. Hesych. ‘Ραψφδία· ἡ σύνταξις τῶν λόγων, ἢ λόγων συρραφή. ‘Η. l. Xen. videtur jussisse Cyrum hoc

εἷη καὶ μαθεῖν καὶ διδάξαι τὴν μεγίστην τῶν ἐν ἀνθρώποις ἀρετὴν. LV. ἐπεὶ ἔγωγ', ἔφη, οὐδ' ἂν τούτοις ἐπίστευον ἐμμόνοις ἔσεσθαι οὓς νῦν ἔχοντες παρ' ὑμῖν αὐτοῖς ἠσκούμεν, εἰ μὴ καὶ ὑμᾶς ἐώρων παρόντας, οἳ καὶ παραδείγματα αὐτοῖς ἔσεσθε οἷους χρὴ εἶναι, καὶ ὑποβαλεῖν δυνήσεσθε, ἣν τι ἐπιλανθάνωνται. τοὺς δ' ἀπαιδεύτους παντάπασιν ἀρετῆς θαυμάζοιμ' ἂν, ἔφη, ὧ Χρυσάντα, εἴ τι πλέον ἂν ὠφελήσειε λόγος καλῶς ῥηθεὶς εἰς ἀνδραγαθίαν ἢ τοὺς ἀπαιδεύτους μουσικῆς ᾄσμα μάλα καλῶς ᾄσθ' εἰς μουσικὴν.

LVI. Οἱ μὲν τοιαῦτα διελέγοντο. ὁ δὲ Κναζάρης πάλιν πέμπων ἔλεγεν ὅτι ἑξαμαρτάνοι διατρίβων καὶ οὐκ ἄγων ὥς τάχιστα ἐπὶ τοὺς πολεμίους. καὶ ὁ Κῦρος ἀπεκρίνατο δὴ τότε τοῖς ἀγγέλοις· Ἄλλ' εὖ μὲν ἴστω, ἔφη, ὅτι οὐπω εἰσὶν ἔξω ὅσους δεῖ· καὶ ταῦτα ἀπαγγέλλετε αὐτῷ ἐν ἅπασιν· ὅμως δέ, ἐπεὶ ἐκείνῳ δοκεῖ, ἄξω ἡδῆ. LVII. ταῦτ' εἰπὼν καὶ προσευξάμενος τοῖς θεοῖς ἐξῆγε τὸ στράτευμα. ὥς δ' ἤρξατο ἄγειν θάπτον, ὁ μὲν ἡγεῖτο, οἳ δ' εἶποντο εὐτάκτως μὲν διὰ τὸ ἐπίστασθαι καὶ μεμελετηκέναι ἐν τάξει πορεύεσθαι, ἐρβώμενως δὲ διὰ τὸ φιλονείκως ἔχειν πρὸς ἀλλήλους καὶ διὰ τὸ τὰ σώματα ἐκπεπονηθῆναι καὶ διὰ τὸ πάντας ἄρχοντας τοὺς πρωτοστάτας εἶναι, ἡδέως δὲ διὰ τὸ φρονίμως ἔχειν· ἡπίσταντο γὰρ καὶ ἐκ πολλοῦ οὕτως ἐμεμαθήκεσαν ἀσφαλέστατον εἶναι καὶ ῥᾴστον τὸ ὁμόσε ἰέναι τοῖς πολεμίοις, ἄλλως τε καὶ τοξόταις καὶ ἀκοντισταῖς καὶ ἵππεῦσιν· LVIII. ἔως δ' ἔτι ἔξω βελῶν ἦσαν, παρηγγύα ὁ Κῦρος σύνθημα ⁴² Ζεὺς ξύμμαχος καὶ ἡγεμών. ἐπεὶ δὲ πάλιν ἦκε τὸ σύνθημα ἀνταποδιδόμενον, ἐξῆρχεν αὖ ὁ Κῦρος παιᾶνα τὸν νομιζόμενον· οἳ δὲ θεοσεβῶς πάντες συνεπήχθησαν μεγάλη τῇ φωνῇ· ἐν τῷ τοιούτῳ γὰρ δὴ οἳ δεισιδαίμονες ἦττον τοὺς ἀνθρώπους φοβοῦνται. LIX. ἐπεὶ δ' ὁ

verbo uti, ut elevaret orationem regis Assyrii, velut aliunde consarcinatum, quæ argumenta fortitudinis non exposuisset diligenter, sed effudisset." Fischer. Morus, in his Index, as Poppo informs us, thinks that the allusion is to something like what is related of Tyrtæus, "qui ante prælium milites carmine cohortatus est, ut sit veluti decantare officium." Sturz approves of this, translating the words: "Laudibus virorum fortium ex antiquis carminibus de prædicandis." So Aristoph. Eccl. 764. ῥαψοδεῖν τοὺς ἀνδρείους. Zeune: "Sententiis undecunque ex poetis decerpitis uti."

42. σύνθημα] Etym. M. Σύνθημα· λόγος ἐν πολέμῳ ἐπὶ γνωρισμῷ τῶν οἰκείων διδόμενος. "Συνθήματα Græcis sunt Historicis proprie σύμβολα φωνικὰ, seu signa vocalia, quæ sc. humana voce, non, ut apud Romanos, tabula tradebantur, et præfectis primum inferioribus ab ipso imperatore propter confusionem evitandam data, ad totum deinde exercitum per successionem perveniebant, et denique imperatori reddebantur." Hutch. and Weiske. It consisted of one, or two, or more words, Alex. ab Alex. 4, 2. Brisson. 3, 81.

παιὰν ἐγένετο, ἅμα πορευόμενοι οἱ ὁμότιμοι παιδροὶ, πεπαιδευμένοι,
 καὶ παρορῶντες εἰς ἀλλήλους, ὀνομάζοντες παραστάτας, ἐπιστάτας,
 λέγοντες πολὺ τὸ "Ἀγετ', ἄνδρες φίλοι, "Ἀγετ', ἄνδρες ἀγαθοὶ,
 παρεκάλουν ἀλλήλους ἔπεισθαι. οἱ δ' ὕπισθεν αὐτῶν ἀκούσαντες ἀν-
 τιπαρεκελεύοντο τοῖς πρώτοις ἡγεῖσθαι ἐρρώμενως. ἦν δὲ μεστὸν τὸ
 στράτευμα τῷ Κύρῳ προθυμίας, φιλοτιμίας, ῥώμης, θάρρους, παρα-
 κελυσμῷ, σωφροσύνης, πειθοῦς· ὅπερ, οἶμαι, δεινότατον τοῖς ὑπεν-
 αντίοις. LX. τῶν δ' Ἀσσυρίων οἱ μὲν ἀπὸ τῶν ἀρμάτων προ-
 μαχοῦντες, ὡς ἐγγὺς ἦδη προσεμίγνυνον τὸ Περσικὸν πλῆθος, ἀνέ-
 βαιόν τε ἐπὶ τὰ ἄρματα καὶ ὑπεξῆγον πρὸς τὸ ἑαυτῶν πλῆθος· οἱ δὲ
 τοξόται καὶ ἀκοντισταὶ καὶ σφενδονῆται αὐτῶν ἀφίεσαν τὰ βέλη
 πολὺ πρὶν ἐξικνεῖσθαι. LXI. ὡς δ' ἐπίοντες οἱ Πέρσαι ἐπέβησαν
 τῶν ἀφειμένων βελῶν, ἐφθέγγατο δὴ ὁ Κύρος· "Ἄνδρες ἄριστοι, ἦδη
 θάττον τις ἰὼν ἐπιδεικνύτω ἑαυτὸν καὶ παρεγγυάτω. οἱ μὲν δὴ παρ-
 εδίδοσαν τοῦτο· ὑπὸ δὲ προθυμίας καὶ μένους καὶ τοῦ σπένδειν συμ-
 μίξει δρόμου τινὲς ἦρξαν, συνεφείπετο δὲ καὶ πᾶσα ἡ φάλαγξ δρόμῳ.
 LXII. καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Κύρος ἐπιλαθόμενος τοῦ βάδην δρόμῳ ἡγεῖτο,
 καὶ ἅμα ἐφθέγγετο Τίς ἔψεται; Τίς ἀγαθός; Τίς ἄνδρα πρῶτος
 καταβαλεῖ; οἱ δὲ ἀκούσαντες ταῦτο τοῦτο ἐφθέγγοντο, καὶ διὰ
 πάντων δὴ ὥσπερ παρηγγυὰ οὕτως ἐχώρει, Τίς ἔψεται; Τίς ἀγαθός;
 LXIII. οἱ μὲν δὴ Πέρσαι οὕτως ἔχοντες ὁμόσε ἐφέροντο· οἱ γε μὴν
 πολέμιοι οὐκέτι ἐδύναντο μένειν, ἀλλὰ στραφέντες ἔφευγον εἰς τὸ
 ἔρυμα. LXIV. οἱ δ' αὖ Πέρσαι κατὰ τε τὰς εἰσόδους ἐφεπόμενοι
 ὠθουμένων αὐτῶν πολλοὺς κατεστρώννυσαν, τοὺς δ' εἰς τὰς τάφρους
 ἐμπίπτοντας ἐπεισπηδῶντες ἐφόνεον ἄνδρας ὁμοῦ καὶ ἵππους· ἔνια
 γὰρ τῶν ἀρμάτων εἰς τὰς τάφρους ἠναγκάσθη φεύγοντα ἐμπεσεῖν.
 LXV. καὶ οἱ τῶν Μήδων δ' ἵππεῖς ὀρῶντες ταῦτα ἤλαννον εἰς τοὺς
 ἵππεας τοὺς τῶν πολεμίων· οἱ δ' ἐνέκλιναν καὶ τούτοις. ἔνθα δὴ καὶ
 ἵππων διωγμὸς ἦν καὶ ἀνδρῶν καὶ φόνος ἐξ ἀμφοτέρων. LXVI. οἱ
 δ' ἐντὸς τοῦ ἐρύματος τῶν Ἀσσυρίων ἐστηκότες ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς
 τάφρου τοξεύειν μὲν ἢ ἀκοντίζειν εἰς τοὺς κατακαίνοντας οὔτε ἐφρό-
 νουν οὔτε ἐδύναντο διὰ τε τὰ δεινὰ ὀράματα καὶ διὰ τὸν φόβον.
 τάχα δὲ καὶ καταμαθόντες τῶν Περσῶν τινὰς διακεκοφότης πρὸς τὰς
 εἰσόδους τοῦ ἐρύματος ἐτράποντο καὶ ἀπὸ τῶν κεφαλῶν τῶν ἔνδον.
 LXVII. ἰδοῦσαι δὲ αἱ γυναῖκες τῶν Ἀσσυρίων καὶ τῶν συμμάχων
 ἦδη φυγὴν καὶ ἐν τῷ στρατοπέδῳ ἀνέκραγον καὶ ἔθεον ἐκτεπληγμέ-
 ναι, αἱ μὲν καὶ τέκνα ἔχουσai, αἱ δὲ καὶ νεώτεραι, καταρρήγνύμεναί
 τε τοὺς πέπλους καὶ δρυπτόμεναι, καὶ ἱκετεύουσι πάντας ὅτῳ ἐντυγ-

χάνοιεν μὴ φεύγειν καταλιπόντας αὐτάς, ἀλλ' ἀμύναι καὶ αὐταῖς καὶ τέκνοις καὶ σφίσιν αὐτοῖς. LXVIII. ἔνθα δὴ καὶ αὐτοὶ οἱ βασιλεῖς σὺν τοῖς πιστοτάτοις στάντες ἐπὶ τὰς εἰσόδους καὶ ἀναβάντες ἐπὶ τὰς κεφαλὰς καὶ αὐτοὶ ἐμάχοντο καὶ τοῖς ἄλλοις παρεκελεύοντο.

LXIX. ὡς δ' ἔγνω ὁ Κῦρος τὰ γιγνόμενα, δείσας μὴ καὶ εἰ βιάσαιντο εἶσω, ὀλίγοι ὄντες ὑπὸ πολλῶν σφαλεῖέν τι, παρηγγύησεν ἐπὶ πόδα ἀνάγειν⁴³ ἔξω βελῶν καὶ πείθεσθαι. LXX. ἔνθα δὴ ἔγνω τις ἂν τοὺς ὁμοτίμους πεπαιδευμένους ὡς δεῖ· ταχὺ μὲν γὰρ αὐτοὶ ἐπείθοντο, ταχὺ δὲ τοῖς ἄλλοις παρήγγελλον. ὡς δ' ἔξω βελῶν ἐγένοντο, ἔστησαν κατὰ χώραν, πολὺ μᾶλλον χοροῦ ἀκριβῶς εἰδότες ὅπου ἔδει ἕκαστον αὐτῶν γενέσθαι.

43. ἐπὶ πόδα ἀνάγειν] "This is not simply *pedetentim recedere*, but *facie hostibus obversa pedem referre*, (to retreat with the face turned to the enemy,) as sufficiently appears from 7, 5, 6. where see Zeune. In naval tactics this

is called *πρύμναν κρούεσθαι*." Poppo. Fischer interprets it simply "*recedere pedetentim*, lest they should seem to retreat in alarm, the same as *βάδην*: it is opposed to *δρόμος*, s. 62."

ARGUMENTS TO THE FOURTH BOOK.

CHAP. I.—Cyrus addresses his army ; ii. Rewards Chrysantas ; iii. Congratulates Cyaxares ; iv. Pursues the enemy with as many Medes as volunteer in the service.

CHAP. II.—The Hyrcanians revolt, and send messengers to Cyrus ; ii. His policy, and encouragement to his army ; iii. Engages with the enemy, and obtains a victory ; iv. Entertains his army, and enjoins Persian abstinence as to treasures and provisions.

CHAP. III.—Cyrus acknowledges the superior skill of the Medes and Hyrcanians in horsemanship ; ii. Proposes its establishment among the Persians by the law of reputation.

CHAP. IV. V.—Conduct of Cyrus towards such of the enemy as were taken prisoners ; ii. His vigilance during the time of feasting ; iii. Receives an angry message from Cyaxares ; iv. His polite behavior to the messenger ; v. Sends an expostulatory letter to Cyaxares ; vi. Solicits from the Persians an increase of his army ; vii. Orders the arms of the enemy to be burnt, and distributes their effects among the allies.

CHAP. VI.—Arrival of Gobryas ; ii. His address to Cyrus, and the reply ; iii. Gobryas received as an ally.

Ξ Ε Ν Ο Φ Ω Ν Τ Ο Σ

ΚΤΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑ. Δ'.

CAPUT I.

I. ΜΕΙΝΑΣ δὲ ὁ Κῦρος μέτριον χρόνον αὐτοῦ σὺν τῷ στρατεύματι καὶ δηλώσας ὅτι ἔτοιμοὶ εἰσι μάχεσθαι, εἴ τις ἐξέρχοιτο, ὥς οὔδεὶς ἀντεξήει, ἀπήγαγεν ὅσον ἐδόκει καλῶς ἔχειν καὶ ἐστρατοπεδεύσατο. φυλακὰς δὲ καταστησάμενος καὶ σκοποὺς προπέμψας, στὰς εἰς τὸ μέσον συνεκάλεσε τοὺς ἑαυτοῦ στρατιώτας καὶ ἔλεξε τοιάδε·
II. "Ἄνδρες Πέρσαι, πρῶτον μὲν τοὺς θεοὺς ἐγὼ τε ἐπαινῶ ὅσον δύναμαι, καὶ ὑμεῖς δὲ πάντες, οἶμαι· νίκης τε γὰρ τετυχήκαμεν καὶ σωτηρίας. τούτων μὲν οὖν χρὴ χαριστήρια ὧν ἂν αἰεὶ ἔχωμεν τοῖς θεοῖς ἀποτελεῖν. ἐγὼ δὲ ξύμπαντας μὲν ὑμᾶς ἤδη ἐπαινῶ· τὸ γὰρ γεγεννημένον ἔργον πᾶσιν ὑμῖν καλὸν ἀποτετέλεσται· ὧν δ' ἕκαστος ἄξιος, ἐπειδὴν παρ' ὧν προσήκει πύθωμαι, τότε τὴν ἀξίαν ἐκάστω καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ πειράσομαι ἀποδιδόναι. III. τὸν δ' ἐμοῦ ἐγγύτατα ταξίαρχον Χρυσάνταν οὐδὲν παρ' ἄλλων δέομαι πυνθάνεσθαι, ἀλλ' αὐτὸς οἶδα οἷος ἦν· τὰ μὲν γὰρ ἄλλα¹ ὅσαπερ, οἶμαι, καὶ πάντες ὑμεῖς ἐποίειτε· ἐπεὶ δ' ἐγὼ παρηγγύησα ἐπανάγειν καλέσας αὐτὸν ὀνομαστὶ, ἀνατεταμένος² οὗτος τὴν μάχαιραν ὥς παίσων

1. τὰ μὲν γὰρ ἄλλα] Poppo supplies ἐποίει, which was the old reading for ἐποιεῖτε, but, guided by the Guelf. and Junt., with which the Par. nearly coincides, Poppo understands ἐποίει in the first instance, and retains ἐποιεῖτε

in the other. For this, the more recondite construction, he refers to the examples quoted in his Obs. Crit. in Thuc. p. 37.

2. ἀνατεταμένος] It has the signification of the middle voice; "inten-

πολέμιον ὑπήκουσέ τέ μοι εὐθὺς ἀφείς τε ὃ ἔμελλε ποιεῖν τὸ κελευόμενον ἔπραττεν· αὐτὸς τε γὰρ ἐπανῆγε καὶ τοῖς ἄλλοις μάλα ἐπισπερχῶς παρηγγύα· ὥστ' ἔφθασεν ἔξω βελῶν τὴν τάξιν ποιήσας πρὶν τοὺς πολεμίους κατανοῆσαι τε ὅτι ἀνεχωροῦμεν καὶ τόξα ἐντείνασθαι καὶ τὰ παλτὰ ἐπαφεῖναι· ὥστε αὐτὸς τε ἀβλαβίης καὶ τοὺς ἑαυτοῦ ἄνδρας ἀβλαβεῖς διὰ τὸ πείθεσθαι παρέχεται. IV. ἄλλους δέ, ἔφη, ὁρῶ τετρωμένους, περὶ ὧν ἐγὼ σκεψάμενος ἐν ὁποίῳ χρόνῳ³ ἐτρώθησαν, τότε τὴν γνώμην περὶ αὐτῶν ἀποφανοῦμαι. Χρυσάνταν δέ καὶ ὡς ἐργάτην τῶν ἐν πολέμῳ καὶ φρόνιμον καὶ ἄρχεσθαι ἱκανὸν καὶ ἄρχειν χιλιαρχία μὲν ἤδη τιμῷ· ὅταν δέ καὶ ἄλλο τι ἀγαθὸν διδῷ ὁ θεὸς, οὐδὲ τότε ἐπιλήσομαι αὐτοῦ. V. καὶ πάντας δέ βούλομαι ὑμᾶς, ἔφη, ὑπομνησαι· ἃ γὰρ νῦν εἶδετε ἐν τῇ μάχῃ τῇδε, ταῦτα ἐνθυμούμενοι μήποτε παύεσθε, ἵνα παρ' ὑμῖν αὐτοῖς ἀεὶ κρίνητε πότερον ἢ ἀρετὴ μᾶλλον ἢ ἡ φυγὴ σώζει τὰς ψυχὰς καὶ πότερον οἱ μάχεσθαι ἐθέλοντες ῥᾶον ἀπαλλάττουσιν ἢ οἱ οὐκ ἐθέλοντες, καὶ ποῖαν τινὰ ἡδονὴν τὸ νικᾶν παρέχει· ταῦτα γὰρ νῦν ἄριστ' ἂν κρίναιτε πειράν τε αὐτῶν ἔχοντες καὶ ἄρτι γεγεννημένου τοῦ πράγματος. VI. καὶ ταῦτα μὲν, ἔφη, ἀεὶ διανοοῦμενοι βελτίους ἂν εἵητε· νῦν δέ ὡς θεοφιλεῖς καὶ ἀγαθοὶ καὶ σώφρονες ἄνδρες δειπνοποιεῖσθε καὶ σπονδὰς τοῖς θεοῖς ποιεῖσθε καὶ παιᾶνα ἐξάρχεσθε καὶ ἅμα τὸ παραγγελλόμενον προνοεῖτε. VII. εἰπὼν δέ ταῦτα ἀναβὰς ἐπὶ τὸν ἵππον ἦλθε καὶ πρὸς Κυαξάρην ἦλθε· καὶ συνησθεῖς⁴ ἐκείνῳ κοινῇ ὡς εἰκὸς καὶ ἰδὼν τάκεϊ καὶ ἐρόμενος εἴ τι δέοιτο, ἀπήλυνεν εἰς τὸ ἑαυτοῦ στράτευμα. καὶ οἱ μὲν δὴ ἀμφὶ Κῦρον δειπνοποιησάμενοι καὶ φυλακὰς καταστησάμενοι ὡς ἔδει ἐκοιμήθησαν.

VIII. Οἱ δὲ Ἀσσύριοι, ἅτε καὶ τεθνηκότος τοῦ ἄρχοντος καὶ σχεδὸν σὺν αὐτῷ τῶν βελτίστων, ἠθύμουν μὲν πάντες, πολλοὶ δέ καὶ ἀπεδίδρασκον αὐτῶν τῆς νυκτὸς ἐκ τοῦ στρατοπέδου. ὁρῶντες δέ ταῦτα ὃ τε Κροῖσος καὶ οἱ ἄλλοι σύμμαχοι αὐτῶν πάντες ἠθύμουν·

tatum hosti gladium tenens," Fischer. For the fact itself see Plut. Quæst. Rom. 109. Compar. Marc. and Pelop. 2. Lac. Apophth. at the end.

3. ἐν ὁποίῳ χρόνῳ] "Num ante an post receptum imperatum," Zeune; "agredientes hostes, an retro cedentes," Fischer.

4. συνησθεῖς] "He is said συνηδεσθαι τῷ, who congratulates any one on his good fortune, as here on a victory; Xen. Cyrop.

so Longus 4. p. 142. Συνηδόντο παῖδα εὐρόντι, Herod. 3, 36. The Metaphr. Cæsar's B. G. 1, 30. substitutes συνηδομαι for gratulor. The word συγχαλερεῖν is often used in the place of it, as in Luke 1, 58. Κοινῇ, with Caselius and Phil., I so understand that Cyaxares also may be said to have congratulated Cyrus on the victory, and thus ὡς εἰκὸς will be, ut fieri solet, ut fit." Fischer.

πάντα μὲν γὰρ ἦν χαλεπὰ, ἀθυμίαν δὲ πλείστην παρεῖχε πᾶσιν ὅτι τὸ ἡγούμενον τῆς στρατιᾶς φύλον διεφθάρθαι ἐδόκει ταῖς γνώμαις. οὕτω δὲ ἐκλείπουσι τὸ στρατόπεδον καὶ ἀπέρχονται τῆς νυκτός.

IX. ὥς δ' ἡμέρα ἐγένετο καὶ ἔρημον ἀνδρῶν ἐφάνη τὸ τῶν πολεμίων στρατόπεδον, εὐθὺς διαβιβάζει ὁ Κῦρος τοὺς Πέρσας πρώτους· καταλέλειπτο δὲ ὑπὸ τῶν πολεμίων πολλὰ μὲν πρόβατα, πολλοὶ δὲ βόες, πολλαὶ δὲ ἄμαξαι πολλῶν ἀγαθῶν⁵ μεσταί· ἐκ τούτου δὲ διέβαινον ἤδη καὶ οἱ ἀμφὶ Κναξάρην Μῆδοι πάντες καὶ ἡριστοποιοῦντο ἐνταῦθα.

X. ἐπεὶ δὲ ἡρίστησαν, συνεκάλεσεν ὁ Κῦρος τοὺς ἑαυτοῦ ταξιάρχους καὶ ἔλεξε τοιάδε· Οἶά μοι δοκοῦμεν καὶ ὅσα ἀγαθὰ, ὦ ἄνδρες, ἀφεῖναι, θεῶν ἡμῖν αὐτὰ διδόντων. νῦν γὰρ ὅτι οἱ πολέμιοι φοβούμενοι ἡμᾶς ἀποδεδράκασιν αὐτοὶ ὀρᾷτε· οἷτινες δὲ ἐν ἐρύματι ὄντες ἐκλιπόντες τοῦτο φεύγουσι, πῶς ἂν τις τούτους οἶοιτ' ἂν μεῖναι ἰδόντας ἡμᾶς ἐν τῷ ἰσοπέδῳ; οἷτινες δὲ ἡμῶν ἄπειροι ὄντες οὐχ ὑπέμειναν, πῶς νῦν γ' ἂν ὑπομείναιεν, ἐπεὶ ἡττηνταί τε καὶ πολλὰ κακὰ ὑφ' ἡμῶν πεπόνθασιν; ὧν δὲ οἱ βέλτιστοι ἀπολώλασι, πῶς οἱ φανλότεροι ἐκείνων μάχεσθαι ἂν ἡμῖν ἐθέλοιεν;

XI. καὶ τις εἶπε, Τί οὖν οὐ διώκομεν ὥς τάχιστα, καταδήλων γε οὕτω τῶν ἀγαθῶν ὄντων; καὶ ὅς εἶπεν, "Ὅτι ἵππων προσδεόμεθα· οἱ μὲν γὰρ κρᾶτιστοι τῶν πολεμίων, οὓς μάλιστα καιρὸς ἦν ἢ λαβεῖν ἢ κατακαεῖν, οὗτοι αὐτῶν ἐφ' ἵππων νέονται· οὓς ἡμεῖς τρέπεσθαι μὲν σὺν τοῖς θεοῖς ἱκανοὶ, διώκοντες δὲ αἰρεῖν οὐχ ἱκανοί.

XII. Τί οὖν, ἔφασαν, οὐκ ἐλθὼν Κναξάρη λέγεις ταῦτα; καὶ ὅς εἶπε, Συνέπεσθε τοίνυν μοι πάντες, ὥς εἰδῇ ὅτι πᾶσιν ἡμῖν ταῦτα δοκεῖ. ἐκ τούτου εἰποντό τε πάντες καὶ ἔλεγον οἷα ἐπιτήδεια ἐδόκουν εἶναι ὑπὲρ ὧν ἐδέοντο.

XIII. Καὶ ὁ Κναξάρχης ἅμα μὲν ὅτι ἐκείνοι ἦρχον τοῦ λόγου, ὥσπερ ὑπεφθόνει⁶ ἅμα δὲ ἴσως καλῶς ἔχειν ἐδόκει αὐτῷ μὴ πάλιν κινδυνεύειν· καὶ γὰρ αὐτός τε περὶ εὐθυμίαν ἐτύγχανεν ὧν καὶ τῶν

5. ἀγαθῶν] I. e. "*Cibi lautiores*: at least the Attic and the Ionic writers simply so use ἀγαθὰ, Aristoph. Plut. 1122. Herod. 1, 71. 6, 139. 9, 82. Lysias 5, 190. Anacr. Fr. 39, 2. Even the Latin writers thus use *bona*, and *bonæ res*, Nep. Ages. 8, 5. See Kust. ad Aristoph. Ach. 873. and Perizon. ad Ælian. Fr. v. Ἐρρύμβονα, Burm. ad Phædr. 4, 23, 8. For Xen. seems to have added these words to intimate that the Assyrians were dainty and

gluttonous, and therefore effeminate and cowardly." Fischer.

6. ὑπεφθόνει] "The liber Bud. with Alt. ὑπό τι ἐφθόνει, whence the reading ἱππότης on the marg. Guelf. The Attic elegance is approved by Heindorf from Plato Gorg. s. 105. Ὑπό τι ἄτοπα, aliquatenus, quodammodo: Phædr. s. 43. Εὐήθη καὶ ὑπό τι ἀσεβῆ: Aristoph. Vesp. 1290. ὑπό τι μικρὸν ἐπιθήκισα." Schneider.

ἄλλων Μήδων ἑώρα πολλοὺς τὸ αὐτὸ ποιοῦντας· εἶπε δ' οὖν ὧδε·
 XIV. ὦ Κῦρε, ἀλλ' ὅτι μὲν τῶν ἄλλων μᾶλλον ἀνθρώπων μελε-
 τᾷτε ὑμεῖς οἱ Πέρσαι μηδὲ πρὸς μίαν ἡδονὴν ἀπλήστως διακεῖσθαι
 καὶ ὀρῶν καὶ ἀκούων οἶδα· ἐμοὶ δὲ δοκεῖ τῆς μεγίστης ἡδονῆς πολὺ
 μᾶλλον συμφέρειν ἐγκρατῇ εἶναι. μείζω δὲ ἡδονὴν τί παρέχει
 ἀνθρώποις εὐτυχίας ἢ νῦν ἡμῖν παραγεγένηται; XV. ἦν μὲν τοί-
 νυν, ἐπεὶ εὐτυχοῦμεν, σωφρόνως διαφυλάττωμεν αὐτήν, ἵσως δυναί-
 μεθ' ἂν ἀκινδύνως εὐδαιμονοῦντες γηρᾶν· εἰ δ' ἀπλήστως χρώμενοι
 ταύτῃ ἄλλην καὶ ἄλλην πειρασόμεθα διώκειν, ὁρᾶτε μὴ πάθωμεν
 ἅπερ πολλοὺς μὲν λέγουσιν ἐν θαλάττῃ πεπονθέναι, διὰ τὸ εὐτυχεῖν
 οὐκ ἐθέλοντας παύσασθαι πλέοντας, ἀπολέσθαι·⁷ πολλοὺς δὲ νίκης
 τυχόντας ἐτέρας ἐφιεμένους καὶ τὴν πρόσθεν ἀποβαλεῖν. XVI. καὶ
 γὰρ εἰ μὲν οἱ πολέμιοι ἥττους ὄντες ἡμῶν ἔφευγον, ἵσως ἂν καὶ
 διώκειν τοὺς ἥττους ἀσφαλῶς εἶχε· νῦν δὲ κατανόησον πόσῳ αὐτῶν
 μέρει πάντες μαχεσάμενοι νενικήκαμεν· οἱ δ' ἄλλοι ἅμαχοί εἰσιν·
 οὓς εἰ μὲν μὴ ἀναγκάσωμεν μάχεσθαι, ἀγνοοῦντες καὶ ἡμᾶς καὶ ἑαυ-
 τοὺς δι' ἀμαθίαν καὶ μαλακίαν ἀπίασιν· εἰ δὲ γινώσκονται ὅτι ἀπίων-
 τες οὐδὲν ἥττον κινδυνεύουσιν ἢ μένοντες, ὅπως μὴ ἀναγκάσωμεν
 αὐτοὺς, κἂν μὴ βούλωνται, ἀγαθοὺς γενέσθαι. XVII. ἴσθι δὲ ὅτι
 οὐ σὺ μᾶλλον τὰς ἐκείνων γυναῖκας καὶ παῖδας λαβεῖν ἐπιθυμεῖς ἢ
 ἐκεῖνοι σῶσαι. ἐννόει δ' ὅτι καὶ αἱ σύες ἐπειδὰν ὀφθῶσι, φεύγουσι,
 κἂν πολλαὶ ὥσι σὺν τοῖς τέκνοις· ἐπειδὰν δὲ τις αὐτῶν θηρᾷ τι τῶν
 τέκνων, οὐκέτι φεύγει οὐδ' ἦν μία τύχῃ οὔσα, ἀλλ' ἴεται ἐπὶ τὸν
 λαμβάνειν πειρώμενον. XVIII. καὶ νῦν μὲν κατακλείσαντες ἑαυ-
 τοὺς εἰς ἔρμα παρέσχον ἡμῖν ταμιεύεσθαι ὥστε ὁπόσοις ἐβουλόμεθα
 αὐτῶν μάχεσθαι· εἰ δ' ἐν εὐρυχωρίᾳ πρόσιμεν αὐτοῖς καὶ μαθή-
 σονται χωρὶς γενόμενοι οἱ μὲν κατὰ πρόσωπον ἡμῖν ὥσπερ καὶ νῦν
 ἐναντιοῦσθαι, οἱ δ' ἐκ πλαγίου, οἱ δὲ καὶ ὀπισθεν, ὅρα μὴ πολλῶν
 ἐκάστῳ ἡμῶν χειρῶν δεήσῃ καὶ ὀφθαλμῶν. προσέτι δ' οὐδ' ἂν
 ἐθέλοιμι, ἔφη, ἐγὼ νῦν, ὀρῶν Μήδους εὐθυμουμένους, ἐξαναστήσας
 ἀναγκάζειν κινδυνεύοντας ἰέναι.

XIX. Καὶ ὁ Κῦρος ὑπολαβὼν εἶπεν, Ἀλλὰ σύ γε μηδένα ἀναγ-
 κάσῃς, ἀλλὰ τοὺς ἐθέλοντάς μοι ἔπεσθαι δός· καὶ ἵσως ἂν σοὶ καὶ
 τῶν σῶν φίλων τούτων ἤκοιμεν ἐκάστῳ ἄγοντες ἐφ' οἷς ἅπαντες

7. ἀπολέσθαι] "This construction, as Schneider remarks, is illustrated by Heindorf ad Phædon. p. 79.: the infin. is added by exegesis, as a par-

ticipie is added in 7, 2, 17. But before Zeune's edition, the reading was ἕως ἂν ἀπόλωνται: Zeune introduced the infin. from Guelf. and Par." Poppo.

εὐθυμήσεσθε. τὸ μὲν γὰρ πλῆθος ἡμεῖς γε τῶν πολεμίων οὐ διωζόμεθα· πῶς γὰρ ἂν καὶ καταλάβοιμεν; ἦν δέ τι ἡ ἀπεσχισμένον τοῦ στρατεύματος λάβωμεν ἢ τι ὑπολειπόμενον, ἤξομεν πρὸς σε ἄγοντες. XX. ἐννόει δ', ἔφη, ὅτι καὶ ἡμεῖς, ἐπεὶ σὺ ἐδέου, ἤλθομεν σοὶ χαρίζομενοι μακρὰν ὁδόν· καὶ σὺ οὖν ἡμῖν δίκαιος εἰ ἀντιχαρίζεσθαι, ἵνα καὶ ἔχοντές τι οἴκαδε ἀφικώμεθα καὶ μὴ εἰς τὸν σὸν θησαυρὸν πάντες οἶδε ὀρῶμεν. XXI. ἐνταῦθα δὴ ἔλεξεν ὁ Κναζάρης, 'Ἄλλ' εἵγε μέντοι ἐθέλων τις ἔποιτο, καὶ χάριν ἔγωγέ σοι εἰδείην ἄν'. Σύμπεμφον τοίνυν μοί τινα, ἔφη, τῶν ἀξιοπίστων τούτων, ὃς ἐρεῖ ἂν σὺ ἐπιστείλῃς. Λαβὼν δὴ ἴθι, ἔφη, ὅντινα ἐθέλεις τουτωνί. XXII. ἔνθα δὴ ἐτύγχανε παρῶν ὁ φήσας ποτὲ συγγενὴς αὐτοῦ εἶναι καὶ φιληθείς. εὐθὺς οὖν ὁ Κῦρος εἶπεν, 'Ἀρκεῖ μοι, ἔφη, οὗτοσί. Οὗτος τοίνυν σοι, ἔφη, ἐπέσθω. καὶ λέγε σὺ, ἔφη, τὸν ἐθέλοντα ἰέναι μετὰ Κύρου. XXIII. οὕτω δὴ λαβὼν τὸν ἄνδρα ἐξήει. ἐπεὶ δ' ἐξῆλθεν, εὐθὺς ὁ Κῦρος εἶπε, Νῦν δὴ σὺ δηλώσεις εἰ ἀληθῆ ἔλεγες, ὅτε ἔφης ἡδεσθαι θεώμενος ἐμέ. Οὐκουν ἀπολείψομαί γέ σου, ἔφη ὁ Μῆδος, εἰ τοῦτο λέγεις. Οὐκοῦν καὶ ἄλλους, ἔφη, προθύμως ἐξάξεις; κάκεῖνος ἐπομόσας Νῆ τὸν Δί', ἔφη, ἔστε γ' ἂν ποιήσω καὶ σέ ἐμέ ἡδέως θεᾶσθαι. XXIV. τότε δὴ καὶ ἐκπεμφθεὶς ὑπὸ τοῦ Κναζάρου τά τε ἄλλα προθύμως ἀπήγγελλε τοῖς Μήδοις καὶ προσετίθει ὅτι αὐτός γε οὐκ ἀπολείψοιτο ἄνδρὸς καλλίστου καὶ ἀρίστου, καὶ τὸ μέγιστον, ἀπὸ θεῶν γεγονότος.

CAP. II.

I. Πράττοντος δὲ τοῦ Κύρου ταῦτα θείως πως ἀφικνοῦνται ἀπὸ Ὑρκανίων ἄγγελοι. οἱ δὲ Ὑρκάνιοι⁸ ὅμοροι μὲν τῶν Ἀσσυρίων εἰσὶν, ἔθνος δ' οὐ πολὺ, διὸ καὶ ὑπήκοοι ἦσαν τῶν Ἀσσυρίων· ἔφιπποι δὲ καὶ τότε ἐδόκουν καὶ νῦν ἔτι δοκοῦσιν εἶναι· διὸ καὶ ἐχρῶντο αὐτοῖς οἱ Ἀσσύριοι ὥσπερ καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι τοῖς Σκιρίταις,⁹

8. οἱ δὲ Ὑρκάνιοι] "According to the ancient Geographers, (Cellar. 2, 705.) the country occupied by the Hyrcanii was situated towards the Caspian Sea, which was also called the Hyrcanian Sea, between Media, Parthia, and Margiane, and Media was

thus separated from Assyria; but the Hyrcanii here mentioned dwelt towards the South, distant from Babylon a journey of four or five days, in that country which is now called *Irac*: see Hutch. Diss. 1. p. 39." Fischer.

9. τοῖς Σκιρίταις] "They were the

οὐδὲν φειδόμενοι αὐτῶν οὐτ' ἐν πόνοις οὐτ' ἐν κινδύνοις· καὶ δὴ καὶ τότε ὀπισθοφυλακεῖν ἐκέλευον αὐτοὺς ὡς χιλίους ἱππέας ὄντας, ὅπως εἴ τι ὀπισθεν δεινὸν εἴη, ἐκείνοι πρὸ αὐτῶν τοῦτ' ἔχοιεν. II. οἱ δὲ Ὑρκάνιοι, ἅτε μέλλοντες ὑστατοὶ πορεύεσθαι, καὶ τὰς ἀμάξας τὰς ἑαυτῶν καὶ τοὺς οἰκέτας¹⁰ ὑστάτους εἶχον. στρατεύονται¹¹ γὰρ δὴ οἱ κατὰ τὴν Ἀσίαν ἔχοντες οἱ πολλοὶ μεθ' ὧν περ καὶ οἰκοῦσι· καὶ τότε δὴ ἐστρατεύοντο οὕτως οἱ Ὑρκάνιοι. III. ἐννοηθέντες δὲ οἷά τε πάσχουσιν ὑπὸ τῶν Ἀσσυρίων καὶ ὅτι νῦν τεθναίῃ μὲν ὁ ἄρχων αὐτῶν, ἡττημένοι δ' εἶεν, φόβος δ' ἐνείη τῷ στρατεύματι, οἱ δὲ ξύμμαχοι αὐτῶν ὡς ἀθύμως ἔχοιεν καὶ ἀπολείπειν, ταῦτα ἐνθυμουμένοις ἔδοξεν αὐτοῖς νῦν καλὸν εἶναι ἀποστῆναι, εἰ θέλοιεν οἱ ἀμφὶ Κῦρον συνεπιθέσθαι. καὶ πέμπουσιν ἀγγέλους πρὸς Κῦρον· ἀπὸ γὰρ

citizens and inhabitants of Scirus, a town in Arcadia: Steph. B.” (Σκῖρος· Ἀρκαδίας κατοικία, πλησίον Μαιναλίων καὶ Παρρυσίων, οἱ κατοικοῦντες Σκιρίται, see Holst, and Wessel. ad Diod. S. 15, 64.) “They served for pay, and the Spartans employed 600 of them, and the regiment was called the λόχος Σκιρίτης or Ἀρκαδικός, Hesych. and Ruhnk. ad Timæi Gloss. Plat. They were foot-soldiers, not horsemen, as Hutch. supposed,” (see Manso’s Sparta 1, 228.) “Abresch Thuc. 542. Meurs. Lectt. Att. 1, 16, and Brodæus ad h. l.” Fischer. According to Hesychius, they were the first to engage an enemy, and the last to retreat, ὁ ἀρχόμενός τε ἐν τοῖς πολέμοις, καὶ τελευταίως ἀναχωρῶν: see Diod. S. 15, 32. Thuc. 5, 67. 69. The regio Sciritis afterwards formed a part of the Spartan territory, and hence Thuc. 5, 33. Ἐπὶ τῇ Σκιρίτιδι τῆς Λακωνικῆς.

10. καὶ τοὺς οἰκέτας] “This word is generally used in the sense of *familia* or *servus domesticus*; but that it is poetically used for ‘domestics’ in general, or ‘the whole family,’ is stated by J. Poll. 3, c. 8. Οἱ μέντοι ποιηταὶ καὶ τοὺς ἄλλους οἰκέλους οἰκέτας ὀνόμαζον. And in this sense the word is used here and elsewhere in our Author; for he immediately subjoins that the Asiatic nations take their domestics with them, when they are on military service, μεθ' ὧν οἰκοῦσι, i. e.

familiam; for the slaves alone do not constitute the family. But this signification of the word οἰκέτης is not usually referred to poetic style by other grammarians. Hesych. and Phav. Οἰκέται· οἱ κατὰ τὸν οἶκον πάντες. Thom. M. Οἰκέται· οὐ μόνον οἱ δούλοι, ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ ἐν τῷ οἴκῳ, γυνὴ καὶ τέκνα. Suid. Οἰκέται· οὐ μόνον οἱ θεράποντες, ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ κατὰ τὴν οἰκίαν.” Hutch.

11. στρατεύονται] “Like the ancient Germans, (Tacit. G. 7. and 8.) the Asiatic people took their wives, concubines, and children with them into the field of battle, either for the sake of domestic pleasures, (see 2, 3, 2.) or to insure their fidelity, (see 5, 4, 39.) or, as they themselves boasted, that they might combat the more bravely for the dearest objects of affection, (5, 3, 2.) See Brisson. 313. and Hutch., who has copied his authorities. Max. Tyr. 30, 7. Ἀλλὰ Πέρσαι μὲν αἱ παλλακίδες ἔπονται, ἵνα μάχωνται καλῶς ὑπὲρ τῶν φιλτάτων, Herod. 7, 83. Χωρὶς δὲ χρυσὸν τε πολλὸν καὶ ἄφθονον ἔχοντες οἱ Πέρσαι ἐνέτρεπον, ἄρμαμάξας τε ἅμα ἤγοντο, ἐν δὲ παλαίᾳ καὶ θαλασσίᾳ πολλήν τε καὶ εὐέσκειασμένην, Curt. 4, 14, 11. where Darius thus addresses his soldiers: ‘Conjuges quoque, et liberi sequuntur hanc aciem, parata hostibus præda, nisi pro carissimis pignoribus corpora opponimus.’” Poppo.

τῆς μάχης τὸ τούτου ὄνομα μέγιστον ἠΐξητο. IV. οἱ δὲ πεμφθέντες λέγουσι Κύρῳ ὅτι μισοῖέν τε τοὺς Ἀσσυρίους δικαίως, νῦν τε εἰ βούλοιτο ἵεναι ἐπ' αὐτοὺς, καὶ σφεῖς σύμμαχοι ὑπάρξοιεν καὶ ἡγήσονται· ἅμα δὲ πρὸς τούτοις διηγοῦντο τὰ τῶν πολεμίων ὡς ἔχοι, ἐπαίρειν βουλόμενοι μάλιστα στρατεῦσθαι αὐτόν. V. καὶ ὁ Κῦρος ἐπήρετο αὐτοὺς, Καὶ δοκεῖτε ἂν, ἔφη, ἔτι ἡμᾶς καταλαβεῖν αὐτοὺς πρὶν ἐν τοῖς ἐρύμασιν εἶναι; ἡμεῖς μὲν γὰρ, ἔφη, μάλα συμφορὰν τοῦτο ἡγοῦμεθα ὅτι ἔλαθον ἡμᾶς ἀποδράντες. ταῦτα δὲ ἔλεγε βουλόμενος αὐτοὺς ὡς μέγιστον φρονεῖν ἐπὶ σφίσιν. VI. οἱ δὲ ἀπεκρίναντο ὅτι καὶ αὐριοι ἔωθεν εἰ εὐζῶνοι πορεύοιντο, καταλήψονται· ὑπὸ γὰρ τοῦ ὄχλου καὶ τῶν ἀμαξῶν σχολῇ πορεύεσθαι αὐτούς· καὶ ἅμα, ἔφασαν, τὴν προτέραν νύκτα ἀγρυπνήσαντες νῦν μικρὸν προελθόντες ἐστρατοπέδευνται. VII. καὶ ὁ Κῦρος ἔφη, Ἔχετε οὖν ὧν λέγετε πιστόν τι ἡμᾶς διδάσκειν ὡς ἀληθεύετε; Ὁμήρου γ', ἔφασαν, θέλομεν ἀντίκα' ἐλάσαντες τῆς νυκτὸς ἀγαγεῖν· μόνον καὶ σὺ ἡμῖν πιστὰ θεῶν πεποίησο καὶ δεξιὰν δὸς,¹² ἵνα φέρωμεν¹³ καὶ τοῖς ἄλλοις τὰ αὐτὰ ἅπερ ἂν αὐτοὶ λάβωμεν παρὰ σοῦ. VIII. ἐκ τούτου πιστὰ δίδωσιν αὐτοῖς ἢ μὴν, ἂν ἐμπεδώσωσιν ἃ λέγουσιν, ὡς φίλοις καὶ πιστοῖς χρήσεσθαι αὐτοῖς, ὡς μήτε Περσῶν μήτε Μήδων μεῖον ἔχειν παρ' αὐτῷ. καὶ νῦν δ' ἔστιν ἔτι ἰδεῖν Ὑρκανίους καὶ πιστενομένους καὶ ἀρχὰς ἔχοντας, ὥσπερ καὶ Περσῶν καὶ Μήδων οἱ ἂν δοκῶσιν ἄξιοι εἶναι.

IX. Ἐπεὶ δ' ἐδείπνησαν, ἐξῆγε τὸ στράτευμα ἔτι φάους ὄντος, καὶ τοὺς Ὑρκανίους περιμένειν ἐκέλευσεν, ἵνα ἅμα ἵοιεν. οἱ μὲν δὴ Πέρσαι ὥσπερ εἰκὸς πάντες εὐθὺς ἔξω ἦσαν καὶ Τιγράνης ἔχων τὸ ἑαυτοῦ στράτευμα. X. τῶν δὲ Μήδων ἐξήρσαν οἱ μὲν διὰ τὸ παιδὶ ὄντι Κύρῳ παῖδες ὄντες φίλοι γενέσθαι, οἱ δὲ διὰ τὸ ἐν θήραις συγγενόμενοι ἀγασθῆναι αὐτοῦ τὸν τρόπον, οἱ δὲ διὰ τὸ καὶ χάριν εἰδέναι ὅτι μέγαν αὐτοῖς φόβον ἀπεληλακέναι ἐδόκει, οἱ δὲ καὶ ἐλπίδας

12. δεξιὰν δὸς] Diod. S. 16, 43. Τὴν δεξιὰν ἔδωκε τῷ Θετταλίῳ· ἔστι δὲ ἡ πίστις αὕτη βεβαιωτάτη παρὰ τοῖς Πέρσαις.

13. ἵνα φέρωμεν] "This must be interpreted according to the solemn custom of the Persians, who, (to use the words of Hutch.,) having given their right hand to the other party either in person or to his representative, were wont to pledge their faith. Hence we

may easily understand what is meant by πέμπειν or ἀποστέλλειν τὴν δεξιάν, as in Ages. 3, 4. ('dextram absenti ferendam dare, seu ei fidem dari suo nomine jubere,' Fischer,) or, as in this place, φέρειν τὴν δεξιάν ται, ('fidem absenti dare alterius nomine,' Fischer.)' Zeune. "See Corn. Nep. Datam. 10. where the Interpreters are much puzzled, as is apparent from Bremi's edition." Poppo.

ἔχοντες διὰ τὸ ἄνδρα φαίνεσθαι ἀγαθὸν καὶ εὐτυχῇ καὶ μέγαν ἔτι ἰσχυρῶς ἔσεσθαι αὐτὸν, οἱ δὲ, ὅτε ἐτρέφετο ἐν Μήδοις, εἴ τι ἀγαθὸν τῷ συνέπραξεν, ἀντιχαρίζεσθαι ἠβούλοντο· πολλοῖς δὲ πολλὰ διὰ φιλανθρωπίαν παρὰ τοῦ πάππου ἀγαθὰ διεπέπρακτο· πολλοὶ δ', ἐπεὶ καὶ τοὺς Ὑρκανίους εἶδον καὶ λόγος διήλθεν ὡς ἡγήσονται ἐπὶ πολλὰ ἀγαθὰ, ἐξήρσαν καὶ τοῦ λαβεῖν τι ἕνεκα. XI. οὕτω δὲ ἐξήλθον σχεδὸν ἅπαντες καὶ οἱ Μῆδοι πλὴν ὅσοι σὺν Κναξάρῃ ἔτυχον σκηνοῦντες· οὗτοι δὲ κατέμενον καὶ οἱ τούτων ὑπήκοοι. οἱ δὲ ἄλλοι πάντες παιδρῶς καὶ προθύμως ἐξωρμῶντο, ἅτε οὐκ ἀνάγκη ἄλλ' ἐθελοῦσι καὶ χάριτος ἕνεκα ἐξιόντες. XII. ἐπεὶ δ' ἔξω ἦσαν, πρῶτον μὲν πρὸς τοὺς Μήδους ἐλθὼν ἐπήνεσέ τε αὐτοὺς καὶ ἐπηύξατο μάλιστα μὲν θεοὺς αὐτοῖς ἵλεως ἡγεῖσθαι καὶ σφίσιν, ἔπειτα δὲ καὶ αὐτὸς δυνασθῆναι χάριν αὐτοῖς ταύτης τῆς προθυμίας ἀποδοῦναι. τέλος δ' εἶπεν ὅτι ἡγήσονται μὲν αὐτοῖς οἱ πεζοί, ἐκείνους δὲ ἔπεσθαι σὺν τοῖς ἵπποις ἐκέλευσε· καὶ ὅπου ἂν ἡ ἀναπαύωνται ἢ ἐπίσχωσι τῆς πορείας, ἐνετείλατο αὐτοῖς πρὸς ἑαυτὸν παρελαύνειν τινὰς, ἵνα εἰδῶσι τὸ ἀεὶ καίριον. XIII. ἐκ τούτου ἡγεῖσθαι ἐκέλευε τοὺς Ὑρκανίους. καὶ οἱ ἡρώτων Τί δὲ, οὐ γὰρ ἀναμένεις, ἔφασαν, τοὺς ὀμήρους ἕως ἂν ἀγάγωμεν, ἵνα ἔχων καὶ σὺ τὰ πιστὰ παρ' ἡμῶν πορεύῃ; καὶ τὸν ἀποκρίνασθαι λέγεται, Ἐννοῶ γάρ, φάναι, ὅτι ἔχομεν τὰ πιστὰ ἐν ταῖς ἡμετέραις ψυχαῖς καὶ ταῖς ἡμετέραις χερσίν. οὕτω γὰρ δοκοῦμεν παρεσκευάσθαι ὡς ἦν μὲν ἀληθεύητε, ἱκανοὶ εἶναι ὑμᾶς εὖ ποιεῖν· ἦν δὲ ἐξαπατᾶτε, οὕτω νομίζομεν ἔχειν ὡς οὐχ ἡμᾶς ἐφ' ὑμῖν ἔσεσθαι, ἀλλὰ μᾶλλον, ἦν οἱ θεοὶ θέλωσιν, ὑμᾶς ἐφ' ἡμῖν γενήσεσθαι. καὶ μέντοι, ἔφη, ὦ Ὑρκανιοί, ἐπεὶ περ φατέ ὑστάτους ἔπεσθαι τοὺς ὑμετέρους, ἐπειδὰν ἴδητε αὐτοὺς, σημαίνετε ἡμῖν ὅτι οἱ ὑμέτεροί εἰσιν, ἵνα φειδόμεθα αὐτῶν. XIV. ἀκούσαντες δὲ ταῦτα οἱ Ὑρκανιοὶ τὴν μὲν ὁδὸν ἡγοῦντο ὥσπερ ἐκέλευε, τὴν δὲ ῥώμην τῆς ψυχῆς ἐθαύμαζον· καὶ οὔτε Ἀσσυρίους οὔτε Λυδοὺς οὔτε τοὺς συμμάχους αὐτῶν ἔτι ἐφοβοῦντο, ἀλλὰ μὴ παντάπασιν ὁ Κῦρος μικράν τινα αὐτῶν οἶοιτο ῥοπήν¹⁴ εἶναι καὶ προσόντων καὶ ἀπόντων.

14. ῥοπήν] I. e. Preponderance. "Metaphora petita est a libra; nam ῥοπή proprie est præponderatio, nutus jugi, momentum." Fischer. *Momentum* is defined by Forcellinus:—"Metonymice causam ipsius motus, sc.

pondus, quo premente res movetur. Quare præcipue locum habet in statera, quæ dum æqualiter pendet, ponderis alicujus vel levissimi accessione facile inclinatur, Plin. 30, 11. 'Sordes aurium denarii pondere cum myrrhæ

XV. Πορευομένων δὲ ἐπεὶ νύξ ἐπεγένετο, λέγεται φῶς τῷ Κύρῳ καὶ τῷ στρατεύματι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ προφανὲς γενέσθαι, ὥστε πᾶσι μὲν φρίκην¹⁵ ἐγγίγνεσθαι πρὸς τὸ θεῖον, θάρρος δὲ πρὸς τοὺς πολεμίους. ὥς δὲ εὐζωνοὶ τε καὶ ταχὺ ἐπορεύοντο, εἰκότως πολλήν τε ὁδὸν διήνυσαν καὶ ἅμα κνέφα πλησίον γίγνονται τοῦ τῶν Ὑρκανίων στρατεύματος. XVI. ὥς δ' ἔγνωσαν οἱ ἄγγελοι, καὶ τῷ Κύρῳ λέγουσιν ὅτι οὗτοί εἰσιν οἱ σφέτεροι· τῷ τε γὰρ ὑστάτους εἶναι γινώσκειν ἔφασαν καὶ τῷ πλήθει τῶν πυρῶν· XVII. ἐκ τούτου πέμπει τὸν ἕτερον αὐτῶν πρὸς αὐτοὺς, προστάξας λέγειν, εἰ φίλοι εἰσιν, ὥς τάχιστα ὑπαντᾶν τὰς δεξιὰς ἀνατείναντας. συμπέμπει δὲ τινα καὶ τῶν σὺν αὐτῷ καὶ λέγειν ἐκέλευσε τοῖς Ὑρκανίοις ὅτι ὥς ἂν ὁρῶσιν αὐτοὺς προσφερομένους, οὕτω καὶ αὐτοὶ ποιήσουσιν. οὕτω δὴ ὁ μὲν μένει τῶν ἀγγέλων παρὰ τῷ Κύρῳ, ὁ δὲ προσελαύνει πρὸς τοὺς Ὑρκανίους. XVIII. ἐν ᾧ δ' ἐσκόπει τοὺς Ὑρκανίους ὁ Κῦρος ὅ,τι ποιήσουσιν, ἐπέστησε τὸ στράτευμα· καὶ παρελαύνουσι πρὸς αὐτὸν οἱ τῶν Μῆδων προεσθηκότες καὶ ὁ Τιγράνης καὶ ἐπερωτῶσι τί δεῖ ποιεῖν. ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς ὅτι τοῦτ' ἐστὶ τὸ πλησίον Ὑρκανίων στράτευμα, καὶ οἴχεται ὁ ἕτερος τῶν ἀγγέλων πρὸς αὐτοὺς καὶ τῶν ἡμετέρων τις σὺν αὐτῷ, ἐροῦντες, εἰ φίλοι εἰσιν, ὑπαντιάζειν¹⁶ τὰς δεξιὰς ἀνατείναντας πάντας. ἦν μὲν οὖν οὕτω ποιῶσι, δεξιοῦσθέ τε αὐτοὺς καθ' ὃν ἂν ἦ ἕκαστοι καὶ ἅμα θαρρύνετε· ἦν δὲ ὅπλα αἰρωνται ἢ φεύγειν ἐπιχειρῶσι, τούτων, ἔφη, εὐθὺς δεῖ πρώτων πειρᾶσθαι μηδένα λιπεῖν. XIX. ὁ μὲν τοιαῦτα παρήγγειλεν. οἱ δὲ Ὑρκανιοὶ ἀκούσαντες τῶν ἀγγέλων ἥσθησάν τε καὶ ἀναπηδήσαντες ἐπὶ τοὺς ἵππους παρῆσαν τὰς δεξιὰς ὥσπερ εἰρητο προτείνοντες· οἱ δὲ Μῆδοι καὶ Πέρσαι ἀντεδεξιούρντό τε αὐτοὺς καὶ ἐθάρρυνον. XX. ἐκ τούτου δὴ ὁ Κῦρος λέγει, Ἡμεῖς μὲν δὴ, ὦ Ὑρκανιοί, ἤδη ὑμῖν πιστεύομεν· καὶ ὑμᾶς δὲ χρὴ πρὸς ἡμᾶς οὕτως ἔχειν. τοῦτο δ', ἔφη, ἡμῖν πρῶτον εἶπατε πόσον ἀπέχει ἐνθένδε ἔνθα αἱ ἀρχαὶ εἰσι τῶν πολέμιων καὶ τὸ ἀθρόον αὐτῶν. οἱ δὲ ἀπεκρίναντο ὅτι ὀλίγῳ πλέον ἢ παρασάγγην.

XXI. Ἐνταῦθα δὴ λέγει ὁ Κῦρος, Ἀγετε δὴ, ἔφη, ὦ ἄνδρες

momento,' 31, 3. 'Nullo pæne momento ponderis aquæ inter se distant.'

15. φρίκην] "A horror of the divine power pervades the mind. φρίκη πρὸς τὸ θεῖον, as in Theophr. Char. 16, 1. Δειλία πρὸς τὸ δαιμόνιον, and Athenag.

Apol. 1. p. 6. Τὸ πρὸς τὸ θεῖον δέος." Fischer.

16. ὑπαντιάζειν] "This is an Homeric word, Il. Ξ. 17. Hesychius and Suidas explain it by ὑπαντᾶν. See Palæph. Fab. 38, 6." Fischer.

Πέρσαι καὶ Μῆδοι, καὶ ὑμεῖς, ὧ Ὑρκάνιοι, ἤδη γὰρ καὶ πρὸς ὑμᾶς ὡς πρὸς συμμάχους καὶ κοινωνοὺς διαλέγομαι, εἴ χρὴ εἰδέναι νῦν ὅτι ἐν τοιούτῳ ἔσμεν ἔνθα δὴ μαλακισάμενοι μὲν πάντων ἂν τῶν χαλεπωτάτων τύχοιμεν· ἴσασι γὰρ οἱ πολέμιοι ἐφ' ἃ ἤκομεν· ἦν δὲ κατὰ τὸ καρτερόν ἐμβαλόμενοι ἴωμεν ῥώμῃ καὶ θυμῷ ἐπὶ τοὺς πολεμίους, αὐτίκα μάλα ὕψεσθε ὥσπερ δούλων ἀποδιδρασκόντων καὶ εὐρημένων τοὺς μὲν ἰκετεύοντας αὐτῶν, τοὺς δὲ φεύγοντας, τοὺς δ' οὐδὲ ταῦτα φρονεῖν δυναμένους. ἡττημένοι γὰρ ὄψονται τε ἡμᾶς καὶ οὔτε οἴομενοι ἡξέειν οὔτε συντεταγμένοι οὔτε μάχεσθαι παρεσκευασμένοι κατεिल्μημένοι ἔσονται. XXII. εἰ οὖν ἡδέως βουλόμεθα καὶ δειπνήσαι καὶ νυκτερεῦσαι καὶ βιοτενεῖν τὸ ἀπὸ τοῦδε, μὴ δώμεν τούτοις σχολὴν μήτε βουλευσασθαι μήτε παρασκευάσασθαι ἀγαθὸν ἑαυτοῖς μηδὲν, μηδὲ γινῶναι πάμπαν ὅτι ἄνθρωποι ἔσμεν, ἀλλὰ γέρρα καὶ σαγάρεις ἅπαντα καὶ πληγὰς ἡκείν νομιζόντων. XXIII. καὶ ὑμεῖς μὲν, ἔφη, ὧ Ὑρκάνιοι, ὑμᾶς αὐτοὺς προπετάσαντες ἡμῶν πορεύεσθε ἔμπροσθεν, ὅπως τῶν ὑμετέρων ὅπλων ὀρωμένων λανθάνωμεν ὅτι πλεῖστον χρόνον. ἐπειδὰν δ' ἐγὼ πρὸς τῷ στρατεύματι γένωμαι τῶν πολεμίων, παρ' ἐμοὶ μὲν καταλείπετε ἕκαστοι τάξιν ἱππέων, εἴαν τι δέωμαι, ὡς χρῶμα μένων παρὰ τὸ στρατόπεδον. XXIV. ὑμῶν δὲ οἱ μὲν ἄρχοντες καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἐν τάξει ἀθρόοι ἐλαύνετε, εἰ σωφρονεῖτε, ἵνα μήποτε ἀθρόω τινὶ ἐντυχόντες ἀποβιασθῇτε, τοὺς δὲ νεωτέρους ἐφίετε διώκειν· οὗτοι δὲ καινόντων· τοῦτο γὰρ ἀσφαλές· στατον νῦν ὡς ἐλαχίστους τῶν πολεμίων λιπεῖν. XXV. ἦν δὲ νικῶμεν, ἔφη, ὁ πολλοῖς δὴ κρατοῦσι τὴν τύχην ἀνέτρεψε, φυλάξασθαι δεῖ τὸ ἐφ' ἀρπαγὴν τραπέσθαι· ὡς ὁ τοῦτο ποιῶν οὐκέτι ἀνὴρ ἔστιν, ἀλλὰ σκενοφόρος· καὶ ἔξεστι τῷ βουλομένῳ χρῆσθαι δὴ τούτῳ ὡς ἀνδραπόδῳ. XXVI. ἐκεῖνο δὲ χρὴ γινῶναι ὅτι οὐδέν ἐστι κερδαλέωτερον τοῦ νικᾶν· ὁ γὰρ κρατῶν ἅμα πάντα συνήρπακε, καὶ τοὺς ἄνδρας καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ χρήματα καὶ πᾶσαν τὴν χώραν. πρὸς ταῦτα τοῦτο μόνον ὀρᾷτε ὅπως τὴν νίκην διασωζώμεθα· ἐν γὰρ ταύτῃ καὶ αὐτὸς ὁ ἀρπάζων ἔχεται.¹⁷ καὶ τοῦτο ἅμα διώκοντες μέμνησθε, ἡκείν πάλιν ὡς ἐμὲ ἔτι φάους ὄντος· ὡς σκότους γενόμενου οὐδένα ἔτι προσδεξόμεθα.

XXVII. Ταῦτα εἰπὼν ἀπέπεμπεν εἰς τὰς τάξεις ἑκάστους, καὶ

17. ἔχεται] Poppo interprets this by *tenetur*, i. e. 'is in the power of the victor.' See Bothe's Preface ad Cyrop. p. vi. "Ἐχεται alii vertunt

continetur, al. *comprehenditur*; immo *est abstinēt se rapina, rapere desinit, quiescit: nam est medium.*" Fischer.

ἐκέλευεν ἅμα πορευομένους τοῖς ἑαυτοῦ ἕκαστον δεκαδάρχοις ταῦτα σημαίνειν· ἐν μετώπῳ γὰρ ἦσαν οἱ δεκάδαρχοι, ὥστε ἀκούειν· τοὺς δὲ δεκαδάρχους τῇ δεκάδι ἕκαστον κελεύειν παραγγέλλειν. ἐκ τούτου δὲ προηγούντο μὲν οἱ Ὑρκάνιοι, αὐτὸς δὲ τὸ μέσον ἔχων ¹⁸ σὺν τοῖς Πέρσαις ἐπορεύετο· τοὺς δὲ ἵππεῖς ἐκατέρωθεν, ὥσπερ εἰκὸς, παρέταξε. XXVIII. τῶν δὲ πολεμίων, ἐπεὶ φάος ἐγένετο, οἱ μὲν ἐθαύμαζον τὰ δρώμενα, οἱ δὲ ἐγίγνωσκον ἤδη, οἱ δ' ἠγγελλον, οἱ δ' ἐβόων, οἱ δ' ἔλυνον ἵππους, οἱ δὲ συνεσκευάζοντο, οἱ δ' ἐρρίπτουν τὰ ὄπλα ἀπὸ τῶν ὑποζυγίων, οἱ δ' ὠπλίζοντο, οἱ δὲ ἀνεπήδων ἐπὶ τοὺς ἵππους, οἱ δὲ ἐχαλίνουν, οἱ δὲ τὰς γυναῖκας ἀνεβίβαζον ἐπὶ τὰ ὀχήματα, οἱ δὲ τὰ πλείστον ἄξια ἐλάβανον ὥς διασωσόμενοι, οἱ δὲ κατορύττοντες τὰ τοιαῦτα ἠλίσκοντο, οἱ δὲ πλείστοι εἰς φυγὴν ὤρμων· οἴεσθαι δὲ δεῖ πολλά τε καὶ παντοδαπὰ καὶ ἄλλα ποιεῖν αὐτοὺς, πλὴν ἐμάχετο οὐδεὶς, ἀλλ' ἀμαχητὶ ἀπώλλυντο. XXIX. Κροῖσος δὲ ὁ Λυδῶν βασιλεὺς, ὡς θέρος ἦν, τὰς τε γυναῖκας ἐν ταῖς ἀρμαμάξαις προαπεπέμψατο τῆς νυκτὸς, ὡς ῥᾶν πορεύοιντο κατὰ ψῦχος, καὶ αὐτὸς ἔχων τοὺς ἵππεῖς ἐπηκολούθει. XXX. καὶ τὸν Φρύγα τὰ αὐτὰ ταῦτα ποιῆσαί φασι τὸν τῆς παρ' Ἑλλήσποντον ἄρχοντα Φρυγίας. ὡς δὲ παρήσθοντο τῶν φευγόντων καὶ καταλαμβανόντων αὐτοὺς, πυθόμενοι τὸ γιγνόμενον, ἔφευγον δὴ καὶ αὐτοὶ ἀνὰ κράτος. XXXI. τὸν δὲ τῶν Καππαδοκῶν βασιλέα καὶ τὸν τῶν Ἀραβίων ἔτι ἐγγὺς ὄντας καὶ ὑποστάντας ἀθωρακίστους κατακαίνουσιν οἱ Ὑρκάνιοι. τὸ δὲ πλείστον ἦν τῶν ἀποθανόντων Ἀσσυρίων καὶ Ἀραβίων· ἐν γὰρ τῇ αὐτῶν ὄντες χώρᾳ ἀσυντονώτατα πρὸς τὴν παρείαν εἶχον. XXXII. οἱ μὲν δὴ Μῆδοι καὶ Ὑρκάνιοι οἷα δὴ εἰκὸς κρατοῦντας τοιαῦτα ἐποιοῦν διώκοντες. ὁ δὲ Κῦρος τοὺς παρ' ἑαυτῷ ἵππεας καταλειφθέντας περιελαύνειν ἐκέλευε τὸ στρατόπεδον, καὶ εἴ τινας σὺν ὄπλοις ἴδοιεν ἐξιόντας, κατακαίνειν· τοῖς δὲ ὑπομένουσιν ἐκήρυξεν, ὅποσοι τῶν πολεμίων στρατιωτῶν ἦσαν ἵππεῖς ἢ πελτασταὶ ἢ τοξόται, ἀποφέρειν τὰ ὄπλα συνδεδεμένα, τοὺς δὲ ἵππους ἐπὶ ταῖς σκηναῖς καταλείπειν· ὅστις δὲ ταῦτα μὴ ποιήσῃ, αὐτίκα τῆς κεφαλῆς στερήσεται· τὰς δὲ κοπίδας προχείρους ἔχοντες ἐν τάξει περιέστησαν. XXXIII. οἱ μὲν δὴ τὰ ὄπλα ἔχοντες ἐρρίπτουν, ἀποφέροντες εἰς ἓν χωρίον ὅποι ἐκέλευε· καὶ ταῦτα μὲν οἷς ἐπέταξεν ἕκαιον.

18. αὐτὸς δὲ τὸ μέσον ἔχων] This was the Persian custom; see 8, 5, 8. Anab. 1, 8, 22. Brisson. 341.

XXXIV. Ὁ δὲ Κῦρος ἐνενόησεν ὅτι ἦλθον μὲν οὔτε σῖτα οὔτε ποτὰ ἔχοντες, ἄνευ δὲ τούτων οὔτε στρατεύεσθαι δυνατόν οὔτ' ἄλλο ποιεῖν οὐδέν. σκοπῶν δὲ ὅπως ἂν κάλλιστα καὶ τάχιστα ταῦτα γένοιτο, ἐνθυμεῖται ὅτι ἀνάγκη πᾶσι τοῖς στρατενομένοις εἶναι τινα ὅτῳ καὶ σκηνῆς μελήσει καὶ ὅπως τὰ ἐπιτήδεια παρεσκευασμένα τοῖς στρατιώταις εἰσιούσιν ἔσται. XXXV. καὶ τοίνυν ἔγνω ὅτι τούτους εἰκὸς μάλιστα πάντων ἐν τῷ στρατοπέδῳ νῦν κατειληφθαι ἂν ἦν¹⁹ διὰ τὸ ἀμφὶ συσκευασίαν ἔχειν· ἐκήρυξε δὴ παρεῖναι τοὺς ἐπιτρόπους πάντας, εἰ δέ που μὴ εἴη ἐπίτροπος, τὸν πρεσβύτατον ἀπὸ σκηνῆς· τῷ δὲ ἀπειθοῦντι πάντα τὰ χαλεπὰ ἀνείπεν. XXXVI. οἱ δὲ ὀρῶντες καὶ τοὺς δεσπότας πειθομένους ταχὺ ἐπείθοντο. ἐπεὶ δὲ παρεγένοντο, πρῶτον μὲν ἐκέλευε καθίξεσθαι αὐτῶν ὅσοις ἐστὶ πλέον ἢ δυοῖν μηνοῖν ἐν τῇ σκηνῇ τὰ ἐπιτήδεια. XXXVII. ἐπεὶ δὲ τούτους εἶδεν, αὐθις ἐκέλευεν ὅσοις μηνὸς ἦν· ἐν τούτῳ σχεδὸν πάντες ἐκαθίζοντο. ἐπεὶ δὲ ταῦτα ἔμαθεν, εἶπεν ὧδε αὐτοῖς, "Ἀγετε νῦν, ἔφη, ὦ ἄνδρες, εἰ τινες ὑμῶν τὰ μὲν κακὰ μισεῖτε, ἀγαθοῦ δὲ τινος παρ' ἡμῶν βούλοισθ' ἂν τυγχάνειν, ἐπιμελήθητε προθύμως ὅπως διπλάσια ἐν τῇ σκηνῇ ἐκάστη σῖτα καὶ ποτὰ παρεσκευασμένα ἦ ἢ ἃ τοῖς δεσπόταις καὶ τοῖς οἰκέταις καθ' ἡμέραν ἐποιεῖτε· καὶ τᾶλλα δὲ πάντα ὅποσα καλὴν δαῖτα²⁰ παρέξει ἔτοιμα ποιεῖτε, ὥς αὐτίκα μάλα παρέσονται ὑπότεροι ἂν κρατῶσι, καὶ ἀξιώσουσιν ἐκπλεω ἔχειν πάντα τὰ ἐπιτήδεια. εἰ οὖν ἴστε ὅτι συμφέροι ἂν ὑμῖν ἀμέμπτως δέχεσθαι τοὺς ἄνδρας· XXXVIII. οἱ μὲν δὴ ταῦτα ἀκούσαντες πολλῇ σπουδῇ τὰ παρηγγελμένα ἔπραττον· ὁ δ' αὖ συγκαλέσας τοὺς ταξιάρχους ἔλεξε τοιάδε. "Ἄνδρες φίλοι, γινώσκω μὲν ὅτι νῦν ἔξεστιν ἡμῖν προτέροις, ἀπόντων τῶν συμμάχων, ἀρίστου τυχεῖν καὶ τοῖς μάλιστα ἐσπουδασμένοις καὶ σίτοις καὶ ποτοῖς χρῆσθαι· ἀλλ' οὐ μοι δοκεῖ τοῦτ' ἂν τὸ ἄριστον πλέον ὠφελῆσαι ἡμᾶς ἢ τὸ τῶν συμμάχων ἐπιμελεῖς φανῆναι, οὐδ' ἂν αὕτη ἡ εὐωχία ἰσχυροτέρους τοσοῦτον ποιῆσαι ὅσον εἰ δυναίμεθα τοὺς συμμάχους προθύμως ποιεῖσθαι. XXXIX. εἰ δὲ τῶν νῦν διωκόντων καὶ κατακαινόντων τοὺς ἡμετέρους πολεμίους, καὶ μαχομένων, εἴ τις ἐναντιοῦται, τούτων δόξομεν οὕτως ἀμελεῖν ὥστε καὶ πρὶν εἰδέναι ὅ,τι πράττουσιν ἡριστηκότες φαίνεσθαι, ὅπως μὴ αἰσχροὶ μὲν φανούμεθα, ἀσθενεῖς δ' ἐσόμεθα, συμμά-

19. κατειληφθαι ἂν ἦν] Poppe "does not clearly discern the signification of ἂν in this place." 20. δαῖτα] This is an Homeric term.

χωιν ἀποροῦντες. τὸ δὲ τῶν κινδυνευόντων καὶ πονούντων ἐπιμεληθῆναι ὅπως εἰσιόντες τὰ ἐπιτήδεια ἔξουσιν, αὕτη ἂν ἡμᾶς ἡ θοίνη πλείω εὐφράνειεν, ὡς ἐγὼ φημι, ἢ τὸ παραχρῆμα τῇ γαστρὶ χαρίσασθαι.

XL. ἐννοήσατε δ', ἔφη, ὡς εἰ μὴδ' ἐκείνους αἰσχυντέον ἦν, οὐδ' ὡς ἡμῖν νῦν προσήκει οὔτε πλησμονῆς πω οὔτε μέθης· οὐ γάρ πω διαπράκται ἡμῖν ἃ βουλόμεθα, ἀλλ' αὖ τὰ πάντα νῦν ἀκμάζει²¹ ἐπιμελείας δεόμενα. ἔχομεν γὰρ ἐν τῷ στρατοπέδῳ πολεμίους πολλαπλασίους ἡμῶν αὐτῶν, καὶ τούτους λελυμένους· οὓς καὶ φυλάττεσθαι ἴσως ἔτι προσήκει καὶ φυλάττειν, ὅπως ὥσι καὶ οἱ ποιήσοντες ἡμῖν τὰ ἐπιτήδεια· ἔτι δ' οἱ ἱππεῖς ἡμῖν ἄπεισι, φροντίδα παρέχοντες ὅπου εἰσὶ, κἂν ἔλθωσιν, εἰ παραμενοῦσιν.

XLI. ὦστ', ὦ ἄνδρες, νῦν μοι δοκεῖ τοιούτον σῖτον ἡμᾶς προσφέρεσθαι δεῖν καὶ τοιούτον ποτὸν ὁποῖον ἂν τι συμφορώτατον εἴη πρὸς τὸ μήτε ὕπνου μήτε ἀφροσύνης ἐμπίπλασθαι.

XLII. ἔτι δὲ καὶ χρήματα πολλὰ ἐστὶν ἐν τῷ στρατοπέδῳ, ὧν οὐκ ἄγνωῶ ὅτι δυνατὸν ἡμῖν κοινῶν ὄντων τοῖς συγκατειληφόσι νοσφίσασθαι ὅποσα ἂν βουλώμεθα· ἀλλ' οὐ μοι δοκεῖ τὸ λαβεῖν κερδαλέωτερον εἶναι τοῦ δικαίου φαινομένου αὐτοὺς τούτῳ πειρᾶσθαι ἔτι μᾶλλον ποιεῖν ἢ νῦν ἀσπάζεσθαι ἡμᾶς.

XLIII. δοκεῖ δ' ἔμοιγ', ἔφη, καὶ τὸ νεῖμαι τὰ χρήματα, ἐπειδὴν ἔλθωσι, Μήδοις καὶ Ὑρκανίοις καὶ Τιγράνῃ ἐπιτρέψαι, καὶ ἦν τι μείον ἡμῖν δάσωνται, κέρδος ἡγεῖσθαι· διὰ γὰρ τὰ κέρδη ἡδίων ἡμῖν παραμενοῦσι.

XLIV. τὸ μὲν γὰρ νῦν πλεονεκτῆσαι ὀλιγοχρόνιον ἂν ἡμῖν τὸν πλοῦτον παράσχοι· τὸ δὲ ταῦτα προεμένους ἐκεῖνα κτήσασθαι ὅθεν ὁ πλοῦτος φύεται, τοῦτο, ὡς ἐγὼ δοκῶ, ἀεναώτερον

21. ἀκμάζει] This verb is applied to what is done at the *nick* of time; the right moment, when it can be done with ease and without hazard. "Eleganter ponitur etiam de rebus faciendis, quæ pervenerunt ad ipsum temporis articulum, h. e. ad illud tempus, quo fieri facillime et sine ullo negotio possit." Fischer. That ἀκμάζω refers rather to the *point* of time than to the *full bloom* or *ripeness* of time, is manifest from the fact, that ἀκμὴ in its earliest usage is applied to the *point* of any thing, as of a weapon; thus ἀκμὴ σιδήρου, ξυροῦ, ἐγχείων, τριαίνης, Il. K. 173. Soph. Antig. 988. Herod. 6, 11., and thence we have κατ' ἀκμὴν χρόνον, which corresponds to the Latin

phrase, *in puncto temporis*, and to the English phrase, *in the nick of time*. Dr. Webster, in his American Dictionary of the English Language, gives the following account of the word *nick*:—"Nick, n. [Sw. *nick*; Dan. *nik*; Dutch, *knik*, 'a nod'; Germ. *nicken*, 'to nod'; *genick*, 'the nape'; *genicke*, 'a continual nodding.' The word seems to signify 'a point,' from shooting forward.] The exact point of time required by necessity or convenience, the critical time, L'ESTRANGE." Now these affinities are remarkable, and we may well connect the origin of ἀκμὴ with them; for all seem to have had one common root.

ἡμῖν δύναιτ' ἂν τὸν ὄλβον καὶ πᾶσι τοῖς ἡμετέροις παρέχειν. XLV. οἶμαι δ', ἔφη, καὶ οἴκοι ἡμᾶς τούτου ἕνεκεν ἀσκεῖν καὶ γαστρὸς κρείττους εἶναι καὶ κερδῶν ἀκαίρων, ἴν', εἴ ποτε δέοι, δυναίμεθα αὐτοῖς συμφόρως χρῆσθαι· ποῦ δ' ἂν ἐν μείζοσι τῶν νῦν παρόντων ἐπιδειξαίμεθ' ἂν τὴν παιδείαν ἐγὼ μὲν οὐχ ὀρῶ. XLVI. ὁ μὲν οὕτως εἶπε. συνεῖπε δ' αὐτῷ Ὑστάσπης, ἀνὴρ Πέρσης τῶν ὁμοτίμων, ὧδε· Δεινὸν γάρ τ' αὖν εἴη, ὦ Κῦρε, εἴ ἐν θήρᾳ μὲν πολλάκις ἄσιτοι καρτεροῦμεν, ὅπως θηρίον τι ὑποχείριον ποιησώμεθα καὶ μάλα μικροῦ ἴσως ἄξιον· ὄλβον δὲ ὅλον πειρώμενοι θηρᾶν εἰ ἐμποδῶν τι ποιησαίμεθα γενέσθαι ἡμῖν ἂ τῶν μὲν κακῶν ἀνθρώπων ἔρχει, τοῖς δ' ἀγαθοῖς πείθεται, οὐκ ἂν πρόποντα ἡμῖν δοκοῦμεν ποιεῖν. XLVII. ὁ μὲν οὖν Ὑστάσπης οὕτως εἶπεν· οἱ δ' ἄλλοι πάντες ταῦτα συνήρουν. ὁ δὲ Κῦρος εἶπεν, "Ἄγε δὴ, ἔφη, ἐπειδὴ ὁμονοοῦμεν²² ταῦτα, πέμψατε ἀπὸ λόχου ἕκαστος πέντε ἄνδρας τῶν σπουδαιοτάτων· οὗτοι δὲ περιϊόντες, οὓς μὲν ἂν ὀρῶσι πορσύνοντας²³ τὰπιτήδεα, ἐπαινούντων, οὓς δ' ἂν ἀμελοῦντας, κολαζόντων ἀφειδέστερον ἢ ὥς δεσπόται. οὗτοι μὲν δὴ ταῦτα ἐποιοῦν.

CAP. III.

I. Τῶν δὲ Μήδων τινὲς ἤδη, οἱ μὲν ἀμάξας προωρμημένας καταλαμβάνοντες καὶ ἀποστρέφαντες προσήλαννον μεστὰς ὦν δεῖται στρατιὰ, οἱ δὲ καὶ ἄρμαμάξας γυναικῶν τῶν βελτίστων τῶν μὲν γυναικῶν, τῶν δὲ καὶ παλλακίδων διὰ τὸ κάλλος συμπεριαγομένων, καὶ ταύτας εἰληφότες προσῆγον. II. πάντες γὰρ ἔτι καὶ νῦν οἱ κατὰ τὴν Ἀσίαν στρατευόμενοι ἔχοντες τὰ πλείστον ἄξια στρατεύονται, λέγοντες ὅτι μᾶλλον μάχονται· ἂν εἰ τὰ φίλτατα παρείη· τούτοις γὰρ φασιν ἀνάγκην εἶναι προθύμως ἀλέξειν. ἴσως μὲν οὖν οὕτως ἔχει· ἴσως δὲ καὶ ποιοῦσιν αὐτὰ τῇ ἡδονῇ χαριζόμενοι.

III. Ὁ δὲ Κῦρος θεωρῶν τὰ τῶν Μήδων ἔργα καὶ Ὑρκανίων ὥσπερ κατεμέμφετο καὶ αὐτὸν καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ, εἰ οἱ ἄλλοι τοῦτον τὸν χρόνον ἀκμάζειν τε μᾶλλον ἑαυτῶν ἐδόκουν καὶ προσκτᾶσθαι τι,

22. ὁμονοοῦμεν] The Guelf. and Par. exhibit ὁμοθυμοῦμεν, which may merit a place in our Dictionaries.

Xen. Cyrop.

23. πορσύνοντας] I. e. Παρασκευάζοντας. It is an Homeric word, Il. Γ. 411.

αὐτοὶ δ' ἐν ἀργότερᾳ χώρᾳ ὑπομένειν. καὶ γὰρ δὴ οἱ ἀπάγοντες καὶ ἀποδεικνύντες Κύρῳ ἃ ἦγον πάλιν ἀπήλαινον μεταδιώκοντες τοὺς ἄλλους· ταῦτα γὰρ σφίσιν ἔφασαν προστετάχθαι ποιεῖν ὑπὸ τῶν ἀρχόντων. δακνόμενος δὴ ὁ Κύρος ἐπὶ τούτοις ταῦτα μὲν ὁμῶς κατεχώριζε·²⁴ συνεκάλει δὲ πάλιν τοὺς ταξιάρχους, καὶ στὰς ὅπου αὐτοῦ ἔμελλον ἀκούσεσθαι τὰ βουλευόμενα λέγει τάδε·

IV. "Οτι μὲν, ὦ ἄνδρες φίλοι, εἰ κατάσχοιμεν τὰ νῦν προφαινόμενα, μεγάλα μὲν ἂν ἅπασι Πέρσαις ἀγαθὰ γένοιτο, μέγιστα δ' ἂν εἰκότως ἡμῖν δι' ὧν πράττεται, πάντες, οἶμαι, γιγνώσκετε· ὅπως δ' ἂν αὐτῶν ἡμεῖς κύριοι γιγνοίμεθα, μὴ αὐτάρκεις ὄντες κτήσασθαι αὐτὰ, εἰ μὴ ἔσται οἰκείον ἱππικὸν Πέρσαις, τοῦτο ἐγὼ οὐκέτι ὀρῶ. V. ἐννοεῖτε γὰρ δὴ, ἔφη· ἔχομεν ἡμεῖς οἱ Πέρσαις ὅπλα οἷς δοκοῦμεν τρέπεσθαι τοὺς πολεμίους ὁμόσε ἰόντες· καὶ δὴ τρεπόμενοι ποίους ἢ ἱππέας ἢ τοξότας ἢ πελταστὰς ἢ ἀκοντιστὰς ἄνευ ἵππων ὄντες δυναίμεθ' ἂν φεύγοντας ἢ λαβεῖν ἢ κατακαθεῖν; τίνες δ' ἂν φοβοῖντο ἡμᾶς προσιόντες κακοῦν ἢ τοξόταις ἢ ἀκοντισταῖς ἢ ἱππεῖς, εὖ εἰδότες ὅτι οὐδεὶς αὐτοῖς κίνδυνος ὑφ' ἡμῶν κακόν τι παθεῖν μᾶλλον ἢ ὑπὸ τῶν πεφυκότων δένδρων; VI. εἰ δ' οὕτω ταῦτα ἔχει, εὐδὴλον ὅτι οἱ νῦν παρόντες ἡμῖν ἱππεῖς νομίζουσι πάντα τὰ ὑποχείρια γιγνόμενα ἑαυτῶν εἶναι οὐχ ἥττον ἢ ἡμέτερα, ἴσως δὲ νῆ Δία καὶ μᾶλλον. VII. νῦν μὲν οὖν οὕτω ταῦτ' ἔχει κατ' ἀνάγκην· εἰ δ' ἡμεῖς ἱππικὸν κτησαίμεθα μὴ χειρόν τούτων, οὐ πᾶσιν ἡμῖν καταφανὲς ὅτι τοὺς τ' ἂν πολεμίους δυναίμεθα καὶ ἄνευ τούτων ποιεῖν ὅσαπερ νῦν σὺν τούτοις, τούτους τε ἔχοιμεν ἂν τότε μετριώτερον πρὸς ἡμᾶς φρονούντας; ὁπότε γὰρ ἢ παρεῖναι ἢ ἀπεῖναι βούλοιντο, ἥττον ἂν ἡμῖν μέλοι, εἰ αὐτοὶ ἄνευ τούτων ἀρκοίημεν ἡμῖν αὐτοῖς. VIII. εἶεν. ταῦτα μὲν δὴ, οἶμαι, οὐδεὶς ἂν ἀντιγγνωμονήσειε μὴ οὐχὶ τὸ πᾶν διαφέρειν γενέσθαι Περσῶν οἰκείον ἱππικόν. ἀλλ' ἐκεῖνο ἴσως ἐννοεῖτε πῶς ἂν τοῦτο γένοιτο. ἄρ' οὖν σκεψόμεθα, εἰ βουλοίμεθα καθιστάναι ἱππικόν, τί ἡμῖν ὑπάρχει καὶ τίνος ἐνδεῖ; IX. οὐκοῦν ἵπποι μὲν οὗτοι πολλοὶ ἐν τῷ στρατοπέδῳ κατειλημμένοι καὶ χαλινοὶ οἷς πείθονται καὶ τᾶλλα ὅσα δεῖ ἵπποις ἔχουσι χρῆσθαι. ἀλλὰ μὴν καὶ οἷς γε δεῖ ἄνδρα ἱππέα χρῆσθαι ἔχομεν, θώρακας μὲν ἐρύματα τῶν σωμαίων, παλτὰ²⁵ δὲ οἷς καὶ μεθιέντες καὶ ἔχοντες χρώμεθ' ἂν.

24. κατεχώριζε] "In suo quæque loco collocari, reponi." Fischer.

25. παλτὰ] I. e. Javelins, which

we can throw to a distance, or use in close fight.

X. τί δὴ τὸ λοιπόν ; δῆλον ὅτι ἀνδρῶν δεῖ. οὐκοῦν τοῦτο μάλιστα ἔχομεν· οὐδὲν γὰρ οὕτως ἡμετέρον ἐστὶν ὡς ἡμεῖς ἡμῖν αὐτοῖς. ἀλλ' ἔρεῖ τις ἴσως ὅτι οὐκ ἐπιστάμεθα. μὰ Δι' οὐδὲ γὰρ τούτων τῶν ἐπισταμένων νῦν πρὶν μαθεῖν οὐδεὶς ἠπίστατο. XI. ἀλλ' εἴποι ἂν τις ὅτι παῖδες ὄντες ἐμάνθανον. καὶ πότερα παῖδες εἰσι φρονιμώτεροι ὥστε μαθεῖν τὰ φραζόμενα καὶ δεικνύμενα ἢ ἄνδρες ; πότεροι δὲ ἂ ἂν μάθωσιν ἰκανώτεροι τῷ σώματι ἐκπονεῖν, οἱ παῖδες ἢ οἱ ἄνδρες ; XII. ἀλλὰ μὴν σχολή γε ἡμῖν μανθάνειν ὅση οὔτε παισὶν οὔτε ἄλλοις ἀνδράσιν· οὔτε γὰρ τοξεύειν ἡμῖν μαθητέον, ὥσπερ τοῖς παισὶ· προεπιστάμεθα γὰρ τοῦτο· οὔτε μὴν ἀκοντίζειν· ἐπιστάμεθα γὰρ τοῦτο· ἀλλ' οὐδὲ μὴν, ὥσπερ τοῖς ἄλλοις ἀνδράσι τοῖς μὲν γεωργίαι ἀσχολίαν²⁶ παρέχουσι, τοῖς δὲ τέχναι, τοῖς δὲ ἄλλα οἰκεῖα· ἡμῖν δὲ στρατεύεσθαι οὐ μόνον σχολή, ἀλλὰ καὶ ἀνάγκη. XIII. ἀλλὰ μὴν οὐχ ὥσπερ ἄλλα πολλὰ τῶν πολεμικῶν χαλεπὰ μὲν, χρήσιμα δέ· ἱππικὴ δὲ οὐκ ἐν ὁδῷ μὲν ἡδίων ἢ αὐτοῖς τοῖν ποδοῖν πορεύεσθαι ; ἐν δὲ σπουδῇ οὐχ ἡδὺ ταχὺ μὲν φίλῳ παραγενέσθαι, εἰ δέοι, ταχὺ δὲ, εἴτε ἄνδρα εἴτε θῆρα δέοι διώκεσθαι, καταλαβεῖν ; ἐκεῖνο δὲ οὐχὶ εὐπετὲς τὸ ὅ,τι ἂν δέῃ ὅπλον φέρειν τὸν ἵππον τοῦτο συμφέρειν ; οἴκουν ταυτό γ' ἐστὶν ἔχειν τε καὶ φέρειν. XIV. ὃ γε μὴν μάλιστ' ἂν τις φοβηθείη, μὴ εἰ δέῃσι ἐφ' ἵππου κινδυνεύειν ἡμᾶς πρότερον πρὶν ἀκριβοῦν τὸ ἔργον τοῦτο, κἄπειτα μήτε πεζοὶ ἔτι ὤμεν μήτε πῶ ἱππεῖς ἱκανοὶ, ἀλλ' οὐδὲ τοῦτο ἀμήχανον· ὅπου γὰρ ἂν βουλώμεθα, ἐξέσται ἡμῖν πεζοῖς εὐθὺς μάχεσθαι· οὐδὲν γὰρ τῶν πεζικῶν ἀπομαθησόμεθα ἱππεύειν μανθάνοντες. XV. Κύρος μὲν οὕτως εἶπε· Χρυσάντας δὲ συναγορεύων αὐτῷ ὧδε ἔλεξεν·

‘ Ἄλλ' ἐγὼ μὲν, ἔφη, οὕτως ἐπιθυμῶ ἱππεύειν μαθεῖν ὡς νομίζω, ἢν ἱππεὺς γένωμαι, ἄνθρωπος πτηνὸς²⁷ γενέσθαι. XVI. νῦν μὲν γὰρ ἔγωγε ἀγαπῶ ἢν γ' ἐξ ἴσου τῷ θεῖν ὁρμηθεὶς ἀνθρώπων μόνον τῇ κεφαλῇ²⁸ πρόσχω, κἂν θηρίον παραθέον ἰδὼν δυνασθῶ διατεινόμενος φθάσαι ὥστε ἀκοντίσαι ἢ τοξεύσαι πρὶν πάνυ πρόσω αὐτὸ

26. ἀσχολίαν] I. e. ‘Occupation,’ ‘employment;’ it is opposed to σχολή, ‘leisure.’ Ἀσχολίαν παρέχειν τινί, is ‘to give employment to any one,’ ‘to keep him at work,’ ‘to involve him in business.’

27. ἄνθρωπος πτηνός] For the illustration of this image the commenta-

tors refer to Plato de Rep. 5. p. 467.

28. τῇ κεφαλῇ] “Nam intento cursu magis prominet caput, ut hæc mensura non inepte sumpta sit. Charpentier ad sensum apte, d’un pas.” Weiske. “Τῇ κεφαλῇ προέχειν, capite prominere, est vel tantillum antevertere alteri, qui una currit.” Fischer.

γενέσθαι· ἦν δὲ ἰππεὺς γένωμαι, δυνήσομαι μὲν ἄνδρα ἐξ ὕψεως μήκους²⁹ καθαιρεῖν,³⁰ δυνήσομαι δὲ θηρία διώκων τὰ μὲν ἐκ χειρὸς παίειν καταλαμβάνων, τὰ δὲ ἀκοντίζειν ὥσπερ ἐστηκότα· καὶ γὰρ ἂν ἀμφοτέρα ταχέα ἦ, ὅμως ἂν πλησία γίγνηται ἀλλήλων, ὥσπερ τὰ ἐστηκότα ἔσται. XVII. ὁ δὲ δὴ μάλιστα δοκῶ ζῶον, ἔφη, ἐζηλωκέναι, ἰπποκενταύρους, εἰ ἐγένοντο ὥστε προβουλεύεσθαι μὲν ἀνθρώπου φρονήσει, ταῖς δὲ χερσὶ τὸ δέον παλαμᾶσθαι,³¹ ἵππου δὲ τάχος ἔχειν καὶ ἰσχὺν, ὥστε τὸ μὲν φεῦγον αἰρεῖν, τὸ δὲ ὑπομένον ἀνατρέπειν, οὐκοῦν ταῦτα πάντα καὶ ἐγὼ ἰππεὺς γενόμενος συγκομίζομαι πρὸς ἑμαυτόν. XVIII. προνοεῖν μὲν γε ἔξω πάντα τῇ ἀνθρωπίνῃ γνώμῃ, ταῖς δὲ χερσὶν ὀπλοφορήσω, διώξομαι δὲ τῷ ἵππῳ, τὸν δ' ἐναντίον ἀνατρέψω τῇ τοῦ ἵππου ῥύμῃ, ἀλλ' οὐ συμπεφυκῶς δεδήσομαι ὥσπερ οἱ ἰπποκένταυροι· οὐκοῦν τοῦτό γε κρεῖττον ἢ συμπεφυκέναι. XIX. τοὺς μὲν γὰρ ἰπποκενταύρους οἶμαι ἔγωγε πολλοῖς μὲν ἀπορεῖν τῶν ἀνθρώποις εὐρημένων ἀγαθῶν ὅπως δεῖ χρῆσθαι, πολλοῖς δὲ τῶν ἵπποις πεφυκῶτων ἡδέων πῶς αὐτῶν χρῆ ἀπολαύειν. XX. ἐγὼ δὲ ἦν ἰππεύειν μάθω, ὅταν μὲν ἐπὶ τοῦ ἵππου γένωμαι, τὰ τοῦ ἰπποκενταύρου δῆπουθεν διαπράξομαι· ὅταν δὲ καταβῶ, δειπνήσω καὶ ἀμφιέσομαι καὶ καθενδήσω ὥσπερ οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι· ὥστε τί ἄλλο ἢ διαιρετὸς ἰπποκένταυρος καὶ πάλιν σύνθετος γίγνομαι; XXI. ἔτι δ', ἔφη, καὶ τοῖσδε πλεονεκτήσω τοῦ ἰπποκενταύρου· ὁ μὲν γὰρ δυοῖν ὀφθαλμοῖν προεωρᾶτο καὶ δυοῖν ὥτοι ἤκουεν· ἐγὼ δὲ τέτταρσι μὲν ὀφθαλμοῖς τεκμαροῦμαι, τέτταρσι δὲ ὥσὶ προαισθήσομαι· πολλὰ γάρ φασι καὶ ἵππον ἀνθρώπου τοῖς ὀφθαλμοῖς προορῶντα δηλοῦν, πολλὰ δὲ τοῖς ὥσὶ προακούοντα σημαίνειν. ἐμὲ μὲν οὖν, ἔφη, γράφε τῶν ἰππεύειν ὑπερεπιθυμούντων. XXII. Νῆ τὸν Δί', ἔφησαν³² οἱ ἄλλοι πάντες, καὶ ἡμᾶς γε. ἐκ τούτου δὴ ὁ Κῦρος λέγει, Τί οὖν; ἔφη, ἐπεὶ σφόδρα ἡμῖν δοκεῖ ταῦτα, εἰ καὶ νόμον ἡμῖν αὐτοῖς ποιησαίμεθα αἰσχυρὸν εἶναι οἷς ἂν ἵππους ἐγὼ πορίσω, ἢν τις φανῇ περὶ ἡμῶν πορευόμενος, ἢν τε

29. ἐξ ὕψεως μήκους] I. e. As far as the eye can reach; "e spatio, intervallo tanto, quantum acies oculorum valet." Fischer.

30. καθαιρεῖν] I. e. "Consequi, the same as καταλαμβάνειν, (according to Lexicographers,) and superare; for it is opposed to τῷ ἐξ ἴσου δρμηθέντι. See Abresch ad Æsch. 2, 42." Schneider. Also Alberti ad Hesych. 166.

31. παλαμᾶσθαι] It is here *administrare, gerere, facere*; but it is generally used in the sense of 'crafty contrivance,' or 'malignant machination,' Aristoph. Ach. 659. Cic. Att. 8, 8.

32. ἔφησαν] "This form is exhibited here, and in 6, 3, 10. by Guelf. and Par. for ἔφασαν. See Buttm. Gr. Gr. s. 97." Poppo.

πολλήν ἦν τε ὀλίγην ὁδὸν δέη διελθεῖν, ἵνα καὶ παντάπασιν ἵππο-
κενταύρους ἡμᾶς οἶωνται οἱ ἄνθρωποι εἶναι; XXIII. ὁ μὲν οὕτως
ἐπῆρευτο· οἱ δὲ πάντες συνεπῆνεσαν· ὥστ' ἔτι καὶ νῦν ἐξ ἐκείνου
χρῶνται Πέρσαι οὕτω, καὶ οὐδεὶς ἂν τῶν καλῶν κάγαθῶν ἐκὼν
ὀφθείη Περσῶν οὐδαμῇ πεζὸς ἰών. οἱ μὲν δὴ ἐν τούτοις τοῖς λόγοις
ῆσαν.

CAP. IV.

I. Ἡνίκα δ' ἦν ἔξω μέσου ἡμέρας,³³ προσήλαννον μὲν οἱ Μῆδοι
ἵππεῖς καὶ οἱ Ὑρκάνιοι, ἵππους τε ἄγοντες αἰχμαλώτους καὶ ἄν-
δρας· ὅσοι γὰρ τὰ ἔπλα παρεδίδοσαν, οὐ κατέκανον· II. ἐπεὶ δὲ
προσήλασαν, πρῶτον μὲν αὐτῶν ἐπυνθάνετο ὁ Κῦρος εἰ σωθεῖεν
πάντες αὐτῶ· ἐπεὶ δὲ τοῦτ' ἔφασαν, ἐκ τούτου ἡρώτα τί ἔπραξαν. οἱ
δὲ διηγοῦντο ἃ τ' ἐποίησαν καὶ ὡς ἀνδρείως ἕκαστα ἐμεγαληγόρουν.
III. ὁ δὲ διήκουε πάντα ἡδέως ὅσα ἐβούλοντο λέγειν· ἔπειτα δὲ
καὶ ἐπῆνεσεν αὐτοὺς οὕτως· Ἀλλὰ καὶ δηλοί τοι, ἔφη, ἐστὲ ὅτι
ἄνδρες ἀγαθοὶ ἐγένεσθε· καὶ γὰρ μείζους φαίνεσθε καὶ καλλίους καὶ
γοργότεροι ἢ πρόσθεν ἰδεῖν. IV. ἐκ δὲ τούτου ἐπυνθάνετο ἡδὴ αὐ-
τῶν καὶ ὁπόσῃν ὁδὸν διήλασαν καὶ εἰ οἰκοῖτο ἡ χώρα. οἱ δ' ἔλεγον
ὅτι καὶ πολλὴν διελάσειαν καὶ πᾶσα οἰκοῖτο ἡ χώρα καὶ μεστὴ εἴη
καὶ οἶων καὶ αἰγῶν καὶ βοῶν καὶ ἵππων καὶ σίτου καὶ πάντων
ἀγαθῶν. V. Δυσὶν ἂν, ἔφη, ἐπιμελητέον ἡμῖν εἴη, ὅπως τε
κρείττους ἐσόμεθα τῶν αὐτὰ ἐχόντων καὶ ὅπως οὗτοι μενοῦσιν· οἰκου-
μένη μὲν γὰρ χώρα πολλοῦ ἄξιον κτῆμα· ἐρήμη δ' ἀνθρώπων οὔσα
ἐρήμη καὶ τῶν ἀγαθῶν γίγνεται. VI. τοὺς μὲν οὖν ἀμυνομένους,
ἔφη, οἶδα ὅτι κατεκάνετε, ὀρθῶς ποιοῦντες· τοῦτο γὰρ μάλιστα σώ-
ζει τὴν νίκην· τοὺς δὲ παραδιδόντας αἰχμαλώτους ἡγάγετε· οὗς εἰ
ἀφείημεν, τοῦτ' αὖ ζυμφορον ἂν, ὡς ἐγὼ φημι, ποιήσαιμεν.
VII. πρῶτον μὲν γὰρ νῦν οὐκ ἂν φυλάττεσθαι οὐδὲ φυλάττειν
ἡμᾶς τούτους δέοι, οὐδ' οὗ σιτοποιεῖν τούτοις· οὐ γὰρ λιμῶ γε δήπου
κατακανοῦμεν αὐτούς· VIII. ἔπειτα δὲ τούτους ἀφέντες πλείοσιν

33. μέσου ἡμέρας] So 5, 3, 52. M. 609. Μέσον ἡμέρας, καὶ μεσημβρία,
'Ἡνίκα δ' ἦν ἐν μέσῳ νυκτῶν, Anab. I, καὶ μεσοῦρα ἡμέρα, μέση δὲ ἡμέρα, κοι-
8, 8. Καὶ ἡδὴ ἦν μέσον ἡμέρας, 7, 3, νον, Herodian p. 473. Piers., Lobeck ad
44. Ἡνίκα δὲ ἦν μέσον ἡμέρας. Thom. Phryn. 53. Index Theophr. v. Μέσος.

αἰχμαλώτοις χρῆσόμεθα. ἦν γὰρ κρατῶμεν τῆς χώρας, πάντες ἡμῖν οἱ ἐν αὐτῇ οἰκοῦντες αἰχμάλωτοι ἔσονται· μᾶλλον δὲ τούτους ζῶντας ἰδόντες καὶ ἀφεθέντας μενοῦσιν οἱ ἄλλοι καὶ πείθεσθαι αἰρήσονται μᾶλλον ἢ μάχεσθαι. ἐγὼ μὲν οὖν οὕτω γινώσκω· εἰ δ' ἄλλο τις ὁρᾷ ἄμεινον, λεγέτω. IX. οἱ δὲ ἀκούσαντες συνήθουν ταῦτα ποιεῖν. οὕτω δὴ ὁ Κῦρος καλέσας τοὺς αἰχμαλώτους λέγει τοιάδε· X. "Ἄνδρες, ἔφη, νῦν τε ὅτι ἐπείθεσθε, τὰς ψυχὰς περιεποιήσασθε, τοῦ τε λοιποῦ, ἦν οὕτω ποιῆτε, οὐδ' ὅτιοῦν κακὸν ἔσται ὑμῖν ἀλλ' ἢ οὐχ ὁ αὐτὸς ἄρξει ὑμῶν ὅσπερ καὶ πρότερον· οἰκήσετε δὲ τὰς αὐτὰς οἰκίας καὶ χώραν τὴν αὐτὴν ἐργάσεσθε καὶ γυναιξὶ ταῖς αὐταῖς συνοικήσετε καὶ παίδων τῶν ὑμετέρων ἄρξετε ὥσπερ νῦν· XI. ἡμῖν μέντοι οὐ μαχεῖσθε οὐδὲ ἄλλῃ οὐδενί· ἡνίκα δ' ἂν τις ὑμᾶς ἀδικῇ, ἡμεῖς ὑπὲρ ὑμῶν μαχούμεθα. ὅπως δὲ μὴδ' ἐπαγγέλλῃ μὴδεὶς ὑμῖν στρατεύειν, τὰ ὅπλα πρὸς ἡμᾶς κομίσατε· καὶ τοῖς μὲν κομίζουσιν ἔσται εἰρήνη καὶ ἃ λέγομεν ἀδόλως· ὅποσοι δ' ἂν τὰ πολεμικὰ μὴ ἀποφέρωσιν ὅπλα,³⁴ ἐπὶ τούτους ἡμεῖς καὶ δὴ στρατευσόμεθα. XII. ἂν δέ τις ὑμῶν καὶ ἰὼν ὡς ἡμᾶς εὐνοϊκῶς καὶ πράττων τι καὶ διδάσκων φαίνεται, τοῦτον ἡμεῖς ὡς εὐεργέτην καὶ φίλον, οὐχ ὡς δοῦλον περιέψομεν.³⁵ ταῦτα οὖν, ἔφη, αὐτοὶ τε ἴστε καὶ τοῖς ἄλλοις διαγγέλλετε. XIII. ἦν δ' ἄρα, ἔφη, ὑμῶν βουλομένων ταῦτα μὴ πείθωνται τινες, ἐπὶ τούτους ἡμᾶς ἄγετε, ὅπως ὑμεῖς ἐκείνων, μὴ ἐκεῖνοι ὑμῶν ἄρχωσιν. ὁ μὲν δὴ ταῦτ' εἶπεν· οἱ δὲ προσεκύνουν τε καὶ ὑπισχνούντο ταῦτα ποιήσειν.

CAP. V.

I. Ἐπεὶ δ' ἐκεῖνοι ᾤχοντο, ὁ Κῦρος εἶπεν, "Ὡρα δὴ, ὦ Μῆδοι καὶ Ἀρμένιοι, δειπνεῖν πᾶσιν ἡμῖν· παρεσκεύασται δὲ ὑμῖν τὰ ἐπιτήδεια ὡς ἡμεῖς βέλτιστα ἐδυνάμεθα. ἀλλ' ἴτε καὶ ἡμῖν πέμπετε τοῦ πεποιημένου σίτου τὸν ἡμισυν· ἱκανὸς δὲ ἀμφοτέροις πεποίηται· ὄψον δὲ μὴ πέμπετε μὴδὲ πιεῖν· ἱκανὰ γὰρ ἔχομεν παρ' ἡμῖν αὐτοῖς παρεσκευασμένα. II. καὶ ὑμεῖς δέ, ὦ Ὑρκάνιοι, ἔφη, διάγετε αὐτοὺς ἐπὶ τὰς σκηνὰς, τοὺς μὲν ἄρχοντας ἐπὶ τὰς μεγίστας, γινώ-

34. τὰ πολεμικὰ ὅπλα] "For ὅπλα are in general the instruments used for any purpose." Fischer.

35. περιέψομεν] Hesych. Περιέπει· περιέρχεται, περιεργάζεται, φυλάττει, θεραπεύει.

σκετε δέ, τοὺς δ' ἄλλους ὡς ἂν δοκῇ κάλλιστα ἔχειν· καὶ αὐτοὶ δέ δειπνεῖτε ὅπου περ ἡδιστον ὑμῖν· σῶαι μὲν γὰρ ὑμῖν καὶ ἀκέραιοι αἱ σκηναί· παρεσκευάσται δὲ καὶ ἐνθάδε ὥσπερ καὶ τούτοις. III. τοῦτο δ' ἴστε ἀμφότεροι ὅτι τὰ μὲν ἔξω ὑμῖν ἡμεῖς νυκτοφυλακήσομεν, τὰ δ' ἐν ταῖς σκηναῖς αὐτοὶ ὀρᾶτε καὶ τὰ ὅπλα εὖ τίθεσθε·³⁶ οἱ γὰρ ἐν ταῖς σκηναῖς οὐπω φίλοι ἡμῖν. IV. οἱ μὲν δὲ Μῆδοι καὶ οἱ ἀμφὶ Τιγράνην ἐλοῦντο,³⁷ καὶ ἦν γὰρ παρεσκευασμένα, ἰμάτια μεταλαβόντες ἐδείκνουν· καὶ οἱ ἵπποι αὐτοῖς εἶχον τὰ ἐπιτήδεια· καὶ τοῖς Πέρσαις δὲ ἔπεμπον τῶν ἀρτων τοὺς ἡμίσεις· ὕψον δὲ οὐκ ἔπεμπον οὐδὲ οἶνον, οἰόμενοι ἔχειν τοὺς ἀμφὶ Κῦρον, ὅτι ἔφη ἄφθονα ταῦτα ἔχειν. ὁ δὲ Κῦρος [ταῦτα] ἔλεγεν ὕψον μὲν τὸν λιμὸν, πιεῖν δ' ἀπὸ τοῦ παρῳρρέοντος ποταμοῦ. V. ὁ μὲν οὖν Κῦρος δειπνίσας³⁸ τοὺς Πέρσας, ἐπεὶ συνεσκότασε,³⁹ κατὰ πεμπάδας καὶ κατὰ δεκάδας πολλοὺς αὐτῶν διέπεμψε καὶ ἐκέλευσε κύκλῳ τοῦ στρατοπέδου κρυπτεῦν, νομίζων ἅμα μὲν φυλακὴν ἔσεσθαι, ἂν τις ἔξωθεν προσή, ἅμα δὲ, ἂν τις ἔξω χρήματα φέρων ἀποδιδράσκη, ἀλώσεσθαι αὐτόν· καὶ ἐγένετο οὕτω· πολλοὶ μὲν γὰρ ἀπεδίδρασκον, πολλοὶ δὲ ἐάλωσαν. VI. ὁ δὲ Κῦρος τὰ μὲν χρήματα τοὺς λαβόντας εἶα ἔχειν, τοὺς δὲ ἀνθρώπους ἀποσφάζαι ἐκέλευσεν· ὥστε τοῦ λοιποῦ οὐδὲ βουλόμενος ἂν εὖρες ῥαδίως τὸν νύκτωρ πορευόμενον. οἱ μὲν δὲ Πέρσαις οὕτω διῆγον· VII. οἱ δὲ Μῆδοι καὶ ἔπινον καὶ εὐωχοῦντο καὶ ἠυλοῦντο καὶ πάσης εὐθυμίας ἐνεπλήμπαντο· πολλὰ γὰρ καὶ τὰ τοιαῦτα ἦλθον, ὥστε μὴ ἀπορεῖν ἔργου τοὺς ἐγρηγορούτας.

VIII. Ὁ δὲ Κυαξάρης ὁ τῶν Μήδων βασιλεὺς τὴν μὲν νύκτα ἥ ἐξῆλθεν ὁ Κῦρος αὐτός τε ἐμεθύσκετο μεθ' ὧν περ ἐσκήνου ὡς ἐπ' εὐτυχία, καὶ τοὺς ἄλλους δὲ Μήδους ᾤετο παρεῖναι ἐν τῷ στρατοπέδῳ πλὴν ὀλίγων, ἀκούων θόρυβον πολύν· οἱ γὰρ οἰκέται τῶν Μή-

36. τὰ ὅπλα εὖ τίθεσθε] I. e. "Arma expedita habete." Fischer.

37. ἐλοῦντο] I. e. "Se lavabant. This is the Attic form: see Phrynichus p. 80. Thom. M. and Maeris v. Λούται. The Persians and the other oriental nations as well as the Greeks and Romans, before dinner washed, not only their hands, but their bodies, and therefore took with them *servos λουτροχόους*, Brisson. 2, 101. 3, 52. Hence ἦν παρσκευασμένα seem to be put absolutely, with τὰ λουτρά θερμά understood, and implied from the verb ἐλοῦντο.

See Od. Θ. 249. Cic. Ep. 9, 5. 'Ut lavatio parata sit.' See Abresch's Diluc. Thuc. 527." Fischer.

38. δειπνίσας] "This is an Homeric word, Od. Δ. 535. Λ. 410. which the ancient Grammarians interpret by δειπνον παρέχειν, Phav. It may be translated *cænam præbere*, or even *cænare jubere*." Fischer.

39. ἐπεὶ συνεσκότασε] I. e. "Cum contenebrasset," and, as Fischer remarks, Varro R. R. 2, 2. so translates the Greek word. See Victor. Var. Lect. 36, 2.

δων, ἅτε τῶν δεσποτῶν ἀπελθόντων, ἀνειμένως καὶ ἔπινον καὶ ἐθορύβουν, ἄλλως τε καὶ ἐκ τοῦ Ἀσσυρίου στρατεύματος καὶ οἶνον καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα εἰληφότες. IX. ἐπεὶ δὲ ἡμέρα ἐγένετο, καὶ ἐπὶ θύρας οὐδεὶς ἦκε πλὴν οἷπερ καὶ συνεδείπνουν, καὶ τὸ στρατόπεδον ἤκουε κενὸν εἶναι τῶν Μήδων καὶ τῶν ἱππέων, καὶ ἑώρα, ἐπειδὴ ἐξῆλθεν, οὕτως ἔχοντα, ἐνταῦθα δὴ ἐβριμοῦτό τε τῷ Κύρῳ καὶ τοῖς Μήδοις τῷ καταλιπόντας αὐτὸν ἔρημον οἴχεσθαι, καὶ εὐθύς, ὥσπερ λέγεται ὠμὸς εἶναι καὶ ἀγνώμων, τῶν παρόντων κελεύει τινὰ λαβόντα τοὺς ἑαυτοῦ ἱππέας πορεύεσθαι ὡς τάχιστα ἐπὶ τὸ ἀμφὶ Κῦρον στράτευμα καὶ λέγειν τάδε· X. "Ωμην μὲν ἔγωγε οὐδ' ἂν σέ, ὦ Κῦρε, περὶ ἐμοῦ οὕτως ἀπρονοήτως βουλευῆσαι, εἰ δὲ Κῦρος οὕτω γιγνώσκοι, οὐκ ἂν ὑμᾶς ⁴⁰ γε, ὦ Μῆδοι, ἐθελῆσαι οὕτως ἔρημον ἐμὲ καταλιπεῖν. καὶ νῦν, ἂν μὲν ὁ Κῦρος βούληται, εἰ δὲ μὴ, ὑμεῖς γε τὴν ταχίστην πάρεσσε. XI. ταῦτα δὴ ἐπέστελλεν. ὁ δὲ ταπτόμενος πορεύεσθαι ἔφη, Καὶ πῶς, ὦ δέσποτα, ἐγὼ εὐρήσω ἐκείνους; "Οπη δὲ Κῦρος, ἔφη, καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἐφ' οὓς ἐπορεύοντο. "Οτι νῆ Δί', ἔφη, ἀκούω ἀφεστηκότας τῶν πολεμίων Ὑρκανίους τινὰς καὶ ἐλθόντας δεῦρο οἴχεσθαι ἡγουμένους αὐτῷ. XII. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Κναζάρης πολὺ μᾶλλον ἔτι τῷ Κύρῳ ὠργίζετο τῷ μὴ εἰπεῖν αὐτῷ ταῦτα· καὶ πολλῇ σπουδῇ μᾶλλον ἔπεμπεν ἐπὶ τοὺς Μήδους, ὡς ψιλώσων αὐτὸν, καὶ ἰσχυρότερον ἔτι ἢ πρόσθεν τοῖς Μήδοις ἀπειλῶν ἀπεκάλει· καὶ τῷ πεμπομένῳ δὲ ἠπείλει, εἰ μὴ ἰσχυρῶς ταῦτα ἀπαγγέλλοι.

40. οὐκ ἂν ὑμᾶς] "Neque putabam, vos saltem, O Medi, conaturos fuisse ita desertum me relinquere. "Ἐὰν—βούλεται est ἀναταπόδοτον: deest enim apodosis. Intell. εἶ ἔχει, vel etiam παρέστω. Vide Camerar. ad h. l. et Raphel. ad Luc. 13, 9. ante ἐφ' οὓς ἐπορ. intell. εὐρήσουσιν ἐκείνους." Aristoph. Plut. 468. κἂν μὲν ἀποφῆνω μόνην Ἀγαθῶν ἀπάντων οὐσαν αἰτίαν ἐμὲ ὕμιν, δι' ἐμὲ τε ζῶντας ὑμᾶς· εἰ δὲ μὴ, Ποιεῖτον ἤδη τοῦθ', ὅτι γ' ἂν ὑμῖν δοκῇ. The learned Schol. gives the following luminous comment: Ἰστέον ὅτι ἡ Ἀττικὴ ἔλλειψις ἥτοι ἐν ἀρχῇ γίνεται, ὡς τὸ, Ὅπως μὴ ποιήσης τόδε, νοουμένου ἔξωθεν τοῦ σκόπει· ἢ ἐν τῷ τέλει, ὡς ἔχει τὸ ἐν Νεφέλαις (v. 267.) Τὸ δὲ μὴ κυνὴν οἴκοθεν ἐλθεῖν

ἐμὲ τὸν κακοδαίμον' ἔχοντα· κακεῖ γὰρ νοεῖται ἔξωθεν τὸ, Οὐ σκαιόν; ἢ ἐν τῇ μέσῃ, ὡς τὸ παρ' Ὀμήρῳ (Π. Α. 135.) Ἄλλ' εἰ μὲν δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοί· λείπει γὰρ τὸ, Παύσομαι, ἢ Ἑσυχάσω. Καὶ Θουκυδίδῃ καταρχὰς τοῦ τρίτου τῆς Συγγραφῆς (3, 3.) Καὶ εἰ μὲν συμβῇ ἡ πείρα· εἰ δὲ μὴ, Μιτυληναῖοις εἰπεῖν ναὺς τε παραδοῦναι, καὶ τείχη καθελεῖν. Τὸ δὲ σχῆμα καλεῖται ἀναταπόδοτον· ὅ καὶ νῦν Ἀριστοφάνης ἐχρήσατο· οὐ γὰρ ἀποδέδωκε τὴν σύνταξιν ἐνταῦθα· ἔδει γὰρ εἰπεῖν, Κἂν μὲν ἀποφῆνω μόνην ἐμὲ ἀγαθῶν οὐσαν αἰτίαν, ἔασετε, εἰ δὲ μὴ, ποιεῖτον ὅ, τι ἂν ὑμῖν δοκῇ. See Cyrop. 7, 5, 54. Interpr. ad Thuc. 3, 3. Greg. Cor. p. 47. L. Bos p. 803. Viger p. 509. 833. Buttm. Gr. Gr. s. 138, 4, 4.

XIII. Ὁ μὲν δὴ πεμπόμενος ἐπορεύετο ἔχων τοὺς ἑαυτοῦ ἱππέας ὡς ἑκατὸν, ἀνιώνμενος ὅτι οὐκ ἐπορεύθη καὶ αὐτὸς μετὰ τοῦ Κύρου. ἐν δὲ τῇ ὁδῷ πορευόμενοι διασχισθέντες τρίβῳ τινὶ ἐπλανῶντο, καὶ οὐ πρόσθεν ἀφίκοντο ἐπὶ τὸ φίλιον στρατεύμα πρὶν ἐντυχόντες ἀποχωροῦσί τισι τῶν Ἀσσυρίων ἠνάγκασαν αὐτοὺς ἡγεῖσθαι, καὶ οὕτως ἀφικνοῦνται τὰ πυρὰ κατιδόντες ἀμφὶ μέσας πῶς νύκτας. XIV. ἐπεὶ δ' ἐγένοντο πρὸς τῷ στρατοπέδῳ, οἱ φύλακες, ὥσπερ εἰρημένον ἦν ὑπὸ Κύρου, οὐκ εἰσαφῆκαν αὐτοὺς πρὸ ἡμέρας. ἐπεὶ δὲ ἡμέρα ὑπέφαινε, πρῶτον μὲν τοὺς μάγους καλέσας ὁ Κύρος τὰ τοῖς θεοῖς νομιζόμενα ἐπὶ τοῖς τοιούτοις ἀγαθοῖς ἐξαιρεῖσθαι ἐκέλευε. XV. καὶ οἱ μὲν ἀμφὶ ταῦτα εἶχον· ὁ δὲ συγκαλέσας τοὺς ὁμοτίμους εἶπεν, Ἄνδρες, ὁ μὲν θεὸς προφαίνει πολλὰ καὶ ἀγαθὰ· ἡμεῖς δὲ, ὦ Πέρσαι, ἐν τῷ παρόντι ὀλίγοι ἐσμὲν ὡς ἐγκρατεῖς εἶναι αὐτῶν. εἴτε γὰρ ὅσα ἂν κατεργασώμεθα, μὴ φυλάξομεν, πάλιν ταῦτα ἀλλότρια ἔσται, εἴτε καταλείψομέν τινας ἡμῶν αὐτῶν φύλακας ἐπὶ τοῖς ἐφ' ἡμῖν γιγνομένοις, αὐτίκα οὐδεμίαν ἰσχὺν ἔχοντες ἀναφανούμεθα. XVI. δοκεῖ οὖν μοι ὡς τάχιστα ἰέναι τινὰ ὑμῶν εἰς Πέρσας καὶ διδάσκειν ἅπερ ἐγὼ λέγω, καὶ κελεύειν ὡς τάχιστα πέμπειν στρατεύμα, εἴπερ ἐπιθυμοῦσι Πέρσαι τὴν ἀρχὴν τῆς Ἀσίας αὐτοῖς καὶ τὴν κάρπωσιν γενέσθαι. XVII. ἴθι μὲν οὖν σὺ, ἔφη, ὁ πρεσβύτατος, καὶ ἔλθων ταῦτα λέγε, καὶ ὅτι οὐδ' ἂν πέμπωσι στρατιώτας, ἐπειδὰν ἔλθωσι παρ' ἐμὲ, ἐμοὶ μελήσει περὶ τροφῆς αὐτῶν. ἃ δ' ἔχομεν ἡμεῖς, ὁρᾷς μὲν αὐτὰ, κρύπτε δὲ τούτων μηδέν· ὅ,τι δὲ τούτων ἐγὼ πέμπω εἰς Πέρσας καλῶς καὶ νομίμως ποιοίην ἂν τὰ μὲν πρὸς τοὺς θεοὺς⁴¹ τὸν πατέρα ἐρώτα, τὰ δὲ πρὸς τὸ κοινὸν τὰς ἀρχάς. πεμψάντων δὲ καὶ ὀπτῆρας⁴² ὧν πράττομεν καὶ φραστῆρας⁴³ ὧν ἐρωτῶμεν. καὶ σὺ μὲν, ἔφη, συσκενάζου καὶ τὸν λόχον προμπομπὸν ἄγε.

41. τὰ μὲν πρὸς τοὺς θεοὺς] "So among the Lacedæmonians the right of making sacrifices belonged to the king, (de Rep. Lac. 13, 11. Aristot. Polit. 3, 10.) and so too among the Romans, Dionys. H. Archæol. 2, 14." Zeune.

42. ὀπτῆρας] "This term, which J. Poll. 2, 59. notices as Xenophon-tean, Suidas," (Phot.) "and Hesych. explain by κατασκόπους." (Thom. M. Ὀπτῆρ, ποιητικώτερον κατασκόπος δὲ, ῥητορικόν.) "Here also a Spartan custom is transferred to the Persians;

for the author of the book de Rep. Lac. 13, 5. writes: Πάρεσι δὲ καὶ τῶν ἐφόρων δύο, οἳ πολυπραγμονοῦσι μὲν οὐδέν, ἦν μὴ ὁ βασιλεὺς προσκαλῇ· ὁρῶντες δὲ, ὅ,τι ποιεῖ ἕκαστος, πάντας σωφρονίζουσιν, ὡς τὸ εἰκός." Zeune.

43. φραστῆρας] "Hesych. interprets it by μηνυτάς. They are the same as were among the Spartans called σύμβουλοι, about whom I have written ad Xen. de Rep. Lac. 13, 1." Zeune. See Cyrop. 5, 4, 40,

XVIII. Ἐκ τούτου δὲ καὶ τοὺς Μήδους ἐκάλει, καὶ ἅμα ὁ παρὰ τοῦ Κναξάρου ἄγγελος παρίσταται, καὶ ἐν πᾶσι τὴν τε πρὸς Κῦρον ὀργὴν καὶ τὰς πρὸς Μήδους ἀπειλὰς αὐτοῦ ἔλεγε· καὶ τέλος εἶπεν ὅτι ἀπιέναι Μήδους κελεύει, καὶ εἰ Κῦρος μένειν βούλεται. XIX. οἱ μὲν οὖν Μῆδοι ἀκούσαντες τοῦ ἀγγέλου ἐσίγησαν, ἀποροῦντες μὲν πῶς χρὴ καλοῦντος ἀπειθεῖν, φοβούμενοι δὲ πῶς χρὴ ἀπειλοῦντι ὑπακοῦσαι, ἄλλως τε καὶ εἰδότες τὴν ὀμότητα αὐτοῦ. XX. ὁ δὲ Κῦρος εἶπεν, Ἄλλ' ἐγὼ, ὦ ἄγγελε τε καὶ Μῆδοι, οὐδὲν, ἔφη, θαυμάζω εἰ Κναξάρης, πολλοὺς μὲν πολεμίους τότε ἰδὼν, ἡμᾶς δὲ οὐκ εἰδὼς ὅ,τι πράττομεν, ὀκνεῖ περὶ τε ἡμῶν καὶ περὶ ἑαυτοῦ· ἐπειδὴν δὲ αἰσθηταὶ πολλοὺς μὲν τῶν πολεμίων ἀπολωλότας, πάντας δὲ ἀπεληλαμένους, πρῶτον μὲν παύσεται φοβούμενος, ἔπειτα γινώσεται ὅτι οὐ νῦν ἔρρημος γίγνεται, ἡνίκα οἱ φίλοι αὐτοῦ τοὺς ἐκείνου ἐχθροὺς ἀπολλύουσιν.⁴⁴ XXI. ἀλλὰ μὴν μέμψεώς γε πῶς ἐσμέν ἄξιοι, εὖ τε ποιοῦντες ἐκεῖνον καὶ οὐδὲ ταῦτα αὐτοματίσαντες; ἄλλ' ἐγὼ μὲν ἐκεῖνον ἔπεισα ἐᾶσαί με λαβόντα ὑμᾶς ἐξελθεῖν· ὑμεῖς δὲ οὐχ ὥς ἐπιθυμοῦντες τῆς ἐξόδου ἠρωγήσατε εἰ ἐξίετε καὶ νῦν δεῦρο ἦκετε, ἀλλ' ὑπ' ἐκείνου κελευσθέντες ἐξίεναι, ὅτῳ ὑμῶν μὴ ἀχθομένῳ εἴη. καὶ ἡ ὀργὴ οὖν αὕτη, σάφ' οἶδα, ὑπὸ τε τῶν ἀγαθῶν πεπανθήσεται⁴⁵ καὶ σὺν τῷ φόβῳ λήγοντι ἄπεισι. XXII. νῦν μὲν οὖν, ἔφη, σύ τε, ὦ ἄγγελε, ἀνάπαυσαι, ἐπεὶ καὶ πεπόνηκας, ἡμεῖς τε, ὦ Πέρσαι, ἐπεὶ προσδεχόμεθα πολεμίους ἦτοι μαχομένους γε ἢ πεισομένους παρέσεσθαι, ταχθῶμεν ὥς κάλλιστα· οὕτω γὰρ ὀρωμένους εἰκὸς πλέον προανύτειν ὧν χρῆζομεν. σὺ δ', ἔφη, ὁ τῶν Ὑρκανίων ἄρχων, ὑπόμεινον προστάξας τοῖς ἡγεμόσι τῶν σῶν στρατιωτῶν ἐξοπλίζειν αὐτούς. XXIII. ἐπεὶ δὲ ταῦτα ποιήσας ὁ Ὑρκά-

44. ἀπολλύουσιν] "The canon of Mœris is not universally true: Ἀπολλύασιν, Ἀττικῶς ἀπολλύουσιν, Ἑλληνικῶς. For in the treatise de Rep. Athen. 1. ἀπολλύουσι also occurs." Zeune. "Both forms occur in the Mss. of Thuc. 8, 10. 42." Porpo.

45. πεπανθήσεται] "Πεπαίνεσθαι is applied to corn, when it ripens, (*flavescit*,) and to apples and fruits, (*maiorescunt*.) But apples, when they are ripe, lose their firmness, and become milder (to the touch and the

taste;) whence the term is elegantly transferred to anger, which is softened and diminished. Hesych. Πεπαίνεται μελανοῦται, ὀπτᾶται, μαλάσσεται, πέπειρον γίνεται, πραῦνεται. Brodæus rightly supposes Xen. to have had in his eye Il. A. 81. εἴπερ—χόλον γε καὶ αὐτῆμαρ καταπέψῃ. But in this latter phrase the metaphor is taken from meat, which by cooking is softened and diminished. See Hesych. v. Καταπέψαι." Fischer.

νιος προσῆλθε, λέγει ὁ Κῦρος, Ἐγὼ δ', ἔφη, ὦ Ὑρκάνιε, ἡδομαι αἰσθανόμενος ὅτι οὐ μόνον φιλίαν ἐπιδεικνύμενος πάρει, ἀλλὰ καὶ ξύνεσιν φαίνη μοι ἔχειν. καὶ νῦν ὅτι συμφέρεи ἡμῖν ταῦτα δηλον· ἐμοί τε γὰρ πολέμιοι Ἀσσύριοι σοί τε νῦν ἐχθιόνες εἰσιν ἢ ἐμοί.

XXIV. οὕτως οὖν ἡμῖν ἀμφοτέροις βουλευτέον ὅπως τῶν μὲν νῦν παρόντων μηδεὶς ἀποστατήσῃ ἡμῖν συμμάχων, ἄλλους δὲ, ἂν δυνώμεθα, προσληψόμεθα. τοῦ δὲ Μήδου ἤκουες ἀποκαλοῦντος τοὺς ἱππέας· εἰ δ' οὗτοι ἀπίασιν, ἡμεῖς μόνοι οἱ πεζοὶ μενοῦμεν.

XXV. οὕτως οὖν δεῖ ποιεῖν καὶ ἐμὲ καὶ σὲ ὅπως ὁ ἀποκαλῶν οὗτος καὶ αὐτὸς μένειν παρ' ἡμῖν βουλήσεται. σὺ μὲν οὖν εὐρὼν σκηνήν δὸς αὐτῷ ὅπου κάλλιστα διάξει πάντα τὰ δέοντα ἔχων· ἐγὼ δ' αὖ πειράσομαι αὐτῷ ἔργον τι προστάξαι ὅπερ αὐτὸς ἡδίων πράξει ἢ ἅπεισι· καὶ διαλέγον δὲ αὐτῷ ὅποσα ἐλπίς γενέσθαι ἀγαθὰ πᾶσι τοῖς φίλοις, ἂν ταῦτ' εὖ γένηται· ποιήσας μέντοι αὐτὰ ἤκε πάλιν παρ' ἐμέ.

XXVI. Ὁ μὲν δὴ Ὑρκάνιος τὸν Μήδον ᾤχετο ἄγων ἐπὶ σκηνήν· ὁ δ' εἰς Πέρσας ἰὼν παρῆν συνεσκευασμένος· ὁ δὲ Κῦρος αὐτῷ ἐπέστελλε πρὸς μὲν Πέρσας λέγειν ἃ καὶ πρόσθεν ἐν τῷ λόγῳ δεδήλωται, Κναξάρη δὲ ἀποδοῦναι τὰ γράμματα ἀναγνῶναι δέ σοι καὶ τὰ ἐπιστελλόμενα, ἔφη, βούλομαι, ἵνα εἰδὼς αὐτὰ ὁμολογῇς, ἂν τί σε πρὸς ταῦτα ἔρωτῃ. ἐνῆν δὲ ἐν τῇ ἐπιστολῇ τάδε·

XXVII. Κῦρος Κναξάρη χαίρειν. ἡμεῖς σε οὔτε ἔρημον κατελίπομεν· οὐδεὶς γάρ, ὅταν ἐχθρῶν κρατῇ, τότε φίλων ἔρημος γίγνεται· οὐδὲ μὴν ἀποχωροῦντές γέ σε οἴομεθα ἐν κινδύνῳ καθιστάναι· ἀλλὰ ὅσῳ πλεον ἀπέχομεν, τοσούτῳ πλεονά σοι τὴν ἀσφάλειαν ποιεῖν νομίζομεν.

XXVIII. οὐ γὰρ οἱ ἐγγύτατα τῶν φίλων καθήμενοι μάλιστα τοῖς φίλοις τὴν ἀσφάλειαν παρέχουσιν, ἀλλ' οἱ τοὺς ἐχθροὺς μήκιστον ἀπελαύνοντες μᾶλλον τοὺς φίλους ἐν ἀκινδύνῳ καθιστᾶσι.

XXIX. σκέψαι δὲ οἷῳ ὄντι μοι περὶ σέ οἷος ὢν περὶ ἐμὲ ἔπειτά μοι μέμφῃ. ἐγὼ μὲν γέ σοι ἡγαγον συμμάχους, οὐχ ὅσους σὺ ἔπεισας, ἀλλ' ὅπόσους ἐγὼ πλείστους ἡδυνάμην· σὺ δέ μοι ἔδωκας μὲν ἐν τῇ φιλίᾳ ὄντι ὅσους πείσαι δυνασθεῖν· νῦν δ' ἐν τῇ πολεμίᾳ ὄντος οὐ τὸν θέλοντα ἀλλὰ πάντας ἀποκαλεῖς. XXX. καὶ γὰρ οὖν τότε μὲν ᾧ μὴν ἀμφοτέροις ὑμῖν χάριν ὀφείλειν· νῦν δὲ σύ με ἀναγκάζεις σοὺ μὲν ἐπιλαθέσθαι, τοῖς δ' ἀκολουθήσασι πειρᾶσθαι πᾶσαν τὴν χάριν ἀποδιδόναι. XXXI. οὐ μέντοι ἔγωγε σοὶ ὅμοιος δύναμαι γενέσθαι, ἀλλὰ καὶ νῦν πέμπων ἐπὶ στράτευμα εἰς Πέρσας ἐπιστέλλω, ὅποσοι

ἂν ἴωσιν ὡς ἐμὲ, ἣν τι σὺ αὐτῶν δέῃ πρὶν ἡμᾶς ἐλθεῖν, σοὶ ὑπάρχειν, οὐχ ὅπως ἂν ἐθέλωσιν,⁴⁶ ἀλλ' ὅπως ἂν σὺ βούλῃ χρῆσθαι αὐτοῖς. XXXII. συμβουλεύω δέ σοι καίπερ νεώτερος ὢν μὴ ἀφαιρεῖσθαι ἃ ἂν δῶς, ἵνα μὴ σοι ἀντὶ χαρίτων ἔχθραι ὀφείλωνται, μηδ' ὄντινα βούλει πρὸς σέ ταχὺ ἐλθεῖν, ἀπειλοῦντα μεταπέμπεσθαι, μηδὲ φάσκοιτα ἔρημον εἶναι ἅμα πολλοῖς ἀπειλεῖν, ἵνα μὴ διδάσκης αὐτοὺς σοῦ μὴ φροντίζειν. XXXIII. ἡμεῖς δὲ πειρασόμεθα παρεῖναι, ὅταν τάχιστα διαπραξώμεθα ἃ σοὶ τ' ἂν καὶ ἡμῖν νομίζομεν πραχθέντα κοινὰ γενέσθαι ἀγαθὰ. ἔρρωσο.

XXXIV. Ταύτην αὐτῷ ἀπόδος, καὶ ὅ,τι ἂν σε τούτων ἐρωτᾷ, ἥπερ γέγραπται σύμφαθι. καὶ γὰρ ἐγὼ ἐπιστέλλω σοι περὶ Περσῶν ἥπερ γέγραπται. τούτῳ μὲν οὕτως εἶπε, καὶ δὸς τὴν ἐπιστολὴν ἀπέπεμψε, προσεντειλάμενος οὕτω σπεύδειν ὥσπερ οἶδεν ὅτι ξυμφέροι ταχὺ παρεῖναι.

XXXV. Ἐκ τούτου δὲ ἑώρα μὲν ἐξωπλισμένους ἤδη πάντας καὶ τοὺς Μήδους καὶ τοὺς Ὑρκανίους καὶ τοὺς ἀμφὶ Τιγράνην· καὶ οἱ Πέρσαι δὲ ἐξωπλισμένοι ἦσαν· ἤδη δὲ τινες πλησιόχωροι καὶ ἵππους ἀπῆγον καὶ ὅπλα ἀπέφερον. XXXVI. ὁ δὲ τὰ μὲν παλὰ ὅπουπερ καὶ τοὺς πρόσθεν καταβάλλειν ἐκέλευσε, καὶ ἕκαιον οἷς τοῦτο ἔργον ἦν ὀπόσων μὴ αὐτοὶ ἐδέοντο· τοὺς δ' ἵππους ἐκέλευσε φυλάττειν μέροντας τοὺς ἀγαγόντας ἕως ἂν τις σημάνῃ αὐτοῖς· τοὺς δ' ἄρχοντας τῶν ἱππέων καὶ Ὑρκανίων καλέσας τάδε ἔλεξεν·

XXXVII. Ἄνδρες φίλοι τε καὶ ξύμμαχοι, μὴ θαυμάζετε ὅτι πολλάκις ὑμᾶς συγκαλῶ· καινὰ γὰρ ἡμῖν ὄντα τὰ παρόντα πολλὰ αὐτῶν ἐστὶν ἀσύντακτα· ἃ δ' ἂν ἀσύντακτα ᾗ, ἀνάγκη ταῦτα αἰεὶ πράγματα παρέχειν, ἕως ἂν χώραν λάβῃ. XXXVIII. καὶ νῦν ἔστι μὲν ἡμῖν πολλὰ τὰ αἰχμάλωτα χρήματα, καὶ ἄνδρες ἐπ' αὐτοῖς· διὰ δὲ τὸ μήθ' ἡμᾶς εἰδέναί ποῖα τούτων ἐκάστου ἐστὶν ἡμῶν, μήτε τούτους εἰδέναί ὅστις ἐκάστῳ αὐτῶν δεσπότης, περαίνοντας μὲν δὴ τὰ δέοντα οὐ πάννυ ἐστὶν ὀρᾶν αὐτῶν πολλοὺς, ἀποροῦντας δὲ ὅ,τι χρὴ ποιεῖν σχεδὸν πάντας. XXXIX. ὥς οὖν μὴ οὕτως ἔχῃ, διορίσατε αὐτά· καὶ ὅστις μὲν ἔλαβε σκηνὴν ἔχουσιν ἱκανὰ καὶ σῖτα καὶ ποτὰ καὶ τοὺς ὑπηρετήσοντας καὶ στρωμνὴν καὶ ἐσθῆτα καὶ τᾶλλ' οἷς οἰκεῖται σκηνὴ καλῶς στρατιωτικῇ, ἐνταῦθα μὲν οὐδὲν ἄλλο δεῖ προσγενέσθαι ἢ τὸν λαβόντα εἰδέναί ὅτι τούτων ὥς οἰκείων ἐπιμέ-

46. ὅπως ἂν ἐθέλωσιν] Weiske supposes αὐτοὶ to be wanting in the Mes.; but see Bornem. p. 28.

λεσθαι δεῖ· ὅστις δὲ εἰς ἐνδεόμενά του κατεσκήνωσε, τούτους ὑμεῖς σκεψάμενοι τὸ ἐλλεῖπον ἐκπλήσατε. XL. πολλὰ δὲ καὶ τὰ περιττὰ οἶδ' ὅτι ἔσται· πλείω γὰρ ἅπαντα ἢ κατὰ τὸ ἡμέτερον πλῆθος εἶχον οἱ πολέμιοι. ἦλθον δὲ πρὸς ἐμέ καὶ χρημάτων ταμίαι, οἳ τε τοῦ Ἀσσυρίων βασιλέως καὶ ἄλλων δυναστῶν, οἳ ἔλεγον ὅτι χρυσίον εἶη παρὰ σφίσιν ἐπίσημον, δασμούς τινας λέγοντες. XLI. καὶ ταῦτα οὖν κηρύττετε πάντα ἀποφέρειν πρὸς ὑμᾶς ὅπου ἂν καθέξησθε· καὶ φόβον ἐπιτίθεσθε ⁴⁷ τῷ μὴ ποιῶντι τὰ παραγγελλόμενα· ὑμεῖς δὲ λαβόντες διάδοτε ἰππεῖ μὲν τὸ διπλοῦν, πεζῷ δὲ τὸ ἀπλοῦν, ἵνα ἔχητε, ἣν τινος προσδέσθε, καὶ ὅτου ὠνήσεσθε. XLII. τὴν δ' ἀγορὰν τὴν οὖσαν ἐν τῷ στρατοπέδῳ κηρυξάτω μὲν ἡδὴ, ἔφη, μὴ ἀδικεῖν μηδένα, πωλεῖν δὲ τοὺς καπήλους ⁴⁸ ὅ,τι ἔχει ἕκαστος πράσιμον, καὶ ταῦτα διαθεμένους ἄλλα ἄγειν, ὅπως οἰκῆται ἡμῖν τὸ στρατόπεδον. XLIII. καὶ ταῦτα μὲν ἐκήρυττον εὐθύς. οἱ δὲ Μηδοὶ καὶ Ὑρκάνιοι εἶπον ὧδε· Καὶ πῶς ἂν, ἔφασαν, ἡμεῖς ἄνευ σοῦ καὶ τῶν σῶν διανέμοιμεν ταῦτα; XLIV. ὁ δ' αὖ Κῦρος πρὸς τοῦτον τὸν λόγον ὧδε προσηνέχθη. ⁴⁹ Ἡ γὰρ οὕτως, ἔφη, ὦ ἄνδρες, γινώσκετε ὡς ὅ,τι ἂν δέῃ πραχθῆναι ἐπὶ πᾶσι πάντας ἡμᾶς δεήσει παρεῖναι, καὶ οὔτε ἐγὼ ἀρκέσω πράττων πρὸ ὑμῶν ὅ,τι ἂν δέῃ, οὔτε ὑμεῖς πρὸ ἡμῶν; καὶ πῶς ἂν ἄλλως πλείω μὲν πράγματα ἔχοιμεν, μείω δὲ διαπραττοίμεθα ἢ οὕτως; ἀλλ' ὁρᾶτε, ἔφη. XLV. ἡμεῖς μὲν γὰρ διεφυλάξαμεν ὑμῖν τάδε, καὶ ὑμεῖς ἡμῖν πιστεύετε καλῶς διαπεφυλάχθαι· ὑμεῖς δέ γ' αὖ διανείμετε, καὶ ἡμεῖς πιστεύσομεν ὑμῖν καλῶς διανενηκέναι. XLVI. καὶ ἄλλο δέ τι αὖ ἡμεῖς πειρασόμεθα κοινὸν ἀγαθὸν πράττειν. ὁρᾶτε γὰρ δὴ, ἔφη, νυνὶ πρῶτον

47. φόβον ἐπιτίθεσθε] "Schneider seems rightly to have conjectured ἐπιτίθετε in the active; and our author in Anab. 7, 4, 1. has the phrase, φόβον ἐπιτίθεναι." Poppo.

48. τοὺς καπήλους] The distinction between ἔμπορος and κάπηλος is this: The ἔμπορος is one who traverses the ocean in a ship either to export or to import merchandise for sale abroad or at home, ὁ πλανήτης ἐπὶ τὰς πόλεις, εἰς κατὰ θάλατταν ἢ ἐμπορία γίγνηται, ('mercator, qui trajicit maria, exportans merces, quas vendat in alienis regionibus, vel importans quas vendat in regionibus suis,' Fischer,) but the

Xen. Cyrop.

κάπηλος is one who buys from the wholesale dealer for the purpose of retail, keeping a shop or stall in the market, (ἐν ἀγορᾷ ἰδρύσθαι and μεταβάλλεσθαι, 'is qui mercatur a mercatoribus quod statim vendat, Cic. Off. 1, 42.' Fischer.) See Plato de Rep. 2. V. 6. p. 234—5. Cyrop. 6, 2, 38. Ages. 1, 27.

49. προσηνέχθη] "Non simpliciter respondit, sed responsum suum ita instituit. Nempe in hac re sane ancipiti oratio erat ita prudenter temperanda, ut Medi et Hyrcanii non omnia sibi tradita crederent." Weiske.

ἵπποι ὅσοι ἡμῖν πάρεσιν, οἱ δὲ προσάγονται· τούτους οὖν εἰ μὲν ἑάσομεν ἀναμβάτους, ὠφελήσουσι μὲν οὐδὲν ἡμᾶς, πράγματα δὲ παρέξουσιν ἐπιμέλῃσθαι· ἦν δ' ἰππέας ἐπ' αὐτοὺς καταστήσωμεν, ἅμα πραγμάτων τε ἀπαλλαξόμεθα καὶ ἰσχὺν ἡμῖν αὐτοῖς προσθησόμεθα. XLVII. εἰ μὲν οὖν ἄλλους ἔχετε οἵστισιν ἂν δοίητε αὐτοὺς, μεθ' ὧν ἂν καὶ κινδυνεύετε ἥδιον, εἴ τι δέοι, ἢ μεθ' ἡμῶν, ἐκείνοις δίδοτε· εἰ μέντοι ἡμᾶς ἂν βούλοισθε παραστάτας μάλιστα ἔχειν, ἡμῖν αὐτοὺς δότε. XLVIII. καὶ γὰρ νῦν ὅτε ἄνευ ἡμῶν προσελάσαντες ἐκινδυνεύετε, πολὺν μὲν φόβον ἡμῖν παρείχετε μὴ τι πάθῃτε, μάλα δὲ αἰσχύνεσθαι ἡμᾶς ἐποιήσατε ὅτε οὐ παρῆμεν ὅπου περ ὑμεῖς· ἦν δὲ λάβωμεν τοὺς ἵππους, ἐψόμεθα ὑμῖν. XLIX. κἂν μὲν δοκῶμεν ὠφελεῖν πλεον ἐπ' αὐτῶν συναγωνιζόμενοι, οὕτω προθυμίας οὐδὲν ἐλλείψομεν· ἦν δὲ πεζοὶ γενόμενοι δοκῶμεν καιριωτέρως ἂν παρεῖναι, τὸ καταβῆναι ἐν μέσῳ καὶ εὐθὺς πεζοὶ ὑμῖν παρεσόμεθα· τοὺς δ' ἵππους μηχανησόμεθα οἷς ἂν παραδιδόημεν. L. ὁ μὲν οὕτως ἔλεξεν· οἱ δὲ ἀπεκρίναντο, Ἄλλ' ἡμεῖς μὲν, ὦ Κῦρε, οὔτε ἄνδρας ἔχομεν οὓς ἀναβιβάσαιμεν ἂν ἐπὶ τούτους τοὺς ἵππους, οὐτ' εἰ εἵχομεν, σοῦ ταῦτα βαυλομένου, ἄλλο ἂν ἀντὶ τούτων ἡρώμεθα. καὶ νῦν, ἔφασαν, τούτους λαβὼν ποίει ὅπως ἄριστόν σοι δοκεῖ εἶναι. LI. Ἀλλὰ δέχομαί τε, ἔφη, καὶ ἀγαθῇ τύχῃ ἡμεῖς τε ἰππεῖς γενοίμεθα καὶ ὑμεῖς διέλοιτε τὰ κοινά. πρῶτον μὲν οὖν τοῖς θεοῖς, ἔφη, ἐξαιρεῖτε ὅ,τι ἂν οἱ μάγοι ἐξηγῶνται.⁵⁰ ἔπειτα δὲ καὶ Κναξάρῃ ἐκλέξασθε ὅποι' ἂν οἴεσθε αὐτῷ μάλιστα χαρίζεσθαι. LII. καὶ οἱ γελάσαντες εἶπον ὅτι γυναῖκας ἐξαιρετέον ἂν εἴη. Γυναϊκάς τε τοίνυν ἐξαιρεῖτε, ἔφη, καὶ ὅ,τι ἄλλο ἂν δοκῇ ὑμῖν. ἐπειδὰν δ' ἐκείνῳ ἐξέλῃτε, ὦ Ὑρκάνιοι, τοὺς ἐμοὶ ἐβελουσίους τούτους ἐπισπομένους [Μήδους] ἀμέμπτους πάντας ποιεῖτε εἰς δύναμιν. LIII. ὑμεῖς δ' αὖ, ὦ Μῆδοι, τοὺς πρῶτους ξυμμάχους γενομένους τιμᾶτε τούτους, ὅπως εὖ βεβουλεῦσθαι ἡγήσωνται ἡμῖν φίλοι γενόμενοι. νείματε δὲ πάντων τὸ μέρος καὶ τῷ παρὰ Κναξάρου ἦκοντι αὐτῷ τε καὶ τοῖς μετ' αὐτοῦ.

50. ἐξηγῶνται.] This is the proper and grave term applied to the magi or diviners, who interpret prodigies, and point out the mode of performing religious ceremonies, and teach men their duties to the gods, and reveal the will of the gods: see Duker ad Thuc. 7, 50. "Est magorum, qui deorum voluntatem interpretantur, et quæ deo et cui deo sint danda, docent. Schol.

Soph. El. 426. ἐξήγησις, διασάφησις θείων, Schol. Aristoph. Nub. 331. μάντις, ὃν ἐξηγητὴν ἐκάλουν, J. Pöll. 8, 124. Ἐξηγητὰ ἐκαλοῦντο οἱ τὰ περὶ τῶν διοσημείων καὶ τὰ τῶν ἄλλων ἱερῶν διδάσκοντες, Hesych. Ἐξηγητής· ὁ περὶ ἱερῶν καὶ διοσημείων ἐξηγούμενος, Harpocr. et Wetsten. ad Jo. 1, 18. Cyrop. 4, 5, 16. 7, 3, 1. 7, 5, 20. 8, 3, 6. 8, 3, 11." Sturz Lex. Xen.

καὶ συνδιαμένειν δὲ παρακαλεῖτε, ὡς ἐμοὶ τούτου συνδοκοῦντος, ἵνα καὶ Κναξάρη μᾶλλον εἰδὼς περὶ ἐκάστου ἀπαγγέλλῃ τὰ ὄντα.

LIV. Πέρσαις δ', ἔφη, τοῖς μετ' ἐμοῦ, ὅσα ἂν περιττὰ γένηται ὑμῶν καλῶς κατεσκευασμένων, ταῦτα ἀρκέσει· καὶ γὰρ, ἔφη, μάλα πως ἡμεῖς οὐκ ἐν χλιδῇ τεθράμμεθα ἀλλὰ χωριτικῶς⁵¹ ὥστε ἴσως ἂν ἡμῶν καταγελάσαιτε, εἴ τι σεμνὸν ἡμῖν περιθιῇτε, ὥσπερ, ἔφη, οἶδ' ὅτι πολὺν ὑμῖν γέλωτα παρέξομεν καὶ ἐπὶ τῶν ἵππων καθήμενοι, οἶμαι δ', ἔφη, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς καταπίπτοντες.

LV. Ἐκ τούτου οἱ μὲν ἤσαν ἐπὶ τὴν διαίρεσιν, μάλα ἐπὶ τῷ ἱππικῷ γελῶντες· ὁ δὲ τοὺς ταξιάρχους καλέσας ἐκέλευσε τοὺς ἵππους λαμβάνειν καὶ τὰ τῶν ἵππων σκεύη, καὶ τοὺς ἱπποκόμους ἀριθμήσαντας λαβεῖν κληρωσαμένους εἰς τάξιν ἴσους ἐκάστοις.

LVI. αὖθις δὲ ὁ Κῦρος ἀνειπεῖν ἐκέλευσεν, εἴ τις εἴη ἐν τῷ Ἀσσυρίων ἢ Σύρων ἢ Ἀραβίων⁵² στρατεύματι ἀνὴρ δοῦλος ἢ Μήδων ἢ Περσῶν ἢ Βακτρίων ἢ Καρῶν ἢ Κιλίκων ἢ Ἑλλήνων ἢ ἄλλοθέν ποθεν βεβιασμένος, ἐκφαίνεσθαι. LVII. οἱ δὲ ἀκούσαντες τοῦ κήρυκος ἄσμενοι πολλοὶ προεφάνησαν· ὁ δὲ ἐκλεξάμενος αὐτῶν τοὺς τὰ εἶδη βελτίστους ἔλεγεν ὅτι ἐλευθέρους αὐτοὺς ὄντας δεήσει ὄπλα ὑποφέρειν ἢ ἂν αὐτοῖς διδῶσι· τὰ δὲ ἐπιτήδεια ὅπως ἔχωσιν ἔφη αὐτῷ μελήσειν. LVIII. καὶ εὐθὺς ἄγων πρὸς τοὺς ταξιάρχους συνέστησεν αὐτοὺς, καὶ ἐκέλευσε τὰ τε γέρβρα καὶ τὰς ψιλὰς μαχαίρας⁵³ τούτοις δοῦναι, ὅπως ἔχοντες τοῖς ἵπποις ἔπωνται, καὶ τὰ ἐπιτήδεια τούτοις ὥσπερ καὶ τοῖς μετ' αὐτοῦ Πέρσαις λαμβάνειν, αὐτοὺς δὲ τοὺς θώρακας καὶ τὰ ξυστὰ ἔχοντας αἰεὶ ἐπὶ τῶν ἵππων ὀχεῖσθαι, καὶ αὐτὸς οὕτω ποιῶν κατήρχεν, ἐπὶ δὲ τοὺς πεζοὺς τῶν ὁμοτίμων ἀνθ' αὐτοῦ ἕκαστον καθιστάναι ἄλλον ἄρχοντα τῶν ὁμοτίμων.

51. χωριτικῶς] "That is, 'frugally and hardily, like rustics.' In the Guelf. Ms." (and in J. Poll. 9, 13.) "we have the vicious reading, χωρητικῶς. For the adverb proceeds from the noun χωρίτης, that is, ὁ ἀπὸ τῆς χώρας, according to Suidas; ἀγρώτης, ἀγροίκος, according to Hesych. Hence the adj. χωριτικός, which Suidas explains by χωρίτης, ιδιώτης. Therefore the reading of Castalio, χωρικῶς, must be rejected." Zeune.

52. Σύρων ἢ Ἀραβίων] "In 2, 1, 2. the king of Arabia is mentioned by Cyaxares among the allies of the As-

syrians; nothing is there said about the Syrians. But in 1, 5, 2. the king of Assyria is said to have brought all the Syrians under his rule," (though the best Mss. there mention the Assyrians,) "so that it is probable that their soldiers assisted him. However, we should perhaps read here Λυδῶν for Σύρων." Fischer.

53. ψιλὰς μαχαίρας] "I. e. κοπίδας, for, as Leunclavius remarks, speaking of these very horsemen, Xen. Cyrop. 5, (2, 1.) assigns to them γέρβρα and κοπίδας." Hutch.

CAP. VI.

I. Οἱ μὲν δὴ ἀμφὶ ταῦτα εἶχον. Γωβρύας δ' ἐν τούτῳ παρῆν Ἀσσύριος πρεσβύτης ἀνὴρ ἐφ' ἵππου σὺν ἱπικῇ θεραπείᾳ· εἶχον δὲ πάντες τὰ ἐφ' ἵππων ὄπλα. καὶ οἱ μὲν ἐπὶ τῷ τὰ ὄπλα παραλαμβάνειν τεταγμένοι ἐκέλευον παραδιδόναι τὰ ξυστά, ὅπως κατακαίοιεν ὥσπερ τάλλα. ὁ δὲ Γωβρύας εἶπεν ὅτι Κῦρον πρῶτον βούλοιο ἰδεῖν· καὶ οἱ ὑπηρέται τοὺς μὲν ἄλλους ἱππέας αὐτοῦ κατέλιπον, τὸν δὲ Γωβρύαν ἄγουσι πρὸς τὸν Κῦρον. ὁ δ' ὡς εἶδε τὸν Κῦρον, ἔλεξεν ὧδε· II. ὦ δέσποτα ἐγὼ εἰμι τὸ μὲν γένος Ἀσσύριος· ἔχω δὲ καὶ τεῖχος ἰσχυρὸν καὶ χώρας ἐπάρχω πολλῆς· καὶ ἵππον ἔχω εἰς χιλίαν τριακοσίαν, ἣν τῷ τῶν Ἀσσυρίων βασιλεῖ παρειχόμεν καὶ φίλος ἦν ἐκείνῳ ὡς μάλιστα· ἐπεὶ δὲ ἐκείνος μὲν τέθνηκεν ὑφ' ὑμῶν ἀνὴρ ἀγαθὸς ὢν, ὁ δὲ παῖς ἐκείνου τὴν ἀρχὴν ἔχει ἔχθιστος ὢν ἐμοί, ἤκω πρὸς σέ καὶ ἱκέτης προσπίπτω καὶ δίδωμί σοι ἐμavτὸν δοῦλον καὶ σύμμαχον, σέ δὲ τιμωρὸν αἰτοῦμαι ἐμοὶ γενέσθαι· καὶ παῖδα οὕτως ὡς δυνατόν σε ποιοῦμαι· ἅπαις δ' εἰμὶ ἀρρένων παίδων. III. ὃς γὰρ ἦν μοι μόνος καὶ καλὸς καὶ ἀγαθὸς, ὦ δέσποτα, καὶ ἐμὲ φιλῶν καὶ τιμῶν ὥσπερ ἂν εὐδαίμονα πατέρα παῖς τιμῶν τιθείη, τοῦτον ὁ νῦν βασιλεὺς οὗτος καλέσαντος τοῦ τότε βασιλέως, πατρὸς δὲ τοῦ νῦν, ὡς δώσοντος τὴν θυγατέρα τῷ ἐμῷ παιδί, ἐγὼ μὲν ἀπεπεμψάμην μέγα φρονῶν ὅτι δῆθεν τῆς βασιλέως θυγατρὸς ὀψοίμην τὸν ἐμὸν υἱὸν γαμέτην, ὁ δὲ νῦν βασιλεὺς εἰς θῆραν αὐτὸν παρακαλέσας καὶ ἀνείς αὐτῷ θηρᾶν ἀνὰ κράτος, ὡς πολὺ κρείττων αὐτοῦ ἱππεὺς ἡγούμενος εἶναι, ὁ μὲν ὡς φίλῳ συνεθήρα, φανείσης δ' ἄρκτον διώκοντες ἀμφοτέρω, ὁ μὲν νῦν ἄρχων οὗτος ἀκοντίσας ἤμαρτεν, ὡς μήποτε ὠφελεν, ὁ δ' ἐμὸς παῖς βαλὼν, οὐδὲν δέον, καταβάλλει τὴν ἄρκτον. IV. καὶ τότε μὲν δὴ ἀνιαθεὶς ἄρ' οὗτος κατέσχευεν ὑπὸ σκότου τὸν φθόνον· ὡς δὲ πάλιν λέοντος παρατυχόντος ὁ μὲν αὖ ἤμαρτεν, οὐδὲν θαυμαστὸν, οἶμαι, παθὼν, ὁ δ' αὖ ἐμὸς παῖς αὐθις τυχὼν κατεργάσατό τε τὸν λέοντα καὶ εἶπεν, ὦ Ἀρα βέβληκα δις ἐφεξῆς καὶ καταβέβληκα θῆρα ἑκατεράκις, ἐν τούτῳ δὲ οὐκέτι κατίσχει ὁ ἀνόσιος τὸν φθόνον, ἀλλ' αἰχμὴν παρά τινος τῶν ἐπομένων ἀρπάσας, παίσας εἰς τὰ στέρνα τὸν μόνον μοι καὶ φίλον παῖδα ἀφείλετο τὴν ψυχὴν. V. καὶ γὰρ μὲν ὁ τάλας νεκρὸν ἀντὶ νυμφίου ἐκομισάμην καὶ ἔθαψα

τηλικούτος ὢν ἄρτι γενειάσκοντα τὸν ἄριστον παῖδα τὸν ἀγαπητόν· ὁ δὲ κατακανὼν ὥσπερ ἐχθρόν ἀπολέσας οὔτε μεταμελόμενος πώποτε φανερός ἐγένετο οὔτε ἀντὶ τοῦ κακοῦ ἔργου τιμῆς τινὸς ἡξίωσε τὸν κατὰ γῆς. ὃ γε μὴν πατὴρ αὐτοῦ καὶ συνφύκτισέ με καὶ δηλὸς ἦν συναχθόμενός μοι τῇ ξυμφορᾷ. VI. ἐγὼ μὲν οὖν, εἰ μὲν ἔζη ἐκεῖνος, οὐκ ἂν ποτε ἦλθον πρὸς σέ ἐπὶ τῷ ἐκείνου κακῷ· πολλὰ γὰρ φιλικὰ ἔπαθον ὑπ' ἐκείνου καὶ ὑπηρέτησα ἐκείνῳ· ἐπεὶ δ' εἰς τὸν τοῦ ἔμοῦ παιδὸς φονέα ἡ ἀρχὴ περιήκει, οὐκ ἂν ποτε ἐγὼ τούτῳ δυναίμην εὖνους γενέσθαι, οὐδὲ οὗτος ἐμὲ εὖ οἶδ' ὅτι φίλον ἂν ποτε ἡγήσαιοτο. οἶδε γὰρ ὡς ἐγὼ πρὸς αὐτὸν ἔχω καὶ ὡς πρόσθεν παιδρῶς βιοτεύων νῦν διάκειμαι, ἔρημος ὢν καὶ διὰ πένθους τὸ γῆρας διάγων. VII. εἰ οὖν σύ με δέχῃ καὶ ἐλπίδα τινὰ λάβοιμι τῷ φίλῳ παιδί τιμωρίας ἂν τινος μετὰ σοῦ τυχεῖν, καὶ ἀνηβῆσαι⁵⁴ ἂν πάλιν δοκῶ μοι καὶ οὔτε ζῶν ἂν ἔτι αἰσχυνοίμην οὔτε ἀποθνήσκων ἀνιώμενος ἂν τελευτᾶν δοκῶ. VIII. ὁ μὲν οὕτως εἶπε, Κῦρος δ' ἀπεκρίνατο· Ἄλλ' ἦνπερ, ὦ Γωβρύα, καὶ φρονῶν φαίνη ὅσαπερ λέγεις πρὸς ἡμᾶς, δέχομαί τε ἱκέτην σέ καὶ τιμωρήσῃς σοι τοῦ παιδὸς τὸν φονέα σὺν θεοῖς ὑπισχυνοῦμαι. λέξον δέ μοι, ἔφη, ἔάν σοι ταῦτα ποιῶμεν καὶ τὰ τεῖχῃ σε ἔχειν ἐῷμεν καὶ τὴν χώραν καὶ τὴν δύναμιν ἦνπερ πρόσθεν εἶχες, σὺ ἡμῖν τί ἀντὶ τούτων ὑπηρετήσεις; IX. ὁ δὲ εἶπε, Τὰ μὲν τεῖχῃ, ὅταν ἔλθῃς, οἶκόν σοι παρέξω· δασμὸν δὲ τῆς χώρας ὅνπερ ἔφερον ἐκείνῳ σοὶ ἀποίσω· καὶ ὅποι ἂν στρατεύῃ, συστρατεύσομαι τὴν ἐκ τῆς χώρας δύναμιν ἔχων. ἔστι δέ μοι, ἔφη, καὶ θυγάτηρ παρθένος ἀγαπητὴ γάμου ἤδη ὠραία, ἣν ἐγὼ πρόσθεν μὲν ᾤμην τῷ νῦν βασιλεύοντι γυναῖκα τρέφειν· νῦν δὲ αὕτῃ τέ μοι ἡ θυγάτηρ πολλὰ γοωμένη⁵⁵ ἱκέτευσε μὴ δοῦναι αὐτὴν τῷ τοῦ ἀδελφοῦ φονεῖ, ἐγὼ τε ὡσαύτως γιγνώσκω. νῦν δέ σοι δίδωμι βουλεύσασθαι καὶ περὶ ταύτης οὕτως ὥσπερ ἂν καὶ ἐγὼ βουλεύωμαι περὶ σοῦ φαίνωμαι. X. οὕτω δὴ ὁ Κῦρος εἶπεν, Ἐπὶ τούτοις, ἔφη, ἐγὼ ἀληθευομένοις δίδωμί τέ σοι τὴν ἐμὴν καὶ λαμβάνω τὴν σὴν δεξιάν· θεοὶ δ' ἡμῖν μάρτυρες ἔστων. ἐπεὶ δὲ ταῦτα ἐπράχθη, ἀπιέναι τε κελεύει τὸν Γωβρύαν ἔχοντα τὰ ὅπλα καὶ ἐπήρετο πόση τις ὁδὸς ὡς αὐτὸν εἴη, ὡς ἥξων. ὁ δ' ἔλεγεν, Ἦν αὖριον ἵης πρῶτ', τῇ ἐτέρᾳ ἂν αὐλίξοιο παρ' ἡμῖν.

54. ἀνηβῆσαι] “The word signifies *pubescere*, *adolescere*, (for ἡβη is *pubes*,) not *repubescere*; see Ernesti ad Callim. H. in Jov. 56.” Fischer.

55. γοωμένη] J. Poll. 3, 100. Κλαίειν, ἀποδακρύνειν· Ξενοφῶν δὲ γοωμένην που λέγει ποιητικώτερον.

XI. Οὕτω δὴ οὗτος μὲν ὥχεται ἡγεμόνα καταλιπών. οἱ δὲ Μῆδοι παρήσαν, ἃ μὲν οἱ μάγοι ἔφασαν τοῖς θεοῖς ἐξελεῖν, ἀποδόντες τοῖς μάγοις, Κύρω δ' ἐξηρηκότες τὴν καλλίστην σκηνὴν καὶ τὴν Σουσίδα γυναῖκα, ἣ καλλίστη δὴ λέγεται ἐν τῇ Ἀσίᾳ γυνὴ γενέσθαι, καὶ μουσουργοὺς⁵⁶ δὲ δύο τὰς κρατίστας· δεύτερον δὲ Κναξάρη τὰ δεύτερα, τοιαῦτα δ' ἄλλα ὧν ἐδέοντο ἑαυτοῖς ἐκπληρώσαντες, ὥς μηδενὸς δεόμενοι στρατεύοντο, πάντα γὰρ ἦν πολλὰ. XII. προσέλαβον δὲ καὶ οἱ Ὑρκάνιοι ὧν ἐδέοντο· ἰσόμοιρον δὲ ἐποίησαν καὶ τὸν παρὰ Κναξάρου ἄγγελον· τὰς δὲ περιττὰς σκηνὰς ὅσαι ἦσαν Κύρω παρέδωκαν, ὥς τοῖς Πέρσαις γένοιτο. τὸ δὲ νόμισμα ἔφασαν, ἐπειδὴν ἅπαν συναχθῇ, διαδώσειν· καὶ διέδωκαν.

56. μουσουργοὺς] Suid. Μουσουργοί· ψάλτραι, αἱ δὲ μουσουργοὶ βάρβαροι ἦσαν γυναῖκες· ὄνομα αὐταῖς ἐπιχώριον ζάρβα, (or βάρζα,) καὶ τούτων αἱ μὲν αὐλοῦσιν, αἱ δὲ ψάλλουσι πενταχόρδῳ, αἱ δὲ ἑπταχόρδῳ, αἱ αὐταὶ δὲ καὶ προσφάδουσι τῷ ψαλμῷ κ.τ.λ.

Athen. 13, 9, relates that, when Parmenio took Damascus, he found among the captives, Παλλακίδας μουσουργοὺς τοῦ βασιλέως τριακοσίας εἰκοσιεννέα. See Brisson. 1, 95. Reland's Diss. 8. p. 262.

ARGUMENTS TO THE FIFTH BOOK.

CHAP. I. II.—Cyrus marches to Gobryas, who presents him with his daughter; II. His noble self-denial; III. Commendation of his friends; IV. His invitation to Gobryas; V. Obtains information respecting the enemy.

CHAP. III.—Cyrus reaches the boundaries of Gobryas's territory; II. Marches towards Babylon; III. Sends a challenge to the Assyrian king, which is refused; IV. Is complimented by the Hyrcanians; V. The Cadusians and Sacians become his zealous allies.

CHAP. IV.—Cyrus enters the territory of Gاداتas, who offers him rich presents, which are modestly declined; II. The Cadusians make a private excursion from Cyrus's army, and are put to flight by the Assyrians; III. Cyrus takes revenge on the enemy, and stipulates for peace; IV. Assigns reasons for not advancing to the walls of Babylon.

CHAP. V.—Cyrus takes three forts from the enemy; II. Sends to Cyaxares for advice; receives a reinforcement of forty thousand Persians; III. Interview between Cyaxares and Cyrus.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΚΥΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑ. Ε΄.

CAP. I.

I. ΟΙ μὲν δὴ ταῦτα ἔπραζάν τε καὶ ἔλεξαν· ὁ δὲ Κῦρος ἐκέλευσε τὰ μὲν Κναζάρου διαλαβόντας φυλάττειν οὓς ἤδει οἰκειοτάτους αὐτῷ ὄντας· καὶ ὅσα δὲ ἐμοὶ δίδοτε, ἡδέως, ἔφη, ἐγὼ δέχομαι· χρήσεται δ' αὐτοῖς ὑμῶν ὁ ἀεὶ μάλιστα δεόμενος. φιλόμουσος δέ τις τῶν Μήδων εἶπε, Καὶ μὴν ἐγὼ, ὦ Κῦρε, τῶν μουσουργῶν ἀκούσας ἐσπέρας ὦν σὺ νῦν ἔχεις, ἤκουσά τε ἡδέως καὶ ἦν μοι δῶς αὐτῶν μίαν, στρατεύεσθαι ἂν μοι δοκῶ ἡδιον ἢ οἴκοι μένειν. ὁ δὲ Κῦρος εἶπεν, Ἄλλ' ἔγωγε, ἔφη, καὶ δίδωμί σοι καὶ χάριν οἶομαί σοι πλείω ἔχειν ὅτι ἐμὲ ἤτησας ἢ σὺ ἐμοὶ ὅτι λαμβάνεις· οὕτως ἐγὼ ὑμῖν διψῶ χαρίζεσθαι. ταύτην μὲν οὖν ἔλαβεν ὁ αἰτήσας.

II. Καλέσας δὲ ὁ Κῦρος Ἀράσπην Μήδον, ὃς ἦν ἐκ παιδὸς αὐτῷ ἑταῖρος, ᾧ καὶ τὴν στολὴν ἐκδὺς ἔδωκε τὴν Μηδικήν, ὅτε παρὰ Ἀστυάγουσ εἰς Πέρσας ἀπῆει, τοῦτον ἐκέλευσε διαφυλάξαι αὐτῷ τὴν τε γυναῖκα καὶ τὴν σκηνὴν· III. ἦν δὲ αὕτη ἡ γυνὴ Ἀβραδάτον τοῦ Σουσίου· ὅτε δὲ ἠλίσκετο τὸ τῶν Ἀσσυρίων στρατόπεδον, ὁ ἀνὴρ αὐτῆς οὐκ ἔτνυεν ἐν τῷ στρατοπέδῳ ὦν, ἀλλὰ πρὸς τὸν τῶν Βακτριανῶν¹ βασιλέα πρεσβεύων ὄρχετο· ἔπεμψε δὲ αὐτὸν ὁ Ἀσσύ-

1. τῶν Βακτριανῶν] "By the Bactriani in this place, we cannot well understand the natives of the country called Bactriana, situated beyond Par-

thia and the Caspian Sea; but the sense of the narrative directs us to a district not far remote from Susiana and Assyria." Hutch.

ριος περὶ ζυμμαχίας· ξένος γὰρ ὦν ἐτύγχανε τῷ τῶν Βακτριανῶν βασιλεῦ· ταύτην οὖν ἐκέλευσεν ὁ Κῦρος διαφυλάττειν τὸν Ἀράσπην, ἕως ἂν αὐτὸς λάβῃ.² IV. κελευόμενος δὲ ὁ Ἀράσπης ἐπήρετο, Ἐώρακας δ', ἔφη, ὦ Κῦρε, τὴν γυναῖκα, ἣν με κελεύεις φυλάττειν; Μὰ Δί', ἔφη ὁ Κῦρος, οὐκ ἔγωγε. Ἀλλ' ἐγὼ, ἔφη, ἡνίκα ἐξηροῦμέν σοι αὐτήν· καὶ δῆτα, ὅτε μὲν εἰσῆλθομεν εἰς τὴν σκηνὴν αὐτῆς, τὸ πρῶτον οὐ διέγνωμεν αὐτήν· χαμαὶ τε γὰρ ἐκάθητο καὶ αἱ θεραπείαι πᾶσαι περὶ αὐτήν· καὶ τοίνυν ὁμοίαν ταῖς δούλαις εἶχε τὴν ἐσθῆτα· ἐπεὶ δὲ γινῶναι βουλόμενοι ποία εἴη ἡ δέσποινα πάσας περιεβλέψαμεν, ταχὺ πάνν καὶ πασῶν ἐφαίνετο διαφέρουσα τῶν ἄλλων, καίπερ καθημένη κεκαλυμμένη τε καὶ εἰς γῆν ὀρώσα. V. ὥς δὲ ἀναστῆναι αὐτὴν ἐκελεύσαμεν, συνανέστησαν μὲν αὐτῇ ἅπασαι αἱ ἄμφ' αὐτήν, διήνεγκε δὲ ἐνταῦθα πρῶτον μὲν τῷ μεγέθει, ἔπειτα δὲ καὶ τῇ ἀρετῇ³ καὶ τῇ εὐσχημοσύνῃ, καίπερ ἐν ταπεινῷ σχήματι ἐστηκυῖα. δῆλα δ' ἦν αὐτῇ καὶ τὰ δάκρυα καταστάζοντα, τὰ μὲν κατὰ τῶν πέπλων, τὰ δὲ καὶ ἐπὶ τοὺς πόδας. VI. ὥς δ' ἡμῶν ὁ γεραίτερος εἶπε Θάρρρει, ὦ γύναι· καλὸν μὲν γὰρ κάγαθὸν ἀκούομεν καὶ τὸν σὸν ἄνδρα εἶναι· νῦν μέντοι ἐξαιροῦμεν ἀνδρὶ σε εὖ ἴσθι ὅτι οὔτε τὸ εἶδος ἐκείνου χεῖρονι οὔτε τὴν γνώμην οὔτε τὴν δύναμιν ἤττω ἔχοντι, ἀλλ' ὥς ἡμεῖς γε νομίζομεν, εἴ τις καὶ ἄλλος ἀνὴρ, καὶ Κῦρος ἄξιός ἐστι θαυμάζεσθαι, οὗ σὺ ἔσῃ τὸ ἀπὸ τοῦδε· ὥς οὖν τοῦτο ἤκουσεν ἡ γυνή, περικατεβρῆξάτο τε τὸν ἄνωθεν πέπλον καὶ ἀνωδύρατο· συνανεβόησαν δὲ αὐτῇ καὶ αἱ δμωαί. VII. ἐν τούτῳ δ' ἐφάνη μὲν αὐτῆς τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ προσώπου, ἐφάνη δὲ ἡ δέρη καὶ αἱ χεῖρες· καὶ εὖ ἴσθι, ἔφη, ὦ Κῦρε, ὥς ἐμοὶ τε ἔδοξε καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασι τοῖς ἰδοῦσι μήπω φῦναι μηδὲ γενέσθαι γυνή ἀπὸ θνητῶν τοιαύτη ἐν τῇ Ἀσίᾳ. ἀλλὰ πάντως, ἔφη, καὶ σὺ θέασαι αὐτήν. VIII. καὶ ὁ Κῦρος ἔφη, Ναὶ μὰ Δία, πολὺ γε ἦττον, εἰ

2. ἕως ἂν αὐτὸς λάβῃ] "Αὐτὸς, Cyrus an Abradates? Quæ 6, 1. dicuntur, docent illa quidem Cyrum plâne intactam voluisse servari marito; sed hic tamen ita loquitur, ut coll. s. 1. et 3. Cyrus ipse intelligi debeat, hoc, opinor, consilio ut custos eo diligentius et sanctius illam servaret, qui crederet, eam ipsius Cyri vel conjugem fore vel pellicem." Weiske.

3. ἀρετῇ] "According to the etymology, ἀρετὴ may signify some choice qualities of the body or the mind,

which attract universal admiration. But in this passage it refers to the body, and the lovely elegancies of shape; and perhaps it ought to be so understood in Od. O. 250. (ἦτοι ἐμὴν ἀρετὴν εἰδὸς τε δέμας τε ὦλεσαν ἀθάνατοι.)" Hutch. Zeune translates it, 'corporis forma bona et venusta'; Weiske, 'venustas quæ non in singulis partibus inest, verum in tota forma'; Fischer, 'vigor et agilitas corporis'; Dindorf, 'formæ decor'; the Hon. M. A. Cooper, 'grace.'

τοιαύτη ἐστὶν οἷαν σὺ λέγεις. Τί δαί; ἔφη ὁ νεανίσκος. "Οτί, ἔφη, εἰ νυνὶ σοῦ ἀκούσας ὅτι καλὴ ἐστὶν ἔλθεῖν πεισθήσομαι θεασόμενος, οὐδὲ πάνυ μοι σχολῆς οὔσης, δέδοικα μὴ πολὺ θάπτον ἐκείνη με αὐθις ἀναπείσῃ καὶ πάλιν ἔλθεῖν θεασόμενον· ἐκ δὲ τούτου ἴσως ἂν ἀμελήσας ὦν με δεῖ πράττειν καθοίμην ἐκείνην θεώμενος.

IX. Καὶ ὁ νεανίσκος ἀναγελάσας εἶπεν, Οἷε γάρ, ἔφη, ὦ Κῦρε, ἱκανὸν εἶναι κάλλος ἀνθρώπου ἀναγκάζειν τὸν μὴ βουλόμενον πράττειν παρὰ τὸ βέλτιστον; εἰ μέντοι, ἔφη, τοῦτο οὕτως ἐπεφύκει, πάντας ἂν ἠνάγκαζεν ὁμοίως. X. ὁρᾷς, ἔφη, τὸ πῦρ, ὥς πάντας ὁμοίως καίει; πέφυκε γὰρ τοιοῦτο· τῶν δὲ καλῶν τῶν μὲν ἐρῶσι τῶν δ' οὐ, καὶ ἄλλος γε ἄλλου. ἐθελούσιον γάρ, ἔφη, ἐστὶ, καὶ ἐρᾷ ἕκαστος ὦν ἂν βούληται. αὐτίκα, ἔφη, οὐκ ἐρᾷ ἀδελφὸς ἀδελφῆς, ἄλλος δὲ ταύτης· οὐδὲ πατὴρ θυγατρὸς, ἄλλος δὲ ταύτης. καὶ γὰρ φόβος καὶ νόμος⁴ ἱκανὸς ἔρωτα κωλύειν. XI. εἰ δέ γ', ἔφη, νόμος τεθείη μὴ ἐσθίοντας μὴ πεινῇν καὶ μὴ πίνοντας μὴ διψῇν μηδὲ ριγοῦν τοῦ χειμῶνος μηδὲ θάλπεσθαι τοῦ θέρους, οὐδεὶς ἂν νόμος δυνηθείη διαπράξασθαι ταῦτα πείθεσθαι ἀνθρώπους· πεφύκασι γὰρ ὑπὸ τούτων κρατεῖσθαι. τὸ δ' ἐρᾷν ἐθελούσιόν ἐστιν· ἕκαστος γοῦν τῶν καθ' ἑαυτὸν ἐρᾷ, ὥσπερ ἱματίων καὶ ὑποδημάτων. XII. Πῶς οὖν, ἔφη ὁ Κῦρος, εἰ ἐθελούσιόν ἐστι τὸ ἐρασθῆναι, οὐ καὶ παύσασθαι ἐστὶν ὅταν τις βούληται; ἀλλ' ἐγὼ, ἔφη, ἐώρακα καὶ κλαίοντας ὑπὸ λύπης δι' ἔρωτα, καὶ δουλεύοντάς γε τοῖς ἐρωμένοις καὶ μάλα κακὸν νομίζοντας πρὶν γε ἐρᾷν τὸ δουλεύειν, καὶ διδόντας γε πολλὰ ὦν οὐ βέλτιον αὐτοῖς στέρεσθαι, καὶ εὐχομένους ὥσπερ καὶ ἄλλης τινὸς νόσον ἀπαλλαγῆναι, καὶ οὐ δυναμένους μέντοι ἀπαλλάττεσθαι, ἀλλὰ δεδμεμένους ἰσχυροτέρα τινὲν ἀνάγκη ἢ εἰ ἐν σιδήρῳ ἐδέδεντο· παρέχουσι γοῦν ἑαυτοὺς τοῖς ἐρωμένοις πολλὰ καὶ εἰκῇ ὑπηρετοῦντας· καὶ μέντοι οὐδ' ἀποδιδράσκειν ἐπιχειροῦσι, τοιαῦτα κακὰ ἔχοντες, ἀλλὰ καὶ φιλᾷττουσι τοὺς ἐρωμένους μὴ ποι ἀποδρῶσι. XIII. καὶ ὁ νεανίσκος εἶπε πρὸς ταῦτα, Ποιοῦσι γάρ, ἔφη, ταῦτα· εἰς μέντοι οἱ τοιοῦτοι, ἔφη, μοχθηροί· διόπερ, οἶμαι, καὶ εὐχονται μὲν αἰεὶ ὡς ἄθλιοι ὄντες ἀποθανεῖν, μυρίων δ' οὐσῶν μηχανῶν ἀπαλλαγῆς τοῦ

4. φόβος καὶ νόμος] "This is ἐν διὰ δυοῖν, for φόβος τοῦ νόμου, 'the fear which the law inspires.' This law, however, or rather custom, was afterwards violated by the intemperance of Cambyzes, Herod. 3, 31." Zeune. "But Xen. here also transfers the

customs of the Greeks, who regarded this as wicked, to the Persians, who entertained a different opinion, Brissot. 2, 157. p. 494." Poppo. The impious custom is said to have passed from the Assyrians to the Persians.

βίον οὐκ ἀπαλλάττονται. οἱ αὐτοὶ δέ γε οὗτοι καὶ κλέπτειν ἐπιχειροῦσι καὶ οὐκ ἀπέχονται τῶν ἀλλοτρίων, ἀλλ' ἐπειδάν τε ἀρπάσωσιν ἢ κλέψωσιν, ὁρᾷς ὅτι σὺ πρῶτος, ὥς οὐκ ἀναγκαῖον τὸ κλέπτειν, αἰτιᾷ τὸν κλέπτοντα καὶ ἀρπάζοντα, καὶ οὐ συγγιγνώσκεις, ἀλλὰ κολάζεις. XIV. οὕτω μέντοι, ἔφη, καὶ οἱ καλοὶ οὐκ ἀναγκάζουσιν ἑρᾶν ἑαυτῶν οὐδὲ ἐφίεσθαι ἀνθρώπους ὧν μὴ δεῖ, ἀλλὰ τὰ μοχθηρὰ ἀνθρώπια πασῶν, οἶμαι, τῶν ἐπιθυμιῶν ἀκρατῇ ἐστὶ, κάπειτα ἔρωτα αἰτιῶνται· οἱ δέ γε καλοὶ καγαθοὶ ἐπιθυμοῦντες καὶ χροσίου καὶ ἵππων ἀγαθῶν καὶ γυναικῶν καλῶν, ὅμως ἀπάντων τούτων ῥαδίως δύνανται ἀπέχεσθαι ὥστε μὴ ἄπτεσθαι αὐτῶν παρὰ τὸ δίκαιον. XV. ἐγὼ γοῦν, ἔφη, ταύτην ἑωρακὼς καὶ πάνυ καλῆς δοξάσης μοι εἶναι ὅμως καὶ παρὰ σοὶ εἰμι καὶ ἱππεύω καὶ τᾶλλα τὰ μοι προσήκοντα ἀποτελεῶ. XVI. Ναὶ μὰ Δί', ἔφη ὁ Κῦρος· ἴσως γὰρ θᾶτον ἀπῆλθες ἢ ἐν ὄσῳ χρόνῳ ὁ ἔρως πέφυκε συσκευάζεσθαι⁵ ἀνθρώπον. καὶ πυρὸς γάρ τοι ἐστὶ θιγόντα μὴ εὐθὺς καίεσθαι καὶ τὰ ξύλα οὐκ εὐθὺς ἀναλάμπει· ὅμως δ' ἐγωγε οὔτε πυρὸς ἐκὼν εἶναι ἄπτομαι οὔτε τοὺς καλοὺς εἰσορῶ. οὐδέ γε σοὶ συμβουλεύω, ἔφη, ὦ Ἀράσπα, ἐν τοῖς καλοῖς ἔᾶν τὴν ὕψιν ἐνδιατρίβειν· ὥς τὸ μὲν πῦρ τοὺς ἀπτομένους καίει, οἱ δὲ καλοὶ καὶ τοὺς ἄποθεν θεωμένους ὑφάπτουσιν, ὥστε αἰθεσθαι τῷ ἔρωτι. XVII. Θάρρει, ἔφη, ὦ Κῦρε· οὐδ' ἐὰν μηδέποτε παύσωμαι θεώμενος, οὐ μὴ κρατηθῶ ὥστε ποιεῖν τι ὧν μὴ χρὴ ποιεῖν. Κάλλιστα, ἔφη, λέγεις· φύλαττε τοίνυν, ἔφη, ὥσπερ σε κελεύω καὶ ἐπιμελοῦ αὐτῆς· ἴσως γὰρ ἂν καὶ πάνυ ἡμῖν ἐν καιρῷ

5. συσκευάζεσθαι.] "This is properly 1. *convasare*, *vasa colligere*, 3, 1, 43. ("Ὡρα ἂν, ἔφη, συσκευάζεσθαι ὑμῖν εἴη:") 2. to prepare oneself for anything, as for death, which is a departure from life, because those, who collect their baggage, are preparing for a journey; 3. to collect by stealth with a view to carry off, as in Terence Phorm. 1, 4, 13. 'Aliquid convasassem, atque hinc me protinam conjicerem in pedes.'" [Bentl., censured by Poppo, reads *concrasissem*, and rejects the interpretation of Nonius: 'Convassare dicitur, furto omnia colligere.' "Homo ineptus ex ipso loco significationem fingit. Atqui cum clam et furto castra movet imperator, non jubet vasa conclamari. Neque sane Getæ aufugienti

vasa et impedimenta colligenda erant; sed pecuniā aliquid parandum, ut levis et expeditus fugeret."] "But, because they, who thus collect by stealth, employ artifice and fraud to carry off what they have collected, it is applied to those, who insidiously snatch, (seize, and carry off) any thing. The ancient Grammarians interpret it by the words *κακουργεῖν* and *πανουργεῖσθαι*, Phav. v. *Συσκευάζω*, Budæus p. 487. Steph. Thes. Hence love may be said *συσκευάζεσθαι* ἀνθρώπον, because it seizes the heart of man by stealth, and carries it away." Fischer. Suidas and Phot. *Συσκευάζει*· λόγῳ ἐπιβουλεύει. Καὶ συσκευῇ ἢ ἐπιβουλή.

γένοιτο αὕτη ἢ γυνή. XVIII. τότε μὲν δὴ ταῦτα εἰπόντες διελύθησαν.

Ὁ δὲ νεανίσκος ἅμα μὲν ὁρῶν ὑπερκαλλῇ τὴν γυναῖκα, ἅμα δὲ αἰσθανόμενος τὴν καλοκάγαθίαν αὐτῆς, ἅμα δὲ θεραπεύων αὐτὴν καὶ οἰόμενος χαρίζεσθαι αὐτῇ, ἅμα δὲ αἰσθανόμενος οὐκ ἀχάριστον οὔσαν, ἀλλ' ἀντεπιμελουμένην διὰ τῶν αὐτῆς οἰκετῶν ὥς καὶ εἰσιόντι εἴη αὐτῷ τὰ δέοντα καὶ εἴ ποτε ἀσθενήσειεν, ὥς μηδεὶς ἂν δέοιτο, ἐκ πάντων τούτων ἠλίσκετο ἔρωτι, καὶ ἴσως οὐδὲν θαυμαστὸν ἔπασχε. καὶ ταῦτα μὲν δὴ οὕτως ἐπράττετο.

XIX. Βουλόμενος δὲ ὁ Κῦρος ἐθελοντὰς μένειν μεθ' αὐτοῦ τοὺς τε Μῆδους καὶ τοὺς συμμάχους, συνεκάλεσε πάντας τοὺς ἐπικαιρίους· ἐπεὶ δὲ συνῆλθον, ἔλεξε τοιάδε· XX. "Ἄνδρες Μῆδοι καὶ πάντες οἱ παρόντες, ἐγὼ ὑμᾶς οἶδα σαφῶς ὅτι οὔτε χρημάτων δεόμενοι σὺν ἐμοὶ ἐξήλθετε οὔτε Κναζάρη νομίζοντες τοῦτο ὑπηρετεῖν, ἀλλ' ἐμοὶ βουλόμενοι τοῦτο χαρίζεσθαι καὶ ἐμὲ τιμῶντες νυκτοπορεῖν καὶ κινδυνεύειν σὺν ἐμοὶ ἠθελήσατε. XXI. καὶ χάριν τούτων ἐγὼ ὑμῖν ἔχω μὲν, εἰ μὴ ἀδικῶ· ἀποδιδόναι δὲ οὐπὼ ἀξίαν δύναμιν ἔχειν μοι δοκῶ. καὶ τοῦτο μὲν οὐκ αἰσχύνομαι λέγων·⁶ τὸ δ' Ἐὰν μένῃτε παρ' ἐμοὶ, ἀποδώσω, εὖ ἴστε, αἰσχυνοίμην ἂν εἰπεῖν· νομίζοιμι γὰρ ἔμαντὸν εἰκέναι λέγοντι ταῦτα ἔνεκα τοῦ ὑμᾶς μᾶλλον ἐθέλειν παρ' ἐμοὶ καταμένειν. ἀντὶ δὲ τούτου τάδε λέγω· ἐγὼ γὰρ ὑμῖν, καὶν ἤδη ἀπίητε Κναζάρη πειθόμενοι, ὅμως, ἂν ἀγαθόν τι πράξω, πειράσομαι οὕτω ποιεῖν ὥστε καὶ ὑμᾶς ἐμὲ ἐπαινεῖν. XXII. οὐ γὰρ δὴ αὐτός γε ἄπειμι, ἀλλὰ καὶ Ὑρκανίοις τοὺς ὄρκους καὶ τὰς δεξιὰς ἃς ἔδωκα ἐμπεδώσω καὶ οὐποτε τούτους προδιδούς ἀλώσομαι, καὶ τῷ νῦν διδόντι Γωβρῦα καὶ τείχη ἡμῖν καὶ χώραν καὶ δύναμιν πειράσομαι ποιεῖν μήποτε μεταμελῆσαι τῆς πρὸς ἐμὲ ὁδοῦ. XXIII. καὶ τὸ μέγιστον δὴ, τῶν θεῶν οὕτω διδόντων περιφανῶς ἀγαθὰ καὶ φοβοίμην ἂν αὐτοὺς καὶ αἰσχυνοίμην ἀπολιπὼν ταῦτα εἰκῇ ἀπελθεῖν. ἐγὼ μὲν οὖν οὕτως, ἔφη, ποιήσω· ὑμεῖς δὲ ὅπως

6. οὐκ αἰσχύνομαι λέγων] "Let students notice the difference of a participle and an infin. used with αἰσχύνομαι. Αἰσχύνομαι λέγων is applied to him, who says something of which he is ashamed, while he is speaking. Hence we may interpret, Καὶ τοῦτο μὲν οὐκ αἰσχύνομαι λέγων, 'And indeed I am not ashamed of saying this.' But

αἰσχύνομαι λέγειν is applied to him, who is so ashamed as not to speak. Hence the meaning of the words, αἰσχυνοίμην ἂν εἰπεῖν, is, 'from shame I should be loth to speak.' Hence too in 3, 3, 13. for αἰσχύνῃ λέγειν we should not substitute λέγων. See Matth. Gr. Gr. p. 799." Poppo.

γινώσκετε οὕτω καὶ ποιεῖτε, καὶ ἐμοὶ εἶπατε ὅ,τι ἂν ὑμῖν δόξῃ. ὁ μὲν οὕτως εἶπε.

XXIV. Πρῶτος δ' ὁ φήσας ποτὲ συγγενὴς τοῦ Κύρου εἶναι πρὸς ταῦτα ἔλεξεν, Ἄλλ' ἐγὼ μὲν, ἔφη, ὦ βασιλεῦ· βασιλεὺς γὰρ ἔμοιγε δοκεῖς σὺ φύσει πεφυκέναι οὐδὲν ἦντεν ἢ ὁ ἐν τῷ σμήνῃ φυόμενος τῶν μελιττῶν ἡγεμῶν· ἐκείνῳ τε γὰρ αἰεὶ καὶ αἱ μέλιται ἐκοῦσαι· μὲν πείθονται, ὅπου δ' ἂν μένῃ, οὐδὲ μία ἐντεῦθεν ἀπέρχεται, ἐὰν δέ που ἐξίῃ, οὐδὲ μία αὐτοῦ ἀπολείπεται· οὕτω δεινὸς τις ἔρως αὐταῖς τοῦ ἄρχεσθαι ὑπ' ἐκείνου ἐγγίγνεται· XXV. καὶ πρὸς σέ δέ μοι δοκοῦσι παραπλησίως πῶς οἱ ἄνθρωποι οὗτοι διακεῖσθαι. καὶ γὰρ εἰς Πέρσας ὅτε παρ' ἡμῶν ἀπήεις, τίς Μήδων ἢ νέος ἢ γέρων σοῦ ἀπελείφθη τὸ μή σοι ἀκολουθεῖν ἔστε Ἀστυάγης ἡμᾶς ἀπέστρεψεν; ἐπειδὴ δ' ἐκ Περσῶν βοηθὸς ἡμῖν ὠρμήθης, σχεδὸν αὖ ἐωρῶμεν τοὺς φίλους σου πάντας ἐθελουσίους συνεπομένους. ὅτε δ' αὖ τῆς δεῦρο στρατείας ἐπεθύμησας, πάντες σοι Μῆδοι ἐκόντες ἠκολούθησαν. XXVI. νῦν δ' αὖ οὕτως ἔχομεν ὥς σὺν μὲν σοὶ ὅμως καὶ ἐν τῇ πολεμίᾳ ὄντες θαρρόμεν, ἄνευ δὲ σοῦ καὶ οἵκαδε ἀπίεναί φοβούμεθα. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι ὅπως ποιήσουσιν αὐτοὶ ἐροῦσιν· ἐγὼ δέ, ὦ Κῦρε, καὶ ὢν ἐγὼ κρατῶ, καὶ μενοῦμεν παρὰ σοὶ καὶ ὀρώντες⁸ σέ ἀνεξόμεθα καὶ καρτερήσομεν ὑπὸ σοῦ ἐνεργετούμενοι.

XXVII. Ἐπὶ τούτῳ ἔλεξεν ὁ Τιγράνης ὧδε. Σὺ, ἔφη, ὦ Κῦρε, μήποτε θαυμάσης ἂν ἐγὼ σιωπῶ· ἢ γὰρ ψυχῇ, ἔφη, οὐχ ὥς βουλευσούσα παρεσκεύασται ἄλλ' ὥς ποιήσουσα ὅ,τι ἂν παραγγέλλῃς.

XXVIII. ὁ δὲ Ὑρκάνιος εἶπεν, Ἄλλ' ἐγὼ μὲν, ὦ Μῆδοι, εἰ νῦν ἀπέλθοιτε, δαίμονος ἂν φαίην τὴν ἐπιβουλὴν εἶναι τὸ μὴ εἶσαι

7. ἄλλ' ἐγὼ μὲν] "This passage has exercised the ingenuity of the learned; but so far am I from regarding it as mutilated, that I consider it to be beautifully adapted to the feelings of the speaker. His bosom had long glowed with admiration of, and affection for Cyrus; and he therefore delights to expatiate in his praise, while he in the mean time forgets to make a full reply to the speech of Cyrus. It is, however, easy from these words of Cyrus, Ὑμεῖς δὲ ὅπως γινώσκετε, οὕτω καὶ ποιεῖτε, καὶ ἐμοὶ εἶπατε ὅ,τι ἂν ὑμῖν δοκῇ, to furnish a suitable reply: Ἄλλ' ἐγὼ μὲν, ἔφη, ὅπως γινώσκω, οὕτω καὶ ποιήσω, ὦ βασιλεῦ, καὶ τὸ ἐμοὶ δοκοῦν ἐρῶ. 'Scilicet, ut post parenthesin

Xen. Cyrop.

finitam pergit: 'Εγὼ δέ, ὦ Κῦρε, καὶ ὢν ἐγὼ κρατῶ, καὶ μενοῦμεν παρὰ σοὶ, κ. τ. λ.'" Hutch.

8. ὀρώντες] "The Commentators have not understood the meaning and the elegance of this passage, as we may suppose from their silence, or their versions of it. Ὀρώντες refers to the conduct of Artabazus, who took delight in contemplating the countenance of Cyrus: 1, 4, 27. &c. The words ἀνεξόμεθα and καρτερήσομεν by an irony imply the contrary, so that, retaining the irony, the meaning is: 'Adspectum tuum, injucundum scilicet, tolerabimus, et beneficiorum tuorum molestias constanter perferemus.'" Weiske.

N

ὑμᾶς μέγα εὐδαίμονας γενέσθαι· ἀνθρωπίνη δὲ γνώμη τίς ἂν ἡ φευγόντων τῶν πολεμίων ἀποτρέποιτο ἢ ὄπλα παραδιδόντων οὐκ ἂν λαμβάνοι ἢ ἑαυτοὺς διδόντων καὶ τὰ ἑαυτῶν οὐκ ἂν δέχοιτο, ἄλλως τε καὶ τοῦ ἡγεμόνος ἡμῖν ὄντος τοιούτου ὅς ἐμοὶ δοκεῖ, ὥς ὁμνυμι ὑμῖν πάντας τοὺς θεοὺς, εὖ ποιῶν ἡμᾶς μᾶλλον ἡδεσθαι ἢ ἑαυτὸν πλουτίζων. ἐπὶ τούτῳ πάντες οἱ Μῆδοι τοιάδ' ἔλεγον·

XXIX. Σὺ, ὦ Κῦρε, καὶ ἐξήγαγες ἡμᾶς καὶ οἴκαδε ὅταν ἀπινέαι καιρὸς δοκῇ, σὺν σοὶ ἡμᾶς ἀπάγαγε. ὁ δὲ Κῦρος ἀκούσας ταῦτα ἐπέυξατο, 'Ἄλλ' ὦ Ζεῦ μέγιστε, αἰτοῦμαί σε, δὸς τοὺς ἐμέ τιμῶντας νικῆσαί με εὖ ποιοῦντα. XXX. ἐκ τούτου ἐκέλευσε τοὺς μὲν ἄλλους φυλακὰς καταστήσαντας ἀμφ' αὐτοὺς ἡδὴ ἔχειν, τοὺς δὲ Πέρσας διαλαβεῖν τὰς σκηνὰς τοῖς μὲν ἵππεῦσι τὰς τούτοις πρεπούσας, τοῖς δὲ πεζοῖς τὰς τούτοις ἀρκούσας, καὶ οὕτω καταστήσασθαι ὅπως ποιοῦντες οἱ ἐν ταῖς σκηναῖς πάντα τὰ δέοντα φέρωσιν εἰς τὰς τάξεις τοῖς Πέρσαις καὶ τοὺς ἵππους τεθεραπευμένους παρέχωσι, Πέρσαις δὲ μηδὲν ἄλλο ἢ ἔργον ἢ τὰ πρὸς τὸν πόλεμον ἐκποιεῖν. ταύτην μὲν οὖν οὕτω διῆγον τὴν ἡμέραν.

CAP. II.

I. Πρῶτ' δ' ἀναστάντες ἐπορεύοντο πρὸς Γωβρῦαν, Κῦρος μὲν ἐφ' ἵππον καὶ οἱ Περσῶν ἵππεῖς γεγεννημένοι εἰς δισχιλίους· ὁ δὲ τὰ τούτων γέβρα καὶ τὰς κοπίδας⁹ ἔχοντες ἐπὶ τούτοις εἶποντο, ἴσοι ὄντες τὸν ἀριθμόν· καὶ ἡ ἄλλη δὲ στρατιὰ τεταγμένη ἐπορεύετο. ἕκαστον δὲ ἐκέλευσε τοῖς καινοῖς ἑαυτῶν θεράπουσιν εἰπεῖν ὅτι ὅστις ἂν αὐτῶν ἢ τῶν ὀπισθοφυλάκων φαίνεται ὀπισθεν ἢ τοῦ μετώπου πρόσθεν ἢ ἢ κατὰ πλάγια ἔξω τῶν ἐν τῇ τάξει ὄντων ἀλίσκηται, κολασθήσεται. II. δευτεραῖοι δὲ ἀμφὶ δέιλην γίγνονται πρὸς τῷ Γωβρῦνου χωρίῳ, καὶ ὀρώσιν ὑπερίσχυρόν τε τὸ ἔρυμα καὶ ἐπὶ τῶν τειχῶν πάντα παρεσκευασμένα ὥς ἂν κράτιστα ἀπομάχοιτο· καὶ βοῦς δὲ πολλοὺς καὶ πάμπολλα πρόβατα ὑπὸ τὰ ἔρυμνα προσηγμένα ἐώρων. III. πέμψας δὲ ὁ Γωβρῦας πρὸς τὸν Κῦρον ἐκέλευσε περιελάσαντα ἰδεῖν ἢ ἢ πρόσδοδος εὐπετεστάτῃ, εἴσω δὲ πέμψαι πρὸς ἑαυτὸν τῶν πιστῶν τινὰς, οἵτινες αὐτῷ τὰ ἔνδον ἰδόντες ἀπαγγελοῦ-

9. γέβρα καὶ τὰς κοπίδας] See the note on 4, 5, 58.

σιν. IV. οὕτω δὴ ὁ Κῦρος αὐτὸς μὲν τῷ ὄντι βουλόμενός ἰδεῖν εἴ πῃ εἴη αἰρέσιμον τὸ τεῖχος, εἰ ψευδὴς φαίνοιτο ὁ Γωβρύας, περιήλαυνε πάντοθεν, ἑώρα τε ἰσχυρότερα πάντα ἢ ἢ προσῆλθεν· οὗς δ' ἔπεμψε πρὸς Γωβρύαν, ἀπήγγελλον τῷ Κύρῳ ὅτι τοσαῦτα εἴη ἔνδον ἀγαθὰ ὅσα ἐπ' ἀνθρώπων γενεάν, ὡς σφίσι δοκεῖν, μὴ ἂν ἐπιλείπειν τοὺς ἔνδον ὄντας. V. ὁ μὲν δὴ Κῦρος ἐν φροντίδι ἦν ὅ,τι ποτ' εἴη ταῦτα, ὁ δὲ Γωβρύας αὐτὸς τε ἐξήκει πρὸς αὐτὸν καὶ τοὺς ἔνδοθεν πάντας ἐξῆγε φέροντας οἶνον, ἄλφιτα, ἄλευρα,¹⁰ ἄλλους δὲ ἐλαύνοντας βούς, αἶγας, οἰς, σῦς, καὶ εἴ τι βρωτὸν, πάντα ἱκανὰ προσῆγον ὡς δειπνῆσαι πᾶσαν τὴν σὺν Κύρῳ στρατιάν. VI. οἱ μὲν δὴ ἐπὶ τούτῳ ταχθέντες διήρουν τε ταῦτα καὶ ἐδειπνοποιοῦν. ὁ δὲ Γωβρύας, ἐπεὶ πάντες αὐτῷ οἱ ἄνδρες ἔξω ἦσαν, εἰσιέναι τὸν Κῦρον ἐκέλευσεν ὅπως νομίζοι ἀσφαλέστατον. προεισπέμψας οὖν ὁ Κῦρος προσκόπους καὶ δύναμιν καὶ αὐτὸς οὕτως εἰσῆει. ἐπεὶ δ' εἰσῆλθεν, ἀναπεπταμένας τὰς πύλας ἔχων παρεκάλει πάντας τοὺς φίλους καὶ ἄρχοντας τῶν μεθ' ἑαυτοῦ. VII. ἐπειδὴ δὲ ἔνδον ἦσαν, ἐκφέρων ὁ Γωβρύας φιάλας χρυσᾶς καὶ πρόχους¹¹ καὶ κάλπιδας καὶ κόσμον παντοῖον καὶ δαρεικοὺς¹² ἀμέτρους τινὰς καὶ πάντα καλὰ, καὶ τέλος τὴν θυγατέρα, δεινόν τι κάλλος καὶ μέγεθος, πενθικῶς δὲ ἔχουσαν τοῦ ἀδελφοῦ τεθνηκότος, ἐξάγων ᾧδε εἶπεν· Ἐγὼ σοι, ὦ Κῦρε, τὰ μὲν χρήματα ταῦτα δωροῦμαι, τὴν δὲ θυγατέρα ταύτην ἐπιτρέπω διαθέσθαι ὅπως ἂν σὺ βούλῃ· ἱκετεύομεν δὲ, ἐγὼ μὲν καὶ πρόσθεν τοῦ υἱοῦ, αὕτη δὲ νῦν τοῦ ἀδελφοῦ τιμωρὸν γενέσθαι σε.

10. ἄλευρα] The difference between ἄλφιτα and ἄλευρα is this, that ἄλφιτα is 'the meal of barley,' and ἄλευρα, 'the meal of wheat.' Hesych. Ἀλευρα· κυρίως, τὰ τοῦ σίτου, ἄλφιτα δὲ τὰ τῶν κριθῶν.

11. πρόχους] "Προχόους occurs in all the Mss. except the Guelf. and Leid., which have πρόχους: see Ad-denda ad Thom. M. 917. I am not ignorant that the form πρόχους is Attic, (see Mæris;) but I know at the same time that the form πρόχοος is Homeric, Od. A. 136. Σ. 396. and that Xen. is fond of the Homeric forms, (see Bergler ad Aristoph. Nub. 271.) It is of the feminine gender, and signifies *gutturium*, in the Gl. Vet. *guttus*, a kind of vessel from which water is poured on the hands by drops, (J.

Poll. 10, 46. Eust. ad Od. p. 1401. init., Bergler ad Alciph. 378.)" Fischer. It is a remarkable fact that the words, καὶ πρόχους, are omitted in Poppo's edition; apparently by a mere error of the printer.

12. δαρεικοὺς] "It was a Persian gold coin, worth 20 Attic drachmas of silver, marked with the effigy of Darius, either of the Mede, i. e. Cyaxares, (Hutch. ad h. l.) or rather of Hystaspes; so that Xen. has here, as Muretus has noticed, used a *prolepsis*. See Etym. M. Hesych. Suid. J. Poll. 7, 102. 9, 84. Perizon. ad Ælian. V. H. 1, 22. Brisson. 2, 243. and more particularly Bodenius, who published a tract on this very subject, *de Daricis*, Viteb. 1779." Fischer.

VIII. Ὁ δὲ Κύρος πρὸς ταῦτα εἶπεν, Ἄλλ' ἐγὼ σοὶ μὲν καὶ τότε ὑπεσχόμην ἀψευδοῦντός σου τιμωρήσειν εἰς δύναμιν, νῦν δὲ ὅτε σε ἀληθεύοντα ὀρῶ ἤδη, ὀφείλω τὴν ὑπόσχεσιν· καὶ ταύτῃ ὑπισχνούμαι τὰ αὐτὰ ταῦτα σὺν θεοῖς ποιήσειν. καὶ τὰ μὲν χρήματα ταῦτα, ἔφη, ἐγὼ μὲν δέχομαι, δίδωμι δ' αὐτὰ τῇ παιδί ταύτῃ κἀκείνῃ ὅς ἂν γήμη αὐτήν. ἐν δὲ δῶρον ἄπειμι ἔχων παρὰ σοῦ ἄνθ' οὗ οὐδ' ἂν τὰ ἐν Βαβυλῶνι, εἰ καὶ πλεῖστά ἐστιν, οὐδὲ τὰ πανταχοῦ ἀντὶ τούτου οὗ σὺ μοι δεδώρησαι ἥδιον ἂν ἔχων ἀπέλθοιμι. IX. καὶ ὁ Γωβρύας θαυμάσας τε τί τοῦτ' εἴη καὶ ὑποπτεύσας μὴ τὴν θυγατέρα λέγοι, οὕτως ἤρετο, Καὶ τί τοῦτ' ἐστίν, ἔφη, ὦ Κύρε; καὶ ὁ Κύρος ἀπεκρίνατο Ὅτι, ἔφη, ἐγὼ, ὦ Γωβρύα, πολλοὺς μὲν οἶμαι εἶναι ἀνθρώπους οἳ οὔτε ἀσεβεῖν ἂν θέλοιεν οὔτε ἀδικεῖν οὔτε ἂν ψεύδονται ἐκόντες εἶναι· διὰ δὲ τὸ μηδένα αὐτοῖς ἠθεληκέναι προέσθαι μήτε χρήματα πολλὰ μήτε τυραννίδα μήτε τείχη ἐρυμνὰ μήτε τέκνα ἀξιέραστα ἀποθνήσκουσι πρότερον πρὶν δηλοῖ γέγενεσθαι οἷοι ἦσαν. X. ἐμοὶ δὲ σὺ νυνὶ καὶ τείχη ἐρυμνὰ καὶ πλοῦτον παντοδαπὸν καὶ δύναμιν τὴν σὴν καὶ θυγατέρα ἀξιόκτητον ἐγχειρίσας πεποίηκάς με δηλον γενέσθαι πᾶσιν ἀνθρώποις ὅτι οὗτ' ἂν ἀσεβεῖν περὶ ξένους θέλοιμι οὗτ' ἂν ἀδικεῖν χρημάτων ἕνεκα οὔτε συνθήκας ἂν ψευδοίμην ἐκὼν εἶναι. XI. τοῦτ' οὖν ἐγὼ, εὖ ἴσθι, ἕως ἂν ἀνὴρ δίκαιος ὦ καὶ δοκῶν εἶναι τοιοῦτος ἐπαινῶμαι ὑπ' ἀνθρώπων, οὐποτ' ἐπιλήσομαι, ἀλλὰ πειράσομαί σε ἀντιτιμῆσαι πᾶσι τοῖς καλοῖς. XII. καὶ ἀνδρὸς δ', ἔφη, τῇ θυγατρὶ μὴ φοβοῦ ὥς ἀπορήσεις¹³ ἀξίου ταύτης· πολλοὶ γὰρ κἀγαθοὶ φίλοι εἰσὶν ἐμοὶ, ὧν τις γαμεῖ ταύτην· εἰ μέντοι χρήμαθ' ἔξει τοσαῦτα ὅσα δίδως ἢ καὶ ἄλλα πολλαπλάσια τούτων, οὐκ ἂν ἔχοιμι εἰπεῖν· σὺ μέντοι εὖ ἴσθι ὅτι εἰσὶ τινες αὐτῶν οἳ ὧν μὲν σὺ δίδως χρημάτων οὐδὲ μικρὸν τούτων ἕνεκά σε μᾶλλον θαυμάζουσιν· ἐμὲ δὲ ζηλοῦσι νυνὶ καὶ εὐχονται πᾶσι θεοῖς γενέσθαι ἐπιδείξασθαι ὥς πιστοὶ μὲν εἰσιν οὐδὲν ἥττον ἐμοῦ τοῖς φίλοις, τοῖς δὲ πολεμίοις ὥς οὐποτ' ἂν ὑφείντο ζῶντες, εἰ μὴ τις θεὸς βλάπτοι· ἀντὶ δ' ἀρετῆς καὶ δόξης ἀγαθῆς ὅτι οὐδ' ἂν τὰ Σύρων πρὸς τοῖς σοῖς καὶ Ἀσσυρίων πάντα προέλουντο· τοιούτους ἀνδρας εὖ ἴσθι ἐνταῦθα

13. μὴ φόβου ὥς ἀπορήσεις] "Neither in Xen., nor in any other Attic writer, have I found ὥς used with this verb." Schneider. "I am surprised that Schneider should have written these words, as he himself soon afterwards notices 6, 2, 30. Μὴ δείσητε ὥς

οὐχ ἡδέως καθευδήσετε, where he shows, by instances from Aristoph., that ὅπως is similarly used, and as Schæfer Meletem. Crit. 113. has sufficiently proved this use of the particle ὥς after verbs indicative of fear." Poppo.

καθημένους. XIII. καὶ ὁ Γωβρύας εἶπε γελάσας, Πρὸς τῶν Θεῶν, ἔφη, ὦ Κῦρε, δεῖξον δὴ μοι ποῦ οὗτοί εἰσιν, ἵνα σε τούτων τινὰ αἰτήσωμαι παῖδά μοι γενέσθαι. καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν, Οὐδὲν ἐμοῦ σε δεήσει πυνθάνεσθαι, ἀλλ' ἂν σὺν ἡμῖν ἔπρῃ, αὐτὸς σὺ ἕξεις καὶ ἄλλωφ δεικνύναι αὐτῶν ἕκαστον.

XIV. Τοσαῦτ' εἰπὼν δεξιάν τε λαβὼν τοῦ Γωβρύα καὶ ἀναστὰς ἐξήκει, καὶ τοὺς μεθ' αὐτοῦ ἐξῆγεν ἅπαντας· καὶ πολλὰ δέομένου τοῦ Γωβρύα ἔνδον δειπνεῖν οὐκ ἠθέλησεν, ἀλλ' ἐν τῷ στρατοπέδῳ ἐδείπνει καὶ τὸν Γωβρύαν σύνδειπνον παρέλαβεν. XV. ἐπὶ στιβάδος δὲ κατακλιθεὶς¹⁴ ἤρετο αὐτὸν ὧδε. Εἶπέ μοι, ἔφη, ὦ Γωβρύα, πότερον οἶε σοὶ εἶναι πλείω ἢ ἐκάστῳ ἡμῶν στρώματα; καὶ ὅς εἶπεν, Ὑμῖν νῆ Δι' εὖ οἶδ' ὅτι, ἔφη, καὶ στρώματα πλείω ἐστὶ καὶ κλῖναι, καὶ οἰκία γε πολὺ μείζων ἢ ὑμέτερα τῆς ἐμῆς, οἳ γε οἰκία μὲν χρῆσθε γῇ τε καὶ οὐρανῷ, κλῖναι δ' ὑμῖν εἰσὶν ὁπόσαι εὐναὶ γένοιντ' ἂν ἐπὶ γῆς, στρώματα δὲ νομίζετε οὐχ ὅσα πρόβατα φύει ἔρια, ἀλλ' ὅσα φύγανα ὄρη τε καὶ πεδία ἀνίησι. XVI. τὸ μὲν δὴ πρῶτον συνδειπνῶν αὐτοῖς ὁ Γωβρύας καὶ ὁρῶν τὴν φαυλότητα τῶν παρατιθεμένων βρωμάτων πολὺ σφᾶς ἐνόμιζεν ἐλευθεριωτέρους εἶναι αὐτῶν. XVII. ἐπεὶ δὲ κατενόησε τὴν μετριότητα τῶν συσσίτων· ἐπ' οὐδενὶ γὰρ βρώματι οὐδὲ πόματι Πέρσης ἀνὴρ τῶν πεπαιδευμένων οὔτ' ἂν ὄμμασιν ἐκπεπληγμένος καταφανὴς γένοιτο οὔτε ἀρπαγῇ οὔτε τῷ νῷ μὴ οὐχὶ προσκοπεῖν ἄπερ ἂν καὶ μὴ ἐπὶ σίτῳ ὦν, ἀλλ' ὥσπερ οἱ ἵππικοὶ διὰ τὸ μὴ ταράττεσθαι ἐπὶ τῶν ἵππων δύνανται ἅμα ἱππεύοντες καὶ ὀρᾶν καὶ ἀκούειν καὶ λέγειν τὸ δέον, οὕτω καὶ ἐκεῖνοι ἐπὶ τῷ σίτῳ οἴονται δεῖν φρόνιμοι καὶ μέτριοι φαίνεσθαι, τὸ δὲ κεκινῆσθαι ὑπὸ τῶν βρωμάτων καὶ τῆς πόσεως πάννυ αὐτοῖς ὑϊκὸν¹⁵ καὶ θηριῶδες δοκεῖ εἶναι. XVIII. ἐνενόησε δὲ αὐτῶν καὶ ὡς ἐπηρώτων ἀλλήλους τοιαῦτα οἷα ἐρωτηθῆναι ἡδιον ἢν ἢ μὴ, καὶ ὡς ἔσχωπτον οἷα σκωφθῆναι ἡδιον ἢν ἢ μὴ· ἅ τε ἔπαιζον ὡς πολὺ μὲν ὕβρεως ἀπῆν, πολὺ δὲ τοῦ αἰσχρόν τι ποιεῖν, πολὺ δὲ τοῦ χαλεπαίνεσθαι πρὸς ἀλλήλους. XIX. μέγιστον δ' αὐτῷ ἔδοξεν εἶναι τὸ ἐν στρατείᾳ

14. κατακλιθεῖς] "For this form, which elsewhere very often, if not always, occurs in Xen., the Guelf. and Par. give κατακλινεῖς. 'But, though the Schol. Aristoph. Nub. p. 98. Bas. delivers the following canon, Κατακλινεῖς, τοῦτο κοινόν, τὸ γὰρ κατακλιθεῖς Ἀττικόν, which words are transcribed by Phav., yet we have in Plat. Symp.

30. κατεκλίνῃ.' Fischer. See Hermann ad Eurip. Hec. p. 107." Poppo.

15. ὑϊκόν] Memor. 1, 2, 30. ὑϊκὸν πάσχειν. Etym. M. and Phav. Ὑϊκόν· ὁὗς ἴδιον, χοίρου ἔργον. Ξενοφῶν ἐν Ἀπομνημονεύμασιν. Suidas has the same words; but in him we find ὑεϊκόν, as in Thom. M.

ὄντας τῶν εἰς τὸν αὐτὸν κίνδυνον ἐμβαινόντων μηδενὸς οἴεσθαι δεῖν πλείω παρατίθεσθαι, ἀλλὰ τοῦτο νομίζειν ἡδίστην εὐωχίαν εἶναι τοὺς συμμάχεσθαι μέλλοντας ὅτι βελτίστους παρασκευάζειν. XX. ἡνίκα δὲ Γωβρύας ὡς εἰς οἶκον ἀπιὼν ἀνίστατο, εἰπεῖν λέγεται, Οὐκέτι θαυμάζω, ὦ Κῦρε, εἰ ἐκπώματα μὲν καὶ ἱμάτια καὶ χρυσίον ἡμεῖς ὑμῶν πλείονα κεκτήμεθα, αὐτοὶ δὲ ἐλάττονος ὑμῶν ἀξιοὶ ἐσμεν. ἡμεῖς μὲν γὰρ ἐπιμελούμεθα ὅπως ἡμῖν ταῦτα ὡς πλεῖστα ἔσται, ὑμεῖς δέ μοι δοκεῖτε ἐπιμέλестhai ὅπως αὐτοὶ ὡς βέλτιστοι ἔσεσθε. XXI. ὁ μὲν ταῦτ' εἶπεν· ὁ δὲ Κῦρος, "Αγ', ἔφη, ὦ Γωβρύα, ὅπως πρῶτ' παρέσῃ ἔχων τοὺς ἱππέας ἐξωπλισμένους, ἵνα τὴν δύναμίν σου ἴδωμεν, καὶ ἅμα διὰ τῆς σῆς χώρας ἀξίεις ἡμᾶς, ὅπως ἂν εἰδῶμεν ἅ τε δεῖ φίλια καὶ πολέμια νομίζειν. XXII. τότε μὲν δὴ ταῦτα εἰπόντες ἀπῆλθον ἑκάτερος ἐπὶ τὰ προσήκοντα.

Ἐπεὶ δὲ ἡμέρα ἐγένετο, παρῆν ὁ Γωβρύας ἔχων τοὺς ἱππέας, καὶ ἡγεῖτο. ὁ δὲ Κῦρος, ὥσπερ προσήκει ἀνδρὶ ἄρχοντι, οὐ μόνον τῷ πορεύεσθαι τὴν ὁδὸν προσεῖχε τὸν νοῦν, ἀλλ' ἅμα προῖων ἐπεσκοπεῖτο εἴ τι δυνατόν εἴη τοὺς πολεμίους ἀσθενεστέρους ποιεῖν ἢ αὐτοὺς ἰσχυροτέρους. XXIII. καλέσας οὖν τὸν Ὑρκάνιον καὶ τὸν Γωβρύαν, τούτους γὰρ ἐνόμιζεν εἰδέναι μάλιστα ὧν αὐτὸς ᾤετο δεῖσθαι μαθεῖν, Ἐγώ τοι, ἔφη, ὦ ἄνδρες φίλοι, οἶμαι σὺν ὑμῖν ἂν ὡς πιστοῖς βουλευόμενος περὶ τοῦ πολέμου τοῦδε οὐκ ἂν ἐξαμαρτάνειν· ὁρῶ γὰρ ὅτι μᾶλλον ὑμῖν ἢ ἐμοὶ σκεπτέον ὅπως ὁ Ἀσσύριος ἡμῶν μὴ ἐπικρατήσῃ. ἐμοὶ μὲν γὰρ, ἔφη, τῶνδε ἀποσφαλέντι ἔστιν ἴσως καὶ ἄλλη ἀποστροφή.¹⁶ ὑμῖν δ', εἰ οὗτος ἐπικρατήσῃ, ὁρῶ ἅμα πάντα τὰ ὄντα ἀλλότρια γιγνόμενα. XXIV. καὶ γὰρ ἐμοὶ μὲν πολέμιός ἐστιν, οὐκ ἐμὲ μισῶν, ἀλλ' οἰόμενος ἀσύμφορον ἑαυτῷ μεγάλους εἶναι ἡμᾶς, καὶ στρατεύει διὰ τοῦτο ἐφ' ἡμᾶς· ὑμᾶς δὲ καὶ μισεῖ, ἀδικεῖσθαι νομίζων ὑφ' ὑμῶν. πρὸς ταῦτα ἀπεκρίναντο ἀμφοτέροι κατὰ ταῦτα περαίνειν ὅτι μέλλει, ὡς ταῦτ' εἰδόσι σφίσι καὶ μέλον αὐτοῖς ἰσχυρῶς ὅπῃ τὸ μέλλον ἀποβήσοιτο.

XXV. Ἐνταῦθα δὴ ἤρξατο ὧδε. Λέξατε δὴ μοι, ἔφη, ὑμᾶς νο-

16. ἀποστροφή] I. e. Means of escape, a place into which you can turn aside from the threatened danger, a place of refuge. "Perfugium, refugium, as in Anab. 2, 4, 11. the same as καταφυγή, and it is so used by Demosth." (Phil. 1. p. 7. Barker, Κατέπηγε μέντοι πάντα ταῦτα νῦν, οὐκ ἔχοντ' ἀποστροφήν διὰ τὴν ὑμετέ-

ραν βραδύτητα καὶ βαθυμίαν.) "Harporocr." (and Bekk. Anecd. 1, 436. Ἀποστροφή· ἀντὶ τοῦ καταφυγῆς.) "and by Herod. 8, 109. where see Valck.; see also Toup. ad Suid. 1, 51. ed. Lips. For Cyrus with the Persians could retire into Media, and betake himself to Cyaxares." Fischer.

μίξει μόνους πολεμικῶς ἔχειν ὁ Ἀσσύριος πρὸς ἑαυτὸν, ἢ ἐπίστασθε καὶ ἄλλον τιὰ αὐτῷ πολέμιον; Ναὶ μὰ Δί', ἔφη ὁ Ὑρκάνιος, πολεμιώτατοι μὲν εἰσιν αὐτῷ Καδούσιοι,¹⁷ ἔθνος πολὺ τε καὶ ἄλκιμον· Σάκαι γε μὴν ὄμοροι ἡμῖν, οἳ κακὰ πολλὰ πεπόνθασιν ὑπὸ τοῦ Ἀσσυρίου· ἐπειράτο γὰρ κἀκείνους ὥσπερ καὶ ἡμᾶς καταστρέψασθαι. XXVI. Οὐκοῦν, ἔφη, οἴεσθ' ἂν νῦν αὐτοὺς ἀμφοτέρους ἡδέως ἂν ἐπιβῆναι μεθ' ἡμῶν τῷ Ἀσσυρίῳ; ἔφασαν καὶ σφόδρ' ἂν, εἰ πῇ γε δύναιτο συμμίζειν. Τί δ', ἔφη, ἐν μέσῳ ἐστὶ τοῦ συμμίζειν; Ἀσσύριοι, ἔφασαν, τὸ αὐτὸ ἔθνος δι' οὗπερ νυνὶ πορεύη. XXVII. ἐπεὶ δὲ ταῦτα ἤκουσεν ὁ Κῦρος, Τί γὰρ, ἔφη, ὦ Γωβρῦν, οὐ σὺ τοῦ νεαγίσκου τούτου ὃς νῦν εἰς τὴν βασιλείαν καθέστηκεν ὑπερηφανίαν¹⁸ πολλήν τινα τοῦ τρόπου κατηγόρεις; Τοιαῦτα γὰρ, οἶμαι, ἔφη ὁ Γωβρῦς, ἔπαθον ὑπ' αὐτοῦ. Πότερα δῆτα, ἔφη ὁ Κῦρος, εἰς σὲ μόνον τοιοῦτος ἐγένετο ἢ καὶ εἰς ἄλλους τινάς; XXVIII. Νῆ Δί', ἔφη ὁ Γωβρῦς, καὶ εἰς ἄλλους γε· ἀλλὰ τοὺς μὲν ἀσθενοῦντας οἷα ὑβρίζει τί δεῖ λέγειν; ἐνὸς δὲ ἀνδρὸς πολὺ δυνατωτέρου ἢ ἐγὼ νῦν, καὶ ἐκείνου ἐταῖρον ὄντα ὥσπερ τὸν ἐμὸν, συμπίνοντα παρ' ἑαυτῷ σπλλαβὼν ἐξέτεμεν, ὥς μὲν τινες ἔφασαν, ὅτι ἡ παλλακὴ αὐτοῦ ἐπῆνεσεν αὐτὸν ὥς καλὸς εἴη καὶ ἐμακάρισε τὴν μέλλουσαν αὐτῷ γυναῖκα ἔσεσθαι, ὥς δ' αὐτὸς νῦν λέγει, ὅτι ἐπείρασεν αὐτοῦ τὴν παλλακίδα. καὶ νῦν οὗτος εὐνοῦχος μὲν ἐστὶ, τὴν δ' ἀρχὴν ἔχει, ἐπεὶ ὁ πατήρ αὐτοῦ ἐτελεύτησεν. XXIX. Οὐκοῦν, ἔφη, οἷε ἂν καὶ τοῦτον ἡδέως ἡμᾶς ἰδεῖν, εἰ οἰοίτο ἑαυτῷ βοηθοὺς ἂν γενέσθαι; Εὔ μὲν οὖν οἶδα, ἔφη ὁ Γωβρῦς· ἀλλ' ἰδεῖν τοι αὐτὸν χαλεπὸν ἐστίν, ὦ Κῦρε. Πῶς; ἔφη ὁ Κῦρος. "Ὅτι εἰ μέλλει τις ἐκείνῳ συμμίζειν, παρ' αὐτὴν τὴν Βαβυλῶνα δεῖ παριέναι. XXX. Τί οὖν, ἔφη, τοῦτο χαλεπόν; "Ὅτι νῆ Δί', ἔφη ὁ Γωβρῦς, οἶδα ἐξελθοῦσαν δύναμιν ἐξ αὐτῆς πολλαπλασίαν ἧς σὺ ἔχεις νῦν· εὔ δ' ἴσθι, ἔφη, ὅτι δι' αὐτὸ τοῦτο καὶ ἡττὸν σοι νῦν ἢ τὸ πρότερον Ἀσσύριοι καὶ τὰ ὅπλα ἀποφέρουσι καὶ τοὺς ἵππους ἀπάγουσιν, ὅτι τοῖς ἰδοῦσιν αὐτῶν ὀλίγη ἔδοξεν εἶναι ἡ σὴ δύναμις· καὶ ὁ λόγος οὗτος πολὺς ἤδη ἔσπαρται· δοκεῖ δέ μοι, ἔφη, βέλτιον εἶναι φυλαττομένους πορεύεσθαι.

17. Καδούσιοι] "Quæ de his populis narrantur, rursus repugnant situi locorum. Neque enim per Assyrios Medi a Cadusiis, et multo minus a Sacis determinantur." Poppo.

18. ὑπερηφανίαν] I. e. Cruelty.

"Crudelitas quædam ingens. The nature of this quality is described by Theophr. Char. 24.; it betrays itself as well by speech and words, as by conduct and manners. Hence we see why Xen. adds τρώπον." Fischer.

XXXI. Καὶ ὁ Κῦρος ἀκούσας τοῦ Γωβρύου τοιαῦτα τοιάδε πρὸς αὐτὸν ἔλεξε. Καλῶς μοι δοκεῖς λέγειν, ὦ Γωβρύα, κελεύων ὡς ἀσφαλέστατα τὰς πορείας ποιῆσθαι. ἐγὼ οὖν σκοπῶν οὐ δύναμαι ἐννοῆσαι ἀσφαλεστέραν οὐδεμίαν πορείαν ἡμῖν τῆς πρὸς αὐτὴν Βαβυλῶνα πορείας ἰέναι, εἰ ἐκεῖ τῶν πολεμίων ἐστὶ τὸ κράτιστον. πολλοὶ μὲν γάρ εἰσιν, ὡς σὺ φῆς· εἰ δὲ θαρρόνῃσι, καὶ δῆλοι ἡμῖν, ὡς ἐγὼ φημι, ἔσονται. XXXII. μὴ οὖν ὀρῶντες μὲν ἡμᾶς, ἀλλ' οἰόμενοι ἀφανεῖς εἶναι διὰ τὸ φοβεῖσθαι ἐκείνους, σάφ' ἴσθι, ἔφη, ὅτι τοῦ μὲν φόβου ἀπαλλάσσονται ὥς αὐτοῖς ἐνεγένετο, θάρρος δ' ἐμφύσεται ἀντὶ τούτου τοσούτῳ μεῖζον ὅσῳ ἂν πλείονα χρόνον ἡμᾶς μὴ ὀρῶσιν· ἂν δὲ ἤδη ἴωμεν ἐπ' αὐτούς, πολλοὺς μὲν αὐτῶν εὐρήσομεν ἔτι κλαίοντας τοὺς ἀποθανόντας ὑφ' ἡμῶν, πολλοὺς δ' ἔτι τραύματα ἐπιδεδεμένους ἃ ὑπὸ τῶν ἡμετέρων ἔλαβον, πάντας δ' ἔτι μεμνημένους τῆς μὲν τοῦδε τοῦ στρατεύματος τόλμης, τῆς δὲ αὐτῶν φυγῆς τε καὶ ξυμφορᾶς. XXXIII. εὖ δ' ἴσθι, ὦ Γωβρύα, ἵνα καὶ τοῦτ' εἰδῆς, οἱ πολλοὶ ἄνθρωποι, ὅταν μὲν θαρρόνῃσιν, ἀνυπόστατον τὸ φρόνημα παρέχονται, ὅταν δὲ δέισωσιν, ὅσῳ ἂν πλείους ὦσι, τοσούτῳ μεῖζω καὶ ἐκπεπληγμένον μᾶλλον τὸν φόβον¹⁹ κέκτηνται. XXXIV. ἐκ πολλῶν μὲν γὰρ καὶ κακῶν λόγων νῆξημένος αὐτοῖς πάρεστιν, ἐκ πολλῶν δὲ καὶ πονηρῶν χρημάτων, ἐκ πολλῶν δὲ καὶ δυσθύμων τε καὶ ἐξεστηκόντων προσώπων ἡθροῖσται· ὥσθ' ὑπὸ τοῦ μεγέθους οὐ ῥᾷδιον αὐτόν ἐστιν οὔτε λόγοις κατασβέσαι οὔτε προσάγοντα πολεμίοις μένος ἐμβαλεῖν οὔτε ἀπαγαγόντα ἀναθρέψαι τὸ φρόνημα, ἀλλ' ὅσῳ ἂν μᾶλλον αὐτοῖς θαρρεῖν παρακελεύῃ, τοσούτῳ ἐν δεινότεροις ἡγοῦνται εἶναι. XXXV. ἐκεῖνο μέντοι νῆ Δία, ἔφη, σκεψώμεθα ἀκριβῶς ὅπως ἔχει. εἰ μὲν γὰρ τὸ ἀπὸ τοῦδε αἱ νῆκαι ἔσονται ἐν τοῖς πολεμικοῖς ἔργοις ὁπότεροι ἂν πλείονα ὄχλον ἀπαριθμήσωσιν, ὀρθῶς καὶ σὺ φοβῇ περὶ ἡμῶν καὶ ἡμεῖς τῷ ὄντι ἐν δεινοῖς ἐσμέν· εἰ μέντοι ὥσπερ πρόσθεν διὰ τοὺς εὖ μαχομένους ἔτι καὶ νῦν αἱ μάχαι κρί-

19. ἐκπεπληγμένον τὸν φόβον] "That is *metus lymphatus*, as Lucan 7, 186. says, 'lymphato trepidare metu,' that is 'fanatico et furioso,' according to the Schol.; a state of mind, when we know not what we are doing, when we think that we see and hear, what exists only in our own fancy." Fischer. This is called by us a *panic*, πανικὸς φόβος. Seneca Epist. 13. 'Nulli tam pernici-

ciosi, tam irrevocabiles, quam lymphatici metus sunt; ceteri enim sine ratione, hi sine mente sunt.' Festus:— "*Lymphæ* dictæ sunt a *nymphis*. Vulgo autem memoriæ proditum est, quicunque speciem quandam e fonte, id est effigiem *nymphæ* viderint, fu- rendi non fecisse finem: quos Græci *νυμφολήπτους* vocant, Latini *lymphatos* appellant."

νονται, θαρρῶν οὐδὲν ἂν σφαλείης· πολὺ γὰρ σὺν τοῖς θεοῖς πλείονας εὐρήσεις παρ' ἡμῖν τοὺς θέλοντας μάχεσθαι ἢ παρ' ἐκείνοις. XXXVI. ὥς δὲ ἔτι μᾶλλον θαρρῆς, καὶ τόδε κατανόησον· οἱ μὲν γὰρ πολέμιοι πολὺ μὲν ἐλάττονές εἰσι νῦν ἢ πρὶν ἡττηθῆναι ὑφ' ἡμῶν, πολὺ δ' ἐλάττονες ἢ ὅτε ἀπέδρασαν ἡμᾶς· ἡμεῖς δὲ καὶ μείζονες νῦν ἢ πρὶν, ἐπεὶ νενικήκαμεν, καὶ ἰσχυρότεροι, ἐπεὶ εὐτυχήκαμεν· καὶ πλείονες δὲ, ἐπεὶ ὑμεῖς ἡμῖν προσεγένεσθε· μὴ γὰρ ἔτι ἀτίμαξε μηδὲ τοὺς σοὺς, ἐπεὶ σὺν ἡμῖν εἰσί· σὺν γὰρ τοῖς νικῶσι, σάφ' ἴσθι, ὦ Γωβρύα, θαρρόυντες καὶ οἱ ἀκόλουθοι ἔπονται. XXXVII. μὴ λανθανέτω δέ σε μηδὲ τοῦτο, ἔφη, ὅτι ἔξεστι μὲν τοῖς πολεμίοις καὶ νῦν ἰδεῖν ἡμᾶς· γοργότεροι δὲ, σάφ' ἴσθι, οὐδαμῶς ἂν αὐτοῖς φανείημεν μένοντες ἢ ἰόντες ἐπ' ἐκείνους. ὥς οὖν ἐμοῦ ταῦτα γιγνώσκοντος ἄγε ἡμᾶς εὐθὺ τὴν ἐπὶ Βαβυλῶνος.

CAP. III.

I. Οὕτω μὲν δὴ πορευόμενοι τεταρταῖοι πρὸς τοῖς ὁρίοις τῆς Γωβρύου χώρας ἐγένοντο. ὥς δὲ ἐν τῇ πολεμίᾳ ἦν, κατέστησε λαβὼν ἐν τάξει μεθ' ἑαυτοῦ τοὺς τε πεζοὺς καὶ τῶν ἵππέων ὑπόσους ἐδόκει καλῶς αὐτῷ ἔχειν, τοὺς δ' ἄλλους ἵππεῖς ἀφῆκε καταθεῖν, καὶ ἐκέλευσε τοὺς μὲν ὅπλα ἔχοντας κατακαίνειν, τοὺς δ' ἄλλους καὶ πρόβατα ὅσα ἂν λάβωσι πρὸς αὐτὸν ἄγειν. ἐκέλευσε δὲ καὶ τοὺς Πέρσας συγκαταθεῖν· καὶ ἦκον πολλοὶ μὲν αὐτῶν κατακεκυλισμένοι ἀπὸ τῶν ἵππων, πολλοὶ δὲ καὶ λείαν πλείστην ἄγοντες. II. ὥς δὲ παρῆν ἡ λεία, συγκαλέσας τοὺς τε τῶν Μήδων ἄρχοντας καὶ τῶν Ὑρκανίων καὶ τοὺς ὁμοτίμους ἔλεξεν ὧδε. "Ἄνδρες φίλοι, ἐξένισεν ἡμᾶς ἅπαντας πολλοῖς ἀγαθοῖς Γωβρύας. εἰ οὖν, ἔφη, τοῖς θεοῖς ἐξελόντες τὰ νομιζόμενα καὶ τῇ στρατιᾷ τὰ ἱκανὰ τὴν ἄλλην τούτῳ δοίημεν λείαν, ἄρα ἂν, ἔφη, καλὸν ποιήσαιμεν τῷ εὐθὺς φανεροῖ εἶναι ὅτι καὶ τοὺς εὖ ποιοῦντας πειρώμεθα νικᾶν εὖ ποιοῦντες. III. ὥς δὲ τοῦτ' ἤκουσαν, πάντες μὲν ἐπήνουν,²⁰ πάντες δ' ἐνεκωμιάζον· εἷς δὲ καὶ ἔλεξεν

20. ἐπήνουν] "A question here arises, What is the difference between ἐπαινεῖν and ἐγκωμιάζειν? According to Aristot. Rhet. 1, 9. Eth. 1, 12.

ἐπαινεῖν is 'to set forth by an oration the virtues of any one,' while ἐγκωμιάζειν is 'to celebrate by an oration their virtuous deeds.' But according

ὦδε, Πάνν, ἔφη, ὦ Κῦρε, τοῦτο ποιήσωμεν. καὶ γάρ μοι, ἔφη, δοκεῖ ὁ Γωβρύας πτωχούς τινας νομίζειν ἡμᾶς, ὅτι οὐ δαρεικῶν μεστοὶ

to Suidas, the former is applied to *one* illustrious action, the latter to *several*. But perhaps the subtlety of distinction belongs not to the passage before us; so that ἐπαινεῖν may be merely 'to approve the opinion of Cyrus,' 'not to reject it;' and ἐγκωμιάζειν, 'to extol it in a speech,' 'to expatiate in many words on its excellence and utility.' They therefore differ in degree." Zeune. The distinction of Zeune seems to be well founded; ἐπαινεῖν here expresses mere 'mental assent to or approbation of the opinion,' while ἐγκωμιάζειν denotes 'a formal, set, and avowed commendation of it.' The former implies 'approbation,' but it may be internally felt, or privately given, or publicly expressed, whereas the idea of 'publicity' is always involved in the latter,—'public approbation, commendation, panegyric.' The same distinction perhaps exists in the words *praise*, and *encomium* or *panegyric*; the former is a *generic* term, which may, in any given instance, include or exclude the idea conveyed by the latter, and which may be 'the silent approbation of the mind,' or 'a public avowal of approbation;' but the latter is a *specific* term, confined to 'a declaration of approbation in the presence of many,' to 'public commendation.' I read the speech of Mr. Burke, and I *praised* its eloquence and wisdom as I read it; I heard Lord Brougham deliver in the British senate a fine *encomium* on the principles of Mr. Fox: who could be better qualified than Pericles to pronounce a *panegyric* on fallen patriotism, and heroic courage? The very derivation of the word ἐγκώμιον, whether we refer it to κῶμος or κῶμη, to a song at a festival, or to an harangue in the streets, still involves the idea of 'publicity.' Schneider considers ἐγκώμιος, ὁ, ἡ, to be the same as ἐγχώριος, ἐν κῶμη, ἐν χώρᾳ, and ἐγκώμιον, τὸ, is an adj. used substantively by an ellipse of ἔπος. But it will be proper to quote the words of Aristotle, as the subject is of impor-

taunce:—Rhet. 1, 9. p. 49. Ἔστι δ' ἐπαινος, λόγος ἐμφανίζων μέγεθος ἀρετῆς· δεῖ οὖν τὰς πράξεις ἐπιδεικνύναι, ὡς τοιαῦται· τὸ δ' ἐγκώμιον τῶν ἔργων ἐστὶ (τὰ δὲ κύκλω, εἰς πίστιν· οἶον, εὐγένεια, καὶ παιδεία· εἰκὸς γὰρ, ἐξ ἀγαθῶν ἀγαθὸν, καὶ τὸν οὕτω τραφέντα τοιοῦτον εἶναι) διδὼν καὶ ἐγκωμιάζομεν πράξαντας· τὰ δ' ἔργα σημεῖα τῆς ἕξεως εἰσιν· ἐπεὶ ἐπαινοῦμεν καὶ μὴ πεπραγότα, εἰ πιστεύοιμεν εἶναι τοιοῦτον. J. S. Vater, in his Animadv. et Lect. ad Aristot. Rhet. Lipsiæ 1794. has a luminous comment on this passage, but the limited space will not permit me to quote the whole of his comment, from which, however, I give the following:—"Πρᾶξις est actio, quatenus agitur; ἔργον, res gesta, facinus perpetratum, adjuncta effectus significatione, (cf. etiam Plat. Menon. c. 40. init.) Πράξεως igitur consensus cum præceptis virtutis demonstrandus est, et hæc est laus. Itaque, cum dicatur, Δεῖ τὰς πράξεις ἐπιδεικνόναι ὡς τοιαῦται, in verbis ultimis est vis orationis. Hæc verba cum antecedentibus arctius cohærent; quare ante δεῖ colo, et post τοιαῦται maxima interpunctio, utendum est. In laudatione, (ἐγκωμίᾳ,) vero res gestæ enumerantur et describuntur, et orator laudatione fungens operam non in eo ponit, ut ostendat, hanc partem propositi huic virtuti, illi illam convenire. Hoc sumit et amplificando magnitudinem rei exprimit. Potius res istas revera gestas esse, confirmat ex rebus externis, unde simul novus fons laudis manat in hominem, cujus est laudatio, (τὰ δὲ κύκλω εἰς πίστιν.)" The other passage in his Eth. 1, 12. p. 19. Cor. is this: 'Ὁ μὲν γὰρ ἐπαινος τῆς ἀρετῆς· πρακτικοὶ γὰρ τῶν καλῶν ἀπὸ ταύτης· τὰ δὲ ἐγκώμια τῶν ἔργων, ὁμοίως καὶ τῶν σωματικῶν καὶ τῶν ψυχικῶν. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἴσως οἰκειότερον ἐξακριβοῦν τοῖς περὶ τὰ ἐγκώμια πεπονημένοις. Dr. Coray p. 223. furnishes the following notes: 'Ὁ μὲν γὰρ ἐπαινος τῆς ἀρετῆς· ἀπλῶς δηλονότι, ἂν μὴ ἐνεργῇ, οἶον ὅταν ἐπαινώμεν τὴν δικαιοσύνην καὶ τὸν

ἤκομεν οὐδὲ ἐκ χρυσῶν πίνομεν φιαλῶν· εἰ δὲ τοῦτο ποιήσομεν, γνοίη ἄν, ἔφη, ὅτι ἐστὶν ἐλευθερίους εἶναι καὶ ἄνευ χρυσοῦ.

IV. "Ἄγε δὴ, ἔφη, τὰ τῶν θεῶν ἀποδόντες τοῖς μάγοις καὶ ὅσα τῇ στρατιᾷ ἱκανὰ ἐξελόντες τᾶλλα καλέσαντες τὸν Γωβρύαν δότε αὐτῷ. οὕτω δὴ λαβόντες ἐκεῖνοι ὅσα ἔδει τᾶλλα ἔδοσαν τῷ Γωβρύᾳ.

V. Ἐκ τούτου δὴ ἄγει πρὸς Βαβυλῶνα παραταξάμενος ὥσπερ ὅτε ἡ μάχη ἦν. ὥς δ' οὐκ ἀντεξήσαν οἱ Ἀσσύριοι, ἐκέλευσεν ὁ Κῦρος τὸν Γωβρύαν προσελάσαντα εἰπεῖν ὅτι εἰ βούλεται ὁ βασιλεὺς ἐξίῶν ὑπὲρ τῆς χώρας μάχεσθαι, κἂν αὐτὸς σὺν ἐκείνῳ μάχοιτο· εἰ δὲ μὴ ἀμυνεῖ τῇ χώρᾳ, ὅτι ἀνάγκη τοῖς κρατοῦσι πείθεσθαι. VI. ὁ μὲν δὴ Γωβρύας προσελάσας ἔνθα ἀσφαλὲς ἦν ταῦτα εἶπεν· ὁ δὲ αὐτῷ ἐξέπεμψεν ἀποκρινούμενον τοιάδε. Δεσπότης ὁ σὸς λέγει, ὦ Γωβρύα, Οὐχ ὅτι ἀπέκτεινά σου τὸν υἱὸν μεταμέλει μοι, ἀλλ' ὅτι οὐ καὶ σὲ προσάπέκτεινα. μάχεσθαι δὲ ἔαν βούλησθε, ἤκετε εἰς τριακοστὴν ἡμέραν· νῦν δ' οὐπῶ ἡμῖν σχολή· ἔτι γὰρ παρασκευαζόμεθα. VII. ὁ δὲ Γωβρύας εἶπεν, Ἀλλὰ μήποτε σοι λήξειεν αὕτη ἡ μεταμέλεια· δῆλον γὰρ ὅτι ἀνιῶ σέ τι, ἐξ οὗ αὕτη σε ἡ μεταμέλεια ὅχει.

ἔχοντα ταύτην. Τὰ δ' ἐγκώμια τῶν ἔργων οἷον, ὅταν καὶ δικαιοπράγημά τι τοῦ δικαίου ἀνδρὸς λέγειν ἔχωμεν. According to Aristotle, then, we praise virtue, the actions of virtue, the virtuous man, or a virtuous disposition; but we bestow *encomiums* on virtuous acts, heroic achievements, generous deeds, or on those who have performed them. But the true distinction between these words, looking to their derivation, of which Aristotle makes no mention, is that which I have laid down, and which is not incompatible with the sentiments of Aristotle. *Encomium*, involving the idea of 'publicity,' is so far analogous to *præconium*, of which Forcellinus writes: "Prædicatio, quæ cum laude conjuncta est, ex more præconum res venales laudantium." The following words of Seneca Epist. 102. (103.) will illustrate the subject still more:—"Præterea aliud est laus, aliud laudatio. Hæc et vocem exigit. Itaque nemo dicit laudem funebrem, sed laudationem, cujus officium oratione constat. Cum dicimus aliquem laude dignum,

non verba illi benigna hominum, sed judicia promittimus. Ergo laus etiam taciti est bene sentientis, ac bonum virum apud se laudantis. Deinde, ut dixi, ad animum refertur laus, non ad verba, quæ conceptam laudem egerunt, et in notitiam plurium emittunt. Laudat, qui laudandum esse judicat. Cum Tragicus ille apud nos ait, 'Magnificum esse laudari a laudato viro,' laude digno ait. Et cum æque antiquus poeta ait, 'Laus alit artes,' non laudationem dicit, quæ corrumpit artes. Nihil enim æque et eloquentiam et omne aliud studium auribus deditum vitiavit, quam popularis assensus. *Fama* utique vocem desiderat, *claritas* non: potest enim citra vocem contingere, contenta judicio; plena est, non tantum inter tacentes, sed etiam intra reclamantes." Ἐπαινος, then, laus, 'praise,' is 'assent or approbation, mental or silent, expressed or declared, private or public;' but ἐγκώμιον, laudatio, encomium or præconium, is 'public commendation or panegyric.' The one refers more particularly to actions, the other to acts.

VIII. Ὁ μὲν δὴ Γωβρύας ἐπήγγειλε τὰ τοῦ Ἀσσυρίου· ὁ δὲ Κῦρος ἀκούσας ταῦτα ἀπήγαγε τὸ στράτευμα· καὶ καλέσας τὸν Γωβρύαν Εἰπέ μοι, ἔφη, οὐκ ἔλεγες μέντοι σὺ ὅτι τὸν ἐκτμηθέντα ὑπὸ τοῦ Ἀσσυρίου οἶεи ἂν σὺν ἡμῖν γενέσθαι; Εὖ μὲν οὖν, ἔφη, δοκῶ εἰδέναι· πολλὰ γὰρ δὴ ἔγωγε κάκεϊνος ἐπαρρήσιασάμεθα πρὸς ἀλλήλους. IX. Ὅποτε τοίνυν σοὶ δοκεῖ καλῶς ἔχειν, πρὸς αὐτὸν πρόσιθι· καὶ πρῶτον μὲν οὕτω ποίει ὅπως ἂν αὐτοὶ ὅ,τι ἂν λέγῃ εἰδῇτε· ἐπειδὰν δὲ συγγένη αὐτῷ, ἐὰν γνῶς αὐτὸν φίλον ἡμῶν βουλόμενον εἶναι, τοῦτο δεῖ μηχανᾶσθαι ὅπως λάθῃ φίλος ὢν ἡμῖν· οὔτε γὰρ ἂν φίλους τις ποιήσειεν ἄλλως πῶς πλείω ἀγαθὰ ἐν πολέμῳ ἢ πολέμιος δοκῶν εἶναι οὐτ' ἂν ἐχθροὺς πλείω τις βλάβειεν ἄλλως πῶς ἢ φίλος δοκῶν εἶναι. X. Καὶ μὴν, ἔφη ὁ Γωβρύας, οἶδ' ὅτι κἂν πρίαιτο Γαδάτας τὸ μέγα τι ποιῆσαι κακὸν τὸν νῦν βασιλέα Ἀσσυρίων· ἀλλ' ὅ,τι ἂν δύναιτο, τοῦτο δεῖ καὶ ἡμᾶς σκοπεῖν. XI. Λέγε δή μοι, ἔφη ὁ Κῦρος, εἰς τὸ φρούριον τὸ πρὸ τῆς χώρας, ὃ φατε Ὑρκανίοις τε καὶ Σάκαις ἐπιτετεχίσθαι τῇδε τῇ χώρᾳ πρόβολον εἶναι τοῦ πολέμου, ἅρ' ἂν, ἔφη, οἶεи ὑπὸ τοῦ φρουράρχου παρεθῆναι τὸν εὐνοῦχον ἐλθόντα σὺν δυνάμει; Σαφῶς γε, ἔφη ὁ Γωβρύας, εἴπερ ἀνύποπτος ὢν ὥσπερ νῦν ἐστὶν ἀφίκοιτο πρὸς αὐτόν. XII. Οὐκοῦν, ἔφη, ἀνύποπτος ἂν εἴη, εἰ προσβάλοιμι μὲν ἐγὼ πρὸς τὰ χωρία αὐτοῦ ὥς λαβεῖν βουλόμενος, ἀπομάχοιτο δὲ ἐκεῖνος ἀνὰ κράτος, καὶ λάβοιμι μὲν αὐτοῦ τι ἐγὼ, ἀντιλάβοι δὲ κάκεϊνος ἡμῶν ἢ ἄλλους τινὰς ἢ καὶ ἀγγέλους πεμπομένους ὑπ' ἐμοῦ πρὸς τούτους οὓς φατε πολεμίους τῷ Ἀσσυρίῳ εἶναι, καὶ οἱ μὲν ληφθέντες λέγοιεν ὅτι ἐπὶ στράτευμα ἀπέρχονται, καὶ κλίμακας ὥς εἰς τὸ φρούριον ἄζοντες, ὁ δὲ εὐνοῦχος ἀκούσας προσποιήσαιοτο προαγγεῖλαι βουλόμενος ταῦτα παρεῖναι. XIII. καὶ ὁ Γωβρύας εἶπεν, Οὕτω μὲν γιγνομένων σαφῶς οἶδα ὅτι παρείη ἂν αὐτόν, καὶ δέοιτό γ' ἂν αὐτοῦ μένειν ἕως ἀπέλθοις. Οὐκοῦν, ἔφη ὁ Κῦρος, εἰ γε ἅπαξ εἰσέλθοι, δύναιτ' ἂν ἡμῖν ὑποχείριον ποιῆσαι τὸ χωρίον; XIV. Εἰκὸς γοῦν, ἔφη ὁ Γωβρύας, τὰ μὲν ἔνδον ἐκείνου συμπαρασκευάζοντος, τὰ δ' ἔξωθεν σοῦ ἰσχυρότερα προσάγοντος. Ἴθι οὖν, ἔφη, καὶ πειρῶ ταῦτα διδάξαις καὶ διαπραξάμενος παρεῖναι· πιστὰ δὲ αὐτῷ οὐκ ἂν μείζω οὔτε εἴποις οὔτε δείξαις ὢν αὐτὸς σὺ τυγχάνεις παρ' ἡμῶν εἰληφώς.

XV. Ἐκ τούτου ᾤχετο μὲν ὁ Γωβρύας· ἄσμενος δὲ ἰδὼν αὐτόν ὁ εὐνοῦχος συνωμολόγει τε πάντα καὶ συνέθετο ἃ ἔδει. ἐπεὶ δὲ ἀπήγγειλεν ὁ Γωβρύας ὅτι πάντα δοκοίη ἰσχυρῶς τῷ εὐνούχῳ ἔχειν τὰ

ἐπισταλέντα, ἐκ τούτου τῇ ὑστεραίᾳ προσέβαλε μὲν ὁ Κῦρος, ἀπεμάχετο δὲ ὁ Γαδάτας. XVI. ἦν δὲ καὶ ὁ ἔλαβε χωρίον ὁ Κῦρος ὁποῖον ἔφη ὁ Γαδάτας. τῶν δὲ ἀγγέλων οὓς ἔπεμψεν ὁ Κῦρος προειπὼν οἱ πορεύσονται, τοὺς μὲν εἴασεν ὁ Γαδάτας διαφεύγειν, ὅπως ἄγοιεν τὰ στρατεύματα καὶ τὰς κλίμακας κομίζοιεν· οὓς δ' ἔλαβε, βασανίζων ἐναντίον πολλῶν, ὡς ἤκουσεν ἐφ' ᾧ ἔφασαν πορεύεσθαι, εὐθέως συσκευασάμενος ὡς ἐξαγγελῶν τῆς νυκτὸς ἐπορεύετο. XVII. τέλος δὲ πιστευθεὶς ὡς βοηθὸς εἰσέρχεται εἰς τὸ φρούριον· καὶ τέως²¹ μὲν συμπαρεσκευάζεν ὅ,τι δύναίτο τῷ φρουράρχῳ· ἐπεὶ δὲ ὁ Κῦρος ἦλθε, καταλαμβάνει τὸ χωρίον συνεργοὺς ποιησάμενος καὶ τοὺς παρὰ τοῦ Κύρου αἰχμαλώτους. XVIII. ἐπεὶ δὲ τοῦτο ἐγένετο, εὐθὺς Γαδάτας ὁ εὐνούχος τὰ ἔνδον καταστήσας ἐξῆλθε πρὸς τὸν Κῦρον, καὶ τῷ νόμῳ προσκυνήσας εἶπε Χαῖρε, Κῦρε. XIX. Ἀλλὰ ποιῶ ταῦτα, ἔφη· σὺ γάρ με σὺν τοῖς θεοῖς οὐ κελεύεις μόνον ἀλλὰ καὶ ἀναγκάζεις χαίρειν. εὖ γὰρ ἴσθι, ἔφη, ὅτι ἐγὼ μέγα ποιῶμαι φίλιον τοῦτο τὸ χωρίον τοῖς ἐνθάδε συμμάχοις καταλείπων· σοῦ δ', ἔφη, ὦ Γαδάτα, ὁ Ἀσσύριος παῖδας μὲν, ὡς ἔοικε, τὸ ποιεῖσθαι ἀφείλετο, οὐ μέντοι τό γε φίλους δύνασθαι κτᾶσθαι ἀπεστέρησεν· ἀλλ' εὖ ἴσθι ὅτι ἡμᾶς τῷ ἔργῳ τούτῳ φίλους πεποιῆσαι οἷσσι, ἐὰν δυνώμεθα, πειρασόμεθα μὴ χεῖρονες βοηθοὶ παραστῆναι ἢ εἰ παῖδας ἢ ἐκγόνους²² ἐκέκτησο. XX. ὁ μὲν ταῦτ' ἔλεγεν. ἐν δὲ τούτῳ ὁ Ὑρκάνιος ἄρτι ῥησθημένος τὸ γεγενημένον προσθεῖ τῷ Κίρῳ καὶ λαβὼν τὴν δεξιὰν αὐτοῦ εἶπεν, ὦ μέγα ἀγαθὸν σὺ τοῖς φίλοις Κῦρε, ὡς πολλήν με τοῖς θεοῖς ποιεῖς χάριν ὀφείλεις ὅτι σοί με συνήγαγον. XXI. Ἴθι νῦν, ἔφην ὁ Κῦρος, καὶ λαβὼν τὸ χωρίον οὐπὲρ ἕνεκά με ἀσπάξῃ διατίθει αὐτὸ οὕτως ὡς ἂν τῷ ὑμετέρῳ φύλῳ πλείστου ἄξιον ἦ καὶ τοῖς ἄλλοις συμμάχοις μάλιστα δ', ἔφη, Γαδάτα τούτῳ, ὃς ἡμῖν αὐτὸ λαβὼν παραδίδωσι.

XXII. Τί οὖν, ἔφη ὁ Ὑρκάνιος, ἐπειδὴν Καδοῦσιοι ἔλθωσι καὶ Σάκαι καὶ οἱ ἔμοι πολῖται, καλέσωμεν καὶ τοῦτον, ἵνα κοινῇ συμβουλευσώμεθα πάντες ὅσοις προσήκει πῶς ἂν συμφορώτατα χροῦμεθα

21. τέως] I. e. "Interim, usque dum, usque, donec Cyrus cum exercitu accessisset, as Anab. 5, 4, 8. It is an Attic term, (see Mæris,) of which Plato is very fond, (Ruhnk. ad Timæi Lex.)" Fischer.

22. ἐκγόνους] "The marg. Vill. has ἐγγόνους. The common reading Xen. Cyrop.

cannot be right, if the distinction between ἐκγονος and ἐγγονος is true, which is made by Thom. M. 849. and Etym. M. (see Dorv. ad Char. 327. ed. Lips.) who contend that the former is said *de liberis*, the latter *de nepotibus*." Poppo.

τῷ φρουρίῳ ; XXIII. ταῦτα μὲν οὕτω συνήνεσεν ὁ Κῦρος· ἐπεὶ δὲ συνήλθον οἷς ἔμελε περὶ τοῦ φρουρίου, ἐβουλευσάντο κοινῇ φυλάττειν οἷσπερ ἀγαθὸν ἦν φίλιον ὄν, ὅπως αὐτοῖς μὲν πρόβολος εἴη πολέμον, τοῖς δ' Ἀσσυρίοις ἐπιτετειχισμένον εἴη. XXIV. τούτων γενομένων πολὺ δὴ προθυμότερον καὶ πλείους καὶ Καδούσιοι συνεστρατεύοντο καὶ Σάκαι καὶ Ὑρκάνιοι· καὶ συνελέγη ἐντεῦθεν στράτευμα Καδουσίων μὲν πελτασταὶ εἰς δυσμυρίους καὶ ἱππεῖς εἰς τετρακισχιλίους, Σακῶν δὲ τοξόται εἰς μυρίους καὶ ἱπποτοξόται ²³ εἰς δισχίλιους· καὶ Ὑρκάνιοι δὲ πεζοὺς τε ὑπόσους ἐδύναντο προσεξέπεμψαν καὶ ἱππεῖς ἐξεπλήρωσαν εἰς δισχίλιους· τὸ γὰρ πρόσθεν καταλελειμμένοι ἦσαν πλείους οἶκοι αὐτοῖς ἱππεῖς, ὅτι καὶ οἱ Καδούσιοι καὶ οἱ Σάκαι τοῖς Ἀσσυρίοις πολέμιοι ἦσαν. XXV. ὅσον δὲ χρόνον ἐκαθέζετο ὁ Κῦρος ἀμφὶ τὴν περὶ τὸ φρούριον οἰκονομίαν, τῶν Ἀσσυρίων τῶν κατὰ ταῦτα τὰ χωρία πολλοὶ μὲν ἀπῆγον ἵππους, πολλοὶ δὲ ἀπέφερον ὄπλα, φοβούμενοι ἤδη πάντας τοὺς προσχώρους.

XXVI. Ἐκ δὲ τούτου προσέρχεται τῷ Κύρῳ ὁ Γαδάτας καὶ λέγει ὅτι ἤκουσιν αὐτῷ ἄγγελοι ὥς ὁ Ἀσσύριος ἐπεὶ πύθοιτο τὰ περὶ τοῦ φρουρίου, χαλεπῶς τε ἐνέγκοι καὶ συσκευάζοιτο ὥς ἐμβαλῶν εἰς τὴν αὐτοῦ χώραν. ἐὰν οὖν ἀφῆς με, ὦ Κῦρε, τὰ τεῖχη ἂν πειραθείην διασῶσαι, τῶν δ' ἄλλων μείων λόγος. XXVII. καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν, Ἐὰν οὖν ἴης νῦν, πότε ἔσῃ οἶκοι ; καὶ ὁ Γαδάτας εἶπεν, Εἰς τρίτην ²⁴ δειπνήσω ἐν τῇ ἡμετέρᾳ. Ἦ καὶ τὸν Ἀσσύριον, ἔφη, οἶει ἐκεῖ ἤδη καταλήψεσθαι ; Εὖ μὲν οὖν, ἔφη, οἶδα· σπεύσει γὰρ ἕως ἔτι πρόσω δοκεῖς ἀπειναι. XXVIII. Ἐγὼ δ', ἔφη ὁ Κῦρος, ποσταῖος ἂν τῷ στρατεύματι ἐκεῖσε ἀφικοίμην ; πρὸς τοῦτο δὴ ὁ Γαδάτας λέγει· Πολὺ ἤδη, ὦ δέσποτα, ἔχεις τὸ στράτευμα καὶ οὐκ ἂν δύναιο μεῖον ἢ ἐν ἑξ ἢ ἐπτὰ ἡμέραις ἐλθεῖν πρὸς τὴν ἐμὴν οἴκησιν. Σὺ μὲν τοίνυν, ἔφη ὁ Κῦρος, ἀπιθι ὥς τάχιστα· ἐγὼ δὲ ὥς ἂν δυνατόν ἢ πορεύσομαι. XXIX. ὁ μὲν δὴ Γαδάτας ὄχρετο· ὁ δὲ Κῦρος συνεκάλεσε πάντας τοὺς ἄρχοντας τῶν συμμάχων· καὶ ἤδη πολλοὶ τε ἐδόκουν καὶ καλοὶ κάγαθοι πορεῖναι· ἐν οἷς δὴ λέγει ὁ Κῦρος ταῦτα·

23. ἱπποτοξόται] "I. e. Mounted bowmen; sagittarii equites, Curt. 5, 4, 14.; hippotoxotæ, Hirtius B. Afr. 19, 6. Cæs. B. C. 3, 4, 5.; equites sagittis ex equo utentes, Liv. 35, 48, 3." Fischer.

24. εἰς τρίτην] Mæris: Εἰς τρίτην ἡμέραν, Ἀττικῶς· εἰς τρίτην καθ' ἑαυτὸ μόνον, Ἑλληνικῶς. Compare Thom. M.: Οὐ λέγουσιν Ἀττικοὶ εἰς τρίτην ἡμέραν, ἀλλ' εἰς τρίτην μόνον.

XXX. Ἄνδρες σύμμαχοι, Γαδάτας διέπραξεν ἃ δοκεῖ πᾶσιν ἡμῖν πολλοῦ ἄξια εἶναι, καὶ ταῦτα πρὶν καὶ ὅτι οὖν ὑφ' ἡμῶν ἀγαθὸν παθεῖν. νῦν δὲ ὁ Ἀσσύριος εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ ἐμβαλεῖν ἀγγέλλεται, δῆλον ὅτι ἅμα μὲν τιμωρεῖσθαι αὐτὸν βουλόμενος, ὅτι δοκεῖ ἀπ' αὐτοῦ μέγα βεβλάφθαι· ἅμα δὲ ἴσως κἀκεῖνο ἐννοεῖται ὥς εἰ οἱ μὲν²⁵ πρὸς ἡμᾶς ἀφιστάμενοι μηδὲν ὑπ' ἐκείνου κακὸν πείσονται, οἱ δὲ σὺν ἐκείνῳ ὄντες ὑφ' ἡμῶν ἀπολοῦνται, ὅτι τάχα οὐδένα εἰκὸς σὺν αὐτῷ βουλήσεσθαι εἶναι. XXXI. νῦν οὖν, ὦ ἄνδρες, καλὸν τι ἂν μοι δοκοῦμεν ποιῆσαι, εἰ προθύμως Γαδάτα βοηθήσαιμεν ἀνδρὶ εὐεργέτῃ· καὶ ἅμα δίκαια ποιοῖμεν ἂν χάριν ἀποδιδόντες· ἀλλὰ μὴν καὶ ξύμφορά γ' ἂν, ὥς ἐγὼ δοκῶ, πράξαιμεν ἡμῖν αὐτοῖς. XXXII. εἰ γὰρ πᾶσι φαινοίμεθα τοὺς μὲν κακῶς ποιούντας νικᾶν πειρώμενοι κακῶς ποιούντες, τοὺς δ' εὐεργετοῦντας ἀγαθοῖς ὑπερβαλλόμενοι, εἰκὸς ἐκ τῶν τοιούτων φίλους μὲν πολλοὺς ἡμῖν βούλεσθαι γίγνεσθαι, ἐχθρὸν δὲ μηδένα ἐπιθυμεῖν εἶναι. XXXIII. εἰ δὲ ἀμελῆσαι δόξαιμεν Γαδάτου, πρὸς τῶν θεῶν ποίοις λόγοις ἂν ἄλλον πείθοιμεν χαρίζεσθαι τι ἡμῖν; πῶς δ' ἂν τολμῶμεν ἡμᾶς αὐτοὺς ἐπαινεῖν; πῶς δ' ἂν ἀντιβλέψαι τις ἡμῶν δύναιτο Γαδάτα, εἰ ἡττῶμεθα αὐτοῦ εὖ ποιούντος τοσοῦτοι ὄντες ἐνὸς ἀνδρὸς καὶ τούτου οὕτω διακειμένου;²⁶ ὁ μὲν οὕτως εἶπεν. XXXIV. οἱ δὲ πάντες ἰσχυρῶς συνεπήρουν ταῦτα ποιεῖν.

Ἄγετε τοίνυν, ἔφη, ἐπεὶ καὶ ὑμῖν συνδοκεῖ ταῦτα, ἐπὶ μὲν τοῖς ὑποζυγίοις καὶ ὀχήμασι καταλίπωμεν ἕκαστοι τοὺς μετ' αὐτῶν ἐπιτηδειοτάτους πορεύεσθαι. XXXV. Γωβρύας δ' ἡμῖν ἀρχέτω αὐτῶν καὶ ἡγείσθω αὐτοῖς· καὶ γὰρ ὁδῶν ἔμπειρος καὶ τᾶλλα ἱκανός· ἡμεῖς δ', ἔφη, καὶ ἵπποις τοῖς δυνατωτάτοις καὶ ἀνδράσι πορευόμεθα

25. ὥς εἰ οἱ μὲν] "After the interposition of some clauses of a sentence, the particle, which has not yet been attached to its verb, is often either itself repeated, (as *μή*, Anab. 3, 2, 25. and *εἰ*, 3, 2, 35.) or exchanged with another of the same signification. Thus we have here *ὥς ὅτι*, which is also found de Vectig. 5, 1. Hist. Gr. 6, 4, 37. 5, 13. etc. as Zeune remarks. Hence also Demosth. Ol. 1. p. 16. Reiske, *Εἰ μηδὲ—οὐ τολμήσετε*, where the second particle of negation is superfluous. Thus too even several words are often repeated with certain permutations: 5, 1, 5. 6, 5, 21." Poppo.

26. καὶ τούτου οὕτω διακειμένου] I. e. "Præsertim cum sit hoc in rerum statu." For the question here is not about the merits of Gadatas, which are set forth by the words *εὖ ποιούντος*, but about his condition, because he alone, destitute of aid, was compelled to defend his country against the forces of the Assyrian." Zeune. "Weiske angorem Gadatæ ob Assyriorum incursionem memorat. Mihi Cyrus, pronunciato vocabulo ἀνδρὸς, subito redisse in recordationem mali videtur, quod erat Gadatas perpressus, cum castraretur." Schneider.

τὰ ἐπιτήδεια τριῶν ἡμερῶν λαβόντες· ὅσῳ δ' ἂν κουφότερον συσκέυασώμεθα καὶ εὐτελέστερον, τοσούτῳ ἥδιον τὰς ἐπιούσας ἡμέρας ἀριστήσομέν τε καὶ δειπνήσομεν καὶ καθευδήσομεν. XXXVI. νῦν δ', ἔφη, πορευώμεθα ὧδε· πρῶτον μὲν ἄγε σὺ, Χρυσάντα, τοὺς θωρακοφόρους, ἐπεὶ ὁμαλή τε καὶ πλατεῖα ἡ ὁδὸς ἐστὶ, τοὺς ταξιάρχους ἔχων ἐν μετώπῳ πάντας· ἡ δὲ τάξις ἐκάστη ἐφ' ἐνὸς ἵτω· ἀθρόοι γὰρ ὄντες καὶ τάχιστα καὶ ἀσφαλέστατα πορευοίμεθ' ἂν. XXXVII. τοῦτον δ' ἔνεκα, ἔφη, κελεύω τοὺς θωρακοφόρους ἡγεῖσθαι ὅτι τοῦτο βαρύντατόν ἐστι τοῦ στρατεύματος. τοῦ δὲ βαρυτάτου ἡγουμένου, ἀνάγκη ῥαδίως ἔπεσθαι πάντα τὰ θάιτον ἰόντα· ὅταν δὲ τὸ τάχιστον ἡγῇται ἐν νυκτὶ, οὐδέν ἐστι θαυμαστὸν καὶ διασπᾶσθαι τὰ στρατεύματα· τὸ γὰρ προταχθὲν ἀποδιδράσκει. XXXVIII. ἐπὶ δὲ τούτοις, ἔφη, Ἀρτάβαζος τοὺς Περσῶν πελταστὰς καὶ τοξότας ἀγέτω· ἐπὶ δὲ τούτοις Ἀνδαμύνας ὁ Μῆδος τὸ Μῆδων πεζικόν· ἐπὶ δὲ τούτοις Ἐμβας τὸ Ἀρμενίων πεζικόν· ἐπὶ δὲ τούτοις Ἀρτούχας Ὑρκανίους· ἐπὶ δὲ τούτοις Θαμβράδας τὸ Σακῶν πεζικόν· ἐπὶ δὲ τούτοις Δαμάτας Καδουσίους. XXXIX. ἀγόντων δὲ καὶ οὗτοι πάντες ἐν μετώπῳ μὲν τοὺς ταξιάρχους ἔχοντες, δεξιούς δὲ τοὺς πελταστὰς, ἀριστεροὺς δὲ τοὺς τοξότας τοῦ ἑαυτῶν πλαισίου·²⁷ οὕτω γὰρ πορευόμενοι καὶ εὐχρηστότεροι γίνονται. XL. ἐπὶ δὲ τούτοις οἱ σκευοφόροι, ἔφη, πάντων ἐπέσθων· οἱ δ' ἄρχοντες αὐτῶν ἐπιμελείσθων ὅπως συνσκευασμένοι τε ὥσὶ πάντα πρὶν καθεύδειν καὶ πρῶτ' σὺν τοῖς σκέυεσι παρῶσιν εἰς τὴν τεταγμένην χώραν καὶ ὅπως κοσμίως ἔπωνται. XLI. ἐπὶ δὲ τοῖς σκευοφόροις, ἔφη, τοὺς Πέρσας ἱππέας Μαδάτας ὁ Πέρσης ἀγέτω; ἔχων καὶ οὗτος τοὺς ἑκατοντάρχους τῶν ἱππέων ἐν μετώπῳ· ὁ δ' ἑκατόνταρχος τὴν τάξιν ἀγέτω εἰς ἓνα ὥσπερ οἱ πέζαρχοι. XLII. ἐπὶ δὲ τούτοις Ῥαμβάκας ὁ Μῆδος ὡσαύτως τοὺς ἑαυτοῦ ἱππέας· ἐπὶ δὲ τούτοις σὺ, ὦ Τιγράνη, τὸ σεαυτοῦ ἱππικόν· καὶ οἱ ἄλλοι δὲ ἱππαρχοὶ²⁸ μεθ' ὧν ἕκαστοι ἀφίκοντο πρὸς ἡμᾶς·

27. τοῦ ἑαυτῶν πλαισίου] "The sense is, 'In suo cujusque agminis plæsiō.' For the number of *plæsia* was proportioned to the number of nations, which formed the army of Cyrus, i. e. troops formed into an oblong square. For πλάσιον differs from πλίνθιον, which is a πλάσιον ἰσόπλευρον, Anab. 3, 4, 19. i. e. a troop formed into an equilateral square. See Blanchard ad Arrian. Tact. p. 69. Πλάσιον

ὀνομάζεται, ὅταν πρὸς πάσας τὰς πλεურὰς παρατάξηται τις ἐν ἑτερομήκει σχήματι. With what is here related of the army of Cyrus, compare what is said by the author of the tract de Artaxerxis Exp. 1, 8, 9. Πάντες δὲ οὗτοι κατὰ ἔθνη, ἐν πλαισίῳ πλήρει ἀνθρώπων ἕκαστον τὸ ἔθνος ἐπορεύετο." Zeune.

28. οἱ ἄλλοι δὲ ἱππαρχοὶ] "It is somewhat remarkable that, while all the other nations in the army of Cyrus

ἐπὶ δὲ τούτοις Σάκαι ἄγετε· ἔσχατοι δ', ὥσπερ ἦλθον, Καδούσιοι ἀγόντων τὸ στράτευμα· Ἀλκεύνα, σὺ δὲ ὁ ἄγων αὐτοὺς ἐπιμελοῦ τὸ νῦν εἶναι πάντων τῶν ὀπισθεν καὶ μηδένα ἔα ὕστερον τῶν σῶν ἱππέων γίγνεσθαι. XLIII. ἐπιμελεῖσθε δὲ τοῦ σιωπῇ πορεύεσθαι οἱ τε ἄρχοντες καὶ πάντες δὲ οἱ σωφρονοῦντες· διὰ γὰρ τῶν ὥτων ἐν τῇ νυκτὶ ἀνάγκη μᾶλλον ἢ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν ἕκαστα καὶ αἰσθάνεσθαι καὶ πράττεσθαι· καὶ τὸ ταραχθῆναι δὲ ἐν τῇ νυκτὶ πολὺ μείζον ἐστὶ πρᾶγμα ἢ ἐν τῇ ἡμέρᾳ καὶ δυσκαταστατώτερον· οὗ ἕνεκα ἢ τε σιωπῇ ἀσκητέα καὶ ἡ τάξις διαφυλακτέα. XLIV. τὰς δὲ νυκτερινὰς φυλακὰς, ὅταν μέλλητε νυκτὸς ἀναστήσεσθαι, χρή ὡς βραχυτάτας καὶ πλείστας ποιεῖσθαι, ὡς μηδένα ἢ ἐν τῇ φυλακῇ ἀγρυπνία πολλὴ οὔσα λυμαίνεται ἐν τῇ πορείᾳ· ἡνίκα δ' ἂν ὥρα ᾗ πορεύεσθαι, σημανεῖ²⁹ τῷ κέρατι.³⁰ XLV. ὑμεῖς δ' ἔχοντες ἃ δεῖ ἕκαστοι πάρεστε εἰς τὴν ἐπὶ Βαβυλῶνος ὁδόν· ὁ δ' ὁρμώμενος ἀεὶ τῷ κατ' οὐρὰν παρεγγυάτω ἔπεσθαι.

XLVI. Ἐκ τούτου δὴ ὥχοντο ἐπὶ τὰς σκηνὰς καὶ ἅμα ἀπύοντες διελέγοντο πρὸς ἀλλήλους ὡς μνημονικῶς ὁ Κῦρος ὀπόσοις συνέταττε πᾶσιν ὀνομάζων ἐνετέλλετο. XLVII. ὁ δὲ Κῦρος ἐπιμελείᾳ τοῦτο ἐποίει· πάνν γὰρ αὐτῷ ἐδόκει θαυμαστὸν εἶναι εἰ οἱ μὲν βάνανσοι³¹ ἴσασι τῆς ἑαυτοῦ τέχνης ἕκαστος τῶν ἐργαλείων³² τὰ ὀνόματα, καὶ ὁ ἱατρὸς δὲ οἶδε καὶ τῶν ὀργάνων καὶ τῶν φαρμάκων οἷς χρῆται πάν-

are expressly mentioned, the Hyrcanians alone are so covertly alluded to." Poppo.

29. σημανεῖ] I. e. 'Ο σαλπικτήης. See Cyrop. 4, 5, 42. 5, 3, 52. Matth. Gr. Gr. 409. Buttm. Gr. Gr. s. 116, 9.: Elmsley ad Eurip. Heracl. 830. p. 131. ed. Lips. thinks that it is to be received as an impersonal. "Σημαίνειν intell. e superioribus χρή: 'signum profectionis dandum est,' vel 'significandum est,' ut vertit Phil., qui adeo et ipse legit σημαίνειν, non σημανεῖ, quæ est vitiosa Cod. Guelf. scriptura." Fischer.

30. τῷ κέρατι] "Varro L. L. 4, 24.: 'Cornua dicebantur quæ nunc tubæ vocantur, eo quod ea, quæ jam sunt ex ære, tunc fiebant ex bubulo cornu.' Among the Greeks in the most ancient times neither horns nor trumpets were in use; trumpets were at length adopted from the Tyrrheni; previously they

employed conchs or shells, and used fires or fire-balls, (*igniferis*.) See the Schol. Eurip. Phœn. 1386. Barnes ad Eurip. Iph. T. 303. Rhes. 988." Zeuné. See Potter's Archæol. Gr. 2, 164. ed. Germ.

31. βάνανσοι] "Properly, those artificers, who work by means of fire, and stand by the fire, as blacksmiths &c.; 2. artificers and mechanics of any kind. Plato Symp. 23. 'Ο δὲ ἄλλο τι σοφὸς ὦν, ἢ περὶ τὰς τέχνας, ἢ χειρουργίας τινὰς, βάνανσος. See J. Poll. 7, 6. and the Index to Æschines Socr." Fischer.

32. τῶν ἐργαλείων] "'Εργαλεῖον is the same as ὄργανον, which Xen. employs for it in the next clause. Hesych. 'Εργαλεῖον ὄργανον. For in the Tarentine dialect, according to Hesychius, ἐργαλεῖον signified ἐργαστήριον, a workshop." Fischer.

των τὰ ὀνόματα, ὁ δὲ στρατηγὸς οὕτως ἡλίθιος ἔσοιτο ὥστε οὐκ εἴσεται τῶν ὑφ' αὐτὸν ἡγεμόνων³³ τὰ ὀνόματα, οἷς ἀνάγκη ἐστὶν αὐτῷ ὀργάνοις χρῆσθαι καὶ ὅταν καταλαβεῖν τι βούληται καὶ ὅταν φυλάξαι καὶ ὅταν θαρρύναι καὶ ὅταν φοβῆσαι· καὶ τιμῆσαι δὲ ὁπότε τινὰ βούλοιο, πρέπον αὐτῷ ἐδόκει εἶναι ὀνομαστὶ προσαγορεύειν.³⁴ XLVIII. ἐδόκουν δ' αὐτῷ οἱ γιγνώσκεσθαι δοκοῦντες ὑπὸ τοῦ ἀρχοντος καὶ τοῦ καλόν τι ποιοῦντες ὀρᾶσθαι μᾶλλον ὀρέγεσθαι καὶ τοῦ αἰσχρόν τι ποιεῖν μᾶλλον προθυμῆσθαι ἀπέχεσθαι. XLIX. ἡλίθιον δὲ καὶ τοῦτ' ἐδόκει εἶναι αὐτῷ τὸ ὁπότε βούλοιτό τι πραχθῆναι, οὕτω προστάττειν ὥσπερ ἐν οἴκῳ ἔνιοι δεσπότες προστάττουσιν, "Ἴτω τις ἐφ' ὕδωρ, Ξύλα τις σχισιάτω· L. οὕτω γὰρ προσταττομένων εἰς ἀλλήλους τε ὀρᾶν πάντες ἐδόκουν αὐτῷ καὶ οὐδεὶς περαίνειν τὸ προσταχθὲν καὶ πάντες ἐν αἰτίᾳ εἶναι καὶ οὐδεὶς οὔτε αἰσχύνεσθαι οὔτε φοβεῖσθαι ὁμοίως διὰ τὸ σὺν πολλοῖς αἰτίαν ἔχειν· διὰ ταῦτα δὴ αὐτὸς πάντας ὠνόμαζεν ὅτῳ τι προστάττοι.

LI. Καὶ Κῦρος μὲν δὴ περὶ τούτων οὕτως ἐγίγνωσκεν. οἱ δὲ στρατιῶται τότε μὲν δειπνήσαντες καὶ φυλακὰς καταστησάμενοι καὶ συσκευασάμενοι πάντα ἃ ἔδει ἐκοιμήθησαν. LII. ἡνίκα δ' ἦν ἐν μέσῳ νυκτῶν ἐσήμηνε τῷ κέρατι. Κῦρος δ' εἰπὼν τῷ Χρυσάντῳ ὅτι ἐπὶ τῇ ὁδῷ ὑπομένοι [δὴ] ἐν τῷ πρόσθεν τοῦ στρατεύματος ἐξῆει λαβὼν τοὺς ἀμφ' αὐτὸν ὑπηρέτας· βραχεῖ δὲ χρόνῳ ὕστερον Χρυσάντας παρῆν ἄγων τοὺς θωρακοφόρους. LIII. τούτῳ μὲν οὖν ὁ Κῦρος δὸς τοὺς ἡγεμόνας τῆς ὁδοῦ πορεύεσθαι ἐκέλευεν ἡσύχως ἕως ἄγγελος ἔλθοι· οὐ γάρ πω ἐν ὁδῷ πάντες ἦσαν· αὐτὸς δὲ ἐστηκὼς ἐν τῇ ὁδῷ τὸν μὲν προσιόντα προϋπέμπετο ἐν τάξει, ἐπὶ δὲ τὸν ὕστερίζοντα ἔπεμπε καλῶν. LIV. ἐπεὶ δὲ πάντες ἐν ὁδῷ ἦσαν, πρὸς μὲν Χρυσάνταν ἱππέας ἔπεμψεν ἐροῦντας ὅτι ἐν ὁδῷ ἦδη πάντες· ἄγε οὖν ἦδη θάττον. LV. αὐτὸς δὲ παρελαύνων τὸν ἵππον εἰς τὸ πρόσθεν ἡσυχος³⁵ κατεθεᾶτο τὰς τάξεις· καὶ οὖς μὲν ἴδοι εὐτάκτως

33. τῶν ὑφ' αὐτὸν ἡγεμόνων] "From this passage it is apparent that Pliny N. H. 7, 24. Valer. Max. 8, 7. and other Latin writers," (Quintil. 11, 2. Solin. 7. Synes. de Regno p. 9.) "have, rashly and without examination, asserted that Cyrus had learnt by heart the names of all the soldiers in his army." Hutch. See Muret. Var. Lectt. 3, 1. Brodæus Misc. 9, 23. (in Thes. Gruter. 4, 76.) Abramius ad Cic. pro Lig. c. 11. Fischer ad h. l.

34. ὀνομαστὶ προσαγορεύειν] "To be addressed by name, is honorable and pleasant to us, Il. K. 68. Cic. Mur. 36. For we feel that we are either beloved, or held in some esteem by him, who deigns to retain our name in his memory. In the same way Cyrus addresses his generals by name in 6, 3, 28. 7, 1, 49." Weiske.

35. ἡσυχος] "Some construe this with παρελαύνων, others," (as Fischer,) "with κατεθεᾶτο. On adjectives used

καὶ σιωπῇ ἰόντας, προσελαύνων αὐτοῖς τίνες τε εἶεν ἤρετο καὶ ἐπεὶ πύθοιτο ἐπῆναι· εἰ δέ τινας θορυβουμένους αἰσθοίτο, τὸ αἴτιον τούτου σκοπῶν κατασβεννύναι τὴν ταραχὴν ἐπειράτο.

LVI Ἐν μόνον παραλέλειπται τῆς ἐν νυκτὶ ἐπιμελείας αὐτοῦ, ὅτι πρὸ παντὸς τοῦ στρατεύματος πεζοὺς εὐζώνους οὐ πολλοὺς προὔπεμπεν, ἐφορωμένους ὑπὸ Χρυσάντα καὶ ἐφορῶντας αὐτὸν, ὥς ὠτακουστούντες³⁶ καὶ εἰ πως ἄλλως δύναιντο αἰσθάνεσθαι σημαίνουεν τῷ Χρυσάντῳ ὅ,τι καιρὸς δοκοίη εἶναι· ἄρχων δὲ καὶ ἐπὶ τούτοις ἦν ὃς καὶ τούτους ἐκόσμη καὶ τὸ μὲν ἄξιον λόγου ἐσήμαινε, τὸ δὲ μὴ οὐκ ἠνώχλει λέγων. LVII. τὴν μὲν δὴ νύκτα οὕτως ἐπορεύοντο· ἐπεὶ δὲ ἡμέρα ἐγένετο, τοὺς μὲν τῶν Καδουσίων ἱππέας, ὅτι αὐτῶν καὶ οἱ πεζοὶ ἔσχατοι ἐπορεύοντο, παρὰ τούτοις κατέλιπεν, ὥς μὴδ' οὔτοι ψιλοὶ ἱππέων ἴοιεν· τοὺς δ' ἄλλους εἰς τὸ πρόσθεν παρελαύνειν ἐκέλευσεν, ὅτι καὶ οἱ πολέμιοι ἐν τῷ πρόσθεν ἦσαν, ὅπως εἰ τέ τί που ἐναντιοῖτο αὐτῷ, ἀπαντῶν ἔχων τὴν ἰσχὺν ἐν τάξει καὶ μάχοιτο, εἰ τέ τί που φεῦγον ὀφθείη, ὥς ἐξ ἐτοιμοτάτου διώκοι. LVIII. ἦσαν δὲ αὐτῷ αἰεὶ τεταγμένοι οὓς τε διώκειν δέοι καὶ οὓς παρ' αὐτῷ μένειν· πᾶσαν δὲ τὴν τάξιν λυθῆναι οὐδέποτε εἶα. LIX. Κῦρος μὲν δὴ οὕτως ἦγε τὸ στράτευμα· οὐ μέντοι αὐτὸς γε μιᾷ χώρᾳ ἐχρῆτο, ἀλλ' ἄλλοτε ἀλλαχῇ περιελαύνων ἐφεώρα τε καὶ ἐπεμελεῖτο εἰ του δέοιντο. οἱ μὲν δὴ ἀμφὶ Κῦρον οὕτως ἐπορεύοντο.

adverbially, see Matth. Gr. Gr. p. 621. Buttm. s. 109, 3, n. 2." Poppo.

36. ὠτακουστούντες] "Guelf. Par. marg. Vill. ὑπακουστούντας or ὑπακουστούντες, 'which verb neither occurs elsewhere, nor seems to be the right word here, though νηκουστέω and ἀκουστιάω are found in ancient writers.'" Schneider. "Ἵπακουστούντες has resulted either from the negligence of the transcribers, or from a marginal gloss. Hesych. Ἀκουστήσας· διδάξας. But ὠτακουστεῖν corresponds to the Latin *auscultare*, Gl. vet. It is applied to those, who either commission others to use their endeavours to obtain some information, or use their own endeavours to obtain it." Fischer. "Ἵτακουστεῖν, 'to catch rumors by

listening secretly,' 'to collect (or note down) privately the conversation of others.' It is applied to spies or informers, who are called 'the ears of a king.' J. Poll. 2, 84. Βασιλέως ὠτα, — ἀπὸ δὲ τούτων τὸ ὠτακουστεῖν πεποιήται. Hesych. Ὠτακουστεῖ· περιέργως ἀκούει. Suid. Ὠτακουστεῖν, γενικῇ· τὰ κρύφια μανθάνειν ἐθέλειν διὰ τινων· Thom. M. has the same words, but without ἐθέλειν. Cyrop. 8, 2, 7. Cyrus πολλοὺς ἐποίησεν ἀνθρώπους καὶ ὠτακουστεῖν καὶ κατοπτεῖν, τί ἂν ἀγχείλαντες ὠφελήσειαν βασιλείᾳ. It is also applied to foot-soldiers sent in advance, 5, 3, 21. Ὡς ὠτακουστούντες—σημαίνουεν τῷ Χρυσάντῳ ὅ,τι καιρὸς δοκοίη εἶναι." Sturz's Lex. Xen.

CAP. IV.

I. Ἐκ δὲ τοῦ Γαδάτα ἱππικοῦ τῶν δυνατῶν τις ἀνδρῶν ἐπεὶ ἑώρα αὐτὸν ἀφεστηκότα ἀπὸ τοῦ Ἀσσυρίου, ἐνόμισεν ὅτι εἴ τι οὗτος πάθοι, αὐτὸς ἂν λαβεῖν παρὰ τοῦ Ἀσσυρίου πάντα τὰ Γαδάτα· οὕτω δὴ πέμπει τινὰ τῶν ἑαυτοῦ πιστῶν πρὸς τὸν Ἀσσύριον καὶ κελεύει τὸν ἰόντα, εἰ καταλάβοι ἤδη ἐν τῇ Γαδάτα χώρα τὸ Ἀσσύριον στράτευμα, λέγειν τῷ Ἀσσυρίῳ ὅτι εἰ βούλοιο ἐνεδρεῦσαι, λαβεῖν ἂν Γαδάταν καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ. II. δηλοῦν δὲ ἐνετέλλετο ὅσῃν τε εἶχεν ὁ Γαδάτας δύναμιν καὶ ὅτι Κῦρος οὐ συνείπετο αὐτῷ· καὶ τὴν ὁδὸν ἐδήλωσεν ἥ προσιέναι μέλλοι. προσεπέστειλε δὲ τοῖς αὐτοῦ οἰκέταις, ὥς πιστεῦοιτο μᾶλλον, καὶ τὸ τεῖχος ὃ ἐτύγχανεν αὐτὸς ἔχων ἐν τῇ Γαδάτα χώρα παραδοῦναι τῷ Ἀσσυρίῳ καὶ τὰ ἐνόντα· ἥξειν δὲ καὶ αὐτὸς ἔφασκεν, εἰ μὲν δύναιτο, ἀποκτείνας Γαδάταν, εἰ δὲ μὴ, ὥς σὺν τῷ Ἀσσυρίῳ τὸ λοιπὸν ἐσόμενος. III. ἐπεὶ δὲ ὁ ἐπὶ ταῦτα ταχθεὶς ἐλαύνων ὥς δυνατὸν ἦν τάχιστα ἀφικνεῖται πρὸς τὸν Ἀσσύριον καὶ ἐδήλωσεν ἐφ' ἧ ἡκοι, ἀκούσας ἐκείνος τό τε χωρίον εὐθὺς παρέλαβε καὶ πολλὴν ἵππον ἔχων καὶ ἄρματα ἐνήδρευεν ἐν κώμας ἀθρόαις. IV. ὁ δὲ Γαδάτας ὥς ἐγγὺς ἦν τούτων τῶν κωμῶν, πέμπει τινὰς προδιερευνησομένους. ὁ δὲ Ἀσσύριος ὥς ἔγνω προσιόντας τοὺς διερευνητὰς, φεύγειν κελεύει ἄρματα ἐξαναστάντα δύο ἢ τρία καὶ ἵππους ὀλίγους, ὥς δὴ φοβηθέντας καὶ ὀλίγους ὄντας. οἱ δὲ προδιερευνηταὶ ὥς εἶδον ταῦτα, αὐτοὶ τε ἐδίωκον καὶ τῷ Γαδάτῃ κατέσειον· καὶ ὃς ἐξαπατηθεὶς διώκει ἀνὰ κράτος. οἱ δὲ Ἀσσύριοι, ὥς ἐδόκει ἀλώσιμος εἶναι ὁ Γαδάτας, ἀνίστανται ἐκ τῆς ἐνέδρας. V. καὶ οἱ μὲν ἀμφὶ Γαδάταν ἰδόντες ὥσπερ εἰκὸς ἔφευγον, οἱ δ' αὖ ὥσπερ εἰκὸς ἐδίωκον. καὶ ἐν τούτῳ ὁ ἐπιβουλευὼν τῷ Γαδάτῃ παῖει αὐτὸν, καὶ καιρίας μὲν πληγῆς³⁷ ἀμαρτάνει, τύπτει δὲ αὐτὸν εἰς τὸν ὄμιον καὶ τιτρώσκει. ποιήσας δὲ τοῦτο ἐξίσταται ἕως σὺν τοῖς διώκουσιν ἐγένετο· ἐπεὶ δ' ἐγνώσθη ὃς ἦν, ὁμοῦ δὴ σὺν τοῖς Ἀσσυρίοις προθύμως ἐκτείνων τὸν ἵππον σὺν τῷ βασιλεῖ ἐδίωκεν. VI. ἐνταῦθα δὴ ἠλίσκοντο μὲν δῆλον ὅτι οἱ βραδυτάτους

37. καιρίας μὲν πληγῆς] I. e. A mortal blow, ictus letalis. Letale vulnus, Sueton. Cæs. 82.; κροταφιαία πληγή, Synes. Epist. D. H.; J. Poll. 4, 189.

Καίριον τραῦμα, (Lucian 2, 459.) καιρία πληγή, ἔλκος, ὠτειλή, οὐλή. Leopard. Emend. 5, 5. and Interpr. ad Hesych. 2, 110.

ἔχοντες τοὺς ἵππους ὑπὸ τῶν ταχίστων· ἤδη δὲ μάλα πάντες πιεζόμενοι διὰ τὸ κατατετρῦσθαι ³⁸ ὑπὸ τῆς πορείας οἱ τοῦ Γαδάτα ἱππεῖς καθορῶσι τὸν Κῦρον προσίοντα σὺν τῷ στρατεύματι· δοκεῖν δὲ χρῆ ἄσμένως καὶ ἡδέως ³⁹ ὥσπερ εἰς λιμένα ἐκ χειμῶνος προσφέρεσθαι αὐτούς. VII. ὁ δὲ Κῦρος τὸ μὲν πρῶτον ἐθαύμασεν, ὡς δ' ἔγνω τὸ πρᾶγμα, ἔστε μὲν πάντες [ἐν]αντίοι ⁴⁰ ἡλαυρον, ἐναντίος καὶ αὐτὸς ἐν τάξει ἦγε τὴν στρατιάν· ὡς δὲ γνόντες οἱ πολέμιοι τὸ ὄν ἐτράπησαν εἰς φυγὴν, ἐνταῦθα δὴ ὁ Κῦρος διώκειν ἐκέλευσε τοὺς πρὸς τοῦτο τεταγμένους, αὐτὸς δὲ σὺν τοῖς ἄλλοις εἶπετο ὡς ᾔετο συμφέρειν. VIII. ἐνταῦθα δὴ καὶ ἄρματα ἠλίσκετο, ἔνια μὲν καὶ ἐκπιπτόντων τῶν ἡνιόχων, τῶν μὲν ἐν τῇ ἀναστροφῇ, τῶν δὲ καὶ ἄλλως, ἔνια δὲ καὶ περιτεμνόμενα ὑπὸ τῶν ἱππέων ἠλίσκετο. καὶ ἀποκτείνουσι δὲ ἄλλους τε πολλοὺς καὶ τὸν παίσαντα τὸν Γαδάταν. IX. τῶν μέντοι πεζῶν Ἀσσυρίων οἱ ἔτυχον τὸ Γαδάτα χωρίον πολιορκοῦντες οἱ μὲν εἰς τὸ τεῖχος κατέφευγον τὸ ἀπὸ Γαδάτα ἀποστὰν, οἱ δὲ φθάσαντες εἰς πόλιν τινὰ τοῦ Ἀσσυρίου μεγάλην, ἔνθα καὶ αὐτὸς σὺν τοῖς ἵπποις καὶ τοῖς ἄρμασι κατέφυγεν ὁ Ἀσσύριος.

X. Κῦρος μὲν δὴ διαπραξάμενος ταῦτα ἐπαναχωρεῖ εἰς τὴν Γαδάτα χώραν· καὶ προστάξας οἷς ἔδει ἀμφὶ τὰ αἰχμάλωτα ἔχειν εὐθὺς ἐπορεύετο, ὡς ἐπισκέψαιτο τὸν Γαδάταν πῶς ἔχοι ἐκ τοῦ τραύματος. πορευομένων δὲ αὐτῷ ὁ Γαδάτας ἐπιδεδεμένος ἤδη τὸ τραῦμα ἀπαντᾷ. ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Κῦρος ἦσθη τε καὶ εἶπεν, Ἐγὼ δὲ πρὸς σὲ ἦα ἐπισκεψόμενος πῶς ἔχεις. XI. Ἐγὼ δέ γ', ἔφη ὁ Γαδάτας, ναὶ μὰ τοὺς θεοὺς σὲ ἐπαναθεασόμενος ἦα ὁποῖός τις φαίνη ἰδεῖν ὁ τοιαύτην ψυχὴν ἔχων· ὅστις οὐτ' οἶδα ἔγωγε ὅ,τι νῦν ἐμοῦ δεόμενος οὔτε μὴν ὑποσχόμενός γέ μοι ταῦτα πράξειν οὔτε εὖ πεπονθὼς ὑπ' ἐμοῦ εἰς γε τὸ ἴδιον οὐδ' ὅτιοῦν, ἀλλ' ὅτι τοὺς φίλους ἔδοξά σοί τι δοῆσαι, οὕτω μοι προθύμως ἐβοήθησας ὡς νῦν τὸ μὲν ἐπ' ἐμοὶ οἷχο-

38. κατατετρῦσθαι] Plato de LL. has so used the simple verb, *Τετρῦμένος ἠλίφ*, and others also employ it: see Steph. Thes. h. v.

39. ἀσμένως καὶ ἡδέως] "The Cod. Alt. omits ἡδέως, but the other Mss. retain it; and two words of the same signification are usually united, that the importance of the thing signified may be the more apparent, 'maxima cum voluptate, summo cum studio.' Ἀσμένως is equivalent to ἡδέως: see ad

Phædon. 38, 20. Gl. vet.: 'Ἀσμένως· Jucunde. Ἠδέως· Libenter, Jucunde.' See Hesych." Fischer. On the Demosthenic practice of uniting two synonyms to add energy to the meaning, see a long note in my edition of Demosth. p. 3.

40. ἀντίοι] "It is an Homeric word, which the poet often uses with verbs as an adverb, Il. A. 535. A. 216. and in this usage Xen. imitates him here, and in other parts of the Cyrop.

μαι, τὸ δ' ἐπὶ σοὶ σέσωσμαι. XII. οὐ μὰ τοὺς θεοὺς, ὦ Κῦρε, εἰ ἦν οἷος ἔφην ἐξ ἀρχῆς καὶ ἐπαιδοποιησάμην, οὐκ οἶδ' ἂν εἰ ἐκτησάμην παῖδα τοιοῦτον περὶ ἐμέ· ἐπεὶ ἄλλους τε οἶδα παῖδας καὶ τοῦτον τὸν νῦν Ἀσσυρίων βασιλέα πολὺ πλείω ἤδη τὸν ἑαυτοῦ πατέρα ἀνιάσαντα ἢ σὲ νῦν δύναται ἀνιᾶν. καὶ ὁ Κῦρος πρὸς ταῦτα εἶπεν ὦδε. XIII. ὦ Γαδάτα, ἢ πολὺ μεῖζον παρεῖς θαῦμα ἐμὲ νῦν θαυμάζεις. Καὶ τί δὴ τοῦτ' ἐστίν; ἔφη ὁ Γαδάτας. "Οτι τοσοῦτοι μὲν, ἔφη, Περσῶν ἐσπούδασαν περὶ σέ, τοσοῦτοι δὲ Μήδων, τοσοῦτοι δὲ Ὑρκανίων, πάντες δὲ οἱ παρόντες Ἀρμενίων καὶ Σακῶν καὶ Καδουσίων. XIV. καὶ ὁ Γαδάτας ἐπεύξατο, Ἀλλ', ὦ Ζεῦ, ἔφη, καὶ τούτοις πολλὰ ἀγαθὰ δοῖεν οἱ θεοὶ καὶ πλεῖστα τῷ αἰτίῳ τοῦ καὶ τούτους τοιοῦτους εἶναι. ὕπως μέντοι οὓς ἐπαινεῖς τούτους, ὦ Κῦρε, καὶ ξενίσωμεν καλῶς, δέχου τάδε ξένια οἷα ἐγὼ δύναμαι. ἅμα δὲ προσῆγε πάμπολλα, ὥστε καὶ θύειν τὸν βουλόμενον καὶ ξενίζεσθαι πᾶν τὸ στράτευμα ἀξίως τῶν καλῶς πεποιημένων⁴¹ καὶ καλῶς συμβάντων.

XV. Ὁ δὲ Καδούσιος ὠπισθοφυλάκει καὶ οὐ μετέσχε τῆς διώξεως· βουλόμενος δὲ καὶ αὐτὸς λαμπρόν τι ποιῆσαι, οὔτε ἀνακοινωσάμενος οὔτε εἰπὼν οὐδὲν Κῦρῳ καταθεῖ τὴν πρὸς Βαβυλῶνα χώραν. διεσπαρμένους δὲ τοῖς ἵπποις αὐτοῦ ἀπὼν ὁ Ἀσσύριος ἐκ τῆς ἑαυτοῦ πόλεως, οἷ κατέφυγε,⁴² συντυγχάνει μάλα συντεταγμένον ἔχων τὸ ἑαυτοῦ στράτευμα. XVI. ὡς δ' ἔγνω μονὸς ὄντας τοὺς Καδουσίους, ἐπιτίθεται, καὶ τὸν τε ἄρχοντα τῶν Καδουσίων ἀποκτείνει καὶ ἄλλους πολλοὺς καὶ ἵππους τινὰς λαμβάνει τῶν Καδουσίων καὶ ἦν ἄγοντες λείαν ἐτύγχανον ἀφαιρεῖται. καὶ ὁ μὲν Ἀσσύριος διώξας ἄχρι οὗ ἀσφαλὲς ᾤετο εἶναι ἀπετράπετο· οἱ δὲ Καδούσιοι ἐσώζοντο⁴³ πρὸς τὸ στρατόπεδον ἀμφὶ δειλὴν οἱ πρῶτοι. XVII. Κῦρος δὲ ὡς ἤσθετο τὸ γεγονὸς, ἀπήντα τε τοῖς Καδουσίοις καὶ ὄντινα

41. πεποιημένων] "That is, by the courage of the troops; but συμβάντων, by the kindness of the gods." Zeune. "Verba τὰ καλῶς πεποιημένα, (Lond. πεπονημένα,) eo pertinent, quod exercitus profectus erat in regionem Gadatæ contra Assyrios; sed verba τὰ καλῶς συμβάντα spectant eo, quod Assyrii coacti fuerant, sublata castelli Gadatæ obsidione, fugere." Fischer.

42. οὗ κατέφυγε] "Seek not to change οὗ in οἷ: for in the notion of

refuge is at the same time involved the notion of abiding. See Lob. ad Phryn. 43. Hence καταπεφευγῆναι is so often joined with ἐν. See de Thuc. Hist. Jud. 178." Poppeo.

43. ἐσώζοντο] 'This is to be taken in a pregnant sense, involving the notions of escape and safety; 'they made good their retreat.' "They arrived safe, Isocr. Evag. 6. Σωθεὶς εἰς Σόλους, Acts 27, 44. Gataker's Advers. Post. 32. p. 761." Fischer.

ἴδοι τετρωμένον ἀναλαμβάνων τοῦτον μὲν ὡς Γαδάταν ἔπεμπεν, ὅπως θεραπεύοιτο, τοὺς δ' ἄλλους συγκατεσκήνου καὶ ὅπως τὰ ἐπιτήδεια ἔξουσι συνεπεμελεῖτο, παραλαμβάνων Περσῶν τῶν ὁμοτίμων συνεπιμελητάς· ἐν γὰρ τοῖς τοιούτοις οἱ ἀγαθοὶ ἐπιπονεῖν ἐθέλουσι. XVIII. καὶ ἀνιῶμενος μέντοι ἰσχυρῶς δηλὸς ἦν, ὡς καὶ τῶν ἄλλων δειπνούντων ἡνίκα ὥρα ἦν, Κῦρος ἔτι σὺν τοῖς ὑπηρέταις καὶ τοῖς ἱατροῖς οὐδένα ἐκὼν ἀτημέλητον παρέλειπεν, ἀλλ' ἢ αὐτόπτης ἐφεώρα, ἢ εἰ μὴ αὐτὸς ἐξανύτοι, πέμπων φανερὸς ἦν τοὺς θεραπεύοντας.

XIX. Καὶ τότε μὲν οὕτως ἐκοιμήθησαν. ἅμα δὲ τῇ ἡμέρᾳ κηρύξας συνιέναι τῶν μὲν ἄλλων τοὺς ἄρχοντας, τοὺς δὲ Καδούσιους ἅπαντας, ἔλεξε τοιάδε·

“Ἄνδρες ξύμμαχοι, ἀνθρώπινον τὸ γεγεννημένον πάθος· τὸ γὰρ ἁμαρτάνειν ἀνθρώπου ὄντας οὐδέν, οἶμαι, θαυμαστόν. ἄξιοί γε μέντοι ἐσμέν τοῦ γεγεννημένου πράγματος τούτου ἀπολαῦσαί τι ἀγαθόν, τὸ μαθεῖν μήποτε διασπᾶν ἀπὸ τοῦ ὅλου δύναμιν ἀσθενεστέραν τῆς τῶν πολεμίων δυνάμεως. XX. καὶ οὐ τοῦτο, ἔφη, λέγω ὡς οὐ δεῖ ποτε καὶ ἐλάττονι ἔτι μορίῳ ἰέναι, ὅπου ἂν δέῃ, ἢ ἰὺν ὁ Καδούσιος ᾤχετο· ἀλλ' ἐὰν τις κοινούμενος ὁρμᾶται τῷ ἱκανῷ βοηθῆσαι, ἔστι μὲν ἀπατηθῆναι, ἔστι δὲ τῷ ὑπομένοντι ἐξαπατήσαντι τοὺς πολεμίους ἄλλοσε τρέψαι ἀπὸ τῶν ἐξεληλυθόντων, ἔστι δὲ ἄλλα παρέχοντα πράγματα τοῖς πολεμίοις τοῖς φίλοις ἀσφάλειαν παρέχειν· καὶ οὕτω μὲν οὐδ' ὁ χωρὶς ὧν ἀπέσται, ἀλλ' ἐξαρτήσεται τῆς ἰσχύος· ὁ δὲ ἀπεληλυθὼς μὴ ἀνακοινωσάμενος, ὅπου ἂν ᾖ, οὐδέν τι διάφορον πάσχει ἢ εἰ μόνος ἐστρατεύετο. XXI. ἀλλ' ἀντὶ μὲν τούτου, ἔφη, ἐὰν θεὸς θέλῃ, ἀμυνόμεθα τοὺς πολεμίους οὐκ εἰς μακράν. ἀλλ' ἐπειδὴν τάχιστα ἀριστήσητε, ἄξω ὑμᾶς ἔνθα τὸ πρᾶγμα ἐγένετο· καὶ ἅμα μὲν θάψομεν τοὺς τελευτήσαντας, ἅμα δὲ δεῖξομεν τοῖς πολεμίοις ἔνθα κρατῆσαι νομίζουσιν ἐνταῦθα ἄλλους αὐτῶν κρείττους, ἐὰν θεὸς θέλῃ· καὶ ὅπως γε μηδὲ τὸ χωρίον ἡδέως ὀρῶσιν εἶνθα κατέκανον ἡμῶν τοὺς συμμάχους· ἐὰν δὲ μὴ ἀντεπεξίωσι, καύσομεν αὐτῶν τὰς κώμας καὶ δηλώσομεν τὴν χώραν, ἵνα μὴ ἂ ἡμᾶς ἐποίησαν ὀρῶντες εὐφραίνωνται, ἀλλὰ τὰ ἑαυτῶν κακὰ θεώμενοι ἀνιῶνται. XXII. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι, ἔφη, ἀριστᾶτε ἰόντες· ὑμεῖς δὲ, ὦ Καδούσιοι, πρῶτον μὲν ἀπελθόντες ἄρχοντα ὑμῶν αὐτῶν ἔλεσθε ἥπερ ὑμῖν νόμος, ὅστις ὑμῶν ἐπιμελήσεται σὺν τοῖς θεοῖς καὶ σὺν ἡμῖν, ἃν τι προσδέησθε· ἐπειδὴν δὲ ἔλθῃτε καὶ ἀριστήσητε, πέμψατε πρὸς με τὸν αἰρεθέντα.

XXIII. οἱ μὲν δὴ ταῦτα ἔπραξαν· ὁ δὲ Κῦρος ἐπεὶ ἐξήγαγε τὸ στρατεῦμα, κατέστησεν εἰς τάξιν τὸν ἡρημένον ὑπὸ τῶν Καδουσίων καὶ ἐκέλευσε πλησίον αὐτοῦ ἄγειν τὴν τάξιν, ὅπως, ἔφη, ἂν δυνώμεθα, ἀναθαρρύνωμεν τοὺς ἄνδρας. οὕτω δὲ ἐπορεύοντο· καὶ ἐλθόντες ἔθαπτον μὲν τοὺς Καδουσίους, ἐδήουν δὲ τὴν χώραν. ποιήσαντες δὲ ταῦτα ἀπῆλθον τὰ ἐπιτήδεια ἐκ τῆς πολεμίας ἔχοντες πάλιν εἰς τὴν Γαδάτα.

XXIV. Ἐννοήσας δὲ ὅτι οἱ πρὸς αὐτὸν ἀφεστηκότες, ὄντες πλησίον Βαβυλῶνος, κακῶς πείσονται, ἂν μὴ αὐτὸς αἰεὶ παρῇ, οὕτως ὅσους τε τῶν πολεμίων ἀφίει τούτους ἐκέλευε λέγειν τῷ Ἀσσυρίῳ καὶ αὐτὸς κήρυκα ἔπεμψε πρὸς αὐτὸν ταῦτα λέγοντα ὅτι ἔτοιμος εἴη τοὺς ἐργαζομένους τὴν γῆν ἔαν καὶ μὴ ἀδικεῖν, εἰ καὶ ἐκεῖνος βούλοιτο ἔαν ἐργάζεσθαι τοὺς τῶν πρὸς αὐτὸν ἀφεστηκότων ἐργάτας.

XXV. καίτοι, ἔφη, σὺ μὲν ἂν καὶ δύνῃ κωλύειν, ὀλίγους τινὰς κωλύσεις· ὀλίγη γάρ ἐστι χώρα ἡ τῶν πρὸς ἐμὲ ἀφεστηκότων· ἐγὼ δὲ πολλὴν ἂν σοι χώραν ἐφῶν ἐνεργὸν εἶναι. εἰς δὲ τὴν τοῦ καρποῦ κομιδὴν, ἐὰν μὲν πόλεμος ᾖ, ὁ ἐπικρατῶν, οἶμαι, καρπώσεται, ἐὰν δὲ εἰρήνη, δῆλον, ἔφη, ὅτι σύ. ἐὰν μέντοι τις ἡ τῶν ἐμῶν ὄπλα ἀνταίρηται σοὶ ἢ τῶν σῶν ἐμοί, τούτους, ἔφη, ὥς ἂν δυνώμεθα ἐκάτεροι ἀμυνούμεθα. ταῦτα ἐπιστείλας τῷ κήρυκι ἔπεμψεν αὐτόν. οἱ δὲ Ἀσσύριοι ὥς ἤκουσαν ταῦτα, πάντα ἐποιοῦν ⁴⁴ πείθοντες τὸν βασιλέα συγχωρῆσαι ταῦτα καὶ ὅτι σμικρότατον τοῦ πολέμου λιπεῖν.

XXVII. καὶ ὁ Ἀσσύριος μέντοι εἴτε καὶ ὑπὸ τῶν ὁμοφύλων πεισθεὶς εἴτε καὶ αὐτὸς βουλευθεὶς συνήνεσε ταῦτα· καὶ ἐγένοντο συνθήκαι τοῖς μὲν ἐργαζομένοις εἰρήνην εἶναι, τοῖς δὲ ὀπλοφόροις πόλεμον.

XXVIII. ταῦτα μὲν δὴ διεπέρακτο περὶ τῶν ἐργατῶν ὁ Κῦρος· τὰς μέντοι νομὰς τῶν κτηνῶν τοὺς μὲν αὐτοῦ φίλους ἐκέλευσε καταθέσθαι, εἰ βούλοιτο, ἐν τῇ αὐτῶν ἐπικρατείᾳ· τὴν μέντοι τῶν πολεμίων λείαν ἦγον ὁπόθεν δύναιτο, ὅπως εἴη ἡ στρατεία ἡδίω τοῖς συμμάχοις. οἱ μὲν γὰρ κίνδυνοι οἱ αὐτοὶ καὶ ἄνευ τοῦ λαμβάνειν τὰ ἐπιτήδεια, ἢ δ' ἐκ τῶν πολεμίων τροφὴ κουφοτέραν τὴν στρατείαν ἐδόκει παρέχειν.

XXIX. Ἐπεὶ δὲ παρεσκευάζετο ἤδη ὁ Κῦρος ὡς ἀπιὼν, παρῇν ὁ

44. πάντα ἐποιοῦν] I. e. 'To do every thing,' 'to use every endeavor,' 'to try every means.' Hoogen. ad Viger. 5, 10, 13. p. 287. "Πάντα ποιεῖν, ut Lat. *omnia facere*, et in lingua patria, *alles thun*, dicuntur qui

summo studio aliquid agunt." Fischer. Cic. Att. 7, 3. 'Facere omnia, ne armis decernatur.' Gesner Thes. L. L.: "'Omnia facere ut,' Scrib. 97. cf. Cic. Fam. 16, 17."

Γαδάτας ἄλλα τε δῶρα πολλὰ καὶ παντοῖα φέρων καὶ ἄγων ὥς ἂν ἐξ οἴκου μεγάλου, καὶ ἵππους δὲ ἤγε πολλοὺς ἀφελόμενος τῶν ἑαυτοῦ ἱππέων, οἷς ἠπιστῆκει διὰ τὴν ἐπιβουλήν. XXX. ὥς δ' ἐπλησίασεν, ἔλεξε τοιάδε· ὦ Κῦρε, νῦν μὲν σοι ἐγὼ ταῦτα δίδωμι ἐν τῷ παρόντι, καὶ χρῶ αὐτοῖς, ἐὰν δέη τι· νόμιζε δ', ἔφη, καὶ τᾶλλα πάντα τὰμὰ σὰ εἶναι. οὔτε γάρ ἐστιν οὔτ' ἔσται ποτὲ ὅτῳ ἐγὼ ἀπ' ἐμοῦ φύντι καταλείψω τὸν ἐμὸν οἶκον, ἀλλ' ἀνάγκη, ἔφη, σὺν ἐμοὶ τελευτῶντι πᾶν ἀποσβῆναι τὸ ἡμέτερον γένος καὶ ὄνομα. XXXI. καὶ ταῦτα, ἔφη, ὦ Κῦρε, ὁμνυμί σοι τοὺς θεοὺς, οἳ καὶ ὀρῶσι πάντα καὶ ἀκούουσι πάντα, οὔτε ἄδικον οὔτε αἰσχρὸν οὐδὲν οὔτε εἰπὼν οὔτε ποιήσας ἔπαθον. καὶ ἅμα ταῦτα λέγων κατεδάκρυσεν τὴν ἑαυτοῦ τύχην καὶ οὐκέτι ἡδυνήθη πλείω εἰπεῖν.

XXXII. Καὶ ὁ Κῦρος ἀκούσας τοῦ μὲν πάθους ᾧ κτεῖρεν αὐτὸν, ἔλεξε δὲ ὧδε· Ἀλλὰ τοὺς μὲν ἵππους δέχομαι, ἔφη· σέ τε γὰρ ὠφελήσω ἐννουστέροις δούς αὐτοὺς ἢ οἳ νῦν σοὶ εἶχον, ὥς ἔοικεν, ἐγὼ τε οὗ δὴ πάλαί ἐπεθύμουν, τὸ τῶν Περσῶν ἱππικὸν θάττον ἐκπληρώσω εἰς τοὺς μύριους ἱππεῖς· τὰ δὲ ἄλλα χρήματα σὺ ἀπαγαγὼν φύλαττε, ἔφη, ἔστ' ἂν ἐμέ ἴδῃς ἔχοντα ὥστε σοῦ μὴ ἡττᾶσθαι ἀντιδωρούμενον· εἰ δὲ πλείω μοι διδούς ἀπίοις ἢ λαμβάνοις παρ' ἐμοῦ, μὰ τοὺς θεοὺς οὐκ οἶδα πῶς ἂν δυναίμην μὴ αἰσχύνεσθαι. XXXIII. πρὸς ταῦτα ὁ Γαδάτας εἶπε· Ἀλλὰ ταῦτα μὲν, ἔφη, πιστεύω σοι· ὀρῶ γάρ σου τὸν τρόπον· φυλάττειν μέντοι ὅρα εἰ ἐπιτήδειός εἰμι. XXXIV. ἕως μὲν γὰρ φίλοι ἦμεν τῷ Ἀσσυρίῳ, καλλίστη δὴ ἐδόκει εἶναι ἡ τοῦ ἐμοῦ πατρὸς κτῆσις· τῆς γὰρ μεγίστης πόλεως Βαβυλῶνος ἐγγὺς οὔσα⁴⁵ ὅσα μὲν ὠφελεῖσθαι ἐστὶν ἀπὸ μεγάλης πόλεως, ταῦτα ἀπελεύομεν, ὅσα δὲ ἐνοχλεῖσθαι, οἵκαδε δεῦρ' ἀπιόντες τούτων ἐκποδὼν ἦμεν· νῦν δ' ἐπεὶ ἐχθροὶ ἔσμεν, δηλονότι ἐπειδὴν σὺ ἀπέλθῃς, καὶ αὐτοὶ ἐπιβουλεύσόμεθα καὶ ὁ οἶκος ὅλος, καὶ, οἶμαι, λυπηρῶς βιωσόμεθα ὅλως τοὺς ἐχθροὺς καὶ πλησίον ἔχοντες καὶ κρείττους ἡμῶν αὐτῶν ὀρῶντες. XXXV. τάχ' οὖν εἴποι τις ἂν, τί δῆτα οὐχ οὕτως ἐνενοοῦ πρὶν ἀποστῆναι; ὅτι, ὦ Κῦρε, ἡ ψυχὴ μου διὰ τὸ ὑβρίσθαι καὶ ὀργίζεσθαι οὐ τὸ ἀσφαλέστατον σκοποῦσα διῆγεν, ἀλλ' αἰεὶ τοῦτο κυοῦσα, ἅρᾳ ποτε ἔσται ἀποτίσασθαι τὸν καὶ θεοῖς ἐχθρὸν καὶ ἀνθρώποις, ὃς διατελεῖ μισῶν, οὐκ ἑάν τις

45. ἐγγὺς οὔσα] “It is the nominative absolute, so to be explained, that the writer first wished to subjoin, ‘It furnished all those advantages, which can be derived from a great city,’ but afterwards altered the structure of the sentence. See 4, 5, 37, 6, 3, 2.” Poppo.

τι αὐτὸν ἀδικῇ, ἀλλ' ἐάν τινα ὑποπτεύσῃ βελτίονα ἑαυτοῦ εἶναι. XXXVI. τοιγαροῦν, οἶμαι, αὐτὸς πονηρὸς ὢν πᾶσι πονηροτέροις ἑαυτοῦ ξυμμάχοις χρήσεται. ἐὰν δέ τις ἄρα καὶ βελτίων αὐτοῦ φανῇ, θάρρει, ἔφη, ὦ Κύρε, οὐδέν σε δεήσει τῷ ἀγαθῷ ἀνδρὶ μάχεσθαι, ἀλλ' ἐκεῖνος τούτῳ ἀρκέσει μηχανώμενος, ἕως ἂν ἔλῃ τὸν ἑαυτοῦ βελτίονα. τοῦ μέντοι ἐμὲ ἀνιᾶν καὶ σὺν πονηροῖς ραδίως, οἶμαι, κρεῖττων ἔσται.

XXXVII. Ἀκούσαντι ταῦτα τῷ Κύρῳ ἔδοξεν ἄξια ἐπιμελείας λέγειν, καὶ εὐθὺς εἶπε· Τί οὖν, ἔφη, ὦ Γαδάτα, οὐχὶ τὰ μὲν τείχη φυλακῇ ἐχυρὰ ἐποιήσαμεν, ὅπως ἂν σοι σῶα ἦ χρήσθαι ἀσφαλῶς, ὁπόταν εἰς αὐτὰ ἴης, αὐτὸς δὲ σὺν ἡμῖν στρατεύῃ, ἵνα ἦν οἱ θεοὶ ὥσπερ νῦν σὺν ἡμῖν ὦσιν, οὗτος σὲ φοβῆται, ἀλλὰ μὴ σὺ τοῦτον; ὅ,τι δὲ ἡδύ σοι ὄρᾱν τῶν σῶν ἢ ὅτῳ συνὼν χαίρεις, ἔχων σὺν ἑαυτῷ πορεύου. καὶ σύ τ' ἂν ἐμοὶ, ὥς γε ἐγὼ δοκῶ, πάννυ χρήσιμος εἴης ἐγὼ τε σοὶ ὅσα ἂν δύνωμαι πειράσομαι.⁴⁶ XXXVIII. ἀκούσας ταῦτα ὁ Γαδάτας ἀνέπνευσέ τε καὶ εἶπεν, Ἄρ' οὖν, ἔφη, δυναίμην ἂν συσκευασάμενος φθάσαι πρὶν σε ἐξιέναι; βούλομαι γάρ τοι, ἔφη, καὶ τὴν μητέρα ἄγειν μετ' ἐμαντοῦ. Ναὶ μὰ Δί', ἔφη, φθάσεις μέντοι· ἐγὼ γὰρ ἐπιστήσω ἕως ἂν φῆς καλῶς ἔχειν. XXXIX. οὕτω δὲ ὁ Γαδάτας ἀπελθὼν φύλαξι μὲν τὰ τείχη σὺν Κύρῳ ὠχυρώσατο, συνεσκευάσατο δὲ πάντα ὁπόσοις ἂν οἶκος μέγας καλῶς οἰκοῖτο. ἤγετο δὲ καὶ τῶν ἑαυτοῦ τῶν τε πιστῶν οἷς ἤδετο καὶ ὧν ἠπίσται πολλοὺς, ἀναγκάσας τοὺς μὲν καὶ γυναῖκας ἄγειν, τοὺς δὲ καὶ ἀδελφάς, ὡς δεδεμένους τούτοις κατέχοι αὐτούς. XL. καὶ τὸν μὲν Γαδάταν εὐθὺς ὁ Κύρος ἐν τοῖς περὶ αὐτὸν ἦει ἔχων καὶ ὁδῶν φραστῆρα καὶ ὑδάτων καὶ χιλοῦ καὶ σίτου, ὡς εἴη ἐν τοῖς ἀφθονωτάτοις στρατοπεδεύεσθαι.

XLI. Ἐπεὶ δὲ πορευόμενος καθεώρα τὴν τῶν Βαβυλωνίων πόλιν καὶ ἔδοξεν αὐτῷ ἡ ὁδὸς ἦν ἦει παρ' αὐτὸ τὸ τεῖχος φέρειν, καλέσας τὸν Γωβρύαν καὶ τὸν Γαδάταν ἡρώτα εἰ εἴη ἄλλη ὁδὸς ὥστε μὴ πάννυ ἐγγὺς τοῦ τείχους ἄγειν. XLII. καὶ ὁ Γωβρύας εἶπεν, Εἰσὶ μὲν, ὦ δέσποτα, καὶ πολλαὶ ὁδοί· ἀλλ' ἐγωγ', ἔφη, ὧμην καὶ βούλεσθαι ἂν σε νῦν ὅτι ἐγγυτάτῳ τῆς πόλεως⁴⁷ ἄγειν, ἵνα καὶ ἐπιδεί-

46. πειράσομαι] "Observe the modesty of Cyrus, who says of Gadatas, εἴης ἂν χρήσιμος, but of himself, πειράσομαι (εἶναι χρήσιμος.)" Zeune.

47. ἐγγυτάτῳ τῆς πόλεως] "Zeune

observes on 4, 1, 3. that ἐγγυτάτῳ is put absolutely, but that ἐγγυτάτα requires a gen. Schneider, however, has controverted this opinion, Anab. 2, 2, 18. Hence in this place also, for the

ξαις αὐτῷ ὅτι τὸ στράτευμά σου ἤδη πολὺ γέ ἐστι καὶ καλόν· ἐπειδὴ καὶ ὅτε ἔλαιτον εἶχες προσῆλθές τε πρὸς αὐτὸ τὸ τεῖχος καὶ ἐθεῶτο ἡμᾶς οὐ πολλοὺς ὄντας· νῦν δὲ εἰ καὶ παρεσκευασμένος τί ἐστιν, ὥσπερ προεῖπεν ὅτι παρασκευάζοιτο ὡς μαχομένός σοι, οἷδ' ὅτι ἰδόντι αὐτῷ τὴν σὴν δύναμιν πάλιν ἀπαρασκευαστότατα τὰ ἑαυτοῦ φανεῖται.

XLIII. Καὶ ὁ Κῦρος πρὸς ταῦτα εἶπε, Δοκεῖς μοι, ὦ Γοβρύα, θανμάζειν ὅτι ἐν ᾧ μὲν χρόνῳ πολὺ μείονα ἔχων στρατιὰν ἦλθον, πρὸς αὐτὸ τὸ τεῖχος προσήγαγον· XLIV. νῦν δ' ἐπεὶ πλείονα δύναμιν ἔχω, οὐκ ἐθέλω ὑπ' αὐτὰ τὰ τεῖχη ἄγειν. ἀλλὰ μὴ θαύμαζε· οὐ γὰρ τὸ αὐτὸ ἐστι προσάγειν τε καὶ παράγειν. προσάγουσι μὲν γὰρ πάντες οὕτω ταξάμενοι ὡς ἂν ἄριστοι εἶεν μάχεσθαι· καὶ ἀπάγουσι δὲ οἱ σώφρονες ἧ ἂν ἀσφαλέστατα, οὐχ ἧ ἂν τάχιστα ἀπέλθοιεν. XLV. παριέναι δὲ ἀνάγκη ἐστὶν ἐκτεταμέναις μὲν ταῖς ἀμάξαις, ἀνειργμένοις δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις σκευοφόροις ἐπὶ πολὺ· ταῦτα δὲ πάντα δεῖ προκεκαλύφθαι τοῖς ὀπλοφόροις καὶ μηδαμῇ τοῖς πολεμίοις γυμνὰ ὄπλων τὰ σκευοφόρα φαίνεσθαι. XLVI. ἀνάγκη οὖν οὕτω πορευομένων ἐπὶ λεπτὸν καὶ ἀσθενὲς τὸ μάχιμον τετάχθαι·⁴⁸ εἰ οὖν βούλοιντο ἀθρόοι ἐκ τοῦ τείχους προσπεσεῖν πη, ὅπη προσμίζεϊαν, πολὺ ἂν ἐρρώμενέστερον συμμιγνύοιεν τῶν παριόντων. XLVII. καὶ τοῖς μὲν ἐπὶ μακρὸν πορευομένοις μακραὶ καὶ αἱ ἐπιβοήθειαι, τοῖς δ' ἐκ τοῦ τείχους βραχὺ πρὸς τὸ ἐγγὺς καὶ προσδραμεῖν καὶ πάλιν ἀπελθεῖν. XLVIII. ἦν δὲ μὴ μεῖον ἀπέχοντες παρίωμεν ἢ ἐφ' ὅσον κατόψονται ἡμᾶς καὶ νῦν ἐκτεταμένοι πορευόμεθα, τὸ μὲν πλῆθος κατόψονται ἡμῶν, ὑπὸ δὲ τῶν παρυφασμένων ὄπλων πᾶς ὄχλος δεινὸς φαίνεται. XLIX. ἂν δὲ οὖν καὶ οὕτως ἰόντων ἐπεξίωπὶ πη, ἐκ πολλοῦ προορῶντες αὐτοὺς οὐκ ἂν ἀπαράσκευοι λαμβανόμεθα. μᾶλλον δ', ὦ ἄνδρες, ἔφη, οὐδ' ἐπιχειρήσουσιν, ὅπταν πρὶς δὲρ ἀπὸ τοῦ τείχους ἀπιέναι, ἂν μὴ τῷ ὄλῳ ὑπολάβωσι τοῦ παντὸς κρείττους εἶναι· φοβερὸν γὰρ ἢ ἀποχώ-

common reading ἐγγύτατα, we have not hesitated to adopt the reading ἐγγυτάτω, found in Guelf. Par. and marg. Villosis." Poppo.

48. ἐπὶ λεπτὸν καὶ ἀσθενὲς τὸ μάχιμον τετάχθαι] "Milites ita tum procedere debent, ut juga, (glieder,) sint tenuia, (schmal,) cum v. c. bini, terni, binos sequuntur, h. e. τετάχθαι ἐπὶ

λεπτόν. Sed milites, qui ita collocati procedunt, non satis possunt resistere et repugnare hostibus confertim ipsos aggredientibus, h. e. τετάχθαι ἐπὶ ἀσθενές. Sic h. l. et Camerar. intellexit: 'Sic autem procedentibus copiis necesse est ordines militum extenuari et debilitari.'" Fischer.

ρησις. L. ἐπεὶ δὲ ταῦτ' εἶπεν, ἔδοξέ τε ὀρθῶς τοῖς παροῦσι λέγειν καὶ ἦγεν ὁ Γωβρύας ὥσπερ ἐκέλευσεν. παραμειβομένου δὲ τὴν πόλιν τοῦ στρατεύματος αἰεὶ τὸ ὑπολειπόμενον ἰσχυρότερον ποιούμενος ἀπεχώρει.

LI. Ἐπεὶ δὲ πορευόμενος οὕτως ἐν ταῖς γιγνομέναις ἡμέραις ἀφικνεῖται εἰς τὰ μεθόρια τῶν Σύρων καὶ Μήδων, ἔνθεν περ ὠρμᾶτο, ἐνταῦθα δὴ τρία ὄντα τῶν Σύρων φρουρία, ἐν μὲν αὐτῶν τὸ ἀσθενέστατον βία προσβαλὼν ἔλαβε, τῷ δὲ δύο φρουρίῳ φοβῶν μὲν Κῦρος, πείθων δὲ Γαδάτας ἐποίησαν παραδοῦναι τοὺς φυλάττοντας.

CAP. V.

I. Ἐπεὶ δὲ ταῦτα διεπέπρακτο, πέμπει πρὸς Κυαζάρην καὶ ἐπέσπελλεν αὐτῷ ἥκειν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον, ὅπως περί τε τῶν φρουρίων ὧν εἰλήφεσαν βουλευσάιντο ὅ,τι χρήσαιντο, καὶ ὅπως θεασάμενος τὸ στράτευμα καὶ περὶ τῶν ἄλλων σύμβουλος γίγνοιτο ὅ,τι δοκοίη ἐκ τούτου πράττειν· ἐὰν δὲ κελεύῃ, εἰπὲ, ἔφη, ὅτι ἐγὼ ἂν ὥς ἐκεῖνον ἴοιμι στρατοπεδευσόμενος. II. ὁ μὲν δὴ ἄγγελος ὥχεται ταῦτ' ἀπαγγέλλων.

Ὁ δὲ Κῦρος ἐν τούτῳ ἐκέλευσε τὴν τοῦ Ἀσσυρίου σκηνὴν, ἣν Κυαζάρη οἱ Μήδοι ἐξεῖλον, ταύτην κατασκευάσαι ὥς βέλτιστα τῇ τε ἄλλῃ κατασκευῇ ἣν εἶχον καὶ τῷ γυναῖκα εἰσαγαγεῖν εἰς τὸν γυναικῶνα τῆς σκηνῆς καὶ σὺν ταύτῃ τὰς μουσουργοὺς αἵ περ ἐξηρημέναι ἦσαν Κυαζάρη. III. οἱ μὲν δὲ ταῦτ' ἔπραττον. ὁ δὲ πεμφθεὶς πρὸς τὸν Κυαζάρην ἐπεὶ ἔλεξε τὰ ἐντεταλμένα, ἀκούσας αὐτοῦ ὁ Κυαζάρης ἔγνω βέλτιον εἶναι τὸ στράτευμα μένειν ἐν τοῖς μεθορίοις. καὶ γὰρ οἱ Πέρσαι οὐδ' μετεπέμψατο ὁ Κῦρος ἦκον· ἦσαν δὲ μυριάδες τέτταρες τοξοτῶν καὶ πελταστῶν. IV. ὁρῶν οὖν καὶ τούτους σινομένους πολλὰ τὴν Μηδικὴν τούτων αὖ ἐδόκει ἥδιον ἀπαλλαγῆναι ἢ ἄλλον ὄχλον εἰσδέξασθαι. ὁ μὲν δὲ ἐκ Περσῶν ἄγων τὸν στρατὸν ἐρόμενος τὸν Κυαζάρην κατὰ τὴν Κύρου ἐπιστολὴν εἴ τι δέοιτο τοῦ στρατοῦ, ἐπεὶ οὐκ ἔφη δεῖσθαι, αὐθημερόν, ἐπεὶ ἤκουσε παρόντα Κῦρον, ὥχεται πρὸς αὐτὸν ἄγων τὸ στράτευμα.

V. Ὁ δὲ Κυαζάρης ἐπορεύετο τῇ ὑστεραίᾳ σὺν τοῖς παραμείνασιν ἱππεῦσι Μήδων· ὥς δ' ἦσθετο ὁ Κῦρος προσιόντα αὐτὸν, λαβὼν

τούς τε τῶν Περσῶν ἱππέας, πολλοὺς ἤδη ὄντας, καὶ τοὺς Μήδους πάντας καὶ τοὺς Ἀρμενίους καὶ τοὺς Ὑρκανίους καὶ τῶν ἄλλων ξυμμάχων τοὺς εὐῖπποτάτους τε καὶ εὐοπλοτάτους ἀπὴντα ἐπιδεικνύς τῷ Κναξάρῃ τὴν δύναμιν. VI. ὁ δὲ Κναξάρης ἐπεὶ εἶδε σὺν μὲν τῷ Κύρῳ πολλοὺς τε καὶ καλοὺς κάγαθοὺς ἐπομένους, σὺν ἑαυτῷ δὲ ὀλίγην τε καὶ ὀλίγου ἀξίαν θεραπείαν, ἀτιμόν τι αὐτῷ ἔδοξεν εἶναι καὶ ἄχος αὐτὸν ἔλαβεν. ἐπεὶ δὲ καταβὰς ἀπὸ τοῦ ἵππου ὁ Κύρος προσῆλθεν ὡς φιλήσων αὐτὸν κατὰ νόμον, ὁ Κναξάρης κατέβη μὲν ἀπὸ τοῦ ἵππου, ἀπεστράφη δέ· καὶ ἐφίλησε μὲν οὐ, δακρύων δὲ φανερός ἦν. VII. ἐκ τούτου δὴ ὁ Κύρος τοὺς μὲν ἄλλους πάντας ἀποστάντας ἐκέλευσεν ἀναπαύεσθαι· αὐτὸς δὲ λαβόμενος τῆς δεξιᾶς τοῦ Κναξάρου καὶ ἀπαγαγὼν αὐτὸν τῆς ὁδοῦ ἔξω ὑπὸ φοινίκας τινας, τῶν τε Μηδικῶν πύλων⁴⁹ ὑποβαλεῖν ἐκέλευσεν αὐτῷ καὶ καθίσας αὐτὸν καὶ παρακαθιστάμενος εἶπεν ὧδε·

VIII. Εἰπέ μοι, ἔφη, πρὸς τῶν θεῶν, ὧ θεῖε, τί μοι ὀργίζῃ καὶ τί χαλεπὸν ὄρων οὕτω χαλεπῶς φέρεις; ἐνταῦθα δὴ ὁ Κναξάρης ἀπεκρίνατο, "Ὅτι, ὦ Κύρε, δοκῶν γε δὴ ἐφ' ὅσον ἀνθρώπων μνήμη ἐφικνεῖται καὶ τῶν πάλοι προγόνων καὶ πατρὸς βασιλέως πεφυκέναι καὶ αὐτὸς βασιλεὺς νομιζόμενος εἶναι, ἐμαντὸν μὲν ὄρῳ οὕτω ταπεινῶς καὶ ἀναξίως ἐλαύνοντα, σὲ δὲ τῇ ἐμῇ θεραπείᾳ καὶ τῇ ἄλλῃ δυνάμει μέγαν τε καὶ μεγαλοπρεπῆ παρόντα. IX. καὶ ταῦτα χαλεπὸν μὲν οἶμαι καὶ ὑπὸ πολεμίων παθεῖν, πολὺ δ', ὦ Ζεῦ, χαλεπώτερον ὑφ' ὧν ἡκιστα ἐχρῆν ταῦτα πεπονθέναι. ἐγὼ μὲν γὰρ δοκῶ δεκάκις ἂν κατὰ τῆς γῆς καταδύναι ἥδιον ἢ ὀφθῆναι οὕτω ταπεινὸς καὶ ἰδεῖν τοὺς ἐμοὺς ἐμοὶ ἀμελήσαντας καὶ ἐπεγγελῶντας ἐμοί. οὐ γὰρ ἀγνοῶ τοῦτο, ἔφη, ὅτι οὐ σύ μου μόνον μείζων εἶ, ἀλλὰ καὶ οἱ ἐμοὶ δούλοις ἰσχυρότεροι ἐμοὶ ὑπαντιάζουσί μοι καὶ κατεσκευασμένοι εἰσὶν ὥστε δύνασθαι ποιῆσαι μᾶλλον ἐμὲ κακῶς ἢ παθεῖν ὑπ' ἐμοῦ. X. καὶ ἅμα ταῦτα λέγων πολὺ ἔτι μᾶλλον ἐκρατεῖτο ὑπὸ τῶν δα-

49. πύλων] "*Πῖλος* is properly a *vocabulum generis*, signifying *coactile*, that is *opus quodvis ex luna coacta, etiam pilis coactis, confertum*. Hence Gl. vet. '*Coactilanus, Πιλοποιός*. *Coactile, Πιλωτόν*.' It is also a *vocabulum formæ*, denoting either *calceum coactilem*, Plato Symp. 35. Hesiod *Ἔργ.* 542., or *pilium, tegumentum capitis coactile*, Hesiod l. c. 546. Græv. Lect. Hes. p. 60. Valck. Herod. 199., or *tapedum*,

stragulum, coactile, as in this place." Fischer. "*Stragula, tapes*, J. Poll. 7, 171. and Phav. *Πῖλος*· οὐ μόνον δὲ ὁ ἐπὶ τῶν κεφαλῶν ἐπιτιθέμενος οὕτως ἐκαλεῖτο, ἀλλὰ καὶ ὁ παρὰ τοῖς ποσίν. Which interpretation, however, does not seem to apply altogether and properly to the passage in Xen. See the Interpr. ad J. Poll. 10, 50." Sturz's Lex. Xen.

κρύων, ὥστε καὶ τὸν Κῦρον ἐπεσπάσατο ἐμπλησθῆναι δακρύων τὰ ὄμματα. ἐπισχῶν δὲ μικρὸν ἔλεξε τοιάδε ὁ Κῦρος·

Ἄλλα ταῦτα μὲν, ὦ Κυναζάρη, οὔτε λέγεις ἀληθῆ οὔτε ὀρθῶς γιγνώσκεις, εἰ οἶει τῇ ἐμῇ παρουσίᾳ Μήδους κατεσκευάσθαι ὥστε ἱκανοὺς εἶναι σε κακῶς ποιεῖν. XI. τὸ μέντοι σε θυμοῦσθαι οὐ θαυμάζω· εἰ μέντοι γε δικαίως ἢ ἀδίκως αὐτοῖς χαλεπαίνεις, παρήσω τοῦτο· οἶδα γὰρ ὅτι βαρέως ἂν φέροις ἀκούων ἐμοῦ ἀπολογουμένου ὑπὲρ αὐτῶν· τὸ μέντοι ἄνδρα ἄρχοντα πᾶσιν ἅμα χαλεπαίνειν τοῖς ἀρχομένοις, τοῦτο ἐμοὶ δοκεῖ μέγα ἁμάρτημα εἶναι. ἀνάγκη γὰρ διὰ τὸ πολλοὺς μὲν φοβεῖν πολλοὺς ἐχθροὺς ποιεῖσθαι, διὰ δὲ τὸ πᾶσιν ἅμα χαλεπαίνειν πᾶσιν αὐτοῖς ὁμόνοιαν ἐμβάλλειν. XII. ὦν ἕνεκα, εὖ ἴσθι, ἐγὼ οὐκ ἀπέπεμπον ἄνευ ἐμαυτοῦ τούτους, φοβούμενος μή τι γένοιτο διὰ τὴν σὴν ὀργὴν ὅ,τι πάντας ἡμᾶς λυπήσοι. ταῦτα μὲν οὖν σὺν τοῖς θεοῖς ἐμοῦ παρόντος ἀσφαλῶς ἔχει σοι· τὸ μέντοι σε νομίζειν ὑπ' ἐμοῦ ἀδικεῖσθαι, τοῦτο ἐγὼ πάννυ χαλεπῶς φέρω, εἰ ἀσκήν ὅσον δύναμαι τοὺς φίλους ὡς πλεῖστα ἀγαθὰ ποιεῖν ἔπειτα τὰναντία τούτου δοκῶ ἐξεργάζεσθαι. XIII. ἀλλὰ γὰρ, ἔφη, μὴ οὕτως εἰκῇ ἡμᾶς αὐτοὺς αἰτιώμεθα, ἀλλ', εἰ δυνατόν, σαφέστατα κατίδωμεν ποῖόν ἐστι τὸ παρ' ἐμοῦ ἀδίκημα. καὶ τὴν ἐν φίλοις δικαιοτάτην ὑπόθεσιν ἔχω ὑποτιθέναι· ἐὰν γάρ τι σε φανῶ κακὸν πεποιηκῶς, ὁμολογῶ ἀδικεῖν· ἐὰν μέντοι μηδὲν φαίνομαι κακὸν πεποιηκῶς μηδὲ βουλευθεὶς, οὐ καὶ σὺ αὖ ὁμολογήσεις μηδὲν ὑπ' ἐμοῦ ἀδικεῖσθαι; Ἄλλ', ἀνάγκη, ἔφη. XIV. Ἐὰν δὲ δὴ καὶ ἀγαθὰ σοι πεπραχῶς δῆλος ὦ καὶ προθυμούμενος πρᾶξαι ὡς ἐγὼ πλεῖστα ἡδυνάμην, οὐκ ἂν καὶ ἐπαίνου σοι ἄξιος εἶην μᾶλλον ἢ μέμψεως; Δίκαιον γοῦν, ἔφη. XV. Ἄγε τοίνυν, ἔφη ὁ Κῦρος, σκοπῶμεν τὰ ἐμοὶ πεπραγμένα πάντα καθ' ἐν ἑκαστον· οὕτω γὰρ δὴ μάλιστα δῆλον ἔσται ὅ,τι τε αὐτῶν ἀγαθόν ἐστι καὶ ὅ,τι κακόν. XVI. ἀρξώμεθα δ', ἔφη, ἐκ τῆσδε τῆς ἀρχῆς, εἰ καὶ σοὶ ἀρκούντως δοκεῖ ἔχειν. σὺ γὰρ δήπου ἐπεὶ ἦσθου πολλοὺς πολεμίους ἡθροισμένους, καὶ τούτους ἐπὶ σὲ καὶ τὴν σὴν χώραν ὀρμωμένους, εὐθύς ἔπεμπες πρὸς τὸ Περσῶν κοινὸν συμμάχους αἰτούμενος καὶ πρὸς ἐμὲ ἰδίᾳ δεόμενος πειρᾶσθαι αὐτὸν ἐμὲ ἐλθεῖν ἡγούμενοι, εἰ τινες Περσῶν ἴοιεν. οὐκ οὖν ἐγὼ ἐπείσθην τε ταῦτα ὑπὸ σοῦ καὶ παρεγενόμην ἄνδρας ἄγων σοι ὡς ἦν δυνατόν πλείστους τε καὶ ἀρίστους; XVII. Ἰηλθες γὰρ οὖν, ἔφη. Ἐν τούτῳ τοίνυν, ἔφη, πρῶτόν μοι εἰπὲ πότερον ἀδικίαν τινά μου πρὸς σε κατέγινως ἢ μᾶλλον εὐεργεσίαν; Δῆλον, ἔφη ὁ

Κυαξάρης, ὅτι ἐκ γε τούτων εὐεργεσίαν. XVIII. Τί γάρ, ἔφη, ἐπεὶ οἱ πολέμοι ἦλθον καὶ διαγωνίζεσθαι ἔδει πρὸς αὐτοὺς, ἐν τούτῳ κατενόησάς πού με ἢ πόνου ἀποστάντα ἢ τινος κινδύνου φεισάμενον; Οὐ μὰ τὸν Δί', ἔφη, οὐ μὲν δῆ. XIX. Τί γάρ, ἐπεὶ νίκης γενομένης σὺν τοῖς θεοῖς ἡμετέρας καὶ ἀναχωρησάντων τῶν πολεμίων παρεκάλουν ἐγὼ σε ὅπως κοινῇ μὲν αὐτοὺς διώκοιμεν, κοινῇ δὲ τιμωροίμεθα, κοινῇ δὲ εἴ τι καλὸν καγαθὸν συμβαίνοι, τοῦτο καρποίμεθα, ἐν τούτοις ἔχεις τινά μου πλεονεξίαν⁵⁰ κατηγορῆσαι; XX. ὁ μὲν δὴ Κυαξάρης πρὸς τοῦτο ἐσίγα· ὁ δὲ Κῦρος πάλιν ἔλεγεν ὧδε· 'Ἀλλ' εἰ πρὸς τοῦτο σιωπᾶν ἡδιόν σοι ἢ ἀποκρίνασθαι, τὸδε γ', ἔφη, εἰπέ εἴ τι ἀδικεῖσθαι ἐνόμισας ὅτι ἐπεὶ σοι οὐκ ἀσφαλὲς ἐδόκει εἶναι διώκειν, σὲ μὲν αὐτὸν ἀφήκα τούτου τοῦ κινδύνου, ἱππέας δὲ τῶν σῶν συμπέμψαι μοι ἐδεόμην σοῦ· εἰ γὰρ καὶ τοῦτο αἰτῶν ἡδίκουν, ἄλλως τε καὶ προπαρεσχηκὼς ἐμαυτὸν σοι σύμμαχον, τοῦτ' αὖ παρὰ σοῦ, ἔφη, ἐπιδεικνύσθω. XXI. ἐπεὶ δ' αὖ καὶ πρὸς τοῦτο ἐσίγα ὁ Κυαξάρης, 'Ἀλλ' εἰ μὴδὲ τοῦτ', ἔφη, βούλει ἀποκρίνασθαι, σὺ δὲ τούντεῦθεν λέγε εἴ τι αὖ ἡδίκουν ὅτι σοῦ ἀποκρινάμενου ἐμοὶ ὡς οὐκ ἦν βούλοιο εὐθυμουμένους ὁρῶν Μήδους τούτου παύσας αὐτοὺς ἀναγκάζειν κινδυνεύοντας ἰέναι, εἴ τι αὖ σοι δοκῶ τοῦτο χαλεπὸν ποιῆσαι ὅτι ἀμελήσας τοῦ ὀργίζεσθαι σοι ἐπὶ τούτοις πάλιν ἦτουν σε οὗ ἥδειν οὔτε σοὶ μείον ὢν δοῦναί μοι οὐδὲν οὔτε ῥᾶον Μήδοις ἐπιταχθῆναι [οὐδέν]· τὸν γὰρ βουλόμενον δῆπου ἔπεσθαι ἤτησά σε δοῦναί μοι. XXII. οὐκοῦν τούτου τυχὼν παρὰ σοῦ οὐδὲν ἦννον εἰ μὴ τούτους πείσαιμι. ἐλθὼν οὖν ἔπειθον αὐτοὺς καὶ οὖς ἔπεισα τούτους ἔχων ἐπορευόμην σοῦ ἐπιτρέψαντος. εἰ δὲ τοῦτο αἰτίας ἄξιον νομίζεις, οὐδ' ὅ,τι ἂν διδῶς, ὡς ἔοικε, παρὰ σοῦ δέχεσθαι ἀναίτιόν ἐστιν. XXIII. οὐκοῦν ἐξωρμήσαμεν οὕτως· ἐπειδὴ δὲ ἐξήλθομεν, τι ἡμῖν πεπραγμένον οὐ φανερόν ἐστιν; οὐ τὸ στρατόπεδον ἤλωκε τῶν πολεμίων; οὐ τεθνῶσι πολλοὶ τῶν ἐπὶ σὲ ἐλθόντων; ἀλλὰ μὴν τῶν γε ζώντων ἐχθρῶν πολλοὶ μὲν ὅπλων ἐστέρηνται, πολλοὶ δὲ ἱππων· χρήματά γε μὴν τὰ τῶν φερόντων καὶ ἀγόντων τὰ σὰ πρόσθεν νῦν ὁρᾷς τοὺς σοὺς φίλους καὶ ἔχοντας καὶ ἄγοντας τὰ μὲν σοί, τὰ δὲ αὖ τοῖς ὑπὸ τὴν σὴν ἀρχήν. XXIV. τὸ δὲ πάντων μέγιστον καὶ κάλλιστον, τὴν μὲν σὴν χώραν αὖξανομένην ὁρᾷς, τὴν δὲ τῶν

50. πλεονεξίαν] Fischer interprets it 'fraudatio, cum quis alicui auctor est ejus rei, quæ ejus rationibus et commodis obsit.' But Sturz in the Lex. Xen. translates it 'studium meliorem conditionem consequendi.'

πολεμίῳ μειουμένην, καὶ τὰ μὲν τῶν πολεμίῳ φρούρια ἔχόμενα, τὰ δὲ σὰ τὰ πρότερον εἰς τὴν Σύρῳ ἐπικράτειαν συγκατασπασθέντα⁵¹ νῦν τὰναντία σοι προσκεχωρηκότα· τούτων δὲ εἴ τι κακόν σοι ἢ εἴ τι μὴ ἀγαθόν σοι μαθεῖν μὲν ἔγωγε βούλεσθαι οὐκ οἶδα ὅπως ἂν εἴποιμι, ἀκοῦσαι μέντοι γε οὐδὲν κωλύει. XXV. ἀλλὰ λέγε ὅ,τι γινώσκεις περὶ αὐτῶν. ὁ μὲν δὴ Κῦρος οὕτως εἰπὼν ἐπαύσατο· ὁ δὲ Κναζάρης ἔλεξε πρὸς ταῦτα τάδε·

Ἄλλ', ὦ Κῦρε, ὡς μὲν ταῦτα ἃ σὺ πεποίηκας κακὰ ἐστὶν οὐκ οἶδ' ὅπως χρὴ λέγειν· εὖ γε μέντοι, ἔφη, ἴσθι ὅτι ταῦτα τὰ ἀγαθὰ τοιαῦτά ἐστιν οἷα ὅσῳ πλείονα φαίνεται, τοσούτῳ μᾶλλον ἐμὲ βαρύνει. XXVI. τὴν τε γὰρ χώραν, ἔφη, ἐγὼ ἂν τὴν σὴν ἐβουλόμην τῇ ἐμῇ δυνάμει μείζω ποιεῖν μᾶλλον ἢ τὴν ἐμὴν ὑπὸ σοῦ ὄρῳ οὕτως αὐξανομένην· σοὶ μὲν γὰρ ταῦτα ποιοῦντι καλὰ, ἐμοὶ δὲ γέ ἐστὶ πη ταῦτα ἀτιμίαν φέροντα. XXVII. καὶ χρήματα οὕτως ἂν μοι δοκῶ ἡδιόν σοι δωρεῖσθαι ἢ παρὰ σοῦ οὕτω λαμβάνειν ὡς σὺ νῦν ἐμοὶ δίδως· τούτοις γὰρ πλουτιζόμενος ὑπὸ σοῦ καὶ μᾶλλον αἰσθάνομαι οἷς πενέστερος⁵² γίγνομαι. καὶ τοὺς γ' ἐμοὺς ὑπηκόους ἰδὼν μικρά γε ἀδικουμένους ὑπὸ σοῦ ἦιτον ἂν δοκῶ λυπεῖσθαι ἢ νῦν ὁρῶν ὅτι μεγάλα ἀγαθὰ πεπόνθασιν ὑπὸ σοῦ. XXVIII. εἰ δέ σοι, ἔφη, ταῦτα δοκῶ ἀγνωμόνως ἐνθυμεῖσθαι, μὴ ἐν ἐμοὶ αὐτὰ ἀλλ' εἰς σὲ τρέψας πάντα καταθέασαι οἷά σοι φαίνεται. τί γὰρ ἂν, εἴ τις κύνας οὓς σὺ τρέφεις φυλακῆς ἔνεκα σαυτοῦ τε καὶ τῶν σῶν τούτους θεραπεύων γνωριμωτέρους ἑαυτῷ ἢ σοὶ ποιήσειεν, ἄρα ἂν σε εὐφράναι τούτῳ τῷ θεραπεύματι; XXIX. εἰ δὲ τοῦτό σοι δοκεῖ μικρὸν εἶναι, ἐκείνο κατανόησον· εἴ τις τοὺς σὲ θεραπεύοντας, οὓς σὺ καὶ φρουρᾶς καὶ στρατείας ἔνεκα κέκτησαι, τούτους οὕτω διαθείη ὥστ' ἐκείνους μᾶλλον ἢ σοῦ βούλεσθαι εἶναι, ἄρα ἂν ἀντὶ ταύτης τῆς εὐεργεσίας χάριν αὐτῷ εἰδείης; XXX. τί δέ, ὁ μάλιστα ἀνθρώποι ἀσπάζονταί τε καὶ θεραπεύουσιν οἰκειότατα, εἴ τις τὴν γυναῖκα τὴν σὴν οὕτω θεραπεύσειεν ὥστε φιλεῖν αὐτὴν μᾶλλον ποιήσειεν ἑαυτὸν ἢ σὲ, ἄρα ἂν σε τῇ εὐεργεσίᾳ ταύτῃ εὐφράναι; πολλοῦ γ' ἂν, οἶμαι, καὶ δέοι· ἀλλ' εὖ οἶδ' ὅτι πάντων ἂν μάλιστα ἀδικοίη σε τοῦτο ποι-

51. συγκατασπασθέντα] “ Brod. marg. Vill. and Alt. συγκυροῦντα, which Fischer injudiciously approves, as συγκυρεῖν is not, as he himself interprets it, *incidere*, but the same as *συντυγχάνειν*, that is, *convenire*, acci-

dere.” Poppo.

52. οἷς πενέστερος] “ Cyaxares means, if I am not mistaken, diminished glory and weakened authority. Schneider, from the conjecture of Heindorf, reads ὡς πεν.” Poppo.

ήσας. XXXI. ἵνα δὲ εἶπω καὶ τὸ μάλιστ' αὐτῷ ἐμῷ πάθει ἐμφερές, εἴ τις οὖς σὺ ἡγαγες Πέρσας οὕτω θεραπεύσειεν ὥστε αὐτῷ ἥδιον ἔπασθαι ἢ σοί, ἂρ' ἂν φίλον αὐτὸν νομίζεις; οἶμαι μὲν οὐ, ἀλλὰ πολεμιώτερον ἂν ἢ εἰ πολλοὺς αὐτῶν κατακάνοι. XXXII. τί δ', εἴ τις τῶν σῶν φίλων φιλοφρόνως σοῦ εἰπόντος λαμβάνειν ὅποσα ἐθέλοι εἴτ' αὐτὸς τοῦτο ἀκούσας οἷχοιτο λαβὼν ἅπαντα ὅποσα δύναιτο, καὶ αὐτὸς μὲν γε τοῖς σοῖς πλουτοίη, σὺ δὲ μηδὲ μετρίοις ἔχοις χρῆσθαι, ἂρ' ἂν δύναιο τὸν τοιοῦτον ἄμεμπτον φίλον νομίζειν; XXXIII. νῦν μέντοι ἐγὼ, ὦ Κῦρε, εἰ μὴ ταῦτα ἀλλὰ τοιαῦτα ὑπὸ σοῦ δοκῶ πεπονθέναι. σὺ γὰρ ἀληθῆ λέγεις· εἰπόντος ἐμοῦ⁵³ τοὺς ἐθέλοντας ἄγειν λαβὼν ὅχου πᾶσάν μου τὴν δύναμιν, ἐμὲ δὲ ἔρημον κατέλιπες· καὶ νῦν ἃ ἔλαβες τῇ ἐμῇ δυνάμει ἄγεις δὴ μοι καὶ τὴν ἐμὴν χώραν αὔξεις σὺν τῇ ἐμῇ ῥώμῃ, ἐγὼ δὲ δοκῶ οὐδὲν συναίτιος ὦν τῶν ἀγαθῶν παρέχειν ἐμαυτὸν ὥσπερ γυνὴ εὖ ποιεῖν, καὶ τοῖς τε ἄλλοις ἀνθρώποις καὶ τοῖσδε τοῖς ἐμοῖς ὑπηκόοις σὺ μὲν ἀνὴρ φαίνῃ, ἐγὼ δ' οὐκ ἄξιος ἀρχῆς. XXXIV. ταῦτά σοι δοκεῖ εὐεργετήματα εἶναι, ὦ Κῦρε; εὖ ἴσθ' ὅτι εἴ τι ἐμοῦ ἐκίδου, οὐδενὸς ἂν οὕτω με ἀποστερεῖν ἐφυλάττου ὡς ἀξιώματος καὶ τιμῆς. τί γὰρ ἐμοὶ πλεόν τὸ τὴν γῆν πλατύνεσθαι, αὐτὸν δὲ ἀτιμάζεσθαι; οὐ γάρ τοι ἐγὼ Μήδων ἥρχον διὰ τὸ κρείττων αὐτῶν πάντων εἶναι, ἀλλὰ μᾶλλον διὰ τὸ αὐτοὺς τούτους ἀξιοῦν ἡμᾶς ἑαυτῶν πάντα βελτίονας εἶναι.

XXXV. Καὶ ὁ Κῦρος ἔτι λέγοντος αὐτοῦ ὑπολαβὼν εἶπε, Πρὸς τῶν θεῶν, ἔφη, ὦ θεῖε, εἴ τι κἀγὼ σοι πρότερον ἐχαρισάμην, καὶ σὺ νῦν ἐμοὶ χάρισαι ὦν ἂν δεηθῶ σου· παῦσαι, ἔφη, τὸ νῦν εἶναι, μεμφόμενός μοι· ἐπειδὰν δὲ πεῖραϊν ἡμῶν λάβῃς πῶς ἔχομεν πρὸς σέ, ἐὰν μὲν δὴ σοι φαίνηται τὰ ὑπ' ἐμοῦ πεπραγμένα ἐπὶ τῷ σῷ ἀγαθῷ πεποιημένα, ἀσπαζομένου τέ μου σε ἀντασπάζου εὐεργέτην τε νόμιζε, ἐὰν δ' ἐπὶ θάτερα, τότε μοι μέμφου. XXXVI. Ἄλλ' ἴσως μέντοι, ἔφη ὁ Κναξάρης, καλῶς λέγεις· κἀγὼ οὕτω ποιήσω. Τί οὖν; ἔφη ὁ Κῦρος, ἢ καὶ φιλήσω σε; Εἰ σὺ βούλει, ἔφη. Καὶ οὐκ ἀποστρέφει με ὥσπερ ἄρτι; Οὐκ ἀποστρέψομαι, ἔφη. καὶ ὅς ἐφίλησεν αὐτόν.

XXXVII. Ὡς δὲ εἶδον οἱ Μῆδοί τε καὶ οἱ Πέρσαι καὶ οἱ ἄλλοι,

53. ἀληθῆ λέγεις· εἰπόντος ἐμοῦ]
 "This is put briefly for, Ἀληθῆ λέγεις
 εἰπεῖν ἐμὲ τοὺς ἐθέλοντας ἄγειν· εἰπόν-

τος δ' ἐμοῦ τοῦτο, σὺ λαβὼν, κ. τ. λ."
 Porro.

πᾶσι γὰρ ἔμελεν ὅ,τι ἐκ τούτων ἔσοιτο, εὐθὺς ἠσθησάν τε καὶ ἐφαιδρύνθησαν. καὶ ὁ Κῦρος δὲ καὶ ὁ Κναξάρης ἀναβάντες ἐπὶ τοὺς ἵππους ἠγοῦντο, καὶ ἐπὶ μὲν τῷ Κναξάρῃ οἱ Μῆδοι εἶποντο, [ὁ] Κῦρος γὰρ αὐτοῖς οὕτως ἐπένευσεν, ἐπὶ δὲ τῷ Κῦρῳ οἱ Πέρσαι, οἱ δ' ἄλλοι ἐπὶ τούτοις. XXXVIII. ἐπεὶ δὲ ἀφίκοντο ἐπὶ τὸ στρατόπεδον καὶ κατέστησαν τὸν Κναξάρην εἰς τὴν κατεσκευασμένην σκηνήν, οἷς μὲν ἐπετέτακτο παρεσκευάζον τὰ ἐπιτήδεια τῷ Κναξάρῃ. XXXIX. οἱ δὲ Μῆδοι ὅσον χρόνον σχολὴν πρὸ δείπνου ἦγεν ὁ Κναξάρης ἤεσαν πρὸς αὐτὸν, οἱ μὲν καὶ αὐτοὶ καθ' ἑαυτοὺς, οἱ δὲ πλεῖστοι ὑπὸ Κῦρου ἐγκέλευστοι, δῶρα ἄγοντες, ὁ μὲν τις οἶνοχόον καλὸν, ὁ δ' ὀψοποιὸν ἀγαθόν, ὁ δ' ἄρτοποιόν, ὁ δὲ μουσουργόν, οἱ δ' ἐκπώματα, οἱ δ' ἐσθῆτα καλήν· πᾶς δὲ τις ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἓν γέ τι ὦν εἰλήφει ἐδώρεῖτο αὐτῷ. XL. ὥστε τὸν Κναξάρην μεταγιγνώσκειν ὡς οὔτε ὁ Κῦρος ἀφίστη αὐτοὺς ἀπ' αὐτοῦ οὔθ' οἱ Μῆδοι ἡττόν τι αὐτῷ προσεῖχον τὸν νοῦν ἢ καὶ πρόσθεν.

XLI. Ἐπεὶ δὲ δείπνου ὥρα ἦν, καλέσας ὁ Κναξάρης ἤξιον τὸν Κῦρον διὰ χρόνου ἰδόντα αὐτὸν συνδειπνεῖν. ὁ δὲ Κῦρος ἔφη, Μὴ δὴ σὺ κέλευε, ὦ Κναξάρῃ· ἢ οὐχ ὁρᾷς ὅτι οὗτοι οἱ παρόντες ὑφ' ἡμῶν πάντες ἐπληρμένοι πάρεσιν; οὐκουν καλῶς ἂν πράττοιμι εἰ τούτων ἀμελῶν τὴν ἐμὴν ἡδονὴν θεραπεύειν δοκοίην. ἀμελεῖσθαι δὲ δοκοῦντες στρατιῶται, οἱ μὲν ἀγαθοὶ πολὺ ἀθυμότεροι γίνονται, οἱ δὲ πονηροὶ πολὺ ὑβριστότεροι. XLII. ἀλλὰ σὺ μὲν, ἔφη, ἄλλως τε καὶ ὁδὸν μακρὰν ἦκων δείπνει ἤδη· καὶ εἴ τινές σε τιμῶσιν, ἀντασπάζου καὶ εὐώχει αὐτοὺς, ἵνα σε καὶ θαρρῇσωσιν· ἐγὼ δ' ἀπίων ἐφ' ἅπερ λέγω τρέφομαι. XLIII. αὐρίον δ', ἔφη, πρῶτ' δεῦρο ἐπὶ τὰς σὰς θύρας παρέσσονται πάντες οἱ ἐπικαίριοι, ὅπως βουλευσώμεθα σὺν σοὶ τί χρὴ ποιεῖν τὸ ἐκ τοῦδε. σὺ δ' ἡμῖν ἔμβαλε⁵⁴ παρὼν περὶ τούτου πότερον ἔτι δοκεῖ στρατεῦεσθαι ἢ καιρὸς ἤδη διαλύειν τὴν στρατιάν. XLIV. ἐκ τούτου ὁ μὲν Κναξάρης ἀμφὶ δείπνον εἶχεν, ὁ δὲ Κῦρος συλλέξας τῶν φίλων τοὺς ἱκανωτάτους καὶ φρονεῖν καὶ συμπράττειν, εἴ τι δέοι, ἔλεξε τοιάδε·

“Ἄνδρες φίλοι, ἃ μὲν δὴ πρῶτα εὐξάμεθα, πάρεστι σὺν θεοῖς.

54. ἔμβαλε] The Interpreters understand λόγον or βουλὴν. “Ἐμβάλλειν λόγον περὶ τίνος, referre de re, sententiam ad deliberandum proponere, 2, 2, 19. 2, 3, 5. 6, 1, 13.; omissum λόγον, 5, 5, 43.; ἔμβ. λό-

γους, materiam colloquendi in convivio proponere, 2, 2, 1.; βουλὴν περὶ τίνος εἰς τὸν στρατὸν, referre ad exercitum ut consultet, 2, 2, 18.” Index in Poppe's edition.

ὅπῃ γὰρ ἂν πορευώμεθα, κρατοῦμεν τῆς χώρας· καὶ μὲν δὴ τοὺς πολεμίους ὀρώμεν μειουμένους, ἡμᾶς δὲ αὐτοὺς πλείονάς τε καὶ ἰσχυροτέρους γιγνομένους. XLV. εἰ δὲ ἡμῖν ἔτι ἐθελήσειαν οἱ νῦν προσγεγενημένοι σύμμαχοι παραμεῖναι, πολλῶ ἂν μᾶλλον ἀνῦσαι δυναίμεθα καὶ εἴ τι βιάσασθαι καιρὸς καὶ εἴ τι πεῖσαι δέοι. ὅπως οὖν τὸ μένειν ὥς πλείστοις συνδοκῇ τῶν συμμάχων, οὐδὲν μᾶλλον τοῦτο ἔργον ἐμὸν ἢ καὶ ὑμέτερον μηχανᾶσθαι. XLVI. ἀλλ' ὥσπερ καὶ ὅταν μάχεσθαι δέῃ, ὁ πλείστους χειρωσάμενος ἀλκιμώτατος δοξάζεται εἶναι, οὕτω καὶ ὅταν πεῖσαι δέῃ, ὁ πλείστους ὁμογνώμονας ἡμῖν ποιήσας οὗτος δικαίως ἂν λεκτικώτατός τε καὶ πρακτικώτατος κρίνοιτο ἂν εἶναι. XLVII. μὴ μέντοι ὥς λόγον ἡμῖν ἐπιδειξόμενοι οἷον ἂν εἶπῃτε πρὸς ἕκαστον αὐτῶν τοῦτο μελετᾶτε, ἀλλ' ὥς τοὺς πεπεισμένους ὑφ' ἑκάστου. δῆλους ἐσομένους οἷς ἂν πράττωσιν οὕτω παρασκευάζεσθε. XLVIII. καὶ ὑμεῖς μὲν, ἔφη, τούτων ἐπιμελεῖσθε· ἐγὼ δὲ ὅπως ἂν ἔχοντες τὰ ἐπιτήδεια ὅσον ἂν ἔγωγε δύνωμαι οἱ στρατιῶται περὶ τοῦ στρατεῦσθαι βουλεύονται τούτου πειράσομαι ἐπιμελεῖσθαι.

ARGUMENTS TO THE SIXTH BOOK.

CHAP. I.—The allies are anxious to carry on the war ; II. Preparations made according to the opinion of Cyrus ; III. He prepares to follow the army to Lydia ; IV. The story of Araspes and Panthea ; V. Arrival of Abradatas with two thousand horse.

CHAP. II.—Embassy from the Indian with treasures ; II. Cyrus sends out some of the Indians as spies ; III. Their report greatly alarms the army of Cyrus, who dispels their fears, and proposes to march directly on the enemy ; IV. His care of the army as to diet, necessaries, &c.

CHAP. III. IV.—Manner and order of the march ; II. Approach and condition of the enemy ; III. Honorable reception of Araspes ; IV. Account of the number, designs, and order of the enemy ; V. Orders of Cyrus to his army.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΚΥΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑ. 5'.

CAP. I.

I. ΤΑΥΤΗΝ μὲν δὴ τὴν ἡμέραν οὕτω διαγαγόντες καὶ δειπνήσαντες ἀνεπαύοντο. τῇ δ' ὑστεραίᾳ πρῶτ' ἦγον ἐπὶ τὰς Κναζάρου θύρας πάντες οἱ ξύμμαχοι. ἕως οὖν ὁ Κναζάρης ἐκοσμεῖτο, ἀκούων ὅτι πολὺς ὄχλος ἐπὶ τὰς θύρας εἶη,¹ ἐν τούτῳ οἱ φίλοι τῷ Κύρῳ προσῆγον οἱ μὲν Καδουσίους δεομένους αὐτοῦ μένειν, οἱ δὲ Ὑρκανίους, ὁ δὲ τις Σάκας, ὁ δὲ τις καὶ Γωβρύαν· Ὑστάσπης δὲ Γαδάταν τὸν εὐνοῦχον προσῆγε, δεόμενον τοῦ Κύρου μένειν. II. ἔνθα δὴ ὁ Κῦρος γινώσκων ὅτι Γαδάτας πάλαι ἀπολώλει τῷ φόβῳ μὴ λυθείη ἢ στρατιᾷ, ἐπιγελάσας εἶπεν, ὦ Γαδάτα, δηλὸς εἶ, ἔφη, ὑπὸ τοῦ Ὑστάσπου τούτου πεπεισμένος ταῦτα γινώσκειν ἃ λέγεις. III. καὶ ὁ Γαδάτας ἀνατείνας τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν ἀπώμοσεν ἢ μὴ μὴ ὑπὸ τοῦ Ὑστάσπου πεισθεὶς ταῦτα γινώσκειν· ἀλλ' οἶδα, ἔφη, ὅτι ἂν ὑμεῖς ἀπέλθητε, ἔρρει τὰ μὲν παντελῶς·² διὰ ταῦτα,

1. ἐπὶ τὰς θύρας εἶη] "So Guelf. and Par. For, as in numerous passages we read *παρεῖναι ἐπὶ τόπον τινά*, and *εἰς τόπον τινά*, (the Interpret. ad Thuc. 6, 62. Heind. ad Plat. Theæt. 475. and ad Phædon. p. 4.) so also the simple *εἶναι* may be joined with *ἐπὶ* and an accus., by which it happens that as in the other case, the notion of 'coming' is united with the notion of 'staying.'" Poppo.

2. ἔρρει τὰ μὲν παντελῶς] "Actum Xen. Cyrop.

esse de me, perire me funditus, as in Symp. 1, 15. Philippus the buffoon says, Ἐπεὶ γὰρ γέλως ἐξ ἀνθρώπων ἀπόλωλεν, ἔρρει τὰ ἐμὰ πράγματα. Ἐρρῆν is an Homeric term, signifying in particular, either 'to come with bad omens and to one's own injury,' Il. Θ. 239. I. 364. Hesych. Ἐρρῶν μετὰ φθορᾶς παραγινόμενος: or 'to go away,' but always in a bad sense, so as to mean 'to go away to one's own destruction, injury, or calamity,' (*abire*

ἔφη, καὶ τούτῳ ἐγὼ αὐτὸς διελεγόμεν, ἐρωτῶν εἰ εἶδείη τί ἐν νῶ ἔχεις ὑπὲρ τῆς διαλύσεως τοῦ στρατεύματος ποιεῖν. IV. καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν, Ἀδίκως ἄρα ἐγὼ, ὡς ἔοικεν, Ὑστάσπου τοῦδε κατατιῶμαι. Ἀδίκως μέντοι νῆ Δία, ἔφη ὁ Ὑστάσπης, ὦ Κῦρε· ἐγὼ γὰρ ἔλεγον τῷ Γαδάτῃ τῷδε τοσούτον μόνον ὡς οὐχ οἷόν τέ σοι εἶη στρατεῦσθαι, λέγων ὅτι ὁ πατήρ σε μεταπέμπεται. V. καὶ ὁ Κῦρος, Τί λέγεις; ἔφη· καὶ σὺ τοῦτο ἐτόλμησας ἐξενεγκεῖν,³ εἴτε ἐγὼ ἐβουλόμην εἴτε μή; Ναὶ μὰ Δί', ἔφη· ὁρῶ γάρ σε ὑπερεπιθυμοῦντα ἐν Πέρσαις περίβλεπτον⁴ περιελθεῖν καὶ τῷ πατρὶ ἐπιδείξασθαι ἢ ἕκαστα διεπράξω. ὁ δὲ Κῦρος ἔφη, Σὺ δ' οὐκ ἐπιθυμεῖς οἴκαδε ἀπελθεῖν; Οὐ μὰ Δί', ἔφη ὁ Ὑστάσπης, οὐδ' ἀπειμί γε, ἀλλὰ μένων στρατηγήσω, ἕως ἂν ποιήσω Γαδάταν τουτονὶ τοῦ Ἀσσυρίου δεσπότην.

VI. Οἱ μὲν δὴ τοιαῦτα ἔπαιζον σπουδῇ πρὸς ἀλλήλους. ἐν δὲ τούτῳ ὁ Κναζάρης σεμνῶς κεκοσμημένος ἐξῆλθε καὶ ἐπὶ θρόνου Μηδικοῦ ἐκαθέζετο. ὡς δὲ πάντες συνῆλθον οὓς ἔδει καὶ σιωπὴ ἐγένετο, ὁ Κναζάρης ἔλεξεν ὧδε· Ἄνδρες ξύμμαχοι, ἴσως, ἐπειδὴ παρὼν τυγχάνω καὶ πρεσβύτερός εἰμι Κύρου, εἰκὸς ἄρχειν με λόγον. νῦν οὖν δοκεῖ μοι εἶναι καιρὸς περὶ τούτου πρῶτον διαλέγεσθαι πότερον στρατεῦσθαι ἔτι καιρὸς δοκεῖ εἶναι ἢ διαλύειν ἤδη τὴν στρατιάν· λεγέτω οὖν τις, ἔφη, περὶ αὐτοῦ τοῦτου ἢ γιγνώσκει. VII. ἐκ τούτου πρῶτος μὲν εἶπεν ὁ Ὑρκάνιος, Ἄνδρες ξύμμαχοι, οὐκ οἶδα μὲν ἔγωγε εἰ τι δεῖ λόγου ὅπου αὐτὰ τὰ ἔργα δεικνύει τὸ κράτιστον. πάντες γὰρ ἐπιστάμεθα ὅτι ὁμοῦ μὲν ὄντες πλείω κακὰ τοὺς πολέμους ποιοῦμεν ἢ πάσχομεν· ὅτε δὲ χωρὶς ἤμεν ἀλλήλων, ἐκείνοι

in malam pestem, in malum cruciatum, in malam rem, in malum crucem,) Od. K. 72. 75. Hesych. Ἐρβε· φθείρου, ἀπαλλάσσου. Schol. Min. Ἐρβε· μετὰ φθορᾶς ἄπιθι. In this sense the words ἐς κόρακας are not unfrequently added, and hence Aristoph. Plut. 601. with Theophr. Char. 25. 3. says, Ἀπαγ' ἐς κόρακας. Thus it signifies in a general sense, 'to perish,' 'to go to ruin,' (*perire, pessum ire,*) as in this place. Hesych. Ἐρβεῖ· ἀπόλωλεν, ἔφθαρται. Xen. Hist. 1, 1, 15. Ἐρβεῖ τὰ καλά." Fischer. The passage, quoted from the Hist., is cited by Diogenian 4, 89. as a proverb, and he adds: Ἐπὶ τῶν κακόν τι βουλομένων δηλῶσαι συντόμως.

3. ἐξενεγκεῖν] That is "enuntiare, divulgare, efferre, efferre foras, as in Terence Adelph. 4, 4, 15. 'Nunc quid faciam? dicamne fratris esse hanc? quod minime est opus Usquam efferri: age, mitto: fieri potis est, uti ne quae exeat.' And Phorm. 5, 7, 65. 'Vides tuum peccatum esse elatum foras,' where see Westerh. Nepos Dion. 8, 4. 'Res multis consciis elata.'" Fischer.

4. περίβλεπτον] "He, on whom the eyes of all are turned, whom all admire, to whom all look up, *spectabilis, conspicuus*, (Valck. Phœn. p. 208.) It is joined to *ὀνομαστός* in Symp. 8, 38." Fischer.

ἡμῖν ἐχρῶντο ὡς ἐκείνοις ἦν ἡδιστον, ἡμῖν γε μὴν ὡς χαλεπώγατον. VIII. ἐπὶ τούτῳ ὁ Καδούσιος εἶπεν, 'Ημεῖς δὲ τί ἂν λέγοιμεν, ἔφη, περὶ τοῦ οἴκαδε ἀπελθόντες ἕκαστοι χωρὶς εἶναι, ὅποτε γε οὐδὲ στρατενομένοις, ὡς ἔοικε, χωρίζεσθαι συμφέρει; ἡμεῖς γοῦν οὐ πολὺν χρόνον δίχα τοῦ ὑμετέρου πλήθους στρατευσάμενοι δίκην ἔδομεν ὡς καὶ ὑμεῖς ἐπίστασθε. IX. ἐπὶ τούτῳ Ἀρτάβαζος ὁ ποτε φήσας εἶναι Κύρῳ συγγενὴς ἔλεξε τοιάδε· Ἐγὼ δ', ἔφη, ὦ Κναξάρη, τοσοῦτον διαφέρομαι τοῖς πρόσθεν λέγουσιν· οὔτοι μὲν γὰρ φασιν ὅτι δεῖ μένοντας στρατεῦσθαι, ἐγὼ δὲ λέγω ὅτι ὅτε μὲν οἴκοι ἡμῖν, ἐστρατευόμεν· X. καὶ γὰρ ἐβοήθουν πολλάκις τῶν ἡμετέρων ἀγομένων καὶ περὶ τῶν σφετέρων φρουρίων⁵ ὡς ἐπιβουλευσομένων⁶ πολλάκις πράγματα εἶχον φοβούμενός τε καὶ φρουρῶν· καὶ ταῦτ' ἔπραττον τὰ οἰκεῖα δαπανῶν. νῦν δ' ἔχω μὲν τὰ ἐκείνων φρούρια, οὐ φοβοῦμαι δὲ ἐκείνους, εὐωχοῦμαι δὲ τὰ ἐκείνων καὶ πίνω τὰ τῶν πολεμίων. ὡς οὖν τὰ μὲν οἴκοι στρατείαν οὔσαν, τὰδε δὲ ἑορτὴν, ἐμοὶ μὲν οὐ δοκεῖ, ἔφη, διαλύειν τήνδε τὴν πανήγυριν.⁷ XI. ἐπὶ τούτῳ ὁ Γωβρύας εἶπεν, Ἐγὼ δ', ὦ ἄνδρες ξύμμαχοι, μέχρι μὲν τοῦδε ἐπαινῶ τὴν Κύρου δεξιάν·⁸ οὐδὲν γὰρ ψεύδεται ὢν ὑπέ-

5. τῶν σφετέρων φρουρίων] Σφέτερος, suus, 1, 4, 21. Οἱ δὲ πολέμιοι, ὡς ἑώρων ποιοῦντας τοὺς σφετέρους, προῦκίνησαν τὸ στίφος: noster, in this place. "Est autem hoc pronomen interdum commune omnium numerorum et personarum reflexivum, maxime ap. Apoll. Rh. aliosque poetas Alex. Vide Buttm. Lexil. p. 52." Poppo. On 6, 1, 44: he had said:—"Σφέτερος pro ἡμέτερος dictum 6, 1, 10. Concedit tamen hunc usum pronominum tertiæ personæ ibi demum Buttm. (in Ind. ad Plat. Dial. 4.) ubi, quanquam oratio ad unum converti videtur, revera tamen sententia in universum vera profertur."

6. ἐπιβουλευσομένων] "So Guelf. and Par. The future of the middle in this verb has the signification of the passive, as above 5, 4, 34. Καὶ αὐτοὶ ἐπιβουλευσόμεθα, καὶ ὁ οἶκος ὕλος," Poppo.

7. πανήγυριν] "He has continued the metaphor, which was begun in ἑορτῆς. For, as he calls a military life 'a feast,' ἑορτὴν, on account of

εὐωχεῖσθαι and πίνειν, so he terms an army composed of so many allies and nations a πανήγυρις." Zeune. "This word is properly applied to 'a customary assemblage of persons at a public festival and for the celebration of public games,' ('de conventibus, qui fiebant diebus festis atque ad ludos solemnes.')" Poppo. "Artabazus commorationem, vitam castrensem vocat ἑορτὴν, ferias, cum propter otium et lætitiā, tum propter epularum copiam; nam feriis homines sunt otiosi, læti, epulantur. Et quia ad celebrandas ferias publicas et solemnes, quales erant ludi Olympici, Pythii, Isthmii, Nemeæi, Græci confluebant ex omnibus civitatibus; propterea Artabazus exercitum, cui intererat, quia constabat ex parte maxima copiarum multarum civitatum, Persarum, Medorum, Armeniorum &c. vocat πανήγυριν." Fischer.

8. τὴν Κύρου δεξιάν] "I.e. The good faith, of which the right hand, extended to me, was the pledge." Hutch.

σχετο· εἰ δ' ἄπεισιν ἐκ τῆς χώρας, δηλον ὅτι ὁ μὲν Ἀσσύριος ἀναπαύσεται οὐ τίνων ποινὰς ὧν τε ὑμᾶς ἐπεχείρησεν ἀδικεῖν καὶ ὧν ἐμέ ἐποίησεν, ἐγὼ δὲ ἐν τῷ μέρει ἐκείνῳ πάλιν δώσω δίκην ὅτι ὑμῖν φίλος ἐγενόμην.

XII. Ἐπὶ τούτοις πᾶσι Κῦρος εἶπεν· ὦ ἄνδρες, οὐδ' ἐμέ λανθάνει ὅτι ἐὰν μὲν διαλύωμεν τὸ στράτευμα, τὰ μὲν ἡμέτερα ἀσθενέστερα γίγνοιτ' ἂν, τὰ δὲ τῶν πολεμίων πάλιν αὐξήσεται. ὅσοι τε γὰρ αὐτῶν ὅπλα ἀφήρηνται, ταχὺ ἄλλα ποιήσονται, ὅσοι τε ἵππους ἀπεστέρηνται, ταχὺ πάλιν ἄλλους ἵππους κτήσονται, ἀντὶ δὲ τῶν ἀποθανόντων ἕτεροι ἐφηβήσουσι⁹ καὶ ἐπιγενήσονται· ὥστε οὐδὲν θαυμαστὸν εἰ πάντ' ἐν τάχει πάλιν ἡμῖν πράγματα παρέχειν δυνήσονται. XIII. τί δῆτα ἐγὼ Κναζάρην ἐκέλευσα λόγον ἐμβαλεῖν περὶ καταλύσεως τῆς στρατιᾶς; εὖ ἴστε ὅτι φοβούμενος τὸ μέλλον. ὁρῶ γὰρ ἡμῖν ἀντιπάλους προσιόντας οἷς ἡμεῖς, εἰ ὧδε στρατευσόμεθα, οὐ δυνησόμεθα μάχεσθαι. XIV. προσέρχεται μὲν γὰρ δήπου χειμῶν, στέγαι δὲ εἰ καὶ ἡμῖν αὐτοῖς εἰσὶν, ἀλλὰ μὰ Δι' οὐχ ἵπποις οὐδὲ θεράπουσιν οὐδὲ τῷ δήμῳ τῶν στρατιωτῶν, ὧν ἄνευ ἡμεῖς οὐκ ἂν δυναίμεθα στρατεύεσθαι· τὰ δ' ἐπιτήδεια ὅπου μὲν ἡμεῖς ἐληλύθαμεν ὑφ' ἡμῶν ἀνήλwται· ὅποι δὲ μὴ ἀφίγμεθα, διὰ τὸ ἡμᾶς φοβεῖσθαι ἀνακεκομισμένοι εἰσὶν εἰς ἐρύματα, ὥστε αὐτοὶ μὲν ἔχειν, ἡμᾶς δὲ ταῦτα μὴ δύνασθαι λαμβάνειν. τίς οὖν οὕτως ἀγαθὸς ἢ τίς οὕτως ἰσχυρὸς ὡς λιμῷ καὶ ῥίγῃ δύναιτ' ἂν μαχόμενος στρατεύεσθαι; XV. εἰ μὲν οὖν οὕτω στρατευσόμεθα, ἐγὼ μὲν φημι χρῆναι ἐκόντας ἡμᾶς καταλῦσαι τὴν στρατιὰν μᾶλλον ἢ ἄκοντας ὑπὸ ἀμχανίας ἐξελαθῆναι. εἰ δὲ βουλόμεθα ἔτι στρατεύεσθαι, τόδ' ἐγὼ φημι χρῆναι ποιεῖν, ὡς τάχιστα πειρᾶσθαι τῶν μὲν ἐκείνων ὀχυρῶν ὡς πλεῖστα παραιρεῖν, ἡμῖν δ' αὐτοῖς ὡς πλεῖστα ὀχυρὰ ποιεῖσθαι· ἐὰν γὰρ ταῦτα γένηται, τὰ μὲν

9. ἐφηβήσουσι] “Steph. first adopted this reading on the authority of Brodæus. Junt. Ald. and Cod. Guelf. ἐφηβήσονται, rightly; for, although the Cod. Guelf. has ἐφηβήσουσι, Phil. *pubescent*, yet it is clear that all the verbs in *ἀω* were properly active, as ἐφηβάω, *adolescere jubeo*, and when the customary usage had given a middle force to them, the Attics so far retained the recollection of the active signification as appropriate, that they used the future middle for the future

active, as Aristoph. *Plut.* 18. *σιγήσομαι*. See Budæus's *Comm. L. Gr.* 760.” Fischer. “That no one may suppose that there is here an *ὑστερον πρότερον*, and seek to disturb words quite genuine, I must remark that ἐφηβάσκειν is applied to the boys of the Assyrians born long since and verging to puberty, and ἐπιγίγνεσθαι to infants which will soon be born, and will at some time become recruits for the army.” Poppo.

ἐπιτήδεια πλείω ἔξουσιν ὁπότεροι ἂν πλείω δύνωνται λαβόντες ἀποτίθεσθαι, πολιορκήσονται δὲ ὁπότεροι ἂν ἤττους ᾖσι. XVI. νῦν δ' οὐδὲν διαφέρομεν τῶν ἐν τῷ πελάγει πλεόντων· καὶ γὰρ ἐκεῖνοι πλέουσι μὲν αἰεὶ, τὸ δὲ πεπλευσμένον οὐδὲν οἰκειότερον τοῦ ἀπλεύστου καταλείπουσιν. ἐὰν δὲ φρούρια ἡμῖν γένηται, ταῦτα δὴ τοῖς μὲν πολεμίοις ἀλλοτριώσῃ τὴν χώραν, ἡμῖν δ' ὑπ' εὐδίαν μᾶλλον πάντ' ἔσται. XVII. ὃ δ' ἴσως ἂν τινες ὑμῶν φοβηθεῖεν, εἰ δεήσει πόρρω τῆς ἑαυτῶν φρουρεῖν, μηδὲν τοῦτο ὀκνήσητε. ἡμεῖς μὲν γὰρ ἐπείπερ καὶ ὡς οἴκοθεν ἀποδημοῦμεν, φρουρήσῃν ὑμῖν ἀναδεχόμεθα τὰ ἐγγύτατα χωρία τῶν πολεμίων, ὑμεῖς δὲ τὰ πρόσσορα ὑμῖν αὐτοῖς τῆς Ἀσσυρίας, ἐκεῖνα κτᾶσθε καὶ ἐργάζεσθε. XVIII. ἐὰν γὰρ ἡμεῖς τὰ πλησίον αὐτῶν φρουροῦντες δυνώμεθα σώζεσθαι, ἐν πολλῇ ὑμεῖς εἰρήνῃ ἔσεσθε οἱ τὰ πρόσω αὐτῶν ἔχοντες· οὐ γὰρ, οἶμαι, δυνήσονται τῶν ἐγγὺς ἑαυτῶν κακῶν ὄντων ἀμελοῦντες τοῖς πρόσω ὑμῖν ἐπιβουλεύειν.

XIX. Ὡς δὲ ταῦτ' ἐρρήθη, οἱ τε ἄλλοι πάντες ἀνιστάμενοι συμπροθυμήσεσθαι ταῦτ' ἔφασαν καὶ Κναζάρης. Γαδάτας δὲ καὶ Γωβρύας καὶ τεῖχος ἑκάτερος αὐτῶν, ἣν ἐπιτρέψωσιν οἱ σύμμαχοι, τειχίσασθαι ἔφασαν, ὥστε καὶ ταῦτα φίλια τοῖς συμμάχοις ὑπάρχειν. XX. ὃ οὖν Κῦρος ἐπεὶ πάντας ἑώρα προθύμους ὄντας πράττειν ὅσα ἔλεξε, τέλος εἶπεν, Εἰ τοίνυν περαίνειν βουλόμεθα ὅσα φαμέν χοῖναι ποιεῖν, ὡς τάχιστ' ἂν δέοι γενέσθαι μηχανὰς ¹⁰ μὲν εἰς τὸ καθαιρεῖν τὰ τῶν πολεμίων τεῖχη, τέκτονας δὲ εἰς τὸ ἡμῖν ὄχυρά ¹¹ πυργοῦσθαι. XXI. ἐκ τούτου ὑπέσχετο ὁ μὲν Κναζάρης μηχανὴν αὐτὸς ποιησάμενος παρέξειν, ἄλλην δὲ Γαδάτας καὶ Γωβρύας, ἄλλην δὲ Τιγράνης· αὐτὸς δὲ Κῦρος ἔφη δύο πειράσθαι ποιήσασθαι. XXII. ἐπεὶ δὲ ταῦτ' ἔδοξεν, ἐπορίζοντο μὲν μηχανοποιούς, παρεσκευάζοντο δὲ ἕκαστοι εἰς τὰς μηχανὰς ὧν ἔδει· ἄνδρας δ' ἐπέστησαν οἱ ἐδόκουν ἐπιτηδεύτατοι εἶναι ἀμφὶ ταῦτ' ἔχειν.

XXIII. Κῦρος δ' ἐπεὶ ἔγνω ὅτι διατριβὴ ἔσται ἀμφὶ ταῦτα, ἐκά-

10. μηχανὰς] "Understand 'moving towers,' (*turres ambulatoriæ*), πύργους, which were of wood. See Stewech. ad Veget. R. M. 4, 17. Brisson. Pr. P. 3, 41. so that τέκτονες are here *fabri tignarii*." Fischer. In the Lex. Xen. it is translated, "*Machinas bellicas*, as in 6, 2, 4. 7, 2, 1. 7, 4, 1. 'Aγ. 7, 6. 'E. 2, 4, 18.'" and so Schneider in

his Index.

11. ὄχυρά] "For ὄχυρά Junt. and Cod. Alt. ἐχυρά rightly; for the ancient Grammarians explain ἐχυρὸς by ὄχυρὸς, and not ὄχυρὸς by ἐχυρὸς: see Hesych. It occurs also 2, 4. 13. 5, 4. 36." &c. Fischer. See Sturz Lex. Xen. v. Ἐχυρὸς.

θισε τὸ στράτευμα ἔνθα ᾤετο ὑγιεινότερον εἶναι καὶ εὐπροσδοτάτον ὅσα δεῖ προσκομίζεσθαι, ὅσα τε ἐρμυνότητος προσεδεῖτο, ἐποιήσατο, ὥς ἐν ἀσφαλεῖ οἱ αἰεὶ μένοντες εἶεν, εἴ ποτε καὶ πρόσω τῇ ἰσχυρί ἀποστρατοπεδεύοιτο. XXIV. πρὸς δὲ τούτοις ἐρωτῶν οὗς ᾤετο μάλιστα εἰδέναι τὴν χώραν ὑπόθεν ἂν ὥς πλεῖστα ὠφελοῖτο τὸ στράτευμα, ἐξῆγεν αἰεὶ εἰς προνομᾶς,¹² ἅμα μὲν ὅπως ὅτι πλεῖστα λαμβάνοι τῇ στρατιᾷ τὰ ἐπιτήδεια, ἅμα δ' ὅπως μᾶλλον ὑγιαίνοιεν καὶ ἰσχύοιεν διαπονούμενοι ταῖς πορείαις, ἅμα δ' ὅπως ἐν ταῖς ἀγωγαῖς τὰς τάξεις ὑπομυμνήσκοιντο. XXV. ὁ μὲν δὴ Κῦρος ἐν τούτοις ἦν.

Ἐκ δὲ Βαβυλῶνος οἱ αὐτόμολοι καὶ οἱ ἀλίσκομενοι ταῦτ' ἔλεγον ὅτι ὁ Ἀσσύριος οἴχοιτο ἐπὶ Λυδίας, πολλὰ τάλαντα χρυσοῦ καὶ ἀργυρίου ἄγων καὶ ἄλλα κτήματα καὶ κόσμον παντοδαπόν. XXVI. ὁ μὲν οὖν ὄχλος τῶν στρατιωτῶν ἔλεγεν ὥς ὑπεκτίθοιτο ἤδη τὰ χρήματα φοβούμενος, ὁ δὲ Κῦρος γινώσκων ὅτι οἴχοιτο συστήσων εἴ τι δύναιτο ἀντίπαλον ἑαυτῷ, ἀντιπαρεσκευάζετο ἐρρωμένως, ὥς μάχης ἔτι δεῖσον· καὶ ἐξεπίμπλη μὲν τὸ τῶν Περσῶν ἵππικόν, τοὺς μὲν ἐκ τῶν αἰχμαλώτων, τοὺς δὲ τινὰς καὶ παρὰ τῶν φίλων λαμβάνων ἵππους· ταῦτα γὰρ παρὰ πάντων ἐδέχετο καὶ ἀπευθεῖτο οὐδέν, οὔτε εἴ τις ὄπλον διδοίη¹³ καλὸν οὔτ' εἴ τις ἵππον. XXVII. κατεσκευάζετο δὲ καὶ ἄρματα ἐκ τε τῶν αἰχμαλώτων ἁρμάτων καὶ ἄλλοθεν ὑπόθεν δύναιτο. καὶ τὴν μὲν Τρωϊκὴν διφρεῖαν πρόσθεν οὔσαν καὶ τὴν Κυρηναίων¹⁴ ἔτι καὶ νῦν οὔσαν ἁρματηλασίαν κατέλυνε·

12. εἰς προνομᾶς] "The Alt. and Flor. edd. have, αἰεὶ προνομᾶς. Budæus also, in his Comm. L. Gr. 732., by a slight change, not by any emendation, reads, Ἐξῆγεν αἰεὶ πρὸς νομάς. I myself, however, have readily followed the reading of the Bodl. Ms." (Guelf. Brod.) "and the edd. Steph. Leuncl. and Eton., particularly as the word προνομὴ occurs elsewhere in our Author: Anab. 5, (1, 4.) p. 203. Steph. Ἄλλο μοι δοκεῖ σὺν προνομᾶς λαμβάνειν τὰ ἐπιτήδεια, Hist. 1, (1, 33.) p. 253. Ἄγεις ἐκ τῆς Δεκελείας προνομὴν ποιούμενος, 2, (4, 25.) p. 279. Προνομᾶς δὲ ποιοῦμενοι." Hutchinson.

13. διδοίη] "So Guelf. Par. marg. Vill. for the common reading ἐδίδου. On the other hand, the same books soon afterwards for δύναιτο exhibit ἐδύνατο. But

even there the optative seems preferable, because the relative pronoun refers, not to some particular persons, but to any one in our thoughts. For this use of the optative let the student consult Buttm. Gr. Gr. s. 126, 14. n. 6. Matth. Gr. Gr. p. 751. In the Prolegom. c. 2. I have noticed the permutation made by the copyists between this optative and the imperfect of the indic." Porpo.

14. τὴν μὲν Τρωϊκὴν διφρεῖαν—καὶ τὴν Κυρηναίων] Thom. M.: Διφρεῖα, Ἀττικοί· διφρευσις, κοινοί. "Διφρεῖα is aurigatio currus, agitalio currum, 'the method of driving chariots, and of fighting from them,' ἡ ἀπὸ τῶν ἁρμάτων μάχη, Arrian. Tact. p. 9. Blanc. For Xen. soon substitutes the word ἁρματηλασία, and says, Τοῖς ἁρμασιν

τὸν γὰρ πρόσθεν χρόνον καὶ οἱ ἐν τῇ Μηδίᾳ καὶ Συρίᾳ καὶ Ἀραβίᾳ
καὶ πάντες οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ τοῖς ἄρμασιν οὕτως ἐχρῶντο ὥσπερ νῦν οἱ

οὕτως ἐχρῶντο. Therefore ἡ Τρωϊκὴ δι-
φρεῖα is the Trojan method of driving
war-chariots, and those unarmed, (Ar-
rian l. c. *Ἡ γὰρ ψιλὰ ἦν τὰ ἄρματα,
καθάπερ τὰ Τρωϊκὰ ἦν,) and of fighting
from them; such as was used by the
ancient Trojans, among whom the
fighters," (παραιβάται) "leaped down,
when they had to engage an enemy,
Il. A. 91. Π. 426. Scheffer R. V. 2,
15. p. 187. Cyrus wished to change
this method of fighting. 'ita ut in sin-
gulis essent singuli aurigæ armati, pro
singulis aurigis nudis, et pro singulis
pugnatoribus.' The words πρόσθεν
οὔσαν refer to the ancient use of these
war-chariots in Asia before the Cyre-
naic method came into fashion, (Cy-
renæ is a city of Cyrenaica, a region
of Africa between Ægypt and the Syr-
tes,) which consisted in fighting from
the chariots themselves, according to
Scheffer. The words, ἐτι καὶ νῦν οὔ-
σαν, imply that the method was even
then in use among the Cyrenæans.
These chariots were drawn by four
horses; each had a charioteer and a
fighter, who always remained in the
chariots, and never leaped down to
fight." Fischer. They are in 6, 2, 8.
called the Libyan chariots, Ἐκ τῆς
Τρωϊκῆς καὶ Λιβυκῆς διφρεῖας. The
account of the Homeric war-chariots,
as given in Feithe's Antiq. Hom. 4, 5.
p. 495. where there is no peculiarity of
chariot ascribed to the Trojans, is this :
—"Equis his regendis sedebat ἐν
δίφρῳ auriga, qui scutica impellebat.
Aderat παραιβάτης, rhedarius, qui ex
curru pugnabat, simulque illi dictabat
quo frena vellet torqueri, ut notat
Eust. 860, 22. cf. 703, 15. Priori mu-
nere sæpe functi magni viri, ut Pan-
darus Lycaonis filius; etsi Ænæ
παραιβάτῃ cesserit certa de causa, Il. 5,
237. Nestor etiam in curru Diomedis,
Il. 8, 115. Similiter duo filii Priami
in curru, nothus et legitimus, quorum
ille aurigabatur, hic pugnabat, Il. 11,
102. Id vero Persarum principibus
indecorum habitum, qui lege regia
vetiti tangere frena, ut liquet ex Diod.

S. 17, 34. p. 513. ubi Darius, extrema
coactus necessitate, equos habenis re-
trahit. Ceterum ex curru subinde de-
siliabant pugnaturi, uti Paris, Il. 3, 29.
ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἄλτο χαμᾶζε.
Similiter Hector, Il. 211. Idem fac-
tum ab Hercule et Cygno pugnaturis,
Hesiod. Sc. 370. εὐπλεκέων δίφρων
θόρον αἰψ' ἐπὶ γαῖαν. Et ap. Virg. Æn.
10, 453. 'Desiluit Turnus bijugis;
pedes apparat ire.' Wei-ke, referring
to Scheffer, considers the difference
between the Trojan and the Cyrenaic
method to have been this, that the
chariots of the former were *bijugous*,
and that the fighters descended from
them to engage an enemy, whereas the
chariots of the latter were *quadrijugous*,
(see s. 28.) from which the fighter en-
gaged the enemy." And Schneider
has the following note:—"Curru
Trojani *bijuges* fuerunt, et pugnatore
inde, cum res ferebat, desilire consu-
verant; unus Hector quadrigis usus est,
Il. Θ. 158. Cyrenæi curru *quadrijugi*
fuerunt, quibus pugnatore perpetuo
insistebant. Philostr. Icon. 1, 17. de
Pelopis curru: Τὸ δ' ἵππων σύγκειται
τεττάρων· τουτὶ γὰρ ἐς μὲν τὰ πολεμι-
κὰ οὕτω ἐθάρσεντο, οἱ δὲ ἀγῶνες ἐγίνω-
σκόν τε αὐτὸ καὶ ἐτίμων. Καὶ οἱ Λυδοὶ
δὲ φιλιππότατοι ὄντες ἐπὶ μὲν Πέλοπος
τέθριπποι τε ἦσαν καὶ ἡδὴ ἄρματῖται,
μετὰ δὲ ταῦτα τετραρύμου τε ἦσαντο,
καὶ λέγονται πρῶτοι τοὺς ὀκτὼ σχεῖν." But the principal, if not the sole dif-
ference between the Trojan and the Cy-
renaic method seems to have been,
that in the former case the fighters
contended on the ground, and in the
latter from the chariot; for Feithe p.
495, says:—"Alioqui constat etiam
quadrigarum usum Homero non fuisse
ignotum ex Od. 13, 81. ubi dicit na-
vem Phæacum currere, ὥστ' ἐν πεδίῳ
τετράδοροι ἄρσενες ἵπποι." "Schnei-
der quotes a passage from Diod. S. 20,
41. where Opheltæ the Cyrenæan is
said to have brought ἄρματα ἑκατὸν,
ἡμιόχους δὲ καὶ παραιβάτας πλείους τῶν
τριακσίων: from which we may su-
spect that two fighters were sometimes

Κυρηναῖοι. XXVIII. ἔδοξε δ' αὐτῷ, ὁ κρᾶτιστον εἰκὸς εἶναι τῆς δυνάμεως, ὄντων τῶν βελτίστων ἐπὶ τοῖς ἄρμασι, τοῦτο ἐν ἀκροβο-

attached to the *quadrigæ*. In general, however, as Xen. will soon inform us, each chariot had one charioteer, ἡνίοχον, and one fighter, παραιβάτην." Poppo. "These chariots were adorned with gold and silver, as the chariot of Rhesus, Il. 10, 438. Ἄρμα δέ οἱ χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ ἐδ' ἥσκηται: the chariot of Diomede, 23, 503. Ἄρματα δὲ χρυσῷ πεπνυκασμένα κασισιτέρῳ τε. Thus too the chariots of Orsines the Persian, in Curtius 10, 1. were adorned with gold and silver. They were also furnished with curtains, as the chariots of Lycaon, Il. 5, 194. ἀμφὶ δὲ πέπλοι Πέπτανται, and the chariots of Achilles, 2, 777. (Catal. Nav. 284.) are described as ἄρματα ἐδ' πεπνυκασμένα." Feithe. "Hæc ante primam aciem s. milites levis armaturæ stabant. Qui his vehebantur, παραιβάται dicti, 7, 1, 29. solebant plerumque inde desilire, et cum hostibus levia prælia committere, unde 6, 1, 28. ἐν ἀκροβολιστῶν μέρει esse dicuntur. Quod quoniam fiebat ante reliquum exercitum, de his certaminibus verba προμαχεῖν, προμάχεσθαι, προμαχιζέιν usurpabantur. Cum vero hostes propius accedebant, illi propugnatores currus, qui aversi, ἀπαστραμμένοι ὥσπερ εἰς φυγὴν, 6, 2, 17. pone illos stabant, a tergo ascendebant et fugiebant: cf. 7, 1, 29." Poppo. "Ex his omnibus locis, (Anab. 1, 8, 10. Cyrop. 3, 3, 6. 6, 2, 17. Epilog. Cyrop. s. 24. 7, 1, 29.) fit manifestum, Babylonios eorumque socios curru quadrijugo vectos, et ante aciem progressos, mox relicto curru pedites pugnassee. Currus autem in vicinia stabant, inter propugnatores et primam aciem relictos, quos a tergo ascenderent propugnatores, si prælio excedere vellent. A tergo curru bellicos ascendunt etiam Homericæ heroes: hinc currus relictos dicuntur aversi quasi ad fugam spectare, 6, 2, 17. Ἐσθήεται ἀπαστραμμένα ὥσπερ εἰς φυγὴν. Homericæ heroes de curru item desiliunt, et pedites pugnant ante aciem, hinc πρόμαχοι appellati: interdum tamen curru insistentes pugnant. Compara Ex-

cursum Heynianum de Acie Homericæ ad Il. 4, p. 654. Apud Græcos usus curruum bellicorum memoratur ab Eurip. Suppl. 675., ubi Thebanorum ἡνίοχοι et παραιβάται pugnam incipiunt. Diod. S. 12, 79. in exercitu Bæotorum ad pugnam apud Delium ducto memorat eosdem: Προεμάχοντο δὲ πάντων οἱ παρ' ἐκείνοις ἡνίοχοι καὶ παραιβάται καλούμενοι, ἄνδρες ἐπίλεκτοι τριακόσιοι. Quos Thuc. 4, 93. in enumeratione copiarum omisit. Idem Diod. 20, 41. Opheltin ait duxisse ἄρματα ἑκατὸν, ἡνίοχους δὲ καὶ παραιβάτας πλείους τῶν τριακοσίων. Sed Opheltin Cyrenæus fuit. Cyrenæi igitur plures aut equos curru adiunxisse, et aurigas imposuisse videntur; aut quadrijugis curribus plures et propugnatores et aurigas imposuerunt: de quo nunc quærere amplius non vacat. Thebanorum παραιβάτας usumque curruum bellicorum qui præterea commemoraverit, neminem equidem novi." Schneider. Hence we may learn that there is much confusion of ideas on this subject. 1. If the characteristic of the Trojan chariot was that it was *bi-jugous*, then observe that Schneider admits the chariot of Hector, but of Hector only, to have been *quadrijugous*, and Feithe shows that the use of the *quadriga* was not unknown in the Homeric times, Od. 13, 81. ὥστ' ἐν πεδίῳ τετράδοροι ἄρσενες ἵπποι. 2. If the characteristic of the Trojan chariot was, that its παραιβάτης descended from it and fought on the ground, then we may remark that Schneider admits that in the Homeric times the παραιβάτης sometimes fought from the chariot itself. 3. If the characteristic of the Cyrenaic chariot was that it was *quadrijugous*, then let us not forget that at least the Trojan Hector's chariot was so too, and that Homer elsewhere mentions the *quadriga* without reference to Hector. 4. If the characteristic of the Cyrenaic chariot was that its παραιβάτης fought in the chariot itself without descending, we have been informed by Schnei-

λιστῶν μέρει εἶναι καὶ εἰς τὸ κρατεῖν οὐδὲν μέγα μέρος συμβάλλεσθαι. ἄρματα γὰρ τριακόσια τοὺς μὲν μαχομένους παρέχεται τριακοσίους, ἵπποις δ' οὗτοι χρῶνται διακοσίοις καὶ χιλίοις· ἡνίοχοι δ' αὐτοῖς εἰσὶ μὲν ὡς εἰκὸς οἷς μάλιστα πιστεύουσιν, οἱ βέλτιστοι· ἄλλοι δὲ εἰς τριακοσίους οὗτοί εἰσιν οἱ οὐδ' ὅτιοῦν τοὺς πολεμίους βλάπτουσι. XXIX. ταύτην μὲν οὖν τὴν διφρεῖαν κατέλυσεν· ἀντὶ δὲ τούτου πολεμιστήρια κατεσκευάσατο ἄρματα τροχοῖς τε ἰσχυροῖς, ὥς μὴ ῥαδίως συντρίβηται, ἄξοσί τε μακροῖς· ἦττον γὰρ ἀνατρέπεται πάντα τὰ πλατέα· τὸν δὲ δίφρον τοῖς ἡνίοχοις ἐποίησεν ὥσπερ πύργον ἰσχυρῶν ξύλων· ὕψος δὲ τούτων ἐστὶ μέχρι τῶν ἀγκῶνων, ὡς δύνωνται ἡνιοχεῖσθαι οἱ ἵπποι ὑπὲρ τῶν δίφρων· τοὺς δ' ἡνίοχους ἐθωράκισε πάντα πλὴν τῶν ὀφθαλμῶν. XXX. προσέθηκε δὲ καὶ δρέπανα σιδηρᾷ ὡς διπήχη πρὸς τοὺς ἄξονας ἔνθεν καὶ ἔνθεν τῶν

der that Homer sometimes represents his *παραβάτης* as fighting from the chariot. 5. The Commentators distinguish between the Trojan and the Cyrenaic chariot, founding their distinction on the words of Xen.; but do those words, when they are rightly viewed, authorise any such distinction? For the fair construction seems to be this: Καὶ τὴν μὲν Τρωϊκὴν διφρεῖαν πρόσθεν οὔσαν, καὶ τὴν Κυρηναίων ἔτι καὶ νῦν οὔσαν ἄρματῆλασίαν κατέλυσε. That is, 'Cyrus abolished the Trojan method of employing chariots, which was used in former' (i. e. Homeric) 'times, and which is still used in Cyrenæ.' And if any doubts remain about the meaning of these words, the next sentence explains them: Τὸν γὰρ πρόσθεν χρόνον καὶ οἱ ἐν τῇ Μηδίᾳ, καὶ Συρίᾳ, καὶ Ἀραβίᾳ, καὶ πάντες οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ τοῖς ἄρμασιν οὕτως ἐχρῶντο, ἔσπερ νῦν οἱ Κυρηναῖοι. That is, 'In former times the Medes, Syrians, Arabians, and all the Asiatics,' (including the Trojans,) 'used the very same sort of chariot, which is still used by the Cyrenæans;' in other words, 'the Cyrenæan chariot of the present day corresponds to the Trojan, Median, Asiatic, Syrian, and Arabian chariot.' Hence there was no distinction between the two into the *bijugous* and the *quadrijugous* chariot, into one from which the *παραβάτης* descended

to the ground to fight, and one from which he fought. Moreover in 6, 2, 8. the Trojan and the Libyan, (i. e. Cyrenaic,) method of using chariots are mentioned as one and the same: Καὶ τὰ Μηδικὰ δὲ ἄρματα ἐπεπείκει Κύρος Κναξάρην εἰς τὸν αὐτὸν τρόπον τούτου μετασκευάσαι ἐκ τῆς Τρωϊκῆς καὶ Λιβυκῆς διφρεῖας. The Median chariot was managed by the Trojan and Libyan (or Cyrenaic) method of charioteership, because the Median chariot was precisely the same as the Trojan and Libyan (or Cyrenaic) chariot; and this method consisted in having armed men to fight either standing in the chariot, or descending to the ground. Schneider has proved that the Babylonians and their allies descended from their chariots and fought on the ground, as the Trojans did, and as was done in the Homeric times. But Cyrus, in the place of the chariot with the ἡνίοχος and the armed *παραβάτης*, introduced the τὰ δρεπανηφόρα ἄρματα, τὰ πολεμιστήρια ἄρματα, *curtus fulcati*, each with an ἡνίοχος, but without a *παραβάτης*. "Arrian *Tact.* p. 53. informs us that war-chariots had ceased to be in use long before his time. And in truth they could be used only on the plains; and that even there they were often used to no purpose, we learn from history." Zeune.

τροχῶν καὶ ἄλλα κάτω ὑπὸ τῷ ἄρῳ εἰς τὴν γῆν βλέποντα, ὡς ἐμβαλόντων εἰς τοὺς ἐναντίους τοῖς ἄρμασιν. ὡς δὲ τότε Κῦρος ταῦτα κατεσκεύασεν, οὕτως ἔτι καὶ νῦν τοῖς ἄρμασι χρῶνται οἱ ἐν τῇ βασιλείᾳ χώρα. ἦσαν δὲ αὐτῷ καὶ κάμηλοι πολλαὶ παρά τε τῶν φίλων συνειλεγμένοι καὶ αἰχμάλωτοι πᾶσαι συνηθροισμένοι. XXXI. καὶ ταῦτα μὲν οὕτω συνεπεραίνετο.

Βουλόμενος δὲ κατάσκοπόν τινα πέμψαι ἐπὶ Λυδίας καὶ μαθεῖν ὅ,τι πράττοι ὁ Ἀσσύριος, ἔδοξεν αὐτῷ ἐπιτήδειος εἶναι Ἀράσπας ἐλθεῖν ἐπὶ τοῦτο ὁ φυλάττων τὴν γυναῖκα τὴν καλήν. συνεβεβήκει δὲ τῷ Ἀράσπᾳ τοιάδε. ληφθεὶς ἔρωτι τῆς γυναικὸς ἠναγκάσθη προσ-ενεγκεῖν λόγους αὐτῇ περὶ συνηθείας. XXXII. ἡ δὲ ἀπέφησε μὲν καὶ ἦν πιστὴ τῷ ἀνδρὶ καίπερ ἀπόντι· ἐφίλει γὰρ αὐτὸν ἰσχυρῶς· οὐ μέντοι κατηγόρησε τοῦ Ἀράσπου πρὸς τὸν Κῦρον, ὁκνοῦσα συμβαλεῖν φίλους ἀνδρας. XXXIII. ἐπεὶ δὲ ὁ Ἀράσπας δοκῶν ὑπηρετήσῃν τῷ τυχεῖν ᾧ ἡβούλετο ἠπειλήσε τῇ γυναικὶ ὅτι εἰ μὴ βούλοιο ἐκοῦσα, ἀκουσα ποιήσοι ταῦτα, ἐκ τούτου ἡ γυνὴ, ὡς ἔδεισε τὴν βίαν, οὐκέτι κρύπτει, ἀλλὰ πέμπει τὸν εὐνούχον¹⁵ πρὸς τὸν Κῦρον καὶ κελεύει λέξαι πάντα. XXXIV. ὁ δὲ ὡς ἤκουσεν, ἀναγελάσας ἐπὶ τῷ κρείττονι τοῦ ἔρωτος φάσκοντι εἶναι, πέμπει Ἀρτάβαζον σὺν τῷ εὐνούχῳ καὶ κελεύει αὐτῷ εἰπεῖν βιάζεσθαι μὲν μὴ τοιαύτην γυναῖκα, πείθειν δὲ εἰ δύναίτο, οὐκ ἔφη κωλύειν. XXXV. ἐλθὼν δὲ ὁ Ἀρτάβαζος πρὸς τὸν Ἀράσπαν ἐλοιδόρησεν αὐτὸν, παρακαταθήκην ὀνομάζων τὴν γυναῖκα, ἀσέβειάν τε αὐτοῦ λέγων ἀδικίαν τε καὶ ἀκράτειαν, ὥστε τὸν Ἀράσπαν πολλὰ μὲν δακρύειν ὑπὸ λύπης, καταδύεσθαι δὲ ὑπὸ τῆς αἰσχύνης, ἀπολωλέναι δὲ τῷ φόβῳ μὴ τι καὶ πάθοι ὑπὸ Κῦρον.

XXXVI. Ὁ οὖν Κῦρος καταμαθὼν ταῦτα ἐκάλεσεν αὐτὸν καὶ μόνος μόνῳ ἔλεξεν· Ὁρῶ σε, ἔφη, ὦ Ἀράσπα, φοβούμενόν τε ἐμὲ καὶ ἐν αἰσχύνῃ δεινῶς ἔχοντα. παῦσαι οὖν τούτων· ἐγὼ γὰρ θεοῦ¹⁶ τε ἀκούω ἔρωτος ἡττῆσθαι, ἀνθρώπους τε οἶδα καὶ μάλα δοκοῦντας φρονίμους εἶναι οἷα πεπόνθασιν ὑπὸ ἔρωτος· καὶ αὐτὸς δ' ἐμαυτοῦ κατέγνων μὴ ἂν καρτερῆσαι ὥστε συνὼν καλοῖς ἀμελεῖν αὐτῶν. καὶ

15. τὸν εὐνούχον] I. e. "Eum, quem habebat s. suum eunuchum." the services of one only. See 2, 4, 23." Poppo.

16. θεοῦ] Theocr. 8, 59. ὦ πάτερ, ὦ Ζεῦ, Οὐ μόνος ἡράσθην· καὶ τὴν γυναικοφίλῃς. See Terent. Eun. 3, 5, 39-43.

σοι· δὲ τούτου τοῦ πράγματος ἐγὼ αἰτίος εἰμι· ἐγὼ γὰρ σε συγκα-
θεῖρξα τούτῳ τῷ ἀμάχῳ πράγματι.¹⁷ XXXVII. καὶ ὁ Ἀράσπας
ὑπολαβὼν εἶπεν, Ἀλλὰ σὺ μὲν, ὦ Κῦρε, καὶ ταῦτα ὅμοιος εἰ οἷός περ
καὶ τᾶλλα, πρῶός τε καὶ συγγνώμων τῶν ἀνθρωπίνων ἀμαρτημάτων·
ἐμὲ δὲ, ἔφη, καὶ οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι καταδύουσι τῷ ἄχει· ὥς γὰρ ὁ
θροῦς διήλθε τῆς ἐμῆς συμφορᾶς, οἱ μὲν ἐχθροὶ ἐφήδονται μοι, οἱ δὲ
φίλοι προσιόντες συμβουλευουσιν ἐκποδὼν ἔχειν ἐμαυτὸν, μή τι καὶ
πάθω ὑπὸ σοῦ, ὥς ἡδικηκότος ἐμοῦ μεγάλα. XXXVIII. καὶ ὁ
Κῦρος εἶπεν, Εὖ τοίνυν ἴσθι, ὦ Ἀράσπα, ὅτι ταύτῃ τῇ δόξῃ οἷός
τ' εἰ ἐμοί τε ἰσχυρῶς χαρίσασθαι καὶ τοὺς συμμάχους μεγάλα ὠφελῇ-
σαι. Εἰ γὰρ γένοιτο, ἔφη ὁ Ἀράσπας, ὅ,τι ἐγὼ σοι ἐν καιρῷ ἂν
γενοίμην αὐτῷ χρήσιμος. XXXIX. Εἰ τοίνυν, ἔφη, προσποιησά-
μενος ἐμὲ φεύγειν ἐθέλοις εἰς τοὺς πολεμίους ἐλθεῖν, οἷομαι ἂν
σε πιστευθῆναι ὑπὸ τῶν πολεμίων. Ἐγωγε ναὶ μὰ Δί', ἔφη ὁ
Ἀράσπας, καὶ ὑπὸ τῶν φίλων οἶδα ὅτι ὥς σὲ πεφευγὼς λόγον ἂν
παρέχοιμι. XL. Ἐλθοις ἂν τοίνυν, ἔφη, ἡμῖν πάντα εἰδὼς τὰ
τῶν πολεμίων· οἶμαι δὲ καὶ λόγων καὶ βουλευμάτων κοινωνὸν
ἂν σε ποιοῖντο διὰ τὸ πιστεύειν, ὥστε μηδὲ ἔν σε λεληθέναι ὦν
βουλόμεθα εἰδέναι. Ὡς πορευσομένου οὖν, ἔφη, ἥδη νυνί· καὶ
γὰρ τοῦτο ἴσως ἐν τῶν πιστῶν ἔσται τὸ δοκεῖν μὲ ὑπὸ σοῦ μελλή-
σαντά τι παθεῖν ἐκπεφευγέναι. XLI. Ἡ καὶ δυνήσῃ ἀπολιπεῖν,
ἔφη, τὴν καλὴν Πάνθειαν; Δύο γὰρ, ἔφη, ὦ Κῦρε, σαφῶς ἔχω
ψυχάς. νῦν τοῦτο πεφιλοσόφηκα μετὰ τοῦ ἀδίκου σοφιστοῦ τοῦ
Ἑρωτος. οὐ γὰρ δὴ μία γε οὔσα ἅμα ἀγαθὴ τέ ἐστι καὶ κακὴ, οὐδ'
ἅμα καλῶν τε καὶ αἰσχυρῶν ἔργων ἐρᾷ καὶ ταῦτά ἅμα βούλεται τε
καὶ οὐ βούλεται πράττειν, ἀλλὰ δῆλον ὅτι δύο ἐστὸν ψυχὰ, καὶ
ὅταν μὲν ἡ ἀγαθὴ κρατῇ, τὰ καλὰ πράττεται, ὅταν δὲ ἡ πονηρὰ, τὰ
αἰσχυρὰ ἐπιχειρεῖται. νῦν δὲ ὥς σὲ σύμμαχον ἔλαβε, κρατεῖ ἡ ἀγαθὴ
καὶ πάνυ πολὺ. XLII. Εἰ τοίνυν καὶ σοὶ δοκεῖ πορεύεσθαι, ἔφη ὁ
Κῦρος, ὧδε χρὴ ποιεῖν, ἵνα κάκείνοις πιστότερος ᾦς· ἐξάγγελλέ τε

17. τούτῳ τῷ ἀμάχῳ πράγματι]
“Panthea is meant by these words;
for, although I do not now recollect
any passage, where *πᾶγμα* is applied
to ‘man,’ or ‘woman,’ except Arrian
Epict. 1, 11. quoted by Hutch.; for
χρῆμα is generally used in this sense,
as in Philostr. V. A. 7, 16. p. 297.
Κουφολόγον οἱ σοφισταὶ χρῆμα, V. S.

1, 9. p. 541. Ἄλλον χρῆμα ὁ Φαβωρίνος:
yet Ovid ex P. 2, 7, 37. has, *Miser
omnis res timida est*, and Cic. pro Red.
in Sen. c. 6. calls Cæsonius Calven-
tius *inhumanum negotium*.” Fischer.
Sturz refers to Raphael. ad 1 Thess. 4,
6. and to Toup Emend. in Suid. v.
Ἀκόλαστον.

αὐτοῖς τὰ παρ' ἡμῶν, οὕτω τε ἐξάγγελλε ὥς ἂν αὐτοῖς τὰ παρὰ σοῦ λεγόμενα ἐμποδῶν μάλιστ' ἂν εἴη ὧν βούλονται πράττειν. εἴη δ' ἂν ἐμποδῶν, εἰ ἡμᾶς φαίης παρασκευάζεσθαι ἐμβαλεῖν πον τῆς ἐκείνων χώρας· ταῦτα γὰρ ἀκούοντες ἤττον ἂν παντὶ σθένει ἀθροίζοιντο, ἕκαστός τις φοβούμενος καὶ περὶ τῶν οἴκοι. XLIII. καὶ μένε, ἔφη, παρ' ἐκείνοις ὅτι πλεῖστον χρόνον· ἃ γὰρ ἂν ποιῶσιν ὅταν ἐγγύτατα ἡμῶν ᾖσι, ταῦτα μάλιστα καιρὸς ἡμῖν εἰδέναί ἔσται. συμβούλευε δὲ αὐτοῖς καὶ ἐκτάττεσθαι ὅπῃ ἂν δοκῇ κράτιστον εἶναι· ὅταν γὰρ σὺ ἀπέλθῃς εἰδέναί δοκῶν τὴν τάξιν αὐτῶν, ἀναγκαῖον οὕτω τετάχθαι αὐτοῖς· μετατάττεσθαι γὰρ ὀκνήσουσι· καὶ ἦν πῃ ἄλλη μετατάττωνται, ἐξ ὑπογύου ταραζονται. XLIV. Ἀράσπας μὲν δὴ οὕτως ἐξελθὼν καὶ συλλαβὼν τοὺς πιστοτάτους θεράποντας καὶ εἰπὼν πρὸς τινὰς ἃ ᾤετο ξυμφέρειν τῷ πράγματι ᾤχετο.

XLV. Ἡ δὲ Πάνθεια ὥς ἤσθετο οἰχόμενον τὸν Ἀράσπαν, πέμψασα πρὸς τὸν Κῦρον εἶπε, Μὴ λυποῦ, ὦ Κῦρε, ὅτι Ἀράσπας οἴχεται εἰς τοὺς πολεμίους· ἦν γὰρ ἐμὲ ἐάσης πέμψαι πρὸς τὸν ἐμὸν ἄνδρα, ἐγὼ σοι ἀναδέχομαι ἥξειν πολὺν Ἀράσπου πιστότερον φίλον· καὶ δύναμιν δὲ οἶδ' ὅτι ὀπόσῃν ἂν δύνῃται ἔχων παρέσται σοι. καὶ γὰρ ὁ μὲν πατὴρ τοῦ νῦν βασιλεύοντος φίλος ἦν αὐτῷ· ὁ δὲ νῦν βασιλεύων καὶ ἐπεχείρησέ ποτε ἐμὲ καὶ τὸν ἄνδρα διασπάσαι ἀπ' ἀλλήλων· ὑβριστὴν οὖν νομίζων αὐτὸν εὖ οἶδα ὅτι ἄσμενος ἂν πρὸς ἄνδρα οἶος σὺ εἰ ἀπαλλαγῇσεται. XLVI. ἀκούσας ταῦτα ὁ Κῦρος ἐκέλευε πέμπειν πρὸς τὸν ἄνδρα· ἡ δὲ ἔπεμψεν. ὥς δ' ἔγνων ὁ Ἀβραδάτας τὰ παρὰ τῆς γυναικὸς σύμβολα¹⁸ καὶ τᾶλλα δὲ ἤσθετο ὥς εἶχεν, ἄσμενος πορεύεται πρὸς τὸν Κῦρον ἵππους ἔχων ἀμφὶ τοὺς

18. σύμβολα] " They are called in Latin *symboli*, and mean 'the signs or marks, by which any thing may be known to a certainty and identified without hesitation, 'tanquam tesseræ omnis generis.' See Casaub. ad Athen. 3, 32. In this place we are to understand 'a seal-ring or signet,' (*anulus signatorius*.) This was certainly called simply by the Greeks *σύμβολον*, and the Romans *symbolum*. (Plin. H. N. 33, 1. 'Anulum Græci a digitis appellavere; apud nos prisci *ungulum* vocabant; postea et Græci et nostri *symbolum*.') Or else, 'the likeness of Panthea taken in wax from a seal,' an impression or copy of which

seal Panthea seems to have given to Abradates on his departure, (5, 1, 1.) that the husband might place credit in any person, who brought to him her likeness or miniature (by way of credential.) See Plaut. Pseud. 1, 1, 53. ('Ea causa miles hic reliquit symbolum, Expressam in cera ex anulo, suam imaginem, Ut qui huc afferret ejus similem symbolum, Cum eo simul me mitteret.') This image, because it had been sent by Panthea to Abradates, is on that account called τὰ παρὰ τῆς γυναικὸς σύμβολα." Fischer. See Plaut. l. c. 2, 2, 52. 2, 4, 26. Bacch. 2, 3, 29.

χιλίουσ. ὡς δ' ἦν πρὸς τοῖς τῶν Περσῶν σκοποῖς, πέμπει πρὸς τὸν Κῦρον εἰπὼν ὅς ἦν. ὁ δὲ Κῦρος εὐθὺς ἄγειν κελεύει αὐτὸν πρὸς τὴν γυναῖκα. XLVII. ὡς δὲ εἰδέτην ἀλλήλους ἡ γυνὴ καὶ ὁ Ἀβραδάτας, ἡσπάζοντο ἀλλήλους ὡς εἰκὸς ἐκ δυσελπίστων. ἐκ τούτου δὴ λέγει ἡ Πάνθεια τοῦ Κῦρον τὴν ὁσιότητα καὶ τὴν σωφροσύνην καὶ τὴν πρὸς αὐτὴν κατοίκτισιν. ὁ δὲ Ἀβραδάτας ἀκούσας εἶπε, Τί ἂν οὖν ἐγὼ ποιῶν, ὦ Πάνθεια, χάριν Κῦρι ὑπὲρ τε σοῦ καὶ ἑμαντοῦ ἀποδοίην; Τί δὲ ἄλλο, ἔφη ἡ Πάνθεια, ἢ πειρώμενος ὅμοιος εἶναι περὶ ἐκείνον οἷόσπερ ἐκείνος περὶ σέ;

XLVIII. Ἐκ τούτου δὴ ἔρχεται πρὸς τὸν Κῦρον ὁ Ἀβραδάτας· καὶ ὡς εἶδεν αὐτὸν, λαβόμενος τῆς δεξιᾶς εἶπεν· Ἀνθ' ὧν σὺ εὖ πεποίηκας ἡμᾶς, ὦ Κῦρε, οὐκ ἔχω τί μεῖζον εἶπω ἢ ὅτι φίλον σοι ἑμαντὸν δίδωμι καὶ θεράποντα καὶ ξύμμαχον, καὶ ὅσα ἂν ὁρῶ σε σπουδάζοντα, συνεργὸς πειράσομαι γίγνεσθαι ὡς ἂν δύνωμαι κρᾶτιστος. XLIX. καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν, Ἐγὼ δὲ δέχομαι· καὶ νῦν μὲν σε ἀφήμι, ἔφη, σὺν τῇ γυναικὶ δειπνεῖν· αὐθις δὲ καὶ παρ' ἐμοὶ δεήσει σε σκηνοῦν σὺν τοῖς σοῖς τε καὶ ἐμοῖς φίλοις.

L. Ἐκ τούτου ὁρῶν ὁ Ἀβραδάτας σπουδάζοντα τὸν Κῦρον περὶ τὰ δρεπανηφόρα ἄρματα καὶ περὶ τοὺς τεθωρακισμένους ἵππους τε καὶ ἱππέας, ἐπειράτο συντελεῖν αὐτῷ εἰς τὰ ἑκατὸν ἄρματα ἐκ τοῦ ἱππικοῦ τοῦ ἑαυτοῦ ὅμοια ἐκείνῳ· αὐτὸς δὲ ὡς ἡγησόμενος αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ἄρματος παρεσκευάζετο. LI. συνεζεύξατο δὲ τὸ ἑαυτοῦ ἄρμα τετράρρυνόν¹⁹ τε καὶ ἵππων ὀκτώ· ἡ δὲ Πάνθεια ἡ γυνή

19. ἄρμα τετράρρυνον] "It is certain that this signifies 'a chariot having four poles or yokes.' It is mentioned also in 6, 4, 1. and in Philostr. Imag. 2, 9. p. 825.; V. A. 2, 42. p. 94. τετράρρυνμα ἄρματα, but in Imag. 1, 17. p. 788. he writes simply τετράρρυνον. And there can be no doubt that Arrian Tact. p. 10. had in view the passages of Xen., when he mentions πολύρρυνμα ἄρματα, particularly as he there notices the δρεπανηφόρα ἄρματα. For ῥύνος, according to Hesych., is τοῦ ἄρματος τὸ ἐκτεταμένον ξύλον περὶ τοὺς ἵππους ἕως τοῦ ζυγοῦ μέσον ἀπὸ τοῦ ἄξονος, i. e. temo. See J. Poll. 1, 146. and Etym. M. But the position of these poles is not a matter of equal certainty." Fischer.

Xen. Cyrop.

See Schneider's long note. In the Index, Schneider writes:—"De curribus ὀκταρρύνμοις Xenophontis addam sententiam A. L. F. Meisteri in Comment. de Catapulta Polybola, Novis Commentariis Goettingensibus inserta, et seorsim Goettingæ 1768. publicata p. 24. propositam, quæ etsi difficultatem non tollit, alios tamen ad investigandum verum perducere posse videtur. Postquam enim Schefferi aliorumque opiniones enumeraverat, ita pergit:—"Neutris calculum adjicere possum. Arduum εἶρημα et Cyro perquam dignum erat, ut si nihil aliud requireretur, quam ut temo unus post alterum necteretur, vel alter juxta alterum axi insereretur! Altioris certe indaginis causa subest, ut Cyrus boum

αὐτοῦ ἐκ τῶν ἑαυτῆς χρημάτων χρυσοῦν τε αὐτῷ θώρακα ἐποιήσατο καὶ χρυσοῦν κράνος, ὡσαύτως δὲ καὶ περιβραχιόνια· τοὺς δὲ ἵππους τοῦ ἄρματος χαλκοῖς πᾶσι προβλήμασι κατεσκευάσατο.

LII. Ἀβραδάτας μὲν ταῦτα ἔπραττε. Κῦρος δὲ ἰδὼν τὸ τετράρρυμον αὐτοῦ ἄρμα κατενόησεν ὅτι οἷόν τε εἶη καὶ ὀκτάρρυμον ποιήσασθαι, ὥστε ὀκτὼ ζεύγεσι βοῶν ἄγειν τῶν μηχανῶν τὸ κατώτατον οἶκημα· ἦν δὲ τοῦτο τριόργγιον μάλιστα ἀπὸ τῆς γῆς σὺν τοῖς τροχοῖς. LIII. τοιοῦτοι δὲ πύργοι σὺν τάξει ἀκολουθοῦντες ἐδόκουν αὐτῷ μεγάλη μὲν ἐπικουρία γενέσθαι τῇ ἑαυτοῦ φάλαγγι, μεγάλη δὲ βλάβη τῇ τῶν πολεμίων τάξει. ἐποίησε δὲ ἐπὶ τῶν οἰκημάτων καὶ περιδρόμους καὶ ἐπάλξεις· ἀνεβίβαξε δὲ ἐπὶ τὸν πύργον ἕκαστον ἄνδρας εἴκοσιν. LIV. ἐπεὶ δὲ πάντα συνειστήκει αὐτῷ τὰ περὶ τοὺς πύργους, ἐλάμβανε τοῦ ἀγωγίου πεῖραν· καὶ πολὺ ῥᾶον ἦγε τὰ ὀκτὼ ζεύγη τὸν πύργον καὶ τοὺς ἐπ' αὐτῷ ἄνδρας ἢ τὸ σκευοφορικὸν βάρος ἕκαστον τὸ ζεύγος. σκευῶν μὲν γὰρ βάρος ἀμφὶ τὰ πέντε καὶ εἴκοσι τάλαντα ἦν ζεύγει· τοῦ δὲ πύργου, ὥσπερ τραγικῆς σκηνῆς τῶν ξύλων πάχος ἐχόντων, καὶ εἴκοσιν ἀνδρῶν καὶ ὄπλων, τούτων ἐγένετο ἑλαττον ἢ πεντεκαίδεκα τάλαντα ἕκαστῳ ζεύγει τὸ ἀγωγίον. LV. ὡς δ' ἔγνω εὐπορον οὔσαν τὴν ἀγωγὴν, παρεσκευάζετο ὡς ἄξων τοὺς πύργους σὺν τῷ στρατεύματι, νομίζων τὴν ἐν πολέμῳ πλεονεξίαν ἅμα σωτηρίαν τε καὶ δικαιοσύνην εἶναι καὶ εὐδαιμονίαν.

CAP. II.

I. ἮΛΘΟΝ δ' ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ καὶ παρὰ τοῦ Ἰνδοῦ χρήματα ἄγοντες καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ ὅτι ὁ Ἰνδὸς ἐπιστέλλει τοιάδε· Ἐγὼ, ὦ Κῦρε, ἠῶμαι ὅτι μοι ἀπήγγειλας ὧν ἐδέον, καὶ βούλομαί σοι ξένος εἶναι καὶ πέμπω σοι χρήματα· κἂν ἄλλων δέῃ, μεταπέμπου. ἐπέσταλται δὲ τοῖς παρ' ἐμοῦ ποιεῖν ὅ,τι ἂν σὺ κελεύῃς. II. ἀκούσας δὲ ὁ Κῦρος εἶπε, Κελεύω τοίνυν ὑμᾶς τοὺς μὲν ἄλλους μένοντας ἐνθα κατεσκηνώκατε φυλάττειν τὰ χρήματα καὶ ἤν ὅπως ὑμῖν ἡδιστον· τρεῖς δέ μοι ἐλθόντες ὑμῶν εἰς τοὺς πολεμίους ὡς παρὰ τοῦ Ἰνδοῦ περὶ συμμαχίας, καὶ τὰ ἐκεῖ μαθόντες ὅ,τι ἂν λέ-

(equorum) juga non simpliciter autem testimonibus proprie dictis sermo esse
geat, sed statim duplicet, nec de videtur.”

γῶσί τε καὶ ποιῶσιν, ὥς τάχιστα ἀπαγγείλατε ἐμοί τε καὶ τῷ Ἰνδῷ·
 κἂν ταῦτά μοι καλῶς ὑπηρετήσητε, ἔτι μᾶλλον ὑμῖν χάριν εἶσομαι
 τούτου ἢ ὅτι χρήματα πάρεστε ἄγοντες. καὶ γὰρ οἱ μὲν δούλοις ἐοι-
 κότες κατὰσκοποι οὐδὲν ἄλλο δύνανται εἰδότες ἀπαγγέλλειν ἢ ὅσα
 πάντες ἴσασιν· οἱ δὲ οἰοίμην ὑμεῖς ἄνδρες πολλάκις καὶ τὰ βουλευό-
 μενα καταμανθάνουσιν. III. οἱ μὲν δὴ Ἰνδοὶ ἠδέως ἀκούσαντες καὶ
 ξενισθέντες τότε παρὰ Κύρῳ, συσκευασάμενοι τῇ ὑστεραίᾳ ἐπορεύ-
 οντο, ὑποσχόμενοι ἢ μὴν μαθόντες ὅσα ἂν δύνωνται πλεῖστα ἐκ τῶν
 πολεμίων ἥξειν ὥς δυνατόν τάχιστα.

IV. Ὁ δὲ Κύρος τὰ τε ἄλλα²⁰ εἰς τὸν πόλεμον παρεσκευάζετο
 μεγαλοπρεπῶς, ὥς δὴ ἀνὴρ οὐδὲν σμικρὸν ἐπινοῶν πράττειν, ἐπεμε-
 λεῖτο δὲ οὐ μόνον ὧν ἔδοξε τοῖς συμμάχοις, ἀλλὰ καὶ ἔριν ἐνέβαλλε
 πρὸς ἀλλήλους τοῖς φίλοις ὅπως αὐτοὶ ἕκαστοι φανοῦνται καὶ εὖσπλό-
 τατοι καὶ ἱππικώτατοι καὶ ἀκοντιστικώτατοι καὶ τοξικώτατοι καὶ φι-
 λοπονώτατοι. V. ταῦτα δὲ ἐξειργάζετο ἐπὶ τὰς θήρας ἐξάγων καὶ
 τιμῶν τοὺς κρατίστους ἕκαστα²¹ καὶ τοὺς ἄρχοντας δὲ οὓς ἐώρα
 ἐπιμελομένους τούτου ὅπως οἱ αὐτῶν κράτιστοι ἔσονται στρατιῶται,
 καὶ τούτους ἐπαινῶν τε παρώξυνε καὶ χαριζόμενος αὐτοῖς ὅ,τι
 δύναιτο. VI. εἰ δέ ποτε θυσίαν ποιοῖτο καὶ ἑορτὴν ἄγοι, καὶ ἐν
 ταύτῃ ὅσα πολέμου ἔνεκα μελετῶσιν ἄνθρωποι πάντων τούτων
 ἀγῶνας ἐποίει καὶ ἄθλα τοῖς νικῶσι μεγαλοπρεπῶς ἐδίδου, καὶ ἦν
 πολλὴ εὐθυμία ἐν τῷ στρατεύματι.

VII. Τῷ δὲ Κύρῳ σχεδόν τι ἤδη ἀποτετελεσμένα ἦν ὅσα ἐβού-
 λετο ἔχων στρατεύεσθαι πλὴν τῶν μηχανῶν. καὶ γὰρ οἱ Πέρσαι
 ἱππεῖς ἔκπλεω ἤδη ἦσαν εἰς τοὺς μυρίους, καὶ τὰ ἄρματα τὰ δρεπανη-
 φόρα, ἃ τε αὐτὸς κατεσκεύαζεν, ἔκπλεα ἤδη ἦν εἰς τὰ ἑκατόν, ἃ τε
 Ἀβραδάτας ὁ Σούσιος ἐπεχείρησε κατασκευάζειν ὅμοια τοῖς Κύρου,
 καὶ ταῦτα ἔκπλεα ἦν εἰς ἄλλα ἑκατόν. VIII. καὶ τὰ Μηδικὰ δὲ
 ἄρματα ἐπεπέικει Κύρος Κυαζάρην εἰς τὸν αὐτὸν τρόπον τοῦτον
 μετασκευάσαι ἐκ τῆς Τρωϊκῆς καὶ Λιβυκῆς διφρείας· καὶ ἔκπλεα καὶ
 ταῦτα ἦν εἰς ἄλλα ἑκατόν. καὶ ἐπὶ τὰς καμήλους δὲ τεταγμένοι ἦσαν
 ἄνδρες δύο ἑφ' ἐκάστην τοξόται. καὶ ὁ μὲν πλεῖστος στρατὸς οὕτως

20. τὰ τε ἄλλα—ἐπιμελεῖτο δὲ]
 “On the use of τὲ and δὲ see Herm.
 ad Viger. p. 836. Schæf. ad Dionys.
 H. de Comp. Verb. p. 192.” Poppo.

21. τιμῶν τοὺς κρατίστους ἕκαστα]
 “So Guelf. in the original hand, and

Par. The form τιμῶν τινὰ often has
 after it an accus. of the neuter pro-
 noun: see Sturz, Matth. Gr. Gr. p.
 563. Buttm. s. 118, 6. The common
 reading is ἐκασταχῆ.” Poppo.

εἶχε τὴν γνώμην ὥς ἤδη παντελῶς κεκρατηκῶς καὶ οὐδὲν ὄντα τὰ τῶν πολεμίων.

IX. Ἐπεὶ δὲ οὕτω διακειμένων ἦλθον οἱ Ἴνδοι ἐκ τῶν πολεμίων οὓς ἐπεπόμφει Κῦρος ἐπὶ κατασκοπῇ, καὶ ἔλεγον ὅτι Κροῖσος μὲν ἡγεμὼν καὶ στρατηγὸς πάντων ἡρημένος εἶη τῶν πολεμίων, δεδογμένον δ' εἶη πᾶσι τοῖς ξυμμάχοις βασιλεῦσι πάσῃ τῇ δυνάμει ἕκαστον παρεῖναι, χρήματα δὲ εἰσφέρειν πάμπολλα, ταῦτα δὲ τελεῖν καὶ μισθουμένους οὓς δύναιτο καὶ δωρουμένους οἷς δέοι, X. ἤδη δὲ καὶ μεμισθωμένους εἶναι πολλοὺς μὲν Θρακῶν μαχαιροφόρους,²² Αἰγυπτίους²³ δὲ προσπλεῖν· καὶ ἀριθμὸν ἔλεγον εἰς δώδεκα μυριάδας σὺν ἀσπίσι ποδῆρσι καὶ δόρασι μεγάλοις, οἷάπερ καὶ νῦν ἔχουσι, καὶ κοπίσι· προσπλεῖν δὲ καὶ Κυπρίων στράτευμα· παρεῖναι δ' ἤδη Κίλικας πάντας καὶ Φρύγας ἀμφοτέρους καὶ Λυκάονας καὶ Παφλαγόνας καὶ Καππαδόκας καὶ Ἀραβίους καὶ Φοίνικας καὶ σὺν τῷ Βαβυλῶνος ἄρχοντι τοὺς Ἀσσυρίους, καὶ Ἰωνας δὲ καὶ Αἰολέας καὶ σχεδὸν πάντας τοὺς Ἕλληνας τοὺς ἐν τῇ Ἀσίᾳ ἐποικοῦντας σὺν Κροίσῳ ἡναγκάσθαι ἔπεσθαι,²⁴ XI. πεπομφέναι δὲ Κροῖσον καὶ εἰς Λακεδαίμονα²⁵ περὶ ξυμμαχίας· συλλέγεσθαι δὲ τὸ στράτευμα ἀμφὶ τὸν Πακτωλὸν ποταμὸν, προῖέναι δὲ μέλλειν αὐτοὺς εἰς Θύμβραρα, ἔνθα καὶ νῦν ὁ σύλλογος²⁶ τῶν ὑπὸ βασιλέα βαρβάρων τῶν κάτω Συρίας, καὶ ἀγορὰν πᾶσι παρηγγέλθαι ἐνταῦθα κομίζειν· σχεδὸν δὲ τούτοις ταῦτα ἔλεγον καὶ οἱ αἰχμάλωτοι· ἐπεμελεῖτο γὰρ καὶ τούτου ὁ Κῦρος ὅπως ἀλίσκοιντο παρ' ὧν ἔμελλε πεύσεσθαι τι· ἔπεμπε δὲ καὶ δούλοις ἐοικότας κατασκόπους ὥς αὐτομόλους· XII. ὥς οὖν ταῦτα ἤκουσεν ὁ στρατὸς τοῦ Κύρου, ἐν φροντίδι ἐγένετο, ὥσπερ εἰκὸς, καὶ ἡσυχαιτέροι τε ἢ ὥς εἰώθεσαν διεφοίτων, φαιδροί τε

22. μαχαιροφόρους] "The Thracians, as well as the Sarmatians and the Getae, (Ovid Trist. 5, 7, 19.) fought with knives, which were attached to their sides; these knives were called μάχαιραι, and the Thracians themselves μαχαιροφόροι, (Thuc. 2, 96. 98. 7, 27.)" Fischer. "Ἀκοντίοις alii pugnabant, uti Noster Mem. 3, 9, 1. narrat." Schneider and Weiske.

23. Αἰγυπτίους] "Herod. 1, 77. relates that Cræsus entered into an alliance with Amasis, the king of Egypt, against Cyrus." Zeune.

24. ἡναγκάσθαι ἔπεσθαι] They had

been conquered by Cræsus, Herod. 1, 26.

25. εἰς Λακεδαίμονα] The Interpr. compare Herod. 1, 69. 77. 82.

26. ὁ σύλλογος] "There were in the Persian empire places appointed for the assemblage of the soldiers belonging to certain provinces, where they were to be reviewed, and from which, when they were all assembled, they were to march to the field of battle. See Heeren's *Ideæ de Polit. et Commercio Vett. Popul. T. 1. P. 1. p. 543.* and the Interpr. ad Anab. 1, 1, 2." Poppo.

οὐ πᾶν ἐφαίνοντο, ἐκυκλοῦντό²⁷ τε καὶ μεστὰ ἦν πάντα ἀλλήλους ἐρωτῶντων καὶ διαλεγομένων περὶ τούτων.

XIII. Ὡς δὲ ᾗσθητο ὁ Κῦρος φόβον διαθέοντα ἐν τῇ στρατιᾷ, συγκαλεῖ τοὺς τε ἄρχοντας τῶν στρατευμάτων καὶ πάντας ὁπόσων ἀθυμούντων ἐδόκει τις βλάβη γίγνεσθαι καὶ προθυμωμένων ὠφέλεια. προεῖπε δὲ τοῖς ὑπηρέταις καὶ ἄλλος εἴ τις βούλοιτο τῶν ὀπλοφόρων προσίστασθαι ἀκουνόμενος τῶν λόγων, μὴ κωλύειν. ἐπεὶ δὲ συνῆλθον, ἔλεξε τοιάδε·

XIV. Ἄνδρες ξύμμαχοι, ἐγὼ τοι ὑμᾶς συνεκάλεσα ἰδὼν τινὰς ὑμῶν, ἐπεὶ αἱ ἀγγελίαι ἦλθον ἐκ τῶν πολεμίων, πᾶν εὐκότας πεφοβημένοις ἀνθρώποις. δοκεῖ γάρ μοι θαυμαστὸν εἶναι εἴ τις ὑμῶν ὅτι μὲν οἱ πολέμιοι συλλέγονται δέδοικεν, ὅτι δὲ ἡμεῖς πολὺ μὲν πλείους συνειλέγμεθα νῦν ἢ ὅτε ἐνικῶμεν ἐκείνους, πολὺ δὲ ἄμεινον σὺν θεοῖς παρεσκευάσμεθα νῦν ἢ πρόσθεν, ταῦτα δὲ ὀρῶντες οὐ θαρρῆϊτε.

XV. Ὡς πρὸς θεῶν, ἔφη, τί δῆτα ἂν ἐποιήσατε οἱ νῦν δεδοικότες, εἰ ἡγγελλόν τινες τὰ παρ' ἡμῖν νῦν ὄντα ταῦτα ἀντίπαλα ἡμῖν προσιόντα, καὶ πρῶτον μὲν ἡκούετε, ἔφη, ὅτι οἱ πρότερον νικήσαντες ἡμᾶς οὔτοι πάλιν ἔρχονται ἔχοντες ἐν ταῖς ψυχαῖς ἦν τότε νίκην ἐκτήσαντο· ἔπειτα δὲ οἱ τότε ἐκκόψαντες²⁸ τῶν τοξοτῶν καὶ ἀκοντιστῶν τὰς ἀκροβολίσσεις νῦν οὔτοι ἔρχονται καὶ ἄλλοι ὅμοιοι τούτοις πολλὰ πλάσιοι· XVI. ἔπειτα δὲ ὥσπερ οὔτοι ὀπλισάμενοι τοὺς πεζοὺς τότε ἐνίκων, νῦν οὕτω καὶ οἱ ἵππεῖς αὐτῶν παρεσκευασμένοι πρὸς τοὺς ἵππέας προσέρχονται, καὶ τὰ μὲν τόξα καὶ ἀκόντια ἀποδοδεκι-

27. ἐκυκλοῦντο] They collected themselves into circles or groups to talk the matter over. "So Anab. 6, (2, 20.) Ἐκυκλοῦντο περὶ τὰ ἱερά. For, as in Latin *circulus* and *corona* denote 'a multitude of men collected into a circle or ring,' so Xen. uses κύκλος, Cyrop. 7, (1, 16.) Περιστησάμενος τῶν ξυστοφόρων Περσῶν κύκλον μέγαν. See also Anab. 5, (7, 2. Σύλλογοι ἐγίγνοντο, καὶ κύκλοι συνίσταντο,) where κύκλος, as κυκλοῦμαι in this place, is applied to soldiers, who are dissatisfied with something." Hutch. See also Hist. 4, 4, 3. "The word κυκλοῦσθαι answers to the Latin word *circulari*, that is, 'to form circles,' 'to collect into a ring.' Men are accustomed to do this, and particularly soldiers in

a camp, when they have seen or heard any thing strange, disagreeable, or melancholy. So Cæs. B. C. 1, 64, 2. 'Totis vero castris milites circulari, et dolere hostem ex manibus dimitti.' Fischer.

28. ἐκκόψαντες] "The verb ἐκκόπτειν properly signifies *excidere*, *evertere*, thence *tollere*, as in 2 Cor. 11, 12. So in Latin, *præcidere spem, causam*, so that ἐκκόπτειν τῶν τοξοτῶν ἀκροβολίσσεις is, *tollere velitationem velitum*, to strike such terror into them that they neither dare, nor can throw arrows and javelins, but quit their intrenchments and fly." Fischer. Schneider, 'Frangere;' Sturz, 'Repellere.' Schneider considers the whole passage to be an interpolation;

μάκασι, παλτὸν δὲ ἐν ἰσχυρὸν ἕκαστος λαβὼν προσελαύνειν διανέ-
νεται ὡς ἐκ χειρὸς τὴν μάχην ποιησόμενος· XVII. ἔτι δὲ ἄρματα
ἔρχεται, ἃ οὐχ οὕτως ἐστήξεται ὥσπερ πρόσθεν ἀπεστραμμένα
ὥσπερ εἰς φυγὴν, ἀλλ' οἱ τε ἵπποι εἰσὶ κατατεθωρακισμένοι οἱ
ἐν τοῖς ἄρμασιν, οἱ τε ἡνίοχοι ἐν πύργοις ἐστᾶσι ξυλίνους τὰ
ὑπερέχοντα ἅπαντα συνεστεγασμένοι θώραξι καὶ κράνεσι δρέ-
πανά τε σιδηρᾷ περὶ τοῖς ἄξοι προσήρμοσται, ὡς ἐλῶντες καὶ οὗτοι
εὐθὺς εἰς τὰς τάξεις τῶν ἐναντίων· XVIII. πρὸς δ' ἔτι κάμηλοι
εἰσὶν αὐτοῖς ἐφ' ὧν προσελῶσιν, ὧν μίαν ἐκάστην ἑκατὸν ἵπποι οὐκ
ἂν ἀνάσχοιντο ἰδόντες· ἔτι δὲ πύργους προσίασιν ἔχοντες ἀφ' ὧν τοῖς
μὲν ἑαυτῶν ἀρήξουσιν, ἡμᾶς δὲ βάλλοντες κωλύσουσι τοῖς ἐν τῇ
ἰσοπέδῳ μάχεσθαι· XIX. εἰ δὴ ταῦτα ἀπήγγελλέ τις ὑμῖν ἐν
τοῖς πολεμίοις ὄντα, οἱ νῦν φοβούμενοι τί ἂν ἐποιήσατε; ὅποτε
ἀπαγγελλομένων²⁹ ὑμῖν ὅτι Κροῖσος μὲν ἤρηται τῶν πολεμίων
στρατηγὸς, ὃς τοσούτῳ Σύρων κακίων ἐγένετο ὅσῳ Σύροι μὲν μάχῃ
ἡττηθέντες ἔφυγον, Κροῖσος δὲ ἰδὼν ἡττημένους ἀντι τοῦ ἀρήγειν
τοῖς συμμάχοις φεύγων ᾤχετο· XX. ἔπειτα δὲ διαγγέλλεται δήπου
ὅτι αὐτοὶ μὲν οἱ πολέμιοι οὐχ ἱκανοὶ ἡγοῦνται ὑμῖν εἶναι μάχεσθαι,
ἄλλους δὲ μισθοῦνται, ὡς ἄμεινον μαχόμενους ὑπὲρ σφῶν ἢ αὐτοί.
εἰ μέντοι τισὶ ταῦτα μὲν τοιαῦτα ὄντα δευνὰ δοκεῖ εἶναι, τὰ δὲ ἡμέ-
τερα φαῦλα, τούτους ἐγὼ φημι χρῆναι, ὧ ἄνδρες, ἀφεῖναι εἰς τοὺς
ἐναντίους· πολὺ γὰρ ἐκεῖ ὄντες πλείω ἂν ἡμᾶς ἢ παρόντες ὠφελοῖεν.

XXI. Ἐπεὶ δὲ ταῦτα εἶπεν ὁ Κῦρος, ἀνέστη Χρυσάντας ὁ Πέρσης
καὶ ἔλεξεν ὧδε· ὦ Κῦρε, μὴ θαύμαζε εἴ τινες ἐσκυθρόπασαν
ἀκούσαντες τῶν ἀγγελλομένων· οὐ γὰρ φοβηθέντες οὕτω διετέθη-
σαν, ἀλλ' ἀχθεσθέντες· ὥσπερ γε, ἔφη, εἴ τινων βουλομένων τε καὶ
οἰομένων ἤδη ἀριστήσιν ἐξαγγελθείη τι ἔργον ὃ ἀνάγκη εἶη πρὸ
τοῦ ἀρίστου ἐξεργάσασθαι, οὐδεὶς ἂν, οἶμαι, ἡσθεῖη ἀκούσας· οὕτω
τοίνυν καὶ ἡμεῖς ἤδη οἰόμενοι πλουτήσιν, ἐπεὶ ἡκούσαμεν ὅτι ἐστὶ πε-
ρίλοιπον ἔργον ὃ δεῖ ἐξεργάσασθαι, συνεσκυθρωπάσαμεν, οὐ φοβού-
μενοι, ἀλλὰ πεποιῆσθαι ἂν ἤδη καὶ τοῦτο βουλόμενοι· XXII. ἀλλὰ
γὰρ ἐπειδὴ οὐ περὶ Συρίας μόνον ἀγωνιούμεθα, ὅπου σίτος πολὺς
καὶ πρόβατά ἐστι καὶ φοίνικες οἱ καρποφόροι,³⁰ ἀλλὰ καὶ περὶ Λυ-

29. ἀπαγγελλομένων] The gen. absolute, as σημανθέντων, 1, 4, 18.

30. φοίνικες οἱ καρποφόροι] "Sunt palmæ quæ ferunt fructus maturos, mites, dulces. Xen. Chrysantam facit

loquentem, etiam ut Græcum; nam in Græcia palmæ ferebant fructus, sed immites et immaturos, ita ut palmulæ maturæ haberentur in numero bellariorum suavissimorum, (Plut. Quest.

δίας, ἔνθα πολὺς μὲν οἶνος, πολλὰ δὲ σῦκα, πολὺ δὲ ἔλαιον, θάλαττα δὲ προσκλύζει καθ' ἣν πλείω ἔρχεται ἢ ὅσα τις ἐώρακεν ἀγαθὰ, ταῦτα, ἔφη, ἐννοούμενοι οὐκέτι ἀχθόμεθα, ἀλλὰ θαρρῶμεν ὡς τάχιστα, ἵνα θάττον καὶ τούτων τῶν Λυδίων ἀγαθῶν ἀπολαύωμεν. ὁ μὲν οὕτως εἶπεν· οἱ δὲ ξύμμαχοι πάντες ἤσθησάν τε τῷ λόγῳ καὶ ἐπῆνεσαν.

XXIII. Καὶ μὲν δὴ, ἔφη ὁ Κῦρος, ὃ ἄνδρες, δοκεῖ μοι καὶ ἰέναι ἐπ' αὐτοὺς ὡς τάχιστα, ἵνα πρῶτον μὲν αὐτοὺς φθάσωμεν ἀφικόμενοι, ἣν δυνώμεθα, ὅπου τὰ ἐπιτήδεια αὐτοῖς συλλέγεται· ἔπειτα δὲ ὅσῳ ἂν θάττον ἴωμεν, τοσούτῳ μείω μὲν τὰ παρόντα εὐρήσομεν αὐτοῖς, πλείω δὲ τὰ ἀπόντα. XXIV. ἐγὼ μὲν δὴ οὕτω λέγω· εἰ δέ τις ἄλλη πη γιγνώσκει ἢ ἀσφαλέστερον εἶναι ἢ ῥᾶον ἡμῖν, διδασκέτω. ἐπεὶ δὲ συνηγόρευον μὲν πολλοὶ ὡς χρεὼν εἴη ὅτι τάχιστα πορεύεσθαι ἐπὶ τοὺς πολεμίους, ἀντέλεγε δὲ οὐδεὶς, ἐκ τούτου δὴ ὁ Κῦρος ἀρχετο λόγον τοιοῦδε·

XXV. Ἄνδρες ξύμμαχοι, αἱ μὲν ψυχὰι καὶ τὰ σώματα καὶ τὰ ὄπλα οἷς δεήσει χρῆσθαι ἐκ πολλοῦ ἡμῖν σὺν θεῷ παρεσκευάσται· νῦν δὲ τὰ ἐπιτήδεια δεῖ εἰς τὴν ὁδὸν συσκευάζεσθαι αὐτοῖς τε ἡμῖν καὶ ὁπόσοις τετράποσι χρώμεθα μὴ μείον ἢ εἴκοσιν ἡμερῶν. ἐγὼ γὰρ λογιζόμενος εὐρίσκω πλεόνων ἢ πεντεκαίδεκα ἡμερῶν ἐσομένην ὁδόν, ἐν ᾗ οὐδὲν εὐρήσομεν τῶν ἐπιτηδείων· ἀνεσκευάσται γὰρ τὰ μὲν ὑφ' ἡμῶν, τὰ δὲ ὑπὸ τῶν πολεμίων ὅσα ἠδύναντο. XXVI. συσκευάζεσθαι οὖν χρὴ σῖτον μὲν ἱκανόν· ἀνεὺ γὰρ τούτου οὔτε μάχεσθαι οὔτε ἑῆν δυνάμεθ' ἂν· οἶνον δὲ τοσούτον ἕκαστον ἔχειν χρὴ ὅσος ἱκανὸς ἔσται ἐθίσαι ἡμᾶς αὐτοὺς ὑδροποτεῖν.³¹ πολλὴ γὰρ ἔσται τῆς ὁδοῦ ἄοινος,³² εἰς ἣν οὐδ' ἂν πᾶν πολὺν οἶνον συσκευα-

Conv. 8, 4. Bodæus a Stapel ad Theophr. H. Pl. variis in locis in Indice laudatis p. 99. Plin. H. N. 13, 4." Fischer.

31. ὑδροποτεῖν] "Mæris: 'Υδροπωτεῖν, διὰ τοῦ ω μεγάλου, Ἀττικῶς διὰ τοῦ ο μικροῦ, Ἑλληνικῶς. See Ammonius v. Πόμα, and Etym. M. v. Φιλοπότης. But neither in this verb, nor in the subst. ὑδροπότης and ὑδροποσία, do the Mss. of Xen. conform to the rules of grammarians." Poppo.

32. ἄοιμος] As Fischer remarks, this is applied 1. to 'him, who does not drink wine,' abstemius in Gl. vet. ("Vox hæc ab abstinentia temeti derivata est, ut docent Quintil. 1, 7.

Gell. 10, 23. et significat eum quem Græci ἄοιον, Apul. Met. 2. Græcum quasi interpretatus *invinium* vocat. *Abstemius* igitur est, qui vinum non bibit, vel ex disciplinæ quadam lege, vel quod natura, aut ex morbi vitio a vino abhorret, Ovid. Met. 15, 323. 'Vina fugit, gaudetque meris abstemius undis.' Forcellinus.) 2. To him who has not wine (in possession or the means of obtaining it.) 3. To places, where there is no supply of wine.' Phav. Ἄοινοι· ἐπὶ τῶν μὴ γενομένων οἶνων, καὶ ἐπὶ τῶν μὴ ἐχόντων οἶνον. It is here used in both the latter senses.

σώμεθα, διαρκέσει. XXVII. ὥς οὖν μὴ ἐξαπίνης ἄοινοι γενόμενοι νοσήμασι περιπίπτωμεν, ὧδε χρὴ ποιεῖν· ἐπὶ μὲν τῷ σίτῳ νῦν εὐθὺς ἀρχώμεθα πίνειν ὕδωρ· τοῦτο γὰρ ἤδη ποιοῦντες οὐ πολὺ μεταβαλοῦμεν. XXVIII. καὶ γὰρ ὅστις ἀλφιτοσιτεῖ, ὕδατι μεμιγμένην ἀεὶ τὴν μᾶζαν ἐσθίει, καὶ ὅστις ἀρτοσιτεῖ, ὕδατι δεδευμένον τὸν ἄρτον, καὶ τὰ ἐφθὰ δὲ πάντα μεθ' ὕδατος τὰ πλεῖστα ἐσκεύασται. μετὰ δὲ τὸν σίτον ἐὰν οἶνον ἐπιπίνωμεν, οὐδὲν μείον ἔχουσα ἡ ψυχὴ ἀναπαύσεται. XXIX. ἔπειτα δὲ καὶ τοῦ μετὰ δεῖπνον ἀφαιρεῖν χρὴ, ἕως ἂν λάθωμεν³³ ὑδροπόται γενόμενοι. ἡ γὰρ κατὰ μικρὸν μετάλλαξις πᾶσαν ποιεῖ φύσιν ὑποφέρειν τὰς μεταβολάς· διδάσκει δὲ καὶ ὁ θεὸς, ἀπάγων ἡμᾶς κατὰ μικρὸν ἕκ τε τοῦ χειμῶνος εἰς τὸ ἀνέχεσθαι ἰσχυρὰ θάληη καὶ ἐκ τοῦ θάλπου εἰς τὸν ἰσχυρὸν χειμῶνα· ὃν χρὴ μιμουμένους εἰς ὃ δεῖ ἐλθεῖν προειθισμένους ἡμᾶς ἀφικνεῖσθαι. XXX. καὶ τὸ τῶν στρωμάτων δὲ βάρος εἰς τὰ ἐπιτήδεια καταδαπανᾷτε· τὰ μὲν γὰρ ἐπιτήδεια περιττεύοντα οὐκ ἄχρηστα ἔσται· στρωμάτων δὲ ἐνδεθθέντες μὴ δείσητε ὥς οὐχ ἡδέως καθευδήσετε· εἰ δὲ μὴ, ἐμὲ αἰτιᾷσθε. ἐσθὴς μέντοι ὅτῳ ἐστὶν ἀφθονωτέρα παρούσα, πολλὰ καὶ ὑγιαίνοντι καὶ κάμνοντι ἐπικουρεῖ. XXXI. ὅψα δὲ χρὴ συνεσκευάσθαι ὅσα ἐστὶν ὀξέα καὶ δριμύα καὶ ἀλμυρά· ταῦτα γὰρ ἐπὶ σίτον τε ἄγει καὶ ἐπὶ πλεῖστον ἀρκεῖ. ὅταν δ' ἐκβαίνωμεν εἰς ἀκέραια, ὅπου ἤδη εἰκὸς ἡμᾶς σίτον λαμβάνειν, χειρομύλας³⁴

33. λάθωμεν] “So Gabr. Bud., marg. Guelf. On the contrary, Guelf. Par. Bodl. Phil. exhibit μάθωμεν, which some will be ready to defend by interpreting *μανθάνειν*, *intelligere*, *sentiire*, in which sense it is joined to a participle. See Matth. Gr. Gr. p. 758.” Poppo.

34. χειρομύλας] “Guelf. a pr. manu, χειρομύλους. Mæris: Μύλη, Ἀττικῶς· μύλος, Ἑλληνικῶς. Thom. M.: Μύλη, οὐ μύλος. Bud. and Alt. have the simple word μύλας.” Poppo. “Χειρόμυλος seems to have been the common form of the word; χειρομύλη the Attic. But in truth I know not whether χειρομύλας be not a gloss; so that Xen. wrote μύλας. For the syllables *χειρο* could not have been rashly neglected by the transcribers. J. Poll., as well as other glossographers, has μύλη, but not also *χειρομύλη*: Hom. too uses μύλη, Od. T.

106. 111. From the words, τοῦτο γὰρ —*ὀργάνων*, we may learn that hand-mills (*molas manuarías*) are meant. They consisted of two stones; of which the upper, *ὄνος*, Lat. *catillus*, was moveable, the under, μύλος, Lat. *meta*, immoveable. See Goetz Comment. de Pistrinis Vett. Cygneæ 1730.” Fischer. “In Schneider’s Lex. *ὄνος* is represented to be the under and immoveable mill-stone, whereas it is the upper and immoveable. Mæris: Μύλος, ἡ τράπεζα τοῦ ὄνου· ὄνος, τὸ ἄνω τοῦ μύλου.” Poppo. “*Όνος*, a mill-stone, J. Poll. 7, 19, “*Όνος ὁ ἀλέθων*, 10, 112. *ὄνος ἀλέτων*: Hesych. “*Όνος*, ὁ ἀνώτερος λίθος τοῦ μύλου, where see the Interpr. Hutchinson supposes the name to have been derived from the circumstance, that asses were formerly used to turn the larger mill-stones,” (‘*Molæ asinaríæ unæ*,’ Cato 10, 3.) “Alberti ad Hes.

χρὴ αὐτόθεν παρασκευάσασθαι αἷς σιτοποιησόμεθα· τοῦτο γὰρ κον-
φότατον τῶν σιτοποιικῶν ὀργάνων. XXXII. συνεσκευάσθαι δὲ
χρὴ καὶ ὧν ἀσθενοῦντες δέονται ἄνθρωποι· τούτων γὰρ ὁ μὲν ὄγκος³⁵
μικρότατος, ἣν δὲ τύχη τοιαύτη γένηται, μάλιστα δεήσει. ἔχειν δὲ
χρὴ καὶ ἰμάντας· τὰ γὰρ πλεῖστα καὶ ἀνθρώποις καὶ ἵπποις ἰμάσιν
ἡρτηται· ὧν κατατριβομένων καὶ ῥηγνυμένων ἀνάγκη ἀργεῖν, ἣν
μή τις ἔχῃ περίζυγα.³⁶ ὅστις δὲ πεπαίδενται καὶ παλτὸν ξύσασθαι,
ἀγαθὸν καὶ ξυήλης μὴ ἐπιλαθέσθαι. XXXIII. ἀγαθὸν δὲ καὶ ῥίνην
φέρεισθαι· ὁ γὰρ λόγχην ἀκονῶν ἐκεῖνος καὶ τὴν ψυχὴν τι παρα-
κονῇ· ἔπεστι γὰρ τις αἰσχύνῃ λόγχην ἀκονῶντα κακὸν εἶναι. ἔχειν
δὲ χρὴ καὶ ξύλα περίπλεα καὶ ἄρμασι καὶ ἀμάξαις· ἐν γὰρ πολλαῖς
πράξεσι πολλὰ ἀνάγκη καὶ τὰ ἀπαγορεύοντα εἶναι. XXXIV. ἔχειν
δὲ δεῖ καὶ τὰ ἀναγκαιότατα ὄργανα ἐπὶ ταῦτα πάντα· οὐ γὰρ παν-
ταχοῦ χειροτέχνη παραγίγνονται· τὸ δ' ἐφ' ἡμέραν ἀρκέσον ὀλίγοι
τινὲς οἳ οὐχ ἱκανοὶ ποιῆσαι. ἔχειν δὲ χρὴ καὶ ἄμην³⁷ καὶ σμινύην

v. Μύλη assigns a different reason. In Math. 18, 6. and Luke 17, 2. it is called μύλος ὀνικός. Anab. 1, 5, 5. "Ονους ἀλέτας περὶ τὸν ποταμὸν ὀρύτ-
τοντες, where in some Mss., after ἀλέτας, occur these words, Οὗς ἡμεῖς μύλους, οἳ δ' Ἀττικοὶ μύλας, sc. ὄνο-
μάζουσι, which are manifestly a gloss." Sturz.

35. ὄγκος] "It is properly *tumor*, see ad Phædon. 45, 39. It is applied to any thing 'vast, ample, burdensome,' so that it is sometimes *moles*, sometimes *strues*, sometimes *sarcina*, sometimes *onus*: see Gataker Advers. Post. 3. Here it may be translated *moles*, *sarcina*." Fischer.

36. περίζυγα] This is translated by the commentators *vincula*; Steph. Thes. *lora jugalia* or *subjugalia*, i. e. "quibus colla jumentorum ad juga alligantur." But this latter explanation displeases Zeune, "quod sermo est de loris, quæ non modo jugorum, sed hominum etiam ipsorum usui serviant." Philolphus translates it by *cingula*; Dindorf, "Putantur eo significari lora in locum attritorum ex abundanti præparata, ut mox ξύλα περίπλεα." Zeune himself proposes to read περιττὰ ζυγά, "lora supervacanea ad resarciendum, adeo ut ζυγὸν omnino sit lorum ad resarciendum et

conjungendum, a ζεύγνυμι." Abresch Diluc. Thuc. 1, 16. as well as Weiske and Fischer, think that there is no occasion to correct περίζυγα, but that it involves the notion of περιττῶν ἰμάντων: for the prep. περὶ in many words, as in περιλαλεῖν, περίεργος, etc. involves the notion of περιττότης. Poppo approves of this explanation, condemns Schneider's conjecture παράζυγας, and refers us to Riemer's Lex.

37. ἄμην] "Ἄμην is not 1. *falx*, 'a reaping-hook or sickle;' for what has a waggon to do with a reaping-hook? But it is also 2. *haustrium*, *situla*, 'a bucket,' 'vessel fit for holding water,' Lat. *hama*; 3. *batillum* or *vutillum*, 'an iron instrument in which coals are laid or collected,' 'a fire-shovel;' 4. *rutrum*, *pala*, *bipalium*, 'a spade, mattock, or pick-axe.' (Ælian. H. A. 4, 27. J. Poll. 1, 145. 10, 129. Salmas. ad Scriptt. H. A. 336. Leopard. Emend. 9, 22.) Here it signifies 'the spade,' or 'pick-axe;' for it may happen that roads are in some places narrow or uneven, and to prevent waggons from sticking fast or being overturned, they require to be widened and levelled by removing or raising the earth. This operation is performed by means of ἄμην, 'a

κατὰ ἄμαξαν ἐκάστην, καὶ κατὰ τὸν νωτοφόρον³⁸ δὲ ἀξίνην καὶ δρέπανον· ταῦτα γὰρ καὶ ἰδίᾳ ἐκάστῳ χρήσιμα καὶ ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ πολλάκις ὠφέλιμα γίνονται. XXXV. τὰ μὲν οὖν εἰς τροφὴν δέοντα οἱ ἡγεμόνες τῶν ὀπλοφόρων ἐξετάζετε τοὺς ὑφ' ὑμῖν αὐτοῖς· οὐ γὰρ δεῖ παριέναι ὅτου ἂν τις τούτων δέηται· ἡμεῖς γὰρ τούτων ἐνδεεῖς ἐσόμεθα. ἃ δὲ κατὰ τὰ ὑποζύγια κελεύω ἔχειν, ὑμεῖς οἱ τῶν σκευοφόρων ἄρχοντες ἐξετάζετε, καὶ τὸν μὴ ἔχοντα κατασκευάζεσθαι ἀναγκάζετε. XXXVI. ὑμεῖς δ' αὖ οἱ τῶν ὁδοποιῶν ἄρχοντες ἔχετε μὲν ἀπογεγραμμένους παρ' ἐμοῦ τοὺς ἀποδεδοκιμασμένους καὶ τοὺς ἐκ τῶν ἀκοντιστῶν καὶ τοὺς ἐκ τῶν τοξοτῶν καὶ τοὺς ἐκ τῶν σφενδονητῶν· τούτων δὲ τοὺς μὲν ἀπὸ τῶν ἀκοντιστῶν χρὴ πέλεκυν ἔχοντας ξυλοκόπον³⁹ ἀναγκάζειν στρατεύεσθαι, τοὺς δ' ἀπὸ τῶν τοξοτῶν σμινύην, τοὺς δ' ἀπὸ τῶν σφενδονητῶν ἄμην· τούτους δὲ ἔχοντας ταῦτα πρὸ τῶν ἄμαξων κατὰ ἴλας πορεύεσθαι, ὅπως ἢν τι δέῃ ὁδοποιῖας, εὐθὺς ἐνεργοὶ ᾗτε, καὶ ἐγὼ ἢν τι δέωμαι, ὅπως εἰδῶ ὁπόθεν δεῖ λαβρόντα τούτοις χρῆσθαι. XXXVII. ἄξω δὲ καὶ τοὺς ἐν τῇ στρατιωτικῇ ἡλικίᾳ ζῆν τοῖς ὀργάνοις χαλκέας τε καὶ τέκτονας καὶ σκυτοτόμους, ὅπως ἂν τι δέῃ καὶ τοιοῦτων τεχνῶν ἐν τῇ στρατιᾷ, μηδὲν ἐλλίπῃται. οὗτοι δὲ ὀπλοφόρου μὲν τάξεως ἀπολελύσονται, ἃ δ' ἐπίστανται, τῷ βουλομένῳ μισθοῦ ὑπηρετοῦντες ἐν τῷ τεταγμένῳ ἔσονται. XXXVIII. ἢν δέ τις καὶ ἔμπορος βούληται ἔπεσθαι πωλεῖν τι βουλόμενος, τῶν μὲν προειρημένων ἡμερῶν τὰ ἐπιτήδεια ἔχειν· ἢν δέ τι πωλῶν ἀλίσκηται, πάντων στερήσεται· ἐπειδὴν δ' αὐταὶ παρέλθωσιν αἱ ἡμέραι, πωλήσει ὅπως ἂν βούληται· ὅστις δ' ἂν τῶν ἐμπόρων πλείστην ἀγορὰν παρέχων φαίνεται, οὗτος καὶ παρὰ τῶν ξυμμάχων καὶ παρ' ἐμοῦ δώρων καὶ τιμῆς τεύξεται. XXXIX. εἰ δὲ τις χρημάτων προσδεῖσθαι νομίζει εἰς ἐμπολὴν, γνωστῆρας⁴⁰

spade,' and σμινύη, 'a rake.' See Mær. Timæi Gloss. Plat. Thom. M. Hesych. Suid. J. Poll. 10, 166." Fischer.

38. τὸν νωτοφόρον] "So Guelf.; the common reading is κατὰ τὸ ν. 'With τὸ understand ὑποζύγιον or ζῶον: but with τὸν, ἡμίονον or ὄνον. J. Poll. 2, 180. (Νωτοφόρος ἡμίονος, παρὰ Ξενοφῶντι, καὶ ὄνος.)" Schneider.

39. ξυλοκόπον] J. Poll. 7, 173. Πέλεκυς ξυλοκόπος, ὡς ἔφη Ξενοφῶν.

40. γνωστῆρας] Mær. J. Poll. 7, 173.

ὡς Ξενοφῶν, τοὺς γνώστας. "There is a surprising difference among the Interpr. how this word is to be translated. Leuncl. and Hutch. understand 'one who knows others and is known to others,' as γνώστης in the Acts 26, 3. But they were rather 'those who were acquainted with the business in hand, and could bear testimony to the facts in a case of suspected fraud,' which is the explanation of Hemsterhuis ad J. Poll. 9, 151. We thus understand why in Cyrop. 6, 2, 11. p. 374. γνωστῆρες and ἐγγυηταὶ are put

ἐμοὶ προσαγαγὼν καὶ ἐγγυητὰς ἢ μὴν πορεύεσθαι σὺν τῇ στρατιᾷ, λαμβανέτω ὧν ἡμεῖς ἔχομεν. ἐγὼ μὲν δὴ ταῦτα προαγορεύω· εἰ δέ τίς τι καὶ ἄλλο δέον ἐνορᾷ, πρὸς ἐμὲ σημαινέτω. **XL.** καὶ ὑμεῖς μὲν ἀπιόντες συσκευάζεσθε, ἐγὼ δὲ θύσομαι ἐπὶ τῇ ὁρμῇ· ὅταν δὲ τὰ τῶν θεῶν καλῶς ἔχῃ, σηματοῦμεν. παρεῖναι δὲ χρὴ ἅπαντας τὰ προειρημένα ἔχοντας εἰς τὴν τεταγμένην χώραν πρὸς τοὺς ἡγεμόνας ἑαυτῶν. **XLI.** ὑμεῖς δὲ οἱ ἡγεμόνες τὴν ἑαυτοῦ ἕκαστος τάξιν εὐτρεπισάμενος πρὸς ἐμὲ πάντες συμβάλλετε, ἵνα τὰς ἑαυτῶν ἕκαστοι χώρας καταμάθῃτε.

CAP. III.

I. Ἀκούσαντες δὲ ταῦτα οἱ μὲν συνεσκευάζοντο, ὁ δὲ Κῦρος ἐθύετο. ἐπεὶ δὲ καλὰ τὰ ἱερὰ ἦν, ὠρμᾶτο σὺν τῷ στρατεύματι· καὶ τῇ μὲν πρώτῃ ἡμέρᾳ ἐξεστρατοπεδεύσατο ὡς δυνατόν ἐγγύτατα, ὅπως εἴ τίς τι ἐπιλελησμένος εἴη, μετέλθοι, καὶ εἴ τίς τι ἐνδεόμενος γνοίῃ, τοῦτο ἐπιπαρασκευάσαιτο. **II.** Κναζάρης μὲν οὖν τῶν Μήδων ἔχων τὸ τρίτον μέρος κατέμενεν, ὡς μηδὲ τὰ οἴκοι ἔρημα εἴη. ὁ δὲ Κῦρος ἐπορεύετο ὡς ἡδύνατο τάχιστα, τοὺς ἱππέας μὲν πρώτους ἔχων, καὶ πρὸ τούτων διερευνητὰς καὶ σκοποὺς αἰεὶ ἀναβιβάζων ἐπὶ τὰ πρόσθεν εὐσκοπώτατα· μετὰ δὲ τούτους ἦγε τὰ σκευοφόρα, ὅπου μὲν πεδινὸν εἴη, πολλοὺς ὁρμαθοὺς⁴¹ ποιοῦμενος τῶν ἀμαξῶν καὶ

together. Sallier ad Mær. 116. explains it by 'sponsores promissorum alicujus;' Steph. Thes. 1, 1832. 'qui eum in posterum agnoscunt.' Lipsius, P. Faber, and Hotomannus pronounce them to have been the same as the Roman *cognitores* or *notores*. See in particular Des. Herald. Animadv. in Salmas. Obs. ad J. A. et R. 4, 10. and Piers. ad Mær. l. 1." Sturz. "Γνωστῆρες, *cognitores*, *notores*, are those who bear testimony that we are the persons, whom we describe ourselves to be, and declare that we are known to them; ἐγγυηταί, *sponsores*, *fideijussores*, who engage and promise, by giving their right-hand, that they will satisfy the claims of the creditor, if the debtor should not satisfy him, and in

general, who guarantee the performance of something by another person. For Cyrus did not doubt the honesty of the debtors, but he might doubt whether they would follow the army, on which condition they were to accept the money. He therefore wished to know who they were, and to be informed about this, that they would follow the army; hence he desired to have *γνωστῆρας* and *ἐγγυητάς*." Fischer.

41. ὁρμαθοὺς] "Ὀρμαθὸς is properly *series*, *serta*, *restis*, as of onions, garlic, pearls; whence this word is elegantly applied to signify 'a number and multitude of all other things, even of persons,' see the Index to Theophr. Char. and ad Anacr. 32, 11. Hesych.

τῶν σκευοφόρων· ὅπισθεν δὲ ἡ φάλαγξ ἐφεπομένη, εἴ τι τῶν σκευοφόρων ὑπολείποιτο, οἱ προστυγχάνοντες τῶν ἀρχόντων ἐπεμέλοντο ὥς μὴ κωλύοιντο πορεύεσθαι. III. ὅπου δὲ στενωτέρα εἴη ἡ ὁδὸς, διὰ μέσου ποιούμενοι τὰ σκευοφόρα ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἐπορεύοντο οἱ ὀπλοφόροι· καὶ εἴ τι ἐμποδίζοι, οἱ κατὰ ταῦτα γιγνόμενοι αὐτῶν στρατιωτῶν ἐπεμέλοντο. ἐπορεύοντο δὲ ὥς τὰ πολλὰ αἱ τάξεις παρ' ἑαυταῖς ἔχουσαι τὰ σκευοφόρα· ἐπετέτακτο γὰρ πᾶσι τοῖς σκευοφόροις κατὰ τὴν ἑαυτῶν ἑκαστον τάξιν ἰέναι, εἰ μὴ τι ἀναγκαῖον ἀποκωλύοι. IV. καὶ σημεῖον δὲ ἔχων ὁ τοῦ ταξιάρχου σκευοφόρος ἡγεῖτο γνωστὸν τοῖς τῆς ἑαυτῶν τάξεως·⁴² ὥστ' ἀθρόοι ἐπορεύοντο, ἐπεμελοῦντό τε ἰσχυρῶς ἑκαστος τῶν ἑαυτοῦ ὥς μὴ ὑπολείποιντο. καὶ οὕτω ποιοῦντων οὔτε Ζητεῖν ἔδει ἀλλήλους ἅμα τε παρόντα ἅπαντα καὶ σωώτερα ἦν καὶ θᾶπτον τὰ δέοντα εἶχον οἱ στρατιῶται.

V. Ὡς δὲ οἱ προΐόντες σκοποὶ ἔδοξαν ἐν τῷ πεδίῳ ὄρᾳν ἀνθρώπους λαμβάνοντας καὶ χιλὸν καὶ ξύλα, καὶ ὑποζύγια δὲ ἐώρων ἕτερα τοιαῦτα ἄγοντα, τὰ δὲ καὶ νεμόμενα, καὶ τὰ πρόσω αὐτῶν ἐφορῶντες ἐδόκουν καταμανθάνειν μετεωριζόμενον ἢ καπνὸν ἢ κονιορτὸν, ἐκ τούτων πάντων σχεδὸν ἐγίγνωσκον ὅτι εἴη που πλησίον τὸ στράτευμα τῶν πολεμίων. VI. εὐθύς οὖν πέμπει τινὰ ὁ σκόπαρχος ἀγγελοῦντα ταῦτα τῷ Κύρῳ. ὁ δὲ ἀκούσας ταῦτα ἐκείνους μὲν ἐκέλευσε μένοντας ἐπὶ ταύταις ταῖς σκοπαῖς⁴³ ὅ,τι ἂν αἰὲν καὶνὸν ὀρῶσιν⁴⁴ ἐξαγγέλλειν· τάξιν δ' ἐπεμψεν ἱππέων εἰς τὸ πρόσθεν καὶ ἐκέλευσε πειραθῆναι συλλαβεῖν τινὰς τῶν ἀνὰ τὸ πεδῖον ἀνθρώπων, ὅπως σαφέστερον μάθοιεν τὸ ὄν. VII. οἱ μὲν δὴ ταχθέντες τοῦτο ἔπραττον. αὐτὸς δὲ τὸ ἄλλο στράτευμα αὐτοῦ κατεχώριζεν, ὅπως παρασκευάσαιντο ὅσα ᾔετο χρῆναι πρὶν πάνν ὁμοῦ εἶναι. καὶ πρῶτον μὲν ἀριστᾶν παρηγύγησεν, ἔπειτα δὲ μένοντας ἐν ταῖς τάξεσι τὸ παραγγελλόμενοι προνοεῖν· VIII. ἐπεὶ δὲ ἡρίστησαν, συνεκάλεσε καὶ ἱππέων καὶ

‘Ορμαθός· χορὸς, στίχος. Phāv. (I know not from what author,) ‘Ορμαθός· τὸ πλῆθος, ἡ τάξις.” Fischer.

42. τοῖς τῆς ἑαυτῶν τάξεως] “ You would expect the sing. ἑαυτοῦ. Fischer, however, thinks that the plural may be defended from this consideration, that ὁ τοῦ ταξιάρχου σκευοφόρος is to be understood distributively ‘ de quoque cujusque centurionis impedimentorum duce ;’ for that τὸν σκευοφόρον is here τὸν ἔρχοντα τῶν σκευοφόρων, he contends, is clear from this,

that he is said ἡγεῖσθαι.” Poppe.

43. σκοπαῖς] “ Σκοπή, 1. *speculatio*, Hes. ἄποψις, 2. *specula*, an elevated place, from which a view may be taken, Hes. νν. Σκοπιαί, Σκοπή, and Ἐξ ἀπόπτου.” Fischer.

44. ὅ,τι ἂν αἰὲν καὶνὸν ὀρῶσιν] ‘Aei is here used, as in a previous passage, in the sense of ‘limited perpetuity,’ indicating something to be done *always*, but only *so long* as things remained in the state referred to.

πεζῶν καὶ ἁρμάτων τοὺς ἡγεμόνας, καὶ τῶν μηχανῶν δὲ καὶ τῶν σκευοφόρων τοὺς ἄρχοντας καὶ τῶν ἁρμαμαξῶν· καὶ οὗτοι μὲν συνήσαν. IX. οἱ δὲ καταδραμόντες εἰς τὸ πεδῖον συλλαβόντες ἀνθρώπους⁴⁵ ἤγαγον· οἱ δὲ συλληφθέντες ἀνερωτώμενοι ὑπὸ τοῦ Κῦρου ἔλεγον ὅτι ἀπὸ τοῦ στρατοπέδου εἶεν, προεληλυθότες δὲ ἐπὶ χιλὸν, οἱ δ' ἐπὶ ξύλα, παρελθόντες τὰς προφυλακάς· διὰ γὰρ τὸ πλῆθος τοῦ στρατοῦ σπάνια πάντα εἶναι. X. καὶ ὁ Κῦρος ταῦτα ἀκούσας Πόσον δὲ, ἔφη, ἄπεστιν ἐνθένδε τὸ στράτευμα; οἱ δ' ἔλεγον ὅτι ὡς δύο παρασάγγας. ἐπὶ τούτοις ἤρετο ὁ Κῦρος Ἡμῶν δ', ἔφη, λόγος τις ἦν παρ' αὐτοῖς; Ναὶ μὰ Δία, ἔφασαν, καὶ πολὺς γε ὡς ἐγγὺς ἤδη εἴητε προσιόντες. Τί οὖν; ἔφη ὁ Κῦρος, ἥ καὶ ἔχαιρόν ἀκούοντες ἰόντας; τοῦτο δὲ ἐπήρετο τῶν παρόντων ἕνεκα. Οὐ μὰ Δία, εἶπον ἐκεῖνοι, οὐ μὲν δὴ γ' ἔχαιρον, ἀλλὰ καὶ μάλα ἡνιωῶντο. XI. Νῦν δ', ἔφη ὁ Κῦρος, τί ποιοῦσιν; Ἐκτάττονται, ἔφασαν· καὶ ἔχθες δὲ καὶ τρίτην ἡμέραν τὸ αὐτὸ τοῦτο ἔπραττον. Ὁ δὲ τάττων, ἔφη ὁ Κῦρος, τίς ἐστιν; οἱ δὲ ἔφασαν, Αὐτός τε Κροΐσος καὶ σὺν αὐτῷ Ἕλληνας ἀνὴρ, καὶ ἄλλος δέ τις Μῆδος· οὗτος μέντοι ἐλέγετο φυγὰς εἶναι παρ' ὑμῶν· καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν, Ἄλλ', ὦ Ζεῦ μέγιστε, λαβεῖν μοι γένοιτο αὐτὸν ὡς ἐγὼ βούλομαι.

XII. Ἐκ τούτου τοὺς μὲν αἰχμαλώτους ἀπάγειν ἐκέλευσεν, εἰς δὲ τοὺς παρόντας ὡς λέξων τι ἀνήγετο. ἐν τούτῳ δὲ παρῆν ἄλλος αὖ ἀπὸ τοῦ σκοπάρχου, λέγων ὅτι ἱππέων τάξις μεγάλη ἐν τῷ πεδίῳ προφαίνετο· καὶ ἡμεῖς μὲν, ἔφη, εἰκάζομεν ἐλαύνειν αὐτοὺς βουλομένους ἰδεῖν τόδε τὸ στράτευμα. καὶ γὰρ πρὸ τῆς τάξεως ταύτης ἄλλοι ὡς τριάκοντα ἱππεῖς συχνὸν προελαύνουσι, καὶ μέντοι, ἔφη, κατ' αὐτοὺς ἡμᾶς, ἴσως βουλόμενοι λαβεῖν, ἦν δύνωνται, τὴν σκοπὴν· ἡμεῖς δὲ ἐσμεν μία δεκάς οἱ ἐπὶ ταύτης τῆς σκοπῆς. XIII. καὶ ὁ Κῦρος ἐκέλευσε τῶν περὶ αὐτὸν αἰεὶ ὄντων ἱππέων ἐλάσαντας ὑπὸ τὴν σκοπὴν ἀδύλους τοῖς πολεμίοις ἀτρεμίαν ἔχειν. Ὅταν δὲ, ἔφη, ἡ δεκάς ἡ ἡμετέρα λείπῃ τὴν σκοπὴν, ἐξαναστάντες ἐπίθεσθε⁴⁶ τοῖς ἀναβαίνουσιν ἐπὶ τὴν σκοπὴν. ὡς δὲ ὑμᾶς μὴ λυπῶσιν οἱ ἀπὸ τῆς μεγάλης τάξεως, ἀντέξελθε σὺν, ἔφη, ὦ Ὑστάσπα, τὴν χιλιοστὺν τῶν ἱππέων λαβῶν καὶ ἐπιφάνηθι⁴⁷ ἀντίος τῇ τῶν πολεμίων τάξει.

45. ἀνθρώπους] "That you may not regret the absence of τινὰς, consult the Interpret. ad Thuc. 7, 43." Poppo.

"Consurgite ex insidiis, (Cæs. B. C. 3, 37.) et impetum facite in." Fischer.

46. ἐξαναστάντες ἐπίθεσθε] I. e.

47. ἐπιφάνηθι] I. e., "Ostende te;

διώξεις δὲ οὐδαμῇ εἰς ἀφανὲς, ἀλλ' ὅπως αἱ σκοπαὶ σοι διαμένωσιν ἐπιμεληθεὶς πᾶριθι. ἦν δ' ἄρα ἀνατείναντές τινες τὰς δεξιὰς προσ-ελαύνωσιν ὑμῖν, δέχεσθε φιλίως τοὺς ἄνδρας.

XIV. Ὁ μὲν δὴ Ὑστάσπης ἀπιὼν ὠπλίζετο· οἱ δ' ὑπὲρταί ἤλαννον εὐθὺς ὡς ἐκέλευσεν. ἀπαντᾷ δ' αὐτοῖς καὶ δὴ ἐντὸς τῶν σκοπῶν Ἀράσπας σὺν τοῖς θεράπουσιν, ὁ πεμφθεὶς πάλαι κατὰ σκοπος, ὁ φύλαξ τῆς Σουσίδος γυναικός. XV. ὁ μὲν οὖν Κῦρος ὡς εἶδεν, ἀναπηδήσας ἐκ τῆς ἔδρας ὑπήντα⁴⁸ τε αὐτῷ καὶ ἐδεξιούτο· οἱ δὲ ἄλλοι, ὥσπερ εἰκός, μηδὲν εἰδότες ἐκπεπληγμένοι ἦσαν τῷ πράγματι, ἕως ὃ Κῦρος εἶπεν, "Ἄνδρες φίλοι, ἡκεὶ ἡμῖν ἀνὴρ ἄριστος. νῦν γὰρ ἤδη πάντας ἀνθρώπους δεῖ εἰδέναι τὰ τούτου ἔργα. οὗτος οὔτε αἰσχροῦ ἡττηθεὶς οὐδενὸς ὄψετο οὐτ' ἐμὲ φοβηθεὶς, ἀλλ' ὑπ' ἐμοῦ πεμφθεὶς ὅπως ἡμῖν μαθὼν τὰ τῶν πολεμίων σαφῶς τὰ ὄντα ἐξαγγεῖλαιεν. XVI. ἃ μὲν οὖν ἐγὼ σοι ὑπεσχόμην, ὦ Ἀράσπα, μέμνημαί τε καὶ ἀποδώσω σὺν τούτοις πᾶσι. δίκαιον δὲ καὶ ὑμᾶς ἀπαντας, ὦ ἄνδρες, τοῦτον τιμᾶν ὡς ἀγαθὸν ἄνδρα· ἐπὶ γὰρ τῷ ἡμετέρῳ ἀγαθῷ καὶ ἐκινδύνευσεν καὶ αἰτίαν ὑπέσχετο ἣ ἐβαρύνετο. XVII. ἐκ τούτου δὴ πάντες ἡσπάζοντο τὸν Ἀράσπαν καὶ ἐδεξιούντο. εἰπόντος δὲ Κύρου ὅτι τούτων μὲν τοίνυν ἄλις εἴη, "Α δὲ καιρὸς ἡμῖν εἰδέναι, ταῦτ', ἔφη, διηγοῦ, ὦ Ἀράσπα, καὶ μηδὲν ἐλάττω τοῦ ἀληθοῦς μηδὲ μείον τὰ τῶν πολεμίων. κρεῖττον γὰρ μείζω οἰθθέντας μείονα ἰδεῖν ἢ μείω ἀκούσαντας ἰσχυρότερα εὐρίσκειν. XVIII. Καὶ μὴν, ἔφη ὁ Ἀράσπας, ὡς σαφέστατά γ' ἂν εἰδείην ὁπόσον τὸ στράτευμά ἐστιν ἐποιοῦν· συνεξέταπτον γὰρ παρὼν αὐτούς. Σὺ μὲν ἄρα, ἔφη ὁ Κῦρος, οὐ τὸ πλῆθος μόνον οἶσθα, ἀλλὰ καὶ τὴν τάξιν αὐτῶν; Ἐγὼ μὲν ναὶ μὰ Δί', ἔφη ὁ Ἀράσπας, καὶ ὡς διανοοῦνται τὴν μάχην ποιεῖσθαι. Ἀλλ' ὅμως, ἔφη ὁ Κῦρος, τὸ πλῆθος ἡμῖν πρῶτον εἰπὲ ἐν κεφαλαίῳ.⁴⁹ XIX. Ἐκεῖνοι τοίνυν, ἔφη, πάντες τεταγμένοι εἰσὶν ἐπὶ τριάκοντα τὸ βάθος καὶ πεζοὶ καὶ ἵππεῖς πλὴν τῶν Αἰγυπτίων· οὗτοι δ' ἔχουσιν ἀμφὶ τὰ τετταράκοντα στάδια· πάννυ γάρ

the verb ἐπιφαίνειν is generally then put, when any one appears unexpectedly and on a sudden." Fischer.

48. ὑπήντα] "This place confirms the opinion of those, who teach that ἀπαντᾶν is 'to be met by chance,' but ὑπαντᾶν, 'to meet by design.' For, as Araspas, who was accidentally met by the cavalry of Cyrus, is said ἀπαν-

τᾶν s. 13., so Cyrus, who went to meet Araspas, is said ὑπαντᾶν." Fischer. This canon is better than that which Ammonius delivers: Ὑπαντῆσαι μὲν ἐπὶ ὁδοῦ λέγεται, ἀπαντῆσαι δὲ τὸ περιτυχεῖν δίκη.

49. ἐν κεφαλαίῳ] I. e. "Summatim, capitulatim," Gl. vet.

μοι, ἔφη, ἐμέλησεν ὥστε εἰδέναι ὁπόσον κατεῖχον χωρίον. XX. Οἱ δ' Αἰγύπτιοι, ἔφη ὁ Κῦρος, πῶς εἰσὶ τεταγμένοι; ὅτι εἶπας Πλὴν τῶν Αἰγυπτίων. Τούτους δὲ οἱ μυρίαρχοι ἔταπτον εἰς ἑκατὸν πανταχῇ τὴν μυριοστὴν ἑκάστην· τοῦτον γὰρ σφίσι καὶ οἴκοι νόμον ἔφασαν εἶναι τῶν τάξεων. καὶ ὁ Κροῖσος μέντοι μάλα ἄκων συνεχώρησεν αὐτοῖς οὕτω τάττεσθαι· ἐβούλετο γὰρ ὅτι πλεῖστον ὑπερφαλαγγῆσαι⁵⁰ τοῦ σοῦ στρατεύματος. Πρὸς τί δὴ, ἔφη ὁ Κῦρος, τοῦτο ἐπιθυμῶν; Ὡς ναὶ μὰ Δῖ', ἔφη, τῷ περιττῷ κυκλωσόμενος. καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν, Ἄλλ' οὗτοι ἂν εἰδεῖεν εἰ οἱ κυκλούμενοι κυκλωθεῖεν. XXI. ἀλλ' ἃ μὲν παρὰ σοῦ καιρὸς μαθεῖν, ἀκηκόαμεν· ὑμᾶς δὲ χρῆ, ὦ ἄνδρες, οὕτω ποιεῖν· νῦν μὲν ἐπειδὰν ἐνθένδε ἀπέλθητε, ἐπισκέψασθε καὶ τὰ τῶν ἵππων καὶ τὰ ὑμῶν αὐτῶν ὄπλα· πολλάκις γὰρ μικροῦ ἐνδεία καὶ ἀνὴρ καὶ ἵππος καὶ ἄρμα ἀχρεῖτον γίγνεται· αὖριον δὲ πρῶτ', ἕως ἂν ἐγὼ θύωμαι, πρῶτον μὲν χρῆ ἀριστῆσαι⁵¹ καὶ ἄνδρας καὶ ἵππους, ὅπως ὅ,τι ἂν πράττειν αἰεὶ καιρὸς ἦ μὴ τούτου ἡμῖν ἐνδέρῃ· ἔπειτα δὲ σὺ, ἔφη, ὦ Ἀράσπα; τὸ δεξιὸν κέρας ἔχε ὥσπερ καὶ εἶχες, καὶ οἱ ἄλλοι μυρίαρχοι ἥπερ νῦν ἔχετε· ὁμοῦ δὲ τοῦ ἀγῶνος ὄντος οὐδενὶ ἄρματι καιρὸς τοὺς ἵππους μεταξενυγνύει. παραγγεῖλατε δὲ τοῖς ταξιάρχοις καὶ λοχαγοῖς ἐπὶ φάλαγγος καθίστασθαι εἰς δύο ἔχοντας ἕκαστον τὸν λόχον. ὁ δὲ λόχος ἦν ἕκαστος εἰκοσιτέτταρες.

XXII. Καί τις εἶπε τῶν μυρίαρχων, Καὶ δοκοῦμέν σοι, ἔφη, ὦ Κῦρε, ἱκανῶς ἔξειν εἰς τοσοῦτους τεταγμένοι πρὸς οὕτω βαθεῖαν φάλαγγα; καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν, Αἱ δὲ βαθύτεραι φάλαγγες ἢ ὥς ἐξικνεῖσθαι τοῖς ὅπλοις τῶν ἐναντίων τί σοι, ἔφη, δοκοῦσιν ἢ τοὺς πολεμίους βλάπτειν ἢ τοὺς συμμάχους ὠφελεῖν; XXIII. ἐγὼ μὲν γὰρ, ἔφη, τοὺς εἰς ἑκατὸν τούτους ὀπλίτας εἰς μυρίους ἂν μᾶλλον βουλομένην τετάχθαι· οὕτω γὰρ ἂν ἐλαχίστοις μαχοίμεθα. ἔξ ὅσων μέντοι ἐγὼ τὴν φάλαγγα βαθυνῷ οἴομαι ὅλην ἐνεργὸν καὶ σύμμαχον ποιήσιν αὐτὴν ἑαυτῇ. XXIV. ἀκοντιστὰς μὲν ἐπὶ τοῖς θωρακοφόροις τάξω, ἐπὶ δὲ τοῖς ἀκοντισταῖς τοξότας. τούτους γὰρ πρωτοστάτας μὲν τίς ἂν τάττοι, οἳ καὶ αὐτοὶ ὁμολογοῦσι μηδεμίαν μάχην

50. ὑπερφαλαγγῆσαι] "See Ælian Tact. c. 49. Arrian Tact. p. 70. Blanc. Lexicon Tacticum, which Montefalcon in Bibl. Coisl. 513. has edited: Ὑπερφαλάγγησις ἐστίν, ὅταν ἐξ ἑκατέρων τῶν μερῶν τῆς φάλαγγος ὑπερέχωμεν τῶν πολεμίων: which words Sui-

das has copied." Fischer.

51. ἀριστῆσαι] "Notandum ἀριστῆσαι etiam de equis positum h. l. extare, et quidem, ut videtur, proprie de cibo eorum, et militum, matutino ante pugnam, (Perizon. ad Æl. H. V. 9, 19.)" Fischer.

ἀν ὑπομεῖναι ἐκ χειρός ; προβεβλημένοι⁵² δὲ τοὺς θωρακοφόρους μενοῦσί τε, καὶ οἱ μὲν ἀκοντίζοντες, οἱ δὲ τοξεύοντες, ὑπὲρ τῶν πρόσθεν πάντων λυμανοῦνται τοὺς πολεμίους. ὅ,τι δ' ἂν τις κακουργῇ τοὺς ἐναντίους, δῆλον ὅτι παντὶ τούτῳ τοὺς ξυμμάχους κουφίζει. XXV. τελευταίους μέντοι στήσω τοὺς ἐπὶ πᾶσι καλουμένους. ὥσπερ γὰρ οἰκίας οὔτε ἄνευ λιθολογήματος⁵³ ὄχρου οὔτε ἄνευ τῶν στέγην ποιοούντων οὐδὲν ὄφελος, οὕτως οὐδὲ φάλαγγος οὔτ' ἄνευ τῶν πρώτων οὔτ' ἄνευ τῶν τελευταίων, εἰ μὴ ἀγαθοὶ ἔσονται, ὄφελος οὐδέν. XXVI. ἀλλ' ὑμεῖς τε, ἔφη, ὡς παραγγέλλω τάττεσθε, καὶ ὑμεῖς οἱ τῶν πελταστῶν ἄρχοντες ἐπὶ τούτοις ὡσαύτως τοὺς λόχους καθίστατε, καὶ ὑμεῖς οἱ τῶν τοξοτῶν ἐπὶ τοῖς πελτασταῖς ὡσαύτως. XXVII. σὺ δὲ ὅς τῶν ἐπὶ πᾶσιν ἄρχεις τελευταίους ἔχων τοὺς ἄνδρας παραγγέλλε τοῖς ἑαυτοῦ ἐφορᾷ τε ἐκάστῳ τοὺς καθ' αὐτὸν καὶ τοῖς μὲν τὸ δέον ποιοῦσιν ἐπικελεύειν, τοῖς δὲ κακυνομένοις ἀπειλεῖν ἰσχυρῶς· ἦν δέ τις στρέφεται προδιδόναί θέλων, θανάτῳ ζημιοῦν. ἔργον γάρ ἐστι τοῖς μὲν πρωτοστάταις θαρρύνειν τοὺς ἐπομένους καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ· καὶ ὑμᾶς δὲ δεῖ τοὺς ἐπὶ πᾶσι τεταγμένους πλείω φόβον παρέχειν

52. προβεβλημένοι] I. e. " *Præten-
tos sibi habentes milites gravis arma-
turæ*, which is said as in Zosimus 1,
66, 1. *τὴν ἀρχὴν ἐπιτέτραμμένος*, and
Virg. Ecl. 3, 106. ' *inscripti nomina
regum flores*.' For passive verbs,
of which the active is construed with
an accus. of the object and a dat. of the
subject, have an accus. of the object :
the reason is, because *προβεβλημένοι* is
the same as *προβεβλημένους ἔχοντες*."
Fischer.

53. λιθολογήματος] " The Ms. Alt.
λιθουργήματος, which must be reck-
oned among the glosses, with which
that Codex is contaminated. For
λιθολόγημα is an exquisite term, no-
ticed by J. Poll. 7, 121." (Ἐκ δ' αὐτῶν
ἀν εἶη, καὶ λιθόστρωτον ἔδαφος, καὶ
λιθολόγημα, καὶ *λελιθωμένον*, where
Kuhnus, 'i. q. *ψηφολόγημα*, Gl.
pavimentum, ex *securis lapidum*.)
" *Λιθολόγοι* are *the fabri murarii*, who
construct any work of hard or soft
stone,' (*saxis, lapidibus*.) Timæus,
Suid, and Phav. *Λιθολόγοι οἰκοδόμοι* :
see Ruhnck. For they collect, select,
lay down or put together stones ; (see
Valck. Annot. in N. T. 379.) whence

λέγειν is in Hesychius interpreted
οικοδομεῖν, and *λιθολόγημα* is in gene-
ral ' any work constructed of hard or
soft stone : ' Hesych. *Λιθολόγημα· ἐκ
λίθων οἰκοδόμημα*. Hence J. Poll.
l. c. has put this word among those,
which signify ' a pavement or floor
constructed of stone ; ' and there can
be no doubt that he took it from this
passage." (Bekk. Anecd. 1, 277.
Λιθολογήματα τὰ νῦν λιθόστρωτα.)
" For the word *στέγη*, which follows,
—the adaptation of the comparison, in
which οἱ *τελευταῖοι* refers to *στέγη*, οἱ
πρώτοι to *λιθολόγημα*,—and the similar
passage in Xen. Mem. 3, 1, 7. prove
that *λιθολόγημα* is ' the first and lowest
part of a house,' which is called by
Lysias *κρηπιδαῖον*, (J. Poll. 7, 120.)
that is ' the foundation,' and thence
' the pavement,' or ' floor,' inasmuch
as it is constructed of stone, so that
λιθολόγημα ὄχρον is ' a firm floor or
foundation, constructed of solid stone.'"
Fischer. Sturz less correctly translates
the word *paries lapideus* ; but in the
Index to Poppe's edition we have,
" *Ima pars domus, fundamentum,
pavimentum*."

τοῖς κακοῖς τοῦ ἀπὸ τῶν πολεμίων. XXVIII. καὶ ὑμεῖς μὲν ταῦτα ποιεῖτε. σὺ δὲ, ὦ Βραδάτα, ὃς ἄρχεις τῶν ἐπὶ ταῖς μηχαναῖς, οὕτω ποιεῖ ὅπως τὰ ζεύγη τὰ τοὺς πύργους ἄγοντα⁵⁴ ἔψεται ὡς ἐγγύτατα τῆς φάλαγγος. XXIX. σὺ δ', ὦ Δαδοῦχε, ὃς ἄρχεις τῶν σκευοφόρων, ἐπὶ τοῖς πύργοις [καὶ ἐπὶ ταῖς μηχαναῖς] ἄγε πάντα τὸν τοιοῦτον στρατόν· οἱ δὲ ὑπηρεταί σου [τῶν ὕχλων] ἰσχυρῶς κολαζόντων τοὺς προϊόντας τοῦ καιροῦ ἢ λειπομένους. XXX. σὺ δὲ, ὦ Καρδούχα, ὃς ἄρχεις τῶν ἄρμαμαξῶν αἱ ἄγουσι τὰς γυναικας, κατὰστησον αὐτὰς τελευταίας ἐπὶ τοῖς σκευοφόροις. ἐπόμενα γὰρ ταῦτα πάντα καὶ πλήθους δόξαν παρέξει καὶ ἐνεδρεῦειν ἡμῖν ἐξουσία ἔσται, καὶ τοὺς πολεμίους, ἣν κυκλοῦσθαι πειρῶνται, μεῖζω τὴν περιβολὴν ἀναγκάσει ποιεῖσθαι· ὅσῳ δ' ἂν μεῖζον χωρίον περιβάλλωνται, τοσοῦτ' ἀνάγκη αὐτοὺς ἀσθενεστέρους γίνεσθαι. XXXI. καὶ ὑμεῖς μὲν οὕτω ποιεῖτε· σὺ δὲ, ὦ Ἀρτάοξε καὶ Ἀρταγέρσα, τὴν χιλιοστὺν ἑκάτερος τῶν σὺν ὑμῖν πεζῶν ἐπὶ τούτοις ἔχετε. XXXII. καὶ σὺ, ὦ Φαρνοῦχε καὶ Ἀσιαδάτα, τὴν τῶν ἱππέων χιλιοστὺν ἥς ἑκάτερος ἄρχει ὑμῶν μὴ συγκατατάττετε εἰς τὴν φάλαγγα, ἀλλ' ὅπισθεν τῶν ἄρμαμαξῶν ἐξοπλίσθητε καθ' ὑμᾶς αὐτούς· ἔπειτα πρὸς ἐμὲ ἴκετε σὺν τοῖς ἄλλοις ἡγεμόσιν. οὕτω δὲ δεῖ ὑμᾶς παρεσκευάσθαι ὡς πρώτους δεῖσιν ἀγωνίζεσθαι. XXXIII. καὶ σὺ δὲ ὁ ἄρχων τῶν ἐπὶ ταῖς καμήλοις ἀνδρῶν, ὅπισθεν τῶν ἄρμαμαξῶν ἐκτάττον· ποιεῖ δ' ὅ,τι ἂν σοι παραγγέλλῃ Ἀρταγέρσας. XXXIV. ὑμεῖς δ' οἱ τῶν ἁρμάτων ἡγεμόνες διακληρωσάμενοι, ὁ μὲν λαχὼν ὑμῶν πρὸ τῆς φάλαγγος τὰ μεθ' ἑαυτοῦ ἑκατὸν ἔχων ἅρματα καταστησάτω· αἱ δ' ἑτεραι ἑκατοστίες τῶν ἁρμάτων, ἡ μὲν κατὰ τὸ δεξιὸν πλευρὸν τῆς στρατιᾶς στοιχοῦσα ἐπέσθω τῇ φάλαγγι ἐπὶ κέρως, ἡ δὲ κατὰ τὸ εὐώνυμον. XXXV. Κῦρος μὲν οὕτω διέταττεν.

Ἀβραδάτας δὲ ὁ Σούσων βασιλεὺς εἶπεν, Ἐγὼ σοι, ὦ Κῦρε, ἐθελούσιος ὑφίσταμαι τὴν κατὰ πρόσωπον τῆς ἀντίας φάλαγγος τάξιν

54. τὰ ζεύγη τὰ τοὺς πύργους ἄγοντα] “Ἀγοντα is found in Steph. and Guelf.; but it has proceeded either from the grammarians, to whom that use of the verb *φέρω* might seem unusual, or from Xen. himself, who in the second substituted *φέροντα* for *ἄγοντα*: in Cod. Alt. *φέροντας*, corruptly. For, as the Latin *ferre* is so put as to signify ‘to do any thing easily, quickly,’ with a certain impetus,

as ‘*ventus ferens*,’ Virg. *Æn.* 4, 430., ‘*Quem procul Aspis conspiciens ad se ferentem*,’ Nepos *Dat.* 4, 5. that is ‘coming towards him at full speed,’ who can doubt the similar use of the Greek verb? So *πνεῦμα φορὸν*, *Palæph.* 21, 3. Therefore τὰ ζεύγη—*φέροντα* ‘*boves turres cum militibus vehentes*,’ elegantly denotes ‘the ease and quickness with which they drew the peopled towers.’” Fischer.

ἔχειν, εἰ μή τί σοι ἄλλο δοκεῖ. XXXVI. καὶ ὁ Κῦρος ἀγασθεὶς αὐτὸν καὶ δεξιωσάμενος ἐπήρετο τοὺς ἐπὶ τοῖς ἄλλοις ἄρμασι Πέρσας; Ἡ καὶ ὑμεῖς, ἔφη, ταῦτα συγχωρεῖτε; ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνοι ἀπεκρίναντο ὅτι οὐ καλὸν εἶη ταῦτα ὑφίστασθαι, διεκλήρωσεν αὐτοὺς, καὶ ἔλαχεν ὁ Ἀβραδάτας ἥπερ ὑφίστατο, καὶ ἐγένετο κατὰ τοὺς Αἰγυπτίους. XXXVII. τότε μὲν δὴ ἀπionτες καὶ ἐπιμεληθέντες ὧν προεῖπον ἐδειπνοποιοῦντο καὶ φυλακὰς καταστησάμενοι ἐκοιμήθησαν.

CAP. IV.

I. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ πρῶτ' Κῦρος μὲν ἐθύετο, ὁ δ' ἄλλος στρατὸς ἀριστήσας καὶ σπονδὰς ποιησάμενος ἐξωπλίζετο πολλοῖς μὲν καὶ καλοῖς χιτῶσι, πολλοῖς δὲ καὶ καλοῖς θώραξι καὶ κράνεσιν· ὦπλιζον δὲ καὶ ἵππους προμετωπιδίοις καὶ προστερνιδίοις· καὶ τοὺς μὲν μονίππους παραμηνιδίοις, τοὺς δ' ὑπὸ τοῖς ἄρμασιν ὄντας παραπλευριδίοις· ὥστε ἡστραπτε⁵⁵ μὲν χαλκῷ, ἡνθει⁵⁶ δὲ φοινικίσι πῦσα ἡ στρατιά.

II. Καὶ τῷ Ἀβραδάτᾳ δὲ τὸ τετράρρῳμον ἄρμα καὶ ἵππων ὀκτὼ παγκάλως ἐκεκόσμητο. ἐπεὶ δ' ἔμελλε τὸν λινοῦν θώρακα, ὃς ἐπιχώριος ἦν αὐτοῖς, ἐνδύεσθαι, προσφέρει αὐτῷ ἡ Πάνθεια χρυσοῦν θώρακα καὶ χρυσοῦν κράνος καὶ περιβραχιόνια καὶ ψέλια πλατέα περὶ τοὺς καρποὺς τῶν χειρῶν καὶ χιτῶνα πορφυροῦν ποδήρη στολιδωτὸν⁵⁷ τὰ κάτω καὶ λόφον ὑακινθινοβαφῇ· ταῦτα δ' ἐποίησατο λάθρᾳ τοῦ ἀνδρὸς ἐκμετρησαμένη τὰ ἐκείνου ὅπλα. III. ὁ δὲ ἰδὼν ἐθαύμασέ τε καὶ ἐπήρετο τὴν Πάνθειαν, Σὺ δῆπου, ὦ γύναι, συγκόψασα τὸν σαντῆς κόσμον τὰ ὅπλα μοι ἐποίησω; Μὰ Δί', ἔφη ἡ Πάνθεια,

55. ἡστραπτε] "So Anab. 1, 8, 5. we have, Χαλκός τις ἡστραπτε, Plut. Ages. 18. Ἀστράπτοντες ἐπιχρύσοις ὕπλοις καὶ νεουργοῖς φοινικίσιν, Heliod. 9, 14. (in a passage, where he particularly imitates Xen.) Ἀργυροῖς τε καὶ ἐπιχρύσοις τοῖς ὕπλοις τὸ πεδίον καταστράπτων." Zeune. Valckenaer compares Eurip. Phœn. 110.

56. ἡνθει] I. e. "nitebat," Sturz.; "splendebat," Fischer, who cites Virg. Æn. 7, 804. 'florentes ære cætervas,' (where see Serv.,) referring

also to Columna ad Fragm. Ennii p. 330. Xen. Ages. 2, 7.

57. στολιδωτὸν] "Στολίδες sunt rugæ vestium, quæ ex industria struuntur ad conciliandum vestibus aliquem ornatum; singulatim eæ, quas in fine tunicarum certo modo atque ordine nexas vinculum retinet; unde χιτῶν στολιδωτὸς τὰ κάτω est 'tunica, sagum, rugis et plicis striata in ora et fimbria ima,' (J. Poll. 7, 54. Salmas. ad Tertull. de Pall. 368.)" Fischer.

οὐκ οὖν τὸν γε πλείστον ἄξιον· σὺ γὰρ ἔμοιγε, ἦν καὶ τοῖς ἄλλοις φανῆς οἷός περ ἐμοὶ δοκεῖς εἶναι, μέγιστος κόσμος ἔσῃ. ταῦτα δὲ λέγουσα ἅμα ἐνέδνε τὰ ὄπλα, καὶ λανθάνειν μὲν ἐπειράτο, ἐλείβετο δὲ αὐτῇ τὰ δάκρυα κατὰ τῶν παρειῶν.

IV. Ἐπεὶ δὲ καὶ πρόσθεν ὦν ἀξιοθέατος ὁ Ἀβραδάτας ὠπλίσθη τοῖς ὅπλοις τούτοις, ἐφάνη μὲν κάλλιστος καὶ ἐλευθεριώτατος, ἅτε καὶ τῆς φύσεως ὑπαρχούσης· λαβὼν δὲ παρὰ τοῦ ὑψηνίου χου τὰς ἡνίας παρεσκευάζετο ὡς ἀναβησόμενος ἤδη ἐπὶ τὸ ἄρμα. V. ἐν δὲ τούτῳ ἡ Πάνθεια ἀποχωρῆσαι κελεύσασα τοὺς παρόντας πάντας ἔλεξεν, Ἄλλ' ὅτι μὲν, ὦ Ἀβραδάτα, εἴ τις καὶ ἄλλη πώποτε γυνὴ τὸν εἰς τῆς ἀνδρα μεῖζον τῆς ἐαυτῆς ψυχῆς ἐτίμησεν, οἶμαί σε γιγνώσκειν ὅτι καὶ ἐγὼ μία τούτων εἰμί. τί οὖν ἐμὲ δεῖ καθ' ἐν ἕκαστον λέγειν; τὰ γὰρ ἔργα οἶμαί σοι πιθανώτερα παρεσχῆσθαι τῶν νῦν λεχθέντων λόγων. VI. ὅμως δὲ οὕτως ἔχουσα πρὸς σε ὥσπερ σὺ οἶσθα, ἐπομνύω σοι τὴν ἐμὴν καὶ σὴν φιλίαν ἢ μὴν ἐγὼ βούλεσθαι ἂν μετὰ σοῦ ἀνδρὸς ἀγαθοῦ γενομένου κοινῇ γῆν ἐπιέσασθαι⁵⁸ μᾶλλον ἢ ἔξῃν μετ' αἰσχυνομένου αἰσχυνομένη· οὕτως ἐγὼ καὶ σὲ τῶν καλλίστων καὶ ἐμυντῆν ἠξίωκα. VII. καὶ Κύρῳ δὲ μεγάλην τινα δοκῶ ἡμᾶς χάριν ὀφείλειν, ὅτι με αἰχμάλωτον γενομένην καὶ ἐξαιρεθεῖσαν ἐαυτῷ οὔτε με ὡς δούλην ἠξίωσε κεκτῆσθαι οὔτε ὡς ἐλευθέραν ἐν ἀτίμῳ ὀνόματι, διεφύλαξε δὲ σοὶ ὥσπερ ἀδελφοῦ γυναικα λαβὼν. VIII. πρὸς δὲ καὶ ὅτε Ἀράσπας ἀπέστη αὐτοῦ ὁ ἐμὲ φυλάττων, ὑπεσχόμην αὐτῷ, εἰ με ἑάσει πρὸς σε πέμψαι, ἤξειν αὐτῷ σὲ πολὺ Ἀράσπα ἀνδρα καὶ πιστότερον καὶ ἀμείνονα.

IX. Ἡ μὲν ταῦτα εἶπεν· ὁ δὲ Ἀβραδάτας ἀγασθεὶς τοῖς λόγοις καὶ θυγὼν αὐτῆς τῆς κεφαλῆς, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπεῦξάτο, Ἄλλ', ὦ Ζεῦ μέγιστε, δός μοι φανῆναι ἀξίῳ μὲν Πανθείας ἀνδρὶ, ἀξίῳ δὲ καὶ Κύρου φίλῳ τοῦ ἡμᾶς τιμήσαντος. ταῦτ' εἰπὼν κατὰ τὰς

58. ἐπιέσασθαι] "He, by a certain poetic boldness, (as Steph. has observed,) is said ἐπιέσασθαι γῆν, i. e. 'to put on earth,' who is buried in the earth, as if he were clothed with it." Hutch. See Dorv. ad Char. 422. ed. Lips. "Ἐπιέσαι καὶ ἐπιέσασθαι is an Homeric term, like the simple ἔσασθαι. Both are applied to 'those, who dress others in garments, and suffer themselves to be dressed,' Od. B. 3. ε. 154. Now he, who puts on a

garment, covers his body with it; hence Xen. has elegantly transferred this verb to those, who provide that their bodies shall be covered with earth, i. e. buried in the earth, which is the most ancient kind of sepulture, Cic. de LL. 2, 22. Therefore κοινῇ—σοῦ, is, 'I wish to be buried in the same tomb with you, to die with you.' Hesych. seems to have had this passage in view: Ἐπιέσασθαι γῆν ταφῆναι." Fischer.

θύρας τοῦ ἄρματῆος δίφρον ἀνέβαινον ἐπὶ τὸ ἄρμα. X. ἐπεὶ δὲ ἀναβάντος αὐτοῦ κατέκλεισε τὸν δίφρον ὁ ὑψηλὸς, οὐκ ἔχουσα ἡ Πάνθεια πῶς ἂν ἔτι ἄλλως ἀσπάσαιο αὐτὸν, κατεφίλησε τὸν δίφρον· καὶ τῷ μὲν προΐει ἤδη τὸ ἄρμα, ἡ δὲ λαθοῦσα αὐτὸν συνεφέπετο, ἕως ἐπιστραφεὶς καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ Ἀβραδάτας εἶπε Θάρρει, Πάνθεια, καὶ χαῖρε καὶ ἀπιθι ἤδη. XI. ἐκ τούτου δὴ οἱ εὐνοῦχοι καὶ αἱ θεράπαινοι λαβοῦσαι ἀπῆγον αὐτὴν εἰς τὴν ἀρμάμαξαν καὶ κατακλιναντες κατεκάλυψαν τῇ σκηνῇ.⁵⁹ οἱ δὲ ἄνθρωποι καλοῦ ὄντος τοῦ

59. σκηνῇ] “It is the covering, (or curtain,) of the vehicle, which was also called *καμάρα*, because it was arched and vaulted; it seems to have been made of twigs and rods of wood, covered with hides and skins capable of being lifted up, at least of being folded and contracted. Such a vehicle is called by Curtius 5, 12. ‘*Vehiculum pellibus undique contextum*,’ by Justin 11, 15. ‘*clausum*.’ See Scheffer de R. V. 2, 17, p. 216.” Fischer. J. Poll. 10, 52 : Καὶ Ξενοφῶν δὲ ἐν τῇ Παιδείᾳ, τὸ ἐστεγασμένον μέρος τῆς ἀμάξης ὑποσημαίνων ἔφη, Καὶ κατέκλιναν καὶ κατεκάλυψαν τὴν σκηνήν. Kuhnus infers from the words of Polux, τὸ ἐστεγασμένον μέρος ἀμάξης, that the Persian ἀρμάμαξαι were not entirely covered with the screen or curtain, but only some part, in order to protect the head from the inclemency of the weather. But oriental habits would require that the female should not be visible at all, and therefore the curtains would cover the whole of the upper part of the carriage, though the curtains might not always be drawn close. “Ad hanc σκηνὴν accommodatus valde locus Plutarchi, (Themist. 26.) quem de carrucis dormitoriis etiam accepit doctissimus Bayfius, initio lib. de Vasc.: ‘Ἀλλὰ καὶ τὰς ἀργυρωνήτους καὶ παλλακευομένας ἰσχυρῶς παραφυλάττουσιν, ὥς ὑπὸ μηδενὸς ὄρασθαι τῶν ἐκτὸς, ἀλλ’ οἱ μὲν διατᾶσθαι κατακεκλεισμένας, ἐν δὲ ταῖς ὁδοιπορίαις ὑπὸ σκηνὰς κύκλω περιεφραγμένας ἐπὶ τῶν ἀρμαμαξῶν ὀχεῖσθαι. Ad has σκηνὰς puto respexisse et Posidippum in verbis, quæ infra segm. 139. Αἱ δὲ ἄορταλ εἴρηνται ἐν Ποσειδίππων Ἐπιστάμῳ, Σκηνὰς,

ὄχους, ῥίσκους, ἄορτὰς, λάχανα, Λαμπήνας, ὄνους. Loquitur de vehiculis, et quæ ad iter pertinent, quo vestes reponas curru abiturus.” Jung. Hemsterhuis, in the note on J. Poll. l. c., defends the reading of J. Poll. τὴν σκηνήν:—“Non enim, puto, ipsam mulierem operiebant hac scena, sed imposita muliere scenam ipsam obtangebant. In ipso sic itaque Xen. reposuero: ‘Ἐκ τούτου δὴ οἱ εὐνοῦχοι καὶ αἱ θεράπαινοι λαβοῦσαι αὐτὴν ἀπῆγον εἰς τὴν ἀρμάμαξαν, καὶ κατέκλιναν, καὶ κατεκάλυψαν τὴν σκηνήν,’ ‘Exinde vero eunuchi et ancillæ apprehendentes eam abduxerunt ad haramaxam, et composuerunt in lectulo, scenamque seu tabernaculum obtexerunt,’ sine donec sc. aliqua, vel velo, quod scenæ tegendæ, vel ut huic obduci posset, destinatum erat. Pondus opinioni meæ accedit a Plut. verbis, quæ protulit Jungerm., unde σκηνὰς istas fuisse κύκλω περιεφραγμένας liquet, i. e. contextas ac undique cinctas velo quodam vel pellibus, ut patet e Curtio, qui ἀρμάμαξαν, cui Darium imposuerat Bessus, ‘vehiculum pellibus undique contextum’ exponit; structas enim moles in curru, quæ ab jumentis trahi debeant, mente concipere absonum sit et inauditum.” So far T. Hemsterh. And let us now consider what comments have been made on the reading, τὴν σκηνήν. Fischer:—“Jam etsi equidem scripturam tot librorum Xen. potius debere esse arbitror, tamen nec accus. fateor ineptum gignere sensum; nam σκηνή est *tectum* carpenti *arcuatum*. Hoc tectum quidni ancillæ et eunuchi potuerint contegere velis?” That what was itself a *covering* of the vehicle, should be *covered* by

θεάματος τοῦ Ἀβραδάτου καὶ τοῦ ἄρματος οὐ πρόσθεν ἐδύναντο
θεάσασθαι αὐτὸν πρὶν ἢ Πάνθεια ἀπῆλθεν.

the female attendants and the eunuchs, is sufficiently improbable to excite disbelief. Schneider:—"J. Poll. l. c. interpr. τὸ ἐστεγασμένον μέρος τῆς ἀμάξης, et σκηνὴν præfert. Ita etiam Charito 5, 2. p. 82=109. τὴν Καλιβρόην εἰσεν ἐπὶ τῆς ἄρμαμάξης καὶ συνεκάλυψε τὴν σκηνήν. Ubi cum Hemsterhusio Dorville censet σκηνὴν in Xen. scribendum, ut σκηνῇ seu camera curulis velo aut sindone obtegi dicatur. Sed erat σκηνὴ κύκλῳ περιπεφραγμένη, ut Plut. in Artaxerxe ait, cujus latera obtegebant παραπετάσματα, quæ removeri et obduci poterant. Recte ita τῇ σκηνῇ κατακαλύπτειν τινὰ dici potest." This reasoning is sound and unanswerable. Sturz:—"Xen. Codices habent τῇ σκηνῇ, et rectius quidem, quanquam Hemsterh. et Dorv. etiam in Xen. legi jubent τὴν σκηνήν. Nam, Polluce interpr., σκηνὴ h. l. est "pars carpenti operata, velum currus, pars curus corrlis et pellibus tecta." Huic autem interpretationi aptior est lectio τῇ σκηνῇ, quam τὴν σκηνήν." This reasoning also is fair and decisive. Hutchinson mentions the opinion of Hemsterh. and then adds:—"Huic ut accedam, in animum inducere nequeo; nam ipse si quid iudico, magis commode mulierem ipsam, velo aliquo scenæ, in qua jam decumbebat, obducto, quam scenam, obtectam dicamus. Quare non Xen. ex Polluce, sed Pollucem ex optimis Xen. exemplaribus emendandum censeo." I know not that this reasoning can be met. Kuhnus:—"Per σκηνήν designare videtur operculum carrucæ, unde in Polluce legendum τῇ σκηνῇ: κατέκλυαν puto esse ab auctore, qui ἀπὸ μνήμης recitavit locum, nec singula verba appendere voluit." But, according to Plut., ἀρμάμαξα was the vehicle which carried the ladies of the east, and σκηνή, the awning which screened them, while they were riding in this vehicle, from vulgar and obtrusive and irreverent

gaze. Poppo:—"Ceterum quæ a Xen. simpliciter σκηνή vocetur, eam a Plut. σκηνὴν κύκλῳ περιπεφραγμένην, et sæpius παραπετάσματα, dici observant alii Interpr." But Schneider informs us that, according to Plut. in Artaxerxe, the παραπετάσματα formed the sides of the awning. Hemsterh.:—"Porro aut me fallit animus meus, aut istæ scenæ curules non absimiles fuerunt cameris, καμάραις, quas in vehiculis Babyloniorum commemorat Herod., ubi de lege Babyloniorum turpissima, qua comparatum erat, ut cunctæ mulieres semel in vita sua duntaxat notitiam haberent hominis peregrini: Πολλὰ δὲ καὶ οὐκ ἀξιόμειναι ἀναμίσγεσθαι τῇσι ἄλλῃσι, οἷα πλοῦτῳ ὑπερφρονέουσai ἐπὶ ξενόγων ἐν καμάρῃσι ἐλάσασαι πρὸς τὸ ἰδὼν ἰστᾶσι. Si quæ fuerit inter utrasque manifesta differentia, ea tantum fuit, ut camera-rum hæc, scenarum illæ persimiles fuerint figuræ." But there is no evidence to show that the σκηνὰ of Xen., Plut., Posidippus, and Charito were not καμάραι, i. e. were not arched at the top, like the Babylonian vehicles, and there is good reason to presume that the same sort of awning was in general use throughout the east. Hemsterh. thus concludes his note:—"Et vix quidem hæc ad finem perduxeram, cum non longe diversa Schefferum observasse deprehendo. His itaque rationibus permotus genuinam Mss. lectionem in textum revocavi. Egit autem de Plut. Xenophontisque locis laudatus modo vir doctissimus de Re Vehic. 2, 17. et animi dubius est, quid hac in re certi statuatur: scropulus a me sublatus." But all the commentators on Xen. are of a different opinion, except Fischer, who does not recommend, but does vindicate the reading; and the philologists in general, except Dorville, condemn the reading and the interpretation. Yet on turning to the edition of Dindorf, I find the following note:—"τὴν σκηνήν hinc citat J. Poll. (l.

XII. Ὡς δ' ἐκεκαλλιερῆκει μὲν ὁ Κῦρος, ἡ δὲ στρατιὰ παρετέτακτο αὐτῷ ὥσπερ παρήγγειλε, κατέχων σκοπὰς ἄλλας πρὸ ἄλλων συνεκάλεσε τοὺς ἡγεμόνας καὶ ἔλεξε τάδε· XIII. "Ἄνδρες φίλοι καὶ ξύμμαχοι, τὰ μὲν ἱερὰ οἱ θεοὶ ἡμῖν φαίνουσιν οἷάπερ ὅτε τὴν πρόσθεν νίκην ἔδοσαν· ὑμᾶς δ' ἐγὼ βούλομαι ἀναμνησάμενοι μοι δοκεῖτε μεμνημένοι πολὺ ἂν εὐθυμότεροι εἰς τὸν ἀγῶνα ἰέναι. XIV. ἡσκήκατε μὲν γὰρ τὰ εἰς τὸν πόλεμον πολὺ μᾶλλον ἢ τῶν πολεμίων, συντέτραφθε δὲ καὶ συντέταχθε ἐν τῷ αὐτῷ πολὺ πλείω ἤδη χρόνον ἢ οἱ πολέμιοι καὶ συννενικήκατε μετ' ἀλλήλων· τῶν δὲ πολεμίων οἱ πολλοὶ μὲν συνήττηνται μεθ' αὐτῶν, οἱ δὲ ἀμάχητοι ἐκατέρων οἱ μὲν τῶν πολεμίων ἴσασιν ὅτι προδότας τοὺς παραστάτας ἔχουσιν, ὑμεῖς δὲ οἱ μεθ' ἡμῶν ἴστε ὅτι μετὰ θελόντων τοῖς συμμάχοις ἀρήγειν μάχεσθε. XV. εἰκὸς δὲ τοὺς μὲν πιστεύοντας ἀλλήλοις ὁμοιῶς μάχεσθαι μένοντας, τοὺς δὲ ἀπιστοῦντας ἀναγκαῖον βουλευέσθαι πῶς ἂν ἕκαστοι τάχιστα ἐκποδῶν γένοιντο. XVI. ἴωμεν δὴ, ὦ ἄνδρες, ἐπὶ τοὺς πολεμίους, ἄρματα μὲν ἔχοντες ὥπλισμένα πρὸς ἄσπλα τὰ τῶν πολεμίων, ὥς δ' αὐτῶς καὶ ἵππεας καὶ ἵππους ὥπλισμένους πρὸς ἀόπλους ὥς ἐκ χειρὸς μάχεσθαι. XVII. πεζοῖς δὲ τοῖς μὲν ἄλλοις οἷοις καὶ πρόσθεν μαχεῖσθε, Αἰγύπτιοι δὲ ὁμοίως μὲν ὥπλισμένοι εἰσὶν, ὁμοίως δὲ τεταγμένοι· τὰς τε γὰρ ἀσπίδας μείζους ἔχουσιν ἢ ὥς ποιεῖν τί τε καὶ ὀρᾶν· τεταγμένοι τε εἰς ἑκατὸν δῆλον ὅτι κωλύουσιν ἀλλήλους μάχεσθαι πλὴν πάνυ ὀλίγων. XVIII. εἰ δὲ τῷ ὥθοῦντες ἐξώσειν πιστεύουσιν, ἵπποις αὐτοὺς πρῶτον δεήσει ἀντέχειν⁶⁰ καὶ σιδήρῳ ὑφ' ἵππων ἰσχυριζομένῳ· ἦν δέ τις αὐτῶν καὶ ὑπομείνῃ, πῶς ἅμα δυνήσεται ἵππομαχεῖν τε καὶ φαλαγγομαχεῖν καὶ πυργομαχεῖν; καὶ γὰρ οἱ ἀπὸ τῶν πύργων ἡμῖν μὲν ἐπαρήξουσι, τοὺς δὲ πολεμίους παίοντες ἀμηχανεῖν ἀντὶ τοῦ μάχεσθαι ποιήσουσιν. XIX. εἰ δέ τινος ἔτι ἐνδεῖσθαι δοκεῖτε, πρὸς ἐμὲ λέγετε· σὺν γὰρ θεοῖς οὐδενὸς ἀπορήσομεν. καὶ εἰ μὲν τις εἰπεῖν τι βούλεται, λεξάτω· εἰ δὲ μὴ, ἐλθόντες πρὸς

c.) *cujus si auctoritas levis videtur, consensus tamen in eandem scripturam cum Charitone mirus. Utrique valde favet Plut. locus. Ita cogitandum esset 'pilentum talis formæ, quod superne tegeretur scena immobili, latera autem et obduci et revelari patet-retur.'* Qui præter citatos scriptt.

currum scena instructum memorat Diod. S. 20, 25. id unum docere potest, ex tali curru non licuisse averso descendere, ut e birotis et apertis."

60. ἀντέχειν] I. e. "To resist, as in Palæph. 39, 5. where, however, it is construed with the prep. πρὸς, and an accus. of the person." Fischer.

τὰ ἱερὰ καὶ προσευξάμενοι οἷς ἐθύσαμεν θεοῖς ἵτε ἐπὶ τὰς τάξεις·
XX. καὶ ἕκαστος ὑμῶν ὑπομιμνησκέτω τοὺς μεθ' αὐτοῦ ἅπερ ἐγὼ
ὑμᾶς, καὶ ἐπιδεικνύτω τις τοῖς ἀρχομένοις ἑαυτὸν ἄξιον ἀρχῆς,
ἄφοβον δεικνὺς καὶ σχῆμα καὶ πρόσωπον καὶ λόγους.

ARGUMENTS TO THE SEVENTH BOOK.

CHAP. I.—Cyrus's confidence of success ; ii. He and the whole army sing a hymn ; iii. The engagement ; iv. Cyrus relieves the Persians ; v. Is dismounted in the field ; vi. Defeat of the enemy ; vii. Bravery of the Egyptians.

CHAP. II.—Cyrus pursues Cræsus to Sardis, and takes the city ; ii. Orders Cræsus to be brought before him ; iii. Their interview ; iv. Cyrus takes compassion on him, and restores him his wife, daughters, etc. ; v. Takes Cræsus into his friendship.

CHAP. III.—Cyrus gives orders concerning the treasures of Cræsus ; ii. Death of Abradatas ; iii. Affliction of Panthea, and her death ; iv. Cyrus erects stately monuments to their memory ; v. Sends Adusius to the Carians with an army.

CHAP. IV.—The Cilicians and Cyprians join Cyrus ; ii. He sends an army to conquer Phrygia ; iii. The Greeks pay him tribute ; iv. Overthrows the Phrygians, Cappadocians, and Arabians.

CHAP. V.—Cyrus arrives with a vast army at Babylon ; ii. Disposition of the army in surrounding the walls ; iii. Consultation respecting the attack on the city ; iv. Celebration of a festival in Babylon, during which Cyrus attacks and captures the city ; v. Death of the king ; vi. Castles surrendered to Cyrus, who issues a proclamation to the Babylonians, requiring them to bring in their arms ; vii. Makes them laborers and tributaries ; viii. Cyrus takes on him the state of a king ; ix. Addresses the people ; x. Is weary of the homage paid to him, and applies himself to the affairs of government ; xi. Appoints guards about his person, and establishes a garrison in Babylon ; xii. Reduces the Babylonians to the lowest condition ; xiii. Vindicates the war, and right of conquest ; xiv. Admonishes his friends and allies to a life of virtue.

Ξ Ε Ν Ο Φ Ω Ν Τ Ο Σ

ΚΥΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑ. Ζ'.

CAP. I.

I. ΟΙ μὲν δὴ εὐξάμενοι τοῖς θεοῖς ἀπήεσαν πρὸς τὰς τάξεις· τῷ δὲ Κύρῳ καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν προσήνεγκαν οἱ θεράποντες ἐμφαγεῖν καὶ ἐμπιεῖν ἔτι οὖσιν ἀμφὶ τὰ ἱερά.¹ ὁ δὲ Κῦρος ὥσπερ εἶχεν ἐστηκὼς ἀπαρξάμενος² ἡρίστα καὶ μετεδίδου ἀεὶ τῷ μάλιστα δεομένῳ.³

1. ἔτι οὖσιν ἀμφὶ τὰ ἱερά] “Τὰ ἱερά, the same as ἡ θυσία, and εἶναι ἀμφὶ, (Cod. Ald. ἐπὶ,) τὰ ἱερά, the same as ἱερεύειν and θυσιάζειν, ‘to sacrifice,’ ‘to be occupied in sacrificing.’” Fischer.

2. ἀπαρξάμενος] “Ἀπάρχεσθαι, ‘to give the first fruits, the first particles of food to the gods, so as to deposit them either on the table, or on the altar;’ σπένδειν, ‘to pour out libations,’ ‘to offer the first-fruits of wine to the gods, so as to pour the wine on the altar, the fire, or the table.’” Fischer.

3. μετεδίδου ἀεὶ τῷ μάλιστα δεομένῳ] “Ἀεὶ, until all had denied; τῷ μάλιστα δεομένῳ, so that those, who most required food, received it first.” Fischer. “Weiske is justly offended with ἀεὶ, because the narrative here turns, not on what Cyrus did *always*, but on what he did on *this* occasion. If we gain any advantage for the

sense, we may easily transpose the words; certainly ὁ ἀεὶ μάλιστα δεόμενος occurs above, 4, 6, 13.” Poppo. The question is whether ἀεὶ, denoting in general ‘absolute perpetuity and continuity of time,’ can be used in the confined sense of ‘perpetuity for a limited period,’ so as to express the continuance and repetition of any conduct, only while circumstances required such conduct to be continued and repeated? It is clear that the word can be used only in the former sense, when it stands connected with the verb, and that it is therefore out of place here. Neither Fischer nor Poppo seem to have known that ἀεὶ, when it is used with a participle, dependent on the principal verb in a sentence, and placed between the article and the participle, as in 4, 6, 13. 7, 1, 47, τῷ ἀεὶ βασιλεύοντι, invariably has the *limited* sense of ‘perpetuity for the time required;’ hence we

καὶ σπείσας καὶ εὐξάμενος ἔπιδε, καὶ οἱ ἄλλοι δὲ οἱ περὶ αὐτὸν οὕτως ἐποίουν. μετὰ δὲ ταῦτα αἰτησάμενος Δία πατρῶν ἡγεμόνα εἶναι καὶ σύμμαχον ἀνέβαινεν ἐπὶ τὸν ἵππον καὶ τοὺς ἀμφ' αὐτὸν ἐκέλευσεν. II. ὠπλισμένοι δὲ πάντες ἦσαν οἱ περὶ τὸν Κύρον τοῖς αὐτοῖς Κύρῳ ὅπλοις, χιτῶσι φοινικοῖς, θώραξι χαλκοῖς, κράνεσι χαλκοῖς, λόφοις λευκοῖς, μαχαίραις, παλτῶ κρανείνῳ⁴ ἐνὶ ἑκάστος, οἱ δὲ ἵπποι προμετωπιδίοις καὶ προστερνιδίοις καὶ παραμηριδίοις χαλκοῖς· τὰ δ' αὐτὰ ταῦτα παραμηρίδια ἦν καὶ τῷ ἀνδρὶ· τοσοῦτο δὲ μόνον διέφερον τὰ Κύρου ὅπλα ὅτι τὰ μὲν ἄλλα ἐκέχριστο τῷ χρυσοειδεῖ χρώματι, τὰ δὲ Κύρου ὅπλα ὥσπερ κάτοπτρον⁵ ἐξέλαμπεν. III. ἐπεὶ δὲ ἀνέβη καὶ ἔστη ἀποβλέπων ἥπερ ἔμελλε πορεύεσθαι, βροντὴ δεξιὰ ἐφθέγγατο· ὁ δ' εἶπεν, Ἐψόμεθά σοι, ὦ Ζεῦ μέγιστε. καὶ ὠρμᾶτο μὲν ἐν δεξιᾷ ἔχων Χρυσάνταν τὸν ἵππαρχον καὶ τοὺς ἱππέας, ἐν ἀριστερᾷ δὲ Ἀρσάμαν καὶ τοὺς πεζοὺς. IV. παρηγγύησε δὲ παροργῆν πρὸς τὸ σημεῖον καὶ ἐν ἴσῳ ἔπεσθαι· ἦν δὲ αὐτῷ τὸ σημεῖον⁶ αἰετὸς χρυσοῦς ἐπὶ δόρατος μακροῦ ἀνατεταμένος. καὶ νῦν δ'

must read here, with or without the consent of the Mss., because the idiom of the language demands it, τῷ αἰετῷ μάλιστα δεομένῳ, 'to whomsoever for the time required it most;' it answers to our English phrase *for the time being*; hence θῶπτε τὸν κρατοῦντ' αἰετῷ, *Æsch. Pr. 973*, (misunderstood by Dr. Blomfield,) is to be translated, 'Always flatter the man in power,' but θῶπτε τὸν αἰετῷ κρατοῦντα, is, 'Flatter whoever is in power.'

4. παλτῷ κρανείνῳ] *Hist. 3, 4, 14. Oἱ δὲ Πέρσαι κρανείνα παλτὰ ἔχοντες: Cyneg. 10, 3. ῥάβδους κρανείνας: Ἱπ. 12, 12. Τὰ κρανείνα δύο παλτὰ ἐπαυνοῦμεν.* "Κρανείας or κρανίας is a tree called in Latin *cornus*, because its wood is as hard and tough as a horn, (*cornu*), and as a skull, (*Bod. ad Theophr. H. Pl. 193.*) and hence the ancients made their spears and javelins, (*παλτὰ*), of this wood, (*Brisson. 3, 15.*) and hence the Latin poets often call a spear or javelin *cornus*, (*Drakenb. ad Sil. 10, 122.*)" Fischer.

5. κατόπτρον] I. e. 'Mirrors.' "Anacr. *Od. 11, 3. 20, 5.* uses ἔσποπρον: *Hesych. Ἐσποπρον' κατόπτρον.* The ancients used mirrors of gold,

silver, and brass, whence χαλκὸς διαγωγῆς for *speculum*, (*Spanh. ad Callim. H. in Pall. 21.*)" Fischer.

6. τὸ σημεῖον] "The standard of the troop, over which Cyrus himself presided, was a golden eagle with expanded wings, mounted on a spear, (*Brisson. 3, 82. Dorv. ad Char. 690.*)" Fischer. "This was the royal standard among the Persians. *Anab. (1, 10, 12.)* Καὶ τὸ βασίλειον σημεῖον ὁρᾶν ἔφασαν, αἰετὸν τινα χρυσοῦν ἐπὶ πέλτης (al. ξύλου) ἀνατεταμένον. See *Suid. v. Ξυστὸν, Philostr. Her. 2, 32. Q. Curt. 3, 3. 'Aurea aquila pinnas extendenti similis, superfixa longurio.'* I think it probable that the Roman eagle was taken from the Persian, *Lips. de Mil. Rom. 4, 5. (p. 166. 174. Plantin.)*" Hutch. Sturz translates the words, "Aquila in hasta alis extensis erecta;" but the prep. ἀνὰ here refers to 'the expansion of the wings,' not to 'the elevation on the top of the spear.' "'Ανατείνειν, *extendere*," says Sturz, *Cyrop. 7, 1, 4. κάμπτοντες ἀνέτεινον* late ad *latera hostis τὰ κέρατα, nempe eis κύκλωσιν, s. 8. κέρατα ἀνατεινόμενα.*"

ἔτι τοῦτο τὸ σημεῖον τῷ Περσῶν βασιλεῖ διαμένει. πρὶν δὲ ὄρῃ τοὺς πολεμίους εἰς τρίς ἑτέρας ἀνέπαινε τὸ στράτευμα.

V. Ἐπεὶ δὲ προελήλυθεσαν ὡς εἴκοσι σταδίου, ἤρχοντο ἤδη τῶν πολεμίων στράτευμα ἀντιπροσὶόν παρορᾶν. ὡς δ' ἐν τῷ καταφανεῖ πάντες ἀλλήλοις ἐγένοντο καὶ ἔγνωσαν οἱ πολέμιοι πολὺ ἑκατέρωθεν ὑπερφαλαγγοῦντες, στήσαντες τὴν αὐτῶν φάλαγγα, οὐ γάρ ἐστιν ἄλλως κυκλοῦσθαι, ἐπέκαμπτον εἰς κύκλῳ, ὥσπερ γάμμα⁸ ἑκατέρωθεν τὴν αὐτῶν τάξιν ποιήσαντες, ὡς πάντοθεν ἅμα μάχονται. VI. ὁ δὲ Κῦρος ὁρῶν ταῦτα οὐδέν τι μᾶλλον ἀφίστατο,⁹ ἀλλ' ὡσαύτως ἡγεῖτο.¹⁰ κατανοῶν δὲ ὡς πρόσω τὸν καμπτήρα ἑκατέρωθεν ἐποιήσαντο¹¹ περὶ ὃν κάμπτοντες ἀνέτεινον¹² τὰ κέρατα, Ἐννοεῖς, ἔφη, ὦ Χρυσάντα, ἔνθα τὴν ἐπικαμπὴν ποιοῦνται; Πάνυ γε, ἔφη ὁ Χρυσάντας, καὶ θαυμάζω γε· πολὺ γάρ μοι δοκοῦσιν ἀποσπᾶν τὰ κέρατα ἀπὸ τῆς αὐτῶν φάλαγγος. Ναὶ μὰ Δί', ἔφη ὁ Κῦρος, καὶ ἀπὸ γε τῆς ἡμετέρας. VII. Τί δὴ τοῦτο; Δῆλον ὅτι, ἔφη, φοβούμενοι μὴ ἦν ἐγγὺς ἡμῶν γένηται τὰ κέρατα τῆς φάλαγγος ἔτι πρόσω οὔσης, ἐπιθώμεθα αὐτοῖς. Ἐπειτ', ἔφη ὁ Χρυσάντας, πῶς δυνήσονται ὠφελεῖν οἱ ἕτεροι τοὺς ἐτέρους οὕτω πολὺ ἀπέχοντες ἀλλήλων; Ἀλλὰ δῆλον, ἔφη ὁ Κῦρος, ὅτι ἡνίκα ἂν γένηται τὰ κέρατα ἀναβαίνοντα κατ' ἀντιπέρασ τῶν πλαγίων τοῦ ἡμετέρου στρατεύματος, στραφέντες ὡς εἰς φάλαγγα ἅμα πάντοθεν ἡμῖν προσίσσιν, ὡς ἅμα πάντοθεν μαχοῦμενοι. VIII. Οὐκοῦν, ἔφη ὁ Χρυσάντας, εὖ σοι δοκοῦσι βουλευέσθαι; Πρὸς γε ἃ ὁρῶσι, πρὸς δὲ ἃ οὐχ ὁρῶσιν¹³ ἔτι κάκιον ἢ εἰ κατὰ κέρας¹⁴ προσήεσαν. ἀλλὰ σὺ μὲν, ἔφη,

7. εἰς τρίς] On the junction of the prep. εἰς with adverbs, as εἰς τότε, εἰς ὅψε, εἰς ἅπαξ, see Lobeck ad Phryn. p. 46.

8. ὥσπερ γάμμα] "Zeune understands the more ancient form of this letter Λ or C, but others, in my opinion, more correctly [C]." Poppo.

9. ἀφίστατο] "Ἀφίστασθαι, to retreat, withdraw with an army, Theophr. Char. 3, 3." Fischer.

10. ἡγεῖτο] "Ἠγεῖσθαι, ducere aciem, understand τοῦ στρατεύματος πρὸς τοὺς πολεμίους. In Latin, ducere is similarly used without an adjunct, by Livy in particular, (Drakenb. ad Liv. 1, 23, 5.)" Fischer.

11. τὸν καμπτήρα ἑκατέρωθεν ἐποιήσαντο] "Τὸν καμπτήρα ποιεῖσθαι, the

same as ἐπικάμπτειν. I thus interpret the passage: 'Cum animadvertent, hostes longa ab utroque latere aciei adversæ constituisset juga.'" Fischer.

12. ἀνέτεινον] "Extendere in longum spatium." Fischer.

13. πρὸς δὲ ἃ οὐχ ὁρῶσιν] "The soldiers and camels placed behind the baggage." Poppo.

14. κατὰ κέρας] "Versibus longis, qui speciem cornuum referant." Fischer. "Κέρας proprie, ut jam 1, 6, 43. monitum est, dicitur de cornibus productis atque impetum hostili lateri minitantibus; ita in formula κατὰ κέρας προσιέναι. Hinc κατὰ κέρας προσβάλλειν, s. 26. nihil aliud est quam a latere adoriri, et μάχεσθαι πρὸς κέρας fere idem valet." Poppo.

ὦ Ἀρσάμα, ἡγοῦ τῷ περὶ ἡμέμα ὥσπερ ἐμὲ ὀρᾷς· καὶ σὺ, ὦ Χρυσάντα, ἐν ἴσῳ τούτῳ τὸ ἱππικὸν ἔχων συμπαρέπον. ἐγὼ δὲ ἅπειμι ἐκεῖσε ὅθεν μοι δοκεῖ καιρὸς εἶναι ἄρχεσθαι τῆς μάχης· ἅμα δὲ παριῶν ἐπισκέψομαι ἕκαστα πῶς ἡμῖν ἔχει. IX. ἐπειδὴν δὲ ἐκεῖ γένωμαι, ὅταν ἤδη ὁμοῦ προσιόντες ἀλλήλοις γινώμεθα, παιᾶνα ἐξάρξω, ὑμεῖς δὲ ἐπείγεσθε. ἡνίκα δ' ἂν ἡμεῖς ἐγχειρῶμεν τοῖς πολεμίοις,¹⁵ αἰσθήσεσθε μὲν, οὐ γὰρ, οἶμαι, ὀλίγος θόρυβος ἔσται, ὁρμήσεται δὲ τηνικαῦτα Ἀβραδάτας ἤδη σὺν τοῖς ἄρμασιν εἰς τοὺς ἐναντίους· οὕτω γὰρ αὐτῷ εἰρήσεται· ὑμᾶς δὲ χρὴ ἔπεσθαι ἐχομένους¹⁶ ὅτι μάλιστα τῶν ἀρμάτων· οὕτω γὰρ μάλιστα τοῖς πολεμίοις τεταραγμένοις ἐπιπεσοῦμεθα. παρέσομαι δὲ καὶ γὰρ ἢ ἂν δύνωμαι τάχιστα διώκων τοὺς ἄνδρας, ἣν οἱ θεοὶ θέλωσι.

X. Ταῦτ' εἰπὼν καὶ ξύνθημα παρεγγυήσας Ζεὺς σῶτηρ καὶ ἡγεμὼν ἐπορεύετο. μετὰ δὲ τῶν ἀρμάτων καὶ τῶν θωρακοφόρων διαπορευόμενος ὁπότε προσβλέψειε τινὰς τῶν ἐν ταῖς τάξεσι, τοτὲ μὲν εἶπεν ἂν, ὦ ἄνδρες, ὡς ἡδὺ ὑμῶν τὰ πρόσωπα θεύσασθαι, τοτὲ δ' αὖ ἐν ἄλλοις ἂν ἔλεξεν, ὦ ἄρα ἐννοεῖτε, ἄνδρες, ὅτι ὁ νῦν ἀγὼν ἐστὶν οὐ μόνον περὶ τῆς τήμερον νίκης, ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς πρόσθεν ἦν νενικήκατε καὶ περὶ πάσης εὐδαιμονίας; ἐν ἄλλοις δ' ἂν προῖων εἶπεν, XI. ὦ ἄνδρες, τὸ ἀπὸ τοῦδε οὐδὲν ποτε ἔτι θεοὺς αἰτιατέον ἔσται· παραδεδώκασι γὰρ ἡμῖν πολλὰ τε καὶ [μεγάλα] ἀγαθὰ¹⁷ κτήσασθαι. XII. ἀλλ', ὦ ἄνδρες, ἀγαθοὶ γινώμεθα. κατ' ἄλλους δ' αὖ τοιάδε, ὦ ἄνδρες, εἰς τίνα ποτ' ἂν καλλίονα ἔρανον¹⁸ ἀλλή-

15. ἐγχειρῶμεν τοῖς πολεμίοις] "Aggredi hostes, manum conserere cum hostibus, as Polyb. 1, 11." Fischer.

16. ἐχομένους] "Hesych. Ἐχόμενοι· ἐγγίζοντες: as Mark 1, 38. The reason is because ἔχεσθαι is properly *hærescere*, Gl. vet." Fischer. The sense of 'approach' is derived from the sense of 'contact' or 'adhesion.'

17. πολλὰ τε καὶ [μεγάλα] ἀγαθὰ] "The word *μεγάλα* is generally wanting" (in the Mss. and printed editions,) "but Zeune teaches us that, though *πολλὰ καὶ ἀγαθὰ* is a legitimate phrase, *πολλὰ τε καὶ ἀγαθὰ* is not. And yet he was not mindful of this observation, when in 2, 3, 3. he left untouched the reading, *πολλὰ τε καὶ καλὰ*, where Schneider, whom I have followed, has erased *τε*, which is not

to be found in two Parisian Mss. But, if he desired to be consistent, he should have altered the same phrase in 8, 4, 35. where several Mss. reject *τε*, while in the passage under present consideration, Philolph. Alt. Junt. and marg. Guelf. exhibit *μεγάλα*. The instances collected by Matth. Gr. Gr. p. 619, 4. show that the observation of Zeune is not entitled to much attention." Poppo.

18. ἔρανον] "Ἐρανος, among the Athenians, denoted either 'money collected (from individuals) for the expenses of an entertainment,' (Cic. Or. 2, 57.) whence 'the entertainment or banquet' itself, thus provided for by the individual contributions of the guests, was called *ἐρανος*, or 'money collected (from individuals) to relieve

λους παρακαλέσαιμεν ἢ εἰς τόνδε; νῦν γὰρ ἔξεστιν ἀγαθοῖς ἀνδράσι γενομένοις πολλὰ καὶ ἀγαθὰ ἀλλήλοις εἰσενεγκεῖν. XIII. κατ' ἄλλους δ' αὖ, 'Επίστασθε μὲν, οἶμαι, ὧ ἄνδρες, ὅτι νῦν ἄθλα πρόκειται τοῖς νικῶσι μὲν διώκειν, παῖειν, κατακαίνειν, ἀγαθὰ ἔχειν, καλὰ ἀκούειν, ἐλευθέρους εἶναι, ἄρχειν· τοῖς δὲ κακοῖς δῆλον ὅτι τὰναντία τούτων. ὅστις οὖν αὐτὸν φιλεῖ, μετ' ἐμοῦ μαχέσθω· ἐγὼ γὰρ κακὸν οὐδὲν οὐδ' αἰσχρὸν ἐκὼν εἶναι προσήσομαι. XIV. ὁπότε δ' αὖ γένοιτο κατὰ τινος τῶν πρόσθεν συμμαχεσαμένων, εἶπεν ἄν, Πρὸς δὲ ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες, τί δεῖ λέγειν; ἐπίστασθε γὰρ οἶαν τε οἱ ἀγαθοὶ ἐν ταῖς μάχαις ἡμέραν ἄγουσι καὶ οἶαν οἱ κακοί.

XV. Ὡς δὲ παριῶν κατὰ Ἀβραδάταν ἐγένετο, ἔστη· καὶ ὁ Ἀβραδάτας παραδοὺς τῷ ὑφηνιόχῳ τὰς ἡνίας προσῆλθεν αὐτῷ· προσέδραμον δὲ καὶ ἄλλοι τῶν πλησίον τεταγμένων καὶ πεζῶν καὶ ἄρματηλατῶν. ὁ δ' αὖ Κῦρος ἐν τοῖς παραγεγεννημένοις ἔλεξεν, 'Ὁ μὲν θεὸς, ὧ Ἀβραδάτα, ὥσπερ σὺ ἡξίους, συνηξίωσε σὲ καὶ τοὺς σὺν σοὶ πρωτοστάτας εἶναι τῶν συμμάχων· σὺ δὲ τοῦτο μέμνησο, ὅταν δέῃ σε ἡδὴ ἀγωνίζεσθαι, ὅτι Πέρσαι οἱ τε θεασόμενοι ὑμᾶς ἔσονται καὶ οἱ ἐψόμενοι ὑμῖν καὶ οὐκ ἐάσοντες ἐρήμους ὑμᾶς ἀγωνίζεσθαι. XVI. καὶ ὁ Ἀβραδάτας εἶπεν, 'Ἀλλὰ τὰ μὲν καθ' ἡμᾶς ἔμοιγε δοκεῖ, ὧ Κῦρε, καλῶς ἔχειν· ἀλλὰ τὰ πλάγια λυπεῖ με, ὅτι τὰ μὲν τῶν πολεμίων κέρατα ἰσχυρὰ ὀρῶ ἀνατεινόμενα καὶ ἄρμασι καὶ παντοδαπῇ στρατιᾷ, ἡμέτερον δ' οὐδὲν ἄλλο αὐτοῖς ἀντιτέτακται ἢ ἄρματα· ὥστ' ἔγωγ', ἔφη, εἰ μὴ ἔλαχον τήνδε τὴν τάξιν, ἥσχυρόμην ἂν ἐνθάδε ὦν· οὕτω πολὺ μοι δοκῶ ἐν ἀσφαλεστάτῳ εἶναι. XVII. καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν, 'Ἀλλ' εἰ τὰ παρὰ σοὶ καλῶς ἔχει, θάρρει ὑπὲρ ἐκείνων· ἐγὼ γάρ σοι σὺν θεοῖς ἔρημα τῶν πολεμίων τὰ πλάγια ταῦτα ἀποδείξω. καὶ σὺ μὴ πρότερον ἐμβαλλε τοῖς πολεμίοις, διαμαρτύρομαι, πρὶν ἂν φεύγοντας τούτους οὖς νῦν φοβῇ θεάσῃ· τοιαῦτα

the honest distress of a friend on the condition of its being returned to the contributors, should the person thus relieved be able, by subsequent prosperity, to return it; whence 'the collection and contribution of money for such a purpose' is called *ἐρανος*, and 'those who so contribute,' are said *εἰσενεγκεῖν ἐρανον*, and *εἰς ἐρανον*, (Ind. Theophr.) In this passage the words are elegantly transferred to a battle, where each individual soldier

ought to contribute his proportion of valor; for *εἰς καλὸν ἐρανον ἀλλήλους παρακαλεῖν* is 'to encourage each other to make a cordial collection or contribution.' Fischer. "Eleganter de opera eorum, qui pro aliis fortiter pugnant, qui ita pugnant ut quilibet pro virili, omnibus sit salutaris, atque adeo conferat ad summam rei." Sturz. He refers to a similar passage in Thuc. 2, 43. and to Morus ad Longin. 127.

δ' ἐμεγαληγόρει μελλούσης τῆς μάχης γίγνεσθαι, ἄλλως δ' οὐ μάλα μεγαληγόρος¹⁹ ἦν· "Ὅταν μέντοι ἴδῃς τούτους φεύγοντας, ἐμέ τε ἡδὴ παρεῖναι νόμιζε καὶ ὄρμα εἰς τοὺς ἄνδρας· καὶ σὺ γὰρ τότε τοῖς μὲν ἐναντίοις κακίοις ἂν χρήσαιο, τοῖς δὲ μετὰ σαντοῦ ἀρίστοις. XVIII. ἀλλ' ἕως ἐτι σοι σχολή, ὦ Ἀβραδάτᾶ, πάντως παρελάσας παρὰ τὰ σαντοῦ ἄρματα παρακάλει τοὺς σὺν σοὶ εἰς τὴν ἐμβολὴν, τῷ μὲν προσώπῳ παραθαρρύνων, ταῖς δὲ ἐλπίσιν ἐπικουφίζων· ὅπως δὲ κράτιστοι φανείσθῃ τῶν ἐπὶ τοῖς ἄρμασι, φιλονεικίαν αὐτοῖς ἔμβαλλε· καὶ γὰρ, εὖ ἴσθι, ἦν τάδε εὖ γένηται, πάντες ἐροῦσι τὸ λοιπὸν μηδὲν εἶναι κερδαλεώτερον ἀρετῆς. ὁ μὲν δὴ Ἀβραδάτας ἀναβὰς παρήλαυνε καὶ ταῦτα ἐποίει.

XIX. Ὁ δ' αὖ Κῦρος παριῶν ὡς ἐγένετο πρὸς τῷ εὐωνύμῳ, ἔνθα ὁ Ὑστάσπης τοὺς ἡμίσεις ἔχων ἦν τῶν Περσῶν ἱππέων, ὀνομάσας αὐτὸν εἶπεν, ὦ Ὑστάσπα, νῦν ὁρᾷς ἔργον τῆς σῆς ταχυεργίας· νῦν γὰρ εἰ φθάσομεν τοὺς πολεμίους κατακαίνοντες, οὐδεὶς ἡμῶν ἀποθάνειται. XX. καὶ ὁ Ὑστάσπης ἐπιγελάσας εἶπεν, Ἀλλὰ περὶ μὲν τῶν ἐξ ἐναντίας ἡμῖν μελήσει· τοὺς δ' ἐκ πλαγίου σὺ ἄλλοις πρόσταξον, ὅπως μὴδ' οὗτοι σχολάζωσι. καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν, Ἀλλ' ἐπὶ γε τούτους ἐγὼ αὐτὸς παρέρχομαι· ἀλλ', ὦ Ὑστάσπα, τόδε μέμνησο, ὅτῳ ἂν ἡμῶν ὁ θεὸς νίκην διδῷ, ἦν τί πον μένη πολέμιον, πρὸς τὸ μαχόμενον αἰεὶ συμβάλλωμεν. XXI. ταῦτα εἰπὼν προΐει. ἐπεὶ δὲ κατὰ τὸ πλευρὸν παριῶν ἐγένετο καὶ κατὰ τὸν ἄρχοντα τῶν ταύτῃ ἁρμάτων, πρὸς τοῦτον ἔλεξεν, Ἐγὼ δ' ἐπέρχομαι ὑμῖν ἐπικουρήσων· ἀλλ' ὁπότεν αἴσθησθε ἡμᾶς ἐπιτιθεμένους κατὰ [τὸ] ἄκρον, τότε καὶ ὑμεῖς πειραῖσθε ἅμα διὰ τῶν πολεμίων ἐλαύνειν· πολλὴ γὰρ ἐν ἀσφαλεστέρῳ ἔσεσθε ἔξω γένόμενοι ἢ ἔνδον ἀπολαμβανόμενοι. XXII. ἐπεὶ δ' αὖ παριῶν ἐγένετο ὅπισθεν τῶν ἁρμαμαζῶν, Ἀρταγέρσαν μὲν καὶ Φαρνοῦχον ἐκέλευσεν ἔχοντας τὴν τε τῶν πεζῶν χιλιοστὴν καὶ τὴν τῶν ἱππέων μένειν αὐτοῦ. Ἐπειδὴν δ', ἔφη, αἰσθάνησθε ἐμοῦ ἐπιτιθεμένου τοῖς κατὰ τὸ δεξιὸν κέρας, τότε καὶ ὑμεῖς τοῖς καθ' ὑμᾶς ἐπιχειρεῖτε· μαχεῖσθε δ', ἔφη, πρὸς κέρας, ὥσπερ ἀσθενέστερον στράτευμα γίγνεται, φάλαγγα δ' ἔχοντες, ὥσπερ ἂν ἰσχυρότεροι εἴητε. καὶ εἰσὶ μὲν, ὡς ὁρᾶτε, τῶν πολεμίων ἱππεῖς οἱ ἔσχατοι· πάντως δὲ πρότε πρὸς αὐτοὺς τὴν τῶν καμήλων τάξιν, καὶ εὖ ἴστε ὅτι καὶ πρὶν μάχεσθαι γελοίους τοὺς πολεμίους θεάσεσθε.

19. μεγαληγόρος] "*Magniloquus*, *jactator*; thus the word ought to be written, not *μεγαλήγορος*, as Jungerm.

ad J. Poll. 9, 146. rightly observes." Fischer. Zeune illustrates the matter by referring to Aristides 2, 389.

XXIII. Ὁ μὲν δὲ Κῦρος ταῦτα διαπραξάμενός ἐπὶ τὸ δεξιὸν παρήει· ὁ δὲ Κροῖσος νομίσας ἤδη ἐγγύτερον εἶναι τῶν πολεμίων τὴν φάλαγγα, σὺν ᾗ αὐτὸς ἐπορεύετο, ἢ τὰ ἀνατείνόμενα κέρατα, ᾗρε τοῖς κέρασι σημεῖον μηκέτι ἄνω πορεύεσθαι, ἀλλ' αὐτοῦ ἐν χώρᾳ²⁰ στραφῆναι. ὥς δ' ἔστησαν [πάντες] ἀντία πρὸς τὸ τοῦ Κύρου στράτευμα ὀρῶντες, ἐσήμηνεν αὐτοῖς πορεύεσθαι πρὸς τοὺς πολεμίους. XXIV. καὶ οὕτω δὴ προσήεσαν τρεῖς φάλαγγες ἐπὶ τὸ Κύρου στράτευμα, ἡ μὲν μία κατὰ πρόσωπον· τῷ δὲ δύο, ἡ μὲν κατὰ τὸ δεξιόν, ἡ δὲ κατὰ τὸ εὐώνυμον, ὥστε πολὺν φόβον παρεῖναι πάσῃ τῇ Κύρου στρατίᾳ, ὥσπερ γὰρ μικρὸν πλινθίον²¹ ἐν μεγάλῳ τεθὲν, οὕτω καὶ τὸ Κύρου στράτευμα πάντοθεν περιείχετο ὑπὸ τῶν πολεμίων καὶ ἱππεῦσι καὶ ὀπλίταις καὶ πελτοφόροις καὶ τοξόταις καὶ ἄρμασι πλὴν ἐξόπισθεν. XXV. ὅμως δὲ ὁ Κῦρος ἐπεὶ παρήγγειλεν, ἐστράφησαν πάντες ἀντιπρόσωποι τοῖς πολεμίους· καὶ ἦν μὲν πολλὴ πανταχόθεν σιγὴ ὑπὸ τοῦ τὸ μέλλον ὀκνεῖν, ἡνίκα δὲ ἔδοξε τῷ Κύρῳ καιρὸς εἶναι, ἐξῆρχε παιᾶνα,²² συνεπήχησε δὲ πᾶς ὁ στρατός. XXVI. μετὰ δὲ τοῦτο τῷ Ἐνναλίῳ²³ τε ἅμα ἐπηλάλαξαν καὶ ἐξανίσταται ὁ Κῦρος, καὶ

20. αὐτοῦ ἐν χώρᾳ] "Hist. 4, 8, 39. Ἐν χώρᾳ αὐτοῦ μαχόμενος ἀποθνήσκει, where see a note, and also see the note on 7, 4, 36. and in particular Valck. ad Herod. 339. Ἐν χώρᾳ without αὐτοῦ, occurs in Hist. 4, 2, 20. 4, 5, 10." Schneider. "See ad Cyrop. 3, 1, 19. Schaefer ad Theocr. p. 225. and ad Long. p. 371." Poppo.

21. πλινθίον] "*Laterculus*. The reason, why Xen. uses this comparison, is, because πλινθίον is itself a military term, which is put 'de acie quadrata, etiam oblonga:' see Arrian Tact. 69. Blanc. and Suid." Fischer.

22. παιᾶνα] "Guelf a pr. m. παιῶνα, which is a less usual form, although παιωνίζειν occurs in Xen. as well as in other writers. Duker ad Thuc. 1, 50. and Wasse ad 7, 44. have handled this subject." Poppo.

23. τῷ Ἐνναλίῳ] "Mars, the god of war, inasmuch as he was supposed to be the slayer of soldiers; at least Hom. Il. B. 151. has, Ἐννάλιος ἀνδρείφοντης. Hesych. explains Ἐνναλίῳ by τῷ Ἀρηϊ, and grammarians derive the name itself from the verb ἔνω, i. e. φένω, i. e. φονεύω, (Etym. M.) Others

say that Ἐννάλιος is the son of Mars, others of Saturn and Rhea, (Eust. 524. 552. 673. 944. 1262. Schol. ad Aristoph. Pac. 456. Dionys. H. 2, 112. 617. where see Sylb.)" Fischer. Eust. Τινὲς δὲ τὸν Ἀρην καὶ τὸν Ἐννάλιον τὸν αὐτὸν εἶναι νομίζουσιν· τινὲς δὲ θεοὺς διαφόρους εἶναι λέγουσι. "Though Ἐννάλιος is here apparently distinguished from Ἀρης, because παιωνίζειν, a ceremony performed in honor of Mars before a battle, (see ad 3, 3, 58.) is distinguished from ἐπαλαλάζειν τῷ Ἐνναλίῳ, yet I think that two attributes of the same god are intended. For the *præan* was addressed to Mars as an ally, but ἐπαλαλάζειν τῷ Ἐνναλίῳ, to Mars as exciting terror and causing flight among the enemy." Zeune. "In 3, 3, 58. before a battle παιᾶνα τὸν νομιζόμενον ἐξῆρχεν ὁ Κῦρος, but because the affair did not come to an actual engagement, there is no mention of that wild and tumultuous military clamor, in the midst of which Enyalios was frequently invoked. Hist. 2, 4, 17. Ἐξάρξω μὲν οὖν ἐγὼ, ἡνίκα ἂν καιρὸς ᾖ, παιᾶνα· ὅταν δὲ τὸν Ἐννάλιον παρακα-

εὐθὺς μετὰ τῶν ἱππέων λαβὼν πλαγίους τοὺς πολεμίους ὁμόσε αὐτοῖς τὴν ταχίστην συνεμίγνυνεν· οἱ δὲ πεζοὶ αὐτῷ συντεταγμένοι ταχὺ ἐφείποντο καὶ περιεπτύσσοντο ἔνθεν καὶ ἐνθεν, ὥστε πολὺ ἐπλεονέκει· φάλαγγι γὰρ κατὰ κέρας προσέβαλλεν.²⁴ ὥστε ταχὺ ἰσχυρὰ φυγὴ ἐγένετο τοῖς πολεμίους.

XXVII. Ὡς δὲ ᾔσθετο Ἀρταγέρσης ἐν ἔργῳ ὄντα τὸν Κῦρον, ἐπιτίθεται καὶ αὐτὸς κατὰ τὰ εὐώνυμα, προεὶς τὰς καμήλους, ὥσπερ Κῦρος ἐκέλευσεν. οἱ δὲ ἵπποι αὐτὰς ἐκ πάνυ πολλοῦ οὐκ ἐδέχοντο, ἀλλ' οἱ μὲν ἔκφρονες γιγνόμενοι ἔφευγον, οἱ δ' ἐξήλλοντο, οἱ δ' ἐνέπιπτον ἀλλήλοις. τοιαῦτα γὰρ²⁵ πάσχουσιν οἱ ἵπποι ὑπὸ καμήλων. XXVIII. ὁ δὲ Ἀρταγέρσης συντεταγμένους ἔχων τοὺς μεθ' ἑαυτοῦ ταραττομένοις ἐπέκειτο, καὶ τὰ ἄρματα δὲ τὰ τε κατὰ τὸ δεξιὸν καὶ τὸ εὐώνυμον ἅμα ἐνέβαλλε. καὶ πολλοὶ μὲν τὰ ἄρματα φεύγοντες ὑπὸ τῶν κατὰ κέρας ἐπομένων ἀπέθνησκον, πολλοὶ δὲ τούτους φεύγοντες ὑπὸ τῶν ἀρμάτων ἠλίσκοντο.

XXIX. Καὶ Ἀβραδάτας δὲ οὐκέτι ἔμελλεν, ἀλλὰ ἀναβοήσας "Ἄνδρες φίλοι, ἔπεσθε, ἐνίει οὐδὲν φειδόμενος τῶν ἵππων, ἀλλὰ ἰσχυρῶς ἐξαιμάτων τῷ κέντρῳ· συνεξώρμησαν δὲ καὶ οἱ ἄλλοι ἀρματηλάται. καὶ τὰ μὲν ἄρματα ἔφευγεν αὐτοὺς εὐθὺς, τὰ μὲν καὶ ἀναλαβόντα τοὺς παραιβάτας,²⁶ τὰ δὲ καὶ ἀπολιπόντα· XXX. ὁ

λέσωμεν, τότε πάντες κ.τ.λ." Schneider. "In hujus honorem ante prælium, post pæana, quod videtur justum quoddam carmen fuisse, quo Martis auxilium imploraretur, clamor tollebatur a militibus. Cyrop. 1, 8, 12. Græci ἐπαίνιζον—ἤρξαντο δρόμῳ θεῖν, καὶ ἅμα ἐφθέξαντο πάντες οἶόν περ τῷ Ἐνυαλίῳ ἐλελίζουσι: 5, 2, 11. Videtur etiam dici posse, ἀλαλάζει τὸ ἐνυάλιον: certe habet J. Poll. 1, 163. sed vide ibi Jung." Sturz. See the Interpr. ad Soph. Aj. 179. Mars, then, was the god of war, and the god of armies, whose aid in securing a victory was invoked in a solemn ode on the eve of a battle; but Enyalios was the god of battle, clamor, and tumult, whose aid was invoked sometimes before a battle, and sometimes in the heat of battle, because vehement shouting was regarded as a powerful means of producing terror and flight, and the soldiers prayed to Enyalios to inspire them with that holy enthusiasm,

which encouraged the necessary shouting, and that bodily energy, which gave to it its proper and instantaneous effect.

24. κατὰ κέρας προσέβαλλεν] "The translations are erroneous, 'Nam cum phalange ad cornū inferebatur,' and 'Nam phalange facta cornū aggrediebatur;' for the words mean, 'Nam phalangem a latere adoriebatur.'" Poppo.

25. τοιαῦτα γὰρ] "So also Herod. 1, 80. Aristot. H. A. 6, 18. Ælian H. A. 3, 7.; "but Muretus says on this passage: 'I have often seen horses, who have approached very near to a camel, neither affected by the smell, nor alarmed at the sight.'" Schneider.

26. παραιβάτας] "Cod. Guelf. Παραιβάτας, which is undoubtedly the true reading. For παραιβάτης is an Homeric term, (as παραιβάτης, Apoll. Rh. 1, 754.) Il. Ψ. 132. Homer also thus uses the word παραβαίνειν, and

δὲ Ἀβραδάτας ἀντικρὺ δι' αὐτῶν εἰς τὴν τῶν Αἰγυπτίων φάλαγγα ἐμβάλλει· συνεισέβαλον δὲ αὐτῷ καὶ οἱ ἐγγύτατα τεταγμένοι. πολλαχοῦ μὲν οὖν καὶ ἄλλοθι δῆλον ὡς οὐκ ἔστιν ἰσχυροτέρα φάλαγξ ἢ ὅταν ἐκ φίλων συμμάχων ἡθροισμένη ᾗ, καὶ ἐν τούτῳ δὲ ἐδήλωσεν. οἱ μὲν γὰρ ἑταῖροί τε αὐτοῦ καὶ ὁμοτράπεζοι²⁷ συνεισέβαλον, οἱ δ' ἄλλοι ἡνίοχοι ὡς εἶδον ὑπομένοντας πολλῷ στίφει τοὺς Αἰγυπτίους, ἐξέκλιναν κατὰ τὰ φεύγοντα ἄρματα καὶ τούτοις ἐφείποντο. XXXI. οἱ δὲ ἀμφὶ Ἀβραδάταν ἥ μὲν ἐνέβαλον, ἅτε οὐ δυναμένων διαχάσασθαι τῶν Αἰγυπτίων διὰ τὸ μένειν τοὺς ἐνθεν καὶ ἐνθεν αὐτῶν, τοὺς μὲν ὀρθοὺς τῇ ῥύμῃ τῶν ἵππων παίοντες ἀνέτρεπον, τοὺς δὲ πίπτοντας κατηλῶν καὶ αὐτοὺς καὶ ὄπλα καὶ ἵππους καὶ τροχοῖς. ὅτου δ' ἐπιλάβοιτο τὰ δρέπανα, πάντα βίᾳ διεκόπτετο καὶ ὄπλα καὶ σώματα. XXXII. ἐν δὲ τῷ ἀδιηγῆτῳ τούτῳ ταραχῇ²⁸ ὑπὸ τῶν παντοδαπῶν σωρευμάτων ἐξαλλομένων τῶν τροχῶν ἐκπίπτει ὁ Ἀβραδάτας, καὶ ἄλλοι δὲ τῶν συνεισβαλόντων· καὶ οὗτοι μὲν ἐνταῦθα ἄνδρες ἀγαθοὶ γενόμενοι κατεκόπησαν καὶ ἀπέθανον· οἱ δὲ Πέρσαι συνεπισπόμενοι, ἥ μὲν ὁ Ἀβραδάτας ἐνέβαλε καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, ταύτῃ συνεισπεσόντες τεταραγμένους ἐφόνεον, ἥ δὲ ἀπαθεῖς ἐγένοντο οἱ Αἰγύπτιοι, πολλοὶ δ' οὗτοι ἦσαν, ἐχώρουν ἐναντίοι τοῖς Πέρσαις.

XXXIII. Ἐνθα δὴ δεινὴ μάχη ἦν καὶ δοράτων καὶ ξυστῶν καὶ μαχαιρῶν· ἐπλεονέκτου μόντοι οἱ Αἰγύπτιοι καὶ πλήθει καὶ τοῖς ὅπλοις. τὰ τε γὰρ δόρατα ἰσχυρά τε καὶ μακρὰ ἔτι καὶ νῦν ἔχουσιν, αἱ τε ἀσπίδες πολὺ μᾶλλον τῶν θωράκων καὶ τῶν γέβρων καὶ στεγάζουσι τὰ σώματα καὶ πρὸς τὸ ὠθεῖσθαι συνεργάζονται πρὸς τοῖς ὤμοις οὔσαι. συγκλείσαντες²⁹ οὖν τὰς ἀσπίδας ἐχώρουν καὶ ἐώθουν.

distinguishes it from ἡνιοχεύειν, II. A. 103. See J. Poll. 4, 141. Ælian V. H. 4, 18. Xen. is delighted with Homeric words, and Homeric forms; and the more recent transcribers have changed the old form of this word also into the common form." Fischer.

27. ὁμοτράπεζοι] They were, as Hutchinson remarks, distinguished for their fidelity to kings in times of danger, and were scarcely ever known to desert them. So Anab. I, (8, 25.) Πλὴν πάνυ ὀλίγοι ἀμφ' αὐτὸν κατελείφθησαν, σχεδὸν οἱ ὁμοτράπεζοι καλούμενοι: I, 9, 31. Πάντες οἱ παρ' αὐτὸν

φίλοι καὶ συντράπεζοι μαχόμενοι ἀπέθανον ὑπὲρ Κύρου." Hutchinson.

28. ταραχῇ] "Dionys. H. 6, 799. condemns this word, which he erroneously assigns to Thuc., and approves of ταραχή as a substitute for it." Poppe.

29. συγκλείσαντες] "Our author imitates the Homeric lines: Φράξαντες δόρυ δουρὶ, σάκος σάκει προθελύμῳ, Ἀσπίς ἄρ' ἀσπίδ' ἔρειδε, κόρυς κόρυν, ἀνέρα δ' ἀνῆρ. By means of them Arrian Tact. p. 32. explains the term συνυσπισμὸς, Lat. *testudo*." Zeune. See Potter Archaeol. Gr. 2, 120.

XXXIV. οἱ δὲ Πέρσαι οὐκ ἐδύναντο ἀντέχειν, ἅτε ἐν ἄκραις ταῖς χερσὶ τὰ γέρρα ἔχοντες, ἀλλ' ἐπὶ πόδα ἀνεχάζοντο παίοντες καὶ παιόμενοι, ἕως ὑπὸ ταῖς μηχαναῖς ἐγένοντο. ἐπεὶ μέντοι ἐνταῦθα ἦλθον, ἐπαίοντο αὖθις οἱ Αἰγύπτιοι ἀπὸ τῶν πύργων· καὶ οἱ ἐπὶ πᾶσι δὲ οὐκ εἰὼν φεύγειν οὔτε τοὺς τοξότας οὔτε τοὺς ἀκοντιστάς· ἀλλ' ἀνατεταμένοι τὰς μαχαίρας ἠνάγκαζον καὶ τοξεύειν καὶ ἀκοντίζειν. XXXV. ἦν δὲ πολὺς μὲν ἀνδρῶν φόιτος, πολὺς δὲ κτύπος ὀπλων καὶ βελῶν παντοδαπῶν, πολλή δὲ βοή τῶν μὲν ἀνακαλούντων ἀλλήλους, τῶν δὲ παρακελευομένων, τῶν δὲ θεοὺς ἐπικαλουμένων.

XXXVI. Ἐν δὲ τούτῳ Κῦρος διώκων τοὺς καθ' αὐτὸν παραγίγνεται. ὥς δ' εἶδε τοὺς Πέρσας ἐκ τῆς χώρας ἑωσμένους, ἠλγησέ τε καὶ γνοὺς ὅτι οὐδαμῶς ἂν θᾶπτον σχοίη τοὺς πολεμίους τῆς εἰς τὸ πρόσθεν προόδου ἢ εἰ εἰς τὸ ὀπίσθεν περιελάσειεν αὐτῶν, παραγγείλας ἔπεσθαι τοῖς μεθ' αὐτοῦ περιήλανεν εἰς τὸ ὀπίσθεν· καὶ εἰσπεσόντες παίουσιν ἀφορῶντας καὶ πολλοὺς κατακαίνουσιν. XXXVII. οἱ δὲ Αἰγύπτιοι ὥς ἦσθοντο, ἐβίων τε ὅτι ὀπίσθεν οἱ πολέμιοι καὶ ἐστρέφοντο ἐν ταῖς πληγαῖς. καὶ ἐνταῦθα δὴ φύρδην ἐμάχοντο καὶ πεζοὶ καὶ ἵππεῖς, πεπτωκὼς δέ τις ὑπὸ τῷ Κύρῳ ἵππῳ καὶ πατούμενος παίει εἰς τὴν γαστέρα τῇ μαχαίρᾳ τὸν ἵππον αὐτοῦ· ὁ δὲ ἵππος πληγείς σφαδάζων³⁰ ἀποσειέται τὸν Κῦρον. XXXVIII. ἐνθα δὴ ἔγνω ἂν τις ὕσων ἄξιον εἶη τὸ φιλεῖσθαι ἄρχοντα ὑπὸ τῶν περὶ αὐτόν. εὐθὺς γὰρ ἀνεβόησάν τε πάντες καὶ προσπεσόντες ἐμάχοντο, ἐώθουν, ἐωθοῦντο,³¹ ἔπαιον, ἐπαίοντο. καταπηδήσας δέ τις ἀπὸ τοῦ ἵππου τῶν τοῦ Κύρου ὑπηρετῶν ἀναβάλλει³² αὐτὸν ἐπὶ τὸν αὐτοῦ

30. σφαδάζων] Hesych. Σφαδάζει, βράζει, δυσθανατοῖ, χαλεπῶς φέρει, διασπᾶται, ἀγανακτεῖ, δυσφορεῖ,—μετὰ σπασμοῦ πηδᾷ, μαίνεται, —θυμοῦται, ταραττεται ὑπὸ τραύματος ζέοντος. Etym. M. and Phav. Σφαδάζειν Ἀττικὸς ἐπὶ τοῦ χαλεπῶς φέρειν καὶ σχετλιάζειν λέγουσι· Ξενοφῶν ἐπὶ τοῦ ἀλγεῖν, κ. τ. λ. Compare Suid. Timæi Lex.: Σφαδάζειν· δυσανασχετεῖν μετὰ τινος ὥσπερ σπασμοῦ. See Ruhn. ad h. l. “Σφαδάζειν dicitur is, qui præ angore aut dolore stare loco nescit, et toto corpore commovetur, concutitur, perturbatur; h. l. verti potest furere. Hunc equi vulnerati furorem eleganter expressit Virg. Æn. 10, 892. Vide

de hoc verbo Foës. Lex. Hippocr. Pierson. ad Mær. 356. Interpr. ad Longin. s. 25.” Fischer.

31. ἐμάχοντο, ἐώθουν, ἐωθοῦντο] “This is no place for copulative particles; he rejects the delay, which they would cause, that he may make his narrative the more nearly resemble the fury of the combatants. There is a similar elegance of expression and rapidity of description in Hist. 4, (3, 19.) and Ages. (2, 12.) See Longin. 19.” Hutch. Zeune has adduced other passages.

32. ἀναβάλλει] I. e. “Infert:” but to indicate the celerity of the movement, Xen. substitutes ἀναβάλλει for

ἵππον. XXXIX. ὥς δ' ἀνέβη ὁ Κῦρος, κατεῖδε πάντοθεν ἤδη παιομένους τοὺς Αἰγυπτίους· καὶ γὰρ Ὑστάσπης ἤδη παρῆν σὺν τοῖς Περσῶν ἵππεῦσι καὶ Χρυσάντας. ἀλλὰ τούτους ἐμβαλεῖν μὲν οὐκέτι εἶα εἰς τὴν φάλαγγα τῶν Αἰγυπτίων, ἔξωθεν δὲ τοξεύειν καὶ ἀκοντίζειν ἐκέλευεν. ὥς δ' ἐγένετο περιελαύνων παρὰ τὰς μηχανάς, ἔδοξεν αὐτῷ ἀναβῆναι ἐπὶ τῶν πύργων τινὰ καὶ κατασκέψασθαι εἴ πῃ καὶ ἄλλο τι μένοι τῶν πολεμίων καὶ μάχοιτο. XL. ἐπεὶ δὲ ἀνέβη, κατεῖδε μεστὸν τὸ πεδίον ἵππων, ἀνθρώπων, ἁρμάτων, φεγγόντων, διωκόντων,³³ κρατούντων, κρατουμένων· μένον δὲ οὐδαμοῦ οὐδὲν ἔτι ἡδύνατο κατιδεῖν πλὴν τὸ τῶν Αἰγυπτίων· οὗτοι δὲ ἐπειδὴ ἠποροῦντο, κύκλῳ πάντοθεν ποιησάμενοι,³⁴ ὥστε ὁρᾶσθαι τὰ ὄπλα, ὑπὸ ταῖς ἀσπίσιν ἐκάθηντο· καὶ ἐποιοῦν μὲν οὐδὲν ἔτι, ἔπασχον δὲ πολλὰ καὶ δεινά.

XLI. Ἀγασθεὶς δὲ ὁ Κῦρος αὐτοὺς καὶ οἰκτείρων ὅτι ἀγαθοὶ ἄνδρες ὄντες ἀπώλλυντο, ἀνεχώρισε πάντας τοὺς περιμαχομένους καὶ μάχεσθαι οὐδένα ἔτι εἶα. πέμπει δὲ πρὸς αὐτοὺς κήρυκα ἐρωτῶν πότερα βούλονται ἀπολέσθαι πάντες ὑπὲρ τῶν προδεδωκότων αὐτοὺς ἢ σωθῆναι ἄνδρες ἀγαθοὶ δοκοῦντες εἶναι. οἱ δ' ἀπεκρίναντο, Πῶς δ' ἂν ἡμεῖς σωθείμεν ἄνδρες ἀγαθοὶ δοκοῦντες εἶναι; XLII. ὁ δὲ Κῦρος πάλιν ἔλεγεν, "Οτι ἡμεῖς ὑμᾶς ὀρῶμεν μόνους καὶ μένοντας καὶ μάχεσθαι θέλοντας. Ἀλλὰ τοῦντεῦθεν, ἔφασαν οἱ Αἰγύπτιοι, τί καὶ καλὸν ἂν ποιοῦντες σωθείμεν; καὶ ὁ Κῦρος αὖ πρὸς τοῦτο εἶπεν, Εἰ τῶν τε συμμαχομένων μηδένα προδόντες σωθείητε, τά τε ὄπλα ἡμῖν παραδόντες φίλοι τε γενόμενοι τοῖς αἰρουμένοις ὑμᾶς σῶσαι, ἐξὸν ἀπολέσαι. XLIII. ἀκούσαντες ταῦτα ἐπήρουντο, Ἦν

ἀναβιβάζει, and the present for the future." Fischer. See Schneider ad Anab. 4, 4, 4. Camerarius remarks that Livy employs *subjicere* in the same way.

33. φεγγόντων, διωκόντων] Sallust B. J.: "Tum spectaculum horribile in campis patentibus; sequi, fugere, occidi, capi."

34. κύκλῳ πάντοθεν ποιησάμενοι] The Guelf. Par. Bodl. Gabr. and Phil. exhibit πάντοθεν κυκλοποιησάμενοι, which Zeune has received. "Now though the word κυκλοποιεῖσθαι is not repugnant to the laws of analogy, (for we have the similar words, ἀριστοποιεῖσθαι, δειπνοποιεῖσθαι,) yet it may

be doubted whether it was used, since no grammarians, ancient or modern, have noticed it; and as δειπνοποιεῖσθαι is the same as δειπνεῖν, *cenare*, κυκλοποιεῖσθαι must necessarily be the same as κυκλοῦν, *cingere*, which is foreign to the meaning in this passage. The form κύκλῳ πάντοθεν ποιεῖσθαι seems to me to be capable of this explanation, that it may be 'circum undique, ex omni parte, se collocare, sistere,' that is, 'to form a circle,' and thus κύκλῳ πάντοθεν ποιησάμενοι will be the same as εἰς περιφερὲς σχῆμα ταχθέντες in the Greek version of these words of Cæs. B. G. 4, 37, 2. 'Orbe facto.'" Fischer.

δὲ γενώμεθά σοι φίλοι, τί ἡμῖν ἀξιώσεις χρῆσθαι; ἀπεκρίνατο ὁ Κῦρος, Εὖ ποιεῖν καὶ εὖ πάσχειν. ἐπηρώτων πάλιν οἱ Αἰγύπτιοι, Τίνα εὐεργεσίαν; πρὸς τοῦτο εἶπεν ὁ Κῦρος, Μισθὸν μὲν ὑμῖν δοίην ἂν πλείονα ἢ νῦν ἐλαμβάνετε ὅσον ἂν χρόνον πόλεμος ἦ· εἰρήνης δὲ γενομένης τῷ βουλομένῳ ὑμῶν μένειν παρ' ἐμοὶ χώραν τε δώσω καὶ πόλεις καὶ γυναῖκας καὶ οἰκέτας. XLIV. ἀκούσαντες ταῦτα οἱ Αἰγύπτιοι τὸ μὲν ἐπὶ Κροῖσον συστρατεύειν ἀφελεῖν σφίσιν ἐδεήθησαν· τούτῳ γὰρ μόνῳ γινώσκεισθαι ἔφασαν· τὰ δὲ ἄλλα συνομολογήσαντες ἔδοσαν πίστιν καὶ ἔλαβον. XLV. καὶ οἱ Αἰγύπτιοί τε οἱ καταμείναντες τότε ἔτι καὶ νῦν βασιλεῖ πιστοὶ διαμένονσι, Κῦρός τε πόλεις αὐτοῖς ἔδωκε, τὰς μὲν ἄνω, αἱ ἔτι καὶ νῦν πόλεις Αἰγυπτίων καλοῦνται, Λάρισσαν δὲ καὶ Κυλλήνην παρὰ Κύμην³⁵ πλησίον θαλάττης, ἃς ἔτι καὶ νῦν οἱ ἀπ' ἐκείνων ἔχουσι. ταῦτα δὲ διαπραξάμενος ὁ Κῦρος ἤδη σκοταῖος³⁶ ἀναγαγὼν ἐστρατοπεδεύσατο ἐν Θυμβράοις.

XLVI. Ἐν δὲ τῇ μάχῃ³⁷ τῶν μὲν πολεμίων Αἰγύπτιοι μόνοι εὐδοκίμησαν· τῶν δὲ σὺν Κύρῳ τὸ Περσῶν ἱππικὸν κράτιστον ἔδοξεν εἶναι· ὥστ' ἔτι καὶ νῦν διαμένει ἡ ὀπλισις ἣν τότε Κῦρος τοῖς ἱππεῦσι κατεσκεύασεν. XLVII. εὐδοκίμησε δὲ ἰσχυρῶς καὶ τὰ δρεπανηφόρα ἄρματα· ὥστε καὶ τοῦτο ἔτι καὶ νῦν διαμένει τὸ πολεμιστήριον τῷ αἰεὶ βασιλεύοντι. XLVIII. αἱ μέντοι κάμηλοι ἐφόβουν μόνον τοὺς ἵππους, οὐ μέντοι κατέκαινόν γε οἱ ἐπ' αὐτῶν ἱππεῖς, οὐδ' αὐτοὶ γε ἀπέθνησκον ὑπὸ ἱππέων· οὐδεὶς γὰρ ἵππος ἐπέλαζε. XLIX. καὶ χρήσιμον μὲν ἐδόκει εἶναι, ἀλλὰ γὰρ οὔτε τρέφειν οὐδεὶς ἐθέλει καλὸς κάγαθός κάμηλον ὥστ' ἐποχεῖσθαι οὔτε μελετᾷν ὥς

35. Κυλλήνην παρὰ Κύμην] "The word Κυλλήνην is suspected by me for this reason, that Cyllene παρὰ Κύμην, that is in Æolis, nowhere occurs; but Cyllene is either a mountain of Arcadia, or a naval station of the Eleans. The name of a place, so well known to the copyists might have been easily substituted by them. But Xen. perhaps wrote Καρήνη: for this was a city of Mysia or Æolis, (Herod. 7, 42. Plin. H. N. 5, 32.) The words παρὰ Κύμην have, I think, been transposed; they undoubtedly belong to Λάρισσαν, which is so called by Steph. B. (περὶ Κύμην,) to distinguish this Larissa of Æolis from other towns

of the same name." Zeune. "Strabo p. 440. 620. mentions several places of this name; we must here understand that, to which Strabo gives the surname of Φρικωνίς, and Xen. Hell. 3, 1, 7. Αἰγυπτία." Poppe.

36. σκοταῖος] I.e. "Obortis tenebris; for an adj. is put in the place of an adv., as Il. A. 424. χθιζὺς ἔβη, Virg. Æn. 1, 305. 'citius adstitit.'" Fischer.

37. ἐν δὲ τῇ μάχῃ] "According to Herod. 1, 80. this second engagement with Croesus, happened at Sardis; 546 years before Christ, by the calculation of Reiz." Zeune.

πολεμήσων ἀπὸ τούτων. οὕτω δὴ ἀπαλαβοῦσαι πάλιν τὸ ἐαυτῶν σχῆμα ἐν τοῖς σκευοφόροις διάγουσι.

CAP. II.

I. ΚΑΙ οἱ μὲν ἀμφὶ τὸν Κῦρον δειπνοποιησάμενοι καὶ φυλακὰς καταστησάμενοι, ὥσπερ ἔδει, ἐκοιμήθησαν. Κροῖσος μὲντοι εὐθὺς ἐπὶ Σάρδεων ἔφευγε σὺν τῷ στρατεύματι· τὰ δὲ ἄλλα φύλα ὅπῃ ἐδύνατο προσωτάτω ἐν τῇ νυκτὶ τῆς ἐπ' οἶκον ὁδοῦ ἕκαστος ἀπεχώρει. II. ἐπειδὴ δὲ ἡμέρα ἐγένετο, εὐθὺς ἐπὶ Σάρδεϊς ἦγε Κῦρος. ὥς δ' ἐγένετο πρὸς τῷ τείχει τῷ ἐν Σάρδεϊσι, τὰς τε μηχανὰς³⁸ ἀνίστη ὥς προσβαλὼν πρὸς τὸ τεῖχος καὶ κλίμακας παρεσκευάζετο. III. ταῦτα δὲ ποιῶν κατὰ τὰ ἀποτομώτατα δοκοῦντα εἶναι τοῦ Σαρδιανῶν ἐρύματος τῆς ἐπιούσης νυκτὸς³⁹ ἀναβιβάζει Χαλδαίους τε καὶ Πέρσας. ἡγήσατο δ' αὐτοῖς ἀνὴρ Πέρσης, δοῦλος γεγενημένος τῶν ἐν τῇ ἀκροπόλει τινὸς φρουρῶν καὶ καταμεμαθηκὼς κατὰβασιν εἰς τὸν ποταμὸν⁴⁰ καὶ ἀνάβασιν τὴν αὐτήν. IV. ὥς δὲ ἐγένετο τοῦτο δηλονότι εἶχετο τὰ ἄκρα, πάντες δὲ ἔφευγον οἱ Λυδοὶ ἀπὸ τῶν τειχῶν ὅπῃ ἡδύνατο ἕκαστος τῆς πόλεως. Κῦρος δὲ ἅμα τῇ ἡμέρᾳ εἰσῆει εἰς τὴν πόλιν καὶ παρήγγειλεν ἐκ τῆς τάξεως μηδένα κινεῖσθαι. V. ὁ δὲ Κροῖσος κατακλεισάμενος ἐν τοῖς βασιλείοις Κῦρον ἐβόα· ὁ δὲ Κῦρος τοῦ μὲν Κροίσου φύλακας κατέλιπεν, αὐτὸς δὲ ἀπαγαγὼν πρὸς τὴν ἐχομένην ἄκραν ὥς εἶδε τοὺς μὲν Πέρσας φυλάττοντας τὴν ἄκραν, ὥσπερ ἔδει, τὰ δὲ τῶν Χαλδαίων ὅπλα ἔρημα, καταδεδραμῆκεσαν γὰρ ἄρπασόμενοι τὰ ἐκ τῶν οἰκιῶν, εὐθὺς συνεκάλεσεν αὐτῶν τοὺς ἄρχοντας καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἀπιέναι ἐκ τοῦ στρατεύματος τάχιστα. VI. Οὐ γὰρ ἂν, ἔφη, ἀνασχοίμην πλεονεκτοῦντας ὀρῶν τοὺς ἀτακτοῦντας. καὶ εὖ μὲν, ἔφη, ἐπίστασθε ὅτι παρεσκευαζόμεν ἐγὼ ὑμᾶς τοὺς ἐμοὶ συστρατευομένους πᾶσι Χαλδαίοις μακαριστοὺς

38. μηχανὰς] Fischer here understands by this word, not 'machines for demolishing the walls of a town,' such as were the *arietes*, but 'wooden ambulatory towers, which were placed near the walls, and enabled the soldiers to step on the walls, and to occupy them;' and hence he discerns the propriety of the words ἀνίστάναι, and

Xen. Cyrop.

ὡς προσβαλὼν. But Schneider and Sturz take μηχανὰς in the sense which Fischer rejects.

39. τῆς ἐπιούσης νυκτὸς] "According to Herod. the city was taken on the fourteenth day of the siege." Zeune.

40. εἰς τὸν ποταμὸν] I. e. "The river Pactolus." See Herod. 5, 101. Strabo 13. p. 626. Cas.

ποιῆσαι· νῦν δ', ἔφη, μὴ θαυμάζετε ἢν τις καὶ ἀπιοῦσιν ὑμῖν κρείττων ἐντύχη. VII. ἀκούσαντες ταῦτα οἱ Χαλδαῖοι ἔδεισάν τε καὶ ἰκέτενον παύσασθαι ὀργιζόμενον καὶ τὰ χρήματα πάντα ἀποδώσειν ἔφασαν. ὁ δὲ εἶπεν ὅτι οὐδὲν αὐτῶν δέοιτο. 'Αλλ' εἰ με, ἔφη, βούλεσθε παύσασθαι ἀχθόμενον, ἀπόδοτε πάντα ὅσα ἐλάβετε τοῖς διαφυλάξασι τὴν ἄκραν. ἦν γὰρ αἰσθωνται οἱ ἄλλοι στρατιῶται ὅτι πλεονεκτοῦσιν οἱ εὐτακτοὶ γενόμενοι, πάντα μοι καλῶς ἔξει. VIII. οἱ μὲν δὴ Χαλδαῖοι οὕτως ἐποίησαν ὥς ἐκέλευσεν ὁ Κῦρος· καὶ ἔλαβον οἱ πειθόμενοι πολλὰ καὶ παντοῖα χρήματα. ὁ δὲ Κῦρος καταστρατοπεδεύσας τοὺς ἑαυτοῦ ὅπου ἐδόκει [τὸ] ἐπιτηδεϊότατον εἶναι τῆς πόλεως μένειν ἐπὶ τοῖς ὅπλοις παρήγγειλε καὶ ἀριστοποιεῖσθαι.

IX. Ταῦτα διαπραξάμενος ἀγαγεῖν ἐκέλευσεν αὐτῷ τὸν Κροῖσον. ὁ δὲ Κροῖσος ὡς εἶδε τὸν Κῦρον, Χαῖρε, ᾧ δέσποτα, ἔφη· τοῦτο γὰρ ἡ τύχη καὶ ἔχειν τὸ ἀπὸ τοῦδε δίδωσι σοὶ καὶ ἐμοὶ προσαγορεύειν. X. Καὶ σύ γε, ἔφη, ᾧ Κροῖσε, ἐπέειπερ ἄνθρωποι γέ ἐσμεν ἀμφοτέροι. ἀτὰρ, ἔφη, ᾧ Κροῖσε, ἄρ' ἂν τί μοι ἐθελήσῃς συμβουλευῆσαι; Καὶ βουλοίμην γ' ἂν, ἔφη, ᾧ Κῦρε, ἀγαθὸν τί σοι εἰρεῖν· τοῦτο γὰρ ἂν οἶμαι ἀγαθὸν κάμοι γενέσθαι. XI. Ἀκουσον τοίνυν, ἔφη, ᾧ Κροῖσε· ἐγὼ γὰρ ὁρῶν τοὺς στρατιώτας πολλὰ πεπονηκότας καὶ πολλὰ κεκινδυνευκότας καὶ νῦν νομίζοντας πόλιν ἔχειν τὴν πλουσιωτάτην τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ μετὰ Βαβυλῶνα, ἀξιῶ⁴¹ ὠφελῆσθαι τοὺς στρατιώτας. γιγνώσκω γὰρ, ἔφη, ὅτι εἰ μὴ τινα καρπὸν λήψονται τῶν πόνων, οὐ δυνήσομαι αὐτοὺς πολὺν χρόνον πειθομένους ἔχειν. διαρπάσαι μὲν οὖν αὐτοῖς ἐφεῖναι τὴν πόλιν οὐ βούλομαι· τὴν τε γὰρ πόλιν νομίζω ἂν διαφθαρῆναι, ἔν τε τῇ ἀρπαγῇ εὖ οἶδ' ὅτι οἱ πονηρότατοι πλεονεκτήσειαν ἂν. XII. ἀκούσας ταῦτα ὁ Κροῖσος ἔλεξεν, 'Αλλ' ἐμέ, ἔφη, ἔασον λέξαι πρὸς οὓς ἂν ἐγὼ Λυδῶν ἐθέλω ὅτι διαπέπραγμαι παρὰ σοῦ μὴ ποιῆσαι ἀρπαγὴν μηδὲ ἑᾶσαι ἀφανισθῆναι παῖδας καὶ γυναῖκας· ὑπεσχόμην δέ σοι ἀντὶ τούτων ἢ μὴν παρ' ἐκόντων Λυδῶν ἔσεσθαι πᾶν ὅ,τι καλὸν κάγαθόν ἐστιν ἐν Σάρδεσιν. XIII. ἦν γὰρ ταῦτα ἀκούσωσιν, οἶδα ὅτι ἤξει σοι πᾶν ὅ,τι ἐστὶν ἐνθάδε καλὸν κτῆμα ἀνδρὶ καὶ γυναικὶ, καὶ ὁμοίως εἰς νέωτα⁴² πολλῶν καὶ καλῶν πάλιν σοι πλήρης ἡ πόλις ἔσται· ἦν

41. ἀξιῶ] I. e. "Volo; Herod. 1, 89. has δικαιῶ: for what we think to be just, worthy of our dignity and virtue, we wish to do, 'Volo milites commodis affici.'" Fischer.

42. εἰς νέωτα] "In the Attic tongue, it is equivalent to εἰς τὸ μέλλον, or εἰς τὸ ἐπὶν ἔτος: see my Index to Theophr. Char." Fischer.

δὲ διαρπάσῃς, καὶ αἱ τέχναι σοι, ὥς πηγὰς φασὶ τῶν καλῶν εἶναι, διεφθαρμέναι ἔσονται. XIV. ἐξέσται δέ σοι ἰδόντι τὰ ἐλθόντα ἔτι καὶ περὶ τῆς ἀρπαγῆς βουλευέσασθαι. πρῶτον δέ, ἔφη, ἐπὶ τοὺς ἐμοὺς θησαυροὺς πέμπε καὶ παραλαμβανέτωσαν οἱ σοὶ φύλακες παρὰ τῶν ἐμῶν φυλάκων. ταῦτα μὲν δὴ ἅπαντα οὕτω συνήνεσε ποιεῖν ὁ Κῦρος ὥσπερ ἔλεξεν ὁ Κροῖσος.

XV. Τάδε δέ μοι πάντως, ἔφη, ὦ Κροῖσε, λέξον, πῶς ἀποβέβηκε τὰ ἐκ τοῦ ἐν Δελφοῖς χρηστηρίου·⁴³ σοὶ γὰρ δὴ λέγεται πάνυ γε τεθεραπεῦσθαι ὁ Ἀπόλλων καὶ σε πάντα ἐκείνῳ πειθόμενον πράττειν. XVI. Ἐβουλόμην ἂν, ἔφη, ὦ Κῦρε, οὕτως ἔχειν· νῦν δέ πάντα τὰναντία εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς πράττων προσηνέχθην τῷ Ἀπόλλωνι. Πῶς δέ; ἔφη ὁ Κῦρος, δίδασκε· πάνυ γὰρ παράδοξα λέγεις. XVII. Ὅτι πρῶτον μὲν, ἔφη, ἀμελήσας ἐρωτᾶν τὸν θεὸν, εἴ τι ἐδεόμην, ἀπεπειρώμην αὐτοῦ εἰ δύναίτο ἀληθεύειν. τοῦτο δέ, ἔφη, μὴ ὅτι θεὸς, ἀλλὰ καὶ ἄνθρωποι καλοὶ καγαθοὶ ἐπειδὰν γινῶσιν ἀπιστούμενοι, οὐ φιλοῦσι τοὺς ἀπιστοῦντας. XVIII. ἐπεὶ μέντοι ἔγνω καὶ μάλα ἄτοπα⁴⁴ ἐμοῦ ποιοῦντος καὶ πρόσω Δελφῶν ἀπέχοντος, οὕτω δὴ πέμπω περὶ παίδων. XIX. ὁ δέ μοι τὸ μὲν πρῶτον οὐδ' ἀπεκρίνατο· ἐπεὶ δέ ἐγὼ πολλὰ μὲν⁴⁵ πέμπων ἀναθήματα χρυσᾶ, πολλὰ δέ ἀργυρᾶ, πάμπολλα δέ θύων ἐξίλασάμην ποτὲ αὐτὸν, ὥς ἐδόκουν, τότε δὴ μοι ἀποκρίνεται ἐρωτῶντι τί ἂν μοι ποιήσαντι παῖδες γένοιντο· ὁ δὲ εἶπεν ὅτι ἔσονται. XX. καὶ ἐγένοντο μὲν, οὐδὲ γὰρ οὐδὲ⁴⁶ τοῦτο ἐψεύσατο, γενόμενοι δὲ οὐδὲν ὦνησαν. ὁ μὲν γὰρ κωφὸς ὦν διετελεῖ, ὁ δὲ ἄριστος⁴⁷ γενόμενος ἐν ἀκμῇ τοῦ βίου ἀπώ-

43. τοῦ χρηστηρίου] "This is properly 'a place, or temple, in which are delivered the oracula, or divine responses;' such a place is in Latin also called *oraculum*. Therefore τὸ ἐν Δελφοῖς χρηστήριον is 'the Delphic oracle,' 'the temple of the Delphic Apollo.' But τὰ ἐκ τοῦ ἐν Δ. χρηστηρίου are 'the oracula or responses of Apollo, delivered to Cræsus, when he consulted the Pythia.' For Cræsus consulted the Pythia twice in particular, 1. about the issue of the war with the Persians; 2. about the duration of his reign, (Herod. 1, 53. 55. 91.)" Fischer.

44. ἄτοπα] For Cræsus himself boiled together in a brazen cauldron a tortoise and a lamb cut into small

pieces. "Ἄτοπος is generally applied to things in the sense of 'bad,' 'wicked,' 'nefarious.' Hesych. Ἄτοπα· πονηρὰ, αἰσχρά. Or 'strange,' 'unfit,' as in this place. Hesych. Ἄτοπα· ξένα." Fischer.

45. πολλὰ μὲν] See Herod. 1, 50. 51. and about the sons of Cræsus, 34. 85.; also Aulus Gell. 5, 9.

46. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ] "Alt. οὐ γὰρ οὐδὲ τοῦτο, Par. οὐδὲ γὰρ τοῦτο: but οὐδὲ γὰρ οὐδὲ occurs also in Od. K. 327. Il. E. 22. (where see Eust.) and elsewhere." Poppo.

47. ὁ δὲ ἄριστος] I. e. Atys, who, as we learn from Herod., was unintentionally killed by Adrastus the Phrygian.

λετο. πιεζόμενος δὲ ταῖς περὶ τοὺς παῖδας συμφοραῖς πάλιν πέμπω καὶ ἐπερωτῶ τὸν θεὸν τί ἂν ποιῶν τὸν λοιπὸν βίον εὐδαιμονέστατα διατελέσαιμι· ὁ δὲ μοι ἀπεκρίνατο,

Σαυτὸν γινώσκων εὐδαίμων, Κροῖσε, περάσεις.

XXI. ἔπειτα δὲ ἀκούσας τὴν μαντείαν ἦσθην· ἐνόμιζον γὰρ τὸ ῥᾶστόν μοι αὐτὸν προστάξαντα τὴν εὐδαιμονίαν διδόναι. ἄλλους μὲν γὰρ γινώσκειν τοὺς μὲν οἷόν τ' εἶναι, τοὺς δ' οὐ· ἑαυτὸν δὲ ὅστις ἐστὶ πάντα τινὰ ἐνόμιζον ἀνθρώπον εἰδέναι. XXII. καὶ τὸν μετὰ ταῦτα δὴ χρόνον ἔως μὲν εἶχον ἡσυχίαν, οὐδὲν ἐνεκάλουν μετὰ τὸν τοῦ παιδὸς θάνατον ταῖς τύχαις· ἐπειδὴ δὲ ἀρεπείσθην ὑπὸ τοῦ Ἀσσυρίου ἐφ' ὑμᾶς στρατεύεσθαι, εἰς πάντα μὲν κίνδυνον ἦλθον· ἐσώθην μέντοι οὐδὲν κακὸν λαβών. οὐκ αἰτιῶμαι δὲ οὐδὲ τάδε τὸν θεόν. ἐπεὶ γὰρ ἔγνων ἑμαυτὸν μὴ ἰκανὸν ὑμῖν μάχεσθαι, ἀσφαλῶς σὺν τῷ θεῷ ἀπῆλθον καὶ αὐτὸς καὶ οἱ σὺν ἐμοί. XXIII. νῦν δ' αὖ πάλιν ὑπὸ τε πλούτου τοῦ παρόντος διαθρυπτόμενος καὶ ὑπὸ τῶν δεομένων μου προστάτην γενέσθαι καὶ ὑπὸ τῶν δώρων ὧν ἐδίδοσάν μοι καὶ ὑπ' ἀνθρώπων οἱ με κολακεύοντες ἔλεγον ὥς εἰ ἐγὼ ἐθέλοιμι ἄρχειν, πάντες ἂν ἐμοὶ πείθοιντο καὶ μέγιστος ἂν εἶην ἀνθρώπων, ὑπὸ τοιούτων δὲ λόγων ἀναφυσώμενος, ὥς εἶλοντό με πάντες οἱ κύκλω βασιλεῖς προστάτην τοῦ πολέμου, ὑπεδεξάμην τὴν στρατηγίαν ὥς ἰκανὸς ὧν μέγιστος γενέσθαι. XXIV. ἀγνοῶν ἄρα ἑμαυτὸν, ὅτι σοὶ ἀντιπολεμεῖν ἰκανὸς ὄμην εἶναι πρῶτον μὲν ἐκ θεῶν γεγονότι,⁴⁸ ἔπειτα δὲ διὰ βασιλέων πεφυκότι, ἔπειτα δ' ἐκ παιδὸς ἀρετὴν ἀσκοῦντι· τῶν δ' ἐμῶν προγόνων ἀκούω τὸν πρῶτον βασιλεύσαντα ἅμα τε βασιλέα καὶ ἐλεύθερον γενέσθαι. ταῦτ' οὖν ἀγνοήσας διακαίως, ἔφη, ἔχω τὴν δίκην. XXV. ἀλλὰ νῦν δὴ, ἔφη, ὦ Κῦρε, γινώσκω μὲν ἑμαυτόν· σὺ δ', ἔφη, δοκεῖς ἔτι ἀληθεύσειν τὸν Ἀπόλλω ὥς εὐδαίμων ἔσομαι γινώσκων ἑμαυτόν; σὲ δὲ ἐρωτῶ διὰ τοῦτο ὅτι ἄριστ' ἂν μοι δοκεῖς εἰκάσαι τοῦτο ἐν τῷ παρόντι· καὶ γὰρ δύνασαι ποιῆσαι.

XXVI. Καὶ ὁ Κῦρος εἶπε, Βουλὴν μοι δὸς περὶ τούτου, ὦ Κροῖσε· ἐγὼ γάρ σου ἐννοῶν τὴν πρόσθεν εὐδαιμονίαν οἰκτείρω τέ σε καὶ

48. ἐκ θεῶν γεγονότι] "For the son of Jupiter by Danaë. See author of the royal race," (according above 1, 2, 1." Zeune. to Greek mythology,) "was Perseus,

ἀποδίδωμι ἤδη γυναικὰ τε ἔχειν ἣν ἔχεις καὶ τὰς θυγατέρας, ἀκούω γάρ σοι εἶναι, καὶ τοὺς φίλους καὶ τοὺς θεράποντας καὶ τράπεζαν ⁴⁹ σὺν οἷαπερ ἐζῆγε· μάχας δέ σοι καὶ πολέμους ἀφαιρῶ. XXVII. Μὰ Δία μηδὲν τοίνυν, ἔφη ὁ Κροῖσος, σὺ ἐμοὶ ἔτι βουλεύου ἀποκρίνασθαι περὶ τῆς ἐμῆς εὐδαιμονίας· ἐγὼ γὰρ ἤδη σοι λέγω, ἣν ταῦτά μοι ποιήσης ἃ λέγεις, ὅτι ἦν ἄλλοι τε μακαριωτάτην ἐνόμιζον εἶναι βιοτήν καὶ ἐγὼ συνεγίγνωσκον αὐτοῖς, ταύτην καὶ ἐγὼ νῦν ἔχων διάξω. XXVIII. καὶ ὁ Κῦρος εἶπε, Τίς δὴ ὁ ἔχων ταύτην τὴν μακαρίαν βιοτήν; Ἡ ἐμὴ γυνή, εἶπεν, ὦ Κῦρε· ἐκείνη γὰρ τῶν μὲν ἀγαθῶν ⁵⁰ καὶ τῶν μαλακῶν ⁵¹ καὶ εὐφροσυνῶν πασῶν ἐμοὶ τὸ ἴσον μετεῖχε, φροντίδων δὲ ὅπως ταῦτα ἔσται, καὶ πολέμου καὶ μάχης οὐ μετήν αὐτῇ. οὕτω δὴ καὶ σὺ δοκεῖς ἐμὲ κατασκευάζειν ὥσπερ ἐγὼ ἦν ἐφίλουν μάλιστα ἀνθρώπων, ὥστε τῷ Ἀπόλλωνι ἄλλα μοι δοκῶ χαριστήρια ὀφειλήσειν. XXIX. ἀκούσας δὲ ὁ Κῦρος τοὺς λόγους αὐτοῦ ἐθαύμασε μὲν τὴν εὐθυμίαν, ἤγετο δὲ τὸ λοιπὸν ὅποι καὶ αὐτὸς πορεύοιτο, εἴτ' ἄρα καὶ χρήσιμόν τι νομίζων αὐτὸν εἶναι εἴτε καὶ ἀσφαλέστερον οὕτως ἡγούμενος.

CAP. III.

I. Καὶ τότε μὲν οὕτως ἐκοιμήθησαν. τῇ δ' ὑστεραίᾳ καλέσας ὁ Κῦρος τοὺς φίλους καὶ τοὺς ἡγεμόνας τοῦ στρατεύματος, τοὺς μὲν αὐτῶν ἔταξε τοὺς θησαυροὺς παραλαμβάνειν, τοὺς δ' ἐκέλευσεν ὅποσα παραδοίῃ Κροῖσος χρήματα, ⁵² πρῶτον μὲν τοῖς θεοῖς ἐξελεῖν

49. τράπεζαν] I. e. "Victus. J. Poll. 6, 84. Τράπεζας δὲ ἐκάλουν καὶ τὰ σίτια, τὰ ἐπ' αὐτῶν τιθέμενα. Σὺν τραπεζῇ ζῆν, is victu uti." Fischer.

50. τῶν μὲν ἀγαθῶν] I. e. "Cibi lautiores, even chaplets, unguents, dessert, delicacies, as in Herod. 1, 207." Fischer.

51. τῶν μαλακῶν] I. e. soft garments and soft couches.

52. χρήματα] So in 3, 1, 33. Χρήματα δ', ἔφη, σὺν τοῖς θησαυροῖς, οἷς ὁ πατὴρ κατέλιπεν, ἔστιν, εἰς ἀργύριον λογισθέντα, τάλαντα πλείω τῶν τρισχιλίων. "Schneider and Weckh. by the latter, (θησαυρὸς,) understand

"numos adservatos s. aurum atque argentum cusum;" by the former, "etiam alias res pretiosas. Sed Meyerus discrimen horum vocabulorum vel inversa ratione cogitandum, vel omnino vanum esse putat." Poppo. "'Money' and other 'precious things' seem to be called θησαυρὸς or θησαυροί, inasmuch as they are laid up and preserved for use, but χρήματα, inasmuch as the owner uses them." Sturz. Wherever any distinction is made between them, it seems natural to suppose that by θησαυρὸς is meant 'money,' 'gold and silver coin;' by χρήματα, 'precious garments, jewels,' etc. Suid.

ὁποῖα ἂν οἱ μάγοι ἐξηγῶνται, ἔπειτα τᾶλλα χρήματα παραδεχομένους ἐν Ζυγάστροις⁵³ στήσαντας ἐφ' ἡμαξῶν ἐπισκευάσαι καὶ διαλαχόντας τὰς ἡμάξας κομίζειν ὅποιπερ ἂν αὐτοὶ πορεύωνται, ἵνα ὅπῃ καιρὸς εἴη διαλαμβάνοιεν ἕκαστοι τὰ ἄξια. II. οἱ μὲν δὴ ταῦτ' ἐποιοῦν.

Ὁ δὲ Κῦρος καλέσας τινὰς τῶν παρόντων ὑπηρετῶν, Εἵπατέ μοι, ἔφη, ἐώρακέ τις ὑμῶν Ἀβραδάταν; θαυμάζω γὰρ, ἔφη, ὅτι πρόσθεν θαμίζων ἐφ' ἡμᾶς νῦν οὐδαμοῦ φαίνεται. III. τῶν οὖν ὑπηρετῶν τις ἀπεκρίνατο ὅτι Ὡ δέσποτα, οὐ εἴη, ἀλλ' ἐν τῇ μάχῃ ἀπέθανεν ἐμβαλὼν τὸ ἄρμα εἰς τοὺς Αἰγυπτίους· οἱ δ' ἄλλοι πλὴν τῶν ἐταίρων αὐτοῦ ἐξέκλιναν, ὥς φασιν, ἐπεὶ τὸ στῖφος εἶδον τὸ τῶν Αἰγυπτίων. IV. καὶ νῦν γε, ἔφη, λέγεται αὐτοῦ ἡ γυνὴ ἀνελομένη τὸν νεκρὸν καὶ ἐνθεμένη εἰς τὴν ἁρμάμαξαν ἐν ᾗπερ αὐτὴ ὠχεῖτο προσκεκομικέναι αὐτὸν ἐνθάδε ποιὸν πρὸς τὸν Πακτωλὸν ποταμόν. V. καὶ τοὺς μὲν εὐνούχους καὶ τοὺς θεράποντας αὐτοῦ ὀρύττειν φασὶν ἐπὶ λόφου τινὸς θήκην⁵⁴ τῷ τελευτήσαντι· τὴν δὲ γυναῖκα λέγουσιν ὥς

Ζυνήθως οἱ τε ἰδιῶται καὶ οἱ ῥήτορες τῷ ὀνόματι τῶν χρημάτων ἐπὶ νομίσμασι χρῶνται ἀργυρίου καὶ χρυσοῦ. Bekk. Anecd. 1, 316.: Χρημάτων σημαίνει καὶ τὸ ἀργύριον, καὶ τὰ χρήματα (?) καὶ τὴν ὅλην οὐσίαν, κείται δὲ καὶ ἐπὶ πράγματος, ἢ προσώπου, ἢ λόγου, καὶ ἐπὶ τῶν ἐμπορικῶν φορτίων, καὶ ἐπὶ χρυσοῦ τρίποδος: 1, 116. Χρῆμα· ἀργύριον. Ἀρίμνησον τὸ χρῆμα, Ἡρόδοτος.

53. Ζυγάστροις] Ζύγαστρον is 'a wooden chest.' Hesych. Ζύγαστρον· κιβῶτιον. Ζύγαστρος· κιβωτὸς, σορὸς, ζυγός. Suid. Etym. M. Phav. and Phot. say that it means ξυλίην σορόν. So too Zonaras: Ζύγαστρον· κιβωτός. Κυρίως δὲ ἡ ξυλίην σορός. [Σοφοκλῆς· ξύλῳ ζυγάστρῳ. Παρὰ τὸ ἐξυγῶσθαι τὰς σάνιδας. Καὶ Ξενοφῶν· Τὰ δὲ ἄλλα χρήματα παραδεχομένους ἐν Ζυγάστροις κομίζειν, ἵνα, ὅπῃ καιρὸς εἴη, διαλαμβάνοιεν ἕκαστος τὰ ἄξια.] Παρὰ Δελφοῖς δὲ ζύγαστρον καλεῖται τὸ γραμματοφυλακεῖον. Ἐκ τοῦ Ῥητορικοῦ ἡ λέξις. "The words, Σοφοκλῆς—ἄξια are not to be found in Cod. K. The passage from Sophocles is Trach. 692. κοίλῳ ζυγάστρῳ, Schol. θήκη, κιβωτίῳ. Ξύλῳ occurs also in the Cod. Batav., from which Valek. ad Theocr.

p. 335. first produced this gloss of Zonaras; Etym. M. κοίλῳ. By the words, τοῦ Ῥητορικοῦ, he perhaps means Pausanias, who is quoted by Eust. 956, 6. Ἔστι καὶ σανδαλίου ζυγὸς κατὰ Πausανίαν, τὸ συνέχον τοὺς δακτύλους· καὶ κιβωτοῦ δὲ, ὥς δηλοῖ τὸ ζύγαστρον, ἡ ξυλίην σορός, παρὰ τὸ ἐξυγῶσθαι, οἶον, Κοίλῳ ζυγάστρῳ, ἐξ οὗ παρέφθαρται τὸ κοινολεκτούμενον σίγιστρον:) 1604, 13. Οἱ δὲ παλαιοὶ φασὶ καὶ ὅτι ζύγαστρον ἡ κιβωτὸς, καὶ ξυγῶσαι τὸ συναρμόσαι· καὶ κείται ἡ τοῦ ζυγάστρου λέξις καὶ παρὰ Λυκόφρονι. (But in Lycophr. at this day, as far as my information goes, the word does not occur.) Ἕτεροι δὲ φασὶν ὅτι ξυλίην σορός τὸ ζύγαστρον, παρὰ τὸ ξυγῶσθαι. Δόξοι δ' ἂν ἴσως ἐκ τῆς κατὰ Λατίνους χρήσεως, ἧς πολλοὶ πεπείρανται, μὴ ἐξανάγκης ξύλινον εἶναι τὸ ζύγαστρον, ἀλλὰ καὶ τὸ κατὰ παραφθορὰν λεγόμενον σίγιστρον, καλούμενον ἴσως οὕτω, διὰ τὸ κατὰ ζυγοῦ ἰσότητά φορτίζεσθαι, δοχεῖον καὶ αὐτὸ, κρυπτικὸν τῶν ἔσω. But about the Delphic ζύγαστρον further inquiry is necessary." Tittmann.

54. θήκην] I. e. "Conditorium, sarcophagus, a tomb, Abresch Diluc. Thuc. 238." Fischer.

κάθεται χαμαὶ κεκοσμηκυῖα οἷς εἶχε τὸν ἄνδρα, τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἔχονσα ἐπὶ τοῖς γόνασι. VI. ταῦτα ἀκούσας ὁ Κῦρος ἐπαίσατο ἄρα τὸν μῆρὸν καὶ εὐθὺς ἀναπηδήσας ἐπὶ τὸν ἵππον λαβὼν χιλῖους ἱππέας ἤλανεν ἐπὶ τὸ πάθος. VII. Γαδάταν δὲ καὶ Γωβρύαν ἐκέλευσεν ὅ,τι δύναιτο λαβόντας καλὸν κόσμημα ἀνδρὶ φίλῳ καὶ ἀγαθῷ τετελευτηκότι μεταδιώκειν· καὶ ὅστις εἶχε τὰς ἐπομένας ἀγέλας, καὶ βοῦς καὶ ἵππους εἶπε τούτῳ καὶ ἅμα πρόβατα πολλὰ ἐλαύνειν ὅπῃ ἂν αὐτὸν πυνθάνηται ὄντα, ὡς ἐπισφαγεῖν τῷ Ἀβραδάτῃ.

VIII. Ἐπεὶ δὲ εἶδε τὴν γυναῖκα χαμαὶ καθημένην καὶ τὸν νεκρὸν κείμενον, ἐδάκρυσέ τε ἐπὶ τῷ πάθει καὶ εἶπε Φεῦ, ὦ ἀγαθὴ καὶ πιστὴ ψυχὴ, οἴχῃ δὴ ἀπολιπὼν⁵⁵ ἡμᾶς; καὶ ἅμα ἐδεξιούτο αὐτὸν, καὶ ἡ χεὶρ τοῦ νεκροῦ ἐπηκολούθησεν· ἀπεκέκοπτο γὰρ κοπίδι ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων. IX. ὁ δὲ ἰδὼν πολὺ ἔτι μᾶλλον ἠλγυσε· καὶ ἡ γυνὴ δὲ ἀνωδύρατο καὶ δεξαμένη δὴ παρὰ τοῦ Κύρου ἐφίλησέ τε τὴν χεῖρα καὶ πάλιν ὡς οἷόν τ' ἦν προσήρμωσε, καὶ εἶπε, Καὶ τᾶλλα τοι, ὦ Κῦρε, οὕτως ἔχει. X. ἀλλὰ τί δεῖ σε ὄρᾱν; καὶ ταῦτα, ἔφη, οἶδ' ὅτι δι' ἐμέ οὐχ ἥκιστα ἔπαθεν, ἴσως δὲ καὶ διὰ σέ, ὦ Κῦρε, οὐδὲν ἦττον. ἐγὼ τε γὰρ ἡ μωρὰ πολλὰ διεκελευόμην αὐτῷ οὕτω ποιεῖν ὅπως σοὶ φίλος ἄξιος λόγου φανείη, αὐτὸς τε οἶδ' ὅτι οὗτος οὐ τοῦτο ἐνενόει ὅ,τι πείσοιτο, ἀλλὰ τί ἂν ποιήσας σοὶ χαρίσαιοτο. καὶ γὰρ οὖν, ἔφη, αὐτὸς μὲν ἀμέμπτως τετελεύτηκεν, ἐγὼ δ' ἡ παρακελευομένη ζῶσα παρακάθημαι. XI. καὶ ὁ Κῦρος χρόνον μὲν τινα σιωπῇ κατεδάκρυσεν, ἔπειτα δὲ ἐφθέγατο, Ἄλλ' οὗτος μὲν δὴ, ὦ γύναι, ἔχει τὸ κάλλιστον τέλος· νικῶν γὰρ τετελεύτηκε· σὺ δὲ λαβοῦσα τοῖσδε ἐπικόσμει αὐτὸν τοῖς παρ' ἐμοῦ· παρῇν δὲ ὁ Γωβρύας καὶ ὁ Γαδάτας πολὺν καὶ καλὸν κόσμον φέροντες· ἔπειτα δ', ἔφη, ἴσθι ὅτι οὐδὲ τὰ ἄλλα ἄτιμος ἔσται, ἀλλὰ καὶ τὸ μνῆμα πολλοὶ χώσουσιν ἀξίως ἡμῶν καὶ ἐπισφαγήσεται αὐτῷ ὅσα εἰκὸς ἀνδρὶ ἀγαθῷ. XII. καὶ σὺ δὲ, ἔφη, οὐκ ἔρημος ἔσῃ, ἀλλ' ἐγὼ σε καὶ σωφροσύνης ἕνεκα καὶ πάσης ἀρετῆς καὶ τᾶλλα τιμήσω καὶ συστήσω ὅστις ἀποκομιεῖ σε ὅποι ἂν αὕτῃ ἐθέλῃς· μόνον, ἔφη, δήλωσον πρὸς ἐμέ πρὸς ὅντινα χρήξεις κομισθῆναι. καὶ ἡ Πάνθεια εἶπεν, Ἄλλὰ θάρρει, ἔφη, ὦ Κῦρε, οὐ μὴ σε κρύψω πρὸς ὅντινα βούλωμαι ἀφικέσθαι. XIII. ὁ μὲν δὴ ταῦτ' εἰπὼν ἀπῆει, κατοικτεῖρων τὴν τε γυναῖκα οἷον ἀνδρὸς στέροιο

55. οἴχῃ δὴ ἀπολιπὼν] "Do not see Porson ad Eurip. Hec. 291." expect ἀπολιπούσα, which would be Poppo.
contrary to the practice of the Greeks:

καὶ τὸν ἄνδρα οἷαν γυναῖκα καταλιπὼν οὐκέτ' ὄψοιτο. ἡ δὲ γυνὴ τοὺς μὲν εὐνούχους ἐκέλευσεν ἀποστῆναι, ἕως ἂν, ἔφη, τόνδε ἐγὼ ὀδύρωμαι ὡς βούλομαι· τῇ δὲ τροφῇ εἶπε παραμένειν, καὶ ἐπέταξεν αὐτῇ, ἐπειδὰν ἀποθάνῃ, περικαλύψαι αὐτὴν τε καὶ τὸν ἄνδρα ἐν ἐνὶ ἱματίῳ. XIV. ἡ δὲ τροφὸς πολλὰ ἱκετεύουσα μὴ ποιεῖν τοῦτο, ἐπεὶ οὐδὲν ἦννε⁵⁶ καὶ χαλεπαίνουσαν ἑώρα, ἐκάθητο κλαίονσα. ἡ δὲ ἀκινάκην⁵⁷ πάλαι παρεσκευασμένη σφάττει ἑαυτήν, καὶ ἐπιθεῖσα ἐπὶ τὰ στέρνα τοῦ ἀνδρὸς τὴν ἑαυτῆς κεφαλὴν ἀπέθνησκεν. ἡ δὲ τροφὸς ἀνωλοφύρατό τε καὶ περιεκάλυπτεν ἄμφω ὥσπερ ἡ Πάνθεια ἐπέστειλεν. XV. ὁ δὲ Κῦρος ὡς ἦσθετο τὸ ἔργον τῆς γυναικὸς, ἐκπλαγείς ἔεται, εἰ τι δύναίτο βοηθῆσαι. οἱ δὲ εὐνούχοι ἰδόντες τὸ γεγεννημένον τρεῖς ὄντες σπασάμενοι κάκεινοι τοὺς ἀκινάκας ἀποσφάττονται οὐπερ ἔταξεν αὐτοὺς ἐστηκότες. XVI. καὶ νῦν τὸ μνημῆα μέχρι τοῦ νῦν τῶν εὐνούχων κεχῶσθαι λέγεται· καὶ ἐπὶ μὲν τῇ ἄνω στήλῃ τοῦ ἀνδρὸς καὶ τῆς γυναικὸς ἐπιγεγράφθαι φασὶ τὰ ὀνόματα, Σύρια γράμματα, κάτω δὲ εἶναι τρεῖς λέγουσι στήλας καὶ ἐπιγεγράφθαι, Σκηπτούχων.⁵⁸ XVII. ὁ δὲ Κῦρος ὡς ἐπλησίασε τῷ πάθει, ἀγασθεῖς

56. ἦννε] The same form of the verb occurs in 5, 5, 22.

57. ἀκινάκην] "This was a kind of Persian sword, Herod. 7, 54. (Τὸ Περσικὸν ξίφος, τὸ ἀκινάκην καλέουσι,) Joseph. A. J. 20, 7. p. 619. Bas., Re-land Diss. 2, 111. Brisson. 3, 8. Bochart Hieroz. 1, 2, 8. p. 140." Fischer. J. Poll. 1, 138. Περσικὸν ξιφίδιον τι, τῷ μνημῷ προσηρημένον: 10, 144. Προσθετέον δὲ τοῦτοις, ξίφη, καὶ μαχαίρας, καὶ κοπίδας, καὶ ἀκινάκας. Timæus: 'Ακινάκης· περιζώνιον (παραζώνιον, in Poppo's Index to the Cyrop.) στενὸν ἑτερόστομον, ὥσπερ ἡμιστομον μαχαίρας. Plato Pol. 8. p. 595. f. Τιάρας τε, καὶ στρεπτοὺς, καὶ ἀκινάκας παραζωννύοντα, where Schol. 'Ακινάκης δὲ, Περσικὸν τι ξίφος, ἡ δόρυ μικρὸν Περσικόν. "Κοπίς, 1, 2, 9. 2, 1, 9. 4, 2, 22. etc. It is a sword slightly curved, like a reaping-hook, Curt. 8, 14, 29. It may be compared with the Roman *ensis falcatus*. It seems to have the same meaning as μάχαιρα: for as κοπίς ἢ σάγαρις, so μάχαιρα ἢ σάγαρις occur. But we cannot agree with Weiske, who does not distinguish even σάγαρις from them,

(de Nat. et Usu Disc. Cyri p. cxvii.) See the note ad 1, 2, 13. and the Essay de Exercitu Cyri." Poppo. "Laudatur non sine causa Turcicus miles, qui hodie gladium suum leviter incurvum, (qui illis *kilütz*, Arabibus vero *seife* dicitur: hi *acinaces* nobis sunt, quos Xenophon et alii Græci Historici Persis tribuunt, e quorum regione Turcos in Asiam venisse constat, eosdemque *copides* παρὰ τὸ κόπτειν, a cædendo, quod cæsim, non punctim feriant, nominant, teste Leunclavio nostro,) tam magni facit, ut maximo pretio eos comparare, diligentissimeque assertare, neque permittere, ut ii ad exteros venales exportentur, soleat." Ph. Camerarius's *Operæ Horarum Subcisivarum*, Cent. 1, c. 76. Francofurti 1615. 4to. p. 351.

58. σκηπτούχων] "Ita Ms. Bodl. (Guelf.) et Edd. Ald. Leuncl. Eton. aliaque. Steph. perperam exhibet (e Brod.) εὐνούχων, quod haud dubie σχόλιον est; quo significavit sceptrigeros Xenophonti esse eunuchos. Leunclavius (p. 1041.) se coram vidisse ait Constantinopoli ad portam Osma-neam eunuchos, in illius Sultani seraio

τὴν γυναικα καὶ κατολοφυράμενος ἀπῆει· καὶ τούτων μὲν ἦ εἰκὸς ἐπεμελήθη ὡς τύχοιεν πάντων τῶν καλῶν, καὶ τὸ μνημα ὑπερμέγεθες ἐχώσθη, ὡς φασιν.

CAP. IV.

I. Ἐκ δὲ τούτου στασιάζοντες οἱ Κᾶρες⁵⁹ καὶ πολεμοῦντες πρὸς ἀλλήλους, ἅτε τὰς οἰκήσεις ἔχοντες ἐν ἐχυροῖς χωρίοις, ἑκάτεροι ἐπεκαλοῦντο τὸν Κῦρον. ὁ δὲ Κῦρος αὐτοὺς μὲν μένων ἐν Σάρδεσι μηχανὰς ἐποιεῖτο καὶ κριοὺς, ὡς τῶν μὴ πειθομένων ἐρεΐψων⁶⁰ τὰ τείχη, Ἀδοῦσιον δὲ ἄνδρα Πέρσῃν καὶ τᾶλλα οὐκ ἄφρονα οὐδ' ἀπόλεμον, καὶ πάνυ δὴ εὐχαριν,⁶¹ πέμπει ἐπὶ τὴν Καρίαν στρατεύμα δούς· καὶ Κίλικες δὲ καὶ Κύπριοι⁶² πάνυ προθύμως αὐτῷ συνεστράτευσαν. II. ὧν ἕνεκα οὐδ' ἐπεμψε πῶποτε Πέρσῃν σατράπην⁶³ οὔτε Κιλικῶν οὔτε Κυπρίων, ἀλλ' ἦρκουν αὐτῷ αἰεὶ οἱ ἐπιχώριοι βασιλεύοντες· δασμὸν μέντοι ἐλάμβανε καὶ στρατιᾶς⁶⁴ ὅποτε δέοιτο,

(s. gynaeco,) sceptuchos sive scaptrigeros esse, more de Persico hoc antiquissimo a Turcis usurpato. Gestant enim sceptras, quæ dignitatis et officiorum insignia sunt, ut apud Romanos fascēs, apud Græcos imperatores Christianos recentiores baculi, quī lingua Græcorum σκήπτρων adpellationem habent. Hæc autem in Pandecte Rerum Turcicarum Leunclaviano pluribus declarata videre licet cc. 173. 199." Hutchinson. Poppo refers to the Index, where I find only these words: "Σκηπτοῦχοι, sceptriferi, eunuchi, 7, 3, 16. 8, 1, 38. 3, 15."

59. οἱ Κᾶρες] "Herod. (1, 171. 174. 175.) differs from Xen. both as to the name of the Persian general who vanquished the Carians, and as to the means by which it was accomplished." Poppo.

60. ἐρεΐψων] "Bud. κατερεΐψων, Alt. καταρίψων. 'The simple verb ἐρεΐπω hardly, I doubt, occurs except in poetry.' Schneider. But it is found in Dionysius H. Hist. Rom., in Plut. and Dio Cass., as we may learn from the Indices. We can therefore have the less scruple in adjudging it to

Xen., who is studious of poetic terms. See the Essay de Dial. Xen." Poppo.

61. εὐχαριν] I. e. "Who by his manners and conversation ingratiates himself with all who are admitted to his society;" "Is cujus sermones, mores, omninoque consuetudo, multum habent suavitatis et gratiæ, ut gratiam aliorum favoremq; colligere facile possit," Fischer.

62. Κίλικες δὲ καὶ Κύπριοι] See 8, 6, 8. where the Paphlagonians are added to the list.

63. σατράπην] "Præfectus, prætor; it is a Persian word. Hesych. Σατράπαι· ἄρχηγοί, στρατηλάται, Περσικὴ δὲ ἡ λέξις. See Reland Diss. 8. T. 2. p. 232. Brisson. 1, 168." Fischer.

64. στρατιᾶς] "Στρατείας: Cod. Alt. στρατιᾶς, and so I think that Xen. wrote, στρατιᾶς ὅποτε δέοιτο. For 1. the words στρατεία and στρατιά are often confounded by the copyists: see 1, 6, 1. Phav. Στρατεία· ἡ στρατεύσις, στρατιά δὲ, τὸ στρατεύμα. The words, Ἐναλλάσσει δὲ πολλάκις ἐν τῇ χρήσει, which are added in Ammonius v.

ἐπήγγελλεν αὐτοῖς. III. ὁ δ' Ἀδούσιος ἄγων τὸ στράτευμα ἐπὶ τὴν Καρίαν ἦλθε, καὶ ἀπ' ἀμφοτέρων τῶν Καρῶν παρῆσαν πρὸς αὐτὸν, ἔτοιμοι ὄντες δέχεσθαι εἰς τὰ τεῖχη ἐπὶ κακῶ τῶν ἀντιστασιαζόντων. ὁ δὲ Ἀδούσιος πρὸς ἀμφοτέρους ταῦτ' ἐποίει· δικαιοτέρα τε ἔφη λέγειν τούτους ὁποτέροις διαλέγοιτο, λαθεῖν τε ἔφη δεῖν τοὺς ἐναντίους φίλους σφᾶς γενομένους, ὥς δὴ οὕτως ἂν μᾶλλον ἐπιπεσὼν ἀπαρασκεύοις τοῖς ἐναντίοις· πιστὰ δ' ἡξίου γενέσθαι, καὶ τοὺς μὲν Κᾶρας ὁμόσαι ἀδόλως τε δέξασθαι εἰς τὰ τεῖχη σφᾶς καὶ ἐπ' ἀγαθῷ τῷ Κύρου καὶ Περσῶν· αὐτὸς δὲ ὁμόσαι θέλειν ἀδόλως εἰσιέναι εἰς τὰ τεῖχη καὶ ἐπ' ἀγαθῷ τῶν δεχομένων. IV. ταῦτα δὲ ποιήσας ἀμφοτέροις λάθρα ἑκατέρων νύκτα συνέθετο τὴν αὐτὴν, καὶ ἐν ταύτῃ εἰσήλατο ⁶⁵ εἰς τὰ τεῖχη καὶ παρέλαβε τὰ ἐρύματα ἀμφοτέρων. ἅμα δὲ τῇ ἡμέρᾳ καθεζόμενος εἰς τὸ μέσον σὺν τῇ στρατιᾷ ἐκάλεσεν ἑκατέρων τοὺς ἐπικαιρίους. οἱ δὲ ἰδόντες ἀλλήλους ἠχθέσθησαν, νομίζοντες ἐξηπατῆσθαι ἀμφοτέροι. V. ὁ μέντοι Ἀδούσιος ἔλεξε τοιάδε. Ἐγὼ ὑμῖν, ὦ ἄνδρες, ὥμοσα ἀδόλως εἰσιέναι εἰς τὰ τεῖχη καὶ ἐπ' ἀγαθῷ τῶν δεχομένων. εἴπερ οὖν ἀπολῶ ὁποτέρους ὑμῶν, νομίζω ἐπὶ κακῷ εἰσεληλυθέναι Καρῶν· ἣν δὲ εἰρήνην ὑμῖν ποιήσω καὶ ἀσφάλειαν ἐργάζεσθαι ἀμφοτέροις τὴν γῆν, νομίζω ὑμῖν ἐπ' ἀγαθῷ παρεῖναι. νῦν οὖν χρὴ ἀπὸ τῆσδε τῆς ἡμέρας ἐπιμί-

στρατεία, (στρατεία ἐκτεταμένως, τὸ πρῶμα, στρατιὰ συνεσταλμένως, τὸ τῶν στρατιωτῶν πλῆθος, ἐναλλάσσει δὲ πολλάκις ἐν τῇ χρήσει,) are undoubtedly adventitious, and the remark itself is founded on corrupted places, and it is well known that false readings are found in all books, at least in most; 2. ὁπότε δέοιτο is not, *cum opus esset*, for this is ὁπότε δέοι, but δέοιτο ought to be referred to Cyrus, so that it may be, *opus habere*, but στρατιᾶς δεῖσθαι may be rightly said, as in s. 7. Εἴ τι στρατιᾶς προσδέοιτο, but not στρατείας δεῖσθαι: 3. it is not necessary that ἐπαγγέλλειν should of itself be said to signify *imperare*, nay it may be so translated as merely to denote *significare*, as in 8, 4, 33. particularly as δασμὸν ἐλάμβανε precedes. The king, who intimates to tributary states that he has occasion for forces, by that very intimation orders them to furnish troops, (' hac ipsa re iis co-

pias imperat,') and when the Latin writers say, *equites, obsides imperare civitatibus*, Cæs. B. G. 6, 4. why may not the Greek phrase, στρατιὰν ἐπαγγέλλειν Κυπρίοις, be quite correct? At least the Greek version of Cæsar l. c. translates the words, *Equitesque imperat civitatibus, ἱππέας ἐκάστη πόλει ὁ Καῖσαρ ἐπήγγειλε.*" Fischer.

65. εἰσήλατο] " Bud. and Alt. εἰσῆλθεν, a mere interpretation, which Schneider has received into the text. Εἰσήλασεν was the conjectural emendation of Leuncl. See Præf. c. 2." Poppo. " Εἰσήλατο is the right reading of the Mss. Bodl. Guelf. Phil. Junt. Ald. (in Junt. and Ald. erroneously εἰσήλλατο,) and other printed books. For 1. we cannot doubt about the use of this aorist, Diog. L. 8, 75. Æsop Fab. 17. Hesych. Εἰσήλατο· εἰσεπήδησεν: 2. it is clear that generic terms, which indicate any action in general, are elegantly exchanged by

γνυσθαι⁶⁶ τε ἀλλήλοις φιλικῶς, ἐργάζεσθαι τε τὴν γῆν ἀδεῶς, διδόναι τε τέκνα καὶ λαμβάνειν παρ' ἀλλήλων· ἦν δὲ παρὰ ταῦτα ἀδικεῖν τίς ἐπιχειρῇ, τούτοις Κῦρός τε καὶ ἡμεῖς ἐσόμεθα πολέμιοι.

VI. ἐκ τούτου πύλαι μὲν ἀνεωγμέναι ἦσαν τῶν τειχῶν, μεσταὶ δὲ αἱ ὁδοὶ πορευομένων παρ' ἀλλήλους, μεστοὶ δὲ οἱ χῶροι ἐργαζομένων· ἐορτὰς δὲ κοινῇ ἦγον, εἰρήνης δὲ καὶ εὐφροσύνης πάντα πλέα ἦν. VII. ἐν δὲ τούτῳ ἦκον οἱ παρὰ Κύρου, ἐρωτῶντες εἴ τι στρατιᾶς προσδέοιτο ἢ μηχανημάτων· ὁ δὲ Ἀδούσιος ἀπεκρίνατο ὅτι καὶ τῇ παρουσίᾳ ἔχειν ἀλλαχόσε χρῆσθαι στρατιᾷ, καὶ ἅμα ταῦτα λέγων ἀπῆγε τὸ στράτευμα, φρουροὺς ἐν ταῖς ἄκραις καταλιπών. οἱ δὲ Κᾶρες ἰκέτευον μένειν αὐτόν· ἐπεὶ δὲ οὐκ ἤθελε, προσέπεμψαν πρὸς Κῦρον δεόμενοι πέμψαι Ἀδούσιον σφίσι σατράπην.

VIII. Ὁ δὲ Κῦρος ἐν τούτῳ ἀπεστάλκει Ὑστάσπην στράτευμα ἄγοντα ἐπὶ Φρυγίαν τὴν περὶ Ἑλλήσποντον. ἐπεὶ δ' ἦκεν ὁ Ἀδούσιος, μετάγειν αὐτὸν ἐκέλευσεν ἥπερ ὁ Ὑστάσπης προῤῃχετο, ὅπως μᾶλλον πείθοιντο τῷ Ὑστάσπῃ, ἀκούσαντες ἄλλο στράτευμα προσιόν.

IX. οἱ μὲν οὖν Ἕλληνες οἱ ἐπὶ θαλάττῃ οἰκοῦντες πολλὰ δόντες δῶρα διεπράξαντο ὥστε εἰς μὲν τὰ τείχη βαρβάρους μὴ δέχεσθαι, δασμὸν δὲ ἀποφέρειν καὶ στρατεύειν ὅποι Κῦρος ἐπαγγέλλοι. X. ὁ δὲ τῶν Φρυγῶν βασιλεὺς παρεσκευάζετο μὲν ὡς καθέξων τὰ ἐρυμνά καὶ οὐ πεισόμενος καὶ παρήγγειλεν οὕτως· ἐπεὶ δὲ ἀφίσταντο αὐτοῦ οἱ ὕπαρχοι καὶ ἔρημος ἐγίγνετο, τελευτῶν εἰς χεῖρας ἦλθεν Ὑστάσπῃ ἐπὶ τῇ Κύρου δίκῃ. καὶ ὁ Ὑστάσπης καταλιπών ἐν ταῖς ἄκραις ἰσχυρὰς Περσῶν φρουρὰς ἀπῆε ἄγων σὺν τοῖς ἑαυτοῦ καὶ Φρυγῶν πολλοὺς ἱππέας καὶ πελταστάς. XI. ὁ δὲ Κῦρος ἐπέστελλεν Ἀδουσίῳ συμμίζαντα πρὸς Ὑστάσπην τοὺς μὲν ἐλομένους Φρυγῶν τὰ σφέτερα σὺν τοῖς ὅπλοις ἄγειν, τοὺς δ' ἐπιθυμήσαντας πολεμεῖν τούτων ἀφελομένους τοὺς ἵππους καὶ τὰ ὅπλα σφενδόνας ἔχοντας πάντας κελεύειν ἔπεσθαι.

XII. Οὗτοι μὲν δὴ ταῦτ' ἐποιοῦν. Κῦρος δὲ ὥρμητο ἐκ Σάρδεων,

even the most careful writers for terms, which indicate the mode of the action, so that εἰσάλλεσθαι εἰς τὰ τείχη is of itself indeed the same as εἰσιέναι and εἰσέρχεσθαι εἰς τὰ τείχη, at the same time, however, marking the vehement desire and great expedition used by Adusius. In Cod. Bud. and Alt. εἰσῆλθεν is found, which seems to

be a gloss." Fischer.

66. ἐπιμύγνυσθαι] I. e. "*Mutuo commercio uti.*" Poppo's Index. "Ἐπιμύγνυσθαι, μύγνυσθαι, are put elegantly *de usu et consuetudine*: see Theogn. ap. Xen. Mem. 1, 2, 20.; 1 Cor. 5, 9, 11, 2. Thess. 3, 14. Hom. Od. A. 209." Fischer.

φρουρὰν μὲν πεζὴν καταλιπὼν πολλὴν ἐν Σάρδεσι, Κροῖσον δὲ ἔχων, ἄγων δὲ πολλὰς ἀμάξας πολλῶν καὶ παντοδαπῶν χρημάτων. ἦκε δὲ καὶ ὁ Κροῖσος γεγραμμένα ἔχων ἀκριβῶς ὅσα ἐν ἐκάστη ἦν τῇ ἀμάξῃ· καὶ δίδους τῷ Κύρῳ τὰ γράμματα εἶπε, Ταῦτα, ἔφη, ἔχων, ὦ Κύρε, εἴσῃ τὸν τέ σοι ὀρθῶς ἀποδιδόντα ἃ ἄγει καὶ τὸν μῆ.
 XIII. καὶ ὁ Κύρος ἔλεξεν, Ἀλλὰ σὺ μὲν καλῶς ἐποίεις, ὦ Κροῖσε, προνοῶν· ἔμοιγε μέντοι ἄξουσιν τὰ χρήματα οἷπερ καὶ ἔχειν αὐτὰ ἄξιοί εἰσιν· ὥστε ἦν τι καὶ κλέψωσι, τῶν ἑαυτῶν κλέψονται. καὶ ἅμα ταῦτα λέγων ἔδωκε τὰ γράμματα τοῖς φίλοις καὶ τοῖς ἄρχουσι, ὅπως εἶδεῖεν τῶν ἐπιτρόπων οἳ τε σῶα αὐτοῖς ἀποδίδοιεν οἳ τε μὴ.
 XIV. ἦγε δὲ καὶ Λυδῶν οὓς μὲν ἑώρα καλλωπιζομένους καὶ ὅπλαις καὶ ἵπποις καὶ ἄρμασι καὶ πάντα πειρωμένους ποιεῖν ὅ,τι φῶντο αὐτῷ χαριεῖσθαι, τούτους μὲν σὺν τοῖς ὅπλοις· οὓς δὲ ἑώρα ἀχαρίστως⁶⁷ ἐπομένους, τοὺς μὲν ἵππους αὐτῶν παρέδωκε Πέρσαις τοῖς πρώτοις συστρατευομένοις, τὰ δὲ ὅπλα κατέκαυσε· σφενδόνας δὲ καὶ τούτους ἠνάγκασεν ἔχοντας ἔπεσθαι. XV. καὶ πάντας δὲ τοὺς ἀόπλους τῶν ὑποχειρίων γενομένων σφενδονᾶν ἠνάγκαζε μελετᾶν, νομίζων τοῦτο τὸ ὅπλον δουλικώτατον⁶⁸ εἶναι· σὺν μὲν γὰρ ἄλλῃ δυνάμει μάλα ἐστὶν ἔνθα ἰσχυρῶς ὠφελοῦσι σφενδονῆται παρόντες, αὐτοὶ δὲ καθ' ἑαυτοὺς οὐδ' ἂν οἱ πάντες σφενδονῆται μείνειαν πάνυ ὀλίγους ὁμόσε ἰόντας σὺν ὅπλοις ἀγχεμάχοις.

XVI. Προῖων δὲ τὴν ἐπὶ Βαβυλῶνος κατεστρέψατο μὲν Φρύγας τοὺς ἐν τῇ μεγάλῃ Φρυγίᾳ, κατεστρέψατο δὲ Καππαδόκας, ὑποχειρίους δὲ ἐποίησατο Ἀραβίους. ἐξέπλησε δὲ ἀπὸ πάντων τούτων Περσῶν μὲν ἱππέας οὐ μείον ἢ τετρακισμυρίους, πολλοὺς δὲ ἵππους τῶν αἰχμαλώτων καὶ πᾶσι τοῖς συμμάχοις διέδωκε· καὶ πρὸς Βαβυλῶνα ἀφίκετο παμπόλλους μὲν ἱππέας ἔχων, παμπόλλους δὲ τοξότας καὶ ἀκοντιστάς, σφενδονήτας δὲ ἀναριθμήτους.

67. ἀχαρίστως] "Phil. translates it well, *Non libenter*; for, as ἀχαρίστεῖν in the Attic tongue is opposed to the verb χαρίζομαι, (Plato Symp. 12. Erotian v. Χάριτες,) so ἀχαρίστως is, 'so as not to gratify, comply, humor,' i. e. 'unwillingly, reluctantly.'" Fischer. "Guelf. a pr. m. and Par.

ἀχαρίτως: Suidas and some other passages in Xen. maintain the common reading." Poppe.

68. δουλικώτατον] "In 2, 1, 18. the bow and the javelin are called ὅπλα ὑπηρετικά: see Interpret. ad II. 5, 600." Schneider.

CAP. V.

I. ἘΠΕΙ ΔΕ πρὸς Βαβυλῶνι ἦν ὁ Κῦρος, περιέστησε μὲν πᾶν τὸ στράτευμα περὶ τὴν πόλιν, ἔπειτα αὐτὸς περιήλανε τὴν πόλιν σὺν τοῖς φίλοις τε καὶ ἐπικαιρίοις τῶν συμμάχων. II. ἐπεὶ δὲ κατεθέασατο τὰ τείχη, ἀπάγειν παρεσκευάσατο τὴν στρατιὰν ἀπὸ τῆς πόλεως· ἐξελθὼν δέ τις αὐτόμολος εἶπεν ὅτι ἐπιτίθεσθαι μέλλοιεν αὐτῷ, ὁπότε ἀπάγοι τὸ στράτευμα· καταθεωμένοις γὰρ, ἔφη, αὐτοῖς ἀπὸ τοῦ τείχους ἀσθενὴς ἐδόκει εἶναι ἡ φάλαγξ. καὶ οὐδὲν θαυμαστὸν ἦν οὕτως ἔχειν· περὶ γὰρ πολὺ τεῖχος κυκλουμένους⁶⁹ ἀνάγκη ἦν ἐπ' ὀλίγον τὸ βάθος γενέσθαι τὴν φάλαγγα. III. ἀκούσας οὖν ὁ Κῦρος ταῦτα, στὰς κατὰ μέσον τῆς αὐτοῦ στρατιᾶς σὺν τοῖς περὶ αὐτὸν παρήγγειλεν ἀπὸ τοῦ ἄκρου ἐκατέρωθεν τοὺς ὀπλίτας ἀναπτύσσοντας τὴν φάλαγγα ἀπέναι παρὰ τὸ ἐσθηκὸς τοῦ στρατεύματος, ἕως γένοιτο ἐκατέρωθεν τὸ ἄκρον κατ' αὐτὸν καὶ κατὰ τὸ μέσον. IV. οὕτως οὖν ποιούντων οἳ τε μένοντες εὐθὺς θαρράλεώτεροι ἐγίνοντο ἐπὶ διπλάσιον τὸ βάθος γιγνόμενοι, οἳ τ' ἀπίοντες ὡσαύτως θαρράλεώτεροι· εὐθὺς γὰρ οἱ μένοντες αὐτῶν πρὸς τοῖς πολεμίοις ἐγίνοντο. ἐπεὶ δὲ πορευόμενοι ἐκατέρωθεν συνῆψαν τὰ ἄκρα, ἔστησαν ἰσχυρότεροι γεγενημένοι, οἳ τε ἀπεληλυθότες διὰ τοὺς ἔμπροσθεν, οἳ τ' ἔμπροσθεν διὰ τοὺς ὀπίσθεν προγεγενημένους. V. ἀναπτυχθείσης δ' οὕτω τῆς φάλαγγος ἀνάγκη τοὺς πρώτους ἀρίστους εἶναι καὶ τοὺς τελευταίους, ἐν μέσῳ δὲ τοὺς κακίστους τετάχθαι· ἡ δ' οὕτως ἔχουσα τάξις καὶ πρὸς τὸ μάχεσθαι ἐδόκει εὖ παρεσκευάσθαι καὶ πρὸς τὸ μὴ φεύγειν. καὶ οἱ ἱππεῖς δὲ καὶ οἱ γυμνήτες⁷⁰ οἱ ἀπὸ τῶν κεράτων αἰεὶ ἐγγύτερον ἐγίνοντο τοῦ ἄρχοντος τοσούτῳ ὅσῳ ἡ φάλαγξ βραχυτέρα ἐγίγνετο ἀναδιπλουμένη. VI. ἐπεὶ δὲ οὕτω συνεσπειράθησαν,⁷¹ ἀπῆσαν, ἕως μὲν ἐξικνεῖτο τὰ βέλη ἀπὸ τοῦ

69. κυκλουμένους] "When Xen. was using this participle, he intended to add τοὺς στρατιώτας, but afterwards in forgetfulness he wrote τὴν φάλαγγα, and has thus left the participle κυκλουμένους without government." Poppo.

70. οἱ γυμνήτες] "Guelf. Par. and Bodl.; others, γυμνήται. See Schneider ad Anab. 4, 1, 6." Poppo. "Both forms are in use: see Suid. and Phav.

Xen. Cyrop.

All soldiers, infantry, of light armour, are so called, but here we must understand slingers: see Hesych. Phav. and Xen. Anab. 5, 2, 10." Fischer.

71. συνεσπειράσθησαν] "Ponitur hoc verbum proprie de serpentibus, in spiram se colligere, (Virg. G. 2, 153. 'Nec rapit immensos orbes per humum, neque tanto Squameus in spiram tractu se colligit anguis,') se conspirare,

τείχους, ἐπὶ πύδα· ἐπεὶ δὲ ἔξω βελῶν ἐγένοντο, στραφέντες, καὶ τὸ μὲν πρῶτον ὀλίγα βήματα προϊόντες, μετεβάλλοντο ἐπὶ ἀσπίδα,⁷² καὶ ἴσταντο πρὸς τὸ τεῖχος βλέποντες· ὅσῳ δὲ προσωτέρω ἐγίγνοντο, τοσῶδε μανότερον μετεβάλλοντο. ἐπεὶ δ' ἐν τῷ ἀσφαλεῖ ἐδόκουν εἶναι, ξυνεῖρον ἀπίοντες, ἔσπε ἐπὶ ταῖς σκηναῖς ἐγένοντο.

VII. Ἐπεὶ δὲ κατεστρατοπεδεύσαντο, συνεκάλεσεν ὁ Κῦρος τοὺς ἐπικαιρίους καὶ ἔλεξεν, "Ἄνδρες ξύμμαχοι, θεθάμεθα μὲν κύκλῳ τὴν πόλιν· ἐγὼ δὲ ὅπως μὲν ἂν τις τείχη οὕτως ἰσχυρὰ καὶ ὑψηλὰ προσμαχόμενος ἔλοι οὐκ ἐνορᾷ μοι δοκῶ· ὅσῳ δὲ πλέονες ἄνθρωποι ἐν τῇ πόλει εἰσὶν, ἐπείπερ οὐ μάχονται ἐξίοντες, τοσούτῳ ἂν θᾶττον λιμῶ αὐτοὺς ἡγοῦμαι ἀλῶναι. εἰ μὴ τιν' οὖν ἄλλον τρόπον ἔχετε λέγειν, τούτῳ πολιορκητέους φημὶ εἶναι τοὺς ἄνδρας.

VIII. καὶ ὁ Χρυσάντας εἶπεν, "Ὁ δὲ ποταμὸς, ἔφη, οὗτος οὐ διὰ μέσης τῆς πόλεως ρεῖ πλάτος ἔχων πλεῖον ἢ ἐπὶ δύο στάδια;⁷³ Ναὶ μὰ Δι', ἔφη ὁ Γωβρύας, καὶ βάθος γ' ὥς οὐδ' ἂν δύο ἄνδρες ὁ ἕτερος ἐπὶ τοῦ ἐτέρου ἐστηκὼς τοῦ ὕδατος ὑπερέχοιεν· ὥστε τῷ ποταμῷ ἔτι ἰσχυροτέρα ἐστὶν ἡ πόλις ἢ τοῖς τείχεσι. IX. καὶ ὁ Κῦρος, Ταῦτα μὲν, ἔφη, ὦ Χρυσάντα, ἔωμεν ὅσα κρείττω ἐστὶ τῆς ἡμετέρας δυνάμεως· διαμετρησαμένους δὲ χρὴ ὥς τάχιστα τὸ μέρος ἐκάστου ἡμῶν ἀρύττειν τάφρον ὥς πλατυτάτην καὶ βαθυτάτην, ὅπως ὅτι ἐλαχίστων ἡμῖν τῶν φυλάκων δέη. X. οὕτω δὲ κύκλῳ διαμετρήσας περὶ τὸ τεῖχος, ἀπολιπὼν ὅσον τύρσεσι μεγάλαις ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ, ὥρυττεν ἔνθεν καὶ ἔνθεν τοῦ τείχους τάφρον ὑπερμεγέθη· καὶ τὴν γῆν ἀνέβαλλον πρὸς ἑαυτοὺς. XI. καὶ πρῶτον μὲν πύργους ἐπὶ τῷ ποταμῷ ῥυκοδό-

(Aurel. Vict. de VV. Illustr. 22. 'Anguis ad navem Romanorum perrexit, et se in Ogulnii tabernaculo conspiravit.') H. I. eleganter translatum est ad exercitum, qui se ita contraxit, et quasi conglomeravit, ut juga essent breviora, versus longiores. Συσπειρασθέντες sic legitur ap. Xen. Hist. 5, 2, 31. et συσπειραμένη τάξις, Anab. 1, 8, 15." Fischer.

72. μετεβάλλοντο ἐπὶ ἀσπίδα] I. e. "Se convertere sinistrorsum; for the bucklers were carried in the left hand. Hesych. Ἐπὶ ἀσπίδα· εἰς εὐώνυμα." Fischer. "Cum ab hoste recessissent, conversi subito adversus hostes se convertebant. Μεταβολὴ is, according to Ælian Tact. 24." (compare

Suidas 3, 714.) "ἡ εἰς τὰ ὀπίσω κατ' ἄνδρα στροφή—ἄρος δὲ ἐστὶ τῆς μεταβολῆς, μετὰληψις τῆς προὑπαρχούσης ἐπιφανείας εἰς τὴν κατ' οὐρὰν ἐπιφάνειαν, ἢ ἀπὸ ταύτης ἐπὶ τὴν ἐναντίαν. Compare Arrian p. 55." Sturz.

73. ἐπὶ δύο στάδια] "Herod. 1, 180. who describes the Euphrates as a ποταμὸς μέγας, agrees better with Xen. than Strabo 16. p. 738. does, who represents its breadth to have been one stadium. The opinion of Xen. seems to be also confirmed by Diod. S. 1, 96. Rhod., who relates that the bridge, made across this river between the two parts of the city, was five stadia." Zeune.

μει φοίνιξι θεμελιώσας οὐ μείον ἢ πλεθριαίους· εἰσὶ γὰρ καὶ μείζονες ἢ τοσοῦτοι τὸ μῆκος πεφυκότες· καὶ γὰρ δὴ πιεζόμενοι οἱ φοίνικες ὑπὸ βάρους ἄνω κυρτοῦνται, ὥσπερ οἱ ὄνοι οἱ κανθήλιοι· XII. τούτους δ' ὑπετίθει τούτου ἕνεκα ὅπως ὅτι μάλιστα ἐόικοι πολιορκήσιν παρασκευαζομένῳ,⁷⁴ ὥς εἰ καὶ διαφύγοι ὁ ποταμὸς εἰς τὴν τάφρον, μὴ ἀνέλοι τοὺς πύργους. ἀνίστη δὲ καὶ ἄλλους πολλοὺς πύργους ἐπὶ τῆς ἀμβολάδος γῆς, ὅπως ὅτι πλεῖστα φυλακτήρια εἶη. XIII. οἱ μὲν δὴ ταῦτ' ἐποίουν· οἱ δὲ ἐν τῷ τείχει κατεγέλων τῆς πολιορκίας, ὥς ἔχοντες τὰ ἐπιτήδεια πλέον εἴκοσιν ἔτων. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Κῦρος τὸ στράτευμα κατένειμε δώδεκα μέρη, ὥς μῆνα τοῦ ἐνιαυτοῦ ἕκαστον μέρος φυλάζον. XIV. οἱ δ' αὖ Βαβυλώνιοι ἀκούσαντες ταῦτα πολὺ ἔτι μᾶλλον τούτων κατεγέλων, ἐννοούμενοι εἰ⁷⁵ σφᾶς Φρύγες καὶ Λυδοὶ καὶ Ἀράβιοι καὶ Καππαδόκαι φυλάζοιεν, οὓς σφίσιν ἐνόμιζον πάντας εὐμενεστέρους εἶναι ἢ Πέρσαις.

XV. Καὶ αἱ μὲν τάφροι ἤδη ὀρωνυγμέναι ἦσαν, ὁ δὲ Κῦρος ἐπειδὴ ἑορτὴν ἐν τῇ Βαβυλῶνι ἤκουσεν εἶναι, ἐν ᾗ πάντες Βαβυλώνιοι ὅλην τὴν νύκτα πίνουσι καὶ κωμάζουσιν,⁷⁶ ἐν ταύτῃ, ἐπειδὴ τάχιστα συνεσκότασε, λαβὼν πολλοὺς ἀνθρώπους ἀνεστόμωσε τὰς τάφρους⁷⁶ τὰς πρὸς τὸν ποταμόν. XVI. ὥς δὲ τοῦτο ἐγένετο, τὸ ὕδωρ κατὰ τὰς τάφρους ἐχώρει ἐν τῇ νυκτὶ, ἣ δὲ διὰ τῆς πόλεως τοῦ

74. πολιορκήσιν παρασκευαζομένῳ] "An infin. of the future for an infin. of the present or aorist. See Schæfer Melet. Crit. 99. ad Dionys. p. 210. ad Soph. CEd. R. 272. and my Obs. Crit. in Thuc. 152." Poppo.

75. ἐννοούμενοι εἰ] "Ei for ὅτι, Matth. Gr. Gr. p. 894. Buttm. Gr. Gr. s. 136. p. 386. ed. sept." Poppo.

76. κωμάζουσιν] "Lat. *comissari*, as *kōmos* is *comissatio*, i. e. 'a banquet, comotation, in which immodest jokes, lewd songs, indecent dances, and intemperance of every sort prevail,' so that the *κωμασταί*, *comissatores*, 'revellers,' with chaplets on their brows, and full of wine, approach the houses where their sweethearts reside, sing songs, play on musical instruments, thump against the doors, break them open, and rush within, (Bosius Exerc. Philol. ad Rom. 13, 13. Schwartius Diss. de Comissationibus Vett. Altorf. 1744. 4to. Raphel. ad Rom.)" Fischer.

77. ἀνεστόμωσε τὰς τάφρους] "Aperuit, aperiri jussit ostia, oras fossarum, quæ erant versus fluvium, egesta terra ex illis spatiis, quæ relicta erant inter fluvium, et inter oras fossæ utriusque, et juxta quæ turres excitatæ erant, ita ut aquæ fluvii influere in fossas possent. Sic ἀναστόμωσις, ἀναστομοῦν, a Medicis usurpantur de apertione oris venarum, vulnere, (Cels. 4, 4. 5. 5, 4.) et malagmata vim apertendi habentia dicuntur ἀναστοματικά, (Cels. 5, 18. 25. Foës. Lex. Hippocr.)" Fischer. "Ἀναστομοῦν τὴν τάφρον, 'ostium fossæ conjungere ita fluvio, tam prope alveum fluvii, ut influat aqua.' Nam duo canales, ita conserti, ut alterius orificio alterum excipiatur, dicuntur juncti ἀναστομώσει, quod genus anastomoseων Medici inosculacionem appellant, quoniam os ori inseritur. Ergo h. l. alveus fossæ alveo fluvii inseritur. Vide Wessel. ad Diod. S. 3, 38. ubi dicitur ὁ Ἀράβιος κόλπος ἀνεστομῶ-

ποταμοῦ ὁδὸς πορεύσιμος ἀνθρώποις ἐγίγνετο. XVII. ὥς δὲ τὸ τοῦ ποταμοῦ οὕτως ἐπορεύετο, παρηγγύησεν ὁ Κῦρος Πέρσαις χιλιάρχοις καὶ πεζῶν καὶ ἱππέων εἰς δύο ἄγοντας τὴν χιλιοστὴν παρεῖναι πρὸς αὐτὸν, τοὺς δ' ἄλλους συμμάχους κατ' οὐρανὸν τούτων ἔπεσθαι ἥπερ πρόσθεν τεταγμένους. XVIII. οἱ μὲν δὴ παρῆσαν· ὁ δὲ καταβιβάσας εἰς τὸ ξηρὸν τοῦ ποταμοῦ τοὺς ὑπηρέτας καὶ πεζοὺς καὶ ἱππέας, ἐκέλευσε σκέψασθαι εἰ πορεύσιμον εἴη τὸ ἔδαφος τοῦ ποταμοῦ. XIX. ἐπεὶ δὲ ἀπήγγειλαν ὅτι πορεύσιμον εἴη, ἐνταῦθα δὴ συγκαλέσας τοὺς ἡγεμόνας τῶν πεζῶν καὶ τῶν ἱππέων ἔλεξε τοιάδε·

XX. "Ἄνδρες, ἔφη, φίλοι, ὁ μὲν ποταμὸς ἡμῖν παρακεχώρηκε τῆς εἰς τὴν πόλιν ὁδοῦ· ἡμεῖς δὲ θαρρόυντες εἰσίσωμεν δὴ μηδὲν φοβούμενοι εἰσω, ἐννοούμενοι ὅτι οὗτοι ἐφ' οὓς νῦν πορευσόμεθα ἐκείνοί εἰσιν οὓς ἡμεῖς καὶ συμμάχους πρὸς ἑαυτοῖς ἔχοντας καὶ ἐργηγορότας ἅπαντας καὶ νήφοντας καὶ ἐξωπλισμένους καὶ συντεταγμένους ἐνικῶμεν· XXI. νῦν δ' ἐπ' αὐτοὺς ἵμεν ἐν ᾧ πολλοὶ μὲν αὐτῶν καθεύδουσι, πολλοὶ δ' αὐτῶν μεθύουσι, πάντες δ' ἀσύντακτοί εἰσιν· ὅταν δὲ καὶ αἰσθωνται ἡμᾶς ἔνδον ὄντας, πολὺ ἔτι μᾶλλον ἢ νῦν ἀχρεῖοι ἔσονται ὑπὸ τοῦ ἐκπεπληχθαι. XXII. εἰ δέ τις τοῦτο ἐννοεῖται ὃ δὴ λέγεται φοβερόν εἶναι τοῖς εἰς πόλιν εἰσιούσι, μὴ ἐπὶ τῇ τέγῃ ἀναβάντες βάλλωσιν ἔνθεν καὶ ἔνθεν, τοῦτο μάλιστα θαρρῆτε· ἦν γὰρ ἀναβῶσί τινες ἐπὶ τὰς οἰκίας, ἔχομεν σύμμαχον θεὸν· Ἡφαιστον. εὐφλεκτα δὲ τὰ πρόθυρα αὐτῶν, φοῖνικος μὲν αἱ θύραι πεποιημένα, ἀσφάλτῳ δὲ ὑπεκκαύματι⁷⁸ κεχρισμένοι. XXIII. ἡμεῖς δ' αὖ πολλὴν μὲν δαδα ἔχομεν, ἢ ταχὺ πολὺ πῦρ τέζεται, πολλὴν δὲ πίτταν καὶ στυπεῖον, ἃ ταχὺ πολλὴν παρακαλεῖ φλόγα· ὥστε ἀνάγκη εἶναι ἢ φεύγειν ταχὺ τοὺς ἀπὸ τῶν οἰκιῶν ἢ ταχὺ κατακεκαῦσθαι. XXIV. ἀλλ' ἄγετε λαμβάνετε τὰ ὅπλα· ἡγήσομαι δὲ ἐγὼ σὺν τοῖς θεοῖς. ὑμεῖς δ', ἔφη, ὦ Γαδάτα καὶ Γωβρύα, δείκνυτε τὰς ὁδοὺς· ἴστε γάρ· ὅταν δὲ ἐντὸς γενώμεθα, τὴν ταχίστην ἄγετε ἐπὶ τὰ βασιλεια. XXV. Καὶ μὴν, ἔφασαν οἱ ἀμφὶ τὸν Γωβρύαν, οὐδὲν ἂν εἴη θαυμαστὸν εἰ καὶ ἀκλειστοὶ αἱ πύλαι αἱ

σθαι εἰς τὸν ὠκεανόν." Index to the Leipsic edition, 1784. J. Poll. 2, 102. : "Ἀναστομῶσαι τὰς τάφρους φησὶν Ἡρόδοτος· καὶ Καλλίας ὁ Κωμικὸς, Τραυλὴ μὲν ἔστιν, ἀλλ' ἀνεστομωμένη.

78. ἀσφάλτῳ δὲ ὑπεκκαύματι] I. e.

Bitumen, which easily takes fire, combustible, inflammable. "Ἐπέκκαυμα, τὸ, fomes ; ἀσφαλτος ὑπέκκαυμα, bitumen quod facile concipit ignem." Poppo's Index.

τοῦ βασιλείου εἶεν· ὡς ἐν κώμῳ δοκεῖ γὰρ ἡ πόλις πᾶσα εἶναι τῇδε τῇ νυκτί. φυλακῇ μέντοι πρὸ τῶν πυλῶν ἐντευζόμεθα· ἔστι γὰρ αἰετταγμένη. Οὐκ ἂν ἀμελεῖν δέοι, ἔφη ὁ Κῦρος, ἀλλ' ἰέναι, ἵνα ἀπαρασκευoύς ὡς μάλιστα ἂν⁷⁹ λάβωμεν τοὺς ἄνδρας.

XXVI. Ἐπεὶ δὲ ταῦτα ἐρρήθη, ἐπορεύοντο· τῶν δὲ ἀπαντῶντων οἱ μὲν ἀπέθνησκον παιόμενοι, οἱ δ' ἔφρουγον πάλιν εἴσω, οἱ δ' ἐβόων· οἱ δ' ἀμφὶ τὸν Γωβρύαν συνεβόων αὐτοῖς, ὡς κωμασταὶ ὄντες καὶ αὐτοί· καὶ ἰόντες ἦ ἐδύναντο ὡς τάχιστα ἐπὶ τοῖς βασιλείοις ἐγένοντο. XXVII. καὶ οἱ μὲν σὺν τῷ Γωβρύᾳ καὶ Γαδάτᾳ τεταγμένοι κεκλεισμένας εὐρίσκουσι τὰς πύλας τοῦ βασιλείου· οἱ δ' ἐπὶ τοὺς φύλακας ταχθέντες ἐπεισπίπτουσιν αὐτοῖς πίνουσι πρὸς φῶς⁸⁰ πολὺν, καὶ εὐθὺς ὡς πολεμίοις ἐχρῶντο. XXVIII. ὡς δὲ κραυγὴ καὶ κτύπος ἐγίγνετο, αἰσθόμενοι οἱ ἔνδον τοῦ θορύβου, κελεύσαντος τοῦ βασιλέως σκέψασθαι τί εἴη τὸ πρᾶγμα, ἐκθέουσί τινες ἀνοίξαντες τὰς

79. ὡς μάλιστα ἂν] "So Guelf. and Par.; ἂν is customarily added to certain adverbs. Thus ὡς ἂν μάλιστα δι' ὀργῆς, Thuc. 6, 57.; ὅτι ἥκιστα ἂν ἐπιφθόνως, below s. 37.; in like manner, ἥκιστα ἂν, Thuc. 6, 66. 82. τάχα ἂν, 6, 2. (Schæf. Melet. Cr. 121.) Hence too we may defend λίαν ἂν ταχὺ, Anab. 5, 9, 28. which Porson and Schneider attempted to emend, and hence we may correct what I have said in Obs. Crit. ad Thuc. 237." Poppo.

80. φῶς] "Fire, Hesych. φῶς—καὶ τὸ πῦρ. See Raphael. ad Jerem. 51, 39. and Mark 14, 54. Cyrop. 7, 5, 10. Compare Luke 22, 56. Hist. 6, 2, 17. Πῦρ νύκτωρ οὐκ ἔκαε, πρὸ δὲ τοῦ στρατεύματος φῶς ἐποίει, ἵνα μηδεὶς λάθῃ προσιών. Sic Cyrop. 4, 2, 8. Λέγεται φῶς τῷ Κύρῳ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ προφανὲς γενέσθαι. Anab. 3, 1, 9. φῶς μέγα ἐκ Διὸς ἰδεῖν—καὶ λάμπεσθαι τὸ πῦρ." Sturz. "φῶς is here fire, as in Mark 14, 54. Luke 22, 55—56. and although this notion of the word is good Greek in itself, as even this passage proves, (see Leuncl. ad h. l. and Raphael. ad Marc. 14, 54.) yet it appears certain 1. that it was more frequently used in more recent times, at least in Eurip. Phœn. 191. for πῦρ two Codd. exhibit φῶς, which Valck.

also considered to be a gloss; 2. that Mark and Luke followed the Hebrew form of speech, see Isaiah 31, 9. where Symm. has πῦρ, but Aq. and Theodot. φῶς." Fischer. "Xen. Mem. 4, 3, 4. 'Ὁ μὲν ἥλιος φωτεινὸς ἂν τὰς ὥρας ἡμῖν σαφηνίζει·' [3, 10, 1. Τὰ σκοτεινὰ καὶ τὰ φωτεινὰ σάματα.] "φῶς per φωτὸς et φωτὶ non flectebant Græci ante Macedonum imperium; ut neque φωτεινὸς, φωτίζειν, etc. dicebant. In Xen. (h. l.) φωτεινὸς invexerunt librarii." Porsoniana p. 390. Kidd. The gen. φωτὸς occurs in Mem. 4, 3, 3. Φωτὸς δεόμεθα, ὃ ἡμῖν οἱ θεοὶ παρέχουσι, Cyrop. 4, 2, 5. "Ἐτι φωτὸς ὄντος. It is worthy of remark too that the first passage from Mem. 4, 3, 4. where φωτεινὸς occurs, and which Porson condemns as a marginal gloss, usurping the place of the true word, is well defended by the other passage, where φωτεινὸς is opposed to σκοτεινὸς, and where the termination of εἰνος in the one adjective, σκοτεινὸς, gives the greatest probability that it was used in the other, which immediately follows it, φωτεινός. That Xen. had no objection to adjectives ending in εἰνος, is apparent from his introducing into his writings, ἄλεινός, ἑλεεινός, ψυχρινός, etc.

πύλας. XXIX. οἱ δ' ἀμφὶ τὸν Γαδάταν ὡς εἶδον τὰς πύλας χαλώσας, εἰσπίπτουσι καὶ τοῖς πάλιν φεύγουσιν εἴσω ἐφεπόμενοι καὶ παίοντες ἀφικνοῦνται πρὸς τὸν βασιλέα· καὶ ἤδη ἐστηκότα αὐτὸν καὶ ἐσπασμένον ὃν εἶχεν ἀκινάκην εὐρίσκουσι. XXX. καὶ τοῦτον μὲν οἱ σὺν Γαδάτᾳ καὶ Γωβρύᾳ πολλοὶ ἔχειροῦντο· καὶ οἱ σὺν αὐτῷ δὲ ἀπέθνησκον, ὁ μὲν προβαλλόμενός τι, ὁ δὲ φεύγων, ὁ δὲ γε καὶ ἀμυνόμενος ὅτῳ ἐδύνατο. XXXI. ὁ δὲ Κῦρος διέπεμπε τὰς τῶν ἱππέων τάξεις κατὰ τὰς ὁδοὺς καὶ προεῖπεν οὓς μὲν ἔξω λαμβάνοιεν κατακαίνειν, τοὺς δ' ἐν ταῖς οἰκίαις κηρύττειν τοὺς Συριστὶ ἐπίσταμένους ἔνδον μένειν· εἰ δέ τις ἔξω ληφθείη, ὅτι θανατώσοιτο.

XXXII. Οἱ μὲν δὴ ταῦτα ἐποιοῦν. Γαδάτας δὲ καὶ Γωβρύας ἦκον· καὶ θεοὺς μὲν πρῶτον προσεκύουν, ὅτι τετιμωρημένοι ἦσαν τὸν ἀνόσιον βασιλέα, ἔπειτα δὲ Κύρον κατεφίλουν καὶ χεῖρας καὶ πόδας, πολλὰ δακρύοντες ἅμα χαρᾷ καὶ εὐφραινόμενοι. XXXIII. ἐπεὶ δὲ ἡμέρα ἐγένετο καὶ ἦσθοντο οἱ τὰς ἄκρας ἔχοντες ἐαλωκυῖάν τε τὴν πόλιν καὶ τὸν βασιλέα τεθνηκότα, παραδιδούσι καὶ τὰς ἄκρας. XXXIV. ὁ δὲ Κῦρος τὰς μὲν ἄκρας εὐθὺς παρελάμβανε καὶ φρουράρχους τε καὶ φρουροὺς εἰς ταύτας ἀνέπεμπε, τοὺς δὲ τεθνηκότας θάπτειν ἐφῆκε τοῖς προσήκουσι· τοὺς δὲ κήρυκας κηρύττειν ἐκέλευσεν ἀποφέρειν πάντας τὰ ὅπλα Βαβυλωνίους· ὅπου δὲ ληφθείη ὅπλα ἐν οἰκίᾳ, προηγόρευεν ὡς πάντες οἱ ἔνδον ἀποθανοῖντο. οἱ μὲν δὴ ἀπέφερον, ὁ δὲ Κῦρος ταῦτα μὲν εἰς τὰς ἄκρας κατέθετο, ὡς εἴη ἔτοιμα εἰ τί ποτε δέοι χρῆσθαι. XXXV. ἐπεὶ δὲ ταῦτ' ἐπέπρακτο, πρῶτον μὲν τοὺς μάγους καλέσας, ὡς δοριαλώτου τῆς πόλεως οὔσης ἀκροθίνια⁸¹ τοῖς θεοῖς καὶ τεμένη ἐκέλευσεν ἐξελεῖν· ἐκ τοῦτου δὲ καὶ οἰκίας διεδίδου καὶ ἀρχεῖα⁸² τούτοις οὔσπερ κοινῶνας⁸³ ἐνόμιζε

81. ἀκροθίνια] “It is derived from *θῖνες*, i. e. *σωροί*, (Etym. M. and Phav.) Hence it properly signifies *primitiæ frugum*, αἱ ἀπαρχαὶ τῶν καρπῶν, (Etym. M. and Hes.) because they were taken ‘de summis frugum acervis;’ but it was thence used, in a generic sense, to signify *primitiæ* in any thing, (Hesych. Ἀκροθίνιον, πᾶσα ἀπαρχή, Gloss. Fabr. N. T. 174.) and particularly *primitiæ prædæ*, (Hesych. λαφύρων ἀπαρχαί,) as in this place, and in Herod. 8, 121. and lastly it denoted the plunder itself, (Hesych. Ἀκροθίνιον σκύλα: Phav. Ἀκροθίνια

τὰ ἀπὸ τῶν πολεμίων λάφυρα.)” Fischer.

82. τεμένη, οἰκίας, καὶ ἀρχεῖα] “Τεμένη, ‘places consecrated to the gods,’ sometimes ‘temples,’ sometimes ‘altars,’ sometimes ‘groves,’ (Ind. Æschin. Dial.;) οἰκίαι, ‘private houses;’ ἀρχεῖα, ‘public edifices,’ i. e. ‘public offices, official residences, in which magistrates assembled to deliberate on public affairs,’ (Suid. and Salierius ad Th. Mag. 145.)” Fischer.

83. κοινῶνας] “I have rejected the common reading *κοινωνοὺς*, which is evidently glossarial, and have re-

τῶν καταπεπραγμένων· καὶ οὕτω διένειμεν ὥσπερ ἐδέδοκτο τὰ κράτιστα τοῖς ἀρίστοις. εἰ δέ τις οἶοιτο μεῖον ἔχειν, διδάσκειν προσιόντας ἐκέλευε. XXXVI. προεῖπε δὲ Βαβυλωνίους μὲν τὴν γῆν ἐργάζεσθαι καὶ τοὺς δασμοὺς ἀποφέρειν καὶ θεραπεύειν τούτους οἷς ἕκαστοι αὐτῶν ἐδόθησαν· Πέρσας δὲ τοὺς κοινωνοὺς καὶ τῶν συμμάχων ὅσοι μένειν ἡρῶντο παρ' αὐτῷ ὥς δεσπότας ὧν ἔλαβον προηγόρευε διαλέγεσθαι.

XXXVII. Ἐκ δὲ τούτου ἐπιθυμῶν ὁ Κῦρος ἤδη κατασκευάσασθαι καὶ αὐτὸς ὡς βασιλεῖ ἡγεῖτο πρέπειν, ἔδοξεν αὐτῷ τοῦτο σὺν τῇ τῶν φίλων γνώμῃ ποιῆσαι, ὡς ὅτι ἡκιστα ἂν ἐπιφθόνως σπάνιός τε καὶ σεμνὸς φανείη. ὦδε οὖν ἐμηχανᾶτο τοῦτο. ἅμα τῇ ἡμέρᾳ στὰς ὅπου ἐδόκει ἐπιτίθειον εἶναι προσεδέχετο τὸν βουλούμενον λέγειν τι καὶ ἀποκρινάμενος ἀπέπεμπεν. XXXVIII. οἱ δ' ἄνθρωποι ὡς ἔγνωσαν ὅτι προσδέχοιτο, ἦκον ἀμήχανοι τὸ πλῆθος· καὶ ὠθυμένων περὶ τοῦ προσελθεῖν μηχανή τε πολλή καὶ μάχη ἦν. XXXIX. οἱ δὲ ὑπηρέται ὡς ἠδύναντο διακρίναντες προσίεσαν. ὁπότε δέ τις καὶ τῶν φίλων διωσάμενος τὸν ὄχλον προφανείη, προτείνων ὁ Κῦρος τὴν χεῖρα προσήγετο αὐτοὺς καὶ οὕτως ἔλεγεν, "Ἄνδρες φίλοι, περιμένετε, ἕως τὸν ὄχλον διωσόμεθα· ἔπειτα δὲ καθ' ἡσυχίαν συγγενησόμεθα. οἱ μὲν δὴ φίλοι περιέμενον, ὁ δ' ὄχλος πλείων καὶ πλείων ἐπέβρβει, ἕωσπερ ἔφθασεν ἐσπέρα γενομένη πρὶν τοῖς φίλοις αὐτὸν

stored the genuine reading from the margin of Cod. Guelf." (from Cod. Alt.) "and from Suidas, who has quoted this passage, and interprets it by *κοινωνούς*. *Κοινῶν* indeed is so rare a term, that learned men have yet discovered no examples of it except in Pind. Pyth. 3, 50," [where, however, Valck. Adoniaz. p. 227. would read *ξυνῶν*.] "but it is also Xenophontean; see the Index:— [*Ῥ Κοινῶνες, socii, viri principes, qui rei gerendæ administrandæque reip. sunt socii*, 7, 5, 35. 8, 1, 6.; *syn. οἱ περὶ αὐτὸν*, 8, 1, 36. *οἱ μεθ' αὐτοῦ*, 3, 1, 25. *ἄρχοντες*, 8, 1, 40.; *i. q. κοινωνοί*, cf. Buttm. Gr. Gr. Max. s. 56. p. 220.' In Cyrop. 8, 1, 16. for τοὺς *κοινῶνας*, in the margins we have τοὺς *κοινωνούς*, in Guelf. τοὺς *κοινωνούντας*. Glossæ: *Κοινῶν Sociatus, Coniunctus, Copulatus*.] "Xen. is also noticed by J. Poll. 8, 134. as having

used this term: *Οἱ γὰρ κοινῶνες Ξενοφῶντος ἴδιον*. Hesychius himself, who has, *Κοινῶνας, κοινωνοὺς*, undoubtedly had this passage of Xen. in view," [where see Albert. and see also Obs. Misc. Nov. 1, 82.] "Zonaras has expressed only the meaning, *Καὶ οἰκίας δὲ διεδίδου καὶ ἀρχεῖα τοῖς κοινῶνήσασιν τῶν πεπραγμένων αὐτῷ*." Zeune. "Nothing can be more true and certain than this criticism, and yet Schneider has restored the old word *κοινωνούς*." Poppo. Fischer contends that *κοινῶνας* is the true reading. Suidas produces these words, as if they also were found in Xen.: *Τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἄξειν, καὶ ὅσοι κοινῶνες αὐτοῦ τῆς φυγῆς ἐγένοντο*. In Cyrop. 4, 2, 21. we have *οἱ κοινωνοί*, "*adjutores, socii, syn. σύμμαχοι*." Index in Poppo's edition. The words are: "*Ἡδὲ γὰρ καὶ πρὸς ὑμᾶς ὡς πρὸς συμμάχους καὶ κοινωνοὺς διαλέγομαι*."

σχολάσαι καὶ συγγενέσθαι. XL. οὕτω δὴ ὁ Κῦρος λέγει, ἴΑρα, ἔφη, ὧ ἄνδρες, νῦν μὲν καιρὸς διαλυθῆναι; αὔριον δὲ πρῶτ' ἔλθετε· καὶ γὰρ ἐγὼ βούλομαι ὑμῖν τὶ διαλεχθῆναι. ἀκούσαντες ταῦτα οἱ φίλοι ἄσμενοι ᾤχοντο ἀποθέοντες, δίκην δεδωκότες ὑπὸ πάντων τῶν ἀναγκαίων.⁸⁴ καὶ τότε μὲν οὕτως ἐκοιμήθησαν.

XLI. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ ὁ μὲν Κῦρος παρῆν εἰς τὸ αὐτὸ χωρίον, ἀνθρώπων δὲ πολὺ πλεῖον πλῆθος περιειστῆκει⁸⁵ βουλομένων προσ-
 ιέναι, καὶ πολὺ πρότερον ἢ οἱ φίλοι παρῆσαν. ὁ οὖν Κῦρος περι-
 στησάμενος τῶν ξυστοφόρων Περσῶν κύκλον μέγαν εἶπε μηδένα
 παριέναι ἢ τοὺς φίλους τε καὶ ἄρχοντας τῶν Περσῶν τε καὶ τῶν
 συμμάχων. XLII. ἐπεὶ δὲ συνῆλθον αὐτοὶ, ἔλεξεν ὁ Κῦρος αὐτοῖς
 τοιαῦτα. Ἄνδρες φίλοι καὶ ξύμμαχοι, τοῖς μὲν θεοῖς οὐδὲν ἂν
 ἔχοιμεν μέμψασθαι τὸ μὴ οὐχὶ μέχρι τοῦδε πάντα ὅσα εὐχόμεθα
 καταπεπραχέναι· εἰ μέντοι τοιοῦτόν ἐσται τὸ μέγαλα πράττειν ὥστε
 μὴ οἷόν τε εἶναι μήτε ἀμφ' αὐτὸν σχολὴν ἔχειν μήτε μετὰ τῶν φί-
 λων εὐφρανθῆναι, ἐγὼ μὲν χαίρειν ταύτην τὴν εὐδαιμονίαν κελεύω.
 XLIII. ἐνενοήσατε γὰρ, ἔφη, καὶ χθὲς δήπου ὅτι ἔωθεν ἀρξάμενοι
 ἀκούειν τῶν προσιόντων οὐκ ἐλήξαμεν πρόσθεν ἐσπέρας· καὶ νῦν
 ὁρᾶτε τούτους καὶ ἄλλους πλείονας τῶν χθὲς παρόντων ὡς πράγματα
 ἡμῖν παρέξοντας. XLIV. εἰ οὖν τις τούτοις ὑφέξει ἑαυτὸν, λογι-
 ζομαι μικρὸν μὲν τι ὑμῖν μέρος ἐμοῦ μετεσόμενον, μικρὸν δέ τι ἐμοὶ
 ὑμῶν· ἐμαντοῦ μέντοι σαφῶς οἶδ' ὅτι οὐδ' ὅτιοῦν μοι μετέσται.
 XLV. ἔτι δ', ἔφη, καὶ ἄλλο ὁρῶ γελοῖον πρᾶγμα. ἐγὼ γὰρ δήπου
 ὑμῖν μὲν ὥσπερ εἰκὸς διάκειμαι· τούτων δὲ τῶν περιεστηκότων ἢ
 τινα ἢ οὐδένα⁸⁶ οἶδα, καὶ οὗτοι πάντες οὕτω παρεσκευασμένοι εἰσὶν

84. ὑπὸ πάντων τῶν ἀναγκαίων] "So the Eton edition rightly, and Steph. Leuncl. and Bodl. (Guelf. and Par.) In like manner, Anab. 4, (4, 14.) "Ὅσοι δὲ, ὅτε τοπρότερον ἀπῆρσαν, τὰς οἰκίας ἐνέπηρσαν, ὑπὸ τῆς αἰθρίας δίκην ἐδίδοσαν. The common reading is ἀπὸ πάντων." Hutchinson, "Τὰ ἀναγκαῖα, ratione hominis, qua hominis, dicuntur *necessitates*, requisita naturæ, ea quæ natura facere quemque cogit. Jam duces illi inde a primo diluculo ad vesperam fuerant apud Cyrum; neque edere potuerant, neque bibere, neque urinam reddere, neque alvum exonerare. Erant ergo puniti

ab omnibus naturæ requisitis, quatenus coacti erant abstinere cibo et potu, urinam et alvum continere. Sic vero apparet recte legi ὑπὸ, cum δίκην δίδοναι, ut Lat. *pœnam dare*, sit i. q. *κολάζεσθαι*." Fischer.

85. περιειστῆκει] I. e. "Circumstabat. Cod. Guelf. περιεστήκει, but the vulgar reading is Homeric, II. T. 117. and thus Attic, Plato Polit. i. p. 377. Bas. 1." Fischer.

86. ἢ τινα ἢ οὐδένα] "Ἡ τις, ἢ οὐδείς, fere nemo, fere nullus: see Abresch Diluc. Thuc. 344. Auctar. 316. Casaub. ad Pers. p. 40. Par." Fischer.

ὥς ἦν νικῶσιν ὑμᾶς ὠθοῦντες, πρότεροι ἂ βούλονται ὑμῶν παρ' ἐμοῦ διαπραξόμενοι. ἐγὼ δὲ ἡξίουν τοὺς τοιούτους, εἴ τίς τι ἐμοῦ δέοιτο, θεραπεύειν ὑμᾶς τοὺς ἐμοὺς φίλους δεομένους προσαγωγῆς.

XLVI. ἴσως ἂν οὖν εἴποι τις, τί δῆτα οὐχ οὕτως ἐξ ἀρχῆς παρεσκευασάμην, ἀλλὰ παρεῖχον ἐν τῷ μέσῳ ἐμαυτόν. ὅτι τὰ τοῦ πολέμου τοιαῦτα ἐγίγνωσκον ὄντα ὥς μὴ ὑστερίζειν δέον τὸν ἄρχοντα μήτε τὸ εἰδέναι ἂ δεῖ μήτε τὸ πράττειν ἂ ἂν καιρὸς ἦ· τοὺς δὲ σπανίους ἰδεῖν στρατηγούς πολλὰ ἐνόμιζον ὧν δεῖ πραχθῆναι παριέναι.

XLVII. νῦν δ' ἐπειδὴ καὶ ὁ φιλοπονώτατος πόλεμος ἀναπέπνυται, δοκεῖ μοι καὶ ἡ ἐμὴ ψυχὴ ἀναπαύσεώς τινος ἀξιοῦν τυγχάνειν. ὥς οὖν ἐμοῦ ἀποροῦντος ὅ,τι ἂν τύχοιμι ποιῶν ὥστε καλῶς ἔχειν τὰ τε ἡμέτερα καὶ τὰ τῶν ἄλλων ὧν ἡμᾶς δεῖ ἐπιμελεῖσθαι, συμβουλευέτω ὅ,τι τις ὁρᾷ συμφορώτατον.

XLVIII. Κῦρος μὲν οὕτως εἶπεν· ἀνίσταται δ' ἐπ' αὐτῷ Ἀρτάβαζος ὁ συγγενὴς ποτε φήσας εἶναι καὶ εἶπεν, Ἦ καλῶς, ἔφη, ἐποίησας, ὦ Κῦρε, ἄρξας τοῦ λόγου. ἐγὼ γὰρ ἔτι νέον μὲν ὄντος σοῦ πάννυ ἀρξάμενος ἐπεθύμουν φίλος γενέσθαι, ὁρῶν δέ σε οὐδὲν δεόμενον ἐμοῦ κατώκνουν σοι προσιέναι.

XLIX. ἐπεὶ δὲ ἔτυχες ποτε καὶ ἐμοῦ δεηθεὶς προθύμως ἐξαγγεῖλαι πρὸς Μήδους τὰ παρὰ Κναζάρου, ἐλογιζόμεν, εἰ ταῦτα προθύμως σοὶ συλλάβοιμι, ὥς οἰκειὸς τέ σοι ἐσοίμην καὶ ἐξέσοιτό μοι διαλέγεσθαι σοὶ ὁπόσον ἂν χρόνον βουλοίμην.

L. καὶ ἐκεῖνα μὲν δὴ ἐπράχθη ὥστε σε ἐπαινεῖν. μετὰ δὲ τοῦτο Ὑρκάνιοι μὲν πρῶτοι φίλοι ἡμῖν ἐγένοντο καὶ μάλα πεινῶσι συμμάχων· ὥστε μόνον οὐκ ἐν ταῖς ἀγκάλαις περιεφέρομεν⁸⁷ αὐτοὺς ἀγαπῶντες.

μετὰ δὲ τοῦτο ἐπεὶ ἐάλω τὸ πολέμιον στρατόπεδον, οὐκ, οἶμαι, σχολή σοι ἦν ἀμφ' ἐμέ ἔχειν· καὶ ἐγὼ σοὶ συνεγίγνωσκον.

LI. ἐκ δὲ τούτου Γωβρύας ἡμῖν φίλος ἐγένετο, καὶ ἐγὼ ἔχαιρον· καὶ αὖθις Γαδάτας· καὶ ἤδη ἔργον σου ἦν μεταλαβεῖν.

ἐπεὶ γε μέντοι καὶ Σάκαι καὶ Καδούσιοι σύμμαχοι ἐγεγέννητο, θεραπεύειν εἰκότως ἔδει τούτους· καὶ γὰρ οὗτοι σὲ ἐθεράπευον.

LII. ὥς δ' ἤλθομεν πάλιν, ἔνθεν ὠρμήθημιν, ὁρῶν σε ἀμφ' ἵππους ἔχοντα, ἀμφ' ἄρματα, ἀμφὶ μηχανάς, ἡγούμεν, ἐπεὶ ἀπὸ τούτου σχολάσαις, τότε σε καὶ ἀμφ' ἐμέ ἔξειν σχολήν. ὥς γε μέντοι ἤλθεν

87. μόνον οὐκ ἐν ταῖς ἀγκάλαις περιεφέρομεν] Hesych. Μονονούκ· σχεδόν, ἐγγύς. Phav. Μονονουχί· σχεδόν, ἐγγύς. Καὶ μονονού. With this phrase

compare Terence Adelph. 4, 2, 24. in manibus gestare, 4, 5, 75. in sinu gestare.

ἡ δεινὴ ἀγγελία τὸ πάντας ἀνθρώπους ἐφ' ἡμᾶς συλλέγεσθαι, ἐγὶ γνωσκον ὅτι ταῦτα μέγιστα εἶη· εἰ δὲ ταῦτα καλῶς γένοιτο, εὖ ἡδὴ ἐδόκουν εἰδέναι ὅτι πολλὴ ἔποιτο ἀφθονία τῆς ἐμῆς καὶ τῆς σῆς συνουσίας. LIII. καὶ νῦν δὴ νενικήκαμεν τε τὴν μεγάλην μάχην καὶ Σάρδεις καὶ Κροῖσον ὑποχείριον ἔχομεν καὶ Βαβυλῶνα ἡγήκαμεν καὶ πάντα κατεστράμμεθα, καὶ μὰ τὸν Μίθρην⁸⁸ ἐγὼ τοι ἐχθὲς εἰ μὴ πολλοῖς διεπύκτευσα,⁸⁹ οὐκ ἂν ἐδυνάμην σοὶ προσελθεῖν. ἐπεὶ γε μέντοι ἐδεξιώσω με καὶ παρὰ σοὶ ἐκέλευσας μένειν, ἡδὴ περίβλεπτος⁹⁰ ἦν, ὅτι μετὰ σοῦ ἄσιτος καὶ ἄποτος διημέρευον. LIV. νῦν οὖν εἰ μὲν ἔσται πῃ ὅπως οἱ πλείστου ἄξιοι γεγενημένοι πλείστον σου μέρος μεθέξομεν· εἰ δὲ μὴ, πάλιν αὖ ἐγὼ ἐθέλω παρὰ σοῦ ἐξαγγέλλειν ἀπιέναι πάντας ἀπὸ σοῦ πλὴν ἡμῶν τῶν ἐξ ἀρχῆς φίλων.

LV. 'Επὶ τούτῳ ἐγέλασε μὲν ὁ Κῦρος καὶ ἄλλοι πολλοί. Χρυσάντας δὲ ἀνέστη ὁ Πέρσης καὶ ἔλεξεν ὧδε· 'Αλλὰ τὸ μὲν πρόσθεν, ὦ Κῦρε, εἰκότως ἐν τῷ φανερῷ σαυτὸν παρείχες δι' ἃ τε αὐτὸς εἶπες καὶ ὅτι οὐχ ἡμᾶς σοὶ μάλιστα ἦν θεραπευτέον. ἡμεῖς μὲν γὰρ καὶ ἡμῶν αὐτῶν ἔνεκα παρήμεν· τὸ δὲ πλῆθος ἔδει ἀνακτᾶσθαι ἐκ παντὸς τρόπου, ὅπως ὅτι ἥδιστα συμπονεῖν καὶ συγκινδυνεύειν ἡμῖν ἐθέλοισιν. LVI. νῦν δ' ἐπειδὴ οὐχ οὕτω τρόπου μόνον ἔχεις, ἀλλὰ καὶ ἄλλους ἀνακτᾶσθαι δύνασαι οὓς καιρὸς εἶη, ἡδὴ καὶ οἰκίας σὲ τυχεῖν ἄξιον· ἢ τί ἀπολαύσεις ἂν τῆς ἀρχῆς, εἰ μόνος ἄμοιρος εἴης ἐστίας, οὗ οὔτε ὀσιώτερον χωρίον ἐν ἀνθρώποις οὔτε ἥδιον οὔτε οἰκειώτερόν ἐστιν οὐδέν; ἔπειτα δ', ἔφη, οὐκ ἂν οἶε καὶ ἡμᾶς αἰσχύνεσθαι, εἰ σὲ μὲν ὀρῶμεν ἔξω καρτεροῦντα, αὐτοὶ δ' ἐν οἰκίαις εἴημεν καὶ σοῦ δοκοίημεν πλεονεκτεῖν; LVII. ἐπεὶ δὲ Χρυσάντας ταῦτα ἔλεξε, συνηγόρευον αὐτῷ κατὰ ταῦτα πολλοί. ἐκ τούτου δὴ εἰσέρχεται εἰς

88. μὰ τὸν Μίθρην] "This is a form of swearing by the Sun, which was particularly used by the Persian kings, (Brisson. 1, 162.); it was the most solemn and most sacred oath possible. For the Sun was called by the Persians Μίθρης or Μίθρας, Hesych. ὁ ἥλιος παρὰ Πέρσαις, (Reland Diss. 8. p. 197.;) and was worshipped as a God, Hesych. ὁ πρῶτος ἐν Πέρσαις θεός, Strabo 15. p. 732. Cas. Τίμῳσι δὲ καὶ ἥλιον, ὃν καλοῦσι Μίθραν. See Herod. 1, 131. Fabric. Bibl. Antiq. 8, 12. p. 382. Nonnus Synag. Hist. 1,

6. 47. p. 130. 143. Eton., Brisson. 2, 8. Gataker Advers. Posth. 21. p. 659." Fischer.

89. διεπύκτευσα] I. e. "Had wrestled or fought my way through the crowd;" "Pugilassem, perrupissem turbam, Cic. Off. 1, 9. 'De quibus inter se digladiari solent.'" Fischer.

90. περίβλεπτος] "Lat. conspicuus, he to whom all turn their eyes on account of the virtue, in which he excels; or of the honor, to which he has been raised." Fischer.

τὰ βασιλεία, καὶ τὰ ἐκ Σάρδεων χρήματα ἐνταυθ' οἱ ἄγοντες ἀπέδοσαν. ἐπεὶ δὲ εἰσηλθεν ὁ Κῦρος, πρῶτον μὲν Ἑστίαν⁹¹ ἔθυσεν, ἔπειτα Διὶ βασιλεῖ, καὶ εἴ τιτι ἄλλῳ θεῷ οἱ μάγοι ἐξηγοῦντο.

LVIII. Ποίησας δὲ ταῦτα τὰ ἄλλα ἤδη ἤρχετο διοικεῖν. ἐννοῶν δὲ τὸ αὐτοῦ πρᾶγμα ὅτι ἐπιχειροῖ μὲν ἄρχειν πολλῶν ἀνθρώπων, παρασκευάζοιτο δὲ οἰκεῖν ἐν πόλει τῇ μεγίστῃ τῶν φανερῶν, αὕτη δὲ οὕτως ἔχοι αὐτῷ ὥς ἂν πολεμιωτάτῃ γένοιτο ἀνδρὶ πόλις, ταῦτα δὲ λογιζόμενος φυλακῆς περὶ τὸ σῶμα ἡγήσατο δεῖσθαι. LIX. γούς δ' ὅτι οὐδαμοῦ ἀνθρωποὶ εὐχειρωτότεροί εἰσιν ἢ ἐν σίτοις καὶ ποτοῖς καὶ λουτροῖς⁹² καὶ κοίτῃ καὶ ὕπνῳ, ἐσκόπει τίνας ἂν ἐν τούτοις περὶ ἑαυτὸν πιστοτάτους ἔχοι. ἐνόμισε δὲ μὴ ἂν γενέσθαι ποτὲ πιστὸν ἀνθρώπον ὅστις ἄλλον μᾶλλον φιλήσοι τοῦ τῆς φυλακῆς δεομένου.

LX. τοὺς μὲν οὖν ἔχοντας παῖδας ἢ γυναῖκας συναρμοζούσας ἢ παιδικὰ ἔγνω φύσει ἡναγκάσθαι ταῦτα μάλιστα φιλεῖν· τοὺς δὲ εὐνούχους ὅρων πάντων τούτων στερομένους ἡγήσατο τούτους ἂν περὶ πλείστου ποιεῖσθαι οἷτινες δύνανται πλουτίζειν μάλιστα αὐτοὺς καὶ βοηθεῖν, εἴ τι ἀδικοῖντο, καὶ τιμὴς περιάπτειν αὐτοῖς· τούτους δὲ εὐεργετοῦντα ὑπερβάλλειν αὐτὸν οὐδένα ἂν ἡγεῖτο δύνασθαι.

LXI. πρὸς δὲ τούτοις ἄδοξοι ὄντες οἱ εὐνούχοι παρὰ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις καὶ διὰ τοῦτο δεσπότου ἐπικούρου προσδέονται· οὐδεὶς γὰρ ἂν ἦν ὅστις οὐκ ἂν ἀξιώσειεν εὐνούχου πλέον ἔχειν ἐν παντὶ, εἰ μὴ τι ἄλλο κρεῖττον ἀπείργοι· δεσπότη δὲ πιστὸν ὄντα οὐδὲν κωλύει πρωτεύειν καὶ τὸν εὐνούχον. LXII. ὁ δ' ἂν μάλιστα τις οἰηθείη, ἀνάλκιδας⁹³ τοὺς εὐνούχους γίγνεσθαι, οὐδὲ τοῦτο ἐφαίνετο αὐτῷ. ἐτεκμαίρετο δὲ καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ζώων ὅτι οἱ τε ὑβρίζαι ἵπποι

91. Ἑστίαν] "Unless Xen. has assigned to the Persians the manners of the Greeks, we may, with Zeune, interpret Ἑστίαν 'the sacred fire,' guided by Procopius 1, 24. who writes about this fire: Τοῦτ' ἔστι τὸ πῦρ, ὅπερ Ἑστίαν ἐκάλουν τε καὶ ἐσέβοντο ἐν τοῖς ἄνω χρόνοις Ῥωμαῖοι." Schneider. See 1, 6, 1.

92. ἐν λουτροῖς] Poppo is silent here, but Fischer has the following note:—"For λουτρῶν Guelf. has λουτροῖς, erroneously. The plural is owing to the transcribers, 'qui se offendi siverint verbis σίτοις καὶ ποτοῖς:' the thing itself rejects this reading. For λουτρὸν is properly *lavacrum*,

lavatio, Gl. vet.; 2. the water used for lavation; 3. the place of lavation, but, when it is so used, the old grammarians direct the accent to be changed; λουτρον. (Etyim. M. and Phav.) In the passage under consideration it means *lavatio*, so that ἐν λουτρῷ is *lavationis tempore*, or *de balneo*." "Λουτρὸν," says Sturz, "a bath," Ἀθ. 2, 10. γυμνάσια καὶ λουτρά, which he soon afterwards calls λουτρῶνας: 2. *lotio*, *lotura*, Π. 7, 5, 20. ἐν λουτρῷ, at the time of lavation, O. 5, 9. θερμοῖς λουτροῖς, 9, 7. 10, 8."

93. ἀνάλκιδας] Ἀναλκίς, without strength, weak, ἀσθενής, Hesych.: an Homeric term, Od. Γ. 374.

ἐκτεμνόμενοι τοῦ μὲν δάκνειν καὶ ὑβρίζειν ἀποπαύονται, πολεμικοὶ δὲ οὐδὲν ἦττον γίνονται, οἳ τε ταῦροι ἐκτεμνόμενοι τοῦ μὲν μέγα φρονεῖν καὶ ἀπειθεῖν ὑφίενται, τοῦ δ' ἰσχύειν καὶ ἐργάζεσθαι οὐ στερίσκονται· καὶ οἱ κύνες δὲ ὡσαύτως τοῦ μὲν ἀπολείπειν τοὺς δεσπότης ἀποπαύονται ἐκτεμνόμενοι, φυλάττειν δὲ καὶ εἰς θήραν οὐδὲ κακίους γίνονται. LXIII. καὶ οἳ γε ἄνθρωποι ὡσαύτως ἡρεμέστεροι γίνονται στερισκόμενοι ταύτης τῆς ἐπιθυμίας, οὐ μέντοι ἁμελέστεροί γε τῶν προσταττομένων, οὐδ' ἦττόν τι ἱππικοί, οὐδὲ ἦττόν τι ἀκοντιστικοί, οὐδὲ ἦττόν τι φιλότιμοι. LXIV. κατάδηλοι δὲ γίνονται καὶ ἐν τοῖς πολέμοις καὶ ἐν ταῖς θήραις ὅτι ἔσωζον τὸ φιλόνεικον ἐν ταῖς ψυχαῖς. τοῦ δὲ πιστοὶ εἶναι ἐν τῇ φθορᾷ τῶν δεσποτῶν μάλιστα βάσανον ἐδίδουσαν· οὐδένας γὰρ πιστότερα ἔργα ἀπεδείκνυντο ἐν ταῖς δεσποτικαῖς συμφοραῖς τῶν εὐνούχων. LXV. εἰ δέ τι ἄρα τῆς τοῦ σώματος ἰσχύος μειοῦσθαι δοκοῦσιν, ὁ σίδηρος ἀνισοῖ τοὺς ἀσθενεῖς τοῖς ἰσχυροῖς ἐν τῷ πολέμῳ· ταῦτα δὴ γινώσκων ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν θυρωρῶν πάντας τοὺς περὶ τὸ ἑαυτοῦ σῶμα θεραπευτῆρας ἐποίησατο εὐνούχους.⁹⁴

LXVI. Ἐγρησάμενος δὲ οὐχ ἱκανὴν εἶναι τὴν φυλακὴν ταύτην πρὸς τὸ πλῆθος τῶν δυσμένως ἐχόντων, ἐσκόπει τίνας τῶν ἄλλων ἂν πιστοτάτους περὶ τὸ βασιλεῖον φύλακας λάβοι. LXVII. εἰδὼς οὖν Πέρσας τοὺς οἰκοὶ κακοβιωτάτους μὲν ὄντας διὰ πενίαν, ἐπιπονώτατα δὲ ζῶντας διὰ τὴν τῆς χώρας τραχύτητα καὶ διὰ τὸ αὐτουργοῦς εἶναι, τούτους ἐνόμιζε μάλιστα ἂν ἀγαπᾷν τὴν παρ' ἑαυτῷ δίαιταν. LXVIII. λαμβάνει οὖν τούτων μυρίους δορυφόρους, οἳ κύκλῳ μὲν

94. ἐποίησατο εὐνούχους] “Ποιεῖσθαι εὐνούχους, is *curare castrandos*, *castrare sibi aliquos*, *castrare suos*, *qui tibi operam dent*; ποιεῖν εὐνούχους is also said, but this is properly *castrare aliquos*, *castrare alienos*, *qui aliis operam dent*, as in Dio Chrys. 20. p. 270. Zonaras has, therefore, rightly explained the words of Xen. ἐξέτεμε καὶ εὐνούχους πεποίηκε, and Zeune has rightly defended this interpretation of them;” [so too Camerarius and Philéllphus.] “But he ought not to have compared the dissimilar forms, *μνήμην*, *ἐξέτασιν*, *δίωξιν ποιεῖσθαι*, &c.; while he ought to have cited 7, 4, 15. ἐποχειρίου ἐποίησατο, 6, 1, 40. κοι-

νωνὸν ἂν σε ποιοῖντο, 8, 8, 20. τοὺς θυρωροὺς ἱππέας πεποίηκασιν. The meaning is: ‘Has eunuchorum virtutes secum cogitans, omnes corporis sui ministros exsecandos curavit, et quidem primos omnium janitores.’” Fischer. Leunclavius:—“Ex eunuchis delegit ministros aulæ suæ.” Zeune considered this interpretation to be opposed to the rules of the language on account of the position of the article, and the use of the middle voice. Weiske has, however, refuted the reasoning of Zeune. “The sense is therefore,” says Schneider, “asciuit eunuchos ad ministeria omnia aulæ.”

νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐφύλαττον περὶ τὰ βασίλεια, ὁπότε ἔσω ραΐσειεν.⁹⁵ ὁπότε δὲ ἐξίοι πον, ἔνθεν καὶ ἔνθεν τεταγμένοι ἐπορεύοντο.

LXIX. νομίσας δὲ καὶ Βαβυλῶνος ὅλης φύλακας δεῖν εἶναι ἱκανοὺς, εἴτ' ἐπιδημῶν αὐτὸς τυγχάνοι εἴτε καὶ ἀποδημῶν, κατέστησε καὶ ἐν Βαβυλῶνι φρουροὺς ἱκανοὺς· μισθὸν δὲ καὶ τούτοις Βαβυλωνίους ἔταξε παρέχειν, βουλόμενος αὐτοὺς ὡς ἀμνηχανωτάτους εἶναι, ὅπως ὅτι ταπεινότατοι καὶ εὐκαθεκτότατοι εἶεν.

LXX. Αὕτη μὲν δὴ περὶ αὐτόν τε φυλακὴ καὶ ἡ ἐν Βαβυλῶνι τότε κατασταθεῖσα καὶ νῦν ἔτι οὕτως ἔχουσα διαμένει. σκοπῶν δ' αὖ ὅπως ἂν καὶ ἡ πᾶσα ἀρχὴ κατέχοιτο καὶ ἄλλη ἔτι προσγίγνοιτο, ἡγήσατο τοὺς μὲν μισθοφόρους τούτους οὐ τοσοῦτον βελτίονας τῶν ὑπηκόων εἶναι ὅσον ἐλάττωνας· τοὺς δὲ ἀγαθοὺς ἄνδρας ἐγίγνωσκε συνεκτέον εἶναι, οἵπερ σὺν τοῖς θεοῖς τὸ κρατεῖν παρέσχον, καὶ ἐπιμελητέον ὅπως μὴ ἀνήσουσι τὴν τῆς ἀρετῆς ἄσκησιν. LXXI. ὅπως δὲ μὴ ἐπιτάττειν αὐτοῖς δοκοίη, ἀλλὰ γνόντες καὶ αὐτοὶ ταῦτα ἄριστα εἶναι οὕτω συμμένειν τε καὶ ἐπιμελοῖντο τῆς ἀρετῆς, συνέλεξε τοὺς τε ὁμοτίμους καὶ πάντας ὁπόσοι ἐπικαίριοι ἦσαν καὶ ἀξιοχρεώτατοι⁹⁶ ἐδόκουν αὐτῷ κοινωνοὶ εἶναι καὶ πόνων καὶ ἀγαθῶν. LXXII. ἐπεὶ δὲ συνῆλθον, ἔλεξε τοιάδε·

"Ἄνδρες φίλοι καὶ σύμμαχοι, τοῖς μὲν θεοῖς μεγίστη χάρις ὅτι ἔδωσαν ἡμῖν τυχεῖν ὧν ἐνομιζομεν ἄξιοι εἶναι. νῦν μὲν γὰρ δὴ ἔχομεν καὶ γῆν πολλὴν καὶ ἀγαθὴν καὶ οἷτινες ταύτην ἐργαζόμενοι θρέψουσιν ἡμᾶς· ἔχομεν δὲ καὶ οἰκίας καὶ ἐν ταύταις κατασκευάς. LXXIII. καὶ μηδεὶς γε ὑμῶν ἔχων ταῦτα νομισάτω ἀλλότρια ἔχειν· νόμος γὰρ ἐν πᾶσιν ἀνθρώποις αἰδιδίος ἐστίν, ὅταν πολεμούντων πό-

95. ραΐσειεν] "Properly those are said ραΐζειν, who, having struggled successfully through a disease, are now convalescent, though still languid. See Triller ad Thom. M. 773. and the authors quoted by him; J. Poll. 3, 108.; and Fischer Ind. Æschin., who, in opposition to Triller, shows that ραΐζειν is applied to those, who are relieved from a disease and are recovering their strength." Sturz. "It is here elegantly transferred to Cyrus, who being before in public, was so harassed by the crowd, which pressed round him, that he could not breathe freely, but afterwards by the advice of his friends and generals he

Xen. Cyrop.

resolved to keep himself at home, that he might enjoy better health." Fischer.

96. ἀξιοχρεώτατοι] "Ἀξιόχρεως is properly *dignus debito*, one who is solvent, i. e. rich; but because such men are worthy of being trusted," (in pecuniary matters where credit is required,) "it is applied to one who is worthy of being trusted," (in a moral point of view,) "as a witness," (in a court of justice, or as an authority in any private transaction,) "as *locuples* is used by Cic. Off. 3, 27., the same as *ἀξιόπιστος*: it is thence used in a general sense for 'proper,' 'worthy,' the same as *ἄγιος*. (Phav.)" Fischer.

Y

λιν ἀλλῶ, τῶν ἐλόντων εἶναι καὶ τὰ σώματα τῶν ἐν τῇ πόλει καὶ τὰ χρήματα. οὐκουν ἀδικία γε ἔξετε ὅ,τι ἂν ἔχητε, ἀλλὰ φιланθρωπία οὐκ ἀφαιρήσεσθε, ἣν τι ἔατε ἔχειν αὐτοὺς. LXXIV. τὸ μέντοι ἐκ τοῦδε οὕτως ἐγὼ γιγνώσκω ὅτι εἰ μὲν τρεψόμεθα ἐπὶ ῥαδιουργίαν καὶ τὴν τῶν κακῶν ἀνθρώπων ἡδυνάθειαν, οἱ νομίζουσι τὸ μὲν πονεῖν ἀθλιώτατον, τὸ δὲ ἀπόνως βιοτεύειν ἡδυνάθειαν, ταχὺ ἡμᾶς φημὶ ὀλίγου ἀξίους ἡμῖν αὐτοῖς ἔσεσθαι καὶ ταχὺ πάντων τῶν ἀγαθῶν στέρησεσθαι. LXXV. οὐ γάρ τοι τὸ ἀγαθοὺς ἄνδρας γενέσθαι τοῦτο ἀρκεῖ ὥστε καὶ διατελεῖν [ὄντας ἀγαθοὺς,] ἣν μή τις αὐτοῦ διὰ τέλους ἐπιμελεῖται· ἀλλὰ ὥσπερ καὶ αἱ ἄλλαι τέχναι ἀμεληθεῖσαι μείονος ἄξιαί γίνονται, καὶ τὰ σώματά γ' αὖ τὰ εὖ ἔχοντα, ὁπόταν τις αὐτὰ ἀνῇ ἐπὶ ῥαδιουργίαν, πονήρως πάλιν ἔχει, οὕτω καὶ ἡ σωφροσύνη καὶ ἡ ἐγκράτεια καὶ ἡ ἀλκή, ὁπόταν τις αὐτῶν ἀνῇ τὴν ἀσκησιν, ἐκ τούτου εἰς τὴν πονηρίαν πάλιν τρέπεται. LXXVI. οὐκ-
 ονν δεῖ ἀμελεῖν οὐδ' ἐπὶ τὸ αὐτίκα ἡδὺν προιέναι αὐτοὺς. μέγα μὲν γάρ,⁹⁷ οἶμαι, ἔργον καὶ τὸ ἀρχὴν καταπρᾶξαι, πολὺ δ' ἔτι μεῖζον τὸ λαβόντα διασώσασθαι. τὸ μὲν γὰρ λαβεῖν πολλάκις τῷ τόλμῃ⁹⁸ μόνον παρασχομένῳ ἐγένετο, τὸ δὲ λαβόντα κατέχειν οὐκέτι τοῦτο ἄνευ σωφροσύνης οὐδ' ἄνευ ἐγκρατείας οὐδ' ἄνευ πολλῆς ἐπιμελείας γίγνεται. LXXVII. ἂ χρὴ γιγνώσκοντας νῦν πολὺ μᾶλλον ἀσκεῖν τὴν ἀρετὴν ἢ πρὶν τάδε τὰγαθὰ κτήσασθαι, εὖ εἰδότας ὅτι ὅταν πλεῖστά τις ἔχῃ, τότε πλεῖστοι τούτῳ καὶ φθονοῦσι καὶ ἐπιβουλεύουσι καὶ πολέμιοι γίνονται, ἄλλως τε κἂν παρ' ἀκόντων τά τε κτήματα καὶ τὴν θεραπείαν⁹⁹ ὥσπερ ἡμεῖς ἔχῃ. τοὺς μὲν οὖν θεοὺς οἶεσθαι χρὴ σὺν ἡμῖν ἔσεσθαι· οὐ γὰρ ἐπιβουλεύσαντες ἀδίκως ἔχομεν, ἀλλ' ἐπιβουλευθέντες ἐτιμωρησάμεθα. LXXVIII. τὸ μέντοι μετὰ τοῦτο κράτιστον ἡμῖν αὐτοῖς παρασκευαστέον· τοῦτο δὲ ἔστι τὸ βελτίονας ὄντας τῶν ἀρχομένων ἄρχειν ἀξιοῦν. θάλπους μὲν οὖν καὶ ψύχους καὶ σίτων καὶ ποτῶν καὶ πόνων καὶ ὕπνου ἀνάγκη καὶ τοῖς δούλοις μεταδιδόναι· μεταδιδόντας γε μέντοι πειρᾶσθαι δεῖ ἐν τούτοις πρῶτον βελτίονας αὐτῶν φαίνεσθαι. LXXIX. πολεμικῆς δ' ἐπιστήμης καὶ μελέτης παντάπασιν οὐ μεταδοτέον τούτοις,

97. μέγα μὲν γάρ] “ Ovid de A. A. 2, 13. ‘Nec minor est virtus, quam quærere, parta tueri; Casus inest illic, hic erit artis opus.’ Demosth. Ol. 1. Πολλάκις δοκεῖ τὸ φυλάξαι τὰγαθὰ τοῦ κτήσασθαι χαλεπώτερον εἶναι.” Porpo.

98. τόλμῃ] “ It is the Doric form

of the noun, which the Attics retained, (Eust. 1687, 18.).” Fischer.

99. τὴν θεραπείαν] “ The word θεραπεία may be understood ‘de famulatu, servitio:’ Thom. Mag. Θεραπεία· καὶ ἡ δουλεία, καὶ τῶν θεραπόντων ἄθροισμα. See Phav.” Fischer.

οὔστινας ἐργάτας ἡμετέρους καὶ δασμοφόρους βουλόμεθα καταστή-
σασθαι, ἀλλ' αὐτοὺς δεῖ τούτοις τοῖς ἀσκήμασι πλεονεκτεῖν, γινώ-
σκοντας ὅτι ἐλευθερίας ταῦτα ὄργανα καὶ εὐδαιμονίας οἱ θεοὶ τοῖς
ἀνθρώποις ἀπέδειξαν· καὶ ὥσπερ γε ἐκείνους τὰ ὄπλα ἀφηρήμεθα,
οὕτως ἡμᾶς αὐτοὺς δεῖ μήποτ' ἐρήμους ὀπλῶν γίγνεσθαι, εὖ εἰδότας
ὅτι τοῖς αἰὲ ἐγγυτάτῳ τῶν ὀπλῶν οὖσι τούτοις καὶ οἰκειότατά ἐστιν ἂν
βούλωνται. LXXX. εἰ δέ τις τοιαῦτα ἐννοεῖται, τί δῆτα ἡμῖν
ὄφελος καταπράξαι ἂν ἐπεθυμοῦμεν, εἰ ἔτι δεήσει καρτερεῖν καὶ πει-
νῶντας καὶ διψῶντας καὶ πονοῦντας καὶ ἐπιμελουμένους; ἐκεῖνο δὲ
καταμαθεῖν ὅτι τοσούτῳ τὰ γαθὰ μᾶλλον εὐφραίνει ὅσῳ ἂν μᾶλλον
προπονήσας τις ἐπ' αὐτὰ ἀπλή· οἱ γὰρ πόνοι ὄψον τοῖς ἀγαθοῖς·
ἄνευ δὲ τοῦ δεόμενον τυγχάνειν τινὸς οὐδὲν οὕτω πολυτελῶς πα-
ρασκευασθείη ἂν ὥσθ' ἡδὺ εἶναι. LXXXI. εἰ δὲ ὢν μὲν μάλιστα
ἄνθρωποι ἐπιθυμοῦσιν ὁ δαίμων ἡμῖν ταῦτα συμπαρεσκεύακεν, ὥς δ'
ἂν ἡδίστα ταῦτα φαίνοιτο αὐτός τις αὐτῷ ταῦτα παρασκευάσει, ὁ
τοιούτος ἀνὴρ τοσούτῳ πλεονεκτῇ τῶν ἐνδεεστέρων βίου ὅσῳ πει-
νήσας τῶν ἡδίστων σίτων τεύξεται καὶ διψήσας τῶν ἡδίστων πο-
τῶν ἀπολαύσεται καὶ δεηθεὶς ἀναπαύσεως ἡδιστον ἀναπαύσεται.
LXXXII. ὢν ἕνεκά φημι χρῆναι νῦν ἐπιταθῆναι ἡμᾶς εἰς ἀνδρα-
γαθίαν, ὅπως τῶν τε ἀγαθῶν ἧ ἄριστον καὶ ἡδιστον ἀπολαύσωμεν καὶ
ὅπως τοῦ πάντων χαλεπωτάτου ἁπειροὶ γενώμεθα. οὐ γὰρ τὸ μὴ λα-
βεῖν τὰ γαθὰ οὕτω γε χαλεπὸν ὥσπερ τὸ λαβόντα στερηθῆναι λυπηρόν.
LXXXIII. ἐννοήσατε δὲ κάκεῖνο τίνα πρόφασιν ἔχοντες ἂν προσιέ-
μεθα κακίονες ἢ πρόσθεν γενέσθαι. πότερον ὅτι ἄρχομεν; ἀλλ' οὐ
δήπου τὸν ἄρχοντα τῶν ἀρχομένων πονηρότερον προσήκει εἶναι.
ἀλλ' ὅτι εὐδαιμονέστεροι δοκοῦμεν νῦν ἢ πρότερον εἶναι; ἔπειτα τῇ
εὐδαιμονίᾳ φήσει τις τὴν κακίαν ἐπιπρέπειν; ἀλλ' ὅτι ἐπεὶ κεκτή-
μεθα δούλους, τούτους κολάσομεν,¹⁰⁰ ἢν πονηροὶ ᾤσι; καὶ τί προσήκει
αὐτὸν ὄντα πονηρὸν πονηρίας ἕνεκεν ἢ βλακείας ἄλλους κολάζειν;
LXXXIV. ἐννοεῖτε δὲ καὶ τοῦτο ὅτι τρέφειν μὲν παρεσκεύασμεθα
πολλοὺς καὶ τῶν ἡμετέρων οἴκων φύλακας καὶ τῶν σωμάτων·
αἰσχρὸν¹ δὲ πῶς οὐκ ἂν εἴη εἰ δι' ἄλλους μὲν δορυφόρους τῆς

100. κολάσομεν] "Observe here the fut. of the active for the middle, which is more usually employed." Poppo.

1. αἰσχρὸν] "Guelf. Par. Phil. vett. Edd. αἰσχίον, perhaps rightly; for a Grammarian in Bekk. Anecd. 1,

363. contends that αἰσχίον is put by Thuc. for αἰσχρὸν, and with good reason, as we shall show at another time, and above, 5, 1, 11. we have noticed the similar use of the forms, βέλτιόν ἐστιν, ἁμεινόν ἐστιν." Poppo.

σωτηρίας οἰησόμεθα χρῆναι τυγχάνειν, αὐτοὶ δὲ ἡμῖν αὐτοῖς οὐ δορυφορήσομεν; καὶ μὴν εἴ γε δεῖ εἰδέναι ὅτι οὐκ ἔστιν ἄλλη φυλακὴ τοιαύτη οἷα αὐτόν τινα καλὸν κάγαθόν ὑπάρχειν· τοῦτο γὰρ δεῖ συμπαρομαρτεῖν· τῷ δ' ἀρετῆς ἐρήμφῃ οὐδὲ ἄλλο καλῶς ἔχειν οὐδὲν προσήκει. LXXXV. τί οὖν φημί χρῆναι ποιεῖν καὶ ποῦ τὴν ἀρετὴν ἀσκεῖν καὶ ποῦ τὴν μελέτην ποιῆσθαι; οὐδὲν καινόν, ὧ ἄνδρες, ἐρῶ· ἀλλ' ὥσπερ ἐν Πέρσαις ἐπὶ τοῖς ἀρχαίοις οἱ ὁμότιμοι διάγουσιν, οὕτω καὶ ἡμᾶς φημί χρῆναι ἐνθάδε ὄντας τοὺς ἐντίμους πάντας ἅπερ καὶ ἐκεῖ ἐπιτηδεύειν, καὶ ὑμᾶς γε ἐμὲ ὀρῶντας κατανοεῖν παρόντας εἰ ἐπιμελόμενος ὧν δεῖ διάξω, ἐγὼ τε ὑμᾶς κατανοῶν θεάσομαι, καὶ οὖς ἂν ὀρῶ τὰ καλὰ καὶ τάγαθὰ ἐπιτηδεύοντας, τούτους τιμήσω. LXXXVI. καὶ τοὺς παῖδας δὲ, οἷς ἂν ἡμῶν γίγνωνται, ἐνθάδε παιδεύωμεν· αὐτοὶ τε γὰρ βελτίονες ἐσόμεθα, βουλόμενοι τοῖς παισὶν ὡς βέλτιστα παραδείγματα ἡμᾶς αὐτοὺς παρέχειν, οἳ τε παῖδες οὐδ' ἂν εἰ βούλονται ῥαδίως πονηροὶ γίγνοιτο, αἰσχρὸν μὲν μηδὲν μήτε ὀρῶντες μήτε ἀκούοντες, ἐν δὲ καλοῖς κάγαθοῖς ἐπιτηδεύμασι διημερεύοντες.

ARGUMENTS TO THE EIGHTH BOOK.

CHAP. I.—Cyrus highly commended for his disinterestedness; ii. Men of quality attend at his gates; iii. Constitutes his several officers; iv. Careful choice of his colleagues in power; v. His noble example to them; vi. His wise economy, piety, justice, goodness, modesty, self-denial, and respectful behavior; vii. His opinion of these virtues; viii. His plan of bestowing rewards; ix. Good effects of his orders and example; x. His thoughts on dominion; xi. His methods to appear venerable; xii. All equally call him father; xiii. Wise measures for the security of his government.

CHAP. II.—Cyrus's good-nature and love to mankind; ii. His courtship to his friends; iii. Vast presents; iv. His policy; v. His saying of kings; vi. Converses with Cræsus, and convinces him that friends are the richest treasure; vii. Makes provisions for the health of his subjects; viii. Visits the sick himself; ix. Raises emulation by games and prizes.

CHAP. III.—Cyrus appoints judges, and gains the entire affection of his friends; ii. His first procession from the palace; iii. Sacrifices at the sacred inclosures; iv. Appoints horse and chariot-races to the several nations; v. Gains the prize at each.

CHAP. IV.—Cyrus invites his friends to an entertainment; ii. Order of precedence at his table; iii. Prefers acts of love to war; iv. His politeness, innocent and agreeable jesting; v. Distributes presents to all according to merit; vi. His generosity applauded; vii. Settlement of his empire.

CHAP. V.—Prepares for a journey to Persia; ii. Order of his encampment; iii. His opinion of the tactic art; iv. Visits Cyaxares, who offers him his daughter in marriage; v. Cyrus accepts his offer on condition of his parents' consent; vi. His arrival in Persia; vii. Speech of Cambyzes to Cyrus and the Persian magistrates; viii. He is bound by oath to observe their laws; ix. His parents consent to his marriage; x. Returns to Media, marries the daughter of Cyaxares, and carries her to Babylon.

CHAP. VI.—Cyrus, on his return to Babylon, appoints satraps over the conquered nations; ii. His policy in abridging their power; iii. Directs them to imitate his conduct; iv. Orders an annual progress to the provinces; v. Appoints stage-horses through his whole kingdom for intelligence; vi. Assembles his army; vii. Extends his conquests from Syria to the Red Sea; viii. Subdues Egypt; ix. Bounds of his empire; x. He is said to enjoy perpetual spring, beloved and courted by all.

CHAP. VII.—Last journey of Cyrus to Persia in his old age; ii. Makes sacrifices, and leads up the Persian chorus; iii. Divine apparition in his dream; iv. His sacrifice and prayer; v. Loss of appetite and indisposition; vi. Summons his sons, friends, and the magistrates of Persia; vii. Bequeaths the kingdom to his eldest son, the satrapy of the Medes to his youngest; viii. Recommends brotherly affection to them, and piety and virtue; ix. His opinion of the soul, its nature, and future existence; x. Of the eternity of the world, and of mankind; xi. His noble character of the Divinity; xii. Veneration for the earth, and love of mankind; xiii. Directions respecting his burial; xiv. His last advice and death.

CHAP. VIII.—Political observations on the corruption and ruin of the Persian state after the death of Cyrus.

Ξ Ε Ν Ο Φ Ω Ν Τ Ο Σ

ΚΥΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑ. Η'.

CAP. I.

I. ΚΥΡΟΣ μὲν οὖν οὕτως εἶπεν· ἀνέστη δ' ἐπ' αὐτῷ Χρυσάντας καὶ εἶπεν ὧδε. Ἀλλὰ πολλάκις μὲν δὴ, ὧ ἄνδρες, καὶ ἄλλοτε κατενόησα ὅτι ἄρχων¹ ἀγαθὸς οὐδὲν διαφέρει πατρὸς ἀγαθοῦ· οἱ τε γὰρ πατέρες προνοοῦσι τῶν παίδων ὅπως μήποτε αὐτοὺς τὰγαθὰ ἐπιλείψει, Κῦρός τέ μοι δοκεῖ νῦν συμβουλευεῖν ἡμῖν ἀφ' ὧν μάλιστ' ἂν εὐδαιμονοῦντες διατελοῖμεν· ὃ δέ μοι δοκεῖ ἐνδεέστερον ἢ ὡς ἐχορῇν δηλῶσαι, τοῦτο ἐγὼ πειράσομαι τοὺς μὴ εἰδότας διδάξαι.

II. ἐννοήσατε γὰρ δὴ τίς ἂν πόλις πολεμία ὑπὸ μὴ πειθομένων ἀλοίη; τίς δ' ἂν φιλία ὑπὸ μὴ πειθομένων διαφυλαχθείη; ποῖον δ' ἂν ἀπειθούντων στράτευμα νίκης τύχοι; πῶς δ' ἂν μᾶλλον ἐν μάχαις ἡττῶντο ἄνθρωποι ἢ ἐπειδὰν ἄρξωνται ἰδίᾳ ἕκαστος περὶ τῆς αὐτοῦ σωτηρίας βουλευέσθαι; τί δ' ἂν ἄλλο ἀγαθὸν τελεσθῇ ὑπὸ μὴ πειθομένων τοῖς κρείττοσι; ποῖαι δὲ πόλεις νομίμως ἂν οἰκήσιν; ἢ ποῖοι οἴκοι σωθῇσαν; πῶς δ' ἂν νῆες ὅποι δεῖ ἀφίκοντο;

III. ἡμεῖς δὲ ἂ νῦν ἀγαθὰ ἔχομεν διὰ τί ἄλλο μᾶλλον κατεπράξαμεν ἢ διὰ τὸ πείθεσθαι τῷ ἄρχοντι; διὰ τοῦτο γὰρ καὶ νυκτὸς καὶ ἡμέρας ταχὺ μὲν ὅποι ἔδει παρεγινόμεθα, ἀθρόοι τε τῷ ἄρχοντι ἐπόμενοι ἀνυπόστατοι ἦμεν, τῶν δ' ἐπιταχθέντων οὐδὲν ἡμιτελὲς καταλείπομεν. εἰ τοίνυν μέγιστον ἀγαθὸν τὸ πειθαρχεῖν φαίνεται εἰς τὸ καταπράττειν τὰ ἀγαθὰ, οὕτως εὖ ἴστε ὅτι αὐτὸ τοῦτο καὶ

1. ὅτι ἄρχων] See Od. B. 47. 234. E. 12. Gataker ad Anton. 1, 9. p. 11.

eis τὸ διασώζειν ἃ δεῖ μέγιστον ἀγαθὸν ἐστὶ. IV. καὶ πρόσθεν μὲν δὴ πολλοὶ ἡμῶν ἦρχον μὲν οὐδενὸς, ἦρχοντο δέ· νῦν δὲ κατεσκεύασθε οὕτω πάντες οἱ παρόντες ὥστε ἄρχετε οἱ μὲν πλειόνων, οἱ δὲ μειόνων. ὥσπερ τοίνυν αὐτοὶ ἀξιώσετε ἄρχειν τῶν ὑφ' ὑμῖν, οὕτω καὶ αὐτοὶ πειθώμεθα οἷς ἂν ἡμᾶς καθήκη. τοσοῦτον δὲ διαφέρειν ἡμᾶς δεῖ τῶν δούλων ὅσον οἱ μὲν δούλοι ἄκοντες τοῖς δεσπόταις ὑπηρετοῦσιν, ἡμᾶς δὲ, εἴπερ ἀξιοῦμεν ἐλεύθεροι εἶναι, ἐκόντας δεῖ ποιεῖν ὃ πλείστου ἄξιον φαίνεται εἶναι. εὐρήσετε δὲ, ἔφη, καὶ ἔνθα ἄνεν μοναρχίας πόλις οἰκεῖται, τὴν μάλιστα τοῖς ἄρχουσιν ἐθέλουσαν πείθεσθαι ταύτην ἥκιστα τῶν πολεμίων ἀναγκαζομένην ὑπακούειν. V. παρῶμέν τε οὖν ὥσπερ Κῦρος κελεύει ἐπὶ τόδε τὸ ἄρχεῖον, ἀσκῶμέν τε δι' ὧν μάλιστα δυνησόμεθα κατέχειν ἃ δεῖ, παρέχωμέν τε ἡμᾶς αὐτοὺς χρῆσθαι Κύρῳ ὅ,τι ἂν δέη· καὶ τοῦτο γὰρ εὖ εἰδέναι χρὴ ὅτι οὐ μὴ δύνηται Κῦρος εὐρεῖν ὅ,τι αὐτῷ μὲν ἐπ' ἀγαθῷ χρήσεται, ἡμῖν δὲ οὐ, ἐπεὶ περ τά γε αὐτὰ ἡμῖν συμφέρει καὶ οἱ αὐτοὶ εἰσιν ἡμῖν πολέμιοι.

VI. Ἐπεὶ δὲ ταῦτα εἶπε Χρυσάντας, οὕτω δὴ καὶ ἄλλοι ἀνίσταντο πολλοὶ καὶ Περσῶν καὶ τῶν συμμάχων συνερῶντες· καὶ ἔδοξε τοὺς ἐντίμους ἀεὶ παρεῖναι ἐπὶ θύρας καὶ παρέχειν αὐτοὺς χρῆσθαι ὅ,τι ἂν βούληται, ἕως ἂν ἀφίῃ Κῦρος. ὥς δὲ τότε ἔδοξεν, οὕτω καὶ νῦν ἔτι ποιοῦσιν οἱ κατὰ τὴν Ἀσίαν ὑπὸ βασιλεῖ ὄντες, θεραπεύουσι τὰς τῶν ἀρχόντων θύρας. VII. ὥς δ' ἐν τῷ λόγῳ δεδήλωται Κῦρος καταστησάμενος εἰς τὸ διαφυλάττειν ἑαυτῷ τε καὶ Πέρσαις τὴν ἀρχὴν, ταῦτα καὶ οἱ μετ' ἐκείνον βασιλεῖς νόμιμα ἔτι καὶ νῦν διατελοῦσι ποιοῦντες. VIII. οὕτω δ' ἔχει καὶ ταῦτα ὥσπερ καὶ τᾶλλα· ὅταν μὲν ὁ ἐπιστάτης βελτίων γένηται, καθαρώτερον τὰ νόμιμα πράττεται, ὅταν δὲ χείρων, φανλότερον. ἐφοίτων μὲν οὖν ἐπὶ τὰς θύρας Κύρου οἱ ἐντιμοὶ σὺν τοῖς ἵπποις καὶ ταῖς αἰχμαῖς, συνδόξαν πᾶσι τοῖς ἀρίστοις τῶν συγκαταστρεψαμένων τὴν ἀρχήν.

IX. Κῦρος δ' ἐπὶ μὲν τᾶλλα καθίστη ἄλλους ἐπιμελητὰς, καὶ ἦσαν αὐτῷ καὶ προσόδων ἀποδεκτῆρες καὶ δαπανημάτων δοτῆρες καὶ ἔργων ἐπιστάται καὶ κτημάτων φύλακες καὶ τῶν εἰς τὴν δίαιταν ἐπιτηδείων ἐπιμεληταί· καὶ ἵππων δὲ καὶ κυνῶν ἐπιμελητὰς καθίστη οὓς ἐνόμιζε καὶ ταῦτα τὰ βοσκήματα βέλτιστ' ἂν παρέχειν αὐτῷ χρῆσθαι. X. οὓς δὲ συμφύλακας τῆς εὐδαιμονίας οἱ ᾤετο χρῆναι ἔχειν, τούτους² ὅπως ὥς βέλτιστοι ἔσονται [αὐτὸς ἐσκόπει καὶ] οὐκ-

2. τούτους] "Xen. ought to have said of the relative pronoun οὓς has caused οἱ in the nominative, but the accus. the demonstrative pronoun to be put

ἐτι τούτων τὴν ἐπιμέλειαν ἄλλοις προσέταττεν, ἀλλ' αὐτοῦ ἐνόμιζε τοῦτο ἔργον εἶναι. ἥδει γὰρ ὅτι εἴ τι μάχης ποτὲ δεήσοι, ἐκ τούτων αὐτῷ καὶ παραστάτας καὶ ἐπιστάτας ληπτέον εἶη, σὺν οἷσπερ οἱ μέγιστοι κίνδυνοι· καὶ ταξιάρχους δὲ καὶ πεζῶν καὶ ἱππέων ἐγίγνωσκεν ἐκ τούτων καταστατέον εἶναι. XI. εἰ δέοι δὲ καὶ στρατηγῶν πον ἄνευ αὐτοῦ, ἥδει ὅτι ἐκ τούτων πεμπτέον εἶη· καὶ πόλεων δὲ καὶ ὄλων ἐθνῶν φύλαξι καὶ σατράπαις ἥδει ὅτι τούτων τισὶν εἶη χρηστέον καὶ πρέσβεις γε τούτων τινὰς πεμπτέον, ὅπερ ἐν τοῖς μεγίστοις ἡγεῖτο εἶναι εἰς τὸ ἄνευ πολέμου τυγχάνειν ὧν δέοιτο. XII. μὴ ὄντων μὲν οὖν οἷων δεῖ δι' ὧν αἱ μέγισται καὶ πλεῖσται πράξεις ἔμελλον εἶναι κακῶς ἡγεῖτο τὰ αὐτοῦ ἔχειν· εἰ δ' οὗτοι εἶεν οἷους δέοι, πάντα ἐνόμιζε καλῶς ἔσεσθαι. ἐνέδν μὲν οὖν οὕτω γνοὺς εἰς ταύτην τὴν ἐπιμέλειαν³ ἐνόμιζε δὲ τὴν αὐτὴν καὶ αὐτῷ ἄσκησιν εἶναι τῆς ἀρετῆς. οὐ γὰρ ᾤετο οἷον τε εἶναι μὴ αὐτόν τινα ὄντα οἷον δεῖ ἄλλους παρορμᾶν ἐπὶ τὰ καλὰ καὶ ἀγαθὰ ἔργα. XIII. ὥς δὲ ταῦτα διενόηθη, ἡγήσατο σχολῆς πρῶτον δεῖν, εἰ μέλλοι δυνήσεσθαι τῶν κρατίστων ἐπιμελεῖσθαι. τὸ μὲν οὖν προσόδων ἀμελεῖν οὐχ οἷον τε ἐνόμιζεν εἶναι, προνοῶν ὅτι πολλὰ καὶ τελεῖν ἀνάγκη ἔσοιτο εἰς μεγάλην ἀρχήν· τὸ δ' αὖ πολλῶν κτημάτων ὄντων ἀμφὶ ταῦτα αὐτὸν αἰεὶ ἔχειν ἥδει ὅτι ἄσχολίαν παρέξει τῆς τῶν ὄλων σωτηρίας ἐπιμελεῖσθαι. XIV. οὕτω δὴ σκοπῶν, ὅπως ἂν τὰ τε οἰκονομικὰ καλῶς ἔχοι καὶ ἡ σχολὴ γένοιτο, κατενόησέ πως τὴν στρατιωτικὴν σύνταξιν. ὥς γὰρ τὰ πολλὰ δεκάδαρχοι μὲν δεκαδέων ἐπιμέλονται, λοχαγοὶ δὲ δεκαδάρχων, χιλίαρχοι δὲ λοχαγῶν, μν-

in the same case. In like manner, 2, 1, 5. the accus. τοὺς μέντοι Ἕλληνας sprung from conformity to the preceding members, and 4, 3, 19. the dat. πολλοῖς δὲ from the preceding πολλοῖς μὲν : and elsewhere too the Greeks, in order to preserve such agreement, admit a certain incongruity of syntax, or anacoluthia. Without due consideration, therefore, Zeune and Schneider after ἔσονται have added αὐτὸς ἐσκόπει καὶ, which words, though acknowledged by Alt. and Bud., are not to be found in Guelf. Par. Phil. and vett. Edd." Poppo.

3. ἐνέδν μὲν οὖν οὕτω γνοὺς εἰς ταύτην ἐπιμέλειαν] I. e. "Being of such an opinion, he undertook the care of this matter," viz. that he himself

should render his friends and generals such as they ought to be. It is an elegant form of speech, taken from those, who entangle themselves in something, by which they are kept so bound, that they cannot do what they please; as Plautus Cas. 1, 25. says properly, *se induere in laqueum*, but Cic. Verr. 2, 42. improperly, "*Hic videte in quot se laqueos induerit, quorum ex nullo se unquam expediret.*" Fischer. "Ἐνδύναι, cum eis, suscipere, incumbere in, Π. 8, 1, 4. ἐνέδν—εἰς ταύτην τὴν ἐπιμέλειαν. Active, *impedire, implicare*, ut Lat. *induere*, Π. 1, 6, 19. p. 81. *Ἰνα*—*lepus αὐτὸς αὐτὸν ἐμπίπτων ἐνέδν*, (pro ἐνδύσαι,) in rete, margg. *συνέδει*." Sturz.

ρίαρχοι δὲ χιλιάρχων, καὶ οὕτως οὐδεὶς ἀτημέλητος γίγνεται, οὐδ' ἦν πάνυ πολλαὶ μυριάδες ἀνθρώπων ὧσι, καὶ ὅταν ὁ στρατηγὸς βούληται χρήσασθαι τι τῇ στρατιᾷ, ἀρκεῖ ἦν τοῖς μυριάρχοις παραγγεῖλη· XV. ὥσπερ οὖν ταῦτα ἔχει, οὕτω καὶ ὁ Κύρος συνεκεφαλαιώσατο τὰς οἰκονομικὰς πράξεις· ὥστε καὶ τῷ Κύρῳ ἐγένετο ὅλοις διαλεγομένῳ μηδέν τῶν οἰκείων ἀτημελήτως ἔχειν· καὶ ἐκ τούτου ἤδη σχολὴν ἤγε πλείω ἢ ἄλλος μιᾶς οἰκίας καὶ μιᾶς νεὼς ἐπιμελούμενος. οὕτω δὲ καταστησάμενος τὰ αὐτοῦ ἐδίδαξε καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν ταύτῃ τῇ καταστάσει χρῆσθαι.

XVI. Τὴν μὲν δὴ σχολὴν οὕτω κατεσκευάσατο ἑαυτῷ τε καὶ τοῖς περὶ αὐτὸν, ἤρχετο δ' ἐπιστατεῖν τοῦ εἶναι οἷους δεῖ τοὺς κοινῶνας. πρῶτον μὲν ὁπόσοι ὄντες ἱκανοὶ ἄλλων ἐργαζομένων τρέφεσθαι μὴ παρεῖεν ἐπὶ τὰς θύρας, τούτους ἐπεζητεῖ, νομίζων τοὺς μὲν παρόντας οὐκ ἂν ἐθέλειν οὔτε κακὸν οὔτε αἰσχρὸν οὐδὲν ἂν πράττειν καὶ διὰ τὸ παρὰ τῷ ἄρχοντι εἶναι καὶ διὰ τὸ εἰδέναι ὅτι ὀρῶντ' ἂν ὅ,τι πράττοιεν ὑπὸ τῶν βελτίστων· οὐ δὲ μὴ παρεῖεν, τούτους ἡγεῖτο ἢ ἀκρατεῖα τινὲ ἢ ἀδικία ἢ ἀμελεία ἀπεῖναι. XVII. τοῦτο οὖν πρῶτον διηγησόμεθα ὡς προσηνάγκαζε τοὺς τοιούτους παρεῖναι. τῶν παρ' ἑαυτῷ μάλιστα φίλων ἐκέλευσεν ἂν τινα λαβεῖν τὰ τοῦ μὴ φοιτῶντος, φάσκοντα λαμβάνειν τὰ ἑαυτοῦ. ἐπεὶ οὖν τοῦτο γένοιτο, ἦκον ἂν εὐθὺς οἱ στερόμενοι ὡς ἡδικημένοι. XVIII. ὁ δὲ Κύρος πολὺν μὲν χρόνον οὐκ ἐσχόλαζε τοῖς τοιούτοις ὑπακούειν· ἐπεὶ δὲ ἀκούσειεν αὐτῶν, πολὺν χρόνον ἀνεβάλλετο τὴν διαδικασίαν.⁴ ταῦτα δὲ ποιῶν ἡγεῖτο προσεθίζειν αὐτοὺς θεραπεύειν, ἥττον δὲ ἐχθρῶς ἢ εἰ αὐτὸς κολάζων ἠνάγκαζε παρεῖναι. XIX. εἰς μὲν τρόπος διδασκαλίας ἦν αὐτῷ οὗτος τοῦ παρεῖναι, ἄλλος δὲ τὸ τὰ ῥᾶστα καὶ κερδαλέωτα τοῖς παροῦσι προστάττειν, ἄλλος δὲ τὸ μηδὲν ποτε τοῖς ἀποῦσι νέμειν· XX. ὁ δὲ δὴ μέγιστος τρόπος τῆς ἀνάγκης ἦν, εἰ τις τούτων μηδενὸς ὑπακούοι, ἀφελόμενος ἂν τοῦτον ἃ ἔχοι ἄλλῳ ἐδίδου ὃν ᾧετο δύνασθαι ἂν ἐν τῷ δέοντι παρεῖναι· καὶ οὕτως ἐγίγνετο αὐτῷ φίλος χρήσιμος ἀντὶ ἀχρήστου. ἐπιζητεῖ δὲ καὶ ὁ νῦν βασιλεὺς, ἦν τις ἀπῇ οἷς παρεῖναι καθήκει.

XXI. Τοῖς μὲν δὴ μὴ παροῦσιν οὕτω προσεφέρετο.⁵ τοὺς δὲ παρ-

4. τὴν διαδικασίαν] I. e. "The adjudication of a cause or suit, κρίσις, Hesych. Dorv. ad Char. 483." Fischer.

5. προσεφέρετο] "Προσφέρεσθαι τινι is 'to conduct himself towards any

one,' 'to treat any one,' as Hebr. 12, 7. 'Ὡς υἱοῖς ὑμῖν προσφέρεται ὁ Θεός, where see Raphel. and Dresig. V. M. 1, 118." Fischer. The word is frequently so used in Xen. : see Sturz's Lex. Xen.

έχοντας έαυτούς ένόμιζε μάλιστα άν επί τὰ καλὰ καὶ ἀγαθὰ ἐπαίρειν, ἐπείπερ ἄρχων αὐτῶν ένόμιζε δικαίως εἶναι, εἰ αὐτὸς έαυτὸν ἐπιδεικνύειν πειρῶτο τοῖς ἀρχομένοις πάντων μάλιστα κεκοσμημένον τῇ ἀρετῇ. XXII. αἰσθάνεσθαι μὲν γὰρ ἐδόκει καὶ διὰ τοὺς γραφομένους νόμους βελτίους γιγνομένους ἀνθρώπους· τὸν δὲ ἀγαθὸν ἄρχοντα βλέποντα νόμον⁶ ἀνθρώποις ένόμισεν, ὅτι καὶ τάττειν ἱκανός ἐστι καὶ ὁρᾶν τὸν ἀτακτοῦντα καὶ κολάζειν. XXIII. οὕτω δὴ γινώσκων πρῶτον μὲν τὰ περὶ τοὺς θεοὺς μᾶλλον ἐκπονοῦντα ἐπεδείκνυνεν έαυτὸν ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ, ἐπεὶ εὐδαιμονέστερος ἦν. καὶ τότε πρῶτον κατεστάθησαν οἱ μάγοι, ὕμνει τε αἰεὶ ἅμα τῇ ἡμέρᾳ τοὺς θεοὺς καὶ ἔθνεν ἅν' ἐκάστην ἡμέραν οἷς οἱ μάγοι θεοῖς εἶποιεν. XXIV. οὕτω δὴ τὰ τότε κατασταθέντα ἔτι καὶ νῦν διαμένει παρὰ τῷ αἰεὶ ὄντι βασιλεῖ. ταῦτα οὖν πρῶτον ἐμιμοῦντο αὐτὸν καὶ οἱ ἄλλοι Πέρσαι, νομίζοντες καὶ αὐτοὶ εὐδαιμονέστεροι ἔσεσθαι, ἣν θεραπεύωσι τοὺς θεοὺς, ὥσπερ ὁ εὐδαιμονέστατός τε ὢν καὶ ἄρχων· καὶ Κύρῳ δ' ἂν ἡγοῦντο ταῦτα ποιοῦντες ἀρέσκειν. XXV. ὁ δὲ Κύρος τὴν τῶν μεθ' αὐτοῦ εὐσέβειαν καὶ έαυτῷ ἀγαθὸν ένόμιζε, λογιζόμενος ὥσπερ οἱ πλεῖν⁷ αἰρούμενοι μετὰ τῶν εὐσεβῶν μᾶλλον ἢ μετὰ τῶν ἡσεβηκέναι τι δοκούντων. πρὸς δὲ τούτοις ἐλογίζετο ὡς εἰ πάντες οἱ κοινῶνες θεοσεβεῖς εἶεν, ἦγτον ἂν αὐτοὺς ἐθέλειν περί τε ἀλλήλους ἀνόσιόν τι ποιεῖν καὶ περὶ έαυτὸν, εὐεργέτης νομίζων εἶναι τῶν κοινῶνων. XXVI. ἐμφανίζων δὲ καὶ τοῦτο ὅτι περὶ πολλοῦ ἐποιεῖτο μηδένα μήτε φίλον ἀδικεῖν μήτε σύμμαχον, ἀλλὰ τὸ δίκαιον ἰσχυρῶς ὀρῶν,⁸ μᾶλλον καὶ τοὺς ἄλλους ᾤετ' ἂν τῶν μὲν αἰσχυρῶν κερδῶν ἀπέχεσθαι, διὰ τοῦ δικαίου δ' ἐθέλειν πορίζεσθαι.⁹

6. βλέποντα νόμον] "In as much as a good and virtuous prince prescribes by his example what his subjects ought to do, i. e. what is right and useful, as Cic. de LL. 3, 13. calls a magistrate *legem loquentem*; and in as much as a good prince sees which of his subjects do not observe the precepts of the law, and can thus punish them. For this is the meaning of the words, ὅτι—ἱκανός ἐστι." Fischer.

7. ὥσπερ οἱ πλεῖν] "The Interpr. quote Æsch. Sept. ad Th. 606. Horace Od. 3, 2, 26. Cic. de Nat. Deor. 3, 7." Poppo.

8. ὀρῶν] "Alt. ἀθρῶν, which is

perhaps the genuine reading; for ἀθρεῖν is 'to look at intensely,' 'to contemplate,' and is used both in reference to the eye of the body, as Anacr. 11, 3. and in reference to the eye of the mind. The old Grammarians interpret ἀθρεῖν by ὀρᾶν, and τὸ δίκαιον ἰσχυρῶς ἀθρεῖν is 'to look sharply at justice,' i. e. 'to observe justice diligently,'" Fischer. According to the canon of criticism already laid down, ἀθρῶν, as the more exquisite term, is the genuine lection.

9. πορίζεσθαι] "According to H. Steph. and Muretus, some Mss." (Bud. and Alt.) "exhibit πορεύεσθαι. This reading appears also on the mar-

XXVII. καὶ αἰδοῦς δ' ἂν ἡγεῖτο μᾶλλον πάντας ἐμπιπλᾶναι, εἰ αὐτὸς φανερός εἴη πάντας οὕτως αἰδούμενος ὥς μήτ' εἰπεῖν ἂν μήτε ποιῆσαι μηδὲν αἰσχρόν. XXVIII. ἔτεκμαίρετο δὲ τοῦτο οὕτως ἔξειν ἐκ τοῦδε· μὴ γὰρ ὅτι ἄρχοντα, ἀλλὰ καὶ οὓς οὐ φοβοῦνται, μᾶλλον τοὺς αἰδουμένους αἰδοῦνται τῶν ἀναιδῶν οἱ ἄνθρωποι· καὶ γυναῖκα· δὲ ἅς ἂν αἰδουμένας αἰσθάνωνται, ἀνταιδεῖσθαι μᾶλλον ἐθέλουσιν ὁρῶντες. XXIX. τὸ δ' αὖ πείθεσθαι οὕτω μάλιστα ἂν ᾔετο ἔμμονον εἶναι τοῖς περὶ αὐτὸν, εἰ τοὺς ἀπροφασίστως πειθομένους φανερός εἴη μᾶλλον τιμῶν τῶν τὰς μεγίστας ἀρετὰς καὶ ἐπιπονωτάτας δοκούντων παρέχεσθαι. XXX. γινώσκων δ' οὕτω καὶ ποιῶν διετέλει· καὶ σωφροσύνην δ' αὐτοῦ ἐπιδεικνὺς μᾶλλον ἐποίει καὶ ταύτην πάντας ἀσκεῖν. ὅταν γὰρ ὁρῶσιν, ᾧ μάλιστα ἔξεστιν ὑβρίζειν, τοῦτον σωφρονοῦντα, οὕτω μᾶλλον οἳ γε ἀσθενέστεροι ἐθέλουσιν οὐδὲν ὑβριστικὸν ποιοῦντες φανεροὶ εἶναι. XXXI. διήρει δὲ αἰδῶ καὶ σωφροσύνην τῇδε, ὥς τοὺς μὲν αἰδουμένους τὰ ἐν τῷ φανερῷ αἰσχροῖα φεύγοντας, τοὺς δὲ σώφρονας καὶ τὰ ἐν τῷ ἀφανεί. XXXII. καὶ ἐγκράτειαν δὲ οὕτω μάλιστα ἂν ᾔετο ἀσκεῖσθαι, εἰ αὐτὸς ἐπιδεικνύοι ἑαυτὸν μὴ ὑπὸ τῶν παραυτικά ἡδονῶν ἐλκόμενον ἀπὸ τῶν ἀγαθῶν, ἀλλὰ προποιεῖν ἐθέλοντα πρῶτον σὺν τῷ καλῷ τῶν εὐφροσυνῶν. XXXIII. τοιγαροῦν τοιοῦτος ὢν ἐποίησεν ἐπὶ ταῖς θύραις πολλὴν μὲν τῶν χειρόνων εὐταξίαν, ὑπεικόντων τοῖς ἀμείνοσι, πολλὴν δ' αἰδῶ καὶ εὐκοσμίαν πρὸς ἀλλήλους. ἐπέγνως δ' ἂν ἐκεῖ οὐδένα οὔτε ὀργιζόμενον κραυγῇ οὔτε χαίροντα ὑβριστικῶς γέλωτι, ἀλλὰ ἰδῶν ἂν αὐτοὺς ἡγήσω τῷ ὄντι εἰς κάλλος εἶναι.

XXXIV. Τοιαῦτα μὲν δὴ ποιοῦντες καὶ ὁρῶντες ἐπὶ θύραις διηγόν. τῆς πολεμικῆς δ' ἔνεκα ἀσκήσεως ἐπὶ θήραν ἐξῆγεν οὐσπερ ἀσκεῖν ταῦτα ᾔετο χρῆναι· ταύτην ἡγούμενος καὶ ὅλως ἀρίστην ἄσκησιν πολεμικῶν εἶναι, καὶ ἱππικῆς δὲ ἀληθεστάτην. XXXV. καὶ γὰρ ἐπόχους ἐν παντοδαποῖς χωρίοις αὕτη μάλιστα ἀποδείκνυσιν διὰ τὸ θηρίοις φεύγουσιν ἐφέπεσθαι, καὶ ἀπὸ τῶν ἵππων ἐνεργοὺς αὕτη μάλιστα ἀπεργάζεται διὰ τὴν τοῦ λαμβάνειν φιλοτιμίαν καὶ ἐπιθυμίαν. XXXVI. καὶ τὴν ἐγκράτειαν δὲ καὶ πόρους καὶ ψύχην καὶ θάλην καὶ λιμὸν καὶ δίψας δύνασθαι φέρειν ἐνταῦθα μάλιστα προσεΐθιζε τοὺς κοινῶνας. καὶ νῦν δ' ἔτι βασιλεὺς καὶ οἱ ἄλλοι οἱ περὶ

gin of the Bodl. Ms., but I would not give up the received reading in exchange for it. He is said διὰ τοῦ δι-

καίου τὰ κέρδη πυρίζεσθαι, who πορίζεται τὴν τῆς δικαιοσύνης ὁδὸν πορευόμενος, says Steph." Hutch.

βασιλέα ταῦτα ποιοῦντες διατελοῦσιν. XXXVII. ὅτι μὲν οὖν οὐκ ᾔετο προσήκειν οὐδενὶ ἀρχῆς ὅστις μὴ βελτίων εἴη τῶν ἀρχομένων καὶ τοῖς προειρημένοις πᾶσι δηλον, καὶ ὅτι οὕτως ἀσκῶν τοὺς περὶ αὐτὸν πολὺ μάλιστα αὐτὸς ἐξεπόνει καὶ τὴν ἐγκράτειαν καὶ τὰς πολεμικὰς τέχνας καὶ τὰς μελέτας. XXXVIII. καὶ γὰρ ἐπὶ θήραν τοὺς μὲν ἄλλους ἐξῆγεν, ὁπότε μὴ μένειν ἀνάγκη τις εἴη, αὐτὸς δὲ καὶ ὁπότε ἀνάγκη εἴη, οἴκοι ἐθήρα τὰ ἐν τοῖς παραδείσοις θηρία τρεφόμενα, καὶ οὔτε αὐτὸς ποτε πρὶν ἰδρῶσαι δεῖπνον ἤρειτο οὔτε ἵπποις ἀγυμνάστοις σῖτον ἐνέβαλλε· συμπαρεκάλει δὲ καὶ εἰς ταύτην τὴν θήραν τοὺς περὶ αὐτὸν σκηπτούχους. XXXIX. τοιγαροῦν πολὺ μὲν αὐτὸς διέφερεν ἐν πᾶσι τοῖς καλοῖς ἔργοις, πολὺ δὲ οἱ περὶ ἐκείνον, διὰ τὴν αἰεὶ μελέτην. παράδειγμα μὲν δὴ τοιόνδε ἑαυτὸν παρείχετο. πρὸς δὲ τούτῳ καὶ τῶν ἄλλων οὕστινας μάλιστα ὀρώη τὰ καλὰ διώκοντας, τούτους καὶ δώροις καὶ ἀρχαῖς καὶ ἑδραῖς καὶ πάσαις τιμαῖς ἐγέραιεν· ὥστε πολλὴν πᾶσι φιλοτιμίαν ἐνέβαλλεν ὅπως ἕκαστος ἄριστος φανείη Κύρῳ.

XL. Καταμαθεῖν δὲ τοῦ Κύρου δοκοῦμεν ὥς οὐ τούτῳ μόνῳ ἐνόμιζε χρῆναι τοὺς ἄρχοντας τῶν ἀρχομένων διαφέρειν, τῷ βελτίονας αὐτῶν εἶναι, ἀλλὰ καὶ καταγοητεύειν ᾗετο χρῆναι αὐτούς. στολὴν τε γοῦν εἴλετο τὴν Μηδικὴν¹⁰ αὐτὸς τε φορεῖν καὶ τοὺς κοινῶνας ταύτην ἐπεισεν ἐνδύεσθαι· αὕτη γὰρ αὐτῷ συγκρύπτειν ἐδόκει εἴ τις τι ἐν τῷ σώματι ἐνδεὲς ἔχοι, καὶ καλλίστους καὶ μεγίστους ἐπιδεικνύναι τοὺς φοροῦντας· XLI. καὶ γὰρ τὰ ὑποδήματα¹¹ τοιαῦτα ἔχουσιν ἐν οἷς μάλιστα λαθεῖν ἐστὶ καὶ ὑποτιθεμένους τὶ ὥστε δοκεῖν μείζους εἶναι ἢ εἰσὶ· καὶ ὑποχρίεσθαι δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς προσίετο, ὥς εὐοφθαλμότεροι φαίνοντο ἢ εἰσὶ, καὶ ἐντρίβεσθαι, ὥς εὐχρώτεροι ὀρῶντο ἢ πεφύκασιν. XLII. ἐμελέτησε δὲ καὶ ὥς μὴδὲ πτύοντες μὴδὲ ἀπομυττόμενοι φανεροὶ εἶεν, μὴδὲ μεταστρεφόμενοι ἐπὶ θέαν μηδενὸς, ὥς οὐδὲν θαυμάζοντες. πάντα δὲ ταῦτα ᾗετο φέρειν τὶ εἰς τὸ δυσκαταφρονητοτέρους φαίνεσθαι τοῖς ἀρχομένοις.

XLIII. Οὓς μὲν δὴ ἄρχειν ᾗετο χρῆναι, δι' ἑαυτοῦ οὕτω κατεσκεύαζε καὶ μελέτη καὶ τῷ σεμνῶς προεστάναι αὐτῶν· οὓς δ' αὖ κατεσκεύαζεν εἰς τὸ δουλεύειν, τούτους οὔτε μελετᾶν τῶν ἐλευθε-

10. στολὴν τὴν Μηδικὴν] Herod. 1, 135. Strabo 11. p. 797. and Ammianus 23, 6. say the same. See 1, 3, 3. Xen. Cyrop.

11. ὑποδήματα] "Strabo L. 15. attributes to the Persians ὑπόδημα κοῖλον διπλοῦν." Hutch.

ρίων πόνων οὐδένα παρῶρμα οὔτε ὄπλα κεκτηῖσθαι ἐπέτρεπεν· ἐπεμελεῖτο δὲ ὅπως μήτε ἄσιτοι μήτε ἄποτοί ποτε ἔσονται ἐλευθερίων ἕνεκα μελετημάτων. XLIV. καὶ γὰρ ὁπότε ἐλαύνοντες τὰ θηρία τοῖς ἱππεῦσιν εἰς τὰ πεδία, φέρεσθαι σῖτον εἰς θήραν τούτοις ἐπέτρεπε, τῶν δὲ ἐλευθέρων οὐδενί· καὶ ὁπότε πορεία εἴη, ἦγεν αὐτοὺς εἰς τὰ ὕδατα ὥσπερ τὰ ὑποζύγια. καὶ ὁπότε δὲ ὥρα εἴη ἀρίστον, ἀνέμενον αὐτοὺς ἔστε ἐμφάγοιέν τι, ὥς μὴ βουλιμιῶν.¹² ὥστε καὶ

12. ὥς μὴ βουλιμιῶν] I. e. “*Ne fame torquerentur.*” Βουλιμιῶν is a Xenophontean word, for which the Dorians use καρδιώττειν. It is derived from βούλιμος, which signifies properly ‘great hunger.’ Festus:—“*Bulimum Græci magnam famem dicunt, adsueta magnis et amplis rebus præponere bu, a magnitudine scilicet bovis. Hinc est quod grandes pueros burædas appellant, et mariscam ficum busyon.*” [‘Ego id πάθος invenio furcillam dictum a vetere collectore Glossarum: *Furcilla*, βούλιμος, ὁ μέγας λιμός. In Isidoro, *Curcilla*, *oppilago*; et contra, *Oppilago*, *curcilla*.’ Jos. Scal.] “It is thence used to signify ‘a disease which afflicts the patient with an insatiable appetite,’ so that he is debilitated, loses his color, faints, and experiences a coldness at the extremities. (Plut. Probl. Symp. 6, 8. Foës. Econ. Hipp.) and in this sense we are to understand the word βουλιμιῶν in this passage, as in Anab. 4, 5, 6. Τὴν ἡμέραν δὴν ἐπορεύοντο διὰ χιόνος, καὶ πολλοὶ ἐβουλιμιάσαν.” Fischer. “J. Poll. 6, 31. Ξενοφῶν δὲ βούλιμον (εἶρηκε): the passage alluded to, however, is not found in the extant writings of Xen. But J. Poll. 2, 217. writes: *Καρδιώττειν οὕτω Δωριεῖς τὸ παρὰ Ξενοφῶντι βουλιμιῶν καλοῦσι.* Those are properly said βουλιμιῶν, ‘who experience an intolerable hunger at short intervals.’ Suidas first gives the etymology of the verb, ἀπὸ τοῦ βου, ὅπερ ἐπιτάσεως ἐστὶ δηλωτικόν, and from λιμός, (compare Etym. M. and Varro R. R. 2, 5.) then adds these words: Βουλιμιῶν τὸ παρ’ ἡμῶν λιμώττειν. Ξενοφῶν δὲ βουλιμιῶν λέγει τὸ τὸν στόμαχον ἐπιδάκνεσθαι ὑπὸ λιμοῦ: and he quotes Anab. 4, 5, 7. Elsewhere he says: *Καρδιώττειν τὴν καρδίαν ἀλγεῖν*

Σικελιώται, ὃ ἡμεῖς βουλιμιῶν. Ἀπολλόδωρος—τοὺς Σικελιώτας φησὶ τὸ τὸν στόμαχον ἐπιδάκνεσθαι ὑπὸ λιμοῦ καρδιώττειν λέγειν, ὅπερ βουλιμιῶν λέγει Ξενοφῶν. Compare Schol. Aristoph. Plut. 874. (Δηλὸν ὅτι βουλιμιῶν.)” Sturz. The words of the Schol., (transcribed by Suidas, ‘paucis tantummodo mutatis, quæ operæ non sit pretium enotasse,’ Hemsterh.) are these: Βουλιμιῶν πάντων λιμώττει, καὶ πεινᾷ λίαν, ἀπὸ τοῦ βου ἐπιρρήματος, ὅπερ ἐπιτάσεως ἐστὶ δηλωτικόν, ἀντὶ τοῦ λίαν ὥσπερ καὶ ἐν τῷ βούπεινα, μεγάλη πείνα, καὶ βουγάϊος, καὶ βούγλωστος· τινὲς δὲ εἶδος νόσου φασιν, ἐν ᾗ πολλὰ ἐσθλόντες οὐ πληροῦνται· τῶν γὰρ συκοφαντῶν τοιοῦτος ὁ τρόπος. Γαληνὸς δὲ ἐν τοῖς Ἀφορισμοῖς (2, 21.) Κατάπτωσις δυνάμεως ὑπὸ τῆς ἔξωθεν ψύξεως ὁ βούλιμος, ἀρξάμενος μὲν ἀπὸ πείνης, οὐκέτι δ’ ἔχων αὐτὴν συνοῦσαν. In Gal. the words are: Βούλιμός ἐστὶ κ. τ. λ. Defin. Med. 398.: Βούλιμός ἐστὶ διάθεσις, καθ’ ἣν ἐπιζητήσεις ἐκ μικρῶν διαλειμμάτων γίνονται τροφῆς· ἐκλύονται δὲ καὶ καταπίπτουσι, καὶ ἀχροοῦσι, καὶ καταψύχονται τὰ ἄκρα, θλίβονται τε τὸν στόμαχον, καὶ σφυγμὸς ἐπ’ αὐτῶν ἀμυδρὸς γίνεται. Gell. 16, 3.:—“In eodem (Διαίρέσεων) libro Erasistratus vim quandam famis non tolerabilem, quam Græci βούλιμον appellant, in diebus frigidissimis multo facilius accidere ait, quam quum serenum atque placidum est: atque ejus rei causas, cur is morbus in eo plerumque tempore oria-tur, nondum sibi esse compertas dicit. Verba, quibus id dicit, hæc sunt: Ἀπορον δὲ καὶ δέομενον ἐπισκέψεως, καὶ ἐπὶ τούτου καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν βουλιμιῶντων, διότι ἐν τοῖς ψύχεισι μᾶλλον τὸ σύμπτωμα τοῦτο γίνεται ἢ ἐν ταῖς εὐδαίαις.” Alex. Trall. 8, 6.: ‘Ὁ βού-

οὔτοι αὐτὸν ὥσπερ οἱ ἄριστοι πατέρα ἐκάλουν, ὅτι ἐπεμέλετο αὐτῶν ὅπως ἀναμφιλόγως αἰεὶ ἀνδράποδα διατελοῖεν.

XLV. Τῇ μὲν δὴ ὅλῃ Περσῶν ἀρχῇ οὕτω τὴν ἀσφάλειαν κατεσκεύαζεν. ἑαυτῷ δὲ ὅτι μὲν οὐχ ὑπὸ τῶν καταστραφέντων κίνδυνος εἶη παθεῖν τι ἰσχυρῶς ἐθάῤῥει· καὶ γὰρ ἀνάγκιδας ἡγεῖτο εἶναι αὐτοὺς καὶ ἀσυντάκτους ὄντας ἑώρα, καὶ πρὸς τούτοις οὐδὲ ἐπλησίαζε τούτων οὐδεὶς αὐτῷ οὔτε νυκτὸς οὔτε ἡμέρας. XLVI. οὓς δὲ κρατίστους τε ἡγεῖτο καὶ ὠπλισμένους καὶ ἀθρόους ὄντας ἑώρα, καὶ τοὺς μὲν αὐτῶν ἥδει ἰππέων ἡγεμόνας ὄντας, τοὺς δὲ πεζῶν· πολλοὺς δὲ αὐτῶν καὶ φρονήματα ἔχοντας ἡσθάνετο ὡς ἱκανοὺς ὄντας ἀρχειν· καὶ τοῖς φύλαξι δὲ αὐτοῦ οὔτοι μάλιστα ἐπλησίαζον, καὶ αὐτῷ δὲ τῷ Κύρῳ τούτων πολλοὶ πολλακίς συνεμίγνυσαν· ἀνάγκη γὰρ ἦν, εἴ τι καὶ χρῆσθαι ἔμελλεν αὐτοῖς· ὑπὸ τούτων οὖν καὶ κίνδυνος ἦν αὐτὸν μάλιστα παθεῖν τι κατὰ πολλοὺς τρόπους. XLVII. σκοπῶν οὖν ὅπως ἂν αὐτῷ καὶ τὰ ἀπὸ τούτων ἀκίνδυνα γένοιτο, τὸ μὲν περιελέσθαι αὐτῶν τὰ ὅπλα καὶ ἀπολέμους ποιῆσαι ἀπεδοκίμασε, καὶ ἄδικον ἡγούμενος καὶ κατάλυσιν τῆς ἀρχῆς ταύτην νομίζων· τὸ δ' αὖ μὴ προσίεσθαι αὐτοὺς καὶ τὸ ἀπιστυῖντα φανερὸν εἶναι ἀρχὴν ἡγήσατο πολέμου· XLVIII. ἐν δὲ ἀντὶ πάντων τούτων ἔγνω καὶ κράτιστον εἶναι πρὸς τὴν ἑαυτοῦ ἀσφάλειαν καὶ κάλλιστον, εἰ δύναιτο ποιῆσαι τοὺς κρατίστους ἑαυτῷ μᾶλλον φίλους ἢ ἀλλήλοις. ὥς οὖν ἐπὶ τὸ φιλεῖσθαι δοκεῖ ἡμῖν ἐλθεῖν, τοῦτο πειρασόμεθα διηγῆσθαι.

λιμος καλούμενος ὡς καὶ τοῦνομα δηλοῖ, μέγας ἐστὶ λίμος· γίνεται δὲ, ὡς ὁ λόγος ὑποδείκνυσιν, ἀπὸ ἀμέτρου θερμότητος καὶ ἀσθενείας τοῦ στόματος τῆς γαστροῦ· ὅθεν, εἰ μὴ προφέροντο (read προσφ.) τροφὴν ἀμέτρως, λειποθυμοῦσι καὶ πίπτουσι. “*Bulimus*, βούλιμος, vehemens, frequentior, et nimium aucta fames, est symptoma p. n. aucti appetitus ciborum, etiam cum animi deliquio, proveniens ab halitibus fermenti in ventriculo acidioris orificium ventriculi vellicantibus et pungentibus, P. Barbette Prax. 4, 1. cum nota Dekerii, Fr. Sylvius 1, 2, 5. Qui cum Galeno causam in refrigeratione oris ventriculi et indigentia quaerunt, ex Caus. Sympt. 1, 7. operam perdunt. Dicitur et a nonnullis βουλιμία, item

βούπεινα, magna esuries, *furcilla*. Vide Linden Sel. Med. Ex. 13, s. 58. Differt ab *appetentia canina*, quod in hac vomitiones sequantur ex nimia ingluvie; in *bulimo* non item, sed animi deliquium sit hujus comes et symptoma proprium atque inseparabile, uti Linden s. 74. testatur.” B. Castelli Lex. Med. Gr. Lat. Lipsiae 1713. p. 115. The disease is, in English, termed “ravenous appetite, dog-appetite;” in French, “faim canine;” Ital. “*bulimo, lupa, appetito canino*.” See P. A. Nennich’s Lex. Nosolog. Polygl., Hamburgi 1801. Bekk. Anecd. 1, 30.: Βουλιμῖα τὰ βαλάντια· κατὰ μεταφορὰν ἐπὶ τῶν μηδὲν ἐχόντων ἐνδον βαλαντίων.

CAP. II.

I. Πρῶτον μὲν γὰρ διὰ παντὸς ἀεὶ τοῦ χρόνου φιланθρωπίαν τῆς ψυχῆς ὡς ἡδύνατο μάλιστα ἐνεφάνιζεν, ἡγούμενος, ὥσπερ οὐ ῥάδιόν ἐστι φιλεῖν τοὺς μισεῖν δοκοῦντας, οὐδ' εὖνοεῖν τοῖς κακόνοις, οὕτω καὶ τοὺς γνωσθέντας ὡς φιλοῦσι καὶ εὖνοοῦσιν, οὐκ ἂν δύνασθαι μισεῖσθαι ὑπὸ τῶν φιλεῖσθαι ἡγουμένων. II. ἕως μὲν οὖν χρήμασιν ἀδυνατώτερος ἦν εὐεργετεῖν, τῷ τε προνοεῖν τῶν συνόντων καὶ τῷ προπονεῖν καὶ τῷ συνηδόμενος μὲν ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς φανερὸς εἶναι, συναχθόμενος δὲ ἐπὶ τοῖς κακοῖς, τούτοις ἐπειράτο τὴν φιλίαν θηρεύειν· ἐπειδὴ δὲ ἐγένετο αὐτῷ ὥστε χρήμασιν εὐεργετεῖν, δοκεῖ ἡμῖν γινῶναι πρῶτον μὲν ὡς εὐεργέτημα ἀνθρώποις πρὸς ἀλλήλους οὐδέν ἐστιν ἀπὸ τῆς αὐτῆς δαπάνης ἐπιχαριώτερον ἢ σίτων καὶ ποτῶν μετάδοσις. III. τοῦτο δ' οὕτω νομίσας πρῶτον μὲν ἐπὶ τὴν αὐτοῦ τράπεζαν συνέταξεν ὅπως οἷς αὐτὸς σιτοῖτο σίτοις¹³ τούτοις ὅμοια ἀεὶ παρατίθοιτο αὐτῷ ἱκανὰ παμπόλλοις ἀνθρώποις· ὅσα δὲ παρατεθείη, ταῦτα πάντα, πλὴν οἷς αὐτὸς καὶ οἱ σύνδειπνοι χρῆσαιντο, διεδίδου οἷς ἀεὶ βούλοιο τῶν φίλων μνήμην ἐνδείκνυσθαι ἢ φιλοφροσύνην. διέπεμπε δὲ καὶ τούτοις οἷς ἀγασθείη ἢ ἐν φυλακαῖς ἢ ἐν θεραπέαις ἢ ἐν αἰστισινουῖν πράξεσιν, ἐνσημαινόμενος τοῦτο ὅτι οὐκ ἂν λανθάνοιεν χαρίζεσθαι βουλόμενοι. IV. ἐτίμα δὲ καὶ τῶν οἰκετῶν ἀπὸ τῆς τραπέζης ὁπότε τινὰ ἐπαιnéσειε· καὶ τὸν πάντα δὲ σῖτον τῶν οἰκετῶν ἐπὶ τὴν αὐτοῦ τράπεζαν ἐπετίθετο, οἰόμενος ὥσπερ καὶ τοῖς κυσὶν ἐμποιεῖν τινὰ καὶ τοῦτο εὖνοϊαν. εἰ δὲ καὶ θεραπεύεσθαι τινα βούλοιο τῶν φίλων ὑπὸ πολλῶν, καὶ τούτοις ἔπεμπε ἀπὸ τραπέζης· καὶ νῦν γὰρ ἔτι οἷς ἂν ὀρῶσι πεμπόμενα ἀπὸ τῆς βασιλέως τραπέζης, τούτους πάντες μᾶλλον θεραπεύουσι, νομίζοντες αὐτοὺς ἐντίμους εἶναι καὶ ἱκανοὺς διαπράττειν, ἣν τι δέονται. ἔτι δὲ καὶ οὐ τούτων μόνον ἔνεκα τῶν εἰρημένων εὐφραίνει

13. οἷς αὐτὸς σιτοῖτο σίτοις] “Σιτεῖσθαι is generally used in a middle sense, and signifies ‘to take food,’ Od. Ω. 208. but words indicating the kind of food taken are often added either in the accus., or in the gen. (Oudend. ad Thom. M. v. Τρέφομαι,) so that it

is ‘to eat,’ ‘to feed on.’ In this passage the ablative is used, hence σιτεῖσθαι may be used in a middle or a passive sense, ‘to feed or nourish oneself,’ ‘to be fed or nourished,’ as Virg. Æn. 3, 224. ‘dapibus epulari opimis.” Fischer.

τὰ πεμπόμενα παρὰ βασιλέως, ἀλλὰ τῷ ὄντι καὶ ἡδονῇ πολὺ διαφέρει τὰ ἀπὸ τῆς βασιλέως τραπέζης. V. καὶ τοῦτο μέντοι οὕτως ἔχειν οὐδέν τι θαυμαστόν· ὥσπερ γὰρ καὶ αἱ ἄλλαι τέχναι διαφερόντως ἐν ταῖς μεγάλας πόλεσιν ἐξεργασμένοι εἰσὶ, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὰ παρὰ βασιλεῖ σῖτα πολὺ διαφερόντως ἐκπεπώνηται. ἐν μὲν γὰρ ταῖς μικραῖς πόλεσιν οἱ αὐτοὶ ποιοῦσι κλίνην, θύραν, ἄροτρον, τράπεζαν, πολλάκις δ' ὁ αὐτὸς οὗτος καὶ οἰκοδομεῖ, καὶ ἀγαπᾷ ἦν καὶ οὕτως ἱκανοὺς αὐτὸν τρέφειν ἐργοδότης¹⁴ λαμβάνῃ· ἀδύνατον οὖν πολλὰ τεχνώμενον ἄνθρωπον πάντα καλῶς ποιεῖν. ἐν δὲ ταῖς μεγάλας πόλεσι διὰ τὸ πολλοὺς ἐκάστου δεῖσθαι ἀρκεῖ καὶ μία ἐκάστῳ τέχνῃ εἰς τὸ τρέφεσθαι, πολλάκις δὲ οὐδ' ὅλη μία, ἀλλ' ὑποδήματα ποιεῖ ὁ μὲν ἀνδρεῖα, ὁ δὲ γυναικεῖα, ἔστι δὲ ἔνθα καὶ ὑποδήματα ὁ μὲν νευρορράφων¹⁵ μόνον τρέφεται, ὁ δὲ σχίζων,¹⁶ ὁ

14. ἐργοδότης] I. e. Those who give out work, (a phrase used by English manufacturers,) “‘locatores operum, qui alicui opus aliquod locant.’ Phrynichus p. 182. says that this word is not used by good and Attic writers: ‘Ἐργοδότης οὐ κεῖται· τὸ δὲ ἐργοδοτεῖν παρά τινι τῶν νεωτέρων κομῶδων, οἷς καὶ αὐτοῖς οὐ πειστέον. But J. Poll. 7, 182. delivers a more correct precept: ‘Ἐν μέντοι τοῖς ἄλλοις τεχνίταις ὁ Πλάτων ἐν τῷ δευτέρῳ τῆς Πολιτείας καὶ τοὺς ἐργολάβους καταλέγει· ῥαψοδοί, χορευταί, ὑποκριταί, ἐργολάβοι, καὶ τὰ ὅμοια· νῦν μὲν οὖν τοὺς περὶ τὴν σκηνὴν λέγει ἐργολάβους· καὶ πάντα μὲν τοὺς ἐργολαβοῦντάς ἐστιν εἰπεῖν, ὧν τοὺς ἐναντίους, τοὺς ἐκδιδόντας, ἐργοδότης εἶρηκε Ξενοφῶν. See Dorv. ad Char. 369.” Fischer. J. Poll. 7, 200.: Φατέον δὲ, ἐπὶ μὲν τοῦ ἐκδιδόντος ἔργον ὁτιοῦν, τὸ ἐργοδοτεῖν· ἐπὶ δὲ τοῦ ἐργαζομένου, τὸ ἐργολαβεῖν. “‘Ἐργολάβος, Interpret operarius, melius Gl. redemptor, mancipis; Gall. entrepreneur; fabricæ susceptor, Acroni in ‘Horat.,’ [see Vitr. quoted below.] “Cui respondet ἐργοδότης, Gl. advenitor, forte ex advenitor, quod et Auctor postea docet.” Kühn. “Gl. ἐργοδότης, Advenitor. Aliud est plane, quod in Glossis Nonnicis reperio: Ἀδουέντορ, συλλήπτωρ, συνεργός. Nec quoque video quis Kühnii nostri advenitor siet. Ἐργολάβος autem et ἐργολαβεῖν dicitur de ‘quovis,

qui sub pacti pretii conditione perficiendum aliquid suscipit.’ Is operam locare dicitur Romanis, vel etiam opus redimere, unde ἐργολάβος, Gl. redemptor. Vide quoque Festum. Non possum autem non elegantem tibi hac de re simul et voce locum exhibere e Vitr. 9, 3.: ‘Hiero enim Syracusis auctus regia potestate, rebus bene gestis, cum auream coronam votivam Diis immortalibus in quodam fano constituisset ponendam, immani pretio locavit faciendam, et aurum ad sacoma appendit redemptori: Τῷ ἐργολάβῳ, qui hanc fabricam suscipiebat.’ Lege quoque, sis, libri 7, 5. Hisce autem redemptoribus pensarum laborisque pretium non cedebat, nisi perfecto denum opere.” Hemsterh.

15. ὑποδήματα ὁ μὲν νευρορράφων] “‘Υποδήματα νευρορραφεῖν is calceos, calceorum obstragula et sublamina consuevere filis, ‘to sow with threads the upper and under leather;’ for the fila sutoria, or ‘shoemaker’s threads,’ are called νῦρα, because they were twisted from the sinews of animals, as the strings of the lyre in Anacr. 1, 5. which are called both ‘sinews,’ (nervi,) and ‘threads,’ (fila.)” Fischer. “Νευρορραφεῖν, consuevere, see J. Poll. 7, 81. who had this passage of Xen. in view: (Ξενοφῶν δ’ ἔφη, Ἔστι δ’ ἔνθα ὑπόδημα ὁ μὲν νευρορραφῶν μόνον τρέφεται, ὁ δὲ σχίζων.)” Sturz. In 7, 154. J. Poll. has: Χορδοποῖς, χορδοποῖα, χορδο-

δὲ χιτῶνας ¹⁷ μόνον συντέμνων, ¹⁸ ὁ δέ γε τούτων οὐδὲν ποιῶν ἀλλὰ

ποιῶν, χορδοποιῶν, καὶ ἀπ' αὐτῶν χορδοπώλης, ὡς Κριτίας λέγει, νευροβράφος, νευροβραφικός, καὶ ἀπ' αὐτοῦ νευροστάται. "Νευροβράφος, 'qui nervis aliquid coagmentat, consuit icunculas nervis alienis mobiles, et alia plura.' Pro νευροστάται forte leg. νευροσπάσται, 'qui trahunt nervos ita ut νευρόσπαστα varias edant figuras.' Gl. Sigillari, (Sigillarii,) νευρόσπαστοι. Salmas. legit νευροβράπται, quod firmat quod supra extat c. 20. ὁ νευροβράφων, 'qui nervis consuit calceos.'" Kühn. "Νευροβράφοι certe reperiuntur in Libanio de Profess. p. 88. c." Hemsterh. Anecd. Gr. 1, 173.

16. σχίζων] "ὑποδήματα σχίζειν, 'to perforate, fenestrare calceos; for the upper leathers of shoes had small incisions, (scissuras,) and shoes of this kind were called σχισταί, and λεπτοσχιδεῖς," [also περισχιδεῖς and πολυσχιδεῖς,] "J. Poll. 7, 85. who calls it πολυτελὲς ὑπόδημα καὶ θρυπτικόν, Spanh. ad Callim. H. in Dian. 16., termed by the Romans *fenestrati calcei*." Fischer. "Apud Trebellium Pollionem Gallienus: 'Caligas gemmatas annexisse dicitur, cum campagos reticulos appellaret.' Ubi quidem *reticulorum* nomen adjunctum, rursus eum in campagis illis ornatum præbet observandum, ut eorum obstragula crebris et apte distinctis incisuris, retium ad instar; aliquando fuisse *fenestrata* intelligamus. Sic Varroni *fenestra reticulata* reticulis sive cancellis objectis munita." B. Balduinus's *Calceus Antiquus* et *Mysticus*, Lugd. Bat. 1711. p. 164.

17. χιτῶνας] "The word χιτῶνες," [which Zeune thinks to be here used in the ordinary sense of 'tunics,' though the context shows that it is in this place applied to the shoemaker's art only, see Weckh.] "signifies 'the upper and under leathers of shoes.' At least Aristotle calls 'the upper leather of a shoe' χιτῶνα ὑποδήματος, Casaub. ad Trebellii Pollion. 210. Par. Therefore χιτῶνας συντέμνειν, is 'to cut so as to fit together the upper and under leathers,' [concinare, al.

concidere.] "Thus in Latin the word *tunic* is applied to 'the membranes, which cover the eye,'" [Pliny 11, 37, 54. *tunicæ oculorum*, J. Poll. 2, 70. 71. χιτῶνες ὀφθαλμῶν, 2, 217. χιτῶν καρδίας,] "to 'the bark of trees,'" [Pliny 24, 3. 'Cortex ligni, corticique tunica subjecta,' 16, 14. 'Inter corticem ac lignum tenues tunicæ multiplici membrana,'] "and to 'the covering of an abscess,' Celsus, 7, 2." ['Quicquid abscedit, velamento suo includitur; id antiqui *tunicam* nominabant,'] "7, 7, 14." Fischer. "*Tunica*, χιτῶν, late idem significat, quod *membrana*, μήνιγξ, ὑμήν, uti vult Gal. de U. P. 4, 9. Omnino tamen aliquod discrimen inter hæc duo vocabula admittendum esse arbitror, dum *tunica* proprie ad usum spectat in hoc consistentem, quod aliud corpus tegat, operiat, et involvat, et quasi vestiat. Dieterich. n. 922, ex Aph. 7, 45. id quod de *membrana*, qua tali necessario dici non potest, cujus idea consistere videtur in homogeneitate, sive similari natura, et expansione sive dilatatione, quamvis Bartholino aliud visum fuerit, Anat. 1, 4. qui *tunicæ* vocabulum ad vasa restrinxit, contra Auctorum usitatam acceptionem. De *tunicis oculi* vide eund. 3, 8." B. Castelli Lex. Med. Gr. Lat. "Σχίζειν is different from συντέμνειν, and signifies some elegant workmanship in shoes; whence the shoes of females are called σχισταί: Ammonius has mentioned, from a line of Eupolis, Ἀργείας σχιστάς. See J. Poll. 5, 87. What follows in Xen., χιτῶνας συντέμνων, can scarcely be referred to any other mechanic than the shoemaker, as H. Steph. has rightly seen and apprised us, though he suspected corruption in χιτῶνας, which Zeune defends, most absurdly interpreting the word *tunics*. Fischer does well in following Steph., and in adopting the interpretation 'upper leathers,' *obstragula calceorum*, proposed by Casaubon ad Trebellii Pollion. p. 210. But the word itself *obstragulis* in Pliny 9, 35. is of doubtful signification. The word χιτῶν,

συντιθείς ταῦτα.¹⁹ ἀνάγκη οὖν τὸν ἐν βραχυτάτῳ διατρίβοντα ἔργῳ

used for 'part of a shoe,' occurs in Aristotle Rhet. 2, 19, 10. Εἰ γὰρ πρόσχισμα, καὶ κεφαλὴς, καὶ χιτῶν γενέσθαι δύναται, καὶ ὑποδήματα δύναται· καὶ εἰ ὑποδήματα, καὶ πρόσχισμα, καὶ κεφαλὴς, καὶ χιτῶν: where a late editor," (Oxonii 1805. p. 137. and so the edd. Cantabr. and Bip.) "substitutes ὑπενδύματα, because he knew not that what he supposed to be parts of garments, were in reality parts of shoes. The old edd. there exhibit πρόσχισμα, as in Probl. 30, 8. which had been cited and corrected by Victorius: Οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῃ τέχνῃ (ἢ ἐπιστήμῃ) ἐκ τούτου ποιήσασα πλὴν ὥς μέρους, οἷον ἡ σκυτικὴ ὑπόδημα ἐκ πρόσχισματος. Hesych. Πρόσχισματα, (where the common reading is, Προσχήματα· εἶδος υποδήματος ἐσχισμένον ἐκ τῶν ἐμπροσθεν. Photius's Lexicon seems to confirm the same interpretation by the authority of Aristoph.:") (Πρόσχισματα· εἶδος υποδήματος, Ἀριστοφάνης.) "J. Poll. 7, 91. says that ὑπόσχισμα is ἀνδρεῖον ὑπόδημα μάλα εὐτελές, καὶ πρόσχισμα πρεσβυτικόν. We may justly doubt about the interpretation on account of the very grave authority of Aristotle, who makes πρόσχισμα 'a part of every shoe.' But in different species there might have been varieties, indicated by the words, λεπτοσχιδῆς, περισχιδῆς, πολυσχιδῆς. So Hesych. Περισχιδεῖς· εἶδος υποδήματος εὐτελές: but they were reckoned among the more genteel shoes, and worn by priests according to Ehippus in Athen. 12. p. 537=497. Schw." [J. Poll. 7, 85. Σχισταί, πολυτελές ὑπόδημα καὶ θρυπτικόν· ταύτας δὲ καὶ λεπτοσχιδεῖς ὠνόμαζον:] "σανδάλια λεπτοσχιδῆ, Cephisodoros Trophonio ap. J. Poll. 7, 87." (Σανδάλια τε τῶν λεπτοσχιδῶν, Ἐφ' οἷς τὰ χρυσᾶ ταῦτ' ἔπεστιν ἄνθεμα, Νῦν δ' ὥσπερ ἡ θεράπων αἰχὼ περιβαρίδας :) "πολυσχιδῆ, Hippia Erythræus ap. Athen. 6. p. 259=493. Schw." Schneider. "Si vero tenuiter incisa quærantur, egregium ex Cephisodori Comici Trophonio locum refert Victor. Var. Lect. 14, 15. ubi quidem mulier, e divite

facta paupercula, vicem suam ita conqueritur: 'Sandalia vero tenuiter incisorum, quibus aurei flores insunt; nunc vero instar famulæ peribarides habeo.' Hic enim λεπτοσχιδῶν nomine calcei veniunt intelligendi, tenuibus incisuris, ad ornatum et elegantiam insigniti, qui alias perforati sive fenestrati dicuntur, Gallice *découpés* et *déchiquetés*." B. Balduinus p. 105. On the passage from Aristotle's Rhet. there is a most luminous comment, which is worth citing here, because the book is scarce:—"Πρόσχισμα, which Victor. has rightly restored from Mss., occurs even in the Gr. Schol. The second καὶ χιτῶν is not to be found in the oldest Ms., in other Mss., and in the ancient Version. For ὑποδήματα the edd. Lond. Cantabr. and Bip. exhibit ὑπενδύματα, for which change there is no necessity or authority. The Interpreters, who translated from Mss., viz. the old Interpreter, Georgius Trapez., and Hermolaus, if they speak about the parts of a garment, have misunderstood the passage, deceived perhaps by the word χιτῶν. But, if they had a different lection before them, perhaps they had rather in their Mss. ὑποδύματα. The common reading, however, will be preferable to this lection, because no reason can be given why ὑποδήματα has crept into all the Mss. of Victorius, Aldus, and Trincavellus; while a ready reason may be assigned why ὑποδύματα should be introduced from conjecture. The Commentators are most offended at this, that they are unwilling to think that πρόσχισμα, κεφαλὴς, and χιτῶν can be 'parts of shoes,' particularly as J. Poll. 7, c. 20. does not reckon them among 'the parts of shoes;' while, on the contrary, it may be easily perceived how they are parts of an ὑπένδυμα. But this is not easily perceived. Ὑπένδυμα would signify, not 'a garment in general,' but 'an interior or inner garment,' of which that these were not 'species,' but 'parts,' will there be better proof, than that they were 'parts of a shoe'?

τοῦτον καὶ ἄριστα διηναγκάσθαι τοῦτο ποιεῖν. VI. τὸ αὐτὸ δὲ

Since the names of articles of this kind, as of the parts of a shoe, are different in different countries and in different ages, I apprehend that the authority of J. Poll. is not entitled to much weight. Aristotle did not promise that he would point out all the parts of a shoe, so as not to withhold the mention of certain parts; and too much minuteness of diligence must not be exacted from an author in a case of this kind. Let no one then deny that these may be 'parts of a shoe,' particularly as J. Poll. c. 22. informs us that πρόσχισμα is "a very ordinary kind of shoe worn by old men," so that perhaps the poorer class used an incomplete shoe, while others had suitable additions made to it. But that πρόσχισμα at least was 'a part of a shoe,' Aristotle himself, Probl. 30, 8. is an unexceptionable witness. This reasoning is sufficient to defend the lection ὑπόδημα. Scarcely any one can doubt that κεφαλὴς may be 'a part of a shoe.' Even χιτῶν may be so used; for odd appellations are often given to things of this sort. It remains for me, on account of Schrader's error, to add that the Greek Schol. exhibits not only the lection of the old Interpreter, but also the common reading: Πρόσχισμα λέγεται τὸ ἔμπροσθεν τῆς τραχηλαίας τοῦ ὑποκαμίσσου, κεφαλὴς δὲ ἡ τραχηλαία καὶ πάλιν, ἐπὶ τοῦ καλῆγιου, (caligæ,) πρόσχισμα, τὸ κοῖλον κεφαλὴς δὲ τὸ καύκαλον. Καὶ εἰ ἄνευ τέχνης ὑπόδημα δυνήθω ποιῆσαι κ. τ. λ." J. S. Vater's Animadv. et Lectt. ad Aristot. Rhet. Lipsiæ 1794. p. 118. "Sane in hisce minutis," says Jung. ad J. Poll. 7, 91., "non possunt semper nobis omnia esse liquida, quod earum mentio apud vetustos Auctores sit rarissima; Grammatici vero, qui ea exposuerunt, plerique perierunt cum Auctoribus etiam ipsis, unde facile colligere alias de multis esset."

18. συντέμων] "The verb συντέμνειν they commonly interpret *concidere ad tunicas conficiendas*."

tunicas conficiendas: sic nostrum *zuschneiden*."] "It is true that it means *concidere, dividere*; in Plato Politico s. 5. but generally, *præcidere* and *in brevius contrahere, breviter dicere*. Certainly it cannot be here rightly used in reference to *garments* and *tunicæ*; for garments, the *togæ* and *tunicæ*, descended from the loom in a perfect state, except that they were afterwards connected by *ραφή* or *πόρη*. No intelligent person will attribute to the ancients our practice of making garments from pieces cut out for the purpose, (*ex concisis pannis*.)" Schneider. This observation plainly proves that χιτῶνας here necessarily means 'a certain part of a shoe.'

19. συντιθεὶς ταῦτα] Sturz erroneously translates it *consuens*. Fischer:—"Sed componendo hæc:" refer ad χιτῶνας. Xen. posuit neutrum genus, etiam verbis οὐδὲν τούτων provocatus, vim vocabuli respiciens; nam χιτῶνες sunt sane μέρη ὑποδημάτων." Meyer:—"But what does Fischer mean? *Componere* would signify the same as *consuere*, and would have been mentioned previously. For my own part, I think συντιθεὶς to be *qui fabricam instituit*, who himself does none of those things, but employs in his house, or without it, the mechanics before mentioned. Thus he unites the profits of those labors. Yet I would almost rather regard συντιθέσθαι as a technical term *de locundo, elocundo*, since in the middle at least it signifies *pacisci*, and the active sometimes has the meaning of *efficere*." But there is no necessity to have recourse to this last interpretation. Συντιθεὶς is here used in its proper sense, 'putting together,' and Fischer meant no other; *consuere, νευπορραφεῖν*, is not the same as *componere*. "By ταῦτα understand each of the before-mentioned parts of shoes." Schneider. The shoemaker, or rather the seller of ready-made shoes, has to procure the threads from one person, the ornaments from another, the upper and

τοῦτο πέπονθε καὶ τὰ ἀμφὶ τὴν δίαιταν. ᾧ μὲν γὰρ ὁ αὐτὸς κλίνην στρώννυσι, τράπεζαν κοσμεῖ, μάττει, ὅσα ἄλλοτε ἄλλοῖα ποιεῖ, ἀνάγκη, οἶμαι, τούτῳ, ὥς ἂν ἕκαστον προχωρῇ, οὕτως ἔχειν· ὅπου δὲ ἱκανὸν ἔργον ἐνὶ ἔψειν κρέα, ἄλλῳ ὅπῃ, ἄλλῳ δὲ ἰχθὺν ἔψειν, ἄλλῳ ὅπῃ, ἄλλῳ ἄρτους ποιεῖν, καὶ μηδὲ τούτους παντοδαποὺς, ἀλλὰ ἀρκεῖ ἂν ἐν εἶδος εὐδοκιμοῦν παράσχη, ἀνάγκη, οἶμαι, ταῦτα οὕτω ποιούμενα πολὺ διαφερόντως ἐξαιργάσθαι ἕκαστον.

VII. Τῇ μὲν δὴ τῶν σίτων θεραπείᾳ τοιαῦτα ποιῶν πολὺ ὑπερεβάλλετο πάντας. ὥς δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσι θεραπεύων πολὺ ἐκράτει, τοῦτο νῦν διηγῆσομαι· πολὺ γὰρ διενεγκὼν ἀνθρώπων τῷ πλείστας προσόδους λαμβάνειν πολὺ ἔτι πλέον διήνεγκε τῷ πλείστα ἀνθρώπων ὠφεῖσθαι. κατήρξε μὲν οὖν τούτου Κῦρος, διαμένει δὲ ἔτι καὶ νῦν τοῖς βασιλεῦσιν ἡ πολυδωρία. VIII. τίμην μὲν γὰρ φίλοι πλουσιώτεροι ὄντες φανεροὶ ἢ Περσῶν βασιλεῖ; τίς δὲ κοσμῶν κάλλιον φαίνεται στολαῖς τοὺς περὶ αὐτὸν ἢ βασιλεὺς; τίνος δὲ δῶρα γιγνώσκεται ὥσπερ ἓν τῶν βασιλέως, ψέλια²⁰ καὶ στρεπτοὶ καὶ ἵπποι χρυσοχάλινοι; οὐ γὰρ δὴ ἔξεστιν ἐκεῖ ταῦτα ἔχειν ᾧ ἂν μὴ βασιλεὺς δῶ. IX. τίς δ' ἄλλος λέγεται δώρων μεγέθει ποιεῖν αἰρεῖσθαι αὐτὸν καὶ ἀντ' ἀδελφῶν καὶ ἀντὶ πατέρων καὶ ἀντὶ παίδων; τίς δ' ἄλλος ἐδυνάσθη ἐχθροὺς ἀπέχοντας πολλῶν μηνῶν ὁδὸν τιμωρεῖσθαι ὥς Περσῶν βασιλεὺς; τίς δ' ἄλλος καταστρεψάμενος ἀρχὴν ὑπὸ τῶν ἀρχομένων πατὴρ καλούμενος ἀπέθανεν ἢ Κῦρος; τοῦτο δὲ τοῦνομα δῆλον ὅτι εὐεργετοῦντός ἐστι μᾶλλον ἢ ἀφαιρουμένου. X. κατεμάθομεν δὲ ὥς καὶ τοὺς βασιλέως καλουμένους ὀφθαλμοὺς καὶ τὰ βασιλέως ὦτα²¹ οὐκ ἄλλως ἐκτέτακτο ἢ τῷ δω-

under leathers from a third; he has to put all these parts together before he can complete a shoe.

20. ψέλια] "An hexameter verse, if you write ψέλλια, not ψέλια, (see 1, 3, 2.) such as are well known to occur in Livy, Tacitus, and Cicero." Poppo. "Versum hexametrum hic reperisse sibi visi sunt Interpret.; sed ψέλια scripsimus, ut supra: præterea στρεπτοὶ τε καὶ ἵπποι metrum postulabat. Sed putidum fuisset hæc talia versu interposito exponere. Ψέλια dant Par." Schneider. "Xen. has here unwittingly inserted in his history an hexameter, and although Cic.

Orat. 56. and Quintil. 9, 4, 72. condemn this as objectionable in prose-composition, yet even the most careful writers have not always been able to avoid the commission of this fault, (Vossius Rhet. 4, 4, 3. Dorv. ad Char. 363.)" Fischer.

21. ὀφθαλμοὺς καὶ ὦτα] Heliod. 8. p. 405. Περσῶν βασιλείας αὐλῆς ὀφθαλμοὶ καὶ ἀκοαί. Suid. Ὀφθαλμοὺς βασιλέως· ἀντὶ τοῦ, μέγα δυνάμενος παρὰ βασιλεῖ. Οὕτω δὲ ἐκάλουν τοὺς σατράπας, δι' ὧν πάντα ὁ βασιλεὺς ἐπισκοπεῖ· ὥς βασιλέως ὦτα τοὺς ὠτακουστάς, δι' ὧν ἀκούει τὰ πραττόμενα ἐκάστω πανταχοῦ.

ρεῖσθαι τε καὶ τιμᾶν· τοὺς γὰρ ἀπαγγείλαντας ὅσα καιρὸς αὐτῷ εἶη πεπύσθαι μεγάλως εὐεργετῶν πολλοὺς ἐποίησεν ἀνθρώπους καὶ ὠτακουστῆν καὶ διοπτρεύειν τί ἂν ἀγγείλαντες ὠφελήσειαν βασιλέα. XI. ἐκ τούτου δὴ καὶ πολλοὶ ἐνομίσθησαν βασιλέως ὀφθαλμοὶ καὶ πολλὰ ὦτα. εἰ δέ τις οἶεται ἓνα αἰρετὸν εἶναι ὀφθαλμὸν βασιλεῖ, οὐκ ὀρθῶς οἶεται· ὀλίγα γὰρ εἷς γ' ἂν ἴδοι καὶ εἷς ἀκούσει· καὶ τοῖς ἄλλοις ὥσπερ ἀμελεῖν ἂν παραγγελλόμενον εἶη, εἰ ἐνὶ τούτῳ προστεταγμένον εἶη· πρὸς δὲ καὶ ὄντινα γινώσκουσιν ὀφθαλμὸν ὄντα, τοῦτον ἂν εἶδεῖεν ὅτι φυλάττεσθαι δεῖ. ἀλλ' οὐχ οὕτως ἔχει, ἀλλὰ τοῦ φάσκοντος ἀκοῦσαί τι ἢ ἰδεῖν ἄξιον ἐπιμελείας παντὸς βασιλεὺς ἀκούει. XII. οὕτω δὴ πολλὰ μὲν βασιλέως ὦτα, πολλοὶ δὲ ὀφθαλμοὶ νομίζονται· καὶ φοβοῦνται πανταχοῦ λέγειν τὰ μὴ σύμφορα βασιλεῖ, ὥσπερ αὐτοῦ ἀκούοντος, καὶ ποιεῖν ἢ μὴ σύμφορα, ὥσπερ αὐτοῦ παρόντος. οὐκ οὖν ὅπως μνησθῆναι ἂν τις ἐτόλμησε πρὸς τινα περὶ Κύρου φλαυρόν τι, ἀλλ' ὥς ἐν ὀφθαλμοῖς πᾶσι καὶ ὥσὶ βασιλέως τοῖς ἀεὶ παροῦσιν οὕτως ἕκαστος διέκειτο. τοῦ δὲ οὕτω διακεῖσθαι τοὺς ἀνθρώπους πρὸς αὐτὸν ἐγὼ μὲν οὐκ οἶδα ὅ, τι ἂν τις αἰτιάσαιτο μᾶλλον ἢ ὅτι μεγάλα ἤθελεν ἀντὶ μικρῶν εὐεργετῆν.

XIII. Καὶ τὸ μὲν δὴ μεγέθει δώρων ὑπερβάλλειν πλουσιώτατον ὄντα οὐ θαυμαστόν· τὸ δὲ τῇ θεραπείᾳ καὶ τῇ ἐπιμελείᾳ τῶν φίλων βασιλεύοντα περιγίγνεσθαι, τοῦτο ἀξιολογώτερον. ἐκείνος τοίνυν λέγεται κατάδηλος εἶναι μηδενὶ ἂν οὕτως αἰσχυρθεὶς ἡττώμενος ὥς φίλων θεραπείᾳ. XIV. καὶ λόγος δὲ αὐτοῦ ἀπομνημονεύεται ὥς λέγοι παραπλήσια ἔργα εἶναι νομέως ἀγαθοῦ καὶ βασιλέως ἀγαθοῦ· τὸν τε γὰρ νομέα χρῆναι ἔφη εὐδαίμονα τὰ κτήνη ποιοῦντα χρῆσθαι αὐτοῖς, ἢ δὴ προβάτων εὐδαιμονία, τὸν τε βασιλέα ὡσαύτως εὐδαίμονα πόλεις καὶ ἀνθρώπους ποιοῦντα χρῆσθαι αὐτοῖς. οὐδὲν οὖν θαυμαστόν, εἴπερ ταύτην εἶχε τὴν γνώμην, τὸ φιλονείκως ἔχειν πάντων ἀνθρώπων θεραπείᾳ περιγίγνεσθαι. XV. καλὸν δὲ ἐπίδειγμα καὶ τοῦτο λέγεται Κῦρος ἐπιδεῖξαι Κροίσῳ, ὅτε ἐνουθέτει αὐτὸν ὥς διὰ τὸ πολλὰ διδόναι πένης ἔσοιτο, ἐξὸν αὐτῷ θησαυροὺς χρυσοῦ ²² πλείστους ἐνὶ γε ἀνδρὶ ἐν τῷ οἴκῳ καταθέσθαι· καὶ τὸν

22. θησαυροὺς χρυσοῦ] "The word θησαυρὸς may be here used in the sense of 'a receptacle for money,' or 'a treasury,' which is the proper signification of the word, (Bosius Exerc.

ad Matth. 2, 11. :) the words πλείστους, ἐν τῷ οἴκῳ, and καταθέσθαι support this interpretation." Fischer. But Sturz takes the word θησαυρὸς in the sense of 'treasure.'

Κῦρον λέγεται ἐρέσθαι, Καὶ πόσα ἂν ἤδη οἶε μοι χρήματα εἶναι, εἰ συνέλεγον χρυσίον ὥσπερ σὺ κελεύεις ἐξ οὗτου ἐν τῇ ἀρχῇ εἰμί; καὶ τὸν Κροῖσον εἰπεῖν πολὺν τινα ἀριθμὸν. XVI. καὶ τὸν Κῦρον πρὸς ταῦτα, Ἄγε δὴ, φάναι, ὦ Κροῖσε, σύμπεμψον ἄνδρα σὺν Ὑστάσπῃ ταύτῃ ὅτῃ σὺ πιστεύεις μάλιστα. σὺ δέ, ὦ Ὑστάσπα, ἔφη, περιελθὼν πρὸς τοὺς φίλους λέγε αὐτοῖς ὅτι δέομαι χρυσίου πρὸς πράξιν τινα· καὶ γὰρ τῷ ὄντι προσδέομαι· καὶ κέλευε αὐτοὺς ὅποσα ἂν ἕκαστος δύνηται πορίσαι μοι χρήματα· γράψαντας δὲ καὶ κατασημνημένους δοῦναι τὴν ἐπιστολὴν τῷ Κροίσου θεράποντι φέρειν. XVII. ταῦτα δὲ ὅσα ἔλεγε καὶ γράψας καὶ σημηνάμενος ἐδίδου τῷ Ὑστάσπῃ φέρειν πρὸς τοὺς φίλους, ἐνέγραψε δὲ πρὸς πάντας καὶ Ὑστάσπην ὡς φίλον αὐτοῦ δέχεσθαι. ἐπεὶ δὲ περιῆλθε καὶ ἠνεγκεν ὁ Κροίσου θεράπων τὰς ἐπιστολάς, ὁ μὲν δὴ Ὑστάσπης εἶπεν, ὦ Κῦρε βασιλεῦ, καὶ ἐμοὶ ἤδη χρὴ ὡς πλουσίῳ χρῆσθαι· πάμπολλα γὰρ ἔχων πάρεμι δῶρα διὰ τὰ σὰ γράμματα. XVIII. καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν, Εἰς μὲν τοίνυν καὶ οὗτος ἤδη θησαυρὸς²³ ἡμῖν, ὦ Κροῖσε· τοὺς δ' ἄλλους καταθεῶ καὶ λόγισαι πόσα ἐστὶν ἔτοιμα χρήματα, ἦν τι δέωμαι χρῆσθαι. λέγεται δὲ λογιζόμενος ὁ Κροῖσος πολλαπλάσια εὐρεῖν ἢ ἔφη Κύρῳ ἂν εἶναι ἐν τοῖς θησαυροῖς ἤδη, εἰ συνέλεγεν. XIX. ἐπεὶ δὲ τοῦτο φανερὸν ἐγένετο, εἰπεῖν λέγεται ὁ Κῦρος, Ὅρῃς, φάναι, ὦ Κροῖσε, ὡς εἰσὶ καὶ ἐμοὶ θησαυροὶ; ἀλλὰ σὺ μὲν κελεύεις με παρ' ἐμοὶ αὐτοὺς συλλέγοντα φθονεῖσθαι τε δι' αὐτοὺς καὶ μισεῖσθαι καὶ φύλακας αὐτοῖς ἐφιστάντα μισθοφόρους τούτοις πιστεύειν· ἐγὼ δὲ τοὺς φίλους πλουσίους ποιῶν τούτους μοι νομίζω θησαυροὺς καὶ φύλακας ἅμα ἐμοῦ τε καὶ τῶν ἡμετέρων ἀγαθῶν πιστοτέρους εἶναι ἢ εἰ φρουροὺς μισθοφόρους ἐπεστησάμην. XX. καὶ ἄλλο δέ σοι ἐρῶ· ἐγὼ γὰρ, ὦ Κροῖσε, ὁ μὲν οἱ θεοὶ δόντες εἰς τὰς ψυχὰς τοῖς ἀνθρώποις ἐποίησαν ὁμοίως πάντας πένητας, τούτου μὲν οὐδ' αὐτὸς δύναμαι περιγενέσθαι, ἀλλ' εἰμί ἅπληστος καὶ γὰρ ὥσπερ οἱ ἄλλοι χρημάτων· XXI. τῇ δέ γε μέντοι διαφέρειν μοι δοκῶ τῶν πλείστων ὅτι οἱ μὲν ἐπειδὰν τῶν ἀρκούντων περιττὰ κτήσωνται, τὰ μὲν αὐτῶν κατορύττουσι, τὰ δὲ κατασέπουσι, τὰ δὲ ἀριθμοῦντες καὶ μετροῦντες καὶ ἰστάντες²⁴ καὶ διαψύχοντες καὶ φυλάττοντες πράγματα ἔχουσι, καὶ ὅμως ἔνδον ἔχοντες τοσαῦτα οὔτε ἐσθίουσι πλείῳ ἢ

23. θησαυρὸς] “A receptacle of gold and silver, from which I may draw as much money as I please.” Fischer.

24. ἰστάντες] I. e. “‘Weighing,’ because what is going to be weighed, is placed in the balance, (Raphel, ad Matth. 26, 15.)” Fischer.

δύνανται φέρειν, διαρράγειεν γὰρ ἂν, οὐτ' ἀμφιέννυνται πλείω ἢ δύνανται φέρειν, ἀποπνιγεῖεν γὰρ ἂν, ἀλλὰ τὰ περιττὰ χρήματα πράγματα ἔχουσιν. XXII. ἐγὼ δὲ ὑπηρετῶ μὲν τοῖς θεοῖς καὶ ὀρέγομαι αἰεὶ πλείων· ἐπειδὴν δὲ κτήσωμαι, ἃ ἂν ἴδω περιττὰ ὄντα τῶν ἐμοὶ ἀρκούντων, τούτοις τὰς τ' ἐνδείας τῶν φίλων ἐξακοῦμαι καὶ πλουτίζων καὶ εὐεργετῶν ἀνθρώπους εὖνοϊαν ἐξ αὐτῶν κτῶμαι καὶ φιλίαν, καὶ ἐκ τούτων καρποῦμαι ἀσφάλειαν καὶ εὐκλειαν· ἃ οὔτε κατασέπηται οὔτε ὑπερπληροῦντα λυμαίνεται, ἀλλὰ ἡ εὐκλεία ὅσῳ ἂν πλείων ᾖ, τοσούτῳ καὶ μείζων καὶ καλλίων καὶ κουφοτέρα φέρειν γίγνεται, πολλάκις δὲ καὶ τοὺς φέροντας αὐτὴν κουφοτέρους παρέχεται. XXIII. ὅπως δὲ καὶ τοῦτο εἰδῆς, ἔφη, ὦ Κροῖσε, ἐγὼ οὐ τοὺς πλείστα ἔχοντας καὶ φυλάττοντας πλείστα εὐδαιμονεστάτους ἡγοῦμαι· οἱ γὰρ τὰ τείχῃ φυλάττοντες οὕτως ἂν εὐδαιμονέστατοί εἴησαν· πάντα γὰρ τὰ ἐν ταῖς πόλεσι φυλάττουσιν· ἀλλ' ὅς ἂν κτᾶσθαι τε πλείστα δύνηται σὺν τῷ δικαίῳ, χρῆσθαι τε πλείστοις σὺν τῷ καλῷ, τοῦτον ἐγὼ εὐδαιμονέστατον νομίζω [καὶ τὰ χρήματα]. καὶ ταῦτα μὲν δὴ φανερὸς ἦν ὥσπερ καὶ ἔλεγε πρῶττων.

XXIV. Πρὸς δὲ τούτοις κατανοήσας τοὺς πολλοὺς τῶν ἀνθρώπων ὅτι ἦν μὲν ὑγιαίνοντες διατελῶσι, παρασκευάζονται ὅπως ἔξουσιν τὰ ἐπιτήδεια καὶ κατατίθενται τὰ χρήσιμα εἰς τὴν τῶν ὑγιαίνόντων δίαιταν, ὅπως δὲ, ἦν ἀσθενήσωσι, τὰ σύμφορα παρέσται, τούτον οὐ πάννυ ἐπιμελομένους ἐώρα· ἔδοξεν οὖν καὶ ταῦτα ἐκπονήσαι αὐτῷ, τοὺς τε ἰατροὺς τοὺς ἀρίστους συνεκομίσατο πρὸς αὐτὸν τῷ τελεῖν ἐθέλειν, καὶ ὅποσα ἢ ὄργανα χρήσιμα ἔφη τις ἂν αὐτῶν γενέσθαι ἢ φάρμακα ἢ σῖτα ἢ ποτὰ, οὐδὲν τούτων ὅ,τι οὐχὶ παρασκευάσας ἐθῆσαύριζε παρ' αὐτῷ. XXV. καὶ ὅποτε δὲ τις ἀσθενήσειε τῶν θεραπεύεσθαι ἐπικαιρίων, ἐπεσκόπει καὶ παρεῖχε πάντα ὅπου ἔδει· καὶ τοῖς ἰατροῖς δὲ χάριν ἤδει, ὅποτε τις ἰάσαιτό τινα τοῖς παρ' ἐκείνου λαμβάνων.

XXVI. Ταῦτα μὲν δὴ καὶ τοιαῦτα πολλὰ ἐμηχανᾶτο πρὸς τὸ πρωτεύειν παρ' οἷς ἐβούλετο ἑαυτὸν φιλεῖσθαι. ὧν δὲ προηγύρενέ τε ἀγῶνας καὶ ἄθλα προντίθει, φιλονεικίας ἐμποιεῖν βουλόμενος περὶ τῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν ἔργων, ταῦτα τῷ μὲν Κύρῳ ἔπαινον παρεῖχεν ὅτι ἐπεμέλετο ὅπως ἀσκοῖτο ἡ ἀρετὴ· τοῖς μέντοι ἀρίστοις οἱ ἀγῶνες οὗτοι πρὸς ἀλλήλους καὶ ἐριδας καὶ φιλονεικίας ἐνέβαλλον. XXVII. πρὸς δὲ τούτοις ὥσπερ νόμον κατεστήσατο ὁ Κύρος, ὅσα

διακρίσεως δέοιτο εἴτε δίκη εἴτε ἀγωνίσματι,²⁵ τοὺς δεομένους διακρίσεως συντρέχειν τοῖς κριταῖς. δῆλον οὖν ὅτι ἐστοχάζοντο μὲν οἱ ἀνταγωνιζόμενοί τι ἀμφοτέροι τῶν κρατίστων καὶ τῶν μάλιστα φίλων κριτῶν· ὁ δὲ μὴ νικῶν τοῖς μὲν νικῶσιν ἐφθόνει, τοὺς δὲ μὴ ἐαυτὸν κρίνοντας ἐμίσει· ὁ δ' αὖ νικῶν τῷ δικαίῳ προσεποιεῖτο νικᾶν, ὥστε χάριν οὐδενὶ ἡγεῖτο ὀφείλειν. XXVIII. καὶ οἱ πρωτεύειν δὲ βουλόμενοι φιλίᾳ παρὰ Κύρῳ, ὥσπερ ἄλλοι ἐν πόλεσι, καὶ οὗτοι ἐπιφθόνως πρὸς ἀλλήλους εἶχον, ὥσθ' οἱ πλείονες ἐκποδῶν ἐβούλοντο ὁ ἕτερος τὸν ἕτερον γενέσθαι μᾶλλον ἢ συνέπραξαν ἂν τι ἀλλήλοις ἀγαθόν. καὶ ταῦτα μὲν δεδήλωται ὡς ἐμμηχανᾶτο τοὺς κρατίστους αὐτὸν μᾶλλον πάντας φιλεῖν ἢ ἀλλήλους.

CAP. III.

I. Νῦν δὲ ἤδη διηγησόμεθα ὡς τὸ πρῶτον ἐξήλασε Κύρος ἐκ τῶν βασιλείων· καὶ γὰρ αὐτῆς τῆς ἐξελάσεως ἡ σεμνότης ἡμῖν δοκεῖ μία τῶν τεχνῶν εἶναι τῶν μεμνηχανημένων τὴν ἀρχὴν μὴ εὐκαταφρόνητον εἶναι. πρῶτον μὲν οὖν πρὸ τῆς ἐξελάσεως εἰσκαλέσας πρὸς αὐτὸν τοὺς τὰς ἀρχὰς ἔχοντας Περσῶν τε καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων διέδωκεν αὐτοῖς τὰς Μηδικὰς στολὰς· καὶ τότε πρῶτον Πέρσαι Μηδικὴν στολὴν ἐνέδυσαν· διαδιδούς τε ἅμα τάδε ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι ἐλάσαι βούλοιο εἰς τὰ τεμένη τὰ τοῖς θεοῖς ἐξηρημένα καὶ θῦσαι μετ' ἐκείνων. II. πάρεστε οὖν, ἔφη, [αὔριον] ἐπὶ τὰς θύρας κοσμηθέντες ταῖς στολαῖς ταύταις πρὶν ἥλιον ἀνατέλλειν, καὶ καθίστασθε ὡς ἂν ὑμῖν Φεραύλας ὁ Πέρσης ἐξαγγέλλῃ παρ' ἐμοῦ· καὶ ἐπειδὰν,

25. ἀγωνίσματι] "The same as ἀθλον. Hesych. and Phav. 'Ἀγωνίσματα' ἐπαθλα. Εἴτε ἀγωνίσματι, 'sive de præmio virtutis quæreretur,' which had conquered the other in this or that kind of virtue, to which the prize of victory was due; it belongs to φιλονεικίας." Fischer. "Disceptatio s. altercatio litigantium apud iudicem," Sturz. Fischer explains εἴτε δίκη thus:—" 'Sive de jure quæreretur, uter litigantium bonam causam haberet, uter utrum injuria insimulasset criminis, peccati, delicti, negligentiae in exercenda virtute:' ad ἐριδας

pertinet, ita nimirum ut amicorum Cyri alii alios objurgarent et accusarent, quod non essent virtutis satis studiosi." "Ἀγώνισμα is not in this place ἐπαθλον, as Fischer interprets it from Hesychius, or 'a public trial,' as δίκη is 'a private cause,' as I myself interpreted it in the former edition; but, according to Xenophontean usage, ἀγώνισμα is 'a contest at public games,' like the πολεμικὰ and ἱππικὰ ἀγωνίσματα mentioned by Xen., over which presided κριταὶ so called as in public trials and private causes." Schneider.

ἔφη, ἐγὼ ἡγῶμαι, ἔπεσθε ἐν τῇ ῥηθείᾳ χώρα. ἦν δ' ἄρα τινὶ δοκῇ ὑμῶν ἄλλη κάλλιον εἶναι ἢ ὡς ἂν νῦν ἐλαύνωμεν, ἐπειδὰν πάλιν ἔλθωμεν, διδασκέτω με· ὅπῃ γὰρ ἂν κάλλιστον καὶ ἄριστον ὑμῖν δοκῇ εἶναι, ταύτῃ ἕκαστα δεῖ καταστήσασθαι. III. ἐπεὶ δὲ τοῖς κρατίστοις διέδωκε τὰς καλλίστας στολὰς, ἐξέφερε δὴ καὶ ἄλλας Μηδικὰς στολὰς, παμπόλλας γὰρ παρεσκευάσατο, οὐδὲν φειδόμενος οὔτε πορφυρίδων οὔτε ὀρφνίνων²⁶ οὔτε φοινικίδων²⁷ οὔτε καρυκίνων²⁸ ἱματίων· νείμας δὲ τούτων τὸ μέρος ἐκάστω τῶν ἡγεμόνων ἐκέλευσεν αὐτοὺς τούτοις κοσμεῖν τοὺς αὐτῶν φίλους, ὥσπερ, ἔφη, ἐγὼ ὑμᾶς κοσμῶ. IV. καὶ τις τῶν παρόντων ἐπήρετο αὐτὸν, Σὺ δὲ, ὦ Κῦρε, ἔφη, πότε κοσμήσῃ; ὁ δ' ἀπεκρίνατο, Οὐ γὰρ νῦν, ἔφη, δοκῶ ὑμῖν αὐτὸς κοσμεῖσθαι ὑμᾶς κοσμῶν; ἀμέλει, ἔφη, ἦν δύνωμαι

26. ὀρφνίνων] "It is formed from ὄρφη, σκοτία, νύξ μέλαινα, Hesych. Phav. Etym. M. and Suid. Νύξ ὀρφναίη, ll. K. 83." Fischer. Plato in Tim. 61=383. Bip. says that the ὄρφνινον χρώμα is produced, ὅταν λευκῷ, καὶ ἐρυθρῷ, καὶ μέλανι μεμιγμένοις καθυεῖσί τε, μᾶλλον συγκραθῇ μέλαν. J. Poll. 7, 69. had his eye on this passage: Τὰ δὲ μέλανα ἱμάτια ὄρφνινα ἐκάλουν. So too Hesych. See also Aristot. de Color. c. 2. Zeune and Sturz translate it by *subfuscus*.

27. φοινικίδων] Fischer understands "‘*pallia phœnicea* or *punicea*,’ and therefore ‘splendidly red or scarlet.’ Φοινικοῦς in Gell. N. A. 2, 26. is translated ‘*phœnicæus, rutilus, spadix*,’ and is said to signify ‘an exuberance and splendor of redness.’ Aristot. de Color. c. 2. Τὸ μέλαν καὶ σκιερὸν, τῷ φωτὶ μιγνύμενον, φοινικοῦν——αἶ τε γὰρ καπνώδεις φλόγες, καὶ οἱ ἄνθρακες, ὅταν ὧσι διακεκαυμένοι, φαίνονται χρώμα ἔχοντες φοινικοῦν.

28. καρυκίνων] "It is derived from *καρύκη* or *καρύκκη*, which is interpreted by the ancient Grammarians ‘a certain kind of panada or caudle, *intriti*,’” [juris,] “‘made of blood and various condiments,’ of which the Lydians are said to have been the inventors, Foës. Econ. Hipp. v. Καρυκοειδέα.” [Hesych. Καρύκη περίεργος ζῶμας, βρώμα Λύδιον ἐξ αἵματος καὶ ἄλλων ἡδυσμάτων συγκείμενον. Κα-

ρυμόν] μέλαν: where the Interpr. conjecture *καρύκκινον*. Erotian: Καρύκην φασιν αἵματάδῃ τὴν χροᾶν ἔχουσαν.] "I think that *καρύκινα ἱμάτια* are ‘red cloaks,’ and therefore of a sanguineous and gory color, especially as they are classed with cloaks of kindred colors." Fischer. "It indicates ‘a kind of color,’ but of what species is not sufficiently certain. Suidas agrees nearly with Hesychius in his interpretation, but adds: Καὶ καρυκοποιεῖν, τὸ κοσμεῖν ποικιλίᾳ τινὶ ῥημάτων τὸν λόγον. From this interpretation, we may also translate the word ‘variegated.’” [But the Index Gr. to the Leipsic edition of 1784, gives a different and a better explanation:—“Quia condimentum *καρύκη* varium idemque sumtuosum fuit, *καρυκοποιεῖν* apud ipsos illos Grammaticos est κοσμεῖν κ. τ. λ.”] "But it is better to follow Morus and Zeune, who understand ‘*colorem subrubicundum, nigricantem, qui ex nigro tendit ad rubrum*.’ Etym. M., after having mentioned that Lydian *intrimentum*, proceeds thus: Ἐγὼ δὲ οἶμαι *καρύκην* αὐτὸ λέγειν, ἐπειδὴ μέλαν ἐστὶ· φησὶ γὰρ ἐν τῷ Κωμικῷ λέγων οὕτω, Καρύκιον, καρνοβαφὲς, καὶ κάρνος ῥόος, ὃ μέλανος ῥόος.” Sturz. "Broderus and Camerarius choose rather to derive the word from *καρύσις*, and to understand ‘a sort of dark green, inclining to black.’” Schneider.

ὑμᾶς τοὺς φίλους εὖ ποιεῖν, ὅποῖαν ἂν ἔχων τυγχάνω στολὴν, ἐν ταύτῃ καλὸς φανοῦμαι. V. οὕτω δὴ οἱ μὲν ἀπελθόντες μεταπεμπόμενοι τοὺς φίλους ἐκόσμουν ταῖς στολαῖς. ὁ δὲ Κῦρος νομίζων Φεραύλαν τὸν ἐκ τῶν δημοτῶν καὶ συνετὸν εἶναι καὶ φιλόκαλον καὶ εὐτακτον καὶ τοῦ χαρίζεσθαι αὐτῷ οὐκ ἀμελεῖν, ὅς ποτε καὶ περὶ τοῦ τιμᾶσθαι ἕκαστον κατὰ τὴν ἀξίαν συνεῖπε, τοῦτον δὴ καλέσας συνεβουλευέτο αὐτῷ πῶς ἂν τοῖς μὲν εὖνοις κάλλιστα ἰδεῖν ποιοῖτο τὴν ἐξέλασιν, τοῖς δὲ δυσμενέσι φοβερῶτατα. VI. ἐπεὶ δὲ σκοποῦντοιν αὐτοῖν τὰ αὐτὰ συνέδοξεν, ἐκέλευε τὸν Φεραύλαν ἐπιμελεθῆναι ὅπως ἂν οὕτω γένηται αὖριον ἢ ἐξέλασις ὥσπερ ἔδοξε καλῶς ἔχειν. Εἴρηκα δὲ ἐγὼ, ἔφη, πάντας πείθεσθαι σοι περὶ τῆς ἐν τῇ ἐξελάσει τάξεως· ὅπως δ' ἂν ἥδιον παραγγέλλοντός σου ἀκούωσι, φέρε λαβὼν, ἔφη, χιτῶνας μὲν τουτουσὶ τοῖς τῶν δορυφόρων ἡγεμόσι, κασᾶς²⁹ δὲ τούσδε τοὺς ἐφιππέους τοῖς τῶν ἱππέων ἡγεμόσι

29. κασᾶς] “Κάσας, Hesych. Κάσος· ἀμφιτάπης καὶ πλωτά. H. Steph. there,” (and in the Index to the Gr. Thes.) “considers it to be a Persian word.” [M. Apostol. Lex. Gr. Lat. Ms. ap. Albert. ad Hesych.: Κάσας· Genus vestis.] “Hesych. Κάσσον· ἱμάτιον, παχὺ καὶ τραχὺ περιβόλαιον:” (where Fischer reads κάσσος.) “J. Poll. 7, 68. Κάσσας δὲ ἱππικοὺς Ξενοφῶν εἴρηκεν ἐν τῇ Παιδείᾳ· οἱ δ' εἰσὶν ἐσθῆτες εἰληταί: where Salmas.” [πλητῆται.] “and others read πλωταί. Kühn ad J. Poll. l. c. derives it from *texit*. Salmas. Exerc. Plin. 678=967. reads κασᾶς, because Arcadius Grammaticus says, Κασῆς· τὸ πλωτὸν ἱμάτιον, περισπᾶται,” [p. 24. ed. Barker, Leipsic 1820. Τὰ εἰς ἧς δισύλλαβα μὴ ὄντα τοπικὰ ἢ συναλι-
λειμμένα βαρύνονται, ἔχοντα πρὸ τοῦ ἡ σ ἢ ξ, Ξέρξης, Χρύσης, κάσης· τὸ μέντοι κασῆς τὸ πλωτίον ἱμάτιον περισπᾶται: where we have κάσης and then κασῆς, and where perhaps κάσης is a proper name, and if it be not, it is, at all events, of a signification different from κασῆς: for πλωτίον we should read πλωτόν.] “Portus in his Index translates it *sagum*. It seems to have been ‘a thick and large cloak, used by persons in riding, which was folded up again after use, or which was

spread on the horse.’” Sturz Lex. Xen. He follows the explanation of Kühn, the error of which will soon be noticed. “The ancient Mss. exhibit κάσας, κάσσας, and κασᾶς: the last is undoubtedly the true reading; for 1. in the Cod. Alt. s. 7. we have κασᾶ and κασᾶν,” [Schneider makes the same remark, ‘but the better copies there retain the writing κάσα and κάσαν,’ Poppo:] “2. Arcadius, Grammaticus Antiochensis, (of whose Ms. work περὶ Τόνων Salmas. made use, de Modo Usur. 256. Exerc. Plin. 678.) writes κασῆς. But for κασῆς the Doric form is κασᾶς. Kühn derives it from a Hebrew word, but H. Steph. with more probability from a Persian word. I think that κασᾶς ἐφιππέους are ‘the housings or ornamented cloth, which was put on the horses, felts or pack-cloth,’ (*stragula, tapeta, quibus equi insternuntur, eaque coactilia*), ‘caparisons.’ This interpretation is confirmed 1. by the authority of the ancient Grammarians. Hesych. Κασᾶς· ἀμφιτάπης, καὶ πλωτά: where see Salmas. 2, 160.” [read πλωτή.] “Κάσσον,” [read Κάσσος, with Salmas.] “ἱμάτιον, παχὺ καὶ τραχὺ περιβόλαιον. Arcadius” [p. 76.] “ap. Salmas. l. c. Τὸ δὲ κάσσος ἀπὸ τοῦ κάσος γίνεται κατὰ πλεονασμὸν τοῦ σ· ἔστι δὲ καὶ εἰδὸς τινος ἱματίου οὕτω καλουμένον.

δὸς, καὶ τῶν ἀρμάτων τοῖς ἡγεμόσιν ἄλλους τούςδε χιτῶνας. VII. ὁ μὲν δὴ ἔφερε λαβῶν· οἱ δὲ ἡγεμόνες ἐπεὶ ἴδοιεν αὐτὸν, ἔλεγον·

But *ἡμάτιον* is also used for 'a horse-cloth,' like *ἑσθῆς*, and *vestis*: hence we see why J. Poll. used *εἰλητὴ ἑσθῆς*, since horse-cloths could be folded up." [But the falsity of the reading will be demonstrated below.] "2. By the thing itself; for the Persians also in those days seem to have used horse-cloths, (Brisson. 3, 27.) These horse-cloths, which Cyrus might have ordered to be made of wool dipped in purple, adorned both the horses and the horsemen; but Cyrus wished Pheraulas to give to the leaders, also, of the horsemen, those which would render themselves and their horses more conspicuous. 3. The word *ἐφίππειος* thus retains its force." Fischer. "Others consider *κάσας ἐφίππειος* to be 'a riding-coat,' *tunica equestris s. equitum*. Leunclavius in particular maintains this opinion: he says:—'*Kásas* in Xen. signifies *saga militum equestris*, and therefore I have so translated the word. One may suppose that *sagum* is even derived from this word *κάσας* by a certain *metathesis*. The French and Spaniards call them *casacas*, (*casques*,) the Italians *casachini* and *casachini*, which they pronounce *casaki* and *casakini*; which terms seem to be derived from this Greek word. Now, though some make a distinction between *ἵππικὸν χιτῶνα* and *ἐφίππειον*, it is at least not so great as to be opposed to this my opinion about military cloaks. For we take *ἵππικὸν χιτῶνα* to mean simply an equestrian cloak, that is such as horsemen use, as they please; but *ἐφίππειον* in a more confined sense, such as are used on horseback.'" Poppo. The true distinction, where any distinction was necessary, between *ἵππικὸν χιτῶνα*, (J. Poll. l. c. referring to Xen., has *κάσας ἵππικὸς*,) and *ἐφίππειον*, would be this: the former would refer to the horse only, the latter to the rider, whether it were something to protect the rider, or to add splendor to the appearance of the rider. Xen. speaks of the rider only, not of riders in

general, but of those who commanded the regiments of cavalry. "*Κάσας, ὁ, sive κάσας, et κασᾶς, 8, 3, 3. 4. Adparet quidem equitum fuisse vestem, eamque decoram; sed aliud nihil constat quam quod veteres Grammatici dicunt, opus e pilis coactile fuisse; quidam addunt, vilius et crassius, id quod tamen huic Xenophonteo loco non convenit.*" The Index Gr. to the Leipsic Ed. of 1784. But none of the ancient Grammarians have described it as *vilius*; Hesychius says, merely *παχὺ καὶ τραχύ*. But, supposing the cloak to be in as general use among the Persians, as any used at this day among the Arabs, it does not follow that those worn by the Persian nobles were made of the same rough materials, and with the same paucity of ornaments, as what were worn by the lower orders. There is a remarkable passage in Agatharchidas ap. Phot. Bibl. p. 1333. (quoted by Toup Emend. in Suid. 4, 315.) which has been overlooked by all the Commentators on Xen.: "Ὅτι Πτολεμαῖος φησιν, εἰς τὸν κατὰ Αἰθιοπῶν πόλεμον ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος πεντακοσίου συνέλεξεν ἵππεῖς ὧν τοῖς προκινδυνεύειν μέλλουσι καὶ καθηγουμένοις τὸ πλῆθος οὔσιν ἑκάτὸν, ὀπλισμοῦ περιέθηκε τρόπον. Στολὰς γὰρ αὐτοῖς τε καὶ τοῖς ἵπποις ἀνέδωκε πιλητὰς, ὥς οἱ κατὰ χώραν ἐκείνην προσαγορεύουσι κάσας, (αἱ κάππας,) ἵνα πᾶν κρύπτειν τὸ σῶμα πλὴν τῶν ὀφθαλμῶν. These Excerpta from Agatharchidas were published by H. Steph. in Greek and Latin, Paris. 1557. and 1584. From this fragment we learn 1. That these garments were at least in this instance used for the protection, rather than the ornament of both the rider and the horse, while in Xen. they are used more for ornament to the rider than for protection to himself and his horse; 2. That they were used by those, who belonged to the van-guard of an army on its march; 3. That they were an Oriental contrivance; 4. That the word *κασᾶς* is of Oriental etymology.

Μέγας δὴ σύ γε, ὦ Φεραύλα, ὅποτε γε καὶ ἡμῖν τάξεις ἃ ἂν δέη ποιεῖν. Οὐ μὰ Δί', ἔφη ὁ Φεραύλας, οὐ μόνον γε, ὡς ἔοικεν, ἀλλὰ

G. J. Vossius Etym. L. L. agrees with Kühn in deriving it from the Hebrew word already mentioned:—"Nempe qua ratione a *tegendo* dixere *togam*, ea chlamydi quoque ab Orientalis voce, quæ *tegere* notet, nomen impositum sit; quod eo verisimilius, quia *κασᾶς* pro *lucerna* nemo veterum dixerit præter Xenophontem in Persicis," [he had overlooked the decisive testimony of Agatharchidas,] "ut videri possit vox esse ab Oriente accepta." To a Persian etymon, as we have seen, H. Steph. refers its root. Hesych. Κῆς Κύπριοι, ἀπὸ τοῦ καί, οἱ δὲ δέρμα. The word Κῆς refers only to *kās* in the sense of *καί*: but *kās* τὸ δέρμα may be a dialectic variety of *kōs*, Hesych. τὸ δέρμα. *Κάσσυμα* is explained by H. Steph. Thes. as having been used by Nic. Myrepsus in this sense; and *κάσσυμα*, as well as *κασσὺς* or *καττὺς*, is connected with *κάσσῳ* or *καττῳ*, which is a contraction for *κατασῳ*, from the obsolete word *σῳ*, suo, as G. J. Voss. l. c. shows. Hesych. Κάσκανα· κασσύματα. Compare *Κασέα* καθέδρα: for which Steph. would substitute *Κασέα*. J. Poll. has *ἐσθῆτες εἰληταί*, whence Fischer and Sturz suppose that these cloaks or housings were folded up, when they were not in use; most probably they were, but there was no necessity for J. Poll. to notice, as a peculiarity in this instance, what would be equally true of all cloaks or housings whatever in any country, Oriental or European; undoubtedly he had in view the material, from which they were made, and possibly he drew his information from the same source as Agatharchidas did, and at all events he wrote *πληταί* or *πλωταί*. The common reading is *εἰληταί*, for which Jung. proposed *εἰληταί*, convolubiles; Kühn *εἰλυταί*. "An *πληταί* apud eum scribi debet? *Πιλητὸν* et *πιλωτὸν* Græcis idem. Vetustiores magis dixere *πιλητὸν* a *πιλεῖν*, quod est *condensare* et *cogere*; *coactilia* sic vocarunt, sive ex *coacta* lana vestes. *Πῖλος* quoque

Græcis, i. e. *pileus ex lana coactili densatus*; unde *πῖλος* Græce dictus ἀπὸ τοῦ *πιλεῖν*. Ergo et *κασᾶς* similiter *lucerna equestris ex lana coacta facta*. Fabæ Ægyptiæ folia Theophrastus vocavit *πίλους*, non tantum ab amplitudine, etsi hoc etiam, sed et a qualitate foliorum, quæ carnosæ sunt et spissæ. Inde et *κολοκάσια* quoque posterioribus appellata ab eadem ratione. Nam *κασᾶς*, *vestis coactilis*. Ab illo Latinum hæc *casa* de parvo tugurio. 'Ο *κασῆς*, hæc *casa*, ut ὁ *χάρτης*, hæc *charta*. Ita *togam* tam pro *tecto* quam pro *veste*, qua corpus tegitur, dixere." [Non. Marc. ap. Gothofred. Auctt. L. L.: 'Toga dicitur et *tectum*. Titinn. Gemina: Syrus cum scorto constituit ire; claves illico abstrudi jubeo, rusticæ togæ ne sit copia. Id est *tecti*.'] "Sed et *casula* diminutivum *vestis cucullata* apud Latinitatis infimæ auctores, ut Isidorum et alios. Ut inde liqueat τὸ *πρωτόν*· *προν* significare *vestem*, ab illo scilicet Græco *κασῆς*. Apud eosdem *κάπος* etiam dicebatur pro *veste*, Arcad." [l. c.] "Hesych. *κάσπος*," [where the common reading is *κάσσον* or *κασσόν*.] "Inde compositum *κολοκάσιον*, quod significat *parvum κασῆν*, vel *parvum κάσσον*, quasi *κολὸν κάσιον*." Salmas. Exerc. Plin. 678. On the word *casa* G. J. Voss. l. c. makes these remarks:—"Isidori etiam ætate ὑποκοριστικῶς *casulum* dixere, non tantum pro *parva casa* s. *tuguriolo*, sed etiam pro *cucullatæ vestis genere*. Unde Vetus Vocabularium: '*Casula* etiam dicitur vulgo *pluneta presbyterorum*, quod instar *parvæ casæ* totum hominem tegit.'" I will conclude a note, which, if long, at least corrects some great errors, and unfolds some interesting facts, with the following quotation:—"Pro *mantela*, etiam hoc *mantelium*, et hoc *mantele*, *mantelis* protulerunt. Eodem plane modo quo hæc *gausapa*, hoc *gausapum*, et hoc *gausape* enuntiarunt, cum hanc *gausapam* solum dici debere ratio evinceret. Nam Græcum erat ὁ *γανσάπης*, Lat. hæc *gausapa*, ut ὁ *χάρ-*

καὶ σκευοφορήσω· νῦν γοῦν φέρω τώδε δύο κασᾶ, τὸν μὲν σοί, τὸν δὲ ἄλλῳ· σὺ μέντοι τούτων λάβε ὁπότερον βούλει. VIII. ἐκ τούτου δὴ ὁ μὲν λαμβάνων τὸν κασᾶν τοῦ μὲν φθόνου ἐπελέληστο, εὐθὺς δὲ συνεβουλευέτο αὐτῷ ὁπότερον λαμβάνοι· ὁ δὲ συμβουλευσας ἂν ὁπότερος βελτίων εἴη καὶ εἰπὼν, "Ἦν μου κατηγορήσης ὅτι αἵρεσίν σοι δέδωκα, εἰσαῦθις ὅταν διακονῶ, ἐτέρῳ χρήσῃ μοι διακόνῳ· ὁ μὲν δὴ Φεραύλας οὕτω διαδοὺς ἧ ἐτάχθη εὐθὺς ἐπεμελεῖτο τῶν εἰς τὴν ἐξέλασιν ὅπως ὥς κάλλιστα ἕκαστα ἔξοι.

IX. Ἦνίκα δὲ ἡ ὑστεραία ἦκε, καθαρὰ μὲν ἦν πάντα πρὸ ἡμέρας, σίχοι δὲ εἰστήκεσαν ἔνθεν καὶ ἔνθεν τῆς ὁδοῦ, ὥσπερ καὶ νῦν ἔτι ἴστανται ἧ ἂν βασιλεὺς μέλλῃ ἐλαύνειν· ὃν ἐντὸς οὐδενί ἐστιν εἰσιέναι τῶν μὴ τετιμημένων· μαστιγοφόροι δὲ καθέστασαν, οἳ ἔπαιον εἴ τις ἐνοχλοίῃ. ἔστασαν δὲ πρῶτον μὲν τῶν δορυφόρων εἰς τετρακισχιλίους ἔμπροσθεν τῶν πυλῶν εἰς τέτταρας, δισχίλιοι δὲ ἐκατέρωθεν τῶν πυλῶν. X. καὶ οἱ ἵππεῖς δὲ πάντες παρήσαν καταβεβηκότες ἀπὸ τῶν ἵππων, καὶ διειρκότες τὰς χεῖρας διὰ τῶν κανδύων, ὥσπερ καὶ νῦν ἔτι διείρουσιν, ὅταν ὀρᾷ βασιλεὺς. ἔστασαν δὲ Πέρσαι μὲν ἐκ δεξιᾶς, οἱ δὲ ἄλλοι σύμμαχοι ἐξ ἀριστερᾶς τῆς ὁδοῦ, καὶ τὰ ἄρματα ὡσαύτως τὰ ἡμίσεα ἐκατέρωθεν. XI. ἐπεὶ δὲ ἀνεπετάννυντο αἱ τοῦ βασιλείου πύλαι, πρῶτον μὲν ἦγοντο τῷ Διὶ ταῦροι πάγκαλοι εἰς τέτταρας καὶ οἷς τῶν ἄλλων θεῶν οἱ μάγοι ἐξηγοῦντο· πολὺ γὰρ οἴονται Πέρσαι χρῆναι τοῖς περὶ τοὺς θεοὺς μᾶλλον τεχνίταις χρῆσθαι ἢ περὶ τᾶλλα. XII. μετὰ δὲ τοὺς βοῦς ἵπποι ἦγοντο θῦμα τῷ 'Ηλίῳ· μετὰ δὲ τούτους ἐξήγετο ἄρμα λευκὸν χρυσόζυγον³⁰ ἐστερμένον Διὸς ἱερὸν, μετὰ δὲ τόδε 'Ηλίον ἄρμα λευκὸν, καὶ τοῦτο ἐστερμένον ὥσπερ τὸ πρόσθεν· μετὰ δὲ τοῦτο ἄλλο τρίτον ἄρμα ἐξήγετο, φοινικίσι καταπεπταμένοι οἱ ἵπποι, καὶ πῦρ³¹ ὀπισθεν αὐτοῦ ἐπ' ἐσχάρας μεγάλης ἄνδρες εἶποντο φέροντες.

της, hæc charta, ὁ κοχλίας, hæc cochlea, ὁ ἐρμᾶς, hæc herma." Salmas. ad Treb. Poll, 289. The recognised forms are, 1. κασᾶς, ᾶ, ὁ, 2. κάσος, ου, ὁ, or κάσ-σος, with the σ doubled, 3. κασόν, οὔ, τῶ, or κασόν, which occurs in Hesychius, but which Salmasius and Fischer correct into κάσσος, 4. κάσιον, ου, τῶ, whence κολοκάσιον. 5. The Latin word *casa* may be regularly derived from κασᾶς, as *charta* from χάρτης, as *gausapa* from γανσάπης, as *cochlea* from κοχλίας, as *herma* from

ἐρμᾶς.

30. ἄρμα χρυσόζυγον] "A chariot, of which the horses had golden yokes placed on their necks." For, among the ancients, horses, as well as oxen, had wooden yokes placed on their necks, (Scheffer R. V. 1, 11. p. 127.)" Fischer.

31. πῦρ] Ammian. Marc. 23, 6.: "Ferunt, si justum est credi, etiam ignem cœlitus lapsum, apud se sempiternis foculis custodiri; cujus portionem exigam, ut faustam, præisse

XIII. ἐπὶ δὲ τούτοις ἤδη αὐτὸς ἐκ τῶν πυλῶν προῦφαίνεται ὁ Κῦρος ἐφ' ἄρματος ὀρθὴν ἔχων τὴν τιάραν καὶ χιτῶνα πορφυροῦν³² μεσόλευκον,³³ ἄλλω δ' οὐκ ἔξεστι μεσόλευκον ἔχειν, καὶ περὶ τοῖς σκέλεσιν ἀναξυρίδας³⁴ ὑγινοβαφεῖς³⁵ καὶ κἀνδυν ὀλοπόρφυρον. εἶχε

quondam Asiaticis regibus dicunt." Curt. 3, 3, 9. "Ignis, quem ipsi sacrum et æternum vocabant, argenteis altaribus præferebatur:" 4, 14, 24. "Per—æternum ignem, qui præfertur altaribus." See Brissou, 2, 15—21. Kleuker in Zend-Avesta V. 2. p. 3. Append. p. 31.

32. χιτῶνα πορφυροῦν] "This garment, as we learn from J. Poll. 7, 61. and Hesychius, was called *σαράγης* by the Persians. In both Lexicographers *σαράγης* should be substituted for *σάραπης*, according to Reland Diss. de Vet. Ling. Pers." Hutch. Brissou considers *σαράγης* to be the faulty lection, and the authorities preponderate in favor of the other.

33. μεσόλευκον] "The force of this word, (for which Plut. Alex. 51. uses *διάλευκος*), seems to have been expressed by Curt. 1, 3, 3. where he describes the dress of Darius: 'Cultus regis inter omnia luxuria notabatur; purpureæ tunicæ medium album intextum erat.' It is also translated, *semialbus*." Hutch. By Sturz it is translated, *albo distinctus*. Athenæus, 5, 14. p. 215.: Καὶ Ταροῦ δὲ Ἐπικούρειος φιλόσοφος ἐτυράνησε, Λυσίας ὄνομα ὃς ὑπὸ τῆς πατρίδος Στεφανηφόρος αἰρεθεὶς, τοῦτ' ἔστιν ἱερεὺς Ἑρακλέους, οὐκ ἀπετίθετο τὴν ἀρχὴν, ἀλλ' ἐξ ἱματίου τύραννος ἦν, πορφυροῦν μὲν μεσόλευκον χιτῶνα ἐνδεδυκὼς, χλαμύδα δὲ ἐφ' ἐστρίδα περιβεβλημένος πολυτελεῖ, καὶ ὑποδύμενος λευκὰς Λακωνικὰς, στέφανον δάφνης χρυσοῦς ἐστεμμένος: where Casaubon has this note:—"There was a great similitude between the garments of priests, and those worn by princes. The garment here described was royal, but also the garment of high-priests. 'De rege Persarum ex octavo Παιδείας, aliisque locis notum.' Lucian Pseudom." [2, 218.] "Προεσιπέμπεται δὲ ὁ Ἀλέξανδρος κομῶν ἤδη, καὶ πλοκάμους καθεμένος, καὶ μεσόλευκον χιτῶνα πορφυ-

ροῦν ἐνδεδυκὼς, καὶ ἱμάτιον ὑπὲρ αὐτοῦ λευκὸν ἀναβεβλημένος." See the Authors quoted by Reimar ad Dion. Cass. 78, 2. Hesych.: Σάραπης Περσικὸς χιτῶν, μεσόλευκος. Ctesias: Σάραπης Περσικὸς χιτῶν, μεσόλευκος. J. Poll. 7, 61.: Ὁ δὲ σάραπης, Μήδων τὴ φύρῃμα, πορφυροῦς, μεσόλευκος χιτῶν. Democritus Ephesius L. 1. περὶ τοῦ ἐν Ἑφέσῳ Ναοῦ, ap. Athen. 12. Καὶ σαρράπεις μήλινοι, καὶ πορφυροὶ, καὶ λευκοί: οἱ δὲ ἀλουργεῖς.

34. ἀναξυρίδας] "Herod. 7, 61. Περὶ τὰ σκέλεα ἀναξυρίδας. Understand *braccæ*, 'coverings for the thighs and shanks' called *σαράβαρα* in the Persian tongue, Dan. 3, 21. 28. Aqu. and Theod." [σαράβαλλα,] the Chaldaic word, "for which Symm. has *ἀναξυρίδες*." Fischer. "Σαράβαρα, τὰ, a Median or Babylonian garment reaching to the knees. It is the Chald. word for *chlamys*, *pallium*, with a Greek termination. Hesych. Σαράβαρα: τὰ περὶ τὰς κνημίδας ἐνδύματα: where Steph. rightly, *κνήμας*. Etym. Ms.: Σαράβαρα ἑσθῆς Περσικῇ, ἔνιοι δὲ λέγουσι βρακία, ἄλλοι δὲ περὶ τὰ σκέλη ἐνδύματα. Lex. Cyrilli Ms. Brem.: Σαράβαρα: τῶν σκελῶν σκεπάσματα. Gloss. Ms. in Proph.: Σαράβαρα: βρακία, ἢ ἐπεινοφόρια: are we to read ἐπανοφόρια? [No, but ἐπανοφόρια,] "Schol. ad Dan. l. c. (where ed. Compl. *σαραβάλοις*.) ed. Rom.: Τινὲς σαράβαρα εἰρήκασιν τὰ μὲν παρὰ τῶν πολλῶν λεγόμενα *μωκία*, (for the ridiculous word *μωκία*, read *βρακία*, see Ed. Bernard ad Joseph. A. J. 3, 7, 1. p. 171.) παρὰ δὲ τοῖς Ἑλλησιν ἀναξυρίδες προσαγορευόμενα. Reland Diss. Misc. 2, 229. informs us that in the Persian tongue the word is *schalwar*, signifying 'subligaculum, femoralia ad pedes demissa.'" Schleusner's Nov. Thes. Philol. Cr. Hesych.: Ἀναξυρίδες: φημινάλια, βρακία βαρβαρικὰ, ἐνδυμα, (are we to read, βαρβαρικὰ ἐνδύματα?) ποδῶν, ὑποδήματα

δὲ καὶ διάδημα³⁶ περὶ τῇ τιάρᾳ· καὶ οἱ συγγενεῖς δὲ αὐτοῦ τὸ

βαθία ἢ βασιλικά. Glossæ in Octat.: 'Ἀναξυρίδες· βρακία ἢ βαρβαρικά ἐνδύματα. Lex. Cyrilli Ms. Brem.: 'Ἀναξυρίδες· βρακία. See much on this subject in Salmasius ad Lamprid. 977. Brissonius 1, 63. Olearius ad Philostr. p. 34. Perizon. ad Ælian. V. H. 12, 32. and in others, whom Jung. quotes ad J. Poll. 7, 59. (Καὶ Περσῶν μὲν ἴδια, κἀνδύς, ἀναξυρίς, τιάρα, ἦν καὶ κυρβασίαν, καὶ κίδαριν, καὶ πῖλον καλοῦσιν.—Τὰς δὲ ἀναξυρίδας, καὶ σκελέας καλοῦσι. Τὸ μὲν ὄνομα καὶ παρὰ Κριτίᾳ ἐστίν, ἐν ταῖς Πολιτείαις. 'Ἀντιφάνης δ' αὐτὸ, ἐναντία παρεξηγεῖται, ταῖς δ' ἐν αὐταῖς σταλαῖσι τετραγῶδῃ μέναις, σκελέαις, καὶ τιάραις· ἐν δὲ τοῖς Σκύθαις 'Ἀντιφάνης ἔφη, Σαράβαρα, καὶ χιτῶνας πάντας ἐνδεδυκότας.)" Schleusner l. c. On the book of Critias here referred to, see Casaub. ad Athen. 11, 3. For ἐναντία, Leopard Emend. 2, 2. reads ἐν 'Ἀντείᾳ. The Cod. Falck. has λευκάς written above σκελέας. It is doubtful whether we should write σκελέα or σκελεὰ, but the latter seems preferable. Hesych. Σκελεαί· τὰ τῶν σκελῶν σκεπάσματα. J. Poll. 7, 92. Τὰ δὲ πέλυντρα, εἶδος ὑποδήματος, ὥσπερ αὖ τὰ πόδεια, ταῦτ' ἦν ταῖς ἀναξυρίσιν, ὥς σκελέας ἐνίοι ὀνομάζουσι: 10, 168.: 'Ἐκ δὲ σκελῶν καὶ ἀναξυρίδες, καὶ σκελεαί, καὶ ποδίδες, (7, 92. πόδεια, 10, 42. πόδια, and so Hemsterh. would read here, Salm. V. C. ποδίσκαις, he himself reads ποδεαί or ποδαί, Vales. ποδίλεις, pedules,) καὶ περσικαί, ὥς 'Ἀριστοφάνης ἐν ταῖς Νεφέλαις τὰς ἀναξυρίδας ἔοικε καλεῖν· 'Ἀντιφάνης δὲ, Σαράβαρα καὶ χιτῶνας πάντας ἐνδεδυκότας. The περσικαί, which J. Poll. here doubtfully, but alone of all the extant authors, identifies with the ἀναξυρίδες, or tibialia, were an εἶδος ὑποδημάτων, (as he himself, 7, 92. interprets the word, a kind of female shoe,) first used by the Persians, and not unfrequently mentioned by ancient writers, as we may learn from Brissonius. "Hesych. etiam ἐνδυκα ποδῶν, et ὑποδήματα βαθέα ἢ βασιλικά explicat, ut et Lex. Herod., quales fere sunt alti socci et ocreæ, quæ non so-

lum pedem, sed etiam crura et femora tegunt. Ideoque J. Poll. ἀναξυρίδας et σκελέας idem esse ait. Sumuntur vero ἀναξυρίδες ap. Hippocr. de Aëre, Locis, et Aquis p. 80, 7. pro braccarum genere aut subligaculo, quo Scythæ uterentur. Athen. 3. p. 39. ex Herod. 1. ἀναξυρίδας σκυτίνας ponit, quæ pro soleis coriaceis sumi videntur." Foës. Econ. Hippocr. There was probably some laxity in the use of the word, so as to vindicate the different explanations given of it. "Σαράβαρα vero, quæ vestimentorum genera fuerint dicta, varie veteres tradiderunt; hac autem de re plerisque omnibus est dictum, qui Danielis librum commentariis illustrarunt; sed præter alios erudite, ut solet, vir summus Jo. Braunius de Vest. Sacerd., qui braccas vel femoralia Bochartum secutus exponit, cum alii togam seu vestem exteriorem intelligant, quorum sententiam non inepte defendit vir præstanti eruditione Ant. Bynæus de Calc. Hebr. 2, 10. Sed mihi non dubium est quin utraque significatio τοῖς σαραβάροις pro loci ratione possit attribui, cum originis causa, quam luculenter eruditi viri exposuerunt, tum quod ipsi veteres duplici modo soleant explicare. Sic enim præter aliorum ab aliis adducta loca Glossæ meæ Ms., quæ Francii, (qui parem non habuit hoc nostro seculo oratorem,) quondam fuerunt: Σαράβαρα· παρὰ Πάρθοις τὰ τῶν σκελῶν σκεπάσματα, παρὰ τισι δὲ λέγονται ἐπανοφόρια. ('Ἐπανοφόρια sunt quas recentiores superulas appellarunt.) Meminit etiam Isidor. Orig. 19, 23. apud quem in Publii loco scribendum e Ms.: 'Et quid ergo in ventre tuo Parthi sarabara suspendunt?' Ubi sanequam, nisi me ratio fallit, pro feminalibus accipiendum; quo modo et in Antiphanis loco intelligi non incommode potest. Quin id ipsum forsitan, si germanam ejus haberemus manum, voluisse Pollucem pateret. Nimirum Onomasticographi locum ea ratione scr. existimo: Καὶ περσικαί, ὥς 'Ἀριστοφάνης ἐν Νεφέλαις· τὰς δὲ ἀναξυρίδας ἔοικε καλεῖν· 'Ἀντιφάνης ἐν

αὐτὸ δὴ τοῦτο σημεῖον εἶχον, καὶ νῦν τὸ αὐτὸ τοῦτο ἔχουσι. XIV. τὰς

Σκύθαις ἢ Ταύροις σαρὰβαρα, Σαράβαρα καὶ χιτῶνας πάντας ἐνδεδυκότας. Cum sarabara vulgo dicantur exteriora vestimenta, Antiphanes ita videtur *feminalia* appellare: sensus, ut quidem puto, expeditus et clarus, nec quisquam erit qui σαρὰβαρα per ἀναξυρίδας apte exponi posse negabit." Hemsterh. "Strabo 15. p. 231. Ἐσθῆς δὲ τοῖς ἡγεμόσι μὲν ἀναξυρίς τριπλῇ, but I doubt the integrity of the passage; at least in Anab. 1, 5, 8. it is said of the Persians: Πίψαντες τοὺς πορφυροῦς κἀνδύς ἔντο — ἔχοντες τούτους τε τοὺς πολυτέλεις χιτῶνας, καὶ τὰς ποικίλας ἀναξυρίδας. Whence I suspect that we ought to read in Strabo: Ἐσθῆς δὲ τοῖς ἡγεμόσι μὲν τριπλῇ, κἀνδύς μὲν πορφυροῦς, χιτῶν δὲ χειριδωτὶς — ἀνθινὸν, καὶ ἀναξυρίς: τιάραι, κ. τ. λ." Schneider. Lucian 2, 27. Ἡ μὲν γὰρ Οὐλολογέσου ἀναξυρίς, ἥ ὁ χαλινὸς τοῦ ἵππου, Ἡράκλεις, ὅσαι μυριάδες ἐπὼν ἕκαστον τούτων, where M. du S. refers to Spanh. 538., who has exhibited those *femoralia* on coins. Eust. ad II. A. p. 22. Εὐρηται δὲ καὶ ἡ συ συλλαβῇ, μεταβάλλουσα τὸ σ εἰς ξ· ἐν τῇ ἀναξυρί, ὃ τὸ παρὰ Ῥωμαίοις βρακίον δηλοῦν ἀναξυρίς γὰρ τὸ τοιοῦτον, ἐκ τοῦ ἀνασύνεσθαι κατὰ τοὺς παλαιούς λέγεται: ad II. B. 216, 3. Τὸ δὲ ἀ αἰδῶ ἀμφικαλύπτει, περιφραστικῶς εἶπεν· οὐ γὰρ ἔκειτο ἴσως μία λέξις δηλωτικὴ τοῦ καλύμματος τῆς αἰδοῦς, ἥπερ οἱ Ῥωμαῖοι μὲν βράκην φασιν, ἕτεροι δὲ ἀναξυρίδα ἐκ τοῦ ἀνασύνεσθαι. On the *bracæ* or *braccæ* very satisfactory and copious, very learned and curious information will be found in Gesner's Thes. L. L. and Forcellinus's Lex. totius Latin. See also Alb. Rubenius de Re Vest. 1, 12. Antverpiæ 1665. p. 74.

35. ὁσγίνοβαφεῖς] *Colore hyssino tinctus*. Suid. Ὑσγι· εἶδος βοτάνης, καὶ ὁσγίνοβαφῆς χιτῶν, ὃ ὑπὸ τῆς ὕσγης βεβαμμένος. It was a color 'e cocco et Tyrio s. purpureo mixtus,' (Plin. 9, 41.) an infusion of the herb *hyssge* being perhaps added, as Harduin supposes. It is therefore rightly considered to hold the middle place 'inter coccum et purpuram,' nearer, how-

ever, to purple, (Salmas. ad Solin. 193—272. Perizon. ad Ælian. V. H. 9, 3. and the Interpr. ad J. Poll. 10, 42. στρώμνη ὁσγίνοβαφῆς.) Hutch. and Zeune defend this lection," (so Ms. Bodl. Ed. Ald. Steph. and others;) "but Leuncl. prefers what appears on the marg. Steph." (and in Par.) "βυσσινόβαφεῖς," (for he translates it *colore byssino tinctus*, and writes in the margin, 'Byssinus color aureo proximus, ut in crudis filis Sericis.') "as in Plin. l. c. for *hyssginum* some read *bishyssginum*; which is adopted by Wells. Others," (Philadelphus;) "κισσινοβαφεῖς." Sturz. Which Phil. interprets, *hederaceo colore infectus*. Guelf. and Junt. exhibit *κυσσινοβαφεῖς*. See Kühn ad Paus. 10, 36. Bod. ad Theophr. H. Pl. 239. Schneider ad Nicandr. Th. 511. p. 247. and in his Greek and Germ. Dictionary. Ὑσγίνοβαφεῖς, as the more exquisite lection, is entitled to the preference; "cum hoc vocabulum paulo rarius sit, non mirandum est librariorum illud etiam h. l. scripsisse varie," Fischer. Hesych. Ὑσγινόν· βάμμα τί. Κισσινοβαφεῖς was fetched by Philadelphus from *κυσσινοβαφεῖς*, but it is most unlikely that such a color should have been selected for these royal ἀναξυρίδες. *Κυσσινοβαφεῖς* is a false lection for *βυσσινοβαφεῖς*, and Xen. would never have used *βυσσινοβαφεῖς*, because he must have well known βύσσος to be 'cotton' or 'silk,' which was dyed with purple, and he never could have considered it to be 'a plant yielding a color for dyeing,' though I am aware that the word is sometimes so interpreted by Latin or Greek writers of a more recent date: *βυσσινοβαφεῖς* is the foolish gloss or substitution of an ill-informed transcriber.

36. διάδημα] Curt. 3, 3, 19.: "Cidarim Persæ regium capitis vocabant insigne; hoc cærulea fascia albo distincta circumibat." "Reland Diss. 8. p. 160." says Fischer, "has shown that the *cidaris* was not the *tiara*; but the διάδημα was a 'fascia fere alba s. candida, quæ tiaram circumi-

δὲ χεῖρας ἔξω τῶν χειρίδων³⁷ εἶχε. παρωχεῖτο δὲ αὐτῷ ἡνίοχος

bat.' See Brisson. 1, 54. There is a representation of it in Baier H. Osrhoën. p. 130. 135. 145." Fischer. Sturz interprets it "*redimiculum regium*," i. e. "fascia candida, quæ tiaram circumibat." He refers to Hutch. for nearly all the following remarks:—"Reland thought it to be the same as the *cidaris*, and Arrian 4, 7. calls that κίδαριν Περσικὴν, which Diod. S. 17, 77. calls Περσικὴν διάδημα. Thus too, although the *cidaris* was an ornament added to the *tiara*, yet the *cidaris* and *tiara* are named promiscuously, (J. Poll. 7, 58. Hesych. v. Κίδαρις,) perhaps because the *cidaris* occupied the greatest part of the *tiara*. But the *tiara* is distinguished from the *diadema*, not only by Xen., but by Lucian in *Votis* s. 30. in *Piscat.* s. 35. in *Necyom.* s. 16." See Casaub. ad Sueton. Cæs. 79.

37. χειρίδων] *Cyrop.* 8, 8, 9. (where Xen. is speaking of the more modern Persians,) Ἀλλὰ μὴν καὶ ἐν τῷ χειμῶνι οὐ μόνον κεφαλὴν καὶ σῶμα καὶ πόδας ἀρκεῖ αὐτοῖς ἐσκεπάσθαι, ἀλλὰ καὶ περὶ ἄκρας ταῖς χερσὶ χειρίδας δασείας καὶ δακτυλήθρας ἔχουσιν. Here by *χειρίδας* we must understand *manicas*, 'sleeves for the arms,' 'mittens without fingers;' *chirothecas*, not as a part of the cloak or exterior robe itself, but as a distinct article of dress added to the cloak in the winter; by *δακτυλήθρας* we must understand 'gloves with fingers,' *digitalia* or *digitabula*, which may be also termed *chirothecæ* in a more limited sense, applying only to the hands and the fingers, but not to the sleeve or arm. It is clear that Xen. intended a distinction between *χειρίδας* and *δακτυλήθρας*, though the commentators do not distinguish between them. J. Poll. 2, 151. Ἀπὸ χειρῶν δὲ, καὶ χειρίδες παρὰ Ξενοφῶντι, καὶ χειριδωτοὶ χιτῶνες: 7, 62. Χειρίδες δὲ, τὰ περὶ ταῖς χερσίν. "Χειρὶς, *manica*, *chirotheca*. J. Poll. represents it to be a Xenophontean word. It is called also *κόρη* and *δακτυλήθρα*," [but *δακτυλήθρα* applied only to 'what covered the fingers.'] "Hist. 2, 1, 6. Ὅτι αὐτῷ ἀπαντῶντες οὐ διέωσαν διὰ τῆς

κόρης τὰς χεῖρας· ὃ ποιοῦσι βασιλεῖς μόνω. Ἡ δὲ κόρη ἐστὶ μακρότερόν τι ἢ χειρὶς. So Steph. and Wells for μακρ. ἢ χειρὶς, which Morus rightly defends. Portus wished to introduce *χειρίδος* for ἢ χειρὶς." Sturz. He explains *κόρη* by *manica*, adding "that it seems to be a Persian word, for which *χειρὶς* is elsewhere used." The words of Xen. *Cyrop.* 8, 8, 9. are quoted in Athen. 12, 2. where Casaubon has this note:—"Neither the Greeks nor the Romans were accustomed to have coverings for the hands, which even rustics use at this day," [but evidence will be adduced to show that both the Greeks and the Romans used them for *rustic* work.] "Therefore among the other proofs of Persian luxury and effeminacy Xen. reckons this also, that they protected their hands against the cold with gloves, (*digitabulis*.) But the Chaldeans had in ancient times used them; for in the Talmudic Lexicon, מנא is explained 'a covering for the hands.' The Romans in the time of Pliny had learnt the use of them; for Pliny the younger says of himself, (*Epist.* 3, 5.) 'In itinere quasi solutus ceteris curis, huic uni vacabat: ad latus notarius cum libro et pugillariibus; cujus manus hieme manicis munebantur, ut ne cæli quidem asperitas ullum studiis tempus eriperet.'" Gesner *Thes. L. L.*:—"Manica (χείρδεσμος, *χειρὶς*), a *manu* derivatur, 'vestis pars qua manus teguntur,' Virg. *Æn.* 9, 616. 'Et tunicae manicæ, et habent redimicula mitræ.' *Manica*, a *manu*, Varro de *L. L.* 5, 8. Cic. *Phil.* 11, 11. de Antonio: 'Quantum miror, tamdiu morari Antonium; solet enim accipere ipse manicæ, nec diutius obsidionis metum sustinere,' i. mollis est et cavet sibi nimis contra pericula." [*Manicæ* is here not 'the sleeves of a garment,' but 'a pair of gloves,' 'chirotheca qua iter facientes et feminæ utebantur,' Ern.] "Juvenal. 6, 255. 'Balteus, et manicæ, cristæ, crurisque sinistri Dimidium tegimen.'" [These are represented as gladiatorial armour; and as gladia-

μέγας μὲν, μείων δ' ἐκείνου εἶτε καὶ τῷ ὄντι εἶτε καὶ ὁπωσοῦν

tors did not use gloves, *tunica* might seem to be the right reading; see Ruperti's note. But from Eust., who will be cited below, it appears that *τοξεύοντες τῖνες* used, not 'gloves with fingers,' but 'mittens without fingers,' and perhaps Juvenal refers to something of this kind: compare Forcellinus.] "*Manica*, 'quibus adversum vim frigoris manus muniuntur,' quas Græci *chirothecas* vocant, Plin. Epist. 3, 5." Tacit. Germ. 17.: "Feminae lineis amictibus velantur, partemque vestitus superioris in manicas non extendunt, nudæ brachia ac lacertos." H. Steph. Thes. 4, 422. has the word *χειροθήκη*, but produces no authority for it, and I do not remember to have seen any; Hederic quotes it from Steph., but it is not acknowledged by Schneider; and Gesner's account of the word is this:—"Chirotheca, χειροθήκη, 'manuum tegmen;' ejus usum priscis ignotum fuisse vult Casaub. in Athen. 12, 2. Hic posuimus propter nomen. *Chirothecatus*, adj. Sarisb. 3, 3. '*Chirothecatus* incessit.' *Chirothecarius*, Gl. 'qui chirothecas facit.'" It is apparent, then, that there is no good authority for the word even down to the age of Lucian. The dress of a citharædus was a "*tunica talaris*, distincta, quam ὀρθοστάδιον Græci divere; distincta ea tunica et fluens, ut miuum sit Bathyllum Citharædum ab Apul. Flor. 2. induci cum tunica cincta:—"Eique prorsus citharædicus status, deam conspiciens, canenti similis, tunicam picturis variegatam deorsum ad pedes dejectus ipsos, Græcanico cingulo, chlamyde velat utrumque brachium ad usque articulos palmarum.'" [It was not Bathyllum, but the female statue, 'ante aram Bathylli a Polycrate tyranno dicata.' Here the *chlamys* itself furnishes the *manicas*.] "Tunicam etiam talarem manicatam tribuit tragædis Lucianus in Jove Tragædo, Καὶ τοὺς ἐμβάδας, καὶ τοὺς ποδήρεις χιτῶνας, καὶ χλαμύδας, καὶ χειρίδας, ubi Interpret *chirothecas* imperite vertit, cum *manicas* vendendum sit, 'Tunicas talaris manuleatas.'" Oct. Ferrarius de

Re Vest. P. 2. L. 3, c. 13. p. 121. The passage from Lucian occurs 2, 688. where the Schol. *Χειρίδας τὰ κοινῶς λεγόμενα μανίκια*. But Lucian makes the *χειρίδας* not a part of the *chlamys*, i. e. not 'a sleeve,' but as distinct an article of dress as 'a pair of gloves.' Chrysostom also speaks of the gloves worn by tragedians. "Invenio etiam manuum illa tegmenta, quæ *chirothecas* appellamus, posteriori ævo aliquando clavatas fuisse, ut nunc etiam fieri solet. Aldhelinus de Laud. Virg.: 'Nam cultus gemini sexus hujuscemodi constat, subucula byssina sive hyacinthina, tunica coccinea, capitium, et manicæ sericis clavatæ, galliculæ rubricatis pellibus ambiuntur.' Ut autem hic *manicas* pro *chirothecis* sumam, non pro *manicis tunicæ*, facit D. Chrys. Hom. 8. in 1 ad Tim., qui itidem sacris virginibus tribuit: Τὰς δὲ χεῖρας καθάπερ οἱ τραγῳδοί, οὕτω μετὰ ἀκριβείας ἐνδιδύσκουσιν, ὥστε νομίζειν προσπεφυκέναι μᾶλλον αὐταῖς. Ex quo videmus illo tempore jam in usu fuisse hæc manuum tegmina feminis accuratiora. Ante soli rustici ea portabant ex rudi corio, ut manus a spinis defenderent, Od. Ω. (227.) περὶ δὲ κνήμησι βοείας κνημίδας ῥαπτὰς δέδετο, γραπτὸς ἀλεείναν, Χειρίδας τ' ἐπὶ χερσὶ. βᾶτων ἕνεκ', αὐτὰρ κ. τ. λ." [*Manicas* de pellibus Pallad. 1. in fine memorat inter ea, quæ vel in silvis, vel in vepribus rustico operi et venatorio apta sunt.] Forcellinus.] "Romani etiam aliquando ad arcendum frigus eas portabant, Plin. Epist. 5, 3. Hæ autem *chirothecæ* duplicis generis erant; quædam enim digitos omnes exprimebant, quas Varro R. R. 1, 55. *digitalia* appellat, aut, ut Scaliger legit, *digitabula*," [p. 209. as *ignitabulum*, *acetabulum*, and he so reads 'ex veteribus libris.'] "Græci *δακτυλήθρας*, ut Xen. 8 de Exped. Cyri," [Cyrop.] "qui eas Persis in usu fuisse scribit. Aliæ sine digitis erant, ut eæ, quas nunc *wanten* appellamus. Eust. ad Hom. l. c. [p. 1959, 62.] Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὰς μὲν τῶν κημῶν γραπτῆς, αἱ κνημίδες κωλύουσι τὰς δὲ τῶν χειρῶν, αἱ

μείζων δὲ ἐφάνη πολὺ Κῦρος. ἰδόντες δὲ πάντες προσεκύνησαν, εἴτε καὶ ἄρξαι τινὲς κεκελευσμένοι εἴτε καὶ ἐκπλαγέντες τῇ παρασκευῇ καὶ τῷ δόξαι μέγαν τε καὶ καλὸν φανῆναι τὸν Κῦρον. πρόσθεν δὲ Περσῶν οὐδεὶς Κῦρον προσεκύνει. XV. ἐπεὶ δὲ προῆι τὸ τοῦ Κῦρου ἄρμα, προηγοῦντο μὲν οἱ τετρακισχίλιοι δορυφόροι, παρείποντο δὲ οἱ δισχίλιοι ἐκατέρωθεν τοῦ ἄρματος· ἐφείποντο δὲ οἱ περὶ αὐτὸν σκηπτοῦχοι ἐφ' ἵππων κεκοσμημένοι σὺν τοῖς παλτοῖς ἄμφι τοὺς τριακοσίους. XVI. οἱ δὲ αὖ τῷ Κῦρι τρεφόμενοι ἵπποι παρήγοντο χρυσοχάλινοι, ῥαβδωτοῖς ἱματίοις³⁸ καταπεπταμένοι, ἄμφι

χειρίδες, ἡγουν τὰ τῶν χειρῶν καλύμματα ἐκ δερμάτων δηλαδὴ καὶ αὐτὰ ὄντα· ὧν ἡ παραγωγή, ὥσπερ κνήμη κνημῖς, οὕτω χεὶρ χειρίς· ἐξ ἧς καὶ ἐγχειρίδιον, οὐ μόνον τὸ ξιφίδιον, καὶ τὸ μαχαίριον, καὶ τὸ βιβλίδιον, ὥς τὸ Ἐπικτήτου Ἐγχειρίδιον, ἀλλ' ὥς ὁ Ἀθηναῖος δηλοῖ, καὶ τὸ τῆς θαλασσίας κόπης κράτημα. Ἰστέον δὲ ὅτι οὐ μόνον κατὰ ἀκαθῶν ἐπινενόηνται, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἄρτων εὐχερείᾳ· καὶ τοξεύοντες γούν τινες, χειρίσι χρώνται εἰ καὶ μὴ δακτυλωταῖς, καὶ πλύνοντες δὲ καὶ ζυμούντες. Παρὰ γούν τῷ Δειπνοσοφιστῇ εῖρηται τὸ, Σιτοποιὸς χειρίδας ἔχων καὶ περὶ τῷ στόματι κημὸν, ἔτριβε τὸ σταῖς, ἵνα μὴτε ἰδρὼς ἐπιβέοι, μὴτε τοῖς φυράμασιν ὁ τρίβων ἐμπαῖοι ἢ ἐμπίπτοι. [These latter and fingerless χειρίδες may be translated *mittens*.] “*Deliciorum autem chirothecæ aut ex lana coactili, aut ex textili erant.*” Muson. ap. Stob. Serm. 1. Διὰ τοῦτο οὐδαμῶς καλὸν οὔτε ἐσθήσεσι πολλαῖς κατασκέπειν τὸ σῶμα, οὔτε ταινίαις κατελεῖν, οὔτε χεῖρας τε καὶ πόδας περιδέσει πύλων ἢ ὑφασμάτων τινῶν μαλακύνειν τοὺς γε μὴ νοσοῦντας.” Alb. Rubenius de Re Vest. 1, 4. p. 25. It remains to be considered whether the χειρίδες mentioned by Xen. in *Cyrop.* 8, 3, 7. Τὰς δὲ χεῖρας ἔξω τῶν χειρίδων εἶχε, are meant as ‘the sleeves of a garment, or as ‘mittens without fingers.’” If we compare 8, 3, 5. Καὶ οἱ ἵπποι δὲ πάντες παρήσαν καταβεβηκότες ἀπὸ τῶν ἵππων, καὶ διεῖρκότες τὰς χεῖρας διὰ τῶν κανδύων, ὥσπερ καὶ νῦν ἐτι διεῖρουσιν, ὅταν ὀρᾷ βασιλεὺς (where read Hutch.’s note,) we shall at once see that ‘the sleeves of the robe’ are referred to; but in 8, 8, 9, as has been shown, χειρίδες means

‘mittens without fingers,’ a detached article of dress, not an *integral* part of the garment; and in *Hist.* 2, 1, 6. it is equally clear that the word κόρη, which is considered to be a synonym of *cheiris*, is to be regarded as ‘the sleeve of the garment.’

38. ῥαβδωτοῖς ἱματίοις] J. Poll. 7, 53. Αἱ ἐν τοῖς χιτῶσι πορφυραὶ ῥάβδοι. “Steph. explains ῥαβδωτοῖς by *virgatis stragulis*; in which certain lines or stripes were interwoven, of which we see many instances at the present day. *Virg. Æn.* 8, 660.” (speaking of the Gauls,) ‘*Virgatis lucent sagulis.*’ Therefore ῥαβδωτὰ ἱμάτια are *stragulæ virgatæ*, that is, ‘white marked with stripes of purple.’” Fischer. “Si Salmasius quærens quid essent Gallorum vestes *virgatæ* et *scutulatæ*, *scutulam* idem esse ac *virgam* dixisset, justa esset Rubenii in eum censura. Sed ille *virgata* et *scutulata* Gallorum sagula esse dicta ait, quæ pluribus *virgis*, h. e. viis purpureis, in longum latumque positis, sive transversim decussatimque ductis erant distincta; unde multæ in medio quadratæ notæ relinquebantur, quales in retibus aut reticulatis operibus apparent. Non enim *virgata*, quod *virgis* in longum modo distincta, sed in longum et latum, quæ ita intercurrentes, *scutulum* reddebant; quæ quidem non erat perfecte quadrata, sed ut optime Turnebus, quadrata oblonga, qualis in retibus. Unde maculas retium ῥαβδοειδὲς σχῆμα, *virgatam figuram* efficere tradit Pollux, si extendatur rete, nempe ex *virgis* discurrentibus, et se intersecantibus, *scutulatam*. Ita eodem Salmasio teste, Dionys. H. 2. ῥαβδοειδῇ θυρεὸν vocat *scutum* qua-

τοὺς διακοσίους, ἐπὶ δὲ τούτοις δισχίλιοι ξυστοφόροι, ἐπὶ δὲ τούτοις ἵππεῖς οἱ πρῶτοι γενόμενοι μύριοι, εἰς ἑκατὸν πανταχῇ τεταγμένοι· ἡγεῖτο δὲ αὐτῶν Χρυσάντας· XVII. ἐπὶ δὲ τούτοις μύριοι ἄλλοι Περσῶν ἵππεῖς τεταγμένοι ὡσαύτως, ἡγεῖτο δὲ αὐτῶν Ὑστάσπης, ἐπὶ δὲ τούτοις ἄλλοι μύριοι ὡσαύτως [τεταγμένοι]· ἡγεῖτο δὲ αὐτῶν Δατάμας· ἐπὶ δὲ τούτοις ἄλλοι· XVIII. ἡγεῖτο δ' αὐτῶν Γαδάτας· ἐπὶ δὲ τούτοις Μῆδοι ἵππεῖς, ἐπὶ δὲ τούτοις Ἀρμένιοι, μετὰ δὲ τούτους Ὑρκάνιοι, μετὰ δὲ τούτους Καδούσιοι, ἐπὶ δὲ τούτοις Σάκαι. μετὰ δὲ τοὺς ἵππεας ἄρματα ἐπὶ τεττάρων τεταγμένα· ἡγεῖτο δὲ αὐτῶν Ἀρταβάτης Πέρσης.

XIX. Πορευομένον δὲ αὐτοῦ παρείποντο πάμπολλοι ἄνθρωποι ἔξω τῶν σημείων, δεόμενοι Κύρου ἄλλος ἄλλης πράξεως. πέμψας οὖν πρὸς αὐτοὺς τῶν σκηπτούχων τινὰς, οἱ παρείποντο αὐτῷ τρεῖς ἑκατέρωθεν τοῦ ἄρματος αὐτοῦ τούτου ἕνεκα τοῦ διαγγέλλειν, ἐκέλευσεν εἰπεῖν αὐτοῖς, εἴ τίς τι αὐτοῦ δέοιτο, διδάσκειν τῶν ὑπάρχων τινὰ ὃ,τι τίς βούλοιο, ἐκείνους δὲ ἔφη πρὸς αὐτὸν ἐρεῖν. οἱ μὲν δὴ ἀπιόντες εὐθὺς κατὰ τοὺς ἵππεας ἐπορεύοντο καὶ ἐβουλεύοντο τίνι ἕκαστος προσοί. XX. ὁ δὲ Κῦρος οὖς ἐβούλετο μάλιστα θεραπεύεσθαι τῶν φίλων ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, τούτους πέμπων τινὰ πρὸς αὐτὸν ἐκάλει καθ' ἓνα ἕκαστον καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, "Ἦν τις ὑμᾶς διδάσκη τί τούτων τῶν παρεπομένων, ὃς μὲν ἂν μηδὲν δοκῇ ὑμῖν λέγειν, μὴ προσέχετε αὐτῷ τὸν νοῦν· ὃς δ' ἂν δικαίῳν δεῖσθαι δοκῇ, εἰσαγγέλλετε πρὸς ἐμὲ, ἵνα κοινῇ βουλευόμενοι διαπράττωμεν αὐτοῖς. XXI. οἱ μὲν δὴ ἄλλοι, ἐπεὶ καλέσειεν, αἰὰ κράτος ἐλαύνοντες ὑπήκουον, συναύζοντες τὴν ἀρχὴν τῷ Κύρῳ καὶ ἐνδεικνύμενοι ὅτι σφόδρα πείθοντο, Δαῖφάρνης δὲ τις ἦν συλοικότερος ἄνθρωπος τῷ τρόπῳ,³⁹ ὃς ᾤετο, εἰ μὴ ταχὺ ὑπακούοι, ἐλευθερώτερος ἂν φαίεσθαι.

drangulum et oblongum, quales erant peltæ Thraciæ. Et ideo hujusmodi quadras ῥαβδοειδέις figuras, in vestibus Gallorum Diod. S. πλινθία vocavit, id est, ut ex Scaligero ad Varronem notat Salmas., lateris sive laterculi figura. Quod autem Rubenius ait, scutulas veteribus dictas, omne id quod rhombi figuram habebat, nihil novi affert; id enim Salmas. ante docuerat eodem loco. Subjicit enim:—' Tales erant et rhombi, quos vestibus suis intextos gerebant Ephesii, de quorum luxu ita scribit Democritus Ephesius
Xen. Cyrop.

ap. Athen. 12. Τὰ δὲ τῶν Ἰώνων ἰσθαφῆ καὶ κρόκινα ῥόμβοις ὑφαντά: vestimenta, quæ rhombis et figuris ῥομβοειδέσι distincta erant, et virgata, qualia Gallorum sagula." Oct. Ferrarius Anal. de Re Vest. Patavii 1670. p. 102.

39. σολοικότερος ἄνθρωπος τῷ τρόπῳ] Hesych. and Phav. Σόλοικος ἐπισευρμένος, ἀδιάφορος. "Σόλοικος is properly an inhabitant of Soli, a town of Cilicia," [Anab. 1, 2, 24. Παρὰ τὴν θάλατταν οἰκοῦντες ἐν Σόλοις,] as ἄγροικος 'one who dwells in the coun-

XXII. αἰσθόμενος οὖν ὁ Κῦρος τοῦτο, πρὶν προσελθεῖν αὐτὸν καὶ διαλεχθῆναι αὐτῷ ὑποπέμψας τινὰ τῶν σκηπτούχων εἰπεῖν ἐκέλευσε πρὸς αὐτὸν ὅτι οὐδέν ἐστι δέοιτο, καὶ τὸ λοιπὸν οὐκ ἐκάλει.

XXIII. ὥς δ' ὁ ὕστερον κληθεὶς αὐτοῦ πρότερος αὐτῷ ὑπήκουσε, ὁ Κῦρος καὶ ἵππον αὐτῷ ἔδωκε τῶν παρεπομένων καὶ ἐκέλευσε τῶν σκηπτούχων τινὰ συναπαγαγεῖν αὐτῷ ὅπου κελεύσειε. τοῖς δὲ ἰδοῦσιν ἐντιμὸν τι ἔδοξεν εἶναι, καὶ πολὺ πλείονες ἐκ τούτου αὐτὸν ἐθεράπευον ἀνθρώπων.

XXIV. Ἐπεὶ δὲ ἀφίκοντο πρὸς τὰ τεμένη, ἔθυσαν τῷ Διὶ καὶ ὠλοκαύτωσαν τοὺς ταύρους, ἔπειτα τῷ Ἡλίῳ καὶ ὠλοκαύτωσαν τοὺς ἵππους· ἔπειτα Γῇ σφάζαντες ὥς ἐξηγήσαντο οἱ μάγοι ἐποίησαν, ἔπειτα δὲ ἤρωσι τοῖς Συρίαν ἔχουσι. XXV. μετὰ δὲ ταῦτα καλοῦ ὄντος τοῦ χωρίου ἔδειξε τέρμα ὥς ἐπὶ πέντε σταδίων χωρίου, καὶ εἶπε κατὰ φύλα ἀνὰ κράτος ἐνταῦθα ἀφεῖναι τοὺς ἵππους. σὺν μὲν οὖν τοῖς Πέρσαις αὐτὸς ἤλασε καὶ ἐνίκα πολὺ· μάλιστα γὰρ ἐμεμελήκει αὐτῷ ἱππικῆς· Μήδων δὲ Ἀρτάβαζος ἐνίκα· Κῦρος γὰρ αὐτῷ τὸν ἵππον ἐδεδώκει· Σύρων δὲ ὁ προστατῶν, Ἀρμενίων δὲ Τιγράνης, Ὑρκανίων δὲ ὁ υἱὸς τοῦ ἱππάρχου, Σακῶν δὲ ἰδιώτης ἀνὴρ ἀπέλιπεν ἄρα τῷ ἵππῳ τοὺς ἄλλους ἵππους ἐγγὺς τῷ ἡμίσει τοῦ δρόμου. XXVI. ἔνθα δὲ λέγεται ὁ Κῦρος ἐρέσθαι τὸν νεανίσκον εἰ δέξαιτ' ἂν βασιλείαν ἀντὶ τοῦ ἵππου. τὸν δ' ἀποκρίνασθαι ὅτι βασιλείαν μὲν οὐκ ἂν δεξαίμην, χάριν δὲ ἀνδρὶ ἀγαθῷ καταθέσθαι⁴⁰ δεξαίμην

try; 2. 'a barbarian in language,' (*barbarus lingua*), 'one who offends against the rules of syntax; 3. 'a barbarian in disposition and manners,' (*barbarus lingua et moribus*, Cic. Verr. 4, 50.) as the noun τῷ τρόπῳ shows that it ought to be understood in this place. For τρόπος is 'disposition,' 'genius,' 'manners and habits,' (Kypke ad Hebr. 13, 5.) Valck. ad Ammon. 204. very well translates the words, 'Asperioris indolis homo,' "['Homo rusticitate morum præditus, asperioris indolis,' Index Gr. to Poppo's edition,] " 'a man absurd in disposition,' the compar. being used for the positive, as σόλοικον in Cic. ad Att. 14, 6. is used for 'absurd.' Fischer.

40. χάριν καταθέσθαι] "Χάριν τινὶ καταθέσθαι, 'to conciliate the favor of

any one,' *collocare apud aliquem beneficium*, so that the favor or benefit, χάρις, may be compared with a deposit, trust, or pledge, which ought to be restored at a proper time, inasmuch as he who bestows the benefit, (*collocat beneficium*,) may hope that he, who receives it, will repay it, or give back some other equivalent; and the phrase χάριν καταθέσθαι resembles the phrases χάριν ἀπολαμβάνειν, χάριν ἀποδιδόναι, (Kypke ad Acta 24, 27. Dorr. ad Char. 409. Wesseling ad Dioid. S. 1, 247. Markl. ad Lys. 437.) Fischer. " 'Gratiam inire apud aliquem, ut suo tempore vicissim res grata exspectari vel etiam posci possit,' (Wetstein ad Acta 24, 27.) Other writers say καταβάλλειν or καταδέσθαι εὐεργεσίαν, (Bergler ad Alciplhr. 1, 10.) Sturz.

ἄν. XXVII. καὶ ὁ Κῦρος εἶπε, Καὶ μὴν ἐγὼ δεῖξαι σοὶ θέλω ἔνθα κἄν μύων βάλης, οὐκ ἂν ἀμάρτοις ἀνδρὸς ἀγαθοῦ. Πάντως τοίνυν, ὁ Σάκας ἔφη, δεῖξόν μοι· ὡς βαλῶ γε ταύτῃ τῇ βώλῃ, ἔφη ἀνελόμενος. XXVIII. καὶ ὁ μὲν Κῦρος δείκνυσιν αὐτῷ ὅπου ἦσαν πλεῖστοι τῶν φίλων· ὁ δὲ καταμύων ἴησι τῇ βώλῃ καὶ παρελαύνοντος Φεραύλα τυγχάνει· ἔτυχε γὰρ ὁ Φεραύλας παραγγέλλων τὸ τακτὸς παρὰ τοῦ Κύρου· βληθεὶς δὲ οὐδὲ μετεστράφη, ἀλλ' ὥχετο ἐφ' ὅπερ ἐτάχθη. XXIX. ἀναβλέψας δὲ ὁ Σάκας ἐρωτᾷ τίνος ἔτυχεν. Οὐ μὰ τὸν Δί', ἔφη, οὐδενὸς τῶν παρόντων. Ἄλλ' οὐ μέντοι, ἔφη ὁ νεανίσκος, τῶν γε ἀπόντων. Ναὶ μὰ Δί', ἔφη ὁ Κῦρος, σύ γε ἐκείνου τοῦ παρὰ τὰ ἄρματα ταχὺ ἐλαύνοντος τὸν ἵππον. Καὶ πῶς, ἔφη, οὐ μεταστρέφεται; XXX. καὶ ὁ Κῦρος ἔφη, Μαινόμενος⁴¹ γὰρ τίς ἐστιν, ὡς ἔοικεν. ἀκούσας ὁ νεανίσκος ὥχετο σκεψόμενος τίς εἴη· καὶ εὐρίσκει τὸν Φεραύλαν γῆς τε κατάπλεων τὸ γένειον καὶ αἵματος· ἐρρύη γὰρ αὐτῷ ἐκ τῆς ῥινὸς βληθέντι. XXXI. ἐπεὶ δὲ προσῆλθεν, ἤρετο αὐτὸν εἰ βληθείη. ὁ δὲ ἀπεκρίνατο Ὡς ὀρᾷς. Δίδωμι τοίνυν σοι, ἔφη, τοῦτον τὸν ἵππον· ὁ δ' ἐπήρετο Ἀντὶ τοῦ; ἐκ τούτου δὴ διηγεῖτο ὁ Σάκας τὸ πρᾶγμα, καὶ τέλος εἶπε, Καὶ οἶμαί γε οὐχ ἡμαρτηκέναι ἀνδρὸς ἀγαθοῦ. XXXII. καὶ ὁ Φεραύλας εἶπεν, Ἀλλὰ πλουσιωτέρῳ μὲν ἂν, εἰ ἐσωφρόνεις, ἢ ἐμοὶ ἐδίδους· νῦν δὲ καγὼ δέξομαι. ἐπεύχομαι δὲ, ἔφη, τοῖς θεοῖς, ὅπερ με ἐποίησαν βληθῆναι ὑπὸ σοῦ, δοῦναί μοι ποιῆσαι μὴ μεταμέλειν σοὶ τῆς ἐμῆς δωρεᾶς. καὶ νῦν μὲν, ἔφη, ἀπέλα, ἀναβάς ἐπὶ τόνδε τὸν ἐμὸν ἵππον· αὐθις δὲ ἐγὼ παρέσομαι πρὸς σέ. οἱ μὲν δὴ οὕτω διηλλάξαντο. Καδουσίῳ δὲ ἐνίκα Ῥαθίνης. XXXIII. ἀφίει δὲ καὶ τὰ ἄρματα καθ' ἕκαστον· τοῖς δὲ νικῶσι πᾶσιν ἐδίδου βοῦς τε, ὅπως ἂν θύσαντες ἐστιῶντο, καὶ ἐκπώματα. τὸν μὲν οὖν βοῦν ἔλαβε καὶ αὐτὸς τὸ νικητήριον· τῶν δὲ ἐκπωμάτων τὸ αὐτοῦ μέρος Φεραύλα ἔδωκεν, ὅτι καλῶς ἔδοξεν αὐτοῦ τὴν ἐκ τοῦ βασιλείου ἔλασιν διαταγεῖν.⁴² XXXIV. οὕτω δὴ ἡ τότε ὑπὸ Κύρου κατασταθεῖσα ἔλασιν

41. Μαινόμενος] It expresses 'an ardent desire.' See 1, 4, 24. The Latin words *furere*, *insanire*, and the English word *mad*, are used in the same manner. Fischer refers to Hein-sius ad Sil. Ital. 2, 324. Burm. ad Petron. Sat. 122. Broukh. ad Propert. 4, 6, 56. See Sturz's Lex. Xen.

42. διαταγεῖν] Poppo reads διατάξαι. "Most of the Mss. exhibit

διατάξαι, the margins and Alt. διαταγεῖν, which Leuncl. has, in my opinion, rightly introduced into the text. In Hist. 6. Xen. uses the simple verb *ταγεῖν* more than once." Hutch. "It is true that *ταγεῖν* occurs in Hist. 6, 1. but in a different sense," ['de summo Thessalorum duce, who was properly called *ταγός*.' Poppo.] "Æsch. S. c. Th. 58. has

οὕτως ἔτι καὶ νῦν διαμένει ἡ βασιλέως ἑλασις, πλὴν τὰ ἱερὰ ἄπεστιν, ὅταν μὴ θύῃ. ὥς δὲ ταῦτα τέλος εἶχεν, ἀφικνούνται πάλιν εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἐσκήνησαν, οἷς μὲν ἐδόθησαν οἰκίαι, κατ' οἰκίας, οἷς δὲ μὴ, ἐν τάξει.

XXXV. Καλέσας δὲ καὶ ὁ Φεραύλας τὸν Σάκαν τὸν δόντα τὸν ἵππον ἐξένιζε, καὶ τᾶλλα τε παρεῖχεν ἔκπλεω καὶ ἐπεὶ ἐδεδειπνήκεσαν, τὰ ἐκπώματα αὐτῷ ἃ ἔλαβε παρὰ Κύρου ἐμπιπλὰς προὔπινε καὶ ἐδωρεῖτο. XXXVI. καὶ ὁ Σάκας ὁρῶν πολλὴν μὲν καὶ καλὴν στρωμνὴν, πολλὴν δὲ καὶ καλὴν κατασκευὴν, καὶ οἰκέτας δὲ πολλοὺς, Εἰπέ μοι, ἔφη, ὦ Φεραύλα, ἥ καὶ οἶκοι τῶν πλουσίων ἦσθα; καὶ ὁ Φεραύλας εἶπε Ποίων πλουσίων; τῶν μὲν οὖν σαφῶς ἀποχειροβιῶτων.⁴³ XXXVII. ἐμὲ γάρ τοι ὁ πατήρ τὴν μὲν τῶν παίδων παιδείαν γλίσχρως αὐτὸς ἐργαζόμενος καὶ τρέφων ἐπαίδευεν· ἐπεὶ δὲ

used the phrase *ταγεῦεν ἄνδρας*." Schneider. See also Æsch. Pers. 23. "Codd. Guelf. Junt. Ald. Steph. Leuncl. 1. διατάξαι, but Xen. has in his Hist. frequently used the poetic words *ταγεῦσαι*, *ταγεία*, and *ταγὸς*, 6, 1, 4. 6. 7.; 6, 2, 7. 6, 4, 28. 33.: and as the Schol. Æsch. (l. c.) has explained *ταγεῦσαι* by *τάξαι*, it can scarcely be doubted that *διατάξαι* is the glossarial interpretation of *διαταγεῦσαι*." [According to the canon of criticism already laid down, the more exquisite term is entitled to be considered as the genuine reading. 'Διατάξαι, ut notius verbum, pro glossemate illius poetici habendum esse docent Æm. Portus et Hutch.' Sturz.] "The poetic word *ταγὸς* signifies *imperator*, *dux*, *rex*, (Hesych. Ταγὸς, προστάται, ἄρχοντες, ἡγεμόνες, Ernesti ad Il. Ψ. 160.) inasmuch as he marshals soldiers, keeps citizens in order, and directs public affairs. Hence *ταγεῦεν* is *præesse*, *regere*, *instruere*, and thus *διαταγεῦεν*, *disponere*, *designare*, *ordinare*." Fischer. Eust. ad Il. Ψ. 160. interprets *ταγὸς*, οἱ τάσσοντες τὰ τοῦ λαοῦ, but some read there τ' ἀγὸς. Sturz rightly remarks that the word is properly applied to 'the chief officer or magistrate of the Thessalians,' referring to J. Poll. 1, 128. Καὶ τῶν ἱππέων, ἱππαρχοί, καὶ φύλαρχοι· Θηβαίων δὲ ἴδιον, Βοιωτάρχης, καὶ Λακε-

δαιμονίων βασιλεὺς, καὶ Ἀθηναίων ἐν μέρει πολέμαρχος, καὶ Θετταλῶν ταγός. See Dionys. H. 5. extr. Ταγεῦεν is 'to hold the office of *ταγός* among the Thessalians,' Xen. Hist. 6, 1, 6. Ταχὺ δὲ ὁ Ἰάσων ὁμολογουμένως ταγὸς τῶν Θεσσαλῶν καθιστῆται. Ἐπεὶ γεμὴν ἐτάγευσεν, κ.τ.λ. "But it is applied to others, as when Xen. Hist. 6, 2, 7. informs us that the Athenians *ταγὸν πέμπουσι Στησικλέα*, to preside over the Corcyraeans, who were going to sustain a siege. Perhaps the term *ταγός* denoted, among the Corcyraeans, 'one who was invested with the supreme command.' In Diod. S. 15, 47. he is called *στρατηγός*." Sturz.

43. ἀποχειροβιῶτων] J. Poll. 1, 50. Χειροτέχναι, χειρουργοί, ἀποχειροβιώτοι, ἀποχειρόβιοι: 2, 150. Ἀποχειροβιώτος, ὁ ἀπὸ τῶν χειρῶν ζῶν, εἶπε Ξενοφών: 7, 7. Τὸ γὰρ ἀποχειροβιώτος, καὶ χειρώναξ, καὶ χειρογάστωρ, καὶ χειροβουσκός, καὶ χειροβάνυστος, ἦττον ἂν τις πρόσσοιτο. "Yet the words *χειρώναξ* and *ἀποχειροβιώτος* are used by Lucian τῷ Ἀττικωτάτῳ, in Somnio (1, 14.) Οἷος γὰρ ἂν ἦς, βάνυστος καὶ χειρώναξ καὶ ἀποχειροβιώτος νομισθήσεται." Lederlin. But the oldest authority for the word is Herod. 3, 42. Ἐγὼ τόνδε ἔλawn, οὐκ ἐδικαίωσα φέρειν ἐς ἀγορὴν, καίπερ ἔων ἀποχειροβιώτος. See Suid. Hesych. and Phay.

μειράκιον ἐγενόμην, οὐ δυνάμενος τρέφειν ἀργόν, εἰς ἀγρὸν ἀπα-
γαγὼν ἐκέλευσεν ἐργάζεσθαι. XXXVIII. ἔνθα δὴ ἐγὼ ἀντέτρεφον
ἐκείνον, ἕως ἔζη, αὐτὸς σκάπτων καὶ σπείρων καὶ μάλα μικρὸν γή-
διον, οὐ μέντοι πονηρόν γε, ἀλλὰ πάντων δικαιοτάτον· ⁴⁴ ὅτι γὰρ
[ἂν] λάβοι σπέρμα, καλῶς καὶ δικαίως ἀπεδίδου αὐτό τε καὶ τόκον
οὐδέν τι πολύν· ἡδὴ δέ ποτε ὑπὸ γενναιότητος καὶ διπλάσια ἀπέ-
δωκεν ὧν ἔλαβεν. οἴκοι μὲν οὖν οὕτως ἔγωγε ἔζων· νῦν δὲ ταῦτα
πάντα ἃ ὄρᾳς Κῦρός μοι ἔδωκε. XXXIX. καὶ ὁ Σάκας εἶπεν, ὦ
μακάριε, σὺ τὰ τε ἄλλα καὶ αὐτὸ τοῦτο ὅτι ἐκ πένητος πλούσιος γεγέ-
νησαι· πολὺν γὰρ οἶομαι σε καὶ διὰ τοῦτο ἡδιον πλουτεῖν ὅτι πεινήσας
χρημάτων πεπλούτηκας. XL. καὶ ὁ Φεραύλας εἶπεν, ὦ γὰρ οὕτως,
ὦ Σάκα, ὑπολαμβάνεις ὡς ἐγὼ νῦν τοσούτῳ ἡδιον ᾧ ὅσῳ πλείω
κέκτημαι; οὐκ οἶσθα, ἔφη, ὅτι ἐσθίω μὲν καὶ πίνω καὶ καθεύδω οὐδ'
ὅτι οὖν νῦν ἡδιον ἢ τότε ὅτε πένης ἦν. ὅτι δὲ ταῦτα πολλὰ ἐστὶ,
τοσούτον κερδαίνω, πλείω μὲν φυλάττειν δεῖ, πλείω δὲ ἄλλοις δια-
νέμειν, πλείονα δὲ ἐπιμελούμενον πράγματα ἔχειν. XLI. νῦν
γὰρ δὴ ἐμὲ πολλοὶ μὲν οἰκέται σῖτον αἰτοῦσι, πολλοὶ δὲ πιεῖν, πολ-
λοὶ δὲ ἱμάτια, οἱ δὲ ἰατρῶν δέονται, ἡκεὶ δέ τις ἢ τῶν προβάτων
λελυκωμένα φέρων ἢ τῶν βοῶν κατακεκρημνισμένα ἢ νόσον φάσκων
ἐμπεπτωκέναι τοῖς κτήνεσιν· ὥστε μοὶ δοκῶ, ἔφη ὁ Φεραύλας, νῦν
διὰ τὸ πολλὰ ἔχειν πλείω λυπεῖσθαι ἢ πρόσθεν διὰ τὸ ὀλίγα ἔχειν.
XLII. καὶ ὁ Σάκας, Ἀλλὰ νὰ μὰ Δία, ἔφη, ὅταν σῶα ᾦ, πολλὰ
ὄρων πολλαπλάσια ἐμοῦ εὐφραίνει. καὶ ὁ Φεραύλας εἶπεν, Οὔτοι,
ὦ Σάκα, ἡδὺ ἐστὶ τὸ ἔχειν χρήματα οὕτως ὡς ἀνιάρων τὸ ἀποβάλ-
λειν. γνώσῃ δ' ὅτι ἐγὼ ἀληθῆ λέγω· τῶν μὲν γὰρ πλουτούντων
οὐδεὶς ἀναγκάζεται ὑφ' ἡδονῆς ἀγρυπνεῖν, τῶν δὲ ἀποβαλλόντων τὶ
ᾧ οὐδὲνα δυνάμενον καθεύδειν ὑπὸ λύπης. XLIII. Μὰ Δί',
ἔφη ὁ Σάκας, οὐδέ γε τῶν λαμβανόντων τὶ νυστάζοντα οὐδένα ἂν
ἴδοις ὑφ' ἡδονῆς. XLIV. Ἀληθῆ, ἔφη, λέγεις· εἰ γάρ τοι τὸ ἔχειν
οὕτως ὥσπερ τὸ λαμβάνειν ἡδὺ ἦν, πολὺ ἂν διέφερον εὐδαιμονία οἱ

44. Οὐ μέντοι πονηρόν γε, ἀλλὰ πάν-
των δικαιοτάτον] "Γῆδιον πονηρὸν is
'ager qui non reddit semina credita,'
δίκαιον, 'qui reddit semina commissa.'
J. Poll. 1, 227. Μένανδρος δίκαιον
γῆδιον καλεῖ, ὃ μηδὲν πλέον τοῦ σπέρ-
ματος ἐκφέρει. For he is δίκαιος, 'who
gives to every one his due, and thus
returns the seeds entrusted to him.'
But Pheraulas called the land of his

father πάντων δικαιοτάτον, as the earth
is called *justissima* in Virg. G. 2, 460.
which returns more than it has re-
ceived, as Pheraulas himself informs
us, because it returned the seeds en-
trusted to it with some interest, though
small; and because a debtor, who re-
pays a loan of money, acts honorably
and justly, Xen. adds, καλῶς καὶ δι-
καίως ἀπεδίδου." Fischer.

πλούσιοι τῶν πενήτων. καὶ ἀνάγκη δέ τοι ἐστίν, ἔφη, ὦ Σάκα, τὸν πολλὰ ἔχοντα πολλὰ καὶ δαπανᾶν καὶ εἰς θεοὺς καὶ εἰς φίλους καὶ εἰς ξένους· ὅστις οὖν ἰσχυρῶς χρήμασιν ἡδεται, εὖ ἴσθι τοῦτον καὶ δαπανῶντα ἰσχυρῶς ἀνιάσθαι. XLV. Μὰ Δί', ἔφη ὁ Σάκας· ἀλλ' οὐκ ἐγὼ τούτων εἰμὶ, ἀλλὰ καὶ εὐδαιμονίαν τοῦτο νομίζω τὸ πολλὰ ἔχοντα πολλὰ καὶ δαπανᾶν. XLVI. Τί οὖν, ἔφη, πρὸς τῶν θεῶν, ὁ Φεραύλας, οὐχὶ σύ γε αὐτίκα μάλα εὐδαίμων ἐγένου καὶ ἐμὲ εὐδαίμονα ἐποίησας; λαβὼν γάρ, ἔφη, ταῦτα πάντα κέκτησο, καὶ χρῶ ὅπως βούλει αὐτοῖς· ἐμὲ δὲ μηδὲν ἄλλο ἢ ὥσπερ ξένον τρέφε καὶ ἔτι εὐτελέστερον ἢ ξένον· ἀρκέσει γάρ μοι ὅ,τι ἂν καὶ σὺ ἔχῃς τούτων μετέχειν. XLVII. Παίξεις, ἔφη ὁ Σάκας. καὶ ὁ Φεραύλας ὁμώσας εἶπεν ἢ μὴν σπουδῇ λέγειν. καὶ ἄλλα γέ σοι, ὦ Σάκα, προσδιαπράξομαι παρὰ Κύρον, μήτε θύρας τὰς Κύρον θεραπεύειν μήτε στρατεύεσθαι· ἀλλὰ σὺ μὲν πλουτῶν οἴκοι μένε· ἐγὼ δὲ ταῦτα ποιήσω καὶ ὑπὲρ σοῦ καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ· καὶ ἐάν τι ἀγαθὸν προσλαμβάνω διὰ τὴν Κύρου θεραπείαν ἢ καὶ ἀπὸ σερατείας τινός, οἴσω πρὸς σε, ἵνα ἔτι πλειόνων ἄρχῃς· μόνον, ἔφη, ἐμὲ ἀπόλυσον ταύτης τῆς ἐπιμελείας· ἦν γὰρ ἐγὼ σχολὴν ἄγω ἀπὸ τούτων, ἐμοὶ τέ σε οἴομαι πολλὰ καὶ Κύρῳ χρήσιμον ἔσεσθαι. XLVIII. τούτων οὕτω ρηθέντων ταῦτα συνέθεντο καὶ ταῦτα ἐποίουν. καὶ ὁ μὲν ἡγεῖτο εὐδαίμων γεγενῆσθαι, ὅτι πολλῶν ἦρχε χρημάτων· ὁ δ' αὖ ἐνόμιζε μακαριώτατος εἶναι, ὅτι ἐπίτροπον ἔξοι σχολὴν παρέχοντα πράττειν ὅ,τι ἂν αὐτῷ ἡδὺ εἴη.

XLIX. Ἦν δὲ τοῦ Φεραύλα ὁ τρόπος φιλέταιρός τε καὶ θεραπεύειν οὐδὲν ἡδὺ αὐτῷ οὕτως ἐδόκει εἶναι οὐδ' ὠφέλιμον ὡς ἀνθρώπους. καὶ γὰρ βέλτιστον πάντων τῶν ζώων ἡγεῖτο ἄνθρωπον εἶναι καὶ εὐχαριστότατον, ὅτι ἑώρα τοὺς τε ἐπαινουμένους ὑπὸ τινος ἀντεπαινοῦντας τούτους προθύμως τοῖς τε χαριζομένοις πειρωμένους ἀντιχαρίζεσθαι, καὶ οὓς γνοῖεν εὐνοϊκῶς ἔχοντας, τούτοις ἀντεννοῦντας, καὶ οὓς εἶδεῖεν φιλοῦντας αὐτοὺς, τούτους μισεῖν οὐ δυναμένους, καὶ γονέας δὲ πολὺ μᾶλλον ἀντιθεραπεύειν πάντων τῶν ζώων ἐθέλοντας καὶ ζῶντας καὶ τελευτήσαντας· τὰ δ' ἄλλα πάντα ζῶα καὶ ἀχαριστότερα καὶ ἀγνωμονέστερα ἀνθρώπων ἐγίγνωσκεν εἶναι. L. οὕτω δὴ ὅτε Φεραύλας ὑπερήδeto ὅτι ἐξέσοιτο αὐτῷ ἀπαλαγέντι τῆς τῶν ἄλλων κτημάτων ἐπιμελείας ἀμφὶ τοὺς φίλους ἄλλους ἔχειν, ὃ τε Σάκας ὅτι ἔμελλε πολλὰ ἔχων πολλοῖς χρήσεσθαι. ἐφίλει δὲ ὁ μὲν Σάκας τὸν Φεραύλαν, ὅτι προσέφερε τι αἰεῖ· ὁ δὲ τὸν Σάκαν, ὅτι παραλαμβάνειν πάντα ἤθελε καὶ αἰεὶ πλειόνων ἐπιμελούμενος

οὐδέν μᾶλλον αὐτῷ ἀσχολίαν παρεῖχε. καὶ οὗτοι μὲν δὴ οὕτω διῆγον.

CAP. IV.

I. Θύσας δὲ [καὶ] ὁ Κῦρος καὶ νικητήρια ἐστιῶν ἐκάλεσε τῶν φίλων οἱ μάλιστα αὐτὸν αὔξειν τε βουλόμενοι φανεροὶ ἦσαν καὶ τιμῶντες εὐνοϊκώτατα. συνεκάλεσε δὲ αὐτοῖς καὶ Ἀρτάβαζον τὸν Μῆδον καὶ Τιγράνην τὸν Ἀρμένιον καὶ τὸν Ὑρκάνιον ἱππαρχον καὶ Γωβρῦαν. II. Γαδάτας δὲ τῶν σκηπτούχων ἦρχεν αὐτῷ, καὶ ἡ ἐκεῖνος διεκόσμησεν ἢ πᾶσα ἔνδον δίαίτα καθειστήκει· καὶ ὁπότε μὲν συνδειπνοῖέν τινες, οὐδ' ἐκάθιζε Γαδάτας, ἀλλ' ἐπεμελεῖτο· ὁπότε δὲ αὐτοὶ εἶεν, καὶ συνεδείπνει· ἦδετο γὰρ αὐτῷ ξυνών· ἀντὶ δὲ τούτων πολλοῖς καὶ μεγάλοις ἐτιμᾶτο ὑπὸ τοῦ Κύρου, διὰ δὲ Κῦρον καὶ ὑπ' ἄλλων. III. ὥς δ' ἦλθον οἱ κληθέντες ἐπὶ τὸ δεῖπνον, οὐχ ὅποι ἔτυχεν ἕκαστον ἐκάθιζεν, ἀλλ' ὃν μὲν μάλιστα ἐτίμα, παρὰ τὴν ἀριστερὰν χεῖρα, ὥς εὐεπιβουλευτοτέρας ταύτης οὔσης ἢ τῆς δεξιᾶς, τὸν δὲ δεύτερον παρὰ τὴν δεξιάν, τὸν δὲ τρίτον πάλιν παρὰ τὴν ἀριστερὰν, τὸν δὲ τέταρτον παρὰ τὴν δεξιάν, καὶ ἦν πλείονες ὦσιν, ὡσαύτως. IV. σαφηνίζεσθαι δὲ ὥς ἕκαστον ἐτίμα τοῦτο ἐδόκει αὐτῷ ἀγαθὸν εἶναι, ὅτι ὅπου μὲν οἴονται οἱ ἄνθρωποι τὸν κρατιστεύοντα μῆτε κηρυχθήσεσθαι μῆτε ἄθλα λήψεσθαι, δηλοὶ εἰσιν ἐνταῦθα οὐ φιλονείκως πρὸς ἀλλήλους ἔχοντες· ὅπου δὲ μάλιστα πλεονεκτῶν ὁ κράτιστος φαίνεται, ἐνταῦθα προθυμότατα φανεροὶ εἰσιν ἀγωνιζόμενοι πάντες. V. καὶ ὁ Κῦρος δὲ οὕτως ἐσαφηνίζε μὲν τοὺς κρατιστεύοντας παρ' αὐτῷ, εὐθὺς ἀρξάμενος ἐξ ἔδρας καὶ παραστάσεως. οὐ μέντοι ἀθάνατον τὴν ταχθεῖσαν ἔδραν κατεστήσατο, ἀλλὰ νόμιμον ἐποίησατο καὶ ἀγαθοῖς ἔργοις προβῆναι εἰς τὴν τιμιωτέραν ἔδραν καὶ εἴ τις ῥαδιουργοίῃ, ἀναχωρῆσαι εἰς τὴν ἀτιμοτέραν. τὸν δὲ πρωτεύοντα ἐν ἔδρᾳ ἡσυχύνετο μὴ πλείστα καὶ ἀγαθὰ ἔχοντα παρ' αὐτοῦ φαίνεσθαι. καὶ ταῦτα δὲ ἐπὶ Κύρου γεγόμενα οὕτως ἔτι καὶ νῦν διαμένοντα αἰσθανόμεθα.

VI. Ἐπεὶ δὲ ἐδείκνουν, ἐδόκει τῷ Γωβρῦᾳ τὸ μὲν πολλὰ ἕκαστα εἶναι οὐδέν τι θαυμαστὸν παρ' ἀνδρὶ πολλῶν ἄρχοντι, τὸ δὲ τὸν Κῦρον οὕτω μεγάλα πράττοντα, εἴ τι ἡδὺν δόξειε λαβεῖν, μηδὲν τούτων μόνον καταδαπανᾶν, ἀλλὰ ἔργον ἔχειν δεόμενον τούτου κοινωνεῖν τοὺς παρόντας. VII. πολλάκις δὲ καὶ τῶν ἀπόντων φίλων

ἔστιν οἷς ἑώρα πέμποντα ταῦτα αὐτὸν οἷς ἡσθεὶς τύχοι· ὥστε ἐπεὶ ἐδεδειπνήκεσαν καὶ τὰ πάντα πολλὰ ὄντα διαπεπόμεναι ὁ Κῦρος ἀπὸ τῆς τραπέζης, εἶπεν ἄρα ὁ Γωβρύας, Ἄλλ' ἐγὼ, ὦ Κῦρε, πρόσθεν μὲν ἡγούμην τούτῳ σε πλεῖστον διαφέρειν ἀνθρώπων τῷ στρατηγικώτατον εἶναι· νῦν δὲ τοὺς θεοὺς ὁμνυμι ἢ μὴν ἐμοὶ δοκεῖν πλεόν σε διαφέρειν φιλανθρωπία ἢ στρατηγία. VIII. Νῆ Δί', ἔφη ὁ Κῦρος· καὶ μὲν δὴ καὶ ἐπιδείκνυμαι τὰ ἔργα πολὺ ἥδιον φιλανθρωπίας ἢ στρατηγίας. Πῶς δὴ; ἔφη ὁ Γωβρύας. Ὅτι, ἔφη, τὰ μὲν κακῶς ποιοῦντα ἀνθρώπους δεῖ ἐπιδείκνυσθαι, τὰ δὲ εὖ. IX. ἐκ τούτου δὴ ἐπεὶ ὑπέπινον,⁴⁵ ἤρετο ὁ Ὑστάσπης τὸν Κῦρον, Ἄρ' ἂν, ἔφη, ὦ Κῦρε, ἀχθεσθείης μοι εἰ σε ἐροίμην ὃ βούλομαί σου πυθέσθαι; Ἀλλὰ ναὶ μὰ τοὺς θεοὺς, ἔφη, τοῦναντίον τούτου ἀχθοίμην ἂν σοι, εἰ αἰσθοίμην σιωπῶντα ἃ βούλοιο ἐρέσθαι. Λέγε δὴ μοι, ἔφη, ἥδη πῶποτε καλέσαντός σου οὐκ ἦλθον; Εὐφήμει, ἔφη ὁ Κῦρος. Ἀλλ' ὑπακούων σχολῇ ὑπήκουσα; Οὐδὲ τοῦτο. Προσταχθὲν δέ τι ἤδη σοὶ οὐκ ἔπραξα; Οὐκ αἰτιῶμαι, ἔφη. Ὁ δὲ πράττοιμι, ἔστιν ὅ,τι πῶποτε οὐ προθύμως ἢ οὐχ ἡδομένως πράττοντά με κατέγνων; Τοῦτο δὴ πάντων ἥκιστα, ἔφη ὁ Κῦρος. X. Τίνος μὴν ἔνεκα, ἔφη, πρὸς τῶν θεῶν, ὦ Κῦρε, Χρυσάνταν ἔγραψας ὥστε εἰς τὴν τιμιωτέραν ἐμοῦ χώραν ἰδρυσθῆναι; Ἡ λέγω; ἔφη ὁ Κῦρος. Πάντως, ἔφη ὁ Ὑστάσπης. Καὶ σὺ αὖ οὐκ ἀχθεσθήσῃ μοι ἀκούων τάληθῃ; XI. Ἡσθήσομαι μὲν οὖν, ἔφη, ἣν εἰδῶ ὅτι οὐκ ἀδικοῦμαι. Χρυσάντας τοίνυν, ἔφη, οὗτος πρῶτον μὲν οὐ κλῆσιν ἀνέμενεν, ἀλλὰ πρὶν καλεῖσθαι παρὴν τῶν ἡμετέρων ἔνεκα· ἔπειτα δὲ οὐ τὸ κελεύο-

45. ὑπέπινον] “Ὑποπίνειν is in Latin *subbibere*, which is properly applied to ‘those who drink wine too freely,’ Plaut. Truc. 4, 3, 58. (‘verum qui improbus est, sive subbibit, Sive adeo caret temeto, tamen ab ingenio est improbus,’) Camer. ad h. l. and Leopard Emend. 9, 23. Suidas: ‘Ὑποπίνειν’ ἀντὶ τοῦ μεθύσκεσθαι. I think, however, that *ὑποπίνειν* is here simply *potare*. When the ancients had finished their dinner, they were wont *potare*, which *compotatio* was properly called *συμπόσιον*. Xen. wrote *ὑπέπινον*, because the *compotatio* followed the dinner itself; for s. 5. we have *προϊόντος τοῦ συμποσίου*, and it is evident in the thing itself that Cy-

rus and his friends had then drunk freely of wine.” Fischer. Ὑποπίνειν is properly ‘to drink a little,’ but it is used in the sense of ‘drinking too freely;’ “*subbibere*, ‘aliquantum bibere, aliquanto liberalius bibo,’ Sueton. Ner. 20. ‘Si paulum subbibisset.’ Forcellinus. “J. Poll. 6, 19. Ὑποπίνειν, ὃ καὶ ὑποψέκῃ λέγουσι. Schol. Aristoph. Lys. 396. Ὑποπεπωκῖα μεθύουσα, ὑποπίνειν γὰρ μεθύσκεσθαι. Anab. 7, 3, 14. Ξενοφῶν, ἥδη γὰρ ὑποπεπωκῶς ἐτύγχανεν, ἀνέστη, and spoke very freely: Hist. 6, 4, 8. Ἐν δὲ τῇ μεσημβρίᾳ ὑποπινόντων, καὶ τὸν οἶνον παροξύναι τὶ αὐτοὺς ἐλέγετο: Symp. 9, 2. Διόνυσος ὑποπεπωκῶς παρὰ θεοῖς.” Sturz.

μενον μόνον, ἀλλὰ καὶ ὅ,τι αὐτὸς γνοίῃ ἄμεινον εἶναι πεπραγμένον ἡμῖν τοῦτο ἔπραττεν. ὁπότε δ' εἰπεῖν τὶ δέοι εἰς τοὺς συμμάχους, ἃ μὲν ἐμὲ ᾤετο πρέπειν λέγειν ἐμοὶ συνεβούλευεν, ἃ δέ με αἰσθοίτο βουλόμενον μὲν εἰδέναι τοὺς συμμάχους, αὐτὸν δέ με αἰσχυρόμενον περὶ ἑμαυτοῦ λέγειν, ταῦτα οὗτος λέγων ὡς ἑαυτοῦ γιῶμην ἀπεφαίνετο· ὥστ' ἔν γε τούτοις τί κωλύει αὐτὸν καὶ ἐμοῦ ἐμοὶ κρείττονα εἶναι; καὶ ἑαυτῷ μὲν αἰεὶ φησι πάντα τὰ παρόντα ἄρκεῖν, ἐμοὶ δὲ αἰεὶ φανερός ἐστι σκοπῶν τί ἂν προσγενόμενον ὀνήσειεν, ἐπὶ τε τοῖς ἐμοῖς καλοῖς μᾶλλον ἐμοῦ ἀγάλλεται καὶ ἡδεται. XII. πρὸς ταῦτα ὁ Ὑστάσπης εἶπε, Νῆ τὴν Ἥραν, ὦ Κῦρε, ἡδομαί γε ταῦτά σε ἐρωτήσας. Τί μάλιστα; ἔφη ὁ Κῦρος. "Ὅτι κἀγὼ πειράσομαι ταῦτα ποιεῖν· ἐν μόνον, ἔφη, ἀγνοῶ, πῶς ἂν εἶην δῆλος χαίρων ἐπὶ τοῖς σοῖς ἀγαθοῖς· πότερον κροτεῖν δεῖ τῷ χεῖρι ἢ γελᾶν ἢ τί ποιεῖν. καὶ ὁ Ἀρτάβαζος εἶπεν, Ὁρχεῖσθαι δεῖ τὸ Περσικόν.⁴⁶ ἐπὶ τούτοις μὲν δὴ γέλως ἐγένετο.

XIII. Προϊόντος δὲ τοῦ συμποσίου ὁ Κῦρος τὸν Γωβρύαν ἐπήρετο, Εἰπέ μοι, ἔφη, ὦ Γωβρύα, νῦν ἂν δοκίμῃς ἡδίων τῶνδὲ τῷ τὴν θυγατέρα δοῦναι ἢ ὅτε τὸ πρῶτον ἡμῖν συνεγένον; Οὐκοῦν, ἔφη ὁ Γωβρύας, κἀγὼ τάληθῇ λέγω; Νῆ Δί', ἔφη ὁ Κῦρος, ὡς ψεύδους γε οὐδεμία ἐρώτησις δεῖται. Εὖ τοίνυν, ἔφη, ἴσθι ὅτι νῦν ἂν πολὺ ἡδίων. Ἦ καὶ ἔχοις ἂν, ἔφη ὁ Κῦρος, εἰπεῖν διότι; Ἔγωγε. XIV. Λέγε δὴ. "Ὅτι τότε μὲν ἑώρων τοὺς πόνους καὶ τοὺς κινδύνους εὐθύμῳς αὐτοὺς φέροντας, νῦν δὲ ὀρῶ αὐτοὺς τάγαθὰ σωφρόνως φέροντας. δοκεῖ δέ μοι, ὦ Κῦρε, χαλεπώτερον εἶναι εὐρεῖν ἄνδρα τάγαθὰ καλῶς φέροντα ἢ τὰ κακά· τὰ μὲν γὰρ ὕβριν τοῖς πολλοῖς, τὰ δὲ σωφροσύνην τοῖς πᾶσιν ἐμποιεῖ. XV. καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν,

46. τὸ Περσικόν] That is, ὄρχημα. This Persian dance was called ὄκλασμα from the genuflexion, which was so frequent a movement in its evolutions. J. Poll. 4, 100. Καὶ κνισμὸς καὶ ὄκλασμα· οὕτω γὰρ ἐν Θεσμοφοριαζούσαις ὀνομάζεται τὸ ὄρχημα τὸ Περσικόν. "Locum hunc ex Thesmoph. affert avus noster Comm. c. 929. Σὺ δ', ὦ Τερήδων, ἐπαναφύσα τὸ Περσικόν. Xenophontis Anab. 6. locum totum etiam in suum librum primum Dipnos. Athenæus inserit. Pollux videtur innuere ipso vocabulo ὄκλάσματος Aristophanem usum." Jung. "It is called also

ὄκλασμός, (Meurs. de Salt. Vett.)" Sturz. In Anab. 6, 1, 5. it is thus described: Τέλος δέ τις τὸ Περσικὸν ὀρχεῖτο, κροτῶν τὰς πέλτας καὶ ὀκλαζέ, καὶ ἀνίστατο· καὶ ταῦτα πάντα ἐν ῥυθμῷ πρὸς τὸν αὐλὸν ἐποίει. "Hence the joke of Artabazus is sufficiently clear. For when Hystaspes was doubting πότερον κροτεῖν δέ τῷ χεῖρι, Artabazus advised him to perform the Persian dance, by which he would be able κροτεῖν τὰς πέλτας, and at the same time to exhibit many other gestures." Zeune.

Ἦκουσας, ὧ Ὑστάσπα, Γωβρύου τὸ ῥῆμα; Ναὶ μὰ Δί', ἔφη· καὶ εἰς πολλὰ τοιαῦτά γε λέγῃ, πολὺ μᾶλλον με τῆς θυγατρὸς μνηστῆρα λήψεται ἢ εἰς ἐκπώματα πολλὰ μοι ἐπιδεικνύῃ. XVI. Ἡ μὲν, ἔφη ὁ Γωβρύας, πολλὰ γέ μοι ἐστὶ τοιαῦτα συγγεγραμμένα, ὧν ἐγὼ σοὶ οὐ φθονήσω, ἦν τὴν θυγατέρα μου γυναῖκα λαμβάνῃς· τὰ δὲ ἐκπώματα, ἔφη, ἐπειδὴ οὐκ ἀνέχεσθαί μοι φαίνεται, οὐκ οἶδ' εἰ Χρυσάντα τούτῳ δῶ, ἐπειδὴ καὶ τὴν ἔδραν σου ὑφῆρπασε. XVII. Καὶ μὲν δὴ, ἔφη ὁ Κῦρος, ὧ Ὑστάσπα, καὶ οἱ ἄλλοι δὲ οἱ παρόντες, ἦν ἐμοὶ λέγῃτε, ὅταν τις ὑμῶν γαμεῖν ἐπιχειρήσῃ, γνῶσεσθε ὁποῖος τις καὶ γὰρ συνεργὸς ὑμῖν ἔσομαι. XVIII. καὶ ὁ Γωβρύας εἶπεν, Ἦν δέ τις ἐκδοῦναι βούλῃται θυγατέρα, πρὸς τίνα δεῖ λέγειν; Πρὸς ἐμὲ, ἔφη ὁ Κῦρος, καὶ τοῦτο· πάνν γάρ, ἔφη, δεινὸς εἰμι ταύτην τὴν τέχνην. XIX. Ποίαν; ἔφη ὁ Χρυσάντας. Τὸ γινῶναι ὁποῖος ἂν γάμος ἐκάστῳ συναρμόσειε. καὶ ὁ Χρυσάντας ἔφη, Λέγε δὴ πρὸς τῶν θεῶν ποίαν τινά μοι γυναῖκα οἶε συναρμόσειν κάλλιστα. XX. Πρῶτον μὲν, ἔφη, μικράν· μικρὸς γὰρ καὶ αὐτὸς εἶ· εἰ δὲ μεγάλην γαμήσεις, ἦν ποτε βούλῃ αὐτὴν ὀρθὴν φιλῆσαι, προσάλλεσθαί σε δεήσει ὥς τὰ κυάρια. Τοῦτο μὲν δὴ, ἔφη, ὀρθῶς προνοεῖς· καὶ γὰρ οὐδ' ὁπωστίοῦν ἀλτικός εἰμι. XXI. Ἔπειτα δ', ἔφη, σιμὴ ἂν σοὶ ἰσχυρῶς συμφέροι. Πρὸς τί δὴ αὖ τοῦτο; Ὅτι, ἔφη, σὺ γρυπὸς εἶ· πρὸς οὖν τὴν σιμότητα σάφ' ἴσθι ὅτι ἡ γρυπότης ἀριστ' ἂν προσαρμόσειε. Λέγεις σὺ, ἔφη, ὥς καὶ τῷ εὖ δεδειπνηκότῳ σπερ καὶ ἐγὼ νῦν ἄδειπτος ἂν συναρμόζοι. Ναὶ μὰ Δί', ἔφη ὁ Κῦρος· τῶν μὲν γὰρ μεστῶν γρυπὴ ἢ γαστήρ γίγνεται, τῶν δὲ ἀδείπνων σιμὴ. XXII. καὶ ὁ Χρυσάντας ἔφη, Ψυχρῷ δ' ἂν βασιλεῖ πρὸς τῶν θεῶν ἔχοις ἂν εἰπεῖν ποία τις συνοίσει; ἔνταῦθα μὲν δὴ ὅτε Κῦρος ἐξεγέλασε καὶ οἱ ἄλλοι ὁμοίως. XXIII. γελόντων δὲ ἅμα εἶπεν ὁ Ὑστάσπης, Πολύ γε, ἔφη, μάλιστα τούτου σε, ὧ Κῦρε, ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ. Τίνος; ἔφη ὁ Κῦρος. Ὅτι δύνασαι καὶ ψυχρὸς ὢν γέλωτα παρέχειν. καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν, Ἔπειτα οὐκ ἂν πρίαιό γε παμπόλλου ὥστε σοὶ ταῦτ' εἰρῆσθαι, καὶ ἀπαγγελθῆναι παρ' ἧ εὐδοκίμειν βούλει ὅτι ἀστεῖος εἶ· καὶ ταῦτα μὲν δὴ οὕτω διεσκώπτετο.

XXIV. Μετὰ δὲ ταῦτα Τιγράνῃ μὲν ἐξήνεγκε γυναικεῖον κόσμον, καὶ ἐκέλευσε τῇ γυναικὶ δοῦναι, ὅτι ἀνδρείως συνεστρατεύετο τῷ αἰδρὶ, Ἀρταβάζῳ δὲ χρυσοῦν ἐκπῶμα· τῷ δὲ Ὑρκανίῳ ἵππον καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ καλὰ ἐδωρήσατο. Σοὶ δὲ, ἔφη, ὧ Γωβρύα,

δώσω ἄνδρα τῇ θυγατρὶ. XXV. Οὐκοῦν ἐμέ, ἔφη ὁ Ὑστάσπης, δώσεις, ἵνα καὶ τὰ συγγράμματα λάβω. Ἦ καὶ ἔστι σοι, ἔφη ὁ Κῦρος, οὐσία ἀξία τῶν τῆς παιδός; Νὴ Δί', ἔφη, πολλαπλασίων μὲν οὖν χρημάτων. Καὶ ποῦ, ἔφη ὁ Κῦρος, ἔστι σοι αὕτη ἡ οὐσία; Ἐνταῦθα, ἔφη, ὅπου περ καὶ σὺ κάθησαι φίλος ὦν ἐμοί. Ἀρκεῖ μοι, ἔφη ὁ Γωβρύας, καὶ εὐθὺς ἐκτείνας τὴν δεξιὰν Δίδου, ἔφη, ὦ Κῦρε. XXVI. δέχομαι γάρ. καὶ ὁ Κῦρος λαβὼν τὴν τοῦ Ὑστάσπου δεξιὰν ἔδωκε τῷ Γωβρύᾳ, ὃ δ' ἐδέξατο. ἐκ δὲ τούτου πολλὰ καὶ καλὰ ἔδωκε δῶρα τῷ Ὑστάσπῃ, ὅπως τῇ παιδί πέμψειε. Χρυσάνταν δ' ἐφίλησε προσαγαγόμενος. XXVII. καὶ ὁ Ἀρτάβαζος εἶπε, Μὰ Δί', ἔφη, ὦ Κῦρε, οὐχ ὁμοίου γε χρυσοῦ ἐμοί τε τὸ ἔκπωμα δέδωκας καὶ Χρυσάνταν τὸ δῶρον. Ἀλλὰ καὶ σοι, ἔφη, δώσω. ἐπήρετο ἐκείνος Πύτε; Εἰς τριακοστὸν, ἔφη, ἔτος. Ὡς ἀναμενοῦντος, ἔφη, καὶ οὐκ ἀποθανομένου οὕτω παρασκευάζου. καὶ τότε μὲν δὴ οὕτως ἔληξεν ἡ σκηνή· ἐξανισταμένων δ' αὐτῶν ἐξανέστη καὶ ὁ Κῦρος καὶ ξυμπροῦπεμψεν αὐτοὺς ἐπὶ τὰς θύρας.

XXVIII. Τῇ δ' ὑπεραιᾷ τοὺς ἐθελουσίους συμμάχους γενομένους ἀπέπεμπεν οἵκαδε ἐκάστους, πλὴν ὅσοι αὐτῶν οἰκεῖν ἐβούλοντο παρ' αὐτῷ· τούτοις δὲ χώραν καὶ οἴκους ἔδωκε, καὶ νῦν ἔτι ἔχουσιν οἱ τῶν καταμεινάντων τούτων τότε ἀπόγονοι· πλεῖστοι δ' εἰσὶ Μήδων καὶ Ὑρκανίων· τοῖς δ' ἀπιούσι δωρησάμενος πολλὰ καὶ ἀμέμπτους ποιησάμενος καὶ ἄρχοντας καὶ στρατιώτας ἀπεπέμψατο. XXIX. ἐκ τούτου δὲ διέδωκε καὶ τοῖς περὶ ἑαυτὸν στρατιώταις τὰ χρήματα ὅσα ἐκ Σάρδεων ἔλαβε· καὶ τοῖς μὲν μυριάρχοις καὶ τοῖς περὶ ἑαυτὸν ὑπηρέταις ἐξαίρετα ἐδίδου πρὸς τὴν ἀξίαν ἐκάστω, τὰ δ' ἄλλα διένειμε· καὶ τὸ μέρος ἐκάστω δοὺς τῶν μυριάρχων ἐπέτρεψεν αὐτοῖς διανέμειν ὥσπερ αὐτὸς ἐκείνοις διένειμεν. XXX. ἔδοσαν δὲ τὰ μὲν ἄλλα χρήματα ἄρχων ἄρχοντας τοὺς ὑφ' ἑαυτῷ δοκιμάζων· τὰ δὲ τελευταῖα οἱ ἐξάδαρχοι τοὺς ὑφ' ἑαυτοῖς ἰδιώτας δοκιμάσαντες πρὸς τὴν ἀξίαν ἐκάστω ἔδοσαν· καὶ οὕτω πάντες εἰλήφεσαν τὸ δίκαιον μέρος. XXXI. ἐπεὶ δὲ εἰλήφεσαν τὰ τότε δοθέντα, οἱ μὲν τινες ἔλεγον περὶ τοῦ Κύρου τοιάδε, Ἦ που αὐτός γε πολλὰ ἔχει, ὅπου γε καὶ ἡμῶν ἐκάστω τοσαῦτα δέδωκεν. οἱ δὲ τινες αὐτῶν ἔλεγον, Ποῖα πολλὰ ἔχει; οὐχ ὁ Κύρου τρόπος τοιοῦτος οἷος χρηματίζεσθαι, ἀλλὰ διδοὺς μᾶλλον ἢ κτῶμενος ἡδεται.

XXXII. Αἰσθανόμενος δὲ ὁ Κῦρος τούτους τοὺς λόγους καὶ τὰς δόξας τὰς περὶ αὐτοῦ συνέλεξε τοὺς φίλους τε καὶ τοὺς ἐπικαιρίους ἅπαντας καὶ ἔλεξεν ὧδε·

Ἄνδρες φίλοι, ἐώρακα μὲν ἤδη ἀνθρώπους οἱ βούλοντα δοκεῖν πλειώ κεκτῆσθαι ἢ ἔχουσιν, ἐλευθεριώτεροι ἢ οἰόμενοι οὕτω φαίνεσθαι· ἐμοὶ δὲ δοκοῦσιν, ἔφη, οὗτοι τοῦμπαλιν οὗ βούλονται ἐφέλκεσθαι· τὸ γὰρ πολλὰ δοκοῦντα ἔχειν μὴ κατ' ἀξίαν τῆς οὐσίας φαίνεσθαι ὠφελοῦντα τοὺς φίλους ἀνελευθερίαν ἔμοιγε δοκεῖ περιάπτειν. XXXIII. εἰσὶ δ' αὖ, ἔφη, οἱ λεληθέναι βούλονται ὅσα ἂν ἔχωσι· πονηροὶ οὖν καὶ οὗτοι τοῖς φίλοις ἔμοιγε δοκοῦσιν εἶναι· διὰ γὰρ τὸ μὴ εἰδέναι τὰ ὄντα πολλάκις δεόμενοι οὐκ ἐπαγγέλλουσιν οἱ φίλοι τοῖς ἐταίροις, ἀλλ' ἀπατῶνται. XXXIV. ἀπλουστάτου δέ μοι, ἔφη, δοκεῖ εἶναι τὸ τὴν δύναμιν φανεράν ποιήσαντα ἐκ ταύτης ἀγωνίζεσθαι περὶ καλοκάγαθίας. κἀγὼ οὖν, ἔφη, βούλομαι ὑμῖν ὅσα μὲν οἷόν τ' ἐστὶν ἰδεῖν τῶν ἐμοὶ ὄντων δεῖξαι, ὅσα δὲ μὴ οἷόν τε ἰδεῖν, διηγῆσασθαι. XXXV. ταῦτα εἰπὼν τὰ μὲν ἐδείκνυε πολλὰ καὶ καλὰ κτήματα· τὰ δὲ κείμενα ὥς μὴ ῥάδιον εἶναι ἰδεῖν διηγείτο· τέλος δὲ εἶπεν ὧδε· XXXVI. Ταῦτα, ἔφη, ὦ ἄνδρες, ἅπαντα δεῖ ὑμᾶς οὐδὲν μᾶλλον ἐμὰ ἡγεῖσθαι ἢ καὶ ὑμέτερα· ἐγὼ γὰρ, ἔφη, ταῦτα ἀθροίζω οὐθ' ὅπως αὐτὸς καταδαπανήσω οὐθ' ὅπως αὐτὸς κατατρίψω· οὐ γὰρ ἂν δυναίμην· ἀλλ' ὅπως ἔχω τῷ τε αἰεὶ καλόν τι ὑμῶν ποιῶντι διδόναι καὶ ὅπως ἢν τις ὑμῶν τινὸς ἐνδεῖσθαι νομίση, πρὸς ἐμὲ ἐλθὼν λάβη οὗ ἂν ἐνδεὴς τυγχάνη ὦν. καὶ ταῦτα μὲν οὕτως ἐλέχθη.

CAP. V.

I. Ἦνίκα δὲ ἤδη αὐτῷ ἐδόκει καλῶς ἔχειν τὰ ἐν Βαβυλῶνι ὥς καὶ ἀποδημεῖν, συνεσκενάζετο τὴν εἰς Πέρσας πορείαν καὶ τοῖς ἄλλοις παρήγγειλεν· ἐπεὶ δ' ἐνόμισεν ἱκανὰ ἔχειν ὧν ᾤετο δεήσεσθαι, οὕτω δὴ ἀνεξεύγνυε. II. διηγησόμεθα δὲ καὶ ταῦτα ὥς πολὺς στόλος ὧν εὐτάκτως μὲν κατεσκευάζετο καὶ πάλιν ἀνεσκενάζετο, κατεχωρίζετο δὲ ταχὺ ὅπου δέοιτο. ὅπου γὰρ ἂν στρατοπεδεύηται βασιλεὺς, σκηναὶ μὲν δὴ ἔχοντες πάντες οἱ ἀμφὶ βυσιλέα στρατεύονται καὶ θέρους καὶ χειμῶνος. III. εὐθὺς δὲ τοῦτο ἐνόμιζε Κῦρος πρὸς ἔω βλέπουσαν ἵστασθαι τὴν σκηνήν· ἔπειτα ἔταξε πρῶτον μὲν πόσον δεῖ ἀπολιπόντας σκηνοῦν τοὺς δορυφόρους τῆς βασιλικῆς σκηνῆς· ἔπειτα σιτοποιοῖς μὲν χώραν ἀπέδειξε τὴν δεξιάν, ὀψοποιοῖς δὲ τὴν ἀριστεράν, ἵπποις δὲ τὴν δεξιάν, ὑποζυγίοις δὲ τοῖς ἄλλοις τὴν ἀριστεράν· καὶ τᾶλλα δὲ διετέτακτο ὥστε εἰδέναι ἕκαστον τὴν ἐαν-

τοῦ χώραν καὶ μέτρῳ καὶ τόπῳ. IV. ὅταν δὲ ἀνασκευάζωνται, συντίθῃσι μὲν ἕκαστος σκευή οἷσπερ τέτακται χρῆσθαι, ἀνατίθενται δ' αὖ ἄλλοι ἐπὶ τὰ ὑποζύγια· ὥσθ' ἅμα μὲν πάντες ἔρχονται οἱ σκευαγωγοὶ ἐπὶ τὰ τεταγμένα ἄγειν, ἅμα δὲ πάντες ἀνατιθέασιν ἐπὶ τὰ ἑαυτοῦ ἕκαστος. οὕτω δὲ ὁ αὐτὸς χρόνος ἀρκεῖ μιᾷ τε σκηνῇ καὶ πάσαις ἀνηρῆσθαι. V. ὡσαύτως οὕτως ἔχει καὶ περὶ κατασκευῆς. καὶ περὶ τοῦ πεποιῆσθαι δὲ τὰ ἐπιτήδεια πάντα ἐν καιρῷ ὡσαύτως διατέτακται ἑκάστοις τὰ ποιητέα· καὶ διὰ τοῦτο ὁ αὐτὸς χρόνος ἀρκεῖ ἐνὶ τε μέρει καὶ πᾶσι πεποιῆσθαι. VI. ὥσπερ δὲ οἱ περὶ τὰ ἐπιτήδεια θεράποντες χώραν εἶχον τὴν προσήκουσαν ἕκαστοι, οὕτω καὶ οἱ ὀπλοφόροι αὐτῷ ἐν τῇ στρατοπεδεύσει χώραν τε εἶχον τὴν τῇ ὀπλίσει ἑκάστῃ ἐπιτηδείαν, καὶ ἥδεσαν ταύτην ὅποια ἦν, καὶ ἐπ' ἀναμφισβήτητον πάντες κατεχωρίζοντο. VII. καλὸν μὲν γὰρ ἡγεῖτο ὁ Κῦρος καὶ ἐν οἰκίᾳ εἶναι ἐπιτήδευμα τὴν εὐθημοσύνην·⁴⁷ ὅταν γάρ τις του δέηται, δηλὸν ἐστὶν ὅπου δεῖ ἐλθόντα λαβεῖν· πολὺ δὲ ἔτι κάλλιον ἐνόμιζε τὴν τῶν στρατιωτικῶν φυλῶν εὐθημοσύνην εἶναι, ὅσῳ τε ὀξύτεροι οἱ καιροὶ τῶν εἰς τὰ πολεμικὰ χρήσεων καὶ μείζω τὰ σφάλματα ἀπὸ τῶν ὑστεριζόντων ἐν αὐτοῖς· ἀπὸ δὲ τῶν ἐν καιρῷ παρὰ γίγνομένων πλείστου ἄξια τὰ κτήματα ἑώρα γιγνόμενα ἐν τοῖς πολεμικοῖς· διὰ ταῦτα οὖν καὶ ἐπεμέλετο ταύτης τῆς εὐθημοσύνης μάλιστα. VIII. καὶ αὐτὸς μὲν δὴ πρῶτον ἑαυτὸν ἐν μέσῳ κατετίθετο τοῦ στρατοπέδου, ὡς ταύτης τῆς χώρας ἐχυρωτάτης οὔσης· ἔπειτα δὲ τοὺς μὲν πιστοτάτους ὥσπερ εἰώθει περὶ ἑαυτὸν εἶχε, τούτων δὲ ἐν κύκλῳ ἐχομένους ἱππέας τ' εἶχε καὶ ἄρματηλάτας. IX. καὶ γὰρ τούτους ἐχυρᾶς ἐνόμιζε χώρας δεῖσθαι, ὅτι οἷς μάχονται ὅπλοις οὐδὲν πρόχειρον ἔχοντες τούτων στρατοπεδεύονται, ἀλλὰ πολλοῦ χρόνου δέονται εἰς τὴν ἐξόπλιν, εἰ μέλλουσι χρησίμως ἔξειν. X. ἐν δεξιᾷ δὲ καὶ ἐν ἀριστερᾷ αὐτοῦ τε

47. εὐθημοσύνην] “*Bonus ordo, apta dispositio rerum,*” Poppo’s Ind. Gr.; “*concinna et apta rerum digestio atque dispositio*, when several things, or things of different kinds are so arranged and distributed, that each of them, and each of each kind, is seen in its proper place. It is a poetic word, used by Hesiod *Ἔργ.* 471. (εὐθημοσύνη γὰρ ἀρίστη Θνητοῖς ἀνθρώποις, κακοθημοσύνη δὲ κακίστη,) J. Poll. 9, 161. “Ὡσπερ αὖ καὶ τάδε, εὐ- Xen. Cyrop.

ρημοσύνη, εὐσχημοσύνη, εὐγνωμοσύνη, εὐφροσύνη, καὶ ἡ παρὰ τῷ Ποιητῇ εὐθημοσύνη, Græv. Lect. Hesiod. c. 11. Leopard Emend. 5, 2.” Fischer. Tzetzes ad Hes. l. c.: Τὸ καλῶς διατίθεσθαι καὶ οἰκονομεῖν τινὰ τὰ ἑαυτοῦ. “Ὀῖκον εὖ θέσθαι, quod huc pertinet, in eodem occurrit Hesiodo; Suidas exp. εὖ διοικῆσαι. Lucian Necyom. Τὸ πάρον εὖ θέμενος. Glossæ: Εὐθήμων Concinnus.” Hemsterh.

καὶ τῶν ἰππέων πελτασταῖς χώρα ἦν· τοξοτῶν δ' αὖ χώρα ἡ πρόσθεν ἦν καὶ ὀπισθεν αὐτοῦ τε καὶ τῶν ἰππέων. XI. ὀπλίτας δὲ καὶ τοὺς τὰ μεγάλα γέβρα ἔχοντας κύκλῳ πάντων εἶχεν ὥσπερ τεῖχος, ὅπως καὶ εἰ δέοι τι ἐνσκευάζεσθαι τοὺς ἰππέας, οἱ μοιμώγατοι πρόσθεν ὄντες παρέχοιεν αὐτοῖς ἀσφαλῆ τὴν καθόπισιν. XII. ἐκάθευδον δὲ αὐτῷ ἐν τάξει ὥσπερ οἱ ὀπλίται, οὕτω δὲ καὶ οἱ πελτασταὶ καὶ οἱ τοξόται, ὅπως καὶ ἐκ νυκτῶν εἰ δέοι τι, ὥσπερ καὶ οἱ ὀπλίται παρεσκευασμένοι εἰσὶ παῖειν τὸν εἰς χεῖρας ἰόντα, οὕτω καὶ οἱ τοξόται καὶ οἱ ἀκοντισταί, εἴ τινες προσίοιεν, ἐξ ἐτοίμου ἀκοντίζοιεν καὶ τοξεύοιεν ὑπὲρ τῶν ὀπλιτῶν. XIII. εἶχον δὲ καὶ σημεῖα πάντες οἱ ἄρχοντες ἐπὶ ταῖς σκηναῖς· οἱ δ' ὑπηρέται, ὥσπερ καὶ ἐν ταῖς πόλεσιν οἱ σώφρονες ἴσασι μὲν καὶ τῶν πλείστων τὰς οἰκήσεις, μάλιστα δὲ τῶν ἐπικαιρίων, οὕτω καὶ τῶν ἐν τοῖς στρατοπέδοις τὰς τε χώρας τὰς τῶν ἡγεμόνων ἡπίσταντο οἱ Κύρου ὑπηρέται καὶ τὰ σημεῖα ἐγίγνωσκον ἅ ἐκάστοις ἦν· ὥστε ὅτον δέοιτο Κύρος, οὐκ ἐζήτουν, ἀλλὰ τὴν συντομωτάτην ἐφ' ἑκάστον ἔθεον. XIV. καὶ διὰ τὸ εἰλικρινῆ ἕκαστα εἶναι τὰ φῦλα πολὺ μᾶλλον ἦν δῆλα καὶ ὁπότε τις εὐτακτοίη καὶ εἴ τις μὴ πράττοι τὸ προσταττόμενον. οὕτω δὲ ἔχόντων ἡγεῖτο, εἴ τις καὶ ἐπίθοιτο νυκτὸς ἢ ἡμέρας, ὥσπερ ἂν εἰς ἐνέδραν εἰς τὸ στρατόπεδον τοὺς ἐπιτιθεμένους ἐμπίπτειν. XV. καὶ τὸ τακτικὸν δὲ εἶναι οὐ τοῦτο μόνον ἡγεῖτο εἴ τις ἐκτεῖναι φάλαγγας εὐπόρως δύναιτο ἢ βαθῦναι ἢ ἐκ κέρατος εἰς φάλαγγα καταστῆσαι ἢ ἐκ δεξιᾶς ἢ ἀριστερᾶς ἢ ὀπισθεν ἐπιφανέντων πολεμίων ὀρθῶς ἐξελίσαι,⁴⁸ ἀλλὰ καὶ τὸ διασπᾶν ὁπότε δέοι τακτικὸν ἡγεῖτο, καὶ τὸ τιθέσθαι γε τὸ μέρος ἑκάστον ὅπου μάλιστα ἐν ὠφελείᾳ ἂν εἴη, καὶ τὸ ταχύνειν δὲ ὅπου φθάσαι δέοι, πάντα ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα τακτικοῦ ἀνδρὸς ἐνόμιζεν εἶναι καὶ ἐπιμελεῖτο τούτων πάντων ὁμοίως. XVI. καὶ ἐν μὲν ταῖς πορείαις πρὸς τὸ συμπύκτον ἀεὶ διατάττων ἐπορεύετο, ἐν δὲ τῇ στρατοπεδεύσει ὡς τὰ πολλὰ ὥσπερ εἴρηται κατεχώριζεν.

XVII. Ἐπεὶ δὲ πορευόμενοι γίγνονται κατὰ τὴν Μηδικὴν, τρέπεται ὁ Κύρος πρὸς Κναζάρην. ἐπεὶ δὲ ἡσπάσαντο ἀλλήλους, πρῶ-

48. ἐξελίσαι] “Ἐξελίττειν is properly the same as the Lat. *evolvere*, but, in a military sense, with the accus. *φάλαγγα*, it signifies *juga aciei complicula et convoluta evolvere et explicare*, ita ut singuli milites post singulos

milites incedant, a fronte pergentes, vel ad dextrum latus, vel ad sinistrum, vel ad tergum. About the various kinds of evolutions, among which is *ἐξελιγμὸς ὁ Περσικὸς*, see *Ælian Tact.* 27.” Fischer.

τον μὲν δὴ ὁ Κῦρος εἶπε τῷ Κναζάρῃ ὅτι οἶκος αὐτῷ ἐξηρημένος εἴη ἐν Βαβυλῶνι καὶ ἀρχεῖα, ὅπως ἔχῃ καὶ ὅταν ἐκεῖσε ἔλθῃ, εἰς οἰκεῖα κατὰγεσθαι· ἔπειτα δὲ καὶ ἄλλα δῶρα ἔδωκεν αὐτῷ πολλὰ καὶ καλὰ. XVIII. ὁ δὲ Κναζάρης ταῦτα μὲν ἐδέχετο, προσέπεμψε δὲ αὐτῷ τὴν θυγατέρα στέφανόν τε χρυσοῦν καὶ ψέλια φέρουσιν καὶ στρεπτόν καὶ στολὴν Μηδικὴν ὡς δυνατὸν καλλίστην. XIX. καὶ ἡ μὲν δὴ παῖς ἐστεφάνου τὸν Κῦρον, ὁ δὲ Κναζάρης εἶπε, Δίδωμι δέ σοι, ἔφη, ὦ Κῦρε, καὶ αὐτὴν ταύτην γυναῖκα, ἐμὴν οὖσαν θυγατέρα· καὶ ὁ σὸς δὲ πατὴρ ἔγημε τὴν τοῦ ἐμοῦ πατρὸς θυγατέρα, ἐξ ἧς σὺ ἐγένου· αὕτη δὲ ἐστὶν ἣν σὺ πολλάκις παῖς ὦν ὅτε παρ' ἡμῖν ἦσθα ἐτιθη- νήσω·⁴⁹ καὶ ὁπότε τις ἐρωτῶν αὐτὴν τίνι γαμοῖτο, ἔλεγεν ὅτι Κῦρῳ· ἐπιδίδωμι δὲ αὐτῇ ἐγὼ καὶ φερνὴν⁵⁰ Μηδίαν τὴν πᾶσαν· οὐδὲ γάρ ἐστί μοι ἄρρὴν παῖς γνήσιος. XX. ὁ μὲν οὕτως εἶπεν· ὁ δὲ Κῦρος ἀπεκρίνατο, Ἄλλ', ὦ Κναζάρη, τό τε γένος ἐπαινῶ καὶ τὴν παῖδα καὶ τὰ δῶρα· βούλομαι δὲ, ἔφη, σὺν τῇ τοῦ πατρὸς γνώμῃ καὶ τῇ τῆς μητρὸς ταῦτά σοι συναινέσαι. εἶπε μὲν οὖν οὕτως ὁ Κῦρος, ὅμως δὲ τῇ παιδί πάντα ἐδωρήσατο ὅποσα ᾤετο καὶ τῷ Κναζάρῃ χαρίζεσθαι. ταῦτα δὲ ποιήσας εἰς Πέρσας ἐπορεύετο.

XXI. Ἐπεὶ δ' ἐπὶ τοῖς Περσῶν ὀρίοις ἐγένετο πορευόμενος, τὸ μὲν ἄλλο στράτευμα αὐτοῦ κατέλιπεν, αὐτὸς δὲ σὺν τοῖς φίλοις εἰς τὴν πόλιν⁵¹ ἐπορεύετο, ἱερεῖα μὲν ἄγων ὡς πᾶσι Πέρσαις ἱκανὰ θύειν τε καὶ ἐστιᾶσθαι· δῶρα δὲ ἦγεν οἷα μὲν ἔπρεπε τῷ πατρί καὶ

49. ἐτιθηνήσω] “Τιτθῇ, τήθῃ, μαῖα, μάμμη or μάμμα was the name given to ‘a wet-nurse,’ to ‘one who gives the breast to an infant;’ but τιθνήδς, τιθήνη, and τροφὸς was ‘the nurse who fed and took care of the child, when it was deprived of its mother’s milk;’ (Ammon. v. Τιτθῇ, Thom. M. v. Τίθην λέγουσι, Eust. ad II. ε. p. 650. and Phav. v. Τιθήνῃ. Hence τιθη- νεῖσθαι is ‘to nurse and take care of such an infant,’ as to carry it in one’s arms, to play with it, to prattle to it,” [‘more nutricum blandiri,’ Sturz,] and it is so used here; for Cyaxares says jokingly, ἦν ἐτιθηνήσω, ‘quam tu sæpe nutricis in modum tractasti,’ Steph. Thes.” Fischer. See Ernesti ad Callim. Epigr. 50, 7.

50. φερνὴν] “Or φέρην, dotem,

Eust. ad Od. Δ. p. 1488. Hesych. Φερ- νή· προῖξ, δῶρα νυμφικά. Eust. ad II. I. p. 742. Φερνὴ, — ἡ τῆς γυναικὸς προῖξ, — οὐ μόνον ἡ τῆς γυναικὸς ἐκ πα- τέρων, ἀλλὰ καὶ ἡ τοῦ ἀνδρός.” Fischer. J. Poll. 3, 35. Λέγοις δ' ἂν προῖκα καὶ φερνὴν τὴν παρὰ τῆς γυναικὸς δόσιν· Αἰσχίνης γὰρ ὁ Ῥήτωρ τὴν προῖκα φερ- νὴν καλεῖ: where see Jung.

51. εἰς τὴν πόλιν] “Persepolis or Pasargadas, see Heeren’s *Idea de Pol. lit. Commercio et Mercat. Vett. Pop. T. 1. P. 1. p. 272.*” Porpo. “Understand Persepolis; for we may learn from Justin I, 6, 3. that this city was then the capital of the Persian em- pire, and therefore the residence of Cambyses. See Strabo 15. p. 729. Brisson. I, 70.” Fischer.

τῇ μητρὶ καὶ τοῖς ἄλλοις φίλοις, οἷα δ' ἔπρεπεν ἀρχαῖς καὶ γεραιτέροις καὶ τοῖς ὁμοτίμοις πᾶσιν· ἔδωκε δὲ καὶ πᾶσι Πέρσαις καὶ Περσίσιν ὅσαπερ καὶ νῦν ἔτι δίδωσιν ὅτανπερ ἀφίκηται βασιλεὺς εἰς Πέρσας. XXII. ἐκ δὲ τούτου συνέλεξε Καμβύσης τοὺς γεραιτέρους Περσῶν καὶ τὰς ἀρχάς, οἵπερ τῶν μεγίστων κύριοί εἰσι· παρεκάλεσε δὲ καὶ Κῦρον, καὶ ἔλεξε τοιάδε·

Ἄνδρες Πέρσαι καὶ σὺ, ὦ Κῦρε, ἐγὼ ἀμφοτέροις ὑμῖν εἰκότως εὖνους εἰμί· ὑμῶν μὲν γὰρ βασιλεύω, σὺ δὲ, ὦ Κῦρε, παῖς ἐμὸς εἶ. δίκαιος οὖν εἰμὶ ὅσα γινώσκειν δοκῶ ἀγαθὰ ἀμφοτέροις, ταῦτα εἰς τὸ μέσον λέγειν. XXIII. τὰ μὲν γὰρ παρελθόντα ὑμεῖς μὲν Κῦρον ἠϋξήσατε στράτευμα δόντες καὶ ἄρχοντα τούτου αὐτὸν καταστήσαντες, Κῦρος δὲ ἡγούμενος τούτου σὺν θεοῖς εὐκλεεῖς μὲν ὑμᾶς, ὦ Πέρσαι, ἐν πᾶσιν ἀνθρώποις ἐποίησεν, ἐντίμους δ' ἐν τῇ Ἀσίᾳ πάσῃ· τῶν δὲ συστρατευσαμένων τοὺς μὲν ἀρίστους καὶ πεπλούτικε, τοῖς δὲ πολλοῖς μισθὸν καὶ τροφὴν παρεσκεύακεν· ἱππικὸν δὲ καταστήσας Περσῶν πεποίηκε Πέρσαις καὶ πεδίων εἶναι μετουσίαν. XXIV. ἦν μὲν οὖν καὶ τὸ λοιπὸν οὕτω γινώσκητε, πολλῶν καὶ ἀγαθῶν αἴτιοι ἀλλήλοις ἔσεσθε· εἰ δὲ ἡ σὺ, ὦ Κῦρε, ἐπαρθεῖς ταῖς παρούσαις τύχαις ἐπιχειρήσεις καὶ Περσῶν ἄρχειν ἐπὶ πλεονεξία ὥσπερ τῶν ἄλλων, ἡ ὑμεῖς, ὦ πολῖται, φθονήσαντες τούτῳ τῆς δυνάμεως καταλύειν πειράσεσθε τοῦτον τῆς ἀρχῆς, εὖ ἴστε ὅτι ἐμποδὼν ἀλλήλοις πολλῶν καὶ ἀγαθῶν ἔσεσθε. XXV. ὥς οὖν μὴ ταῦτα γίγνηται, ἀλλὰ τὰγαθὰ, ἐμοὶ δοκεῖ, ἔφη, θύσαντας ὑμᾶς κοινῇ καὶ θεοὺς ἐπιμαρτυραμένους συνθέσθαι, σὲ μὲν, ὦ Κῦρε, ἣν τις ἐπιστρατεύηται χώρα Περσίδι ἢ Περσῶν νόμους διασπᾶν πειράται, βοηθήσειν παντὶ σθένει, ὑμᾶς δὲ, ὦ Πέρσαι, ἣν τις ἢ ἀρχῆς Κῦρον ἐπιχειρῇ καταπαύειν ἢ ἀφίστασθαί τις τῶν ὑποχειρίων, βοηθήσειν καὶ ὑμῖν αὐτοῖς καὶ Κύρῳ καθ' ὅ,τι ἂν ἐπαγγέλλῃ. XXVI. καὶ ἔως μὲν ἂν ἐγὼ ζῶ, ἐμὴ γίγνεται ἡ ἐν Πέρσαις βασιλεία, ὅταν δ' ἐγὼ τελευτήσω, δῆλον ὅτι Κύρου, ἐὰν ζῇ. καὶ ὅταν μὲν οὗτος ἀφίκηται εἰς Πέρσας, ὁσῶς ἂν ὑμῖν ἔχοι τοῦτον θύειν τὰ ἱερὰ ὑπὲρ ὑμῶν ἄπερ νῦν ἐγὼ θύω· ὅταν δ' οὗτος ἐκδημος ᾗ, καλῶς ἂν οἶμαι ὑμῖν ἔχειν εἰ ἐκ τοῦ γένους ὃς ἂν δοκῇ ὑμῖν ἄριστος εἶναι, οὗτος τὰ τῶν θεῶν ἀποτελοίῃ. XXVII. ταῦτα εἰπόντος Καμβύσου συνέδοξε Κύρῳ τε καὶ τοῖς Περσῶν τέλεσι· καὶ συνθέμενοι ταῦτα τότε καὶ θεοὺς ἐπιμαρτυράμενοι οὕτω καὶ νῦν ἔτι διαμένουσι ποιοῦντες πρὸς ἀλλήλους Πέρσαι τε καὶ βασιλεὺς. τούτων δὲ πραχθέντων ἀπῆει ὁ Κῦρος.

XXVIII. Ὡς δ' ἀπὼν ἐγένετο ἐν Μήδοις, συνδόξαν τῷ πατρὶ καὶ τῇ μητρὶ γαμεῖ τὴν Κναξάρου θυγατέρα, ἧς ἔτι καὶ νῦν λόγος ὡς παγκάλου γενομένης. [ἐνιοὶ δὲ τῶν λογοποιῶν ⁵¹ λέγουσιν ὡς τὴν τῆς μητρὸς ἀδελφὴν ἔγνημεν· ἀλλὰ γραῦς ἂν καὶ παντάπασιν ἦν ἡ παῖς.⁵²] γήμας δ' εὐθὺς ἔχων ἀνεξεύγνυν.

CAP. VI.

I. Ἐπεὶ δ' ἐν Βαβυλῶνι ἦν, ἐδόκει αὐτῷ σατράπας ⁵³ ἤδη πέμπειν ἐπὶ τὰ κατεστραμμένα ἔθνη. τοὺς μέντοι ἐν ταῖς ἄκραις φρουράρχους καὶ τοὺς χιλιάρχους τῶν κατὰ τὴν χώραν φυλακῶν οὐκ ἄλλον ἢ ἑαυτοῦ ἐβούλετο ἀκούειν· ταῦτα δε προεωρᾶτο ἐννοῶν ὅπως εἴ τις τῶν σατραπῶν ὑπὸ πλούτου καὶ πλήθους ἀνθρώπων ἐξυβρίσειε καὶ ἐπιχειρήσειε μὴ πείθεσθαι, εὐθὺς ἀντιπάλους ἔχοι ἐν τῇ χώρᾳ. II. ταῦτ' οὖν βουλόμενος πρᾶξαι ἔγνω συγκαλέσαι πρῶτον τοὺς ἐπικαιρίους καὶ προειπεῖν, ὅπως εἶδεῖεν ἐφ' οἷς ἴασιν οἱ ἰόντες· ἐνό-

51. λογοποιῶν] “Λογοποιοὶ are ‘historians,’ as in Herod. 2, 143. Hecataeus is called λογοποιός, and Harpocr. Λογοποιός· ὁ ὑφ’ ἡμῶν ἱστορικὸς λεγόμενος, Ἰσοκράτης ἐν Βουσίριδι (2, 171. Bat.) καὶ Ἡρόδοτος ἐν τῷ δευτέρῳ.” Fischer. “Maeris : Λογοποιὸν τὸν λογογράφον οἱ Ἀττικοί, Ammon. ὁ λόγους τινὰς καὶ μύθους συντιθεῖς, Suid. ὁ ὑφ’ ἡμῶν ἱστορικὸς λεγόμενος. See by all means Pierson ad Maer. 244. Raphael. ad Act. 1, 1. and the Interpret. Harpocr.” Sturz.

52. ἐνιοὶ—ἡ παῖς] “Verba inepte interposita recte clausit Schneiderus. Quæ etiamsi minus toti universi operis rationi adversarentur, vel postremo illo ἡ παῖς se ipsa everterent. Quod qui solum tollere velit servatis reliquis, quid in hoc genere probabile sit parum se sapere ostendat.” Dindorf.

53. σατράπας] “Brissonius de R. P. 1, 1, 168. and Heeren, Ideæ de Polit. 1, 1, 525. have discussed this topic. Ancient writers differ about the number of the satraps, as Herod. 3, 89. mentions twenty, others 127 satrapies, and others differently; but

this disagreement may be thus easily explained,—that the division of the empire was different at different times, and that several satrapies were often entrusted to one and the same individual. These satraps so presided over the provinces, as to have the administration of civil affairs only, but not of military also, though at a later period they were often invested with military command, which proved most pernicious to the empire. Formerly, however, other officers appointed by the king himself, and responsible only to him, garrisoned the citadels on the more elevated points, and had military possession of the campaign country: οἱ ἐν ταῖς ἄκραις φρουράρχοι, καὶ οἱ χιλιάρχοι τῶν κατὰ τὴν χώραν φυλακῶν. See Econ. 4, 5. Moreover, the power of the satraps was controlled by the γραμματισταὶ βασιλείοι, Herod. 3, 128. But Xen. here mentions neither these, nor the οἰκονόμοι or ὑπαρχοί, who seem to have been under the orders of the satraps, and were chiefly employed in exacting tribute.” Poppo.

μιζε γάρ οὕτω ῥᾶον φέρειν ἂν αὐτούς· ἐπεὶ δὲ κατασταίῃ τις ἄρχων καὶ αἰσθάνοιτο ταῦτα, χαλεπῶς ἂν ἐδόκουν αὐτῷ φέρειν, νομίζοντες δι' ἑαυτῶν ἀπιστίαν ταῦτα γενέσθαι. III. οὕτω δὴ συλλέξας λέγει αὐτοῖς τοιάδε·

“Ἄνδρες φίλοι, εἰσὶν ἡμῖν ἐν ταῖς κατεστραμμέναις πόλεσι φρουροὶ καὶ φρούραρχοι, οὓς τότε κατελίπομεν· καὶ τούτοις ἐγὼ προστάξας ἀπῆλθον ἄλλο μὲν μηδὲν πολυπραγμονεῖν, τὰ δὲ τείχη διασώζειν. τούτους μὲν οὖν οὐ παύσω τῆς ἀρχῆς, ἐπεὶ καλῶς διαπεφυλάκασιν τὰ προσταχθέντα· ἄλλους δὲ σατράπας πέμψαι μοι δοκεῖ, οἵτινες ἄρξουσιν τῶν ἐνοικούντων καὶ τὸν δασμὸν λαμβάνοντες τοῖς τε φρουροῖς δώσουσι μισθὸν καὶ ἄλλο τελέσουσιν ὅ,τι ἂν δέῃ. IV. δοκεῖ δέ μοι καὶ τῶν ἐνθάδε μενόντων ὑμῶν, οἷς ἂν ἐγὼ πράγματα παρέχω πέμπων πράζοντάς τι ἐπὶ ταῦτα τὰ ἔθνη, χώρας γενέσθαι καὶ οἴκους ἐκεῖ· ὅπως δασμοφορῆταί τε αὐτοῖς δεῦρο, ὅταν τε ἴωσιν ἐκεῖσε, εἰς οἰκεῖα ἔχωσι κατάγεσθαι. V. ταῦτα εἶπε καὶ ἔδωκε πολλοῖς τῶν φίλων κατὰ πάσας τὰς καταστραφεῖσας πόλεις οἴκους καὶ ὑπηκόους· καὶ ἔτι νῦν⁵⁴ εἰσὶ τοῖς ἀπογόνους τῶν τότε λαβόντων αἱ χῶραι καταμένουσαι ἄλλαι ἐν ἄλλῃ γῇ· αὐτοὶ δὲ οἰκοῦσι παρὰ βασιλεῖ. VI. Δεῖ δὲ, ἔφη, τοὺς ἰόντας σατράπας ἐπὶ ταύτας τὰς χώρας τοιούτους ἡμᾶς σκοπεῖν οἵτινες ὅ,τι ἂν ἐν τῇ γῇ ἐκάστη καλὸν ἢ ἀγαθὸν ᾖ, μεμνήσονται καὶ δεῦρο ἀποπέμπειν, ὥς μετέχωμεν καὶ οἱ ἐνθάδε ὄντες τῶν πανταχοῦ γιγνομένων ἀγαθῶν· καὶ γὰρ ἦν τί που δεινὸν γίγνηται, ἡμῖν ἔσται ἀμυντέον. VII. ταῦτ' εἰπὼν τότε μὲν ἔπαυσε τὸν λόγον, ἔπειτα δὲ οὓς ἐγίγνωσκε τῶν φίλων ἐπὶ τοῖς εἰρημένοις ἐπιθυμοῦντας ἰέναι, ἐκλεξάμενος αὐτῶν τοὺς δοκοῦντας ἐπιτηδειοτάτους εἶναι ἔπεμπε σατράπας εἰς Ἀραβίαν μὲν Μεγάβυζον, εἰς Καππαδοκίαν δὲ Ἀρταβάταν, εἰς Φρυγίαν δὲ τὴν μεγάλην Ἀρτακάμαν, εἰς Λυδίαν δὲ καὶ Ἰωνίαν Χρυσάνταν, εἰς Καρίαν δὲ Ἀδοῦσιον, ὃν περ καὶ ἡτοῦντο, εἰς Φρυγίαν δὲ τὴν παρ' Ἑλλήσποντον καὶ Αἰολίδα Φαρνοῦχον. VIII. Κιλικίας δὲ καὶ Κύπρου καὶ Παφλαγόνων οὐκ ἔπεμψε σατράπας, ὅτι ἐκόντες ἐδόκουν συστρατεύεσθαι ἐπὶ Βαβυλῶνα· δασμοὺς μὲντοι συνέταξεν ἀποφέρειν καὶ τούτους. IX. ὥς δὲ τότε Κύρος κατεστήσατο, οὕτως ἔτι καὶ νῦν βασιλέως εἰσὶν αἱ ἐν ταῖς ἄκραις φυλακαὶ καὶ οἱ χιλιάρχοι τῶν φυλακῶν ἐκ βασιλέως εἰσὶ καθεστηκότες καὶ παρὰ βασιλεῖ ἀπογεγραμ-

54. καὶ ἔτι νῦν] “Καὶ νῦν ἔτι, *nunc adhuc*, Sueton. Claud. 1.” Fischer. See Dindorf's note.

μένοι. X. προεῖπε δὲ πᾶσι τοῖς ἐκπεμπομένοις σατράπαις, ὅσα αὐτὸν ἐώρων ποιοῦντα, πάντα μιμεῖσθαι· πρῶτον μὲν ἱππέας καθιστάναι ἐκ τῶν συνεπισπομένων Περσῶν καὶ συμμάχων καὶ ἄρμα-
τηλάτας, ὅπόσοι δ' ἂν γῆν καὶ ἀρχεῖα λάβωσιν, ἀναγκάζειν τούτους ἐπὶ θύραις ἰέναι καὶ σωφροσύνης ἐπιμελουμένους παρέχειν ἑαυτοὺς τῷ σατράπῃ χρῆσθαι, ἣν τι δέηται· παιδεύειν δὲ καὶ τοὺς γιγνο-
μένους παῖδας ἐπὶ θύραις, ὥσπερ παρ' αὐτῷ· ἐξάγειν δὲ ἐπὶ τὴν θήραν τὸν σατράπην τοὺς ἀπὸ θυρῶν καὶ ἀσκεῖν αὐτὸν τε καὶ τοὺς σὺν ἑαυτῷ τὰ πολεμικά. XI. "Ὅς δ' ἂν ἐμοί, ἔφη, κατὰ λόγον τῆς δυνάμεως πλείστα μὲν ἄρματα, πλείστους δὲ καὶ ἀρίστους ἱππέας ἀποδεικνύῃ, τοῦτον ἐγὼ ὡς ἀγαθὸν ξύμμαχόν καὶ ὡς ἀγαθὸν συμφύλακα Πέρσαις τε καὶ ἐμοί τῆς ἀρχῆς τιμήσω. ἔστωσαν δὲ παρ' ὑμῖν καὶ ἔδραις ὥσπερ παρ' ἐμοί οἱ ἄριστοι προτετιμημένοι, καὶ τράπεζα, ὥσπερ ἡ ἐμὴ, τρέφουσα μὲν πρῶτον τοὺς οἰκέ-
τας, ἔπειτα δὲ καὶ ὡς φίλοις μεταδιδόναι ἱκανῶς κεκοσμημέ-
νη καὶ ὡς τὸν καλὸν τι ποιοῦντα καθ' ἡμέραν ἐπιγεραίρειν.⁵⁵
XII. κτᾶσθε δὲ καὶ παραδείσους καὶ θηρία τρέφετε, καὶ μήτε αὐτοί ποτε ἄνευ πόνου σῆτον παραθῆσθε μήτε ἵπποις ἀγυμνάστοις χόρτον ἐμβάλλετε· οὐ γὰρ ἂν δυναίμην ἐγὼ εἰς ὧν ἀνθρωπίνῃ ἀρετῇ τὰ πάντων ὑμῶν ἀγαθὰ διασώξω, ἀλλὰ δεῖ ἐμὲ μὲν ἀγαθὸν ὄντα σὺν ἀγαθοῖς τοῖς παρ' ἐμοῦ ὑμῖν ἐπίκουρον εἶναι, ὑμᾶς δὲ ὁμοίως αὐτοὺς ἀγαθοὺς ὄντας σὺν ἀγαθοῖς τοῖς μεθ' ὑμῶν ἐμοί συμμάχους εἶναι.
XIII. βουλοίμην δ' ἂν ὑμᾶς καὶ τοῦτο κατανοῆσαι ὅτι τούτων ὧν νῦν ὑμῖν παρακελεύομαι οὐδὲν τοῖς δούλοις προστάττω· ἃ δ' ὑμᾶς φημι χρῆναι ποιεῖν, ταῦτα καὶ αὐτὸς πειρώμαι πάντα πράττειν. ὥσπερ δ' ἐγὼ ὑμᾶς κελεύω ἐμὲ μιμεῖσθαι, οὕτω καὶ ὑμεῖς τοὺς ὑφ' ὑμῶν ἀρχὰς ἔχοντας μιμεῖσθαι ὑμᾶς διδάσκετε.

XIV. Ταῦτα δὲ Κύρου οὕτω τότε τάξαντος ἔτι καὶ ἰὺν τῷ αὐτῷ τρόπῳ πᾶσαι μὲν αἱ ὑπὸ βασιλεῖ φυλακαὶ ὁμοίως φυλάττονται, πᾶσαι δὲ αἱ τῶν ἀρχόντων θύραι ὁμοίως θεραπεύονται, πάντες δὲ οἱ οἴκοι καὶ μεγάλοι καὶ μικροὶ ὁμοίως οἰκοῦνται, πᾶσι δὲ οἱ ἄριστοι τῶν παρόντων ἔδραις προτετίμηνται, πᾶσι δὲ αἱ πορεῖαι συντεταγμέναι κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον εἰσὶ, πᾶσι δὲ συγκεφαλαιοῦνται πολλὰ πρά-
ξεις ὀλίγοις ἐπιστάταις. XV. ταῦτα δ' εἰπὼν ὡς χρὴ ποιεῖν ἐκάσ-

55. ἐπιγεραίρειν] "Honorare," τιμᾶν, γεραίρειν, Ξενοφῶν δὲ καὶ ἐπι-
Sturz; "properly *præmio afficere*, J. γεραίρειν ἔφη,) here 'to send *fercula*
Poll. 6, 187. (Λέγοις δ' ἂν δωρεῖσθαι, as rewards of merit.'" Fischer.

τοὺς καὶ δύναμιν ἐκάστῳ προσθεὶς ἐξέπεμπε καὶ προεῖπεν ἅπασιν παρασκευάζεσθαι ὡς εἰς νέωτα στρατείας ἐσομένης καὶ ἐπιδείξεως ἀνδρῶν καὶ ὄπλων καὶ ἵππων καὶ ἁρμάτων.

XVI. Κατενοήσαμεν δὲ καὶ τοῦτο ὅτι Κύρου κατάρξαντος, ὥς φασι, καὶ νῦν ἔτι διαμένει· ἐφοδεύει γὰρ ἀνὴρ κατ' ἐνιαυτὸν αἰεὶ στρατεύμα ἔχων, ὡς ἦν μὲν τις τῶν σατραπῶν ἐπικουρίας δέηται, ἐπικουρῇ, ἦν δέ τις ὑβρίξῃ, σωφρονίζῃ, ἦν δέ τις ἢ δασμῶν φορᾶς ἀμελῇ ἢ τῶν ἐνοίκων φυλακῆς ἢ ὅπως ἡ χώρα ἐνεργὸς ἢ ἢ ἄλλο τι τῶν τεταγμένων παραλίπῃ, ταῦτα πάντα κατευτρεπίζῃ, ἦν δὲ μὴ δύνηται, βασιλεῖ ἀπαγγέλλῃ· ὁ δὲ ἀκούων βουλευέται περὶ τοῦ ἀτακτοῦντος. καὶ οἱ πολλάκις λεγόμενοι ὅτι βασιλέως υἱὸς καταβαίνει, βασιλέως ἀδελφὸς, βασιλέως ὀφθαλμὸς, καὶ ἐνίοτε οὐκ ἐκφαίνονται, οὔτοι τῶν ἐφόδων εἰσὶν· ἀποτρέπεται γὰρ ἕκαστος αὐτῶν ὑπόθεν ἂν βασιλεὺς κελεύῃ.

XVII. Κατεμάθομεν⁵⁶ δὲ αὐτοῦ καὶ ἄλλο μῆχάνημα πρὸς τὸ μέγεθος τῆς ἀρχῆς, ἐξ οὗ ταχέως ἡσθάνετο καὶ τὰ πάμπολιν ἀπέχοντα ὕψος ἔχοι. σκεψάμενος γὰρ πόσῃν ἂν ὁδὸν ἵππος κατανύτοι τῆς ἡμέρας ἐλαυνόμενος ὥστε διαρκεῖν, ἐποίησατο ἱππῶνας τοσοῦτον διαλείποντας καὶ ἵππους ἐν αὐτοῖς κατέστησε καὶ τοὺς ἐπιμελομένους τούτων, καὶ ἄνδρα ἐφ' ἐκάστῳ τῶν τόπων ἔταξε τὸν ἐπιτήδειον παραδέχεσθαι τὰ φερόμενα γράμματα καὶ παραδιδόναι καὶ παραλαμβάνειν τοὺς ἀπειρηκότας ἵππους [καὶ ἀνθρώπους] καὶ ἄλλους πέμπειν νεαλεῖς. XVIII. ἔστι δ' ὅτε οὐδὲ τὰς νύκτας φασὶν ἵστασθαι ταύτην τὴν πορείαν, ἀλλὰ τῷ ἡμερινῷ ἀγγέλῳ τὸν νυκτερινὸν διαδέχεσθαι. τούτων δὲ οὕτω γιγνομένων φασὶν τινες θᾶττον τῶν γεράνων ταύτην τὴν πορείαν ἀνύειν· εἰ δὲ τοῦτο ψεύδονται, ἀλλ' ὅτι γε τῶν ἀνθρωπίνων πεζῇ πορείῳν αὕτη ταχίστη, τοῦτο εὐδελον. ἀγαθὸν δὲ ὡς τάχιστα ἕκαστον αἰσθανόμενον ὡς τάχιστα ἐπιμελεῖσθαι.

XIX. Ἐπεὶ δὲ περιῆλθεν ὁ ἐνιαυτὸς, συνήγειρε στρατιὰν εἰς Βα-

56. κατεμάθομεν] "Those royal letter-carriers, γραμματοφόροι, ἄγγελοι, are called Esth. 3, 15. עֲשָׂרִי,

and in the Persian tongue ἀστάνδαι and ἄγγαροι, and because these men were wont to put in requisition others also and their horses, the word ἄγγαρεῦν, Matth. 5, 41. began to signify 'to force to run,' (Drus. Obs. 12, 19.

p. 274. Brisson. 1, 238. Reland Diss. 8. p. 125.)" Fischer. "See Herod. 8, 98. Suid. v. Ἀγγαροι, Heeren l. c. 534. They differ in this respect from our postboys, that they carried the letters of the king, but not the letters of private individuals. The Romans in the times of the emperors had similar institutions, which also existed 'apud Mongolos.'" Poppo.

βυλῶνα, καὶ λέγεται αὐτῷ γενέσθαι εἰς δώδεκα μὲν ἵππων μυριάδας, εἰς δισχίλια δὲ ἄρματα δρεπανηφόρα, πεζῶν δὲ εἰς μυριάδας ἐξήκοντα. XX. ἐπεὶ δὲ ταῦτα συνεσκεύαστο αὐτῷ, ὥρμα δὴ ταύτην τὴν στρατείαν⁵⁷ ἐν ᾗ λέγεται καταστρέψασθαι πάντα τὰ ἔθνη ὅσα Συρίαν ἐκβάντι οἰκεῖ μέχρι Ἐρυθρᾶς θαλάττης. μετὰ δὲ ταῦτα ἡ εἰς Αἴγυπτον στρατεία λέγεται γενέσθαι, καὶ καταστρέψασθαι Αἴγυπτον. XXI. καὶ ἐκ τούτου τὴν ἀρχὴν ὥριζεν αὐτῷ πρὸς ἔω μὲν ἡ Ἐρυθρὰ θάλαττα, πρὸς ἄρκτον δὲ ὁ Εὐξείνιος πόντος, πρὸς ἐσπέραν δὲ Κύπρος καὶ Αἴγυπτος, πρὸς μεσημβρίαν δὲ Αἰθιοπία. τούτων δὲ τὰ πέρατα τὰ μὲν διὰ θάλπος, τὰ δὲ διὰ ψυχος, τὰ δὲ διὰ ὕδωρ, τὰ δὲ δι' ἀνδρίαν δυσοίκητα. XXII. αὐτὸς δ' ἐν μέσῳ τούτων τὴν δίαιταν ποιησάμενος τὸν μὲν ἀμφὶ τὸν χειμῶνα χρόνον διῆγεν ἐν Βαβυλῶνι ἑπτὰ μῆνας· αὕτη γὰρ ἀλεινὴ ἡ χώρα.⁵⁸ τὸν δὲ ἀμφὶ τὸ ἔαρ τρεῖς μῆνας ἐν Σούσοις, τὴν δὲ ἀκμὴν τοῦ θέρους δύο μῆνας ἐν Ἐκβατάνοις· οὕτω δὲ ποιῶντα αὐτὸν λέγουσιν ἐν ἑαρινῷ θάλπει καὶ ψύχει διάγειν αἰεὶ. XXIII. οὕτω δὲ διέκειντο πρὸς αὐτὸν οἱ ἄνθρωποι ὥς πᾶν μὲν ἔθνος μειονεκτεῖν ἐδόκει, εἰ μὴ Κύρῳ πέμψειεν ὅ,τι καλὸν αὐτοῖς ἐν τῇ χώρᾳ ἢ φύοιτο ἢ τρέφοιτο ἢ τεχνῶτο, πᾶσα δὲ πόλις ὡσαύτως, πᾶς δὲ ἰδιώτης πλούσιος ἢ ὥρετο γενέσθαι, εἴ τι Κύρῳ χαρίσαιο· καὶ γὰρ ὁ Κύρος λαμβάνων παρ' ἐκάστων

57. ὥρμα δὴ ταύτην τὴν στρατείαν] "Either take these words as in Anab. 3, 1, 8. ὁρμᾶν τὴν ἄνω ὁδόν, or take ὁρμᾶν transitively with Dorville ad Char. 119." Poppo. Hutch. and Steph. understand εἰς or ἐπὶ. "Ὅρμᾶν στρατείαν is used in the same sense as ὁρμαίνειν πόλεμον, agitare animis, agitare bellum. For 1. ὁρμαίνειν does not differ from ὁρμᾶν, except that the former is a poetic word, Hesych. ὁρμαίνειν, ὁρμᾶν: 2. ὁρμᾶν and ὁρμαίνειν, impellere, and thus agitare; but a man is wont to agitate in his mind anything which forms the subject of thought, whence ὁρμαίνειν τι, and ὁρμᾶν τι, is 'to agitate anything,' 'to agitate anything in his mind,' 'to meditate,' διανοεῖσθαι, φροντίζειν, ἐν διανοίᾳ ἔχειν, Hesych. Therefore ὥρμα ταύτην τὴν στρατείαν is agitabat, moliebatur hanc expeditionem." Fischer.

58. ἀλεινὴ ἡ χώρα] I. e. "Regio calida, as ἀλεινὴ γῆ, Ælian H. A. 10, 6.; for ἀλέα is 'warmth, calor,

but θάλπος is 'heat.'" Fischer. "Ἀλεινός, 1. 'tepid.' Camerar. reckons it among the Ionic Herodotean terms. It is an epithet descriptive of a country," (i. e. of the climate of a country.) "J. Poll. 5, 108." (Χωρίον ἐρεῖς,—ψυχρινόν, εὐχείμερον, ἀλεινόν, ὑπόθερμον, εὐήλιον.) Cyneg. 10, 6. Τὰ ὑλῶδη τοῦ μὲν χειμῶνος ἀλεινὰ, τοῦ δὲ θέρους ψυχρινά. 2. Warm, Mem. 3, 8, 9. Οἰκίαν θέρους ψυχρινήν, χειμῶνος ἀλεινήν, (Econ. 9, 4. Ψυχρινὰ—ἀλεινὰ διαιτητήρια. J. Poll. 1, 80.) (Ξενοφῶν δὲ καὶ στεγανὰ, καὶ στέγην ὠνόμασεν, οὕτως εἰπὼν, "Ὅσα δ' οὐδ' ἐν δεκακλίῳ μεγάλῳ στέγει· καὶ πάλιν, Στεγανὰ, θερμὰ καὶ ἀλεινὰ.) Hence in Symp. 4, 38. the walls of a house, οἱ τοῖχοι, are humorously called πάνυ ἀλεινοὶ χιτῶνες. 3. Suid. Ἀλεινός· θερμὸς, θερμὸς ἀλεινός (Anab. 4, 4, 7.) Ἀλεινός ἦν ὁ χειμῶν. So in Vit. 2, 1. hiems calidissima. But we now read in the passage of Xen. here referred to, Ἐλεινός ἦν χιτών." Sturz.

ὧν ἀφθορίαν εἶχον οἱ διδόντες ἀντεδίδουν ὧν σπανίζοντας αὐτοὺς αἰσθάνοιτο.

CAP. VII.

I. Οὕτω δὲ τοῦ αἰῶνος προκεχωρηκότος, μάλα δὲ πρεσβύτης ὧν ὁ Κῦρος ἀφικνεῖται εἰς Πέρσας τὸ ἑβδομον ἐπὶ τῆς αὐτοῦ ἀρχῆς. καὶ ὁ μὲν πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ πάλοι δὴ ὥσπερ εἰκὸς ἐτετελευτήκεσαν αὐτῷ· ὁ δὲ Κῦρος ἔθυσε τὰ νομιζόμενα ἱερὰ καὶ τοῦ χοροῦ ἡγήσατο Πέρσαις κατὰ τὰ πάτρια καὶ τὰ δῶρα πᾶσι διέδωκεν ὥσπερ εἰώθει. II. κοιμηθεῖς δ' ἐν τῷ βασιλείῳ ὄναρ εἶδε τοιόνδε. ἔδοξεν αὐτῷ προσελθὼν κρείττων τις ἢ κατὰ ἄνθρωπον εἰπεῖν Συσκευάζον, ὃ Κῦρε· ἤδη γὰρ εἰς θεοὺς ἄπει. τοῦτο δὲ ἰδὼν τὸ ὄναρ ἐξηγέρθη καὶ σχεδὸν ἐδόκει εἰδέναι ὅτι τοῦ βίου ἡ τελευτὴ παρεῖη. III. εὐθύς οὖν λαβὼν ἱερεῖα ἔθυε Διὶ τε πατρὶός καὶ Ἡλίῳ καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς ἐπὶ τῶν ἄκρων, ὡς Πέρσαι θύουσιν, ὧδε ἐπενχόμενος, Ζεῦ πατρῷε καὶ Ἥλιε καὶ πάντες θεοὶ, δέχεσθε τάδε καὶ τελεστήρια πολλῶν καὶ καλῶν πράξεων καὶ χαριστήρια ὅτι ἐσημῆνατέ μοι καὶ ἐν ἱεροῖς καὶ ἐν οὐρανίοις σημείοις καὶ ἐν οἰωνοῖς καὶ ἐν φήμαις ⁵⁹ ἃ τ' ἐχρῆν ποιεῖν καὶ ἃ οὐκ ἐχρῆν. πολλὴ δ' ὑμῖν χάρις ὅτι κἀγὼ ἐγίγνωσκον τὴν ὑμετέραν ἐπιμέλειαν καὶ οὐδεπώποτε ἐπὶ ταῖς εὐτυχίαις ὑπὲρ ἄνθρωπον ἐφρόνησα. αἰτοῦμαι δ' ὑμᾶς δοῦναι καὶ νῦν παισὶ μὲν καὶ γυναικὶ καὶ φίλοις καὶ πατρίδι εὐδαιμονίαν, ἐμοὶ δὲ οἷόνπερ αἰῶνα δεδώκατε τοιαύτην καὶ τελευτὴν δοῦναι. IV. ὁ μὲν δὴ τοιαῦτα ποιήσας καὶ οἴκαδε ἐλθὼν ἔδοξεν ἀναπαύσεσθαι καὶ κατεκλίθη. ἐπεὶ δὲ ὥρα ἦν, οἱ τεταγμένοι προσιόντες λούσασθαι αὐτὸν ἐκέλευον. ὁ δ' ἔλεγεν ὅτι ἡδέως ἀναπαύοιτο. οἱ δ' αὖ τεταγμένοι, ἐπεὶ ὥρα ἦν, δεῦπνον παρετίθεσαν· τῷ δὲ ἡ ψυχὴ σῆτον μὲν οὐ προσίετο, διψῆν δ' ἐδόκει, καὶ ἔπιεν ἡδέως. V. ὡς δὲ καὶ τῇ ὑστεραίᾳ συνέβαινε αὐτῷ ταῦτα καὶ τῇ τρίτῃ, ἐκάλεσε τοὺς παῖδας· οἱ δὲ ἔτυχον συνηκολουθηκότες αὐτῷ καὶ ὄντες ἐν Πέρσαις· ἐκάλεσε δὲ καὶ τοὺς φίλους καὶ τὰς Περσῶν ἀρχάς· παρόντων δὲ πάντων ἤρχετο τοιοῦδε λόγον· VI. Παῖδες ἐμοὶ ⁶⁰ καὶ πάντες οἱ παρόντες φίλοι, ἐμοὶ μὲν τοῦ

59. φήμαις] Eust. ad II. K. p. 799. : Οὐ τὴν ἀπλῶς ἀνθρωπίνην δηλοῦν λαλίαν, ἀλλὰ τινα θειοτέραν, δηλωτικὴν τοῦ μέλλοντος.

60. παῖδες ἐμοὶ] With this grave and very admirable address compare what is given at the end of Cicero's Cato Major.

βίον τὸ τέλος· ἡδὴ πάρεστιν· ἐκ πολλῶν τοῦτο σαφῶς γινώσκω ὑμᾶς δὲ χρῆ, ὅταν τελευτήσω, ὡς περὶ εὐδαίμονος ἐμοῦ καὶ λέγειν καὶ ποιεῖν πάντα. ἐγὼ γὰρ παῖς τε ὢν τὰ ἐν παισὶ νομιζόμενα καλὰ δοκῶ κεκαρπῶσθαι, ἐπεὶ τε ἤβησα, τὰ ἐν νεανίσκοις, τέλειός τε ἀνὴρ γενόμενος τὰ ἐν ἀνδράσι· σὺν τῷ χρόνῳ τε προΐοντι ἀεὶ συναυξανομένην ἐπιγινώσκειν ἐδόκουν καὶ τὴν ἐμὴν δύναμιν, ὥστε καὶ τοῦμόν γῆρας οὐδεπώποτε ἠσθόμην τῆς ἐμῆς νεότητος ἀσθενέστερον γιγνόμενον, καὶ οὐτ' ἐπιχειρήσας οὐτ' ἐπιθυμήσας οἶδα, ὅτου ἡτύχησα. VII. καὶ τοὺς μὲν φίλους ἐπέιδον δι' ἐμοῦ εὐδαίμονος γενομένου, τοὺς δὲ πολεμίους ὑπ' ἐμοῦ δουλωθέντας· καὶ τὴν πατρίδα πρόσθεν ἰδιωτεύουσαν ἐν τῇ Ἀσίᾳ νῦν προτετιμημένην καταλείπω· ὢν τ' ἐκτησάμην οὐδὲν οἶδα ὅ,τι οὐ διεσώσάμην. καὶ τὸν μὲν παρελθόντα χρόνον ἔπραττον οὕτως ὥσπερ εὐχόμεν, φόβος δὲ μοι συμπαρομαρτῶν μή τι ἐν τῷ ἐπίοντι χρόνῳ ἢ ἴδοιμι ἢ ἀκούσαιμι ἢ πάθοιμι χαλεπὸν, οὐκ εἶα τελέως με μέγα φρονεῖν οὐδ' εὐφραίνεισθαι ἐκπεπταμένως. VIII. νῦν δ' ἣν τελευτήσω, καταλείπω μὲν ὑμᾶς, ὧ παῖδες, ζῶντας οὐσπερ ἔδοσαν μοι οἱ θεοὶ γενέσθαι, καταλείπω δὲ πατρίδα καὶ φίλους εὐδαιμονοῦντας· ὥστε πῶς οὐκ ἂν ἐγὼ δικαίως μακαριζόμενος τὸν ἀεὶ χρόνον μνήμης τυγχάνοιμι; IX. δεῖ δὲ καὶ τὴν βασιλείαν με ἡδὴ σαφηνίσαντα καταλιπεῖν, ὡς ἂν μὴ ἀμφίλογος γενομένη πράγματα ὑμῖν παράσχη. ἐγὼ φιλῶ μὲν ἀμφοτέροισι ὑμᾶς ὁμοίως, ὧ παῖδες· τὸ δὲ προβουλεύειν καὶ τὸ ἡγεῖσθαι ἐφ' ὅ,τι ἂν καιρὸς δοκῇ εἶναι, τοῦτο προστάττω τῷ προτέρῳ γενομένῳ καὶ πλείονων κατὰ τὸ εἶκος ἐμπεύρω. X. ἐπαιδεύθην δὲ καὶ αὐτὸς οὕτως ὑπὸ τῆσδε τῆς ἐμῆς τε καὶ ὑμετέρας πατρίδος, τοῖς πρεσβυτέροις οὐ μόνον ἀδελφοῖς ἀλλὰ καὶ πολίταις καὶ ὁδῶν καὶ θάκων καὶ λόγων ὑπέκειν,⁶¹ καὶ ὑμᾶς δὲ, ὧ παῖδες, οὕτως ἐξ ἀρχῆς ἐπαιδεον, τοὺς μὲν γεραιτέρους προτιμᾶν, τῶν δὲ νεωτέρων προτετιμῆσθαι· ὡς

61. ὁδῶν καὶ θάκων καὶ λόγων ὑπέκειν] “Ὅδων ὑπέκειν is in Latin *decedere via*, and *decedere de via*, Plaut. Trin. 2, 4, 80. which is also called simply *decedere*, Cic. Cat. M. 18. and by Xen. Mem. 2, 3, 16. ὁδοῦ πάραχωρῆσαι τι, Symp. 4, 31. ὁδῶν ἐξίστασθαι, Herod. 2, 80. εἶκειν τῆς ὁδοῦ, where see Valck. For ὑπέκειν is, according to Hesychius, ὑποχωρεῖν. But λόγων ὑπέκειν, *cedere alicui sermonibus*, is said not only of ‘him,

who suffers any one to speak first,’ but also of ‘him who ceases to speak, when he perceives another desirous of speaking.’ Θάκος is in general *sedes*, *sella*, poet. *thakos*, (Thom. M.) but in particular *solium*, *sella familiarica*, (Index to Theophr.) and θάκων ὑπέκειν is *cedere sedibus*, *assurgere*, which is in Mem. 2, 3, 16. called ἐπαναστῆναι, Symp. 4, 31. ὑπανίστασθαι θάκων, Herod. 2, 80. ἐξ ἔδρης ὑπανίστασθαι, where see Valck.” Fischer.

οὖν παλαιὰ καὶ εἰθισμένα καὶ ἔννομα λέγοντος ἐμοῦ οὕτως ἀποδέχεσθε. XI. καὶ σὺ μὲν, ὦ Καμβύση, τὴν βασιλείαν ἔχε, θεῶν τε διδόντων καὶ ἐμοῦ ὅπον ἐν ἐμοί· σοὶ δὲ, ὦ Ταναοξάρη, σατράπην εἶναι δίδωμι Μήδων τε καὶ Ἀρμενίων καὶ τρίτων Καδουσίων· ταῦτα δέ σοι διδοὺς νομίζω ἀρχὴν μὲν μείζω καὶ τοῦνομα τῆς βασιλείας τῷ πρεσβυτέρῳ καταλιπεῖν, εὐδαιμονίαν δὲ σοὶ ἀλυποτέραν. XII. ὅποιās μὲν γὰρ ἀνθρωπίνης εὐφροσύνης ἐπίδειξ ἔσει οὐχ ὀρῶ, ἀλλὰ πάντα σοι τὰ δοκοῦντα ἀνθρώπους εὐφαίνειν παρέσται. τὸ δὲ δυσκαταπρακτοτέρων τε ἐρᾶν καὶ τὸ πολλὰ μεριμνᾶν καὶ τὸ μὴ δύνασθαι ἡσυχίαν ἔχειν κεντριζόμενον ὑπὸ τῆς πρὸς τὰ μὲν ἔργα φιλονεικίας καὶ τὸ ἐπιβουλεύειν καὶ τὸ ἐπιβουλεύεσθαι, ταῦτα τῷ βασιλεύοντι ἀνάγκη σοῦ μᾶλλον συμπαρομαρτεῖν, ἃ, σάφ' ἴσθι, τῷ εὐφραίνεσθαι πολλὰς ἀσχολίας παρέχει. XIII. οἶσθα μὲν οὖν καὶ σὺ, ὦ Καμβύση, ὅτι οὐ τόδε τὸ χρυσοῦν σκῆπτρον τὸ τὴν βασιλείαν διασωζόν ἐστιν, ἀλλ' οἱ πιστοὶ φίλοι σκῆπτρον⁶² βασιλεῦσιν ἀληθέστατον καὶ ἀσφαλέστατον. πιστοὺς δὲ μὴ νόμιζε φύσει φύεσθαι ἀνθρώπους· πᾶσι γὰρ ἂν οἱ αὐτοὶ πιστοὶ φαίνοντο, ὥσπερ καὶ τᾶλλα τὰ πεφυκότες πᾶσι τὰ αὐτὰ φαίνεται· ἀλλὰ τοὺς πιστοὺς τίθεσθαι δεῖ ἕκαστον ἑαυτῷ· ἡ δὲ κτῆσις αὐτῶν ἐστὶν οὐδαμῶς σὺν τῇ βίῃ, ἀλλὰ μᾶλλον σὺν τῇ εὐεργεσίᾳ. XIV. εἰ οὖν καὶ ἄλλους τινὰς πειράσῃ συμφύλακας τῆς βασιλείας ποιῆσθαι, μηδαμῶθεν πρότερον ἄρχου ἢ ἀπὸ τοῦ ὁμόθεν γενομένου. καὶ πολῖταί τοι ἄνθρωποι ἄλλοδαπῶν οἰκειότεροι καὶ σύσσιτοι ἀποσκήνων· οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ σπέρματος φύιτες καὶ ὑπὸ τῆς αὐτῆς μητρὸς τραφέντες καὶ ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ ἀνξηθέντες καὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν γονέων ἀγαπώμενοι καὶ τὴν αὐτὴν μητέρα καὶ τὸν αὐτὸν πατέρα προσαγορεύοντες, πῶς οὐ πάντων ἑῷ οἰκειότατοι; XV. μὴ οὖν ἃ οἱ θεοὶ ὑφίγηνται ἀγαθὰ εἰς οἰκειότητα ἀδελφοῖς μάταιά ποτε ποιήσητε, ἀλλ' ἐπὶ ταῦτα εὐθὺς οἰκοδομεῖτε ἄλλα φιλικὰ ἔργα· καὶ οὕτως αἰεὶ ἀνυπέρβλητος [ἀλλήλοισι] ἔσται ἡ ὑμετέρα φιλία. ἑαυτοῦ τοι κήδεται ὁ προνοῶν ἀδελφοῦ· τίνι γὰρ ἄλλῳ ἀδελφὸς μέγας ὢν οὕτω καλὸν ὥς ἀδελφῷ; τίς δ' ἄλλος τιμῆσεται δὴ ἄνδρα μέγα δυνάμενον οὕτως ὥς ἀδελφός; τίνα

62. σκῆπτρον] "Perhaps there is an allusion to the etymology," Sturz. "Σκῆπτρον βασ. is here *præsidium*; for σκῆπτρον properly so called, is a protection to persons walking, (it denotes primarily *hasta*, *baculus*, inasmuch as we lean on it, and thence

scipio, 'a walking-stick,' an ensign of royalty, Hesych.: Justin 43, 3, 3. 'Per ea adhuc tempora reges hastas pro diadematē habebant, quas Græci *sceptrā* dixere,') and the sceptre, which the king bears in his hands, generally protects him." Fischer.

δὲ φοβήσεται τις ἀδικεῖν ἀδελφοῦ μεγάλου ὄντος οὕτως ὡς τὸν ἀδελφόν; XVI. μήτε οὖν θᾶπτον μηδεῖς σοῦ τούτῳ ὑπακουέτω μήτε προθυμότερον παρέστω· οὐδενὶ γὰρ οἰκειότερα τὰ τούτου οὔτε ἀγαθὰ οὔτε δεινὰ ἢ σοί. ἐννόει δὲ καὶ τάδε· τίني χαρισάμενος ἐλπίσαις ἂν μεζόνων τυχεῖν ἢ τούτῳ; τίني δ' ἂν βοηθήσας ἰσχυρότερον σύμμαχον ἀντιλάβοις; τίνα δ' αἰσχιον μὴ φιλεῖν ἢ τὸν ἀδελφόν; τίνα δὲ ἀπάντων κάλλιον προτιμᾶν ἢ τὸν ἀδελφόν; μόνου τοι, ὦ Καμβύση, πρωτεύοντος ἀδελφοῦ παρ' ἀδελφῷ οὐδὲ φθόνος παρὰ τῶν ἄλλων ἐφικνεῖται. XVII. ἀλλὰ πρὸς θεῶν πατρῴων, ὦ παῖδες, τιμᾶτε ἀλλήλους, εἴ τι καὶ τοῦ ἐμοὶ χαρίζεσθαι μέλει ὑμῖν· οὐ γὰρ δήπου⁶³ τοῦτό γε σαφῶς δοκεῖτε εἰδέναι ὡς οὐδέν εἰμι ἐγὼ ἔτι, ἐπειδὰν τοῦ ἀνθρωπίνου βίου τελευτήσω·⁶⁴ οὐδὲ γὰρ νῦν τοι τήν γ' ἐμὴν ψυχὴν ἐωρᾶτε, ἀλλ' οἷς διεπράττετο τούτοις αὐτὴν ὡς οὔσαν κατεφωρᾶτε. XVIII. τὰς δὲ τῶν ἄδικα παθόντων ψυχὰς οὐπω κατενόησατε οἷους μὲν φόβους τοῖς μαιφόνοις⁶⁵ ἐμβάλλουσιν, οἷους δὲ παλαμναίους τοῖς ἀνοσίοις ἐπιτέμπουσι; τοῖς δὲ φθιμένοις τὴν τιμὰς διαμένειν ἔτι ἂν δοκεῖτε, εἰ μηδενὸς αὐτῶν αἱ ψυχαὶ κύριαι ἦσαν; XIX. οὗτοι ἔγωγε, ὦ παῖδες, οὐδὲ τοῦτο πώποτε ἐπείσθην ὡς ἡ ψυχὴ ἕως μὲν ἂν ἐν θνητῷ σώματι ᾖ, ζῇ, ὅταν δὲ τούτου ἀπαλλαγῇ, τέθνηκεν. ὁρῶ γὰρ ὅτι καὶ τὰ θνητὰ σώματα ὅσον ἂν ἐν αὐτοῖς χρόνον ᾖ ἡ ψυχὴ, ζῶντα παρέχεται. XX. οὐδέ γε ὅπως ἄφρων ἔσται ἡ ψυχὴ, ἐπειδὰν τοῦ ἄφρονος σώματος δίχα γένηται, οὐδὲ τοῦτο πέπεισμαι· ἀλλ' ὅταν ἄκρατος καὶ καθαρὸς ὁ νοῦς ἐκκριθῇ, τότε καὶ φρονιμώτατον εἰκὸς αὐτὸν εἶναι. διαλυομένου δὲ ἀνθρώπου δηλὰ ἔστιν ἕκαστα ἀπιόντα πρὸς τὸ ὁμόφυλον πλὴν τῆς ψυχῆς· αὕτη δὲ μόνη οὔτε παροῦσα οὔτε ἀπιοῦσα ὀράται. XXI. ἐνόησατε δὲ, ἔφη, ὅτι ἐγγύτερον μὲν τῷ ἀνθρωπίνῳ θανάτῳ οὐδέν ἐστιν ὕπνου· ἡ δὲ τοῦ ἀνθρώπου ψυχὴ τότε δήπου θειοτάτῃ καταφαίνεται, καὶ τότε τὶ τῶν μελλόντων προορᾷ· τότε γὰρ, ὡς εἰκε, μάλιστα ἐλευθεροῦται. XXII. εἰ μὲν οὖν οὕτως ἔχει ταῦτα ὥσπερ ἐγὼ οἶομαι καὶ ἡ ψυχὴ καταλείπει τὸ σῶμα, καὶ τὴν ἐμὴν ψυχὴν καταιδούμενοι ποιεῖτε ἢ ἐγὼ δέομαι· εἰ δὲ μὴ οὕτως, ἀλλὰ μένουσα ἡ ψυχὴ ἐν τῷ

63. οὐ γὰρ δήπου] From these words as far as ἐλευθεροῦται, Cic. Cat. M. 22. translates Xen.

64. τοῦ ἀνθρωπίνου βίου τελευτήσω] "Schneider is without cause puzzled here. The phraseology is according Xen. Cyrop.

to the analogy of the words λήγειν and παύεσθαι. So λόγου τελευτᾶν is used by Thuc. 3, 59.; compare also Thuc. 3, 104." Poppe.

65. τοῖς μαιφόνοις] An Homeric epithet of Mars, Il. E. 31. 455.

σώματι συναποθνήσκει, ἀλλὰ θεοὺς γε τοὺς αἰεὶ ὄντας καὶ πάντ' ἐφορῶντας καὶ πάντα δυναμένους, οἳ καὶ τήνδε τὴν τῶν ὅλων τάξιν συνέχουσιν ἀτρίβῃ καὶ ἀγήρατον καὶ ἀναμάρτητον καὶ ὑπὸ κάλλους καὶ μεγέθους ἀδιήγητον, τοὺτους φοβούμενοι μήποτε ἀσεβὲς μηδὲν μηδὲ ἀνόσιον μήτε ποιήσῃτε μήτε βουλευήσῃτε. XXIII. μετὰ μέντοι θεοὺς καὶ ἀνθρώπων τὸ πᾶν γένος τὸ αἰεὶ ἐπιγιγνόμενον αἰδεῖσθε· οὐ γὰρ ἐν σκότῳ ὑμᾶς οἱ θεοὶ ἀποκρύπτονται, ἀλλ' ἐμφανῇ πᾶσιν ἀνάγκη αἰεὶ εἶναι τὰ ὑμέτερα ἔργα· ἃ ἦν μὲν καθαρὰ καὶ ἔξω τῶν ἀδίκων φαίνεται, δυνατοὺς ὑμᾶς ἐν πᾶσιν ἀνθρώποις ἀναδείξει· εἰ δὲ εἰς ἀλλήλους ἀδικόν τι φρονήσετε, ἐκ πάντων ἀνθρώπων τὸ ἀξιόπιστοι εἶναι ἀποβαλεῖτε. οὐδεὶς γὰρ ἂν ἔτι πιστεῦσαι δύναιτο ὑμῖν, οὐδ' εἰ πάνυ προθυμοῖτο, ἰδὼν ἀδικούμενον τὸν μάλιστα φίλᾳ προσήκοντα. XXIV. εἰ μὲν οὖν ἐγὼ ὑμᾶς ἱκανῶς διδάσκω οἷους χρὴ πρὸς ἀλλήλους εἶναι, εἰ δὲ μὴ, καὶ παρὰ τῶν προγεγενημένων μανθάνετε· αὕτη γὰρ ἀρίστη διδασκαλία. οἱ μὲν γὰρ πολλοὶ διαγεγένηνται φίλοι μὲν γονεῖς παισὶ, φίλοι δὲ ἀδελφοὶ ἀδελφοῖς· ἤδη δέ τινες τούτων καὶ ἐναντία ἀλλήλοις ἔπραξαν· ὁποτέρους ἂν οὖν αἰσθάνησθε τὰ πραχθέντα συνενεγκόντα, ταῦτα δὴ αἰρούμενοι ὀρθῶς ἂν βουλευοίσθε. XXV. καὶ τούτων μὲν ἴσως ἤδη ἅλις. τὸ δ' ἐμὸν σῶμα, ὃ παῖδες, ὅταν τελευτήσω, μήτε ἐν χρυσῷ θῆτε μήτε ἐν ἀργύρῳ μήτε ἐν ἄλλῳ μηδενί, ἀλλὰ τῇ γῇ⁶⁶ ὥς τάχιστα ἀπόδοτε. τί γὰρ τούτου μακαριώτερον τοῦ γῇ μιχθῆναι, ἢ πάντα μὲν τὰ καλὰ, πάντα δὲ τὰ γαθὰ φύει τε καὶ τρέφει; ἐγὼ δὲ καὶ ἄλλως φιλάνθρωπος ἐγενόμην καὶ νῦν ἡδέως ἂν μοι δοκῶ κοινωνῆσαι τοῦ εὐεργετοῦντος ἀνθρώπους. XXVI. ἀλλὰ γὰρ ἤδη, ἔφη, ἐκλιπεῖν μοι φαίνεται ἡ ψυχὴ ὅθεν περ, ὥς ἔοικε, πᾶσιν ἄρχεται ἀπολείπουσα. εἴ τις οὖν ὑμῶν ἢ δεξιᾶς βούλεται τῆς ἐμῆς ἄψασθαι ἢ ὄμμα τοῦμόν· ζῶντος ἔτι προσιδεῖν ἐθέλει, προσίτω· ὅταν δ' ἐγὼ ἐγκαλύψωμαι, αἰτοῦμαι ὑμᾶς, ὃ παῖδες, μηδεὶς ἔτ' ἀνθρώπων τοῦμόν σῶμα ἰδέτω, μηδ' αὐτοὶ ὑμεῖς. XXVII. Πέρσας μέντοι πάντας καὶ τοὺς συμμάχους ἐπὶ τὸ

66. τῇ γῇ] Cic. de LL. 2, 22. "At mihi quidem antiquissimum sepulture genus id fuisse videtur, quo apud Xenophontem Cyrus utitur; redditur enim terræ corpus, et ita locatum ac situm quasi operimento matris obducitur." "Herod. 3, 16. relates that, according to the laws of the Persians, it was impious to burn a dead body, because the Persians worshipped fire

as a God. On the different kinds of sepulture, adopted by different nations, Lucian de Luctu says: 'Ο μὲν Ἕλλην ἐκανοσεν, ὁ δὲ Πέρσης ἔθαψεν, ὁ δὲ Ἰνδὸς ὑάλη περιχρίει, ὁ δὲ Σκύθης κατεσθίει, ταριχεύει δὲ ὁ Αἰγύπτιος. But about the tomb of Cyrus at Pargadæ see Arrian Exp. Alex. 6, 29. Curt. 10, 1. Strabo 15. p. 106. Cas.' Zeune.

μνήμα τοῦμόν παρακαλεῖτε συνησθησομένους ἐμοὶ ὅτι ἐν τῇ ἀσφαλεῖ
 ἤδη ἔσομαι, ὡς μηδὲν ἂν ἔτι κακὸν παθεῖν, μήτε ἦν μετὰ τοῦ θείου
 γένωμαι μήτε ἦν μηδὲν ἔτι ὧ· ὁπόσοι δ' ἂν ἔλθωσι, τούτους
 εὖ ποιήσαντες ὁπόσα ἐπ' ἀνδρὶ εὐδαίμονι νομίζεται ἀποπέμπετε.
 XXVIII. καὶ τοῦτο, ἔφη, μέμνησθέ μου τελευταῖον, τοὺς φίλους
 εὐεργετοῦντες καὶ τοὺς ἐχθροὺς δυνήσεσθε κολάζειν. καὶ χαίρετε,
 ὦ φίλοι παῖδες, καὶ τῇ μητρὶ ἀπαγγέλλετε ὡς παρ' ἐμοῦ· καὶ πάντες
 δὲ οἱ παρόντες καὶ οἱ ἀπόντες φίλοι χαίρετε. ταῦτ' εἰπὼν καὶ πάντας
 δεξιωσάμενος συνεκαλύψατο καὶ οὕτως ἐτελεύτησεν.

CAP. VIII.

I. Ὅτι μὲν δὴ καλλίστη καὶ μεγίστη τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ ἡ Κύρου
 βασιλεία ἐγένετο αὐτῇ ἑαυτῇ μαρτυρεῖ. ὠρίσθη μὲν πρὸς ἑω μὲν τῇ
 Ἐρυθρᾷ Θαλάττῃ, πρὸς ἄρκτον δὲ τῇ Εὐξείνῃ Πόντῳ, πρὸς ἑσπέραν
 δὲ Κύπρῳ καὶ Αἰγύπτῳ, πρὸς μεσημβρίαν δὲ Αἰθιοπίᾳ. τοσαύτη δὲ
 γενομένη μὴ γνῶμῃ τῇ Κύρου ἐκυβερνᾶτο, καὶ ἐκεῖνός τε τοὺς ὑφ'
 ἑαυτῷ ὥσπερ ἑαυτοῦ παῖδας ἐτίμα τε καὶ ἐθεράπευεν, οἳ τε ἀρχό-
 μενοι Κύρον ὡς πατέρα ἐσέβοντο. II. ἐπεὶ μέντοι Κύρος ἐτελεύ-
 τησεν, εὐθὺς μὲν αὐτοὶ οἱ παῖδες ἐστασίαζον, εὐθὺς δὲ πόλεις καὶ
 ἔθνη ἀφίσταντο, πάντα δ' ἐπὶ τὸ χειρόν ἐτρέπετο. ὡς δ' ἀληθῆ λέγω
 ἄρξομαι διδάσκων ἐκ τῶν θείων. οἶδα γὰρ ὅτι πρότερον μὲν βασι-
 λεὺς καὶ οἱ ὑπ' αὐτῷ καὶ τοῖς τὰ ἔσχατα πεποιηκόσιν εἶτε ὄρκους
 ὁμόσαιεν, ἡμπέδουν, εἶτε δεξιὰς δοῖεν, ἐβεβαίουν. III. εἰ δὲ μὴ
 τοιοῦτοι ἦσαν καὶ τοιαύτην δόξαν εἶχον, ὥσπερ οὐδὲ νῦν πιστεύει
 οὐδὲ εἷς ἔτι, ἐπεὶ ἔγνωσται ἡ ἀσέβεια αὐτῶν, οὕτως οὐδὲ τότε ἐπί-
 στευσαν ἂν οἱ τῶν σὺν Κύρῳ ἀναβάντων στρατηγοί. νῦν δὲ δὴ τῇ
 πρόσθεν αὐτῶν δόξῃ πιστεύσαντες ἐνεχείρισαν ἑαυτοὺς, καὶ ἀνα-
 χθέντες πρὸς βασιλέα ἀπετμήθησαν τὰς κεφαλὰς. πολλοὶ δὲ καὶ τῶν
 συστρατευσάντων βαρβάρων ἄλλοι ἄλλαις πίστεσιν ἐξαπατηθέντες

67. ὅτι μὲν] "This conclusion is confidently pronounced to be supposititious by Valck. ad Xen. Mem. 238. Ern.; but the grounds of the suspicion are not stated. Fischer in his Commentary has attempted to investigate them." Schneider. "This conclusion, which Athen. and others have

quoted as the composition of Xen., is rejected as spurious by David Schulze in two tracts published at Halle in 1806; but it is learnedly defended by Bornemann de Epilogo Cyropædiæ, Lipsiæ, 1819. and I agree with him." Poppo.

ἀπώλονται. IV. πολὺ δὲ καὶ τάδε χείρονες νῦν εἰσί. πρόσθεν μὲν γὰρ εἴ τις ἢ διακινδυνεύσειε πρὸ βασιλέως ἢ πόλιν ἢ ἔθνος ὑποχείριον ποιήσειεν ἢ ἄλλο τι καλὸν ἢ ἀγαθὸν αὐτῷ διαπράξειεν, οὔτοι ἦσαν οἱ τιμώμενοι· νῦν δὲ καὶ ἦν τις ὥσπερ Μιθριδάτης τὸν πατέρα Ἀριοβαρζάνην προδοῦς, καὶ ἦν τις ὥσπερ Ῥεομίθρης τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα καὶ τοὺς τῶν φίλων παῖδας ὁμήρους παρὰ τῷ Αἰγυπτίῳ ἐγκαταλιπὼν καὶ τοὺς μεγίστους ὅρκους παραβὰς βασιλεῖ δόξῃ τι σύμφορον ποιῆσαι, οὔτοι εἰσιν οἱ ταῖς μεγίσταις τιμαῖς γεραιρόμενοι. V. ταῦτα οὖν ὀρῶντες οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ πάντες ἐπὶ τὸ ἀσεβὲς καὶ τὸ ἄδικον τετραμμένοι εἰσίν· ὁποῖοί τινες γὰρ ἂν οἱ προστάται ὦσι, τοιοῦτοι καὶ οἱ ὑπ' αὐτοὺς ἐπὶ τὸ πολὺ γίνονται. ἀθεμιστότεροι δὴ νῦν ἢ πρόσθεν ταύτῃ γεγέννηται.

VI. Εἰς γε μὴν χρήματα τῇδε ἀδικώτεροι· οὐ γὰρ μόνον τοὺς πολλὰ ἡμαρτηκότας, ἀλλὰ ἤδη τοὺς οὐδὲν ἡδικηκότας συλλαμβάνοντες ἀναγκάζουσι πρὸς οὐδὲν δίκαιον χρήματα ἀποτίνειν· ὥστε οὐδὲν ἦττον οἱ πολλὰ ἔχειν δοκοῦντες τῶν πολλὰ ἡδικηκότων φοβοῦνται· καὶ εἰς χεῖρας οὐδ' οὔτοι ἐθέλουσι τοῖς κρείττοσιν ἰέναι, οὐδὲ γε ἀθροίζεσθαι εἰς βασιλικὴν στρατείαν θαρρόουσι. VII. τοιγαροῦν ὅστις ἂν πολεμῇ αὐτοῖς, πᾶσιν ἔξεστιν ἐν τῇ χώρᾳ αὐτῶν ἀναστρέφεσθαι ἄνευ μάχης ὅπως ἂν βούλωνται διὰ τὴν ἐκείνων περὶ μὲν θεοὺς ἀσέβειαν, περὶ δὲ ἀνθρώπους ἀδικίαν. αἱ μὲν δὴ γινῶμαι ταύτῃ τῷ παντὶ χείρους νῦν ἢ τὸ παλαιὸν αὐτῶν.

VIII. Ὡς δὲ οὐδὲ τῶν σωμάτων ἐπιμέλονται ὥσπερ πρόσθεν, νῦν αὖ τοῦτο διηγῆσομαι. νόμιμον γὰρ δὴ ἦν αὐτοῖς μήτε πτύειν μήτε ἀπομύττεσθαι. δῆλον δὲ ὅτι ταῦτα οὐ τοῦ ἐν τῷ σώματι ὑγροῦ φειδόμενοι ἐνόμισαν, ἀλλὰ βουλόμενοι διὰ πόνων καὶ ἰδρώτων τὰ σώματα στερεοῦσθαι. νῦν δὲ τὸ μὲν μὴ πτύειν μηδὲ ἀπομύττεσθαι ἔτι διαμένει, τὸ δὲ πονεῖν οὐδαμοῦ ἐπιτηδεύεται. IX. καὶ μὴν πρόσθεν μὲν ἦν αὐτοῖς μονοσιτεῖν⁶⁸ νόμιμον, ὅπως ὅλη τῇ ἡμέρᾳ χρῶντο εἰς

68. μονοσιτεῖν] "It means not only 'to take food once in the day,' ἀπαξ ἐκάστης ἡμέρας σίτον αἰρεῖσθαι, Herod. 7, 120. but also 'to sup only,' 'to take food only in the evening,' μόνον δεῖπναι: for, Ἦν αὐτοῖς μονοσιτεῖν νόμιμον, is, 'The ancient Persians were wont to take food only in the evening, to sup only,' in which sense this word occurs, in contradistinction to ἀριστᾶν, in Hippocr. περὶ Ἀρχ. Ἰατρ. s. 18. T. 1. p. 23. Lind. and in

other parts of that treatise. Of this Persian custom, however, there are no traces in this work: the passages in 1, 2, 11. 8, 1, 44. are irrelevant. But from the expression of Megacreon the Abderite, in Herod. 7, 120. we learn that Xerxes, the son of Darius Hystaspes, daily took supper only, but did not take dinner. (Brisson. 1, 85, 2, 136.)" Fischer. Schneider agrees with Fischer.

τὰς πράξεις καὶ εἰς τὸ διαπνεῖσθαι· νῦν γε μὴν τὸ μὲν μονοσιτεῖν ἔτι διαμένει, ἀρχόμενοι δὲ τοῦ σίτου ἡνίκα περ οἱ πρῶταίτατα ἀριστῶντες μέχρι τούτου ἐσθίοντες καὶ πίνοντες διάγουσιν ἔσπερ οἱ ὀψιαίτατα κοιμώμενοι.

X. Ἦν δὲ αὐτοῖς νόμιμον μηδὲ προχοῖδας εἰσφέρεισθαι εἰς τὰ συμπόσια, δῆλον ὅτι νομίζοντες τῷ μὴ ὑπερπίνειν ἦττον ἂν καὶ σώματα καὶ γνώμας σφάλλειν· νῦν δὲ τὸ μὲν μὴ εἰσφέρεισθαι ἔτι αὖ διαμένει, τοσοῦτον δὲ πίνουσιν ὥστε ἀντὶ τοῦ εἰσφέρειν αὐτοὶ ἐκφέρονται, ἐπειδὴν μηκέτι δύνωνται ὀρθούμενοι ἐξίεναί.

XI. Ἀλλὰ μὴν κακεῖνο ἦν αὐτοῖς ἐπιχώριον τὸ μεταξὺ πορευόμενος μήτε ἐσθίειν μήτε πίνειν μήτε τῶν διὰ ταῦτα ἀναγκαίων μηδὲν ποιούντας φανεροὺς εἶναι· νῦν δ' αὖ τὸ μὲν τούτων ἀπέχεσθαι ἔτι διαμένει, τὰς μέντοι πορείας οὕτω βραχείας ποιούνται ὥς μηδ' ἂν ἔτι θαυμάσαι τὸ ἀπέχεσθαι τῶν ἀναγκαίων.

XII. Ἀλλὰ μὴν καὶ ἐπὶ θήραν πρόσθεν μὲν τοσαυτάκις ἐξήεσαν ὥστε ἀρκεῖν αὐτοῖς τε καὶ ἵπποις γυμνάσια τὰς θήρας· ἐπεὶ δὲ Ἀρταξέρξης ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἦττους τοῦ οἴνου ἐγένοντο, οὐκέτι ὁμοίως οὔτε αὐτοὶ ἐξήεσαν οὔτε τοὺς ἄλλους ἐξήγον ἐπὶ τὰς θήρας, ἀλλὰ καὶ οἵτινες φιλόπονοι γενόμενοι σὺν τοῖς περὶ αὐτοὺς ἱππεῦσιν ἅμα θηρῶν, φθονοῦντες αὐτοῖς δῆλοι ἦσαν καὶ ὥς βελτίονας αὐτῶν ἐμίσουν.

XIII. Ἀλλὰ τοι καὶ τοὺς παῖδας τὸ μὲν παιδεύεσθαι ἐπὶ ταῖς θύραις ἔτι διαμένει· τὸ μέντοι τὰ ἱππικὰ μαρθάνειν καὶ μελετᾶν ἀπέσβηκε διὰ τὸ μὴ ἰέναι ὅπου ἂν ἀποφαινόμενοι εὐδοκιμοῖεν. καὶ ὅτι γε οἱ παῖδες ἀκούοντες ἐκεῖ πρόσθεν τὰς δίκας δικαίως δικαζόμενας ἐδόκουν μαρθάνειν δικαιοσύνη,⁶⁹ καὶ τοῦτο παντάπασιν ἀνέστραπται· σαφῶς γὰρ ὁρῶσι νικῶντας ὁπότεροι ἂν πλεῖον διδῶσιν.

XIV. ἀλλὰ καὶ τῶν φυομένων ἐκ τῆς γῆς τὰς δυνάμεις⁷⁰ οἱ παῖδες

69. δικαιοσύνη] "The word δικαιοσύνη, (that is δικαιοσύνη, 1, 2, 6. 15.) is not noticed by the Lexicographers, ancient or modern, so that its elegance is doubtful. It occurs in Cyneg. 1, 1. but it is not certain that Xen. was the author of that treatise." Fischer. But Poppe refers to Anab. 2, 6, 26. where it is also found.

70. τὰς δυνάμεις] "Of this custom and discipline no traces are to be found in Xen. or any other writer, as far as my knowledge extends, and of

this use of the noun δυνάμεις I find no other example in Steph. Thes. Glossæ Vett.: Δυνάμεις· Vires." Fischer. Poppe, however, quotes from Diod. S. 4, 45. 'Ριζῶν παντοίας φύσεις καὶ δυνάμεις. "Δυνάμεις, vires rerum naturalium, Econ. 16, 4. "Ἦν (ἡ γῆ) μὴ ἔχῃ τὴν ἑαυτῆς δύναμιν ἐπιδεικνύναι, de Vect. 4, 1. de argentifodinis, Τοῖς μὴ εἰδόσι τὴν τούτων δύναμιν. Etiam nostri metallorum fossores vocant *maechtigkeit*." Sturz. Compare the Latin *potestas*:—"In rebus inanimis

πρόσθεν μὲν ἐμάνθανον ὅπως τοῖς μὲν ὠφελίμοις χρῶντο, τῶν δὲ βλαβερῶν ἀπέχοντο· νῦν δὲ εἰκάσι ταῦτα διδασκομένοις ὅπως ὅτι πλεῖστα κακοποιῶσιν.⁷¹ οὐδαμοῦ γοῦν πλείους ἢ ἐκεῖ οὔτε ἀποθνήσκουσιν οὔτε διαφθείρονται ὑπὸ φαρμάκων.

XV. Ἀλλὰ μὴν καὶ θρυπτικώτεροι πολὺ νῦν ἢ ἐπὶ Κύρου εἰσί. τότε μὲν γὰρ ἔτι τῇ ἐκ Περσῶν παιδείᾳ καὶ ἐγκρατεῖᾳ ἐχρῶντο, τῇ δὲ Μήδων στολῇ καὶ ἀβρότῃ· νῦν δὲ τὴν μὲν ἐκ Περσῶν καρτερίαν περιορῶσιν ἀποσβεννυμένην, τὴν δὲ τῶν Μήδων μαλακίαν διασώζονται. XVI. σαφηνίσαι δὲ βούλομαι καὶ τὴν θρύψιν⁷² αὐτῶν. ἐκείνοις γὰρ πρῶτον μὲν τὰς εὐνάς οὐ μόνον ἀρκεῖ μαλακῶς ὑποστόρνυσθαι, ἀλλ' ἤδη καὶ τῶν κλινῶν τοὺς πόδας ἐπὶ δαπίδων⁷³ τιθέασιν, ὅπως μὴ ἀντερείδῃ τὸ δάπεδον, ἀλλ' ὑπείκωσιν αἱ δάπιδες. καὶ μὴν τὰ πεττόμενα ἐπὶ τράπεζαν ὅσα τε πρόσθεν εὖρητο, οὐδὲν αὐτῶν ἀφήρηται, ἄλλα τε αἰ καὶ ἐπιμηχανῶνται, καὶ ὅσα γε ὡσαύτως· καὶ γὰρ καινοποιητὰς⁷⁴ ἀμφοτέρων τούτων κέκτηνται.

est 'natura,' 'vis,' 'potentia,' Lucr. 5, 1241. 'plumbi potestas,' 878. Vitruv. 9, 4. 'In his locis ita naturalis potestas architectata est,' 7, c. extr. 'Potestates colorum,' Virg. Æn. 12, 396. and Plin. 25, 2. 'Potestates vimque herbarum demonstrare,' Gell. 1, 3. Ulpian Dig. lib. 9. tit. 4. leg. 1.; Caius lib. 13. tit. 4. leg. 3. 'Pecuniarum potestas.' Forcellinus. And even in English we speak of 'not exhausting the virtue and powers of a soil.'

71. κακοποιῶσιν] Schneider "does not consider the compound verb κακοποιεῖν to be Xenophontean." Poppo asks, "Why not? It is read twice or thrice in Xen." (Æcon. 3, 11. Mem. 3, 5, 26.) "See what Schneider himself writes ad Anab. 2, 5, 3." In Æcon. 3, 11. it is applied to a woman, who does ill or errs by mismanaging domestic affairs; in Cyrop. 8, 8, 14. it signifies 'to injure or hurt;' in Mem. 3, 5, 26. 'to lay waste,' τὴν βασιλέως χώραν καταθέοντες κακοποιεῖν. See Sturz.

72. θρύψιν] "Mollities, deliciæ," Sturz. Xen. elsewhere does not use this word, but its synonym τρυφή, Hist. 6, 2, 4. Εἰς τοῦτο τρυφῆς ἐλθεῖν, ὥς οὐκ ἐθέλειν πίνειν, Hier. 1, 23. Μαλακῆς καὶ ἀσθενούσης τρυφῇ ψυχῆς,

Mem. 1, 6, 10. But here, in the passage under consideration, as Poppo remarks, the previous θρυπτικώτεροι caused its introduction, and this adj. also occurs in Mem. 1, 2, 5. Οὐ θρυπτικὸς, οὐδ' ἀλαζονικὸς ἦν, οὐτ' ἀμπεχόνῃ, —οὔτε τῇ ἄλλῃ διαίτῃ.

73. δαπίδων] "This word is written in four different ways, τάπης, δάπης, τάπις, δάπις, (Thom. M. 833.) Here we must write either δαπίδων—δάπιδες, or ταπίδων—τάπιδες, because it is feminine, as in Anab. 7, 1. 8. 13. These τάπιδες were stragula textilia, (Aristoph. Plut. 528.) on the reverse side villosa; while the ἀμφιτάπιδες were shaggy on both sides, (Ammon. v. Τάπητες, and Thom. M.) These rugs or carpets, put under the couches, Hindenburg thinks, are called ὑπόβαθρα by Xen. Mem. 2, 1, 30. by which Ern. and Camer. understand 'the supports or feet of the couch.'" Fischer.

74. καινοποιητὰς] Cic. Tusc. 5, 7. "Xerxes præmium proposuit ei, qui invenisset novam voluptatem." Comp. Cic. de Fin. 2, 34. Xen. Ages. 9, 3. "Analogy defends the word itself, though very rare." Poppo. I am not aware that any other example has been discovered; but καινοποῖς, καινοποιέω, and καινοποιᾶ, though not

XVII. ἀλλὰ μὴν καὶ ἐν τῷ χειμῶνι οὐ μόνον κεφαλὴν καὶ σῶμα καὶ πόδας ἀρκεῖ αὐτοῖς ἐσκεπάσθαι, ἀλλὰ καὶ περὶ ἄκραις ταῖς χερσὶ χειρίδας δασείας καὶ δακτυλήθρας ἔχουσιν. ἔν γε μὴν τῷ θέρει οὐκ ἀρκοῦσιν αὐτοῖς οὐθ' αἱ τῶν δένδρων οὐθ' αἱ τῶν πετρῶν σκιαί, ἀλλ' ἐν ταύταις ἐτέρας σκιάς ἀνθρωποὶ μηχανώμενοι αὐτοῖς παρεστᾷσι. XVIII. καὶ μὴν ἐκπώματα ἦν μὲν ὡς πλεῖστα ἔχωσι, τούτῳ καλλωπίζονται· ἦν δ' ἐξ ἀδίκου φανερώς ἢ μεμηχανημένα, οὐδὲν τοῦτο αἰσχύνονται· πολὺ γὰρ ἠϋξῆται ἐν αὐτοῖς ἡ ἀδικία τε καὶ αἰσχροκέρδεια.

XIX. Ἀλλὰ καὶ πρόσθεν μὲν ἦν ἐπιχώριον αὐτοῖς μὴ ὁρᾶσθαι περὶ πορευομένοις, οὐκ ἄλλου τινὸς ἕνεκα ἢ τοῦ ὡς ἱππικωτάτους γίγνεσθαι· νῦν δὲ στρώματα πλείω ἔχουσιν ἐπὶ τῶν ἵππων ἢ ἐπὶ τῶν εὐνῶν· οὐ γὰρ τῆς ἱππείας οὕτως ὥσπερ τοῦ μαλακῶς καθῆσθαι ἐπιμέλονται. XX. τά γε μὴν πολεμικὰ πῶς οὐκ εἰκότως νῦν τῷ παντὶ χείρους ἢ πρόσθεν εἰσίν; οἷς ἐν μὲν τῷ παρελθόντι χρόνῳ ἐπιχώριον εἶναι ὑπῆρχε τοὺς μὲν τὴν γῆν ἔχοντας ἀπὸ ταύτης ἱππότητας παρέχεσθαι, οἱ δὲ καὶ ἐστρατεύοντο, τοὺς δὲ φρουροῦντας, εἰ δέοι στρατεύεσθαι πρὸ τῆς χώρας, μισθοφόρους εἶναι· νῦν δὲ τοὺς τε θωρακοὺς καὶ τοὺς σιτοποιοὺς καὶ τοὺς ὀψοποιοὺς καὶ οἰνοχόους καὶ λουτροχόους,⁷⁵ καὶ παρατιθέντας καὶ ἀναιροῦντας, καὶ κατακοιμίζοντας καὶ ἀνιστάντας, καὶ τοὺς κοσμητὰς, οἱ ὑποχρίουσι τε καὶ ἐντρίβουσιν αὐτοὺς⁷⁶ καὶ τᾶλλα ῥυθμίζουσι, τούτους πάντας ἱππέας οἱ δυνάσται πεποιήκασιν, ὅπως μισθοφορῶσιν αὐτοῖς. XXI. πλῆθος μὲν οὖν καὶ ἐκ τούτων φαίνεται, οὐ μέντοι ὀφελός γε οὐδὲν αὐτῶν εἰς πόλεμον· δηλοῖ δὲ καὶ αὐτὰ τὰ γινόμενα· κατὰ τὴν χώραν γὰρ αὐτῶν ῥᾶον οἱ πολέμιοι ἢ οἱ φίλοι ἀναστρέφονται. XXII. καὶ γὰρ δὴ ὁ Κῦρος τοῦ μὲν ἀκροβολίζεσθαι ἀποπαύσας, θωρακίσας δὲ καὶ αὐτοὺς καὶ ἵππους καὶ ἐν παλτὸν ἐκάστῳ δούς εἰς χεῖρα ὁμόθεν τὴν μάχην ἐποιεῖτο· νῦν δὲ οὔτε ἀκροβολίζονται ἔτι οὔτ' εἰς χεῖρας συνιόντες μάχονται. XXIII. καὶ οἱ περὶ ἔχουσιν μὲν γέβρα καὶ

used in Xen., are noticed in the Lexicons.

75. λουτροχόους] They were the balneatores, aquam lavantibus affundentes, or 'servants who administered water for the customary lavations;' for Cyrus washed himself before supper, 8, 7, 2. (Dorv. ad Char. 539.) "J. Pollux does not notice this word, but the feminine λωτροχόοι occurs in

Callim. H. in L. P. 1, 15. 134." Fischer.

76. οἱ ὑποχρίουσι τε καὶ ἐντρίβουσιν αὐτοὺς] "Ἐποχρίειν τινὰ, 'fucare oculos alicujus, ita ut palpebris inferioribus illinas stibium,' see ad 1, 3, 2.; but ἐντρίβειν τινὰ is, 'fucare os alicujus, ita ut genis et reliquis partibus infices cerussam et anchusam,' 1, 3, 2. 8, 1, 41." Fischer.

κοπίδας καὶ σαγάρεις ὥσπερ ἐπὶ Κύρον τὴν μάχην ποιησόμενοι· εἰς
 χεῖρας δὲ ἰέναι οὐδ' οὗτοι ἐθέλουσιν. XXIV. οὐδέ γε τοῖς δρε-
 πανηφόροις ἄρμασιν ἔτι χρῶνται ἐφ' ᾧ Κῦρος αὐτὰ ἐποίησατο. ὁ μὲν
 γὰρ τιμαῖς αὐξήσας τοὺς ἡνιόχους καὶ ἀγαθοὺς ποιήσας εἶχε τοὺς εἰς
 τὰ ὄπλα ἐμβαλοῦντας· οἱ δὲ νῦν οὐδὲ γινώσκοντες τοὺς ἐπὶ τοῖς
 ἄρμασιν οἶονταί σφισιν ὁμοίους τοὺς ἀνασκήτους τοῖς ἡσκηκόσιν
 ἔσεσθαι. XXV. οἱ δὲ ὁρμῶσι μὲν, πρὶν δ' ἐν τοῖς πολεμίοις εἶναι
 οἱ μὲν ἄκοντες ἐκπίπτουσιν, οἱ δ' ἐξάλλονται· ὥστε ἄνευ ἡνιόχων
 γιγνόμενα τὰ Ζεύγη πολλάκις πλείω κακὰ τοὺς φίλους ἢ τοὺς πολε-
 μίους ποιεῖ. XXVI. ἐπεὶ μέντοι καὶ αὐτοὶ γινώσκουσιν οἷά σφισι
 τὰ πολεμιστήρια ὑπάρχει, ὑφίενται, καὶ οὐδεὶς ἔτι ἄνευ τῶν Ἑλλή-
 νων εἰς πόλεμον καθίσταται, οὔτε ὅταν ἀλλήλοις πολεμῶσιν οὔτε
 ὅταν οἱ Ἕλληνες αὐτοῖς ἀντιστρατεύωνται, ἀλλὰ καὶ πρὸς τούτους
 ἐγνώκασι μεθ' Ἑλλήνων τοὺς πολέμους ποιεῖσθαι.

XXVII. Ἐγὼ μὲν δὴ οἶμαι ἅπερ ὑπεθέμην ἀπειργάσθαι μοι. φημί
 γὰρ Πέρσας καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς καὶ ἀσεβεστέρους περὶ θεοὺς καὶ
 ἀνοσιωτέρους περὶ συγγενεῖς καὶ ἀδικωτέρους περὶ τοὺς ἄλλους καὶ
 ἀνανδροτέρους τὰ εἰς τὸν πόλεμον νῦν ἢ πρόσθεν ἀποδεδεῖχθαι. εἰ
 δέ τις τάναντία ἐμοὶ γινώσκει, τὰ ἔργα αὐτῶν ἐπισκοπῶν εὐρήσει
 αὐτὰ μαρτυροῦντα τοῖς ἐμοῖς λόγοις.

EXAMINATION QUESTIONS.

BOOK I.

1. What are we to understand by *Κυροπαιδεία*? And what opinion and admonition has Cicero delivered respecting it?
2. Who is the Cyrus here designated?
3. Are any traces of hostility between Plato and Xenophon discernible?
4. What is the difference between *πάτριος* and *πατρῷος*?
5. Whom does Xenophon mean by the Arabians and the Indians?
6. What is meant by *ἀρχεῖον*? and how is it distinguished from *οἰκία*?
7. What is the difference between *κολάζω* and *τιμωρέω*?
8. What sort of cup was the *κώθων*? and what was the Persian cup called in the Persian tongue?
9. What is the difference between *μάζα* and *ἄρτος*, *ἄλφιτον* and *ἄλευρον*?
10. What is the difference between *μάχαιρα*, *κοπίς*, and *σάγαις*?
11. What is the difference between *νεανισκεύομαι* and *νεανιεύομαι*?
12. What is the meaning of *ὑπογραφή*?
13. What is the difference between *ψιμύθιον* and *ἔγχονσα*?
14. Describe the Persian *κάνδυσ*. Was it a cloak or tunic, and have the ancient lexicographers fallen into any error respecting it?
15. What is the difference between *φιάλη* and *ἔκπωμα*?
16. What was the *κύαθος*, and what other names were given to it?
17. What was the *παράδεισος*?
18. Is *χρῆμα* ever applied to men or animals? And have we any English words similarly used?

19. What is the primary meaning of φλναρέω?
20. What is the meaning of ἀποβουκολέω?
21. What sense does Xenophon assign to ἱερεῖον?
22. What is the meaning of προπέμπω, and what is the Latin word to express its meaning?
23. In what sense does Xenophon use οἱ συγγενεῖς? and is any similar expression in use in our own country?
24. Who were the persons called οἱ ὁμότιμοι?
25. What is the difference between ὄλβος and εὐδαιμονία?
26. How are we to account for the construction of θαρρέω with an accusative?
27. What is the proper meaning of ἐξαπατάω and ὑποσκελίζω, as terms used in wrestling?

BOOK II.

1. What is the primary meaning of σαφής? And what passages are referred to, to support the interpretation?
2. Who were the persons called λογχοφόροι? and ἀκροβολισταί?
3. What are the meanings assigned to ἀναίνομαι?
4. What is the difference between κηφήν and μέλισσα?
5. Is δίκαιος ever used in a sense distinct from legal and moral justice? Is *justus* similarly used in Latin?
6. What is meant by the phrase, διαλύειν τὴν σκηνήν?
7. What is the difference between ἀγεννής and ἀγενής?
8. In what sense does Xenophon use the word δρόμος?
9. What is meant by παρασάγγης?

BOOK III.

1. Describe the ἀρμάμαξα, and state the difference between ἀρμάμαξα and ἄμαξα, ἀπήνη and ἄρμα.
2. What was the τιάρα? How did those worn by the king differ from those worn by his subjects?
3. What is the primary meaning of πτήσσω? What of ὀρρώδew?
4. What is meant by ξένια? Is any noun understood?
5. What is meant by συσκευάζομαι, in respect to the march of an army? And what is the Latin word, coined by whom, to convey its force?
6. Whom does Xenophon mean by the Chaldæans?

7. What is meant by the phrases, λόχος ὄρθιος, λόχος παραμήκης, πλαγία φάλαγξ?
8. What is the difference between ἔνυδρος and εὐνυδρος?
9. How do you define the words, λιθοκόπος, λιθοζόος, λιθουργός, λιθοδόμος, and λιθολόγος?
10. How is the phrase, δίδοναι καὶ λαμβάνειν τὰ πιστὰ expressed in Latin?
11. What is the meaning of ἐπιγαμία?
12. What is the difference between ἐπιμαχία and συμμαχία?
13. Whom does Xenophon mean by the Indians?
14. How is the construction of the phrase, ἐπιστήμονες τὰ προσήκοντα, to be accounted for?
15. Who are meant by οἱ ἐπικαίριοι?
16. Describe the θώραξ, *lorica*, and explain the meaning of the epithet φολιδωτός and λεπιδωτός, sometimes joined to it.
17. What is the meaning of ἀπορῥαψφδέω?
18. What is meant by σύνθημα? And did the practice of the Greeks differ from that of the Romans?
19. What is meant by the phrase, ἐπὶ πόδα ἀνάγειν? And what is the corresponding phrase in naval tactics?

BOOK IV.

1. Who were the Hyrcanii?
2. What were the Σκιρίται?
3. What is meant by the phrases, πέμπειν, ἀποστέλλειν, φέρειν τὴν δεξιάν τινι?
4. Explain the force of ἀκμάζω in respect to time, and give a reason for referring the metaphor to a *point* rather than to *full bloom* or *ripeness*? Is ἀκμή allied to *nick*?
5. How has Varro expressed the word συσκοτάζω?
6. Give the primary meaning of πεπαίνω, and account for its application to anger? What is the word similarly used by Homer, and account for the metaphor?
7. What is the difference between ἔμπορος and κάπηλος?

BOOK V.

1. Whom does Xenophon mean by the Bactriani?
2. How does Xenophon here use ἀρετή?
3. Trace the various meanings of συσκευάζω from the primary.

4. What is the difference between αἰσχύνομαι λέγων, and αἰσχύνομαι λέγειν?
5. What is meant by δαρεικός?
6. Is ὥς ever used after verbs indicative of fear?
7. What is πανικὸς φόβος called in Latin?
8. What is the difference between ἔπαινος and ἐγκώμιον, *laus* and *laudatio*, *praise* and *panegyric*? What word is understood in ἐγκώμιον?
9. What is the difference between ἔκγονος and ἔγγονος?
10. What is, in military tactics, the difference between πλαίσιον and πλινθίον?
11. Were horns and trumpets used by the Greeks in early times? From what people did they borrow the trumpet? And what contrivances had they to supply the place of horns and trumpets?
12. Are Pliny, Valerius Maximus, Quintilian, Solinus, and Synesius mistaken in asserting that Cyrus had learnt by heart the names of all the soldiers in his army?
13. What is meant by καιρία πληγή? And how is this expressed in Latin?
14. What is meant by the phrase, ἐμβάλλειν λόγον περί τι-
νος?

BOOK VI.

1. How do you account for the construction in the phrases, εἶναι, or παρεῖναι, εἰς or ἐπὶ τόπον τινά?
2. Explain the various senses of ἔρρω.
3. Is σφέτερος ever used for ἡμέτερος?
4. How does Fischer explain the Attic use of the future middle of verbs in αω, for the future active?
5. What reason does Fischer assign for preferring ἐχρὸς to ὀχρὸς, in Xenophon?
6. What is meant by the Τρωικὴ and Λιβυκὴ διφρεΐα? Was it different from the Cyrenæan and Median, the Syrian, Arabian, and Asiatic method?
7. Distinguish between the ἡνίοχος and the παραιβάτης?
8. What alteration did Cyrus introduce? And what were the δρεπανηφόρα ἄρματα?
9. Is πᾶγμα ever applied, like χρῆμα, to men or animals? What Latin writers use *res* and *negotium* in the same way?
10. Give the three senses of αἰνος, and state the corresponding Latin word, and that peculiar to Apuleius.
11. What is the difference between ὄνος and μύλος?

12. What is the difference between γνωστήρ and ἐγγνητής?
13. How do you translate αἰ in the phrase, ὅ,τι ἂν αἰὲ καὶ ὄν ὁρῶσιν?
14. What is the difference between ἀπαντάω and ὑπαντάω?
15. Is ἀριστῆσαι ever applied to horses?
16. How do you account for the phrase, ἐπιέσασθαι γῆν?
17. What is meant by the σκηνή of an ἀρμάμαξα?

BOOK VII.

1. State the difference between ἀπάρχομαι and σπένδω.
2. What is the difference in the meaning of αἰ, between μετεδίδου αἰ τῷ μάλιστα δεομένῳ, and μετεδίδου τῷ αἰ μάλιστα δεομένῳ?
3. What was the standard of the troop, over which Cyrus himself presided?
4. What is the meaning of ἔρανος?
5. What is the difference between Ἐννάλιος and Ἄρης? between πατανίζειν, and ἐπαλαλάζειν τῷ Ἐνναλίῳ?
6. What place is meant by Κυλλήνη παρὰ Κύμην? Why does Zenne propose to substitute Καρήνη? What is the opinion of Poppo?
7. What is the difference between θησαυρὸς and χρήματα?
8. What is meant by ζύγαστρον?
9. Describe the ἀκινάκης.
10. Define the difference between στρατεία and στρατιά.
11. Explain the meaning of κῶμος, κωμάζω, and κωμαστής.
12. Translate the phrase, ἀρεστόμωσε τὰς τάφρους.
13. Trace the meanings of ἀκροθίνια.
14. Define the difference between τέμενος, οἰκία, and ἀρχεῖον.
15. What was the most solemn oath used by the Persian kings?

BOOK VIII.

1. What is meant by the phrase, προσφέρεισθαι τινι?
2. Why is a good prince called a βλέπων νόμος? What parallel expression is used by Cicero?
3. What is meant by the terms βουλιμιάω, καρδιώττω, and λιμώττω? Which was used by the Attics, which by the Sici-
Xen. Cyrop. 2 E

lians or Dorians, and which by the Hellenists? What are the English, French, and Italian terms to express the force of βούλιμος? And what is meant by the prefix βου? Is the English word *horse* similarly used?

4. What is the difference between ἐργοδότης and ἐργολάβος?

5. What is meant by χιτῶνας συντέμνειν? Is the word χιτῶν elsewhere similarly used?

6. What is meant by the words, τοὺς βασιλέως καλουμένους ὀφθαλμοὺς καὶ τὰ βασιλέως ὄτα?

7. What is the difference between ἀγώνισμα and δίκη?

8. What are we to understand by the ὄρφνινον χρῶμα? what by the φοινικοῦν χρῶμα? what by the καρύκινον χρῶμα?

9. What is meant by κασᾶς? to what country may we refer the origin of the word? to what Latin, French, Spanish, and Italian words does it seem to be allied? what ancient writer, besides Xenophon, has noticed it, and in what way?

10. What distinction is made by philologists between ἐπίππειος and ἵππικός?

11. What do Xenophon and other writers relate about the sacred fire of the Persians?

12. What was the Persian name of the χιτῶν πορφυροῦς? And what is the meaning of μεσόλευκος?

13. What are we to understand by ἀναζυρίδες? and what is the Chaldaic term, what the Persian, and what the Latin synonym?

14. What color is meant by the epithet ὑσγινοβαφής? And why is this lection preferable to the other βυσσινοβαφής?

15. What was the διάδημα, and was it different from the κίδαρις and the τιάρα?

16. What is meant by χειρίς? and what is the difference between χειρίς and δακτυλήθρα? what is the Persian term for the former?

17. What is meant by ῥαβδωτὰ ἱμάτια? and what is the corresponding Latin phrase?

18. What is meant by the phrase, χάριν τινὶ καταθέσθαι?

19. What is the proper meaning of the word ταγός? from what nation was it borrowed?

20. What is meant by γῆδιον πονηρόν, γῆδιον δικαιοτάτον, and *justissima tellus*?

21. What is the name of the Persian dance? and why was it so called?

22. What is the derivation and meaning of εὐθημοσύνη? and to what phrase does Hemsterhuis refer in illustration of them?

23. What is the difference between τίτθη, τήθη, μάϊα, μάρμη, μάρμμα, and τιθνηὸς, τιθήνη, τροφός?

24. Were the satraps civil or military officers? and were they ever invested with military command?

25. What were the letter-carriers called in the Persian tongue? and how do they differ from our postboys?

26. By what analogy is τελευτάω with a gen. defended?

27. What mode of sepulture was adopted by the Persians? and on what accounts do Cyrus and Cicero recommend it?

28. What is the difference between μονοσιτεῖν and ἀριστᾶν?

29. Is the word δικαιοσύνης of common occurrence? and what is the more usual word?

30. Is the word δύναμις used by Xen. in any unusual sense? and by what arguments is the usage defended?

31. What is the meaning of λουτροχόος?

32. What is the difference between ὑποχρεῖν τινά, and ἐντρέβειν τινά?

GREEK INDEX.

A.

- Ἄγαθα, τὰ, 110
 ἀγαθὸς and ἐσθλὸς 30
 ἀγασθῶ τι, τινά, 70
 ἀγαρεύω 308
 ἄγαρος 308
 ἀγενής and ἀγεννής distinguished 65
 ἀγορά ἐλευθέρᾳ 6
 ἄγος and ταγὸς confounded 292
 ἄγροικος 289
 ἀγωνία 66
 ἀγώνισμα and δίκη distinguished 277
 ἄδικος ἵππος 62
 ἀεὶ 204
 ἀεὶ ποτε 71
 ἀθρέω and ὀράω confounded 263
 αἵσχίον ἐστί 255
 αἰσχύνομαι λέγων, λέγειν 144
 ἀκεστὴς and ἡπητὴς 37
 ἀκμή 120
 ἀκουστέω 163
 ἀκουστιάω 163
 ἀκροβολίζω 49
 ἀκροβόλις 197
 ἀκροβολιστὴς 49
 ἀλαζών 57
 ἀλέα and θάλατος distinguished 309
 ἀλεινὸς 309
 ἀλεινὸς and ἐλεινὸς distinguished 309
 ἀλεινοὶ χιτῶνες, οἱ τοῖχοι, 309
 ἄλευρον and ἄλφιτον distinguished 9, 147
 ἀλλ' οὐ 60
 ἄλλως τε 45
 ἄλφιτον and ἄλευρον distinguished 9, 147
 ἄμεινόν ἐστι 255
 ἄμη, hama, 201
 ἀμφιτάπις 318
 ἄν, joined with εἰ and an optative, 34
 ἀνάγω ἐπὶ πόδα 106
 ἀναίνομαι 54
 ἀναισιμόω 59
 ἀνανταπόδοτον 128
 ἀναξυρὶς and σαρβάλλα 283—85
 ἀναξυρὶς σκυτίνη 284
 ἀναστόμωσις 243
 ἀνατεταμένος 108
 ἀνηβάω 137
 ἀνθέω 210
 ἀνταγωνιστὴς 33
 ἀντέχω 214
 ἀντίος 165
 ἀντλητὴς, ἀντλητήριον, ἀρυστήρ, and κύαθος, 13
 ἀξιόχρεως 253
 ἄϊνος, abstemius, inivinus, 199
 ἄπαγ' ἐς κόρακας 182
 ἀπαντάω and ὑπαντάω distinguished 206
 ἀποβουκολέω 21
 ἀπολλύασι and ἀπολλύουσι 130
 ἀπορραψδέω 103
 ἀποστέλλω τὴν δεξιὰν 114
 ἀποστροφή 150
 ἀποτυγχάνω 45
 ἀποχειρόβιος 292
 ἀποχειροβίωτος 292
 Ἀργεῖα σχιστὴ 270
 ἀρετὴ 141
 ἀριστάω 316
 ἀριστῆσαι, applied to horses, 207
 ἄρμα 187—8
 ἄρμα and ἀπήνη distinguished 79

ἄρμα δρεπανηφόρον, Μηδικὸν, ὀκτάρ-
 ρυμον, πολεμιστήριον, πολύρρυμον,
 τετράρρυμον, χρυσόζυγον, 189, 193,
 282

ἄρμα λευκὸν Διὸς, Ἡλίου, 282

ἄρμαμαξα, *harmamaza*, 79, 212—13

ἄρμαμαξα and ἄμαξα distinguished 79

ἄρταμέω 56

ἄρταμος and μάγειρος 56

ἄρτος and μᾶζα distinguished 9

ἄρστηρ, ἀντλητής, ἀντλητήριον, and
 κύαθος, 13

ἀρχεῖον and οἰκία distinguished 6

ἀσκαρδαμυκτὶ 27

ἀσκέω 53

ἀσμένως and ἡδέως 165

ἀσάνδης 308

ἀστράπτω 210

ἀσχολία 123

ἀσχολίαν παρέχειν τινὶ 123

B.

βάναντος 161, 292

βάρβαρος 5

βάρζα 138

βασιλεὺς, in the Spartan sense, 292

βέλτιόν ἐστι 255

βησιακὸν 8

βλέπων νόμος, *lex loquens*, 263

Βοιωτάρχης 292

βον, ἐπιτάσεως δηλωτικὸν, 266

βουγάϊος 266

βούγλωστος 266

βουλιμάω 266

βουλιμαῖα τὰ βαλάντια 267

βούλιμος, *furcilla*, *curculla*, *oppilago*,
 266

βούπαις 266

βούπεινα 266, 267

βούσικον 266

βρακία and μωκία confounded 283

βρακία, *bracae* or *braccæ*, 283—85

βυσσινοβαφής 285

βύσσος, *byssus*, 285

Γ.

γαυσάπης, *gausara*, 281

γέ, placed twice in the same member
 of a sentence, 55

γεραίρω 307

γῆδιον δίκαιον, (*tellus justissima*), 293

γνώρισμα 53

γνωστήρ and γνώστης 202

γνωστήρ and ἐγγυητής distinguished
 202

γοωμένη 137

γυναικοφίλης 190

Δ.

δαῖς 119

δαιτρός, ἄρταμος, and μάγειρος, 5, 6

δακτυλήθρα and χεῖρς distinguished
 286

δακτύλοις τοῖς τρισι, ἄκροις τοῖς δακτύ-
 λοις, 13

δάπης and δάπισ, τάπης and τάπισ, 318

δαρεικὸς 147

δε and τε 195

δειλία πρὸς τὸ δαιμόνιον 116

δειπνίζω 127

δεξιὰν δίδωμι, πέμπω, ἀποστέλλω, φέρω,
 114

δέος πρὸς τὸ θεῖον 116

διάδημα, *diadema*, 80, 285—86

διαδικασία 262

διάλευκος 283

διαλύνω τὸ συμπόσιον, τὴν σκηνήν, 63,
 85

διαναπηδάω 18

διασκηνέω, ἐξ ἄριστου, μετὰ τὸ δεῖπνον,
 64, 85

διαταγέω and διατάσσω confounded
 291

διατάσσω and διαταγέω confounded
 291

δίδωμι τὴν δεξιὰν 114

δίδωμι καὶ λαμβάνω τὰ πιστὰ, *accipio*
et do fidem, 91

δίκαιος, *justus*, 62

δικαιοσύνη and δικαιοῦτης 317

δίκη and ἀγώνισμα distinguished 277

διφρέα 186

διφρέα, ἡ τῶν Κυρηναίων, Τρωϊκῇ, 186

δίφρεσις 186

διψῶν παύεται and παύεται διψῶν dis-
 tinguished 15

δρεπανηφόρον ἄρμα 189, 193

δρόμος 68

δύναμις, *vis*, *potestas*, applied to plants,
 318

δυσθετέω and δυσφορέω 56

δυσφορέω and δυσθετέω 56

E.

ἔγγονος and ἔκγονος distinguished 157
 ἐγγυητής and γνωστήρ distinguished 202
 ἐγγύτατα and ἐγγυτάτω 170
 ἐγκωμιάζω and ἐπαινέω distinguished 153
 ἐγκώμιον, τδ, ἔπος understood, 154
 ἐγκώμιον and ἔπαινος, *laudatio* and *laus*, distinguished, 154—5
 ἐγκώμιος and ἐγχώριος 154
 ἐγχευσα and ψιμνύθιον distinguished 12
 ἐγχώριος and ἐγκώμιος 154
 ἔθρα, ἐξ ἔδρης ὑπανίστασθαι, 311
 ἐθίζουμαι and τρέφομαι 42
 ἔθνος and φῶλον, applied to animals, 44
 εἰ and κέ, with an optative, 34
 εἴκειν or ὑπέκειν ὁδοῦ 311
 εἰλητὴ ἑσθῆς 279, 280, 281
 εἶναι ἐπὶ τόπον τινὰ 181
 εἶναι, joined with ἐκάν, 59
 εἶπον, in the sense of 'ordering,' 57
 εἰς τρίτον, τρίτην ἡμέραν, 158
 ἔκγονος and ἔγγονος distinguished 157
 ἐκκόπτω 197
 ἐκπεπληγμένος φόβος, *metus lymphaticus*, 152
 ἔκπωμα and φιάλη distinguished 14
 ἐκτραχηλίζω 19
 ἐκὼν εἶναι 59
 ἐλεεινὸς and ἀλεεινὸς distinguished 309
 ἐλευθέρα ἀγορὰ 6
 ἐλθεῖν εἰς χεῖρας, opposed to ὑποχωρεῖν, 77
 ἐλοῦντος 127
 ἐμβάλλω βουλήν, λόγον περὶ τινός, 178
 ἔμπορος and κάπηλος distinguished 133
 ἐναγχὸς ποτε 71
 ἐνδύναι εἰς, *induere se in*, 261
 ἐντιθέναι and ἐπιτιθέναι φόβον 133
 ἐντρίβω 319
 ἐντριψις χρώματος 11
 ἐνυδρος, εὐνυδρος, and ἔφυδρος, 89
 ἐξαπατάω and ὑποσκελίζω 42
 ἐξελιγμός, *evolutio*, 302
 ἐξελίττω, *evolvo*, 302
 ἐξενεγκεῖν, *efferre*, *efferre foras*, 182
 ἐξηγέομαι 134
 ἐξήγησις 134
 ἐξηγητής 134

ἐπαινέω and ἐγκωμιάζω distinguished 153
 ἔπαινος and ἐγκώμιον, *laus* and *laudatio*, distinguished 154—5
 ἐπανοφόρια, τὰ, 283, 284
 ἐπιβουλεύω 183
 ἐπιγαμία 91
 ἐπιγεραίρω 307
 ἐπιέσαι and ἐπιέσασθαι 211
 ἐπιέσασθαι γῆν 211
 ἐπιθωρακίζω 98
 ἐπικαίριος 95
 ἐπιμαχία and συμμαχία distinguished 91
 ἐπιστήμων τὰ προσήκοντα 95
 ἐπισυμμαχία, ἐπιμαχία, and συμμαχία, 91
 ἐπιτετραμμένος τὴν ἀρχὴν 208
 ἐπιφαίνω 206
 ἐργαλεῖον and ἐργαστήριον 161
 ἐργαστήριον and ἐργαλεῖον 161
 ἐργοδοτέω 269
 ἐργοδότης 269
 ἐργολαβέω 269
 ἐργολάβος 269
 ἔργον and πρᾶξις distinguished 154
 ἐρμᾶς, *herma*, 282
 ἔρρει τὰ καλὰ 182
 ἔρρω 181
 ἑσθῆς εἰλητὴ 270, 280, 281
 ἑσθλὸς and ἀγαθὸς 30
 Ἑστία Πατρίδα 32
 ἔστιν ἂ, ἔνια or τινὰ understood, 34
 εὖ τίθημι 301
 εὐγνωμοσύνη 301
 εὐδαιμονία and ὕλβος distinguished 30
 εὐεργεσίαν καταβάλλειν and καταδέσθαι 290
 εὐθημοσύνη 301
 εὐθήμερον 301
 εὐδὲρμωσύνη 301
 εὐσχημοσύνη 301
 εὐνυδρος, ἐνυδρος, and ἔφυδρος, 89
 εὐφροσύνη 301
 εὐχείμερος 309
 ἔφασαν, ἔφησαν, 124
 ἐφηβάσκω 184
 ἐφηβάς 184
 ἐφιππειος and ἵππικὸς distinguished 280
 ἔφυδρος, εὐνυδρος, and ἐνυδρος, 89
 ἔχομαι 117
 ἐχυρὸς and ὀχυρὸς 185
 ἔχων οἴσεις 75
 ἔως and ἥως 5

Z.

ζάρβα 138

Ζεύς Βασιλεὺς, Πατρώος, 32

H.

ἦδε ποτὲ 71

ἡδέως and ἀσμένως 165

Ἥλιου ἄρμα λευκὸν 282

ἡνίοχος 187—8

ἡπητής and ἀκεστής 37

ἦττα 81

ἦώς and ἔως 5

Θ.

θάκος 311

θάκου ὑπανίστασθαι, ὑπείκειν, 311

θάλπος and ἀλέα distinguished 309

θαβρέω τινί, τινά, 31

θεραπεία 254

θησαυρὸς 274, 275

θρυπτικός 318

θρύψις and τρυφή distinguished 318

θύω 72

θῶκος 311

θωρακίζω 98

θώραξ 98

I.

ἱερεῖον 23

ἱμάτια βιβδωτὰ, stragulæ virgulæ, 288

ἰοβαφής 289

ἱππάσιμος, equitabilis, 22

ἱππικός and ἐφίππειος distinguished 280

ἵπποτοξότης, hippotoxota, 158

ἰστὰς, 'weighing,' 275

K.

καθαίρέω 124

καθάρειος 14

καθαρίως 13

καθίζω κλαίειν 58

καὶ νῦν ἔτι, nunc adhuc, 306

καινοποιέω 318

καινοποιητής 318

καινοποιῖα 318

καινοποιὸς 318

καιρία πληγῇ, οὐλῇ ὠτειλῇ, ictus letalis, vulnus letale, 164

καίριον ἔλκος, τραῦμα 164

κακοθημοσύνη 301

κακοποιέω 318

καμάρα, 212—13

κάνδυσ and χιτῶν Περσικός distinguished 12

κάπηλος and ἔμπορος distinguished 133

καρδίας χιτῶν 270

καρδιώττω 266

καρπός, cheese, flesh, hair, hides, horns, milk, wool, 3

καρύκη 278

καρύκινος 278

καρυκοποιέω 278

κὰς, for καί, 281

κὰς, for κῶς, 281

κάσας or κασᾶς, casa, 279—82

κασέα or κασέλα 281

κάσης or μασῆς 279—82

κάσιον 281, 282

κάσκανον 281

κάσσαν or κάσσαν, a suspected word, 279—82

κάσος 279—82

κάσας 279—82

κάσσαν or κασσόν, a suspected word, 279—82

κάσσος 279—82

κάσσυμα 281

κασσὺς or καττὺς 281

κατὰ, understood in νέμονται χωρία, 3

καταβάλλειν εὐεργεσίαν 290

καταδέσθαι εὐεργεσίαν 290

καταθέσθαι τινι χάριν 290

κατακαλύπτω τῇ σκηνῇ, τὴν σκηνήν, 212

κατακλιθεῖς and κατακλινεῖς 149

καταπέπτω χόλον 130

καταπεφενγένοι ἐν 166

κατασκευῇ 77

κατασκοπός 129

καταστράπτω 210

κατατρύω 165

καταχωρίζω 122

κατειλέω 288

κατέφυγε οὐδ' 166

καττὺς or κασσὺς 281

κεκινημένον χωρίον 43

κέρας, cornu, 161

κεφαλαῖον, ἐν κεφαλαίῳ, 206

κεφαλῇ, τῇ κεφαλῇ προέχειν, 123

κεφαλῖς, πρόσχισμα, and χιτῶν, 271, 272

κηφὴν 61
 κίδαρις, κυρβασία, πῖλος, and τιάρα, 80,
 285, 286
 κισσινοβαφὴς 285
 κλαίειν καθίζειν 58
 κοινὸς, with a gen., 60
 κοίτη 64
 κολάζω and τιμωρέω distinguished 7
 κόλασμα 82
 κολάσσομεν 255
 κολοκασία 281, 282
 κοπίς, μάχαιρα, and σάγαρις, 10
 κόρη and χεῖρις 286, 288
 κοχλίας, cochlea, 282
 κραυγὴν ποιέω 78
 κρηπιδαῖον 208
 κρόκινος 289
 κροταφιαία πληγὴ, ictus letalis, vulnus
 letale, 164
 κροτέω τὰς πέλτας 297
 κρούεσθαι πρύμναν 106
 κύαθος, ἀντλητὴς, ἀντλητήριον, and
 ἄρυστήρ, 13
 κύκλιοι χοροὶ 38
 κύκλος 197
 κυκλοῦμαι, circular, 197
 κυρβασία, κίδαρις, πῖλος, and τιάρα, 80
 Κυρηναίων, τῶν, ἡ διφρεῖα 186
 Κυροπαιδεία 2
 Κύρου Παιδεία 2
 κυσσινοβαφὴς, a false lection, 285
 κώθων 8

A.

λαμβάνω τὰ πιστὰ 91
 λανθάνω and μανθάνω confounded 200
 λέγω, τὸ οἰκοδομέω, 208
 λελιθωμένον ἔδαφος 208
 λεπιδωτὸς θώραξ 98
 λεπτοσχιδὴς 270, 271
 λευκὸν ἄρμα Διὸς, Ἥλιου, 282
 λήγω 313
 Λιβυκὴ, ἡ, διφρεῖα, 187
 λιθοδόμος, λιθοκόπος, λιθολόγος, λιθο-
 ξόος, λιθουργός, 89, 208
 λιθολόγημα 208
 λιθόστρωτον ἔδαφος 208
 λιθούργημα 208
 λιμώττω 266
 λιπαρός, opposed to ψωραλέος, 21
 λογοποιός, λογογράφος, and ἱστορικὸς,
 305
 λογογράφος, λογοποιός, and ἱστορικὸς,
 305

λόγου τελευτᾶν, ὑπέκκειν, 311
 λόγχη 48
 λογχοφόρος 48
 λοῦομαι 127
 λουτροχόος 319
 λόχος Ἀρκαδικὸς, Σκιρίτης, 113
 λόχος ὄρθιος, opposed to παραμήκης, 88

M.

μάγειρος, δαιτρὸς, and ἄρταμος, 56
 Μάγοι, οἱ, Magi, 100
 μάξα and ἄρτος distinguished 9
 μαῖα, τιθνὸς, τιθήνη, and τροφὸς dis-
 tinguished 203
 μαίνομαι 25
 μαίνομαι, furo, insano, denoting 'ar-
 dent desire,' 291
 μάμια or μάμμη, τιθνὸς, τιθήνη, and
 τροφὸς distinguished 203
 μανθάνω and λανθάνω confounded 200
 μανίκιον, manica, 287
 μάντεις, οἱ, Magi, 100
 μάχαιρα, κοπίς, and σάγαρις, 10, 196
 μαχαιοφόρος 196
 μεσημβρία 125
 μεσόλευκος 283
 μέσον ἡμέρας, νυκτῶν, 125
 μεσοῦρα ἡμέρα 125
 μεταθέω 74
 Μηδικὴ στολὴ 265
 Μηδικὸν ἄρμα 189
 μηχανή, machina, 185
 μαιφόνος 313
 μονοσιτέω 316
 μουσουργός 138
 μύλη and μύλος, meta, 200
 μακία and βρακία confounded 283

N.

ναρθκοφόρος 67
 νάρθηξ 67
 νεανιεύω and νεανισκεύω distinguished
 10
 νεανισκεύω and νεανιεύω distinguished
 10
 νεῦρα, fila sutoria, 269
 νευρὸρράπτῃς 270
 νευρορράφέω 269, 270, 272
 νευρορράφικὸς 270
 νευροσπάστῃς 270

νευρόσπαστος 270
 νευροστάτης 270
 νηκουστέω 163
 νόμος βλέπων, *lex loquens*, 263
 νυμφόληπτος, *lymphatus*, 152
 νωτοφόρον, τὸ, ὑποζύγιον understood, 202
 νωτοφόρος, ὁ, ἡμίονος or ὄνος understood, 202

Ξ.

ξένιον 86
 ξυλοκόπος 202

Ο.

ὄγκος 201
 ὄγμεύς 73
 ὀδοῦ εἶκειν, ἐξίστασθαι, παραχωρεῖν, 311
 οἶ and οὖ 166
 οἰκέτης 113
 οἰκία and ἀρχεῖον distinguished 6
 οἶκον εἶθεσθαι 301
 οἰκουμένη, ἡ, 93
 ὀκλάζω 297
 ὀκλασμα 297
 ὀκλασμός 297
 ὀκνέω 60
 ὀκτάρῥυμον ἄρμα 189, 193
 ὀλβος and εὐδαιμονία distinguished 30
 ὀμαρτέω 40
 ὀμοθυμέω 121
 ὀμοιοι and ὀμότμοι, οἶ, 29
 ὀμονοέω 121
 ὀμότμοι and ὀμοιοι, οἶ, 29
 ὄνομα 57
 ὀνομαστὶ προσαγορεύω 162
 ὀνομαστὴς 182
 ὄνος ὁ ἀλέθων, ἀλέτων, ἀλέτης, *mola asinaria*, *catillus*, 200
 ὄπλον 126
 ὄπλα, τὰ, εἶ τίθεσθαι 127
 ὀπτῆρ 129
 ὄπως, for ὅτι, 97
 ὄρώ and ἀθρέω confounded 263
 ὄρμαθς 203
 ὄρμαίνω 309
 ὄρμάω 309
 ὀρῶδεω 83
 ὀρφναίη νύξ 278
 ὀρφνη 278
 ὀρφνινος 278

ὀρχέομαι τὸ Περσικὸν 297
 ὄρχημα, τὸ Περσικὸν, 297
 οἶ and οἷ 166
 οὐλή καιρία, *ictus letalis*, *tulnus letale*, 164
 οὐρέω 11
 ὀφθαλμός, ὁ βασιλέως καλούμενος, 273
 ὀφθαλμοῦ χιτῶν, *oculi tunica*, 270
 ὀχυρὸς and ἐχυρὸς 185
 ὄψις 124

Π.

Παιδεία 2
 Παιδεία Κύρου 2
 πάλαι ποτέ 71
 παλαμάω 124
 παλτὸν 122
 πανήγυρις 183
 πανικὸς φόβος 152
 πάντα ποιέω, *omnia facio*, 168
 παραβάλλω 66
 παράγω 67
 παράδεισος 16
 παραθέω 19
 παραιβάτης, *rhedarius*, 187
 παραλλάσσω 25
 παραμήκης λόχος, φάλαγξ, 88
 παραπέτασμα 213
 παρασάγγης, *parasanga*, 73
 παρατείνω 15
 παρατιθέμενα, τὰ, 54
 παρατρέχω 19
 πάρειμι 19
 παρῆναι εἰς, ἐπὶ τόπον τινὰ, 181
 παρέρχομαι 19
 πάροψις, *paropsis*, 12
 πάτριος and πατρῶς distinguished 4
 πατρῶς and πάτριος distinguished 4
 παύεται διψῶν and διψῶν παύεται distinguished 15
 παύομαι 313
 πέλτας κροτέιν 297
 πέλυντρον 284
 πέμπω τὴν δεξιάν 114
 πεπαίνω 130
 πέπασθε 101
 πέποδισμένοι ἵπποι 98
 περιβάλλω 23
 περιβαρὶς 271
 περίβλεπτος 182
 περίδεσις 288
 περιέπω 126, 127
 περίζυγον 201
 περίοδος 55

περιοράω, with a participle, and with
 an infin., 58
 περισχιδής 270, 271
 περσική 284
 Περσικόν, τὸ, ὄρχημα understood, 297
 Περσικὸς ἐξελιγμὸς 302
 πιλητὸς and πιλωτὸς 281
 πιλοποῖς 173
 πῖλος 173, 281
 πῖλος, κίδαρις, κυρβασία, and τιάρα,
 80
 πιλωτὸς 173
 πιστὰ, τὰ, δίδωμι καὶ λαμβάνω, 91
 πλαγία φάλαγξ 88
 πλαίσιον and πλινθιον distinguished
 160
 πλατυόφθαλμος 11
 πλεονεξία 175
 πληγὴ καιρία, κροταφία, *ictus letalis*,
vulnus letale, 164
 πλινθιον, applied to a garment, 289
 πλινθιον and πλαίσιον distinguished
 160
 πνεῦμα φορὸν 209
 ποδεὰ 284
 πόδειον 284
 πόδιον 284
 ποῖα ἅττα 95
 ποιέω and ποιοῦμαι, with the prep. ἐν,
 to carry, place, deposit, 40
 ποιέω πάντα, *facio omnia*, 168
 πολέμαρχος 292
 πολεμιστήριον ἄρμα 189, 193
 πολυπήμων 102
 πολύρρυμον ἄρμα 189, 193
 πολυσχιδής 270, 271
 πονηρὸν γῆδιον 293
 πορεύομαι and πορίζομαι confounded
 263
 πορίζομαι and πορεύομαι confounded
 263
 πορσύνω 121
 πορφυροῦς χιτῶν 283
 ποτὲ, put after αἰ, ἔναγκος, ἥδε, and
 πάλοι, 71
 ποῦς, ἐπὶ πόδα ἀνάγειν, 106
 πρᾶγμα and χρῆμα, *res* and *negotium*,
 applied to men and animals, 191
 πρᾶξις and ἔργον distinguished 154
 προβεβλημένοι τοὺς θωρακοφόρους 208
 προῖξ and φερνὴ or φέρνῃ 203
 προμαχέω 188
 προμαχίζω 188
 προμάχομαι 188
 προνομή 186
 προπέμπω 26

προπομπὸς 77
 προσφέρομαι τινι 262
 προσφέρω and προφέρω confounded
 267
 πρόσχισμα, κεφαλὴς, and χιτῶν, 271,
 272
 προσφέρω and προσφέρω confounded
 267
 πρόχοος and πρόχους, *guttus*, *guttur-*
nium, 147
 πρύμναν κρούεσθαι 106
 πτήσσω and ὀρῶδένω 83
 πῦρ, the everlasting and sacred fire,
 282

P.

ραβδοειδὲς σχῆμα 288
 ραβδοειδὲς θυρεὸς 288
 ραβδωτὰ ἱμάτια 288
 ραίζω 253
 ραιψωδέω 104
 ραιψωδία 103
 ρομβοειδής, applied to a garment, 289
 ρόμβος, *rhombus*, applied to a garment,
 289
 ροπή 115
 ρυμὸς 193

Σ.

σάγαρις, μάχαιρα, and κοπίς, 10
 σανδάλια λεπτοσχιδῇ 271
 σαρβάλλα and ἀναξυρίς 283—85
 σαρβάρα and ἀναξυρίς 283—85
 σαράγης and σάραπισ 283
 σάραπισ and σαράγης 283
 σατράπης, *satrapa*, 305
 σαφὴς 47
 σημαίνει, ὁ σαλπικτῆς understood, 161
 σιγήσομαι 184
 σιτέω 268
 σιτοποιέω 42
 σκελεὰ or σκελέα 284
 σκηνὴ 63, 85
 σκηνή, the covering or curtain of a
 vehicle, 212
 σκῆπτρον, *sceptrum*, 312
 σκοπή 204
 σκυτίνη ἀναξυρίς 284
 σμινύη 202
 σόλοικος 289
 στεφανώω 100
 στολή 101

στολή ἡ Μηδική 265
στολιδωτὸς χιτῶν 210
στολὴς 210
συγγενής 26
συγχαίρω τινὶ 109
συγκατασπᾶω 176
συγκυρέω 176
σύλλογος 196
σύμβολον, *symbolum*, 192
συμμαχία and ἐπιμαχία distinguished 91
συμπαρομαρτέω 40
συμπόσιον 296
συμπροπέμπω 26
σὺν 42
συνήδουμαί τινι 109
σύνθημα 104
συντέμνω 272
συντέμνω and σχίζω distinguished 270
συντίθημι 272
συσκενάζω, *convaso*, 87, 143
συσκευή 143
συσκοτάζω, *contenebro*, 127
σφέτερος, *suus, noster*, 183
σχῆμα βάβδοειδὲς 288
σχίζω and συντέμνω distinguished 270
σχίζω ὑποδήματα, *fenestro calceos*, 270
σχιστὴ Ἀργεῖα 270
σῶζομαι *eis, pròs*, 166

T.

ταγεία 292
ταγέω 291
ταγὸς and τ' ἄγὸς confounded 291—92
ταγὸς Θετταλῶν 292
ταμιεύω 102
τάπης and τάπις, δάπης and δάπις, 318
τὲ and δὲ 195
τελευταίω, with a gen., 313
τετάχθαι ἐπὶ λεπτὸν καὶ ἀσθενὲς 170
τετράγωνοι χοροὶ 38
τετράρῥυμον ἄρμα 189, 193
τέως 157
τήθη, τιθηνός, τιθήνη, and τροφός, distinguished, 203
τί οὖν 48
τιάρα, *tiara*, 285—86
τιάρα, διάδημα, κίδαρις, κυρβασία, and πῖλος, 80, 285—86
τίθεσθαι εὖ τὰ ὕπλα 127
τιθηνέω 203
τιθήνη, τιθηνός, τροφός, and τιτθή,

τήθη, μαῖα, μάμμα or μᾶμμη, distinguished, 203
τιμᾶν τινά, with an accus. of the neuter pronoun, 195
τιμωρέω and κολάζω distinguished 7
τίσασθαι 35
τίτθη, τιθηνός, τιθήνη, and τροφός, distinguished, 203
τοῖχοι, οἱ, ἄλσεινοι χιτῶνες, 309
τόλμα 254
τραχηλαία 272
τρέφομαι and ἐθίζομαι 42
τρίτη, *eis τρίτην, τρίτην ἡμέραν*, 158
τρόπος 290
τροφός, τιθηνός, τιθήνη, and τιτθή, τήθη, μαῖα, μάμμα or μᾶμμη, distinguished, 203
τρυφή and θρύψις distinguished 318
τρύω 165
Τρωϊκή, ἡ, διφρεῖα 186

Υ.

ὑδροποτέω and ὑδροπατέω 199
ὑδροποσία 199
ὑδροπότης 199
ὑεικός 149
ὑϊκός 149
ὑπάγω 89
ὑπακουστέω 163
ὑπαντάω and ἀπαντάω distinguished 206
ὑπένδυμα 271
ὑπηρετέω 35
ὑπερηφανία 151
ὑπερφαλαγγέω 207
ὑπερφαλάγγησις 207
ὑπό τι 110
ὑπόβαθρον 318
ὑπογραφή 11
ὑπόδημα 269—72
ὑπόδημα κοῖλον διπλοῦν, a Persian shoe, 265
ὑπόδρυμα 271
ὑπόθερμος 309
ὑποκάμσος 272
ὑποπίνω, *subbibō*, 296
ὑποσκελίζω and ἐξαπατάω 42
ὑπόσχισμα and πρόσχισμα 271
ὑποχρίω and ἐντρίβω 319
ὑποψεκάζω 296
ὑσγη, *hysge*, 285
ὑσγινοβαφής 285
ὑφαντὸς 289

Φ.

φάλαγξ παραμήκης, πλαγία, 88
 φερνὴ οἱ φέρνῃ, and προῖξ, 203
 φέρω, *fero*, 209
 φέρω τὴν δεξιὰν 114
 φήμη 310
 φημινάλια, *feminalia*, 283
 φιάλη 13
 φιάλη and ἔκπωμα distinguished 14
 φλυαρέω 20
 φοβέομαι and δεῖδω ὡς 148
 φόβος καὶ νόμος, for φόβος τοῦ νόμου, 142
 φόβος πανικὸς 152
 φοινικίς 278
 φοινικοῦς 278
 φοῖνιξ ὁ καρποφόρος 198
 φολιδωτὸς θώραξ 98
 φορὸν πνεῦμα 209
 φραστήρ 129
 φρίκη πρὸς τὸ θεῖον 116
 φῦλον and ἔθνος, applied to animals, 44

Χ.

χαρὰ and χαρμονὴ 25
 χάριν ἀποδιδόναι and ἀπολαμβάνειν 290
 χάριν τινὶ καταθέσθαι 290
 χαρμονὴ and χαρὰ 25
 χάρτης, *charta*, 281
 χεῖρ, eis χεῖρας ἐλθεῖν, 77
 χείρδεσμος 286
 χεῖρὶς 286—88
 χεῖρὶς and δακτυλήθρα distinguished 286
 χεῖρὶς and κόρη 286, 288
 χειροβάναντος 292
 χειροβοσκὸς 292
 χειρογαστῶρ 292
 χειροθήκη, *chirotheca*, 287

χειρομύλη and χειρόμυλος 200
 χειροτέχνης 292
 χειρώναξ 292
 χιτῶν καρδίας 270
 χιτῶν ὀφθαλμοῦ, *lunica oculi*, 270
 χιτῶν Περσικὸς and κάνδης distinguished 12
 χιτῶν πορφυροῦς 283
 χιτῶν στολιδωτὸς 210
 χιτῶν ὑποδήματος 270—72
 χιτῶνας συντέμνω, applied to shoes, 270
 χόλον καταπέπτω 130
 χορὸς 38
 χρῆμα, applied to men or animals, 20, 48
 χρηματίζω 94
 χρυσόζυγον ἄρμα 282
 χρώματος ἐντριψίς 11
 χωρητικῶς and χωριτικῶς 135
 χωρικῶς 135
 χωρίτης 135
 χωριτικὸς 135
 χωριτικῶς and χωρητικῶς 135

Ψ.

ψέλιον 273
 ψιμμύθιον and ἔγκουσα distinguished 11
 ψυχρινὸς 309
 ψωραλέος, opposed to λιπαρὸς, 21

Ω.

ὡς ἄτι, μὴ μὴ, μηδὲ οὐ, and such repetitions, 159
 ὡς, put after δεῖδω and φοβέομαι, 148
 ὦτα, τὰ βασιλέως, 273
 ὠτακουστέω 163
 ὠτειλὴ καίρα, *ictus letalis*, *vulnus letale*, 164

LATIN INDEX.

A.

Abstemius 199
 Accipio et do fidem 91
 Acetabulum 287
 Adventor 269
 Adulor 83
 Antimonium 11
 Auriculas demitto 83
 Ausculto 163

B.

Barbarus lingua et moribus 290
 Batillum 201
 Bona, bonæ res, 110
 Bracæ, braccæ, 283—5
 Bulimus 266

C.

Calidissima hyems 309
 Casa 281
 Castigo 7
 Casula 281
 Catillus 200
 Causam præcidere 197
 Charta 281—82
 Chirotheca 286
 Chirothecarius 287
 Chirothecatus 287
 Circulor 197
 Circulus 197
 Cochlea 282
 Cognitor 203
 Commissor 243
 Communis 60
 Compotatio 296
 Conspicuus 250

Xen. Cyrop.

Conspiro 241
 Convaso 87, 143
 Cornus 218
 Corona 197

D.

Decedere via, de via, 311
 Demitto auriculas 83
 Diadema 285
 Digitalia, digitabula, 286
 Duco 219

E.

Effero 182
 Equitabilis 22
 Evolvere 302

F.

Facio omnia 168
 Feminalia 284, 285
 Fenestræ reticulatæ 270
 Fenestratus calceus 270
 Fero 209
 Fidem accipio et do 91
 Floreo 210
 Furo 25
 Furo et insanio 291

G.

Gausapa 281
 Gausape 281
 Gausapum 281

Gesto in manibus, in sinu, 249
 Gratulor 109

H.

Hama 201
 Harnamaxa 79
 Herma 282
 Hippotoxota 158
 Hysge 285
 Hysginus 285

I.

Ictus letalis 164
 Ignavum pecus 61
 Ignis sacer et æternus 282
 Ignitabulum 287
 Induo me in laqueum 261
 Invinius 199

J.

Justissima tellus 293
 Justus 62

L.

Lancearius 48
 Laquens, me induo in laqueum 261
 Letale vulnus 164
 Letalis ictus 164
 Lex loquens 263
 Locuples 253
 Lympha 152
 Lymphatus 152

M.

Manica 286—88
 Mantela 281
 Mantele 281
 Mantelis 281
 Mantelum 281
 Manus, in manibus gestare, 249
 Meta 200
 Metus lymphatus 152
 Mola asinaria, manuarum, 200
 Momentum 115
 Monumentum 53

N.

Negotium, (applied to men,) 191
 Notor 203
 Nunc adhuc 306

O.

Obstragulum 270
 Omnia facio 168
 Oraculum 231

P.

Paradisus 16
 Parasanga 73
 Paropsis 12, 13
 Phœniceus 278
 Potestas, (applied to inanimate things,) 317
 Præcidere spem, causam, 197
 Prosequor 26
 Punctum temporis 120

Q.

Quin 48

R.

Res, (applied to men,) 191
 Rhombus 289

S.

Sagum 279, 280, 281
 Sarabara 284
 Sceptrum 312
 Scutulatæ, virgatæ vestes, 288
 Sinus, in sinu gestare, 249
 Spem præcidere 197
 Spira 241
 Subbibō 296
 Subjicio 227
 Superula 284
 Symbolum 192

T.

Testudo 225
 Tiara 80
 Toga 281

V.

Vatillum 201
 Ventus ferens 209
 Virgatæ, scutulatæ vestes, 288
 Vis, (applied to inanimate things,) 317
 Vivarium 16
 Vulnus letale 164

INDEX

OF

ANCIENT WRITERS, GREEK AND LATIN.

A.

Ælian H. A. 201, 224, 309. Tact.
207, 242, 302. V. H. 100, 101,
225
Æschylus 218, 263, 291, 292
Agatharchidas 280, 281
Agathias 73
Aldhelinus 287
Alex. Trall. 266
Ammianus Marc. 11, 265, 282
Ammonius 4, 206, 237, 270, 305
Anacreon 3, 19, 218, 263
Anecdota Græca Bachmanni 12
Anecdota Græca Bekkeri 10, 27, 31,
37, 56, 62, 66, 70, 150, 208, 234,
254, 267
Antiphanes 284, 285
Apostolius 279
Apuleius 199, 287
Aqu. and Theod. 283
Arcadius 279, 281
Aristides 222
Aristotle 6, 58, 129, 153, 154, 270,
272, 278
Aristophanes 9, 71, 104, 110, 128,
148, 182, 184, 271, 284, 296, 318
Arrian Anab. 27, 74. Epict. 191.
Hist. 160. 286. Tact. 160, 186,
189, 207, 225
Athenæus 8, 14, 212, 271, 283, 284,
288, 289, 297, 303, 309, 311, 315
Athenagoras 116
Aurelius Victor 242

B.

Basilius M. 22

C.

Cæsar 109, 158, 197, 205, 227
Callimachus 319
Cato 200
Celsus 243, 270
Cephisodorus Comicus 271
Charito 20, 213
Chrysostom 287
Cicero 2, 25, 124, 133, 162, 168, 191,
211, 220, 250, 253, 263, 273, 286,
290, 310, 311, 313. 314, 318
Curtius 12, 16, 22, 26, 79, 98, 113,
158, 188. 212, 218, 283, 285
Cyrilli Lex. Ms. Brem. 283, 284
Cyrillus Alex. 21

D.

Damascenus Jo. 22
Daniel 283, 284
Democritus Ephesius 289
Demosthenes 38, 62, 92, 150, 159
165, 254
Dio Cassius 237
Dio Chrys. 252
Diodorus Siculus 114, 187, 188, 214,
242, 286, 289, 292, 317
Diogenian 182
Dionysius Ælius 37
Dionysius H. 2, 101, 129, 225, 237,
288, 292
Dioscorides 11

E.

Ennius 91

- Ehippus 271
 Erotian 278
 Etym. Magn. 14, 20, 21, 23, 37, 60,
 73, 79, 104, 149, 157, 193, 223,
 226, 234, 246, 251, 266, 278, 283
 Eupolis 270
 Euripides 48, 245
 Eustathius 223, 234, 285, 287, 292,
 310
- F.
- Festus 152, 266, 269
- G.
- Galenus 23, 56, 62, 266, 270
 Gellius 2, 7, 16, 48, 199, 266, 278,
 318
 Georgius Lecapenus 87
 Georgius Trapez. 271
 Glossæ Fabr. N. T. 246
 Glossæ in Octat. 284
 Glossæ Labbeanæ 147, 165, 173, 199,
 208, 220, 251, 269, 270, 317
 Glossæ Ms. Francii 284
 Glossæ Ms. in Proph. 283
 Glossæ Nomicæ 269
 Grammaticus Hermannii 19, 72
 Gregory Naz. 53
- H.
- Harpocratio 54, 305
 Heliodorus 14, 273
 Hermolaus 271
 Herodiani Fragm. 72
 Herodianus Piersoni 125
 Herodotus 2, 4, 5, 6, 11, 20, 32, 48,
 59, 73, 100, 113, 120, 142, 213,
 224, 228, 229, 230, 231, 233, 236,
 237, 242, 265, 283, 292, 305, 311,
 314, 316, Lex. Herod. 284
 Hesiod 301
 Hesychius 8, 14, 15, 25, 30, 33, 40,
 54, 56, 102, 103, 113, 116, 126, 130,
 134, 135, 147, 161, 163, 181, 182,
 185, 200, 203, 223, 226, 234, 237,
 238, 242, 246, 249, 250, 251, 271,
 277, 278, 279, 280, 281, 283, 284,
 285, 286, 289, 292
 Hippias Erythræus 271
 Hippocrates 59, 62, 284, 316
 Hirtius 158
 Homer 3, 25, 34, 37, 40, 54, 56, 64,
 102, 116, 119, 120, 121, 127, 130,
- 141, 147, 162, 165, 181, 187, 188,
 200, 21, 223, 224, 225, 228, 231,
 239, 248, 251, 259, 268, 278, 287,
 313
 Horace 263
- I.
- Isidorus 266, 281, 284
 Isocrates 166
- J.
- Jamblichus 48
 Justin 26, 212, 303, 312
 Juvenal 12, 286
- L.
- Lex. Herod. 284
 Livy 26, 31, 158, 219, 227, 273
 Longinus 31
 Longus 109
 Lucan 152
 Lucian 12, 62, 164, 283, 285, 286,
 287, 292, 301, 314
 Lucretius 318
 Luke 109, 201
 Lycophron 234
- M.
- Malela, Jo., 23
 Martial 26
 Matthew 201
 Maximus Tyrius 79, 113
 Mæris 127, 130, 158, 199, 200, 202,
 305
 Moschopolus 101
 Musonius 288
 Myrepsus 281
- N.
- Nepos, Corn., 114, 182, 209
 Non. Marc. 281
- O.
- Ovid 64, 191, 196, 199, 254
- P.
- Palæphatus 93, 209, 214
 Palladius 287
 Pausanias 19
 Phavorinus 19, 20, 23, 25, 101, 113,

- 127, 143, 149, 173, 199, 204, 208, 226, 237, 246, 249, 251, 277, 278, 283, 289, 292
 Philostratus 14, 187, 191, 193, 218
 Photius 143, 271
 Phrynichus Ecl. 12, 127, 269
 Plato 2, 5, 7, 42, 48, 58, 110, 123, 133, 149, 157, 161, 165, 236, 240, 269, 272, 278
 Plautus 192, 296, 311
 Pliny 11, 12, 26, 115, 162, 192, 270, 285, 286, 287, 318
 Pliny Junior 287
 Plutarch 8, 10, 80, 83, 86, 109, 198, 210, 212, 213, 266, 283
 Pollux, J., 8, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 25, 27, 37, 62, 73, 77, 80, 86, 89, 129, 134, 135, 137, 161, 163, 164, 173, 193, 199, 201, 202, 208, 210, 212, 213, 225, 233, 236, 244, 266, 269, 270, 271, 272, 278, 279, 280, 281, 284, 286, 288, 292, 293, 297, 201, 303, 307, 309, 319.
 Polybius 23
 Procopius 251
 Posidippus 212
 Publius 284
- Q.
- Quintilian 162, 199, 273
- S.
- Sallust 227
 Schol. Æschyl. 292
 Schol. ad Daniel. 283
 Schol. Aristoph. 128, 134, 149, 223, 266
 Schol. Aristot. 271
 Schol. Hom. 182
 Schol. Pind. 79
 Schol. Sophocl. 134
 Seneca 152, 155
 Solinus 162
 Sophocles 42, 83, 120, 234
 Stephanus B. 113
 Stobæus 25, 57, 288
 Strabo 6, 32, 73, 80, 100, 228, 242, 250, 265, 285
 Suetonius 13, 164, 296
- Suidas 8, 27, 30, 42, 43, 56, 61, 66, 70, 73, 86, 113, 116, 129, 143, 149, 163, 207, 208, 226, 234, 240, 242, 247, 266, 273, 278, 285, 292, 296, 305, 309
 Synesius 162, 164
- T.
- Tacitus 113, 273
 Terence 53, 87, 143, 182, 190, 249
 Theocritus 3, 190
 Theod. and Aqu. 283
 Theognis 239
 Themistius 21
 Theophrastus 26, 54, 57, 89, 116, 151, 182, 219
 Thomas Mag. 4, 12, 91, 113, 125, 127, 129, 149, 157, 158, 163, 186, 199, 254, 311, 318
 Thucydides 245, 313
 Timæi Lex. 208, 226, 236
 Titinnius 281
 Trebellius Pollio 270
 Tzetzes 301
- V.
- Valerius Maximus 162
 Varro 11, 127, 161, 266, 270, 286, 287
 Vegetius 98
 Virgil 61, 91, 208, 209, 210, 226, 228, 241, 268, 286, 288, 293, 318
 Vitruvius 269, 309, 318
- X.
- Xenophon 23, 25, 38, 64, 78, 87, 98, 102, 114, 125, 129, 130, 133, 149, 159, 160, 181, 182, 186, 196, 197, 208, 210, 218, 223, 225, 228, 242, 245, 248, 266, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 292, 296, 297, 309, 311, 317, 318
- Z.
- Zonaras 10, 56, 66, 234, 247
 Zosimus 208

INDEX

OF

CRITICS AND PHILOLOGISTS.

A.

Abresch 201
Adams, Rev. Dr., 83
Alberti 124
Aldus 271

B.

Baier 286
Balduinus 270, 271
Barker, E. H., 26, 62, 279
Baunius 284
Bayfius 212
Bentley 143
Bergler 147, 290
Blomfield, Rev. Dr., 83
Bodæus a Stapel, 199, 285
Bodenius 147
Bornemann 34, 132, 315
Bos 128
Bothe 117
Breimi 114
Brissonius 6, 11, 12, 73, 138, 142,
280, 283, 284, 286, 303, 305, 308,
316
Brodæus 130, 162, 278
Budæus 186
Buttmann 5, 34, 60, 65, 124, 128,
161, 163, 183, 186, 195
Bynæus 284

C.

Camerarius 171, 278, 296, 309, 318

Casaubon 15, 23, 102, 192, 270, 283,
284, 286
Castalio 135
Castelli, B., 267, 270
Cellarius 8, 112
Charpentier 123
Columna 210
Cooper, Hon. M. A., 141
Coray 154

D.

Dawes 34
Dindorf, L., 53, 141, 201, 203, 305,
306
Dorville 79, 157, 211, 213, 309, 319
Drakenborch 54
Duker 134

E.

Elmsley 161
Erfurdt 75
Ernesti, J. A., 286, 292, 303, 318,
319

F.

Faber 203
Feithe 187, 188
Ferrarius 287, 289
Fischer 3, 4, 6, 9, 11, 12, 14, 15, 16,
19, 20, 21, 22, 23, 25, 27, 28, 29,
30, 32, 34, 35, 37, 38, 40, 42, 43,
44, 48, 49, 50, 53, 54, 55, 56, 58,

59, 60, 61, 62, 64, 68, 77, 78, 79,
80, 81, 83, 85, 86, 87, 88, 89, 91,
93, 94, 98, 102, 104, 106, 109, 110,
112, 114, 115, 116, 117, 120, 122,
123, 124, 126, 127, 128, 130, 133,
135, 137, 141, 143, 147, 150, 151,
152, 157, 158, 161, 162, 163, 165,
166, 171, 173, 175, 176, 182, 183,
184, 185, 187, 191, 192, 193, 196,
197, 199, 200, 201, 202, 203, 204,
205, 206, 207, 208, 209, 210, 211,
212, 214, 253, 254, 261, 262, 263,
266, 268, 269, 270, 272, 273, 274,
275, 277, 278, 279, 280, 281, 282,
283, 285, 286, 288, 290, 291, 292,
293, 296, 301, 302, 303, 305, 306,
307, 308, 309, 311, 312, 315, 316,
317, 318, 319
Foësius 62, 266, 278, 284
Forcellinus 115, 155, 199, 285, 287,
296, 318

G.

Gesner, J. M., 168, 285, 286, 287
Goëtz 200

H.

Harduin 285
Hederic 287
Heeren 6, 100, 196, 303, 308
Heindorf 31, 34, 42, 48, 55, 111,
181
Hemsterhuis 89, 202, 213, 266, 269,
270, 284, 285, 301
Heraldus 203
Hermann 34, 36, 49, 56, 59, 60, 72
95, 149
Hindenburg 62, 318
Holstein 113
Hoogveen 168
Hotomannus 203
Hutchinson 4, 14, 15, 19, 23, 67, 73,
74, 79, 87, 92, 96, 100, 101, 104,
112, 113, 114, 135, 140, 141, 145,
147, 162, 183, 186, 191, 197, 200,
202, 213, 264, 265, 283, 285, 286,
291, 292, 309

J.

Jungermannus 272, 281, 284, 297,
303

K.

Kiessling 48
Kleuker 283
Kühn 208, 212, 213, 269, 270, 279,
281, 285
Kypke 60, 290

L.

Lederkin 292
Leopardus 164, 296, 301
Leunclavius 15, 102, 135, 202, 280,
285, 291
Lipsius 203
Lobeck 5, 57, 125, 166

M.

Marso 29, 113
Matthiæ 31, 33, 34, 35, 36, 38, 47,
58, 59, 70, 87, 95, 144, 161, 163,
186, 195, 200
Meister 193
Meyer 272
Montefalcon 207
Morus 104, 278
Muretus 6, 20, 162, 263

N.

Nemnich, P. A., 267

P.

Philephus 49, 161, 201, 285
Pierson 203, 305
Poppo 5, 7, 9, 10, 12, 14, 15, 23, 25,
28, 32, 33, 34, 36, 37, 38, 40, 42,
47, 48, 50, 52, 53, 55, 56, 57, 58,
59, 60, 62, 65, 66, 67, 70, 78, 79,
87, 88, 95, 97, 100, 104, 106, 108,
111, 113, 117, 119, 124, 130, 133,
142, 143, 144, 147, 148, 151, 157,
159, 161, 163, 166, 169, 171, 176,
177, 178, 181, 183, 186, 188, 190,
195, 196, 199, 200, 201, 204, 205,
208, 213, 255, 261, 263, 273, 280,
291, 301, 303, 305, 308, 309, 313,
315, 317, 318, 319
Porson 34, 55

Portus, *Æm.*, 96, 279, 289, 292
Potter, Archbp., 88, 161

279, 281, 283, 286, 290, 291, 292,
296, 297, 303, 305, 307, 309, 312,
317, 318

R.

Raphelius 63, 305
Reimar 283
Reland 16, 80, 138, 283, 285, 286,
308
Riemer 201
Rittershusius 20, 44
Rubenius 285, 288
Ruhnken 62, 113, 157

S.

Sallier 203
Salmasius 279, 281, 282, 284, 285,
288, 289
Scaliger Jos. 266
Schæfer 34, 36, 75, 148, 195
Scheffer 79, 187, 193, 212, 213, 282
Schleusner 283, 284
Schneider 4, 7, 14, 29, 32, 36, 37, 42,
45, 48, 49, 55, 56, 58, 64, 67, 68,
87, 89, 92, 98, 102, 110, 111, 124,
133, 148, 149, 154, 159, 185, 187,
188, 189, 193, 196, 197, 202, 208,
213, 261, 271, 272, 273, 277, 278,
279, 285, 287, 305, 313, 315, 316,
318
Schrader 272
Schulze 315
Spanheim 20, 285
Stephens, H., 85, 165, 184, 201, 203,
263, 264, 270, 279, 280, 281, 286,
287, 288, 303, 309, 317
Stewechius 185
Sturz 14, 23, 25, 60, 65, 68, 79, 87,
104, 134, 163, 173, 175, 185, 191,
195, 197, 201, 203, 210, 213, 261,
262, 266, 269, 272, 274, 277, 278,

T.

Taylor, Dr. John, 62
Thiersch 34
Toup 191, 280
Triller 253
Trincavellus 271

V.

Valckenaer 20, 100, 210, 290, 311,
315
Valesius 284
Vater 154, 272
Victorius 271
Viger 128
Vossius, G. J., 281

W.

Webster, Dr. Noah, 120
Weckerlin 270
Weiske 44, 48, 51, 58, 79, 85, 91, 92,
96, 97, 104, 123, 132, 133, 141,
145, 159, 162, 187, 196, 201
Wells, Edw., 285, 286
Werfer 55
Wesseling 113
Wurmian 88
Wytttenbach 10, 14, 18, 21

Z.

Zeune 5, 35, 37, 43, 45, 51, 55, 58,
60, 62, 65, 67, 71, 85, 89, 92, 97,
98, 101, 104, 106, 109, 111, 114,
129, 130, 135, 141, 142, 154, 159,
160, 161, 170, 183, 189, 196, 201,
210, 261, 270, 278, 285, 295, 314

THE FAMILY CLASSICAL LIBRARY;

OR,

ENGLISH TRANSLATIONS

OF THE

MOST VALUABLE GREEK AND LATIN CLASSICS:

With Biographical Sketches, Notes, Engravings of the Authors, Maps, &c.

Price 4s. 6d. each Volume. Small 8vo. bound in cloth.

EDITED, PRINTED, AND PUBLISHED, BY A. J. VALPY, M. A.

'Cicero remarks, that not to know what has been transacted in former times, is to continue always a child. If no use is made of the labors of past ages, the world must remain always in the infancy of knowledge.'—JOHNSON.

'If you desire your son, though no great scholar, to read and reflect, it is your duty to place into his hands the best Translations of the best *Classical Authors*.'—DR. PARR.

As the learned languages do not form part of the education of Females, the only access which they have to the valuable stores of antiquity is through the medium of correct translation; and the present Selection is intended to include those Authors only, whose works may be read *by the youth of both sexes*.

Sixteen Volumes are already published, containing the following Authors; which may be purchased separately, at a small advance in price.

Vol. I. DEMOSTHENES, by LELAND.

II. Completion of DEMOSTHENES; and SALLUST, by ROSE.

III. & IV. XENOPHON'S ANABASIS and CYROPEEDIA, by SPELMAN and COOPER.

V. VI. & VII. HERODOTUS, by BELOE.

VIII. & IX. VIRGIL: the ECLOGUES by WRANGHAM, the GEORGICS by SOTHEY, and the ÆNEID by DRYDEN.

X. PINDAR; a new Translation, by the Rev. C. A. WHEELWRIGHT. With ANACREON; a new Translation.

XI. to XV. TACITUS, by MURPHY.

Vol. XVI., published on the 1st of April, 1831, contains the CHARACTERS OF THEOPHRASTUS, illustrated by Fifty Physiognomical Sketches, by the most eminent Artists: to which are subjoined, HINTS ON THE INDIVIDUAL VARIETIES OF HUMAN NATURE, and GENERAL REMARKS.—The Characters of Theophrastus possess an interest and value beyond most of the remains of Grecian literature: they are inartificial and exact portraitures of those very peculiarities of temper that are every day passing under our own observation.

Vols. XVII. and XVIII. will comprise HORACE, in which will be introduced Translations of different parts of the Author from the pens of DRYDEN, POPE, BENTLEY, SWIFT, PORSON, G. WAKEFIELD, PRIOR, MILTON, DENHAM, ROSCOMMON, COWLEY, BYRON, HORNE TOOKE, CHATTERTON, &c. &c.; and of some of the most eminent Poets of the present day.

Vol. XIX. will contain JUVENAL and PERSIUS.

Each Vol. averages 350 pages, and is delivered monthly with the Magazines.

In consequence of recent applications, it is intended to commence
a New Monthly Subscription of the

OCTAVO EDITION OF
THE DELPHIN CLASSICS;
WITH THE VARIORUM NOTES.

EDITED AND PRINTED BY A. J. VALPY, M.A.

To commence on the 1st of May, 1831.

The DELPHIN, BIPONT, and VARIORUM CLASSICS are rendered comparatively needless by this comprehensive edition, in which is incorporated, for the first time, the substance of the three; and the value of the Series is more particularly enhanced by the insertion of the *Various Readings* contained in all the principal editions of each Author.

The Price is 1*l.* 1*s.* each Part; Large Paper, double. Very few copies are printed beyond the first Subscription, which amounted to 983 large and small. The Work forms 141 Parts.

The best Text is used, and not that of the Delphin.—The Delphin Notes, Interpretatio, and the Various Readings, are placed under the Text; and the Notes in the best Variorum Edition are printed at the end of each Author.

The best Indices are adopted, and carefully collated with the Text, to remove the present numerous faults in the references. The reference is made to the Book and Chapter, and not to the page, so that the same Index will apply to all other editions. The Bipont *Literaria Notitia*, continued to the present time, is added to each Author.

A *finely engraved head* is given of such Authors as could be procured from authentic sources.—MAPS and *illustrative Wood-Cuts* are inserted. There are about 200 in the whole Series.

It may be observed, that a set of the Delphin alone sold at the Roxburghe Sale in 1812 for above 500*l.*, and that a uniform set of the VARIORUM cannot be obtained at any price. To collect the editions now offered would cost *many* hundred pounds; whereas the present Series will cost only 12*l.* 12*s.* per ann. for 11 or 12 years.

Each Part averages 672 pages. The Work cannot be had in separate Authors, but as a whole Series.—The Authors comprised are :

Cicero, Libri Oratorii, Orationes, Epistolæ ad Familiares, Opera Philosophica—Claudianus—Catullus, Tibullus, Propertius—Eutropius—Horatius—Juvenalis et Persius—Livius—Lucretius—Nepos—Ovidius—Phædrus—Plautus—Plinius (Senior)—Sallustius—Statius—Suetonius—Tacitus—Terentius—Paterculus—Virgilius—Apuleius—Aulus Gellius—Aurelius Victor—Ausonius—Boethius—Cæsar—Dictys Cretensis, &c.—Florus—Justinus—Manilius—Martialis—Panegyrici Veteres—Pompeius Festus—Prudentius—Quintus Curtius—Valerius Maximus.

* * * As so few copies are left, and as such a voluminous Work can never perhaps be reprinted, early applications should be made for the remaining Sets. If more convenient, Mr. V. would issue two Nos. monthly, till the set is completed.

No. 141, containing the *Dedication, Preface, Subscription List*, Engraving of *Cicero*, &c. may be seen by any Gentleman, who may be desirous of first ascertaining the nature of the Work.

Any Persons having incomplete copies are requested to make immediate application for the Nos. wanting, as the price will be raised from time to time on all Nos. in suspense.

STEPHENS' GREEK THESAURUS.

The copies of some deceased Subscribers may be had at 1*l.* 5*s.* each Part Small, and 2*l.* 12*s.* 6*d.* Large Paper. Any persons having incomplete copies are requested to make application for the numbers wanting, as the price has already been raised on such Parts in suspense, and will be further raised from time to time. Mr. Valpy has less than twelve copies in his possession, which may be had complete; or in Parts to be delivered monthly, should it best suit the purchaser. The Work is comprised in 39 Parts, the original Subscription to which was 1086 large and small.

SCHREVELIUS' GREEK LEXICON, Translated into ENGLISH. By the Rev. J. R. MAJOR, Master of King's College School, London. 1 vol. 8vo. Pr. 16*s.* 6*d.* bds. or 17*s.* 6*d.* bound. In this edition the Latin significations, &c. have been rendered into English, the quantities carefully marked, and about 4000 new words added. It forms a valuable Greek and English Lexicon.

The present Edition of SCHREVELIUS' Lexicon, which has for so long a period facilitated the labors, and promoted the knowledge, of Greek Students, comes recommended to the notice of the juvenile reader by having the explanations in *our own tongue*. The plan of introducing into School Books plain English for bald Latin, in the interpretations of Greek words, has within these few years been sanctioned by many most respectable teachers of youth, and we trust that a plan so founded in common sense, useful alike to the instructor and the pupil, will be universally adopted.

DAMMII LEXICON GRÆCUM, Etymologicum et Reale, cui pro basi substratæ sunt Concordantiæ et Elucidationes HOMERICÆ; cura J. M. DUNCAN. Uniformly printed with the ERNESTI HOMER. 2 thick vols. 8vo. 1*l.* 4*s.* Royal, 1*l.* 11*s.* 6*d.*

That portion of *Damm's Lexicon*, which is devoted to the elucidation of *Pindar*, has already appeared in a separate form as an Appendix to Mr. Huntington's valuable edition of that poet; and it has been suggested to the publishers of the new edition of the complete Lexicon, that they would do an acceptable service to literature, by a separate publication of the large division of their author, which is devoted to the *Iliad* and *Odyssey*. There are many scholars also who devote themselves with peculiar attachment to the study of Homer's writings, and who being possessed of Ernesti's or other octavo editions of that poet, would willingly render them complete by Damm's Lexicon of a corresponding size. So furnished, their *Homeric Library* may be said to want nothing.

HOMER'S ILIAD, with ENGLISH NOTES to the First Six Books. Third Ed. 8vo. 10*s.* 6*d.*

'This is perhaps the most useful Edition of the Mæonian bard that has yet appeared. The author has judiciously enlivened the critical matter of his work by quotations from Pope's translation, and adorned it with a few parallel passages from Virgil and Milton.'—New Monthly Mag. Oct. 1816.

HOMER'S ILIAD, Text of HEYNE. Fifth Ed. 8vo. 6*s.* 6*d.*

NOVUM TESTAMENTUM, GRÆCE, Recognovit atque insignioris Lectionum Varietatis et Argumentorum Notationes subjunxit G. C. KNAPPIUS. Cr. 8vo. large type. Pr. 6s. bds. or 6s. 6d. bound.

ROBINSON'S ANTIQUITIES OF GREECE; being an Account of the Manners and Customs of the Greeks, designed to illustrate the GREEK CLASSICS, by explaining Words and Phrases according to the Rites and Customs to which they refer. To which are prefixed, a brief History of the Grecian States, and Biographical Sketches of the principal Greek Writers. Archbishop POTTER, LAKEMACHER, and BOS, contain nothing which is not in this Edition, which has also much useful matter not to be found in those works. The *Second Edition*, considerably enlarged and improved; and illustrated with Plates. 8vo. 17s. bds.

ELEMENTS OF LATIN GRAMMAR; With Notes for those who have made some progress in the language. By R. VALPY, D.D. F.A.S. *Twentieth Edition*. 2s. 6d. 12mo.

DICTIONARY OF LATIN PHRASES; comprehending a methodical digest of phrases from the best authors, which have been collected in all phraseological works hitherto published; for students in *Latin Composition*. By W. ROBERTSON, A.M. of Cambridge. A new Edition; with considerable additions, alterations, and corrections. For the use of the *Middle* and *Upper* Classes in Schools. 15s. royal duod. bd.

VIRGIL, with ENGLISH NOTES, Original, and selected from the Delphin and other editions. No Interpretatio. *Sixth Ed.* Pr. 7s. 6d. 18mo.

'The body of Notes forming the Appendix constitutes an excellent commentary upon Virgil; and must prove of peculiar benefit to the pupil in clearing up difficulties of the sense or the metre. But these explanatory notes are of still farther utility, as tending to lead juvenile minds into a train of inquiry that will expand their ideas and facilitate their progress in classical literature. The notes of Voss in particular contribute highly to enrich the present impression.'—*New Monthly Mag. April, 1817.*

HORACE, collated from the best Editions: with ENGLISH NOTES. The objectionable Odes and Passages have been expunged. Printed uniformly with the Virgil. *Fifth Edition*. 6s.

GRADUS AD PARNASSUM; a new Edition; omitting the Verses and Phrases; the English of the words is given, with their formation. Many new words are added, and other Improvements. duod. Third Edition. 7s. 6d.

This Edition is printed at the suggestion of several Schoolmasters, who have long objected to the old Gradus, as being injurious to the progress of rising genius. It is only necessary to refer to the sentiments of Dr. Vicesimus KNOX on the old Gradus to establish the utility of the present plan.

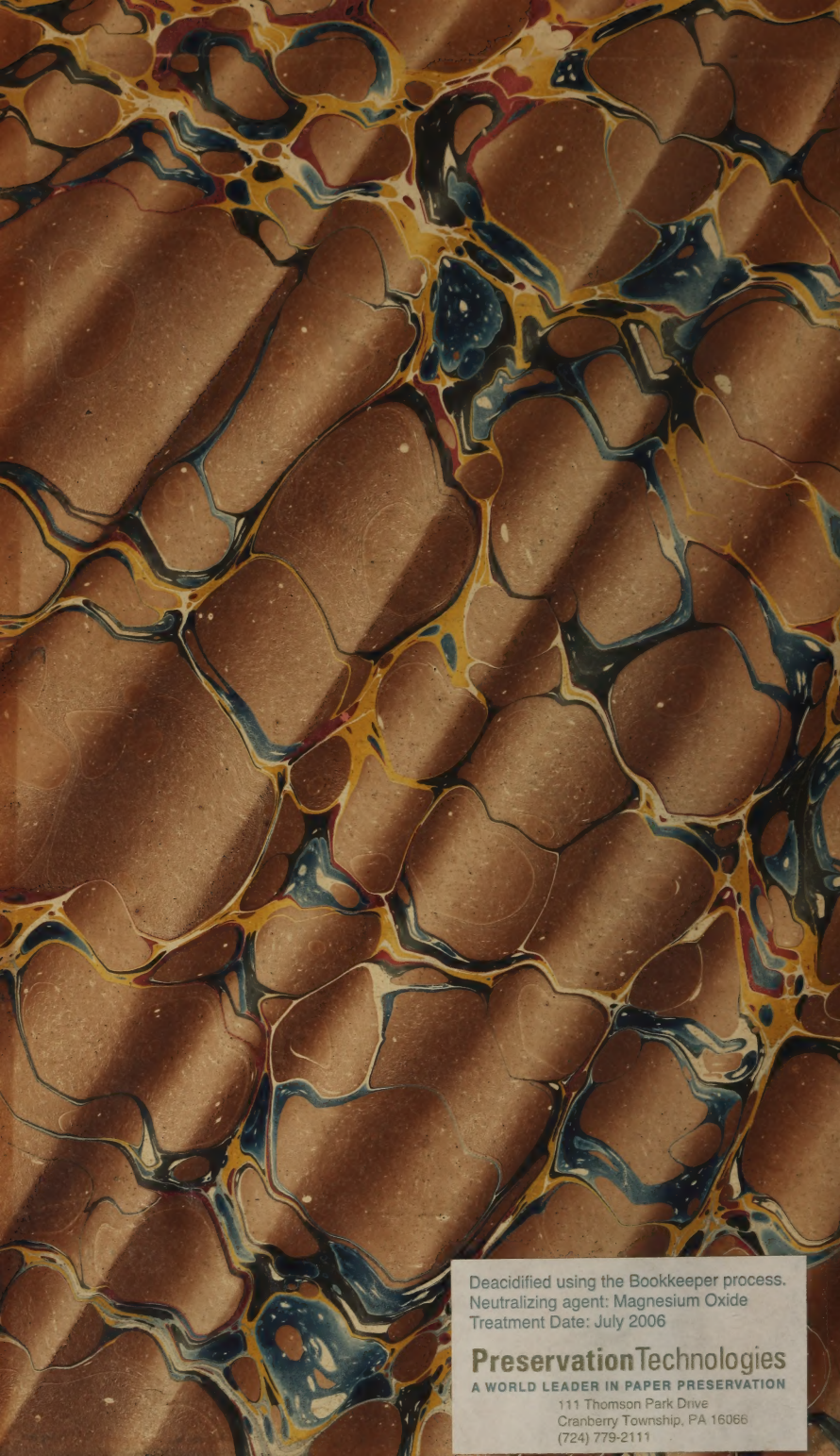
ERNESTI'S INDEX TO CICERO, in one vol. 8vo. 10s. 6d. This has been printed by Mr. Valpy to suit every edition of Cicero.

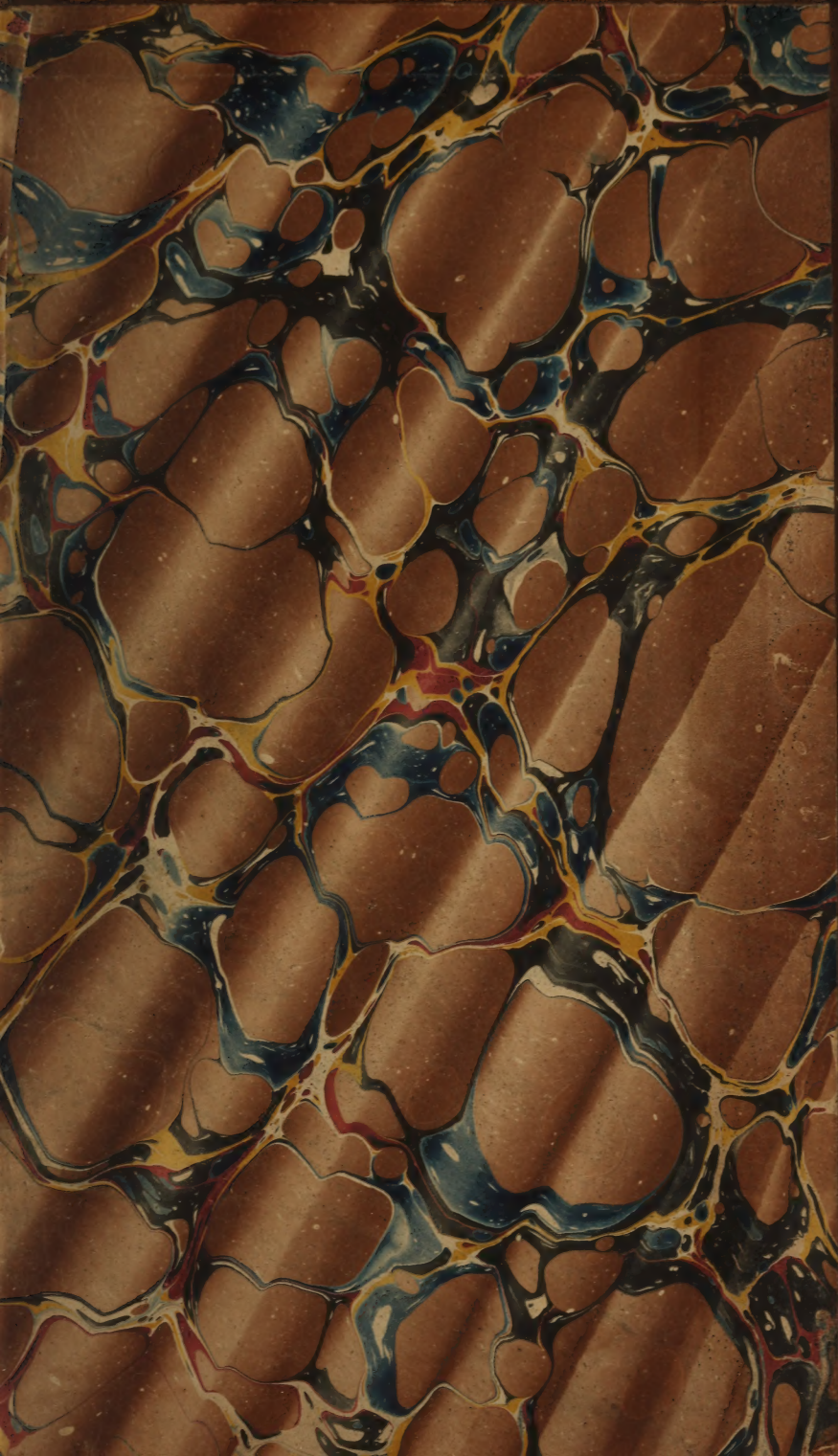

Deacidified using the Bookkeeper process.
Neutralizing agent: Magnesium Oxide
Treatment Date: July 2006

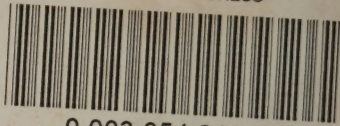
PreservationTechnologies

A WORLD LEADER IN PAPER PRESERVATION

111 Thomson Park Drive
Cranberry Township, PA 16066
(724) 779-2111

LIBRARY OF CONGRESS

0 003 054 211 3